

Δειγμα τεκης πιντης Μελέτιε τοδ ἔκτυπον ἔσι.
Αἱ δὲ σοφαὶ βύζλοι, αἱ σελαχγάστρες ἐν ὅλοις.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΓΣΤΟΡΓΑ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ.

Μετενεχθεῖσα ἐκ τῆς Ελληνικῆς εἰς τὴν ἡμετέραν ἀπλοελληνικὴν φράσιν, εἰς ΤΟΜΟΥΣ ΤΡΕΙΣ διαιρεθεῖσα· καὶ πλετισθεῖσα μὲ πολλὰς χρησίμας, καὶ ἀναγκαῖας ὑποτιμηώσεις, καὶ ἀκριβεῖς πτυχαῖς· παρὰ Γεωργίᾳ Βενδότῃ ἐκ Ζακύνθου, καὶ παρὰ ἀυτῇ διορθωθεῖσα.

ΝΤΝ ΠΡΩΤΟΝ

Τύποις ἐκδοθεῖσα διὸ ἐπιτασίας, καὶ ἀκριβεῖς ἐπιμελείας Πολυζώνη¹ Λαμπανιτζιώτη τε· ἐξ Γωαννίνων.

Καὶ παρὰ ἀυτῷ προσφωνηθεῖσα

Τῷ Ψυλοτάτῳ, Εὐσεβεσάτῳ, καὶ Γαληνοτάτῳ Αὐθέντῃ,
καὶ Ηγεμόνι πάσῃς Οὐγγροβλαχίας

ΚΤΡΙΩ, ΚΤΡΙΩ,

ΓΩΑΝΝΗ, ΝΙΚΟΛΑΩ, ΚΑΡΑΝΤΖΑ.

· ·

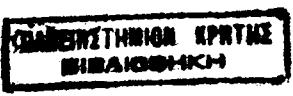
ΤΟΜΟΣ Α.

Περιέχων πρῶτον μὲν μίαν πολυμαθεσάτην ΕΙΣΑΓΩΓΗΝ
εἰς τὴν ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΝ ΓΣΤΟΡΓΑΝ, μετὰ ταῦτα δὲ
ἄρχεται ἀπὸ Χριστοῦ Γεννήσεως ἔως τὰς Τετρακοσίας Χρόνων.

αὐτηγ. ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ, ΤΗΣ ΛΟΥΣΤΡΙΑΣ. 1783.

Παρὰ ΓΩΣΗΠΩ, ΒΑΟΤΜΕΙΣΤΕΡΩ.
Νομοδιδασκάλω, καὶ Τυπογράφω.

17790

ΓΑΛΗΝΟΤΑΤΕ

ΤΨΗΛΟΤΑΤΕ ΚΑΙ ἘΤΣΕΒΕΣΤΑΤΕ ΑΤΘΕΝΤΑ,
ΚΑΙ ΗΓΕΜΩΝ ΠΑΣΗΣ ΟΥΓΓΡΟΒΛΑΧΙΑΣ.

ΚΤΡΙΕ ΚΤΡΙΕ

ΙΩΑΝΝΗ ΝΙΚΟΛΑΕ ΒΟΕΒΟΝΔΑ,
ΚΑΡΑΝΤΖΑ.

Ἐις τὸν ΤΨΗΛΟΤΑΤΟΝ ΘΡΟΝΟΝ τῆς Τμετέρας
Μεγαλοπεπεάτης Μεγαλονόιας, ΚΡΑΤΙΣΤΕ ΗΓΕΜΟΝΩΝ, προ-
σέρχεται ἡ παράστα ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΓΣΤΟΡΙΑ, τῇ Αἰδίμῳ
ἐκείνῃ Σοφωτάτῃ Αὐδεῖος ΜΕΛΕΤΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟ-
ΛΙΤΟΥ, διὰ νὰ λάβῃ τὴν παρὰ αὐτῷ ῥοπὴν, καὶ δεφένδευτη ἐπει-

δὴ ὡς Πατέρος Οὐρανοῦ ὅτάτε γέννημα, εἰκότως ἀπῆτει διὰ νὰ προσέλθῃ καὶ εἰς τὸν Οὐρανοῦ ὅταν Τίμιος αὐτῆς Υπερασπισμὸν τε, καὶ Αὐτολύπτορα· ὅπως διὰ τῆς αὐτῆς ἐνθέᾳ ὑπερασπίσεως, καταθαρρήσῃ περιελθεῖν τὴν Τρφύλιον ὅλην, καὶ κηρύξαι ἀδεῶς εἰς πάντας τὰς Οὐρανοὺς, τῶν Εκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, πάνθ' ὅσα ἐν ἑκάστοις καιροῖς συνέβησαν ΤΗ^Υ ΑΓΙΑ, ΤΟΥ^Υ ΧΡΙΣΤΟΥ^Υ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Εἰδήσεις τῷούτῳ τόσου ποθητᾶς καὶ ἀξίας ἀναγνώσεως, διηγεῖται ἡ Βίβλος ἡτοι (ὡς ἴσασιν οἱ ἀναγνόντες αὐτὴν) ὅπερ πολλοὶ τῶν φιλομαθῶν ἔσπευδον ἔως τῆς σήμερον, καὶ μὲ ἀδέξι τινας, καὶ δαψιλεῖς μιδός διὰ τὴν χειρόγεαφον αὐτῆς κτησιν, φυλάττοντές την ὥσπερ τι κειμήλιον διὰ τὴν χεείαν των· ὅπερ εἰδὼς καὶ γὰρ ὁ ἐντελέσατος τῆς ΥΜΕΤΕΡΑΣ ΓΑΛΗΝΟΤΗΤΟΣ δόλος ἐκ ἡνεσχόμην ἐπὶ πλέον βλέπειν, τὰς μὲν ταύτη πεπλετισμένας, τὰς δὲ ὑσεημένας τῆς κτίσεως διὰ τὸ πολυέξοδον, καὶ ἄλλας ὄμοιάς διὰ τὸ δυσεύζετον τῆς ἀντιγεαφῆς τῷ βιβλίῳ· διὸ καὶ θείω ζήλῳ κινδυνεος, καὶ

ὑπὸ

ὑπὸ πολλῶν παροτρυνόμενος, διὰ νὰ κάμω ἐυπόρεισον τὸν καλλίστην τούτην Βίβλον τοῖς πᾶσιν, ἐπειθαλόμην μετὰ προθυμίας τῷ σπαδάσματι, ἐ μόνον τοῖς εἰδόσι τὸν Ελλάδα φωνὴν ἐυπόρεισον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀγενύσοις τάυτης, ἐνξύνετον ἀπεργασόμενος. Καὶ ἵδη πέρι πολλῶν χρόνων ἥθελεν ἔλθῃ εἰς ἔκβασιν τὸ μελετώμενόν μοι· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Μεγάλη τῷ Θεῷ Βαλή τε καὶ Πρόγνωστις, ἡ πόρρωθεν καταβάλλεται τῶν μεγάλων πραγμάτων τὰς ὑποθέσεις (ἴα καὶ κατὰ τὸν Θεολόγον εἶπω Γεργόγειον) τότε δὲν ηὐδόκησε· διὸ συμπερεῖνα ὅτι ἀπεταρίενε τὸν καιρὸν τῆς ἐκδόσεως, διὰ νὰ ἔγη εἰς φῶς, δηλονότι, εἰς τὰς χρόνις τῆς ΤΜΕΤΕΡΑΣ ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕΣΤΑΤΗΣ ΗΓΕΜΟΝΙΑΣ, διὰ νὰ ἔγη τὸν ἀνάλογον Πρύτανιν τάυτης, καὶ Αὐτιλύπτοει.

Γένε λοιπὸν ΓΑΛΗΝΟΤΑΤΕ ΗΓΕΜΩΝ, καὶ ἐγὼ ὁ ὑποκλινέσατος ἀυτῆς δῆλος, εἰς τὸν προσαστίαν καὶ ηὐδεμονίαν τῆς ΤΜΕΤΕΡΑΣ ΕΤΣΕΒΕΣΤΑΤΗΣ ΤΨΗΛΟΤΗΤΟΣ ἀνατίθεμαι τὸν

Βίβλον ταῦτην, τὴν ὅποιαν εἶμαι ἔνελπις ὅτι θέλει ἐπιβλέψῃ μὲ
ὶλαζὸν ὄμρα, καὶ ὡς πόνημα ὀρθοδόξας τῷ τυχόντος ἀνδρὸς, καὶ
ὡς χρησιμεύταστην τὰ πλεῖστα πᾶσι τοῖς ὄμογενέσιν ἡμῶν· Τὸ δὲ
παντέφορον ὄμρον τῷ ἐν ὑψίσταις ναΐοντος, περιέποι, διατηροΐ, καὶ
διαφυλάττῃ τὸ ἔνθεον ΥΨΟΣ ἀυτῆς ἐν ἀνέᾳ Εὐδαιμονίᾳ μετ' ἐπι-
τεύξεως πάντων τῶν ἀγαθῶν.

ΤΗΣ ΥΜΕΤΕΡΑΣ ΘΕΟΣΕΒΕΣΤΑΤΗΣ ΚΑΙ
ΘΕΟΦΡΟΥΡΗΤΟΥ ΥΨΗΔΟΤΗΤΟΣ

Ἐν Βιέννη αψιγ.
Μαρτίου 24.

Ἐντελής καὶ Υποκλινής δόλος
Πολυζώης Λαμπαντζιώτης
ὁ ἐξ Ιωαννίνων.

ΤΟΙΣ ΕΝΤΕΥΞΟΜΕΝΟΙΣ

Φιλομαθέσιν Ορθοδόξοις ἐν πεάττειν.

Μὲ τὴν βοήθειαν τῇ Θεῷ οὐδὲ ἔμενέσατοι ἀναγνῶσαι (κατὰ τὴν προεκδοχῆσάν με ὑπόσχεσιν διὰ τῶν εἰς τὸ κοινὸν εἰδίσεων) ὅπερ ἔνγῆκεν εἰς Φῶς, ὁ πρῶτος τόμος τῆς πολυθρυλάκητος ἐκείνης ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΓΣΤΟΡΙΑΣ, τῇ ἀοιδίμα ΜΕΛΕΤΓΟΤ τῇ ΑΘΗΝΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ· τὴν ὅποιαν θερμῶς πρὸ χρόνων ίκανῶν ἐποδέσσαν πάντες οἱ φιλομαθεῖς τῇ γένεσι μας νὰ τὴν ἀποκτήσωσι, διὰ τὰς ἐν αὐτῇ περιεχομένας Εκκλησιασιὰς εἰδίσεις· ἀλλ' εἴτε δὶ ἀμέλαιαν ἐκείνων ὅπερ τὴν εἶχον χειρόγραφον, εἴτε διὰ σπάνιν ἔξοδων διὰ τὴν τύπωσιν ταύτης, ἐυρίσκετο τὸ βιβλίον ἀνέκδοτον, καὶ εἰς μόνας ἐμείνας τὰς πάρα ὀλίγας ἐν χρήσει.

Τέτοιοι ἔνδιπλοι ταῖς κατανόησιν οὐδὲ γάρ, ἐκινήθην θείω ξῆλω κεντάριον διὰ νὰ ἀναπαύσω τὴν ἀμετρού ἐφεσιν δλωνῶν τῶν φιλομαθῶν τῇ γένεσι με· διὸ καὶ ἐπεχειρίσθην μὲ κάθε τρόπον διὰ νὰ κάμω ἐνπόριον τὴν βίβλον εἰς ὄλας· ὅπότε λοιπὸν διέτριβον ἐν κωνσαντιναπόλει εἰς τὰς 1766. ἐξευνῶντας προσύμμως διὰ νὰ ἔρω τινὰ χειρόγραφον ταύτης βίβλου, ὅπερ ἀντιγράφωντάς την, νὰ τὴν δώσω εἰς τύπον, θεῷ ἐνεργεύντος πατὰ τὸν ἔνδεον με πόδον ἐπέτυχον ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῇ μετοχίᾳ τῇ αγίᾳ τάφῳ μίαν ἐξημερωμένως ἀντιγεγραμμένην ἀπὸ τὸ πρωτότυπον τῇ ῥήθεντος συγγραφέως εἰς τὴν εἰληνικὴν διάλειτον, παθὼς τὴν εἶχε συνάδεσην ὃ μακαρίτης· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ μετὰ ταῦτα ἐζοχάδημα ὅτι ἡ ιερικὴ γνῶσις τῆς εκκλησίας, ἀνήνει δομοίως εἰς ὄλας τὰς ορθοδόξας λοιπὸν διὰ νὰ χρησιμένη εἰς τὸν παθένα, ἐπεμελήθην μὴ φειδόμενος ἔξοδων, καὶ κόπων διὰ νὰ μεταγλωττισθῇ ἐν τῆς εἰληνικῆς γλώσσης, εἰς τὴν ἀπλῆν ἡμῶν διάλειτον, ὅπερ νὰ γένη ἔνληπτος 8-

μο-

μόνον εἰς τὰς εἰδότας τὰ Εὐλητικά, ἀλλ' ἀπόμι καὶ εἰς τὰς μὴ εἰδότας. ὅτεν καὶ εὑρού ἀνδρα εἰδόμονα διὰ τὴν μετάφρασιν, τὸν μακαρίτην λέγω Παλαιολόγος τὸν Πρωτοεπιζολάριον, τῆς Μεγάλης Εὐκλησίας· οἵσις μετέφρασεν ἀυτὴν εἰς τὴν ἡμετέραν ἀπλῆν καὶ καθωμιλημένην διάλεκτον. Λαβὼν δὲ ἐγὼ τὴν βιβλον, ὅλως πλήρης πνευματικῆς ἀγαθιάπεως ἐγενόμην, ἔχωντας σκοπὸν νὰ τὴν τυπώσω τὸ δύλιγωρότερον, καθὼς ποτὲ καὶ ἄλλα διάφορα βιβλία εἰς τύπον ἐξέδωκα ἐν τῇ Βενετίᾳ διὰ κοινῆς ὀφέλειαν τῶν ὁμογενῶν με. ἀλλὰ ιδίμασιν οἵσις οἶδε Κύριος τὸ ἐνρίπιον τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων μὲ ἔκαμε νὰ Φανῶ τότε ἐλάττων τῆς προσθυμίας.

Ἐχωντας τοίνυν ἀπ' ἐκείνες τὰς χρόνιες πάντοτε τὸν ἀυτὸν ἐνθεον πόθον οίουει ἐντετυπωμένον ἐν τῇ καρδίᾳ με διὰ νὰ τὴν ἐκδώσω εἰς τύπον, καὶ μὴν ἔχωντας εἰς τὴν προσθυμίαν με σύμφωνον καὶ τὸν τρόπον, ἐξοχάσιν νευματι Θείῳ κινέμενος, νὰ προσφύγω εἰς τὴν καλοπροαιρέτον διάθεσιν τῶν ὁμογενῶν με, δπε διὰ μιᾶς κοινῆς συνδρομῆς τῶν Ορθοδόξων νὰ λάβῃ ἀγαθὸν τέλος καὶ ἡ ἐνθεος προσθυμία με. Ἰξένοωντας ἀναμφιβόλως ὅτι ὡς θερμοὶ ὑπερασπιζαὶ τὴν γένες μας, δὲν ἥθελαν ὑποφέρειν καὶ ἀυτοὶ διὰ νὰ βλέπωσι πλέον εἰς τὸ ἔξης μόνον τὸ γένος μας ὑσερημένον ἀπὸ τοιέτων Εὐκλησιαςιῶν εἰδῆσεν, εἰς καιρὸν δπε τὰ ἄλλα γένη ὑπερπλετεῖσι τῶν τοιέτων.

Οὕτεν ἀυταῖς ταῖς ἐλπίσιν ἐπερειδόμενος, καὶ ὑπὸ πολλῶν ἄλλων προγεγενημένων συνδρομῶν ἀυτῶν τῶν φιλαγάθων πτερέμενος, ἐπεχαρίσιον μὲ τὴν Βοῆθειαν τὴν Θεᾶ προσθύμως τὸ ἔργον· εἰς ἀδὲν λογιζόμενος τὰς κατὰ γῆν, καὶ θάλασσαν κινδύνες, καὶ κόπτες, καὶ ἔξοδα· πάντα δεύτερα τῆς τυπώσεως ποιέμενος· ὅτεν πηγαίνωντας εἰς τὴν Βενετίαν ἐπερόβαλα εἰς τὰς ἐκεῖσε πραγματευομένες ἐντίμιες Ορθοδόξες τὸν σκοπόν με, ὅπιτες ὅλοι μετὰ μεγάλης ἐυμενείας καὶ ἀγαθῆς προαιρέσεως ἐδέχθησαν τὸ πρόβλημά με, ὡς εἰς ὅλην ἡμερῶν διάσημα ἔκαμα ἔνα ἀρκετὸν συνάθροισμα τῶν συνδρομητῶν, ἐλπίζωντας νὰ τὴν τυπώσω ἐκεῖ· ἀλλ' ἐμποδιζείσης με τῆς ἀδείας ὑπὸ τῶν ἐκεῖ ιρατέντων διὰ τὰ τέλη ἀντῶν, ἀνεχώρησα ἐκεῖθεν μὲ μεγάλην με λύπην, διὰ νὰ ὑπάγω εἰς Λιττιαν νὰ τὴν τυπώσω, ὁμοίως μὲ συνδρομὴν καὶ βοήθειαν τῶν Ορθοδόξων. Ερχόμενος δὲ ἐδώ εἰς Βιένναν ἔμαθον ὅτι ὁ ΚΡΑΤΑΙΟΤΑΤΟΣ ΑΓ-

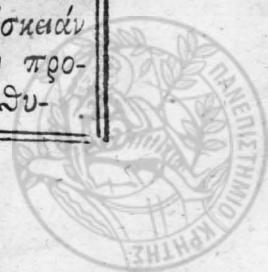

Α'ΤΤΟΚΡΑΤΩΡ ΓΩΣΗΦ ὁ Β'. (τε ὅποις τὰ ἔτη εἴησαν θεόθεν πάμπολ-
λα) νὰ ἔδωκεν ἐλευθερίαν διὰ νὰ τυπώνωνται οὐρανοὶ γένεστὰ βιβλία των ἐλεύ-
θεροῦ· ὅθεν ἔκαμα τρόπον καὶ ἐλαβα καγώ τὴν ἀδειαν ἐ μόνον νὰ τυπώσω τὴν
παρθέσαν ισορίαν, ἀλλὰ καὶ οὐδὲ ἀλλο βιβλίον ὅπερ εἰς ἄλλα Βασίλεια τῶν Ρωμα-
νοιας δολιῶν ἐμποδίζονται. Λαβὼν ἐν τὴν ἀδειαν τάυτην, περιχαρῆς ἐπρόσ-
πεσα καὶ εἰς τὰς ᾧδε πραγματευομένας ἐντίμας Ορθοδόξες, διὰ νὰ συνερ-
γήσωσι καὶ νὰ συμβοηθήσωσι καὶ ἀυτοῖς, διὰ νὰ γένη ἀυτὸ τὸ θεάρεσον ἔργον.

Τέτο ἀκέσαντες, δὲν ἐλεψαν πολλοὶ καὶ ἀπ' ἀντὸς ὅπερ μετὰ
μεγάλης γενναιότητος νὰ δείξεν τὴν καλήν των προδυμίαν ὅπερ διὰ τὸ
κοινὸν καλὸν ἔχεσιν, ὅθεν ἐσυναδροῖσθη καὶ ἀπὸ ἀντὸς ἔνας ἀριετὸς ἀ-
ριθμὸς συνδρομητῶν· ἀλλὰ μὴν ὥντας ἀκόμη ἀντὸς τε καὶ τῆς Βενετίας ἀρ-
ιετὸς διὰ τὴν τύπωσιν τοῦ βιβλίου, ὑπῆγα καὶ εἰς τινὰ μέρη τῆς Ουγ-
γαρίας καὶ ἐλαβα καὶ ἀπὸ τοὺς ἐκεῖσε ὁρθοδόξες οὐρανοὶ λογῆς περιπόιησιν,
καὶ συνδρομήν· ὅμοιως καὶ ἀπὸ τὰς ἐν Τριέστη, Σμύρνῃ, Ζακύνθῳ καὶ ἀλλαχό-
θεν, ὡς ἐν τῷ Καταλόγῳ Φαίνονται τὰ τίμια ὄντα ἀντῶν καὶ τῶν πόλεων.

Βλέπωντας οὖν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν συνδρομητῶν νὰ ἔγινεν ἐπαρ-
κῆς διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ τύπου ἐπρόβλεψα παρευθὺς διὰ τὴν κατὰ τύπου
διόρθωσιν καὶ καλωπισμὸν τῆς βιβλίου, διὰ νὰ ἔνδρα εἰδῆμονα η-
σῶς ἀπῆται ἡ βιβλος· ὅθεν καὶ κατὰ προμήθεαν θείαν εὔρον τὸν Σο-
Φολογιωτατον Γεώργιον Βεντότη τὸν ἐν Ζακύνθῳ ἀνδρα πεπαιδευμένον
οὐ μόνον εἰς τὴν Ελληνικὴν διάλεκτον καὶ ἐπιζῆμας ἀλλ' ἔτι καὶ εἰς τὴν
Λατινικὴν, Γαλλικὴν, καὶ Γαλλικὴν ἔξησημένον, καὶ τῶν Εκκλησιασ-
ικῶν Γεοργιῶν ἐμπαιρον· ὅσις ωρί μονον ἐκοπίασεν ἀντιγράφωντας τὸ
βιβλίον (ώσαν ὅπερ τὴν μακαρίτε μεταφραζεῖ τὸ γράφιμον δὲν ἡ-
δύναντο οἱ τυποδέται νὰ ἀναγνώσωσιν,) ἀλλ' ἀκόμη ἡγωνίδη καὶ εἰς πομ-
φοτέρων νὰ τὸ μεταβάλῃ Φράσιν, καὶ μὲ διαφόρος ὑποσημειώσεις νὰ
τὸ καταγλαίσῃ, καὶ ἐνὶ λόγῳ εἰπεῖν μὲ ὅσα ἀπῆται μία τοιαύτη βι-
βλος νὰ τὸ καθωραίσῃ, καὶ τέλος πάντων νὰ τὸ διορθώσῃ ἐπιμελῶς
τὸ κατὰ δυνατὸν, καὶ εἰς τὴν κατὰ τύπου ἔκδοσιν· τὰ ὅποια ὅλα ἀ-
ναγινώσιν τὸ βιβλίον θέλεις τὰ εὔρη ἐνμενέσατε Α' ναγνῶσα. Πρὸς
τούτοις ἐφρόντισα διὰ νὰ κατασκευασθῶσι οἵτινες τὴν Χαρακτῆρες ὅπερ νὰ εἰ-
ναι οἰκεῖοι διὰ τὴν τύπωσιν τε βιβλίου, ὅθεν καὶ κατὰ τὴν ἀρέσκειάν
με ὁ μέσος Τυπογράφος καὶ ὁ Γωσῆφ ὁ Βαθμάζερης ἐπλήρωσε τὴν προ-

δυ-

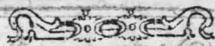

Συμίαν με τὴν κατασκευὴν τῶν· καὶ οὕτω σὺν Θεῷ τὸν ἀπερασθένον Νοέμβριον ἀρχίσαμεν τὴν τύπωσιν τοῦ βιβλίου, καὶ ταῦτην ἔλαβε τέλος ἡ ἔκδοσις τῆς πρώτης τόμος, μὲν χαρτίον πασχινὸν, καὶ γεράνι, μὲν χαρακτῆρας τυπογραφικούς οὐκ εὔκαταφρονήτας, μὲν τὴν εἰκονογραφίαν τῆς Συγγραφέως, καὶ μὲ κάθε ἀλοτι ὅπερ ἐκάμενε χρεία διὰ παρόμοιον βιβλίου.

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπου θέλεσσιν ἀκολεψάση καὶ οἱ ἄλλοι δύο τόμοι, οἱ ὅποιοι ἐλπίζω νὰ λάβωσι τέλος ἔως εἰς τὸν ἔρχόμενον Σεπτέμβριον, ἀπὸ τοὺς ὅποιες ὁ ὑσερινὸς τελαιωνεῖ ἔως τοὺς 1700. καθὼς τὸ προεφανέρωσα καὶ μὲ τὰς εἰδήσεις με, ὅτι ἔως τότε ὁ Συγγραφεὺς εἶχε γράψη. Οὖτεν ἔσοχάσθη ὅτι ἐὰν λάβω ἐνκαιρίαν μὲ τὴν Βοηθείαν τῆς Θεᾶς, ἀφ' εἴ τυπωσῆ ὁ τείτος τόμος νὰ ὑπερμαχήσω διὰ νὰ φένη καὶ ἄλλος τέταρτος, ὅπερ νὰ περιέχῃ τὴν συνέχειαν τῆς ἀντῆς Γερίας, ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς 1700. ἔως τῆς 1783. μετὰ πάσης ἀκριβείας καὶ πλέον διεξοδικώτερος, μὲ διαφόρες πίνακας χρονολογικὲς Βασιλέων, Πάπιδων, Πατριαρχῶν, Συνόδων, αἰρέσεων, καὶ αἰρεσιαρχῶν, Ήγεμονῶν, Βλαχομπογδάνων, καὶ ἄλλων ἀξιολόγων, καὶ περιέργων, πρὸς περισσοτέραιν εἰδήσιν τῶν πραγμάτων διὰ τῆς Φιλομανίες. καὶ ἡ τιμὴ των θέλαι εἶσαι ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων. ἐπειδὴ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ὅσις πάρη τὰς τρεῖς τόμους, νὰ μὴν ἥθελεν ἀποκτήση, καὶ τὸν τέταρτον, ὁ ὅποιος θέλει εἶσαι ἡ πορωνὶς τῶν ἄλλων.

Δεχθῆτε λοιπὸν ἐνμενέσατοι φιλογενεῖς τάτην με τὴν προσθυμίαν ἀσπασίως ὅπερ κατὰ τὸ δυνατόν με ἔδειξα καὶ δείχνω διὰ τὴν ὡφέλαιαν τῶν ὁμογενῶν με, διὸ καὶ τὸν βιβλον ὅπερ πρὸ πολλῶν χρόνων ἐπεδυμέσετε νὰ τὴν ἀποκτήσητε. καὶ ὅπερ πολλοὶ πρότερον διὰ νὰ τὴν ἀποκτήσωσι διὰ ὡφέλαιάν των ἐξ ὕδεναν ἐκατοσαῖς γρόσσια, διὰ νὰ τὴν ἀντιγράψωσι, καὶ νὰ τὴν Φυλάττεν εἰς τὸ ταμιεῖον τῶν ὥσπερ τι χρυσῶν κειμῆλιον. Γέδε ταῦτην μὲ δλίγον ἔξαδον ἡμπορεύετε νὰ τὴν ἀποκτήσητε, καὶ νὰ ὡφεληθῆτε ἀπὸ την ἀνάγνωσίν της, καὶ νὰ μάθητε μετὰ πάσης ἀκριβείας τὰ ὅσα ἡκολεύσαν εἰς τὴν ὁρθόδοξον μας Εὐαγγελισίαν ὡς ἐν τῷ προλόγῳ πλατύτερα ῥηθήσεται. Οἵσοι δὲ τὴν ἀποκτήσητε χωρὶς νὰ εἶσαι γεγραμμένοι εἰς τὸν ἀπόλεθρον κατάλογον τῶν συνδρομητῶν, εὑχεσθε ὑπὲρ ἀντεῖς εἰς τὸν Θεὸν ὅπερ ἐσύντρεξαν,

καὶ ἐσυμβοήθησαν νὰ εῦγη εἰς τὸ Φῶς τοῦτο τὸ ἐπωφελέσατον βιβλίον, τε δύοις τὴν ὡφέλειαν οἱ πλείστη γένεσις ἡμῶν την ὑδερεύντο ἔως τώρα. ὅτι ἀνάτοι οἱ φιλόθεοι καὶ ἐντεβέζατο δὲν ἥθελαν βοηθῆσθαι μὲν ἐνείνην τὴν γενναιότητα, καὶ ἐνπροσάρετον διάθεσιν, ἐγὼ βέβαια ποτὲ δὲν ἥθελα κατορθώσῃ τίποτες διὰ νὰ τυπωθῇ ἀντὴν ἀξιωτάτην βιβλος· τῶν δύοιων τὰ ὄνοματα καθὼς ἐγράφησαν καὶ ἐτυπώθησαν διὰ αἰώνιον των μυήμαν εἰς τὴν παρέστην βιβλον· ἔτδι. Κύριος ὁ Θεὸς νὰ γράψῃ ἀντὴν ἡ ἐν τῇ βιβλῷ τῆς ζωῆς, καὶ νὰ τὰς Φωτίσῃ πάντα εἰς παρόμοια θεάρεσσα ἐργα διὰ νὰ συντρέχειν, καὶ νὰ συμβοήθειν διὰ τὸν φωτισμὸν καὶ ὡφέλειαν τὴν γένεσις ἡμῶν, ὅπερ ὑδερεῖται πολλωτάτων ἀναγνώσαντων βιβλίων πρὸς περισσοτέραν μαζήτευσιν τα, καὶ σολισμόν. Αὐτὸς ἀκόμη ὁ πανάγαθος Θεὸς νὰ νεύτῃ καὶ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀλλων καλοκαταξάτων ἀνθρώπων ὅπερ νὰ διεγερθῶσι καὶ ἀντοι εἰς τὸν ὄμοιον ἐνθεον ζῆλον, σοχαζόμενοι ὅτι γεμόνοι ἔχει τινὰς νὰ ἀποδώσῃ ἀπολογίαν εἰς τὸ φοβερὸν Βῆμα τοῦ Χριστοῦ διὰ τὰ κακὰ ὅπερ ἔκαμεν, ἀλλ’ ἀκόμη καὶ διὰ τὰ καλὰ ὅπερ ἥμπορεσσε νὰ κάμην καὶ τὰ παρέβλεψε· καθὼς καὶ διὰ ἐκεῖνα τὰ ἀγαθὰ ὅπερ ἥμπορεσσαν ἀλλοι νὰ πράξωσι, καὶ ἀντὸς τὰς ἐμποδίσε, ισως ίδια νὰ μὴν φανῆ ἀντὸς κατώτερος εἰς τὴν ἀγαθοεργίαν ἀπ’ ἐκείνας. Μὲ ὅλου τοῦτο εἶμαι ἐνελπις ὅτι καὶ οἱ μὴ συνδραμόντες διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς παρουσίας, ἀναπολούντες κατὰ νοῦν ὅτι δὲν ἐγεννήθη ὁ ἀνθρωπος εἰς τὸν κόσμον διὰ ὡφέλειαν των μόνου, ἀλλὰ καὶ διὰ βοήθειαν τῆς πλησίου, νὰ συντρέξωσι καὶ ἀντοι γενναιῶς καὶ εἰς τὸ λεξιόν, ὅπερ σὺν Θεῷ βιβλομα διὰ νὰ ἐκδώσω διὰ ὡφέλειαν πάντων τῶν ὅμογενῶν μαζ, κατὰ τὰς εἰδῆσεις ὅπερ ἔχωμιντα εἰς τὸ κονὸν ἔδωκα. Λοιπὸν ἐγὼ ἐνχόμενος παρὰ Θεῷ πᾶσι τὰ πρὸς σωτηρίαν· δέομαι ἐνχεοδε καὶ ὑπέρ τούτον κοπιάσαντος διὰ τὴν τύπωσιν ταύτης τὴν τῶν πλημμελημάτων ἀντερ συγχώρησιν· καὶ ἔρρωσε κατὰ τὸν διπλεῖν ἀνθρώπου.

Πολυζώνης Λαμπανιτζώτης

ὁ ἐξ Γαλανίων.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Εὐδαιμονία, ἡ ἔυτυχία μιᾶς κοινότητος προέρχεται ἀπὸ τὰς δικαίας, ἡ
 ὁρθεῖς νόμους, ἡ ἀπὸ τὴν ἀκριβῆ ἀυτῶν παρατήρησιν. τέτο χωρὶς
 δισκολίας καταλαμβάνει ἐχὶ μόνον ὁ πεπαιδευμένος, ἡ σπεδαῖος,
 ἀλλὰ ἡ ὁ ἀμαδὺς, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴν εἶναι ὑπερημένος ἀπὸ τὸ ὄρ-
 ðὸν φυσικὸν λογικόν. Οἱ νόμοι, ὡς μία Βρύσις, ποτίζει τὰς ἀνθρωπίνες πράξεις,
 ἀνξάνσι, ἡ Θρέφεστιν ἐκεῖνον τὸν σενὸν δεσμὸν, μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τῆς
 ποίεις κρέμαται ἡ ἀνθρώπινος ἔυδαιμονία. καλλιεργεῖσι, ἡ συμβοηθεῖσι ταῖς τέχναις,
 αἵτινες τόσον ἀναγκαῖαι εἰσὶν, εἰς τὸν βραχεῖαν ταύτην τῶν ἀνθρώπων ἐπιμονὴν, εἰς
 τὸν παρόντα κόσμον. Καὶ τῇ ἀληθείᾳ, μία κοινότης, χωρὶς νόμων, ἢ μὲ νόμικὲς ἀ-
 δίκες, ἡ Φευδεῖς, δύναται νὰ ὀνομασθῇ, μία συνάδροισις ἀλόγων ζώων, φερόμενον
 τὸ καῦς ἐν εἰς ἐκείνην τὸν κακίαν, ὅπε τὰ πάθη, ἡ ἡ διεφθαρμένη φύσις τὸ σύ-
 γει, ἥτις τέλος πάντων, ἀντὶ νὰ ὀδηγήσῃ τὸ ζῶον εἰς τὸν βαθὺν τῆς ἐφετῆς ἔυ-
 δαιμονίας, τὸ κριμνίζει εἰς τὸ βάραδρον τῆς δυσυχίας, ἡ ἀπωλεία, ἡ τοιωτοτρό-
 πως διαλύεται ἀυτὸ τὸ ἐν, ἀυτῇ ἡ κοινότης.

Τέττα θεμένις, ἡ ιερὰ κοινότης (ενυοῶ διὰ ιεράν κοινότητα, τὸ σύσημα τῶν ὁρθοδόξων) πόσῳ πρέπει νὰ ἐπιμελῆται τὸς ψυχικὸς νόμους, τὴν Οὐράνιον διδασκαλίαν, τὸν θεῖον λόγον, ὃς εἰς ἕτι βίᾳ, καὶ ἀρχὴν παντὸς νόμου; διότι ὁ ἄνθρωπος πεπλατισμένος ἀπὸ πλεῦτον, δόξαν, ἴσχὺν, σοφίαν, καὶ ὅ, τι ἄλλο συντείνει δικῶς δύποτε εἰς ἐυδαιμονίαν τε, χωρὶς τὴν Θείαν λόγυς, τί ἄλλο εἴναι, εἰμὶ ἄνθρωπος ἐν σκότει καθήμενος, καὶ ὡς ἐν αἰνίγματι βλέπων; ἀλλὰ ὅπερ λάμπει τὸ φῶς τὴν Θείαν λόγυς, κηρύγγεται τραχῶς ἡ Οὐράνιος διδασκαλία, ἴσχύσιν οἱ ψυχικοὶ νόμοι, ἐκεὶ διαλύεται τὸ ἀμυδρὸν ἀυτὸς σκότος, καὶ βλέπει ὅχι ἐν αἰνίγματι, ἀλλὰ καθαρῶς, ὅχι ἐν σκότει, ἀλλὰ ἐν λαμπρῷ φωτί· βλέπει, λέγω, ὁ ἄνθρωπος, τὸ θέλημα τὸ ποιητεῖ τε, τὴν λατρείαν ὅπερ χρωτεῖ, ὅσον δύναται ἐν πλάσμα νὰ προσφέρῃ πρὸς τὸν πλάσμαν τε, εἰς ἀτελῆς πρὸς τὴν τελεότητα τῶν τελειοτάτων, εἰς ἄνθρωπος ἐν βραχυλογίᾳ, πρὸς ἓνα Θεόν. Βλέπει ποῖος ἐπλάσθη, καὶ ποῖος ἔγινε, καὶ πῶς πάλιν διὰ τὴν ἐυλογημένην καρπὸν τῆς γυναικὸς, κατεσάθη εἰς τὴν προτέραν τάξιν. Βλέπει τί ἀποτελεῖ τὸν ἄνθρωπον ἄξιον, καὶ δίκαιον ἐνώπιον τὴν ἀπροσωπολήπτην κριτὴν τῶν ἀπάντων· τί τὸν μακρύνει τῆς θείας χάριτος, καὶ τὸν παρομοιάζει τῷ Σατάνῳ· βλέπει τέλος πάντων τί τὸν ἀναβιβάζει, ὅσον δύναται ἡ ἄνθρωπιος φύσις, εἰς τὸν βαθμὸν τῆς θεότητος, ἥτις ἐξὶν ἡ ἀληθῆς ἐυδαιμονία, δὲ ἦν ἐπλάσθη.

Αὕτα εἰσὶ μέρος τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς Θείας λόγυς, ὃς εἰς μὲ ποιον ἀλλοι τρόπον ἀρμοδιώτερον, καὶ ἐνεργυτικότερον ἐντυπεῖται τοῖς ἀνθρώποις, πάχες διὰ μέσον τῆς ιερᾶς, ἥτοι Εὐκλησιαστικῆς Γεοργίας; διὰ μέσον ἀυτῆς μανθάνει ὁ ἄνθρωπος τὸ πῶς ὁ πολυεύσπλαγχνος Πατὴρ, ἐπειμψε τὸν μονογενῆ τε Τίον ἐπὶ γῆς, ἵνα ζητήσῃ τὸ πλανητὲν πρόβατον, τὸν ἄνθρωπον δηλαδὴν, πλανητέντα διὰ τὴν ἀμαρτίαν, ἀπὸ τὴν ὁρθὴν ὅδον τῆς θείας χάριτος, μὲ τὸν ὅποιον συναναρρεφόμενος, ἀφ' ἑτού τὸν εὗρε, τὸν ἐδίδαξεν ἐκείνας τὰς θείας ἀληθείας ὅπερ ἔως τότε ἤγνωει. Διὰ μέσον ἀυτῆς μανθάνει τίς ἡ ἀληθῆς κιβωτὸς, ἡ Εὐκλησία, περιέχεσσα ἀντας τὰς ἀληθείας, πῶς ἀπὸ τὰ σενά δρια τῆς Παλαιότητος διεκχύθησαν ἐφ' ὅλην τὴν Οἰκουμένην, ἀνταὶ αἱ ἀληθείαι, διὰ μέσον τῶν ταπεινῶν ἀυτῆς θεμελίων, καὶ ὕπερον διὰ μέσον τῶν μιμητῶν ἀυτῶν. Μανθάνει τὰ μέσα, αἱ ὁ μισθόκαλος διάβολος ἐβάλεν εἰς πρᾶξιν, διὰ νὰ ἀφανίσῃ ἐξ ἀρχῆς ἀυτὴν τὴν Εὐκλησίαν. Μανθάνει τὰς αἰρέσεις ὅπερ ὡς τόσοι δηλοὶ ἦψαν τὸ πῦρ τῆς διχονοίας μεταξὺ τῶν μελῶν ἀυτῆς τῆς Εὐκλησίας. Μανθάνει τὰς συνελεύσεις, τὰς ἐπιμελείας τῆς Εὐκλησίας

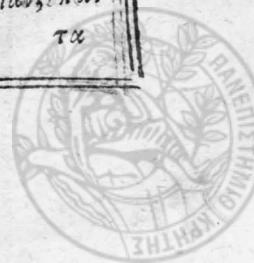

διὰ νὰ μείνῃ σώας ἀυτῇ ἡ ἐνότης, ἀποκόπτεσθαι τὰ σεγιπότα μέλη, οὐκ μὴ μικρῶσι τὰ ὑγιῆ, τὰ ἀληθῆ μέλη. Μανθάνει τὸς διωγμὸς, ὅπερ ὁ φθονοερὸς ἔωστόρος ἐμεταχειρίδην, ὡς τόσες σφοδρές σεισμὸς, διὰ νὰ μετακινήσῃ τὸν ἀμετάθετον σαφεότυτα τῶν μελῶν ἀυτῆς τῆς Εὐκλησίας. Μανθάνει τὸν πιρένοιαν, τὸ ἄφοβον, τὸ γενναῖον, καὶ ἀνδρείαν ἀυτῶν τῶν μελῶν νὰ ὑπερεβῶσῃ τὴν σκληρότητα ἀυτῶν τῶν διωγμῶν. Μανθάνει τέλος πάντων, πῶς μὲν ὅλας τὰς ψευδεῖς, καὶ αἰσχρὰς αἰρέστεις, πῶς μὲν ὅλας τὰς ἀδίκας, καὶ σκληρὰς διωγμὸς ἐμεινεν ἡ Εὐκλησία ἀκλόνητος, μία, καὶ Αγία. Μανθάνει νὰ ἀποφεύγῃ τὴν διχόνιαν καὶ αἴρεστιν, μιμόμενος τὴν ἐνότητα τόσων σοφῶν διδασκάλων, νὰ μὴν ταράττεται, ἀλλὰ νὰ μένῃ ἀκλόνητος εἰς τὸς διωγμὸς, καὶ καταδουλάς, μιμόμενος τὸ παράδειγμα τόσων ὄμολογητῶν, καὶ Αγίων Μαρτύρων.

Αὐτὰ μανθάνει, ἀυτὰ διδάσκεται παρὰ τῆς Γερᾶς, ὃτοι Εὐκλησιασικῆς Γερᾶς, ὁ Χριστιανός πόστον μεγάλην λοιπὸν ἀνάγκην ἔχει διὰ μίαν τοιαύτην βίβλον; καὶ εἰς εὐκόλως τὸ νοεῖ. Αὐτὴν τὴν ἀνάγκην πολλάκις σοχαζόμενοι οἱ Χριστιανοὶ τῶν πρώτων αἰώνων, δὲν ἔλειψαν νὰ περιγράψωσι τὰ γενόμενα εἰς τὴν Εὐκλησίαν, καὶ νὰ τὰ ἀφίσωσι γεγραμμένα τοῖς μεταγενεσέροις, διὰ ὠφέλειαν ἀυτῶν· ὡς Ευσέβιος Παμφίλος, ὃς εἰς δικαίως δοξάζεται πατὴρ τῆς Εὐκλησιασικῆς Γερᾶς, Σωκράτης ὁ Σχολαστικός, Θεοδώριτος Κύρος, Ερμηίας Σωζόμενος, Νικηφόρος Καλλίσος, καὶ ἔτεροι τινές· ἀυτὴν τὴν ἀνάγκην, καὶ ὠφέλειαν ἴδοντες τὰ τῆς Εὐρώπης διάφορα γένη, συνέγραψαν τόσα ἀπειραντίβιλα, τῶν ὅποιων μέρος δύναται, ὃς εἰς βέλεται νὰ ἤδη εἰς τὴν Εἰσαγωγὴν κεφ. ΙΒ'. σελ. 50. 51. 52. 53. εἰς τὰς ὑποσημειώσεις. Καὶ διὰ νὰ μὴ πολυλογῶ, εἶναι γένος τῆς Εὐρώπης, ὅπερ νὰ μὴ πληριμορῇ, δὲν λέγω Γεροκιῶν Εὐκλησιασικῶν βίβλων, καθόλευτα λαμβανομένης τῆς Εὐκλησίας, αὐτὰ μόνον τῶν Εὐκλησιῶν τὴν βασιλείαν τῆς γένους των; εἶναι ἐπαρχία, ὃτις νὰ μὴν ἔχῃ μυρίας βίβλων, ὅπερ νὰ περιγράψωσι τὰ συμβάντα εἰς τὰς ἑαυτῆς Εὐκλησίας; εἶναι πόλις μὴ ἔχοσα τὰ κατὰ χρόνον γινόμενα εἰς τὰς Εὐκλησίας τῆς ἀυτῆς πόλεως; Εἶναι Εὐκλησία, ὡς ἐν μέρει λαμβανομένη, Δατίνων δηλαδή, Λιδηρανισῶν, Καλεϊνισῶν, ὅπερ νὰ μὴν ἔχῃ ἐγγράφως τὰ ἐν διαφόροις καιροῖς ἐπακολυθήσαντα εἰς τὰς Εὐκλησίας των; Μόνον τὸ Εὐλησικὸν γένος, μόνον ἡ Ανατολικὴ Εὐκλησία νὰ ὑσερῆται; ἡ ἀληθῆς, ἡ μόνη, ἡ Αγία Εὐκλησία; ἀχθλιβερὰ ἐξωτερική, καὶ σωτερική κατάστασις, εἰς τὴν ὅποιαν κατηγορήσαμεν. Μετὰ τὸν Νικηφόρον Καλλίσοκ, ὅπερ ἔκμαζεν εἰς τὸν ἔκτον αἰῶνα, τὶς συνέγραψεν Εὐ-

κλησιασικήν Γεορίαν ; τίς τῶν ἡμετέρων, γινώσκει τὰ συμβάντα εἰς τὴν Εὐκλησίαν τῇ Χριστῷ, ἀπὸ τὸν ἔκτου αἰώνα ὡς τῇ παρόντος ; τολμῶ εἰπεῖν βέβαιον. Θεῷ ἐυδοκήστε εἰςέρεθη ὁ αὐτίκιος Μελέτιος, δῆις ἀληθινὸς ποιμὴν τῶν προβάτων ἀφ' ἣ διὰ ζώσης φωνῆς ἐδίδαξεν, ἐνθάδετης, καὶ ἐκαλλιέργυσε τὸ ποιμάνιον ταῦτα, ἡδελντε νὰ τὸ περιφράξῃ, καὶ νὰ τὸ ἀσφαλίσῃ ἀπὸ τὰς καταδρομὰς τῶν Φυχικῶν ἐχθρῶν, μὲ μίαν βίβλον Εὐκλησιασικὴν ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς Εὐκλησίας, ὡς τὰς ἡμέρας ταῦτα παρόν ὅπις τῇ Σανάτε δὲν τὸν ἄφησε νὰ τὸν δώσῃ εἰς φῶς· ἔμεινε λοιπὸν ἡ βίβλος, καὶ ἔμεινεν ἀνενέργυτος, δηλαδὴ ἀνωφελής. Μία τοιαύτη βίβλος, εἰς τοσαύτην ἔλαττην τῇ γένεσι, πάντες βέβαια ἐπερπέτε νὰ συντρέξωσιν εἰς τὸ νὰ δοθῇ εἰς φῶς. ἀλλὰ ἐδέδην ; ὥχι, ὥχι! Τοσάτοι Αρχιπόλιμενες τῆς Μητροπόλεως ὅπερ εἶχον τοιάτον θησαυρὸν, ἐλαύον τὴν παραμικρὴν ἐπιμέλειαν εἰς ἀνταμοιβὴν τῇ Συγχραφέως, εἰς σολισμὸν ἴδικόν τοις, εἰς ὄφελος τῇ γένεσι, ἀπὸ τὰ περιστεύματα τῶν ὑπαρχόντων νὰ δαπανήσωσι, καὶ νὰ κοινολογηθῇ εἰς πάντας ἡ βίβλος ; Ήκάθετο ἔνθεν κάκεΐσθεν, ὁ Μελέτιος συνέγραψε μίαν Εὐκλησιασικὴν Γεορίαν, εἰς Γωνιώνα ἐνοικεῖσθαι μίαν Εὐκλησιασικὴν Γεορίαν· καὶ εἰς ἄλλα μέρη ἀντιγραφή τινες : ἀλλὰ ἡκάδημη ποτὲ, τὸ ἐτυπώθι, τὸ ἡδη τυπεῖται ; ποτὲ, ποτέ. Πολλοὶ πεπαιδευμένοι ἐπιδιημάτες νὰ ἀποκτήσωσιν ἔνα τοιάτον θησαυρὸν, δὲν ἐδύνονται· τινες δαπάνη καὶ μόχθῳ ἀντέγραφαν ἀυτὴν, καὶ ἐφύλαττον κεκρυμμένην.

Ἐπερπέτε τέλος πάντων νὰ ἐνρεθῇ φίλος εἰδίκειον τῆς προκοπῆς τῇ γένεσι, δῆις μὴ φθονῶν τῇ ὀφελείᾳ τῇ γένεσι, μὴ ἀγδειάζων εἰς τὰς δυσκολίας, ὑπομένων τὰς κόπους, πολεμῶν μὲ τὴν τύχην, νὰ ἐπιμεληθῇ τοιάτον ἔργον. Καὶ τῇ ἀληθείᾳ ἐνρεθεὶ Πολυζώνης Λαυρανιτζίωτης ὁ εἴτε Γωνιώναν. Ενόησεν ὁ πάτης τηῆς ταῦτας πρὸ πολλῶν χρόνων τὴν ἀνάγκην τῇ γένεσι, ἵκες πῶς ὑπάρχει τοιαύτη βίβλος, ἐπιμελῆδην μὲ τὴν ἔνηρη· ἐδαπάνησε, περιῆλθεν, ἐξήτισεν, ἐπαρακάλεσε, τέλος τὴν ηὔρει, καὶ ἐνδέως ἐκαμε νὰ ἀντιγραφῇ καὶ νὰ μεταφρασθῇ (Ἄς ὁ ἀυτὸς πλατύτερον λέγει πρὸς τὰς ἐντευξομένες) διὰ νὰ τὸν δώσῃ εἰς τύπον, ἀλλὰ ἐμποδίδην ἀπὸ πολλὰ περισσατικὰ τῆς τύχης· τέλος πάντων ἴδε νὰ πληρώθῃ ἡ καλή τὴν γιώμη διὰ συνδρομῆς πολλῶν ὁρθοδόξων. Αὕτοτες ἡ καλή ἐφεσίς τῇ αὐδρὸς νὰ συμβοηθεῖτο ἀπὸ τὴν συνδρομὴν τῶν φιλελλήνων, καὶ εἰς ἄλλα χρῆσιμα βίβλια διὰ τὴν προκοπῆ τῇ γένεσι· ἀμποτες ἡ προσοχή τε, καὶ κόποι εἰς ὄφελος τῇ γένεσι νὰ λάβῃ τὴν ὡρέπεταν ἐυχαρίστησιν· διότι, γένος με, λέγει ἀυτὸς, ὁ μὲν ἔχω τέτο σοι δίδωμι, ὁ δὲ ὥχε ἔχω ἔκ τοις ἀν λάβης. Κόπους, μόχθους, ἐπιτασίαν, προστοχήν, ἐπιφύλαξιαν, πάντα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

τα ἀφιερώνω εἰς τὸ ὄφελός σα, εἰς τὴν προκοπήν σα, δὸς καὶ σύ, ἀφιέρωσαι καὶ σὺ τὴν συνδρομήν σα, καὶ εἴτες ὥφεληδήσῃ.

Η^ρ παρᾶσσα λοιπὸν Εὐκλητιαῖκή Γεορία συνετέλη παρὰ τῷ ἀοιδίμῳ Μελετίῳ ἐν ἔτει αὐτοῦ. ὡς φαίνεται εἰς τὴν Εἰσαγωγὴν κεφ. Ι.δ'. ἀριθ. ἀ. Τὸ ἄωρον ὅμως τῇ θανάτῳ, ὡς εἴρηται, ἐμπόδισε τὴν ἔκδοσιν τῆς βίβλου. ἔμεινε λοιπὸν ἡ βίβλος εἰς Γράμμινα τὴν πατρίδα της· πολλοὶ ἐρειποῦντες δὲ ἐξόδων ἐκ δλίγων ἀντιγραφῶν ἀντήριοι· οἱ ἀντιγραφεῖς ὅμως, ἡ διὰ βίου, ἡ δὲ ἀμέλειαν, παρέδραμον πολλάκις, ὅτεν εἰς πολλὰ μέρη δυσνόητος φαίνεται ὁ Συγγραφεὺς· ὁ μεταφραστὸς ὅμοίως εἰς τὰς παραδρομὰς τῶν ἀντιγραφέων, προδέττων τὰς ιδίας μάλιστα τὴν κακογραφίαν της, κατέγησε τὴν βίβλου εἰς πολλὰ μέρη δυσνόητον, ἀσαρῆ, καὶ ἐλαττική· ὁ βραχὺς καιρὸς τῇ τύπῳ, ἡ ἐπιλειψία βίβλου ἀναγκαίων, καὶ ἔτερα τινὰ περιζητικὰ, ἐσύντρεξαν νὰ δυσκολεύσωσι, καὶ νὰ ἀνέχωσι τὸ ἐπιφορτισμένον μοι βάρος. Οὐ συγγραφεὺς ἀναφέρων ἦταν τινας τῶν Πατέρων, καὶ ἐπέρων συγγραφέων, ποτὲ μὲν ἐσημείωνε τὴν βίβλου ἡ τὸ κεφάλαιον, ὅτεν τὸ ἀντιγραφεῖ, ποτὲ δὲ ψήχι· ἡ παραδρομὴ τῶν ἀντιγραφέων ἐφθειρεῖ καὶ τὰς δλίγας σημειώσεις τῆς Συγγραφέως, διὸ ἀνεγίνωσκον δις καὶ τρεῖς τὴν βίβλου, ἡ τὸ κεφάλαιον, καὶ δὲν μοι ἡτον δυνατὸν νὰ ἔνω τὸ ζητώμενον· ἡ ἐνδισκων, σφαλερὸν καὶ ἐπιπλέοντος. Πολλάκις ὁ Συγγραφεὺς λέγει, ἀνάγνωσι τὸν Χρυσόσομον, δῆρα τὸν Θεοδώρητον, λέγει ὁ Αὐγγεῖνος, κατὰ τὸν Ευσέβιον· πᾶς δὲ, εἰς ποῖον βίβλιον, ἡ κεφάλαιον, ἀδηλον· ὅτεν ἀναγκαῖσθαι νὰ ἀκριβοδεωρήσω ό μόνον τὰ ὅρτα, ἀλλὰ καὶ τὰς τόπους, ἀπὸ τὰς ὅποιας συνήδροισεν ὁ Συγγραφεὺς τὰ γεγραμμένα.

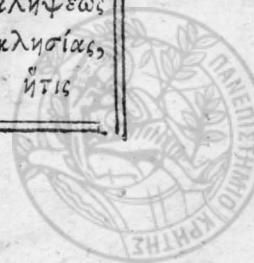
Πᾶσα ἡ Εὐκλητιαῖκή ἀυτὴ βίβλος περιέχει Γεορίαν αἰώνων 15'. δι ἐνολωτέραν λοιπὸν χρῆσιν διαιρεῖται εἰς τόμους τρεῖς· ὁ παρὼν πρῶτος τόμος περιέχει μίαν Εἰσαγωγὴν περιγράφεσσαν ἐν συντόμῳ τὴν Γεορίαν τῆς παλαιᾶς Εὐκλητίας, ἢτοι τῆς Συναγωγῆς τῶν Γεδαιῶν, καὶ ἀλλα τινὰ διπλά ἀνύκνεστιν εἰς τὴν Γεορίαν τῆς τῷ Χριστῷ Εὐκλητίας· καὶ τέσσαρα βιβλία, δηλαδὴ τὴν Γεορίαν τῶν τεσσάρων πρώτων αἰώνων ἀπὸ τῆς βασιλείας Οκτανίας Αὐγγείας, ἔως τῆς τελευτῆς Θεοδοσίου τῷ μεγάλῳ. Οὐ δεύτερος βιβλίας ζ'. ἀπὸ τῆς βασιλείας Αρκαδίας, καὶ Ονυμάτων, ἔως τῆς τελευτῆς Αλεξίας Δ'. τῷ Αγγέλᾳ, καὶ Ερρίκα σ'. Ο τρίτος βιβλίας ε'. ἀπὸ τῆς βασιλείας Αλεξίας Ε'. τῷ Αγγέλῳ, ἔως τῆς βασιλείας Μαζαρᾶ Β'.

Πρέπει δικας νὰ φανερώσω εἰς ποίαν κατάστασιν ἐυρίσκεται τὸ χειρόγραφον ὃ πᾶς ἔχω ἀνὰ χεῖρας, καὶ ποίαν μεταλλαγὴν ἔκρινα ἔυλογον. Πρῶτον μὲν εἰς τὸν πρῶτον αἰῶνα τὸ ιγ'. κεφάλαιον ἐνρίσκετο διηρημένον εἰς δύο, τὸ μὲν περιεῖχε τὸ περὶ Σιμωνοῦ, καὶ Σιμωνιανῶν, τὸ δὲ τὰ τῶν Νικολαϊτῶν ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ τῶν Νικολαϊτῶν ὅληγα εἰσὶ, καὶ τὸ κεφάλαιον ἐσμικρύνετο ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ, ἵναδη μὲ τὸ περιέχον τῶν Σιμωνιανῶν αἴρεστιν, ὅπερ τὸ ιγ'. καὶ τὸ περιεῖχε τὰ κεφάλαια τῆς χειρογράφως ἐνρίσκεται ιγ'. τὰ τυπωθέντος, καὶ βῆτως ἐπομένως. ὥσε τὸ χειρογράφον περιεῖχει κεφάλαια καὶ. καὶ τὸ τυπωθὲν περιεῖχει κεφάλαια καὶ. Οὐ δεύτερος αἰώνεις εἰς τὸ χειρόγραφον φθάνει ἔως τῆς βασιλείας Κομιόδου, Περτίνακος, καὶ Διδία Γελιανᾶ, εἰς τρόπον ὅτι ὁ τρίτος ἀρχέτο απὸ τῆς Αὐτοκρατορίας Σεπτιμίας Σευήρας ἀναγορευθέντος τῷ εηγί. καὶ περιεῖχεν ἔτι αἰρετικάς, διδασκάλις, καὶ τὸ σχίσμα τῶν τετραδιτῶν, πάντα τὰ β'. αἰῶνος ὅλη. ὅπερ επέδην εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον, δηλαδὴ εἰς τὸν β'. αἰῶνα, ἀρχὴν ἔχων ὁ τρίτος αἰώνεις απὸ τὴν ἀναγόρευσιν τῆς Αὐτοκρατορος Αὐτωνίας Καρακάλα. Οὐ τρίτος αἰώνεις εἰς τὸ χειρόγραφον ἔφθανεν ἔως Κωνσαντίας τῆς Χλωρᾶς, Σευήρας Μαξιμίνας, καὶ Μαξεντίας, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐβασιλευσαν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς δ'. μοὶ ἐφάνη ἔυλογον νὰ ἀρχίσω τὸν δ'. αἰῶνα απὸ Κωνσαντίας τῆς χλωρᾶς. εἰς τρόπον ὅτι ἀντὶ διπλῶν περιέχει ὁ δ'. αἰώνεις τὸ χειρόγραφον κεφάλαια καὶ β'. τὸ τυπωθὲν περιεχει καὶ δηλαδάνον δηλαδὴ καὶ τὰ δύο ἐσχάτα τῆς τρίτης αἰῶνος κατὰ τὸ χειρογράφον. Ταῦτα πάντα ἔγιναν διὰ νὰ ἀκολεύθησαν ὁ πωςδήποτε μίαν ὄρθην τάξιν χρονολογίας. Ὅπερ ἀν εἰς ἀντίγραφα τινὰ φαίνεται διαφορὰ, ἀς μὴ νομίσῃ ὁ Αὐταγνώσις πῶς εἶναι ἐλλειψις, ἀλλ' ἀς ἐρευνήσῃ τὸν πίνακα νὰ ἔηρη τὸ ποδέμενον.

Οὐ Συγγραφεὺς λέγει εἰς τὸν Εἰσαγωγὴν κεφαλαῖω ιγ'. ἀριθ. ἀ. ὅτι εἰς τὸ τέλος παντὸς αἰῶνος, ὡς ἐν συντόμῳ θέλει ἀναφέρει μίαν ἀνακεφαλαίωσιν τῆς βιβλίας, διὰ ἔυκολον ἐνδύμησιν τῶν γεγονότων, ἀλλ' εἰς τὸ χειρόγραφον μόνον εἰς δύο αἰῶνας εὑρίσκεται ἀντὶ ᾧ ἀνακεφαλαίωσις, ἢτις ἀπλῶς ἐλεγχός τῶν κεφαλαίων ἐζίν. ἐπειδὴ λοιπὸν βέτε εἰς πάντας τὰς αἰῶνας περιέχεται ἀντὶ ᾧ ἐπανάληψις, βέτε ἐλλειπής ἐζίν ἡ βιβλος ἀπὸ ἀκριβεῖς πίνακας τόσον τῶν κεφαλαίων, ὅσου καὶ τῶν περιεχομένων, ἐφάνη μοὶ ἔυλογον ἀντὶ τῆς ἐπαναλήψεως νὰ προσθέσω μίαν σύνοψιν, τῆς διδασκαλίας, ἡδικῆς, καὶ ἐνταξίας τῆς Εὐκλησίας,

ΙΤΙΣ

ητίς ἔειν ἀπάνθισμα τῆς παρεύσης Γεωρίας, καὶ πολλῶν ἄλλων συγγραφέων. Εἰς τὰς τρεῖς πρώτας αἰῶνας ὀλίγη εἶναι ἡ διαφορά, ὅτεν εἰς τὸ τέλος τῆς γ'. αἰῶνος ἐνρίσκεται ἡ σύνοψις περιέχεται καὶ τὰς τρεῖς πρώτας αἰῶνας. καὶ ἐπειμένως ἡ σύνοψις τῆς δ'. αἰῶνος ἐνρίσκεται κατὰ μέρος, καὶ καθ' ὅμοιον τρόπου οἱ λοιποὶ αἰῶνες τῶν ἄλλων τόμων θέλει περιέχεσθαι τὴν ἀυτῶν σύνοψιν.

Ἐπειδὴ λοιπὸν εἰς πολλὰ μέρη ὁ Συγγραφεὺς φαίνεται ἐλειπός διὰ παθοροῦντος τῶν ἀντιγραφέων, καὶ εἰς πολλὰ σύντομος, ἔκρινα ἐνδογον καὶ ὠφέλιμον νὰ προσθέσω ὑπογραμμίσεις τινὰς πρὸς διόρθωσιν· ἡ ἀυτῶν ἀνάγνωστις θέλει φανερώσῃ τὴν ἀνάγκην καὶ ὠφέλειαν ἀυτῶν. δύο μόνον κόμματα εἰς Εὐλυκικὸν διάλεκτον ἐδυνήθην ἡ παραβάλω μὲ τὸ χειρόγραφον, ἀπὸ τὰ ὅποια συμπεριένω πᾶς ἀν ὁ μεταφραστὸς ἐπειλέπτο ὀλίγον τὶ τὴν καλλιγραφίαν, ἡ τελάχιστον νὰ γράψῃ εἰς χαρακτῆρας ἐυκολονότες, καὶ ἐπρόσεχεν εἰς τὰ γράμματα τῶν σημειωμάτων τῶν δικφόρων συγγραφέων ἥθελε μὲ ἐλαφρύνη ἀπὸ πολὺ βάρος, ἐπειδὴ τὸ νόημα τῆς συγγραφέως ὀρθῶς ἔλαβεν. Αὐτὰ τὰ δύο κόμματα ἐνρίσκενται τὸ ἔν, παρὰ τῷ κλεινῷ. Εὐγενίῳ εἰς τὸ περὶ διχονοιῶν τῆς Πολωνίας σελ. 45. Εὔδοτ. 1768. τὸ δέυτερον παρὰ τῷ Δοσιδέω Πατριάρχῃ εἰς τόμου χαρᾶς, πρὸς τὴν ἀρχήν· τὸ δόποιον ὀλίγον τὶ διαφέρει, βάζει εἰς τὸ νόημα, ἀλλὰ εἰς τὴν σημειώσιν· διότι εἰς τὸν τόμον χαρᾶς φαίνεται σημειωμένον πᾶς ἐνρίσκεται εἰς τὴν Εκκλησ. Γεωρ. Βιβλ. β'. κεφ. ε'. παραγ. ι'. δ'. ι. καὶ εἰς τὸ χειρόγραφον ἐνρίσκεται βιβλίον ἀ. κεφ. ιε'. (καὶ κατὰ τὸ τυπωθὲν κεφ. ιδ').) ἀριθ. ι'. δ'. ι. καὶ ιά. καὶ ὀρθώτερον δοκεῖ μοι.

Οἳλοι μὲν οἱ κόποι μάταιοι ἥθελεν ἦτον, ἡ δὲ βίβλος δὲν ἥθελε φανῆ εἰς τὴν παρεύσαν κατάσασιν ἀν ἔλειπεν ἡ ἐυπροσάρτετος συνδρομὴ τῆς σοφολογίας. Γραπτὸν δὲ Μαρτίνες βιβλιοφύλακος τῆς Καισαρικῆς Βιβλιοθήκης ὡδε εἰς Βιένναν, ὅπις ὃ μόνον ἐτοίμως μοὶ ἐνεχείριζε πᾶσαν βίβλου, ἀλλὰ τὰς ἐκλεκτωτέρας ἐκδόσεις ἀυτῶν· ἔτι ἐπέντρεξεν εἰς βούθειαν καὶ ἡ βιβλιοθήκη τῶν ἐξ Γραμμίτων, πλευσιωτάτη καὶ αὐτὴ ἐκδέσεων παντὸς σίδεας βιβλίων.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

61.

Α'ναγνώσατε λοιπὸν, ἃ εὑμενεῖς ἀναγνῶσαι τὴν παρέσταν βίβλον πρὸς ὡφέλειαν ὑμετέραν· καὶ ἂν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἀυτῆς παραδρομήν τινα διερθώσεως ἔνυρτε, συγχωρήσατε, ἀποδίδοντες ἀυτὴν ὅχι τῇ ἐμῇ ἀπροσεξίᾳ, αὐλαὶ τῇ ἀπειρίᾳ τῶν τυποθετῶν. Εἴως τόσον καταγνόμενος ἔγως εἰς τὸν καλλωπισμὸν τῆς β'. τόμου. Εὕρωσθε ὑμεῖς εἰς τὴν ἀντεῖλαντος

Γεώργιος Βεντότης.

(γ) 2

ΒΓΟΣ

B I O S

τ 8

Μακείτις, καὶ Α'οιδίμις ΜΕΛΕΤΙΟΥ Συγγραφέως τῆς παράστης Βίβλος (*).

Μελέτιος ὁ ἀστίκος γένουμα ἦν Γραννίνων (πόλις ταῦτα τὰ Γράννινα τῆς Ηπείρου, κατὰ τὰς γυν χρόνις περιφανής, καὶ περίφημος) ἐλέγετο Μιχαὴλ τὸ πρῶτον, καὶ ἐν νεανίσκοις τελῶν ἐμαδύτευσεν ἐν Γραννίνοις τὰ Εὐληνικὰ γράμματα παρὰ Εὔλογού μω αὐτῷ Βισσαρίωνι τῷ Μακεδονίᾳ χειροτονηθεῖς δὲ οἱρεὺς παρὰ Κυρίῳ Κλήμεντος τῆς Γραννίνων Μητροπόλιτα, ἀπῆλθεν εἰς Οὐενετίας, ὅπα ἐπαιδεύθη ἀποβάς τὴν Λατινικὴν διάλεκτον, καὶ πάσαν ἐπιζήμιην, καὶ μόνον Φιλόστορος χρηματίσας, καὶ Μαθηματικὸς, ἀλλὰ καὶ Ρήτωρ ἢ τῶν τυχόντων, καὶ Γρατθός ἄριστος. Επανακάμψας καὶ πάλιν εἰς Γράννινα, διδάσκαλος τῆς ἐν ἀυτοῖς δευτέρᾳ σχολείας τῆς Εὐπιφανείας λεγομένης ἐχρημάτιτεν, ὅτε καὶ τὴν Αὐτονομικὴν συνεγράψατο βίβλον. Τῇ Ναυπάκτῳ δὲ, καὶ Αὐτοῖς Μητροπόλιτα Κυρίῳ Βαρθολομαίῳ πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος, καὶ τῶν ἐξ Αὐτοῖς ζητησάντων ἀυτὸν διὰ Αρχιερέα, ἀπελθὼν εἰς Αὐτοινόπολιν, ὅπα τότε ὁ Κωνσταντινούπολεως Πατριάρχης ἦν μετὰ τῆς Συνόδου, Ναυπάκτῳ, καὶ Αὐτοῖς κεχειροτόνηται Μητροπόλιτος ἐν ἔτει αχθύ. ἐν Μηνὶ Νοεμβρίῳ, Μελέτιος μετωνομαθείς. Χρηματίσας δὲ ἐκεῖσε Αρχιερεὺς ὡς ἔγγισα ἔη τέσσαρα, καὶ τὴν Αὐτοῖς λεῖλατήσαντος τῆς Λιμπερίας Γερακάρι τὸ πίκλινον Γυιανέρμπεν δύναμιν παρὰ τῶν Εὐνετῶν λαβόντος, εἰσικοφαντήδην ὁ ἀστίκος πρὸς τὰς κρατεῖντας, ὡς τάχα εἶδησιν ἔχων περὶ τῆς λεῖλατίας ταῦτας· διὸ ἐν Γραννίνοις τότε τυχών, καὶ συμβαλευθεὶς παρὰ τινῶν τῶν γινωσκόντων τὴν κατ' αὐτῷ σκευωρίαν, μὴ ἀπελθεῖν εἰς Αὐτοῖς, κεκρυμμένος ἦν ἐν ἀυτοῖς μῆνας δύο, προσμένων τὸ ἀποβιτό-μενον, ὅτε καὶ περὶ διαφόρων ἀναγμάτων βιβλίον συνεγράψατο. Μετὰ ταῦτα ἐν ἐπορέυ-

81

(*) Εἴπειδη ἐδειπήσαν τοῖδησιν ἔχω περὶ τῆς βίου τῆς Συγγραφέως, πάρεξ τὰ περιεχόμενα εἰς τὴν Γεωγραφίαν ταῦτα, ἐκρινα ἔνδοσχον ναὶ ἀντιγράψω τὸν βίον ταῦτα, τοὺς εἰς τὴν αὐτὴν Γεωγραφίαν περιεχόμενον.

Ἐν εἰς Ναύπακτον ὑπὸ τῶν Οὐενετῶν τότε ἔγαν ἐξεστίαν μετὰ τῆς πλείονος μέρος τῆς ἀντεῖ ἐπαρχίας, ἵνα συνάξῃ τὸ εἰσόδημα τῆς ἐπαρχίας, ὅπερ διατρίψας σχεδὸν ἔτι τρία τὴν Γεωγραφικὴν κατέσρωσε βίβλον. Αὕτης δὲ γενομένης μεταξὺ Οὐενετῶν, καὶ Τάρκων, ἐυκαιρίας τε τυχών, ἀπῆλθεν εἰς Κωνσταντινόπολιν, κακεῖδεν ἐπέμφθη παρὰ τῆς Κωνσταντινοπόλεως, καὶ τῆς Συνόδου Εὐαρχος, καὶ Επίτροπος Πατριαρχικος ἐν ἔτει ἀρχαὶ. ὅπως συνάξῃ τὰ Εκκλησιαστικὰ δίκαια παρὰ τῶν ἐκεῖσε Αρχιερέων. ὅπερ πορευθεῖς ἐπιμήδην καταποδὰ παρὰ τε τῶν ἐν Πελοποννήσῳ Ηγεμόνων Οὐενετῶν, καὶ παρὰ πάντων τῶν ἐν ἀυτῇ κατοικήντων Χριστιανῶν διά τε τὴν ἀυτὴν ἀρετὴν, καὶ τὴν τῶν λόγων πειθῶ, καὶ ἐνπρέπειαν. Εὐνυτιαθέντες δὲ ἀυτῷ οἱ τῆς Πελοποννήσου Αρχιερεῖς, καὶ μὴ βιβλόμενοι πληρῶσαι τὰ Εκκλησιαστικὰ δίκαια, εἰς μάτιν ἐκοπίσαν συνθρεχόντων αυτῷ τῶν Ηγεμόνων, καὶ πάντων τῶν Χριστιανῶν, φύμην ἢ τὴν τυχεῖσαν λαβόντι ἀπὸ τῶν ἐν Εκκλησίᾳ Ναυπλίου ρητεῖσῶν διδαχῶν παρὸ ἀυτῷ. ἦν γάρ ἀξιώτατος εἰς τὸ διδάσκειν ὡς ἀδεῖς ἄλλος· συνάξας δὲν ίκανὴν χρημάτων ποσότητα παρὰ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ Αρχιερέων, ἐπανῆλθεν εἰς Κωνσταντινόπολιν, παραδέεις πάντα τὰ συναχθέντα τῇ ἐν Κωνσταντινοπόλει Εκκλησίᾳ· ὅπερ διατρίβων χρόνος σχεδὸν δύο παρεγένοντο οἱ Αρχιεραῖοι, καὶ βιβλόμενοι τὸν ίδιον Αρχιερέα ἀποδιώξαι ὡς ἀχρησιον, ἐζήτησαν ἀυτὸν διὰ γυνήσιον τας Αρχιερέων, ὃν καὶ δέδωκεν ἀυτοῖς, διὰ τε Κωνσταντινοπόλεως Πατριαρχης, καὶ ἡ Σύνοδος ἐν ἔτει ἀρχῆγος· ἐν τῷ οὐρανῷ Οκτωμβρίῳ. Οὐσίας πορευθεῖς εἰς Αἴθιον, ἀρχιεράτευσεν ἐν ἀυταῖς ἐνδεκα ὡς ἔγγιτα ἔτι, καὶ τὴν Εκκλησιαστικὴν ταύτην συγεράθητο βίβλον ἀρίσιν, καὶ πολυμαθεῖσάτην. Τῇ Μητροπολίτῃ δὲ Γωαννίνῳ Κυρίῳ Κλήμεντος πρὸς Κύριον εκδημήσαντος, οἱ Γωαννῖται ἐζήτησαν ἀυτὸν διὰ Αρχιερέα μετὰ ἀναφορῶν, καὶ δεήσεων. Τὸ πακτός δὲν τῇ ἀυτῶν δεῖται, ἀγάπη τε τῆς Πατριόδος κινήμενος ἐπορεύετο εἰς Κωνσταντινόπολιν μετατεθῆναι. Οὐ δὲ Πατριάρχης, καὶ ἡ Σύνοδος προσμείναντες ἀυτὸν ὑμέρας πολλὰς, καὶ μὴ ὄρωντες ἀυτὸν ἐρχόμενον διὰ τὸ ἐμποδιοῦντα ἦν ἐν τῇ Δαρίστῃ ὑπὸ ἀθεγείας, καὶ τὰ παρὸ ἀυτὴν πεμφθέντα εἰδήσεως, γράμματα ἐκ οὗ ὅπως χρονίσαντα, ὑποτοπάσαντες ὅτι ἐν δέλει, βιασθέντες τε, μᾶλλον ὑπὸ μεγάλων μεσιτεῶν ἐχειροτόνησαν Μητροπολίτην Γωαννίνων τὸν Κύριον Γερόθεον Ράπτην. Μετὰ δὲ ταῦτα φάσας ἐκεῖτε², καὶ ἐνζών κεχειροτονημένον Μητροπολίτην Γωαννίνων, ἐμεινεν ἥσυχάδων ἐυκαιρίαν ζητῶν, ὅπερ μετὸ δέλγιας ὑπέρων κατασχεθεῖς πρὸς Κύριον εξεδήμητε. Συνεγράθητο ἔτι, καὶ λόγιας ἀρίστας, δέν ἐπ' Εκκλησίας ελεγε Φιλοσοφικά τε κατὰ τὴν τὰ Χριστὸν Εκκλησίαν, Θεολογικά, καὶ Πατρικά, ἀτινα πάντα θανόντος τῷ αἰοιδίμῳ, κεκλόφασι, τός τε λόγιας πάντας, ἀς καὶ διδαχὰς εἰώθαμεν λέγειν, οἱ ξένοις πτεροῖς ὡς ἄλλος κλοιός εἰωδότας καλλωπίζεσθαι, δέν ἐκ τῶν τοιέτων συγγραμμάτων ἀυτὴν καταλιπόντες ἐνρεθῆναι. Εὐφερε ταῦτα μετὸ ἐκεῖτε διὸ Αἰοιδίμος τὰ μὲν ὡς ἀτελῆ, καὶ ἀνέκδοτα, ἐυκαιρίαν ζητῶν τε τελειῶσαι, τός δὲ λόγιας ἵνα ἐπ' Εκκλησίας διδάσκῃ. Αὐτεπάνυδη ἐν Κυρίῳ κατὰ τὸ αὐτό. σωτήριον ἔτος, τῇ ιβ'. Δεκεμβρίῳ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ Χάσκιοι, ζήσας τὰ πάντα πεντίκοντα, καὶ τρία ἔτη.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τῇ λογιωτάτῃ Μιχαὴλ Παπᾶ Γεωργίῳ τῷ Σιατισέως
Επίγεαμα Ηέωελεγεῖον.

Εἰς τὸν ἀοιδικὸν Μελέτιον, τὸν Συγγεαφέα τῆς Βίβλου τάυτης.

Ηύχετο πρὶν ποτὲ ἐπὶ φθιμένων Αὐλαίνος ἔργων,
Τρεῖς τολυπεύσας κύπτει, ἐμενκι κλέος ἔ.
Αὐλάς ὡς ἥραδη φθιμένων ἔργων τάλας ἔτος,
Σύμφθιτο καὶ κλέος ἔ, τῶν τότε Πιερίδων.
Αὐλός ἄλλας Μελέτιες, τόδε δὲ φθιλὸν ἔδρασας ἔργον
Βίβλους τρεῖς συνθεῖς, πλήρεας ἀθανάτων
Αὐθῶν πεπνυμένως γράψας, δῆτα ἐπλείο πάντων
Ἐργματα Εὔστεβέων, καὶ κακόδοξα ἄλλων.
Τένεκα, καὶ σεῖο κλέος ἐστεῖτ ἄφθιτον ω̄ νερό,
Εἰς αἰώνας ἀπαντάς τὸν ἀκλόνητον ἀεί.

Επίγεαμα Ηέωελεγεῖον εἰς τὸν ἀναγινώσκοντα.

Οτραλέως ποτὲ Αἴριάδη, μίτον ὥπισε τὸν ἄντρον
Θησεῖ ἐξελθεῖν, ἀτρομα ἀτρεκέως.
Γεοργιὴ δὲ ἄντη Εὐκλητίας βίβλος ω̄ νερό,
Εμμαπέως παρέχει ἀτραπὸν ῥητίδην,

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

κγ'.

Τῷ μεμικῶτι δαῖναι, οὐδενα κέμπεναι ὕντως

Ἐυσεβέων δογμάτων, ἀλλὰ καὶ ἀλλοτρίων.

Αὐτὸις γένει φιλοτεῖος ἔχει τῆς διορίης δὴν,

Οὐ ππως ἀν γένη οὐδεις πολέων δογμάτων.

Τῇ ἀντῇ εἰς τὸν ἀυτόν.

Ηγούμενος ποτε ιδιοτύπη λῆγος Μελέτιος πόσος ἦσκε.

Διέσει ταῦτα βίβλους, αἱ πινυτῶς συνέθη.

Τῇ λογίωτάτῃ Αὐτανασίᾳ Στήξια, τῇ Μογχοπολίτᾳ.

Ἐπίγεαμα Ηγεμονεῖον.

Εἰς τὸν βίβλον τῆς Εκκλησιαστικῆς Γραφίας.

Ισορίη τελέθω Χριστοῖ Συνάξιος Γρῆς,

Σύνθεμα Μελετίου, ἐξ Αὐτανῶν προέδρου.

Πλεῖστα δὲ κευθομένην κύκλα μάνοις μὲν χερογράφοις,

Αὐλφε Πολυζώνης, νῦν κλεινὸς καμάτῳ.

Ἐυσεβίης δὲ διπλοῖς ὅπλοις σῖ� πρόσφορον ἔσται,

Ἐκ γύναξι φάει ἔκθετο διὰ τύπων.

Τἄνεκα δὴ φιλοτεῖορες, ὀτραλέως ποτιόντες

Κτητάμενοι φέρετε σύνθεσι μὲ σφετέροις

Ἐνδελεχῶς τε διέλθετε· ὡς μέγα καὶ γὰρ ὄνειρα

Ψυχᾶς σφωϊτέραις ἐξετέλεστε·

Εἴν γὰρ ἐμοῖς πτύγμασι, σινηγμὸν κηρύγματός τε,

Πίσιος ἀν δέμεθλον γνώσετε δρθοτόμα.

Μυζιπόλων ἀγλαδές τε πόνιας ἐν Ευαγγελίοις,

Ηγορένη τὸν ἀεστάς θαύματα μαρτυρικά.

Δίγ-

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Δόγματα Εκκλησίας, ἵθεα, ταξιν ἀρίσταν,
Θεόφρονας Πατέρας, συγγραφέας πινυτάς.
Ἄνδι συνήστετε πολλὰς ἀριστείας βασιλήων.
Εὐγα Πατριαρχῶν, καίγε Πάπων Δυτικῶν.
Σκάνδαλα τίς δ' ὁ πάρεισταγαγῶν ὄψεως ἀκριβείη,
Αἰσέσεως ὀλοῦ, ἐν Λαζαρίσι Τριάδος.
Παρμέδοντος ὅπως δ' αὖ νεύμασιν ἡγερέθοντο,
Ἐκ γάις περάτων ζαφλεγέες Πατέρες.
Πάντα λυκόφρονα καὶ ἀπλάνεος λυμεῶνα τε ποίμνας
Ἐκσυρίττοντες ποιμένες οἵ ἀτρεκεῖς.
Πολλά τε καὶ ἄλλ' ἀφυπσόμενοι πάνυ λυτιτελῆ,
Αὐτιπαλαιόντες ἔξετ' ἀποζομόειν.
Κυδάλιμον βιόειν δ' ἀλφινῆν κρυπτομένας μεῦ
Ἐς μακράιωνας ἐυχετάεσθ' ἀγαθῶς.

Τῇ ἀντῇ Επίγεαμα Ηρωελεγεῖον.

Εἰς τὸν ἐκδότην.

Αὕδε Θεὸς πολά τοι γε Πολυζών χαρίσαιτο,
Κ' ἔλβια ἐν ἀμφοτέρῃ κύδιμ' ἀνερ βιοτῇ.
Οὐ γὰρ ἔκευθε τύχα πρὸ κύκλων ὄλβου δολιχῶν περ,
Τὸν δ' ἀναμοχλεύσας πᾶσι φάνας μετιτόν.

Αἰνιγμάτων Επίγεαμα Ηρωελεγεῖον.

Εἰς τὰς συνοδομητὰς περὶ τῆς ἐκδόσεως τῆς παράστις Βίβλας.

Τίπτε τοτές δε χρόνας ἔσπευσας βάσκανε μοῖρα,
Κευθομένην εἴργειν Βίβλου ἀριπρεπέως,

Κυδα-

Ε' ΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ηέ.

Κυδαλίμε Μελετία Θέσκελον Γισορίν σύ;

Δ' αντολικῆς Εὐκλησίας ίδ' ἀλλοτρίων.

Α' ἂλλα μάτιν φάσις ἔσπευσταις κρύψαι ἀδίκως ἦ,

Βίβλου ἀρίστην, ἢτις σελαγγεῖ σοφίη.

Οι γὰρ ὄτρηροι Εὐτεβίης πρόμαχοι λάτραι, ἢνι

Πόστοι ἡγερέθοντο προφρόνως, νύχεος

Ἐκ βαραθρῶν ἐς φῶς ἀγαγεῖν τὴν Βίβλου ἀρίστην.

Λυχνείας τὸ ἐπὶ θεῖναι, δὲ καὶ ἀτρεκέως

Ἐδρασταν ὡς ἔνι θαυμασίως οἱ Εὐτεβολάτραι.

Οὐς Θεὸς ἄψιμέδων, αἰτίᾳ ὄφελεν σαόσαι

Πανευδαιμονας, ἢδ' ὑγιεῖς, λυκάβαντας ἐς ἀσπέτους.

Πρὸς καύχησιν τῶν Εὐτεβέων λατρίων.

KATA'

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΤΩΝ ΤΠΟΓΡΑΦΑΝΤΩΝ ΧΑΡΙΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
 καὶ βοηθείας διὰ τὴν ἔνδοσιν τῆς παρούσης
 Εἰκλιησιαῖς Ἰεροίας (*).

ΒΕΝΕΤΙΑ.

Ο' Τιμιώτατος	A' θανάσιος Κοτόβρόκης διὰ σώματα	5
	A' θανάσιος Διαγύμαξ	2
	A' λέξανδρος Ραφτόπελος	5
	A' ναζάσιος Νικολάς	20
	A' ιδρέας Τζεκαλᾶς	2
Ο' Εὐλαβέσατος	A' ντωνίος Παπικιγός ἐκ Κερκύρας ἐφιμέριος τῇ A' γία Γεωργίᾳ.	
Ο' Τιμιώτ.	A' πόσολος Βαρβός.	
Ο' Δογιώτ.	ἐν Γεροδιακ. Γεράσιμος ἐξ A' γίας Μαύρας.	
Ο' Τιμιώτ.	Γεώργιος Κουταζῆς	6
	Δημήτριος Κούρμος	10
	Δημήτριος Μπέρκος	5
	Δημήτριος Πάσχος, καὶ Καλαμάκης	10

Εὐζάνθιος Μίτζης	6
Ζαχαρίας Χαραμῆς	2
Γ' ων. καὶ Ε' μμανγήλ Πρασανάκης	20
Γάνωβος Σκαρβέλης	10
Γερώνυμος Βεντότης	2
Γ' ωννης Λαζάρος	6
Γ' ωννης Σάρρης	5
Γ' ωννης Σελέκης	
Γ' ωννης Τομαζάκης	10
Γ' ωννης Χαραμῆς	5
Κωνσαντίνος καὶ ἀδελφοὶ Κατροβάτης	6
Μιχαήλ Γλυκῆς, καὶ Συντροφία	25
Νικόλαος Κανέλης	2
Νικόλαος Κομβαζέγλας	10
Νικόλαος Τζεκαλᾶς	6
Παναγιώτης Μαζοκοπάκης	10
Παναγιώτης παπᾶ Α' ναζασίβ	15
Πάνος Θεοδοσίας	30
Πάνος,	

(*) Εὐλογον ἐφάνη νὰ γραφθῶσι τὰ ὄνοματα τῶν Συνδρομητῶν κατ' ἀλφάβητον τῶν πόλεων, καὶ τῶν ὄνομάτων ἰδίως ὄμως ἀν παραδομὴ φανῆ ἢ εἰς τὸν τόπον, ἢ ὄνομα, ἢ ἀξίαν, ἂς μᾶς σημειώσῃ ὁ Συνδρομητής ἐκεῖνος, διὰ νὰ διορθωθῇ εἰς τὸν Β'. τόμον, ἀλλὰ ταχέως, ἐπειδὴ μετὰ δύο, ἢ τρεῖς μῆνας, ἐκδίδοται, καὶ ὁ Β'. τόμος. Σημειωτέον ὅτι, ὅσις δὲν φαίνεται πόσα σώματα ὑπέγραψεν, ἐννοητέον μόνον ἐν σώμα . ὅσις ἔτι φιλοσογενῆς προσωρεύεται νὰ συνδράμη, εἰς ἀκοῦτη στην τῆς παρέστης βίβλο, καὶ διὰ μηνηστυνόν την, ἥπκορετ νὰ γράψῃ ἐδὼ, καὶ θέλει σημειωθῆ τὸ ὄνομά της εἰς τὰς ἀκολάθες τόμους.

ΤΩΝ ΣΤΝΔΡΟΜΗΤΩΝ. ηξ.

Πάνος, καὶ Γωάννης Χριστόδλους	6
Πάνος Πάπιος	2
Παράστχος Κατσάρης	10
Σπυρίδων Τζιγκιολάρης	10
Σπυρίδων Κολοβός	10
Σπυρίδων Ταρακέλης	6
Φραγκισκος Καβάκος	10
Χρήστος Γωάννης	10
O' Ευλαβέας. Χρύσανθος Μοσχόπε- λος Εφημέριος τῆς Ναοῦ τῆς Αγίας Γεωργίας.	

ΒΙΕΝΝΑ.

O' Τιμιώτατος χ. Αποσόλης Πα- πᾶ Θεοχλήτε	10
Αρσένιος Νικόλαος Συντρο- φία	30
Γιγίρχος Γγόζυτε	5
Γεωργίος Κατζικόπελος	20
Δημήτριος καὶ Ανδρέας ἀδελφοί Παυλῆ	20
Δημήτριος χ. Ανανατίας Α'- γιότης	5
Δημήτριος Δερβάρος	5
Δημήτριος Κωνσαντίνας Τζα- τίου	10
Δημήτριος Μαμάρας	30
Δημήτριος Σάββας	20
Δημήτριος Φρόνιμος	30
Ευστάτιος Πετροχώνιος	20
Ζαχαρίας Καλαμανάκης	10
Ζηφύρης Μπάλγυλας	5
Θεμελής Χρήστας	15
Θεόδωρος Εμμανουὴλ Γγίκας	7
Θεόδωρος Καραϊωάννης	12
Κώμης Στάμνας	10
Κωνσαντίνος Μέσχας	15
Μανόλης Φίλιππος	5
Μαργαρίτης Δήμητρας	5
Νικόλαος Δημητρίας	20

(δ) 2

Νικόλαος Γωάννης Μπομπεσιά- νης	10
Νικόλαος Ράζης	10
Παναγιώτης τῆς Μάτων, ἀπὸ Λέβα	3
Παῦλος χ. Μιχάλη	20
Σταμάτης Ράικοβίτζ	10
Στέργιος χ. Ζαφύρη, καὶ συν- τροφία	6
Στέργιος Αποσόλης Νιτζε- ριότης	3
Στέργιος Σολομών	3
Στέφανος Λεοντάρι Μεγατεφ- ναβίτης	10
Τριαντάφυλος Ζορμπᾶς	
Xρόνιας Γωάννης Πάππας Αμ- πελακιώτης	2

ΓΓΙΟΤΓΓΕΣΙ.

O' Τιμιώτ. Αγαζάσιος Ευθυμίας Σάρρας Βιδοκεκίτης	2
Ανασάσιος Παναγιώτης Βιδο- κεκίτης	
Θεόδωρος Παναγιώτης Βιδο- κεκίτης	
Κοσμᾶς Παναγιώτης Βιδοκε- κίτης	
Πέτρος Σκλήταρης Βιδοκεκίτης διὰ τὴν ἀδελφότητα τῆς Γγιάγγεσι	20

ΓΙΑΣΣΑΤ.

O' Τιμιώτ. χ. Ιωάννης Σταματίας Σκιρ- μιανός	5
Κυριάκης Ανασάσιος	15

ΕΓΡΗ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Ε' ΓΡΗ.

Ο' Τιμιώτ. Π	εώργιος Βρέτνης.
Γεώργιος Τζατίρι.	
Γίρα Γγυλάνη.	
Δίμος Ντέζη.	
Ευζάδιος Διαμαντής . . .	2
Θεόδωρος Νικολάου.	
Γωάννης Βιδάκοβιτζ . . .	2
Γωάννης Γγιλάνης.	
Γωάννης Σερχατλής.	
Ο' Λογιώτ. Γωάννης Διδάσκαλος.	
Γωσήφ Βεβάρης . . .	2
Κωνσαντίνος Δημητρίς . . .	2
Δάζαρος Λαζάρος Τζατίρι.	
Μάρκος Λαζάρος.	
Μιχαήλ Γεωργίας.	
Μιχαήλ Χαρσάνης.	
Ναέμ Θεοδώρος Λουρή.	
Ναέμ Λαζάρος Τζατίρι.	
Ναέμ Θεοδώρος Ζεπάνης.	
Ο' Ευλαβές. Πέτρος Βιτκόβιτζ.	
Πάϊκος Σερχατλής.	

ΖΑΚΤΝΘΟΣ.

Ο' Ευλαβές. Α "γγελος Κυβετός.
Ο' Αΐδεσιμ. Α'ντρεας Καλογηρόπεδος Πρωτοπαπᾶς.
Ο' Τιμιώτ. Α'ντζολος Μπαδοέρο.
Α'ντζολος Μαρτελάος Α'ντργάνης.
Ο' Αΐδεσιμ. Γεράσιμος Σύμμαχος Πρωτοπαπᾶς, μέγας Οἰκουόμος, καὶ Αρχιερατικὸς Πρωτονοτάριος.
Ο' Εξοχώτ. Διαμάντης Κυβετός, Φιλοσοφίας τε, καὶ Γατρικῆς Διδάσκαλος.
Ο' Τιμιώτ. Διονύσιος Μαρτινέγγιας.

Ο' Πανοσιώτ. Γγυάτιος Γερομόναχος.
Ραβάνης Πελοποννήσιος.
Ο' Ευλαβές. Κωνσαντίνος Μπελέστης μέγας Σκευοφύλακς Ζακύνθου.
Ο' Ευλαβές. Νικόλαος Καστιμάτης.
Ο' Τιμιώτ. Νικόλαος Μεδίλας.
Ο' Εκλαμπρ. Τζανετάκης Κετεφάρης Μπέης Πάσης Μάγης

ΖΕΜΟΝΑ.

Ο' Τιμιώτ. Γ εώργιος Σολάρης.
Γεώργιος Δημητρίου.
Δημήτριος καὶ Αναστάσιος Μάντζο.
Δράκας Κωνσαντίνης.
Γωάννης Κυρίτζας.
Κωνσαντίνος Δίμτζα Ζεπάνη.
Κωνσαντίνος Θεοδώρος.
Κώνας Γεωργίας Καλογράφης.
Μιχαήλ Κωνσαντίνης Πόπας.
Παναγιώτης Μανόλης.
Σταῦρος Γωάννης.
Χριαντάφυλλος Γεωργίας.
Χρισόδολος Παπᾶ Γεωργίας.

ΚΟΥΜ - ΣΕΝΤ - ΜΑΡΤΟ'Ν
ΕΙ'Σ ΟΤΓΓΑΡΙΑΝ.

Ο' Τιμιώτ. Δ ημήτριος Γεωργίτζης Παπᾶ Πρεσβυτέρου . . .
Χαρίσιος Βαΐτζης ἐκ Κοζάνης.

ΚΡΑΓΟΒΑ.

Ο' Σοφολ. Δ ανιὴλ Γεροδιάκονος Γωαγνίτης.
Ο' Τιμιώτ. Δημήτριος Μπιμπέσκας.

ΤΩΝ ΣΤΝΔΡΟΜΗΤΩΝ. nθ.

Ο' Εὐγεν. Ῥωαντίχις Στόλνικος
Γλυπτοβάνος.
Κωσῆς Στόλνικος Βυζάντιος.
Ο' Τιμιώτ. Νικόλαος Βεσιάρης Βυ-
ζάντιος.
Ο' Εύλαβές. Παρθένιος Πελοπον-
νήσιος.
Χρισόδελος Γ' ωαννίτης.

ΚΤΡΟΣ.

Ο' Πανοσιώτ. **K**υπριανὸς Α' εχιμαν-
δρίτης.
Ο' Πανοσ. Μελέτιος Ηγέμενος Κύκλων.
Ο' Μακαριώτ. ἡ Σεβασμιώτ. Χρήσταν-
δος Α' εχιεπίσκοπος Κύπρου.

ΛΙΒΟΤΡΝΟΝ.

Ο' Οσιώτ. ἐν Γερομονάχ. **A**' νθίμος
Πελοποννήσιος.
Ο' Πανοσιώτ. Βαρλαὰμ Α' εχιμανδρί-
της Θεσσαλονικεύς.
Ο' Τιμιώτ. Γεώργιος Δρόσης Γ' ωαν-
νίτης.
Δημήτριος Κονταξῆς Γ' ωαννίτης.
Θεόδωρος Μπέτζος ἐξ Α' ὅτης.
Θεόδωρος Πετροκόκκινος Χῖος.
Ο' Πανοσιώτ. Θεόκλητος Πρωτοσύγ-
γελος Κύπριος.
Ο' Τιμιώτ. Γ' ωαννης Κωσάκης Πελο-
ποννήσιος.
Γ' ωαννης Λάμπρος Γ' ωαννίτης.
Ο' Λογιώτ. Ρίζος Διδάσκαλος ἐκ
Τρικάλων.
Ο' Τιμιώτ. Στέργιος Μπαχωμίος
Γ' ωαννίτης.
Φραγκισκος Τζάνης Ζακύνθιος.

Χρισόδελος Ρ' αφτάκης Γ' ωαννί-
της.

ΜΙΣΚΟ' ΛΤΖΑ.

Ο' Τιμιώτ.	A ' θανάτιος Βρέτας.
	Α' θανάτιος Δημητρίς Στύρια.
	Α' θανάτιος Πεσχάρης.
	Α' θανάτιος Σόντας.
	Α' θανάτιος Φλώρης.
	Α' νικάσιος Δίμτζα.
	Α' νιδρέας Χαρίτης.
	Βρέτας Βέσιας.
	Γεώργιος Μιχάλη Κώνια.
	Γεώργιος Ντόνα.
	Γεώργιος Πατάκης . . .
	Δημήτριος Γεωργίας Σεγκένη.
	Θεόδωρος Δημητρίς Στύρια.
	Θεόδωρος Κεπτινάρης.
	Θεόδωρος Μπράτης.
	Κωνσαντίνος Α' νιδρέας Πίτα.
	Λάσκος Δίμτζα Γραιμποβάρης.
Ο' Οσιώτ.	Ο' σιώτ. ἐν Γερομ. Μελέτιος Ε'- φημέριος.
Ο' Τιμιώτ.	Μιχαὴλ Ζεπάνης.
	Μιχαὴλ Ντόνα.
	Μιχαὴλ Πόλτα.
	Νάθη Κοσμίσκης , ἡ Μῆτρος Λέσκας . . .
	Νάθη Παντέτας.
	Νάθη Ρόζη.
	Νάζος Πεζενίκη Μοσχοπο- λίτης.
	Νικόλαος Καλότας.
	Νικόλαος Σιαγκένης.
	Πέτρος Βισσελίνη Σταυρίης
	Πέτρος Τζοχαδάρης . . .
	Στέφανος Ρόζη . . .

ΠΑΝΤΖΟΒΟ.

Ο' Τιμιώτ. **Α'** Σανάσιος Βρέτο

5

ΠΕΣΤ'.

Ο' Λογιώτ. **Γ**εώργιος Γωάννης Ζα-
μπίρα

3

Ο' Τιμιώτ. Γεώργιος Γωάννης Σα-
κελλαΐς
Γεώργιος Κωνσαντίνας Πελέγ-
κα

3

Ο' Λογιώτ. Γεώργιος Λεούτις Δι-
δάσκαλος

2

Ο' Τιμιώτ. Γεώργιος Σιδέρης . .
Γωάννης Τέλλιο Κοζανίτης . .
Κωνσαντίνος, καὶ Γωάννης Πα-
πᾶ Γεώργιος
Δάσκαλος Α' γγελάκη
Μιχαήλ Ποποβίτζ

3

Ο' Λογιώτ. Μιχαήλ Παπᾶ Γεωρ-
γίας.

3

Ο' Τιμιώτ. Ράλης Γεωργίας, καὶ συν-
τροφία

3

Ο' Πανιερώτ. καὶ Σοφόλογ. Σωφρό-
νιος πρώτην Βελγαδία.

3

Ο' Τιμιώτ. Στέφανος Κλεντρίσκα
Μοσχοπολίτης.

ΣΕΡΡΑΣ.

Ο' Τιμιώτ. **Ι'** ωάννης Λαγός Γωάν-
νης.

3

Ο' Πανοσιώτ. Μακάριος Πρωτοσύγ-
γελος; Σερβῶν.

3

Ο' Πανιερώτ. καὶ Σοφόλογ. Ματ-
θίος Σερβῶν.

ΣΙΜΠΙΝΙ.

Ο' Εξοχώτ. **Γ**ατροφιλόσοφος Μα-
νασσῆς Γλιάδας

2

ΣΜΥΡΝΗ.

Ο' Ευλαβές. **Α'** Σανάσιος Εφημέ-
ριος.

2

Ο' Τιμιώτ. Α' λέξανδρος Βλασίς . .
Ο' Λογιώτ. καὶ Ευλαβές. Γρηγόριος
Αρχιδιάκονος

2

Ο' Τιμιώτ. Γεώργιος Δημήτριαδης
Μπαγεσιτζῆς

2

Δημήτριος Α' μιρος

5

Δημήτριος Μπαχατόρης
Χ. Δημήτριος Ζαρύρη.
Δημήτριος Μπαλδατζῆς
Διαμάντης Πετρίτζης.

3

Ευεράτιος Ματθαίος Μαυρο-
γορδάτος

5

Ζόρτζης Βῆρος.

5

Ζόρτζης Ρ' οδοκανάκης.

3

Γωάννης Α' σλάν.

3

Ρωάννης Α' υγερινός

20

Ρωάννης Μαυρογορδάτος

2

Ρωάννης Μικέλης

2

Ρωάννης Μεταξᾶς.

3

Γωάννης Ο' μηρος.

3

Τωάννης Πετράκης

3

Γωάννης Πιττακός.

3

Κωνσαντίνος Νεγροπόντες.

20

Κωνσαντίνος Φωτόπελος.

2

Ματθαίος Γωάννης.

2

Μανιώλ Ρ' οδοκανάκης.

2

Μανιώλ Καπάρης.

2

Μίκης Α' υγερινός.

2

Μπενιζέλος Μεταξᾶς.

2

ΤΩΝ ΣΤΝΔΡΟΜΗΤΩΝ. λα.

Ο' Ευλαβές. Νεόφυτος Εφημέριος.	
Νικόλαος ἀνεψιὸς τῆς Αγίας	
Συμύρης.	
Νικόλαος Μπαχατόρης . . .	3
Παῦλος Νίζιφος . . .	2
Ο' Πανοσιώτ. Παῖσιος Σύγγελος	
Συμύρης.	
Παράσχος Ζαραχάνης.	
Παναγιώτης Σκαρπάδηος.	
Ο' Ευλαβές. ἡ Λογιώτ. Χρύσανθος	
Διδάσκαλος Συμύρης.	
Στέφανος Μεταξᾶς.	

ΣΩΠΡΟΝΙΟΝ
ΕΙΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΝ.

Ο' Τιμιώτ. Πέτρος Πέλοβιτζ . .	5

ΤΟΚΑΙ
ΕΙΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΝ.

Ο' Τιμιώτ. Δημήτριος Τζελεπῆς .	2
Χρῆζος Γεωργία Προεζως τῆς	
Αδελφότητος . . .	20

ΤΡΙΕΣΤΕ.

Ο' Θεοφιλές. ἡ Λογιώτ. Αὐγίμος	
πρῶην Μοδώνης	
Ο' Τιμιώτ. Αλεξανδρῆς Τζάλας .	3
Αναζάσιος Λαγός.	
Αγγελος Κορνύλιος . . .	2
Απόσολος Ζωγράφος . . .	2
Βαρθολομαῖος Μπαρτέλας .	3
Γεώργιος Μπογιατζόγλου .	4
Γεώργιος Πρεβέτας . . .	3
Ο' Πανοσιώτ. Δαμασκηνὸς Ούμηρος	
Αρχιμανδρίτης . . .	12
Ο' Πανοσιώτ. Δανιὴλ Πρωτεσύγελος ἐκ Συμύρης.	
Ο' Τιμιώτ. Δημήτριος Καριτζιώτης	6
Ο' Πανοσιώτ. Ευφράτιμος Καλέργης	
Πρωτοσύγγελος ἐκ Κρήτης.	
Ο' Τιμιώτ. Γώαννης Ανδρελάκης .	5
χ. Γώαννης Πανταζῆς . . .	5
Γώαννης Ραφτόπλος . . .	2
Γώαννης Ταπίσκος . . .	8
Καϊταρ Πελεγρίνης.	
Ματθαῖος Σελέκης . . .	2
Νικόλαος Πλαζαρᾶς . . .	10
Πάνος Σεκλιζινὸς ἐξ Αρτης	
Ο' Εκλαμπ. Σπυρίδων Πρασαλέντιος νομοδιδάσκαλος, ἐκ	
Κερκύρας.	10

ΕΛΕΓ-

Ε Α Ε Γ Χ Ο Σ

τῶν Συγγραφέων, ὃν τὴν μαρτυρίαν Φέρει εἰς τὴν παρεσταν βίβλου
ο Συγγραφεύς.

Α. Β.

Αὐτοχώμιος.
Αὐτονάσιος.
Αἴλιος.
Αἰσχίνης.
Αἱροπολίτης.
Αἱλάτιος.
Αἱμάχιος.
Αἱμρόσιος.
Αἱνασάσιος Σιναΐτης.
Αἱνασάσιος Βιβλιοδηκάριος.
Αἱνα Κομνηνή.
Αἱποκάλυψις.
Αἱριθμοί.
Αἱρισαῖς.
Αἱριστέλης.
Αἱμενόπτελος.
Αἱρούβιος.
Αἱστρα Αἱστάτων.
Αἱγγεινος.
Αἱρήλιος Οὐκτωρ.

Β.

Βαλσαμών.
Βαρώνιος.
Βασίλειος.
Βασίλειων.
Βελαχμῖνος.
Βικέντιος Αἱγγεινονῆντιος.

Βικέντιος Λερινήντιος.

Βλάσαρις.
Βοπισκός Φλαύίος.

Γ.

Γαυλτήριος Γιτσείτης.

Γελάτιος.

Γεναδίος.

Γένεσις.

Γερμανὸς Πατριάρχης.

Γλυκᾶς.

Γρηγορᾶς.

Γρηγόριος Ναζιανζῆ.

Γρηγόριος Νύστης,

Δ.

Δαματκηνός.

Δευτερονόμιον.

Δημοδένης.

Διόδωρος Σικελιώτης.

Διονύσιος Αἱρεοπαγίτης.

Διονύσιος Αἱλεξανδρείας.

Δίων ο Νικαεύς.

Ε.

Εἰρηναῖος.

Εἴσοδος.

Εἴπιφάνης.

Εἴρρικος Γιτσείτης.

Εὐθύμιος Ζυγαδηνός.

Εὐσέβιος Παμφίλω.

Εὐτρόπιος.

Εὐφραίμ Σῦρος.

Ζ.

Ζαχαρίας, Προφήτης.

Ζωναρᾶς.

Ζώσιμος.

Η.

Ηρωδιανός.

Ησαΐας, Προφήτης.

Θ.

Θεοδώρητος.

Θεόδωρος Γαζῆς.

Θεόδωρος Πρεσβύτερος.

Θεοφάνης.

Θεοφύλακτος Βελγαρίας.

Θοκυδίδης.

Ι.

Ιάκωβος Αἱπόσολος.

Γιγάντιος.

Γεζεκιὴλ, Προφήτης.

Γερεμίας, Προφήτης.

Γερώνυμος.

Γλάριος.

Γεδίδ.

Γελιανός, Παραβάτης.

Γεραινιανή, Νεαραί.

Γεζίνος.

ΕΛΕΓΧΟΣ.

λγ'.

Γαστόλυτος.
Γείδωρος Πηλεσπιώτης.
Γωάννης Εὐαγγελισής.
Γωάννης Σχολασικός.
Γωάννης Τριθέμιος.
Γωήλη Προφήτης.

K.

Καπιτωλίνος.
Καρατζάς.
Κεδρονός.
Κίνναρος Γωάννης.
Κλήμης Αλεξανδρεύς.
Κλήμης Ρώμης.
Κόκος.
Κρυστανίανός.
Κριταί.
Κυτταριάνός.
Κύριλλος Γεροσολύμων.
Κύριλλος Αλεξανδρείας.
Κωδινός.

A.
Αλκατάντιος.
Αλημπρίδιος.
Δευτικόν.
Δράκας Απόστολος.
Δέων Βασιλεύς.
Δέων Ρώμης.

M.
Μαγδεμβρεγγικαὶ Εκατον-
ταετηρίδαι.
Μακάριος Αγκύρας.
Μακάριος Αἰγύπτιος.
Μαριάννος Σκότος.
Μαρκελλῖνος.
Ματθαῖος Εὐαγγελισής.
Μελέτιος Πηγᾶς.

Μινύκιος Φῆλιξ.

Μιχαίας.

Μοσχόπελος.

N.

Ναύκληρος.

Νεδέλιος Νικόλαος.

Νεῖλος Δοξαπάτριος.

Νικήτας Παφλαγών.

Νικηφόρος Κάθλιζος.

Νομικὸν Γραικο-Ρωμαικόν.

E.

Ξανθόπελος.

Ξιφιλίνος.

O.

Οικαρένιος.

Ομηρος.

Οινόφριος Παναίνιος.

Οινώριος Αυγεστοδιονήνιος.

Οπτάτος Μιλευΐτανός.

Ουαλήσιος.

P.

Παραλειπομένων βίβλοι.

Παροιμίαι Σολομῶντος.

Παῦλος Απόστολος.

Πελεθανός Θεόδωρος.

Πεταχίοις.

Πέτρος Απόστολος.

Πέτρος Αλεξανδρείας.

Πλάτυνας.

Πλάτων.

Πλίνιος ὁ Νεώτερος.

Πλεύταρχος.

Πολύχαρπος.

Πολυκράτης Εφέσου.

Πράξεις Αποστόλων.

Προκόπιος.

P.

Πιβέτος.

Πρεφῆνος.

S.

Σαβελικός.

Σειράχ Σοφία.

Σῆξτος Εμπειρικός.

Σετεώνιος.

Σειδας.

Σελπίκιος Σευῆρος.

Σοφία Σολομῶντος.

Σπαχτιανός.

Συμεών Λογοδέτης.

Συνδικά.

Σωζόμενος.

Σωκράτης Σχολασικός.

Σωφρόνιος.

T.

Τάκιτος.

Ταράστιος.

Τερτυλιανός.

Τιμόθεος Πρεσβύτερος Κων-
στινιανόπλεως.

Τωβίας.

Φ.

Φιλάσσιος.

Φίλων.

Φώτιος.

X.

Χαλκοκονδύλης.

Χρυσόβορος.

Ω.

Ωριγένης.

ΕΛΕΓ-

ΕΛΕΓΧΟΣ

τῶν

Κεφαλαιών τῆς παρόντος τόμου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Κφ.

Α'. Περὶ τῆς τί ἐστιν Γεοργία,
καὶ περὶ τῆς διαιρέσεως αὐτῆς σελ. I

Κφ.

Β'. Οτι μία ἐστὶν ἡ Εὐκλησία
τῆς Θεᾶς ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ κα-
ταβολῆς κόσμου, ἥως τῆς συν-
τελείας τῶν αἰώνων - - - - 4

Κφ.

Γ'. Περὶ Αἴθρων, καὶ τῆς δο-
δείσης αὐτῷ περιτομῆς - - - - 6

Κφ.

Δ'. Περὶ τῆς Μωϋσέως, καὶ τῆς
Γραπτῆς νόμου - - - - - 8

Κφ.

Ε'. Περὶ τῆς ἐν τῇ Παλαιᾷ
διαδήκη Συναγωγῆς τῶν ὑιῶν
Ισραὴλ ὃτοι τῆς Γεδαῖσμοῦ - - - - 10

Κφ.

Ϛ'. Περὶ τῶν Θεοπνεύσων βι-
βλων τῆς Παλαιᾶς διαδήκης - - - - 13

Κφ. Ζ'. Περὶ τῆς τῶν Προφητῶν
προφητείας, καὶ τῶν εἰδῶν αὐτῆς

Κφ. Η'. Περὶ Γυνώσεως, μαντείας,
γοητείας, καὶ τῶν ὄμοίων τότοις,
καὶ περὶ τῆς τῶν Εὐθραίων Κα-
βάλης - - - - -

Κφ. Θ'. Οτι ὁδὲν τιμιώτερον τοῖς
ἀνθρώποις, ὥστερ ἡ Αἰλήθεια,
καὶ ὅτι παρὰ τῆς Πατρὸς τῶν
Φώτων τοῖς ἀξίοις διδοται - - - - 30

Κφ. Ι'. Περὶ τῆς τῆς Θεᾶς Εὐκλη-
σίας τῆς ὑπὸ τὴν Καινὴν δια-
δύκην - - - - -

Κφ. ΙΑ'. Περὶ τῶν Θεοπνεύσων
βιβλων τῆς Καινῆς διαδήκης, καὶ
περὶ τῆς ἀγράφω παραδόσεως

Κφ. ΙΒ'. Περὶ τῆς ὑποκειμένων, καὶ
τῆς

21

24

30

34

39

τῆς ὁφελείας τῆς Εὐκλησιας- κῆς Γεορίας, καὶ τῶν ταύτης Συγχραφέων - - - - -	49
ΚΦ. ΙΓ'. Περὶ διαιρέσεως τῆς πα- θόσης Γεορίας, καὶ τάξεως, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ λεγομένων. ἔτι καὶ περὶ ἀναπτύξεως ὅρων τινῶν, καὶ περὶ Βασιλέων - - - - -	54
ΚΦ. ΙΔ'. Περὶ Επισκόπων, Πρεσ- βυτέρων, Διακόνων, καὶ τῶν λοι- τῶν ταγμάτων τῆς Εὐκλησίας	58
ΚΦ. ΙΕ'. Πόθεν παρέλαβον οἱ Α'- τώσολοι τὴν ἀδείην τῆς Χειρο- τονίας - - - - -	62
ΚΦ. ΙΣ'. Περὶ Πατριαρχῶν, Μη- τριπολιτῶν, Αρχιεπισκόπων, καὶ Εξάρχων - - - - -	64
ΚΦ. ΙΖ'. Περὶ Αἰρέσεως, Σχίσ- ματος, Παρασυναγωγῆς, Σύ- νόδου, Επιτιμίων Εὐκλησια- κῶν τῆς Συνόδου - - - - -	69
ΚΦ. ΙΗ'. Περὶ χρονικῶν διαζημάτων	74
ΚΦ. ΙΘ'. Εν τίνι χρόνῳ ἡδόκησεν ὅς Ελεήμων Θεός, ἀποεῖλαι εἰς τὸν κόσμον, τὸν Τίον ἀυτῷ	86
Πίναξ τῶν ἐπτὰ Ηλικιῶν. - - - 88. 89.	

A' I Ω' N A'.

ΚΦ. Α'. Περὶ Αὐγέστα Αὐτοκρά- τορος Ρώμης, καὶ Ήρώδου Βασι- λέως Γεροσολύμων, ἐφ' ὧν γέ- γονεν ἡ ἐνσαρκός οἰκουνομία τῇ Θεῷ Λόγῳ - - - - -	89
ΚΦ. Β'. Περὶ τῆς Συλλήψεως, καὶ γεννήσεως Γωάννου τῇ Βαπτιστῇ, ἔτι καὶ τῆς ἀειπαρθένης Μαρίας, καὶ τῆς ἐκ Πυρεύματος Αγίας συλ-	

λήψεως τῇ Κυρίᾳ ἡμῶν Γησῆ Χριστῷ - - - - -	94
ΚΦ. Γ'. Περὶ Γεννήσεως, Περιτο- μῆς, τῆς τῶν Μάγων προσκυ- νήσεως, τῆς Υπαπαντῆς, τῆς φυγῆς, τῇ Κυρίᾳ ἡμῶν Γησῆ Χριστῷ, τῆς τῇ Ήρώδᾳ βρεφοκ- τονίας, καὶ τῆς ἐπαναπορφῆς ἀν- τῆς εἰς τὴν γῆν Γερανήλ - - - - -	97
ΚΦ. Δ'. Περὶ Τιβερίας Καίσαρος, καὶ τῶν γενομένων ὑπ' ἀιτίᾳ, καὶ πε- ρὶ τῆς ἐν τῷ ἀ. ἐτεί Κηρύγμα- τος τῇ Χριστῷ - - - - -	101
ΚΦ. Ε'. Περὶ τῆς Κηρύγματος, καὶ τῶν θαυμάτων τῇ Χριστῷ, καὶ τῶν γενομένων, ἐν τῷ β'. ἐτεί τῇ Βασιλίσματος - - - - -	105
ΚΦ. ζ'. Περὶ τῆς Κηρύγματος, καὶ τῶν θαυμάτων τῇ Χριστῷ ἐν τῷ γ'. ἐτεί ἀπὸ τῇ Βασιλίσματος - - - - -	111
ΚΦ. Ζ'. Περὶ τῆς τελάρεις, καὶ τε- λευταίς, ἐπεις τῇ Κηρύγματος τῇ Χριστῷ, καὶ τῶν Θαυμάτων, καὶ Παθημάτων ἀιτίᾳ - - - - -	114
ΚΦ. Η'. Περὶ τῆς Αναζάσεως τῇ Χριστῷ, καὶ τῶν μείλα τὴν Ανά- ζασιν γενομένων - - - - -	117
ΚΦ. Θ'. Περὶ τῆς Κηρύγματος τῶν Αποσόλων, ἐν τῇ Γεδαίᾳ, καὶ ἐν τοῖς πέριξ ἀιτίαις - - - - -	121
ΚΦ. Ι'. Περὶ Γαΐας Καλιγόλα, καὶ Τίτα Κλαυδία, τῶν Αὐτοκρα- τόρων, καὶ τῶν γενομένων ἐπ' ἀυτῶν ἐν τῇ Εὐκλησίᾳ - - - - -	127
ΚΦ. ΙΑ'. Περὶ Νέρωνος Αὐτοκρά- τορος, καὶ τῶν γενομένων ἐπ' αὐ- τῷ ἐν τῇ Εὐκλησίᾳ - - - - -	136
ΚεΦ. ΙΒ'.	

- ΚΦ. ΙΒ'.** Περὶ τῆς ἀ. διωγμῆς τῆς κινηθέντος παρὰ Νέρωνος, κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ἢ τῶν ῥιζαισῶν κατ' αὐτῶν διαφόρων κατηγοριῶν - - - - - 138
- ΚΦ. ΙΓ'.** Περὶ Σιμωνοῦ τῆς Μάγε, ἢ τῶν παρὰ αὐτῆς Σιμωνιανῶν, ἢ περὶ τῶν Νικολαϊτῶν - - - - - 143
- ΚΦ. ΙΔ'.** Περὶ Γάλβα, Ωδῶνος, ἢ Οὐρτελίς τῶν Αὐτοκρατόρων, ἢ περὶ τῆς πρώτης διαδοχῆς τῶν Αποστόλων - - - - - 150
- ΚΦ. ΙΕ'.** Περὶ Φλαβίας, ἢ Τίτε τῶν Οὐεστωασιανῶν, ἢ τῶν γενομένων ἐπ' αὐτῶν ἐν τῇ Εκκλησίᾳ - - - - - 154
- ΚΦ. ΙΞ'.** Περὶ Μενάνδρου, ἢ Εβίωνος, τῶν αἰρετικῶν, ἢ τῆς αὐτῶν αἱρέσεως - - - - - 158
- ΚΦ. ΙΖ'.** Περὶ Φλαβίας Δομετιανῆς, Αὐτοκράτορος, ἢ τῆς κινηθέντος ἐπ' αὐτῆς, δευτέρως διωγμῆς κατὰ τῶν Χριστιανῶν - - - - - 162
- ΚΦ. ΙΗ'.** Περὶ Νερόνια Κοκκίνης, ἢ τῶν γενομένων ἐπ' αὐτῆς ἐν τῇ Εκκλησίᾳ - - - - - 166
- ΚΦ. ΙΘ'.** Περὶ Κηρύνθου τῆς Αἰρεσιάρχης, ἢ τῆς αὐτῆς αἱρέσεως - - - - - 168
- ΚΦ. Κ'.** Περὶ τῶν διδασκάλων τῆς Θεᾶς Εκκλησίας, τῶν Χρηματιστάντων ἐν τέτοις τοῖς ῥιζεσι χρέονοις, ἢ διαφόρων συγγραμμάτων αὐτῶν - - - - - 170

ΑΙΩΝΒ.

- ΚΦ. Α'.** Περὶ Τραϊανῆς Αὐτοκρά-

- τορος, ἢ τῶν γενομένων ἐπ' αὐτῆς ἐν τῇ Εκκλησίᾳ - - - - - 175
- ΚΦ. Β'.** Περὶ τῆς Γ. διωγμῆς τῆς ἐγερθέντος ὑπὸ Τραϊανῆς Αὐτοκράτορος κατὰ τῶν Χριστιανῶν - - - - - 178
- ΚΦ. Γ'.** Ποίω τρόπῳ ἐχρώντο οἱ Εθνικοὶ ἡγεμόνες κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ἐν τῷ καιρῷ τῆς διωγμῆς - - - - - 179
- ΚΦ. Δ'.** Περὶ τῶν Ευκτηρίων οἰκανέκεινα τῆς καιρῆς τῶν διωγμῶν, ἐν οἷς ἐγίνοντο αἱ συνελεύσεις, ἢ τίνι τρόπῳ ἐτελέντο τὰ ιερὰ μυστήρια τῶν Χριστιανῶν - - - - - 182
- ΚΦ. Ε'.** Περὶ Αἰλία Αὐδριανῆς Αὐτοκράτορος, ἢ τῶν γενομένων ἐπ' αὐτῆς Επισκόπων, ἐν ταῖς ἐπισημοτέραις τῆς Χριστῆς Εκκλησίαις - - - - - 184
- ΚΦ. Ζ'.** Περὶ τῆς ἐπὶ Αὐδριανῆς ἐτχάτις Πολιορκίας τῶν Γεδδαίων, ἢ περὶ Ακύλα τῆς Ποντικᾶς, τῆς μεταφράσαντος τὴν Γραφὴν, ἢ Λαζαριανῆς Σαμωστάτεως - - - - - 188
- ΚΦ. Η'.** Περὶ Σαντορίνων, Βασιλείδεων, ἢ Καρποκράτεως τῶν αἰρετικῶν, ἢ τῶν ἐξ αὐτῶν ἀναφενέντων Γνωσικῶν - - - - - 191
- ΚΦ. Θ'.** Περὶ Αὐτωνίας τῆς Πίσ, ἢ τοις Ευτεβεῖς Αὐτοκράτορος, ἢ τῶν γενομένων ἐπ' αὐτῆς ἐν τῇ Εκκλησίᾳ - - - - - 197

ΚεΦ. Γ.

ΚΦ. Ι' Περὶ τῶν γεγονότων Επισκόπων ἐν ταῖς ἐπισημοτέραις Εκκλησίαις, καὶ τῶν διαλαμφάντων διδασκάλων ἐπὶ τῆς βασιλείας Αὐτωνίας τῇ Πίᾳ - 199

ΚΦ. ΙΑ' Περὶ Οὐαλευτίνων, Κέρδωνος, Μαρκίωνος, καὶ Απελλῆ τῶν αἱρετικῶν - - - 203

ΚΦ. ΙΒ' Περὶ Μάρκου Αὐρηλίου τῇ, καὶ Αὐτωνίας, καὶ τῇ συμβασιλεύσαντος ἀντών Οὐήρος, καὶ τῇ ἐ. διωγμῷ κατὰ τῶν Χριστιανῶν 210

ΚΦ. ΙΓ' Περὶ τῶν γεγονότων Επισκόπων ἐν ταῖς ἐπισημοτέραις τῶν πόλεων, καὶ τῶν διαλαμφάντων διδασκάλων ἐπὶ τέτοις τοῖς χρόνοις - - - 213

ΚΦ. ΙΔ' Περὶ τῶν ἐν τέτοις τοῖς χρόνοις αἱρετικῶν Ταῖαινθ, καὶ τῶν ἀυτῶν οπαδῶν Εγκρατεῖτῶν Μοιλαινθ, καὶ τῶν ἀπὸ ἀυτῶν ἀναφορεῖτων Καλαφρύγων, οἵτινες Πεπαζικιών, καὶ τῇ Εξιμογένεις - - - 215

ΚΦ. ΙΕ' Περὶ Λακίων Κομιδός, Ελαϊδίων Περίνακος, καὶ Διδίων Γελιανθ τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ τῶν γενομένων ἐπὶ ἀυτῶν ἐν τῇ Εκκλησίᾳ - - - 220

ΚΦ. ΙϚ' Περὶ τῶν γεγονότων Επισκόπων ἐν ταῖς ἐπισημοτέραις Εκκλησίαις, καὶ περὶ τῶν διαλαμφάντων διδασκάλων ἐπὶ τῆς ὑγεμονίας ἀυτῶν τῶν Αὐτοκρατόρων - - - 223

ΚΦ. ΙΖ' Περὶ Σεπτιμίων τῆς Σευήρως Αὐτοκράτορος, καὶ τῇ κινηθέντος ὑπὸ ἀυτῷ σ. διωγμῷ - 225

ΚΦ. ΙΗ' Περὶ τῶν διαλαμφάντων Επισκόπων ἐν ταῖς ἐπισημοτέραις Επαρχίαις, καὶ τῶν ἐν τῇ Εκκλησίᾳ διδασκάλων ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆς Σευήρως - - 227

ΚΦ. ΙΘ' Περὶ Θεοδότου τῆς Βυζαντίας, Αρτεμᾶ, καὶ Πραξίων τῶν αἱρετικῶν - - - 230

ΚΦ. Κ' Περὶ διαφωνίας, καὶ τῇ ἐγερθέντος εἰς ἀυτῆς, σχίσματος μεταξὺ τῶν Ανατολικῶν, καὶ Δυτικῶν Επισκόπων περὶ τῆς ἁρτῆς τῆς Πάσχα - - - 232

A' I Ω' N Γ'.

ΚΦ. Α' Περὶ Αὐτωνίας Καρακάλη, καὶ Οπίλια τῆς Μακρίνων, τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ τῶν γενομένων ἐπὶ ἀυτῶν ἐν τῇ Εκκλησίᾳ - - - - - 235

ΚΦ. Β' Περὶ Αὐτωνίας Ηλιογαβάλα Αὐτοκράτορος, καὶ τῶν γενομένων ἐπὶ ἀυτῷ ἐν τῇ Εκκλησίᾳ - - - - - 237

ΚΦ. Γ' Περὶ Αλεξάνδρως Σευήρως Αὐτοκράτορος, καὶ τῶν γενομένων ἐπὶ ἀυτῷ ἐν τῇ Εκκλησίᾳ - 239

ΚΦ. Δ' Περὶ Μαξιμίνου τοῦ Θρακοῦ, περὶ τῶν Αὐτικαισάρων, καὶ τῇ Εβδόμῃ διωγμῷ, κατὰ Χριστιανῶν - - - - - 246

ΚΦ. Ε' Περὶ Γορδιανῆς, καὶ Φιλίππω τῆς Αραβος τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ τῶν διαλαμφάντων ἐν τῇ Εκκλησίᾳ Θείων ἀνδρῶν 247

ΚΦ. Ζ' Περὶ Ελιεσταῖτῶν, καὶ Ουταλησίων τῶν αἱρετικῶν - - 251
Κεφ. Ζ'.

- ΚΦ. Ζ'.** Περὶ Λεκία Αὐτοχράτορος, ἡ τῶν γενομένων ἐπ' ἀυτῷ εὐτῇ Εὐκλησίᾳ - - - 252
- ΚΦ. Η'.** Περὶ τῇ ἐγερθέντος σχίσματος εἰς Καιρχηδόνη περὶ τῶν παραπεσόντων μεταξὺ Κυπριανῶν, ἡ τῇ Νοβάτῃ, ἡ Φιλικισμα, ἔτι ἡ Κορηλία τῇ Ρώμῃς Επισκόπῳ, ἡ Ναυατιαγῆ, ἡ περὶ αἱρέσεως Ναυατιανῶν, ἡ τῶν κατ' ἀυτῆς συναθροισθεῶν συνόδων - - - 254
- ΚΦ. Θ'.** Περὶ Γάδεων, Αἰγαίων, Ουαλερίων, ἡ Γαλιήνων Αὐτοχρατόρων, ἡ τῶν γενομένων ἐν τοῖς χρόνοις ἀυτῶν τῶν Αὐτοχρατόρων - - - 258
- ΚΦ. Ι'.** Αὐμφισβήτησις ἐγερθεῖσα ἐν τῇ Εὐκλησίᾳ, εἰχρή τὰς ἐξ αἱρέσεως προσεχομένες τῇ Εὐκλησίᾳ ἀναβαπτίζεοται - - 261
- ΚΦ. ΙΑ'**. Περὶ Νοιτᾶ, Σαβελλίων, ἡ Παύλων τῆς Σαμοστατέως τῶν αἱρετικῶν - - - 264
- ΚΦ. ΙΒ'**. Τῇ Αγιωτάτῃ Πατριάρχῃ Αλεξανδρείας Διονυσίῳ, Επισολὴ προσφωνητικὴ πρὸς διόρθωσιν γενομένην πρὸς Παῦλον Σαμοστατέα τὸν αἱρετικὸν, Επίσκοπον Αντιοχείας - - - 268
- ΚΦ. ΙΓ'**. Περὶ Κλαυδίων, Κυντιλλιανῶν, Αὐρηλιανῶν, Ταχίτων, ἡ Φλωριανῶν Αὐτοχρατόρων, ἡ τῶν ἐν τοῖς χρόνοις ἀυτῶν γενομένων ἐν τῇ Εὐκλησίᾳ - - - 271
- ΚΦ. ΙΔ'**. Περὶ Μάνεντος, ἡ τῶν παρ' ἀυτῷ κληθέντων Μανιχαίων αἱρετικῶν - - - 274

- ΚΦ. ΙΕ'**. Περὶ Αὐρηλίων Πρόβεων, Αὐρηλίων Κάρων, Διοκλητιανῶν, ἡ Μαξιμιανῶν τῶν Αὐτοχρατόρων, ἡ τῶν γενομένων ἐν τοῖς χρόνοις ἀυτῶν ἐν τῇ Εὐκλησίᾳ - - - 278
- ΚΦ. ΙΣ'**. Περὶ τῇ Γ'. διωγμῇ, τῇ ὑπὸ τῇ Διοκλητιανῷ, ἡ Μαξιμιανῷ κινηθέντος κατὰ Χριστιανῶν - - - 281
- ΚΦ. ΙΖ'**. Περὶ τῶν διαπρεψάντων ἐν τῇ Εὐκλησίᾳ περιφανεσάτων Διδασκάλων ἐν ἀυτοῖς τοῖς χρόνοις - - - - - 284
- Σύνοψις τῆς Διδασκαλίας, Εὐταξίας, ἡ Ηδικῆς τῆς Εὐκλησίας τῶν τριῶν αἰώνων - - - 287
- Α' Ι Ω' Ν' Δ'.
- ΚΦ. Α'**. Περὶ Κωνσταντίνων τῇ Χλωρῇ, Γαλερίων, Σευνήρων, Μαξιμίνων, ἡ Μαξεντίων, τῶν Αὐτοχρατόρων, ἡ τῶν γενομένων ἐπ' ἀυτῷ ἐν τῇ Εὐκλησίᾳ - - - 294
- ΚΦ. Β'**. Περὶ τῆς ἐπακολυθήσεως τῇ Γ'. διωγμῇ ἐπὶ τῆς βασιλείας Γαλερίων, Μαξιμίνων, ἡ Μαξεντίων τῶν Τυραννῶν τῆς Χριστιανῆς Πίσεως - - - 301
- ΚΦ. Γ'**. Περὶ τῇ Μεγάλᾳ Κωνσταντίνῳ πρώτῳ Αὐτοχράτορος τῶν Χριστιανῶν, ἡ τῶν γενομένων ὑπὸ ἀυτῷ ἐν τῇ Εὐκλησίᾳ - - - 306
- ΚΦ. Δ'**. Περὶ τῇ Σχίσματος τῶν Δονατισῶν - - - - - 319
- ΚΦ. Ε'**. Περὶ τῇ Σχίσματος τῶν ἐν Αίγυπτῳ Μελετιανῶν - - - 322
- ΚΦ. Ζ'**. Περὶ τῆς τῇ Αρείῳ, ἡ τῶν Αρειανῶν αἱρέσεως - - - - - 325
- ΚΦ. Ζ'.

- ΚΦ. Ζ'.** Περὶ τῶν γενομένων Συνόδων ἐπὶ Κωνσαντίνα τᾶς μεγάλων - - - - - 330
- ΚΦ. Η'.** Περὶ τῶν ἐπισημοτέρων διδασκαλῶν τῆς Εὐκκλησίας, τῶν διαπρεφάντων κατὰ τετταῖς τέσσερες χρόνους - - - - - 338
- ΚΦ. Θ'.** Περὶ τῶν μὲν τᾶς μεγάλων τῆς Κωνσαντίνης, τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ τῶν γενομένων εἰπὸν ἀντῶν ἐν τῇ Εὐκκλησίᾳ - - - - - 344
- ΚΦ. Γ'.** Περὶ Φωτεινᾶς, Μακεδονίας, Αἴτειας, Εὔνομίας, Εὔδοξίας, καὶ Ακακίας, καὶ Αὐδαίας τῶν Αἰρετικῶν - - - - - 355
- ΚΦ. ΙΑ'**. Περὶ Συνόδων, καὶ Φευδοσυνόδων γενομένων ἐν ταῖς τοῖς χρόνοις - - - - - 369
- ΚΦ. ΙΒ'**. Περὶ τῶν διαπρεφάντων ἀνδρῶν ἐν διστότητι, καὶ διδασκαλίᾳ ἐπὶ τέσσερες χρόνους τῶν βιβλέντων Αὐτοκρατόρων - - - - - 370
- ΚΦ. ΙΓ'**. Περὶ Γελιανᾶς τᾶς Παραβάτων Αὐτοκρατόρων, καὶ τῶν γενομένων εἰπὸν ἀντῶν ἐν τῇ Εὐκκλησίᾳ 373
- ΚΦ. ΙΔ'**. Περὶ Γοβιανᾶς τᾶς Αὐτοκράτορος, καὶ τῶν εἰπὸν ἀντῶν γενομένων ἐν τῇ Εὐκκλησίᾳ - - - - - 376
- ΚΦ. ΙΕ'**. Περὶ Οὐαλεντιανᾶς, καὶ Οὐάλεντος τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ τῶν γενομένων εἰπὸν ἀντῶν ἐν τῇ Εὐκκλησίᾳ - - - - - 378
- ΚΦ. ΙΣ'**. Περὶ τᾶς Λακιφεριανᾶς σχίσματος, καὶ τᾶς Οὐρσακιανᾶς - - - - - 384

- ΚΦ. ΙΖ'**. Περὶ Α' πολιτικής Α' ερίβων, καὶ τῶν Μεσσαλιανῶν αἰρετικῶν - - - - - 387
- ΚΦ. ΙΗ.** Περὶ Συνόδων, καὶ Φευδοσυνόδων τῶν ἐπὶ ἀντῶν τῶν Αὐτοκρατόρων γενομένων - - - - - 392
- ΚΦ. ΙΘ.** Περὶ τῶν διαπρεφάντων ἀνδρῶν ἐν τῇ Εὐκκλησίᾳ ἐπὶ τῶν βιβλέντων Αὐτοκρατόρων, ἐν διστότητι, καὶ διδασκαλίᾳ - - - - - 395
- ΚΦ. Κ'**. Περὶ Γρατιανᾶς, Οὐαλεντιανᾶς τᾶς Νεωτέρων, καὶ τῶν γενομένων εἰπὸν ἀντῶν ἐν τῇ Εὐκκλησίᾳ - - - - - 401
- ΚΦ. ΚΑ'**. Περὶ Πρισκιλλιανᾶς, Ελαιεῖδίς, Γοβιανᾶς, καὶ Κολλιριδιανᾶς τῶν αἱρετικῶν - - - - - 406
- ΚΦ. ΚΒ'**. Περὶ ἀντιλογιῶν, καὶ διαφόρων συναγωνισμάτων μεταξύ Γράμμων Γεροσολύμων Επισκόπων, καὶ Επιφανίας τῆς Κωνσαντίνας Κύπρου, ὡσπερ καὶ μεταξύ τᾶς Ρώμης, καὶ Γερωνύμου ὑπὲρ τῶν τᾶς Ωριγενες σφαλμάτων 409
- ΚΦ. ΚΓ'**. Περὶ τῶν συγκροτιθεισῶν συνόδων ἐν τοῖς χρόνοις ἀντῶν τῶν Αὐτοκρατόρων - - - - - 411
- ΚΦ. ΚΔ'**. Περὶ τῶν διαπρεφάντων ἀνδρῶν εἰς ἀντές τέσσερες χρόνους, ἐν παιδείᾳ, καὶ διστότητι, εἴτι καὶ περὶ τινῶν ὅστων γυναικῶν - - - - - 417
- Σύνοψις τῆς Διδασκαλίας, Ευταξίας, καὶ Ηὗδικης τῆς Εὐκκλησίας, εἰς τὸν Δ'. αἰώνα - - - - - 424

ΤΕΛΟΣ.

* * *

Εμβλέψατε εἰς ἀρχαίας γενεὰς καὶ θετε, τίς ἐνεπίευσε Κυρίω καὶ πατησχύνθη; ή τίς ἐνέμεινε τῷ Φόβῳ ἀυτῇ καὶ ἐγκαταλείφθη; ή τίς ἐπεκαλέσατο ἀυτὸν, καὶ ὑπερεῖδεν αὐτὸν;

Σειράχ κεφ. Β'. 10.

* * *

ΕΙΣΑΓΩΓΗ
ΕΓΣ ΤΗΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΝ
ΓΣΤΟΡΓΑΝ.

Περιγράφετα τὰ τῆς Παλαιᾶς Εκκλησίας ἔθιμα,
καὶ τάξεις, ὅποι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης,
καὶ τὰ τῆς Νέας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τῆς τὸν ἐξὶν Γεωρία, καὶ περὶ Τῆς
Διαιρέσεως ἀυτῆς.

§. 1.

Βελόμενος μὲ τὴν βοήθειαν τῷ Θεῷ νὰ συγγράψω συντόμως,
καὶ ἀλειφώς, μίαν πρόχειρον Σύνοψιν ὅλης τῆς Εκκλησια-
σικῆς Γεωρίας, μοὶ ἐφάνη ἐυλογον, καὶ ἀναγκαιότατον, νὰ
περιγράψω πρῶτον μίαν Εἰσαγωγὴν εἰς ἀυτὴν, δηλοποιῶν
τὰ τῆς παλαιᾶς Εκκλησίας, ὅποι τῆς παλαιᾶς Διαθήκης
ἔθιμα, καὶ τὰ τῆς Νέας, διὰ ἔνοδου εἰδησην, καὶ κατάλυψιν ἐκείνων ὅπε
ἔχω νὰ διηγηθῶ εἰς τάλινη τὴν Γεωρίαν.

§. 2.

Τις εἰς τὸν Γραμματικὸν
εἶπεν.

§. 2. Η Γεοργία λοιπόν, λαμβάνομένη καθόλε, καὶ ὡς ἀπολελυμένων δηλοῖ πᾶσαν Επισήμην, καὶ οὐδετίν· διὰ τέτοῦ καὶ ὁ Αριστούλης (α), τὴν περὶ ψυχῆς Επισήμην, Γεοργίαν καλεῖ, τὴν ὅποιαν κατωτέρῳ γνῶσιν ἀντικαθιστᾷ. Κατὰ μέρος δὲ θεωρημένη, εἶναι μία διήγησις τῶν γνομένων πραγμάτων. Πόσην ὀφέλειαν προένει ἀντικαθιστᾷ εἰς τὸν Γεοργίαν πόσον ἀναγκαῖα εἶναι εἰς αὐτὰς, πάντες σχεδὸν, ὅσοι ἔγραψαν Γεοργίαν φανερῶς τὸ κινούττεστιν.

Ποσαχῶς
διαψεύσται ἡ
Γεοργία.

Πόσων πό-
λεις ἐν τῷ
ὑπὲρ Σελή-
νην Κόσμου.

Καὶ.

Αὐτοί.

Θάνατος
ἀντεῖ.

Κατὰ τὸ
ἄνθρωπος
πολίτης ἐ-
ρευνᾶς.

Τις ἡ φρον-
τις τῆς Εκ-
κλησίας.

§. 3. Διαιρεῖται ἡ Γεοργία εἰς Πολιτικὴν, καὶ Εκκλησιαστικὴν, ἡ μὲν φανερώνει ὅστις ἄνθρωπος εἰς διαφόρους φυλὰς καὶ πολιτέας, ἡ δὲ καταγίνεται εἰς τὰ Εκκλησιαστικὰ, δηλοποιοῦσα τὰ περὶ Θεοῦ, καὶ ιερῶν πραγμάτων, καὶ ἐυληπτότερα ποιεῖσα ἀντὰ τοῖς ἀνθρώποις· διότι εἰς αὐτὸν τὸν ὑπὸ Σελήνην Κόσμου δύο πόλεις εἶναι, ὡς λέγεται ὁ ιερὸς Αὐγεστῖνος (β). Η πόλις δηλαδὴ τῇ παρόντος κόσμῳ, καὶ ἡ πόλις τῇ Θεῷ, δηλαδός τοις ἀπὸ ἀρχῆς τῆς παραγωγῆς τῷ Κόσμῳ δύο ἀδελφάς τὸν Καίν δηλαδὴ καὶ τὸν Αὐτελέ, εἴτε ὧν, ὁ μὲν Καίν γεωργὸς ὧν, ἐλάμβανε διὰ τὸν ἑαυτὸν τὰ πρῶτα γεννήματα, καὶ ἀφιέρωντες τῷ Θεῷ τὰ δεύτερα ὅπερ δὲν ἔσται τόσον καλά. „Καὶ ἐγένετο, φησὶν ἡ Γραφή (γ) μετ' ἡμέρας ἡνεγκε „Καίν ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς θυσίαν τῷ Κυρίῳ. Διὸ ἐλεγχθεὶς ἀπεβλήθη, καὶ μετὰ τὴν καταδίκην κακῶς καὶ ἐλεεινῶς ζήσας, κατεζάψη τύπος καὶ παράδειγμα τῶν πολίτων τέττα τῷ Κόσμῳ, εἰς τὸν ὄποιον ἐρρέθι ἀπὸ τὸν Θεόν, τὸ σένων, καὶ τρέμων ἐπὶ τῆς γῆς· τέτο δὲ γίνεται τύπος, καὶ εἰκὼν τῶν οἰκητόρων αυτῆς, καὶ τῶν τέκνων τῇ αἰώνιος τέττα, κατὰ τὸ μυστικὸν γόνημα, διότι ὁ ἀρχῶν τῷ Κόσμῳ τέττα πάντοτε, μὲν ἀπάτες, ταραχῶδεις, ὄλικες, καὶ μαλάις λογισμὸς σινιάζει, καὶ πειράζει ἀπάτες. Ο δὲ Αὐτελέ παρεδένος ὧν, καὶ ποιητὴν προβάτων, ἀφιέρωντες τῷ Θεῷ τὰ πρωτότοκα, φανερόμενος πλέον φιλόθεος, παρὰ φίλαυτος· ὅθεν καὶ διατὴν ἀγαθὴν τὰ προαιρέσιν ἔγινε δεκτὴ ἡ θυσία ταῦτα· διὸ φθονάμενος ἀπὸ τὸν ἀδελφόν τῷ Καίνῳ, ἐθαυματώθη ἀπὸ αὐτούς, τύπος γινόμενος τῶν πολίτων τῇ βρανίᾳ Κόσμῳ· ἐκ τέττας εὐαρεστεῖτο ὁ Δεσπότης Θεὸς εἰς τὰς θυσίας τε ὡς δικαίως, καὶ εὐτεβώς ἀφιερωμένως, καὶ εἰς φανερὸν σημεῖον, κατέβαινε πῦρ ἀγνωθεν καὶ ὀλοκαύτων τὰ προσφερόμενα. Ο Καίν ἦν ὁ πρωτότοκος Υἱὸς, ὁ Αὐτελέ ὁ δεύτερος, διὸ καὶ πᾶς ἀνθρώπος τρώτον μὲν γεννήτακι πολίτης τῆς γῆς, ἐπειτα δὲν ἀποτελεῖται πολίτης τῇ βρανίᾳ, παρὰ διὰ τῆς Θείας χάριτος τῷ Σωτῆρος Χριστῷ, διὸ ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρονῶν ἡλθεν ἐπὶ γῆς, καὶ ὃς φωτίζων τὴν οἰκουμένην μὲν καθλωπισμὸς Ιησοῦς, καὶ σωφροσύνης ἐδεμελίσσεν ἐπὶ γῆς ὡς ἐναντίον Γερὸν Ναὸν ἀρετῆς, τὴν Εκκλησίαν ἃτις ἔχει νῦν φροντίζῃ μόνον διὰ τὴν ἀληθὴν θεοσέβειαν, καὶ διὰ τὸν ὄφελόν, καὶ φιλάνθρωπον τρόπον· διότι „ὁ τῶν Χριστιανῶν κόσμος, ἐτερός εἰσι, καὶ διαγωγὴ, καὶ οὐδεὶς, καὶ λόγος, καὶ πρᾶξις ἐτέρα τυγχάνει, καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων

„πῶν

(α) Περὶ ψυχῆς Βιβλ. ἀ. ἐδαφ. ἀ. (β) Εἰς τὸ περὶ πόλεως Θεοῦ Βιβλ. ιε. κεφ. ἀ. καὶ εἰς τὸν ΞΑ. Φαλμὸν, ἐδαφ. ζ. ἰ. (γ) Γεν. κεφ. δ. 3.

„ πών τε κόσμος τάτα διαγωγή, καὶ γένες, καὶ λόγος, καὶ πρᾶξις ἐτέρα. ἀλλό τι εἴσιν ἔκεινοι καὶ ἄλλο τι εἴσιν ἔτοι, καὶ πολλὴ διάσπασις μεταξὺ τάτων καὶ κείνων ὡς λέγει ὁ Μακάριος Αἰγύπτιος (α).

§. 4. Άυτὴ λοιπὸν ἡ πόλις τε Θεῖ, ἡ Ἐκκλησία δηλαδὴ εἶναι διὰ τὴν ὅποιαν ὁ Προφῆτης Δαβὶδ λέγει (β). „ Δεδοξασμένα ἐλαλύθη περὶ σδ ἡ πόλις τε Θεῖ. ἦτις εἶναι μίμησις Γῆς ὕδρων πόλεως, διὰ τὴν ὅποιαν εἶπε καὶ ὁ Παῦλος (γ). „ Αλλὰ προτεληλύθατε Σιῶν ὅρεα, καὶ πόλεις „ Θεῶντος Γερεσταλῆμ ἐπάρχωνι, καὶ μαριάστιν Αὐγέλων. „ Τοπάρχει λοιπὸν ἀπλῶς πᾶσα Γερεσία, εἰς τὸ νὰ φυερώνη εἰς ἡμᾶς ὅλα τὰ γινόμενα εἰς αὐτὰς τὰς δύο πόλεις, αἷλης ἀγκαλὰ καὶ ἐνάντιαι ἀλλήλων, μὲν ὅλον τότο εἶναι συνδεδεμέναι μεταξύ των εἰς τὸν παρόντα τότον Κόσμον τῶν ἀνθρώπων διὸ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διηγηθῶμεν Ἐκκλησιασικὴν Γερεσίαν, ἀν δὲν μίξωμεν, καὶ ἀναφέρωμεν καὶ τὸν Πολιτικὸν, καὶ πάλιν γράφουμεν Πολιτικὸν, δεν εἶναι δυνατὸν, ἀν δὲν σημειώσωμεν καὶ τὸν Ἐκκλησιασικὸν.

§. 5. Ή μὲν Γερεσία λοιπὸν Γερεσίων τάτα, ἦτοι ἡ Πολιτικὴ διαιρεῖται εἰς τὰς μερικὰς Γερεσίας Γερεσίων Μοναρχιῶν δηλαδὴ, τῶν Ηγεμονιῶν, τῶν Πολιτειῶν, καὶ τῶν ὅμοιων ὅπερ ἦτοι πρὸ τῆς Ἐντάρκης Οἰκονομίας τε Χριστᾶ, καὶ εἰς τὰς Γερεσίας τῶν Ηγεμονιῶν, Γερεσίων μετὰ τὴν Ἐντάρκην Οἰκονομίαν τε Θεία Λόγῳ καὶ. καὶ πᾶσα μία ἀπὸ αὐτὰς ὑποδιαιρεῖται πάλιν εἰς ἀπειρός σχεδὸν μερικὰς Γερεσίας. Ή δὲ Ἐκκλησιασικὴ Γερεσία ὑποδιαιρεῖται εἰς τὴν Γερεσίαν τῆς Παλαιᾶς Διαβύκης, ἦτοι τῆς Γερεσίας Συναγωγῆς, καὶ εἰς τὴν Γερεσίαν τῆς Νέας Διαβύκης, Γετέσι εἰς Ἐκκλησιασικὴν Γερεσίαν τῶν Χριστιανῶν, διτυνες πανταχοῦ διεσπάρησαν, καὶ ἐκατόκινσαν. διότι αὗται αἱ Γερεσίαι φανερώνται, τι ἔγινεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. ἐκείνη μὲν, τὰ τε Γερεσίαι λαζ, αὗτη δὲ τὰ τῶν Χριστιανῶν δηλωσοιεῖ, ἦτις πάλιν ὑποδιαιρεῖται εἰς τὰς Γερεσίας τῶν μερικῶν Ἐκκλησιῶν, παντὸς Πατριαρχείας δηλαδὴ, Βασιλείων, Επαρχίας, Εὐθυνας καὶ Ιεροῦ. ἀγκαλὰ καὶ διὰ Ἐκκλησιασικὴν Γερεσίαν δὲν ἐπινοεῖσιν οἱ πλειόνες, πάρεξ μόνον τὴν Γερεσίαν τῆς Ἐκκλησίας ὅπερ ἐδεμελίωσαν. Απόσολοι ἀπὸ περάτων, ἔως περάτων διὰ μέσου Γερεσίας τε Χριστᾶ, καὶ τῶν ἐκεῖτῶν ιδρύτων, καὶ κόπων ὡς λέγει ὁ Θεός Ιηναΐος (δ).

Tις ἀπλῶς
πᾶσα ἡ Γε-
ρεσία.

Ποσαχῶς
διαιρεῖται ἡ
Πολιτικὴ
Γερεσία.

Ποσαχῶς
διαιρεῖται ἡ
Ἐκκλησια-
σικὴ Γερεσία

(α) Ομιλία ἐ. σελ. ογκ. ἐκδόσ. Παρισίων αφιερ. (β) Ψαλμ. πι. (γ) Πρὸς ἑβρ. ἐπισ. κεφ. ιβ. 22. (δ) Εἰς τὴν πρὸς Εφεσίους Επιστολὴν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Οὐτι μία εἶναι ἡ Εὐκλησία τῇ Θεῷ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ καταβολῆς
Κόσμου, ἔως τῆς συντελείας τῇ αἰώνος

§. 1.

Πλάσις τῇ
ἀνθρώπῳ.

Επειδὴ δὲ παντοδύναμος Θεὸς διὰ ἄκραν ἀυτῇ ἀγαθότιτα ἡδέλησε νὰ εἰσοιήσῃ τοῖς τὸν δρατὸν Κόσμον, καὶ ἀντὶ τῆς κωφᾶς, καὶ ἀφώνως κτίσεως, μὲ τὴν τῇ Γεννηθήτῳ φωνὴν παραχθεῖσαν, νὰ δώσῃ φωνὴν ἔναρθρον, καὶ καθαρὸν γλῶσσαν, ἔλαυθε χῶμα ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ ἐπλασε τὸν ἀνθρωπὸν μὲ τὰς χεῖρας τοῖς, κατὰ ἑκόνα ἀυτῇ καὶ διδοῖσιν, δευτερον εἰς τὴν πλάσιον, ἀλλὰ πρῶτον, καὶ θαυμαζὸν εἰς τὴν ἀξίαν, καὶ κόσμου εἰς λοιπὰ χαρίσματα, ὡς λέγεται τὰς ιερὰς λόγια, ἀφ' τοῦ ἐπλασε, κατέσησεν ἀυτὸν ἀρχοντα πάσις ἀυτῆς τῆς κτίσεως, καὶ κύρικα διαπρύσιον, καὶ μεγαλόφωνον τῶν μεγαλειῶν ἀυτῇ· ἀλλὰ τοῖς ἀμελῶν τῆς δείᾳς ἐντολῆς „ἢ δὲ ἀνὴρ ἡμέρᾳ φάγετε ἀπὸ ἀυτῇ θανάτῳ ἀποθανεῖσθε (α)“, κατέπεσεν, ἀπὸ ἐκείνην τὴν παλαιὰν τρυφὴν, εἰς ἀυτὴν τὴν κατηραμένην γῆν, καὶ εἰς ἀυτὸν τὸν ἐστίκηρον, καὶ φθαρτὸν βίον, ἀνταλλαξάμενος τὸ χεῖρον ἀπὸ τῇ βελτίωνος „, ἐν Τιμῇ γὰρ ὧν καὶ συνῆκεν ἀλλὰ παρασυνεβλήθη τοῖς κτύνεσι τοῖς ἀνοίτοις, καὶ δομοιάσθε ἀυτοῖς (β)“, καὶ σὺν ἀυτῷ πάντες οἱ παρὰ ἀντίθετοι καταγόμενοι.

Η Εὐκλησία τῇ Θεῷ
ἀπὸ ἀρχῆς.

Εἰς τὶ διέφερον οἱ ἀρχαῖοι μεταξύ των.

Νόμος φύσικός.

§. 2. Οὐλω λοιπὸν, ἐπειδὴ ἐξέπεσεν ἡ ἀνθρώπινος φύσις καὶ φέρεται ἀτάκτως εἰς ἀυτὴν τὴν κοιλάδα τῇ παρόντος Κόσμου, ἥδοκησεν δὲ ἐλειμμῶν Θεὸς νὰ ἀναδεῖξῃ ἀπὸ αρχῆς ὀλίγας Τινὰς πρὸς ὑπαρξίαν τῆς ἐστὶ γῆς ἀυτῇ Εὐκλησίας, καὶ ακολάθως Τινὶς ἐν βραχοῖς, διτιγες διέφερον ἀπὸ τοῦ ἐναντίου μὲ τὴν θεοτέβειαν τῇ ἐνὸς μόνῳ Θεῷ, τοῖς ὅντος ἐπὶ πάντων, καὶ μὲ τὴν σώφρονα, καὶ δικαίαν ζωὴν, διαγωγὴν τε, καὶ πολιτείαν· τοιάστοι οἵσταν πρῶτοι δὲ ἀυτὸς Αὐτός, ὃς, κατὰ τὸν Επιφάνιον (γ) προφήτης ὢν, πάντως ἐγίνωσκε Πατέρα, Υἱὸν, καὶ Αὐγούστου Πνεύμα, καὶ γέτε περιτετμημένος, γέτε εἰδῶλα σεβόμενος, φανερῶς ἐδηλώσε τὸν Χριστιανισμόν· μετ' ἀυτὸν δὲ Αὐτός, Σῆν, Εὐνώς, Μαδεστάλα, Νῶε καὶ οἱ λοιποὶ ἔως εἰς τὸν καιρὸν τῇ Αὐτοκαλή, τοῖς δόποισις γέτε τεριτομὴ σώματος ἐμελε, ὡς καὶ ήμιν τοῖς Χριστιανοῖς γέμελει, γέτε παρατίθησιν ἔχον εἰς τὰς θροφὰς, γέτε διασολῆν τῶν ἀλλῶν, ὅπτε εἰς τὰς ἐσχάτιτες πρῶτος δὲ Μωϋσῆς ἐνομοδέτητος νὰ γίνωνται μὲ σύμβολα, μόνον ἐφρόντιζον τὴν θεοτέβειαν, καὶ τὸν ὄρθρον βίον· ὅμως διὰ νὰ μὴν γίνωστιν οἱ ἀνθρώποι παντάπασιν ἄπειροι, καὶ ἀμαθεῖς, καὶ ἀπὸ τὰ κτύνωδέπεροι, δὲν ἐπαυσεν δὲ ποιητής Θεὸς νὰ δέχηται πῶς ὅλων προνοεῖται, καὶ ἐνεργετεῖ, ὡς δὲ Απόστολος Παῦλος δημηγορῶν ἐν Λύσσοις λέγει πρὸς τοῖς ἄλλοις

(α) Γεν. κεφ. β'. 17. (β) Ψαλμ. μῆ. 12. (γ) Τόμ. ἡ. Βιβλ. ἡ. ἐδαφ. ἐ. σελ. 5.
γραμ. ἡ. τῆς ἐν Κολωνίᾳ ἐκδόσει αχτβ'.

ἄλλοις καὶ τέταρτοι, ὃς (ῆγεν δὲ Θεὸς) ἐν ταῖς παρωχημέναις γενεᾶις ἔιστε πάντες, τὰς ἔθνη πορέυεσθαι ταῖς ὁδοῖς ἀντῶν. Καὶ τοιγε τοῦκαὶ μάρτυρον ἔαντον, τὸν ἀφῆκεν, ἀγαθοποιῶν βρανόθεν ἡμῖν ὑετὸς διδάσκει, καὶ καιρὸς καρποφόρος εἰς ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ ἐνθροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν (α') διότι ἀπὸ Αὐτῶν μέχρι τῆς Μωάτεως, ἔξω ἀπὸ τῆς φυσικῆς νόμους, ὧδες ἄλλος ἐδόθη τοῖς ἀνθρώποις· μὲν ἀντὸς λοιπὸν οἱς ἐναρέτες, καὶ δικαίως διελέγετο ὁ Θεὸς, οἶσον, ὅτον δυνατὸν ὡς λέγεται ὁ χρυσὸς τὸν γλώτταν (β'). καὶ Τέταρτον τὸ ἐπὶ γῆς γεγονὼς παρὰ Θεού, διὰ τὸν ἀγιασμὸν τῶν ἐκλεκτῶν τελεῖται, τῶν ὅποιων ἡ συμμάχωσις, καὶ ἐγωστή, δηλαδὴ ἡ Ἐκκλησία φανερώνει τὴν ἄνω Κεραστήν, διότι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὑποκείμενον τῆς Θείας. Ἐυσπλαγχνίας, καὶ ἀπὸ αὐτῆς, ὡς ἀπὸ μίαν πηγὴν ἀνέναντι ἀποσάζει σωτήριον νάμα. διὰ τέταρτον καὶ πάντοτε συντηρούμενη διαμένει εἰς τὸν Κόσμον, καὶ μόλις ὅπερ φαίνεται ποτέ ὡς ἐγκατελειμμένη, καὶ παραβλεπούμενη, ομῶς ὥχι δὶς ἄλλο πάρεξ, διὰ καδαρισμὸν, παίδευσιν, καὶ δοκιμὴν ἐκείνων ὅπερ ὑποτάσσονται εἰς τὸν Θεόν.

§. 3. Καὶ ὥσπερ ἡ πόλις τῆς Θεᾶς, δηλαδὴ ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ αὐτῆς τὴν σύστασιν τῆς Κόσμου ἀρχίστεν, ὅτῳ καὶ ἡ κακοτροπία τῆς πόλεως ἀντεῖ τῆς ἀιῶνος, ἢν δὲ Θεᾶ Γεραφή, Βασιλῶνα διομάζει, ἀπὸ ἀρχῆς ἐπροχώρητε μὲ τὸν παρακούν οἱ Αὐτῶν δὶς ἐπηρείας τῆς νοητῆς δράκοντος, υἱερον μὲ τὴν ἀδελφοκτονίαν τῆς Καΐν, καὶ ἀκολόθως εἰς τὰς μεταγενεσέρες ἀπὸ τὰς Μαγείας, ἀσελγείας, μοιχείας, ἀλημοφθορίας, ἀλημοκτονίας, καὶ ἐτέρων πολλῶν ἐιδῶν κακίας, καὶ ἀμαρτίας, καὶ διὰ νὰ εἰπῶ ἐν συντομίᾳ, τότον πολὺ δὲ κακία αὐτῆς τῆς πόλεως ἐπροχώρεσε, καὶ ἐκυρίευσεν, ὅπερ ὥδεις ἐσέβετο ὡς ἐπρεπε τον ἐπὶ πάντων Θεὸν, ὡς εὐόμιζον πῶς αὐτὸς ὁ κόσμος νὰ ἔγινεν ἀπὸ τὴν Θείαν Πρόνοιαν, ἀλλὰ πῶς ἔτυχεν ἀτάκτως, καὶ ἀσυάτως συνέσῃ, καὶ ὥστι ἐδόξαζον οἱ πλείονες, ὃς δὲ Θεὸς φυλάττει ὡς σκέυη ὁργῆς ἐν ἡμέρᾳ δικαιοσύνης.

§. 4. Καὶ ἀπὸ μὲν τῆς Αὐτῶν, ἔως οἱ Νῦν, δὲν ὕπον ἀκόμη ἐφεροδοξία, ὡς δὲ Επιφάνιος λέγει (γ'), ὅπω δὲ ἐτεροδοξία, ὅπκεν τι διαφερόμενον, ὅπκεν ὄνομα ἀρέσεως, ἀλλὰ ὥδε ἐδωλολατρεία· επειδὴ δὲ ἐκαζος αὐθωπῶν ἴδιως γυνώμη ἐπόιχει (νόμος γὰρ εἰς ὥδαμβ ἐτύγχανεν, ἐκαζος γὰρ ἔαυτῷ νόμος ἐγίνετο, καὶ τῇ ἴδιᾳ γυνώμη ἐποίχει καὶ τέτ.). διάγοντες ἐν ερημίᾳ, ὡς ἄγροι Λινές, καὶ ανήμεροι βάρβαροι, ἐξ ὧν καὶ ἡ επωνυμία εἰς ἐκείνου τοῦ καιροῦν Βαρβαρισμὸς ὄνομαδην· οἵτινες τές οἱ ἐκ φύσεως προσγκοντας λογισμὸς, καὶ τὰ ἡμέρα καὶ λογικὰ τῆς ἀνθρωπίνης φυχῆς σπέρματα διαφεύροντες μὲν αυτοπροάρτετον κακίας ὑπερβολὴν, ἔγινον υβριστὲς καὶ ἀνόντοι, διδόμενοι εἰς πάσις ἀνοσίες ποιήσεις, καὶ κακάς ἐργασίας, εἰς τρόπον δὲ, βδελυξάμενος ἀντεῖς οἱ Θεός, καὶ ὁργισθὲς μελέβαλε τὴν σερεάν γῆν, εἰς θάλασσαν, μὲν βρο-

A 3

χήν

Διατί φαίνεται ποτὲ ἐγκαταλειμένη ἡ Εκκλησία.

Πότε ἀρχίσει καὶ λέγεται βαρβαρισμός.

(α) Πράξ. κεφ. ιδ. 16. 17. (β) Ομιλ. β'. εἰς τὴν Γένεσιν, τομ. β'. σελ. θ'. γραμμ. εἰδος. Μογυντίας αὐτός. (γ) Τόμ. α'. βιβλ. α'. ἐδαφ. δ'. σελ. έ. τῆς ἐν Κολωνίᾳ ἐδός. αὐτός.

Κατακλυσμός.

Πνευμοποιία.

Σκυδισμός.

Χάν πολυήμερον, καὶ δυνατὴν εἶχε ἐξολωθρέουθι πᾶν τὸ ἀνθρώπινον γένος πάρεξ τῆς Νῶε, τῶν οὐαῖν ταῖς, καὶ τῶν γυναικῶν ἀυτῶν μὲ τὴν Πρόνοιαν τῆς Θεᾶς, διτινες διεφυλάχθησαν εἰς διαδοχὴν τῆς γένες.

§. 5. Α' πὸ δὲ τοῦ κατακλυσμὸν, καὶ τὸν καιρὸν τῆς Νῶε, ἐπειδὴ καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ νύοι ἀυτῶν, καὶ μὲ δόλον ὅπερ ἐσμικρύνθη ἡ πρωτέρα μακροζωία, ἥως εἴς τὸν καιρὸν τῆς πυργοποιίας, μία καὶ ἡ ἀυτὴ φωνὴ, καὶ διάλεκτος ἦτοι εἰς ὅλες τὰς ἀπογόνους τῆς πρωτοπλάτερης, καὶ ἐν χεῖλος ἐσώζετο ἐν πάσῃ τῇ γῇ. Θέλοντες δὲ οἱ τότε ἀνθρώποι νὰ ὑψωθῶσιν ἥως εἰς τὸν ἄρανδον, ἐκατάντησαν ἥως εἴς τὸ κέντρον τῆς γῆς διὰ τὴν ἐπαρσιν, καὶ ὑπεριμφανίαν ταῖς, ἐπειδὴ ἡ βραχήθησαν νὰ οἰκοδομήσωσι πόλιν, καὶ πῦρον ὅπερ νὰ φθάνῃ ἥως εἰς τὸν ἄρανδον, διὸ ἐσύγχιτεν ὁ Θεὸς τὰ χεῖλα ἀυτῶν, τιτέσι τὴν διάλεκτόν ταῖς· οὗτον ἡ πόλις ἀυτῶν ἐκλήθη, Σύγχυσις· ὕσερον δὲ μετὰ πολλὰς χρόνους, καὶ ἀυτῆς τῆς πυργοποιίας, ἥως δηλαδὴ τὰ καιρὸς τῆς Σερρᾶς, ὁ Σκυδισμὸς ἦτοι ὁμοιος μὲ τὸν Βαρθαρίσμὸν, ἀπὸ δὲ τὰς χρόνους τῆς Σερρᾶς ἀρχίτευε ὁ Εὐλογισμός· διὰ τὰ ὅποια ανάγνωθι τὸν Επιφάνιον (α).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Περὶ Αβραὰμ, καὶ τῆς δοθείσης ἀυτῷ Περιτομῆς.

§. 1.

Αβραὰμ.

Μεταξὺ τέτων τῶν χρόνων ἦγετεν ὁ Θεὸς ἀπὸ ἀτεβεῖς γονέως τὸν πρῶτον εὐ Πατριάρχας Αβραὰμ, δέκατον ἀπὸ Νῶε, Χαλδαίον τῷ γένει, ὃς πρῶτον ὡν εἴς τὸν Εὐλογισμὸν, ἐγγάριστε τὸν Θεὸν, διότι ἦτοι πιστὸς, λελειώτατος ἐν ἀκροβυτσίᾳ, καὶ εἰς ευτέρεβαν, ἐν γυνώσι Προφήτῶν, καὶ εἰς τὸν βίον ἀγγελικήν ἔχοντα διαγωγὴν, καὶ πολιτείαν ἔνθεον, μὲ τὸν ἀυτὸν χαρακτῆρα τῆς Αγίας Καθολικῆς, καὶ Αποσολικῆς Εκκλησίας ὡς λέγει ὁ Επιφάνιος (β)· ἀυτὸς λοιπὸν ἐγγάριστε τὸν Θεὸν, τὸν δημιουργὸν τῶν ἀπάντων, ἀπὸ τὰ ποιήματά ταῖς, λέγων ὅτι ἀυτῷ πρέπει νὰ ἀποδίδεται ἡ τιμὴ· τέτῳ τῷ Αβραὰμ εἶπεν ὁ Θεὸς „, καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς (γ). Καὶ μὲ ἀυτὴν τὴν πρόρρησιν ἐσημένων ἐκείνον ὅπερ ἔμελλε νὰ γενηθῇ εκ τῆς σπέρματος ἀυτῆς, ὃς ἐλευθερώσει μὲ τὸν θάνατόν ταῦς ἀνθρώπους ἀπὸ τὰς ἀμαρτίας ταῖς, καὶ ὃς κρεμάμενος εἰσὶ τῇ ξύλῳ τῇ σαυρῷ ἐξαλείψει τὴν τὴν ιόμε κατάραν, γινόμενος ἀυτὸς κατάρα διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, καὶ πᾶσι τοῖς πισεύσασιν ἀυτὸν διὰ Θεὸν ἀληθινὸν, θέλει δώτη λύτρωσιν, καὶ ἄφεσιν ἀμαρτιῶν.

§. 2.

(α) Βιβλ. ἀ. ἐδαφ. ἡ. σελ. Ν. γραμ. κά. (β) Βιβλ. ἀ. ἐδαφ. ἡ. σελ. Ν. γραμ. δ. (γ) Γεν. κεφ. ιβ' 3.

§. 2. Τότε δὲ ἐπειδὴ ὁ Ἀ' βραχὺ μετοικεῖσθαι ἀπὸ τὴν πατρόθα τοῦ, καὶ οἱ Χαναναῖοι ἡγέρθησαν κατ' ἀυτὸν, διὰ τὴν θεοτέβειαν ὅπερ ἀυτὸς ἐκήγυπτε διὰ προσαγῆσθαι τῷ Θεῷ φανερωθέντος εἰς ἀυτὸν, καὶ ἐπειδὴ ὑπῆγεν εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, Χριματίζεται ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ περιτμηθῇ ἀυτὸς, καὶ οἱ σὺν ἀυτῷ, (ῶν ἐτῶν εὐνεύκουτα ἐννέα) διὰ νὰ εἶναι τὸ γένος των ξεχωρισμένον ἀπὸ τὰ ἄλλα ἔθνη, καὶ νὰ μὴν λειψθῇ ὁ Θεογγυωσία, ἀλλὰ νὰ μείνῃ ἀνεξάλειπτος μὲ τὴν θεοτέβειαν τὴν πατρὸς ἀυτῶν Ἀ' βραχὺ, καὶ εἰς ἔνειν γῆν, ἔχοντες σφραγίδα εἰς τὸ σῶμα τοῦ, νὰ ἐνδυμῶνται πάντοτε τὴν θεοτέβειαν, καὶ νὰ διακρίνωνται ἀπὸ τὰ ἄλλα ἔθνη· ἔχων ὁ Ἀ' βραχὺ δύο Υἱούς, ἕνα εἰς τῆς παιδίσκης, καὶ ἕνα εἰς τῆς ἐλευθέρας προεμμένους, πῶς ὁ Θεὸς δύο Υἱούς θέλει ἔχει, ἕνα μὲν, ἐκ τῆς Συναγωγῆς, ἄλλον δὲ, ἐκ τῆς Εκκλησίας· ὡς δὲ ὁ Γιανᾶς ἦτον τύπος τῆς Χριστιανικῆς λαοῦ, ὁ δὲ Ἰσμαῆλ τῆς Γενεᾶς, ὡς καὶ ἡ μάτης τοῦ Ἀ' γυρὸς, τὴν Συναγωγὴν ἐδικλέσσε, καὶ ἡ Σάρρα τὴν Εκκλησίαν· ὅτεν οἱ ἀπὸ Ἀ' βραχύ μολάττοντες τὴν θεοτέβειαν, καὶ τὴν παρὰ Θεῷ δοδέσσαν περιτομὴν, ἥτις τύπος ἦν τῷ Βαπτίσματος, Α' βραχιαῖοι ἐκαλεύτο, καὶ ὑπερού Γραμμῆται ἀπὸ τὸν Γακώβ ὅπερ μετωνομάδην Γραμμῆλ.

§. 3. Τι δὲ ἦτον τάχα ἡ πολιτεία τῶν Υἱῶν Γραμμῆλ, ἐως τὸν καιρὸν τῆς Μωϋσέως; δὲν ἔχομεν ἄλλο τὶ νὰ εἰπῶμεν φανερῶς, πάρεξ μόνην τὴν θεοτέβειαν, καὶ τὴν περιτομὴν, ὡς λέγεται ὁ Επιφάνιος (α). διὰ τότο ἀνεμποδίζως δύναται τινὰς νὰ εἰπῆ, πως εἶναι εἰς, καὶ ὁ ἀυτὸς βίος, καὶ τρόπος ευτεβείας εἰς ἡμᾶς ὅπερ ἔμεδα απὸ Χριστὸν, καὶ εἰς εκείνας τὰς παλαιὰς θεοφιλεῖς ἀνδρώπως, διότι ἔτενον καὶ ἐκεῖνοι τὸν Χριστὸν τὴν Θεῷ καθαρῶς, ἐπειδὴ ἐφάνη εἰς τὸν Ἀ' βραχύ, ἔχομμάτιστεν εἰς τὸν Γιανᾶ, καὶ ἐλάληστεν εἰς τὸν Γραμμῆλ, καὶ ἀκολέθως νὰ ὅμολογωμενούσιαν καὶ τὴν ἀυτὴν Εκκλησίαν, τὴν τε ἀπὸ Θείας εμπνέυσεως παρὰ τῶν Προφητῶν προαγγελεῖσαν, καὶ τὴν διὰ τῆς διδασκαλίας τῆς Σωτηρος Χριστὸς παραδοθεῖσαν.

§. 4. Μετὰ τὸν Μωϋσῆν δὲν διαλέγεται πλέον ὁ Θεὸς ἀμέτως μὲ τὰς ἀνδρώπως, ἀλλὰ διὰ τῶν Προφητῶν, ὡς ὁ χρυστὸς τὴν γλωτταν λέγει (β) „ὅτε δὲ εἰς πολλὴν κακίαν ἐξώκειλε πασαὶ ἡ τῶν ἀνδρώπων φύσις, ὃδὲ εἴω „τέλεον ἀτεράφη τὸ τῶν ανδρώπων γένος ὁ τῶν ἀπάντων διμιεργός· ἀλλ „ἐπειδὴ ἀνάξιοι λοιπὸν γεγόνασι τῆς ὀμιλίας τῆς ἀυτῆς, βελόμενος πάλιν „ἀγανεώσασθαι τὴν πρὸς ἀυτές φιλίαν, κατάπερ ἀνδρώποις μακρὰν ἀφε „τῶσι γράμματα πέμπτε πρὸς ἑαυτὸν ἐφελκόμενος πασαν τὴν τῶν ἀνδρώπων φύσιν. Καὶ ἀυτὰ τὰ γράμματα ἐδίδασκον πρὸς τοὺς ἄλλοις τὴν θεοτέβειαν, καὶ τὰ τὸ νόμος φυλάγματα ἔως εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐπιδημίας τῶν Κυρίων Γηστὸν Χριστὸν, διότι ἡ τῷ Θεῷ Εκκλησία, κατὰ τὴν παλαιὰν Διαδύκην ἀρχήσε μεν ἀπὸ ἀυτὴν τὴν σύσαστν τῷ Κόσμῳ, ἐτελειώθη δὲ ἀπὸ τὸν Κύριον ἡμῶν Γηστὸν Χριστὸν, ὃς ἐσιν ὁ ἀκρογγωνιαῖος λίθος· ὁ συνάφας διὰ τῆς καινῆς Διαδύκης πάντα τὰ ἔθνη ἐν τῇ ἀυτῇ Εκκλησίᾳ, δὲς ἀυτῇ τὸν τῆς

χάρι-

(α) Βιβλ. ἀ. τόμ. ἀ. σελ. ιν' ἐδαφ. ἐ γραμ. 5'. (β) Ομιλ. β'. τόμ. β'- σελ. θ'. γραμ. ιν' ἐκδ. Μογγυτίας αφά.

Διὰ πολὺν
αἰτίαν ἐδό-
θη τῷ Α'-
βραχὶ ἡ πε-
ριτομή.

Ο' Γιανᾶ
τύπος τῆς
Χριστιανισ-
μοῦ.

Α' βραχιαῖοι:
Γραμμῆται.

Νόμος τῆς
χάριτος.

χάριτος Νόμου, τούτεσιν τὸ Εὐαγγέλιον,, ἀυτὸς γαρ εἶναι, ἡ εἰρήνη ὑμῶν,
,, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα εὖ, καὶ τὸ μεσόγειχον τὰ φραγμὲ λύσας, κατὰ
,, τὸν Απόστολον Παῦλον (α).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῆς Μωϋσέως, καὶ Γραπτῆς Νόμου.

Μωϋσῆς.

Νόμος
Γραπτος.

Νόμος Η-
δικός.

Νόμος δι-
καιούσιος.

Νόμος περὶ
τὰ ἔθιμα.

Εβδομος ἀπὸ Αὐτοῦ γεννᾶται τῷ Αὐτῷ μὲν ὁ Μωϋσῆς, ὃς γενόμενος τε λευτάιον ἀρχηγὸς τῶν Γραμμάτων, τὰς ἔκβαλεν ἀπὸ την Αἰγυπτου τῇ ιέ. τὰ κατὰ Σελήνην Ξανθικὴ μηνὸς, ὧν ἐτῶν ὅγδοικοντα· εἰς δὲ τὸ ἀυτὸν ἔτος τῆς ἐξόδου ἀυτῶν ἐκ της Αἰγύπτου, ἀξιώνοιται οἱ Γραμμάται ἀπὸ τὸν Θεὸν νομοθεσίαν διὰ μέσον ἀυτῶν τὰ Μωϋσέως, νιζέντας πρὶν λάβῃ τὸν Δεκάλογον νόμον, ἡμέρας τεσσαράκοντα.

§. 2. Εδόδη λοιπὸν ἀυτὸς ὁ Γραπτὸς Νόμος ἀπὸ τὸν Θεὸν τοῖς Γραμματαις, εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ, ὡς φαίνεται εἰς τὸ Λευτίκον (β), μεριζόμενος τριχῶς, εἰς ἥδικον, δικαιοκὸν, καὶ εἰς τὸν περὶ τὰ ἔθιμα· ἀγκαλὰ καὶ ἐχὶ εἰς τὸν ἀυτὸν τρόπον, ψήσεις εἰς τὸν ἀυτὸν καιρόν· διότι ὁ μὲν ἥδικὸς νόμος, ὃς εἰς τὸν Δεκάλογον ἀνακεφαλιώνεται, διορίζων ἐξαιρέτως δύο ἐντολὰς, τὴν πρὸς τὸν Θεὸν δηλαδὴ ἀγάπην καὶ λατρείαν, καὶ τὴν πρὸς τὸν πλησίον δικαιοσύνην, ἐδόδη τῇ πεντηκοσῆ ἡμέρᾳ Τῆς ἐξόδου τῶν Υἱῶν Γραμμῆλ ἀπὸ τὸν Αἴγυπτον, ἐφ ὄρος Σινᾶ· ἐπειδὴ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τὰ τρίτα μηνὸς ἥλιδον εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ (γ), καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὸν ερχομόν τος, ἐδόδη ὁ νόμος εἰς τὴν κορυφὴν τὰ ῥιζέντος ὄρης· ὁ δὲ δικαιοκὸς, καὶ ὁ περὶ τὰ ἔθιμα, ψήσεις τὴν ἀυτὴν ἡμέραν, ἀλλὰ υἱερον κατὰ διαδοχὴν, εἰς διαφόρες ἡμέρας (δ), εἰς τὸν βίζαν τὰ ὄρες ὅπα ἦν ἡ Σκηνὴ ἀυτῶν (ε) καὶ 15. Καὶ ὁ μὲν Δικαιοκὸς διορίζει μὲν ποιον τρόπον νὰ φυλάττεται ἡ πρὸς τὸν πλησίον δικαιοσύνη καὶ 15. ὁ δὲ περὶ τὰ ἔθιμα, ὃν ὁ Χριστὸς κατέγραψε, ἐδίδασκε τὰς Γεδαιίας νὰ περιτέμνωνται, νὰ σιββατίζωσι, νὰ ἀποδεκατῶσιν ὅλα τὰ γεννήματά τος, τὰ περὶ θυσιῶν, καὶ περὶ ἱαντίσματος, νὰ δίδωσιν ἀπαρχὰς, πεντηκοσὴν νὰ ἔργταζωσι, καὶ νὰ ιξένωσι τὴν τριακοσὴν καὶ τέσσαρας ἑτέρων σύμβολα, ὡς λέγει ὁ Θεοδώρητος (ζ). Ὁτεν καὶ ἐντολαὶ τὰ Μωϋσέως τριχῶς εἰσὶ, περὶ τέττα ἀνάγνωσι τὸ Δευτερονόμιον (η) ἀυτὸς λοιπὸν ὁ Μωσαῖκός Νόμος, ἢ τὸν παιδαγωγὸς σωματικῶς μὲν διασελλόμενος, πνευματικὴν δὲ ἔχων τὴν προσδοκίαν.

§. 3.

(α) Εφεσ. ιεφ. β'. 14. (β) Κεφ. ιη'. 46. (γ) Εξόδ. ιεφ. ιδ'. (δ) Δευτ. ιεφ. θ'. 1. ιη'. καὶ ἀλλαχθεῖ. (ε) Λευΐτ. ιεφ. α'. (ζ) Ερμην. τῆς πέδης Ρ'ωμ. Ε'πις. Παύλος ιεφ. γ'. ἐδιφ. κ'. (η) Κεφ. έ. καὶ 5'.

§. 3. Πρὸτεροὶ λοιπὸν νὰ δοδῇ ὁ Δεκάλογος Νόμος εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ, ἐπροσάχθησαν οἱ Γαδαῖοι νὰ καθαριοῦσται, καὶ νὰ προετοιμασθῶσιν εἰς δύο ἡμέρας, διὰ νὰ δεχθῶσι μὲ τὴν πρόεπτον ἐυλάβειαν, καὶ σέβας, τὸν Νόμον· αὐτὴ δὲ ἡ προετοιμασία εἰς τρεῖς τρόπους ἐγίνετο· μὲ τὴν ἀποχὴν πρῶτον τῶν γυναικῶν· δεύτερον μὲ τὸ πλύσιμον τῶν ἴματίων τας, καὶ καθαρισμὸν· καὶ τρίτου μὴν ἀναβαίνοντες εἰς τὸ ὄρος, ὥλε παντελῶς πλησιάζοντες, ὥλε ἐγγύιζοντες διὰ νὰ μὴ ἔρευνήσωται περιέργως τὴν παροσίαν τῆς Θεᾶς, καὶ τὴν μεγαλωσύνην τας· καὶ ὅσοι δὲν ἐφύλαττον ὅλα ἀυτὰ, ἐδιορίσθη νὰ τιμωρῶνται μὲ τὸν δάνατον.

§. 4. Καθαριοῦστων τῶν Γεδαιίων, καὶ ἐρχομένη ἡ τρίτη ἡμέρα, εἰς τὴν ὄποιαν ἔμελλε νὰ δοδῇ ὁ νόμος, ἔγινον σημεῖα φρικτὰ εἰς τὸ Σιναϊον ὄρος· α. πᾶν τὸ ὄρος πυρὶ ἐκάιστο. β' πᾶν ἐκαπνίζετο, διότι ἀνέβανεν ἀπὸ τῆς πυρὸς καπνὸς ὡς κλίβανον. γ'. νέφος πυκνὸν περιεκυλλεῖται τὸ ὄρος, καὶ τὸ ἐκάλυπται. δ'. ἡκάοντο βρονταί· ε. φόβον μέγαν ἐφοβήθησαν; καὶ σ'. σάλπιγγες ἐνυχθύντο (α). καὶ προσέτι μὲ φοβερὰν ὁρχητικὴν σάλπιγγα, ὁ Αὐγγελος ἐκήρυξε τὸν Δεκάλογον Νόμον (β). διὰ νὰ ἀκριδῇ εἰς πάντας τὰς ἐυρισκομένας εἰς τὰ πέριξ τῆς ὄρες, ὅπινες ἥσαν τὸν ἀριθμὸν τρεῖς χιλιάδες· πάντα ἀυτὰ ἥσαν τύποι, καὶ σκιαὶ ἐκείνων ὅπῃ ἐγίνονται τὸν ἔμπνευσιν τῆς Εὐαγγελικῆς Νόμου, διότι πρῶτον, ὡς οἱ Μωσαῖκὸς Νόμος ἐδέσθη τῇ πεντηκοστῇ ἡμέρᾳ μετὰ τὸ Φάσκα, ἥτοι τὴν διάβασιν· ὥλως καὶ ὁ Εὐαγγελικὸς νόμος (γ). δεύτερον ὡς ἐκείνος εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ, ὥλως καὶ ὁ Εὐαγγελικὸς εἰς τὸ ὄρος Σιών, ἐκ γὰρ Σιών ἐξελένεται νόμος (δ). καὶ τξ. τρίτον ὡς ἐκεὶ ἡκάοντο βρονταὶ καὶ αεραπαῖ, ὥτῳ ὡδὲ ἐγίνεν ἵχος ἐξάιφνης· τέταρτον ὡσπερ ἐκεὶ ἐφάνη πῦρ, καὶ καπνὸς, ὥλως καὶ ὡδὲ διεμερίσθησαν γλῶσσαι ὡστε πυρός· πέμπτον ὡσπερ ἐκεὶ ἐξεπλήγτοντο οἱ Γεδαιῖοι ἀπὸ τὸν φόβον τας, ὥλως καὶ Πνέυματος Αὐγίνι ἐνεπλήθησαν οἱ Αὐτόσολοι (ε). καὶ τελευταῖον ὡσπερ ἐκεὶ ἐκήρυξεν ὁ Αὐγγελος μὲ τὸν Σάλωνιγγα τὸν Δεκάλογον, ὥτῳ καὶ ὡδὲ ὁ Εὐαγγελικὴν τῶν Αὐτόσολων Σάλπιγξ, ἐκήρυξε τὸν Εὐαγγελικὸν Νόμον.

§. 5. Διὰ τέτο λοιπὸν τύπος τῆς Χριστῆς ἀ. ὅτι καὶ οἱ δύο ἐγεννήσαται εἰς ξένην γῆν, ὁ μὲν Μωϋσῆς εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὁ δὲ Χριστὸς εἰς Βηθλεὲμ τῆς Γεδαιίας· β. ὁ Μωϋσῆς ἐπέθη εἰς ἓνα κιβώτιον, καὶ ὁ Χριστὸς ἀνεκλίθη ἐν φάτνῃ τῶν ἀλόγων· γ. ὁ Βασιλεὺς Φαραὼ κατεδίωξε τὸν Μωϋσῆν καὶ τὰ νύπια τῶν Εβραίων τῶν ἐν Αἴγυπτῳ, ὁ Βασιλεὺς Ηρώδης κατεδίωξε τὸν Χριστὸν, καὶ τὰ τῆς Βηθλεέμ βρέφη· δ'. ὁ Μωϋσῆς ἐξῆγαγε τὸν Γραμμιλιτικὸν λαὸν ἀπὸ τὴν δαλείαν τῆς Αἴγυπτου, καὶ ὁ Χριστὸς τὸν νέον Γραμμῆλα ἀπὸ τὴν δαλείαν τῆς Διαβόλου· ε. ὁ Μωϋσῆς διὰ τῆς ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, καὶ Χριστὸς διὰ τῆς Βαπτίσματος· σ'. ὁ Μωϋσῆς ἐγίνε Μαστίγις τῆς Παλαιᾶς.

Σημεῖα φρικτά εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ.

Ο' Νόμος διάγρατες κηρύζεται.

Ο' παλαιός Νόμος τύπος τῆς Νέας.

Μωϋσῆς τύπος τῆς Χριστῆς.

(α) Εὔξοδ. κεφ. 19'. (β) Εὔξοδ. κεφ. 19'. 16. καὶ Ε' πι. πρὸς Ε' βρ. κεφ. 19'. 18. 3. 4.

(γ) Εὔξοδ. κεφ. 1'. καὶ Πρεξ. κεφ. 8'. (δ) Ησαΐ. κεφ. β'. 3. (ε) Πρεξ. κεφ. β'. 2.

λαῖς Διαδήκης, καὶ ὁ Χριστὸς τῆς Νέας· ζ. ὁ Μωϋσῆς ἔδωκε τὸν παλαιὸν νόμον, ἥτοι τὸν Γραπτὸν, ὁ Χριστὸς τὸν νέον, ἥτοι τὸν Εὐαγγελικόν· η. ὁ Μωϋσῆς πρὸν δώσῃ τὸν παρὰ τῇ Θεῷ Νόμον, ἐνίπευτε τετσαράκοντα ὑμέρας, ὅμοίως καὶ ὁ Χριστός. δ'. ὁ Μωϋσῆς ἐνυμφεύθη τὴν Αἰδιόπισταν, ὁ Χριστὸς τὴν Εκκλησίαν, περὶ οὓς ἐγράφη,, Μέλαινά εἰμι καὶ καλός (α). ὁ Μωϋσῆς ἐδιάταξεν ἐβδομάκοντα Πρεσβυτέρους, ὁ Χριστὸς ἐβδομάκοντα Μαδητάς· ιά. ὁ Μωϋσῆς ἐπεμψεν εἰς τὴν Παλαιώνην, δώδεκα κατασκόπες, ὁ Χριστὸς δώδεκα Αἴποσόλες· ιβ. ὁ Μωϋσῆς μὲ τὴν ῥάβδον τα μεγάλα τέρατα ἐποίησε, καὶ ὁ Χριστὸς ἀσυγκρίτως περισσότερα ἀπὸ τὸν Μωϋσῆν ἐτέλεσε διὰ μέσου τῆς ξύλα τῆς Σταυροῦ.

ΚΕΦΑΔΑΙΟΝ Ε.

Περὶ τῆς ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ Συναγωγῆς τῶν Υἱῶν Ισραὴλ, ἥτοι τῆς Γεδαιίσματος.

§. 1.

Γεδαιίσμος.

Ο τῆς Συναγωγῆς, ἡ τῆς Γεδαιίσματος χαρακτὴρ ἀρχιστε μετὰ τὸν Εὐαγγελισμὸν, ἀπὸ Αἴρων, διοριαζόμενος βίτῳ παρὰ Γέδα Υἱὸν Ιακώβ, ἀπὸ τὸν ὄποιον καὶ Γεδαιοὶ ἐκλίνησαν, οἱ πρότερον Γεραηλίται, εἰς τὸν καιρὸν Δαβὶδ τῆς Βασιλείας, διὰ τῆς ὄποις, τὸ πρῶτον, τὸ τῶν Γεραηλίτῶν Βασίλειον μετέβηκεν εἰς τὴν φυλὴν τῆς Γέδα. Βασιλεῖς Γεραηλίτῶν πρὸν τῆς διαιρέσεως τῆς βασιλείας ἀυτῶν, ἔγινον πρῶτος ὁ Σαὰλ, δεύτερος ὁ Δαβὶδ, καὶ τρίτος ὁ Σολομὼν, μετὰ τὸν ὄποιον ἔγινεν ὁ χωρισμὸς τῆς βασιλείας, καὶ εξ ἑνὸς ἔγινον δύο, ἐν τῇ Γέδᾳ, τὸ ὄποιον περιεῖχε δυο φυλὰς, ἣν φυλὴν δηλαδὴ τῇ Γέδᾳ, καὶ τῇ Βενιαμίν, καὶ τὸ ἄλλο τῇ Γεραὴλ, τῷ ὄποιῷ ὑπόκειντο αἱ λοιπαὶ φυλαὶ, καὶ οἱ μὲν Βασιλεῖς τῆς Γέδας ἐκατοίκεν εἰς τὴν Ιερεψαλὴμ, τῷ δὲ Γεραὴλ πρῶτον ἐν Σιχαὶμ, ὑπέρον εἰς Θυρσὰ, καὶ τελευταῖον εἰς Σαμάρειαν, ἵνα οἱ κατοίκοι Σαμαρεῖται ἐκκλησύτο, τετέσι φύλακες, ἢ διατὶ ἐδωρίσθησαν ἐκεῖ εἰς τὰξιν φυλάκων, ἢ ἀπὸ τῆς φυλάττειν ἀυτὰς τὰς διάταξεις τῆς Προφήτας Μωϋσέως, ὡς ἐγράφεν ὁ νόμος, ἐπειδὴ ἀυτοὶ δὲν ἐδέχοντο ἀπὸ τὰς Γεραφὰς, παρὰ ἣν οἱράν Πεντάτευχον, περιείχοντο ὅμως καὶ ἀυτοὶ εἰς τὴν Συναγωγὴν.

§. 2. Συναγωγὴ δηλοὶ συνάδοισις τῶν ὑπὸ τῇ Γραπτῇ ίόμα ἐυρισκομένων, δηλαδὴ τῶν Υἱῶν Γεραὴλ, καὶ διετάχθη παρὰ τῇ Μωϋσέως τῇ δέλτῃ Θεῷ, ὡς καὶ ἡ Εκκλησία (τῆς ὄποιας τύπος ἦτον ἐκείνη) ἀπὸ τὸν Χριστὸν τὸν Υἱὸν τῇ Θεῷ. Εἰς ἀυτὴν δὲ τὴν Συναγωγὴν τῶν Γεδαιίων ἐλάλει ὁ Θεός

(a) Αγρανηφ. α. 5.

Θεὸς διὰ τῶν Γερέων ἀυτῆς, καὶ τῶν Προφήτων, ὡς ἐν τῇ Εὐχλησίᾳ διὰ τῆς ἑνανθρωπήσαντος Υἱοῦ ἀυτῆς (α).

§. 3. Υπηρέται ἀυτῆς τῆς Συναγωγῆς τῶν Εὐθραίων ἡσαν Λευίται Γερέεις, Αρχιερεῖς, καὶ ὑζερού ἀπὸ ἀυτᾶς οἱ Προφῆται· ὡσπερ λοιπὸν εἰς τὸν νόμον τῆς φύσεως, τὸν ἀπὸ Αἴδαμ μέχρι Μωϋσέως, οἱ φθάσαντες τότε, ἡσαν πάντες οἱ πρωτότοκοι Γερέεις, ἀφιερωμένοι ἐξαιρέτως εἰς τὴν Θείαν Λατρείαν, ὅτῳ καὶ εἰς τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, τὸν ἀπὸ ἀυτῆς τῆς Μωϋσέως, ὡς εἰς τὸν καιρὸν τῆς Χριστοῦ διαμειναντα, ἐφάνη ἔνδον γονὸν εἰς τὸν Θεὸν, πάντες πρωτότοκοι τῶν Γεδαίων νὰ ἀφιερώνωνται εἰς ἀυτὸν (β) δηλαδὴ νὰ γίγνωνται Γερέεις. Οὓμος μεταξὺ πάντων ἀυτῶν τῶν Γερέων ἐκλεξεν ἀπὸ τὰς δώδεκα φυλὰς τῆς Γραμμῆς, τὴν φυλὴν Ιακώβου (γ), τὴν ἑποίαν ἀπεφάσισε νὰ εἶναι μόνη ἀφιερωμένη, πάντοτε εἰς τὴν Λατρείαν τῆς Θεοῦ. Καὶ κοινῶς πάντες οἱ ἐξ ἀυτῆς τῆς φυλῆς καταγόμενοι ἐκαθεύντο Λευίται· ἀπὸ τὰς ὄποις ἄλλοι μὲν ἡσαν ὄρθδως Λευίται, τετέσι διάκονοι, ἄλλοι δὲ Γερέεις, καὶ τρίτος ὁ Αρχιερεὺς ἀυτῶν, ὃς κατὰ τὸν νόμον ἐπρεπε νὰ κατάγεται ἀπὸ τὸ γένος τῆς Αἰαρῶν (δ).

§. 4. Ο τρόπος δὲ ἢ ἐγίνοντο, παρὰ τοῖς Εὐθραίοις, οἱ Λευίται, οἱ Γερέεις, καὶ πρὸς τέτοις ὁ Αρχιερεὺς, ἀναγινώσκεται κατὰ πλάτος, εἰς τὸ Λευΐτικὸν καὶ εἰς τὴν Εξόδον (ε). Ή δὲ Θεία Λατρεία εἰς τὸν ὄποιαν ἐκαταγίνοντο οἱ ὑπηρέται τῆς Συναγωγῆς ἡσαν εἰς τὰς θυσίας, εἰς τὰ Μυσήρια, καὶ εἰς τὰς νομικὰς παρατηρήσεις τῶν ὄποιων ὡς ἀργανα, καὶ μέσα εἰχον τῷρων τὴν Σκηνὴν, β'. τὸν Ναὸν, τὸν ὄποιον ωιδόμησαν ἀντὶ τῆς Σκηνῆς· γ'. τὴν Διαδήκην τῆς Κιβωτοῦ, ἥτις πρωτον μὲν ἐνρίσκετο εἰς τὴν Σκηνὴν, ὑζερον δὲ ἐτίθην εἰς τὸν Ναὸν· δ'. τὸ Ιλατζήριον τὸ ἐπὶ τῆς Κιβωτοῦ. έ. τὴν ἐπτάφωτον Λυχίαν· ζ'. τὴν Τράπεζαν τῶν ἀρτῶν τῆς προδέσεως ζ'. τὸ Θυσιαζήριον τῆς θυμιάματος ή. τὸ Θυσιαζήριον τῆς ὀλοκαυτώματος· θ'. τὰ Γερὰ Σκεύη· ι. τὰ Γερὰ Αὐμφια· διὰ τὰ ὄποια εἰς ἄλλα μέρη ἐγράφι· διὰ δὲ τὰς Προφήτας δέλει γράψαμεν εἰς τὰ ἀκόλθα.

§. 5. Εξαιρῶν ίακώβου Λευίτας, Γερέεις, Αρχιερεῖς, καὶ Προφῆτας ἡσαν καὶ ἔτεροι τινες εἰς τὴν Συναγωγὴν χωρισμένοι ἀπὸ τὸν κοινὸν λαὸν τῆς ἀυτῆς Συναγωγῆς, καὶ διὰ νὰ εἰπῶμεν ὅτων Γδιόριδμοι, ὡς ἡσαν οἱ Ναζωραῖοι, τετέσι κεχωρισμένοι, ἥ ἀφιερωμένοι, θρησκοί τινες ὄντες παρὰ τοῖς Γεδαίοις, καὶ μὲ ἐυχαριστίας ἀφιερωμένοι εἰς τὸν Θεόν, ἥ διὰ ὀλίγον καιρὸν, δύο λο. χρ. ἦ τοεῖς μῆνας, ἥ καὶ πλεῖον, ἥ διὰ ὅλην τὰς τὴν ζωὴν, ὡς ὁ Σαμψὼν, καὶ δὲ Σαμψὼν· διὰ ἐκείνας μὲν διαλαμβάνει τὸ βιβλίον τῶν Αριθμῶν (ζ)· διὰ αὐτές δὲ τὸ τῶν Κριτῶν (η), καὶ εἰς τὸ ἄ. τῶν Βασιλεῶν. Πᾶς τις λοιπὸν, ἥ ἀγνῶς ἥ γυνὴ ὁσοιαδήποτε φυλῆς καὶ ἀν ἡτον, ἐξύνετο νὰ διαλέξῃ τὴν κατ εὐχὴν ταύτην θρησκείαν, δὲν ἐδύνετο ὅμως ἐκείνος ἐπεὶ ἐκαταγίνετο εἰς

Τηρηέται
τῆς Συναγωγῆς.

Τίνες οἱ ἀ-
φιερωδέόντες
τῷ Θεῷ.

Τις η λα-
τρεία τῆς
Συναγωγῆς

Γδιόριδμοι.
Ναζωραῖοι.

(α) Παῦλ. πρὸς Εὐθρ. κεφ. η. (β) Εξόδ. κεφ. μγ. (γ) Αριθ. κεφ. γ'. 12. (δ) Σειράχ κεφ. μέ. 7. (ε) Κεφ. η. θ'. η. i. η. Εξόδ. Κεφ. ηδ'. (ζ) Κεφ. δ. (η) Κεφ. μγ.

Ρηχαβίται.

Κινάιοι.

Γραμμα-
τεῖς.

Ἐστηγόν.

Σεβασίοι.

Γορθηνοί.

Δοσιθεοί.

Ημεροβι-

πτισαι.

τὴν ἐυχὴν ταύτην ναὶ εἰσέλθῃ ἔτι, καὶ εἰς ὑπηρεσίαν, καὶ ὑπεργίαν Λευτή-
κην, καὶ Γερατικὴν, ἀν δὲν ἐξῆρχετο ἀπὸ τὴν πρώτην κατάστατην τῆς ὑπηρε-
σίας την· ἀυτῶν τῶν Ναζωραίων αἱ διατάξεις προσεγγάφησαν παρὰ τῇ Μωϋ-
σέως (α). Ρηχαβίται, λεγόμενοι ὅταν παρὰ Ρηχᾶβ τῇ πατρῷ Γαναδᾶβ,
ὅσιος ἐπορέαζε τοὺς Τ' ιοῖς ἀντεῖ, καὶ τοῖς μεταγενεσέροις τέττα τὰ τρία, ἀ. νὰ
ἐγκριτέουνται οἵντε, β'. νὰ μὴν κτίζωσιν οἴκας, ἀλλὰ νὰ κατοικώσι εἰς κα-
λύβας· καὶ γ'. νὰ μὴ σπείρωσιν, ὅτε ἀμπελῶνας νὰ φυτέυωσι (β), καὶ τεττα
ὅλη ἀκριβῶς ἐφύλαττον, ὅτοι ἐλέγουντο καὶ Κιναῖοι· ἀνάγνωδι διὰ ἀυτέρων
τὸ λέ. κεφάλαιον Γερεμίας τῇ Προφήτᾳ.

§. 6. Εἴτι ἐφάνησαν ὑζερον εἰς τὸν Γεδαιϊσμὸν οἱ Γραμματεῖς, οἱ Φερ-
σταῖοι, οἱ Σαδδικαῖοι, καὶ ἄλλαι Αἰρέσεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἄλλαι μὲν ἐδίδοντο
τοῖς Σαμαρίταις, ὡς τῶν Εσσηνῶν, (ιδία τὸν Γάστηππον (γ) καὶ Φίλωνα τὸν
Γεδαιίον (δ)) τῶν Σεβασίων, τῶν Γορδηνῶν, καὶ τῶν Δογιδέων κτ. ἄλλαι δὲ
τοῖς Γεδαιίοις, ὡς αἱ ἄνω ῥιζεῖσαι, καὶ τῶν Ημεροβαπτισῶν, καὶ ἐτέρων, περὶ
ῶν ἀνάγνωδι τὸν Επιφάνιον (ε).

§. 7. Τέλος πάντων πρέπει νὰ ἴξενοι τινάς, ὅτι Συναγωγὴς ἐκάλεψε
καὶ τές Ναές τις, εἰς τὰς ὁποίας οἱ Γεδαιίοι συναθροιζόμενοι τὸ Σάββατον
ἐπιρροέυχοντο εἰς τὸν Θεόν (ξ). Καὶ ἀνεγίνωσκον, καὶ ἐξήγει τὴν Θείαν
Γραφὴν, καὶ ἐποίειν τὰ λοιπά τις ἔθιμα, ὅμοια μὲν τές Χριστιανὸς ὅπερ
νῦν τὴν Κυριακὴν προσέρχεταιν εἰς τὰς Εκκλησίας διὰ νὰ προσεύχωται, καὶ νὰ
ἀκέστωσι τὰς φαλμωδίας, τὴν Γεράνην ἀκολεύσιαν, καὶ τὸν λόγον τῇ Θεῇ (η).
Καὶ εἰς πᾶσαν Συναγωγὴν ἀυτῶν, ἥσαν καθέδραι, ἐν αἷς ἐκάθηντο τόσοι
ἐκεῖνοι δόπει ἄνοιγαν καὶ ἀνεγίνωσκον τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον, ὅσον καὶ ἐκεῖνοι
δόπει ἀκροάζοντο κατὰ τὸν Ματθαῖον δόπει λέγει (θ), περὶ τῶν Γραμμα-
τέων, καὶ Φαρισαίων, ὅτι „ἀγαπῶσι τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς Συνα-
γωγαῖς „εἰς τέττα ἐπεται, ἄλλαι μὲν καθέδραι, ἥτοι σαστίδια, νὰ ἥσαν
ὑψηλότεραι, καὶ ἀυταὶ ἐδίδοντο τοῖς Γραμματεῦσι, καὶ Φαρισαίοις, ἄλλαι δὲ
ταπεινότεραι, καὶ χαμηλότεραι, καὶ ἀυταὶ ἥσαν διὰ τὰς ἀπλὰς ἀνδρώπτες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

(α) Αὐριδ. κεφ. 5'. (β) Παραλειπ. κεφ. ἀ. 55. (γ) Βιβλ. μ. Γεδαιϊκῆς ἀρχαιολ.
κεφ. β'. (δ) Βιβλ. περὶ τῆς πάντα σκεδαστὸν εἶναι ἐλέυθερον. (ε) Κατὰ αἰρέσ. Βιβλ.
ἀ. σελ. καὶ κεφ. λ. ἐκδ. Κολωνίας αχηνβ'. (ζ) Γεδιδ. κεφ. 5'. (η) Μάρκ. κεφ. ἀ. 21.
Δεκ. κεφ. δ. 16. Πρεάξ. κεφ. ιη. 14. (θ) Κεφ.-καγ. 6.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ζ.

Περὶ τῶν Θεοπνεύσων Βίβλων τῆς Παλαιᾶς Διαδήκης.

§. 1.

Η Γερία τῆς Εὐαλησίας τῇ Θεῷ δπᾶ ἔιπομεν, περιέχεται εἰς τὰς Θεοπνεύσεις Βίβλως τῆς Παλαιᾶς Διαδήκης, ἀιτίνες ὄνομάζονται Καγονικαὶ ἀπὸ τῆς Κανόνος δπᾶ συμμαίνει πολλάκις καὶ τὸν κατάλογον ἀυτῶν τῶν Θεοπνεύσων Βίβλων, δις κατάλογος ἔγινε εἰς τὸν καιρὸν τῆς Εὐσδρά. ὅσαι δὲ ἀυταὶ ἐικοσιεπτά μετρεῦνται ἐικοσιδύο κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν Εὐβραϊκῶν σοιχείων· ἐπειδὴ δέκα Βιβλία, εἰς πέντε ἐπαριθμιῶνται· δηλαδὴ τὸ τῆς Ρ' δεκάτης Βιβλίον συνάπτεται μὲ τὸ τῶν Κριτῶν, καὶ γίνεται ἐν· τὸ πρώτον τῶν Παραλειπομένων μὲ τὸ β'. Τὸ δ. τῶν Βασιλειῶν μὲ τὸ β'. Τὸ γ. μὲ τὸ δ'. Καὶ τὸ τῆς Εὐσδρά μὲ τὸ τῆς Εὐσδήρ. Α' πὸ ἀυτὰ τὰ ἐικοσιεπτά Βιβλία, ἄλλα μὲν ἔιναι Γερίκα, ἄλλα Προφητικά, καὶ ἄλλα Παραινετικά, ἵτοι συμβαλευτικά, ἄλλα διὰ τὸ Φάλσιμον· διότι ἀνὴρ ἐν ἀπὸ ἀυτὰ ἐνθίσκεται εἰς καθ' ἐν, ἄλλ' ὅμως ἀπὸ τὸ περιστεῦον ὄνομάζεται· διὰ ἀυτὰ τὰ Γερίκα Βιβλία ὀμιλεῖ ὁ ἄγ. Αὐτανάσιος εἰς τὴν Σύνοψιν· ἔξω ἀπὸ ἀυτὰ τὰ ἐικοσιδύο Καγονικὰ Βιβλία, ἔιναι πάλιν καὶ ἄλλα Βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαδήκης, όχι Καγονικά, ἄλλα ἀναγνωστόμενα μόνον ἀπὸ τῆς Κατηχουμένως, καθὼς ἡ τῆς Σολομῶντος Σοφία, ἡ τῆς Γηστῆς Χριστοῦ Σιράχ, Σοφία· τὰ Βιβλία τῆς Εὐσδήρ, τῆς Γεδὴδ, καὶ τῆς Τωβίτεω· ἀνάγνωστι τὰ σχόλια τῆς Ζωνηρᾶς εἰς τὴν Επιζολὴν τῆς Αὐτανάσιος περὶ ἀιρέσεων, καὶ Επιφανίς εἰς τὸ περὶ Μέτρων (α), καὶ ἀνταὶ μὲν αἱ Βιβλοὶ ἡ τῆς Σολομῶντος δηλαδὴ Σοφία, καὶ ἡ τῆς Σειράχ, ἔιναι χρήσιμοι, καὶ ὡφέλιμοι, ἄλλὰ ἡτοῖς εἰς ἀριθμὸν δὲν ἀναφέρονται· ὅμοιως καὶ ὁ Γώαννης ὁ Δαμασκηνὸς λεγει (β), „ἐνάρετοι μὲν, καὶ ἀλλαὶ, ἄλλ' εἰς ἀριθμῶνται, ωδὲ ἔκεινο ἐν τῇ Κιβωτῷ. Οὐλα δὲ τὰ εἰς τὴν Παλαιὰν περιεχόμενα Βιβλία ἀριθμῶνται καὶ πέντε.

§. 2. Άνται αἱ Καγονικαὶ Βιβλοὶ τῆς Παλαιᾶς Αὐγίας Γραφῆς, εἰς Εὐβραϊκὴν κατάρχας διάλεκτον γραφεῖσαι, μετεφράσθησαν πρώτον εἰς τὴν Εὐλατικὴν ἀπὸ οβ'. Ερμηνευταὶ, οἵτινες ἐφέρθησαν εἰς τὴν Αἴγυπτον παρὰ τῆς Βασιλέως Πτολομαίου τῆς Φιλαδέλφεως διὰ νὰ τὰς μεταφράσωσιν, οἵτινες ἐκλέχθησαν ἀπὸ τῶν φυλῶν τῶν Εὐβραίων, καὶ φωτισθέντες παρὰ τῆς Αὐγίας Πνέυματος ἐξήγησαν τὴν Θείαν Γραφὴν, εἰς τὰς ὑμέρας ἀντεῖ τῆς Βασιλέως εἰς ὑμέρας οβ'. πρὸ Χ. Γ. σχεδὸν χρόνια 300, ὡς γράφει ὁ Αριζαΐος εἰς τὴν Γερίαν τοιαύτης ὑποδέσεως, ὁ Γώσηππος ἐν τῇ αρχαιολογίᾳ (γ),

B 3

Φίλων

Βιβλοὶ τῆς παλαιᾶς.

Αὐτοῖς.

Ερμηνεταὶ τῆς γραφῆς παρὰ τῷ.

Πότε ἔγινε.

(α) Περὶ Μέτρων, καὶ γαθμῶν ἐδαφ. δ. (β) Περὶ Ορθοδ. πιστῶς, Βιβλ. δ. κεφ. ιη. (γ) Βιβλ. ιβ'. κεφ. β'.

Φίλων ὁ Γρεθαῖος (α) εἰς τὸ περὶ ζωῆς τῆς Μωϋσέως, Τερτιλιανὸς ἐν τῇ Απολογίᾳ (β), Αὐθανάσιος ἐν τῇ Συνόψει (γ) Επιφάνιος περὶ Μέτρων, καὶ ἔτεροι. Οὐ δὲ Εἰρηναῖος (δ), καὶ Κλήμης ὁ Λαζαρένες βιβ. α. τῶν Στρωμάτων (ε) ὑπολαμβάνεται νὰ ἔγινεν εἰς τὸν καιρὸν Πτολομαῖον, Υἱὸν Λάχυρος ἀμέσως πρὸ τῆς Φιλαδέλφεως ἐβασίλευσεν. θεον ἄυτη ἡ ἐρμηνεία πρώτη καλεῖται.

Γένεσις.

Τις συνέχεια τὴν Γένεσιν.
Εξόδος.

Λευτικόν.

Αρεθμοί.

Δευτερομία.

§. 3. Πρώτη ἀυτῶν τῶν Γερῶν Βίβλων, εἶναι ἡ Γένεσις· ὀνομάσθη δὲ ὅτι, ἐπειδὴ περιέχει τὴν γένεσιν τῆς ζωῆς, τῆς γῆς, καὶ παντὸς τῆς Κόσμου, τὴν δημιουργίαν, τὴν πλάσιν τῆς ἀνθρώπων, τὴν παραβασιν τῶν πρωτοπλάσιων, τὸν πληθυσμὸν τῶν ἀνθρώπων, τὰς πολυειδεῖς ἀυτῶν κακίας, τὴν παθευσιν τας, δηλαδὴ τὸν Κατακλυσμὸν, τὰς πράξεις, καὶ Ήρωϊκὰ ἔργα τῶν Θεοφίλῶν ἀνδρῶν, τῆς Νᾶς, τῆς Αἴθρων, τῆς Γαλακτοῦ, τῆς Γαλακτοῦ, τῆς Γαλακτοῦ κτ. ἄυτη περιέχει τὴν Γεροΐαν, τὴν ἀπὸ κτίσεως Κόσμον, ἥσως εἰς τὸν θάνατον τῆς Γαλακτοῦ, περιέχειται ἔτι καὶ πολλὰς προφῆτες τῶν μελλόντων, συνέγραψε δὲ ἄυτὴν ὁ Θεόπτης Μωϋσῆς. Β'. ἡ Εξόδος, ὅτι λεγομένη, διότι περιέχει τὸν θάνατον τῶν Υἱῶν Ιησοῦ Γαλακτοῦ, τὴν παθευσιν ὅπερι οἱ Αἰγύπτιοι καθ' ἡμέραν ἐποίειν τοῖς Εβραίοις, κατασαίνοντες περίλυπτον καὶ ὀδυνηρὸν θέντοντας τὰς σκληρὰς ὑπηρεσίας τῆς πυλᾶς, καὶ τῆς πλινθείας, τὴν ἔξοδον τῆς Μωϋσέως ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, καὶ τῶν Εβραίων, εἰς τὴν Χαναάν γῆν τῆς Επαγγελίας· ἄυτη ἡ Βίβλος ἀρχίζει ἀπὸ τὸν θάνατον τῆς Γαλακτοῦ, καὶ τελειώνει εἰς τὸ β'. ἔτος τῆς Εξόδου τῶν Εβραίων. Γ'. τὸ Λευτικὸν περιέχον τὰς νόμους, τὰ ἔθιμα, καὶ τὰς δυτίας τῆς Θρησκείας τῶν Γρεθαίων, τὸ παιτοτεινὸν πῦρ, τὸ διαχώρισμα τῶν καθαρῶν, καὶ ἀκαθαρτῶν ζώων, καὶ ἔτερα τινὰ ἐκ ὀλίγων, τῶν ὅποιων ἡ ἀνάρριψις καὶ ὁ διοισμὸς ἐδίδετο τοῖς Λευτίταις, ὅσα λατπὸν εἰς τὸ Λευτικὸν ἐδιοιστήσαν ἀπὸ τὸν Θεὸν, τῷ Νισάν τῷ πρώτῳ μηνὶ τῆς β'. ἔτες μετὰ τὴν ἔξοδον τῶν Εβραίων, ὅλα ἵσταν γεγραμμένα εἰς τὴν τότε νεοκατασκευασθεῖσαν Σκηνήν Δ'. Οἱ Αριθμοί, ἐν οἷς περιέχεται ἡ ἐπαρθμητική τῶν Υἱῶν Γρεθαίλ, ἢτοι τῶν Γρεθαίλιτῶν τῶν ἐξερχομένων τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἡ Γεροΐα ἐτῶν λ.δ. ὁπερί διέτριψαν εἰς τὴν ἔρημον. Ε'. Τὸ Δευτερονόμιον ὅτι λεγόμενον, ὃχι πῶς ὁ Μωϋσῆς νὰ ἔδωκε δέυτερον νόμον τοῖς Γρεθαίταις διαφορεστικὸν ἀπὸ τὸν δοθέντα εἰς τὸ Σίναιον ὅρος, ἀλλὰ ὅτι ἀυτὸν τὸν ἕδιον νόμον ἐκήρυξε πάλιν τοῖς Υἱοῖς τῶν τελευτησάντων εἰς τὴν ἔρημον ὡς φάνεται εἰς τὸ Δευτερονόμιον. „Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρακοτῷ ἔτει ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ μηνὶ μιᾷ τῆς μηνὸς, ἐλάλησε Μωϋσῆς πρὸς πάνυτες Υἱοὺς Γρεθαίλ, κατὰ πάντα ὅσα ενετελέσθη Κύριος ἀυτῷ πρὸς ἀντές (ξ). Αἱ ῥῆσεῖσαι Βίβλοι μὲν ἔνα δύο-

μη

(α) Λόγος β'. σελ. χρή. φεμ. α. ἐκδόσ. Φραγκοφ. αχιγά. (β) Κερ. μ. (γ) Πρὸς τὸ τέλος τῆς Συνόψεως, σελ. εγγ'. τῆς Δευτέρ. τομ. ἐκδόσ. Παρισ. αχιγά. (δ) Βίβλ. γ. κεφ. καὶ ἐδαφ. β. σελ. σιέ. ἐκδόσ. Παρισ. αχιγά. (ε) Βίβλ. α. τῶν γραμμάτων. σελ. σύ. τῆς ἐν Λευτικῷ τῶν Βαταών ἐκδόσ. καὶ σελ. τριά. τριβ'. τῆς τῆς Παρισίου. (ξ) Δευτ. κεφ. α. 3.

μα λέγονται Πεντάτευχος, συγγραφεῖσαι παρὰ τῇ Μωϋσέως, ἐξαιρῶν τὰ ἀναγνωστήμενα εἰς τὸ τέλος τῆς Δευτερογομία περὶ τῆς θανάτου τῆς Μωϋσέως ἀτικα ἐπροσέθησαν παρὰ Γησῆ τῇ Ναοῦ, ἢ παρ ἑτέρᾳ τινός. Σ. Ο Γησῆς τῇ Ναοῦ, ὃς συντάξας τὸ βιβλίον, ὅπερ παρ ἀντᾶ ὡνομάσθη, ὡς δῆλον εἰς τὸ ἔδαφος. ΙΣ. τῇ τελευταίᾳ κεφαλαίᾳ, συνεγράψεν Γεροίαν ἐτῶν ΙΣ. ἀπὸ τὸν θάνατον δῆλον τῇ Μωϋσέως, τῇ δόκοις μαθητὴς, καὶ Γεροδύναμος ἐχρημάτισεν, ἥως εἰς τὸν θάνατόν τε. γ'. Η' Βίβλος τῶν Κριτῶν τῆς δόκοις ὁ Συγγραφεὺς εἶναι ἀδύλος, ὡς ἡ τῆς Ρ' 88 (ἄν καὶ Λινὲς Σέλεστι τὸν Σαμβάνη διὰ Συγγραφέα) ἀντὶ περιέχει τὸν κατάστασιν τῶν Γεροχηλιτῶν ὑπὸ τῆς Ηγεμονίας τῶν Κριτῶν, διότι οἱ Γεροχηλίται ἀφ' ἐφθαστοῦ εἰς τὴν γῆν τῆς Επαγγελίας, ἐσύζησαν Ηγεμόνας, καὶ ἐπισάτας διὰ νὰ κυβερνῶσι τὸν λαὸν, μὴν θέλοντες Βασιλεῖς, ἀλλὰ μόνον τὸν Θεὸν Βασιλέα ὄνομάζοντες. Επειδὴ ἀντὶ ή Βίβλος διηγεῖται ὅσα ἔγινον ἀπὸ τὰς Κριτὰς ἥως εἰς τὴν ἀνακίνησιν τῶν Βασιλέων, διὰ τότο, ἀπὸ ἀντὶς ἐλαβε τὸ ὄνομα. ἀντὶ ή Γεροεία περιέχει σχεδὸν χρόνος τις. ἀπὸ τὸν θάνατον Γησῆ τῇ Ναοῦ, ἥως εἰς τὸν καιρὸν τῇ Σαμψών, καὶ τῇ θανάτῳ ἀντὶ. Η'. ή Ρ' 88, ἐξ ἣς καὶ ή Βίβλος ὄνομάδη, διατὶ διηγεῖται διὰ ἀντὸν, γυνὴ Μωαβίτης, ἦτις ἐρχομένη εἰς τὰς Γεροχηλίτας ἔγινε γυνὴ τῷ Βοὸς τῇ Προπάτορος Δαβὶδ. Θ. ή πρώτη τῶν Βασιλεῶν, περιέχεται τὸ γένος, τὰς πράξεις, καὶ τὸν θάνατον τῇ Σαμψών, καὶ πολλὰ διὰ τὸν Σαβλ, ὃς πρῶτος Βασιλεὺς τῶν Γεδαιῶν ἐχρημάτισε, καὶ ἐβασίλευσε χρόνος μ'. μὴν φυλάττων τὰς ἐντολὰς τῷ Θεῷ. ἔτι ή Βίβλος περιέχει διὰ τὸν Δαβὶδ ὃς ἐβασίλευσε μετὰ τὸν Σαβλ, καὶ μετέφερε τὴν Βασιλείαν εἰς τὴν φυλὴν τῷ Γέδα, καὶ ἔμεινεν εἰς ἀντὸν τὴν φυλὴν κατὰ διαδοχὴν ἥως εἰς τὸν καιρὸν τῆς Ναβεροδονόστρου, ὃς ὥχμαλώτευσε τὴν Γερεσαλήμ. Αὕτη ή Βίβλος περιέχει Γεροίαν ἐτῶν ρ. Γ. ή β'. Τῶν Βασιλεῶν, φανερώνει τὰς πράξεις τῆς Βασιλέως Δαβὶδ, τὰς ἐν διαζύματι ἐτῶν μ'. ἀνταὶ αἱ δύο Βίβλοι ἐγράφησαν παρὰ τῇ Σαμψών. ΙΑ'. Η τρίτη τῶν Βασιλεῶν διαλαμβάνει τὸν θάνατον τῆς Βασιλέως Δαβὶδ, τὰς πράξεις τῆς Σολομῶντος, τὴν διαίρεσιν τῆς Βασιλείας μετὰ τὸν θάνατόν τε, καὶ ἑτερα τινὰ, ὡς περὶ τῶν τεσσάρων Βασιλέων τῷ Γέδα, καὶ ὅκτω τῷ Γεραὶλ, περιέχει Γεροίαν ἐτῶν ρις. Αὕτη ή βίβλος καὶ ή κατωτέρῳ ἐγράφησαν ἀπὸ τὸν Εὐσέβους ἀπὸ ἄλλον τινά. ΙΒ'. Η τετάρτη τῶν Βασιλεῶν περιέχεται τὰς πράξεις τῶν λοιπῶν Βασιλέων τῷ Γέδα, καὶ τῇ Γεραὶλ, ἥως τὰς ἐσχάτας αἵχμαλωτισμοῖς, καὶ τὴν κατασφρόν τῶν Βασιλεῶν ἀντῆς, ἥ Γεροία περιέχει ἔτι Ιή. ΙΓ'. καὶ ΙΔ. Αἱ δύο Βίβλοι τῶν Παραλειπομένων, αἵτινες ἐπειδὴ συνεγράφησαν παρὰ τῷ Εὐσέβῳ, ἐχούσι σύνοψιν τινὰ εἰς τὰ σημειώσεντα εἰς ἀντὰς βιβλία, ἀπὸ τὰς δόκοις, καὶ δευτέρᾳ τελειώνει εἰς τὸ β'. ἔτος τῆς Βαβυλωνικῆς ἀλώσεως κατὰ τὸν δόκοιον καιρὸν ὁ Κύρος ἐχάρισε τὴν ἐλευθερίαν τοῖς Γεδαιίοις, διὰ νὰ ἐπισρέψωσι τὰς Γερεσαλήμ, καὶ νὰ οἰκοδομήσωσι τὸν Ναὸν ἀντῆς, καὶ τὰ τείχη. ΙΕ'. Η τῇ Εὐσέβῳ Βίβλος, ἐτῶ λεγομένη διατὶ συνεγράψῃ ἀπὸ ἀντὸν κατὰ τὴν κοινωτέραν γύνωμην. ἀντὶ διηγεῖται τὴν Βαβυλωνικὴν διάλεισαν τῶν Γεδαιῶν, καὶ τὴν ἐλευθερίαν

Πεντάτευχος. Μωϋσέως.
Γησῆς τῇ Ναοῦ.

Κριταὶ.

Ρ' 88.

Βασιλειῶν
Α'.

Βασιλειῶν
Β'.

Βασιλειῶν
Γ'.

Βασιλειῶν
Δ'.

Παραλειπομένων Βίβλοι.

Εὐσέβειας.

Νεεμίας.

Τωρίτ.

Γεδήν.

Εσθίης.

Γάρ.

Ψαλμοί.

τοις ἐ τξ'. περιέχοσα ἔτι τὴν Γεωρίαν ἐτῶν πβ'. ἀπὸ τὸ β. ἔτος τῆς Κύρου μέχρι τὴ κ'. τῆς Βασιλείας Αρταξέρξης τῆς Μαρδόχαιος. Ισ'. Η Βίβλος τῆς Νεεμίας, ὃτω λεγομένη διότι παρὰ αὐτῷ ἐγράφη, μοχθεται ἀπὸ τὸ εἰς κοσὸν ἔτος τῆς Αρταξέρξης, καὶ τελείωνται περὶ ταῖς αρχαῖς Δαρεία τῆς Υ¹⁸ αὐτῷ, λεγομένης Νόστης, ἀυτὶ ἡ Γεδαῖκή Γεωρία περιέχει ἐτελά. ΙΖ'. Η τῆς Τωβίας Βίβλος, ἣν νομίζεται θνητή συνέγραψεν ὁ πατήρ τῆς Τωβίας, ἢ ὁ οὐρανὸς τῶν συμπεραινούντες τέτο ἀπὸ τὸ δεύτερον κεφάλαιον· οἱ Εβραῖοι δὲ ἐ τινὲς τῶν Χριστιανῶν Απόκρυφον ἀυτὴν καλεῖσθι, μᾶλλον δὲ Παῦλος ὁ Φάσιος, ὃ ἐτεροὶ Αιρετικοὶ νομίζεσθιν νὰ εἶναι ἔνα δρῦμον, ἢ κωμῳδία ὅμοια τῇ Κυροπατείᾳ τῆς Ξενοφῶντος, ἀλλὰ τινὲς τῶν Θείων Πατέρων ὅμολογας νὰ συναριθμῆται ταῖς Καγονικαῖς Βίβλοις, ὃ νὰ εἶναι ἀληθῆς Γεωρία, ὃ ἐπιβεβαιεῖσθι πάτας ταῖς περιεχόσεις τῶν τόπων, τῶν χρόνων, τῶν προσώπων, ὃ τῶν γενομένων. ΙΗ'. ὃ ΙΘ'. Η τῆς Γεδῆς, ἡτις ὡς κανονικὴ νομίζεται παρὰ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, ὃ ἀκολούθως παρὰ τῶν θείων Πατέρων, ὅμοιως ὃ τῆς Εσθίης, ἀλλ' ὃ μὲν συγγραφεῖς θνητή Γεδῆς ἀμφιβίβλεται, μὲν ὅλον ὅπερ λέγεται τινὲς πῶς εἶναι ὁ Ελικεῖμ, ὃ μέγχις Γερενός, τῆς δὲ Εσθίης ὁ συγγραφεὺς εἶναι Μαρδοχαῖος ὁ Θεῖος της. Αὐτὰς ταὶς δύο Βίβλοις οἱ Εβραῖοι δὲν τὰς ὅμολογεστι.

§. 4. Παρακινετικὰ βιβλία τῆς Θείας Γεραφῆς, εἶναι τέσσαρα, ὁ Γάρβ, αἱ Παροιμίαι, ὁ Εκκλησιαῖς, ὃ τὸ Α³σμή τῶν Α³σμάτων, κανονικὰ ἀυτὰ, ὃ κατὰ τῆς Εβραϊκής. Κ'. Η τῆς Γάρβης, ἡτις νὰ εἶναι ἀληθῆς Γεωρία, ὃ 8χι παραβολὴ, ὡς τινὲς τῶν Εβραίων νομίζεται, γίνεται φανερὸν ἀπὸ τὸ Τωβίαν (α), ἀπὸ τὸν Γεζεκίηλ (β), ὃ ἀπὸ τὸν Απόστολον Γάκωβον (γ), οἵτινες ὡς Γεωρίαν ἀναφέρεταιν ἀυτὴν· ἐγράφη πρῶτον ἀπὸ ἀυτὸν τὸν Γάρβης τῆς Χαλδαικῆς διάλεκτου, ἢ Αραβικῆς, ὃ μετεφράσθη εἰς Εβραϊκὴν παρὰ τῆς Μωϋσέως, διότι ὁ Γάρβης ἦν πρὸ τῆς Μωϋσέως, ὃ τῆς Γραπτῆς Νόμου, ἐπειδηκαὶ διδεμίαιν ἐνδύμησιν ποιεῖ εἰς ἀυτὴν τὴν Γεωρίαν, τῆς Νόμου. Τινὲς δὲ νομίζεται νὰ εἶναι σύγγραμμα τῆς Γεωργίπεως· ὅρα περὶ τέτοι τὸν Σβίδαν (δ), ὃ ἐτέρως. Πρὸς τέτοις πρέπει νὰ ιξένωμεν πῶς οἱ Εβραῖοι πρὸ τῆς Βαβυλωνικῆς αἰχμαλωσίας ἔχρωντο τῆς καθαρᾶς Εβραϊκῆς διαλέκτου· εἰς τὸν καιρὸν τῆς Βαβυλωνικῆς διάλειας, ἀρχισταν νὰ ὅμιλωτι τὴν Χαλδαικὴν 8χι ὅμως ἐντελῶς, ἀλλ' ἐλάλεν Χαλδαικὰ, ὃ Εβραϊκά. ἀπὸ ἐδώ ἐπολιτέυθι τρίτη διάλεκτος, ἵνες ἔχρωντο οἱ Εβραῖοι μετὰ τὴν Βαβυλωνικὴν διάλειαν, ἔως τῆς Χριστῆς, ὃ ἐπομένως ἐκείνης ἔχρωντο ὅπερ idίως Συριακὴν καλεῖσθι, ὃ ποιῶντος Εβραϊκὴν ἀλλὰ καταχρησικῶς. ΚΑ'. Οἱ Ψαλμοὶ τῆς ὥποις πολλοὶ τῶν Πατέρων, ὡς ὁ Χρυσόσομος (ε), Θεοδώρος

επτος

(α) Κεφ. β'. 12. (β) Κεφ. ιδ'. 14. (γ) Κεφ. ι. II. (δ) Εἰς τὴν λέξιν Ήρβ.
(ε) Εἰς τὰ προσώπα τῶν Ψαλμῶν· πολλοὶ ὄμως δικαιωτικοὶ ἀμφιβίβλεταιν ἀντὰ τὰ προσώπα τῶν Ψαλμῶν, ἀλλὰ λέγονται πῶς ἐπερέστησαν τὰς προσώπους τῆς σελ. 539. τῆς ητού, τῆς ἐν Παρισίοις ἐκδόσεως τῶν Συγγραμμάτων τῆς Χρυσόσομας.

ρητος (α), Εὐθύμιος (β), Αὐγεστίνος (γ), λέγεται πῶς τὰς ἐσύνδεσεν ὁ Δαβὶδ· τινὲς δὲ πάλιν, ὡς ἐ Γλάριος (δ), Γερώνυμος (ε) βεβαιώστι πῶς πολλοὶ Ψαλμοὶ νὰ εἶναι συντεθεῖμένοι ἀπό ἐκείνους ὅπερ ἐπεγράφησαν, ὡς λόγος χάρακτος τὸν Μωϋσῆν, ἀπὸ τὸν Σολομῶντα, ἀπὸ τὸν Αὐστόφη, ἀπὸ τὸν Κορέατην· ὅμως διολογεῖστι πῶς τὸ Ψαλτήριον ἐγράφη ἀπὸ τὸν Δαβὶδ. ΚΒ'. Η βίβλος τῶν Παροιμιῶν, ΚΓ'. Η βίβλος τῆς Εκκλησιαστικῆς. ΚΔ'. Η τε Αὐτικάτος τῶν Αὐτικάτων. ΚΕ'. Η τῆς Σοφίας. Τὴν ὁποίαν ἀμφιλέκτον, καὶ ἀπόκρυφον καλεῖσθαι τινὲς, πῶς ἐσυγγράφη ἀπὸ Φίλωνα τὸν Γεράσιον, ὅτι δὲ καὶ τὰ τέσσαρα ταῦτα ἐσυνέγραψεν ὁ Σολομὼν ὥδεις τῶν ἡμετέρων ἀμφιβάλει. ΚΖ'. Η τῆς Σειράχ Πανάστετος βίβλος, (ἢν ἀπόκρυφον τινὲς θέλεισθαι) πλήνοις ἡδικῆς φιλοσοφίας, ἀυτὴν συνέγραψεν Γητᾶς ὁ Χριστὸς τῆς Σειράχ, ὡς εἶναι δυνατὸν νὰ θέμενον ἀπὸ τὸν πρόδογον, καὶ ἐσχατον κεφαλαίον ἦν αὐτῆς βίβλος.

§. 5. ΚΖ'. Η βίβλος τῶν Προφητῶν, ἐξ ὧν πρῶτος, ὁ θεότατος Ήσαῖας, ὃς (μέσλον ὅπερ πάντες οἱ Θεσπέτοι) Προφῆται ὢχοι μόνον τὰ μέλλοντα προεῖπον, ἀλλὰ καὶ τὴν σωτηρίαν τῶν ἐθνῶν) ἐξαιρέτως πλέον ἀπὸ ὅλως ἐμπιστεύθη ἀντὶ τὴν πρόφρησιν· ἐπειδὴ προεῖπεν ὅλα καθαρὰ, καὶ φανερά, τόσον τὴν ἀπὸ Αὐτοῦ, καὶ Δαβὶδ βλαστάσαν ἐνδογίαν, ὃσον καὶ τὴν ἐκ Παρθένου Γέννησιν τῆς Σωτηρὸς ἡμῶν Χριστὸς καὶ τὰς παντοδαπὰς θαυματεργίας, καὶ τὸν φθόνον τῶν Γεράσιων καὶ τὴν λύσταν τας· εἰ μόνον δὲ τέτα, αλλὰ καὶ τὸ Πάθος τῆς Κυρίας, τὸν Θάνατον, τὴν ἐκ νεκρῶν Ανάστασιν, καὶ τὴν εἰς ἡρακλέας Αὔνοδον κατ. πρῶτον δὲ πάντων ὅδύεται τὴν ἐσχάτην τῶν Γεράσιων παναλεθρίαν, καὶ ἄκρον της ἀφρνιτσιδόν, διπλῶς ὑπέμενεν διὰ τὴν μηνίαν, καὶ κακίαν διπλῶς ἔδειξαν εἰς τὴν Σταύρωσιν τῆς Δεσπότες. ΚΗ'. Ο Γερεμίας, ὃς ἦν ἐξ Αὐτοῦ, καὶ ἐν ταφναις Αἰγύπτῳ λιδοβοληθεὶς ἀπὸ τὸν λαὸν ἀπέδανε· πᾶσαν τε τὴν Προφητείαν ἐποίησε κατὰ τῶν δύο φυλῶν, ἐπειδὴ αἱ δέκα φυλαὶ ἦσαν σκλαβωμέναι ἀπὸ τὰς Αὐτούριες, τῶν ὁποίων φυλῶν τὴν πόλιν, καὶ χώραν, καὶ τὸν λαὸν, διὰ τὰ θλιβερὰ συμβεβύκότα, κλαίει καὶ θρηνεῖ, γράφων τὰ περὶ τέττας εἰκοσιδύον σοιχεῖα. ΚΘ'. Ο Βαρνάχ, ὃς απὸ γένος λαμπρὸν ἦν, καὶ ἐπίσημον, ὡς λέγεται ὁ Γιώτηππος (ζ), μαζητὸς καὶ μυστὸς τῆς Γερεμίας χρηματίσας, καὶ ἐσύνδεσεν εἰς τὴν Βαβυλῶνα, τὸ βιβλίον τε, καὶ περιέχει τὰς Προφητείας τας, ὡς ἀυτὸς βεβαιοῖ· ὅμως ὁ καιρὸς εἶγαι ἀδηλος καὶ ἀκριβῶς δέν φαγεῖσθαι. Λ'. Ο Γεζεκιήλ, ἐκ γῆς Σερμετας (η), Δευτίης, ἀπὸ τὰς Υἱὰς τῶν Αρχιερέων, καὶ ἀπέδανεν εἰς τὴν αἰχμαλω-

Παροιμίαι.
Εκκλησιαστική.
Αὐτικάτος.
Αὐτικάτων.
Σοφία.
Σειράχ.

Προφῆται
μετίσονες.
Ησαῖας.

Γερεμίας.

Βαρνάχ.

Γεζεκιήλ.

(α) Γέδε εἰς τὴν προθεωρίαν τῶν Ψαλμῶν, καὶ τὴν προθεωρίαν τῆς ἐμμενεῖσας τῶν ιδ. ἐπιστολῶν.
(β) Προσόμιον τῶν Ψαλμῶν ἐδαφ. δ'.
(γ) Ερμηνεία εἰς τὸν θ' Ψαλμὸν ἐδαφ. λέ. · Καὶ εἰς τὸ περὶ Πόλεως Θεᾶς Βιβλ. κζ. ιεφ. ιδ'.
(δ) Εὐ τῷ προλόγῳ τῶν Ψαλμῶν ἐδαφ. β'.
(ε) Επις. πρὸς Κυπριανὸν πρεσβύτερον ἐδαφ. β'. σελ. αμδ'. τόμ. ἀ ἐκδ. Οὐηρώνης, ἡ Βερώνα αὐλαδ'.
(ζ) Αὐχαιολ. Βιβλ. ι. ιεφ. ζ'.
(η) Καλλιοπή Σαραντα.

μαλωσίαν τῶν Χαλδαίων. ὅτος ὁ Προφήτης εἰδεὶς δείας ἀποκαλύψεις πλῆρεις φόβοις, καὶ τρόμοις, προεῖπε, καὶ ἀποφάσισεν ὃχι μόνον τὸν Γέλειον ἐξολαθρευμένον τῶν Γεδαιίων, ἀλλὰ καὶ ἑτέρων ἀλλοφύλων· προεφύτευσεν ἕτη τὴν ἐλευθερίαν τῶν Γεδαιίων ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν, καὶ τὴν οἰκοδομὴν τῆς δείας ναῦ, καὶ ἀλλα ποδά. **ΛΑ.** Οἱ Δανιὴλ, καταγόμενος ἀπὸ βασιλικὸν φυλῆν, ὃς αἰχμαλωτισθεὶς ὅμοι μὲν ἀλλαζεις ἐφέρθη εἰς τὴν Βαβυλῶνα, καὶ ὡς νέος, καὶ ἔνυμορφος ἀνεῳδέφετο εἰς τὸ βασιλικὸν παλάτιον μὲν τὰς φιλοσένες ἔκεινες νέες, καὶ παιδιόδεν ἔχων ἀνδεῖσαν τὴν δείαν χάριν, ἔγινε πλήρης πάτης σοφίας, καὶ ἐπιζημιός· διὰ τοῦτο μεγάλην παρρησίαν εἶχεν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἐτῷ κιρύττων τὸν λόγον τῆς ἐυσεβείας ἔγινεν αἴτιος νὰ ὠφεληθῇ ἡ μόνον ἔκεινος ὁ βασιλεὺς, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸ τὸ ὑπόκοον· ἀυτὸς ὁ Προφήτης καθαρώτερα ἀπὸ ὅλως τὸς Προφήτας ἐμήνυσε τὴν παρεστίαν τῆς μεγάλης Θεᾶς καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Γεττᾶς Χριστᾶς, ἐπειδὴ εἶπε τὸν καιρὸν, καὶ τὸν αριθμὸν τῶν χερόνων ἔγραψε, καὶ ἐτερα ποδά· ἀνὴρ ὁ οἱ δεόργοις καὶ ἐχθρὸς τῆς ἀληθείας Γεδαιοῖς, ἀδιάντροπα τολμῶσι νὰ λέγωσι πῶς δὲν ἔτοι Προφήτης. Ταῦτα καὶ ἄλλα προφητεύσας ἀπέδανε.

ΛΒ'. Τῶν δὲ ιβ'. μικροτέρων Προφητῶν, τὰ ὀνόματα εἶναι. ταῦτα· Ω̄σης, ὃς ἐρμηνεύεται σωζόμενος, ὅτος ἦν ἐκ Βελεμῶν, ἐκ τῆς φυλῆς τῆς Γετάχαρ, καὶ ἔδωκε τέρας (α), „ ἢξειν Κύριον ἐπὶ γῆς ἀνθρώποις συναναπερφύμενον κτ. ἀποδημήσκων ἐτάφη ἐν τῇ γῇ ἀυτῷ. **ΛΓ.** Γωὴλ, ὃςις ἐρμηνεύεται ἀγαπητός, ἢ ἀρχὴ, ἵτον ἐκ τῆς φυλῆς Ρεβιθίμ ἀπὸ ἀγρὸν Μεδομόρων, ὅπερ ἀποδημῶν ἐν εἰρήνῃ ἐτάφη. **ΛΔ.** Αὔμως, ὃςις ἐρμηνεύεται σερέωστις, ἢ ἰσχὺς, ἵτον ἐκ Θεκεᾶς (β), ὅπερ καὶ ἐτάφη, πληγεὶς συχνῶς ῥομφαίᾳ, καὶ τέλος θανατωθεὶς. **ΛΕ'**. Αὐβδίας ἐρμηνεύεται δελός ἐξομολογητής, ἦν ἐκ Συγχέμη, ὁ πατὸς Ηλίος τῆς Προφήτης, διὸ ὃν ὑπέμεινε ποδὰ παρὰ τὴν βασιλέως Αχαϊᾶς, ὅτος ἐπροφήτευσε, καὶ ἀποδημῶν ἐν εἰρήνῃ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων ἀυτῷ (γ). **ΛΞ'.** Γωνᾶς ἐρμηνεύεται Τύφίς ποιεύτος, ἢ περισερὰ, ἦν ἐκ τῆς γῆς Αριαδναρείμ (δ), πλησίον τῆς πόλεως Αξώτας Ελληνικῆς ὥστις, κατὰ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐξερχόμενος τῆς κύτας, εἰσῆλθεν εἰς Νινευή, κιρύσσων, ὅτι Νινευή καταστραφήσεται κτ. ἐπιστρέψας δὲ ἐκεῖθεν, δὲν ἔμεινε πλέον εἰς τὸν οἶκον ταῦτα, καὶ εἰς τὴν γῆν ταῦτα, ἀλλὰ λαβὼν

Προφῆται
ἐλάσσονες.
Ω̄σης.

Γωὴλ.

Αὔμως.

Αὐβδίας.

Γωνᾶς.

(α) Δις, καὶ τρεῖς ἀέρινων τὸ Βιβλίον τῆς Ω̄σης, ἀλλὰ ἐκ ηδυνάθη ἐνεργεῖ τοῦτο τὸ ἥπτον· ὁ μεταφραστὴς ὅπερ τὸ ἐσημειώσεν ἀπέγενται μὲν ἀπορρόφας, εἰδέχεται νὰ ἡπατήθῃ, νομίσας τέσσας λόγους τῆς Συγγραφέως, ὡς ἥπτον τῆς Προφήτης. Ενεργίσκω δὲ ἀυτὸν εἰς τὸν Επιφάνιον εἰς τὸ Βιβλίον περὶ τῶν Προφητῶν, εἰς τὸν Σλοσὴν, καὶ λέγει ὅταν. „ Ω̄σης ὁ Προφήτης, Τίος Βεηρεῖ. Οὗτος ἐγεννήθη ἐν Βελενίῳ ἐκ τῆς Φυλῆς Γετάχαρ· ὅτος ἔδωκε τέρας ἢξειν τὸν Κύριον ἐξ ἔρεντος ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τέτο τὸ σημεῖον τῆς παρεστίας ἀντεῖ, ὅταν ἡ δρῦς ἡ ἐν Σηλάῳ μεριθῆ ἀδέσποτης εἰς δώδεκα μέρη, καὶ γενήσονται δρῦες δώδεκα· ὅταν δὲ ἐγένετο, ποδὰ δὲ προφῆτεύσας περὶ τῆς πορευτικῆς τῆς λαᾶς, ἀπέδανεν ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐτάφη ἐν τῇ γῇ ἀνταντανακτορίᾳ τῆς. „ (β) Θεκεά κατὰ τὸν Επιφάνιον, καὶ πατέρα τὸν Ευσέβειον Παπαύλης, Θεκώ, η νῦν Θεκεώ. (γ) Ετάφη ἐν Βηδαχάμαρ. (δ) Καριαδιακείμη κατὰ τὸν Ευσέβειον.

βῶν τὸν μητέρα τοῦ, παρώκησεν εἰς τὴν Αὐστρίαν (α) χώραν ἐδυνῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν Γερμανίαν, καὶ τελευταῖνον εἰς Σερβίαν (β), ὅπερ ἀποδυνόσκων ἐτάφη εἰς τὸ σπήλαιον τῆς Κεννέζ. ΛΖ'. Μιχαήλ, διηλοὶ ταπείγωσις, ἢν ἐκ Μοραβίας (γ) ἐκ τῆς φυλῆς Εὐφρατοῦ ἡ ἐφονέυσθη κρημνοθεῖς παρὰ Γραμμή, ὅτι τὸν ὥλευχε διὰ τὰς ἀστεβείας τῶν πατέρων ἀυτᾶς. ΛΗ'. Ναύμ, τατέσι παράκλισις, ἢτον ἀπὸ Ελαστὰς (δ) πέραν τῆς Γορδάνης, ἐκ τῆς φυλῆς τῆς Συμεὼν, καὶ Προφῆτεύστας ἀπέδινεν εἰς εἰρήνην (ε). ΛΘ'. Αὐβακάμιον ἐρμηνεύεται πατήρ εὐγέρστεως τοῦ ὅποις ἡ πατρὸς ἀγέλος ἐστι, ὃς καὶ ὁ κατιούσας εἰς τὸν ὄποιον προεφήτευσε. Θέλεται τινὲς νὰ μὴν εἶναι ὁ ἴδιος ὅπερ ἐφέρθη ἀπὸ τὸν Αὐγγελον εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων, εἰς τὸν ὄποιον κατεδικάσθη ὁ Δανιήλ. Μ'. δ Σοφονίας, ὃς ἐρμηνεύεται σκοπιὰ Κυρίων, ἢν ἐκ τῆς φυλῆς Συμεὼν, ἐξ ἀγρεών Σαβαλῶν (ζ), καὶ Προφῆτεύστας ἀπέδινεν εἰς εἰρήνην. ΜΑ'. Αὐγγελίος ὃς ἐρμηνεύεται εορτάσιον, ἢν ἐκ τῆς φυλῆς τῆς Λευΐ, γεννηθεὶς εἰς Βαθυλῶνα, καὶ τραγῶς Προφῆτεύστας διὰ τὴν ἐπιτροφὴν τῆς Λαζ, ἀπέδινεν εἰς Γερεταλῆμα, καὶ ἐλάφη ευδόξεως. ΜΒ'. Ζαχαρίας, ὃς ἐρμηνεύεται μηνὸς Υψίζε, ἢ νικητὴς Λέοντος, ἢν ἐκ τῆς γένεσις τῆς Λευΐ, γεννηθεὶς εἰς Γαλαάδ, καὶ ἐρχόμενος ἀπὸ τῆς Χαλδαίων ὡν γέρων, πολλὰ προεφήτευσε, καὶ ἀπέδινεν φθάστας εἰς γῆρας βασιλέα. ΜΓ'. Μαλαχίας, ὃς ἐρμηνεύεται Αὐγγελος, ἐγεννήθη μετὰ τὴν ἐπιτροφὴν τῶν Εβραίων (η) εἰς Σοφιράν, ἀπὸ τὸ γένος τῆς Λευΐ, καὶ ἔτι νέος ὡν καλῶς γένεταις ἐπιφύτευσε καὶ ἀπέδινεν νέος, καὶ ἐτάφη μὲ τὰς πατέρας τοῦ πρὸς τοῖς πρέπει νὰ ξένισθαι πῶς πάντες οἱ Προφῆται ἢ ἐγγαγήσαντες τὰς Προφῆτείς των, ἢ τελάχιστον τὰς ὑπαγόρευσται. ΜΔ'. Η πρώτη Βιβλος τῶν Μακκαβαίων, ἡτις περιέχει τὴν κατάστασιν τῆς τῆς Θεοῦ Εκκλησίας ἣν ἐπὶ τρίτης Μοναρχίας τῶν Ελλήνων, δηλαδὴ τὸ διάσημα μέτων μετὰ τὴν βασιλείαν Αὐλεξάνδρου, ἔως τῆς βασιλείας Δημητρίου, τῆς Σωτῆρος· ταύτην συνέγραψεν Τροχανὸς ὁ Αὐρηλιερεύς. ΜΕ'. Ή δευτέρα Βιβλος τῶν Μακκαβαίων, ὅπου μία σύνοψις τῶν βιβλίων Γάτων τῆς Κυρηναίης, ἡτις συνεγράψη παρὰ ἀνωνύμοις τινός, ὡς δῆλον ἐκ τῆς κεφ. β. ἐδαφ. κδ'. τῆς αυτῆς.

Μιχαήλ.

Αὐβακάμιο.

Σοφονίας.

Ζαχαρίας.

Μαλαχίας.

Μακκαβαίων. α.

Μακκαβαίων. β'

C 2

§. 6.

(α) Κάλλιον Σάρε ἡτις ἦν χώρα ἀλλοφύλων· Αὐστρίας δὲ ἐκ τῆς ἦν χώρα ἀλλοφύλων ἐτοι τὰς ἡμέρας Γωνᾶ· Αὐστρίας γάρ πόλις ἐν τῇ Γερμανίᾳ ἡ ὀνομόμησε Σολομών. Αὐστρίας Βασιλείας Γερμανίου, ἢν πατέντας τοῦ Γησεοῦ τῆς Ναυῆς. Αὐστρίας καλῶν δοκεῖται Σάρε, μὲ τὸν Επιφάνιον. (β) Οὐ Επιφάνιος λέγει ὅτι ἐκατοντάρχησεν εἰς γῆν Σαρά. (γ) Μωραθεὶς, λέγει ὁ Ευσέβιος, ὅτεν ἦν Μιχαήλ ὁ Προφῆτης ἀνατολάς Ελευθεροπόλεως. Οὐ Επιφάνιος γράψει Μωραθεὶς. (δ) Οὐ Επιφάνιος λέγει Ελκεστή, καλῶν δοκεῖται Ελκεστή, ὡς ὁ Γερώνυμος, ὃς λέγει εἰς τὸ προσώπιον τῆς Προφῆτης Ναύμ, ὅτι Ελκεστής ἦν πάτη τῆς Γαλιλαίας. (ε) Επιτάφη ἐν τῇ γῆ της Βηρυτίας. (ζ) Σαραβαδά, ἢ ἡ Βαραβά. (η) Εγεννήθη, μετὰ τὴν ἐπιτροφὴν τῶν Εβραίων τῷ ἀπὸ Βαθυλῶνος, εἰς Ροφᾶ, ἢ Σωκχῶ, ἢ Σωχᾶ· ἔτος δέ Προφῆτης ἦν ἐκ τῆς φυλῆς τῆς Σαβαλῶν.

Οι Προφῆται εἰς πόσης τρόπες ἐπερρήγησαν.

Ἐφέδ τι
ἔτει

Φίλων Γε-
δατος.
Γάωσηκος
Φλαύιος.

Τι διδάσκει
ἡ παλαιὰ
Διαδήκη.

§. 6. Άυτοὶ λοιπὸν κυρίως Προφῆται, καὶ ἀληθεῖς λέγονται, οἵτινες ὡς τῇ ἀληθεῖς πνέουματος λογικὰ, καὶ προαιρετικὰ δέγουνται, εἰς τρεῖς τρόπους προεφήτευσαν τὸ μέλλον, ἢ διὰ λόγων ἐφανερώντων τὸ μέλλον ὡς ἐν τῷ Δευτέρῳ τερογομίῳ, Προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν στοιχείων, ὡς ἐμὲ, ἀναζήσει σοι Κύριος ὁ Θεός στοιχείων (α) καὶ ἔτερα τοιαῦτα, ἢ διὰ πραγμάτων ὡς διὰ τῆς προβάτας τῆς εἰς Αἴγυπτον θυμένας (β) καὶ διὰ τῆς χαλκίνης ὁφεως (γ), ὃς ἐσήμανε τὴν Σωτήριον Θυσίαν, καὶ Σταύρωσιν ἢ διὰ πραγμάτων καὶ ἱμάτων, ὡς ὁ Γερεμίας (δ) κλοιὸς σιδηρὸς διὰ προσαγγῆς τῆς Θεοῦ ποιήσας λέγεται, καὶ τίνος είναι συμεῖα οἱ κλοιοί. Αὐτὸς διπλὸν δὲ γένος φαίνεται ἀποτελεσματικόν τον Γερεμίαν· τὸ μὲν ἐν ὅπερ ἐγίνετο διὰ μέσον τῶν Γερέων, διὸ καὶ Γερετικὸν ἐκκλείτο, τὸ δὲ ἄλλο, ὅπερ ἐγίνετο διὰ τῶν Προφήτων. Καὶ διὰ μὲν τρόπους ὁ Γερετικὸς τῆς Προφητείας ἐσυστάνετο μὲν τὴν προσάρμοσιν τῆς Εὐφεδίας, ὃνομα Εὐβραικὸν καὶ δύλοι, λύτρωσιν, ἢ δύλωσιν διπλὸν δὲ ἦν, τὸ ἐν λιγνούν, ὅπερ ἐδίδετο ταῖς κατωτέραις Γερετικαῖς τάξεις, τὸ δὲ τῆς Αρχιερέως, ὅπερ ἦν πολύτιμον κατασκευασμένον ἀπὸ χρυσὴν πορφύραν, καὶ ὑάκινθον.

§. 7. Πρὸς ταύταις ταῖς Γερεταῖς Βίβλοις, αἵτινες διαλαμβάνονται διὰ τὴν Εκκλησίαν τῶν Γεράσιων, εἶναι ἔτι καὶ ἄλλαι συγγραφαὶ ἐτέρων, ὅπερ συνέγραφαν διὰ ἀυτὴν τὴν Γεροίαν, ὡς Φίλωνος Αλεξανδραίος Γεράσιος, καὶ Γεροσῆππος ἐπ' ανθρομαδέντος Φλαύιος· περὶ ὧν ῥηθήσεται κατὰ πλάτος ἐν τοῖς ιδίοις τόποις.

§. 8. Διδάσκει λοιπὸν ὁ Θεία Γεραφὶ τῆς Παλαιᾶς Διαδήκης, διὰ μὲν τὸν Θεὸν φανερῶς τὰ τρία μάλιστα ἀντά· αἱ ὅτι ἐξὶν ὁ Θεός (ε). β'. ὅτι εἰς Θεὸς ἐσὶ (ζ). γ'. ὅτι εἴναι προοντῆς τῶν ἀνθρώπων (η). Πρὸς τούτοις ἔτερα πολλὰ, ὅπερ εἴναι καὶ ὑπάρχεταιν εἰς τὸν Θεόν. Διὰ δὲ τὴν Αγίαν Τριάδα, πῶς εἴναι διηλαδὺ τρεῖς Τριποτέσσεις μιᾶς ὥστε, πράγματι ἀπὸ ἀλλήλων διακεκρυμμέναι, ὡδὲν εἰπε φανερῶς, ἀλλὰ εἰς τινὰς τόπους, καὶ τοῦτο πολλὰ σκιωδῶς, καὶ διὰ νὰ εἰπὼν ὥτων κινηγματωδῶς ὡς φαίνεται εἰς τὴν Γενεσιν (δ) καὶ Φαλμοὺς (ι), Ήσαίαν (κ) καὶ Ζαχαρίαν (λ), κτ. Περὶ δὲ τῆς Χριστῆς πολλὰ εἰπον, ἐξαιρέτως δὲ τῶν τατ. αἱ ὅτι ἐκ πέριμπτος Αβραὰμ (μ) μέλλει νὰ γεννηθῇ· ἐξ οἷκων (ν) Δαβὶδ. γ'. ἐκ Παρθένου (Ξ), δ'. ἐν Βιβλεῖμ. (ο). ἐν χρόνῳ διορισμένῳ (π). Πρὸς ταῦτοις, ἐπροφήτευσαν καὶ ἄλλα πολλὰ ὅπερ ὑπάρχεταιν εἰς τὸν Θεόν, τὰ δύοτα φαίγονται εἰς τὰς Θεοίας Πατέρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

- (α) Δευτερ. κεφ. ιη. 15. (β) Εξοδ. ηεφ. ιβ'. (γ) Αριθ. κεφ. κά. 9. (δ) Κεφ. κζ. (ε) Εξόδ. κεφ. ηγ. ζ'. κ. ιδ. (ζ) Δευτερ. κεφ. ξ'. 4. κ. Δευτ. κεφ. λβ'. 37. (η) Δευτερ. κεφ. ξ. 9. Σοφ. Σολ. κεφ. 5. (ι) Γεν. κεφ. ά. 26. κ. γ. 22. κ. ιά. 7. κ. ιη. (κ) Φαλμ. ξζ'. (κ) Κεφ. ξ'. 3. (λ) Κεφ. β'. (μ) Γεν. κεφ. κά. 2. (ν) Γερεμίαφ. κεφ. ξγ'. 5. (ξ) Ησαΐα. κεφ. ζ. 14. (ο) Μιχαήλας κεφ. έ. 2. (π) Γεν. κεφ. μδ'. 10. Διαν. κεφ. ζ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ.

Περὶ τῆς τῶν Προφητῶν Προφητείας, καὶ τῶν εἰδῶν ἀντῆς.

§. 1.

Η Προφητεία εἶναι Θεία ἐμπνευστις, ἡ Ἀ' ποκάλυψις, ἵτις φανερώνει εἰς ἡμᾶς ἔκεινα ὅπερ εἶναι μακρὰν ἀπὸ ἡμᾶς, ἵτοι τὰ ἄδηλα, ἡ διὰ τὸν τόπον, ἡ διὰ τὴν γνῶσιν, ἡ διὰ τὸν χρόνον, μὲν ἀμετάτερπτον πρόβρισιν, καὶ ἀναντίρρητον βεβαιότητα· πολυειδῆς εἶναι ἡ Προφητεία καθόλε λαμβανομένη, διότι ἡ μὲν εἶναι Θεία, καὶ πνευματική, ἡ δὲ δαιμονική, ἡ δὲ μέσην ἀπὸ ἀυτὰς, ἡ δὲ φυτική, ἡ τεχνική, ἡ δὲ κοινή, καὶ τὰ πλάνθες· διὰ τέτο Προφῆται μὲν καλλύνται καὶ παρὰ τοῖς Αἴγυπτίοις, ὡς Εὔρυς ὁ Τρισμέγιος, καὶ αἱ Συβίλαι, παρὰ τοῖς Πέρσαις ὁ Ζωρόσαρος, παρὰ τοῖς Ελλησιν ὁ Οφρεὺς, παρὰ τοῖς Υπερθροζέοις ὁ Αἴβαρις, παρὰ τοῖς Γέταις ὁ Ζάμολης, καὶ ἄλλοι εἰς ἄλλα ἔθνα.

§. 2. Κυρίως Προφητεία εἶναι ἔκεινη ὅπερ δίδεται ἀπὸ τὸν Θεὸν τοῖς ἀξίοις, καὶ ἐναρέτοις, ἡ καὶ τοῖς ἀναξίοις οἰκονομικῶς, ὡς τῷ Λάμεχ, διότι καὶ τὰς λόγιες τὰ τινὲς εδέξαντο εἰς τὸ μέλον, ἐνεργεῖσα ἡ χάρις, καὶ διὰ μέσον ἀυτῆς, ἀν καὶ δέν ἦτον ἀξίος ἀντῆς, ὡς καὶ τῷ Φαραὼ, Βαλαὰμ, Ναρεχοδονόσορ, καὶ Καϊάφᾳ (α). Γ' διον δὲ τῆς Προφητείας, τὸ γὰρ δίδηται τὸν γλῶσσαν ὑπεργόν εἰς τὸν χάριν τὰ Πνεύματος.

§. 3. Επειδὴ διμιλῆσαμεν διὰ τὰς Θεοπνέυστας Γραφὰς ὡς ἐν εἰδει καταλύγει, ἀς-εἰπώμεν εἰλίγα τινὰ περὶ Προφητῶν καὶ Προφητείας.

§. 4. Α' πὸ τοῦ Ιαζ. Προφῆτας λοιπὸν ἄλλοι μὲν ἦσαν ἀληθεῖς ἐμπνευσθέντες ὑπὸ Θεοῦ, ὡς ἀριθμοῦνται εἰς τὴν παλαιὰν Διαδύκην. Α'. Οἱ Μωϋσῆς (β). Β'. Γιστεὶς ὁ τὰ Ναοῦ (γ). Γ'. Οἱ Σαμβύλ (δ). Δ'. Οἱ Δαβὶδ. Ε'. Οἱ Γάδ (ε). Ζ'. Οἱ Νάδαν (ζ). Ζ'. Αἴας ὁ Σιλώτης (η). Η'. Αἴδων (θ). Θ'. Μιχαίας (ι) ὁ Τιοὶς τὰ Γεμφλά. Γ'. Ηλίας ὁ Θεοσβί-

C 3

της

Προφητεία
τὶ ἐστι.

Πόσα εἰδη
τῆς Προφη-
τείας.

Προφῆται
τῶν εθνῶν.

Εἰς ποιεις
δίδεται ἡ
Προφητεία.

Αἴδηστες
Προφῆται.

(α) Γαγα. ια. 51. (β) Α' εφ. κεφ. ιβ'. 2. Δευτ. κεφ. λδ'. 10. (γ) Σειράχ κεφ. μερ. Ι. (δ) Βασιλ. Α'. κεφ. θ'. (ε) Βασιλ. Α'. κεφ. κβ'. 5. (ζ) Παραλειπ. Β'. κεφ. θ. 29. (η) Αἴας ὁ Σιλώτης· νομίζω πῶς ὁ ἀντιγραφεὺς ἀντὶ νὰ γράψῃ Α' Χιὰ ὁ Σιλώτης, ἐγράψει, Αἴας ὁ Σιλώτης, διότι εἰς τὸ Βασιλεῖ. Γ'. κεφ. ια. 29. ἀ- "ταργιώσκω. Καὶ ἐγεννήθη ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ Γεροβοάμ ἐξῆλθεν, καὶ εὑρεν ἀντὸν "Α' Χιὰ ὁ Σιλώτης ὁ Περοφῆτης ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ τλ. (θ) Καὶ εἰς τέτο νομίζω τὸν ἀν- τιγραφέα νὰ ἐσφαλλευ, ἀντὶ Α' ὀδῶ, η Α' ὀδῶ, ἐγράψειν Α' ὀδῶν· διότι εἰς τὸ δεύτερον βιβλίον τῶν Παραλειπομένων κεφ. ιβ'. 15. ἀναγνωσκω. " Καὶ λόγοι Ρ' οροάμ οἱ πρῶτοι, καὶ ἐσχάτοι, εἰς ἱδε γεγραμμένοι ἐν τοῖς λόγοις Σαμαία τὰ Προφῆτας, καὶ Α' ὀδῶ τῆς ὁρῶν " τος, καὶ πεύξεις ἀυτῆς, καὶ εἰς τὸ κεφ. ιε. 8. τῆς ἀυτῆς Βιβλίου, καὶ ἐν τῷ ἀκῆσσαι τέσσας " λόγιες τέτας, καὶ τῷ Προφητείαν Α' διάδει τὰ Προφῆτας καὶ τλ. (ι) Βασιλ. Γ'. κεφ. κβ'. 8.

της (α). ΙΑ'. Ο Ελισταῖος (β). Μεταξὺ ἀυτῶν οἱ ῥηθέντες τέσσαρες Προφῆται, εἶναι μείζονες (γ). Προσέτι καὶ οἱ δώδεκα ἐλάστονες τῶν ὅποιων τὰ σύμματα εἶναι ἀυτά. Στὴν, Γωὴλ, Αὔμως, Αὐβδίας, Γωνᾶς, Μιχαῖας Μορασίτης (δ), Ναθύ, Αὐβακὼν, Σοφονίας, Αὐγγαῖος, Ζαχαρίας, καὶ Μαλαχίας· μὲ τὰς ὄποις συναριθμεῦνται καὶ ἔτεροι τρεῖς, πρὸς τὸ τέλος τῆς Παλαιᾶς, καὶ πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς Νέας Διαθήκης χρηματίσαντες. Ιωάννης δὲ Βαπτιστής (ε), Ζαχαρίας ὁ Πατὴρ ἀυτῶν (ζ), καὶ Συμεὼν δὲ Θεοδόχος (η).

Γυναικεῖς
Προφήτες

§. 5. Τοῖς δερον ἀπὸ ἀυτὰς τὰς Προφήτας ἔχονταί τισαν, καὶ γυναικεῖς Προφήτες, ὡς ἡ Μαρία ἀδελφὴ τῆς Μωϋσέως (θ) Δεβόνη καὶ γυνὴ τῆς Λεωνίδας (ι). Καὶ Ολὴκ, ἡ τῆς Σελάβης (κ), γυνὴ τῆς Τιβε Θεοκότης. Ελιστάβητ οὖτις Κωνάγρη τῆς Βαπτιστῆς (λ). Αὖτα θυγάτηρ Φαναῆλ, ἐκ τῆς Φυλῆς τῆς Αὐσῆς (μ). Λί Τέσσαρες Φιλίππων τῆς διακόνους (ν), καὶ πασῶν ἀυτῶν ανωτέρα Μαρία οὗτης τῆς Κυρίας ἡμῶν, προφητεύσατα εἰπεῖν, μακαριστήσι με πάσται αἱ γενεαί, ἐχι τῶν ἐθνικῶν δηλαδή, καὶ Γεδείαν, ἀλλὰ τῶν πισῶν.

Ψευδοπροφῆται.

Πυθώνισαι.

§. 6. Προσέτι ἐκ τῶν Προφητῶν, ἄλλοι μὲν ἡταν ἀληθεῖς ἐμπνευσθέντες παρὰ τῆς Κυρίας, ὡς λέγει ἡ Παλαιὰ, οἵτινες, καὶ ἀπολελυμένως Προφῆται ὄνομάζονται, καὶ Προφῆται Κυρία, καὶ Ορῶντες. κτ. ἄλλοι δὲ Ψευδεῖς, καὶ Ψευδοπροφῆται λέγονται, καὶ Προφῆται τῆς Βαστᾶς, καὶ Προφῆται τῆς Αὐτῶν, μὲ τὰς ὄποις συναριθμεῦνται καὶ Πυθώνισαι, αἵτινες εἰχον πνεῦμα Πύθωνος.

§. 7. Αὐτὸς δὲ τὰς Ψευδοπροφῆτας διπλῶς ἡτον παρὰ τοῖς Γεδείαις ὡς φαίνεται εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, ἄλλοι μὲν κατοικεῖντες εἰς Σαμάρειαν προσφύτευον ἐν τῷ Βαστᾷ, εἰδωλολάτραι ὄντες· ἄλλοι δὲ εἰς Γερεζταλῆμα ἔλεγον νὰ προφητεύωσιν ἐν τῷ ἀληθεῖ Θεῷ, καὶ πῶς ἀπὸ ἀυτοῦ ἐπέκρινται, αλλὰ ἐφέυδοντο (ξ). Οὗτοι οἱ Ψευδοπροφῆται σχεδὸν πάντοτε ἀντέφερον μὲ τὰς ἀληθεῖς Προφήτας εἰς τὸν τρόπον ὅταν οἱ ἀληθεῖς προφῆται ἐλεγον πῶς μέλλει νὰ γίνη τοίνυν, πόλεμος, αἰχμαλωτία, καὶ ἔτεραι ὅμοιαι ταιρίειαι, διπλῶς συνέβαινον τῷ λαῷ, διὰ τὰς ἀμαρτίας τοῦ, τότε ἐκεῖνοι ἐπορέλεγαν τὸ ἐνάντιον, ἐνδηγίαν, εἰρήνην, ἐντυχίαν, κτ. ὡς δῆλον παρα-

ρά

(α) Βασιλ. Γ'. κεφ. 17. 1. (β) Βασιλ. Δ'. κεφ. β'. 15. (γ) Πῶς λέγει, μεταξὺ ἀυτῶν οἱ ῥηθέντες τέσσαρες εἶναι μείζονες, εἰς καιρὸν ὅπλη δὲν ἀναφέρει λόγον περὶ ἀυτῶν; Καὶ διατὶ ὅμιλησε περὶ ἀυτῶν εἰς τὸ ἔκτον πεφάλαιον. (δ) Γρας Μορασίτης, ὡς ἐκ Μωραθεῖ, οὐδὲ τὴν σημείωσιν. (γ) Σελ. 19. (ε) Λευκ. κεφ. α'. 76. (ζ) Λευκ. κεφ. α'. 67. (η) Λευκ. β'. 26 ἕως 35. (θ) Εξοδ. κεφ. ιε'. 20. (ι) Δέν λέγει ἡ Γεραρὴ Λεπτίδων, ἀλλὰ Λαφιδῶν διότι εἰς τὸ κεφ. δ'. 4. τῶν Κερτῶν λέγει „Καὶ Δεβρῶνα γυνὴ Προφῆτης γυνὴ Λαφιδῶν, ἀυτὴ ἔκρινε τὸν Γρεγαῆλ ἐκ τῷ καιρῷ εἰσινω. (κ) Οὕτε Σελάβη λέγει ἡ Γεραρὴ, εἴτε γυνὴ τῆς Τιβε θεοκότης ἀλλ' ἔτος „Καὶ ἐποκένθει χαλκίας ὁ Γερενός, καὶ Αὐχαῖα, καὶ Αὐχοβάρη, καὶ Σαπφάρη, καὶ Αὐσαῖας πρὸς Οὐλαν τὴν Προφῆτην μητρέα Σελάβην ὑπὲ Θεοκότην, μιᾶς Αὐράς τῆς ιματιοφύλακος. Βασιλ. Δ'. κεφ. κεφ. 14. (λ) Λευκ. κεφ. α'. 41. (μ) Λευκ. κεφ. β'. 36. (ν) Πρέαξ. κεφ. κά. 9. (ξ) Γερεμ. κεφ. κεφ. 13. Βασιλ. Γ'. κεφ. η'. 19.

ρὰ τῷ Γερεμίᾳ (α). Εγινον προσέτι καὶ ἔτεροι Ψευδοπροφῆται, ὡς δὲ Βαλαάμ (β).

§. 8. Διὰ δὲ τὸς Πύθωνας, οἵτινες καὶ Πυθωνικοί, καὶ Πύθιοι καλοῦνται, ὡς καὶ αἱ γυναικες Πυθώνισται, Πύθιαι, Πυθωνικαι, Εὐγγαστίμιδοι κατὰγνωμόνι Δευτερούμιον (γ), καὶ ἐν ἄλλοις τόποις τῆς ἀγίας Γεαφῆς (δ).

§. 9. Πᾶσα δὲ Θεία Προφητεία ἔγγραφος εἶται, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἀγραφά εἰσιν, ὡς πολλοὶ σροεφύτευσαν, ὁ Αἴδαμ διὰ τὴν γυναικαν καὶ ἐγνώρισε, καὶ προεφύτευσεν, ὅτι „τότο γῦνος ὅστιν ἐκ τῶν ὅσέων με, καὶ σὰρξ ἐκ τῆς συρκός με . . . ἔνεκεν τέττα καταλεῖται ἀνθρώπος τὸν πατέρα ἀυτῆς τὴν μητέρα (ε) καταλαβεῖται ἀνθρώπος τὸν πατέρα τὴν μητέραν (ζ). Οἱ Νῷες ἀφ' ἧς ἐξεμένυσεν, ἐκαταλαβεῖται ὅταν επόιησεν ὁ νεώτερος Υἱός, ἐπειδὴ καὶ εὑρε τὸν προφητικὸν (η). Οἱ Αἴβραιμι πάρα ἀυτῆς τῆς Θεᾶς Προφήτης καλεῖται, επειδὴ εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Αἴβριμέλεχ „Αἴποδος τὴν γυναικαν τῷ ἀνθρώπῳ ὅτι Προφήτης εἶται (ι). Καὶ πάντες οἱ παρὰ ἀυτῆς ἐπισημότατοι Πατριάρχαι ἐπρογνώρισαν τὸ μέδλον, καὶ προσέτι ἄλλοι πολλοί.

§. 10. Εἰς τὴν ἔγγραφον δῆμος Προφητείαν καρύττεται πῶς ὁ Μωϋσῆς ἀρχησεν, ἐπειδὴ, καὶ διὰ τὰ ἀσερατμένα ἐφωτίδην τὸ περιστότερον, γράψας τὴν Γένεσιν τὸ Κόσμον, διότι δὲν κατασκίνει προφήτην μόνον τὸ νῦν προγινώσκη, ἢ νὰ προλέγῃ τὰ μέδλοντα, ἀλλὰ καὶ Προφήτης λέγεται ἐκείνων ὅπερ ἔγινον πρότερον λαβὼν τὴν γνῶσιν παρὰ Θεᾶς, καὶ διὰ ἐκείνων δὲ ὅπερ γίνονται εἰς τὸν παρόντα καιρὸν κατὰ μέρος ἐταν ἀποκαλύπτονται τινὶ κρυφίας παρὰ τὴν Αἴγια Πιεύματός, καὶ ἀντὸς λέγεται Προφήτης, ὡς ὁ Ελισταῖος βλέπων μὲ τὰ νοερὰ ὅμματα τῆς ψυχῆς, ἀπὸ τόσου διάσημα, τὸν Γιεζῆ ὃς ἐδέχετο δῶρα παρὰ Νεεμάν τῆς Σύρου (δ). Οἱ σοὶ δῆμοι μετὰ Δαρεῖδ καὶ Σολομῶντος καρύττονται πῶς προεφύτευσαν ἔγγραφως εἰς τὸν λαόν, επαριθμηθεῖται δεκαέξι· ἐξ ᾧ οἱ μὲν ιβρ. εἰς ἐν Βιβλίον γράφονται, ὅχι ὡς σύγχρονοι, διότι ἄλλος ἄλλοτε προεφύτευσεν, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἔτοι πολύσιχα, ὅτε διεξοδικὰ, ἐκείνα ὅπερ καθ' εἰς ἔγραψεν, ὅτε ἀρκετὰ νὰ συναχθωσιν εἰς μίαν βίβλον τὴν καθ' εἴδος κατὰ μέρος, ἀλλὰ πάντες δῆμοι εἰς ἦν ἤνωδῶσιν, οἱ δὲ τέσσαρες (ἀγιδματένας ἐνὸς, Ηβαὶ Γερεμίας μετὰ τὴν Βαρθλαὲμ, καὶ τῶν Θρήνων) ὡς πολυνφωνότατοι εἰς τέσσαρα Βιβλία διωρίθησαν.

§. 11. Εἰς πάντας λοιπὸν τὰς Προφήτας τὸ Πιεύμα τὸ Αἴγιον ἐνέκυνευσε τὰ γούματα, ἀντοὶ δὲ εἴται, ἔλεγον, τὸ κατὰ δύναμιν ὁ καθ' εἰς τὰ τῶν πιεύματος· διότι δὲν τὰς μεταχειρίδην ὡς ἀκινήτας, ὡς ἡ ἐπίπνοια τῶν δαιμόνων, ἀλλ' ἵδελε νὰ ἴσεν ρωσι καὶ ἀντοὶ τὰ ἐμπνεόμενα, καὶ ἐξ ίδίας των γυνώκις νὰ τὰ λέγωσι, διότι δὲν πρέπει νὰ εἰπώμενον κατὰ τὰς φλυαρίας τῶν ἀθέων.

Προφῆται
ἄγραφοι.
Αἴδαμ.

Νῷες.
Αἴβραιμι.

Τίνες Προφῆται
ἔγγραφοι.

Ἐπικαστὸν
Προφητῶν
ἐγρίωσκεν
ἀπροέλεσε.

(α) Κεφ. ιδ'. 13. (β) Αἴριθ. κεφ. κβ'. 5. Επιγ. Β'. Πέτ. κεφ. β'. 15. (γ)
κεφ. ιη'. II. (δ) Βασιλ. Α'. κεφ. κη'. 8. Βασιλ. Δ'. κεφ. κά. καὶ κεφ. κη'. Δευτή. κεφ. κη'.
27. Πασαλεπ. Α'. κεφ. ι. 13. Ήσαι κεφ. ιη'. 13. καὶ κεφ. ιθ'. 3. καὶ κεφ. κθ'. 4. Πράξ. κεφ.
ιη'. 16. (ε) Γεν. κεφ. β'. 23. 24. (ζ) Γεν. κεφ. θ'. 24. (η) Γεν. κεφ. κ'. 7. (η)

Βασιλ. Δ'. κεφ. έ. 26.

ἀθέες Μοντανᾶς, πῶς οἱ Προφῆται ἐμποδιζόμενοι παρὰ τῇ Θεῷ, νὰ μὴν ἴξεν ρωσιν ἐκεῖνα διαδέγεται· ἐπειδὴ τῷ ἀφίνωμεν τὸν Σοφὸς νόην σει τὰ ἀπὸ τῷ οἰκείᾳ σύμματος (α), πᾶς δὲ τὸν, εἰ μὴ τοιήσει πρᾶγμα, Κύριος ἔαν μὴ ἀποκαλύψῃ τοῖς δάλοις ἀυτῷ τοῖς Προφήταις. Πῶς δὲ κατὰ ἀληθείαν δὲν εἶναι ἀνόητος ἐκεῖνος διπλά λέγει· αὐτοὶ πρῶτοι νὰ μὴν ρωσιν ἐκεῖνα διπλά δέλεστι νὰ νοῶσιν ἄλλοι, εἰ ἀπὸ τὸν Θεὸν τὸν διδάσκοντα ἀνθρώπου γνῶσιν νὰ ἀφαιρῆται εἰς ἡ προϋπάρχεται ἀυτοῖς γνῶστις.

§. 12. Εδόθη ἡ Προφητεία ἀπὸ τὸν Θεόν εἰς κοινὴν ὥφελειαν τῶν ἀνθρώπων, διότι δύο πράγματα μανθάνομεν ἀπὸ ἀυτῶν, τὴν Θεογνωσίαν, εἰ τὴν ἐργασίαν τῶν ἀρετῶν, τὰ ὅποια συνεκτικά εἰ ποιητικά τῆς τελειότητος τῶν ἀνθρώπων, τὴν μὲν θεογνωσίαν, ἢτις μακρύνει τὰς ἀνθρώπους ἀπὸ τὰς εἰδωλα, εἰ τὰς πληγαὶς πρὸς τὸν ἀληθῆ Θεὸν, εἰ φανερώνεται τάς τε ἀλλας Οἰκουμένης ἀυτῷ, εἰ τὴν μεγαλητέραν ἀπὸ ἀυτας, ἢτοι τὴν ἐν Σαρκὶ τῇ Υἱῷ παροπλανη ἐμφαίνεται· τὴν δὲ ἐργασίαν τῶν ἀρετῶν, εἰς ἐκεῖνα διαδέηται τὴν μὲν κακίαν ἐλέγχει, τὴν δὲ ἀρετὴν συμβελεύει, εἰ διὰ νὰ εἰτῶ ἐν συντομίᾳ μὲ τὴν προσγόρευσιν τῶν μελλόντων, λυπηρῶν ἡ χαροποιῶν ρυθμίζει, εἰ διορθώνει, εἰ τὸν νέν, εἰ τὰ ἥδη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Περὶ Γνώσεως, Μαντείας, Γοητείας, εἰ τῶν ὅμοιων τέτοις, εἰ περὶ τῶν Εβραίων Καβάλης.

§. 1.

Εἰς τὰς Χρόνιες διαδέεις, εἰς θεότηνευσοι Προφῆται, ὡς ἀνωτέρω ἔιτομεν, κινέμενοι παρὰ τὴν Αγίαν Πνεύματος, προεργάτευον τὰ ὥφελημα τοῖς Γραμματίαις, ἢτοι εἰς Ψευδοπροφῆται, πλανῶντες τὸν λαὸν τῇ Θεῷ, ἢχι μόνον εἰς τὴν Γεδαιάν, ἀλλὰ εἰς τὴν Βαβυλῶνα, μεταχειριζόμενοι γοητείας, μαντείας, εἰ τὰ ὅμοια· ὃ δὲ λαὸς κλίνων εἰς τὴν ἀσέβειαν, διηγείτο ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν Ψευδοπροφητῶν, νομίζων Φειδῆ τὴν παρὰ τῶν ἀληθῶν Προφητῶν λεγόμενα. Οὐθεν δὲν εἶναι ἔξω τῇ σκοτείᾳ νὰ εἰτῶμεν δλίγα τινὰ περὶ γνώσεως, μαντείας, γοητείας, εἰ τῶν τοιότων διὰ περισσοτέρουν σαφήνευσην ἐκείνων διπλά δέλει εἰπόμεν.

§. 2. Ή γνῶστις λοιπὸν εἶναι δύο λογιῶν, μία θεία, εἰ ἄλλη ἀνθρώπινος, ή μὲν Θεία, ἀμέτως παρὰ τὴν Πατρὸς τῶν Φώτων προέρχεται, εἰ ἐμέσως· ἀμέτως ὡς ή παρὰ τὴν Θεόν ἀποδεδομένη τοῖς Αγγέλοις τῆς πρώτης τάξεως, τοῖς Προφήταις, οὐδοῦτες τῷ Μωϋσεῖ παρὰ τὴν Θεόν νόμος εἰς τὸ

(α) Παροιμ. Σολ. κεφ. 15'. 23.

T: τρόπου
ἐμεταχειρί-
ζοντο. οἱ
Προφῆται.

Γνῶσης διπ-
λή.

Θεία.

τὸ Σίναιον ὄρος, καὶ τὸ λαληθὲν παρὰ τὴν Κυρίαν ἡμῶν Γῆστρα Χριστὸν Εὐαγγέλιον, τοῖς ιεροῖς αὐτῷ Μαδινᾶς. ἐμμέσως ὡς ἡ ἀποκαλυφθεῖσα τοῖς ανθρώποις δὲ Ἀγγέλων ἀγαθῶν τε, καὶ πονηρῶν, διὰ τῶν Προφητῶν, δὲ Ἀποκαλύψεων, αἵτινες γίνονται διὰ Μυσηέων, εγυπτίων, καὶ διὰ ὄρατεων.

§. 3. Αἱ ὄρατεις εἶναι τριῶν λογιῶν, οἷς μὲν ἀισθηταῖ, ὡς ὅταν ἔξωθεν φάνεται εἰς τράχυμα, καὶ σημαίνει ἄλλο τὸ διαφορετικὸν, τὸ φαινομένον λό. χά. τὸ Βαλτάσαρ, οὗτος εἶδεν δάκτυλα χειρὸς ἀνθρώπων εἰς τὸν ἀστρέσιν τὸ τοίχον, τὰ ὅποια ἔγραφον Μανῆ, Θεοκλή, Φάρες. Οὐ Δικῆλον ἐνόησε τὸ σημανόμενον ἀντῶν (α). Αἱ δὲ φαντασικαὶ, ὡς ὅταν ἐντυπῶνται εἰς τὴν φαντασικὴν δύναμιν παρὰ θεῖς εἰκόνες, καὶ φαντάτματα, διὰ μέσου τῶν ὅποιων δηλεῖται τὸ ἀπόκρυφον ὡς ὁ Δικιὴλ ἵδων τὰ τέσσαρα θησαύρα τὰ μεγάλα ὅπερ ἀνέβαντον ἀπὸ τὴν θάλασσαν, ἐγνώσισε τὸ μυσηέων (β). Καὶ ἄλλαι νοῦται, ὡς ἀἱ ὄρατεις ὅπερ φάνονται ἀγενεῖς εἰκόνων καὶ σχημάτων.

§. 4. Ή δὲ ἀνθρώπων γνῶσις, εἴκαι φυσικὴ, καὶ λογικὴ, φυσικὴ μὲν, οὐ μετέχεται τὰ ἄλλα γῶνα, ἢτοι τὰ ἄλογα, ἢ διὰ τῆς φυσικῆς ἀντῶν δυνάμεως, διὰ μὲν διακρίνεται, ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἐνόντια ὅπερ εἶναι εἰς τὸν ἑαυτόν τοις, ἀπὸ τὰ συμφέροντα, ἢ διὰ τῆς αἰσθητικῆς ἀντῶν γνῶσεως, ἢτις προέρχεται ἀπὸ τὰς αἰσθήσεις. Λογικὴ δὲ, ἢτις εἰς μόνον τὸν ἀνθρώπουν εἶναι καὶ ἐνορίσκεται, ἢ φύσει, ἢ κατὰ συμβεβηκότα, λό. χά. φύσει μὲν ἵδιως εἶναι εἰς τὸν ἀνθρώπουν ἐμφιτος δύναμις νοητική· κατὰ συμβεβηκότα δὲ, ἐκείνη ὅπερ εἴκαι ἀπὸ τὴν λεκτικὴν συνήθειαν, καὶ τῶν πράξεων τὸ ἀνθρώπον, ἢ ἀπὸ τὴν παρατίθησιν, τὸν ἔρευναν, καὶ τὰ ομοια.

§. 5. Αὐτὸς δὲ τὰ πράγματα τῶν ὅποιων ἡ γνῶσης ξητεῖται εἰς τὰς ἀνθρώπους, ἄλλα μὲν εἶναι φάνερα, τὰ ὅποια ἐξ ἑαυτῶν, εἰς γνῶσιν ἔρχονται, ἢτοι νοῶνται, ὡς τὸ ἡμερόστιον φῶς, ἢ νύκτα. ἄλλα δὲ ἄδηλα εἰς τὰ ὅποια τοιττοὶ διαφορά· διότι ἄλλα μὲν ἀπὸ αὐτὰ τελείως εἶναι ἄδηλα, τὰ ὅποια μὲν δεῖνα τρόπον ἔρχονται εἰς κατάληψιν, ἢτοι καταλαμβάνονται, ὡς τὰ εν τῷ βραντῷ ἄρα, περιττὰ εἴναι, ἢ σωτὲ, ἢ ἀμμος τῆς θαλάσσης κτ. ἄλλα δὲ εἶναι φύσει ἄδηλα, γυναικόμενά διὰ μέσου ἄλλων, ὥχτι ἀπὸ τὸν ἴδιαν τοὺς φύτιν, ὡς οἱ πάροι τῆς ἐπιδερμίδος, αἵτινες ὥχτι ἐξ ἑαυτῶν, ἄλλα εκ τῶν ἰδρωτῶν καταλαμβάνονται. καὶ τέλος ἄλλα κατὰ κνιζὸν ἄδηλα, καὶ αὐτὰ εἰσὶν, τὰ ἐξ ἑαυτῶν, καὶ ἐξ ἱδίως τῶν φύτεως δῆλα ὑπάρχοντα, διὰ δὲ τὰ επικοδίζοντα, καὶ ἀγήκειμεν, γίνονται ἄδηλα εἰς ἡμᾶς, ὥστε τὸ Βιζαντίου ἀπὸ τὰ μακρὰ ὄντα ἀπὸ αὐτὸς κτ. καθὼς γράφει ἐ Εμπειρικὸς Σῆτος. (γ)

§. 6. Ή δὲ Μαγικὴ μαντεία εἶναι ἔφενδεμα τῶν κρυπτῶν πράγματων, ὅπερ εἶναι μακρὰν ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινον, καὶ φυσικὴν ἐπιζήμιην, τὸ μὲν τὰ γνωστὴ τιμᾶς ἀν παρόντα, ἀν μέλλοντα εἴναι, κρέμεται ἀπὸ τὸν καθὸ διοιδήποτε τρόπον γινο-

Οράσεις
πόσω λόγῳ.
ων.

Γενοτις ἀ-
δρώπινος δι-
πλή φυσι-
κή.

Δογματική.

Μαντεία
μαγική.

(α) Δαν. πεφ. ε'. 25. (β) Δαν. πεφ. ζ. (γ) Πυρρών. ὑποτοπ. βιβλ. β'. πεφ. 1.
σελ. πή. ἐκδοσ. Λιψ. φίλ. κ. βιβλ. β'. κατὰ Δογμ. σελ. υπέ.

γινομένην συνθήκην μὲ τὸν κακοδαιμόνα, ἡ ἀυτὸς ὁ κακοδαιμών δῆλαδὴ ὁ Διάβολος, δὲν δύναται νὰ τὰ φανερώσῃ ὅλα, ἐπειδὴ ὅλα δὲν τὰ γινώσκει· διότι ἡ γνῶστις τῶν ἀπάντων, μόνω τῷ Θεῷ ἀνήκει, ὃτε δύναται ἀναμφιβόλως νὰ προλέγη ἐκεῖνα ὅπερ ἀπὸ τὸν Θεόν δέλητιν κρέμανται, ὡς λόγος χάρας διοικήσεις, κυθερώσεις, ἡ μεταβολὰς τῶν Βασιλεῶν, τῶν Αἰρίσορατῶν, κτ. „Τῶν γὰρ Δυνατῶν αἱ καρδίαι εὐ τῇ χειρὶ τῷ θεῷ εἰσὶ. „, (α) Εἴτι ὃτε ἐκεῖνα ὅπερ προσέρχονται ἀπὸ τὸ ἀντεξόσιον τῷ ἀνθρώπῳ, οὐ, τι δέλει εἰπεῖ ἄυριον, ἡ ἐννοῦται ὁ δεῖνα ἀνθρώπως· πολλὰ δὲ δύναται νὰ προλέγῃ ὁ δαίμων ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπερ δὲν ἴσχει τέλεια, μόνον πιθανῶς, ἡ τεκμαιρόμενος δὲ ἀυτά· ὅτι ἡ ὅλα ἐκεῖνα ὅπερ κρέμανται ἀπὸ ἀναγκαῖας ἀτίας, τάτε παρελυληδότα, ἡ μακρυνά ἐνδὺς ἀναγγέλει· κτ.

Μαγεία τὶ
էστι.

Μάγοις
τινες.

Γοητεία τὶ
էστι.

Φαερμακεία
τὶ ἔστι.

Μαδηματι-
κοὶ τινες.

Αἰρολόγοι
τινες.

Αἰρολο-
γία, ἡ Μα-
γεία ποτεν
αὔχησσι.

§. 7. Γοητεία, Μαγεία, Φαερμακία, Επωδὴ, Αἰρολογία κτ. ἡ ἐπενόησαν Μῆδοι, Πέρσαι, ἡ ἔτεροι, δικφέροντιν, ἐν ἀπὸ τὸ ἄλλο. Μαγεία λοιπὸν ἐσὶν ἐπίκλησις δαιμόνων ἵσως ἀγαθοποιῶν διὰ σύζασιν τινὸς καλᾶς, ὡς τὰ τῷ Αἰρολῶντις τῷ Τυανέως δεσμόματα· ἡ Μάγοι λέγονται, οἱ προσερχόμενοι τῷ Σατανῷ δὲ ἀιτίαν τινὰ, ὡς ἐπαοιδὸν ὄντες, λέγουσι τὰς ἐπωδὰς, διὰ τῶν ὅποιων φέρεντι τοὺς δαιμόνους εἰς τὰ δελήματά τις. Γοητεία δὲ λέγεται, ὅταν μὲ τὸ κάλεσμά της ἐξέρχονται οἱ νεκροὶ τῷ τάφῳ, ὅτεν ἡ γύντες ὀνοματησαν ἀπὸ τὰς γόνες, ἡ θηρίνες ὅπερ γίνονται εἰς τὰς τάφες. Φαερμακεία δὲ ὅταν διὰ κατασκευῆς τινὸς θανατηφόρου δωδῇ εἰς τινὰ ὑποκέμενον δὲ ἔρωτα, διὰ μέσου τῷ σόματος εἶδος τὶ δαιμονικόν.

§. 8. Μαδηματικοὶ δὲ εἶναι ἐκεῖνοι ὅπερ γομίζονται, πῶς τὰ βράνια σώματα, ἐχόστι τὴν τῷ πάντος κυριότητα, ἡ πῶς κατὰ τὴν κίνησιν ἀυτῶν νὰ διοικῶνται τὰ καθ' ὑμᾶς, δῆλαδὴ ὁ κόσμος. Αἰρολόγοι εἶναι ἐκεῖνοι ὅπερ μαντεύονται διὰ μέσου τῶν ἀσφων, κατὰ δαιμονικὴν συνεργείαν, καὶ εἰς ἀντὰ πισένυστοι. Μαγεία, ἡ Αἰρολογία ἀρχήσιεν ἀπὸ τὰς Μαγιστέρες, δηλούντι Πέρσας, διότι οἱ Πέρσαι καλεῦνται ἀπὸ τὰς ἐγχωρίες Μαγιῶν, ὡς λέγει ὁ Σεΐδας· ἀν ἔρωτες τινὰς διατὶ τώρα ἐχάθησαν αἱ ῥήσεις τῶν Μαγεῶν; λέγω ὅτι ὁ Χριστὸς ὑπέρηφεν τοιαύτις ἐξεστίας τὰς κακοδαιμόνας, ἡ ἔστυσεν ἀπὸ τὰς ἀνθρώπους τοιαύτην δαιμονικὴν λατρείαν, καὶ θρησκείαν, καὶ τέχνην· εἰδὲ πάλιν ἔρωτή την μὲ τὸ τρόπον αἱ εἰσροαὶ τῶν δαιμόνων εἰσέρχονται εἰς τὰ ἀγάλματα, ἡ εἰς τὰς ἀνθρώπους· ἀς ἴσχύει ὅτι διὰ μέσου τῆς τέχνης, πάντοτε φυσικὸν τι εἰσέρχεται, ὡς τὸ τελειωθὲν, ἡ σχηματισθὲν ἐν τῇ μήτρᾳ ἀπαλὸν ἔμβρυον διὰ μέσου τῆς ἀνθρώπων φύσεως, σύρετ ἀπὸ τὸν Θεὸν τὴν ψυχὴν, ὃτω διὰ τῆς μαγικῆς τέχνης, τὸ ἀγαλμα σύρει ἀπὸ τὸν κόσμον τὸν δάιμονα· ὅτεν οἱ Αἰγύπτιοι, Μάγοι τὴν φύσιν ὀνομάσαν, ἡ ἀυτὴν τὴν μαγικὴν δύναμιν μὲ συρμόν τινα τῶν δμοῖων διὸ μοίων επέστησαν, ἡ τὼλάχιστον τὸ προσαρμόττεται μὲ ἐκεῖνα ὅπερ ἐχετι συνάφειαν μὲ τινὰ δμοιότητα, διότι τὸ δεχόμενον ἡ ἀντικρεόν τὴν φωνὴν σε, ἐκεῖνο τὸ ἱδιον, ἡ τὴν ὄψιν σε. Λοιπὸν τοιαύτις Μαγικῆς μαντείας πολ-

λα

(α) Παροιμ. Σολομ. κεφ. κά. I.

λὰ εἶναι τὰ εῖδη, μὲ τὰ ὅποια ἀυτοὶ λέγεται πῶς ἴξεύρεσι τὰ κρύφια, οὐ τὰ μέλλοντα τῶν ὄντων, ὅπερ δὲ δύνονται μὲ ἄλλην τινὰ γνῶσιν κοινὴν νῦν σκηνικοῦθεν· καὶ νὰ τελέσωσι τὰ ὑπὲρ ἀνθρώπου.

Εἰδη τῆς
μαργαρίτης
μαντείας.

§. 9. Λ' ἀπὸ ἀυτὰ λοιπὸν τὰ εῖδη τῆς Μαντείας, κοινότερον εἶναι εἰς τὸς περισσοτέρας, καὶ συνηθέσερον τὸ τῆς Αἴσρολογίας, ὡς χρωνται οἱ Γενεθλιακοὶ Αἴσρολόγοι, ἀπὸ τὸ συνηθέσμενον θέαμα, καὶ τὸ ὠροσκόπιον εἰς τὸν καιρὸν τῆς γεννήσεως παντὸς ἀνθρώπῳ ἐνρίσκοντες, καὶ λαμβάνοντες τὸν πρόγυνωσιν ἢ πρόβρησιν ὅλης της ζωῆς, καὶ ἐκείνων ὅπερ μέλλει νὰ συναίβωσι, καὶ μάλιστα διὰ μέλλοντα σύζευξιν, διὰ γυναικας, παιδία, πλεῖτον, τιμᾶς, αγαθῶν, κακῶν, ὑγείαν, ἀδενείας, φιλονεκίας, πληγῶν, νίκας, φυλακᾶς, δελεῖας, ἐλευθερίας, δάνατου, διατίματας ζωῆς, καὶ διὰ ὅσα ἄλλα μέλλει νὰ συναίβωσι, τὰ ὅποια ὅλα, ὡς ἀψευδῆ καὶ ἀναμφίβολα προλέγεσι, τόσον τὰ ἀναγκαῖα, δοσον, καὶ τὰ τυχηρὰ, διαρίζοντες κατὰ τὰς κανόνας καὶ ἀφορισμάς τῆς τέχνης τοσο.

Ωροσκοπία
γενεθλιακή.

§. 10. Ή δὲ φυσιογνωμία, ἥτις εἶναι μαντεία, καὶ ἐπίνοια ἀπὸ τὸ χρῶμα, απὸ τὰς τρίχας, καὶ τὰ ἄλλα μέρη τῆς σώματος, καὶ τῆς ἀνθρωπίας αὐτῶν, ἀπὸ τὰ ὅποια συνηθίζεσται νὰ συχάζωνται τὴν μακροζωίαν, τὴν ὀλιγοζωίαν τῶν ἀνθρώπων, ἢ τὰ ἥδη τοσο, τὴν εὐφυίαν, καὶ τὰ ὅμοια εἶναι συγχωρημένη εἰς εκείνες ὅπερ θέλεται νὰ τὴν μεταχειρίζωνται, ὡς μίαν φυσικὴν διάγυνωσιν, οταν δὲν μακραίνεταιν ἀπὸ τὰ δρικά ἀντῆς. διότι εἰς τὸν Γραφὸν τὰ πρόσωπα τῶν ἰσχυρῶν ἀνδρῶν, ὅμοια πρεστώποις λεόντων λέγονται. Καὶ „πρόσωπον λέοντος τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ φροντίδες ἐπὶ τῶν ὁρέων τῷ τάχει. (α), „Πρόσωπον συνετὸν ἀνδρὸς σοφῆς, οἱ δὲ ὄφεις μοὶ τοῦ ἄφρονος ἐπὶ ἄκρᾳ γῆς (β). ἀνὴρ ἄφρων ἔννεύει ὄφεις αλλιώς, σημαίνει δὲ ποδὶ, διδάσκει δὲ ἔννεύματι δακτύλων. (γ)

Φυσιορωματική.

§. 11. Τοτὲ ἀπὸ, πρέπει νὰ εἰπῶμεν, καὶ διὰ τὴν χειρομαντίαν εἰς ὅσον εἶναι λέγος σοχασικὸς ἀπὸ τὴν θεωρίαν, καὶ τὴν παρατήρησιν τῆς σαρκὸς, τῶν ὄγκων, τῶν γραμμῶν, καὶ τῶν ὅμοιών; εἰς ὅσον δὲ καταγίνεται εἰς πλανήτας μὲ δάκτυλα, καὶ τὰς ὄγκους ἀντῶν, ἀπὸ τὰ ὅπα τεκμαίρονται τὰ μέλλοντα, τότε ἀποβάλλεται.

Χειρομαντεία.

§. 12. Πρὸς τάτοις πρέπει νὰ ἴξευρωμεν ὅτι ἀπὸ τὰ ἥδη τὰ μαντείας, τοιαὶ εἶναι τὰ κοινότερα. Γεροσκοπία, Οἰώνισμα, καὶ Κλῆρος. Ή Γεροσκοπία ἡτού εἰς χρῆσιν παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐθνικοῖς, εἰς τὰς παρατημένης τῆς ζωῆς θυσίας, ὅταν ἐφέρετο εἰς τὸ νὰ θυσιασθῇ, ὅταν ἵστο ἐμπρασσει τὴν θυσιασηρία, ὅταν ἐθυσιάζετο, καὶ ὅταν ἐχύνετο εἰς ἀντὶν ὁ οἶνος, καὶ εἰς σπουδὴν ἐτίθετο· ἀπὸ ἀυτὴν καταγίνεται καὶ ἡ σωλαγχοσκοπία, κατὰ τὴν δροῖαν πάντα μέλος τῆς ἐσφραγιμένης θυσίας, καὶ μάλιστα τὸ ἥπαρ, οἱ ἐθνικοὶ ἐπαρατήρει, ὡς καὶ τὸν καπνὸν, τὸ πῦρ, τὰς ποιότητας, τὴν σάκτην τῆς θυσίας, καὶ ἀπὸ ὅλα ἀυτὰ ἐμάντευον διὰ τὰ μέλλοντα συμβάντα.

Γεροσκοπία.

D 2.

§. 13.

(α) Παραλειπ. κεφ. 13'. 8. (β) Παροιρ. κεφ. 13'. 24. (γ) Παροιρ. κεφ. 5'. 13.

Οἰώνισμα.

Κλῆρος
πόσων λο-
γικῶν.
ΜαντικόςΣυμβελε-
τικός.

Διαιρετικός.

Κάρβαλα
τῶν Εὐρεα-
ων.

§. 13. Τὰ διωνίσματα παρατηρήσεις ἡτού, καὶ μαντεῖαι διτειδαιμονίων διεῖσται τῶν μελλοντῶν, καὶ κρυφῶν, καὶ μάλιστα τῶν αὐτοπροαιρέτων, τὰς ὁποίας ἐλάμβανον ἀπὸ τὸ πέτασμα καὶ λαλίαν τῶν πετεινῶν, καὶ τὰς χορείας τῶν νεογυνῶν πτηνῶν, ἔτι ἀπὸ τὰς τετράποδα, καὶ θηρία.

§. 14. Οἱ δὲ κλῆρος τελευτῶν εἶναι τριῶν λογιῶν, μαντικὸς, συμβελετικὸς, καὶ διαιρετικὸς. Καὶ ὁ μὲν μαντικὸς εἶναι ἀπηγορευμένος, ὡς καὶ ὁ συμβελετικὸς, κατὰ τὸν ὄποιον ἐξετάζομεν, τὶ πρέπει νὰ πράξωμεν, ἐπειδὴ καὶ τῦτο μὲ ἀνάθεμα ἀπηγορεύεται, καὶ ἡ ἀιτία εἶναι, ὅτι τὰ τοιάτα ἀπὸ 88ένα ἄλλον ἐξετάζονται εἰμὶ ἀπὸ τὸν Θεόν. οἱ δὲ Θεὸι δὲν θέλει, νὰ ἐξετάζωμεν ἡμεῖς τὴν θέλησήν των μὲ κλῆρος· μὲ δλον ὅπερ εἴς τὸν παλαιὸν νόμον, ἥτον εἰς χρῆσιν ὁ συμβελετικὸς κλῆρος κατὰ συγχώνησιν Θεῶν, πρὸς τοὺς ἄλλους εἰδίκους τῶν Γενεάων, ὡς εἴς τὰ ζητήματα καὶ ἀμφίβολα πράγματα, νὰ ἐξετάζωσι τὴν θέλησήν τως μὲ κλῆρος. Οὐδεὶς καὶ δι Α' πόσολοι· πρὸς τὴν λάβωσι Πνεῦμα Α' γιον, χρώμενοι ταῖς νομικαῖς συνηδεῖσις, εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς Ματθαίου, κατὰ κλῆρον ἐκλεξαντὸν. Μετὰ δὲ τὴν Α' νάληψιν τῆς Κυρίου, ἐρχόμενος δὲ ἐπαγγυελθεῖς Παράκλητος, ἐπλήρωσεν ὅλα τὰ παραχειρόβιμα, καὶ ἔκτοτε ἡ ἐκλογὴ τῶν Επισκόπων ἐγίνετο ὧχι μὲ κλῆρον, ἀλλὰ μὲ Πνεῦμα Α' γιον, κατὰ τὰς Προφητείας, μὲ δεῖναν ἀποκάλυψιν, ὧχι μὲ ἀνθρώπινον φῆφον, λέγει δι Χρυσόβορος (α) καὶ δι Οἰκανένιος, (β) ἄλλα μὲ προσαγγὴν πνέυματος, καὶ ὧχι ἀπλῶς. Καὶ περὶ τέτων ἐν συντομίᾳ, ἀλλαχθὲ δὲ θέλει εἰπῶμεν διεξοδικῶς, καὶ κατὰ πλάτος. Οἱ δὲ διαιρετικὸς κλῆρος δὲν ἀπηγορεύεται, ἐπειδὴ εἶναι συγχωρημένον, νὰ τὸν μεταχειρίζωνται ἐκεῖνοι διπλα προσδοκῶσι τὰ ἀποτελεσματα ἀπὸ τὸν Θεόν, ὧχι ὅμως ἀπὸ τὰ ἄστρα, η τύχη, ὅτε νὰ προδέττωσι διτειδαιμονίαν τινὰ, η νὰ καταχρωνται, ἀλλὰ ἀπλῶς, καὶ ἄνευ περιεργείας.

§. 15. Πρὸς τέτοις πρέπει νὰ ἐπῶμεν ἐν συντόμῳ. καὶ περὶ τῆς Καβαλᾶς τῶν Εβραίων, τὴν ὄποιαν νομίζεται οἱ Εβραῖοι νὰ τὴν ἔδωκεν δι Θεὸς τῷ Μωϋσῃ ὅμως μὲ τὰ ἄλλα εἰς τὸ Σινᾶ ὅρος· καὶ ἐκ τέτοις λαβόντες ἀφορμὴν οἱ ἀρχαῖοι δὲν ἐδίδαξαν τὰς ἐσχάτες αὐτὴν μὲ γράμματα, ἀλλὰ μὲ μόνην τὴν φωνὴν, κατὰ παράδοσιν, ἔως εἰς τὸν καιρὸν τῆς Εὐστραώς εἰς τὸν παλαιὸν καιρὸν ἐδιδάσκουντο εἰς τὰς σχολὰς τῶν Θιβῶν εἰς τὴν Ελλάδα, τὰ Πυθαγορικὰ γράμματα, καὶ δόγματα, ἀπὸ τὸν Α' εχιτπον, καὶ Λυσιάδον (γ), διπλα δι Μαθητῶν ἀντὶ βίβλων ἐχρώντο μόνον μνήμης, καὶ παρατηρήσεως, καὶ διετήρευν ἀυτὴν μὲ τὰς παραδοσεῖται, διὰ μέσου φωνῆς. οὗτοι

(α) Εἰς τὴν Ερμην. τῦ. 5'. κεφ. τῶν πράξεων διηγείται. (β) Τύποι. τῆς πρὸς Τιμοθ. Α'. Επιτ. κεφ. Σ'. σέλ. 234. τόμω β'. Εκδοσ. Παρισ. αχθ. (γ) Εἰς πάσαν τὴν Γρεγορίαν δὲν ἔντονται τιὰ φιλόσοφοι Πυθαγόρειον ὄντας Λυσιάδον. Εἰς μόνον φαντατὰς ὄντας Λυσιάδης Κατανεύς, ὧχι ὅμως σύγχρονος τῷ Α' εχιτπῳ. Επειδὴ οὐέντος πάσι διωχθεῖς, ἀπὸ τὴν σχολὴν τῆς Πυθαγόρεως, Κύλων Κροτωνιάτης Συβαριτῶν ἐξανεγκαίρει.

όθεν Κάββαλα ἀπὸ τας Εὐραινος ὄνομάδην, τατέσιν ἀποδοχὴν, ὡς λαμ-
βανομένη διὰ μέσου τῆς ἀκροάστεως κατὰ διαδοχὴν, τέχη πάντως ἀρ-
χαιοτάτη, ὡς λέγεται, συναχθεῖσα εἰς ἑδομήκοντα βιβλία ἀπὸ τὸν Εὐ-
δραν, δὲν εἶναι ὅμως ἀυτὴ ἡ προσφερομένη τῷρα ἀπὸ τὰς Γ' εδαίσες, ἢ ἡ
πρὸ πολλῶν χρόνων τὸ ὄνομα ἀυτῆς ἐφανερώδην τοῖς Χριστιανοῖς.

§. 16. Εἰδη δὲ αὐτῆς δύο, τὸ ἐν καλεῖται Βρεσσίλι, τατέσι Κοσμο-
λογία, τὸ δρποῖον φανερώνει τὰς δυνάμεις τῶν φυσικῶν ὄντων, ἢ τῶν ὑπὸ
Σελήνην, ἢ τῶν ἡρανίων. ἔτι φανερῶνει μὲν λόγιας φιλοσοφικὲς τὰ τέ-
սματα, ἢ τὰ τῶν Γραφῶν ἀπόρρητα, ἡτὶς τοιτοτρόπως θεωρεύμένη, κατ'
ἔδειν διαφέρει. Μαγίας φυσικῆς, ἐν ἦν δὲ Βασιλεὺς Σολομὼν, ὡς ὥδεις ἀλ-
λος ὑπερέλαμψεν, ἐρευνήσας τὰς δυνάμεις δλῶν τῶν ὄντων, ὑπὸ τῆς
κέδρες δηλαδὴ μέχρι τῆς ὑστάπεδης ὁπῆ ἐκπορεύεται διὰ μέσου τῆς τοίχου, ἡχὶ
μόνου τῶν φυτῶν, ἀλλὰ ἢ τῶν πετεινῶν, ἢ τῶν θηρίων, τῶν ἐρπετῶν,
ἢ τῶν ιχθύων· προσέτι ἢ πολλοὶ ἔτεροι μεταγενέσεροι Εὐραῖοι, ἀπόκ-
τισαν ἀπὸ ἀυτὴν ὥκη διάγην μάθησιν ἢ ἐδίησαν.

Εἰδη τῆς
Καββαλῆς
Βρεσσίλη.

§. 17. Τὸ δὲ ἔτερον ὄνομάζεται Μαρκενά, τάτο καταγίνεται, εἰς τὰς
ὑψηλοτέρας θεωρίας, τατέσι διὰ τὰς Θείας ἢ Αὐγγελικὰς δυνάμεις ἢ διὰ
τὰ ιερὰ ὄνόματα ἢ σημεῖα· ἀυτὶ δὲ ἡ ἐπιτίμημα εἶναι ὡς μία συμβολικὴ
Θεολογία, εἰς τὴν ὁποίαν τὰ γράμματα, οἱ ἀριθμοὶ, τὰ σχήματα, ἢ τὰ
ὄνόματα, ἢ αἱ κεραίαι τῶν σοίχων, ἢ τὰ σημεῖα τῶν πραγμάτων, ἢ οἱ
τένοι, ἢ τὰ ὅμοια, δλα εἶναι δηλωτικὰ πραγμάτων βαθυτάτων, ἢ ἀπορ-
εῖτων μεγάλων.

Μαρκενά.

§. 18. Καὶ ἀυτὴν εἰς δύο τὴν διαιρέσιν, ἐς ἀριθμητικὴν, ἢν ἢ ση-
μειωτικὴν καλεσθεῖ, ὁπῆ περιέχει διὰ τὰς Αὐγγελικὰς δυνάμεις, διὰ ἢ τὰ ὄνό-
ματα, ἢ σημεῖα, ἔτι ἢ διὰ τὰς περισάσεις τῶν δαιμόνων, ἢ τῶν Φυ-
χῶν· ἢ εἰς Θεομαντείαν, ἡτὶς ἐρευνᾶ τὰ μυστήρια τῆς Θείας μεγαλειότη-
τος, τὰς φωτοχυτίας, τὰ ιερὰ ὄνόματα, ἢ τὰ παρόμοια, ἢς ὁ ἐπιτί-
μων, ὡς λέγεται, ποιεῖ τεράσια, ἢ θαύματα ὑπὲρ ἄνθρωπον, προγινώσκει
τὰ μέλλοντα, κυριένει τὴν φύσιν, ἢ ὑπερέχει ἀυτῆς, ἔχει ἐξετίαν κατὰ
Αὐγγελῶν, ἢ δαιμόνων, ἢ ποιεῖ θαύματα πολλά.

Σημειωτική
μαντεία.

§. 19. Διὰ μέσου τοιαύτης τῆς Καββαλῆς νομίζεσθαι, πῶς δὲ Μωϋσῆς ἐ-
πίβιη τὰ τόσα θαύματα, πῶς δὲ Γησῆς τῆς Ναυῆ ἔκαμε νὰ σαματήσῃ δ
Ἡλίος, πῶς δὲ Ήλίας ἐκατέβασε πῦρ ἐκ τῆς ἡρανίων, καὶ ἀνέψισε τὰ παιδία.

Θωμαν-
τεία.

Γνῶμαι τῶν
Εὐραινού
περὶ τῆς
Καββαλῆς.
πῶς

D 3

διὰ τὴν ἀριθμὴν τοῦ, ἢ ἀνεπιτήδειον εἰς τὴν μάθησιν, ἀντὸς διὰ τὰ ἐκδικηθῆ, περιεσφάλι.
σε μὲν λῆσες, ἢ ὑσερον ἔκαυτε τὸν οἶκον Μίλωνος τῆς Κροτωνίας ὅπε ἡσαν συνημ-
νοι σχεδὸν τεσσαράκοντα φιλόσοφοι Πυθαγόρειοι, ἢ ἀδεις ἐσώδη ἐιμὴ δὲ Αὐχιππος, ἢ
δὲ Αὔστης, ὅπινες ἐσύνησαν σχολάς εἰς Θήβας, ἢ ἐδίδασκον, μάλιστα ἀυτοῖς οἱ δύο συνέγ-
ερψαν, ἢ ὑποκρίματα τῆς Πυθαγορείκης Φιλοσοφίας. Νομίζω πῶς δὲ Συγχρεεὺς ἐννοεῖ
τῶν τὸν Λυσίδη, τῆς ὅποις σώζεται ἡ μία Επισολὴ πρὸς τὸν Γππαρχον· ὅτος ἢν εἰς
τῶν γένων ὁπῆ ἡρεσίθησαν τὸν Πυθαγόραν φημαλιστὸν ὄντα. Εὔξεσε πρὸ Χ. Γ. Ιπέ
τει.

πῶς ὁ Δανιὴλ ἔφραξε τὰ σόματα τῶν λεόντων εἰς τὸν λάκκον, πῶς οἱ παῖδες ἔμεινον ἀβλαβεῖς εἰς τὴν κάμινον ἀπὸ τὸ πῦρ· ἐδὲ διὰ μέσου ἀντῆς, λέγχοι τέλος πάντων, οἱ ἄπιστοι Γεδαιοὶ πῶς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ἐτέλεστε τὰ ὑπὲρ ἀνθρώπινον δύναμιν θαύματα. Άυτὴν τὴν ἐπιζήμιην μαθὼν καὶ ὁ Σολομῶν, ἔξευρε νὰ δένῃ τὰς δαίμονας κτ. ὡς λέγει ὁ Γάργυρπος (α). Τοιαῦτας φλυαρίας, οἱ ἀνόρτοι Εβραιοὶ φλυαρεῖται διὰ αὐτὴν τὴν Καθβάλαν τὰς, ὅτις ἀδλο δὲν εἶναι πάρεξ μία ράφωδία δυστειδαιμονῶν, καὶ φαινομένη θεογυικὴ μαγία, πλήρεις ματαιοτήτων, καὶ ψευδῶν ὑπόληψεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ.

Οὕτι ἐδὲν τιμιώτερον τοῖς ἀνθρώποις ὕστερος ἡ Αλήθεια, καὶ ὅτι παρὰ τῷ Πατρὸς τῶν Φώτων τοῖς ἀξίοις δίδοται.

§. Ι.

Διὰ μέσου τῶν ὄρων πάσις διαλέκτες οἱ ἀνθρώποι φανερώνοσι τὰ νοήματά της, τὰ δόποια εἶναι εἰκόνες τῶν πραγμάτων, καὶ φαντασίαι, ἀλλωτέρως πῶς κείμενα εἰς τὸν νῦν μας, τὰ δόποια εἰ μὲν εἶναι, ὡς εἶναι καὶ τὰ πράγματα, φαίνεται ἡ ἀλήθεια, εἶδε εἶναι ἀλλεοτρόπως φαίνεται τὸ φεῦδος. Οὗτον δογματεῖται ἡ μὲν ἀλήθεια, βεβαία κατανόσις τῷ ὄντος πράγματος· τὸ δὲ φεῦδος, ἡ φαντασία ὅτις καταγίνεται εἰς τὸ μὴ ὄν, καὶ εἰτέροχεται εἰς τὸν νῦν, καὶ λογίζεται ἵσως ὡς ὄν, τὸ μὴ ὄν· καὶ τὸ μὲν ἀληθῆς ὄν, ἔχει τὸ ἄναι τὰ εἰς τὸν φύσιν τὰ, τὸ δὲ φεῦδες ὄν, ἔχει τὸ εἶναι τὰ, εἰς τὸ νῦν νομίζεται μόνον ὄν. Τόσον δὲ τὰ ὄντα, ὅτους καὶ ἀληθεῖς ἀντῶν εἰκόνες, ὅτοι τὰ νοήματα, τὰ ἀντὰ εἶναι εἰς ὅλας τὰς ἀνθρώπας, ἀπὸ ὅσα δηλαδή τυχάνει νὰ γίνωνται καταληπτὰ τοῖς ἀνθρώποις, μὲ τὸ φυσικὸν φῶς τῆς ἐλάμψεως τὸ νόος μας, τετέσι τῷ ἔστω ἀνθρώπῳ.

§. 2. Τῶν δὲ νοημάτων προφορικὰ ὄργανα εἶναι αἱ φωναὶ, διὸ ᾧ γνωρίζομεν τὰ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ νοήματα „, τὰ γὰρ τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὸν „ Απέσολον γέδεις οἴδε, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τὸ ἐν ἀντῷ (β). „ Ως καὶ ὁ Βαλλακάμ (γ), εἰς τὴν συνηδομένην τε γλῶσσαν ἐκατάλαβε τὰ κλαῦματα τᾶς „ μαλαρίας, τὰ δόποια ἀυτὸς, προτῦ το μελάρι μεταχειριδῆ ἀνθρώπινον φῶν „ τὸν, ἀλλὰ νὰ ἐλάλησεν οἰκονομίᾳ Θεᾶς Ὅρερον μὲν ἀνθρωπίνην φωνὴν, τε „ λείως δὲν ἐκαταλάμβανε τὰ κλαῦματά της· ὅτε πρέπει ὅσοι φρονθσιν ὅρ-

θῶς

(α) Βιβλ. ἡ κεφ. β. τῆς Α' εχαιστορίας. (β) Πρὸς Κορινθ. Α'. κεφ. β. ΙΙ.

(γ) Δυσκόλως τις, δύναται νὰ καταλάβῃ μίαν ὁρθὴν ἔνσειαν τῶν Τριῶν ἐπομένων στύχων.

Δῶς γὰρ λέγωσιν, ὅργανον ἵστας ἔγινεν ἡ ὄνος, Θείς Αὐγγέλος, διότι ἀντίτον ἐπερπεν ἐξάπαντος ἡ ὄνος νὰ λαλήσῃ τὰ μυσῆρια τῆς Θεᾶς, καὶ ἐχει τὰ φαντάσματά της. Εἴτι δέργανα σημαντικὰ καὶ δηλωτικὰ τῶν φωνῶν, καὶ ἐκδετικά εἶναι, καὶ τὰ γεγραμμένα, διὰ μέσου τῶν ὁποίων οἱ ἀνθρώποι καὶ ἀπούτες, διαλέγονται ὡς παρόντες.

§. 3. Διὰ μέσου λοιπὸν τοιόταν διαλέκτων ἐλάλητεν ὁ Θεὸς διὰ σόματος τῶν Λγίων τῶν ἀπὸ αἰώνος Προφητῶν τοῦ, διότι ὀδέποτε ἐξῆλθεν Προφητεία μὲν θέλημα ἀνθρώπῳ, ἀλλὰ κινύμενοι ἀπὸ Πνεύματος Αὐγίου ἐλάλησαν οἱ ἄγιοι ἀνθρώποι τῆς Θεᾶς, καὶ διὰ μέσου τοιόταν γραμμάτων. „Καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ω̄ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν ἀνχρήσιῳ τόπῳ (α).” Αὐτὸς ἐπειδὴ διὰ μέσου ἀυτῶν τῶν δύο, τῆς τε διαλέκτων, καὶ τῶν γραμμάτων, ἔγενοντο καὶ Ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑπεριστονται φευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάγωσιν αἰρέσεις ἀπολείας (β) κτ. διὰ τέτοιο ὀδεύοντες τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἴδιαιτερον τοῖς Χριστιανοῖς, ὡς ἡ γνῶσις τῆς ἀληθείας, καὶ μάλιστα εἰς τὰ Εὐκαλυπτικά, διὰ μέσου τῆς ὀποίας ἀφομοιώμενοι μὲ τὸν Θεὸν, ὅσον εἴηται δυνατὸν εἰς ἡμᾶς, γνωρίζοντες τὸν ἀληθεῖαν, καὶ φυλάττοντες ἀυτὴν, καὶ ἐξ ἐγνατίας τὸ ἀτιμάτερον τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἀλλοτριώτερον τοῖς Χριστιανοῖς εἶναι τὸ Φεῦδος, τῆς ὀποίας πατήρ ἐστὶν ὁ διάβολος, ὡς λέγει Χριστὸς ἡ ἀυτοκαλήσεια, ὅταν λαλῇ τὸ Φεῦδος, ἐκ τῶν ἱδίων λαλεῖ ὅτι Φεύδης ἐστι, καὶ ὁ πατήρ ἀυτοῦ, ὅτοι τὸ Φεύδης (γ).

§. 4. Ποδαράκις ἀντὶ ἡ ἀληθεία σβυνεται μὲν ἐσωθεν τῆς ἀνθρώπων ἀπὸ τὴν φιλαυτιλαν, πολεμεῖται δὲ ἐξωθεν, καὶ ἀπὸ ἄλλων ποδαράκων, μάλιστα εἰς ἑκείνες ὀπεῖς ἐνορίσκονται εἰς ἐξεστίαν, ἀπὸ τὰς κόλακας, οἵτινες ποτὲ δὲν τὰς λέγωσι τὴν ἀληθείαν, ἀλλὰ μόνον ὅσα, ἐψφραγίστην ἀυτὰς τὰς ἐξεστίας, διὰ τέτοιο καὶ παρὸ τῶν φρονίμων ἀυτοὶ κρίνωνται οἱ ἀδλιώτεροι πάντων τῶν ἀνθρώπων, μὴν ἀκόντες ποτὲ τὴν ἀληθείαν· μάλιστα ἐπειδὴ δὲν ἐίναι εἰς τὴν φυχὴν ἀλλο ἀπὸ τὴν ὑπερηφανίαν, ὀπεῖς φυτεώνει ἀπὸ τὴν παρακούν, ἢτις σολιδομένη ἵστας μὲν τὸ κάλυμμα τῆς ἀρετῆς, ἡ τῆς ἀγιότητος, ἡ μεγαλειότητος, κατατάσαινε ποδαράκις τὸν ἀνθρώπον νὰ παρακεψῃ καὶ νὰ ἐκπίττει ἀπὸ τὴν ἀληθείαν. Οὐδεν δὲ ἀνθρώπος δὲν δύναται νὰ λάβῃ ἀπὸ ἀλλον τὴν ἀληθείαν, πάρεξ ἀπὸ ἕνα μόνον διδάσκαλον, διὰ τὸν ὄποιον λέγει τὸ Γερὸν Εὐαγγέλιον· ωκεῖσι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον· τέτοιο δὲ ἐχει δι ἄλλο, πάρεξ πῶς εἰς μόνον ἐστὶ ὁ πατήρ, ὁ διδάσκαλος, ὁ ἐν ὀρμῷ οἰκῶν, ὃς ἐστὶν ὁ Κυριος ἡμῶν Γιος του Χριστὸς, ἡ μόνη τῆς Πατρὸς Σοφία, τὸ Α. καὶ

Η ἀληθεία πολεμεῖται,
καὶ ἀπὸ τῶν α.

ραινεται μει ὅμως πῶς δικτυφρεσῆς ἐπερπει νὰ εἰπῃ ἔτο· ὅτι δικτυφρεσῆς τὰ κλαύματα τῆς ὄντος, ὅταν οἰκονομία Θεᾶς ἐμεταχειρίσθη ἀνθρώπων φωνὴν καὶ ἐλάλησε, καὶ πῶς πρότερον δὲν εἶχε καταλάβη.

(α) Επις. Β'. Πέτ. κεφ. α. 19. (β) Επις. Β'. Πέτ. κεφ. β. 1. (γ) Γωάν.
κεφ. η. 44.

τὸ Ω. πάσις ὄντότητος, ἀληθείας, καὶ γνώσεως· ἐξ τῆς πᾶσα δότις ἀγαθῆ,
καὶ πᾶν δώρημα τέλειον, τοῖς ἀξίοις τῆς ἐλάμψεως τῆς παναγίας Πνεύματος,
ὡς Φῶς ἐκ τῆς Πατρὸς τῶν Φώτων καταβαῖνον, ὡς λέγει ὁ μέγας Βασιλεὺς
εἰς τὰς περὶ τὸν Ησαΐαν λόγυας, ὡστέρε αἱ ἐμφάσεις τῶν προσώπων δὲν γί-
νονται εἰς πάσας τὰς ὑλας, ἀλλὰ μόνον εἰς ἔκεινας ὅπερ ἔχεται τινὰ ὁμαλό-
τητα καὶ διαφάνειαν, ὃτων ὃχλοι εἰς πάσας τὰς ψυχὰς γίνεται ἢ ἐνέργεια τῆς
πνεύματος, ἀλλὰ εἰς ἔκεινας ὅπερ δὲν ἔχεται ὅτερον σκολιότητα, ὥστας γάρ
ὅτων λέγει ὁ προφῆτης Διονύσιος. „Ωστερ αἱ τῶν προσώπων ἐμφάσεις ὃτι
„ἐν πάσαις ταῖς ὑλας γίγνονται, ἀλλὰ ἐν ταῖς λειτουργίαις τινὰ καὶ διαφά-
„νειαν κεκτημέναις· ὃτως ἐκ ἐν πάσαις ταῖς ψυχαῖς, ἢ τῆς πνεύματος ἐνέρ-
„γεια ἀλλὰ ἐν ταῖς μηδὲν σκολιοῖς ἔχεσταις (α) κτ. Καὶ ὥστερ ἐν ἡμέ-
„τερος ὄφθαλμος ὃ δύναται εἰλειμνίως κατοπτεύειν ἀυτὸν τὸν Ήλιον, ὃτω-
„ς καὶ ὁ νεός ἡμῶν ὃ δύναται ἀμέσως τὸν Θεὸν ἐννοεῖν, ἢ εἰκόνα ἀυτῷ εἰσδέ-
„χεδαι καὶ εν συνίμᾳ τῷ νοσμένῳ γίγνεσθαι ἐν τῷ δε τῷ μετὰ σώματος
„βίῳ, ἀλλὰ ἐμμέσως μόνον διὰ τῶν ποιημάτων· διότι τὸ γνωστὸν ἀυτῷ τῆς
„Θεᾶς, φανερὸν ἐστὶν ἐν ἀυτοῖς τοῖς ἀνθρώποις, ὁ γάρ Θεὸς ἀυτοῖς ἐφαν-
„τωσε, καὶ τὰ ἀδρατα ἀυτῷ ἀπὸ κτίσεως Κόσμου τοῖς ποιήμασι νοσμευκα-
„θορκτε. Αλλὰ οἱ γνόντες τὸν Θεόν, ὃχλοι ὡς Θεὸν ἐδόξασαν, ἢ ἐυχαρί-
„σιταιν ἀλλὰ ἐμπαταιωθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς ἀυτῶν κτ. „

§. 5. Αὐτὸς ἴδων ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς, ὅτι δὲν ἐδύνοντο ἐξ ἕκατον
τριών, νὰ καταλάβωσιν ἀυτὸν τὸν Δημιουργὸν, καὶ νὰ λατρεύσωσιν ἀυτὸν
μόνον τὸν ἀφθαρτον Θεὸν (διὰ μέσου τῆς ἐγκατεστῶσαμένης τῆς φύτει σο-
φίας ἀυτῷ· τῆς ὄποις, ὁ πλέον τῆς δυστερείας, διέφερε τὰλατ τὴν θεο-
χάρκητα γράμματα) διὰ τὸν ὄποιον ἐπλάσθησαν, γινόμενοι πάντες τέκνα
օργανοῖς, ἔχοντες ἑσωθέν τρεις γεννημένην τὴν ἀρρενοφύλακας, ὅπερ
ἀπόκτησαν ἀπὸ τὸ ξύλον τῆς γνώσεως, ἡγάπησεν εἰς τὰς ἐπερχομένας αἰώ-
νας νὰ φανερώσῃ τὸν ὑπερβάλλοντα πλεῦτον τῆς Χάριτος ἀυτῷ, καὶ νὰ μὴν
ἀφύσῃ τὸ πλάσμα τῶν χειρῶν τε, ὅπερ ἐξέπεσε διὰ τῆς ἐπειρσίας τῆς πο-
νηρᾶς, νὰ ἀφανισθῇ τελείως, ἀλλὰ πάλι μὲ διάφορα μέσα νὰ τὸ ἐγένεται,
διὰ νὰ γίνῃ ἐγκρατὲς ποτὲ τῆς οἰκείας τέλεως, καὶ πέμψῃς ὑπηρέτας ἀξίες
τοιαύτης ὑπηρεσίας, Αὐγύέλες, Δικαίες, καὶ Προφήτας, ἐπροεδρήλωσε διὰ
μέσου ἀυτῶν τὴν σωτηρίαν μας. Διότι ὁ Θεὸς κατ’ ἀρχὰς λαλήσας τοῖς
πατρόσιοι ἡμῶν προέπειν ἀυτοῖς πάντας μέλλει ὁ συναίδειος Υἱὸς, καὶ Λόγος
ἀυτῷ νὰ γεννηθῇ εκ Γυναικός, διὰ νὰ συντρέψῃ κατὰ κοράτος τῆς νοιτελῆς ὄφεως
τὴν κεφαλήν. Αὐτός σα· τηρήσει κεφαλήν, τιτέσι τὰ ἔργα, καὶ πᾶσαν τὴν
δύναμιν τῆς διαβόλου, ὅπις σχῆμα ὄφεως λαβὼν, ἡπάτησε μὲ τὰς συκοφαν-
τίας καὶ φεύδη τὰς προπάτοράς μας, καὶ τὰς ἔρδιτες εἰς τὸν θάνατον, ὁ φά-
νια τῆς ἀμαρτίας.

§. 6.

(α) Εἰς τὸ προοίμιον τῆς Ερμηνείας εἰς τὸν Περιζήτην Ησαΐαν, ἔνος ἀδελφοῦ τῆς
τὸν κατωτέρω δὲ ὥστην, εἰς οἶδα ἀπὸ τίνα τὸ ἔλαφεν ὁ Συγγραφέν.

§. 6. Οταν λοιπὸν ἥλθε τὸ πλήρωμα τῆς χρόνα, θέλων νὰ τελειώσῃ τὴν προηποφασισμένην τὸ διαδίκην, ἐξαπέσαιλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν ἀυτῷ, λαβόντα δόλια μορφὴν (α), διὰ τῆς ἐντάξεως ἀυτῆς Οἰκονομίας, τὸν ὄποιον ὁ Εὐαγ. Γωάννης (β), Λόγου ὄνομάζει, διότι εἶναι εἰκὼν ἐκ τῆς γοὸς τῆς Πατρὸς ἀπὸ αἰῶνος γεγενημένος, ὃχι κατὰ φαντασίαν, ἀλλὰ στοιχῶς· διὸ καὶ ἡ ἐν Νικαίᾳ Σύνοδος Ομοόστοιον τῷ Πατρὶ ἀυτῷ ἐκάλεσε. Καὶ προστέτι Λόγος εἶναι, ὅτι ἐφανέρωσε τὸν νῦν τὸν Πατρὸς, καὶ τὴν θέλησιν, ὃπερ εἶναι ἀγγωδος εἰς ἡμᾶς τὰς ἀνθρώπως, ὥσπερ καὶ ὁ τῆς ψυχῆς μας λόγος εἶναι σημάντωρ, καὶ ἐξηγούμενος ἀυτῆς τῆς ψυχῆς· ἀυτὸς γάρ περὶ ἀυτῷ λέγει „θὲτὸν Πατέρα τῆς ἐπιγνώσκει εἷμαι ὁ Υἱὸς, καὶ ὡς ἂν βολεται ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι (γ).” Καὶ ὁ Γωάννης, Θεὸν ὃδεις ἑώρακε πώποτε· ὁ μονογενῆς Υἱὸς, ὁ ὃν εἰς τὸν κόλπον τῷ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο (δ). Καὶ τελευταῖον, Λόγος εἶναι, ἵτοι πρόσωπον λαλῶν ἡμῖν τοῖς ἀνθρώποις, ὃς ἀυτὸς λέγει „τὸν ἀρχὴν ὁ, τι καὶ λαλῶ ὑμῖν (ε).” Εἴπεμφεν γὰν ἐρανόθεν ἀυτὸν τὸν Λόγον ἡμῖν ὁ ἀΐδιος Πατὴρ, ὅπως ἀγεωγῶσιν αἱ ἀκοὰὶ ἡμῶν, καὶ ἀκέστωσι λέγοντος ἀνωθεν τῷ Πατρῷ, „Ἄυτῇ ἀκέεσθε (ζ). Αὐτὸς δὲ ὁ ἀράνιος Κύρυς, καὶ διδάσκαλος ὃπερ ἐπέμφθει ἀπὸ τοὺς Πατέρα, πολλάκις εἰπεν ἡμῖν, „ὅ ἔχων ὥτα ἀκέειν, ἀκέέτω.„ Αὐτάγκη εἶναι λοιπὸν ἐξ ἡμᾶς, νὰ ἀκέστωμεν μὲν ἀκραν προσοχὴν, καὶ νὰ ἐντυπώσωμεν ἐντελῶς εἰς τὰς ψυχάς μας, καὶ διανοίας, τὸ ιερώτατον ἀυτῇ τῇ Θεῇ Λόγῳ κύριγμα, τὸ ὄποιον λέγεται Εὐαγγέλιον Θεός, „ὅ προεπιγγείλατο διὰ τῶν Προφητῶν ἀυτῇ ἐν Γραφαῖς Αγίαις (η).” Τότε δὲ εἶναι κατὰ τὸν Μακάριον Παῦλον, „δύναμις Θεός εἰς Σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι (θ).” Ο γάρ Γηστὸς Χριστὸς κατὰ ἀυτὸν τὸν Παῦλον, ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε, καὶ ἀγιασμὸς, καὶ ἀπολύτρωτις (ι).”

§. 7. Εκ Πνεύματος λοιπὸν Λγία, καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου γεννηθεὶς ἀρρεύσως, ἀυτὸς ὁ τῇ Θεῇ Λόγος ἐν σχήματι ἀνθρώπῳ, καὶ συγκαταρραφεῖς τοῖς ἀνθρώποις διὰ νὰ ἀναζωάσῃ ἀυτὸς, ἵδει ἀπεδαμένος καὶ νεκρωμένος, ἐλάλησε φωνερώστας τὸ κατὰ δύναμιν ἀυτῶν, τὰ διὰ τῶν Προφητῶν περὶ ἀυτῷ προκηνυχθέντα, λέγων „ὅτι δεῖ τὸν Υἱὸν τῆς ἀνθρώπως ὑψωθῆναι εὐτῷ τῷ σανδρῷ (κ) ὅπως ἐκεῖνοι ὅπερ βλέπεται εἰς ἀυτὸν, ἵτοι οἱ πιστεύαντες εἰλευθερωθῶσι καὶ ἴατρευθῶσιν ἀπὸ τὸ δύγμα τῆς ὄφεως, ὡς ποτὲ εἴναι τῷ Εορίμῳ· οἱ δεδηγμένοι ὑπὸ τῆς ὄφεως, βλέποντες τὸν ὄφιν ὑψωμένον ἀπὸ τὸν Μωῦστην, ἐνδὺς ἴατρεύοντο. Αὐτὴν δὲ ἡ ἐνεργεσία, ὅτι νὰ ἔγινε ἀπὸ τὴν ἐνδοκίαν τῇ Θεῇ εἰς τὰς ἀνθρώπως, ἀναμφίβολον ἐστι, λέγοντας ἀυτῷ. „Οὕτως ἡγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν Κόσμον, ὡς τὸν Υἱὸν ἀυτῷ τὸν μονογενῆ, εἴδω-

(α) Πρὸς Γαλάτ. κεφ. δ. 4. (β) Γωάν. κεφ. ἀ. (γ) Ματθ. κεφ. id. 27.
(δ) Κεφ. ἀ. 18. (ε) Κεφ. ἡ. 25. (ζ) Λαζ. κεφ. θ'. 35. (η) Πρὸς Ρωμ. κεφ. ἀ. 2.
κεφ. ιβ'. 34 γ'. 14. (θ) Πρὸς Ρωμ. κεφ. ἀ. 16. (ι) Πρὸς Κορινθ. Α'. κεφ. ἀ. 30. (κ) Γωάν.

„ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιεσύων εἰς ἀυτὸν μὴ ἀπόλυται, ἀλλ᾽ ἔχῃ ζῶνταν αἰώναν (α). „ Οὐσία μὲν ὅλον δῆπερ ἐνρέθη εἰς δελικὸν, καὶ ταπεινὸν σχῆμα ἀνθρώπῳ, ἀλλὰ ἐνιαὶ, καὶ ὅμολογεῖται παρὰ ἡμῶν Θεάνθρωπος, ἐπειδὴ ἐφανέρωσε τὸν κεκρυμένην αὐτῷ, καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἄγγνωσον δύναμιν τῆς φύσεως, διὰ μέσου τῶν ἀπειρῶν ὑπερφυῶν θαυμάτων, δῆπερ ἐτέλεσε, καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ ὁ Νικόδημος ἐγγνώρισεν ἀυτὸν θεότεν πεμφθέντα, εἰπὼν ἀυτῷ. „ Οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος, βόεις γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἢ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ καὶ ὁ Θεὸς μετ' αὐτῷ (β). „ Τελειώσας λοιπὸν ὁ Σωτὴρ τὸ ἔργον αὐτῷ καὶ μέδλων νὰ ἀναίβῃ εἰς τὰς βραχίδες, ἀπὸ τὸς ὄποις κλίνας ἀρρέντως κατέβη, ἐπέρσακες τὸς Μαθυτάς του, καὶ Αὐτοῦ λαζες νὰ ἀπέλθωσιν εἰς ἀπαντα τὸν Κόσμον, καὶ νὰ κηρύξωσι τὸ Εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει, καὶ νὰ διδάξωσι πάντα τὰ ἔδνη, εἰπὼν ἀυτοῖς, ὃ ἀκέων ὑμῶν ἐμὲ ἀκέει, καὶ ὃ ἀδετῶν υμᾶς, ἐμὲ ἀδετεῖ (γ). οἵτινες πράττοντες, κατὰ τὴν προσαγγήν τῆς διδασκάλου, ἥγειραν ἐπὶ τῆς γῆς τὴν Εκκλησίαν τῆς Θεοῦ, ὑπὸ τὴν καινὴν αὐτῷ Διαθήκην, διαμένωσαν ἕως τῆς συντελείας τῶν αἰώνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Περὶ τῆς τῆς Θεᾶς Εκκλησίας τῆς ὑπὸ τὴν καινὴν Διαθήκην.

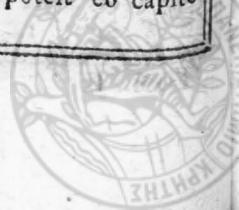
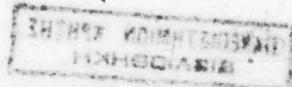
§. 1.

Τις ὠκοδόμησε τὴν Εκκλησίαν.
Τις θεριέλιον τῆς Εκκλησίας.
Λιθοι τίμιοι τῆς Εκκλησίας τίνες.

Τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον, ὃ ἐξέχεεν ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, ὡς ἔφυσεν ὁ Γῶνη (δ), οἰκοδόμησε τὴν Καδολικὴν Εκκλησίαν τῶν Χριστιανῶν εἰς τὸ ὄνομα τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔχογε μὲν θεμέλιον τὸν δὲ Αὐτοκαλύψεως ὅμολογον τῆς Πέτρου λέγεται, „Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱός τῆς Θεᾶς τῆς ζῶντος· λίθες δὲ τιμίες τὸς Αὐτοκαλύπτου, καὶ Προφήτας, καὶ ὅλον τὸν θεῖον Χορὸν Γερεμαχῶν λέγω, Μαρτύρων, Κηρύκων, Οσίων, καὶ πάντων τῶν Αγίων· διέτι δὲ μάθησις καὶ διδασκαλία τῆς Αγίας Πνεύματος εἰς πᾶσαν τὴν Καδολικὴν Εκκλησίαν, μία ἐστὶν, τὴν δόποιαν ὅσης δὲν δέχεται, δὲν εἴναι μέλος τῆς σώματος τῆς Χριστοῦ, ἔτε δυνατὸν ἐσὶ νὰ δοξάζεται μὲ αὐτὴν τὴν κεφαλήν, διαβεβαιώμενος τὴν οἰκείαν φύσιν νὰ μὴν εμπεριέχεται, ὡς γράφει ὁ Λέων Ρώμης Επίσκοπος πρὸς Γαλιανὸν τῆς Κώνιαν πόλεως Επίσκοπον (ε).

§. 2.

(α) Γωάν. κεφ. γ'. 16. (β) Γωάν. κεφ. γ'. 2. (γ) Λεω. κεφ. i. 16. (δ) Γῶνη κεφ. β'. 28. (ε) Λέων Ρώμης Επίσκοπος γράφει ἐτῶ. „ Quoniam Sancti Spiritus in nobis atque in vobis una est eruditio, eademque doctrina quam quicunque non recipit, non est membrum corporis Christi, nec potest eo capite gloriari, in quo naturam afferit non haberi. „

§. 2. Η Εκκλησία λοιπὸν τῇ Χριστῷ εἶναι μία συνάδροισις ἀνθρώπων βαπτισμένων, ἐις τὸ ὄνομα τῷ Πατρὸς, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματος, καὶ ἐνώμενων ὁ εἰς μὲ τὸν ἔτερον διὰ τῆς ὁμιλογίας τῆς ἀυτῆς πίσεως, καὶ διὰ τῆς κοινωνίας, καὶ μετέξεως τῶν Μυσηρίων, ὑπὸ τὴν προσαπίαν γυνησίων καὶ κανονικῶν Εὐαγγέλων, ὅπερ γινώσκεται μίαν καὶ μόνην κεφαλὴν τας, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Λέγεται ἀ. συνάδροισις ἀνθρώπων βαπτισμένων, πρὸς διαφορὰν τῶν ἀπίστων. β'. ἀλλήλοις ἡνωμένων, πρὸς διατολὴν τῶν αἱρετικῶν, καὶ ἀποστῶν τῆς Ορθοδόξου Πίσεως, καὶ τελευταῖον ὑπὸ τὴν προσαπίαν γυνησίων κτ. πρὸς διαφορὰν τῶν Λατίνων, οἵτινες γινώσκεται διὰ κεφαλὴν τῆς Εκκλησίας τας, καὶ Μονάρχην, τὸν Ρώμης Επίσκοπον. οἱ δὲ αἱρετικοὶ ἀλλέως διέζεστιν ἀυτὴν τὴν Εκκλησίαν, διότι Οὐκλέφος καὶ Γωάννης ὁ Οὐρος, τοις ὅποιοις ὑπέγραψεν Ὅμερον Γωάννης Καλβίνος, διῆγαριζονται, τὴν πολεμιζόμενην, ὡς ἔχωσι συνίδεαν νὰ λέγωσιν, Εκκλησίαν, νὰ εἴναι μία συνάδροισις τῶν πρωρισμένων, καὶ ὅλοι, καὶ μόνοι ἀυτοὶ οἱ πρωρισμένοι νὰ εἴναι Εκκλησία τῇ Χριστῷ. μὲ ἀυτὸς φαίνεται νὰ συμφωνῇ καὶ ἀπὸ τὰς ἡμετέρας Μελέτιος Πηγᾶς Πατριάρχης Αλεξανδρείας, δρίσας τὴν Εκκλησίαν εἰς τὸ β'. σρωμάτιον, διότι ἐτυπώθη εἰς τὸν τόμον χαρᾶς (α) ἦτος „Εκκλησία Χριστῷ ἐξὶ συνάδροισις μία, ἀγία, καθολικὴ, ἀποσολικὴ καὶ ἀνθρώπων τῶν προκαταβολῆς Κόσμου προεγγνωσμένων, καὶ πρωρισμένων, καὶ ἐκλελεγμένων ἐν Χριστῷ, ἵδιοις καιροῖς πολυτρόπως κεκλημένων ἐπὶ Σωτῆρα, εἰς ἔπαινον δόξης Θεᾶς καὶ εἰς ταύτην διὰ πίσεως ἀληθεῖας, καὶ ζωτικῆς εἰσαγομένων. Ηὲς κτίσις καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός· οἱ Λεθιραγοὶ καὶ Οἰκετειονίται (β) λέγουσι πῶς ἡ Εκκλησία συνίσταται ἀπὸ μόνις τὰς δικαίias, οἱ Αγαθαπτικοὶ ἀπὸ μόνις τὰς τελείας καὶ ἀλλοι ἀλλως. Α' οὐ τοῖς τοῖς Γεροῖς Ευαγγελίοις φανερῶς ἐνχειτίνται, εἰς τὰ ὄστοια Γερά Ευαγγελία ἡ Εκκλησία τῇ Χριστῷ μὲ διαφόρους διοιστήτας ὑπανιπομένη παραβάλλεται ὡς μὲ τὴν ἀλωνα, εἰν ἡ κεῖται ὁ σῖτος μὲ τὰ ἄχυρα (γ), μὲ τὸν ἄγρον, εἰς τὸν ὄποιον τὰ ζιζάνια ἀνξάνεται σὺν σίτῳ ἐως τὸ θέρετρος (δ). Μὲ τὸ συμπόσιον τῶν γάμων, εἴτεν τὸν μέγαν δεῖπνον, εἰς τὸν ὄποιον ἐξερχόμενοι εἰς τὰς ὁδὸς συμπίγαγον διστος ἡνδρινού τε, καὶ ἀγαθές (ε) μὲ τὸ ποίμνιον εἰν ὁ εὐρίσκονται τὰ πρόβατα σὺν τοῖς ἐρίφοις (ζ). μὲ τὴν σαγήνην, διὼς ἐρίφων εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐπίστρος ιχθύκης παντὸς γένετος, καλῶν καὶ ἀχρείων (η) μὲ μέγαν δικον, εἰν ὡ δὲν ευρίσκονται μόνον σκεύη χουστα, καὶ αργυροῦ.

E 2

Τὶ ἐστιν Εκκλησία τῶν Χριστιανῶν.

Τὶς κεφαλὴ τῆς Εκκλησίας.

Δόξα τῶν Λατίνων.

Δόξα τῶν Αἱρετικῶν πλει Εκκλησίας.

Πολλαὶ δικαιώσεις τῆς Εκκλησίας.

(α) Εἰς τὰς φιλές σελιδας. γραμ. λβ'. τῇ τόμοι Χαρᾶς πεντέχεται τὸ φήτὸν τῆστο, καὶ ἀρχεται τοιστοτρόπως. Εκκλησία Χριστῷ ἐξὶ σύλλογος εἰς, καὶ ἐν ἀδροισμα, εἴτεν Συναγωγὴ μία, ἀγία καὶ τλ. (β) Οὔτε Οἰκετειονίται, ἔτε Κεδεσιονίται, αἱρετικοὶ ἐνσπουνται, ἔτε τῆς ἡ ἀντῶν αἱρεσίς, ὅσον ἡ ἀνέρευνησαι εὐρον, καὶ γομιζω πῶς ὁ ἀντίγεαρεὺς ἐσφυλε, ἀντὶ νὰ γεάψῃ Σοκινιανίται, καὶ Σοκινινοὶ περὶ ὡν ίδε τὸν τρίτον τόμον βιβ. 15'. κεφ. η. τῆς παρέκκλησης Γεροίας. (γ) Ματθ. κεφ. γ'. 12. (δ) Ματθ. κεφ. γ'. 25. η. κατωτέρω. (ε) Ματθ. κεφ. κεφ. 10. (ζ) Ματθ. κεφ. κεφ. 32. (η) Ματθ. κεφ. γ'. 47.

ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα, καὶ ὁσφάκια, καὶ ἀ μὲν εἰς τιμὴν, ἀ δὲ εἰς ἀτιμίαν
(α) ὅλα ἀντίκα καὶ ἔτερα ὄμοια ἀποδέιχυστιν, ὅτι εἰς Ἰην Εὐκλησίαν τῇ Χριστῇ
τὴν ἐών τῆς γῆς, ἐνρίσκονται μεταγμένοι μὲ τὰς προωριτιμένας οἱ ἀποδέδο-
κιμασμένοι, μὲ τὰς δικάιας οἱ δίκαιοι, μὲ τὰς τελείας οἱ ἀτελεῖς, ὅθεν ὁ
Χρυσόσομος λέγει. „Σκεῦος Οὐράκινον ἦν ὁ Παῦλος ἀλλ’ ἐγένετο Χρυσᾶν·
„σκεῦος χρυσᾶν ἦν ὁ Γέδας ἀλλ’ ἐγένετο ὁσφάκινον· ἂρα ἀπὸ ἀκαδησίας τὰ
ὑσφάκινα (β). „Καὶ ὁ Γερὸς Αὐγεστῖνος Λόγω ἀ. (γ) περὶ τῆς τῇ Παῦλῳ
„ἐπιεροφῆς λέγει, τὸν Παῦλον καὶ τοι ἀπὸ ἀρχῆς προωριτιδένια, ἐμπη-
„γε πρότερον γεγονέναι λύκον, ἐπὶ πρότερον λύκος, ὑπερον ἐγίνε-
„πρόβατον, καὶ ὁ χρυσᾶς τὴν γλῶτταν λέγει· μὴ γάρ μοι τὸν Εὐκλησίαν
„ὑπολάβεις· ενταῦθα γὰρ ὅδεν βάλεται εἶναι σκεῦος ξύλινον, ὃδε ὁσφά-
„κινον, ἀλλὰ πάντα χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ (δ).”

Τίνα τὰ ση-
μεῖα τῆς
ἀληθεῖας Εὐ-
κλησίας.

§. 3. Οὓς πρὸς διάγνωσιν Ἱης ἀληθεῖς Εὐκλησίας, τέσσαρα εἴναι
εἰκαριέτως τὰ χαρακτηριστικὰ, καὶ δηλωτικὰ σημεῖα, ὅποι ἡ ἐν Κωνσταντινούπο-
λει Οἰκουμενικὴ β. Σύνοδος προσέγραψεν εἰς τὸ Σύμβολον τῆς Πίσεως,
δεσποίσαται ἀπὸ τούς, νὰ κηρύξῃται τραγωδίας εἰς τὰς Γεράς Συνάξεις, καὶ
Θείας λειτηργίας· τὰ σημεῖα εἴναι ταῦτα. Εἰς μίαν, Αὐγίαν, Καθολικήν,
καὶ Αποσολικήν Εὐκλησίαν, ὡχὶ Πετριανήν, ἢ Ρωμαικήν, ὡς τὸ φίλαρχον,
καὶ φιλόνεικον γένος τῆς Ρωμαικῆς ἀπαίδευτίας θέλει. Μία δὲ λέγεται,
ὅτι μίαν καὶ τὴν ἀντίνην διδασκαλίαν Πίσεως ὄμολογοῦμεν πάντες οἱ ὄρθδοξοι
Χριστιανοί, καὶ ὅτι ἐν Μυζικὸν Σῶμας βάσα ἀντί, μίαν κεφαλὴν ἔχει τὸν Κύ-
ριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Αὐγία, ὅτι ἡ διδασκαλία της εἴναι Αὐγία, ἐπει-
δὴ δὲν περιέχει εἰς τὴν ὄμολογίαν τῆς Πίσεως, ὀδένα ψεῦδος, ὥστε ἀδικον-
τὶ, ἡ ἀντίκειμενον τῆς ἀληθεῖας ἀρετῆς, ἡ τῆς διδασκαλίας τῶν ἡδῶν, καὶ ὅτι
εἰς ἀντίνην ἡ ἀληθεῖας θυσία ἀποτελεῖται, διὸ ἡς ἀγιαζόμενα; ἡ τὰ ἀληθῆ
Μυζήρα, διὸ ὡν, ὡς ἐκ πηγῶν τῆς Σωτηρίας, ἀρουρόμενοι τὸ καθαρὸν ἐκεῖνο,
καὶ ζῶν ὑδωρ, ἀποτάλινομεν τὸν ὑπὸ τῶν ἀμαρτιῶν μας, καὶ ἐνδυναμώμενα,
διὰ νὰ ἀπεράσωμεν τὸ σάδιον τῆς ἀρετῆς. Καθολική, ὅτι καθόλε, εἰς ὅλον
τὸν Κόσμον διεστάρη ἀπὸ τὴν πρώτην κηρύξιν τῇ Εὐαγγελίᾳ, διὰ μέσου
τῶν Αὐγίων Αποσόλων, ἡ ἀληθεῖας Εὐκλησία, καὶ εἰς ὅλες τὰς παρεληγυ-
δότας χρόνες, μὲ δύο Χεῖρας κρατεῖσα τὴν ἀληθείαν διέμενε πολεμώμενη
παρὰ τοστάν Αἰρετικῶν, καὶ θέλει μείνει ἕως τῆς συντελείας τῇ αἰώνιος,
κατὰ τὴν ἀφευδῆ Επαγγελίαν, τῇ Σωτηρίᾳ ἡμῶν, ὅπερ ἐίπε τοῖς Αποσό-
λοις,

(α) Πρὸς Τιμόθ. κεφ. β. 20. (β) Δόγμα 5'. ἐν τῇ πρὸς Τιμόθ. Επισ. Β'. Τόμ.
2. σελ. φορ'. γραμ. νδ. ἐκδ. Μογντ. αψά. (γ) Οὐχὶ μόνον τὸν πρῶτον λόγον πε-
ρὶ Επικερφῆς τῇ Παύλῳ ἀνέγνωστα ἀλλὰ καὶ τὸν δεύτερον, καὶ τὰ περιστότερα Βιβλία τῷ
Αὐγίᾳ Αὐγεστίνῃ· εἰς τὸν πρῶτον λόγον ὀδεῖς λόγος περὶ τῷ Παύλῳ, εἰς τὸν δεύτερον
ναι ὀμιλεῖται, τὸν ὄνομάζει λύκον, καὶ πρόβατον τὸν Αὐγανίαν, τὸν δητὸν ὄμως ὅπερ ἀναφέρεται
ὁ Συνγραφεὺς δὲν τὸ ὄνομα, ἀν καὶ ἀνω κάτω, δις, καὶ τρεῖς ἡφερα τὰς τόρες τῷ Αὐγίᾳ
Αὐγεστίνῃ. (δ) Εἰς τὸν ἀντὸν λόγον σελ. φορ'. γραμ. λβ'.

λοις, καὶ διὰ μέσου ἀνῶν τῇ Εὐκληγίᾳ,, Γδὴ ἐγὼ μεθὲν ἡμῶν εἰμὶ πάτερ τὰς ἡμέρας ἔως τῆς συντελείας τῆς αἰώνος (α). Καὶ τελευταῖον Αὐτόσολικήν, οὐτε οἱ Αὐτοί Αὐτόσολοι ἐδεμελίωσαν αὐτὴν ἀπὸ περάτων, ἔως περάτων, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, ὅτεν δὲ Μακάριος Παῦλος διαλεγόμενος τοῖς ἐν Εὐφεσῷ Χριστανοῖς λέγει· „Αὕτη ἡνὶ ἀκέτη ἐξεῖ ξένοι, καὶ πάροικοι, ἀλλὰ „συμπολῖται τῶν Αὐτοίων καὶ οἰκεῖοι τῇ Θεῷ· ἐποικοδομοῦσθέντες ἐπὶ τῷ θεῷ „μελίῳ τῶν Αὐτόσολῶν κτ. (β).”

§. 4. Λοιπὸν ἡ ὁρθοτομεῖσα Εὐκληγία τὸν λόγον τῆς Αὐληθείας, ἡ τὰς Αὐτόσολικὰς βεβαιώντα, καὶ κρατεύοντα θεσμὸς, καὶ τὸν Αὐτογιασμὸν τῆς Πνεύματος ἔχοντα, αὐτὴν μία, Αὐτοία, Καθολική, καὶ Αὐτόσολικὴ Εὐκληγία εἶναι, καὶ ἐπομένως, τῇ Γιοτῷ Χριστῷ, ὅπερ ἔκλεισε τὰς Αὐτόσολικας, καὶ τὰς ἐδυνάμεως μὲ τὸ Αὐτογιον Πνεῦμα, καὶ ὡς ἡ ἐν Ρώμῃ, τετέσι ἡ ἐν Βαβυλῶνι τῶν νῦν Λατίνων, ἡ ἡ Ρεφορμάτη, δηλαδὴ ἡ μεταρρυθμισμένη τῶν Λαθρονικῶν, τῶν Καλβινικῶν, τῶν Αναβαπτικῶν, καὶ τῶν ὄμοίων „Θεού μέλιον γὰρ ἀλλοι ὀδεῖς δύναται θεῖναι, κατὰ τὸν Μακάριον Παῦλον, „παρὰ τὸν κείμενον, ὃς ἔξιν Γιοτὸς Χριστὸς (γ)· καὶ ἔτι εἴτις ὑμᾶς Εὐαγγελίζεται παρὸ παρελάβετε, ἀνάθετα ἔξω (δ). Φανερὸν ὅμως εἶναι τοῖς πᾶσιν, οὐτε πάντοτε μὲν ἡ Εὐκληγία τῇ Θεῷ, εἰς τὸν τὸν Κοσμον, ὡς ἡ ναῦς εἰς τὰ κύματα, χειμάζεται εἰς πολλὰς θλίψεις· τώρα δὲ εἰς τὸ ἀρρώσιμένον διὰ νὰ εἰπῶ γε, γῆρας τὸ Κόσμος, πολὺ περισσότερον, παρὰ τὸν παλαιὸν καιρὸν ταράττεται· διότι οἱ πρώτοι διωγμοὶ τῆς Εὐκληγίας ἦσαν Τυραννικοὶ, ὅπερ ἥγειραν οἱ ἀστεβεῖς Τύραννοι, οἱ δεύτεροι καὶ ἀκόλθοι αὐτῶν, πλανητικοὶ, ὅπερ ἔκινησαν οἱ Αἱρετικοὶ, ὡς οἱ ἐνεργῶτες διωγμοὶ ὅπερ ἔγειρονται κατὰ τῶν Χριστιανῶν, εἶναι σύνθετοι ἀπὸ δόλον, καὶ δυνασίαν, καὶ ὁ δόλος, καὶ ἡ πλάνη εἶναι ἀπὸ τὰς Φευδωνύμιας Αρχιερεῖς, ὅσιότυτος σχῆμα, καὶ ἀγιότυτος ἐμφαινόντων, μὲ τὰ ὅποια μαγέυοντες τὰς ἀκοὰς τῶν Κρατέρων, τὰς ἀπατῶσι, καὶ ἀπὸ τὰ ὅποια ἡ δυνασία προβάλλεται· ἀλλὰ ὅμως ἀληθινώτατον εἶναι πῶς, „καὶ πύλαι ἢδε ἡ κατισχύστων αὐτῆς (ε).

§. 5. Οὐκοιάζει ἡ Εὐκληγία μὲ καράβι, ὡς λέγει ὁ Γερὸς Επιφάνιος (Ζ), ἡ ὅποια εἶναι συνθεμένη ἀπὸ πολλὰ ξύλα. Εἴσωντας καὶ ἡ ἔχη τὸν

Ε 3

τρόπον

Τῆς ἀληθινῆς
Εὐκληγίας.

Διωγμοὶ
τῆς Εὐκλη-
γίας.

Η Εὐκλη-
γίας ὄμοι-
σάζει τὴν
ναῦν.

(α) Ματθ. κεφ. κή. 20. (β) Πρὸς Εὐφεσ. κεφ. β'. 19. (γ) Πρὸς Κορινθ. Α'. κεφ. γ'. II. (δ) Πρὸς Γαλατ. κεφ. ἀ. 9. (ε) Ματθ. κεφ. ισ. 18. (ζ) Διὰ περισσότερους κατάληψιν, προσδέτω καὶ τὸ ἥπτον τῆς Αὐτογιασμοῦ Εὐκληγίας, τὸ ὅποιον ἡ ὁ Συγγραφεύεις τὸ ἀναρέται καταλέξιν, ἡ ὁ μεταφραστής νομίσας ἵσως τῆς Συγγραφέως νὰ εἶναι, τὸ μετέφρεσε διὸ καὶ ὡς ἐνρέθει ἀπὸ ἀντέγραψα, στε προσδέττων, στε ἀραικῶν ιστάει, καὶ μίαν κεραίαν. Εἴσοικε δὲ ἡ Αὐτοία τῆς Θεῷ Εὐκληγία νῆι. ναῦς „δὲ ἐκ ἀπὸ ἐνὸς ξύλου ἀρμίζεται, ἀλλὰ ἐκ διαφόρων. Καὶ τὴν μὲν τρόπιν ἀπὸ ἐνὸς ξύ- „λου κέκτηται, ἀλλὰ σ' μονοβόλως. Τὰς δὲ ἀργυρέας ἐτέρων, περιτόνεα τε ἡ σανιδίας, „ἡ τὰ χελύσματα, καὶ μέρη πρύμνης, καὶ τοιχῶν, καὶ ζυγωμάτων, ισίων τε, καὶ πηδαλίων, „ὅπουγε τε καὶ ἀσχετίων, οἰάκων τε, καὶ τῶν ἀλλων πάντων, ἐκ διαφόρων ξύλων ἔχει τὴν συναγω-

„ τρόπον μονόξυλον· διότι ἔσωντας καὶ νὰ ἔχῃ ἀυτὴ μίαν τὴν τρόπιν, δημιουργίας, ἐπάγω εἰς τὸν ὄποιαν οἰκοδομήν· εἶναι
„ λαδὴ τὴν πέτραν τῆς ὁμολογίας, ἐπάγω εἰς τὸν ὄποιαν οἰκοδομήν· εἶναι
„ συντεθειμένη ἀπὸ πολλὰς τάξεις· διότι ἔχει ἔξω ἀπὸ τὰς ὑπιρέτας τῶν
„ Μυσησίων τις, ταῦτα ἐν Γάμῳ σεμνὰς ὅντας, ὅθεν καὶ τιμᾶ τῶν γάμων,
„ μος, καὶ ἡ κοίτη ἀμιάντος, ἔχει υἷςευτὰς θαυμασίες, καὶ ἐπαινεῖ τὰς τοιαύτας,
„ επειδὴ καταφρονίσαντες τὸν Κόσμον, ὡς δυνατώτεροι ἀγωνίζονται τὸν
„ ἀγῶνα τῆς δρόμου· ἔχει Παρθένος, καὶ ὑπερδοξάζει τὰς τοιαύτας, ὥσταν ὅπερ,
„ εἶναι ἐνάρετοι, καὶ μὲν ἐλαφρὸν πτερόν πετεύσοι τὴν ἕρεσαν τῆς Κόσμου κατά-
„ γαστιν διὰ τὴν θείαν τέττα δώρων, ἔχει ἐκείνης ὅπερ ἀρνήθηκαν τὸν Κόσμον,
„ ἔχει ἀκτίμονας, καὶ ἀυτὴν λοιπὸν τὴν Εὐκλησίαν καλεῖ ὁ Χριστὸς
„ Σῶμα τα, καὶ διὰ ταύτης ιερατένεις ὡς ἀνδρῶπος, δέχεται δὲ τὰ προσφερόμενα ὡς Θεός, προσφέρει δὲ ἡ Εὐκλησία τὰ τὰ Σῶματος ἀυτῶν, καὶ Αἴματος σύμβολα, ὅλου τὸ φύραμα ἀπὸ ἀρχῆς ἀγιάζοντα· „ διὸ καὶ δικαίως
„ πάντα ἀυτὴν καλέσεις, καὶ δικασίᾳ, καὶ ιατρεῖον, καὶ Φιλοτορίας δι-
„ δασκαλεῖον, καὶ Ψυχῆς παιδευτήριον, καὶ Γυμνάσιου δρόμων τῶν εἰς Οὐρανὸν
„ νέον ἡ Εὐκλησία πνευματικὸν καὶ ἥπτον Σῶματος, ἀλλὰ Ψυχῆς ἀπο-
„ μῆχον κηλίδα τοῖς πολλοῖς τῆς μετανοίας τρόποις. „ (β)

§. 6. Λέγεται ἔτι ἡ Εὐκλησία καὶ Γερὸν τέμενος ἐν ᾧ ἐιτεροχόμενοι
οἱ Χριστιανοὶ προσφέρεται τῷ Θεῷ τὰς ἐυχὰς ἀυτῶν, καὶ τὴν Λατρείαν, εἰς
τὸ ὅποιον γίνονται αἱ συνάξεις ἀυτῶν, καὶ θεῖαι μυσαγωγίαι, διὸ ὡς ἀγιάζονται οἱ ἀξίως προσφερχόμενοι. Εὐκλησίαι μεγάλαι καλεύνται ἐκεῖναι ὅπερ
ἔχονται Θρόνος Επισκοπῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

„ συναγωγήν. Εὐκάτη δὲ τέττον τῶν Αἰρέσεως μονόξυλος τις ἔστι, τὸν Χαρακτῆρα τῆς
„ Εὐκλησίας ἔχει υποφαίνει. Ή δέ Αγία Θεᾶς Εὐκλησία ἔχει μὲν Γάμον σεμνὸν, καὶ
„ τιμᾶ τὸν τοιότον· επειδὴ τίμιος ὁ Γάμος, καὶ ἡ Κοίτη ἀμιάντος· ἔχει ἐγκράτειαν θαυ-
„ μασιωτάτην, καὶ ἐπικινεῖ τὴν τοιστήν, επειδὴ ἀγῶνα ἀγωνίζεται, καὶ κατεφρόνησε τῆς
„ βίου, ὡς ἔτι δύνατωτέρα· ἔχει ἀτοταξιάνεις τῷ κόσμῳ, καὶ μὴ πενυσιασμένας κατὰ
„ τῶν ἔτι ἐν κόσμῳ ὑπαρχόντων, ἀλλὰ χαιρόντας τοὺς τοιστοις. „ Τέτοι εἶναι οἱ λόγοι τῆς Γερᾶς Επιφανείας, εὐρήσεις ἀυτῶν ἐν τῇ κατὰ Αἰρέσει μάλιστα ἔξαστος.
τὸν πρώτον τόμον, σελ. φή. τῆς ἐν Κολωνίᾳ ἐκδόσεως αχπερ.

(α) Οὐμλία ίε. εἰς τὴν πρὸς Κορινθ. Β. Επισ. σελ. χριστ. τόμ. έ. γραμ. ξσ'. ἐκδ. Μογυντ. αψιά. (β) Κατωτέρω τῆς ἀυτῆς ὄμιλοις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Περὶ τῶν Θεοπνέυσων Βιβλίων τῆς Νέας Διαδήκης,
καὶ περὶ τῆς ἀγράφης παραδόσεως.

§. 1.

Η Εκκλησία τῇ Χριστῷ μεταχειρίζεται μὲν καὶ τὰ θεόπνευσα Βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαδήκης, ἔχει δὲ καὶ τὰ Βιβλία τῆς Καινῆς Διαδήκης, ὡς ὑπαγορευθέντα ὑπὸ τῇ ἀυτῇ καὶ ἐνὸς Αὐγίς Πνεύματος, καὶ διὰ τῶν Προφητῶν, καὶ Αὐτοῦ διαδέντα εἰς ἡμᾶς, τὰ ὅποια ὄνομάζομεν Θεόπνευσα, Αὐγίστραφα, καὶ Κανονικὰ (ὡς περιέχοντα θείας κανόνας, ὅπερ χρεωτεῖται εἰς τὴν Πίσιν, καὶ εἰς τὰ ἥδη νὰ ἀκολευθῶμεν) πρὸς διαφορὰν τῶν ἀποκρύφων τε καὶ ἀκανονίσων· διότι ὡσία τῆς καθ' ἡμᾶς Γεραρχίας εἶναι τὰ θεόπνευσα λόγια, ὡς λέγει Διονύσιος ὁ Αρεοπαγίτης (α) εἰς τὰ ὅποια ὡς ἀληθῆ καὶ ἀναμφίβολα ἐπεριειδόμενοι πιστέομεν, ἐπειδὴ εἰς τὰ περὶ Θεοῦ δὲν ἔχομεν χρείαν ἀνθρωπίνων λογισμῶν· διότι οὐένδρομεν πῶς ὁ Συλλογισμὸς ἐπενοῦνται παρὰ τῶν φιλοσόφων, ὡς ὅργανον τοῖς διαλεγομένοις εἰς κατασκευὴν, ἢ ἀνασκευὴν τῆς προκειμένης· ὡς ἀποδίδεται τὴν σκαπάνην, ἥγεν δικέλλιον εἰς τὸν σκαπάνηα, καὶ τὴν κώπην εἰς τὸν πλέοντα, ἀλλὰ οἱ περὶ Θεοῦ λόγοι δυσθεώριτοι, ἢ μᾶλλον ἐπειν ἀκατάλιπτοι οὐτε εἰς πασαν τὴν γενητικὴν φύσιν, καὶ εἰς ἐκείνας ὅπερ ἐμποδίζει· ὃ ἐκ τῆς ἀμαρτίας γενόμενος ζόφος, καὶ τὸ παχὺ τέτο σῶμα, διὰ τέτο χρεωτεῖται οἱ Ευτεβεῖς νὰ μὴν ἀμφιβάλλωμεν εἰς τὰ τῆς Θείας Γεραφής, ἀλλὰ εἴξεν ὅλης φυχῆς μᾶς νὰ ὑποτάστωμεν πᾶν νόημα εἰς ἀυτὴν, μιμέμενοι τὸν Αὐθεακό, διὰ ἀπεφάσισται κατὰ τὴν θείαν προσαγήν νὰ θυσιάσῃ τὸν μονογενῆ τῷ Υἱῷ Γερακή, καὶ τὸν Νῷε ὅπερ ἐπίσευστε τὸν μετ' ὀλίγον γενισόμενον κατακλυσμόν.

§. 2. Λοιπὸν ἡ Θεία Γεραφή εἶναι ὁ Λόγος τῇ Θεοῦ, ὁ παρὰ τὴν Πνεύματος ἀποκαλυφθεῖς, καὶ τοῖς Προφήταις, καὶ Αὐτοῦ διαδένται, καὶ ἐν ταμείοις σημιωθεῖς, διδάσκων τοὺς ἀνθρώπους περὶ τῆς ὑπάρχεως τῇ Θεῷ, τῆς Θελήσεως, καὶ τῶν λοιπῶν· ὃς ἀγραφος ὡν ἐώς τὴν Μωϋσέως, ὑπερον ἀρχησεις νὰ γράφεται τόσον εἰς τὰς Γεράκις Βιβλίας τῆς Παλαιᾶς Διαδήκης, διὸ ἀς ἀνωτέρω ἔπιομεν, ὅσον καὶ εἰς τὰς Βιβλίας τῆς Καινῆς Διαδήκης, ἀιτινες διαλαμψύνεται τὴν ἔνσαρκον Σωτῆρον οἰκονομίαν τῇ Κυρίᾳ ἡμῶν Γεράκις Χριστῷ· τὴν Εὐαγγελικὴν αὐτῇ διδασκαλίαν, καὶ τὸ κίρυγμα τῆς βραντίς Βασιλείας, μόνη σωτηρίας πρόξενος, καὶ πίσις ἀληθῆς τῆς Αὐτοῦ διαδήκης Καθολικῆς, καὶ Ορθοδόξης Εκκλησίας· Πᾶσαι δὲ αἱ τῆς Καινῆς Διαδήκης βίβλοι Γερακή, αὗται ἀριθμεῖται.

Θεόπνευσοι
βίβλοι τῆς
Καινῆς Δια-
δήκης.

Οὐτι δὲν
πρέπει ἡμέραι
οἱ Χριστιανὸι
νὰ ἀμφι-
βάλλωμεν
εἰς τὰ τῆς
Γεραφῆς-

Τι ἐστιν ἡ
Θεία Γεραφή.

Ἐώς πότε
ἥν ἀγρα-
φος ὁ λό-
γος τῇ
Θεῷ.

(α) Εκκλησ. Γερακή. κεφ. ἀ. ἐδαφ. 4.

§. 3.

Εὐαγγέλιον κατὰ
Ματθαῖον.

Εὐαγγέλιον κατὰ
Μάρκον.

Εὐαγγέλιον κατὰ
Λαζαρί.

Εὐαγγέλιον κατὰ
Γωάννην.

Πράξεις
τῶν Απόστολων.

δ. 3. Α' τὸ κατὰ Ματθαῖον Γερὸν Εὐαγγέλιον, ὃ πρώτος τῶν Εὐαγγελισῶν συγέραφεν ὁ Ματθαῖος εἰς Εβραικὴν, ἡ μᾶθη Συριακὴν, ἥτις ἦτον εἰς χρῆσιν μεταξὺ τῶν τότε Ἰδαίων, ὡς οἱ πλείους λέγοντες, „Ματθαῖος μὲν γάρ πρότερον Εβραῖος κηρύξας, ὡς ἔμελε καὶ εὑρετής ἴεναι, πατρίῳ γλώττῃ γραφῇ παραδέει τὸ κατ' ἄυτὸν Εὐαγγέλιον, τὸ λεῖπον τῇ ἄυτῃ παραστάχ, τέτοις ἀφ' ὧν ἐξέλλειτο, διὰ τῆς γραφῆς ἀπεκλήσθεν· (α) μετὰ ἑταῖρον δικτῷ, τῆς τε Χριστῆς Αὐτοῦ φεως ἐν Γερεσταλήμ τῆς Παλαισίνης, ἐμκηνέυδη δὲ εἰς τὴν Ελληνικὴν διάλεκτον ὑπὸ Γωάννης τῆς Εὐαγγελιστῆς, κατὰ τὴν κοινοτέραν δόξαν· περιέχει ἄυτη ἡ Γερά βιβλος τὸν τε Χριστὸν κατὰ τὸ ἀνθρώπινον Γενεαλογίαν, τὴν Ζωὴν ταύτην Διδασκαλίαν ταύτην, καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἀνθρωπίνης Γένεσιν· Β'. τὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον, ὃ διδαχθεὶς παρὰ τὴν Αποστολὴν Πέτρον, ἀυτὸς ὁ Γερός Μάρκος τὸ ἔγραφεν εἰς τὴν Ρώμην, ἑτι δέκα μετὰ τὴν Αὐτοῦ φιλίαν τῆς Χριστῆς ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Γωάννης· ἦν Τιμοθεός τῆς Μαρίας διπλῶς ἐδέχθη τὰς Αποστολὰς εἰς τὸν οἶκον τῆς ἐν Γερεσταλήμ, καὶ ἀνεψιός τῆς Βαρθολομαίου, κτ. Διὰ ἀυτὸν τὸν Μάρκον θέλει ἀναφέρομεν πλατύτερον εἰς τὸ ἀκόλθευτον βιβλίον. (β) Γ'. τὸ κατὰ Λαζαρί Εὐαγγέλιον· ὃ τοις ὁ Λαζαρὸς ἦν μαθητὴς καὶ συνοδοπόρος τῆς Παύλου, ὡς ὁ Μάρκος τὴν Πέτρον, καὶ συνέγραψε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὰς Θύβας τῆς Βοιωτείας δεκαπέντε, καὶ κατ' ἄλλας καὶ. ἑτι μετὰ τὴν Αὐτοῦ φιλίαν τῆς Κυρίας, εἰς Ελληνικὴν διάλεκτον, καὶ πολλὰ διπλῶς οἱ ἄλλοι Εὐαγγελισταὶ ἀπεσιώπησαν, ἀυτὸς ἀνεμνημόνευσε, καὶ ἡχοβιώστεν ἀπ' ἀρχῆς. Δ'. τὸ κατὰ Γωάννην Εὐαγγέλιον· ὁ Ιωάννης ἦν μεν Τιμοθεός Ζεβεδαίος, καὶ Σαλώμης, ἀδελφὸς δὲ της Αγαθού τῆς Μεγάλης, ὃς κατὰ τὸν Ευσέβιον (γ), „Τὸν πάντα χρόνον ἀγράφω κεχρημένου, κηρύγγητι, τέλος καὶ ἐπὶ τὸν γραφὴν ἐλθεῖν τοῖας δέ χάριν ἀτίας· τῶν προσαναγγερέντων τριῶν· (ἴται Εὐαγγελίων) εἰς πάντας ἦδη, καὶ εἰς ἀυτὸν διαδεδομένων, ἀποδέξασθαι μὲν φασίν, ἀλλίθειαν ἀυτοῖς ἐπιμαρτυρήσαντα· μόνην δὲ ἀρκετοῦ λείπεσθαι τῇ γραφῇ τὴν περὶ τῶν ἐν πρώτοις, καὶ κατ' αὐτοῦ τῇ κηρύγματος ὑπὸ τῆς Χριστῆς πεπραγμένην διήγυησιν·“ ἐξέδωκε δὲ ταύτην τὸν Βιβλον εἰς Ελληνικὴν διάλεκτον ξένον· ἑτι μετὰ τὴν Αὐτοῦ φιλίαν τῆς Κυρίας ἡμῶν, ἐν τῇ Εφέσῳ τῆς Ασίας, πρὸς ἀνατολικὴν τὸν αἱρετικῶν Κηρύκθη, Εβίωνος, καὶ ἐτέρων καὶ β'. πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν σιωπηθέντων παρὰ τῶν ἄλλων Εὐαγγελισῶν· διοτὶ τὸν τῶν δύο πρωτέων χρόνων τῇ κηρύγματος Γεροίαν ἀυτὸς συνέγραψε, καὶ ὑψηλότερα ἀπὸ τὰς ἄλλας ἐσύνθεσεν, ὅθεν καὶ μὲν τὸν Τιμοθέτην ἀετὸν παραβάλεσθαι. Ε'. ἡ βιβλος τῶν Πράξεων τῶν Αποστόλων, Ελληνὶ γεγραμμένη, παρὰ τὴν Εὐαγγελιστῆς Λαζαρί, περιέχεται Γεροίαν ετῶν καὶ β'. ἀπὸ τῆς Αὐτοῦ φεως τῆς Κυρίας ἔως εἰς τὸν τέταρτον χρόνον τῆς βασιλείας τῆς Νέρωνος· αἱ τῶν Απο-

(α) Εὐσέβ. Εκκλησ. Γερ. βιβλ. Γ. μερ. κδ. (β) Γερ. τὸ ι. κεφ. τῆς πρώτης βιβλίου τῆς παρέστης Εκκλησιαστικῆς Γεροίας. (γ) Εν τῷ ρηθένετι τότε.

Αποσόλων ἐπισολαὶ ἀπασαι Εὐκλησί συνεγράφησαν, ἐξαιρῶν τὴν πρὸς Εβραίας, καὶ ἀπὸ μὲν τὸν Μακένιον Πάντον ιδ. ἐγράφησαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶχε τὸν πρῶτον τόπον σ. Ή πρὸς Ρωμαίας Επισολὴ, ἐχὶ πῶς νὰ ἐγράψῃ ἀυτὴν πρώτην, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀξίαν, καὶ μεγαλειότητα τῆς πόλεως, ἀυτῇ ἡ ἐπισολὴ ἐπέμφθη ἀπὸ Κορινθον διὰ Φοίβης τῆς διακονίσσης τῆς εν Κεγχρεᾶς Εὐκλησίας, μετὰ τὴν τὴν Κυρία Ανάστασιν ἔτη καὶ. ἡ καὶ. Ζ'. ἡ πρὸς Κορινθίας α'. επισ. πεμφθεῖσαι ἀπὸ Φιλίππων, ἡ καὶ ἄλλας ἀπὸ Εφέσων, διὰ Στεφανᾶ, καὶ Φαρούκα, καὶ Α' χαιρεῖ, καὶ Τιμοθέου, ἀπὸ τῆς τὴν Κυρία Ανάστασεως ἔτη καὶ. Οἰκκιένιος. (α) - Η'. ἡ πρὸς Κορινθίας β'. επισ. ἀπὸ Φιλίππων τῆς Μακεδονίας τῷ ἐπομένῳ ἔτει ἐγράψῃ καὶ ἐπέμφθη διὰ Τίτων, καὶ Δικαῖα. Θ'. Η πρὸς Γαλάτας ἀπὸ Ρώμης τῷ ἀντῷ ἔτει ὀλίγου τὶ πρότερον ἀπὸ τὴν πρὸς Ρωμαίας, ἡ καὶ ἄλλας ἄλλας. Ι. Η πρὸς Εφεσίας, ἐγράψῃ καὶ ἐπέμφθη ἀπὸ Ρώμης καὶ. ἔτη Τίτης 18 Κυρία Ανάστασεως, διὰ Τυχικῆ. ΙΑ'. Η πρὸς Φιλίππησίας ἐν ίω ἀντῷ ἔτει ἐγράψῃ ἀπὸ Ρώμης καὶ ἐπέμφθη διὰ Επαφροδίτης ἐνὸς τῶν ἐβδομήκοντα Αποσόλων. ΙΒ'. Η πρὸς Κολασσαῖς ἐν τῷ ἀντῷ ἔτει, μὲ τὰς ἀνωτέρω δύο, ἀπὸ Ρώμης ἐγράψῃ, καὶ ἐπέμφθη διὰ Τυχικῆ, καὶ Ονυχίων. ΙΓ'. Η πρὸς Θεσσαλονίκεις α'. ἐγράψῃ μετὰ καὶ. ἔτη τῆς τε Κυρία Ανάστασεως, ἐξ Αθηνῶν, ἀν καὶ διὸ Βιργίνιος (β) λέγει πῶς εκ Κορινθίων ἐπέμφθη. ἀυτὶ εἴνι ἡ πρώτη Επισολὴ, ὡς λέγει δο Χουσόσομος (γ) καὶ δο Θεοδώρητος (δ) ΙΔ'. Η πρὸς Θεσσαλονίκεις β'. ὅλιγον καιρὸν υπερον ἀπὸ τὴν πρώτην, ἐγράψῃ ἐξ Αθηνῶν, ἀν καὶ ἄλλοι ἄλλας θέλεστι. ΙΕ'. Η πρὸς Τιμόθεον α'. εγράψῃ ἀπὸ Λαοδικείας ἔτη καὶ. μετὰ τὴν Ανάστασιν τὴν Κυρία. ΙΞ'. Η β'. πρὸς Τιμόθεον τῆς Εφεσίων Εὐκλησίας, διὰ ἐπροχειρίσθη πρῶτος Επίσκοπος, ἐγράψῃ ἀπὸ Ρώμης ἔτη λαζ. μετὰ τὴν Ανάστασιν τὴν Κυρία, σταυρὸν δευτέρᾳ ἐπαραστάθη δο Παῦλος ἐμπροσθεν τὴν Νέρωνος Καίσαρος. ΙΖ'. Η πρὸς Τίτον Επισολὴ, τῆς Κριτῶν Εὐκλησίας πρῶτον Επίσκοπον, ἐγράψῃ ἀπὸ Νικοπόλεως Τίτης Μακεδονίας, ὥστι Τίτης Η πείρας ἔτη καὶ. μετὰ τὴν Ανάληψιν τῆς Κυρίας. ΙΗ'. Η πρὸς Φιλήμονα ἀνδρα ἐγενεῖ καὶ ἐνδοξούεις τὸς Κολασσαῖς, ἢ οἱ Ρωμίας, ἐγράψῃ ἀπὸ Ρώμης ἔτη καὶ. μετὰ τὴν Ταφῆς Ταφῆν, καὶ ἐπέμφθη διὰ Ονυχίων δύλων τῇ ἀντῷ Φιλήμονος. ΙΘ'. Η πρὸς Εβραίας ἐγράψῃ ἀπὸ Γατάιας ἔτη καὶ. μετὰ τὴν Ανάληψιν τῆς Κυρίας καὶ ἐπέμφθη διὰ Τιμοθέου. Κ'. Η τῇ Γακώβῳ καθολικῇ Επισολὴ 8τῶ λεγομένη, σπειδὴ ἐγράψῃ πᾶσι τοῖς πισσοῖς, καὶ περιέχει πλέον τῶν ἄλλων, ὅτι ἡ Πίσις χωρὶς τῶν ἔργων, ἐδύναται σῶσαι τὰς πισένουτας. ΚΑ'. Η τῇ Πέτρῳ Καθολικῇ πρῶτη Επισολὴ ἐγράψῃ ὡς λέγεστι τινὲς ἐκ Ρώμης, ὥστι ἀυτὸς καλεῖ Βαβυλῶνα ἔτη μηδ. μετὰ τὴν Χριστὸν Ανάληψιν,

Επισολαὶ τῶν Αποσόλων.
Πρὸς Ρωμαίας.

Η πρὸς Κορινθ. Ια.

Η πρὸς Κορινθ. β.

Η πρὸς Γαλάτας.
Η πρὸς Εφεσίας.
Η πρὸς Φιλίππησίας.

Η πρὸς Κολασσαῖς.

Η πρὸς Θεσσαλον.

Η πρὸς Θεσσαλ. β.
Η πρὸς Τιμόθ. α.
καὶ β.

Η πρὸς Τίτον.

Η πρὸς Φιλήμονα.

Η πρὸς Εβραίας.
Γακώβῳ Καθολικῇ Επισολῇ.

(α) Εἰς τὴν πρὸς Κορινθ. Α'. σελ. νιδ. τόμ. α. ἐκδόσ. Παρισ. αχλ. (β) Χρον. α. σελ. τλά. Εκδοτ. Εμπει. αφί. (γ) Τπόδ. τῆς πρὸς Ρώμης Επισ. (δ) Εἰς τὴν Προθεωρίαν τῆς Ερμηνείας τῶν ιδ'. Επισ. τῇ Αγίᾳ Παύλῳ.

καὶ ἐπέμφθη διὰ Σιλβανᾶ, μάλιστα πρὸς τὰς Γεδαιίες, ὃν κατ’ ἔξοχὴν ἦν Αὐτόποδος, ὡς ὁ Παῦλος τῶν Εὐθυκῶν· πᾶσα δὲ ἀντὶ ἡ Εὐπίσολή ἥδικὴ ἐσί. ΚΒ'. Ή τε Πέτρος Καθολικὴ β'. ἐγράφη ἀπὸ Ρώμης ἔτι καὶ μετὰ τὴν Αὐτάσσιν εἰς τὸν ἐσχατὸν χρόνου τῆς ζωῆς τοῦ. ΚΓ'. Ή τε Γάννας Καθολικὴ Εὐπίσολὴ α'. ἐγράφη ὀλίγους καιρὸν ἀφ' ἣ ἐγράψε τὸ Εὐαγγέλιον, διὰ τὴν ὄποιαν λέγεται ὁ Εὐστέβιος (α) „Τῶν δὲ Γάνναν „νε συγγραμμάτων, πρὸς τῷ Εὐαγγελίῳ, καὶ ἡ προτέρα τῶν Εὐπίσολῶν, „παρὰ τε τοῖς νῦν, καὶ τοῖς ἔτεροι ἀρχαῖοις ἀναμφίλεκτος ὀμολογοῦται, ἀντί „λέγονται δὲ αἱ λοιπαὶ δύο. „ ΚΔ'. ἐν τῷ ἀυτῷ ἔτει ἐγράφη καὶ ἡ β'. πρὸς τινα Κυρίαν ὄνομαζομένην Εκλεκτήν. ΚΕ'. ἔτι ἐν τῷ ἀυτῷ ἔτει καὶ ἡ γ'. πρὸς Γάϊον. ΚϚ'. Ή τε Γέδα Καθολικὴ Εὐπίσολὴ. ΚϚ'. ἔτι λ'. ἀπὸ τῆς Χριστῆς Αὐταλήψεως, ἥτις σύντομος μὲν ἐσί, ἀλλὰ ὀφέλιμος καὶ ὀφειλάτη. ΚΖ'. Καὶ τελευταῖς βίβλος τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐσὶ Γάνναν τε Θεολόγος Αποκάλυψις, ἥτις μεταξὺ τῶν Γερῶν Βιβλίων των Γραφῶν ἡ σκοτεινοτάτη καὶ δυσκατάληπτος, γραφεῖσα παρὰ ἀυτῇ εἰς τὴν μῆσον Πάτμου πρὸ τεσσάρων ἑταῖρων τῆς ἀυτῆς ἀποβιώσεως, μετὰ τὴν Αὐταλήψιν τῇ Κυρίᾳ ἔτη ξδ.

§. 4. Οὗτος ἐσὶ ὁ κατάλογος, καὶ ἡ τάξις τῶν Γερῶν Βιβλῶν ἐκδεδομένων ἐντελῆ Παλαιᾷ καὶ Καινῇ Διαθήκῃ, τῶν ὄποιων οἱ λόγοι, ἐισὶν λόγοι τῆς ἀδείας ζωῆς· ἡ προτερεῖα λοιπὸν καὶ ἡ σχολὴ τῆς προσευχῆς, καὶ τῶν θείων Γραφῶν, εἶναι μάτιρ πασῶν τῶν ἀρετῶν ὡς λέγεται ὁ Γερὸς Αὐταλάσσιος (β) διότι διὰ τῆς προσευχῆς λαμβάνομεν ἀπὸ τὸν Θεόν πᾶν ζῆται, καὶ χάρισμα, διὰ τῆς προσευχῆς δὲ γνωρίζομεν ἀληθῶς τὸν Θεόν· „σχολάστατε γάρ φησι, καὶ γνῶτε ὅτι ἐγὼ εἰμὶ ὁ Θεός. (γ) „

§. 5. Εκ τῶν ἑνδέντων Γερῶν Βιβλῶν τῆς Θείας Γραφῆς, μανδάνομεν τὰ Σωτήρια, καὶ Θεία διδάγματα, πιστεύοντες ὅτι εἰς μόνος εἰσὶ ἀγεννήτοις τε, καὶ ἀναίτιοις, ὁ τῶν ἀπάντων Διμιοργὸς „, Εξ ἐκένυγε τε τὰ ἀγεννήτα „, φῦναι τὸν Λόγον, καὶ τὸ Πανάγιον Πνεῦμα· τὸν μὲν, ὡς Λόγον, ἐκ τε τῆς γενενώμενον· τὸ δὲ, ὡς Πνεῦμα, ἐκπορεύομενον. Ξυμπρόεισι γάρ „, τῷ Λόγῳ τὸ Πνεῦμα, ἢ ξυγγενώμενον, ἀλλὰ ξυνὸν, καὶ παρομαρτῆν, „, καὶ ἐκπορεύομενον· ἀλλὰ ἔτει τὸ Πνεῦμα πνοή τινα σόματος εἶναι φαμέν· „, ἀξύνθετον γάρ τὸ Θεῖον, καὶ ἀσχημάτισον· ὅτε τὸν Λόγον τεῖλον τὸν εἰς πέρα χειρέμενον· ἀλλὰ ἐνόσιον Λόγον καὶ ἐνυπόσατον Πνεῦμα· καὶ ἐν τῷ „, Πατέρι θεωρήμενα, καὶ καθ' ἐαυτὰ πιστεύομενα· ξυνημένατε, καὶ διηρημένα· να· τῷ μὲν ταῦτῷ τῆς φύτεως ἡνωμένα, τῷ δὲ τῶν ἴδιοιώτων διαφορῇ, „, καὶ ἐαυτὰ νοέμενα. „, (δ)

§. 6.

(α) Εὐκλητος. Γεροβ. βιβλ. γ'. πρὸς τὸ τέλος τοῦ κδ. κεφαλαίου. (β) Ιστορικὸς Σιναϊτης, Πατριάρχης Αὐτοιχέας, ἀλλ' εἰς ἕτοι τὸ μήτον τέτο εἰς τὴν ἀντέ βιβλον, τὴν δόηγης καλειμένην. (γ) Ψαλμ. μέ. (δ) Θεοδώρ. Κύρος, Εὐλην. Παθημ. θεέα πεντ. Β'. πρὸς τὸ τέλος.

§. 6. Αὐτὸς δὲ ὁ Λόγος τῆς Πατρὸς, βαλόμενος νὰ δώσῃ πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις τὰ Σωτήρια φάρμακα δὲν εμεταχαιρίδη ὑπηρέτας Αὐγγέλας, ὃ τε Ἀρχαγγέλας, ὃτε βραυόθεν ἀφηγεύεται μεγάλην φωνὴν καὶ σύμμετρον πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ ἐν μήτρᾳ Παρθενικῇ τὴν ἀνθρώπινον ἐαυτῷ περιπέτειαν σκηνὴν, προῆλθεν ἐκεῖθεν ἀνθρωπὸς ὄρωμενος, καὶ Θεὸς προσκυνόμενος, ἀπὸ μὲν τὴν Πατρικὴν ψήσιν πρὸ αἰώνων γεγενημένος, ἀπὸ δὲ τὴν Αὐγίαν Παρθένου, καὶ Θεολόχου Μαρίαν λαβὼν τὸ φαινόμενον πρόσφατος, ὃ αὐτὸς καὶ αἰώνιος, διὰ τὸ ὅποιον καὶ καλωτέρω δέλει ἐιπάμεν.

§. 7. Εἴτι μανδάνομεν ἀπὸ τὴν Θείαν καὶ Γεράνην Γραφὴν μεῖτα τὸν ἀεὶ ὄντα, καὶ ὡσαύτως, καὶ κατὰ τὰ ἀντὶ ἔχοντα, πῶς νὰ εἴναι τινὲς ἀόρατοι δυνάμεις ὅπερ ὑμνεῖται τὸν ποιτὴν, καὶ ὑπηρείσοι τῷ Θεῷ ἀυτῷ βαλήματι, ἐξ ὧν, τινὰς μεγάλας Αὐγγέλας, τινὰς δὲ Ἀρχαγγέλας ὄνομάζομεν, καὶ ἀλλας Αρχάς, καὶ Εξαστίας, Κυριότητας, Θράντας, καὶ ἄλλας πάλιν κατὰ τὴν τῶν Εβραϊών γλώσσαν Χερεβίμ, καὶ Σεραφίμ· ἀντὶς λέγομεν ἀγίας, ὡς μὴ ἔχοντες γῆγενον τί, τιμιωτέρες ἀνθρώπων, καὶ ὄμοδέλας, καὶ ὅπερ πέμπονται ἀπὸ τὸν Θεὸν εἰς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, ὡς εἰπεν ὁ Θεῖος Απόστολος· “Ἄχι πάντες εἰσὶ λειταργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποειδόμενα διὰ τὰς μέλλοντας κληρονομεῖν Σωτηρίαν;” (α)

§. 8. Τὸς δέγε δαμόνας, καὶ τὸν ἄρχοντα τέτων, ὃν Σατᾶν καλεῖται ἀντὶ τὰ Θεῖα λόγια, δῆλος δὲ κατὰ τὴν Εβραϊών φωνὴν, Αποσάτιν, καὶ Διάβολον, ὡς συκοφαντίαν τὸν Θεὸν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, καὶ γινόμενος αἵτια μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἔριδος, καὶ μάχης, δὲν λέγομεν πῶς ἐδημιεργήδησαν παρὰ τὰ πάντων Θεοῦ, πονηροί, τοιεποί, πῶς εἴνιαν μίαν τοιαῦτην φύσιν, ἀλλὰ διὰ τὴν παρατροπὴν, καὶ γυώμην τὰς ἐξέπετσαν ἀπὸ τὴν ἀγαθόντην εἰς τὴν κακίαν, καὶ ἐπειδὴ ὄρέχθησαν μεγαλύτερα, καὶ ἐδέχθησαν τὸ πάδος τῆς Υπερηφανίας, ἐξέπετσαν, καὶ ἐγυμνώθησαν τῆς ἐξ ἀρχῆς δοσείσης, ἀλιοῖς τιμῆς πρὸς τὰ τοῖς καὶ ὅσα ἀλλα πρεσβύειται ἡ Εκκλησία τῶν Χριστιανῶν.

§. 9. Πρέπει λοιπὸν (β) νὰ ἀναγινώσκωμεν ὡχὶ μόνον τὰ μαθήματα, τῶν Αποσόλων, ἀλλὰ καὶ τὰ Θεωτίσματα τῶν Προφητῶν, διῆτι ὅτῳ βλέπων πᾶς τις τὴν συμφωνίαν τῆς Θεολογίας τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης, δέλει θαυμάσει τὴν ἀλήθειαν, καὶ δέλει φύγη τὴν ἀθεον δόξαν τοῦ

Εὐσάρκωσίς τῆς Θεοῦ
Δόγμα.

Περὶ ταυ-
μάτων ἐρ-
γασίων.

Περὶ δαιμό-
νων.

Δόξαι περὶ
Θεῶν τῶν
Εἰδώλων.

Δια-

F 2

(α) Πρὸς Εβρ. κεφ. ἀ. 14. (β) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον τῆς Θεοδωρῆτος ἐνεργειας καὶ ἀντὶ τὸ ἐδάφιον. “Αἰναγωγέσον δὲ ἐ μόνον τὰ τῶν Γελῶν Αποσόλων μαθήματα, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν θείων προρητῶν δεσπώσματα· ἔτῳ γάρ τις ἡ τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Νίεας τὴν ξυμφωνίαν δρῶν, θαυμάσεται τὴν ἀλήθειαν, καὶ φεύγεται μὲν Διαφόρες τῆς Μηλησίας, καὶ τὰ Κυρηναϊκά Θεοδώρες, καὶ Ευηνησίες τῆς Τεγεαίτος ἀθεον καὶ μετ’ ὀλίγην . . . φεύγεται δὲ καὶ τῶν Στοικῶν τὴν ἀπερτῆ περὶ τὴν Θεῖον δόξαν· σωματοειδῆ γάρ ἔτοι τὸν Θεὸν ἐφασκεν εἶναι· βελεύσεται δὲ καὶ Πρωταγόρες τὰς ἀμφιβόλεις περὶ τῆς Θεοῦ, καὶ ἀπέταξε λόγης . . . καὶ μετ’ ὀλίγην . . . ἀποδέξει δε καὶ τῶν ἀλλων μυθολόγων τὸν πλάνον.

Διαγόρας Μιλήσιος, (α) Θεοδώρε 18 Κυριναίος (β) ἡ Εὐημέρε 18 Τεγεάτες (γ)
δέ-

(α) Διαγόρας Μιλήσιος ὅτι λεγόμενος ὅτι ἐκ τῆς ηὗται Μίλας ἦν, τόσον κοινῶν ὡς ἄδειος ἐνομίζετο, ὅπερ πολλάκις οἱ Συγγραφεῖς ἀντὶ νὰ ἀνομάσωσιν ἔνα ἄδεον ὅποιας δῆποτε πατριδος, ἔλεγον Μιλήσιος, ἢτε Μίλιος, ὅτις διδυραμβοκοιδὸς ἦν κατὰ τὸν Εὔπειρικὸν Σῆμτον, ὃς εἰς τὸ ἀ. ὑπόμνημα κατὰ Φυσικῶν λέγει, „Διαγόρας ὁ Μίλιος „, διδυραμβοκοιδός, ὡς φασὶ, τὸ πρῶτον γενόμενος ὃς εἰς τὴς ἡ ἀλλοι δεῖποιδιάμων“ ὃς „γε ἡ τῆς ποιήσεως ἑαυτὴ κατέλεξατο τὸν τρόπον τέτον· κατὰ δαιμόνα ἡ τύχην πάντα τα τελεῖται, ἀδικηθεὶς δὲ ὑπέτοντος ἐπιορκήσατος, ἢ μηδὲν ἔνεκα τέττα παδόντος μετεπικαθίσατο εἰς τὸ λέγειν μὴ εἶναι Θεόν.“ Αὐτὴν τὴν ἀδικίαν περιγράφεισον ὁ Σεΐδας, ἢ ὁ Ηὔσυχιος τοιτοτέρος· Παιάνια ἐκλεψέ τις ἀντῶ ἢ μεθ ὅρκος ἡρεύσατο τὴν αἰλοπήν, ἢ δύως ὑπερού ἐφάνη εἰς τὸ φανερόν. Οργιάδη ὁ Διαγόρας, ἢ ἐπόσιμεν τῶν Θεῶν τὴν ἐτοίμην ἐκδίκησον, ἀλλὰ ἔχι μόνον ὁ κλέπτης δὲν ἐτίμωρεντι παρὰ τῶν Θεῶν, ἀλλὰ ἢ ἐπαίνων ἡ τιμᾶν ἥξιαντη παρὰ τῶν ἀνθρώπων· ὅτεν σφαλερῶς ἐσυκπέρανεν ὁ Διαγόρας, πῶς ἐκ θεοῦ Θεός, ἢ ἔχι μόνον ἐν λόγῳ, ἀλλὰ ἢ ἐν ἐργῷ ἐδιδάσκει, τὴν ἀποτέλεσμαν δόξαν, εἰς βιβλίον λεγόμενον Φευγίας λόγοις. ἢ κατὰ τὸν Σείδαν ἀποκυργίζοντας. Εἴτεροι δὲ φασὶ πῶς ἐκαταφρόνησε τὴν πυργοφόρον Δίηντρον, ἢ τὰ ἀντῆς μυστήρια, ἢ παντοῖοις τρόποις ἐδοκίμαζε νὰ ἀποδιώξῃ τὸς ἀνθρώπων ἀπὸ τὴν λατρείαν τῆς ἀντῆς Θεᾶς, διὸ ἢ παρ Αἴθριαιν ἐξοριδῇ, ἢ ἐδιοισθησαν δύο τάλαντα διὰ ἐκενοῦ ὅπε τὸν ἥφερεν εἰς Αἴθριας ζωντανόν, ἢ ἐναὶ διὰ ἐκενοῦ ὅπε τὸν ἐδανάτωνεν· ἀλλ’ εἰ τέτο ἀληθές ἐσι, δὲν ὄνομάζεται ὁ Διαγόρας ἄδεος, μόνον διατὶ ἀγνετο μιᾶς Θεᾶς τὴν λατρείαν. Επειδὴ πολλόντις ὁ ἔρως, ἢ ἐδίκησος ἢ ἀλλο πάδος ταράττει τὸν ἀνθρώπινον νῦν εἰς τρόπον ὅτι ἔχι μόνον κατὰ τὸν Γ' ωνταν τὸν Προφήτην, νὰ ὀργιζῶνται διὰ τὴν κολοκύνθαν τεσ, ἀλλὰ νομίζεσι νὰ εἶναι σοφοὶ ὄντυγιζόμενοι εἴναι τῶν ἔργων. Οι τοιέστοι ἐπρεπε νὰ νομίζωνται ἔχι ἄδεοι, ἀλλὰ ἀφρούσαι διότι σοχάζονται πως διατὶ δὲν βλέπουσι ταχεῖταν τὴν τιμωρίαν τῶν ἀνθρωπίων πονηρῶν πράξεων, διὰ τέτο ἔχεστιν ἔνλογον πρόφασιν, νὰ λέγωσι πῶς ποτὲ ὁ Θεός δὲν δέλει τιμωρήση τὴν κακίαν.

(β) Θεόδωρος Κυρηναῖος περιφόρος φιλόσοφος, ὅτος ἡρεύετο τὰν ὑπαξίων τῆς Θεᾶς, ἢ ἡδεῖς κατακριδῇ ὡς ἄδεος ἢ δὲν τὴν ἐβοήθη Δημήτριος ὁ Φαληρέν. Εἰδίσασκε προσέτι, ὅτι αἱ πράξεις τῶν ἀνθρώπων ἀδιάφοροι εἰσὶν, δηλαδὴ πῶς ἀπολελυμένως ἀδεμία πράξις ἐσὶν ἀγαθή, ἢ κακή, ἀλλ’ ὡς ἀναφερομένη, πότε νομίζεται ἀγαθή, πότε πονηρά. Ο Λαέτιος λέγει περὶ ἀντεῖ, εἰς τὸ βιβλ. Β'. παναγ. ι.ε. Ήν δὲ ὁ Θεόδωρος παντάπασιν ἀναιρῶν τὰς περὶ Θεῶν δόξας, ἢ ἀντεῖ πειραύχομεν βιβλίαν ἐπιγραφομένῳ περὶ Θεῶν, ἢ εὐκαταφρονήτῳ, ἐξ ἐ φασὶν, Επίκτηρον λαβόντα τὰ πλεῖστα εἰπεῖν. Αὐτὸν τοιέστοι βιβλίον ἐσώζετο, ίσως ἐφαινέτο, ἢν ὁ Θεόδωρος ἀγνετο καθόλει τὴν ὑπαξίων τῆς Θεᾶς, ἢτοι ἢν ἄδεος, ὡς δέλει ὁ Κικέρων, ἢ ἄλλοι, ἢ μόνον ἡρεύετο τὰ παρὰ τοὺς Εὐλόγους θεολογέμενα, ὡς λέγει Εὔπειρικὸς Σάξτος· ἀλλ’ ἢν ἀληθῆ εἶναι σᾶσα λέγει ὁ Εὐπίφανος, πρέπει βέβαια νὰ ἡτο ἄδεος.

(γ) Εὐημέρος Τεγεάτης, ἢτε Κώσος, ἢτε Σικελιώτης ἔγραψε περὶ Γερᾶς ἀναγραφῆς βιβλία τινὰ τὰ δότα ἀμποτες νὰ ἐσώζοντο, διότι ἐξ ἀντεῖ ἐδύνετο τις νὰ μάθῃ καταλεπτῶς τὴν μυθολογικὴν Γ' δορίαν τῶν Εὐλόγων, ἢ νὰ ἀντικριδῇ εἰς τὴν φευδὴν δόξαν τῶν ἐθνικῶν εἰδομολάτρων, διὰ τέτο μάλιστα ἀναφέρεστι πολλάκις ἀντά τὰ βιβλία Κλήμης ὁ Αλεξανδρεὺς, Θεόφιλος ὁ Αὐτιοχεὺς, ὁ Ευσέβιος, ὁ Θεοδώρητος, Μινύνος Φήλιξ, ὁ Α' ενέβιος, ὁ Λακταντίος, ὁ Αύγυστος, ἢ ἀλλοι τινές. Διὰ ἀντεῖ ὁ Κικέρων εἰς τὸ περὶ Θεῶν βιβλ. α. κερ. μά. λέγει quid? qui aut fortes, et claros, aut potentes viros tradunt post mortem ad Deos pervenisse, eosque esse ipsos, quos nos colere, precari, venerarique soleamus, nonne expertes sunt religionum omnium? quae ratio tractata ab Eumenero est, quem noster, et interpretatus, et secutus est peacter alios Ennius. Ab Eumenero autem et mortes et sepultura de-

Σέλει φύγει καὶ τῶν Στοῖκῶν (α) Γὴν ἀπρεπῆ περὶ τῷ Θεῷ δόξαν· διότι ἀντοὶ ἐλεγού τὸν Θεὸν νὰ εἶναι σωματοειδῆς· Σέλει συχαδῆ δὲ καὶ Πρωταγόρας (β) τὰς ἀμφιβόλιες περὶ Θεῶν, καὶ ἀπίστες λόγοις· διοίως Σέλει φύγει, καὶ τῶν λοιπῶν μυθολόγων τὴν πλάνην.

§. 10. Πρὸς τέτοις πρέπει νὰ ιένειρωμεν, ὅτι „Τῶν ἐν Γῇ Εὐκλησίᾳ πεφυλαγμένων δογμάτων, καὶ κηρυγμάτων, τὰ μὲν ἐκ τῆς ἀγράφω διδασκαλίας ἔχομεν, τὰ δὲ ἐκ τῆς τῶν Αποσόλων παραδόσεως διαδοθέντα ἦμην ἐν μυηρῷ παρεδείξαμεθα·“ ἀπερ ἀμφότερα τὴν ἀντὸν ἰσχὺν ἔχει πρὸς τὴν ἐυσέβειαν, φησὶν ὁ Βασίλειος (γ) εἰ γάρ ἐπεχειρήσαιμεν τὰ ἄγραφα φα τῶν ἐδῶν ὡς μὴ μεγάλην ἔχοντα τὴν δύναμιν παρατείσαι, λάθοιμεν ἦν εἰς ἀντὰ τὰ καίρια ζημιώντες τὸ Εὐαγγέλιον, μᾶλλον δὲ εἰς ὄνομα Φίλοις περιπέπτοντες τὸ κηρυγμα (δ). Καὶ Ιωάννης Δαμασκηνὸς (ε) λέγει.

F 3

8

monstrantur Deorum. Δηλαδή, τὶ δὲ; πάντες ὅσοι, τὰς ἀνδρείας, ισχυράς καὶ ἐνδόξας ἄνδρας, μετὰ θάνατον κηρύττεσσιν ὡς εἰς Θεὸς φάσσαι, ἢς ἡμεῖς σεβόμεθα, παρεκαλέμεναι, καὶ ἐνλαβόμεθα, ἐκ εἰσὶν ἀδεοι; τέτοιο ἀπέδειξεν ὁ Εὐημερος δὲν ἐξήγησε, ἡ πολεμίη, μεταξὺ ἀλλών, ὁ ἡμέτερος Εὔνιος. Προσέτι Εὐμπεικὸς Σηγτος λέγει εἰς τὸ ὄγδοον τῶν ὑπομνημάτων· πρῶτον κατὰ Φυσικῶν, περὶ Θεῶν β., „Εὐημερος δὲν ὁ ἐπικληθεὶς ἀθεος, φησὶν, ὅτι οὐν ἀπακτος ἀνθρώπων βίος, οι περιγενόμενοι τῶν ἀλλών ισχυει τε, καὶ συνέστει, ὡς πρὸς τὰ ὑπ’ αὐτῶν κελευθόμενα πάντας βίουν, τισδέζοντες μείζους θαυμασμοῦ, καὶ σεμιότητος τυχειν ἀνέπλωσαν περὶ αὐτὲς ὑπερβάλλονται τινα, καὶ θεῖαν δύναμιν, εὑδεν, καὶ τοῖς πολλοῖς ἐνομιδησαν Θεούς. Οἱ λάυτοι συγγραφεῖς λέγει εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, „ο Εὐημερος, ἐλέγει τὰς ιομιζομένας Θεές δυνατές τινας γεγονέναις ἀνθρώπων, καὶ διὰ τέτοιο υπὸ τῶν ἀλλών θεοποιηθέντας, δόξαι Θεές. Εκ τέτων τι θαυμαστὸν ἦν οι Εθνικοὶ ἐνδικίον τὸ Εὐημερος ὡς Α'θεον· ὅμως Θεόφιλος Α'ντιοχείας βιβλ. γ. σ.δελ. 121. ἐχὶ μόνον ἀθεον καλει τὸν Εὐημερον, ἀλλ' ἀθεώτατον, μάλιστα λέγει πῶς ἀντὸς ἐδιδασκεν ὅτι „, ἐξ οὐλα μὴ εἶναι Θεός, ἀλλὰ τὰ πάντα ἀυτοματισμῷ διοικεποδαι. Αὐτὸς ο Εὐημερος λοιπὸν ἴσχεντο τὴν ὑπαρξίαν ἐνὸς Θεᾶς ποιητᾶ τῶν ἀπάντων, μόνον ἐπειδὴ η ματαιότης, η η μωρία τινῶν, ἀποδέωσεν ἀνθρώπων ισχυράς καὶ ἀδρείας, φανεται πῶς δὲν διαφέρει ἀπὸ ἐκείνης ὅπερ λέγεστι πῶς δὲν διδεται ἀληθῆς Βασιλεὺς, ἐπειδὴ εἰς τὰς σκηνὰς τῶν Κομματικῶν βλέπεσσι τινὰς ὅπερ προστασιῶνται τὸ πρόσωπον τὸ Βασιλέως.

(α) Στωϊκοὶ λεγόμενοι παρὰ Ζήνωνος τὸ Κυπρίν, ὃς ἐδίδασκεν εἰς μίαν Στοὰν τὸν Α'θηνῶν. Α'ντοι ἐγράψασκον ἐνα μόνον Θεόν, καὶ κατ' αὐτὲς ἥτοι ἡ Φυχὴ τα κόσμου, τὸν ὅποτον ἐνόμιζον ὡς σῶμα της, καὶ τὰ δύο ὄμρη ἡνωμένα ὡς ἐν ὕδωρ τέλειον. Εἴχον καὶ ἐτέρας σφαλεράς δίξις, ἐλεγον πῶς ὁ ἀνθρώπως ἐδύνετο νὰ εἰναι ἐδαμάμων καὶ ησυχος μεταξὺ τῶν σκληροτέρων κολαστηρίων, καὶ δυσυχιῶν. Διὰ ἐνδαιμονίων αὐτοὶ ἐπίζευν τὴν κατὰ τὰς νόμιμας τῆς φύσεως, καὶ κατὰ τὸ ὄρθον λογικῶν, πολιτείαν, καὶ εἰς ὅλα τὰ πράγματα ἐπίζευν πῶς δίδεται μία ἀφεντος ειμαρμένη.

(β) Περιταγόρεις, περιβόητος φιλόσοφος ἐξ Α'βδήκων πόλεως Θράκης ἐδίδασκεν εἰς Α'θηνας, οὗτοι καὶ ἔξωροι θη, διατί ἐφαίνετο πῶς ἀρνῦτο τὴν ὑπαρξίαν τὸ Θεόν, ἀλλ' αὐτὸς τὴν ἀληθείαν δὲν αὐγῆτο τὴν ὑπαρξίαν τῶν Θεῶν ἀλλ' ἐλέγει πῶς δὲν ιένεται τὶ εἰναι ὁ Θεός· καὶ σταύρωσε πρὸς τὸν λαόν, περὶ Θεῶν, τόσον σκοτεινὸς ἐφαίνετο ὅπερ ιομιδη ὡς ἀθεος, οὗτοι καὶ τὰ βιβλία τε τῷ πυρ παρεδόθησαν εἰς Α'θηνας, ἢνθη, πρὸ Χ. Γ. ὑ. Χεόντας, καὶ ἐπινίγη εἰς τὴν θάλασσαν, ιδε τὸν Φιλάρετον, τὸν Δαέρτιον, τὸν Εὐμπεικόν Σηγτον, καὶ τὸν Κικέρον. (γ) Πρὸς Α'μφιλόχ. ἐν τῷ περὶ τὸ Α'γιον πνεύματος κεφ. κ. (δ) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον, ὁ ἀντός. (ε) Εὐ τῷ περὶ εἰκόνων Λόγῳ Α'. σ.δελ. Ψυχ. γραμ. η. ἔκδοσ. Βασιλ. αφος.

„ 8 μόνον γράμμασι τὴν Εὐκλησιασικὴν θεσμοθεσίαν παρέδωκαν, ἀλλὰ καὶ γράφοις τοῖς παραδόσεσι· ἀνάγνωσι ἡ τὸν Αρεοπαγίτην Διονύσιον (α) Δεχόμενα λοιπὸν ὡς ἀναγκαῖα ἀπλῶς εἰς τὴν σωτηρίαν τῇ ἀνθρώπῳ τὸν τε Θεῖον νόμον, τὰς προφητικὰς θεσμοθεσίας, τὰς ἐναγγελικὰς ἐντολὰς, τὰς ἀποσολικὰς παρανέσεις, καὶ τὰς ιερὰς τῆς Εὐκλησίας ἀγράφας παραδόσεις, τῶν δοποίων οἱ παραβάται, αἱρετικοὶ διομάχονται.

Τι ἐξην Πα-
ράδοσης
ἀγράφος.

§. II. Παραδόσις λοιπὸν ἀγράφος ἐσὶν ὅσια τῆς καθῆμας ιεραρχίας, ὡς καὶ ἔγγραφος, διὰ μέσου τῶν σεπτῶν λόγων ἀπὸ νῦν εἰς νῦν, μὲ ἀυλωτέρων μηδίσιν, καὶ γείτονά πως τῆς ὁρανίας ιεραρχίας, παραδομένη ἀνευ γραμμάτων αὐτοῖς παρὰ τῶν Αποσόλων· ἐπαγγὼ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντας δοκιμάζονται τὰς δοπούς τῶν ἀναγκαῖον τοῖς φρονίμοις, διὰ νὰ μὴν κλίνωσιν τὰς δοκιμάζονται τὰς δομάτας τῶν λόγων μὲ πάσαν δύναμιν, κατὰ τὴν ἐντολὴν τῆς Αποσόλου „ἄρα εὖ, ἀδελφοί σύκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις, ἃς ἐδιδάχθητε, εἴτε διὰ λόγων, εἴτε διὰ ἐπισολῆς ὑμῶν (γ) διότι οἱ εὐτεβεῖς χρέος ἔχοντες νὰ ἐξετάζωσι μὲ λογικὴν σκέψιν καὶ σοχατμὸν ἔκεινα τὰ πράγματα τῶν δοποίων ἡ φύσις δέχεται λόγουν, καὶ νὰ δοκιμάζωσι τὸ καλὸν, ὅπερ εἶναι ἀναγκαῖον τοῖς φρονίμοις, διὰ νὰ μὴν κλίνωσιν εἰς φλυαρίας, καὶ εἰς τὰ τυχόντα δόγματα· εἰς ἐκεῖνα τὰ πράγματα δὲ περί τοῖς πίσιν, χωρὶς τῆς δοποίας ἀδύνατον νὰ εὑαρεστήτῃ τινάς· ὅχι δημοσίᾳ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε, ἀλλὰ νὰ τὰ δέχεται μὲ τὴν πρέπεταν δοκιμήν, διότι ὥστερος ἴδιον ἐσὶ τῷ φίλοσόφῳ, ἡδὲν τῶν φυσικῶν ὄντων ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε μὲ μόνην τὴν πίσιν νὰ παραδέχεται, χωρὶς λόγων καὶ ἀποδείξεως, ὅπως ἴδιον ἐσὶ τοῖς εὐτεβεῖσιν νὰ δέχωνται πάντα τὰ ὑπὲρ φύσιν ὄντα μὲ μόνην τὴν πίσιν, καὶ ὅπερ ἀπλῶς μετὰ λόγουν καὶ ἀποδείξεως, πάρεξ τῆς ὄρος καὶ λόγου τῆς Εὐτεβείας· ἐπειδὴ διολογύθσιν δῆλοι οἱ φιλόσοφοι, πῶς πάσα διδασκαλία, καὶ διαγνωτικὴ μάθησις, (κατὰ τὸν Αριστοτέλην ἐν τῷ ἀ. τῶν ὑζέρων ἀναλυτικῶν) ἀπὸ προϋπάρχοσταν γνῶσιν γίνεται· κοινῶς δὲ δῆλοι οἱ πίσιοι διολογύστη, πῶς ἡ θεία Γραφὴ Παλαιά τε, καὶ Νέα, καὶ διὰ νὰ εἰπῶ ἐν συντομίᾳ, δῆσα ἡ καθῆμας Αγία τῆς Θεᾶς Εὐκλησία πρεσβένει, καὶ δοξάζει, ἔγγραφως ἡ ἀγράφως ἀντὰ παραδεξαμένη, πῶς ἐλαλήθησαν ἀπὸ αὐτοὺν τὸν Θεάνθρωπον Γητῶν, καὶ ἀπὸ τεῖς ιερές ἀντὶ μαδητὰς, καὶ Αποσόλους ἐπαραδώθησαν, καὶ πῶς ἐκρώθησαν, καὶ ἐβεβαιώθησαν ἀπὸ τὴν δοκιμασίαν, καὶ σκέψιν τοστῶν, καὶ τοιετῶν πηγευματοφόρων Πατέρων, καὶ Αγίων Συνόδων· καὶ ὥστερος οἱ ἐπιειδήμουσες πρέπει νὰ θεωρῶσι δύο τινὰ εἰς πᾶν ἐπιζητὸν γένος αὐτοῖς. μεν τὰς ἀρχὰς, αἱ δοποίαι ἀνάγκη νὰ ὑποδέτωνται, ὡς διολογύθσιν, τόσον ἀν διολογύθσιν, τόσον ἀν διολογύθσιν παρὰ πάντων, ἡ 8, διότι εἰς τὰς ἀναρρητὰς τὰς ἀρχὰς ὁδεῖς λόγος· β'. δὲ τὰ ἐκ τῶν ἀρχῶν συμπεράσματα,

τὰ

(α) Περὶ Εὐκλησ. Γελαρχ. κεφ. α. (β) Περὸς Κορινθ. Α'. κεφ. ια. 2. (γ) Περὸς Θεσσαλ. Β'. κεφ. β. 15.

τὰ δόποια συνάγονται δὶ αποδεικτικὸς λόγος κατὰ τὰ ὑποκειμένα ἐκάτε
ἐπισητε γένες· ὅτῳ καὶ οἱ ἔργασαι τῆς ἀληθείας, ἀνάγκη εἶναι νὰ συνά-
γωσι, καὶ νὰ βεβαιῶσιν ὡς πιστά, ἀπὸ ἀυτὰς μόνας τὰς θεοπνεύσεις γρα-
φὰς, ὡς ἀρχὰς ὁμολογουμένας παρὰ πᾶσι τοῖς Θεοσεβέσι, καὶ τῆς κανο-
νικῆς, καὶ πατρικῆς ἐκδόσεως, καὶ ὥχι ἀπὸ ἀπλῶς λόγων, καὶ συνιδείας ἀν-
θρωπίνης· διότι βέβαια, ἄριστα εἰς τὰ περὶ θεοῦ θέλει λέγει ἐκεῖνος, ὅπερ
ἢν λαλεῖ ἀπὸ ἐδικήν των γυνώμην, ὡς τὰ φαίνεται, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἀπό-
φασιν τῆς Θείας Γραφῆς, καὶ ἀπὸ τὰς Εὐηγγύτεις ἀυτῆς, τῶν θείων Πατέ-
ρων. Τις δὲ τόσον ἡλιότιος, μᾶλλον δὲ τότον ἀνόητος, ὅπερ ὅταν ὁ Θεὸς
τῶν ὅλων διδάσκει, νὰ ἀμφιβάλῃ, καὶ νὰ μὴν πιστεύῃ τοῖς λεγομένοις,
ἢ τε νὰ προσφέρῃ τόσον σέβας εἰς τὸν ἀπάντων Θεόν, ὃσου ἐπρόσφεραν εἰς
τὸν Πυθαγόραν οἱ μαθηταὶ των νομίζοντες ἰσχυροτέραν ἀποδείξεως, τὴν
ἐκείνης φωνῆν, τὴν ἀντὸς ἔφα. (α)

§. 12. Πίσις δὲ ἐσὶ, μία ἐκέστιος τῆς ψυχῆς συγκατάθεσις ἢ διάθε-
σις ἀναμφίβολος ἐμφυτευμένη εἰς τὰς ψυχὰς, ἢ ἀλλὰς ὡς ἡμίσηται κα-
τωτέρω (β). Χρειάζεται μὲν ἡ Πίσις τὴν γυνώσιν, ὡς ἡ γυνώσις τὴν Πί-
σιν, διότι ὅτε Πίσις ἀνευ γυνώσεως ἐσὶ, ὅτε γυνώσις ἀνευ Πίσεως, προηγεί-
ται, καὶ προτιμᾶται ἡ Πίσις τῆς γυνώσεως, ὅταν ὡς βαθμὸς καὶ φλιὰ ἀυτῆς.
ὅπερ οἱ φιλόσοφοι τὴν μὲν Πίσιν ὀρισταν, ἐκέστιον συγκατάθεσιν τῆς ψυ-
χῆς· τὴν δὲ ἐπισήμην, ἔξιν ἀμετάπτωτον μετὰ λόγων. Εἴτε ὡν ἐπεται
πῶς ἡ ἐπισήμη δὲν εἶναι εἰς πάντας, ἀλλὰ εἰς τὰς διδασκάλιas, καὶ πῶς
τὴν ἔμαδον μὲν καιρὸν, καὶ ἐμπειρίαν· ἡ δὲ Πίσις, πῶς εἶναι κοινὴ εἰς ὅστες
προαιρεῖνται, καὶ θέλεστι, νὰ μάθωτι τὶ, μάλιστα ἐκ τῶν ἀρεάτων· διὰ τοῦτο
καὶ οἱ διδασκαλοὶ τῆς Εὐκλητίας, εἰς ἐκείνης ὅπερ προσέρχονται καὶ βε-
λώνται νὰ μάθωτι περὶ Θείων πραγμάτων, πρῶτον προσφερεστι τὴν δι-
δασκαλίαν τῆς Πίσεως· ἐπειδὴ κατὰ τὸν Μακάριον Παῦλον,, Πισευσαι
,, γάρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ Θεῷ, ὅτι ἐσὶ, καὶ τοῖς ἐκχιτᾶσιν ἀυτὸν
μιθαποδότις, γίνεται (γ). Ὅτερον, ἀφ' ὧ τελεθῶσι, καὶ μιηδῶσι τὰς φανερώντας
ποίων εἶναι αἰνίγματα τὰ γινόμενα· καὶ ὅμως τοῖς πισέντωσιν εἰδικεινῶς
καὶ ἀδόλως δίδει τὴν γυνώσιν ὁ πισευόμενος Κύριος· προσγινομένη δὲ τῇ Πί-
σιᾳ ἡ γυνώσις, κατορθώνει τῆς ἀληθείας τὴν Εὐπισήμην, καὶ ἐκεῖνος ὅπερ
ἀυτὴν ἔχει, εἶναι καλότυχος, καὶ τρισμακάριος, ὡς ὁ Θεοδώριτος γράφει (δ).

ΚΕΦΑ-

(α) Πυθαγόρεας περιβόητος, φιλόσοφος ἐκ τῆς ηῆς Σάμης ὃς ἐσύσησε σχολεῖον
εἰς τὴν Κέστωνα τῆς Ιταλίας, οπός εἰς τοῖς τοῖς σέβας ἐφθασε παρὰ τοῖς Ιταλοῖς, ὅπερ
οἱ μαθηταὶ τῶν κατὰ τὴν προσαγγήν τε ἐγκριτέουσον ἀπὸ τῆς κούμβας, καὶ μέσας, μὴν
σκοτώνοντες, ζῶν ἐδένα, ὅτε τὸ ἐλαχιστότερον, ἐξ αἰτίας τῆς μετεμψυχώσεως ὅπερ
ἀυτὸς ἐδίδουσε· περὶ πλέον ὅταν διελέγοντο, ἡ ἐρητεῖτο παρὰ ἀυτῶν ἀπόδειξις εἰς τὰ λε-
γόμενα, καὶ περιψαγμένα παρὰ ἀυτῶν, ἀπεκρίνοντο, αὐτὸς ἔφα, ὅτοι ἀυτὸς ὁ Πυθαγόρεας
εἴπε, νομίζοντες πως ὁ, τι ἀυτὸς ἐλεγεῖ ἐπερτεῖτο νὰ εἶναι ἀληθές, μάλιστα τὸν ἐροχά-
ζοντο ὡς Θεόν, καὶ ὅταν ἀπέδηνε, κατεσκένευσαν τὸν οἰκονήσις βωμὸν, καὶ τὸν ἐσέβοντο ὡς
Θεόν. (β) Ἡδε κεφ. 12. παραγ. 2. τῆς παρέστης Εἰ σιγωγῆς. (γ) Πρὸς Εὐθ. κεφ. 14.
6. (δ) Εἰς τὸ ἀ. τῆς τῶν Ελληνικ. παθημ. θεραπευτ.

Πίσις τη
εσὶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙV.

Περὶ τῆς Υποκαμένης, καὶ τῆς ὠφελέας τῆς Εὐκλησιαστικῆς Γεωργίας, καὶ τῶν τάυτης Συγγραφέων.

§. 1.

Ποτον ἔσι τὸ
ὑποκείμενον
τῆς Εὐκλη-
σιαστικῆς
Γεωργίας.

Τις ἡ ὠφέ-
λεια ἀντῆς.

Ολα τὰ γιγνόμενα ἐν τῇ Εὐκλησίᾳ τῇ Χριστῷ, ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς Εὐ-
σάρκου Οἰκουμονίας, ἢ τῆς τῆς Παναγίας Πνεύματος καθόδῳ εἰς τὰς Α'-
γίας ἀντὸς Μαδητὰς, καὶ Α' ποσόλας, καὶ τῆς ἀποβιώσεως ἀντῶν, ἀπὸ ἀντὸς
τὸ ἀνθρώπινον σῶμα, ἡνὶς εἰς τὰς καιρός τὰς ἡμετέρας, εἴναι τὸ ὑποκείμε-
νον τῆς Εὐκλησιαστικῆς Γεωργίας, τὰ δόποια ὅλα νὰ διηγηθῶμεν κατ' ἀκρίβε-
αν εἴναι ἀδύνατον· εἴναι ὅμως δυνατὸν μὲ τὴν βούτειαν τῇ Θεῷ νὰ διηγηθῶ-
μεν κατ' ἐπιτομὴν, τὰ πλέον ἀξιομνημόνευτα, τῆς δόποιας τὸ τέλος, καὶ
ἡ ὠφέλεια εἴναι πολυειδής· διότι πρῶτον μὲν ἀρμόται πολὺ εἰς ὅλας εκεί-
νας ὅπερ δέλται νὰ γυνωρίσωσι δόποια ἢ πρότερον ἡ Εὐκλησία τῇ Χριστῷ, καὶ
ἡ διδασκαλία της, καὶ πρία τώρα ἀπὸ ἐκείνας ὅπερ διεμεροῦσαν μεταξύ των,
διὰ τῆς ἐπηρείας τῆς πολεμήτορος ἐχθρῶν, καὶ διὰ τῆς φιλαρεγυρίας τῶν μα-
ταίων ἀνθρώπων, κρατεῖ μὲ τὰς δύο χεῖρας ἀντὸν τὴν διδασκαλίαν, καὶ τὴν
παλαιὰν Παράδοσιν· διότι δὲν εἴναι τώρα μία ἡ τῇ Χριστῷ Εὐκλησίᾳ, μηδὲν
ὅλον ὅπερ μία εἴναι ἡ ἀληθής, καὶ Α' ποσολική, ἀλλὰ ἀλληλού μὲν εἴναι ἡ Αὐτολική,
ἄλλη δὲ ἡ Διτική, ἡτις πάλιν ὑποδιαιρεῖται εἰς τὴν τῶν Λαζίων
δηλαδή, καὶ εἰς τῶν Ρεφοριάτων, τῆς δόποιας ὅσαι αἱρέσεις, τόσα μελη,
Λιυδηραγισαὶ, Καλβινισαὶ, Αναβαπτισαὶ, Γιανσενισαὶ, Κονφεστιονισαὶ,
καὶ ἄλλοι μόροι, διὸ ἐξ κατὰ μέρες, ῥιμάστεται (α). Β'. Αἱ μόττες εἰς ἡμέας
αυτὴν ἡ Γεωργία διὰ νὰ ἔχωμεν πάντοτε εἰς τὴν μνήμην ἐκεῖνα ὅπερ ἔγιναν εἰς
τὴν Εὐκλησίαν ἀπὸ τὰ δόποια ἐνκόλως ἡδυνάμενα νὰ διακρίωμεν, καὶ νὰ συ-
νάξωμεν τὴν διόικητιν τῆς Θείας προοίμιας, καὶ διατήρησιν ὅπερ πάντοτε ἔχει
εἰς τὴν Εὐκλησίαν τῇ Χριστῷ, προσέλι νὰ γινωσκωμεν τὰς γυνητίες, καὶ κα-
νονικὰς βίβλους τῆς Θείας Γραφῆς, μάλιστα τῆς Νέας Διαδύκτης, τὰς τε κα-
νόνας καὶ τὴν ἔκδεσιν τῆς πίσεως, ὅπερ προετίθεντο τοῖς κατηχούμενοις παρὰ
τῶν παλαιῶν διδασκάλων τῆς Εὐκλησίας, τὰς παντοδαπὰς αἱρέσεις, καὶ τὰς
παντοδαπὰς Αἱρετικὰς, ἀπὸ τὰς δόποις καὶ τὸν παλαιὸν καιρὸν, καὶ τώρα ἡ
Εὐκλησία ἐνοχλεῖται, τὰς συνόδους ὅπερ ἐσυγκροτήσαν κατὰ τῶν Αἱρετι-
κῶν, τὰς συγγράψαντας δείσις Παλέργας, ἡ κατὰ τῶν Αἱρετικῶν, ἡ περὶ ἐρ-
μηνείας τῶν δείσιων Γραφῶν, ἡ περὶ εκδέσεως τῆς Εὐκλησιαστικῆς ἡ φιλο-
δέες Γεωργίας, ἡ περὶ ἄλλων τινῶν ὠφελίμων τοῖς πιστοῖς, τὰς Γεράνιας τελε-
τὰς

(α) Εἰ τῷ ιέ. Βιβλίῳ 15. καὶ 17. τῆς παράστης Γεωργίας.

τὰς δπᾶ ἐπεκδηλωσαν εἰς τὴν Εὐκλητίαν τῇ Χριστῷ ἀπὸ ἀρχῆς, καὶ τὰ λοιπὰ, τῶν ὅποιών ἡ ἀκριβής γνῶσις πόσην ἀφέλειν, καὶ ἡδύτιτα θέλει δωσαν ἢ μόνον τοῖς διδασκάλοις, ἀλλὰ καὶ παντὶ Χριστιανῷ, καθεῖς φρενίμος τὸ ἀρνεῖται.

§. 2. Αὐτὰ δπᾶ θέλει εἰπεῖμεν, τὰ λαμβάνομεν ἀπὸ ἔκεινας δπᾶ ἔγραψαν Γεωρίας Εὐκλητικας, ἐξ ὧν ἄλλοι μὲν καθ' ἀυτὸ συνέγραψαν Εὐκλητικας Γεωρίας, καὶ ἄλλοι παροδικῶς, καὶ ὥχι κατ' ἐνθέαν· ἀπὸ ἔκεινας δε δπᾶ καθ' ἀυτὸ συνέγραψαν, ἄλλοι μὲν εἶναι παλαιοί, ἄλλοι δὲ νεώτεροι· καὶ ἀπὸ μὲν τὰς παλαιάς, ἄλλοι μὲν εἶναι Εὐλύγες, ἄλλοι δὲ Λατίνοι, ὁμοίως καὶ ἀπὸ τὰς Νεωτέρες.

§. 3. Μεταξὺ λοιπὸν τῶν παλαιῶν Εὐλύγων πρῶτος εἶναι ὁ Εὐσέβιος Παμφύλε, Επίσκοπος Καισαρείας τῆς ἐν Παλαισίᾳ, ἡς πρῶτος ἀπὸ ὅλης ἀρχῆς νὰ γράψῃ Εὐκλητικὴν Γεωρίαν καθ' ἀυτό, ὡς ὁ ἀυτὸς λέγει εἰς τὸ προσόμιον τῆς ἀυτῆς Εὐκλητοῦ Γεωρ. „Επεὶ καὶ πρῶτου νῦν τῆς „ὑποδέσεως ἐπιβάντες, οἵα τινα ἐρήμην καὶ ατριβῆ λέναι ὁδὸν ἐγχειρίζειν· „θεδυ μὲν ὁδηγὸν, καὶ τὴν τῇ Κυρίᾳ συνεργὸν σχήσειν ἐυχόμενοι δύναμιν· „ἀνθρώπως γεμὴν ὑδατῶς ἐυρεῖν οἷοι τε ὄντες ἵχνη γυμνὰ τὴν ἀυτὴν ἥμιν „προωδευκότων ὁδόν. Καὶ κατωτέρω, ἀναγκαιότατα δέ μοι ποιεῖσθαι τὴν „ὑπόθεσιν ἡγεμαι, δτι μιδένα πω εἰς δεῦρο τῶν Εὐκλητικῶν Συγγραφέων διέγυνων περὶ τοῦτο τῆς γραφῆς σταθῆν πεποιημένον τὸ μέρος. „Εἰς δέκα βιβλία λοιπὸν συνέγραψεν ἀυτὴν, ἀπὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως ἐως τῶν Χρόνων τῇ Μεγάλῳ Κωνσαντίνῳ, οἵς καὶ τέσσαρα προσέθεικεν, γράψας τὸν βίον τῇ ἀυτῇ Μεγάλῳ Κωνσαντίνῳ. Περὶ δὲ ὁ Γελάσιος ἐν τῷ προοϊμίῳ τῶν Πρακτικῶν τῆς αὐτῆς. Συνόδος λέγει· „Μόνος Εὐσέβιος ὁ Παμφύλε „ἀτρεπτὴ τῇ λεωφόρῳ τῆς ἀληθείας ἀπὸ τῆς τῇ Κυρίᾳ παρεστίας ἐως τῶν τοῦ Μεγάλου Κωνσαντίνου χρόνων διδόειτε. „

Β'. Σωκράτης ὁ Σχολαστικὸς ὃς περισσότερον μὲ τὴν ἐπωνυμίαν, ή τὴν ψυχὴν καθαρὸς κατὰ τὸν Νικηφόρον (α), ὃτος ἀρχεται ἀπὸ τῆς Κωνσαντίνου Βασιλείας, καὶ μέχρι τῆς 12^{ης}. Τπατείας Θεοδοσίε τῇ Νέᾳ ἐν ἔτει υλί. ἐφθατε, γράψας Γεωρίαν εἰς Βιβλία ζ. ἐτῶν ρημά.

Γ'. Θεοδώριτος ὁ Κύρως Επίσκοπος, ἀρχεται τὴν Γεωρίαν τῷ ἀπὸ τὴν Αἴρεσιν τῇ Αἴρεις, καὶ τελείωνε εἰς τὴν τῇ Νέα Θεοδοσίε Βασιλέικην, καὶ τὴν τελευτὴν Διδώρα (β) γράψας ἀπὸ τὴν εἰς Βιβλία πέντε.

Δ'. Ερμίας Σωζόμενος ὁ Σαλαμίνιος ἀπὸ τὴν πρώτην Τπατείαν τῷ Κρίστῳ, καὶ τῇ Νεωλέόρᾳ Κωνσαντίνῳ Τιων Κωνσαντίνῳ τῇ Μεγάλῳ ἀρχεται, καὶ τελείωνε τὴν Γεωρίαν τῷ εἰς Βιβλ. θ. ἐως τῆς 12^{ης}. Τπατείας Θεοδοσίε τῇ Νέᾳ, ἦτοι ἀπὸ τοῦ Χρόνου μέχρι τῇ υλί. Περὶ τότων τῶν ἥντιν.

Τηνες ει
Συγγρα-
φεις ἀντης.

Εὐσέβιος
Παμφύλε.

Σωκράτης
Σχολασ-
τικός.

Θεοδώριτος
Κύρως.

Ερμίας Σω-
ζόμενος.

(α) Νικηφόρος Κάλλιτ. Βιβλ. ἀ. κεφ. ἀ. σελ. λέ. γραμ. κβ. ἐκδοσ. Παρισίες αχλ.

(β) Οὐκ οἶδα τίνα ὀνομάζει Διδώρα, εἰότι εἰς τὸ τέλος τῆς θέματα Βιβλίος τῆς Θεο-

δέντων τριῶν συχρόνων Συγγραφέων, τῇ Σωκράτες δηλαδή, τῇ Θεοδώρῃ-
τᾳ, καὶ τῇ Σωζομένᾳ λέγει ὁ Νικηφόρος (α).

Θεόδωρος ὁ
ἀπὸ ἀνα-
γραφῶν.

Ε'. Θεόδωρος ὁ ἀπὸ Αὐταγγνωσῶν τῆς Μεγάλης Εκκλησίας Κωνσαντί-
νιαπόλεως, συνέγραψεν Γεροίαν ἀπὸ τὸν καιρὸν Κωνσαντίνου, ἐως τῆς Βασι-
λείας Γερενιανᾶς ὡς λέγει ὁ Σεβίδας, τῆς ὅποιας σώζονται Εκκλογαὶ τινὲς
πολλὰ ὀλίγα, εἰς δύο Βιβλία, ἐπειδὴ μετετέλισαν παρὰ Νικηφόρον Καλ-
λίσα, αἵτινες ἀρχοντεῖς ἀπὸ τὸν θάνατον Θεοδοσίας τῇ Νέᾳ, καὶ ἔκτεινεται
ἐως Αὐταγγνωσίας τῇ βασιλεύσαντος περὶ τὰ ιγ' ἔτη ἀπὸ Χριστοῦ.

Εὐάγγελος
Σχολασι-
κός.

ζ'. Εὐάγγελος ὁ Σχολασικός ἀρχεται τὴν Εκκλησιαστικὴν Γεροίαν ὅτεν
ἔτελειστεν ὁ Σωκράτης, Θεοδώρητος, καὶ Σωζόμενος, καὶ τελειώνει ἐως τῇ
ιβ'. ἔτες τῆς Βασιλείας τῇ Μαυρικίῳ, ὡς ἀντὸς μαρτυρεῖ εἰς τὸ προσόμιον,
καὶ τέλος τῆς ἀντῆς Γεροίας. Εἰς δὲ Βιβλία αυτὴν συνέγραψεν. Αὐτοὶ
λοιπὸν εἶναι οἱ πιλαιοὶ Συγγραφεῖς τῆς Εκκλησιαστικῆς Γεροίας, ἀριθμεῖνται
καὶ ἔτεροι τινὲς ὡς Γεωργίνης ὁ Αἰγαίατης (β) ὁ Αἰρετικὸς Βασιλείος ὁ Κίλιξ
(γ), καὶ ἔτεροι (δ).

§. 4.

Θεοδωρίτα Κύρος ἀναγνώσκω τάδε „Εγὼ δὲ τῆς συγγραφῆς ἐνταῦθα παυσάμενος,
„ταῖς ἐντευξομέναις ἀντιβολῶ προσευχαῖς τὸν πόνον ἀμύνωμαι. Πέντε μέντοι ἡ ἑκατὸν
„ἔτῶν ἥδε ἡ Γεροία περιέχει χρόνον· ἀρχαμένη μὲν ἀπὸ τῆς Αἰγαίης λύττης, δεξαμένη
„δὲ πέρας τῶν ἀντιπαλίων ἀνδρῶν, Θεοδώρης, καὶ Θεοδότης τὴν τελευτὴν. „Γεωργίνης ἄντι
Θεοδώρης Μοφεσιάς, ἡ Θεοδότης Αὐτοχείας, ὁ μεταφρεσῆς ἔγγαρφε Διδώρες.

(α) Εὐτῷ μηδέντι τόπῳ.

(β) Γεωργίνης Πρεσβύτης Αἰγαίατης ἔγγαρφεν Γεροίαν Εκκλησιαστικὴν, ἀρχόμενος
ἀπὸ τὴν καθαίρεσιν τῇ Νεσορίᾳ, καὶ ἀπὸ τὰς ἡμέρας Θεοδοσίας τῇ μητρὶ, εἰς δέκα Βιβ-
λία, τὰ ἐποιησάντας δὲ τὸ τέλος ἀντῆς τῆς Γεροίας. Οὐ Φώτιος
ὅμως λέγει ποὺς ἀνέγνωσε τὰ πρώτα τέντε, καὶ πῶς τὸ πέπτον φθάνει ἐως εἰς τὴν καθαίρε-
σιν Πέτρες τῇ Κυανφέως ἦτοι εἰς τέσσερας υπάρχει. μετὰ Χριστὸς Γεννήσεως προσέτι λέγει ποὺς
ῆλεγχος, καὶ ὑβρίζει τὸν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, διὸ καὶ διακρινόμενος ὄνομάδην, ὡς ἡ ἄλιοι
πολλοὶ, διακρινόμενας ἀνόμασιν ἔαυτες ἐκ τῆς μηδ συντιθεδαι τοῖς δογματιδεσι παρεῖ-
ται ἐν Χαλκηδόνι συνελθόντων Πατέρεων ἢδε τὸν Φώτιον Καθ. ΜΑ'. καὶ τὸν Νικίταν βιβ.
θ. τῇ Θησαυρᾷ. Οὐχὶ μόνον εἰς αὐτὴν τὴν Γεροίαν λοιδορεῖ τὸν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον,
ἀλλὰ καὶ εἰς ἑναῦ ἄλλον ταῦ Βιβλίον ὡς λέγει ὁ ἀντὸς Φώτιος Καθ. ΜΑ'. καὶ ΜΕ'. ὅπερ
τὸν ἀνομάζει Αἰρετικὸν Νεσορίου, ἵστως διὰ παρεδρομῆς ἐπειδὴ ἐπεκεπε νὰ τὸν εἰπῆ Εὐ-
τυχιανόν.

(γ) Οὐ Βασιλείος Καλιξτὸς ἔγγαρφε, κατὰ τὸν Φώτιον Καθ. ΜΒ'. μητραὶ Γεροίαν Εκ-
κλησιαστικὴν, εἰς τρία Βιβλία ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς Βασιλείας Μαρκιανῆς Αὐτοκράτορος,
ἴως εἰς τὰς ἡμέρας Γερενιανᾶς Θρακοῦς, ἥτοι ἔγγαρφε καὶ Βιβλ. ΙΓ'. εἰς χῆμα διαλόγου κα-
τὰ Ιωάννη Σκυθοπολίτες.

(δ) Καὶ ἔτεροι, δηλαδὴ Ηγήσιππος, Τικονήματα τῶν Εκκλησιαστικῶν Πρεσβύ-
των, εἰς βιβλία πέντε, ἀρχόμενος ἀπὸ τὴν Αὐταγγνωσίαν τῇ Κυρίᾳ, ἐως εἰς τὰς ἡμέρας της,
πρὸς τὸ τέλος τῆς δευτέρεως αἰώνων. Αἴποτε ἀντὰ τὰ βιβλία δὲν σώζονται παρὰ κόμματα
τινὰ εἰς τὸν Εὐσέβιον. Ηγήσιος Πρεσβύτερος Γεροσολυμίτης ὁς ἔγγαρφε Εκκλησιασ-
τικὴν Γεροίαν. Φιλωνοὶ Φιλόσοφος ἔγγαρφεν Εκκλησιαστικὴν Γεροίαν, κόμματα τῆς ὁ-
ποιας, ἀναφέρει Μιχαὴλ Γλυκᾶς εἰς τὰ χρονικά τα. Φιλιππος Συδίτης Πρεσβύτερος,

§. 4. Α' πὸ δὲ τὰς Λατίνας Παλαιοὶ Συγγράφεις ἀυτοὶ μόνον ἔινκι
μεφίσιος ὁ Πρεσβύτερος τῆς ἐν Αὐχαληίᾳ Εὐκλησίας, ὃς μᾶλλον τὴν Γεω-
ργίαν τῇ Εὐτεβίᾳ εἰς τὸν Λατινικὸν διάλεκτον μετέφρασε (α) Σβλπίκιος ὁ
Σευῆρος, τῇ δποίκι σώζονται δύο βιβλία, τὸ πρῶτον περιέχει τὴν Γεωργίαν
τῆς Παλαιᾶς Διαβήκης, καὶ τὸ δεύτερον διαλαμβάνει ἴδιας περὶ τῆς Εὐκλη-
σιασικῆς Γεωργίας ἀπὸ Χριστῆς Γεννήσεως ἔως τῇ ί. ἔτες. Μάγγος Αὐρή-
λιος ὁ Κατσιόδωρος Γεωργίαν τριμερῆ συγέγραψε, ὃνομάθη δὲ τριμερῆς,
ἐπειδὴ τὴν ἔγραψε λαμβάνων αὐτὴν ἀπὸ τῶν τρεις Γεωργικῶν, Σωκράτινη,
Θεοδώριτον, καὶ Σωλόμενον (β).

§. 5. Μεταξὺ δὲ τῶν μεταγενεσέρων Ελλήνων ἐπισημότερος ἔιναι Νι-
κηφόρος ὁ Κάλλιπος ὃς εἰς τὰς ατ. χρόνους ἀπὸ Χριστῆς ἔγραψε τὴν Εὐκλη-
σιασικὴν Γεωργίαν τῷ ἀρχόμενος ἀπὸ Χριστῆς Γεννήσεως ἔως τὰς ἡμέρας Λέον-
τιος τῇ σοφεῖ, εἰς βιβλία καγ. ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸ προομίον ταῦτα, ὅμως τὰ
ἔ. ὑπερεῖ δὲν σώζονται, καὶ τὸ δέκατον ὄγδοον τελειώνει ἔως τῇ Θαυμάτῳ τῇ
Φωκᾶ, ὡς εἶναι χρέος. ἀπὸ τὴν ἔνταξιν Θείαν Οἰκονομίαν, ὡς λογοφοριάζει ὁ
ἀυτὸς Νικηφόρος, κατὰ δὲ τὰς ἀκριβεστέρας χρονολόγγας ἔτη χι.

§. 6. Μεταξὺ δὲ τῶν Λατίνων ὅπερ συγέγραψαν, ἐπιχειρήσανται πολ-
λοὶ, ἐξ ᾧ μὲν ἄλλοι εἴναι ἴδιας Λατίνοι, ἄλλοι δὲ Λυθριανῖαι, ἔτεροι
Καλενίσαι, καὶ ἄλλοι ἐτέρας Αἰρέσεως. Α' πὸ μὲν τὰς Λατίνας ἔχει
τὸν πρῶτον τόπον Καίσαρ Βιργίνιος ὁ Καρδινάλιος, ὃς εἰς δώδεκα τόμους χρο-
νικῶν περιέχει Γεωργίαν ἐτῶν α.σ. δαπανήσας εἰς ἀυτὴν χρόνους λ'. ὡς ὁ αὐτὸς
λέγει εἰς τὸν πρὸς Πάπαν Σῆξιον Ε. πρόλογον, καὶ εἰς πρὸς τὸν ἀναγνώ-
σιν. Λ' αὖτης τῆς Γεωργίας ἔκαμπον μίαν Επίλομήν Γαβριῆλ Βισκίολος Γιγκί-
τιος Ερρήκος Σπουδάνος, Λαδοβίκος Αὐρήλιος ὁ Περασιγός (γ) τέλος μὲ τὸν

Λατίνοι
Συγγρα-
φεῖς.

Νεώτεροι
Συγγρα-
φεῖς Ελλη-
νες.
Νικηφόρος
Κάλλιπος.

Νεώτεροι
Λατίνοι.

G 2

Βα-

ὅς ἔχει μάτισεν εἰς τὸν ἵ. αἰώνα, καὶ ἔγραψε Χριστιανῆς Γεωργίας βιβλία λξ'. Φιλοσόφειος
Καππαδοκεὺς, ἔγραψε Γεωργίαν ἀπὸ τὰς 7. μετὰ Χριστὸν εώς εἰς τὰς υπέ, ἀπὸ δώ-
δεκα βιβλία τῆς αυτῆς Γεωργίας δὲν σώζεται πάρεξ μία ἐπιτομή.

(α) Οὗτος ἐπέδεσε καὶ δύο βιβλία, περιέχοντα ἀπὸ ἑκατὸν ὄγδοον τὴν ἐπέντεμεν τὸν
κρίσιν.

(β) Ο' σοι δύνωνται γὰρ φέρεσθαι ἀκριβῆ κρίσιν εἰς τὰς Γεωργίας θέλει ὄμολογήσωσι τῶν
Επιφάνιος Σχελαστούς ἐμετατέρψασε τὰς Γεωργίας τῇ Σωκράτει, τῇ Σωλόμενῃ, καὶ τῇ
Θεοδωρήτῃ ἔγραψε μίαν Γεωργίαν Εὐκλησιασικὴν εἰς βιβλία δώδεκα δι επισασίας τῆς
Καστιόδωρος, ἢ αὐτὴν τὴν Γεωργίαν τῇ Επιφανί, ὁ Κατσιόδωρος ὑπερεῖ τὴν ἐσύντεμε,
καὶ ἔγραψε τὴν τριμερῆ την Γεωργίαν.

(γ) Μεταξὺ ἐπειγόνων ὅπερ ἔκαμπαν ἐπιτομὴν τῇ Βαρεώνις εἰσὶν καὶ ἔτοι. Κορνήλιος
Οφελτιγγίος εἰς δύο τόμους, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς Εὐκλησίας ἔως εἰς τὰς Φιδ. Γωάννης
Οφελτιγγίος Σχόδιος, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς Εὐκλησίας ἔως τὸν αὐτὸν οὐχί. ἔφθασε μὲ τὰς προσ-
θίκους ταῦτα. Ματθαίος Σχιεφρέ, ὁτοιο Cheyneus, ὃς ἔγραψεν εἴς τὸν 1. αἰώνα. Αὐ-
γεστίνος Σαρτρόριος, καὶ Ευσάδιος Γάργυρος ἐπιτομὴν ἔγραψαν μὲ τὰς προθίκους ἔως τὰς
πρεξ. Γάργυρος, δὲ Λαδέρχιος de Laderchio ἐπεκόθεσεν ἀπὸ τὰς αφρεδ. ἔως τὰς αφρούς.
Οὐαρώνιος ἔλαβε πολλές ὅπερ ἔγραψαν ἐναντίον ταῦτα, ἀλλοι πάλιν, τὸν ἐδιορθωπαν, καὶ
ἔτεροι ἔγραψαν εἰς βοηθείαν ταῦτα.

Βαριώνιον ἡκολέθησαν Αὐβραὰμ Βζόβιος ἐκ Πολωνίας (α), Οδωρίκος Ρωμανάλδος (β), καὶ εἴτις ἄλλος (γ).

§. 7. Μεταξὺ τῶν Λαθηρανικῶν δύο συνέγραψαν Εὐκλητιαῖςιν Γερμένιαν εἰσὶν Εκαλονταετηρίδες (δ) Μαγδεβοργικαὶ ιγ. τὸν ἀριθμὸν, ἥγενται ἔως

τὸς

Λυθηρωτοὶ
καὶ Συγ-
χειστοῖ.

(α) Αὐβραὰμ Βζόβιος ἐπέρθεσεν ἔως εἰς τὰς αφρέδας. (β) Οὗτος ἐπέρθεσεν ἔως εἰς τὰς αφράδας.

(γ) Εὐτεροὶ συγγραφεῖς Εὐκλητιαῖςιν, Εὐριέρτος Ρωσίουδος ἔγραψε μίαν Εὐκλητιαῖςιν Ἰ' σορίαν ἀπὸ τῆς Χριστῆς ἔως τὰς αφράδας. Πέτρος ἐξ Στρειθάγεν, ἄνθος Χριστιανοῦς, περιέχον Εὐκλητιαῖςιν Ἰ' σορίαν ἀπὸ Χριστῆς ἔως εἰς τὰς αφράδας. Γραμμάτιος Βομπχάνος, ἔγραψεν ἀπὸ Χριστῆς ἔως αφράδας. Αὐγούστους Ρωσίουδος ἔγραψεν ἀπὸ Χριστῆς ἔως εἰς τὰς αφράδας. ὅμως ἐπιτομικῶς. Νατάλης Αλέξανδρος, οἱ ἔγραψεν Εὐκλητιαῖςιν Ἰ' σορίαν ἔως εἰς τὰς αφράδας. ἐπειδὴ τὴν Γερμανίαν ἐλέγχει τὴν ἀυλὴν τῆς Ρωμαϊκῆς πολιτείας νεωτερισμός, καὶ μὲ τόσην ἐλευθερίαν ἔγραψεν δύο σταύρωτα ἐπιτύπωθη ἡ Ι' σορία ἔως εἰς τὸν ιγ. αἰώνα, διὰ Πάπας Γεωργίου ΙΒ'. μὲ μίαν τε βελτίων ἐμπόδιστον ὅλας τὰς Χριστιανὰς μὲ ἐπιτήμησιν ἀφωρισμός ἔτε νὰ ἀναγνωσθωσι, ἔτε νὰ ἀντιγράψωσι, ἔτε νὰ τυπωσωσι, τόσον ἀυτὴν τὴν Ι' σορίαν, ὃσον ἡ πάντα τὰ βιβλία τῆς Αλέξανδρες· τὴν ἀυτὴν ἐπιτήμησιν ἐλαύον ἡ τὰ ἄλλα βιβλία τῆς ιγ. ἔως τῆς ιγ'. αἰώνος μάλιστα, καὶ μεγαλητέραν ποιήν παραπονεῖται ὁ ἀυτὸς Αλέξανδρος εἰς τὸν Πρόδογον τέλος ιγ'. αἰώνος· ἐδύνετο ὁ ἀυτὸς συγγραφεὺς νὰ προσεξῃ εἰς τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ ἡθέλησε κάλλιον νὰ δώσῃ τόπον τῇ ὀργῇ ἢ δὲν ἔγραψε τὴν Γερμανίαν τῆς ιγ'. αἰώνος Τέλος κάντων Βενέδεικτος ΙΙ'. ἐπίσημε ψήφισμα τῷ Αλέξανδρῳ ἡ ἐλευθερώσεις τὰς βιβλίες τε ἀπὸ τὴν ποιηὴν, φανερώσας ἐμπεάκτως πᾶς ἡ οἱ Πρόεδροι Ρωμαῖοι εἶναι ὑποκέμενοι εἰς τὸ σφάλμα. Κλαύδιος Φλεβέριος, ἡτοι Fleury συνέγραψεν Γερμανίαν εἰς Γαλλίαν διάλεκτον ἔως εἰς τὰς αφράδας. Ήγερον ἀπὸ ἑνακούμον ἐπέρθεθει, ἡ τέλος πάντων τῆς σήμερον ἡ σειρὰ δὲν ἐτελείωσεν, ἔως τώρα εἶσαι ὁ ιγ'. τόμος περιέχων ἔως τὰς αφράδας. Εἰς ὅταν ἔγραψεν διάλεκτον τοῦ Φλεβέριος εἶναι μια Γερμανία ἀπὸ τὰς φιλαληθερέας, ἡ σοστοὶ ἡκολέθησαν τὴν σειρὰν φινίσται νὰ ἡκολέθησαν ἡ τὴν τάξιν ἡ φιλαληθερία τῆς συγγραφεώς. Ήγερειά ἡ σειρὰ ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐπέται. Όλα τὰ τέγματα τῆς μετεργασίας. Αὐτὸν ἰδαιρέσωμεν ὅλην τινὰ δύο διηγεῖται ως Καθολικορωματικός, βέβαια εἶναι δι πρώτος Γερμανός. Φιλογράφος Τιμολέων Σχοιστος, ἡτοι Choisai, ἔγραψεν ἔως εἰς τὸν ιγ'. αἰώνα ἡ ἐπέκεινα τόμοις ἐνδέκα Histoire de l'Eglise, ἡτοι Γερμανία τῆς Εὐκλητιας. Γράμματος Τάκινδος Α' μέτρος Γερμανού, ἔγραψεν Γερμανία Εὐκλητιαῖςιν ἔως τὰς αφράδας. Γωσῆφ Αὐγούστους Ορθος ἔγραψε μίαν διεξοδικήν Εὐκλητιαῖςιν, εἰς Γαλατικήν διάλεκτον, τόσοι διεξοδικήν, δύο ἡ Γερμανία τῶν περιών πέντε αἰώνων περιέχεται εἰς δεκατέσσερας. Αὐτοὶ θρητοὶ ἀλλοι ἔγραψαν Εὐκλητιαῖςιν Γερμανίας ὅπερι σιωπῶ διὰ συντομίας.

(δ) Οὕτοι λέγονται ὅτι πᾶσα ἐκατονταετηρίς, περιέχει Γερμανίαν ἐκατῶν ἑταῖν, ἡτοι ἔνος αἰώνος. Μαγδεβοργικαὶ, διότι οἱ πρώτοι τόμοι ἐφάνησαν εἰς Μαγδεβοργον. Εἰς τὰς αφράδας τέσσαρες Λυθηρωτοὶ συνέγραψαν ἀυτὴν τὴν Γερμανίαν, Ματθαῖος Φλάκκιος, ὁ λεγόμενος Γαλυτικός, Γεωργίης Οὐνίγανδος, Ματθαῖος Δεΐδινος, Βιστείος Φάρεκτος, μὲ τὰς δύοις συναρθριστοῖς τινὲς Νικόλαον Γάλλον, καὶ ἐτεροι Αὐδρέαν Κορείνον. Ο Γαλυτικός ἦν ὁ δόηγος, καὶ οἱ ἐτεροι ὑπεργοι. Αὕτη ἡ Γερμανία ἐφθασεν ἔως εἰς τὸν δέκατον τρίτον αἰώνα. Πᾶσα ἐκατονταετηρίς περιέχει τὰ ἄξια σημεώσεως εἰς ἓντα αἰώνα, διηγεμένη εἰς δεκατέσσερας περιόδους. Τὸ δὲ περιέχει μίαν περιήλθητιν τῶν ἡρητομένων. Τὸ δὲ τὸν τόπον, καὶ ἔκτασιν τῆς Εὐκλητιας. Τὸ γάρ τὸν διωγμὸν, καὶ εἰρήνην τῆς Εὐκλητιας. Τὸ δὲ τὴν διδασκαλίαν. Τὸ εὖ τὰς αἰρέσεις. Τὸ δέ τὰς ιερὰς τελετάς. Τὸ δέ τὴν διοικήσιν ἡ τάξιν τῆς Εὐκλητιας. Τὸ δέ τὸ χίσμα. Τὸ δέ τὰς συνόδες. Τὸ δέ τὸ βίον τῶν Επισκόπων τῶν ἐπισημετέρων Εὐκλητιας. Τὸ μάτι τὰς Αἰρετικές. Τὸ

13.

τας ατ. μετὰ Χριστὸν, οἷς προσέδετο ἐτέρᾳ τρεῖς Δικτᾶς ὁ Οὐσίανδρος, Γωάννης δὲ ὁ Πάπτος ἔγραψεν Επιτομὴν Εκκλησιαστικῆς Γερίας, Κορράδος Διανυάνερος, Κορράδος Οὐγένιος, Γωάννης Μιχαήλιος, καὶ τελευταῖον Χριστιανὸς Κορδόλτος (α). Μεταξὺ τῶν Καλβῖνισῶν Γωάννης Ερρήκος Οττίγγερος ὁ Τιγυρινός, ὃς ὡχὶ μόνον τὰ τῶν Χριστιανῶν ἔγραψεν, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν Γεδαιῶν, καὶ Μωαμεθισῶν, καὶ εἴτις ἄλλος.

§. 8. Οὐχὶ μόνον τὰς ἥδεντας συγγραφεῖς τῆς Εκκλησιαστικῆς Γερίας, ἀλλὰ μεταχειριζόμεθα ἔτι εἰς ταύτην τὴν Εκκλησιαστικὴν Γερίαν τὰ συγγράμματα τῶν Αγίων Πατέρων, ὅπερ εἶναι εἰς ἀπόδειξιν, ἢ μαρτυρίαν τινὸς ὑποδέσεως, τὰ πρακτικὰ καὶ Κανόνας τῶν Συνόδων προστέτει ἐθνικὲς Γερίκες, καὶ ὅσες ἄλλες ἡδέλαμεν ἔμεινεν ἐπειδὴ οὐδὲν ἔγραψεν οὐδὲν Εκκλησιαστικὰς Γερίας ἐμεῖλαχειρίσθη-

G 3

Καλεῖναι
Συγγρα-
φεῖς.

β. τὰς Μάρτυρας. Τὸν ιδ. τὰ θάνατα. Τὸν ιδ. τὰ περὶ τῶν Γεδαιῶν. Τὸν ιε. τὰς θεοφοίες τὰς περιθεμένας τῆς Εκκλησίας. Καὶ τὸ ιγ. τὰς πολιτικὰς μεταβολὰς, καὶ συμβεβηκότα τῶν Βασιλεῶν. Τοιστοῦ Βιβλίου ἔχειάληπτη ἡναὶ ὑπερβολικὸν κόπον, ομῶς δὲν εἶναι ὄρθως, καὶ ἀκριβῶς γεγραμμένον· ὁ μόνος σκοπὸς τῶν συγγραφάντων ὅτου νὰ πολεμήσωσι τὴν Λατινικὴν Εκκλησίαν, καὶ νὰ εἰσφέρωσι, διορθώσεις καὶ νεωτερισμός. Βλέποντες δὲ οἱ Κόλακες τῆς Ρώμαικῆς Αὐλῆς, πώς αἱ Μαρτυρεύονται Εκατονταστηρίδες ηφερον εἰς φῶς, μὲν Εκκλησιαστικὰς Γερίκας Μαρτυρίας, τὴν τέχνην, καὶ τὰ μέσα ὅπερ ἔβαλον εἰς χρῆσιν, οἱ τῆς Ρώμης Πρεσβεῖοι ἵνα συγήσσωσι τὸ πρωτεῖον τας, καὶ πόσον, ἢ Λατινικὴν Εκκλησίαν ἐμάρτυρεν ἀπὸ τὴν ἀρχαῖαν Εκκλησίαν, ἐνδὺς ἔγραψαν κατ' ἀυτῶν πολλοῖ, μάλιστα Κατσαρ Βαρώνιος ὁ Καρδινάλης, ἀν καὶ σχὶς κατ' ἐθείαν, ἀλλὰ πλαγίας.

(α) Μεταξὺ τῶν Λαθηραῖς τῶν Συγγραφέων Εκκλησιαστικῆς Γερίας εἰσὶν καὶ τέτοια Γεράνιμος Κερομάτρος ἔγραψεν Εκκλησιαστικὴν Γερίαν εἰς ιε. ἐκατονταστηρίδας, καὶ τὸ μέσον τῆς ιε. Γωάννης Στέβερος μίαν σύνοψιν Εκκλησιαστικῆς Εκκλησίας ἡναὶ εἰς τὸν ιε. αἰῶνα. Γεώργιος Λαύριζος, καὶ ἀντὸς μίαν σύνοψιν ἔγραψεν ἡναὶ τὰς αχές. καὶ ὑπεργον ἀπὸ Γωάννην Χειρ. Μεσσεροχριδίου ἡνεκήδη ἡναὶ τὰς αψές. Αδάμ Ρέχεγβέργιος μίαν ἐπιτομὴν Εκκλησιαστικῆς Γερίας ἡναὶ τὰ ιε. αἰῶνος. Γοττφρέδος Αὐγούλδος Γερίαν Εκκλησιαστικὴν ἡναὶ τέλειας τῆς ιε. αἰῶνος, εἰς Γερμανικὴν διάλεκτον. Αὐδρέας Σχιμίδιος ἐπιτομὴν Εκκλησιαστικῆς Γερίας ἡναὶ τῆς ιε. αἰῶνος. Χειρόφορος Ματθαῖος Πάφφιος καὶ ἀντὸς ἡναὶ εἰς τὸν ιε. αἰῶνα καὶ ἐπέκεινα. Γωάννης Λαυρέντιος Μοχέμιος Εισαγωγὴν εἰς τὴν Εκκλησιαστικὴν Γερίαν ἡναὶ εἰς τὰς αψές. Γεόργος Λαυρέντιος Διέζιος, σύντομον Εκκλησιαστικὴν Γερίαν ἡναὶ εἰς τὸν ιε. αἰῶνα, καὶ ἐπέκεινα. Γοττλόβ Κράντζος Εκκλησιαστικὴν Γερίαν ἡναὶ εἰς τὸν ιε. αἰῶνα. Λοδοβίκος Ολέρεγιος συγέγραψεν εἰς Κιμβερικὴν διάλεκτον μίαν Εκκλησιαστικὴν Γερίαν ἡναὶ τὴν καιρὸν τῆς Διδήσεως. Ποιῶν ἔτεροι ἔγραψαν, τὰς ὄποις σιωπὴ διὰ συντομίαν.

Μεταξὺ τῶν Καλβῖνισῶν συγγραφέων εἶναι καὶ οἱ πάτοθεν. Γωάννης Κριστῖνος, ὃς ἔγραψε κατάδιστον τῆς Εκκλησίας ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Αποστόλων ἡναὶ αψές. Καὶ υσερον ἐπεισόδευτο εἰς ἀντὴν τὴν Γερίαν, ἡναὶ τὰς αχές εἰς Γαλλικὴν Διάλεκτον. Νικόλαος Βιγέριος ἔγραψεν ἡναὶ τὰς αχές εἰς Γαλλικὴν Διάλεκτον. Αὐδρέας Ριβέτος ἔγραψεν εἰς Γαλλ. Διαλ. ἡναὶ τὰς αχές. Δανιὴλ Παρέος ἔγραψεν ἡναὶ τὰς αχλής. Ο. Σεέρος, ἦτοι le Sueur ἔγραψεν εἰς Γαλλικὴν Διάλεκτον ἡναὶ τὸν ιε. αἰῶνα, υσερον καὶ σειρὰ ἐφδασεν ἡναὶ εἰς τὸν ιε. αἰῶνα. Γωάννης Αλφόντος Τερρετίνος ἔγραψε μίαν ἐπιτομὴν Εκκλησιαστικῆς Γερίας ἡναὶ τὰς αψές. Επειδὲ τις υσερον ἐπειδόθεσεν ἡναὶ εἰς τὰς αψές. Παῦλος Εὐνερός Γαλλόνικος Εισαγωγὴν ἔγραψε Εκκλησιαστικῆς Γερίας ἡναὶ εἰς τὸν ιε. αἰῶνα. Σημειώσον, ὅτε ὅσοι Συγγραφεῖς δέν φαινεται εἰς τίνα διάλεκτον ἔγραψαν, ἐννόησον εἰς Λατινικὴν.

ρίδησαν, οἵνες εἰσὶν ὅσοι ἔγραψαν, περὶ Αἰρέτεων, Συνόδων, Επισκόπων Ρώμης, Πατριαρχῶν, καὶ τῶν λοιπῶν, ἐτί περὶ τῶν Εκκλησιαστικῶν Συγγραφέων, περὶ τῶν ἐθίμων τῆς Εκκλησίας, καὶ περὶ τῶν ὁμοίων τάξις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Περὶ Διαιρέσεως τῆς Παρέστης Εκκλησιαστικῆς Γεοργίας, καὶ τὰς Ξεινάς, καὶ τῶν ἐν ἀυτῇ λεγομένων· ἐτί καὶ περὶ Αὐτοπτούς Ξεινάς ὅρων τινῶν, καὶ περὶ Βασιλέων.

§. 1.

Διαιρέσις
τῆς Παρέστης Εκκλησιαστικῆς
Γεοργίας.

Μέλλοντες λοιπὸν νὰ διηγηθῶμεν δὲ ἀυτὴν τὴν Εκκλησιαστικὴν Γεοργίαν ἀπὸ τῆς Γεννήσεως τῆς Κυρίας ἡμῶν Γιττᾶ Χριστᾶ, ἵως τῶν ἀπὸ ἀυτῆς ψ. ἐτῶν, τὴν διαιρέσμενην εἰς ζ. Βιβλία, ἐξ ὧν τὸ καθ’ ἔκαστον περιέχει εναν Αἰώναν ὀλόκληρον, ὃς διαιρεῖται εἰς κεφάλαια, ἐξ ὧν τὸ ἀ. περιλαμβάνει περὶ τῆς Βασιλέως, ἢτοι Αὐτοκράτορος, καὶ τῶν γινομένων παρ’ ἀυτῷ. Τὸ β. περὶ τῶν Πατριαρχῶν τῆς Ρώμης, τῆς Κωνσταντινούπολεων, τῆς Αλεξανδρείας, τῆς Αντιοχείας, τῆς Γερροτολύμων, καὶ ἐτέρων. Τὸ γ. περὶ τῆς κατασάτεως τῶν Εκκλησιῶν, παντὸς Βασιλέως, καὶ Ηγεμονίας, καὶ ἐπομένως διὰ τῆς ἀναφοράς Αἰρετικᾶς, διὰ τὰς συγκροτιθέστας Οἰκουμενικάς τε, καὶ τοπικᾶς Συνόδας κατ’ ἀυτῶν τῶν Αἰρετικῶν. πρὸς τάτοις διὰ τὰς διαλαμψαντας εἰς ἀρετὴν καὶ μάρτυριν Θείας ἀνδρῶν, καὶ γυναικῶν, καὶ ὅπῃ ἔγραψαν διάφορα συγγράμματα, καὶ πάλιν διὰ τὰς κατὰ διαδοχὴν Βασιλεῖς, καὶ διὰ τὰ λοιπὰ ἐπομένως, ἵως τέλεις τῆς Βιβλίου. Τέλος μὲν σύντομον ἐπανάληψιν, ἀναφέροντες μίαν ἀνακραλίσιτιν τῆς Βιβλίου, διὰ ἔνυλον ἐνδύμησιν τῶν γεγονότων. συμείωνούτες καὶ τὰ κακινοτομηθέντα εἰς τὴν Εκκλησίαν τῆς Χριστᾶ, διὰ νὰ δυνηθῇ ὁ ἀναγνώσης νὰ διακείνη ἐκ προχειρῶν τὴν ἀρχαίαν, καὶ ὁρθόδοξον Εκκλησίαν, ἀπὸ τὴν μὴ ὁρθόδοξον, ἀλλὰ ἐνντιον. ὅμως διὰ νὰ μὴν εἴναι ἀπὸ τὰ περιεχόμενα εἰς τὴν παρεξταν Εκκλησιαστικὴν Γεοργίαν, τίποτες διτύποιτα, ἀλλὰ εἰπώμενον τὸ κατὰ δύναμιν, τὴν φανέρωσιν τῆς Χριστιανισμοῦ, καὶ ὑπερούν καὶ περὶ τῶν Βασιλέων.

Χριστιανισ-
μὸς τι ἐστι.

Χριστιανός
τι ἐστι.

§. 2. Χριστιανισμὸς λοιπὸν εἶναι πίσις ἀπερίεργος, ἢ ὅμοιωμα τῆς Θεοῦ κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον τῆς ἀνθρώπως, ἢ δόγμα τῆς Σωτῆρος ἡμῶν Γιττᾶ Χριστᾶ ἀπὸ πρωτητικήν, καὶ φυσικήν, καὶ θεολογικήν συνεσός, κατὰ τὸν Μοναχὸν Εὐάγγελιον. Χριστιανὸς δὲ εἴναι ἀληθῆς οἶκος Χριστᾶ, συνιζάμενος ἐξ ἔργων ἀγαθῶν, καὶ δογμάτων Ευτεβῶν, ἢ κατὰ Θεὸν ζῶν, καὶ ἐυτεβῶς καὶ καλῶς πολιτευόμενος, ἢ ὅτι τὸ σῶμα διὰ τὸν Χριστὸν εκυρώσας σὺν τοῖς πατέραις, καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. ἢ τελευταῖον Χριστιανὸς εἶναι, ἐκεῖνος ὁπῃ πιεσθεῖ εἴτε μίαν δεότητα ἐστὶ τῆς Πατρὸς καὶ τῆς Υἱοῦ, καὶ τῆς Αγίας Πνεύματος.

τος, ὅσις δὲ δοξάζει ἔτερα τῶν εἰρημένων, Αἰρετικός ἐσι, κατὰ τὸν Βασίλειον· ἴδιας δὲ Χριστιανοὶ λέγονται οἱ πιστοὶ κατὰ τὸν Αὐγίου Κύριον (α) „οἱ μετὰ τὴν λῆψιν τῆς Αὐγίας Χριστος τεττανταξιωθέντες καλεῖσθαι „Χριστιανοὶ, ἐπαληθεύοντες τῇ ἀναγεννήσῃ καὶ τῷ ὄνομα. Πρὸ γὰρ τῆς κα- „ταξιωθῆναι υμᾶς ταύτης τῆς χάριτος, ταύτης τῆς προσηγορίας κυρίως ἐκ „ἥτε ἄξιοι, ἀλλὰ διένοντες προσβαίνετε εἰς τὸ εἶναι Χριστιανοί. „Ωνομάσ-“ οισαν Χριστιανοὶ ἡ. ἐν Αὐτοχέτῃ ἐκεῖνοι διπλοὶ πρότεροι ἐλέγοντο Ναζωραῖοι, „καὶ Γαλιλαῖοι, εἰς τὸν καιρὸν Κλαυδίας Βασιλέως Ρωμαίων, κατὰ τὸν διπλοῦν καιρὸν, ὁ Αὐγίου Πέτρος ὁ Αὐτόποδος ἐπροχέριστεν Επίσκοπον ταύτης τῆς Αὐτοχέτες τὸν Ευόδιον διπλοὶ ἐπίσευσεν εἰς τὸν Χριστὸν, τὸ δόποιον διπλοῖ Θεόν, καὶ ἀνδρῶπον, καὶ εἶναι διμοδύναμον τῆς Μεσσία· „Εμφαίνει δὲ ἐν „ἐαυτῷ τὸ Χριστὸς ὄνομα, λέγει ὁ Θεοφύλακτος Βελγυχίας (β), καὶ τὸν „Πατέρα τὸν Χρισταντα, καὶ τὸ Χρίσμα τὸ Πνεῦμα, καὶ τὸν χριστεῖντα „Τίβην. Οἱ δὲ Γρηγόριος Ναζιανζῆ (γ) Χριστὸς διὰ τὴν Θεότητα, Χριστὸς „γὰρ ἀυτης τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἐνεργεία κατὰ τὰς ἄλλας χριστὰς ἀγιάζε- „σα, παρεστίᾳ δὲ ὅλα τὰ Χρίστος, ἢς ἔργον ἀνδρῶπον ἀκεῖται τὸ Χρίστον, „καὶ ποιῆσαι Θεὸν τὸ Χριστόmenon· ὁ Αὐγίου Αὐτανάστιος· Χριστὸς διὰ τὸν Αὐγίου Πνεύματος δίκινη ἐλαίς ἐπὶ ἀυτῷ γενομένην ἔργονθεν ἐκχυτιν.

§. 3. Βασιλεὺς ἐσὶ ἔνομος ἐπισάτης εἰς ὅλας τὰς ὑπηκόους, ὅτε ἀγαθο- ποιῶν κατὰ προσπάθειαν, ὅτε κακοποιῶν κατὰ ἀντιπάθειαν. ἀλλὰ ὃν ἀνά- λογός τις ἀγωνιζέτης, δίδων καὶ τὰ Χαρίσματα ἐξ ίσης· ἀνάγνωστον περὶ τῶν καδίκουτος αυτῷ ἐν τῷ Γραικοφορῳ. νομίμω (δ).

§. 4. Τέττα τὴν ἐωσωνυμίαν μισήσαντες τὸν Παλαιὸν καιρὸν οἱ Ρωμαῖοι διὰ τῆς Ταρκινίας (ε), καὶ δέλοντες τὴν ὑφέλειαν διπλοέρχεται ἀπὸ τὴν Μοναρχίαν, ὥτις ἔχει μεγάλινη ἵσχυν εἰς τὰ περιστατικὰ τῶν πολέμων, καὶ τῶν ἀποστιῶν, τὴν ἔκλεξην εἰς ἔτερον ὄνομα, τὸ πρώτον εἰς τὸ τῆς Δικτατορίας, ὥτις κατὰ τὴν ἐξοσίαν ὑποκρίεται μὲ τὴν Βασιλείαν, καὶ ὑπερον εἰς ἔτερα ὄντατα· τελευταῖον δὲ Οκτάφιος ἔλαβε τὸ ὄνομα τῆς Αὐτοκράτορος, καὶ τὸ διδόμενον διὰ τὰς νίκας, εἰς τινὰς, τὸν παλαιὸν καιρὸν, ὡς ὁ Ζωναρχές

Ι-9-

Πότε ὄνο-
μάθησαν
Χριστιανοί.

Χειρὸς τι
δηλοτ.

Βασιλεὺς τι
էσι.

Δικτάτωρ.

Αὐτοκρά-
τωρ.

(α) Ομιλ. γ'. πρὸς τὰς Νεοφύτες παραγ. ἐ. (β) Εἰς τὸ καγ. κεφ. τῆς Λεκῆ πρὸς τὸ τέλιος. (γ) Εἰς τὸν δεύτερον λόγον περὶ Τίβης πρὸς τὸ τέλος σελ. σιδ. γλαυκ. γ'. ἐκδοσ. Βασιλείας αφρ. (δ) Σελ. γον'. ἐκδοσ. Φραιγκοφ. διὰ Λευγκλανίς ετεῖ αφρις.

(ε) Βασιλεύων Ταρκινίος ὁ Σύκερβος, ὃτοι ὑπερήφανος, οἱ Ρωμαῖοι ἐνρίσκοντο εἰς ὥραν σενοχωρίων, διότι οἱ πλέον ἐγκριτοὶ τῆς Γερεστίας ἐδανατώθησαν παρὰ τὴν Ταρκινίαν, φρόμενος μήπως χάσῃ τὸ βασιλεῖον, καὶ ἀλλοι τῆς ἀρπάσωσιν ἐκεῖνην τὴν ἐξοσίαν, ὅπερ ἀντὸς ἀρπάσει φοίσας Ταρκινίου τὸν ἀντικον, ὃτοι παλαιόν. Σύζητος δὲ ὁ ὑδος τῆς Ταρκινίας ἀτιμάσας Λεκρητίαν, γυναῖκα τῆς Κολλατίας, εὑρον οἱ Ρωμαῖοι πρόφατον, καὶ ἐξόρισαν τὴς Ταρκινίας ἀπὸ τὴν Ρώμην, ἐνριστομένας τότε τῆς Ταρκινίας εἰς τὴν πολυορείαν τῆς Αὔρεας, καὶ ἀπὸ τότε δὲν ἥθελησαν πλέον Βασιλεῖς εἰς Ρώμην, ἀλλὰ ἐσύνησαν τὰ θεμέλια τῆς Ρωμαϊκῆς Αἰγισοκρατείας.

Ισορεῖ εἰς τὸν βίον τε (α), διότι ἀυτὸς ποδάρις τὸ ἔλαβεν, ἀλλ' ἐκεῖνο ὅπερ σημαίνει τὴν ἐξεσίαν τῆς Βασιλέως. Οὐτὸς ἡδέλησε νὰ ὄνομάζεται καὶ Αὐγύστος, ως ὃν πλέον τί πιθανὸν ἀνθρώπος ἐπειδὴ ὅλα τὰ Γερώτατα, καὶ σεβασμία, Λύγισα καλένται, διὸ τὸν ὀντίμασταν καὶ Σεβαστὸν ἐξελληνίζοντες, καὶ ἀπὸ ἀυτὸς οἱ διάδοχοι Σεβαστοὶ ὄνομάζοντο, ως λέγει Αὔνα ἡ Κομνηνή (β). „Σεβαστοὶ γὰρ οἱ Βασιλεῖς ἀνέκαθεν ἐπιθετικῶς ὄνομάζοντο, καὶ ἦν „ἐξιδιαχόντως εἰς Βασιλέας λεγόμενον τὸ τῆς Σεβαστῆς ὄνομα. Ως αὐτὸς τέτοιο εἶναι φανερὸν τῶς ἀυτὰ τὰ ὄντιματα, Βασιλεὺς, Αὐτοκράτωρ, Αὐτάρχης, Αὐγύστος, καὶ ὅ, τι ἄλλο, εἶναι συνώνυμα. Οὐ δὲ Κωδινὸς λέγει ἐν τῷ περὶ ὁφρικίων Βιβλίῳ κεφ. Ι. οὐδιδυῦ β'. „Αὐτοκράτωρ, καὶ Βασιλεὺς πρότερον ἐλαυνόντο ἀντ' ἀντεῖ, εἴτα δὲ δικιφρού τις γέγονεν· ἀν γὰρ „Τοὺς ἀντεῖς, εἰ μὲν ἐνδιδωστιν ὁ Πατήρ, γράφει καὶ ἀυτὸς προτάσσων „εἰς τὰς, ἥτοι Αὐτοκράτωρ Ρωμαῖων· εἰ δὲ ὅ· ἀλλὰ μόνον πιεστὸς ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Βασιλεὺς ὁ δεῖνα κτ. (γ).

§. 5. Οἱ Χριστιανοὶ Βασιλεῖς εἴναι ποιμένες τῆς αληγονομίας τῆς Χριστῆς. Λέων ὁ Βασιλεὺς λέγει εἰς τὴν Σωτήριον γονὸν τῆς αειπαρθένες Μαρίαν. „Τὸν Τοῦ Θεοῦ ίλεσμένη μὴ διαλίπης ὑπὲρ ἣς ἔδωκεν ὁ Πατήρ ἀντῶ „κληρονομίας, ἣς καὶ ἡμῶν τὴν ποιμαντικὴν ἐπιτισσίαν ἐπέτρεψεν· „, καὶ εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν πάλιν, ἀλλὰ νῦν μὲν διεάγοις, ἐμέ τε τὸν νέον ποιμένα κτ. δμοίως καὶ οἱ Επίσκοποι, ἡ γὰρ Γερωσύνη, καὶ Βασιλεία, κατὰ τὸν Πηλαστιώτην Γοτθωρον. εἰς ἐν τέλος αποβλέπετε, τὴν Σωτηρίαν τῶν Τηρκῶν (δ). Βασιλεὺς κατ' ἐξοχὴν λέγεται μόνος ὁ Κωνζαντινόπλεων, πικρὰ τοῖς συγγραφεῦσι, καὶ μετ' ἀυτὸν ὁ τῶν Βελγάρων· ἐκεῖνος δὲ ὅπερ εἴναι, ἔξω ἀπὸ αυτῶν, τὰς ὄνομάζεται Ρήγας, καὶ Μονάρχας. Ρήγης δὲ ἐννοεῖται ὅπερ δικαίως ἐξετιάζει γέμιμον ἐξεστία· εἴκεινος δὲ ὅπερ οἱ Δατῖνοι τῶν ἔχοντο συνήδειαν νὰ ὄνομάζωσι Αὐτοκράτορα Ρωμαίων, οἱ ἡμέτεροι ὄνομάζονται Ρήγαν Αλαμανῶν. Αὐτὸς δὲ τὸ ὄνομα ἐπεκράτησε ἀπὸ τὸν Θεοδώριχον (ε), δισις κατὰ τὸν Πρακόπιου (ζ), ἀυτὸς ἐσχε τὸ Γότθων τε, καὶ ταῦτα

Πηλεῖ τι ἐστι.

(α) Βιβλ. 1. ἐδαφ. λ. β. σελ. υβ'. γραμ. ι. Εκδοσ. Εὐτ. αὐτοκ. (β) Βιβλ. η'. σελ. 35- γραμ. καὶ ἐκδοσ. Εὐτ. αὐτοκ.

(γ) Οὐκ οἶδα τίνα ἐκδοσιν εἴχεν ὁ Συγγραφεὺς, ὅταν ἀπέτρεψεν ἀυτὰ τὰ λόγια τῆς Κωδινῆς· ἐν γάρ τῇ Εὐκτηρίᾳ ἐκδόσει κεφαλαῖα ιε'. ἀριθ. β. σελ. εγγ'. ἐγράπτων. Ο' δεῖνα ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Πιεστὸς Βασιλεὺς καὶ Αὐτοκράτωρ Ρωμαῖων, οἰκεῖα Χειρόπορεταξα. Οὕτω μὲν ὁ σερόμενος τῆς εἴσατος προτάξεις ὄμολογίας γράφει. Αὐτὸς δὲ Τοὺς ἀντεῖς, εἰ μὲν ἐνδιδωστιν ἀντεῖς ὁ Πατήρ, γράφει καὶ ἀυτὸς προτάσσων εἰς τὰς, ἥτοι Αὐτοκράτωρ Ρωμαῖων· εἰ δὲ οὐ. Πιεστὸς ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Βασιλεὺς Ρωμαῖων ὁ δεῖνα.

(δ) Εἴτε Γερωσύνης, καὶ Βασιλείας, ὡς ὄμώνυμε, τὰ πρόγραμματα συνέτηκεν· εἰ γάρ, καὶ ποδάριον ἀλλήλων διαφέρεσσιν· ἡ μὲν γὰρ ως Ψυχὴ ἐστι, ἡ δὲ σῶμα· ἀλλ' εἰς ἐν ὄρῳσι τέλος, τὴν τῶν ὑπηκόων σωτηρίαν. Βιβλ. η'. Επικ. σμδ'. πεδὸς Γοτθ. Διάκονον, σελ. τυρ'. ἐκδ. Παρισ. αὐλῆς.

(ε) Κάλλιον Θεούδεριχος. (ζ) Περὶ Γοτθων πολέμου βιβλ. ά. κερ. ά. σελ. γ'. ινδ. Εὐτ. αὐτοκ.

„Γαλιωτῶν κράτος“ ἡ Βασιλέως μὲν τῇ Ρ'ωμαίων, ὅτε τῇ σχῆματος, „ὅτε τῇ ὄνοματος ἐπιβατεῖσαι ἔξισταιν ἀλλὰ Ρ'ήτε διεβίω, καλέμενος. Οὕτω γὰρ σφῶν τὸς Ηγεμόνας οἱ Βάρθαροι καλεῖν νενομίκασι. Διὰ ποίαν δὲ αἰτίαν οἱ Εὐληναὶ ὀνομάδησαν Ρ'ωμαίοι, τὸ λέγει ὁ Χαλκοκονδύλης εἰς τὸ προσώμιον τῆς Γραφίας τε. „Τὸς Ρ'ωμαίας ἐπὶ τὴν μεγίστην τῆς Οἰκουμένης αὐχὴν ἀφικυνθεντες, ἡ τὴν Ρ'ώμην τῷ μεγίστῳ ἀυτῶν Αἴχιερεῖ ἐπιτρέψαντες, ἡ μητρόπολιν σφῶν ἀποδεικνύντες, τὸ ἐν Θράκῃ Βιζάντιον, πόλιν Εὐληνίδα, Εὐληνάς τε τὸ ἀπὸ τῆς δε Ρ'ωμαίοις ἀυτῷ ἐπιμιγγύντος, γλῶτταν μὲν ἡ ἦδη τὰ τῷ πολλῷ πλέονας Ρ'ωμαίων, Εὐληνας ἀυτῷ επικρατεῖν, διὰ τέλες φυλάξαι, τῶνομα μέντοι μηκέτι κατὰ τὸ πάτριον καλεμένας ἀλλάξασαι, ἡ τε γε Βασιλεῖς Βιζάντιος ἐπὶ τὸ σφᾶς ἀυτὸς Ρ'ωμαίων βασιλεῖς ἡ Αὐτοκράτορας σεμνύνεθαι ἀποκαλεῖν, Εὐληναὶ δὲ βασιλεῖς ἀκέτι ἐδαμή ἀξιεῖν (α).”

§. 6. Μετὰ τὸν Βασιλέα πρῶτου ἀξιώματος τὸ τῆς Καίσαρος, διότι ἐκεῖνος ὅπερ τὸ ἔλαβε, ἢ τὸ λάβει, ἢτον λόγος. ὡς Υποβασιλεὺς, ἐπειδὴ ἐφορεῖται ἡ ἀυτὸς ἀλεργίδα, ἢτοι τὸ βασιλικὸν φόρεμα ὀλόχευτον, ἡ τὰ ἀλλὰ τῆς βασιλείας παράσημα, ἔξαιρων ὅμως τὸ χρυσὸν σέμιμα. Εὐρύτος δὲ τελευταῖον τὸ Αἰλεξία τὸ, Σεβαστοκράτωρ, τῆς ἀρχαίας τιμῆς ἐπέκτων. Καίσαρ δὲ σημαίνει κατὰ τὸν Μοσχόπολον εἰς τὸ τῆς Φιλοσοφίας Λεξίκον, Αὐτοκοία· διότι ἔτεμον τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς τῆς Καίσαρος, ἡ ἐξέβαλον ἀυτὸν, ἔγινε λοιπὸν ἡ ἀυτὸς Υπάτος τῆς σφράτης, ἡ ἴδιοποιησάμενος ἐκείνας διὰ τὸ τὴν ἐξεστίαν τε, ἔλαβε τὴν ἐξεστίαν, ὑπερον ἐτιμάντη τὸ ὄνομα ἀυτῆς, ἡ διεδόθη τοῖς μεταγενεσέροις εἰς σημεῖον τιμῆς, ἡ τῷρα εἶναι ὄφφίκιον.

§. 7. Διὰ τὰ λοιπὰ ὄφφίκια τῆς Παλατίας ἀνάγνωστον τὸν Κωδινὸν, ἡ ἀλλαγή· λοιπὸν εἰς ὅλας ἀυτὰς τὰς ἐξεστίας τὰς διατεταγμένας παρὰ Θεοῦ ἐδιδάχθημεν ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ γὰρ ἀποδίδωμεν τιμὴν κατὰ τὸ πρέπον ὡς λέγει ὁ Πολύκαπτος παρὰ τῷ Εὐστεφεῖῳ (β).

Εὐληνες
πόδεν ἔλα-
βον τὸ ὄνο-
μα Ρ'ω-
ματον.

Καίσαρ.

Καίσαρ το
δηλοτ.

ΚΕΦΑ-

(α) Καὶ εἰς ἀντὰ τὰ λόγια ἐνεργῶν διαφορὰν, ἐπειδὴ εἰς τὸ πρῶτον, εἰς τὸ προ-
οίμιον τῆς Χαλκοκονδύλης σελ. β'. ἐνδ. Εὐντ. φιλιθ. ἐνεργῶν τάδε „Εἰς οὐδὲ Ρ'ωμαίοις
ἐπὶ τὴν τῆς οἰκουμένης μεγίστην ἀρχὴν ἀφικυνθεντες, ιστούλαντος ἔχοντας τύχην τῇ
ἀρετῇ, ἐπιτρέψαντας Ρ'ώμην τῷ μεγίστῳ ἀυτῶν Αἴχιερεῖ, ἡ διαβάντας εἰς Θράκην ὑ-
ρηγημένος ἐπὶ τάδε τῇ Βασιλέως, ἡ Θράκης ἐπὶ χώρων, ἤτις ἐσ τὴν Ασίαν ἐγγυτάτω
ωκεται, Βιζάντιον Εὐληνίδα πόλιν, μητρόπολιν σφῶν ἀποδεικνύντας πρὸς Πέλσας, ὡφ'
ων ἀπήκεσα ἐπεκόνδησα, τὸν ἀγῶνα ποιεῖθαι. Εὐληνάς τε τὸ ἀπὸ τῆς Ρ'ωμαίοις ἀυτῷ
ἐπιμιγγύντας, γλῶτταν μὲν ἡ ἦδη τὸ πολλῷ πλέονας Ρ'ωμαίων Εὐληνάς ἀντὰ ἐπικρα-
τεῖν, διὰ τέλες φυλάξαι. Τῶνομα μέντοι μηκέτι κατὰ τὸ πάτριον καλεμένας ἀλλάξα-
σαι. Καὶ τέσσερες βασιλεῖς Βιζάντιος ἐπὶ τὸ σφᾶς ἀντὸς σεμνύνεθαι, Ρ'ωμαίων Βασιλεῖς
τε, ἡ Αὐτοκράτορας ἀποκαλεῖν, Εὐληνοὶ δὲ Βασιλεῖς ἀκέτι ἐδαμή ἀξιεῖν.

(β) Βιβλ. δ'. κεφ. ιε. Εὐκλησ. Γ'σορ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Περὶ Επισκόπων, Πρεσβυτέρων, Διαικόνων τῶν λοιπῶν
Ταγμάτων τῆς Εκκλησίας.

§. 1.

Ἐπίσκοπος.

Τὸ ὄνομα δὲ τῶν Επισκόπων ἐ μόνον παρὰ τῶν ἑθνικῶν τοῖς Θεοῖς ἐδίδετο,, το,, οἷον Μάρτυροι ἔστονται καὶ Επίσκοποι ἀρμονιάων (α). Περὶ Χριστῶν Επισκόπων καὶ πονηρῶν ἔργων (β), καὶ ὑπὸ Μάρτυροι τῷ Διῖ, καὶ Συνέδρῳ τε, Επισκόπῳ τε τῶν πραττομένων (γ) κτ. „ Αὐλᾶ καὶ τοῖς τὰ κοινὰ τῶν ἀνδρῶν διοικεῖσιν, ὡς ὁ Πλεταρχὸς λέγει ἐν τῷ Περικλεῖ (δ), „ πάντα διεῖπε, καὶ πάντων Επίσκοπος ἦν αὐτῷ Φειδίας. Καὶ παρὰ τοῖς Αὐθηναίοις οἱ Κριταὶ καὶ οἱ πεμπόμενοι εἰς τὰς ὑπηκόβις πόλεις, τὰ παρὰ ἑκάστοις ἐπισκέψασθαι καὶ φύλακες ἐκαλεῦντο, κατὰ τὸν Σχολιασμὸν τῆς Αὐτοφάνης (ε). Οὐδοίως καὶ παρὰ τοῖς Ρωμαίοις, ὡς Πλεταρχὸς ἐν τῷ Νεμῷ (ζ), τὸν ἄκρον Ποντίφικα ἀντῶν Επίσκοπου τῶν Γερῶν παραδένων καλεῖ. „ Παρὰ δὲ τῇ Θεῷ Γραφῇ καὶ δώσω τὰς ἀρχοντάς στε ἐν εἰρήνῃ, καὶ τὰς Επισκόπες στε ἐν δικαιοσύνῃ. Ή καὶ τὰς διαικόνις, κατὰ ἄλλας ἐν πίσει, καὶ τὰς Επισκόπες ἀντῶν ἐν δικαιοσύνῃ κατασῆσθω (η). „

Τις δεύτερος
Ἐπίσκοπος.

§. 2. Πρῶτος Επίσκοπος τῆς τῆς Θεᾶς Εκκλησίας ἦν αὐτὸς ὁ Θεάνθρωπος Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ἐν ὃσῳ ἐνρίσκετο εἰς τὸν Κόσμον, ὡς τὸ Πνεῦμα τὸ Αὐγούστου καλεῖ ἀντὸν. „ Αὐλὴ ἐπιστρέφετε νῦν ἐπὶ τὸν παιμένα, καὶ Επίσκοπον τῶν Ψυχῶν ἡμῶν (δ). „ Οἱ δὲ Αὐτόποδοι ὅπερ ἐκλέχθησαν ἀπὸ αὐτὸν ὅταν ἦτον ὁ Χριστὸς εἰς τὸν Κόσμον, δὲν ἦτον Επίσκοποι, ὅτε ἐμεταχειρίζοντο Επισκοπικὰς ὑπηρεσίας διότι εἰς τὰ βιβλία δὲν ἀναγινώσκομεν πῶς νὰ ἔχει φοτόνησαν αὐτοὶ ὀδένα, ὅτε νὰ ἐτέλεσαν Εκκλησιαστικὴν τινὰ ἀνθεντίαν, καὶ δικαιοδοσίαν, τὰ δόπια ὡς ἴδιάζοντα ἐδίδοντο τῷ Χριστῷ μόνον. αὐτοὶ δὲ ἐνεργεῖσαν τὰ ἀνήκοντα τοῖς Πρεσβυτέροις, καταγινόμενοι εἰς τὸ νὰ κηρύξσωσι τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ νὰ βεβαιῶσι αὐτὸ μὲ τὰ δαύματα, καὶ νὰ ἔχωσι ἐκεστίαν, νὰ ιατρεύουσι τὰς αἱράωσις, καὶ νὰ διώκωσι τὰ δαιμόνια (ι). Οταν δὲ ἐκ τῶν νεκρῶν ἀνέση ὁ Χριστὸς, καὶ ἐμελε νὰ ἀναίβῃ εἰς τὰς ἡρανδές, τότε καὶ τὰς ἑνδεκα αὐτῷ Αὐτοπόδις ἀντὶ διὰ λόγως των ἀφιγει ἐπὶ τῆς γῆς Επισκόπες τῆς Εκκλησίας, ἀναβιβάσας αὐτὸς

(α) Οὐρανος Γλιαδ. χ. 51χω σνέ. (β) Πλάτων ἐν τῷ Καμιλφ. (γ) Ηρωδιανος βιβλ. ζ. (δ) Σελ. ενθ'. γραμ. μη. τόμ. α. ἐκδοσ. Φραγκφ. αφαθ. (ε) Εγγρ. τῆς περὶ Ορενθῶν. (ζ) Σελ. ξεν. γραμ. ιθ'. τόμ. α. (η) Ησαΐ. κεφ. 5. 17. (ι) Πέτ. Επι. Α'. κεφ. β'. 25. (ι) Μάρκ. κεφ. γ'. 14.

ἀυτές εἰς τὸ ἀξίωμα τῆς Εὐπίσκοπῆς μὲ ἀυτές τὰς λόγυς· „ Εἶπεν ἐν ἀν-
„ τοῖς ὁ Γητᾶς πάλιν, εἰρήνη ὑμῖν. Καθὼς ἀπέσαλκε με ὃ πατήρ, καὶ γὰρ
„ πέμπω ὑμᾶς. Καὶ τότε εἰπών, ἐνεφύσητε ὃ λέγει ἀυτοῖς, λάβετε
„ Πνεῦμα Αὐγίου. Αὐτινῶν ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας, ἀφίενται ἀυτοῖς, ἄγτινων
„ κρατῆτε, κεκράτηνται (α). „ Εὖ ὡν δῆλον ὅτι μόνοις τοῖς Απόστολοις
εἰδότι τὸ λύει, καὶ δεσμεῖν τὰς τῶν ἀνθρώπων ἀμαρτίας, εἰς τόπον τῶν ὅποι-
ων ἔιναι οἱ Εὐπίσκοποι πάσις ἐπαρχίας, οἱ δὲ Πρεσβύτεροι, καὶ Χωρετίσκο-
ποι εἰς τόπον τῶν ὁμιλητῶν ἔιναι ἀναγγυωτού τὸν Βαλταράνα κτ. (β).
Οἷς καὶ προστεθένταν μετὰ τὴν Αὐγάληψιν τῇ Κυρίᾳ, καὶ τὸν ἐπιφόντησιν
τῇ Παναγίᾳ Πνεύματος, ἐτεροὶ τρεῖς, ὁ Ματθίας δῆλαδή, ὁ Σαῦλος, καὶ
ὁ Βαρνάβας, ὁ μὲν Ματθίας διὰ τὴν Αὐγία Πνεύματος, τῷ κατευδύναυτος,
τὰς κλίρους (γ) ὁ δὲ Σαῦλος, καὶ Βαρνάβας πάλιν διὰ τὴν Αὐγία Πνεύ-
ματος, τὰς εἰπόντος „ Αὐθορίσατε δῆμοι τούς τε Βαρνάβαν, καὶ τὸν Σαῦ-
λον, εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκελήματι ἀυτές (δ) καὶ „ Παῦλος Απόστολος
εἰς ἀπ’ ἀνθρώπων, ὃδε δὶ αὐθρώπις, ἀλλὰ διὰ Γητᾶ Χριστοῦ κτ. (ε). Προ-
χειρισθέντες λοιπὸν Εὐπίσκοποι εἰς τοις οἱ δεκατέτεροις Απόστολοι, καὶ κηρύσ-
σοντες τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ πόλεις, καὶ χώρας, εἰς ἥριτραν τὰς ψυχὰς τῶν
Μαδητῶν, καὶ ἐχειροτόνουν εἰς ἀυτὰς κατ’ Εκκλησίαν Πρεσβυτέρος (ζ) ἢ
καθὼς ὁ Ρώμιος Κλήμης (η), „ Καθίσαντον τὰς ἀπ’ ἀρχὰς ἀυτῶν, δοκι-
μάσαντες τῷ πνεύματι, εἰς Εὐπίσκοπος, καὶ Διαικόνος τῶν μελλόντων πι-
τοῦ ζεύειν. Αὐτοὶ οἱ Εὐπίσκοποι καλεῦνται καὶ Πρεσβύτεροι. Μὴ ἀμέλει τῷ
εὐ σοὶ χαρίσματος ὃ ἐδοθύσει σοι διὰ Προφυτείας, μετὰ ἐπιδέσεως τῶν
χειρῶν τῇ Πρεσβυτερίᾳ (θ), τατέρι τῶν Εὐπίσκοπων, καθὼς ὁ Χρυσόσωμος
ορθῶς ἐξηγῶν λέγει (ι) εἰ περὶ Πρεσβυτέρων φυτὸν ἐνταῦθα, ἀλλὰ περὶ
Εὐπίσκοπων· ἀ γάρ δὴ Πρεσβύτεροι τὸν Εὐπίσκοπον ἐχειροτόνουν. „ Ο-
μοίως εἴς ἀυτᾶς καὶ ὁ Θεοφύλακτος, καὶ ὁ Οἰκεμένιος προσέτι καὶ ὁ Θεοδώρητος
λέγει (κ). Πρεσβυτέροιν ἐνταῦθα τὰς τῆς Απόστολικῆς χάριτας ἡξιωμένες.
Ἐκ τῶν αντίον Εὐπίσκοποι ἐκαλεῦντο καὶ οἱ Πρεσβύτεροι, ως δείκνυται ἀπὸ τὴν
πρὸς Φιλίππωντος (λ), ὅπερ ἀναγνώσκομεν ὅτω. „ Παῦλος, καὶ Τιμό-
θεος δέλοι Γητᾶ Χριστοῦ πᾶσι τοῖς Αὐγίοις ὃν Χριστῷ Ιησῷ, τοῖς δέτιν ἐν
„ Φιλίππωντος σὺν Εὐπίσκοποις, καὶ Διαικόνοις. „ Εὐπίσκοπος ἐνθάδε καλεῖ
τὰς Πρεσβυτέρους, κατὰ τὸν Πολύκαρπον ὃς λέγει (μ). „ Διὸ δέοντα ἀπέ-
χεσθαι απὸ πάντων τέτων, ὑποτασσομένας τοῖς Διαικόνοις καὶ Πρεσβυτέ-
ροις. „ Προσέτι κατὰ τὸν Χρυσόσωμον (ν) καὶ Θεοδώρητον ὅπερ λέγεται

σι

Η 2

- (α) Γωάγ. κεφ. ι. 21. 22. 23. (β) Κανόνι ιδ. τῆς ἐν Νεοκαισαρείᾳ Συνόδου.
 (γ) Πρεσβ. κεφ. ά. 26. (δ) Πιραϊκ. κεφ. ιγ'. 2. (ε) Πιραϊκ. κεφ. ά. 1.
 (ζ) Πρεσβ. κεφ. ίδ. 22. 23. (η) Επίσ. ά. πρὸς Κορινθ. ἐδιηρ. μβ'. (θ) Πρεσβ.
 Τιμόθ. Α. Επίσ. κεφ. δ. 14. (ι) Ομιλ. ιγ'. εἰς τὴν πρὸς Τιμόθ. Α. Επίσ. σελ.
 υπέρ. Καραμ. μβ' ἐνδοσ. Μοργντ. αψά. (κ) Εγμην. τῆς πρὸς Τιμόθ. Α. κεφ. δ.
 (λ) Κεφ. ά. 1. (μ) Πρεσβ. Εφεσ. Επίσ. ἐδιηρ. ε.

Γωάγας

σι (α), ἀμφότερα γὰρ εἰχον κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τὰ ὄνόματα. “Καὶ „ εἰ μόνον Επίσκοποι ὄνομάζοντο, ἀλλὰ καὶ Αὐγγελοι. „ Οἱ ἐπτὰ ἀξέρει „ Αὐγγελοι τῶν ἐπτὰ Εκκλησιῶν εἰσιν. “ (β)

Πρεσβύτεροι πάθεν.

3. Τῶν δὲ Πρεσβυτέρων ἡ τάξις, δῆλον ὅτι ἀπὸ τὴν Γ' εἰδαικὴν Συναγωγὴν εἰσήχθη εἰς τὴν Εκκλησίαν τὸ Χριστόν. διότι τρεῖς τάξεις ἀντιστοιχίων, ὁ Θεὸς διετάξατο, πρώτην τῶν Αὐχιερέων, β'. τῶν Γερέων, καὶ γ'. τῶν Λευΐτικῶν, ὃτοι διακόνων. τὸν ἀντὸν τρόπουν, καὶ εἰς τὴν Χειριστικὴν Εκκλησίαν, ἔτι εἰς ἀρχῆς, ὅταν ὁ Χριστὸς διέτριψεν ἐπὶ γῆς, ἢν ἀντὸς Αὐχιερέων, ὡς ἀνωτέρω ἔικομεν, καὶ καθὼς ἐν τῇ πρὸς Εβραίς (γ), Εχοντες τες Ἀρχιερέα μέγαν, διεληλυθότα τὰς φραγύς, Γῆστραν τὸν Υἱὸν τὸν Θεόν, κρατῶμεν τῆς δομολογίας· εἰς γὰρ ἔχομεν, Αὐχιερέα μὴ δικάιευνον συμπαθῆσαι ταῖς ἀδενείαις κτ. Αὖτὶ δὲ Πρεσβυτέρων, οἱ ΙΒ'. Αὐτοὶ δολοι, καὶ τελευτῶν οἱ ΟΒ'. μαθηταὶ, οἵτινες εἴπερ παρὰ τῶν Αὐτούλων ὅτε ἐχειροτονήθησαν, ὅτε ἐποιάμαντο, ὅμως ἵσταν κατώτεροι ἀντῶν τῶν ΙΒ'. Αὐτούλων, ὡς φαίνεται ἀπὸ τας Γραφὰς, ἀντὶ διακόνων. διότι ἀπὸ ἀντὰς τὰς ΟΒ'. διετέξαντο οἱ Αὐτούλοι τὰς ἐπτὰ διακόνυς, εἰς εἰςησαν ἐνώπιον τῶν Αὐτούλων, καὶ προσενέψαμενοι ἐπέθεσαν ἀυτοῖς τὰς χεῖρας (δ), “ καὶ ἔκτοτε ἡ τῶν διακόνων τάξις, διετάχθη εἰς τὴν Εκκλησίαν, καὶ μόνων τοκεζῶν, ἀλλὰ δῆλος τῆς Εκκλησιασικῆς ὑπηρεσίας φανερὸν γάρ εἶναι ἀπὸ τας πράξεις τῶν Αὐτούλων, (ε) πῶς σ' Στέφανος εὐθὺς ἐκήρυξε τὸν Λόγον τῆς Αὐτούλειας, πῶς δὲ Φίλιππος εἰς μόνον ἐδίδαξε, ἀλλὰ καὶ ἐβάπτισε. (ζ) Πρέπει νὰ ικεύωμεν, ὅτι πρὸι ταχθῶν οἱ διάκονοι εἰς τὸν χορὸν τῶν Αὐτούλων, εἰς τὸν ὄποιον ἢν καὶ ἐκείνοις ὅπερ ἐβάζαντες τὸ βαλάντιον, Γέδας σ' Σπικαριώτις, μετὰ τὸν ὄποιον πάντες οἱ Αὐτούλοι διὰ ἀρκετὸν καιρὸν ὑπηρέτηκαν εἰς τὰς χοείας τῶν πτωχῶν· ἐως δὲ τὸ γινόμενος γογγυσμὸς, ἥναγκάσθησαν οἱ Αὐτούλοι νὰ μεταχειρισθῶσι διακόνυς. (η)

§. 4. Λοιπὸν δὲν ἴτον μία καὶ ἡ ἀυτὴ Εκκλησιασικὴ ὑπηρεσία εἰς τὸν Αὐχιερέα, καὶ εἰς τὸν Πρεσβύτερον, καὶ εἰς τὸν διάκονον, ἀλλὰ ἴτον διορισμένον εἰς καθέκαπον κατὰ μέρος, ὡς Κλήμης, ὅπερ προεχειρίσθη, ἀπὸ τὰς Αὐτούλεις Ρώμης Επίσκοπος γράφει πρὸς Κορινθίας (θ), “Τῷ γὰρ Αὐχιερέῳ ἴδιαι λειτεργίαι δεδομέναι εἰσί· καὶ τοῖς ιερεῦσιν ἴδιοις τόπος προσέτακται, καὶ Λευΐταις ἴδιαι διακονίαι ἐπίκεινται· δὲ λαϊκὸς ἄνθρωπος τοῖς λαϊκοῖς προσάγμασιν δέδεται. Εκαστος ὑμῶν ἀδελφοί, ἐν τῷ ἴδιῳ τάγματι ἐνχαριζείτω Θεῷ, ἐν ἀγαθῇ συνειδήσει ὑπάρχων,

μη

Γωάννης τῆς Χρυσοφόρου ὅτας ἔχει, „Καὶ οἱ Πρεσβύτεροι τὸ παλαιὸν ἐκαλεῖντο Επίσκοποι, καὶ διάκονοι τῆς Χριστῆς, καὶ οἱ Επίσκοποι, Πρεσβύτεροι. “ ὅρα δηλ. ἀ. εἰς τὴν πρὸς Φίλιπ. Ε'πισ. σελ. ἡ. φραμ. κβ'. Ε'κδ. Μογυντ. αφά.

(α) Θεοδώρ. Ε'μην. εἰς τὴν πρὸς Φίλιπ. Ε'πισ. κεφ. ἀ. (β) Αὐτούλ. κεφ. ἀ. 20. (γ) Κεφ. δ. 14. 15. (δ) Πιερά. κεφ. 5. 6. (ε) Κεφ. ζ. (ζ) Κεφ. η. (η) Περάξ. κεφ. 5. (θ) Ε'δαφ. μ' καὶ μι.

„ μὴ παρεκβαίνων τὸν ὀδισμένον τῆς λειτουργίας ἀυτῷ κανόνα ἐν σεμνότητι. “ Διὰ τὴς Επισκόπους Πρεσβυτέρους, καὶ διακόνους διαλαμβάνων, καὶ ὁ Ἀγιος Γρυνάτιος, λέγει, προκαθημένες τῇ Επισκόπῳ εἰς τύπον Θεᾶ, „ ἡ τῶν Πρεσβυτέρων εἰς τύπον συνεδρίας τῶν Αποσόλων. (α) ὡς ἡ ὁ Επίσκοπος τῇ Πατρὸς ἀυτῶν ὅλων τύπος ὑπάρχει· οἱ δὲ Πρεσβύτεροι ὡς „ Συνέδριον Θεᾶ, ἡ σύνδεσμος Αποσόλων Χριστοῦ, ἡ αἰδεῖσθαι δὲ τὸν „ Επισκόπον ὑμῶν ὡς Χριστὸν καὶ ὁ ὄμιλος οἱ Μακάριοι διετάξαντο Απόστολοι. (β) „ Καὶ τελευταῖον διὰ τὸ διακόνους λέγει. „ Δεῖ δὲ ἡ τὸς διακόνους ὄντας μυστήριον Χριστοῦ Γηστὴ κατὰ πάντα τρόπον ἀρέσκειν. γαρ βρωμάτων, ἡ ποτῶν εἰσὶ διάκονοι ἀλλ Εκκλησίας Θεᾶ ὑπηρέται (γ). Αὐτὲς τὰς διακόνους ὑπὲρ ἑαυτῶν διετάξαντο οἱ Απόστολοι μετὰ τὴν εἰς ἔρμαντος Ανάληψιν τῇ Κυρίᾳ, ὑπηρέτας τῆς Επισκοπῆς, ἡ σφῶν ἀξίας, ἡ τῆς Εκκλησίας κατὰ τὸν Κυπριανὸν Επίσ. Θ. πρὸς Ρωγάτον (δ). Ο δὲ Κλήμης ὁ Αλεξανδρεὺς διὰ τὰ ἀντὰ λέγει βιβλ. ζ. τῶν σωμάτων. „ Ο μοίως κατὰ τὴν Εκκλησιαστικὴν Παραγγελίαν· τὸν μὲν βελτιωτικὸν οἱ Πρεσβύτεροι σώζονται εἰκόνα· ὑπηρετικὸν δὲ οἱ διάκονοι (ε) Εκ τέτων λοιπὸν δῆλον, ὅτι ἐκ τῆς ἀρχῆς ἡ θεμελίων τῆς Εκκλησίας ἦσαν εἰς ἀυτὴν Επισκόποι, Πρεσβύτεροι, ἡ διάκονοι, οἵτινες συγαριθμενοὶ τοῖς ὑπηρέταις τῆς Εκκλησίας.

§. 5. Κληρικοὶ δὲ ὡχὶ μόνον οἱ Πρεσβύτεροι, ἡ οἱ Διάκονοι ὄνομά ξονται, ἀλλὰ ἡ ὅσοι ἐνοίσκονται εἰς τὰς λοιπὰς Εκκλησιαστικὰς βαθμὰς, ὡς Υποδιάκονοι, Αναγνῶσαι, ἡ ψάλται· ἡ εἰς λοιπὰ Αρχοντικὰ Εκκλησιαστικὰ Οφρίκια, ὡς εἰς τὴν ῥηγή. γενέραν τῇ Γεστιγιανῇ ἀναγνώσκεται,

Η 3

Κληρικοί.

Κληρικοί
πόθεν.

(α) Εἰς τὰς Επισολὰς τῇ Αγίᾳ Γραμμῇ, ὃπς ἔχει ἀνὰ χειρας, Εὐδόσιες τῆς Βασιλείας αὐλαία. Εὐείσιων ἀντὶ τύπου, τόπου, εἰς τὴν πρὸς Μαγν. Επίσ. Εδαφ. ἐ.

(β) ἐχὶ μόνον τὴν πρὸς Τραπεζινὰς Επισολὴν τῇ Αγίᾳ Γραμμῇ ανέγνων, ἀλλὰ πάσας τὰς ἀντὶς Επισολὰς, ἀπαραμάντικον ὄμοιον ἥπτον ὡχὶ σύρου, εἰμὴ τοῦ. „ Ο μοίως πάντες εὐτεραπέθωσαν τὰς διακόνους, ὡς ἐντολὴν Γηστὸς Χριστοῦ, ἡ τὸν Επισκόπον, ὡς Γηστὸν Χριστὸν, ὅπτα Τιὸν τῇ Πατρὸς τὰς δὲ Πρεσβύτερες ὡς συνέδριον Θεᾶ, ἡ σύνδεσμος Αποσόλων.

(γ) Πρὸς Τραπεζιν. Επίσ. ἐδαφ. β.

(δ) Ο Συγγραφεὺς λέγει, ἐνάτην Επισολὴν, ἐκ οἴδα τίνος Εὐδόσεως· ἡ γάρ εὐ Οξοίω, ἐκδοσις τετρητὸν τὸν ἀρθρὸν ἔχει, ἡ δὲ Ενετίσι, ἡν ἀνὰ χειρας ἔχω, ἔε. ὅπς αναγνώσκων τάδε. Meminisse autem Diaconi debent quoniam Apostolos, id est Episcopos, et Praepositos. Dominus elegit, Diaconos autem, post ascensum Domini in caelos Apolstoli sibi constituerunt Episcopatus sui, et Ecclesiae Ministros. Ήτοι, οἱ διάκονοι πρέπει νὰ ἐνδυμῶνται, πᾶς ίες Αποσόλες, πῶι Επισκόπους ἡ Πρεσβυτέρες ὁ Κύριος ἐκλεξεν, τές δὲ διακόνους μετὰ τὴν εἰς ἔρωντος ἀνοδον τῇ Κυρίᾳ, οἱ Απόστολοι ἐδιάταξαν διὰ υπηρέτας τῆς Επισκοπῆς ἀντῶν ἡ Εκκλησίας. Ορεα τὴν ἔε. Επισολὴν πρὸς Ρωγατιανὸν σελ. σξθ. γερα. κε. Εκδ. Ενετ. αψηνή.

(ε) Εἰς τὴν γεαν Εὐδόσιον τῆς ἐν Μακροπόλει ἦτοι Winceburg, εἰς τὰς αψοδ. τῶν τὰ Αλεξανδρείας Κλήμηντος τῆς γνωμένης, ἀναγνώσκεται ἔτω πισ τὸ γ παραγ. βιβλ. ζ. Ο μοίως δὲ ἡ κατὰ Εκκλησίαν, τὴν μὲν βελτιωτικὴν εἰ Πρεσβύτεροι σώζονται εἰ κόνα· τὴν δὲ ύπηρετικὴν οἱ διάκονοι.

ταὶ, (α) ὅτῳ δὲ καλεῖνται, ὅτι ἐκ τῆς κλήρου τὸ Κυρίων εἰσὶν, η̄ ὅτι ἀυτὸς ὁ Κύριος κλῆρος, τετέσι πέρος τῶν Κληρικῶν ἐσὶ ὡς γέγραπται, ἢν ἔσι τοῖς Λευίταις κλῆρος ἐν Γραμμῇ, ὁ γάρ Κύριος μέρος αυτῶν καὶ κλῆρος ἐσί. Οὐαὶ καὶ τὸν Γερώνυμον πρὸς Νεποτικανὸν περὶ βίβ τὴν Κληρικῶν. (β)

§. 6. Εκ τῶν λαϊκῶν δὲ, ἄλλοι εἶναι οἱ Προσκλαίοντες οἱ ἔξω δηλαδή τῆς Εκκλησίας ιζάμενοι, οἵτινες, παραλλακτοὶ τὰς εἰσερχομένες εἰς τὴν Εκκλησίαν, νὰ ἔνησανται υπὲρ ἀυτῶν. ἄλλοι οἱ Αὐτούμενοι, καὶ ιζανται ἔξω εἰς τὸν Νάρθηκα. ἄλλοι οἱ Χρονίπτοντες, οἵτινες ιζανται ἔσω τῆς Εκκλησίας, ὅπιστεν τῇ ἀμβωνος, καὶ ἔξερχονται μὲ τὰς Κατηχυμένες. Αὐλοὶ εἶναι οἱ συνεσάστες, ὅπερ συνεύχονται μὲ τὰς Πιστὲς ἄλλα δὲν ἔξιώθησαν ἔτι τῆς ιερᾶς κοινωνίας.

Καὶ ἄλλοι ἔκεινοι ὅπερ ιζανται ἔσω τῆς Εκκλησίας, καὶ ἀξιεῦνται τῆς Θείας κοινωνίας· ἀνάγνωσον τὴν Επιτομὴν τῶν κανόνων τῆς Αρμενοπλά. (γ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Πόθεν παρέλαβον οἱ Απόστολοι τὴν τάξιν τῆς Χειροτονίας.

§. I.

Πῶς ἡ Εκκλησία τῇ Χριστῷ ἔλαβε τὴν λέξιν τῆς Χειροτονίας, ἀπὸ τῶς Αὐτηναίες, γίνεται φανερὸν ἀπὸ ἔκεινα ὅπερ δέλει εἰπῶμεν, ἐπειδὴ παρὰ ἀυτοῖς αἱ ἔγειται εἰς δύο τρόπους τολμάκις ἐγίνοντο, ἄλλαι διὰ κλήρου, καὶ ἄλλαι διὰ χειροτονίας, καὶ ἔκειναι ὅπερ ἐγίνοντο διὰ κλήρου, ἐλέγοντα κληρωταὶ Αρχαῖ, ὡς ὁ Αρχῶν, ὁ Θεομοθέτης, Βασιλεὺς, καὶ Πολέμαρχος, κατὰ τὸν Πλάτανον εἰς τὸν Περικλῆν (δ) αἱ δὲ διὰ χειροτονίας, ἐκαλῦπτο χειροτονηταί, εἰς τὰς ὅποιας διὰ Δημοσθένης ἐπαριθμεῖ, Ταξιάρχες, Στρατηγοί, Φιλάρχοι, καὶ Υπάρχοι. (ε) καὶ ἀυτὴν τὴν τοιούτην σηματίαν, ἐλαμβάνετο ἀπὸ τὰς Αποστολὰς τὸ Χειροτονήσαντες δὲ ἀυτοῖς „πρεσβυτέρους κατ’ Εκκλησίαν, προσευξάμενοι μετὰ νησειῶν, παρένθεν „το ἀυτὰς τῷ Κυρίῳ, εἰς ὃν πεπιεύκεται (ζ) ὅθεν φαίνεται πῶς ἡ χειροτονία δὲν εἶναι ἴδιας ἡ Εκλογὴ, ἢτοι ἡ Ψῆφος, ἀλλὰ ἡ τελεσιγραφία ὅπερ παρὰ Αρχιερέως τελεῖται ἐπ’ Εκκλησίας κατὰ τὸν Βαλσαμῶνα ἐν τῷ ακανόνι τῶν Αποστόλων, καὶ ἀυτὴ σημαίνεται ἀπὸ τὰς συγγραφεῖς. Δια-

φέ-

(α) Νεαρᾶς εὐγ. πεφ. ιδ'. λέγει Πρεσβυτέρους δὲ η̄ διακόνους, ὑποδιακόνους, Φάλτας, η̄ ἀναγράψας, εἰς ἀληφαὶς καλεῖμεν. (β) Σελ. συνβ. τόμ. περώτω Εκδόσ. Οὐνεώνης η̄ Βερώνας αὐθίξ. (γ) Τυῆμα ἐ. Επιγραφ. η'. (δ) Σελ. ενδ. σφρ. 5. τῆς ἀνωτερημένης Εκδόσεως. (ε) Λόγιον ἀ. κατὰ Φιλόππα. (ζ) Πρεξ. πεφ. ιδ'. 23.

φέρει δὲ ἡ Χειροτονία τῆς Χειροθεσίας, ὡς τὸ ὅλον τῇ μέρες, διότι ἡ Χειροτονία εἶναι λέξις γενική εἰς πάσαν διάταξιν τιμῆς (α).

§. 2. Λοιπὸν ἂν καὶ ὁ Χειρὸς δὲν ἀπέδειξεν, τὰς Α' ποσόλας Ε' πισκόπις μὲ ἐπιθεσιν χειρὸς, ἀλλὰ μὲ τὸ ἐμφύσημα, καὶ λέγων ἀυτοῖς, λάβεται Πνεῦμα Αὐγίου, ὡς ἀνωτέρῳ ἔιρηται, οἷς οἱ Α' πόσολοι δὲν ἔτολμισαν μὲ ἀυτὸν τὸν τρόπον τὰς Α' χριτοίμενος νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν ὑπόθεσιν τάυτην, εἰς τὸ νὰ μεταδώσωσι δηλαδὴ τοῖς λοιποῖς Ε' πισκόποις, καὶ διαδέχοις ἀυτῶν Πνεῦμα Αὐγίου, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν, ακολεύθηντες τῷ Μωσαϊκῷ νόμῳ, διότι ὁ Θεὸς ἐπρόσαξε τὸν Μωϋσῆν λέγων. „, Λάβε πρὸς σεαυτὸν τὸν Γησῆν Υἱὸν Ναυῆ καὶ ἐπιδίσεις τὰς χειρὰς ἐπ' ἀυτὸν (β). . . . ὅπως γένηται δηλαδὴ διάδοχος ἀυτῷ εἰς τὸ διδάσκειν τὰς Γραμμάτας, καὶ διοικεῖν ἀυτές. „, καὶ ἐπόιησε Μωϋσῆς, „ καθὰ ἐνετείλατο ἀυτῷ Κύριος. καὶ λαβὼν τὸν Γησῆν ἔζησεν ἀυτὸν ἐναντίον Ελεάζαρ τῆς Γερέως, καὶ ἐναντίον πάσις συναγωγῆς, καὶ ἐπέδεικε τὰς χειρὰς ἀυτῷ ἐπ' ἀυτὸν (γ). Εἰκτοτε λοιπὸν τοιαύτην συνήθειαν ἔλαβον οἱ Γεδαῖοι παρὰ τῷ Μωϋσέως, νὰ χειροτουῷσι· δηλαδὴ τὰς Κριτὰς τὰς, ὑζερον τὰς διδασκάλιας διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν ἀνθρώπων τριῶν, ἢ τελάχιστον δύο, ὡς τε καὶ δὶ αὐτῆς τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν, συμπεριήνομεν ἀπὸ τὸν Γησῆν τῷ Ναυῇ, νὰ προσεπεφέρετο εἰς ἀυτές Πνεῦμα Αὐγίου. „, Καὶ Γησῆς Υἱὸς Ναυῆ ἐνεπλήθη πνεύματος συνέσεως, ἐπέδηκε γὰρ Μωϋσῆς τὰς χειρὰς ἀυτῷ ἐπ' ἀυτὸν (δ). Α' πò τὴν συναγωγὴν λοιπὸν τῶν Γεδαίων ἐπεκράτησεν ἀπὸ τὸ ἔδος τῆς χειροτονίας εἰς τὴν Εκκλησίαν τῆς Χριστοῦ. διότι ἀ. ὥστερ οἱ Γεδαῖοι, ἔτω καὶ οἱ Α' πόσολοι ἐπετίθενται ταὶ χειρὰς εἰς τὰς χειροτονεμένες, ὡς καὶ εἰς τὰς ἐπτὰ διακόνες (ε), καὶ εἰς τὰν Σαύλον, καὶ Βαρνάβαν (ζ), καὶ ἄλλοις. β'. καθὼς εἰς τὰς Γεδαϊκὰς, ὅτως καὶ εἰς τὰς Α' πόσολικὰς τελεστιργίας, τρεῖς εἶχον συνήθειαν νὰ ἐπιτίθενται τὰς χειρὰς ἀυτῶν, ὡς ἀγωτέρω εἴρηται· καὶ τελευταῖον, κατὰ τὴν δόξαν τῶν Γεδαίων, διὰ τῆς χειροθεσίας, Πνεῦμα Αὐγίου ἐπεφέρετο εἰς τὰς χειροτονεμένες (η). Α' υπὸ λοιπῶν τῶν Ε' πισκόπων ἐκλογὴ, καὶ φῦφος πρέπει νὰ γίνεται ἀπὸ ὅλως τὰς ἐν τῇ Ε' παροχίᾳ, γινόμενοι σύμψυφοι διὰ γραμμάτων, καὶ ἐκεῖνοι ὅπτε λέιπεστι· τὸ δὲ κύρος, καὶ ἡ βεβαίωσις τῶν γινομένων νὰ δίδεται τῷ Μητροπολίτῃ· κανὼν δ. τῆς ἐν Νικαίᾳ πρώτης Συνόδου· πρὸ δὲ τῷ Μεγ. Κωνσαντίνῳ ὀδεμίᾳ ἐκλογὴ ἐγίνετο παρὰ τῷ Βασιλέως.

ΚΕΦΑ'.

(α) Πρεδ. κεφ. δ. 6. καὶ πρὸς Κορινθ. Β'. κεφ. η. 19. (β) Α' ειδ. κεφ. κζ. 18.
(γ) Α' ειδ. κεφ. κδ. 22. (δ) Δευτερ. κεφ. λδ. 9. (ε) Πράξ. κεφ. σ. 6. (ζ) Πράξ.
κεφ. ιγ. 3. (η) Πρεδ. κεφ. α. 8. ιθ. 6.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι^ς.

Περὶ Πατριαρχῶν, Μητροπολιτῶν, Αρχιεπισκόπων
καὶ Εξάρχων.

§. 1.

Πατριάρχαι.

Ταῦτα τὰ λαμπρὰ τῶν ἀξιῶν ὄνοματα δὲ προσετέθησαν ἐξ ἀρχῆς εἰς τὴς Επισκόπους τῶν Εκκλησιῶν τῆς Χριστοῦ, ἀλλὰ ἐπεγνώθησαν ἀπὸ τὴν φιλοδοξίαν, καὶ φιλοτιμίαν τῶν μεταγενεσέων, ὡς καὶ ὥρεις διότι τὸ μὲν τῶν Πατριαρχῶν πολυμερῶντος ὄνομα προσηνέχθη εἰς τὴν Εκκλησίαν κατὰ τέτον τὸν τρόπον ἀπὸ τῆς Ιεδαιίας· ἐπειδὴ ἡτοῖ μετὰ τὴν ἀλωσίν τῆς Γερασαλήμης διεστάρησαν ἔνδεν κακεῖσθεν, ἐξ ὧν οἱ πλέιονες εἰς τὴν Αλεξανδρείαν, καὶ εἰς ἄλλας πόλεις, διετάξαντο καὶ ἐδιώρησαν μεταξὺ ἀυτῶν, τιγκας πρωεῖς, καὶ ἡγεμένες, τὰς ὁποίας Πατριαρχας ὄνοματαν, τὰς ὁποίας κατέσησαν, καὶ συγκαθέδρος τὰς λεγομένες Αποσόλεις, ὡς λέγεται ὁ Επιφάνιος (α). „Εἰσὶ δὲ ἡτοὶ μετὰ τοῦ Πατριαρχοῦ Απόσολοι καλέσονται, προτερεύεισθε δὲ τῷ Πατριαρχῷ, καὶ σὺν αὐτῷ πολλάκις, καὶ ἐν γυρτὶ, καὶ ἐν ἡμέρᾳ συνεχῶς διάγεστι, διὰ τὸ συμβολεύειν καὶ ἀναφέρειν ἡτῶν τὰ κατὰ νόμον.“ Τῶν λοιπῶν τῶν Πατριαρχῶν τὸ ὄνομα προσεδόθη εἰς μερικὰς Επισκόπους περὶ τὰ ὑ. ἔτι ἀπὸ τῆς ενσάρκου Παρεστᾶς τῆς Κυρίας πρῶτος δὲ ἀπὸ ὅλες τὰς Εκκλησιαστικὰς Γεροκήπιας, Σικελάτης ὁ Σχολασικὸς διαλαμβάνει περὶ ἡτῶν, ὅσις ἐπειδὴ ἀνέγνωσε τὰ περὶ τῆς δευτέρας οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐν ἔτει ἀπὸ τῆς τῆς Κυρίας παρεστίας υπέρ. λέγει „καὶ Πατριαρχας κατέσησαν διαγειμάμενοι τὰς επιαρχίας“ (β). Πρόγαρ τέτοια εἰ καὶ ἐλέγετο τέτοιο τὸ ὄνομα ἐπί τιος Επισκόπου, ἀλλὰ ὡς συνόνυμον ἐλαμβάνετο, ὡς παρὰ τῷ Αγίῳ Αθανασίῳ ὡς πρῶτος τέτοιο τῷ τίτλῳ ἐχρήγτατο ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀπολογίᾳ, Αλεξανδρείας, Αλεξανδρείας, Πατριαρχοῦ καλέσας (γ).

§. 2. Πέντε λοιπούς διετάχθησαν Πατριάρχαι εἰς τὴν Εκκλησίαν, μάλιστα παρὰ τῆς ἐν Τραπέζῃ Συνόδου (δ). „Ορθίζομεν ὡςει Κωνσταντινούπολης λεως Θρόνου τῶν ἵσων ἀπολαβεῖν Πρεσβείαν, τῷ τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης Θρόνῳ καὶ ἐν τοῖς Εκκλησιαστικοῖς ὡς ἐκείνος μεγαλύνεσθαι πράγματι, δεύτερον μετ' ἐκείνου ὑπάρχοντα, μεδ' ὅτι τῆς Αλεξανδρείαν Με-

„ γα-

(α) Αἰρέσ. Χ. ἐδαφ. 4. (β) Εκκλησ. Γρος. βιβλ. ἐ. περ. ί. (γ) Εν τῇ λεγομένῃ Απολογίᾳ δευτέρᾳ τῷ Αγίῳ Αθανασίῳ ἐχι μόνον Πατριαρχην δέν εὑρίσκω Αλεξανδρείας, ἀλλὰ πάντοτε Επισκόπου. (δ) Κανόνι λε-

„ γαλοπόλεως, ἔπειτα ὁ Αὐτοχείας, καὶ μετὰ τῶν ὁ τῆς Γροσολυμίτῶν πόλεως. „ Περὶ ᾧ ὁ Βαλσαμῶν λέγει (α), κατὰ τὸν ἐπίλιψιν ἀυτῶν ἀπὸ τότε, καὶ μέχρι τοῦ νῦν οἱ τῶν τοιότων πέντε Αγιωτάτων Θρόνων μεγαλοὶ Αρχιερεῖς, ὅταν πατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην σεβάζονται, καὶ ὅλον ὅπερ ὁ Ρώμης ὀδέποτε ἀνομάλην Πατριάρχην, ὃς οἱ ἄλλοι τέσσαρες.

§. 3. Τοῖς Πατριάρχαις, ἐδόθησαν προνόμια ταῦτα. Α'. τὸ γὰρ ἔχοντος Πατριάρχης διοικήσιν κατὰ τὸν ζ. κανόνα τῆς ἐν Νικαιᾷ Α'. Συνόδου. καὶ β'. τῆς ἐν Κωνσταντινούπολει δευτέρας Συνόδου, καὶ τὸν καὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι, καὶ τὸν λαζ. τῆς ἐν Τρόζῃ. Β'. τὸ γὰρ χειροτονῆ τῆς Μιτροπολίτας τῆς ἀυτᾶς διοικήσεως, ὃς ὁ καὶ κανὼν τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου κελεύει, δηλαδὴ ἐκάτεν Μιτροπολίτες τῶν προειδημένων διοικήσεων, μετὰ τῶν τῆς Επαρχίας Επισκόπων χειροτονούντος τῆς τῆς Επαρχίας Επισκόπως, καθὼς τοῖς θείοις κανόσι διηγόρευται. Χειροτονεῖσθαι δὲ καθὼς ἔργηται τῆς Μιτροπολίτας τῶν εἰδημένων διοικήσεων παρὰ τῇ Κωνσταντινούπολεως Αρχιεπισκόπῳ, Φυφισμάτων συμφώνων κατὰ τὸ ἔδος γινομένων καὶ ἐπ' ἀυτὸν ἀναφερομένων. Τέτοιο τῷ ἴδιον λέγετον οἱ πατέρες τῆς Συνόδου ταῦτας, καὶ εἰς τὴν Συνοδικὴν Επισολὴν πρὸς τὸν Λέοντα τὸν Ρώμης Πάταν. „ Τὸ γὰρ ἐκ πολλῶν κρατῆσαν ἔδος ὅπερ ἔσχεν ἡ Κωνσταντινούπολιτῶν Αγία τῇ Θεῷ Εκκλησίᾳ, εἰς τὸ χειροτονεῖν Μιτροπολίτας τῶν διοικήσεων τῆς τε Α΄σταυρῆς, καὶ Ποντικῆς, καὶ Θρακικῆς, καὶ νῦν κατὰ τὸν Συνοδικὴν ἐκυρώσαμεν ψῆφον (καὶ μετ' ὀλίγῳ) ἐβεβαιώσαμεν δὲ καὶ τῶν γυν. Αγίων Πατέρων τῶν ἐν Κωνσταντινούπολει συναθροισθέντων Επισκόπων τῆς ἐντεβῆς μήμης τῇ Μεγάλῃ Θεοδοσίᾳ, κανόνα τὸν διαγορεύοντα, μετὰ τὸν ἡμέτερον, ἀγιώτατον, καὶ Α΄ποσολικὸν, τὰ Προσβεῖα τῆς Κωνσταντινούπολεως ἔχειν (β). Γ'. Τὸ προσκαλεῖν ἀυτὰς εἰς Σύνοδον, καὶ Δ'. τὸ κρίνειν ἀμετακλήτως τὰς παρεμπιπτόσας ὑποθέσεις, ἡ καθὼς ἀναγνώσκεται εἰς βιβλίον Λέοντος καὶ Κωνσταντίνου (γ), „ Πασῶν τῶν Μιτροπόλεων, καὶ Επισκοπῶν, Μογαντιρίων τε, καὶ Εκκλησιῶν ἡ πρόνοια, καὶ ἡ Φροντίς, ἔτι δὲ καὶ κρίσις, καὶ κατάκρισις, καὶ ἀδώστις, τῷ οἰκείῳ Πατριάρχῃ ἀνάκειται. „ καὶ Γερμανικῷ Νεαρῷ εγγ. κεφ. κβ. „ Τηνικῶντα δικαιοιώτατος Πατριάρχης τῆς διοικήσεως ἐκάνεις μεταξὺ ἀυτῶν ἀκροάθω, καὶ καίνα δριζέτω ἀτινα τοῖς Εκκλησιαστικοῖς κανόσι, καὶ τοῖς νόμοις συγάδει ὀδενὸς μέρος κατὰ τῆς Φύρας ἀντιλέγειν δυναμένων κτ. Πρόδηλον λοιπὸν ἀπὸ τῶν κανόνας τῆς πρώτης συνόδου, ὅτι τὸ προσὸν ἀξιώματος.

Προνόμια
τῶν Πα-
τριάρχῶν.

(α) Εἰς τὴν Εγκηρείαν τῇ λαζ. κανόνος τῆς ἀυτῆς Συνόδου, καὶ εἰς τὴν Εγκηρείαν τῆς δευτέρας, καὶ τρίτης κανόνος τῆς β'. οἰκουμ. Συν. καὶ εἰς τὴν Εγκηρείαν τῇ καὶ Κανόνος τῆς Δ'. Οἰκουμ. Συν. (β) Μέρει γρ. τῶν Πρεσβυτικῶν τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου. (γ) Τιτλωγ. ἑδρ. ι. σειρ. πέ. τομ. β. τῆς Γερμανο-Ρωμαϊκῆς Νομικῆς ἐκδοθέντος πατέλ Λεσγ. γενιούς εἰς Φραγκοφ. επιζ.

μα εἰς τὰς Πατριαρχικὰς Θρόνους, δὲν ἐδόθη ἀπὸ τὰς Α' ποσόλις, ἀλλὰ ποσόλιαν, διὰ τὸ περιφάνειαν τῶν πόλεων, διότι ἔτε οἱ Παλαιῶν Πατρῶν, διὰ τὸν Αὐδρέαν τὸν Α' πόσολον, ἔτε οἱ Εὐφέσιοι, διὰ τὸν Γωάννην.

§. 4. Εδόθη ἔτι τοῖς Πατριαρχαῖς νὰ συζητήσῃσι Σταυροπήγια εἰς ξένας επαρχίας, ωχὶ ἀπὸ κανόνα, ἀλλὰ ποσόλιαν συνήθειαν, ὅδεν δὲ τῶν Μητροπολιτῶν· σφα τὸν Βαλσαμόν (α). Τὸν Βλάχαριν ἐν ποικίλω τῷ π'. κεφ. ἡ 8. τὰς ἐκλογὰς Λέοντος ἢ Κωνσταντίνου (β) τὸ Φεστιφικόν Γερμανού τὴν Πατριαρχεῖαν (γ).

Αρχιεπίσκοποι.
Μητροπολίται.

§. 5. Αρχιεπίσκοποι δὲ ἐξ ἀρχῆς ὀνομάζησαν, ἐκεῖνοι δπεῖ ἵτον ὑπερέχοντες κατὰ τὴν ἀξίαν Επίσκοποι, ἢ ἐπομένως Μητροπολίται. Μητρόπολις δὲ κυρίως εἶναι πόλις, ἀπὸ τὴν ὅποιαν ὀνομάζησαν ἀποκαλεῖται, ὡς ἡ Ρώμη, ἢ ἡ Αἴγυπτος. „Οὗτον ὁ Θεοῦδίδης, ἀποκία μὲν ἐν πάσχε, σα, τιμᾶ τὸν Μητρόπολιν, ἀδικιζέντι δὲ ἀλιστριέται. Ὡδερον δὲ διὰ τὰς ἄλλας Αρχιεπισκόπων ἐκλέγησαν δι Κωνσαντινούπολεως, ἢ οἱ Γεροσολύμων οἱ Πατριαρχαῖ, διότι δὲ τῆς Ρώμης, ἢ Αλεξανδρείας Πάπας ονομάζοντο, ὡς ἡ δι Αὐτοιχείας Πατριαρχῆς μόνον· ἀνάγνωσθι τὴν πρὸς τὸν Γράδην Αρχιεπίσκοπον Επισολῆν τὴν Αλεξανδρείας Πέτρον, εἰς τὴν ὅποιαν δομιλῶν διὰ τὰς πέντε Πατριαρχές, λέγει. „Αλλ' ἐδὲ τάτων ἐκκήριας Πατριαρχῆς καλεῖται κυρίως, ἀλλὰ καταχρησιῶς· ἀνακηρύγτεται δι Αρχιεπίσκοπος τῆς Ρώμης Πάπας, δι Κωνσαντινούπολεως Αρχιεπίσκοπος, δι Αλεξανδρείας Πάπας, ἢ δι τῶν Γεροσολύμων Αρχιεπίσκοπος, μόνος δὲ δι τῆς Αὐτοιχείας ἐκλέγη Πατριαρχῆς· σφα ἢ Νεῖλον τὸν Δοξαπάτριον, ἢ Θεόδωρον τὸν Βαλσαμῶν περὶ προνομίων τῶν Πατριαρχῶν (δ). Πόσαι λοιπὸν διοικήσεις χρεωποτείτι γὰρ υπόκεινται τῷ Ρώμης Αρχιεπισκόπῳ, δι ζ. ζ. παγών τῆς α. Συνόδων ὑπετύπωσαν, ὡς ἢ τῷ Αὐτοιχείᾳ, Αλεξανδρείᾳ, ἢ Γεροσολύμων, τῷ δὲ Κωνσαντινούπολεως ὅκη. τῆς ἐν Χαλκηδόνι.

§. 6. Τελευταῖον ἀρχεσταῖον ἡ τῶν Ρωμαίων, ἢτοι Εὐλύνων Αὐτοκρατορία νὰ ἐλαττεῖται, μετὰ τὰς χρόνιες Γεωνιανῶν, ἐκλέγησαν Αρχιεπίσκοποι, οἱ ὑποκείμενοι τοῖς Μητροπολίταις Επίσκοποι τῶν μεγαλιτέρων πόλεων, κατὰ φιλοτιμίαν τῶν Αὐτοκρατόρων, ἢ μὲν δλον δπεῖ δὲν ἔχειν ὑποκείμενον Επίσκοπον τινά, ὡς Νεῖλος δι Δοξαπάτριος εἰς τὸ περὶ τῶν Αγίων Πατριαρχῶν, μετὰ τὸ εἰπεῖν τὰς Πατριαρχαῖς, τὰς ἀυτῶν διοικήσεις, ἢτοι ἐνορίας, νὰ εἶναι διηρημέναι εἰς Εξάρχειας, εἰς Μητροπολίταις, εἰς Αρχιεπισκόπως, εἰς Επισκόπως, τάπτα προσίδηπτι „ἐν δε ταῖς λοιπαῖς ἡγεμονίαι ταῖς πόλεσιν ἐποίειν Επισκόπως· εἰδέ τινες ἡγαντόλεις ἐν τῇ

„αὐτῇ

(α) Ερμηνεία καν. ιβ. τῆς Σαρδικῆς Συνόδου. (β) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον. (γ) Εὐηγγέλιος ἀντὸν εἰς τὸ Γεραικο-Ρωμαικὸν Νομικὸν τόμον. ἀ. σελ. ελβ. Εκδοσ. Φραγκοφ. παρέλ. Δειγγυγεινίς αφιγ. (δ) Σελ. υμδ. ον. ἢ ονδ.

„ ἀντὶ Εὐαρχίᾳ ἢ ἀνταὶ μέγισται, ἢ μικρὸν ἀποκίπτεσαι τῆς πρώτης,
„ ἐποίειν τάντας Αρχιεπισκόπας, ἀτινες ὡς εἶχον Επισκοπάς, ὑφ' ἔαυ-
„ τές· δύο γὰρ Μητροπόλεις γίνεσθαι ἐν μιᾷ ἐκαρχίᾳ ἀδόκιμον ἐκρίθη,
„ εἰ μήτια ὑπερον εἰς βασιλικὴν φιλοτιμίαν ἀποωαδῇ τις Επισκοπὴ ἀπὸ
„ τίνος Μητροπόλεως, ἢ τιμῆς Μητρόπολις παρὰ τῇ βασιλέως, ἢ
„ Αρχιεπισκοπὴ διὰ τὴν ἀρετὴν τῇ κατὰ τὴν ἡμέραν Επισκόπῳ,
„ ἀντὶ γὰρ καλεῖται Μητρόπολις, εἰκαὶ μὴ ἔχει πόλεις ἄλλας ὑφ' ἔαυ-
„ τὴν, ἢ Επισκοπάς, ὧν ἔσαι Μητρόπολις.“ ὁ δὲ Βαλσαμῶν ταῖς
μελέταις, ἵτοι ταῖς ἀποκρίτεσι λέγει· „ ὠρίσθι παρὰ τῷ Αὐγίῳ Πα-
τέρων, τὰς μὲν ἐχόστας διοικήσεις πολλὰς πόλεις ὑπὸ τῶν Επισκόπων
κυβερνῶμένας παρὰ Μητροπολιτῶν διεξήγενονται, ἃς ἢ πρώτες οἱ κανό-
νες ὀνομάζονται· τὰς δὲ μὴ ἐχόστας υφ' ἔαυτὰς πόλεις τινὰς ὑπὸ Επι-
σκόπων ιδύντες, παρὰ Αρχιεπισκόπων σερατένεσθαι, ὡςε μειονεκ-
τεῖν μὲν ἀντὰς τῶν Μητροπόλεων, ὑπερτερεῖν δὲ τῶν Επισκόπων. κτ.
Τὰ Επισκοπικὰ δίκαια εἰς τὰ μοναστήρια εἶναι τέσσαρα, ἢ ἀνάκρισις τῶν
ψυχικῶν σφαλμάτων, ἢ ἐπιτίμησις τῶν διοικάντων ἀυτὸν, ἢ ἀναφορὰ τῶν
ονόματος τάτου, ἢ ἡ σφραγὶς τῇ Ήγυμένῳ.

§. 7. Τῶν Αρχιεπισκόπων εἰσὶ τίνες ἀυτοκέφαλοι, ὅπερ δὲν ὑπόκειν-
ται εἰς τινὰ τῶν πέντε Πατριαρχῶν, ὡς ὁ Βελγαρίας, ὁ Κύπρος, ἢ ὁ
Γρηγόριος, οἵτινες ἢ Πατριάρχαι ποτὲ καλεῦνται, ἔχοντες ἀντὸν ἀπὸ φι-
λοτιμίαν Βασιλικῆν· ἀνάγνωσι τὸν Βαλσαμὸν (α). ὁ μὲν Βελγαρίας πα-
ρὰ Γερμανῶν, περὶ ἢ ὁ Θεοφύλακτος διαλαμβάνει (β) ὁ δὲ Κύπρος παρὰ
τῆς τρίτης Συνόδου, ἢ καθὼς ἄλλοι δέλεστι παρὰ Ζήνωνος τῇ Αὐγεῖσῃ,
ἐπειδὴ ἔνδειν εἰς ἀντὴν τὴν γῆτον τὸ τῇ Ματθαίος Γερὸν Εὐαγγέλιον.
Τελευταῖον ὁ τῆς Γρηγόριος, ὃς πρῶτον ὑπόκειτο τῷ τῆς Αντιοχείας Πα-
τριάρχῃ, ἀπόκτησε τὴν ἀυτονομίαν παρὰ τῆς ἐν Αντιοχείᾳ Συνόδου, τῆς
γινομένης εἰς τὸν καιρὸν Πέτρος τῇ Πατριάρχῳ. Οἱ Τορνοβρέ Επίσκοπος,
οἱ πρῶτον ὑπόκειτο τῷ Αρχιεπισκόπῳ τῆς πρώτης Γερμανῆς, ὑπερον ὑπέ-
κειτο ἢ τῷ Πατριάρχῃ Κωνσταντινούπολεως, ἔγινεν αυτοκέφαλος διὰ τὰς γε-
γονότας γάμως Θεοδώρῳ τῷ Λασκάρεως, ἢ Ελένῃ τῆς Συγαρέος Γωνί-
να Αὐστρίαν Βασιλέως τῶν Βελγαρίων, ὡς διηγεῖται ὁ Γεηγορᾶς (γ) ἢ ὁ
Αρχοπολίτης (δ) περὶ δὲ τῆς Ρωμανίας αυτοκέφαλίας πρὸς τοὺς ἄλλους τῶν Λα-
τίνων ἀνάγνωσι τὸν Αὐλάτιον (ε) κτ. Αὐτοῖς τοῖς Αρχιερεῦσιν ἐδέσθι πα-
ρὰ τῶν Βασιλέων, ἢ ποικιλτικὴ ῥάβδος, ἀντὶ διὰ σκῆπτρον, ἢ μὲ ἀντὴν τὸ
νὰ κρίνωσιν ἐξστασικῶς τὰς Εκκλησιαστικὰς ὑποδέσεις.

§. 8. Η τῇ Εξάρχῳ ἀξία παρὰ τοῖς Εκκλησιαστικοῖς διττὴ ἐσὶ, διό-
τι ἄλλος ἐσὶ Εξάρχος τῶν διοικήσεων, ἢ ἄλλος τῆς Επαρχίας ἢ τῆς μὲν
διοι-

Αρχιεπισ-
κοποῖς Αὐτοκέφαλοι.

Εξαρχο-

(α) Εἰς τῷ β. κανόνι τῆς ἐν Κονστ. Συνόδου, ἢ ἐν ταῖς μελέταις. (β) Επισ-
κόπης. (γ) Γεηγορ. Βιβλ. Β'. κεφ. γ'. παραγ. γ'. (δ) Κεφ. λγ'. (ε) Βιβλ. α'.
περὶ τῆς διὰ διὰ συνθαν. ἐκατέρ. Εκκλησ.

διοικήσεως Εξαρχος λέγεται ὁ Πατριάρχης, τῆς δὲ Επαρχίας ὁ Μητροπολίτης· εἰς τὸν Πατριάρχην πολλαὶ Επαρχίαι ἀνάγονται, ὡς καὶ εἰς τὸν Μητροπολίτην πολλαὶ Επισκοπαὶ, ἀνάγνωσι τὸν Μακίνιον Αγκύρας (α) ὅπερ περὶ τέτων κατὰ Βαρλαὰμ, καὶ Ακινδύνα γραφει, οἵτις ἀφ' ἧς εἶπε τὴν ἔδι διοίκησις, καὶ τὴν Επαρχίαν, ἐπάγει, ἀρχεγε καὶ ἐκάτιος Επαρχίας Μητροπολίτης (β) Εξαρχος ἀυτῆς οἰον ὁ Ηρακλεῖας καλεῖται Εξαρχος πάσις Θράκης, καὶ οὐ Αγκύρας, πάσις Γαλατίας, καὶ ὁ Θεσσαλονίκης πάσις Θετταλίας διότι πρώτου πάντες οἱ Μητροπολίται τῶν Επαρχιῶν ἦσαν ἀντοκέφαλοι, καὶ παρὰ τῶν ἀυτῶν συνόδων ἐπροσχειρίζοντο, καὶ Εξαρχος ἦν ὁ προεξώτερος τῶν τῆς Επαρχίας λοιπῶν Γραπτοπων, καὶ τὸν ἀυτῶν διοίκησιν εἶχε, τὸ δόποιον υἱερού ἐλειψε, καὶ ἔμεινε μόνον τὸ ὄνομα ὡς εἴρηται. Περὶ τέτων τῶν δευτέρων Εξαρχῶν, πρόπει νῦν ἀναγγωθῆ Ἐδέσης Γραπτοπος Γραπτων ἐν τῇ Συνόδῳ τῇ εν Χαλκηδόνι πράξει ι. „Εἴτε καὶ ἐκάλεσα αὐτὸν, ὅτε ἡ ἀνατολικὴ Σύνοδος, ὡς αἱρετικὸν ἀναδεμάτησεν, ἐξηκολούθησα τῷ Εξάρχῳ Χω μβ. „ Καὶ Νικήτας ὁ Παφλαγὼν ἐν τῷ βίῳ Γραπτών τῆς Κωνσταντινοπόλεως Πατριάρχη, εἰς τὸν δόποιον λέγει διὰ τὸν Φώτιον „, καὶ ἦδη πρὸς τοὺς βασιλέοις, ἐπὶ τῇ καλαμένῃ Μανιάρᾳ, καταμένων Εξαρχος προεβάλετο, καὶ χειροτονίας ἐπιτέλει

Διάφοροι
Τητλοι τῶν
Μητροπο-
λιτῶν.

Διατὶ δὲν
ὑπανθρεύον-
ται οἱ Αρ-
χιερεῖς.

§. 9. Εκ τῶν ὑποκειμένων Μητροπολιτῶν τῷ τῆς Κωνσταντινοπόλεως Θρόνῳ, οἱ μὲν Καισαρείας Καππαδοκίας καλεῖται Υπέρτιμος Υπερτίμων, καὶ Εξαρχος πάσις Ανατολῆς· δὲ Εφέστης Υπέρτιμος καὶ Εξαρχος Πάσις Ασίας· δὲ Ηρακλεῖας πρόεδρος τῶν Υπερτίμων, καὶ Εξαρχος πάσις Θράκης, καὶ Μακεδονίας· Τῶν δὲ λοιπῶν Μητροπολιτῶν ἄλλοι μὲν Υπέρτιμοι, καὶ Εξαρχοι γράφονται, ἄλλοι δὲ Υπέρτιμοι μόνον, ωχὶ καὶ Εξαρχοι. Πάντες λοιποὶ οἱ ἡδέντες Πατριάρχαι, Αρχιεπίσκοποι, Μητροπολίται, καὶ Επίσκοποι ἀπέχοσιν ἀπὸ τὸν γάμον, τοῖς δόποιοι πρὸ τῆς ἐν Τράπεζῃ Συνόδῳ ἦν ἀδεῖα νὰ ἔχωσι τὰς ίδιας γυναικας καὶ ἀφ' ἧς προεβιβάζοντο εἰς Αρχιερωσύνην, ὡς τοῖς Πρεσβυτέροις ἀνάγνωσι τὸν Βαλσαμών, (β) ὥστερ τὸ πάλαι οἱ Πρεφῆται καὶ Αρχιερεῖς, διὰ τὸν πρὸς τὸ μεῖζον ὑπηρεσίαν. „Μετὰ γὰρ τὸ προφῆτευσαι Μωϋσῆν ὡκεῖτι γυναικὶ συνῆπται, „ ωκεῖτι τεκνοκινσκει, κατὰ τὸν Επιφάνιον (γ) ωκεῖτι γενεᾶ διοιτος· „ σχολιάτερον γὰρ τὸν βίον ἔσχε πρὸς τὸν Δεσπότην, πῶς γὰρ ἦδύνα- „ το ἐν ὅρει Σινᾶ μ'. νύκτας, καὶ ὑμέρας διατελεῖν γάμῳ προστανέχων; Υ „ πῶς ἦδύνατο τεσσαράκοντα ἐτὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ πρὸς οἰκονομίαν Θεοῖς ἔτοι- „ μοις εἶναι, πρὸς θερωσύνην τε σχολάζων; καὶ πῶς τὰ μυζήνια διηγεῖσθαι, „ καὶ τὸ συνομιλεῖν Θεῷ τῷ γάμῳ συνημένος διατελεῖν. κτ. Οὐθεν κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον (δ) „ ἀπαντας τὰς τῷ Θεῷ ἡμῶν Γερωμένας Πρεσ-

βυ-

(α) Κεφ. θ'. (β) Κανόνι ἐ. τῶν Αποστόλων. (γ) Αἰρετ. π. ἐδαφ. 15'. βιβλ. γ'. τόμ. β'. σελ. αριή. Εκδόσ. Κολων. αχπβ'. (δ) Επισ. εδ. Εκδόσ. Παρισ. αφλ'.

„βυτέρες, καὶ διακόνους, ὁ παλαιὸς κῆνος (ὅτοι τὸ ἐτύσιον τέλος,) ἀτελεῖς ἀφέπει· κῆνος δὲ σημαίνει τὴν τὴν Ρωμαϊκὴν πλήθεαν ἔξετασιν, καὶ τὸ νόμισμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

Περὶ Αἰρέσεως, Σχίσματος, Παρασυναγωγῆς, Συνόδων. Επιτίμων Εκκλησιασικῶν τῆς Συνόδου καὶ τλ̄.

§. I.

Αἰρεσίς καλεῖται, κατὰ τὸν Μέγαν Βασιλείον (α) „κακόδοξος δόξα τῶν παντελῶς ἀπερριμένων, καὶ κατ’ ἀυτὴν τὴν Πίσιν απιλλοτριωμένων· πα- „ρὸν δὲ τῷ Βαλσαρί. ἐν τῷ τε Φωτίῳ Νομοκάνου ὁρίζεται, ὅτι ἐξὶν ἡ αἱ- „ρεσίς δόξα τῶν ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλας μὲν ὁμοφωνίαν πρὸς δὲ τὴν κοινὴν, καὶ Ἐυαγγελικὴν ἔννοιαν διαφωνέντων. Επειδὴ ὁ διάβολος βελό- μενος ἀπολέσαι τὸ ἀνθρώπινον γένος, φένων φερόμενος, διὰ τὴν δόξαν τῆς ἀνθρώπειας, ἐπενόσησε πολλὰς μηχανὰς διὰ νὰ κάμῃ τὸν ἀνθρώπον ἐκπα- τον τῆς τιμῆς ἡς ἡξιώθη ἐκ Θεοῦ, καὶ λοιπὸν πρῶτον μὲν διὰ γγοιαν ἐπε- βελεύθη ἀυτῷ, β'. μὲ τὴν εἰδωλολατρίαν, καὶ ἀλλοτε μὲ τὴν κακοτροπίαν, καὶ τὰ ἄλλα τὰ πανεργεύματα· νῦν δὲ μετὰ τὴν ἔνσαρκον παραστίαν τῆς Κυ- ρίας ἡμῶν Γενεθλίου Χριστοῦ; μὲ τὴν ἀπάτην, καὶ πλάνην τῶν φρενοβλαβῶν αἰρε- τικῶν· διότι ἀυτὸς ὁ παμπόνυρος ὁ τῶν ἀνθρώπων ἀλάτωρ (καθὼς λέγει ὁ Θεοδώριτος) (β) ἴδωτι τὰς Ἀποσόλιας τῆς πολυθέας πλάνης τὰς ἀκάνθας „προρρίζεις ἀναστῶντας, καὶ ἐκπού τῶν ὑπηκόων γυμνόμενον, μηχανορρί- „φος ὡν, καὶ πονηρίας τεχνίτης, ἐτέρος ἐξεύρεν ἐπιβελῶν ἐπιγοίας, εκ- „λεξάρνενος γὰρ ἀνθρώπων τῆς οἰκείας ἐνεργείας ἀξίες, καὶ καθάπερ τι προ- „σωπεῖσιν τὴν Χριστιανῶν ἐπίκλησιν ἀυτοικεπιτίθεις, καὶ οἴον τινι, μέλιτος περι- „Χείσας τὸ σόμα τῆς κύλικος, τὸ δηλιγτήριον τε Φεύδες τοῖς ἀνθρώ- „ποις προτεγενήνοχε φάρμακον· διψῶν δὲ τῶν ἀνθρώπων τὸν ὄλεθρον, ὃν „ἔμεινε κρατευόμενος τῶν Αποσόλων τὸ κύριον, καὶ τότε τὴν ἐξαπάτην „προσήγεγκεν· ἀλλὰ ἐνδὲς ἐκείνων γεωργεῖν αρξάμενων, καὶ τῆς ἐυτεβελεᾶς „καταβαλεῖν τὰ σωέματα, ὃτοις μεταξὺ κατέστωερε τὰ ζιζάνια.“ Πᾶσαν „δὲ αἰρεσίν κακοβελίᾳ τῶν γινομένων ἀπὸ ἀρχῆς ἄχοι τέλεις (ώς ὁ Επι- „φάνιος λέγει αἱρέσει λέ) ἡ κενοδοξίας ἀνθρώπων, ἡ ἐπάρσεως, ἡ ἐπι- „θυμίας ὄρεξις, καὶ ζῆλος πρὸς τὰς πέλας, ἡ παροξυσμὸς, ἡ προπέτεια „εἰργά-

Αἰρεσίς τι
էσι.

I 3

(α) Κανόνι ἡ τῆς πρὸς Αμφιλόχ. Κανονικῆς ἡ Επισ. (β) Πρεορι. βιβλ. ἡ τῆς αἱρετ. πανομια.

» εἰργάσατο, τὸ δὲ πᾶν ἐκ διαβόλων ἡ τύφλωσις, ἢ τὸ διαβόλων ισχύον·
» τος ἀπατῶν τὸν μὴ βιβλόμενον, ἀλλὰ ἐκάστη ἡ προαιρέσις (α).

§. 2. Πρέπει δὲ νὰ ἴεναι μὲν ὅτι αἱ περισσότεραι μὲν αἰρέσεις ἐνθύεται
όπερε εφάνησαν ἐσβύθηται, ἀλλαι δὲ διὰ ὀλίγου καιρὸν ἐπεκράτηται,
ὑπερού τελείως ἴφανιδηται· ἀλλαι δὲ ἐφθασαν καὶ ἔως τὰς καιρὸς μας, ὡς
λέγει Τιμόθεος Πρεσβύτερος Καντανιαπόλεως εὐ τῷ περὶ τῶν εἰσερχο-
μένων τῇ Αγίᾳ Εκκλησίᾳ λόγῳ· καὶ ἀλλαι μετὰ τῶν τῶν ἵμην ἐνεφανίση-
σαν, τῆς φιλανθρώπως τῷ Θεῷ προνοίᾳ τῷτο συγχωριστάσις, κατὰ τὸν
Αποστολικὸν λόγον, οὐαὶ οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται, οἵτινες τὰ ὑπέρ
φύσιν εἰδέναι ἢ βέλονται ἐκ συλλογισμῶν βροτείων διανοιμάτων, ἀλλὰ
κατὰ τὴν ἀκολθίαν τῆς Γεραφῆς· ἡ γὰρ Πίσις, ἣτις ἐσὶ κατὰ τὸν Μα-
κάριον Πάντοιον ἐν τῇ πρὸς Εβραίας ἐπισολῇ, ἐλπιζομένων ὑπόστασις,
πραγμάτων ἐλεγχος ἢ βλεπομένων· καὶ κατὰ τὸν μέγαν Βασιλεῖον.
Πίσις ἐσὶ συγκατάθεσις ἀδιάκριτος τῶν ἀκερδέντων ἐν πληροφορίᾳ τῆς
ἀληθείας τῶν κινυχθέντων Θεοῦ χάριτι, ἡ πάντα Πισὸν σώζεται, ἐκ
συλλογισμῆς ὑπονοίας ἀνθρώπων ἢ συνέντηκεν, ὃτε δόγμα ὑπὸ ανθρώπων
νης διανοίας, ἐνρεδὲν περιέχει, ἀλλὰ μόνον τῇ θείᾳ Αποκαλύψει, τῇ
διὰ τῆς Εκκλησίας προτιθεμένῃ ὑπερειδεται· Επισφαλεῖς γάρ εἰσὶν αἱ
τῶν ἀνθρώπων διάνοιαι, καὶ πρὸς τὸ ἄπειρον τῆς τῷ Θεῷ φτίαξε ἐπεκ-
τένεοθαι μὴ δυνάμεναι· διὰ τοῦτο τὸν ἐπιβάλλομενον διηγύστε τοῦ, δεῖ
κατὰ δύναμιν, ἐπιβάλλεθαι, καὶ ἐκ τῆς μίζης ποιεῖσθαι τὴν εἰσαγωγὴν,
ἐνθεν ἐνθίσκεται καὶ τὰ τῆς ἀληθείας, ἐκ πίσεως γὰρ δεῖ λαλεῖν, ὥστε ἐκ
τῶν λαλημένων πίσευσιν κατὰ τὸ ὑπὸ τῷ Προφήτῃ ἦντεν, ἐπίσευσα διὸ
ἐλάλησα. “Τὸ δὲ τῆς Πίσεως εἶδος εἶναι δίττον, τὸ μὲν δογματικὸν
ὄπερε ἔχει συγκατάθεσιν τῆς Ψυχῆς, περὶ τῷ δὲ τίνος, ὡς ὁ πισεύων
εἰς τὸν Υἱὸν, ἢ οἴρεται, τὸ δὲ εἰς μέρος χάριτος παρὰ τῷ Χριστῷ
δωρέθμενον, ὡς μὲν γὰρ διὰ τῷ Πνεύματος δίδοται λόγος (β) οἱ δὲ
σοφισταί, καὶ πλάνοι τῷ αἰώνος τάττε, ἐπενόησαν πολλὰ ὡς ἀδύνατη
νὰ γίνωνται ἀπὸ τὸν Θεὸν, καταγινόμενοι εἰς συλλογισμὸν, καὶ λογισμὸν
ματαιοφροσύνης, καὶ ὄντες ἀνθρώποι δοκιμάζονται νὰ εὑρωστὶ μὲ συλλογισμὸν
τὸν Θεόν, τὰς δόποις ὁ Προφήτης ἐλέγυχε εἰπὼν „εἰ πτεργιεῖ τις τὸν
Θεόν, ὅτι ὑμεῖς πτεργίζεται με· μὴν ἴεναιούτες πῶς τὸ νὰ κάμῃ τινᾶς
συλλογισμὸς εἰς τὸν Θεόν εἰναι ἀδύνατον, ἀσεβὲς, μόνον δὲ τὸ ἀπρέ-
πες τῇ ἀντεθήτη, καὶ ἀντὸς ὅχι πῶς εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸ κάμῃ
ἀλλὰ μὲ τὸν εἶναι ἀπρεπῆς εἰς τὸν Θεόν ἡ φαυλότης, ὡς ὃδεν ἀδύνατον,
ἀλλὰ

(α) Εἰς τὴν λέ. Αἰρεσιν, ὁ Αγιος Επιφάνιος δὲν ὄμιλετ περὶ τέτοιας, ἀλλὰ ἐν τῷ οὗ
ἀναγνώστων τάδε. „Πάστα γαρ Αἰρεσιν κακοβελίᾳ τῶν γενομένων ἀπὸ μέρχης ἀχει τε-
λεσθῆ νενοδοξίας, η ἐπάρσεως τῶν ταῦτα εἰργάσατο, η ἐπιδυμίας ὅρεξης, η ζῆλος πρέσ-
της πέλας, η παροξυσμὸς, η προπέτεια· τὸ δὲ πᾶν ἐκ διαβόλων ἡ τύφλωσις, ἢ τὸ
διαβόλων ισχύοντος ἀπατῶν τὸν μὴ βιβλόμενον ἀλλὰ ἐκάστη ἐντῷ παρατίτις γνωμένων τῆς
περὶ τὴν αἰρεσίων ἐργασίας, οὐαὶ φησί οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται.

(β) Πρέστις Κορινθ. Α'. Επισ. κεφ. ιβ'. 8.

„ ἀλλὰ διὰ νὰ εἶναι ἀδύνατον τὸ κακὸν εἰς τὴν ἔνθεον ἀντεῖ δυνατὴν ἀγάπην δέτιτα, η νὰ εἶναι ἀντὸς ὁ Θεὸς ἀγαθός (α). Εἰς μόνου λοιπὸν ἐκεῖνο ὅπερ φανερὰ ἀπὸ τὰς Προφυτικὰς, η Α' ποσολικὰς Γραφὰς ορθὸν ἀπεδείχθει, εἰς ἐκεῖνο πρέπει η νὰ πισεύωμεν. η εχὶς εἰς αὐθωπίνας δόξας, μακρὰν τὰ δεῖται λόγια, μὲν δὲ φαίνονται ἐνπρωπόταται.

§. 3. Σχίσμα δὲ είγκι κατὰ τὸν ἀντὸν ιερὸν Βασιλείου (β) τὸ νὰ διαλεγούνται μεταξὺ τοῦ οἱ Χριστιανοὶ διὰ τινὰς Εὐκλησιασικὰς αἵτιας, η ζητήματα ὡφέλιμα, η δεραπετικὰ, η μάλιστα νὰ διαφέρωσι διὰ τὸν τρόπον τῆς μετανοίας πρὸς τὴν Καθολικὴν Εὐκλησίαν.

§. 4. Παρασυναγωγὴ δὲ εἰσὶ, η Σύγκεις τῶν ἀνυποτάκτων Πρεσβυτέρων, η Επισκόπων, η ἀπαιδεύτων λαών, καθὼς ἂν τινὰς ἐξεταζόμενος διὰ τινὰ πταισμά, ἐμποδισθεὶ ἀπὸ τὸν ὑπεργιάν, δὲν ὑπακούσει τῶν κανόνων, ἀλλὰ ξειδίκησε εἰς τὸν ἀκιντόν τε τὸν προεδρίαν, η τὸν λειτεργιάν. η τὸν συγκολοθεῖστα τινὲς, ἀφέυτες τὴν καθολικὴν Εὐκλησίαν, τὸ τοιούτον Παρασυναγωγὴν ὄνομάζεται.

§. 5. Οἱ αἱρετικοὶ διττῶς διαιρένται, εἰς τὰς ὁμολογούοντας τὸ Μυστήριον τῆς Α' γιας Τριάδος, η τὸν δεῖται συγχατάβασιν, η εἰς ἐκείνες ὅπερ δὲν τὸ ὁμολογοῦστι· Καὶ εκεῖνοι ὅπερ τὸ ὁμολογοῦσι χριώνται μόνον μὲν μηρού, ὅταν ἐπιτέρφεστιν εἰς τὸν ὄρθοδοξὸν Πίστην, ὡς η οἱ Παραπετωκότες· Εκεῖνοι δὲ ὅπερ δὲν τὸ ὁμολογοῦσι, βαπτίζονται, η ἀναβαπτίζονται. ὥστε η οἱ ἀλλως πως, ὅπερ δὲν ἐβαπτίσθησαν εἰς τρεῖς καταδύσεις, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς Εὐκλησίας Βαλσαμῶν κανόνη ιδ. τῆς ἐν Χαλκιδόνι Συνόδου. Διαφέρεστιν οἱ αἱρετικοὶ τῶν ἀπίστων, διότι ἀποτοῦ δὲν δοξάζωσιν ορθῶς τὰ τῶν Χριστιανῶν, ἀλλὰ βοτανούς δὲν πισεύσοι τὴν Εὐταρκὸν Οἰκουμενικὸν τὰ Θεᾶ Λόγια.

§. 6. Σύνοδος εἰσὶ, συνάθροισμα Α' γιαν ἀνδρῶν, μάλιστα δὲ δοσίων Α' γιας Χιερῶν, εἰς σαφύνειν τινὸς, η τινῶν ζητημάτων, ὅπερ ἀνεφάνησαν ἀπὸ αἱρεσιν, τῶν περὶ Πίσεως, η ἀφανισμὸν τῶν αἱρέσεων. Τῶν δὲ Σύνοδων ἀλλαι καλεύνται Οἰκουμενικοί, ἀλλαι τοπικοί· Οἰκουμενικὴ Σύνοδος λέγεται, η εχὶ μὲ τὸν λόγον τῆς Α' υποκριτοφίας, ὅσον κατὰ τὸν λόγον τῶν πέντε Πατριαρχῶν. ἀνάγνωσι περὶ τότων εἰς τὸν τόμον τῆς καταλαγῆς τὸν Μακάριον Α' γκύρων (γ). Εξ αρχῆς ἔγινε συνήδεια εἰς τὴν Εὐκλησίαν τὰ Χριστικά, ὅταν κινητῇ ζητημα διὰ τὸν ὑλην τῆς Πίσεως, η συγκροτήται Σύνοδος, εἰς τὸ μὲ διαλύεται τὸ προβλημένη ζητημα, η νὰ ταύσωσιν αἱ φυλο-

Σχίσματι
εἰσι.

Τι εἰσὶ Πα-
ρασυναγω-
γή.

Ποσαχῶς
διαιρέωνται
οἱ αἱρετι-
κοι.

Τις ἀνα-
βαπτίζο-
ται.

Τι εἰσὶ Σύ-
νοδος.

Τι εἰσὶ Οἰ-
κουμενικῆ.

(α) Νομίσθω πῶς ὁ μεταφραστὸς νὰ μήν εκατάλαβε τὸ νόημα τῆς Συγγραφέως, διὰ τῆτο τόσου σκοτεινὸς, κανὸν ἀς τὸ ἀντέγραφεν ὡς τὸ εἶχεν ὁ Συγγραφέν. Φαινεται μοι πῶς ὁ Συγγραφέν εἴνεστι τέτο, ὅτι παρὰ τῷ Θεῷ εἶδεν ἀδύνατον, εἰ μὴ τὸ φῶνον, κατὰ τὴν γράμμην τῶν Θεολόγων, ἡ τέτο εχὶ διὰλογο, πάρεξ διατιτό φῶνον εἶναι ἐνάντιον τῆς εἰδέσας ἀγαθότητος, φύσει γὰρ ἀγαθὸς ὑπάρχει ὁ Θεός. Αἱ κατὰ ὁ ἐνγράμμων Αναγρώσις.

(β) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον. (γ) Κεφ. εβ'. σελ. επξ.

λονεικίαι καὶ διχόνοιαι τῶν ἀνθρώπων, διὰ μέσου τῶν προτίθεμένων κανόνων ὑπὸ ἀυτῆς· „διότι ἀναγνωστομεγεῖς τὰς Πράξεις ὅτῳ (α) Εὐξαίνεσησιν „δέτινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιζευκότες, λέγοντες· „ὅτι δεῖ περιτέμνειν ἄυτάς, παρχαγγέλειν τε τιμεῖν τὸν γόμον Μωϋτέων· „Συνήχθησαν δὲ οἱ Απόστολοι καὶ οἱ Πρεσβύτεροι ἵδειν περὶ τῆς λόγου τάτων·“ Καὶ τελευταῖον ἐδέστωσαν· τότο δὲ ἐποίησαν κατὰ τὴν ἐντολὴν τῆς Δεπότης εἰπόντος „ὅπερ εἰσὶν δύο, ἢ τρεῖς συνηγμένοι. ἐν τῷ ἐμῷ ὄντι κτ.

§. 7. Καὶ ἐπομένως διὰ διακόσια, καὶ περισσότερα ἔτι τότο τὸ ὕδωρ ἐποίειν εἰς πάσαν Επαρχίαν ὅταν συνέβαινε ζήτησις τίς, καὶ μᾶλλον ὅταν ἐπικρατεῖσεν ὁ διωγμός, συνήρχοντο οἱ Επίσκοποι τῶν Εκκλησιῶν, οἱ οἱ Πρεσβύτεροι, νὰ ἴδωσι, καὶ νὰ θεωρήσωσι, καὶ διορίσωσι τὰς περὶ τὴν Πίσιν κινήσεις ἀμφιβολίας· ὅταν δὲ ἐυδόκητεν ὁ ἐλεύθερος Θεὸς νὰ δώσῃ εἰρήνην τῇ Εκκλησίᾳ τε, ἐγείρων κατασαΐνων προσάτην, καὶ ὑπέρμαχον, καὶ ὑπερασπιζόντον Μέγαν Κωνσαντίνον, ὃς φανείστης τῷ Αρείῳ αἰρέσεων καὶ διαδοθείσης εἰς πολλὰς πόλεις, καὶ τόπαις, διότι ὅσοι καινοτομάσι περὶ τὰ Θεῖα ἔχονται πολλὰς ὅπερ τὰς σύρωσιν εἰς τὰ δόγματά των, καὶ εἰς τὸ ἀλλότρια δοξάζειν, τότε δὴ τότε συνηδροῖσεν σύνοδον Ἱερῶν ἀγδέων ἀπὸ ὅλην τὴν Αὐτοκρατορείαν τε, εἰς τὴν Νίκαιαν πόλιν, καὶ ἀνομάδην Αγρίαν, καὶ μεγάλην, καὶ μετ' ὅλιγον, Οἰκουμενικὴν Καθολικὴν, διότι ἀνὴρ δὲν ἔτοι συνηδροῖσμένη ἀπὸ ὅλας τὰς Εκκλησίας, ἐυρισκόμενη Εκκλησίαι εἰς τόπαις ὅπερ δὲν ἐξετίαζεν ή Αὐτοκρατορία τῶν Ρωμαίων, ὅμως ἐπειδὴ τότε συνήδειαν εἶχον νὰ καλῶσι τὸν Αὐτοκράτορα, ἀνθέντην πάσης τῆς Οἰκουμένης, τῆς ὅποιας ὅτε τὸ δέκατον μέρος ὑποτάσσετο εἰς ἀυτὴν, διὰ τότο ἀνομάδην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, καὶ μὲν ἀυτὴν ὅμοίως, παρὰ τῶν διαδόχων ἀντῶν, καὶ ἐτεροι Οἰκουμενικαὶ σύνοδοι ἐκλήθησαν.

§. 8. Ή Σύνοδος διαφέρει ἀπὸ τὸ Συνέδριον, Πρεσβυτέριον, Γεροσίαν, καὶ τὰ τοιαῦτα, διότι ἀντὶ σημαντικού σύναξιν μιᾶς πόλεως, ἢ δὲ Σύνοδος συναθροῖσις ἀπὸ διαφόρων τόπων, καὶ πόλεις· διορίση δὲ εἰς πάσην Επαρχίαν νὰ γίνεται σύνοδος δις τῷ χρόνῳ, ὡς εἴστας παλαιότερος νομοδέτας τῶν Αὐτοκρατόρων, οἵς φανερῶς ἐδιορίσθη καθ' ἕτος νὰ διορθώνωστι εἰς τὸ δημόσιον τὰς νόμους, ἀκριβῶς ἐρευνῶντες, καὶ συμβλευόμενοι ἀνὴρ γράφη τόμος ἐγκυτίον εἰς ἑτερονόμον, ἢν ἔγινεν ἀκυρός εἰς τὰς Κυρίας, ἢν εἶναι νόμοι περισσότεροι τινὸς ἀναγνεγραμμένοι εἰς πασαν πράξιν, καὶ ἢν ἐνοιτκεν τινὰ τοιωτού ὅπερ ἀνέγγιχε τινὰς εἰς τανίδας κτ. ὅραι τον Αἰσχύνην κατὰ Κτησιφῶντος· ἀλλὰ καὶ τοιαῦται σύνοδοι τέλος εἰς τότην ἀνωφέλειαν ἔφενσαν, ὡςε καθὼς λέγει ὁ Θεολόγος Γρηγόριος ἐν τῇ Επιστολῇ Προκοπίῳ (α). „Ἐχω μὲν ἔτως εἰ δεῖ τὸ ἀληθές λέγειν (β), ὡςε πάντα σύλ-

(α) Κεφ. ιέ. 5. 6. (β) Σελ. ταῦ. Εὔδοσ. Βασιλ. αφν. (γ) Η ἀντὴ Εὐδόσιος ἀντὶ λέγειν, ἔχει γράψειν.

„ σύλλογον φεύγειν Επίσκοπων, ὅτι μηδεμιᾶς συνόδει τέλος εἶδον χρησὸν,
„ μηδὲ λύσιν κακῶν (α) μᾶλλον εσχήκυας, οὐ προσθήκην.

§. 9. Τὰ Εκκλησιαῖκα Επιτίμια ὅπερ δίδονται τοῖς ἀμαρτάνοσι, καὶ ἔκεινοις ὅπερ μακραίνοσιν ἀπὸ τὸ κακὸν, δὲν εἶναι ὅμοια μὲν ἔκεινα τῶν πολιτικῶν νόμων, δῆλαδὴ κολαζικά, καὶ τιμωρητικά, ἀλλὰ τεναντίον ἀγαστικά, καὶ θεραπευτικά, ὅτε οἱ Επίσκοποι χρεωσθεῖται νὰ τιμωρῶσιν, ἀλλὰ νὰ ἐπιτιμῶσιν ἔκεινος ὅπερ πταίσται, διότι ὁ Εκκλησιαῖκος νόμος δὲν ἔχει συνήδεσμον νὰ δίδῃ τιμωρίας σωματικάς, ὡς ὁ πολιτικὸς νόμος, ὅτε ἐμάδομεν νὰ τιμωρῶμεν τὰς αἰρετικὰς, ἀλλὰ νὰ τὰς χωρίζωμεν ἀπὸ τὸ σῶμα τῆς Εκκλησίας ἐδιάχθημεν. Οὕτων δὲ φανῶσιν ἀπιθεῖται, καὶ μένωσιν ἀμετάθετοι εἰς τὴν αἵρεσιν ταῖς, τότε νὰ τὰς παραδίδωμεν εἰς τὸν πολιτικὸν νόμον, καὶ εἰς τὰς Αὐρχοντας, ὡς ὁ Βαλσαμὸν ἐν τῇ Ερμηνείᾳ τῇ χέ κεφ. τῇ Φ. τίτλῳ, καὶ ἐν τῇ τῇ ἐ. κανόνος τῆς ἐν Αὐτοιχείᾳ συνόδει λέγει, καὶ ἐν ἄλλοις. „Εἴς δὲ ταῦτα παρὰ τὸ ἀνάθεμα, ὅπερ τῷ ἀποβλήτῳ τῆς τῇ Χριστοῦ Εκκλησίας, καὶ ἐπιμένοντι τῷ κακῷ δέδοται, κατὰ μὲν τὸν βαθμὸν „ιερατικῆς ἀξίας ὄντων, ἀργίᾳ καὶ καθαρίσει, κατὰ δὲ τῶν λαϊκῶν ἀφορισμόν. „ περὶ ᾧ ἀνάγνωσθι καὶ παρὰ ἄλλοις.

§. 10. Αὐτόδεμα λοιπὸν εἶναι χωρισμὸς τῇ Θεῷ, καὶ ἀνάθεσις τῇ μητέρι των σωτηρίας χώραν ἔχοντος τῷ διαβόλῳ, διότι καθὼς εκεῖνα ὅπερ ἀφιερώνονται τῷ Θεῷ, χωρίζονται ἀπὸ τὰ κοινὰ, καὶ ἀνθρώπινα πράγματα, ὃτων καὶ ἔκεινος ὅπερ ἀναθεματίζεται ἐκκόπτεται από τὴν ὅμιγυρον τῶν Πισῶν, οἵτινες εἶναι τῷ Θεῷ ἀνατεθεῖμενοι, καὶ ἀπὸ τὸν Θεὸν, καὶ παραδίδεται τῷ Σατανᾷ, κατὰ τὸν Μέγαν Παῦλον, ὅπερ γράφει πρὸς Κορινθίους διὰ τὸν πορεγένεσαντα εἰς τὴν μητρόν ἀυτῷ, παράδοτε ἀυτὸν τῷ Σατανᾷ (β), καὶ ὅταν γράφει εἰς Τιμόθεον διὰ τὸν Υμέναιον, καὶ Αλέξανδρον, ὃς παρεδώκα τῷ Σατανᾷ ἵνα μὴ βλασφημεῖν παιδευθῶσι· (γ) Εἴχω ἀπὸ τούτων, φαίνεται ὁ μακάριος Παῦλος εἰς δύο τόπους νὰ ἔκβαλεν ἐξ ἀνάγκης ἀυτῶν τὴν φωνὴν τῇ ἀναθέματος· „εἰς μὲν τὸν πρὸς Κορινθίους εἰπών εἶτις φίλει τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ὑπὸ ἀνάθεμα μαρτύριον ἀπέστειλεν (δ). Καὶ εἶτις ὑμᾶς ἐναγγελίζεται παρὰ ὁ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔσω (ε). Αὐτάγνωσθι περὶ τούτων τὸν Βαλσαμὸν (ζ).

§. II. Διττὸν δὲ εἶναι τὸ ἀνάθεμα, οὐ σημαίνει τὸ ἀνακέιμενον, καὶ ἀφιερωμένον τῷ Θεῷ, καὶ πλέον εἰς κοινὴν χρῆσιν μὴ λαμβανόμενον, οὐ τὸ ἀποξενομένον ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ κακίαν καὶ εσόμενον εἰς ἀφανισμόν. Κατάθεμα δὲ τὸ νὰ συμφωνήσῃ τινὰς μὲ τὰς ἀναθεματίζοντας.

§. 12. Πρέπει εἶτι νὰ ἴσται μενούμενον, ὅτι ἄλλαι μὲν εἶναι αἱ Κανονικαὶ παραδόσεις καὶ ἐντολαὶ, καὶ ἄλλαι αἱ Εναγγελικαὶ, καὶ θεῖαι. Κανονικαὶ μὲν εἶναι οἱ ἔνδογοι, καὶ παράλογοι, καὶ ἀφωρισμοὶ, καὶ καθαρέσεις, τὰ

Επιτίμια
Εκκλησια-
σικά.

Αὐτάδεμα
τὶ ἐστι.

Αὐτάδεμα
διττόν.
Κατάθεμα.

Κανονικαὶ
ἐντολαι.

(α) Αὐτοῖς κακοῖς, κακῶν. (β) Επις. Α'. κεφ. ἕ. 5. (γ) Επις. Α'. κεφ. Ἅ. 20. (δ) Κεφ. Ναῷ τῇ Θεῷ. (ε) Πρὸς Γαλατ. κεφ. Ἅ. 8. (ζ) Ερμην. τῇ γ'. κανόνος τῆς ἐν τῷ περιωρύμῳ Ναῷ τῇ Θεῷ Λόγῳ συγαθείσης Συνόδου, καὶ ἐν αρχῇ τῆς ἐν Γάγγρᾳ Συνόδου

τα Επιτίμια, τῶν κληρικῶν αἱ καταταγαὶ, ἥτοι αἱ ἀξίαι, ἢ τάξεις, αἱ τῶν Επισκόπων παραδόσεις, ἢ τῶν περιεχομένων εἰς τὰς κανόνας, Εὐαγγελικαὶ δὲ ὁ Θεῖαι, τὸ γὰρ βαπτίζεται τινὰς, εἰς τὸ Οὔνομα τῆς Πατρὸς, ἢ τῆς Υἱοῦ, ἢ τῆς Αἵγιας Πνεύματος, τὸ δὲ μοιχεύσεις, δὲ φευδομαρτυρίσεις, τίμα τὸν Πατέρα σὺς, ἢ τὴν μιτέρα σὺς.

Κανὼν τοῦ
ἐτοῦ.

§. 13. Κανὼν ἐσὶ λόγος τῆς πράγματος σύντομος, τὸ ὄποιον εἶναι ὡς ὑποκείμενον εἰς τὸν κανόνην γίνωσκε λοιπὸν, ὅτι οἱ Εκκλησιαστικοὶ Κανόνες τῶν Γερῶν Συνόδων, περισσότερον ἴσχυσιν ἀπὸ τὰς νόμους, ὡς ὁ Βατσικὸν λέγει (α) διότι οἵμεν κανόνες ὅπερ ἔξεδόθησαν, ἢ ἐποικίζησαν παρὰ Βασιλέων, ἢ Αἵγιων Πατέρων, δέχονται ὡς ἢ αἱ Θεῖαι Γραφαὶ, διὸ δὲ νόμοι, παρὰ Βασιλέων μόνον ἔδεχθησαν, ἢ σύνετέθησαν, διὰ τοῦτο δὲ κατισχύσει τῶν Θείων Γραφῶν, δὲ τῶν Κανόνων, ἀλλὰ διὶ κανόνες πότε μὲν κρατεῖσιν ὡς νόμοι, πότε τοῖς κανόνιν διὶ νόμοι ἀκολυθεῖσι, ἢ ἐκεῖνοι δὲ διὶ πραγματικοὶ τύποι ὅπερ ἐναυτίζεται εἰς τὰς κανόνας, εἴναι ἄκυροι.

§. 14. Εκεῖνος δὲ ὅπερ ἔδει νὰ ιξεύῃ, πόστες Κανόνας ἢ Εκκλησία τῆς Χριστῆς ἔχει βεβαίες, ἢ ἀσφαλεῖς πρὸς θεραπείαν ψυχῶν, ἢ ίατροίσι παθῶν, ἃς ἀναγνώσῃ τὸν δεύτερον κανόνα τῆς ἐν Τρόπαιῳ Συνόδου, ἢ τὸν πρῶτον τῆς ζ'. Συνόδου, ὅμοιας ἢ τὸν τόμον τῆς ἐνώσεως, ἢ τὴν ἐκατοσήν πρώτην Νεαράν τῆς Γερουσίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙII'.

Περὶ Χρονικῶν διασημάτων.

§. 1.

Χρόνος,
πῶς διαιρετ-
ται.

Ωραιῶ-
σαι; ἢ
πῶς;

Εφάνη τέλος πάντων ἔυλογου νὰ εἰπῶμεν, ἢ διὰ τινὰ χρονικὰ διασήμα-
τα, ἢ ἄλλα τινὰ ἀνύκοντα τῷ Χρόνῳ, ὡστὸν ὅπερ συμβάλλοσι πολὺ^{εἰς τὴν παρέσταν Πραγματείαν.} Οἱ Χρόνος λοιπὸν ὧν Ηλίῳ κίνησις, διαι-
ρεῖται εἰς ἐνιαυτὸς, οἱ ἐνιαυτὸς εἰς μῆνας, οἱ μῆνες εἰς ἡμέρας, ἢ ἡμέραι
εἰς ὥρας, ἢ ὥραι εἰς ἔξικοσά, τὸ ἔξικοσὸν εἰς β'. ἔξικοσὰ κτ. ὥραι δὲ εἰναι τὸ
ἔξικοσὸν τέταρτον μέρος τῆς υποχθυμέρας χρόνου, αἱ ὥραι εἰναι ἵσαι μία μὲ τὴν
ἄλλην, εἰς πάντα τόπον, ἀν δὲ τὸν παλαιὸν καιρὸν ἀπὸ πολλὰ ἔτην ἐκ-
ρίγοντο ἄνισοι, ἐδιαιρεῖσαν δὲ ἐκεῖνοι τὰς φυσικὰς ἡμέρας, ὡς ἢ τὰς νύκτας
εἰς

(α) „Σχόλια τῆς β'. κεφ. τῆς ἀ. τίτλος λέγει τὰς κανόνας ἴσχυσιν πλέον τῶν νόμων,, οἱ μὲν γὰρ παρὰ Βασιλέων, ἢ Αἵγιων Πατέρων ἐκτεδέντες, ἢ σημειχθέντες ὡς αἱ „δεῖν γραφαὶ δέχονται· οἱ δὲ νόμοι παρὰ βασιλέων μόνον ἔδεχθησαν, ἢ συνεγκαρφούσαι,, σαν, ἢ διὰ τοῦτο δὲ κατισχύσεσι τῶν θείων Γραφῶν, ἢ δὲ τῶν κανόνων.

εἰς δώδεκα μέρη, ὡς εἰς μὲν τὸν καιρὸν τῇ δέρᾳ αἱ δώδεκα ἡμεριναὶ ὥραι νὰ γίγνωνται μείζονες, αἱ δὲ γυντεριναὶ ἐλάσσονες, καὶ πάλιν τὸν χειμῶνα μεταβάλλοντο ἐναλλάξ δρούσας· καλεῦνται δὲ τοιάνται ὥραι καιρικαὶ, ἐξ ᾧ ἡ πρώτη ἀρχεται ἀπὸ τὴν ἀνατολὴν τῇ Ήλίᾳ, ἡ ἔκτη ἀπὸ τὴν μεσημέριαν, ἡ δωδεκάτη τελειώνει μετὰ τὴν δύσιν τῇ Ήλίᾳ· διὰ ἀντὰς λοιπὸν τὰς ὥρας διαλαμβάνει τὸ βριτόν τῇ Χριστῷ, ^{οὐχὶ} δώδεκα ὥραι εἰσὶ τῆς ἡμέρας (α), δρούσας καὶ αἱ Πράξεις τῶν Αποσόλων (β) διὰ τὴν τρίτην ὥραν, καὶ τοιάνταις ὥραις εἶχον εἰς χρῆσιν οἱ παλαιοὶ, ἔως τῇ τριακούδῃ ἐτεῖς απὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως· ὅθεν οἱ Χρονολόγοι ὁρθῶς λέγοντες, ὅ, τι ἀναγνώσκεται διὰ ὥρας πρὸ ἀντὰς τῷ χρόνῳ εἰς τὰς Γεωργίας τῶν, πρέπει νὰ εγνώσωμεν διὰ τὰς ἀνίστας ὥρας· οἱ δὲ Εβραῖοι τὸν παλαιὸν καιρὸν εἶχον εἰς χρῆσιν καὶ ἐτέραν διανομὴν τῇ νυχτιμέρᾳ, διαμοιράζοντες ἀντὸν εἰς μέρη ὄκτω, ἀπὸ τὰ ὄποια τὰ μὲν τέσσαρα ἔδιδον εἰς τὴν ἡμέραν, τὰ δὲ λοιπὰ τέσσαρα εἰς τὴν νύκταν, καὶ ἀντὰς ἀλλοτε ἀλλοτε ἐλάσσονα κατὰ τὰς ἀνέξομειώσεις τῶν ἡμερῶντες καὶ νυκτῶν, ἥκολάθεν μὲν ἐκεῖνα, τῆς μὲν ἡμέρας καλέμενα κυρίως ὥραι, τῆς δὲ νυκτὸς φυλακαί. Εἴτε ὧν τὴν πρώτην φυλακὴν ἐμετρεῖσθαι ἀπὸ τὴν δύσιν τῇ Ήλίᾳ, τὴν δὲ δευτέραν φυλακὴν εἰς τὸ μέσον τῆς νυκτὸς τελειώνοντες, καὶ ἀπὸ τότε ἀρχετο ἡ τρίτη, καὶ τέλος τὴν τετάρτην κατέπαυεν ἡ ἀνατολὴ τῇ Ήλίᾳ ἐπὶ τῇ ὁρίζοντος, τότε ἐμετρεῖσθαι τὴν πρώτην ὥραν τῆς ἡμέρας, ἦτις ἐπερίεχεν ὥρας κοινὰς καιρίων τρεῖς, τὴν δευτέραν, καὶ τὰ λπ. Καὶ κατὰ αὐτὴν τὴν ὡρομετρίαν λέγει ὁ Ἱερὸς Μάρκος, ^{οὐ} ἣν δὲ ὥρα τρίτη καὶ ἐξαύρωσται αὐτὸν (γ).

§. 2. Η ἡμέρα διχώς μερίζεται, εἰς φυσικὴν, καὶ πολιτικὴν, ὡς οἱ Αρρονομοί καὶ· Φυσικὴ ἡμέρα εἶναι οὐκ ἀνατολῆς ἡλίου ἐπὶ τῇ ὁρίζοντος χρόνος, ἔως εἰς τὴν ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα δύσιν ἀντὰς, τῆς ὄποιας ὁ ἐγάντιος χρόνος ὁ ἀπὸ δυσμῶν Ήλίου, ἔως εἰς τὴν ἐπὶ τὸν ὁρίζοντα ἀνατολὴν ἀντὰς, νὺξ καλεῖται· Πολιτικὴ δὲ ὡς οἱ Αρρονομοί ἡμέρα εἶναι, χρόνος ὥρων καὶ. τὸν ὄποιον κυρίως καλέμεν νυχτιμέρον· αἱ πολιτικαὶ μὲν ἡμέραι εἶναι πάντοτε σχεδὸν ἴσαι μία μὲ τὴν ἀλλινὴν εὐ πάντι τόπῳ· αἱ δὲ φυσικαὶ ἀνιστοι εἰσὶν κατὰ διαφόρως τόπαις, διότι ἀπὸ τῆς χαιμερινῆς τροπῆς ἔως τῆς θερινῆς ἀνέστασι, καὶ ἀπὸ αὐτῆς πάλιν ἔως τῆς χειμερινῆς μειῶνται, καὶ τέτο τοστον πλειον, ὃσον πλησιάζει εἰς τὸν πόλον τὴν θεραν, καὶ ἐξ ἐναντίας τοστον διλιγότερον, ὃσον πλησιάζει εἰς τὸν Γριμερινόν· διότι τοιάντη ἀνωμαλία ἐκπίπτει αἴτιας ὑπὸ τῆς Γριμερινῆς, γίνονται ἴσαι αἱ ἀρρονομικαὶ ἡμέραι μὲ τὰς φυσικὰς, αἴτιας ἀρχιζόσαι, παχὺ πάτιν τοῖς ἀνθεώποις ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τῇ Ήλίᾳ, μὲ τὴν δύσιν ἀντὰς λήγειται· αἱ πολιτικαὶ δρούσας δέν εἶγαι ὅτας, διότι οἱ Εβραῖοι ὑψώνοντες τὸν νῦν τὸν πρώτην δημιουργίαν ἀντὰς τῇ Κόσμῳ, κατὰ τὴν δροῦσαν προσῆλθε τὸ σκότος ἀπὸ τὸ φῶς, διετάξαντο ἀρχὴν τῷ

Κ 2

νυχτι-

Ωραιαὶ καιρι-

Φυλακαὶ
νυκτὸς.Ποσαχῶς
μερίζεται
ἡ ἡμέρα.
Φυσικὴ
ἡμέρα.
Πολιτικὴ
ἡμέρα.

(α) Γων. κεφ. 1α. 9. (β) Κεφ. η. 1. (γ) Κεφ. 1ε. 25.

νυχθημέρας τὴν δύσιν Ηλίου, τοῖς ὁποίοις ἥκολάθησαν οἱ Αἴγιναι, καὶ ἔτεροι, τῷτο ἰσόρησαν πολλοὶ συγγραφεῖς. Τὸ εὐαντίον δὲ οἱ Βαβυλώνιοι ἀρχίζουν τὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τῇ Ηλίῳ, καὶ ἄλλοι ἀπὸ τῆς μεσημέριας. Μεταξὺ δὲ τῶν Ρωμαίων οἱ μὲν παλαιοὶ ἀπὸ τὸ μεσογύκτιον, οἱ δὲ ἐνεσταῖς ἄλλοι κατὰ τὰς παλαιάς Αἴγινας, ἄλλοι μὲ τὰς ἐνεσταῖς Εὐλαίνας ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τῇ Ηλίῳ, ἀν καὶ ἐπρεπε τὸ ἐνάντιον, ὡς λέγει ἀστολεῖ Θεόδωρος ὁ Γαζῆς (α).

Ημέραι
ἐορτάσιμαι.

Ἐορταί
πολλαὶ ἀνε-
φελεῖς.

Ἐορταί τῶν
Εβραιών.

Σάββατον.

§. 3. Απὸ δὲ τὰς ἡμέρας, ἄλλαι εἶναι ιεραὶ, ἢτοι ἑορταὶ, ἄλλαι κοιναὶ, εἰς ἐκείνας μὲν ἔχειστι συνήθειαν οἱ ὅσιοι ἄνδρες νὰ καταγίνωνται εἰς τὰ ιερὰ, εἰς ἄυτὰς δὲ τὰς καθημερινὰς λεγομένας, εἰς τὰ πολιτικά. Καὶ ἀπὸ τὰς ἑορτὰς ἄλλαι μὲν εἰς τιμὴν τῇ Θεῷ, καὶ τῶν Αγίων τὰ γίνονται, ἄλλαι δὲ εἰς τιμὴν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἄλλαι εἰς κοινὴν ὠφέλειαν, πολὺ ὠφελίμια διαταχθεῖσαι· (διότι ἀνεόρτασι οὐναι μόνοι οἱ ἀνόσιοι, τὰς ὁποίας ἐνομά-
ζεσι φαύλας, πονηράς, καὶ ἀκανθάρτας, καὶ βδελυκτάς, καὶ ἀνεορτάσας) οἵτινες παραβάται εἶναι κατὰ τὸ ὄφελον δίκαιον πρὸς τὸν Θεόν, ὡς ἀμέτοχοι ἔντες ὁσιότητος, ἐπειδὴ ἄλλο δὲν εἶναι ἡ ὁσιότης πάρεξ, δικαιοσύνη πρὸς τὸν Θεόν ὅπερ εἶναι διὰ τῆς πρὸς τὸ Θεῖον, μὲ τὴν προσήκεσσαν ἐπισημασίαν. Κάλλιον εἶναι οἱ ἀνθρώποι νὰ ἀφίσουν τὰς ποδὰς ἑορταὶ, καὶ νὰ ἔχωστι δλίγας, διότι τὸ σπάνιον εἶναι γλυκὺ καὶ ἐπιδυμιτὸν πάρεξ νὰ ἔχωστι ποδὰς ἑορταὶ διὰ τὴν κοιλίαν τας, καὶ διὰ σπατάλην, ἐπειδὴ εὐα κακὸν ἀπὸ τὰ πολιτεύματα εἶναι, τὸ νὰ γίνωνται ποδὰὶ ἑορταὶ, σημεῖον ὡχὶ δεογεβείας, ἄλλὰ τρυφῆς ὡς λέγει ὁ Γαζῆς (β).

§. 4. Εορταὶ λοιπὸν παρὰ τοῖς Εβραιοῖς ἐνομίζοντο τὰ Σάββατα, μετὰ δὲ τὴν ἐξ Αἰγύπτων ἔξοδον, καὶ τὸ Πάσχα, ἡ Πεντηκοσῆ, ἡ Σκηνοπιγία, αἱ ἡμέραι τῶν θορύβων, αἱ ἡμέραι τῶν καθαριῶν, καὶ αἱ νεομηνίαι, μετὰ καιρὸν δὲ, καὶ τὰ ἐγκαίνια τῇ οἰκοδομῆσέντος Ναὸς παρὰ τῇ Σολομῶτος, καὶ τῇ ἐγερθέντος παρὰ τῇ Εσδρᾳ, καὶ τρίτον τῇ ἀνακαθαρθέντος ὑπὸ Γεδα· τῶν Μακαβαίων ὡσάντως, καὶ αἱ ἀφιερωθεῖσαι εἰς μνήμην τῆς θυγατρὸς τῇ Γεφδάε, τῆς Γεδὴ, τῆς Εθὴρ, καὶ τῇ νικήσαντος Νικάνωρος καὶ ἄλλων τινῶν· τὰς ὁποίας πάσας υἱερὸν ἀπέδειξεν ἀκύρος ὁ Θεὸς εἰπὼν διὰ τῆς Ήσαῖς „τὰς νεομηνίας ὑμῶν, καὶ τὰ Σάββατα, καὶ ἡμέραν μεγάλην, „τὰς ἀνέχομαι· γησίαν, καὶ ἀργίαν, καὶ τὰς νικηνίας ὑμῶν, καὶ τὰς ἑορτάς „ὑμῶν μιστεῖ ἡ Φυχή με· ἐγενήθητε μοι εἰς πλησμονήν (γ). „ Κυρίως δὲ τὸ Σάββατον ἐπαγγέλεται τῶν ἐξαιμέρων ἐργασιῶν, καὶ ὑπηρεστῶν ἐλευθερίαν, καὶ πόνων ἐξὶ λύσις, καὶ σωμάτων ἱασῶν, προκεκμηκότων· Γερμανὸς Πατριάρχης εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν „ἄλλος ἡ τῇ Χριστῷ Εκκλησίᾳ, ἡ ἄμωμος μὲ τὸν Μωϋσῆν, τὴν τῆς καταπάντεως τιμᾶ ἡμέραν, περὶ ἡς ἔλεγε, καὶ ἐυλόγησεν ὁ Θεὸς τὴν ἡμέραν τὴν ἐβδόμην (δ).

§. 5.

(α) Εν τῷ περὶ μηνῶν περὶ ἀρχῆς τῆς ἡμέρας. (β) Εν τῷ περὶ μηνῶν, περὶ ἐφευρέσεως τῶν Επαντῶν. (γ) Κεφ. ἀ. 13. (δ) Γεν. περ. β. 2.

§. 5. Εὐλογία δὲ ἐξὶ μετάδοσις ἀγιασμῷ, ἐὰν γὰρ καὶ τῶν ἔργων ἐξῶν ὁ κόσμος συνεσάθη κατάπαυσιν, διλοῖ τὸ Σάββατον, ὅμως κατὰ ἀληθιναν, τῆς καταπαύσεως ἡμέρᾳ εἶναι ἡ κυριακὴ, εἰς τὴν ὥποιαν ὁ μονογενῆς Υἱὸς τῇ Θεῇ, ἐξ ἔργων τῇ ἡμετέρᾳ προσλήμματος εἰκὼν ὅμιλόγτας θανάτῳ κατέπαυστεν, καὶ εἰς τὴν ὥποιαν ἡ τῇ θανάτῳ αἰώνιος Τυραννίς κατελύθη· εἰς αὐτὴν λοιπὸν τὴν Κυριακὴν ἑορτάζουμεν καὶ ἡμεῖς τὸ Πάσχα, ὃχλεὶ εἰς αὐτήν τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς Αἰγυπτιακῆς διάλειας ὥστεοι οἱ Εὐραῖοι, ἀλλ’ εἰς αὐτήν τῆς ἐλευθερίας μας, ἐκ τῆς διάλειας τῇ διαβόλῳ· διότι προσέταξεν ὁ Θεὸς, εἰς τὰς ἡμέρας ὅπερ ἐφάνη ὁ Θεὸς ἐνεργέτης τῶν ἀνθρώπων, νὰ σχολάζωσιν οἱ Εὐραῖοι· ἀλλ’ ὃχλεὶ τόσην ἀργίαν νὰ ἔχωσιν οἱ Χριστιανοὶ εἰς τὴν ἑορτὴν τας, ὡς εἰς ὅπερ ὅτε νὰ ἔψωσιν ὑδεν, ὅτε νὰ ἐτομάζωσι τράπεζαν, ἀλλὰ νὰ τὰ ἔχωσι πάντα προητοιμασμένα ἀπὸ τὴν παραμονὴν, διότι τότε εἶναι Γεδαικόν.

§. 6. Εὐθομᾶς εἶναι σύσημα ἡμερῶν ἐπτὰ, πάντοτε ὅμοιας ἀνακυλάσμενον, διαταχθέν παρὰ τῇ Θεῇ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Κόσμου, καὶ ὃχλεὶ διὰ μυῆριον τὶ, ἢ διὰ τὴν ἀξιότητα τῆς ἀριθμοῦ, ἀλλ’ ὅτι προεῖδεν, ὅτι μόλις θέλει σχολάσται, ἐὰν δὲν παύῃ (α). Οὐδεν ἀπὸ τὰς Εὐραίες μὲν ἀγιότητα φυλάττεται, ἀποδίδοντες καὶ ἀφιερώνοντες τῷ Θεῷ τὴν ἑβδόμην ἡμέραν, καὶ ἀπὸ αὐτὰς διεδόθη εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη, μάλιστα εἰς τὰ Α΄νατολικά· Σιριχέντος δὲ τε Χριστιανισμῷ εἰς πάσαν σχεδὸν τὴν Οἰκουμένην, διὰ τῶν Σαββάτων ἀγιασμὸς ἐπεσε τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ, ἥγαν τῇ Κυριακῇ, ἢτις εἶναι κυρία, καὶ ἴερομνία ἐπειδὴ ἀνασύνθη εἰς αὐτὴν ὁ Χριστὸς καὶ Θεὸς ἡμῶν. Αὐτὴν οἱ ἐθνικοὶ καλλέστιν ἡμέραν Ήλια, καθὼς τὴν δευτέραν Σελήνης, τὴν τρίτην, Α΄ρεως, τὴν δ’. Ερμῆ, τὴν ἑ. Διὸς, τὴν σ’. Α΄φροδίτης, καὶ τὴν ἑβδόμην Κρόνου· αὐτὴν λοιπὸν ἡ ἐπτάζωνος τῆς Σαββατικῆς ἡμέρας, ὅτοι ἡ ἑβδομᾶς, Σαββατα εἶναι συνήδεια παρὰ Εὐραίοις νὰ λέγωνται· ως ὁ Μάρκος, καὶ λίαν πρωὶ τῆς μιᾶς τῶν Σαββάτων, καὶ „ἀνασὰς δὲ πρώτῃ Σαββάτῳ (β), πρὸς διαφορὰν τῆς ἐπταζῶν τῶν ἀξέρων, οἱ ὥποιοι εἶναι οἱ ἐπτὰ Πλανῆται.

§. 7. Τὰς μῆνας ἔχεσθαι συνήδειαν νὰ μερίζωσιν εἰς φυσικάς, καὶ πολιτικές, καὶ πάλιν τὰς φυσικάς, εἰς ἡλιακάς, καὶ σεληνιακάς· μήν ἡλιακὸς εἶναι τὸ δωδεκατημέριον τε ἡλιακὴ χρόνια, διπλὸς ἡ ἡλιος παροδεύει εἰς τὸν ζωδιακὸν κύκλον, ἀλλο μὲν εἰς ἡμέρας τριάκοντα, καὶ ἄλλο εἰς τριάκοντα μίαν, πλὴν ἑνὸς μόνη τὸ Φευρβαρία, κατὰ τὸν αὐτὸν δρόμον, καθ’ ὅν τὰ μὲν βόρεια τῶν ζωδίων, ἀργύτερα διαπερνᾶσι, τὰ δὲ νότια ταχύτερα. Μήν δὲ σεληνιακὸς εἶναι διάσημα χρόνια, τὸ ἀπὸ μιᾶς συνόδων τῶν δύο φωτίζων, ὅτοι ἀπὸ μιᾶς

Μήν.

Μήν Ηλιακός.

Μήν Σεληνιακός.

Κυριακὴ
ἐξὶν ἡ κα-
θολικὴ Εὐρ-
οτή.

Ονομασία
τῶν ἡμερῶν
κατὰ τὰς
ἔθνικές.

(α) Σηκοτεινὸν τὸ νόημα· νομίζω ὅμως νὰ λέγηται πῶς διετάχθη παρὰ Θεῷ ἡ Εὐθομᾶς, ἐχὶ διὰ μηδέριον, ἢ διὰ τὴν αξιότητα τῆς ἀριθμοῦ ἀλλὰ διατὶ εἰς ἐπτὰ ἡμέρας κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων. (β) Κεφ. 15. 2. 9. Λεκ. ιεφ. κδ. I. Γωάν. κεφ. κ. I.

Μήν Πολιτικός.

γεομνίας μέχρι τῆς ἀμέσως ἀκολουθείσης ἄλλης, συνιζάμενος ἀπὸ νυχτηρέων καὶ ὡρῶν ιβ'. ἢ ἐξηκοσῶν μέ. Πολιτικοὶ δὲ μῆνες καλλίται ἀριθμοί τινες διωρισμένοι ὑμερῶν, τὰς ὁποίας ἐμεταχειρίζετο πᾶν ἔθνος, ἢ πόλις ἀπὸ θέστισμα, ἢ ἀπὸ παλαιὰν συνήθειαν, ἢ ἄλλον τρόπον, ὡς οἱ μὲν Εὐληνες ἀπὸ τὰς νεμνίας, οἱ Ρωμαῖοι ἀπὸ τὰς καλάνδας, ἢ ἄλλοι ἄλλως· δὲν εἶναι δὲ ὡς λόγος τῷρα διὰ ἀυτὰς τὰς πολιτικὰς μῆνας, ἀλλὰ διὰ τὰς φυτικὰς οἵτινες γὰρ ὅταν ὀνομάζονται δώδεκα ὄντες.

Κατὰ τὰς Αἰθηναῖς. Κατὰ τὰς Μακεδόνας. Κατὰ Ρωμαίες. Κατὰ Εὐραιίες

Μενυχιῶν	Λαίσιος	Μάρτιος	Νισάν
Θαργηλιῶν	Ξανθικὸς	Α' περίλιος	Γιάγ
Σκορρόφοροιῶν	Α' ἐτεμίσιος	Μήιος	Σιβήν
Ἐκατομβαιῶν	Λωδὸς	Γένιος	Ταυάζ
Μεταγεντιῶν	Πάνεμος	Γέλιος	Α' βίβ
Βοῦδρομοιῶν	Γοτικίος	Α' υγεζος	Ελάζλ
Μαιμακτηριῶν	Δῖος	Σεπτέμβριος	Τίτρι
Πιανεψιῶν	Τ' περβερεταῖος	Ο' κτώμβριος	Μαρχεσβάν
Α' νδεσηριῶν	Α' πελλαῖος	Νοέμβριος	Κατλεύ
Ποσειδεῶν	Α' υδηναῖος	Δεκέμβριος	Θεβέδ.
Γαμηλιῶν	Περίτιος	Γαννεάριος	Σχεμπαζ.
Ελαφηβολιῶν	Ε' νερός	Φευρεάριος	Α' δάρ (α).

Αὐτοὶ

(α) Μενάλη διαφαρὰ μεταξὺ τῶν συγγεαφέων, διὰ τὴν ὀνόμασιαν τῶν μηνῶν τῶν παλαιῶν. Ο' Πεταύιος φαίνεται νὰ ἐπληγίσασεν ἀκριβέστερον ἀπὸ τὰς ἄλλας, ὅτος εἰς τὴν ἀναλογίαν τῶν καιρῶν, φυλάττει τοιαύτην τάξιν, ἢ ὀνομάσια.

Κατὰ τὰς Αἰθηναῖς. Κατὰ τὰς Μακεδόνας. Κατὰ τὰς Ρωμαίες. Κατὰ τὰς Εὐραιίες.

Βοῦδρομοιῶν	Γορκιαῖος	Α' υγεζος	Ελάζλ
Μαιμακτηριῶν	Τ' περβερετος	Σεπτέμβριος	Τίτρι
Πιανεψιῶν	Δῖος	Ο' κτώμβριος	Μαρχεσβάν, ἢ Μαρχεσβάν
Α' νδεσηριῶν	Α' πελλαῖος	Νοέμβριος	Κατλεύ
Ποσειδεῶν	Α' υδηναῖος	Δεκέμβριος	Θεβέδ., ἢ Τεβέδ.
Γαμηλιῶν	Περίτιος	Γαννεάριος	Σχεμπαζ., ἢ Σεβάζ.
Ελαφηβολιῶν	Δῦρος	Φευρεάριος	Α' δάρ
Μενυχιῶν	Ξανθικὸς	Μάρτιος	Νισάν
Θαργηλιῶν	Α' ἐτεμίσιος	Α' περίλιος	Γιάγ
Σκορρόφοροιῶν	Δοοίσιος	Μήιος	Σιβήν
Ἐκατομβαιῶν	Πάνεμος	Γένιος	Ταυάζ, ἢ Θαυάζ
Μεταγεντιῶν	Λωδὸς	Γέλιος	Α' βίβ, ἢ Α' β'.

Άντοι δὲ οἱ Σεληνιακοὶ μῆνες, συνίσανται πότε μὲν ἀπὸ ὑμέρας λ'. πότε δὲ ἀπὸ κά. διότι ὅλοι οἱ μῆνες ὁμᾶ, περιέχοσιν ὑμέρας τυδ'. οἱ δὲ ἥλιακοὶ τέξε. καὶ περισσότερον, ὃτεν ἔπειται ὅτι ἄλλος περιέχει ὑμέρας λ'. ἄλλος λά. Καὶ οἱ Σεληνιακοὶ μῆνες ἐλλιπέσεροι εἰσὶν ὑμέρῶν ίά, ἢ διὰ τότο οἱ παλαιοὶ θέλοντες νὰ συναρτήσωσι τρόπου τινὰ τὸν Σεληνιακὸν ἐνιαυτὸν, ὅτε μὲν μὲ τὸ β'. ἔτος, ὅτε δὲ μὲ τὸ γ'. ἐμβολισμὸν μηνὸς ἐνὸς προσθέντες, τὸν ἐμβολισμὸν, ἵτοι ἐνιαυτὸν μηνῶν τοιῶν ἢ δέκα Σεληνιακῶν καταμετρήμενον· ὁ γ'. λοιπὸν ἡ ι'. μῆν τε ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ, Α'δάρ δέυτερος παρ' Εὐραιοῖς ἐκαλεῖτο (α).

§. 8. Οἱ χρόνοι διττοὶ εἰσὶν, οἱ μὲν Σεληνιακὸς ἀπὸ μῆνας Σεληνιακὰς δώδεκα συνιστάμενος, νυχτίμερη περιεχόντων ήνδ'. οἱ δὲ ἥλιακὸς ὑμέρας περικλείων τέξε., ἢ ὥρας ἔξ, ἢν ὥχι κατ' ἀκρίβειαν, ὧτος Γ' ελιακὸν ἔτος λέγεται, παρὰ Γ' ελιάς Καίσαρος, ὃς ἐδέσποισε νὰ εἴναι εἰς χρῆσιν τότε μόνον τὸ ἔτος εἰς ὅλας τὰς πολιτείας.

§. 9. Δίσεκτος ὑμέρᾳ εἴναι ἡ ἀνακύπτωσα ἀπὸ τὰ τεταρτημόρια, ἢτις προσιδεμένη εἰς τὸ τέταρτον Γ' ελιακὸν ἔτος, δίσεκτον χρόνον, ἐκεῖνο τὸ τέλεον ἔτος ὄνομάζει. Τετραετηρὶς Γ' ελιακὴ εἴναι σύσημα τεσσάρων Γ' ελιακῶν χρόνων, ἀπὸ τὰς δύοις ὁ τελευταῖος, περιέχει ὑμέρας τελέας τέξε. προστγινομένης τῆς ἐσχάτης ὑμέρας τῇ τετραετηρίδι ἐκ τῆς συγκεφαλεώσεως τῶν μορίων.

§. 10. Περιόδοι χρονικαὶ εἴναι ἀριθμοὶ ἥτοι χρόνων κυκλικῶς περιφερόμενοι, ενοικεῖσαι ἀπὸ τὰς παλαιάς διὰ νὰ ἔχωσιν οἱ μεταγενέσεροι ἀκρίβεστέραν τὴν τῶν γινομένων πραγμάτων τὴν εἰδησιν. Τοιώται ἥσταν εἰς τὴν Ε' Μάδα αἱ πολυδρύλητοι Ο' λυμπιάδες, καθ' ἑκάστην τετραετηρίδα συντελέμεναι εὐ πόλει Πίσιν ἡ Γ' λιδι, τῆς Νήστης τε Πέλωπος, περὶ τὰς θερινὰς τε ὥλιες τροπὰς (β),

Εμβολιομός τι ἐστι.

Χρόνος ἥλιακὸς η Σεληνιακός.

Δίσεκτος.

Τετραετηρεῖς.

Περιόδοι χρονικαὶ.

Ο' λυμπιάδαι.

(α) Επειδὴ οἱ μῆνες τῶν Εὐραιῶν ἦσαν Σεληνιακοί, δὲν ἥτοι διατάσσονται μὲ τὰς ἡμετέρες ὅπε εἴναι ἥλιακοι, διὰ τότο ἀναφέρονται εἰς δύο τῶν ὑμέτερων μηνῶν, ἢ ἐμπεριένεσι τὸν ἓνα, μὲ τὸν ἔτερον. ἢ οἱ δώδεκα μῆνες τῆς Σεληνῆς ἐπειδὴ δὲν εἴναι πάρεξ ἡμερῶν 364, ἢ ὥρων 6, ἢ χρόνος τῶν Εὐραιῶν ἥτοι θεωρήθερος τῆς Ρωμαϊκῆς, ἡμερῶν δώδεκα, διὰ τότο οἱ Εὐραιοὶ εἶχον τὴν προσοχὴν ἀπὸ τρεῖς, εἰς τρεῖς χρόνους νὰ ἐμβάλλωσιν εἰς τὸν χρόνον τας, ἐνα δέκατον τεττον μῆνα, τὸν δόποντον ἐκάλει, Νε-Αδάρ, ἢ δέυτερον Α' δάρ, ἢ τοικτοκόπος ὁ Σεληνιακὸς χρόνος ἐξιστεῖ μὲ τὸν ἥλιακον, διότι εἰς 36 μῆνας τῆς Ήλίας, ἐπαριθμεῖται 37, τῆς Σεληνῆς.

(β) Οἱ τρόποι τε ἐπαριθμεῖν τὴς χρόνους διὰ Ο' λυμπιάδων, ἔλαβε τὴν ἀρχὴν τε ἀπὸ τῆς Ο' λυμπιακῆς ἀρχῶντος, ὅπε ἐγινόντο ἀπὸ τεσσάρες, εἰς τεσσάρες χρόνους διὰ πέντε ὑμέρας, πρὸς τὰς θερινὰς τροπὰς, περὶ τὸν ποταμὸν Α' λφιτον, πληστον Ο' λύμπη πόλεως Γ' λιδος. Α'ντες τὰς ἀρχῶντος ἐσύγχησεν η Ηρακλῆς εἰς τιμὴν τῆς Διός ὀλίγου καιέδην ἐπέντα ἐμποδίθησαν, ἀλλ' ὁ Γρυπός βασιλεὺς Γ' λιδος 372. χρόνους υπέρεκον τὰς ἀνακαινίσεις. αὐτὸς ὁ τρόπος τε ἐπαριθμεῖ διὰ Ο' λυμπιάδων, ἐφερε πολὺ φῶς εἰς τὸ σκότος τῆς χρονολογίας τῶν ἀρχῶντος. Γ' δε τὸν Διόδωρον Σικελιώτην, τὸν Πλάτανον, ἢ ἔωιετως τὸν Παυσανίαν.

τὰ Νέμεα (α), τὰ Ποσειδώνια (β), τὰ Πύθια (γ) κτ. Προσέτι ἦν καὶ ἡ ἐνισαδεκαετηρίς περίοδος, ἐπὶ τῇ Ἰελίᾳ δεκαεννέα περιέχεται, συνταχθεῖσι παρὰ Μέτωνος τῇ Αὐρούμη, ἢ καὶ παρ ἑτέρᾳ τινὸς ἀρχαιοτέρῳ, ἢν μεχρὶ τῇ νῦν ἡ Εκκλησία τῇ Χριστῷ τιρεῖ, κύκλου Σελήνης ὄνομάζεται, ὡς καὶ τὸν κύκλον τῇ Ήλιᾳ, ὅπις ἀποκατάστασις ἐξὶ τῆς Σαββατικῆς ἡμέρας, σύσημα ὃν ἔτῶν καὶ. ἡ τεστάρων τετραετηρίδων Γελιακῶν, ἐπὶ τὰ ἐπτὰ ἀναβιβασισῶν. Αὐτὸς ὁ κύκλος διετάχθη παρὰ τῆς ἐν Νικαίᾳ α'. Συνόδος ἐν ἑτει Κοσμοσωτηρίω ταξ. καθ' ὃν χρόνον καὶ ἡ Κωνιζαντιανὴ Γιδικτιῶν τῇ καὶ. τῇ Σεπτεμβρίᾳ, ἡμέρᾳ κυριακῆ εἰς ὅτα τὸ ταξ. ἔτος, τὸ ἀπὸ Χριστοῦ ἀρχῆς κατὰ τὸ της Ανατολικῆς Εκκλησίας ἔθος, μὲν ὅλον ὅπερ ὑζερον, μεταβαλομένα τῇ Ήλιακῇ κύκλῳ ἀπὸ τῆς καὶ. τῇ Σεπτεμβρίᾳ, εἰς τὰς Καλανδας ἀντᾶ, μετεβλήδη καὶ ἡ τῇ ἔτος, ἥτοι τῆς Γιδικτιῶνς ἀρχῆς· κατὰ δὲ τὴν Ρωμαϊκὴν Εκκλησίαν, ὁ τῇ Ήλιᾳ κύκλος ἀρχεται ἀπὸ τῶν Γανναρίων Καλανδῶν.

Καλανδαι.
Νόναι.
Γ'δοι.

§. II. Οἱ Ρωμαῖοι ἐδιαιρεῖσαν, κατὰ τοὺς Αἴθιγναίς, εἰς τρία τὸν μῆνα, τὸ μὲν Καλανδας ὄνομαζον, τὸ δὲ Νόναις, τὸ δὲ Γ'δες. Καλανδας μὲν τὴν ἀρχημηνίαν, Νόναις δὲ, ἢ τὴν ἐ. ἢ τὴν ζ'. ή Γ'δες τελευταῖον τὴν γ'. ἢ ίετὰς δὲ λοιπὰς ἡμέρας παρωνόμους μὲ ἐπιστρόφομον τάξιν ἀπὸ τὰς Καλανδας, Νόναις, ή Γ'δες. Αἱ Νόναι εἰς τὸν Μάρτιον, Μάιον, Γέλιον, ή Οκτώβριον ἀρχονται ἀπὸ τῆς ζ. ἡμέρας, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς ἀπὸ τῆς ἐ. ὅδεν οἱ ἡμέντες τέσσαρες μῆνες, ἔχοσιν ἐξ ἡμέρας πρὸ τῶν Νόνων, οἱ δὲ λοιποὶ τεσσάρες. Η τῶν Γ'δων ἀρχῆς, εἶναι εἰς ὅλες τὰς μῆνας μετὰ ἑκτὼ ἡμέρας τῆς τῶν Νόνων ἀρχῆς· μετὰ τὰς Γ'δες, αἱ λοιπαὶ ἡμέραι παρωνομάζονται ἀπὸ τῶν Καλανδῶν τῇ ἐπομένῃ μηνός. Αὐτάγνωστη περὶ τέτων πρὸς τοῖς ἄλλοις Λατίνοις, ή Εὐλατι, ή Θεόδωρος Γαζῆ, ἐν τῷ περὶ μηνῶν (δ).

§. 12.

(α) Νέμεα, ἀγῶνες διαταχθέντες παρὰ Αὐδεάς, Αὐμφιάρεως, καὶ Ετείκης βασιλέων Αἴργας, κάθε τρίτον ἔτος τῇ ιβ. τῇ Βοιδρομιῶνος, ἐπὶ ὄνοματι Αὐρεμόρεως, εἰς μηνήν τῇ φονευθέντος παρὰ ἀντῶν ὄφεως, ὅπερ ἵθανατωσε τὸν Οφέλιην μικρὸν παιδὸν τῇ Λυκέργῳ.

(β) Ιδμια, ἀγῶνες διαταχθέντες παρὰ Θησέως πρότερον ἐγίνοντο ἀντοὶ οἱ ἀρχῆνες, εἰς τημήν τῇ Μελιπέρτη διαταχθέντες κατ' ἔτος, παρὰ Σισύφης βασιλέως τῶν Κορυνθίων, καὶ ἀδελρῆς Αἴθαμαντος πατέρος τῇ Μελιπέρτη. Τζερον ὁ Θησεὺς τὰς ἀνακαίνουσε κάθε τρίτον ἔτος εἰς τημήν τῇ Ποσειδῶνος, κατὰ μηνῆν τῇ Ήρακλίεως, ὅπερ ἐδίταξεν τῆς Ολυμπιακῆς ἀγώνας εἰς τημήν τῇ Δίος.

(γ) Πύθια, ἀγῶνες διαταχθέντες παρὰ τῇ Αὐτόλωνος πολιοῖς ἔτεσι περὶ τῶν Ολυμπιακῶν, εἰς μηνήν τῇ τοξευμένας ὄφεως Πυθῶνος παρὰ Αὐτόλωνος.

(δ) Οἱ Ρωμαῖοι εἰς τρία διεμέρισκον τὸν μῆνα εἰς Καλανδας, εἰς Νόναις, ή Γ'δες. Αἱ Καλανδαι ἐπιφράννοτο μὲ ὅπιστρόφομον τάξιν, π. χ. αἱ Καλανδαι τῇ Μαΐῳ ἥτοι ἡ πρώτη τῇ Μαΐῳ, ή ὑζερη τῇ Αὐγούστῳ, ἥτοι 30 τῇ Αὐγούστῳ, ἐλέγετο Πριδιε Καλανδας, ἥτοι περὶ Καλανδῶν Μαΐος, ή 29. τῇ Αὐγούστῳ, τετρή Καλανδῶν, ή τεττα περὶ Καλα-

§. 12. Τὸ ὄνομα τῆς Γυδικτιῶν ἀρχῆτε, καὶ ἐβάλθη εἰς χρῆσιν εἰς τὸν Εκκλησίαν, ἐν ἔτει ἀπὸ τῆς Χριστοῦ παροστίας, τοῦτο σημαίνει δὲ ἡ λέξις ὡς, τι σημαίνει, καὶ ἡ Επινέμησις, ὡς Συμεὼν ὁ Δογοθέτης ἐν τῷ χρονικῷ αὐτῷ λέγει

,, ἦ

Γυδικτιῶν
πότε ἀρχῆ-
σι.

Καλανδῶν, καὶ ἔτος ἀκολέθως, ἔως τῇ 19. ὅπερ ἀρχινέσσαν αἱ Ἰδοι, αἵτινες ἐπαριθμῆσ-
το ὄμοιωσι, μὲν ὑποθόδρομον τάξιν, εως τῇ ἑ. ὅπερ ἀρχινέσσαν αἱ Νόναι, ἔως τῇ πρώτῃ τῆς
μηνὸς, ὅπερ ἥσσαν αἱ Καλανδαι Απριλίς.

Ἄντι θέλησι νὰ ἔνεης τὴν ἡμέραν τῶν Καλανδῶν, διπλὴ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἡμέρας
τῆς μηνὸς, σοχάσσεις πόσαι ἡμέρα τῆς μηνὸς μένουσιν εἴτε, καὶ τρόπος δύο· π. χ. ὑποθε-
τέον σήμερον εἴναι 29. Νοεμβρίς, λοιπὸν εἴναι, τρίτη Καλανδῶν Δεκεμβρίας· διότι ὁ Νο-
έμβριος ἔχει ἡμέρας 30. ἀπὸ τὰς 29, ἔως 30. Θέλομεν 1. καὶ δύο ὅπερ προδέττομεν, γίνον-
ται 3. Η αἵτια διατί προδέττονται δύο εἴναι, ὅτι ἡ ὑπερη τῆς μηνὸς, λέγεται Secundo
Kalendas, ὡς δευτέρα Καλανδῶν, καὶ 29. τρίτη Καλανδῶν, καὶ 28. τετάρτη Καλανδῶν,
καὶ ἔτος ἐπομένως. Άντι ἀπὸ 30. ἐπιβάλλωμεν 29. μένει 1. προδέττομεν 2, καὶ ἔχομεν τρίτη
Καλανδῶν, ὄμοιως ἀλλὰ ἀπὸ τὰ 30. ἐξαιρέσσωμεν 28. μένει 2. προδέττομεν καὶ ἀλλα δύο,
καὶ ἔχομεν τετάρτη Καλανδῶν.

Νόναι, ἐλέγετο ἡ πέμπτη τῆς Ιανουαρίου, Φευριαρίς, Απριλίς, Ιστίς, Αὐγούστος,
Σεπτεμβρίς, Νοεμβρίς, καὶ Δεκεμβρίς, καὶ ἡ ἐβδόμη τῆς μηνὸς Μαρτίς, Μαΐς, Γελίς,
καὶ Οκτωμβρίς. Τάτοιοι οἱ τέσσαρες μῆνες εἰχον ἔξι ἡμέρας πρὸ τῶν Νόνων, καὶ οἱ ἔτεροι
μόνον τέσσαρες ἡμέρας. Καὶ η αἵτια εἴναι, οτι οἱ πρώτοι τέσσαροι μῆνες εἰχον μόνον 31.
ἡμέραν εἰς τὸν χρόνον τῆς Νέμα, καὶ οἱ λοιποί 29. καὶ ὁ Φευριαρίσ 30. ἀλλὰ ὅταν Γάλιος
Κατσαρίας ἐδίορθωσε τὸ Καλανδάριον, καὶ ἔδωκε 31. ἡμέραν εἰς τὰς ἀλλας μῆνας, δὲν τὰς
ἔδωκε καὶ ἔξι ἡμέρας πρὸ τῶν Νόνων. Επαριθμῆστο αἱ ἡμέραι τῶν Νόνων ὄμοιως μὲ
ὑποθόδρομον ταξίν, ὡς καὶ αἱ Καλανδαι, εἰς προτονούσι, καὶ πρώτη ἡμέρα μετὰ τὰς Κα-
λανδας, ὡς καὶ δευτέρα τῆς μηνὸς ἐλέγετο Sextus Nonarum, ὡς δέκτη Νόνων, διὰ
τῆς μῆνας ὅπερ εἰχον ἔξι ἡμέρας πρὸ τῶν Νόνων, καὶ Quartus Nonarum, ὡς τετάρτη
Νόνων, διὰ τὰς μῆνας ὅπερ εἰχον τέσσαρες ἡμέρας πρὸ τῶν Νόνων.

Ίδοι ἡχοντο τῇ 13. τῆς μηνὸς, ἔξι απὸ τὸν Μάρτιον, Μάϊον, Γέλιον, καὶ Οκτώμ-
βριον, ὅπερ ἡχοντο τῇ 15. διότι αὐτοὶ οἱ μῆνες, εἰχον ἔξι ἡμέρας πρὸ τῶν Νόνων, καὶ οἱ
ἄλλοι μόνον τέσσαρες. Οκτώ ἥσσαν, αἱ ἡμέραι τῶν Γάλων, διὰ τέτο τῇ 8. τῆς Μαρτίς,
Μαΐς, Γελίς, καὶ Οκτωμβρίς, καὶ τῇ 6. τῶν λοιπῶν μηνῶν, ἐπαριθμεῖτο ἡ ὄγδοη πρὸ^{το}
τῶν Γάλων, καὶ ἔτος ὀλιγοτεύοντος, ἔως τῇ 12. καὶ 14. ὅπερ ἐλέγετο πρὸ τῶν Γάλων, διότι
τῇ 13. καὶ τῇ 15. ὡς αἱ Ιδοι, κατὰ τὸν μῆνα. Σημειώσον ὅτι αἱ Ιδοι αρχινέσσαν τῆς
μετὰ τὰς Νόνας ἡμέρα, καὶ ἐτελειώνει μετὰ ὅκτω ἡμέρας· διὰ τέτο αἱ Νόναι τῆς Ιανουαρίου
ὅρθον Γάλων Γαννυαρίς, καὶ 11. ἡμέρα τῆς μηνὸς, tertio Idus, τρίτη Γάλων, καὶ η 13. ἡ
μέρα τῆς μηνὸς, Idibus Januarii, ἡμέρα τῶν Γάλων τῆς Γαννυαρίου. Άν δέλησι νὰ μάθησ-
τας ἡμέρας τῶν Γάλων ὅπερ ἀνταποκρίνονται εἰς τὰς ἡμέρας τῆς μηνὸς, πρέπει νὰ σημειώ-
σης πόσαι ἡμέραι εἴναι μεταξὺ τῆς ζηταμένης, ἔως τῇ 13. καὶ 15. κατὰ τὸν μῆνα, καὶ νὰ
προδέσης μονάδα μίαν, π. χ. η ζηταμένη ἡμέρα εἴναι Quinto Idus Januarii, πέμπτη
Γάλων Γαννυαρίς, πρέσβετον μίαν μονάδα εἰς τὰ 13. ὅπερ εἴναι η ἡμέρα τῶν Γάλων ἀντεῖ τῆς
μηνὸς, καὶ ἔχεις 14. ἔκβαλε 5. μένουσι ἐννέα, καὶ ἔτοι ἡ πέμπτη πρὸ τῶν Γάλων Γαννυα-
ρίου, εἴναι 9. τῆς ἀντεῖ μηνὸς. Άν δέλησι νὰ μάθησι διὰ τῆς ἀλλας μῆνας ὅπερ ἔχει τὰς
Ιδοις τῇ 15. π. χ. ζητεῖς Quinto Idus Julii, πέμπτη Γάλων Γελίς, πρόθεσσον μίαν
μονάδα εἰς τὰς 15. καὶ ἔκβαλε 5. μένουσι 11. ὅδεις η πέμπτη Γάλων Γελίς εἴναι η 11. ἡμέ-
ρα τῆς ἀντεῖ μηνὸς. Αὐτὴν τὴν μέθοδον πρέπει νὰ φυλαττῆς ὅταν δέλησι νὰ σημειώσης ὡς
η Καρυκελαρία τῆς Ρώμης· π. χ. δέλεις νὰ γράψῃς 9. Γελίς, ἀπὸ τὰς 9. ἔως 16. εἴναι
7. λοιπὸν σημειώσον Εβδόμη Γάλων Γελίς, Septimo Idus Julii.

„ ἡ ἐπωνυμία τῇ ἐνιαυτῇ κύκλῳ ἡ μὲν ῥωμαῖς βασι φωνῇ, τὸ μήνυμα σημαίνει, „ μηνύει γὰρ ἡ ἀρχὴ τὴν περίοδον, καὶ τότε ἀντοῖς ἐξὶν Γυδικτιῶν. Ή δὲ „ Εὐλαῖς φερωνύμως, ἔθικε τὴν Εὐπινέμητιν· ὃ γὰρ εἰς ἀπωλέβατον, καὶ ἀρισ- „ μένον βάρος, τὸ παλαιὸν οἱ φόροι τοῖς ὑπηκόοις ἐτάττοντο, ἀλλὰ ἡ τῶν „ καρπῶν γένηνησις τὴν σύνταξιν ἀντοῖς φιλανθρωπέυστατα· σωτηρίεστα γὰρ „ ἐλάφρουνεν, εὐδύνεστα δὲ ἐκ ἐβάρυνε, καὶ διένεμεν ἀλύπτως τοῖς φορολογού- „ μένοις τὸ ἀνάλογον, καὶ ὅτε χρεία ἐκάλει, μηδενὸς δὲ ὄντος τῇ βιάζοντος, „ ὃδε ὅλως ὁ φόρος ἐπέραττετο, ἀλλὰ ἐγένετο ὁ πόνος ὅλος τοῖς γεωργοῖς· „ κτ. (α). „ Πεντεκαιδεκατηρίς ἡ ὁδὸς Γυδικτιῶν, τριτὴ ἐξὶν, ἡ μὲν τῆς Κωνσαντινοπόλεως, ἀρχομένη ἀπὸ τῶν Σεπτεμβρίων Καλανδῶν· ἡ δὲ Και- σάρεια, τὴν ἀρχὴν λαμβάνεστα ἀπὸ τῆς καθ. τῇ Σεπτεμβρίων μηνὸς, καὶ τε- λευταῖον ἡ Ρωμαϊκὴ, τῆς ὁποίας ἀρχὴν κατέζησαν οἱ Ρωμαῖοι τὸν Γαγγαλ- ριον, ὃχι τόσον διατὶ τότε ὁ Ηλίος λήγων ἀπὸ τὸ νὰ εἰσέρχεται εἰς τὴν προσδεν, ἔρχεται πρὸς ἡμᾶς, καὶ τὸν μὲν τῇ φωτὶς χρόνον ἀνεξάνων, καὶ τὸ τῇ σκότῳς σμικρύνων, ἀλλὰ ὅτι τότε ἐγεννήθη τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ἀληθινὸς Η- λίος Τῆς δικαιοσύνης Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας εἰσήξας, καὶ τὸ σκότος τῆς ἀσεβείας διατεκτάσας. Πρὸς ταύταις ταῖς περιόδοις, εἰτίν καὶ ἔτεραι, ὡς ἡ τῶν Επακτῶν ἡ ἀλλαν πολλῶν, διὰ μέσου τῶν ὁποίων, σώ- ζεται ἡ τῶν ἐτῶν συγάθροισις.

§. 13. Παρὸ τοῖς Εὐρωπίοις αἱ ἐπισημότεραι περίοδοι, δύο ἦσαν, ἡ ἐπ- ταστηρίς δηλαδὴ, τῆς ὁποίας ὁ τελευταῖος ἐνιαυτὸς σαββατικὸς ἐκαλεῖτο, κατὰ τὸν ὄποιον, ἐσχόλαζον ἀπὸ πᾶσαν ἐργασίαν τῆς γῆς· καὶ ἡ πεντηκο- ταστηρίς, Εὐρωπὶ λεγομένη Ρωβίη, τῆς ὁποίας ὁ ἐσχάτος ἐνιαυτὸς Γωβη- λαῖος ὠνομάζετο, εἰς τὸν ὄποιον, ὃχι μόνον δὲν ἐδιλένετο ἡ γῆ, ἀλλὰ καὶ ὅλη τὰ δανεικὰ ἀφίνοντο, καὶ οἱ δεῖλοι ἐλάμβανον τὴν ἐλευθερίαν· περὶ ὧν ἀγά- γνωσι τὴν Εὔξοδον, καὶ τὸ Λειτίτικὸν (β)· ὅτεν καὶ ἐνιαυτὸς ἀφέσεως ἐκαλεῖ- το· πᾶσα δὲ περίοδος εἶχε τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῇ φθινοπωρινῆ σημεία τῇ ἀ- ἔτεις, καὶ ὃν χρόνον οἱ Εὐρωπῖοι κυριεύσαντες τὴν γῆν Χανακὴν, ἀρχῆσαν τότε πρῶτον νὰ τὸν εργάζωνται, ἐν τῷ μή. ἔτει ἀπὸ τῆς ἔξοδά ἀντῶν.

§. 14. Ή ἀπὸ κτίσεως Κόσμου Εποχὴ, δὲν εἴναι μία καὶ ἡ ἀυτὴ παρὰ πᾶσι τοῖς Χρονολόγοις, καὶ Θεολόγοις, ἀλλὰ ποικίλη, καὶ παντοδαπής, ἐπε- δὴ κατὰ τὰς ἐβδομάρκουτα εὑρίται εὐ ταῖς ἀπὸ Αδὰμ, μέχρι Νῶε, δέκα γε- νεαῖς, ἔτη 2262. κατὰ δὲ τὰς Εὐρωπίες ἐν ταύταις ταῖς δέκα γενεαῖς, ἔτη 1656. Ή Λαντολικὴ λοιπὸν Εκκλησίᾳ θεστιζει νὰ ἐγεννήθῃ ὁ Κύριος ἡμῶν Γη-

στεγ

(α) Οὐχὶ ἀπαξ, ἀλλὰ δἰς, καὶ τρεῖς ἀνέγνων τὰ χρονικὰ Συμεὼν Μαγίστρος Λο- γοθέτη, εἰς τὴν Βυζαντίδα ηπιωθ. ἐννετ. αψθ. καὶ ἐ μόνον ἀντὰ τὰ λόγια δὲν ἡμέρων, ἀλλὰ ὅτε μητέν ποιεῖται ὁ συγγραφεὺς περὶ ἐπινεμήσεως, εἰρήνη εἰς τὸ ιδ. παραγ. τῶν χρο- νικῶν Κωνσαντίνων Πορθυτογεννήτων· τῷ δὲ Οκτωμβρίῳ μηνὶ τῆς θ'. ἐπινεμήσεως ὑποπτεύ- δεις κτ. Αὐτὸς Συμεὼν Λογοθέτης ἐτος ἐγί, ἐκ οἰδα.

(β) Εὔξοδ. ιερ. καθ'. 35. Λειτίτ. ιερ. καθ'.

τοῦ Χριστού, ἐκ τῆς Αγίας Θεοτόκου, καὶ απεπλένεις Μαρίας ἐν τῷ 5508 ἔτει
μετὰ τὴν κοσμογονίαν· δὲ Παυρόπολες Ευτέβιος ἀναλογιζόμενος τὰ ἔτη
διῆς χριστεῖται νὰ ἀποδεῖξῃ ἐν τῷ 5519. (α). Οἱ Γεδαιοὶ τῷ 3761. πολλοὶ

L 2

Χρο-

(α) Νομίζω πῶς ὁ ἀντιγραφεὺς νὰ ἀμέλησε τὸ πρωτότυπον, καὶ ἔγραψε πῶς ὁ Εὐ-
σέριος θέλει γὰρ ἀποδεῖξῃ ὅτι ὁ Χριστὸς ἔγεννήθη τὸ κατὰ σάρκα τῷ 5519. ἀπὸ κτίσεως
κόσμου. Οἱ Συγγραφεῖς τῆς παρεπῆς Εἰκλησίας τοῦ Ιεροῦ εἶχεν ἐναὶ πίνακι χρονο-
λογικῷ, εἰς τὸ τέλος τῆς Εἰταγωνῆς ἀπὸ Α'δάμ, ἡσάς τῆς Χριστῆς Γεννήσεως, τὸν διόπτον
ἔλεγε πῶς τὸν ἀντιγραφεὺν ἀπὸ τῷ Εὐσέβιον. Α'λλα ἡ ὁ Συγγραφεὺς δὲν τὸν ἀντέ-
χραψεν ἀπὸ τὸν Εὐσέβιον, ἡ ὁ ἀντιγραφεὺς τὸν παρέστης Εἰκλησίας
τῆς Γεννήσεως, μὴ ἐρευνῶν κατ' ἀκριβειαν, διέφερεν ὅλον ἀντὶ τὸν πίνακα, διότι θέλων
γὰρ συμφωνήσῃ ἀντὸν τὸν πίνακα, μὲ τὸν 5519. ἐκράτησε τὸν χρονολογικὸν τῶν Εἰδομή-
νοντα, ἡσάς της Α'βραάμ, καὶ ὑπερον μετήλαβε φθάστας ἡσάς της Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἡσάς
Χριστῆς, ἐπαρθιμέσθε μόνον τόσας χρόνις, σύστης ἐνόμιζεν ἀρκετές διὰ γὰρ πληρώσῃ τὰς
5519. Εἴγε όμως ἐρευνῶν, χεδὸν πάσας τὰς ἐκδόσεις τῶν χρονικῶν τῆς Εὐσέβιος, Εἰλη-
νίκας τε, καὶ Λατινίκας, ὅπερ εὐρισκονται εἰς τὴν Βασιλικὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βιβλίου, δὲν
ηγορον κατὰ μέρος ἀντὸν τὸν Πίνακα. Εὗρον δὲ τὸν καιέντα ἀπὸ Α'δάμ ἡσάς της Α'βραάμ,
εἰς τὸν πρόλογον τῶν χρονικῶν, καὶ ἀπὸ Α'βραάμ ὅπερ ἀρχονται τὰ χρονικά, καὶ τε ἀπὸ τῆς
βασιλείας τῆς Νίνης, ἡσάς της εἰκοσῆς ἔτες Κωνσταντίνου τῆς Μεγάλης. Οἱ Εὐσέβιος λοιπόν
ἀπὸ Α'δάμ ἡσάς Α'βραάμ ἐπαρθιμέται χρόνις - - - - - 3184

Α'πὸ Α'βραάμ ἡσάς της Α'βραάμ ἐπαρθιμέται χρόνις - - - - - 2342

γεάρει χρονολογίαν ἔτῶν - - - - -

Ἐπαρθιμένται - - - - - 5526

Τριεῖλοι τές ἀπὸ Χριστοῦ ἡσάς της Α'βραάμ ἐπαρθιμέται χρόνις - - - - - 329

χρόνις - - - - -

Τὸ ποσὸν λοιπὸν εἶναι - - - - - 5197
Οὔτεν ὁ Εὐσέβιος, ἀπὸ Α'δάμ ἡσάς Χριστοῦ 5197, καὶ 5199 κατὰ τὸν
Γεράνιον τὸν ἔξηπτητόν, καὶ προθετὴν τῶν χρονικῶν τῆς Εὐσέβιος. Α'λλα ἐπειδὴ περὶ
τῆς χρονολογίας τῆς ἀπὸ μερχῆς Κόσμου, ἡσάς της ἐνσάρκησης οἰκουμένης, τόσαι γνῶμαι εἰ-
σιν, ὅσοι χεδὸν καὶ Χρονολόγοι, διὰ τέτοιο χάριν τῶν φιλομαθῶν, σημειώνω ὡδεὶς ἐχει τὰς
γράμμας πάντων, ἀλλὰ μερικῶν ἐξαιρετωτέων Χρονολόγων.

3740 Ρ' αββὶ Νασσάν.

3754 Ρ' αββὶ Γερσών, Ρ' αββὶ Βὲν Λευΐ, καὶ Ρ' αββὶ Α'βραάμ.

3758 Γεδαιοὶ εἰς Σεδὴν Ο'λάμ.

3760 Γεράνιον, ἡσάς Αγίας Πίτεως, Παῦλος ἡσάς Αγίας Μαρίας, Λυράνος, Γεώργιος
Εὐνετός, Γαλατίνος, καὶ ἑτεροι, κατὰ τὸ κοινὸν χρονικὸν τῶν Εἰρηνίων.

3780 Ρ' αββὶ Λευΐ.

3784 Τινὲς τῶν Ταλμυδικῶν.

3834 Α"γ. Γεδαιοὶ κατὰ τὴν Ε'βραικὴν ἔκδοσιν.

3928 Γεράνιον ἐμπορος Λιγχφόρτιος.

3941 Α"γ. Γεράνιον.

3944 Γεράνης Καρίων.

3949 Ο'ρεγανός, Αγγολος, Βελλιαλδος.

3950 Σκαλίγρεος, Οὐρέος Εμμιος, Φαρείκιος, Ούσκιέττος, Καλβίσιος, Ελβίκιος,
Αλγέδιος, Μικρέλιος, Στραύχιος.

3952 Ερμανός.

3953

Χρονολόγοι μετά τὴν συμπλήρωσιν τῶν 3949. καὶ τῶν παρεμπιστευτῶν ἡμέρων, μεταξὺ τῆς Σεπτεμβρίας, καὶ τῆς τε Χριστῆς Γεννήσεως, καὶ ἀλλοι ἄλλων.

§. 15.

- 3953 Βικέντιος Βηλοσακίνιος, Κορηνίλιος ἢ Δάπιδε.
 3955 Γωάννης Γεωργίος Εὐσάρτιος.
 3956 Ορέτιος Τυρσελίνος.
 3961 Ματθαῖος Σχεσιάς, ἐκ τῆς Τάγματος τῆς Αὐγυστίνου, Σαλμερών.
 3962 Σήξτος εἰς Σιένης, Λέπιδος, Πίπος Μιρανδολ. οὐ πολλοὶ ὅτεροι Μαθηματικοί.
 3963 Τοσάτος, Μελάγχθων, Βεξτόκφιος.
 3966 Πέτρος Οὐμαέρης.
 3968 Γερώνυμος Βάρδιος.
 3969 Φιλοκίος, Βαλαγγερός, Εὐρρήγος, Βάτιγγος.
 3970 Βικόλαχηρος, Παντελεήμων, Γανσένιος.
 3971 Λουβάρδος, Κρεντζέμιος.
 3977 Θεόδωρος Βιβλιάδερος.
 3984 Βελλαρμίνος, Πετάζιος.
 3993 Γωάννης Κέππλερος.
 4000 Νατάλιος Α'λεξανδρος.
 4004 Ουστέριος, τέτο τὸ ἔτος οὐ οἱ Λατῖνοι δέχονται.
 4005 Μάρκος Αὐτώνιος Καπέλλος, Τίρινος, Γάνωβ. Γορδών.
 4022 Περέριος, Κορράδος, Πασίλος.
 4053 Νικόλαος Μάλερος.
 4054 Βριέτιος, Λαββί, Εὐρρήγος Σαμέριος, Τορνιέλλος, Σπονδάνος.
 4058 Ραββί Μωϋσῆς Βάρε Μαΐεμών, Ιωσήφ Βλαγκάνος.
 4088 Α'γριάλδος Ποντακός.
 4095 Ριβέρας.
 4121 Βέντιος.
 4133 Μαλβένδας.
 4142 Λαυρέντιος Κοδόμανος.
 4184 Ριγκίδος κατὰ τὴν κοινὴν, οὐ Εὐραιτικὴν Εὐκόσια.
 4320 Οδιάτων, οὗτοι Εὐδιάτικοι Α'γριολόγοι.
 4697 Κασσιόδωρος.
 4830 Ω'ιεγένης εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον.
 4832 Α'δων Α'εχιεπίσκοπος Βιέννης.
 5000 Μητρόδωρος.
 5001 Ε'πιφάνιος εἰς τὴν β'. ἐν Νικαιᾳ Σύνοδον.
 5185 Α'ραβες τινές, παρὰ τῷ Γενεβράρδῳ.
 5195 Σιγήθερτος, Γισιδώρος Γισκαλίνσιος.
 5197 Ε'υσέβιος Παυψύλος.
 5199 Μαρτυρολόγιον Ρωμαιῶν, Βέδας.
 5201 Παῦλος Ορέστιος, Βαρώνιος, Παῦλος Φοροσεμπροσέντιος, Γωάννης Ναύληρος.
 5220 Γισιδώρος εἰς τὰς ἀεχάς.
 5296 Ράββαρος Μαϊρος.
 5328 Α'λβαμάσια Α'γριούμος.

5336

§. 15. Η τῶν Ολυμπιάδων, περὶ ᾧ εἴρηται ἀνωτέρω, ἐπόχῃ, ἀρχίτε πρὸ Χριστῆ Γεννήσεως φοῖ. καὶ ἀπὸ κτίσεως Κόσμου, δὲ φλᾶ.

Η τῆς Ναβυνάσταρος Εποχὴ, τὴν ὅποιαν οἱ Αἰρονόμοι μεγαλύνοστιν, ἐλαβε τὴν ἀρχήν της, ἀπὸ τοῦ θάνατου Ναβυνάσταρος βασιλέως Βαβυλῶνος, ἐν τῇ μεσημβρίᾳ, τῆς τε Ερμής ἡμέρας τῇ καὶ τῆς Φευρώνιας, τῷ αὐτοῦ ἔτει τῆς ί. Ολυμπιάδος.

Η τῆς Μεγ. Αἰλεξάνδρεως ἐποχὴ, ἐλαβεν ἀρχὴν τῇ 18. τῆς Νοεμβρίας, τῷ αὐτοῦ ἔτει τῆς εἰδί. Ολυμπιάδος, ἀπὸ Ναβυνάσταρος ἔτει υκγ. καὶ πρὸ τῆς Χριστῆ Γεννήσεως τοῦ. Οἱ Αἰδίοπες καὶ Αἰρονόμοι ἐποχὴν διετάξαντο τὸ τῶν Κοπτῶν Μαρτύριον, τελεθὲν τῷ 13. ἔτει τῆς τῆς Δομετίανης Αἰτοχατορίας, καθ' ὃν χρόνον πολλοὶ Χριστιανοὶ ὑπέφερον τὰς βασάνους ὑπὲρ Χριστοῦ, ἐν τῇ πόλει τῶν Κοπτῶν, πλησίον τῆς Νέιλου ποταμοῦ, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ, σπά.

Καὶ τελευταῖον ἡ Γεηγοριανὴ ἐποχὴ, ὅταν καλωμένη παρὰ Γεηγορίας ΙΓ'. Ρώμης Επισκόπος, ἀρχησεν ἐν ἔτει αφριβ. ἀπὸ Χριστῆ τῇ 13. τῆς Οκτωβρίας, περὶ ἥς, ἐν ίδιῳ τόπῳ ἥμερος τετέλεσται.

Ναβυνάσταρος Εποχὴ.

Εποχὴ Αἰλεξάνδρεως τῆς Μεγάλης.
Αἰδίοπες.
Αἰρονόμοι
Εποχὴ.

Γεηγοριανὴ Εποχὴ.

L 3

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

- 5336 Αἴγυ-Γειδωλος Πηλεσιότης, Λεκας Τεδένσσιος.
 5351 Αἴγυ. Αὐγεντῖος παρὰ τῷ Γενεβράρδῳ.
 5494 Πανόδωρος, Πάγυος.
 5497 Κεντος Γέλιος Γλαρίων.
 5500 Θεοφάνης, Γοργάνδος, Νικήφορος Κωνσταντινούπολεως, καὶ Αφρικανός.
 5504 Αἰλεξανδρεῖη Εκκλησία.
 5505 Νικήφορος Καλλίδος.
 5506 Κεδηνός.
 5508 Ήμετέρα. Εκκλησία. Θεόφιλος Αἰγαίος Χρονίκος Αἰλεξανδ.
 5509 Επιφάνιος Κύπριος.
 5624 Κλήμης Αἰλεξανδρεῖος.
 5634 Ρικκίδος κατὰ τὰς Εβδομήκοντα.
 5800 Λακτάντιος.
 5801 Φιλάργιος.
 5984 Πίνακες Αἰλφόνος εἰς τὸν κώδικα τῆς Ρικκίδης.
 6000 Αἴγυ. Κυπειανός, καὶ οἱ Σειδίδαι.
 6004 Γραιάκ Βόσσιος.
 6211 Γελιανός Αἰχιεπίσκοπος Τολέμειος.
 6311 Οὐρέφριος Πανθίνιος.
 6984 Γεωάννης Ρηγιομοντανός, καὶ Αἰλφόνος Βασιλεὺς, εἰς τὰς Πίνακας τῆς Μελέτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ.

Ἐν τίνι χρόνῳ ἡδόκησεν ὁ ἐλεύθερος Θεὸς, ἀποζεῖται εἰς τὸν
Κόσμον, τὸν Τίον ἀντεῖ.

§. I.

Μετὰ τὸ παρελθεῖν τὴν πρώτην ἐπὶ γῆς, Μοναρχίαν τῶν Αὐτοκράτων, ὑ-
έγεννηθη ὁ Κύριος Γη-
στῆς Χριστός.
Εἰ ποια
Μοναρχία,
ἐγεννήθη ὁ
Κύριος Γη-
στῆς Χριστός.

Μετὰ τὸ παρελθεῖν τὴν πρώτην ἐπὶ γῆς, Μοναρχίαν τῶν Αὐτοκράτων, ὑ-
έγεννηθη τὸ εὐράτησε κατὰ τὸν Σικελιώτην Διόδωρον, ἐπὶ αὖτις μέχρι δηλαδὴ
τῆς κατασφρόφης τῆς Σαρδαναπάλας, ἔτι ἢ δευτέραν τῶν Περσῶν, τὴν ἐν ἔ-
τεσι περίπτωτον. ὑπάρχεταιν, μέχρι Αἰλεξάνδρου τῆς Μακεδόνος, ὅποις τρίτην
Μοναρχίαν ἔδειξεν εἰς τὸν Κόσμον, τὴν τῶν Ελλήνων δηλαδὴν ἐν ἔτεσι τοῦ
διαμείνασταν, μέχρι τῆς τῆς Αὐγάστου Μοναρχίας, ἀπὸ τὸν ὄποιον τελέως
ἢ ἥρανίδην, ἡδόκησεν ὁ Ελεύθερος Θεὸς, ὃτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τῆς χρό-
νου, ἐπὶ τῆς τετάρτης Μοναρχίας τῶν Ρωμαίων Οκταβίας τῆς Αὐγάστου μο-
ναρχεύντος, ἐξαποζεῖται τὸν Τίον ἀντεῖ, Σωτῆρα, ἢ Λυτρωτὴν, τῷ γένει
τῶν ἀνθρώπων, ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου, κατὰ τὴν κοινοτέραν γενώμην
εφῆ. πρὸ ἐτῶν δηλαδὴν ἀπὸ τῆς νῦν τρέχοντος ωψίδος (α), ἢ κατελθόντας ἐν μήτ-
ρᾳ παρθενικῇ, σάρκα γεγονέναι; Λόγους δύτα, ἢ εκ κόλπων πατρώων
γεγεννημένον αχρόνως, ἢ ἀνάρχως, δικοτίον τε τῷ Πατρὶ, ἢ ἐδὲν παρεῖ
τὸν πατέρα ἡλοιώμενον, ἀλλὰ ἀτρεπτὸν τε ἢ ἀναλλοίωτον, ἢ ὅλως ἀπαθή,
παθόντα δὲ, ὡς ὑπὲρ τῆς ἡμῶν Σωτηρίας, ἢ διὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ διὰ
τῆς ἀντῶ τῷ εὐεργέτῃ πρέπεσταν ἀγαθότητα, ἢ γὰρ ἐβέλετο διὰ σωλάγ-
χνα ἐλέσει, ὑπὸ τῆς διαβόλου τυρανεῖσθαι τὸν ἀνθρώπον, ἀλλὰ βελύγει
τῷ Πατρῷ, ἢ ἐυδοκία τῆς Αγίας Πνεύματος, δι πανταχοῦ παρὼν, ἢ μηδα-
μᾶς περιγραφομένος, ἔκλινεν βραντὸς δὶς ἡμᾶς, ἢ διὰ τῆς ἡμετέραν Σωτηρίαν,
ἢ καταβὰς, μηδὲ ὅλως χωριδεῖς τῶν βρανῶν, ἢ, ὑπέδυν τὴν ἀνθρώπειαν μορ-
φὴν, ἢ τὴν ἀόρατον, τῇ δρωμένῃ κατεκάλυψε φύσιν, τὴν μὲν δρωμένην
ἀναμάρτυτον δικυριάξας, τὴν δὲ κεκρυμμένην ἀκίνατον διατηρήσας, ὅτε
γὰρ ἀντὶ τῶν τῆς σαρκὸς μετύλαχε παθημάτων, ὅτε ἡ σὰρξ ἡν προ-
σείληψε τῶν τῆς ἀμαρτίας κηλίδων, ἀλλὰ ἐνοικήσας τῇ τῆς ἀγίας ἐνδόξης
Θεοτόκε, ἢ ἀειπαρθένης Μαρίας μήτρα, προκαθαρίσας τῷ Αγίῳ Πνεύ-
ματι, τὴν ψυχὴν σὺν τοῖς μέλεσιν, δι Λόγος Σὰρξ ἐγένετο, ἢ ἐσκήνω-
σεν ἐν ἡμῖν, ἢ μεταβαλὼν, τὴν ἀντεῖ Θεότητα εἰς ἀνθρώποτητα, ἀτ-
τος ερπτος γὰρ ἢ ἀναλλοίωτος ὁ τῷ Θεῷ Λόγος, ἀλλὰ ἐνώσας ἐκυτῷ καθ-
ὑπόσατον ἐκ τῶν σωλάγχνων τῆς ἀειπαρθένης Μαρίας, σάρκα ἔχοντα,
,, Ψυ-

(α) Εἴ τέττα φαίνεται, πῶς ὁ Συγγενεφέυς τῆς παρέστης Εὐκλησιαῖς Γεροίς,
ἀρχῆσε τῷ ἀντῶ ἔτει, δηλαδὴ εἰς τέσσαρα 1709. νὰ συγγεφῇ τὴν παρέστην Γεροίαν, τὸ ζω-
ρον ὥρως τῆς θανάτου, τὸν ἐμπόδισε νὰ θεωρήσῃ ἐκ δευτέρεις τὰ γερεμαμένα, διότι ἐτελεύ-
τησεν εἰς τέσσαρα 1714. οὗτον εἰς διάσημη τριάν, ἢ τεσσάρων χρονῶν, δὲν ἐδύνετο βίβασια νὰ
ἔξαριθωσῃ τὸ ἔργον, διὸ ἐθείπεις, ἢ ἀταπτον εἰς πολλό. Εὔχεται θηλοπὸν κόπον ἐκ
διλίγον, εἰς τέττο τὸ βραχὺ τῆς παιδὸς τῆς τύπης, μὰ ἐξαπειβωδῆ ὡς φαίνεται.

„Ψυχὴν Λογικὴν τε, καὶ νοερὰν ἀτρέπτως, αὐσυγχύτως, ἀχωρίσως, καὶ ἄ-
„διασπάσως· ἔργηται δὲ καὶ Υπόστασιν ὅτι εἰ προσδιαιπλασθέντι ἀνθρώ-
„πῳ ἡνῶθη, δὲ Θεὸς Λόγος, ἀλλὰ ἀυτὸς ὅλως τέλειος ὡν ἐν τῇ ίδίᾳ
„Υπόστασε, τελείαν τὴν ἀνθρωπείαν φύσιν προστελάβετο· εἰς ὧν ἀεὶ Γῆ-
„στες Χριστὸς, καὶ Κύριος, καὶ Βασιλεὺς ἀπάντων τῶν ὄντων, ἀνθρωπος ὁρώ-
„μενος, καὶ Θεὸς προτκυνθμένος, ἐκ μὲν τῆς τοῦ Πατρὸς ὀστίας πρὸ τῶν
„αιώνων γεγενημένος, ἐκ δὲ τῆς Αἰτιαρθρέντος, ἐν χρόνῳ λαβὼν τὸ φαινό-
„μενον, πρόσφατος ὁ ἀυτὸς, καὶ αἰώνιος, καὶ γὰρ ξυνέχεε τὰς φύσεις ἢ ἐνω-
„στις, ὃδε πεποίηκεν ὑπὸ χρόνου τὸν τῶν χρόνων ποιητὸν, ἀλλὰ ἔκατέρᾳ
„φύσις μεμένηκεν ἀκραιφνής, ῥᾶσον δὲ ἣν ἀυτῷ, καὶ δίχα τοῦ τῆς σαρκὸς
„προκαλλύματος τὸν τῶν ἀνθρώπων Σωτηρίαν πραγματεύσασθαι, καὶ βρ-
„λῆγει μόνι, τὴν τοῦ θανάτου δυνατείαν καταλύσαι, καὶ τὸν τέτταν μητέρα
„τὴν ἀμαρτίαν φρεσθὸν παντελῶς ἀποδεῖξαι, καὶ τὸν παμπάνηρον δαιμόνα
„τὸν ταύτην ὡδίναντα, τῆς γῆς ἐξελάσαι, καὶ τῷ ζόφῳ παραπέμψαι, καὶ
„γε μικρὸν ὑπερον ἀυτὸν παραδώσειν ἡπείληστεν, ἀλλὰ ὃκ ἡβελήθη τὸν
„εξεσίαν, ἀλλὰ τῆς προνοίας ἐπιδεῖξαι τὸ δίκαιον, ὡς ὁ Θεοδώρητος φη-
„σι (α.).”

Τινὲς δὲ τῶν μεταγενεσέων ἔχοντι συνήθειαν, νὰ διαιρῶσι τὸ ἀπὸ κα-
ταβολῆς κόσμον, μέχρι τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐλέυσεως εἰς πέντε ἡλικίας πρὸς ἐν-
κολωτέραν κατάληψιν τῶν ἐν ἀυτῷ γενομένων ἀξιομημονεύτων· τὸν δὲ
ἀπὸ Χριστοῦ παρασίας, μέχρι τῆς τῶν αἰώνων συντελείας, καλεῖται ἔκτιν ἡλι-
κίαν, ὡς καὶ ἐβδόμην ὃχι τὸν ἐν τῷ ὑπὸ Σελήνην Κόσμῳ ἀρχομένην, ἀλλὰ τὸν
ἐν τῷ φραγῷ, ἵτις ἔστεται μετὰ τὴν παγκόσμιον Κρίσιν, εἰς τὰς ἀπεράντας
ἢ ἀτελευτήτας αἰώνας διαιμένωσα.

Α'. Ήλικίαν τοῦ Κόσμου καλεῖται, τὸν ἀπὸ Αδὰμ πλάστεως, μέχρι τοῦ
κατακλυσμοῦ, ἔτη κατὰ τὰς ἐβδομάκοντα - - - 2262

Β'. Τὸν ἀπὸ τῆς καταπάύσεως τῆς κατακλυσμοῦ, ἕως τῆς ἐξόδου τῶν
Υἱῶν Γρεαῆλ, ἔτη - - - 1632

Γ'. Τὸν ἀπὸ τῆς ἐξόδου τῶν Υἱῶν Γρεαῆλ, μέχρι τῆς οἰκοδομῆς τῆς ιερᾶς
ἐν τῷ τετάρτῳ ἔται τῆς τοῦ Σολομῶντος βασιλείας, ἔτη - - - 601

Δ'. Τὸν ἀπὸ τῆς τοῦ Γεροῦ Οἰκοδομῆς, ἕως τῆς κατασροφῆς ἀυτῆς ὅπερε εἰς
τὸν αἰχμαλωσίαν τῆς Γερεσταλῆμ ἔγινεν, ἔτη - - - 424

Ε'. Τὸν ἀπὸ τῆς κατασροφῆς τοῦ Γεροῦ, ἀχρι τῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Γιοστοῦ
Χριστοῦ ἐλεύσεως, ἔτη - - - 589

Ϛ'. Τὸν ἀπὸ τῆς Χριστοῦ ἐλεύσεως, ἕως τῆς ἀυτῆς δευτέρας παρασίας.

Z. .

(α) Ιδε τὸν Θεοδώρητον ἐν τῷ ζ'. λόγῳ τῆς Θεραπευτικῆς Ελληνικῶν παθημάτων,
δέλει ὅμως ἔνεις ὀλίγην τιὰ διαφρεάν.

Ζ'. Τὴν ἐν τῷ Οὐρανῷ ἀπέραντον βασιλείαν, ἡ διαμένει εἰς ἀτελέατητας αἰώνας. · Α' μήν (α).

(α) Ετεροι διαιρέστων εἰς ἑπτὰ ἥλικιας τοιετορχόπως.

Α'. Ήλικιά ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔως τῆς κατακλυσμάτη - - -	2262.
Β'. Α'πὸ τῆς κατακλυσμάτη ἔως τῆς περιόδου συμφωνίας ὅπερ ἔκαμεν ὁ Θεός μὲ τὸν Αἴθραν - - - - -	1207.
Γ'. Α'πὸ τὴν τῆς Αἴθραν συμφωνίαν ἔως τῆς ἔξοδου τῶν ὑών Γεραήλ	440.
Δ'. Α'πὸ τῆς ἔξοδου τῶν ὑών Γεραήλ ἔως τῆς οἰκοδομῆς τῆς Γερᾶς παρὰ Σολομῶντος - - - - -	601.
Ε'. Α'πὸ τῆς τῆς Γερᾶς οἰκοδομῆς, ἔως τῆς αἰχμαλωσίας τῶν Εἴθραιων, ἢ τῆς κατασχοφῆς τῆς Γερᾶς - - - - -	424.
Ϛ'. Α'πὸ τῆς αἰχμαλωσίας, ἢ κατασχοφῆς τῆς Γερᾶς ἔως τῆς Γεννήσεως τῆς Γηστὶς Χριστοῦ - - - - -	689.
Ζ'. Α'πὸ Χριστῆς Γεννήσεως, ὡς τῆς συντελείας τῶν αἰώνων, ἢ τῆς δευτέρας ἀντῆς παρεστίας.	

Ο'περ γίνονται ἀπὸ κτίσεως Κόσμου ἔως Χριστοῦ Γεννήσεως ἡ τῇ 5508. Καὶ ἀντὴν ἡ ἑπτὰ εἰδησίσις συμφωνεῖ μὲ τὴν Εὐκλησίαν μαζ. Διὰ περισσοτέρων ὅμως συφίγειαν προσθέτουμεν, ἢ ἐνα πύνακα περιέχοντα χρυσολογίαν τῶν ἑπτὰ ἥλικιων τῆς Κόσμου κατὰ τῆς Εἰρδούμηκοντα, καὶ γὰρ Δατίνιος, ἢ κατ Εἴθραις, ἢ τὴν χρυσολογίαν τέσσον τῶν πρὸ Κατακλυσμάτη Πατριαρχῶν, ὃσον ἢ τῶν μετά τὸν Κατακλυσμόν.

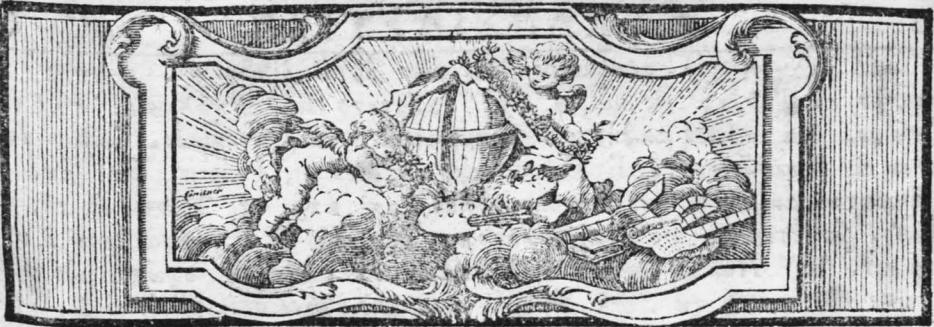
ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ.

Πηναξ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ. ΒΙΒΛΙΟΝ Α. Α' ΙΩΝ Α'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ Αὐγάντα Αὐτοκράτορος Ρώμης, καὶ Ηρώδου Βασιλέως Γεροσολύμων, ἐφῶν γέγονεν ἡ ἔνσαρκος οἰνοομία τῆς Θεᾶς Λόγγας.

§. I.

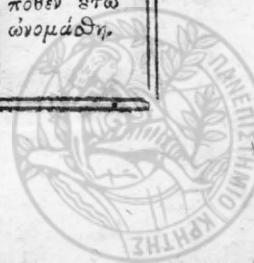
Γ' ελία Καίσαρος φονευθέντος εἰς τὸ Δικαστικὸν Βῆμα, τῷ φανέντος ἐν Ρώμῃ πρώτῳ Μονάρχᾳ (πρὶν Χ. Γ. εἴτι μζ'. ἢ κατ' ἄλλας μέ.). ἀπὸ τὸν Βράτου, Κάσσιου, καὶ ἄλλας συνωμότας, καὶ συνδρομητὰς τῇ φόνῳ, τῇ ιε. τῇ Μαρτίᾳ μηνὸς, ζήσαντος εἴτη νέας εἰς τιμὴν τῇ ὁποίᾳ, ἡ Γερασία τῆς Ρώμης ἀνόμαστεν Γελλίου, τὸν πέμπτον μῆνα, ἐν ᾧ ἀντίος ἐγεννήθη. Οκτάβιος ὁ ἀνεψιὸς ἀυτῷ, ὃπερ παρὰ τὸν Γελλία, πρότερον ἔγινεν Υἱὸς Θετὸς, ἀτέκνος ὅντος, υἱε-

M

ρον

Αὐγάντος
Αὐτοκράτορες.

Γελλίου μήν
πόθεν ετών
ἀνομάδη.

Ανθράκες
Μορφέχια.
πεντάγετον 42.

Ανθράκες
μήν, πόδες
έλαφε τὸ
σκορπίον.
Θάνατος
Ανθράκες.

Θέσπισμα
τῆς Αὐγούστου.

ρον καὶ κληρονόμος γινόμενος διὰ τῆς ἀυτῆς διατάξης, ἀκόστας τοῦ θάνατον τῆς Γελίας, εἰς καιρὸν δπεῖ εὑρίσκετο εἰς Αἴτωλωνίαν τῆς νέας Ήπείρου, διὰ πόθου μαδύσεως γραμμάτων, καὶ ἐπιτημῶν, εὐθὺς ἀπέρασεν εἰς Βρευτήσιον τῆς Γαλατίας, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ρώμην, δπεῖ ἀπὸ τὰ γράμματα, ἀνέβη εἰς τὴν Αἴτωλοράτοσαν, καὶ ἀπὸ τὰς Μάσας εἰς τὰς πολέμιες, ὃν ἐτῶν ί. ἦ καὶ περισσότερον, ἔτη πρὸ Χ. Γ. κατὰ τὸν Εὔστέβιον μβ. (α) Λαβῶν λοιπὸν ὁ Οκτάβιος τὰ σκῆπτρα, πρῶτον μὲν ἐδανάτωσε τὰς φονεῖς τῆς θετῆς κατρός της, διλαδὸν Γελίας Καίσαρος, ἔχων διοργανώμονα, καὶ συνεργὸν εἰς τέτο, καὶ τὸν Αἴτωλον, μὲ τὸν δποῖον υἱερον σκανδαλισθεὶς, καὶ εχθρευθεὶς, καὶ νικῶν ἀυτὸν πληγίον τῆς Αἴτιας τῆς Ήπείρου, μὲ βασιλικὸν σόλον, καὶ τόσον τὸν ὑποχρέωσεν, δπεῖ πιάνωντάς τον διαζ μὲ τὴν γυναικα τε τὴν Κλεοπάτραν, ἥτις ἔφευγεν εἰς Αἴγυπτον, ἡναγκάδην νὰ φρουευθῇ μόνος της. Οὗτος λοιπὸν ὁ Οκτάβιος μετονομάδην Γάϊος Γελίος Καίσαρος Οκταβιανὸς, διότι ἦτοι συνήθεια εἰς τὰς γινομένιες Θετὰς Τυίας, νὰ λαμβάνωσι τὴν ἐπωνυμίαν ἀπὸ ἐκείνης δπεῖ τὰς υἱοθετεύν, διαζ μὲ φυλάττωσι καὶ ἐτερον ὄνομα ἀπὸ τὰ πρῶτα (β) υἱερον ἐπωνομάδην καὶ Αὐγούστος παρὰ τῆς Γερεσίας, κατασαδεῖς Τυπατος ἐπτάκις, κατὰ τὸ λάζ τῆς ἡλικίας της, διὰ τὴν ἀσύγκριτον ἀρετήν της, καὶ προτερεγμάτα. Αἴποτε ἀπὸ ἐκτος μὴν, Αὐγούστος ἀνομάτθη, διότι της ιδ. τῆς ἀυτῆς μηνὸς ἀσθενήσας εἰς τὴν πόλιν Νώλην καλεμένην, ἀπέδεινε ζύγας χρόνος οσ'. πάρεξ πδ'. ἡμέρας· ἀπό τος ἦν ἡμερος, ὑπερστεκτος, ἐβοήθει πολλὲς μὲ χρόνατα, ἐτίμα τὰς φίλας της, ἐνγυνάμων ἦν πρὸς ὅταν τὸν ἐδιορθώνασιν εἰς τὰ ἐλαττώνατά της, διαζ μὲν ἔκδοτος εἰς τὰ ἀφροδίσια. Περὶ ταύτης, ἀνάγνωσι Δίωνα τὸν Νικαέα, (γ) τὸν Γάϊοτηπον (δ) Γαύνην Ζωναράν (ε), καὶ ἐτέρως· ἐκ δὲ τῶν Λατίνων, ἀνάγνωσι Σεβετώνιον (ζ), τὸν Αὐρύλιον Οὐκτωρά (η), τὸν Εὔτροπον (θ), Γαύνην τὸν Κεστινιανὸν (ι), τὸν Τάκιτον (κ), καὶ ἐτέρως.

§. 2. Προσέτι σημειώλεον, ὅτι ὁ Αὐγούστος ἐπερόσαξε, καὶ ἐνομοδέησε νὰ μὴν τολμήσῃ τὶς νὰ ὄνομάζῃ, ἢ τὸν Καίσαρα, ἢ Στερον, Κύριον, καὶ ἀνθένην, εἰ δεῖται ἔτω ἔλεγε, νὰ γίνεται ἐνθὺς δῆλος ἐκείνης δπεῖ ὄνομασε Κύριον, καὶ ἀνθένην· οἱ δὲ μετ' αὐτὸν Αἴτωλοράγρες, εἰς τοσάντην ἀδιανθροπίαν ἔξεκλινον, ὡς δπεῖ ὄνομαζούτο Θεοί. Περὶ πλέον ἐρχόμενος μίαν φορὰν εἰς τὰς Δελφάς, καὶ θυσιάσας, ἡρώισε τὴν Πυδίαν, τὶς ἔμελε νὰ βασιλεύσῃ υἱερον ἀπὸ αὐτὸν; καὶ αὐτὴ ἀπεκρίθη, καὶ εἶπε.

Παῖς

(α) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. ἀ κεφ. ἑ. (β) Ζωναρ. βιβλ. i. ἐδαφ. ι. Εὐδοσ. Εὐτ. αψθ. (γ) Διον. Ρωμαικόν. Γεορ. βιβλ. ιγ'. (δ) Γαϊόπ. Γεδαῖη. Αέρασιον. βιβλ. ιζ'. (ε) Ζωναρ. τόμ. β'. βιβλ. i. Εδαφ. λη'. (ζ) Σεβετών. βιβλ. β'. (η) Αὐρύλ. Οὐκτωρ. Συνόψ. Ρωμ. Γεορ. (θ) Εὔτρ. ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Παιανίας βιβλ. ζ. κεφ. ζ. καὶ η. (ι) Κεστιν. εἰς τὸν βίον Αὐγούστου. (κ) Τάκιτ. Χρονικ. βιβλ. ἀ.

Παῖς ἐβραῖος κέλλεται με Θεοῖς Μακάρεσιν ἀνάσσων
Τόν δε δόμου προλιπέν, καὶ ἀεδὴν ἄνθις ἵκεδαι.
Λοιπὸν ἅπιδι σιγῶν ἐκ Βαμῶν ἡμείρων.

Χειρομόδιος
περὶ τῆς
Γεννέσεως
Χριστοῦ.

„Δηλαδὴ, Παιδίον Εὐβραίων, ὁπῆ βασιλέυει ἐπάνω εἰς τὰς Μακάριες
„Θεᾶς, μὲ προσάζει, νὰ ἀφίσω ἀυτὸν τὸν δόμον, καὶ πάλιν ἔξηλθε φω-
„νὴ, λοιπὸν ἀναχώρησον μὲ σιωπὴν ἀπὸ τὰς ἡμετέρας βωμάς (α).“
„Εὔελθων δὲ ὁ Βασιλεὺς ἀπὸ τὸ μαυτεῖον, ἔζησε βωμὸν εἰς τὸ Καπι-
τώλιον τῆς Ρώμης, εἰς τὸ ὁποῖον ἔγραψε μὲ ρωμαϊκὰ γράμματα, ὡς
λέγει ὁ Εὐσέβιος Παχυφύλας (β), καὶ ὁ Σεΐδας, καὶ ἔτεροι, ὁ Βωμὸς ὃς
ἔσι τῇ πρωτογόνᾳ Θεᾶς.

§. 3. Ηρωδιος ἀλλόφυλος, ὁ Ασκαλωνίτης, ἐγενήθη ἀπὸ Κύπριδα τὴν
εἶς Αραβίας, καὶ ἀπὸ τὸν Αὐτίπαλον ἀπόγονον τῆς Ηρώων, τέτω τῷ Ηρώ-
δῃ, Γάιος Γέλιος Καῖταρ, μετὰ τὸν Σάναλον τῆς Πομπηίας, ἔδωκε τὴν
ἐπιστίσιν τῆς Γεδαίας, μελά δεκαεξή χρόνια, ἀφ' ἧς οἱ Εὐβραῖοι ὑπετάχ-
θησαν τοῖς Ρωμαίοις, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Γερογπός εἰς τὸ ίε. κεφ. τῆς ιδ'. λό-
γος, ἀρχιερατέυοντος τῆς Τρχανῆ. ἀφ' ἧς δὲ ἐφονέυθη μὲ δόλου, ὁ Αὐ-
τίπατρος παρὰ Μαλίχη, οἱ διοι ἀντὶ Ηρωδίου, καὶ Φασάνηλος ἐκατασάδη-
σαν εἰς τὴν Γεδαίαν Τελεράρχαι παρὰ Αἴλωνι. Ος δὲ Αὐτίγονος ὁ Τρίος
Αριστοβέλος ὑποσχεδεῖς γὰρ δώσῃ τοῖς Πάρθαις χίλια τάλαντα, καὶ φόρου-
γαῖκας, ἀν διερεθσαν τὸν Τρχανὸν τὴν ἔξσιαν, καὶ τὴν παραδώσωσιν ἀυ-
τῷ, φονεύσαντες τὸν περὶ τὸν Ηρωδίην ἐνριπτομένος, οἱ Πάρθοι, ὡς
Στρατηγὸς, καὶ βασιλεὺς ἦν ὁ Πάχαρος, ἐπράτευσαν εἰς τὴν Γεδαίαν φέ-
ρουσες τὸν Αὐτίγονον, ὃς ἐρχόμενος ὥτω εἰς τὰ Γεροσόλυμα ὀδηγάμενος ἀπὸ
τὰ σφραγίματα τῆς Βασιλέως τῶν Πάρθων, ἔλαβε δεσμίας τὸν Τρχανὸν
καὶ τὸν Φασάνηλον· φοβάμενος δὲ μήπως τὸ πλῆθος τῆς λαβῆ παραδώσῃ
πάλιν τὴν Βασιλείαν τῷ Τρχανῷ, ἔκοψεν ἀυτῷ τὰ ωτία, μὲ σκοπὸν γὰρ
μήν λάβη ἐκ δευτέρευτης τὴν αρχιερωσύνην, διὰ τὴν ἔπλειψιν τῶν ωτίων τῷ,
ἐπειδὴ κατὰ τὸν Γεδαϊκὸν νόμον, ἡ αξία τῆς αρχιερωσύνης ἐδίδετο τοῖς
ὑγιέσι, καὶ ὀλοκλήρωσις. Εξ ἀυτῶν δὲ τῶν Τετράρχων, ὁ μὲν Φασάνηλος

Μ 2

νο-

Ηρωδης
Ασκαλωνί-
της.

Αὐτίπα-
τρος φο-
νεύσεις πα-
ρὰ Μαλί-
χη.

Αὐτίγονος
ερχεταιεὶς
Γεροσόλυ-
μα.

Αὐτοκόπτει
τὰ ωτία τῷ
Τρχανῷ.

(α) Παρὰ τῷ Σεΐδᾳ ἀναγνώσκεται τοιωτοτέρως,

Παῖς Εὐβραῖος κέλλεται με Θεοῖς Μακάρεσιν ἀνάσσων,
Τόν δε δόμου προλιπέν, καὶ μίσον ἄνθις ἀφικέδαι.
Λοιπὸν ἅπειδι σιγῶν ἐκ βωμῶν ἡμετέρων.

(β) Εἰς τὰ Χρονικά των.

Θύνατος.

Ηρώδης
φιλέσται
βασιλεὺς
Γεδαιίας
παρὰ Αὐγέας.

Σκληρότης
Ηρώδας εἰς
Γεροσύλη
μα.

Ηρώδης
ἀνακατιζεῖ
τὸν Ναὸν.

νομίσας ἀδηλιώτατον, καὶ ἐντροπιασμένον πρᾶγμα, τὸ νὰ θυνατωδῆ ἀπὸ τὸν ἔχθρόν τοῦ, καὶ μὴν ἔχων τὰς χεῖρας τὰ λειλυμένας, ὡς ὅπερ ἦτον δεδεμένος, καὶ μὴν δυνάμενος νὰ σφαγῇ μόνος τοῦ, ἐκτύπητε τὴν κεφαλήν τοῦ εἰς μίαν πέτραν, καὶ ὅτῳ ἐτελείωσε τὸν βίον τοῦ, ὡς ἴσορεῖ ὁ Γάσπικος (α). Οἱ δὲ ἀδελφός ταῦ Ηρώδης, ὃν ἵκανός ἦν, καὶ ἄξιος εἰς τὴν διοίκησιν τῶν πολιτικῶν πρᾶγμάτων, καὶ εἰς τὸ νὰ ἐκφοβίσῃ, καὶ νὰ συσεῖλῃ πολλὰς ληξίας, καὶ κακοτρόπες ἀνθρώπων, ἐγνωδεῖς μὲ τὸν Αὐγγεῖον ὅπερ εἰσῆρχετο εἰς τὴν Αἴγυπτον, Χρηστικεύσας τόσου μὲ σρατέυματα ἀυτῷ, ὃσους καὶ μὲ ἔξοδα τῆς πολέμου, ευδίκιος ἔρχεται εἰς Ρώμην, ὅπερ ἐψηφίσθη διὰ Βασιλεὺς Γεδαιίων παρὰ τῆς Αὐγγεῖας, ἐπειδὴ τὸν ἥγαπησε, καὶ μὲ τὴν θέλησιν τῆς Συγκλήτου, λαμβάνει καὶ τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὸ δεύτερον ἔτος, ἐπειδὴ ὁ Αὐτίγονος ἐβασίλευσεν εἰς τὴν Γεδαιίαν τρεῖς χειρός, καὶ τρεῖς μηνας, καὶ εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐπῆλθεν ὁ Ηρώδης τὸ πρώτον εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἔχων τίτλων Βασιλέως, πρὸ Χ. Γ. ἐτη λη. καὶ μετὰ δύο ἔτη λαβὼν καὶ τὴν Γεροσταλήν, ἀσύκωστε τὸ σκῆπτρον ἀπὸ τοῦ Γέδαν, καὶ τῆτο προβλέπων ὁ Γεκάβης πρὸ τῆς τέλεως τῆς Θανάτου της εἰπεν,, ἐκεῖνος,, λείψει Αὐρχῶν ἐξ Γέδα, ὅτε Ηγέμενος ἐκ τῶν μηρῶν ἀυτῆς, ἔως ἂν,, ἐλῇ καὶ ἀπόκειται, καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν, (β) “ διὰ τὸν Χριστὸν προφητεύσας κτ.

§. 4. Εἰσελθὼν λοιπὸν ὁ Ηρώδης εἰς Γεροσόλυμα, καὶ μὴν θέλοντες οἱ Γεδαιίοι νὰ τὸν δεχθῶσι διὰ Βασιλέα, ὡς ἀλλόφυλον, κατέσφαξε πολλάς ἐξ αὐτῶν, ἐσκύλευσε τὴν πόλιν, καὶ τὸ ιερὸν, καὶ κατέκαυσε πάσας τὰς αναγραφὰς, καὶ Βιβλίας τῶν φυλῶν, καὶ γενεῶν ὅπερ ἐφυλάγοντο ἀπὸ τοῦ καιρού τῆς Εσδρα, διὰ νὰ μὴν γινώσκωσιν οἱ Εβραιοί, τίνος φυλῆς ἐισὶν καὶ τίνες οἱ πολίται, καὶ τίνες οἱ λεγόμενοι ξένοι, καὶ τὴν ιερατικὴν σολὴν, τὴν ἐβαλεν ὑπὸ τὴν σφραγίδα τοῦ, καὶ ἐξστίαν, διὸ ἀκαλύτως καὶ ἀνυποσόλως ἐπωλεῖσθε διὰ χρύματα τὴν ιερωσύνην εἰς ἀνθρώπους ἀφανεῖς, καὶ ἀναξίας. Υἱερον δὲ διὰ νὰ φανῇ τοῖς Εβραιοῖς ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Μεστίας, χαριζόμενος αὐτοῖς, κατὰ τὴν συμβελὴν τῶν παρασίτων φίλων τοῦ, καὶ τῶν ὄπαδῶν τοῦ, οἵτινες καὶ Ηρώδιανοὶ ωνομάδηταιν, ἀρχιτε νὰ ἀνακανίζῃ τὸ Γεροῦν τῆς Σολομῶντος, ἐν ἔτει ἀπὸ μὲν τῆς ἀλώσεως τῆς Γερεσταλῆς ίδ. ἀπὸ δὲ τῆς Βασιλείας αὐτῆς καὶ εἰς τὸ δροῖον Γερόν ἐπειδὴ ἐτίθηταιν αἱ θύραι, καὶ ὅσα ἔτερα ἐχρειάζοντο, ἐκαλλωπίσθη ὅσου ἦτον δυνατὸν ἀφ’ ἀπέραντων χρέονοι φ’. ἀπὸ τὴν δευτέραν αὐτῆς οἰκοδομῆν, γινομένην ἐπὶ τὰς ἡμέρας Δαρείας τῆς Βασιλέως, ὡς ὁ Γάστηπος λέγει (γ). Διὸ καὶ τινὲς λαμβάνεταιν αὐτίαν, καὶ λέγεται πῶς τρὶς ὥκοδοι μήδην ὁ Ναὸς τῆς Γερεσταλῆς, ποῶτον παρὰ Σολομῶντος, δευτέρου παρὰ Δαρείας, καὶ τρίτου παρὰ Ηρώδεων ἀνάγνωσι τὸν Γάστηπον περὶ τέτω (δ). Τέλος πάντων αὐτὴ ἡ Αὐλώπην ὁ ἄρ-

(α) Γεδαιία. Αὐχαιλ. βιβλ. ιδ. κεφ. κέ. (β) Γεν. κεφ. μδ'. ιο. (γ) Αὐχαιλ. βιβλ. ἡ.
κεφ. δ. (δ) Βιβλ. ια'. κεφ. δ.

ὁ ἄθλιος Ήρώδης ἐτελείωσε τὸν βίον τῷ μὲ κακὸν θάνατον, διὰ μεγάλην καταδίκην, καὶ ὁργὴν θεῖλατον, ἀφ' ἣ ἐξεπίστευτον ἔτη λόγον. (α) ὅλιγον τὸ πρὸ τῆς ἐφοτῆς τῆς Πάσχα, ὃν ἐτῶν δ. μετὰ Χριστοῦ Γεννήσεως ἔτη δύο, εἰ Γεριχῶ, πληρώσας δικαίας, καὶ ἀξίας τιμωρίας, καὶ κολάτεις ἐν τῇ παράστη ζωῆ, διὰ τὰς παρανόμιας, καὶ ἀδέσμως πράξεις τῷ, ἀφέις τρεῖς Υἱοὺς οὐκανύμετος τῷ, καὶ διωνύμετος τῷ, Ήρώδην Αὐτίπαν, διὰ ἐθανάτωσε τὸν Πρόδρομον, επὶ τὰς ἡμέρας τῷ δρποίς ἐσανεώδην ὁ Χριστὸς, καὶ Ηρώδην Φίλιππον, μὲ τὸν δρποῖον προτίθεον συνοικήσαται γαμικῶς ἢ Ηρώδιας, ἐγένενησε θυγατέρα τὴν Σαλαμίνην, ἣτις ἐχόρευσεν εἰς τὰ Γενέθλια τῷ Ηρώδᾳ καὶ τὸν Αὐτοχέλαον, διὰ τὼν δρποίς ανάγνωσθι τὸν Γάτηπον (β), τὸν Ευσέβιον (γ), καὶ τὸν Ζωναράν (δ).

§. 5. Μετὰ τὸν θάνατον λοιπὸν τῷ Ηρώδᾳ, οἱ δύο τῷ Υἱοὶ Αὐτοχέλαος καὶ Αὐτίπας (διότι τὼν ἄλλας τρεῖς Υἱοὺς τῷ, ἔτη ζῶν ἐθανάτωσε, τὸν Αὐτέξανθρον δηλαδὴ, τὸν Αὐτούσιόβελον τὸν πατέρα Ηρώδη Αὐτοχέλα, καὶ τὸν Αὐτίπατρον, καθὼς καὶ Φερώραν τὸν ἀδελφὸν τῷ, καὶ τὰς δύο τῷ γυναικας Δωρίδα, καὶ Μαριάμνην, καὶ πολλὰς ἄλλας εφόνευσεν, οἵτινες ἐμάχοντο μεταξύτων διὰ τὴν διαδοχὴν τῆς Βασιλείας) ἥλιδον εἰς Ρώμην, ὅπερ Γάϊος Καϊσαρος ἐδιόρισε νὰ μὴν λάβῃ τινὰς τὸ Βασίλειον, ἀλλὰ νὰ μεριδῇ εἰς τέσσαρας Τετραρχίας, νὰ δωθῇ τῷ Αὐτοχέλαῳ ἢ Γεδαία, τῷ Ηρώδῃ Αὐτίπᾳ ἢ Γαλιλαίᾳ, τῷ ἀδελφῷ τῷ Φίλιππῳ Χώρᾳ τῆς Τραχούτιδος, καὶ Γεδαίας, καὶ τῷ Λυσανίᾳ (διότι κατά τινας Υἱοὺς ιοκίζεται Ηρώδης) ἢ Αὐτοχέλαῳ (ε). Εἴς ὃν δὲ μὲν Αὐτοχέλαος ἐτετράρχησε, χρόνος ἐννέα, καὶ τῷ ί. ἐτεις ἐξωρίσθη παρὸ τῷ Καισαρος, κατηγορηθεὶς ἀπὸ τὸ ὑπόκοον τῷ. Ο δὲ Φίλιππος εξεπίστευτος χρόνος λόγον. ἀπέδανε τῷ καὶ ἐτεις τῆς Βασιλείας Τιβερίου. Τὸν δὲ Ηρώδην κατεδίκασεν ὁ Γάϊος εἰς παντοτινὴν ἐξορίαν, ὑπερῆσας ἀυτὸν τῆς Ηγεμονίας, καὶ δὲς τὴν Τετραρχίαν τῷ, Ηρώδην Αὐτοχέλαος, ἀφ' ἣ ἐβασιλεύει τῷ ἔτη καὶ.

Υἱοὶ Ηρώδης.

Αὐτοχέλαος
εξορίζεται.
Θάνατος
Φίλιππου.
Εξεπίστευτος
Ηρώδης.

(α) Εὐτεροι δὲ φυσι πῶς ἐβασιλεύει τῷ μ. καὶ αὐτούς θάνατον οὐ. (β) Βιβλ. 15'.
κεφ. 9. (γ) Βιβλ. ἀ. κεφ. 9. (δ) Βιβλ. ἐ. (ε) Λαζ. κεφ. 9'. I.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Περὶ τῆς συλλήψεως, καὶ γεννήσεως Γωάννη τῆς Βαπτισῆς, ἔτι καὶ τῆς ἀειπαρθένες Μαρίας, καὶ τῆς ἐκ Πνεύματος Αὐγίς συλλήψεως, τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

§. 1.

Σύλληψις
Γωάννης τῆς
Βαπτισῆς.

Γέννησις
Γωάννης
προδρόμου.

Γέννεαλο-
γία Γωάννης
τῆς Βαπτι-
σῆς.

Σύλληψις
τῆς Θεοτό-
κου.

Γέννησις
τῆς Θεοτό-
κου.

Ο Αὐχάγγελος Γαβριὴλ φανεῖ εἰς τὸ Γερόν, προλέγει τῷ Ζαχαρίᾳ ὅπερ ἐφημέρευεν εἰς τὸν τάξιν τῆς Γερατείας ἀυτῷ, τὸν γέννησιν Γωάννη τῆς Βαπτισῆς. „Εἰτικάδην ἡ δέσμης σθ., καὶ ἡ γυνὴ σθ. Ελισάβετ γενν., μῆσι Υπόν σοι.“ (α) ἐν ἔται ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἥψη, ἀπὸ δὲ τῆς Αὐγάντας Καίσαρος μβ. ὥσε ἐκ τέττας ἐπρομηνύετο διὰ τὸ παρέδοξον τῆς γηρατείας, καὶ τῆς σειρώτεως τῆς Ελισάβετ, ὁ Θεός καὶ Παρθενίας τῆς Πνευμαχράντας Μαρίας τόκος· συλλαμβάνεται λοιπὸν ἐξ ἐπαγγελίας ὁ Γωάννης, ὃς εօριάζει ἡ Εκκλησία τῇ καγ. τῇ Σεπτεμβρίᾳ μηνὸς περὶ τὴν Φενίποτωρικὴν Γεννερίαν, τῷ ἔκτῳ μηνὶ πρὸ τῆς Χριστοῦ ἐκ Πνεύματος Αὐγίς συλλήψεως. Γεννᾶται δὲ τῇ καὶ τῇ Γανίᾳ μηνὸς περὶ τὴν Θερινὴν τροπήν, ὃς ἡ Εκκλησία θεστιχία, ἐκ μητρὸς σείρας, καὶ προθεβηκύπας ἐν ταῖς ἡμέραις ἀυτῆς, ὅτοι γηραταίας (β). Τό δποιός ὁ πατὴρ Ζαχαρίας, ἀφ' ἧς ἐγεννήθη τῇ ὄγδοῃ ἡμέρᾳ, μὴ δινάμενος νὰ λαλήσῃ, „αἰτήσας πινακιδίου ἐγράψει λέγων· Γωάννης ἐσὶ τὸ ὄνομα ἀυτῷ (γ), υἱερὸν δὲ ἀφ' ἧς ἀνεῳχθεὶ τὸ σόμα τοῦ, καὶ ἔλαβε τὴν φωνὴν τοῦ, πληρεῖς Πνεύματος Αὐγίς ἄδει τὴν δευτέραν ὡδὴν τῆς Καίνης Διαθήκης. „Εὐλογῆτος Κύριος ὁ Θεός τῆς Γραμμῆς, ὅτι ἐπεσκέψατο, καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ ἀυτῷ (δ).“ Ή δὲ γέννεαλογία τῆς Γωάννης ἔχει θίω, ὁ Βαρυαχίας γεννᾷ τὸν Ζαχαρίαν, καὶ τὸν Αὐγγαῖον, ὁ Ζαχαρίας τὸν Γωάννην, ὁ δὲ Αὐγγαῖος τὴν Σαλώμην τὴν γυναικαν Γωστὴν τῆς Τέκλονος, ὁ δὲ Γωστὴ γεννᾷ Γάκωβον, Σίμωνα, Γόδαν, Γωσῆ, Εωθῆ, Μαρίαν, καὶ Στάλωμην.

§. 2. Η ἐξ ἐπαγγελίας σύλληψις Μαρίας τῆς Θεοτόκου, τῇ ἐνυάτῃ τῆς Δεκεμβρίας ὑπὸ τῆς Εκκλησίας ἐօριάζεται. Εἶπεν οὐλακός οὐλακός θελῶν ὁ Θεός νὰ ἐποιημάσῃ ναὸν ἐμψυχον, καὶ αἰκον Αὐγίου εἰς καλοίκυτίν τοῦ, πέμψας ἐξ ἡραῶν τὸν Αὐγγελὸν πρὸς τὰς δικαίες Γωακείμ, καὶ Αἴναν, ἐξ ὧν ἡ θέλησε νὰ γεννῆσῃ ἡ κατὰ σάρκα μητέρα ἀυτῆς, προεμήνυσε τὴν σύλληψιν τῆς ἀγόριας, καὶ σείρας, διὰ νὰ βεβαιώσῃ τὴν γέννησιν τῆς Παρθένου. Εγεννήθη λοιπὸν ἡ ἀειπάρθενος Μαρία τῇ ὄγδοῃ τῆς Σεπτεμβρίᾳ, τῆς δποιας ἡ γεν-

(α) Λεκ. κεφ. ἀ. 13. (β) Λεκ. κεφ. ἀ. 18. (γ) Λεκ. κεφ. ἀ. 63. (δ) Λεκ. κεφ. ἀ. 68.

νεαλογία εἶναι ἀλη. Ἐκ τῆς σειρᾶς τῆς Νάδαν τῆς Τίβ Δαβίδ, Λευΐ
ἐγένυντε τὸν Μελχῖ, καὶ τὸν Πάνθηρα, δὲ Πάνθηρ ἐγένυντε τὸν Βαρπάν-
θηρα, δὲ δὲ Βαρπάνθηρ ἐγένυντε τὸν Γωακεὶμ τὸν πατέρα τῆς ἀειπαρθέ-
ντος Μαρίας, δὲ εἰχε τὸ γένος ἐκ φυλῆς Βασιλικῆς, ἔλαβε καὶ γυναικαν
Ἀνναν τὴν θυγατέραν τῆς Ματθαίου καὶ ἀπογόνον Δαβίδ, καὶ Σολομῶντος,
δὲ λαβὼν γυναικαν Μαρίαν ἐκ τῆς φυλῆς τῆς Γέδα, ἐγένυντεν Γαλάβ, τὸν
Πατέρα Γωσῆφ τῆς Τέκλονος, καὶ θυγατέρας τρεῖς, Μαρίαν, Σοβῖ, καὶ Αὐ-
γού, ἐξ ὧν ἡ μὲν Μαρία γεννᾷ Σαλώμην τὴν Μαϊαν, δὲ Σοβῖ γεννᾷ τὴν
Εὐλισάβετ, ἥτις εἶχεν ἄνδρα Ζαχαρίαν τὸν Γερέα, καὶ ἐγένυντεν Γωάν-
νην τὸν πρόδρομον, καὶ ἡ Αννα γεννᾷ τὸν Θεοτόκον, ὃς εἶπεν ὅπερι ἡ Θεοτόκος
εἶναι ἐγγόνι τῆς Ματθαίου, καὶ Μαρίας τῆς γυναικός των, δὲ δὲ Εὐλισάβετ, καὶ
Σαλώμη, ἀνεψιὰ μὲν τῆς Αὔγου, ἐξάδελφαι δὲ τῆς Θεοτόκου. Επρόσ-
φερον δὲ τὴν Παρθένον Μαρίαν οἱ αὐτοὶ γεννήτορες, εἰς τὸν Ναὸν Κυρίων,
τριῶν χρονῶν τῇ ἡλικίᾳ, κατὰ τὴν ὑπόστησιν τας, διότι ποδεύντες νὰ τεκ-
νοποίηστωσιν, ὑποσχέθησαν τῷ Θεῷ, νὰ τῇ προσφέρωσι τὸ τέκνον ὅπερι τὰς
χαρίσῃ. Φθάστασα δὲ ἡ Παρθένος ἐπῶν ἐδεκα, ἔμεινεν ὁρφανὴ, ζήσαντος
τοῦ Γωακεὶμ ἔτη π'. καὶ τῆς Αὔγου οδ', δὲν ἐξήρχετο ἡ Θεοτόκος ἀπὸ τὸν
Ναὸν, ἀλλὰ ἀνέχρειάζετο τινὸς πράγματος, εἰς μόνην τὴν Εὐλισάβετ
ἵρχετο ὡς συγγενῆ της, καὶ ὅπερι ἥτον πλησίον, ἔχεσσα τὸν οἶκον της βοχή-
κακρὰν τῷ Ναῷ. Ήτον δὲ τόπος κεκχωρισμένος εἰς τὸν Ναὸν πλησίον τῶν
δυστιασμάτων, ὅπερι μόναι καὶ Παρθένοι ἔμενον· καὶ αἱ ἀλλαὶ μὲν Παρθένοι μετὰ
τὴν Αὐτοκαταστήσιν, ἴρχοντο εἰς τὸν οἶκον τας, δὲ δὲ Θεοτόκος ἐπροσκαρτερεῖσε
εἰς τὸν Ναὸν τρεφομένη ὑπὸ τῆς Αὐγούστης· φθάστασα δὲ ἐπῶν ιδ'. δεν αφί-
κειν οἱ Γερεσίς νὰ μένῃ εἰς τὸ Γερόν, διὸ τὴν ἀρρέαν θανάτου μὲ τὸν Γωσῆφ
τὸν Τέκτονα, τῇ ὅποις ἡ ἱερὸς λέγυστιν ὅτι ἐβλάψισε καὶ ἡ προφητικὴ
ἵστος ἔλαβε τέλος, „ιδὲ δίδοται βιβλίον ἐσφραγισμένον ἀνδρὶ εἰδότι γράμ-
μα ματα, τατέσι γάμῳ προσομιλήσαντι, καὶ ερεῖ ἐδύναμαι ἀναγνῶναι
„αὐτὸν, ὅτι ἐσφραγισμένον ἔει (α).“ Μνησευθεὶς λοιπὸν ὁ Γωσῆφ τὴν
Μαρίαν, τὴν ἥφερεν εἰς τὸν οἶκον τας, ἥτις ἐζήσεν ἐν νησείᾳ, καὶ προσευχῆ.
„Ἐκ ἐξήρχετο τῷ οἴκῳ, καὶ ἐπάδητο μὲ τὰς θυγατέρας τῆς Γωσῆφ. „Ην
„δὲ τῇ ἡλικίᾳ μέση, σιτόχρεας, ξανθόδοροι, ξανθόματος, ἐυσφράταλμος,
„μεγαλόφρους, μεσσόρριν, μακρόχειρ, μακροδάκτυλος, ἵματα αὐτόχθονια
„ἀγαπῶσα ὡς ὁ Κεδρινὸς λέγει (β).“

Γεννεαλο-
γία τῆς
Θεοτόκου.

Η Παρθέ-
νος αφιερώ-
νεται εἰς
τὸν Ναόν.

Θάνατος
Γωακεὶμ,
καὶ Αὔγου.

Η παρθέ-
νος ἐδέρε-
το ὑπὸ Αὐγού-
στης.

Αρρέαν
τῆς παρθέ-
νης μὲ τὸν
Γωσῆφ.
Χαρακτής
τῆς Παρ-
θένης.

§. 3.

(α) Δέν φαίνεται πόθεν ὁ Συγγραφεὺς ἔλαβεν ἀυτὸν τὸ ἐγήτον, ἐγὼ ὅμως εἰς πά-
σαν τὴν Αὐγούσταν Γραφὴν δὲν ἐγράπτω πάρεξ εἰς τὸν Προφήτην Ησαΐαν. καθ. καθ. id. Καὶ
εἰς τούτην τὰ βήματα πάντα τάυτα, ὡς οἱ λόγοι τῇ βίβλῳ τὸ ἐσφραγισμένον τέττα, ὅ ἐγ-
δῶσιν ἀυτὸν ἀιθερώπω ἐπισαμένω γραύματα, λέγοντες, ἀνάγνωσι τάυτα· καὶ ἐρεῖ ἐδύ-

(β) Κεδρην. τόμ. α. σελ. εμβ. Εκδοσ. Εμπετ. αφικθ'.

§. 3. Δὲν ἀπέραστο πόλὺς καιρὸς μετὰ τὴν μηνιζείαν, εἰμὶ μόνον μῆνες τέσσαρες, ὡς λέγει ὁ Γιππόλυτος (α), καὶ πεμφθεὶς ὁ Αὐγγελὸς Γαβριὴλ εἰς Ναζαρὲτ τὴν πόλιν, ἐυαγγελίζεται τῇ Παρθένῳ Μαρίᾳ τὴν τὸ ἐξ ἀυτῆς τεχθησομένην Θεᾶ Λόγον εντάξκωτιν, εἰπὼν ἀυτῇ, Χαῖρε κε-χαριτωμένη ὁ Κύριος μετὰ σᾶ (β), ἀπὸ κτίσεως κόσμου, 5508 κατὰ τὴν κοινὴν δόξαν τῶν ἡμετέρων, ὡς δύναται πᾶς τις νὰ ἴδῃ εἰς τὸ γ'. κεφ. τῆς σ'. Συνόδε, εἰς τὸ ὠρολόγιον καὶ εἰς τὸν κύκλον τῆς Πάσχα, κατὰ δὲ τὴν δόξαν τῶν Λατίνων, 4004 ἢ καὶ ἄλλως παρὰ ἄλλοις, διότι ὁ εἰς δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸν ἄλλον (γ), καὶ ἵτον κέ. ἡμέρᾳ τῆς Μαρίας μηνὸς, πρὸς ξημέρωμα, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, καὶ ἐνθύς μὲ τὸν λόγον τῆς Αὐγγέλου, συνελλήφ-θη παραδόξως ὁ Κύριος ἡμῶν Γῆτες Χριστὸς, ἢ ἐνυπόστατος Σοφία τῆς Θεᾶς, μὲ τὴν ἐπισκίασιν τῆς Αὐγίς Πνεύματος, εἰς τὴν Αὐχεντον, καὶ Μαραρίαν γασέρα τῆς αἰεταρθρέυτης Μαρίας· ἀυτη ἡ ἀλήθεια βεβαιώνεται εἰκ τῆς ἀρ-χαίας παραδόσεως τῆς Εὐκλητίας, συνεπιμαρτυρούντων ἀξιοπίσων Συγ-γεγράφεων, Επιφανίας, Χρυσοσόμου, Αναστατίου, Κεδρηνᾶ, Γρηγοροῦ, Νικη-φόρου, καὶ ἑτέρων τῶν λεγόντων, τὸν Κύριον ἡμῶν Γῆτεν Χριστὸν συλληφ-θῆναι, καὶ ἀνασῆναι τῇ ἀυτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀυτῆς ἑβδομάδος, καὶ τῇ ἀντί μηνὸς, εἰ καὶ πάντες διμολογεῖσι τὴν μὲν Αὐγάστου, νὰ ἐγίνεται ὅρθη βαθέως, τὴν δὲ Σύλληψην, νύκταρ μετὰ τὴν κυριακὴν, ἐν ποιᾳ δὲ ὥρᾳ ταύτης τῆς νυκτὸς, ὃδεις εἴπει διωρισμένως· πιθανὸν δὲ εἶναι, καὶ ἀληθινὸν παρὰ πολ-λοῖς, ὅτι ἐν τῷ μέσω τῆς νυκτὸς, καθ' ὃν χρόνον εγεννήθη ὁ Χριστὸς, ὡς ὅπερ νὰ εἶναι σωζοὶ οἱ ἐγγένει μῆνες.

§. 4. Ή δὲ Παρθένος Μαρία, δεξαμένη τὸν Αὐραγγελικὸν ἀσταβ-μὸν, καὶ εἰπεῖστα τὸ „, ἴδια ἡ δάλη Κυρίων γένοιτο μοι κατὰ τὸ βῆμα σε, ἐπο-··, φεύγην εἰς ἐκένυας τὰς ἡμέρας, εἰς τὴν ὁρεγύην, μετὰ σταθῆς εἰς πόλιν Γέ-δα (δ) „ ὅτοι εἰς Βηθλεέμ, διότι ἀυτὴ ἵτον ὑψηλούρα τῆς Ναζαρὲτ, καὶ ἐισῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρία, καὶ ἡσπάστατο τὴν Ελισάβετ, καὶ εἰπεν ἀυτῇ τὴν ὁπτασίαν τῆς Αὐγγέλου, καὶ πῶς συνέλαβεν αρσενικὸν παιδίον, καὶ ὅτι δὲ Ζαχαρίας εἶδεν ὁπτασίαν, θέλεσα νὰ μάθῃ ἐξ ἀυτῆς διὰ ἀυτὸ τὸ Εὐαγγελισθὲν Θεῖον ἀποτέλεσμα. Ή δὲ Ελισάβετ ἀκέστασα τὸν ἀ-τασμὸν τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ ἀυτῆς, διδων τῷ Χριστῷ, τὸ ἐν ἀυτῇ βρέφος τὴν προστήκασμα προσκύνησιν μὲ τὸ σκίρτημα, διατὶ δὲν ἐδύνετο νὰ ἀσταθῇ μὲ τὴν φωνήν. Ή δὲ Μαριαμ βεβαιωθεῖστα καλῶς ἀπὸ τῆς λόγους τῆς Ελισάβετ, καὶ πληροῦσα Πνεύματος Αὐγίς, ἔδει τὴν ἀγιωτάτην πρώτην ὡδὸν τῆς Καιγῆς Διαδύκτης, λέγεται „Μεγα-··, λύ-

(α) Εἰς τὸ Χρονικὸν τὰ σελ. μζ. τῆς προθέτη. Εὐδόσιος Αὐραγγελικός. (β) Λεκ-κεφ. ἀ. 28. (γ) Διὰ τὰς δόξας τῶν Συγγεγράφεων περὶ τῆς Χρονολογίας τῆς Γεννή-σεως τῆς Χριστοῦ, ἰδε τὴν ὑποσημείωσιν (α) τῆς Εἰσαγωγῆς σελίδη 83. (δ) Λεκ. κεφ. ἀ. 38. 39. (ε) Λεκ. κεφ. ἀ. 41.

„λύνει ή ψυχή με τὸν Κύριον, καὶ ἡγαλλάτε τὸ Πνεῦμα με κτ. καὶ μετὰ μῆνας τρεῖς, ὑπέσρεψεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν (α).

§. 5. Βλέπων δὲ ἀυτὸν ὁ Μνήσωρ ἀυτῆς Γωσῆφ, καὶ δίκαιος ὡν, καὶ μὴ θέλων ἀνθίνη παραδειγματίσαι, μελετᾷ κρυφίως νὰ τὴν ἀποβάλλῃ, Ἄγγελος δὲ Κυρία ἐφάνη ἀυτῷ κατ’ ὄναρ, λέγων, Γωσῆφ, Τοῖς Δα-
βὶδ, μὴ φοβηθῆς παραληφθεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκα σα, τὸ γάρ ἐν ἀυτῇ
γεννηθὲν ἐκ Πνεύματος ἐξὶν Αἴγιος (β). Εὐπυνος λοιπὸν γενόμενος ὁ
Γωσῆφ, καὶ πιστεύσας εἰς τὰ Αὐγγελικὰ λόγια, παρέλαβε τὴν γυναῖκα
ἀντε, καὶ ὅτι ἐγίνωσκεν ἀυτὸν, ἔως ὃ ἔτεκεν τὸν Υἱὸν ἀυτῆς τὸν πρωτό-
τοκον (γ) κτ. Τὸ δὲ Εὐας, δηλοῖ τὸ πῶς ποτὲ δὲν ἐγγάριζε διὰ γυναι-
κα τὰ σαρκικῶς, ὡς ἀειπάρθενον 88αν ἀμίαντον.

§. 6. Αὐτὸς δὲ ὁ Γωσῆφ ὁ Μνήσωρ τῆς Παρθένου, εἶχεν Υἱὸς τεσ-
σάριδες ἐκ τῆς σαρκικῆς τε πρώτης γυναικος (ἥτις ὀνομάζετο Σαλώμη, θυ-
γάτης δὲ Αὐγαίας Αδελφᾶς Σαχαρίας ἱερέως, τε πατρὸς Γωάννης τε Βαπ-
τιστῆς, Υἱὸς Βαραχίου, Υἱὸς Αβιᾶ τε Γερέως) Γάκωβον, Γέδαν, καὶ Γωσῆφ,
θυγατέρας δὲ τρεῖς, Εσθίρη, Μαρίαν, καὶ τὴν Σαλώμην, ἥτις ἦν γυνὴ Ζεβε-
δαίας, μῆτρος δὲ Γωάννης, καὶ ὅτις ἐπεταί, ὅτι ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, εἶναι Θεῖος
τε Γωάννης, ὡς Αδελφὸς τῆς Σαλώμης, θυγατρὸς Γωσῆφ κτ. Υἱὸς δὲ
Γωσῆφ λέγεται ὁ Κύριος ἡμῶν, ἐπειδὴ εἶναι ἀδελφὸς τῶν Υἱῶν τε ἀπὸ
τὴν συναναστροφὴν, καὶ τὴν συγγένειάν τε, ὡς ἡ Παρθένος Μαρία μητέρα
ἡμῶν, ὅπερ ἐγεννήθησαν ἀπὸ τὴν προγεγαμηκῆν, καὶ θανάτσαν μητέρα ἀν-
τῶν Σαλώμην.

Οὐ Γωσῆφ
μελετᾶ νὰ
ἀποβάλῃ
τὴν Παρ-
θένον.
Εμποδίζε-
ται ὑπὸ^τ
Αὐγέλα.

Τοῖς Γω-
σῆφ.

Θυγατέρες
ἀντεῖ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Περὶ Γεννήσεως τε Κυρίας ἡμῶν Γησεΐ Χριστοῦ, τῆς Περιτομῆς, τῆς
τῶν Μάγων προστινήσεως, τῆς Υπαπαντῆς, τῆς Φυγῆς,
τῆς τε Ηρώδου βρεφονοίας, καὶ τῆς Επαναστροφῆς ἀντε
εἰς τὴν γῆν τε Γιραίλ.

§. Ι.

Ἐν τῷ ἀυτῷ ἔτει τῷ μβ'. τε Αὐγούστῳ, καὶ τῷ λγ'. τῆς τε Ηρώδου Βα-
σιλείας, ὅταν ἐξῆλθε δόγμα ἀπὸ ἀυτὸν τὸν Αὐτοκράτορα, νὰ ὑπο-
γειαφῇ πᾶσα ἡ δικαιμένη ἐπὶ τῆς γῆς. Υπατείας Αὐγούστῳ, καὶ Σιλβανῷ,
τῇ κα. δεκεμβρί. καὶ ὅταν ὁ Γωσῆφ ἤρχετο σὺν τῇ Μαριάμ, εἰς Γεροσόλυ-
μα νὰ ὑπογειαφθῶσιν, ἐν τῇ ὁδῷ, πρὸς τὰ μέσα τῆς νυκτὸς, ξημερώνωντας

Γένησις τε
Γησεΐ
Χριστοῦ.

ΤΕΤ-

(α) Λει. κεφ. ἀ. 46. (β) Ματθ. κεφ. ἀ. 20; (γ) Ματθ. κεφ. ἀ. 25.

τετράς, ὡς ἔορτάζει ἡ Εκκλησία μας, γεννᾶται κατὰ σάρκα δὲ Κύριος ἡμῶν Γιος, ὁ Υἱός καὶ λόγος τῷ Θεῷ, ἐν Βιθλεὲμ τῆς Γεδαίας, ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας ἡς ἐκ σπερματος Δαβὶδ, καὶ Αὐραὰμ, τῇ ἀληθείᾳ, καὶ κατὰ φαντασίαν, Θεὸς ἀληθινὸς μετὰ τῆς προστάτης, ὃ τω τεχνεῖς, ὡστερ συλληφθεῖς, Θεὸς γὰρ ἀληθινὸς ὡν δὲ εἰς αὐτῆς σαρκωθεῖς, ἀδαμῶς Συρῶν πρὸς τὴν εἰσόδον, καὶ ἔξοδον ἔχοντες· τέλειος ὡν ἐν Θεότητι, καὶ τέλειος ἐν ἀνθρωπότητι, εἰς καὶ αὐτὸς ὑπάρχων ἐκατέρῃ φύσει σώζων ἐν ἑαυτῷ ἀεὶ τῶν συνελθεσῶν φύσεων, εἰς ἐν πρόσωπον, καὶ μίαν Τπόσασιν τὴν ἴδιοτητα, καὶ ἐλαυνεῖν ἐπὶ τῆς γῆς ὁ Ήλιος τῆς δικαιοσύνης, ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς πρὸς τὸ ξημέρωμα τῆς τετράδος, εἰς τὴν ὄποιαν ἡμέραν ἐκτίσθη ἀπὸ αὐτὸν τὸν Ήλιον τῆς δικαιοσύνης, δὲ αἰδητὸς ὁ τος Ήλιος. „Καὶ ποιμένες ἡσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγροιλεῦτες, καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς εἰπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν, καὶ ἵδε, Αὐγγελος Κυρίοις ἐπέξει αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίως περιέλαμψεν αὐτοῖς· καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Αὐγγελος· μὴ φοβεῖσθε· ἵδε γὰρ Εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἡτις ἔσαι παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι εἶτε χθὲν ἡμῖν Σωτήρ καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ Αὐγγέλῳ, πλῆρος ερατικὰς φραντιὰς φραντιὰς, αἰνέντων τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων, Δόξα εν Τψίσοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ (α).

§. 2. Τηςερον δὲ ἀπὸ ἐπτὰ ἡμέρας τῆς γεννήσεως, τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ, ὡς λέγει ὁ Γερώτατος Δεκάς (β), ὥστης τετράδος τῆς ἡμέρας, καὶ πρώτης τῆς Γαννυαρίου, περιετήδην ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὸν Γωσὴφ, ὡς λέγει Εὐφραίμ ὁ Σῦρος, εἰς τὸν τόπον ὅπερ εἶχον συνήθειαν οἱ Γεδαῖοι νὰ περιτέμνωνται, ἢ καὶ εἰς τὸ στάθλαιον, ὡς λέγει ὁ Επιφάνιος εἰς τὸν περὶ ἐπιδημίας Χριστὸς λόγον (γ), καὶ εἰς αὐτὸν τὴν ἡμέραν,, ἐκλήθη τὸ ὄνομα ἀντὶ τῆς Γιοσῆς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τῷ Αὐγγέλῳ, πρὸ τῷ συλληφθῆναι αὐτὸν εν τῇ κοιλίᾳ (δ), καὶ ἐπομένως ἀπὸ τὸν Κυρήνιον τὸν Ηγεμόνα τῆς Συρίας ἀπεγράφη, ὡς λέγει ὁ Τερτελιανὸς καὶ ἔτεροι· ἡ Περιτομὴ ἐδόθη τοῖς Γεδαίοις εἰς σημεῖον δηλωτικὸν τῆς πίσεως τῷ Αὐραὰμις γένες, καὶ τῆς σωφροσύνης, καὶ καθαρᾶς πολιτείας, ὃχι ὡς δικαιοσύνης ποιητικὴ, σφραγίς δὲ μαλλον, καὶ σημεῖον τῆς ἐκ πίσεως δικαιοσύνης τῷ Αὐραὰμ.

§. 3. Απὸ αὐτὴν τὴν πρώτην τῷ Γαννυαρίᾳ μηνὸς, ἀρχεται ἡ τῶν χριστιανῶν ἐποχὴ· ἀρχεται δὲ ὡς ἔχομεν συνήθειαν νὰ μετρῶμεν τὰς χρόνιας ἀπὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως, καὶ νὰ σημειῶμεν εἰς τὰ ὑπομνήματα.

§. 4. Τῇ δὲ, ἡμέρᾳ ἀπὸ Χριστοῦ Γεννήσεως, τοῦ ἔχων δὲ Γαννυαρίος, φθάσατες οἱ Μάγοι ἀπὸ τὴν Περσίαν, ἐχοντες ὁδηγὸν εκείνου τὸν παράδοξον αἵρετα, ἐπροσκύνησαν τὸν Χριστὸν εἰς τὸ στάθλαιον, ἢ καὶ εἰς ἔναν οἴκον, καὶ ἀνοίξαντες τὸν θησαυρὸν αὐτῶν, προσήνεγκαν τὰ δῶρα (ε) ἀν καὶ ὁ Επιφάνιος εἰς τὴν βίβλον τῶν Πα-

Περιτομῆς Χριστοῦ.

Τίνος ἐνεκεν
ἐδόθη ἡ πε-
ριτομή.

Εποχὴ τῶν
Χριστιανῶν.

Μάγοι
προσκύνησις
πότε, καὶ πό-

(α) Λαζ. κεφ. β'. 8. ἕως 14 (β) Κεφ. β. 21. (γ) Βιβλ. ἀ. τόμ. d. σελ. μζ.
γραμ. μδ. ἐκδοσ. Κολων. αχτβ. (δ) Λαζ. κεφ. β'. 21. (ε) Ματθ. κεφ. β'. II.

Παναρίων λέγει (α) πῶς οἱ Μάγοι ἐπροσκύνησαν τὸν Χριστὸν εἰς οἰκίαν, δύο ἔτη μετὰ τὴν ἀντετίθεμένην. διότι ἐπειδὴ ὁ ἀξῆς ὅπερ ἐφάνη εἰς τὴν χώραν τας, μόνην τὴν κατὰ Σάρκα Γέννησιν τᾶς Χριστᾶς εμήνυσε, δὲν ἐπροσφύτευε εἰς ὄλιγον διάσημα, νὰ φέρῃ τὰς Μάγιες εἰς τὰ Γεροσόλυμα, διὸ ἀυτὸς ὁ Ἡρώδης ἐπροσέβαστες νὰ φονευθῶσι τὰ βρέφη ἀπὸ δυντες ἢ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἡκρίβωτε παρὰ τῶν Μάγων· ὅμοίως καὶ Γπόλυτος Θηβαῖος εἰς τὸ χρονικόν τα σύνταγμα, λέγει, πῶς ἀπέφεσαν δύο χρόνοι ἀπὸ τὴν ἐνανθρώπησιν τᾶς Κυρίας ἡμῶν, ἐως τὸν ἐρχομὸν τῶν Μάγων· ὁ δὲ Χριστός ομοιος Γιώργιος, εἰς τὴν κατὰ Ματθαῖον ἐριμνείαν λέγει, „ὁ ἀξῆς δὲ πρὸ „πολλᾶς τῆς Γεννήσεως ἐφάνη τοῖς Μάγοις, ἵνα ἐν σπαργάνοις τὸν Χριστὸν προσκυνήσωσι κτ. “ μὲ τὸν Χριστόσομον συμφωνεῖ καὶ ὁ Γερὸς Αὐθανάσιος (β), ὁ Δαμασκηνὸς (γ), ὁ Θεοφύλακτος Βαλγαρίας (δ) καὶ ἑτεροι.

§. 5. Τῇ λγ. ἀπὸ τὸν περιτομὴν, καὶ τῇ μ. ἀπὸ τὴν Γεννήσιν, τῇ β. τᾶς Φευρεβερίας, „ὅτε ἐπλήρωσαν αἱ ἡμέραι τᾶς καθαρισμᾶς ἀυτῶν κατὰ τὸν „ὑόμον Μωσέως (ε), ἀνήγαγον ἀυτὸν εἰς Γεροσόλυμα, παραπῆγαι τῷ Κυρίῳ, τὸν ὅποιον δεξάμενος εἰς τὰς ἀγκάλας ὁ Συμεὼν, ἐνλόγησε τὸν Θεὸν, ἥδων τὴν δ. ὠδὴν τῆς Καινῆς Διαθήκης. „Νῦν ἀπολύεις τὸν δεῖλόν σα, δέσποτα κατὰ τὸ ῥῆμά σα ἐν εἰρήνῃ (ζ) κτ. τοῦτο ἀπὸ ποιεῖ ἀυτῇ τῇ ὠδᾳ καὶ Αἴνια ἡ Προφῆτης· καὶ ἀπὸ ἐκεῖ „ώς ἐτέλεσαν ἀπαντα τὰ κατὰ τὸν „ὑόμον Κυρία, ὑπέσρεψαν εἰς τὴν Γαλαταίαν εἰς τὸν πόλιν ἀυτῶν Ναζαρέτ. “ (η)

§. 6. Αὐτὸς ὁ Θεοδόχος Συμεὼν, λέγεται τινὲς πῶς ἦν εἶς τῶν ὁ. Ερμηνευτῶν τῆς Θείας Γραφῆς εἰς τὸν καιρὸν Πτολεμαίων τῆς Φιλαδέλφεως, ὅσις ἀναγυνώσκων τὸ ῥῆτον τᾶς Προφῆτας Ησαΐας, ἵδι ἡ Παρθένος ἐν γυναικὶ ἔξει κτ. διηπίσησεν εἰς ἀυτὸν, ὡς ἀδύνατον· ὅτεν ἀπεκαλύφθη νὰ ζήσῃ ἐως τὸ τελεσθῆ ἀυτὸν τὸ ῥῆτον, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Εὐαγγελιστής εἶπε. „Καὶ „ἦν ἀυτῷ κεχριματισμένου ὑπὸ τᾶς Πνεύματος τῶς Αγίας, μὴ ἰδεῖν θάνατον, πρὶν ἡ ἴδη τὸν Χριστὸν Κυρία. (δ)

§. 7. Διατοίχαντες μὲ τὸν Γηστὴν οἱ γονεῖς ἀυτῆς ἡμέρας ὄλιγας εἰς Ναζαρέτ, ὡς ὁ Επιφάνιος λέγει (ι), πάλιν τὸν ἄλλον χρόνον ἀνήγαγον τὸν Γηστὴν εἰς Γεροσόλυμα, καὶ παρέσησαν ἀυτὸν ἐνώπιον Κυρία ὑπὸ τῆς ἴδιας Μητρὸς Βασαζόμενον, καὶ ἐκεῖθεν πάλιν εἰσῆλθον εἰς Ναζαρέτ. „Ἄγγελος Κυρία φαίνεται κατ’ ὄντας τῷ Ιωσήφ, λέγων· ἐγερθεὶς παραβάθε τὸ παιδίον καὶ τὸν μητέρα ἀντεῖ, καὶ φένυγε εἰς Αἰγυπτον· καὶ ἴδι „ἐκεῖ

N 2

Συμεὼν
Θεοδόχος.Φυγὴ τῆς
Χριστᾶς εἰς
αἴγυπτον.

(α) Κατὰ αἰρεσ. νότιον. β. τόμ. ἀ. σελ. ιλιά. γραμ. λή. Εὐδόσ. Κολων. αχπβ.
(β) Λόγω περὶ Εὐσταχ. Θεος Λόγου σελ. οθ. τόμ. ἀ. Εὐδόσ. Παρισ. (γ) Εἰς τὸ περὶ Οὐρανοῦ. Πίτι. βιβλ. β. κεφ. ζ. (δ) Ερμην. εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Εὐαγγ. κεφ. β. τόμ. ἀ. σελ. β. γραμ. λέ. Εὐδόσ. Εὐνετ. αχψδ. (ε) Λαζ. κεφ. β. 22. (ζ) Λαζ. κεφ. β. 29. (η) Λαζ. κεφ. β. 39. (θ) Λαζ. κεφ. β. 37. (ι) Περὶ Εὐδηρ. Χριστὸν.

„ ἐκεῖ ὅως ἂν εἶπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζῆσθαι τὸ παιδίον, τὸ ἀπόλετον αὐτὸν, ὃ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον, καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς νυκλὸς, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον (α) κτ. “ Εἰς ποίαν δὲ ὥμεραν, καὶ εἰς ποῖον μῆνα ὥλου ἡ φυγὴ, ταῦτα εἶναι ἀβέβαιον· ὅμως βέβαιον εἶναι νὰ μῆν ἔμεινεν εἰς Ναζαρὲτ δύο χρόνους σωῶς, ἀνά καὶ τινές, μὲ τὸν Επιφάνιον (β) λέγεται νὰ ἀπέρασεν εἰς χρόνος, καὶ ὑπερον, ἀπὸ τὴν Βιθλεὲμ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, εἰς τὴν ὁποίαν Βιθλεὲμ, ὁ Χριστὸς ἐπροσκυνήθη ἀπὸ τὰς Μάγιας.

Ηρώδης
Θανατώνει
τὰ βρέφη.

Μαρτύριον
ἀ. τῆς Και-
νῆς Κανᾶς
Διαδήκης.

Ἐπιστοφὴ
τῆς Χριστῆς
εἰς γῆν Γα-
ηαῆ.

Ψεύσεις δι-
δάσκει σὺς
τὸ ιερόν.

§. 8. Τῷ β'. ἔτει ἀπὸ Χριστῆς περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς Μαρτίου μηνὸς, κατὰ τὸν ὄποιον καιρὸν προπολῆς ἀπέδινεν καὶ ἡ Ραχήλ, „ καὶ ἀποζείλας Ἡρώδης ἀνεῖλε πάντας τὰς παιδίας τὰς εν Βιθλεὲμ, καὶ εὖ πᾶσι τοῖς ὄροις, ἀυτῆς, ἀπὸ διετῶς καὶ πατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἡρθίσθε παρὰ τῶν Μάγων “ (γ) λέγων λοιπὸν ὁ Εὐαγγελιστής ἀπὸ διετῶς καὶ ἀλιτέρω, συμπεριάνθητι νὰ ἔγινεν ἡ βρεφοκτονία, τὸν δεύτερον χρόνον τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως· ἀυτὴ δὲ ἡ βρεφοκτονία εἶναι τὸ πρῶτον μαρτύριον εἰς τὴν Καινὴν Διαδήκην. Εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον πρὸ πέντε ὥμερῶν τῆς αὐτῆς τῆς Ηρώδεως κατασφράξεις, ἐπρόσαξε νὰ θανατωθῇ ὁ Υἱός της Αὐλίπταρος, καὶ πολλοὶ ἀπὸ τὸ συνέδριον τῶν Γεδαιών, καὶ Φαρισαίων, διπλῶς δὲν ἤθελησαν νὰ τὸν γυναίριστον ὡς Βασιλέα, ἀνάγυνωσον τὸν Γάστηπον (δ) καὶ τὸν Ευσέβιον. (ε)

§. 9. Μείνας λοιπὸν ὁ Χριστὸς εἰς τὴν ξενιτείαν τῆς Αἴγυπτου χρόνος στχεδὸν πέντε, κατὰ τὴν δόξην τῶν παλαιῶν, ἢ κατὰ τὸν Επιφάνιον (ζ) δύο μόνον, καὶ ἀποδινῶν ὁ Ἡρώδης κακῶς θανάτῳ, καὶ ἔτεροι τινές ὅπερ ἔζητον ἀπολέσαι τὴν ψυχὴν τῷ πατέρι, „ Αἴγυπτος Κυρία κατὸναρ, φαίνεται τῷ Γωστήφ ἐν Αἴγυπτῳ, λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίόν, καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, καὶ πορεύεις εἰς γῆν Γραμμή (η). Κατὰ δὲ τὸν Γπαύλιτον, ἐν μόνον ἓτος ἔμεινεν ὁ Χριστὸς εἰς τὴν Αἴγυπτον, διότι λέγει, ὅτι εἰς τὴν Ηλιάπολιν κατὰ τὴν χώραν Μέμφιν παράκησεν ὁ Κύριος, μὲ τὸν Γωστήφ τὸν Μύνισσορα, καὶ Μαριάμ τὴν Μητέρα τὸ ἓτος ἐν (η). Τέτοιος δὲ λέγεται τινές νὰ ἔγινεν εἰς τὸν τρίτον χρόνον τῆς ἡλικίας αὐτῆς τῇ ζ. τῇ Γαγνεαρίᾳ, καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τῷ ἀρχελάτῃ Τελράχει, νὰ ἤκολεύθησεν ἡ ἐπιστοφὴ τῆς Σωτῆρος ἐξ Αἴγυπτου εἰς γῆν Γραμμή.

§. 10. Οἴταν δὲ Γενετῆς Χριστὸς ἔφθασεν εἰς τὸν δωδέκατον χρόνον τῆς σωματικῆς τῆς ἡλικίας, ἀφ' ἧς ἔξορίσθη ὁ Αρχέλαος, διὰ τὰς ὄποιας τὸν φόρον

(α) Ματθ. κεφ. β'. 13. 14. (β) Εἰς τὸν αὐτὸν πόκον. (γ) Ματθ. κεφ. β'. 16. (δ) Γεδαι. Αρχαίοι. βιθλ. ιξ. κεφ. 8'. (ε) Εἰς τὰ χρονικά τῶν. (ζ) Εἰς τὸν αὐτὸν πόκον, καὶ εἰς τὴν νά. αἵρεσιν ἐδιαφ. 8'. (η) Ματθ. κεφ. β'. 19. 20. (θ) Οὐκ οἶδα τίνα Εκδοσιν εἶχεν ὁ συγγενεῖσθαις, διότι εἰς τὴν ἐν Αμβρόσιῳ Εκδοσιν, ην ἔχω αὐτὸν χειρας, απαγγιώσκω τὰδε, „Παρακηκόσια ἐν Αἴγυπτῳ ἐν Ηλιάπολει τῇ κατὰ Μέμφιν ἐτη τέτη.

Βον δὲν ἀνέβη πρότερον εἰς Γεροσόλυμα, καὶ Ηγεμονέουσίος Κοπωνία εἰς τὴν Γαδαίαν, ἀγαθαγονίες οἱ γονεῖς τῇ Γησῆ εἰς Γεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔδος τῆς ἑορτῆς, ὅτοι τῇ Πάτρᾳ,, ἐνθον ἀντὸν ἐν τῷ Γερῶ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων . . . ἔξιαντο δὲ πάντες οἱ ἀκόστουτες ἀντεῖ, ἐπὶ τῇ συνέσει γὰρ ταῖς ἀποκρίσεσιν ἀντί (α). Καλαβᾶς δὲ μὲ τὰς γονεῖς τὰς εἰς Ναζαρέτ, ἢν μποτασόμενος ἀντοῖς κτ. καὶ προσέκοπτε χάριτι καὶ ἡλικίᾳ, νομιζόμενος ὑπὸ πάντων πατέρα ἔχειν τὸν Γωσῆφ, ὃς κατὰ τούτες τὰς χρόνες, ὡς λέγεσι τινές, ἐτελέσθητεν, ὅμως εἶναι ἀδηλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ Τιβερίας Καίσαρος, καὶ τῶν γενομένων ὑπὸ ἀντεῖ, καὶ περὶ τῆς ἐν τῷ αὐτῷ ετα Κησάριατος τῇ Χριστῷ.

§. I.

Α ποδανόντος Αὐγούστου Οὐλαβιανὸς τῷ ίέ. ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως (β), διεδέχθη τὸν Αὐλοκρατορικὸν Μοναρχίαν ὁ Τιβέριος, ἢν ἀφρόνως, καὶ ἀνοήτως ἐκιθερεύσθε, μὲν κακὴν ἀστωλαγχίαν, μὲν μισαράν καὶ ἀσχράν τλεονεξίαν, καὶ ἄβεστιον φιλαργυρίαν, καὶ κακὴν ἥδυπτάδειαν, μὲν δὲν διπλὸν ἢν πεπαιδευμένος, ἐυγενίς, καὶ ποοθεβητικὸς τῇ ἡλικίᾳ, διότι σταύρον ἔλαβε τὰ σκῆπτρα τῆς Βασιλείας, ἢν ἐτῶν πεντήκοντα ἔξ. ὅδεν, ἐπαράβλεψε πᾶν δρατιώτικὸν τάγμα, καὶ ἐπολέμει μὲ τὰς ἐχθρὰς ἀμελῶς, καὶ δυσυχῶς διὰ μέσον Υποστρατήγων. Ήν δὲ καὶ τῷ Ιερόπατρι πολυποίκιλος, καὶ ἴδιος υἱός, μεταχειριζόμενος τὰς λόγιας τας, ἐναντίας τῆς προαιρέσεως, διότι ἔλεγε τὰ ἐναντία εκείνων διπλὸν ἐπεδύμει, ἐπροσποιεῖτο πῶς ἐδυμώνειο, εἰς ἐκείνα τὰ πράγματα διπλὸν δὲν ἐδυμώνειο, καὶ εἰς ἐκείνα διπλὸν ἐδυμώνειο, εσχηματίζειο ἡμέρας, ἔβλεπε τὸν ἐχθρὸν τας, ὡς οἰκειώτατον, καὶ τὸν φίλον τας ὡς ἔνον, καὶ πολέμιον. Γάιος δὲ ὁ νεώτερος Υἱὸς τῷ Γερμανικῷ, ἀρρώστης τῆς Τιβερίας, καὶ ζητεῖτος νὰ φάγῃ, δὲν τὸν ἀφιστε λέγων, πῶς εἶγαι βλαβερὸν τὸ φαγητὸν εἰς ἀντὸν, φθερόμενος μήπως μὲ τὸ φαγητὸν δυναμωθῇ, καὶ ἴστρευθῇ, καὶ τὸν ἐκάλυψε μὲ ποδά, καὶ βαρέα ἴματα, τάχα διὰ νὰ θερμανθῇ, καὶ ἴδρωσῃ, εἰς τρόπον στοιχείων σενοχωρῶν ἀντὸν, τὸν ἐπνιγεῖ μὲ τὰ πολλὰ καλύμματα, καὶ ἀπέδανε τῇ κ. τῷ μαρτίᾳ, ζήσαντος ἔτη οζ' μῆνας δ'. Καὶ ἡμέρας δ'. ἐξ ὧν μόνον ἔτη κρ. μῆνας ζ. καὶ ἡμέρας ξ'. ἐμονάρχησε. ἀνάγ-

N 3

νω-

Τιβέριος.
Α' πὸ Σ.Γ.
15.
Χαρακτήρ
Τιβερίας.

Οάνατος
Τιβερίας.

(α) Διη. κεφ. β'. 46. (β) Κατὰ τὸν ἀκριβεστέραν χρονολογίαν, ὁ Αὐγούστος ἐτελέτης τῷ 15. τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.

νωδι τὸν Δίωνα (α), τὸν Γάστηπον (β) τὸν Ζωναρχῶν (γ) καὶ ἄλλους, ἐκ δὲ τῶν Δαλίνων τὸν Σελέοντος (δ), τὸν Αὐρύλιον Οὐκίλωρα (ε), τὸν Εὐθόπιον (ζ), Γωάννην τὸν Κεστινιανὸν (η), τὸν Τάκιλον (θ), καὶ ἄλλους.

Ποντίς Πι-
λάτης ἡγε-
μονία.

§. 2. Τῷ ί. ἔτει τῆς ἀυτῆς Μοναρχίας, πέμπτε διὰ ἐπίτροπον τῆς Ιεραρχίας, Πόντιον Πιλάτον, εἰς Γεροτόλυμα, κατὰ τὸν Γάστηπον (ι), καὶ Ευτέλιον (κ), καὶ ἦν μεῖζον Χ.Γ. ἔτος λ.ζ. ἡγεμονεύστας ἔτη ί. ἔως εἰς τὸν θάνατον τοῦ Τιβερίου. Πόσας συμφρόνες ἐπροξένησεν ὁ Πιλάτος εἰς τὸ ἔθνος τῶν Γερδαίων, δῆλον γίνεται ἀπὸ ὅσα ἔγραψεν ὁ Γάστηπος (λ), ἀνάγνωστον καὶ τὸν Ευτέλιον περὶ τῆς εἰς τὴν Εκκλησιακὴν Γεροσίαν. (μ) 81ος ὁ Πιλάτος, ἥνωστε τὸ αἷμα ἀνθρώπων τινῶν μὲ τὸ αἷμα τῶν θυτῶν τοιστοῖς παπαῖς. Οἱ Γαλιλαῖοι, ὡς ὅπαδοι Γέδεα τοῦ Γαλιλαίου, ἔμαδον παρὰ ἀυτῆς κυνοφωνίαν, καὶ πλάνην διότι μὲ πρόφασιν ἐυτερείας ἴστως, δὲν ἔλεγον Κύριον, ἢ Δεσπότην, ὅτε ἀυτὸν τὸν Αὐτοκράτορα, διατέτο ὁργισθεὶς ὁ Πιλάτος ἐπρόσαξεν εἰς τὰς θυσίας, ὅπερ ἐφάνετο πῶς ἐπροσφέροντο κατὰ τὸν νόμον, γὰρ θανατώνωνται τινὲς τῶν προσφερόντων, ὡςε τὸ αἷμα τῶν προσφερόντων νὰ μιχθῇ μὲ τὸ αἷμα τῶν προσφερομένων θυτῶν. ἀνάγνωσι περὶ τάτα τὸν Γάστηπον (ν).

Κύριος
Γωάννης τῆς
Βαστίσεως.

§. 3. Εν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς Ηγεμονίας Τιβερίου Καίτα-
ρος ἐγένετο ῥῆμα Θεᾶς ἐπὶ Γωάννην τὸν τοῦ Ζαχαρία Υἱὸν
“εν τῇ ἐρήμῳ, τῷ κηρύξαι βάπτισμα μετανοίας (ξ)“ τὴν ἀποκύρωσιν δη-
λαδὴ τῷ παλαιῷ νόμῳ, καὶ τὴν παρεστίαν τοῦ Μεστία. ἦν δὲ ὁ Γωάννης ὅταν
ἐξῆλθεν εἰς τὴν ἔρημον, χρόνων λά. ὅπις συγκρίνεται τῷ Ηλίῳ, κατὰ τὸν
Γερώνυμον. καὶ οἱ Προφῆται μέχρι Γωάννης προεφήτευσαν, ὃχι πῶς ὁ Γωάν-
νης ἦν τὸ τέλος τῶν προφητῶν, καὶ τῷ νόμῳ, ἀλλὰ ἐκεῖνος ὅπερ ἀπὸ ἀυτὸν
ἐκηρύχθη, ὁ δὲ Γωάννης εἶναι ὅπερ ἔλαβεν ἀπὸ ἀυτὴν τὴν γέννησίν τοῦ, τὴν
τοῦ Αγίας Πνεύματος χάριν, καὶ ὃν εἰς τὴν ἔρημον, ὡς τὸν Ηλίαν περιεζωσ-
μένος μὲ ζώνην δερματίνην, καὶ διωκόμενος ἀπὸ τὴν Ηρωδιάδα, ὡς ἐκεῖνος
ἀπὸ τὴν Γεζάβελ, καὶ καθὼς ὁ Ηλίας θέλει εἶναι πρόδρομος τῆς παρε-
στίας τοῦ Σωτῆρος, ὅτω, καὶ ὁ Γωάννης ἦν κήρυξ ἢ μόνον εν τῇ ἐρήμῳ, ἀλλ
ἔτι καὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρός τα σκιρτήσας προεμήνυσε.

Χειρός βα-
πτίζεται
ὑπὸ Γωάννης.

§. 4. Πρὸς τοῖς ἄλλοις λοιπὸν, βαπτίζεται καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χρι-
στὸς παρὰ Γωάννην εἰς τὸν Γορδανὸν ποταμὸν, ὡστε χρόνων λ. (ο). διὰ τὸν
ὅποιον θεοῦν ὁ Μάρτυς λέγει (π), τρεφόμενος τὰς πάσας τροφὰς, καὶ
τριά-

(α) Ρωμαιϊκ. Γερο. βιβλ. ιζ. καὶ νή. (β) Γεδαιϊκ. Α'εχαιολ. βιβλ. ιη. κεφ. ιζ. (γ)
Βιβλ. ιι. ἐδαφ. γ'. (δ) Εἰς τὸν βίου τοῦ Τιβερίου βιβλ. γ'. (ε) Εἰς τὸν βίου τοῦ Τιβερίου.
(ζ) Συνοφ. Ρωμαιϊκ. Γερο. βιβλ. ζ. κεφ. ιγ'. (η) Εἰς τὸν βίου τοῦ Τιβερίου. (θ) Εἰς
τὰ Χρονικά τοῦ. (ι) Α'εχαιολ. βιβλ. ιη. (κ) Εκκλησ. Γερο. βιβλ. ά. κεφ. γ'. (λ)
Βιβλ. θ. Γεδαιϊκὴ πολέμει. (μ) Βιβλ. β'. κεφ. σ'. (ν) Εἰς τὸν ἀντὸν τέπον. (ξ) Λαχ.
κεφ. γ'. (ο) Λαχ. κεφ. γ. 21. (π) Τρεφόμενος τὰς πάσας τροφὰς, καὶ τριάκοντα
ετη, καὶ πλεῖστα, ἢ καὶ ἐλάσσονα μείνας, μέχρις ἢ προειδίλυθεν Γωάννης κήρυξ ἀντε τῆς
παρεστίας, καὶ τὴν τε βαπτισμάτος ὅδον περιών. Διάλογον πρέστις Τριόφωνα παραγ. πή. σει.
επέ γραμ. μ'. Εὔδοσ. Πατρισ. φέμη.

τριάκοντα ἔτη, ἢ περισσότερα, ἢ ὀλιγότερα μείνας, ἵνας ἐξ ἑκάλθεν, ὁ ωάννις κύριος τῆς παροπίας των, εἰς δὲ τὸν ία. τῆς ἐν Νεοκαισαρείᾳ συνόδῳ διορισμένως φέρεται, πῶς ὁ Κύριος ἡμῶν Γῆστρος Χριστός, εἰς τὸ λ'. ἔτος ἐβαπτίσθη. Οὐ δὲ Επιφάνιος λέγει οὕτω (α), ἐξηγῶν τὰ τοῦ Λεκαρίμια-
τα. „Ην γὰρ τῷ μὲν ὄντι εἰκοσιεννέα ἐτῶν, καὶ μηνῶν δέκα, ὅτε ἐπὶ τὸ βάπτισμα ἦκε τριάκοντα μὲν ἐτῶν, ἀλλὰ τοῖς πλήρεις, διὸ λέγει ἀρχόμε-
νος νος ὡς ἐτῶν τριάκοντα. Ἡδε καὶ Γρηγόριον Ναζιανζ. (β) καὶ Θεοφύλακτον
(γ). ἔτεροι δὲ λέγουσι πῶς ἐβαπτίσθη ὁ Κύριος τῇ ιγ'. ἡμέρᾳ τοῦ λά. ἔτους τῆς ἡλικίας των.

§. 5. Βαπτισθεὶς λοιπὸν ὁ Γῆστρος τῇ ιγ'. τοῦ Γανναρίου μηνὸς διπτὸς ἔτου-
χε τῇ τετάρτῃ τῆς ἑβδομάδος, τῷ ιέ. ἔτει τῆς Αὐτοκρατορίας Τιβερίου,
ηγεμονέουντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Γεδαίας, ἡμέρᾳ τετάρτῃ, ἀνὴρ ἔτεροι
λέγουσι πέμπτη, τῆς ἀυτῆς ἑβδομάδος, καὶ τοῦ ἀυτοῦ μηνὸς, ὅταν εἰς τὸ πρώ-
τον ἔτος τῆς ἡλικίας των, προσεκύνυσαν αὐτὸν οἱ Μάγοι, εἰς τὸ ἐν Βηθ-
λέεμ στήλαιον, ἢ κατ' ἄλλας, εἰς οἰκίαν, ὡς ὁ Ευσέβιος (δ), καὶ ὁ Επι-
φάνιος (ε) λέγουσι, καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἰς τὴν ὁποίαν, ὁ Θεός, εἰς
συναγωγὴν μίαν τὰ ὑποκάτω τοῦ βρανθῆ ὑδατα συνήγαγεν· ἀνέβη ἐνθύς
ἀπὸ τῆς ὑδατος, καὶ ἴδε ἀνεῳχθησαν ἀντῶ οἱ ἡρανοὶ, καὶ εἶδε τὸ πνεῦμα
τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιεράνη, καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἴδε φω-
νοῦ ἐκ τῶν ἡρανῶν, λέγεται· οὗτος ἐστιν ὁ Υἱός μας ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ ἐν-
δόκησα (ζ). Απὸ ἀυτὰ λοιπὸν, πρανῶς ἐφανερώθη τὸ Μυστήριον τῆς
Διγίας Τριάδος, παρὰ γὰρ τοῦ Μωϋσέως, ἐν τῷ νόμῳ, Θεότης μία κατηγο-
ρέλθη, παρὰ τῶν λοιπῶν Προφητῶν, ἡ δυάς πολλάκις ἐκφύγει, ὁ Πα-
τὴρ ἡλαδὸς, καὶ ὁ Υἱός, καὶ τέλος εἰς τὸ Γερὸν Εὐαγγέλιον, ἡ Τριάς τρα-
νωτατα γνωρίζεται. Καὶ ὁ Κατακλυσμὸς βέβαια ἡν τύπος τοῦ Βαπτίσμα-
τος, διότι καθὼς εἰς τὸν κατακλυσμὸν, ἡ περιεράνη φέρεται τῷ Νῶε, κλό-
νου ἐλαίας, ἐβεβαίωνε πῶς ἐκόπασε τὸ ὑδωρ ἀπὸ τὴν γῆν, οὗτω καὶ εἰς τὸ
Βαπτίσμα τοῦ Γῆστρος, τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ φανέντος εἰδεὶ περιεράνη, επρο-
κόπινεν τοῖς ἀνθρώποις τὴν φιλίαν τοῦ Θεοῦ μὲν ἀντέος.

§. 6. Τῇ ἀυτῇ ἡμέρᾳ ἐξελθὼν ὁ Γῆστρος τοῦ Γορδάνου, „ὑρέκατο νι-
γεύειν ἡμέρας τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου (η)
αφ' εἴ δὲ ἐνίκησε τὸν πειραζόντα διαβόλον, καὶ ἐτελείωσαν αἱ τεσσαρά-
κοντα ἡμέραι, ἔρχεται πάλιν ὁ Γῆστρος εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ μένει εἰς τὴν
Να-

Τριάδος
φανέρωσις.

Ο' Χριστὸς
νιγεύει,
ἡμέρας μ.
πειραζόμε-
νος ὑπὸ τοῦ
διαβόλου.

(α) Αἰρεσ. νά. ἐδιαφ. ιγ'. βιβλ. β'. τόμ. ἀ. σελ. υλθ'. γραμ. ιγ'. Εὔδοσ. Κολων. αχπβ'.
(β) Ομιλ. μά. εἰς τὰ ἄγια Φῶτα τῶν Επιφανίων. (γ) Εὔμην. εἰς τὸ κατὰ Λεκαν
κεφ. γ. σελ. σης'. γραμ. μδ'. καὶ Εὔμην. εἰς τὸ κατὰ Γωναν. κεφ. ἀ. σελ. φκδ. γραμ. λδ'.
τόμ. ἀ. Εὔδοσ. Εὔμητ. αχπδ. (δ) Εὔμην. προετοιμ. βιβλ. ἐ. (ε) Αἰρεσ. νά. σελ.
υλά. γραμ. λή. βιβλ. β'. τόμ. ἀ. τῆς ἀυτῆς Εὔδοσεως. (ζ) Ματθ. κεφ. ιγ'. 16. 17. Λεκ.
κεφ. ιγ'. 22. (η) Ματθ. κεφ. δ'. 2. Λεκ. κεφ. δ'. 2. Μάρκ. κεφ. ἀ. 13.

Επιστέφει
ό Χριστὸς εἰς

Ναζαρὲτ
τῆς Γαλι-
λακῆς.

Ο' Χριστὸς
ώμολος γεγ-
ται ὡς αὐ-
τὸς παρὰ
Γάννην.

Ανδρέας, καὶ
Πέτρος
περῶτοι ἁκ-
λέθησαν
τῷ Χριστῷ.
Τίς ερον
Φιλίππος
καὶ Ναθα-
ναὴλ.

Αὐτῷ τῷ
Θαυμάτων
τῇ Γῆσε.

Γωνίας
ἐλέγχει
τὸν Ήρώ-
δην.

Ναζαρὲτ, ὑμέρας ἵε. ὡς ὁ Επιφάνιος λέγει (α), κατὰ τὸν ὄποιον χρόνον ἐπέδων ὁ Γωστὴρ ἐτῶν φ. ἴ.

§. 7. Τῇ ἀ. τῇ Μαρτίᾳ πεντηκοσῆς ἑκτῇ 8ῃ ἀπὸ τῇ Βαπτίσματος, ὡς λέγει ὁ Επιφάνιος (β), ὠμολόγησεν ὁ Γωάννης, καὶ δὲν ἥρνήθη τοῖς ἀπεσαλμένοις ἐξ Γεροσαλήμ παρὰ Γαδαίων, Γερέων, καὶ Λευϊτῶν, „ὅτι ὅκιμος ἔγως ὁ Χριστός“ (γ). Τῇ δευτέρᾳ τῇ Μαρτίᾳ, βλέπει ὁ Γωάννης τὸν Γηστὸν ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει. οὗτος ὁ Αὔμονὸς τῷ Θεῷ, ὁ αἰρων τὴν ἀμαρτίαν τῷ κόσμῳ (δ) τῇ γ'. τῇ Μαρτίᾳ, ὁ Αὐδρέας, καὶ ὁ Πέτρος ἀκολέθηται τῷ Γηστῷ (ε). Τῇ δ'. τῇ Μαρτίᾳ ἱκολοθήσηται τῷ Γηστῷ ὁ Φίλιππος, καὶ ὁ Ναθαναὴλ (ζ), τῇ ἑ. τῇ Μαρτίᾳ τρίτῃ 8ῃ ἀπὸ τῆς κλήσεως Αὐδρέας, καὶ Πέτρος, γαμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, εἰς ἀυτὸν τὸν γάμον, ὁ Γηστὸς ἐπόιησε τὸν ἀρχὴν τῶν θαυμάτων τῷ (η), ὑμέρᾳ παρασκευῆς καὶ ἐξηκοσῆς ἀπὸ τῇ Βαπτίσματος, ὡς λέγει ὁ Επιφάνιος (θ). „Μετὰ τότε καὶ τέθη εἰς Καπερναύμ ὁ Γηστός, καὶ ἡ μάτης ἀυτῷ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἀυτῷ, καὶ οἱ μαθηταὶ ἀυτῷ, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν ἐπολλὰς ὑμέρας (ι).

§. 8. Τῇ καὶ τῇ Μαρτίᾳ μηνὸς, κυριακῇ ὑμέρᾳ. τῇ ἵε. τῇ Νιστᾶν, ἀκολέθησε τὸ Φάσκα τῶν Εβραιῶν, τῷ πρώτῳ ἐτει τῆς διδαχῆς τῷ Χριστῷ, κατὰ τὸν ὄποιον χρόνον, „ἀνέβη εἰς Γεροσόλυμα ὁ Γηστός, καὶ ἔγρευ ἐν τῷ Γερῷ τὸς πολέμητας βόας καὶ ποιήσας φραγγυγελίου ἐκ σχοινίων, πάγιας ἐξέβαλεν ἐκ τῷ Γερῷ, τά τε πρόβατα εἶπον 8ῃ „ἀντῷ οἱ Γαδαίοι, τεσσαράκοντας καὶ ἐξ ἐτετιν ὠκεδομῆς ὁ γαῦς ἡ τος (κ) καὶ ἐπίσευσταιν πολλοὶ εἰς τὸ ὄνομα ἀυτῷ, θεωρεύντες ἀυτῷ τὰ σημεῖα, ἀπέποιει (λ). Ο' δὲ ἐκ τῶν Φαρισαίων Νικόδημος, Αὐρχῶν τῶν Γαδαίων ἐλθὼν πρὸς τὸν Γηστὸν νυκτὸς, εἶπεν ἀυτῷ, Ραββί οἴδαμεν, ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλύτης διδάσκαλος (μ). Μετὰ ταῦτα ἤλθεν ὁ Γηστός (περὶ τὰς ἀρχὰς τῷ Αὐτοῖς) καὶ οἱ μαθηταὶ ἀυτῷ εἰς τὴν Γαδαίαν γῆν. καὶ διέτριψε μετ ἀυτῶν, καὶ ἐβάπτιζεν. Ήν δὲ καὶ Γωάννης βαπτίζων ἐν Αἰγαίῳ, ἐγγὺς τῇ Σαλείμ (ν). Σημείωσαι, ὅτι ἐν ὅσῳ ὁ Γωάννης ἐβάπτιζε, δὲν ἐκάρυττεν ὁ Γηστός τόσον φανερῶς τὸν ἑαυτόν τε διὰ Μεσσίαν, ὡς οὐδερον· δεύτερον, ὅτι τὰ θαύματα ὅπερ εἰς Γεροσαλήμ ἐν τῇ ἑορτῇ ἐπόιησε, δὲν ἐγράφησαν, παρὰ τῶν Ευαγγελισῶν (ξ).

§. 9. Πρὸς τὸ τέλος τῇ Δεκεμβρίᾳ μηνὸς, Ηρώδης Αὐτίπας ἐλεγχόμενος ὑπὸ Ιωάννης διὰ Ηρώδιαδα τὴν γυναῖκα, τῇ ἀδελφῇ ἀυτῷ Φιλίππῳ τῇ Τετράρχῃ, „ἐλεγε γὰρ ἀυτῷ, ὡς ἔξεσι σοι ἔχειν γυναῖκα τῇ ἀδελφῇ σε,“ ἐδησευ ἀυτὸν, καὶ ἔδετο ἐν φυλακῇ ἐν Μαχαίραντι τῷ

φρε-

(α) Αἰρεσ. νά. ἐδαφ. 15'. σελ. υλ. 9'. γραμ. 15'. βιβλ. β'. τόμ. α. τῆς αὐτῆς Εὐαδόσεως. (β) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον. (γ) Γωάνν. κεφ. α. 19. 20. (δ) Γωάνν. κεφ. α. 29. (ε) Γωάνν. κεφ. α. 37. (ζ) Γωάνν. κεφ. α. 44. (η) Γωάνν. κεφ. β. 11. (θ) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον. (ι) Γωάνν. κεφ. β. 12. (κ) Γωάνν. κεφ. β. 14. (λ) Γωάνν. κεφ. β. 22. (μ) Γωάνν. κεφ. γ. 2. (ν) Γωάνν. κεφ. γ. 22. 23. (ξ) Γωάνν. κεφ. δ. 45.

φρερίω (α). Ή γυνὴ τῇ ἀδελφῇ ἀντῇ, Ἡρωδίᾳς ἐλέγετο, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ὁ Ἡρώδης διὰ γυναικα, ἀπομακρύνας ἀντὴν ἀπὸ τὸν ἄνδρα της, ἔτι ζῶντος τῷ, ἀθετῶν τὴν πρώτην τῷ νόμιμῳ γυναικα, θυγατέρα Αὐτοῦ τῇ βασιλέως Περσῶν. διὰ τὰ ὅποια, ἀνάγνωσι τὸν Γάσπηπον (β). Φυλακωθεῖς λοιπὸν ὁ Γαλάννης, τότε ὁ Γησῆς φανερῶς κηρύττει τὸν ἐαυτὸν τῷ ὡς Μεσίαν, καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῷ ἀ. ἔτες τῷ Γαλάννῳ, καὶ τῷ Χριστῷ.

§. 10. Πρέπει νὰ ἴξενόμων, ὅτι τὸ κῆρυγμα τῷ Γαλάννῳ, καὶ τῷ Χριστῷ, ἢν ὡς παράδοξον παρὰ τοῖς Γεδεώνις, διότι ἥκεσταν βασιλείαν ὕρμων, περὶ τῆς ὁποίας ἔδεις τῶν Προφήτῶν ὀμίλησε. Πρῶτος λοιπὸν, Οὐρανῶν βασιλείαν κηρύττει ἐν τῇ ἐρήμῳ, Γαλάννης ὁ Πρόδρομος, καὶ ὅτι ἥγγικε, τὴν ὁποίαν θέλει ἀπολαύσωσι διὰ μέσου τῷ Μεσίν. Οὐδενὶ καὶ πολὺ οἱ τῶν Τιῶν Γεραῆλ, μὲ τὸ κῆρυγμα τῆς μετανοίας, καὶ τῷ Βαπτίσματος εἰς ἀφεσιν ἀμαρτιῶν, ἐπίσευσαν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ἀντῶν, προετοιμάσαι τῷ Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον, διὰ τὴν ὁποίαν αἵτίαν απεξάλη ἀπὸ τὸν Θεόν (γ). Μετὰ τὴν προετοιμασίαν τῷ Γαλάννῳ εἰς τὴν Γεδεώνιαν, καὶ Γαλιλαίαν, κηρύττει ὁ Γησῆς Χριστὸς λαμπρότερα, καὶ φανερώτερα ἀπὸ ἀντὴν τὴν διδαχὴν τῷ Γαλάννῳ, ἵτοι. τὸ ἥγγικεν ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, καὶ ὑζερα ἀπὸ τὸν Χριστὸν οἱ Μαδηταί τα, τὴν ἐκκήνυξαν εἰς ἀπαντά Κόσμον, βεβαιώντες ἀντὴν, μὲ ἅπειρα θαύματα (δ).

Γαλάννης εἰς
φυλακὴν τι-
θεται.

Γαλάννης ἀ.
κήρυξ τῆς
Βασιλείας
τῶν Οὐρα-
νῶν.

Ο' Χριστὸς
β'. κήρυξ
τῆς Βασι-
λείας τῶν
Οὐρανῶν.
Α' πόσολοι
γ'. κήρυξ
τῆς βασι-
λείας τῶν
Οὐρανῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Περὶ τῷ Κηρύγματος, καὶ τῶν Θαυμάτων τῷ Χριστῷ, τῶν γε-
νομένων ἐν τῷ β'. ἔται τῷ Βαπτίσματος.

§. 1.

Ακόσας δὲ ὁ Γησῆς, ὅτι Γαλάννης παρεδόθη, καὶ πῶς ἀγανακτῶσιν οἱ Φαρισαῖοι, ὅτι ὁ Γησῆς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ, καὶ βαπτίζει, πα-
ρὰ ὁ Γαλάννης, ἀφύκε τὴν Γεδεώνιαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
ἔδει δὲ ἀντὸν διερχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας (ε). ὡς δην ὡσεὶ ἔκτη, καὶ δια-

Διάβασις
τῷ Χριστῷ
ἐκ τῆς Γε-
δεώνιας, εἰς
τὴν Γαλι-
λαίαν.

(α) Ματθ. κεφ. 18'. 4. Μάρκ. κεφ. 15'. 18. Λουκ. κεφ. 9'. 19. 20. (β) Βιβλ. π.
τῆς Αρχαιολ. (γ) Ματθ. κεφ. γ'. 2. 3. Μάρκ. κεφ. α'. 2. Λουκ. κεφ. γ'. 4. Πετρ. κεφ. μ'. 24. Ησαΐ. κεφ. μ'. 3. Μαλάχ. κεφ. γ'. 1. (δ) Ματθ. κεφ. δ'. 17. 27. Μάρκ. κεφ. α'. 15. Λουκ. κεφ. ή'. 1. κεφ. 9'. 2. κεφ. 1. 17. 18. 19. (ε) Γαλάν. κεφ. δ'. 1. 3. 4. Ματθ. κεφ. δ'. 12. Μάρκ. κεφ. α'. 14.

διαλέγεται μὲ τὴν γυναικα ὅπερ ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν ἥλθεν εἰς τὴν πηγὴν ωὐ ἀντλήσῃ ὑδωρ (α). Οὐτὶ δὲ, ἡ φυλακὴ τῆς Γαλάννης, ἢ ἡ τῆς Χειροῦ ἐκ τῆς Γαλαίας εἰς τὴν Σαμάρειαν διάβασις, συνέβη εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς β'. ἔτες τῆς τῆς Χριστῆς διδαχῆς, συνάγεται ἀπὸ τὸ λέ. ἐδαφ. τῆς δ'. κεφ. τῆς Γαλάννης, „ ἀχ ὑμεῖς λέγετε· ὅτι ἔτι τετράμινύ ἔστι, ἢ ὁ θεριτιός „ ἔρχεται, Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ὅπερ ἔμεινεν ἔκει, ἐξῆλθεν ἔκειδεν, „ ἢ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν (β), κιρύσσον τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Βασιλείας τῆς Θεᾶς, ἡ λέγων, ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρός (γ).“ Η βασιλεία τῆς Θεᾶς, κατὰ τὰς Θείας Πατέρας, ἔστιν ἡ τῆς ἀγίας Τριάδος γυναικις, ἡ παρστία, ὡς τὸ ἐλατέτω ἡ Βασιλεία στα, ἡ ἄρια ἐφτασεν εἰς ἡμᾶς ἡ βασιλεία τῆς Θεᾶς.

§. 2. „ Εὐ τῇ Καπερναύμ, θαύματα ἔνδοξα, ἐπόιησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ „ κεῖνεν εἰς Ναζαρὲτ ἥλθεν, ἢ ἀνασάντες ἐξέβαλον ἀυτὸν ἔξω τῆς πόλεως, ἡ ἥγαγον ἀυτὸν, ἵως τῆς ὄφρους τῆς ὄρας, εἰς τὸ κατακρημνῖται „ ἀυτὸν· ἀυτὸς δὲ διελθὼν, διὰ μέστης ἀυτῶν ἐπορέυετο, ἡ κατῆλθεν „ εἰς Καπερναύμ, ἡ ἦν διδάσκων ἀυτὰς ἐν τοῖς σάββασι. Καὶ ἐξεπλήρωσεν ἐπὶ τῇ διδαχῇ ἀυτῇ, ὅτι ἐν ἐξοτίᾳ ἦν ὁ λόγος ἀυτός (δ). ὅτε δὲ „ ἥλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο ἀυτὸν οἱ Γαλιλαῖοι (ε). Καὶ ἀντί τὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἀυτῶν δοξιζόμενος. ὑπὸ πάντων, ἡ „ φύμι ἐξῆλθε καὶ ὅλης τῆς περιχώρας περὶ αὐτόν (ζ).“

§. 3. Περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς Φευρηρίας, ἥλθεν ὁ Ἰησοῦς πάλιν, εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, κἀκεῖ δὲ τὸν τῆς βασιλικῆς ὑδίον ἀσθενῶντα ἐν Καπερναύμ, ἱάσατο τῷ λόγῳ, εἰπών, Πορεύε στὸ Υἱός στοῦ Σῆ. (η) „ Περὶ πατῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφάς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον, ἡ Αὐδρέαν τὸν ἀδελφὸν ἀυτῶν, βάλοντας ἀμφίβλιμους εἰς τὴν θάλασσαν ἡ προβάς ἐκεῖδεν εἰδεν ἀλλας δύο ἀδελφάς Γάλιων τὸν τῆς Ζεβεδαίος, ἡ Γαλάνην τὸν ἀδελφὸν ἀυτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα ἀυτῶν, ἡ ἐκάλεσεν ἀντί τῆς· οἱ δὲ ἐνθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον, ἡ τὸν πατέρα ἀυτῶν, ἥκολεψαν ἀυτῷ (θ).“ Πῶς τοῦτο ἔγινεν ἀφ' ἂπειρους της παρεόδους ὁ Γαλάνης φανερὰ τὸ γράφει ὁ Μάρκος (ι). Κἀκεῖθεν εἰσπωρέυονται εἰς Καπερναύμ, ἡ ἀστελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, θεραπεύει τὸν δαιμονιζόμενον· ἐξελθὼν ἐκ τῆς συναγωγῆς, ἥλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος, ἡ Αὐδρέως, μετὰ Γαλάνης ἡ Γαλάνης, ἡ τὴν πενθερὰν τῆς Σίμωνος πυρέσσοσαν ἥγειρε. ὀψίας δὲ γενομένης πάντας τὰς κακῶς ἔχοντας, ἡ τὰς δαιμονιζομένας ἐθεραπεύεται (κ). „ Καὶ πρῶτη

εν-

(α) Γωάν. κεφ. δ'. 6. 7. (β) Γωάν. κεφ. δ'. 143. (γ) Μάρκ. κεφ. ι. 14. 15. (δ) Λαζ. κεφ. δ'. 23. 29. εως 32. (ε) Γωάν. κεφ. δ'. 45. (ζ) Λαζ. κεφ. δ'. 14. 35. (η) Γωάν. κεφ. δ'. 46. 50. (θ) Ματθ. κεφ. δ'. 18. 20. 21. 22. (ι) Κεφ. α. 14. (κ) Μάρκ. κεφ. ι. 34. Ματθ. κεφ. δ'. 24. Λαζ. κεφ. δ'. 38.

„ ἔνυχον λίαν, ἀνασὰς ἐξῆλθε, καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἕρμου τόπον, πάκει προ-
„ σκύχετο, καὶ λέγει τῷ Σίμωνι, καὶ τοῖς μετ' αὐτῷ, ἄγωμεν εἰς τὰς ἔχο-
„ μένας κώμας, καὶ πόλεις Καὶ ἦν κηρύσσων εὐ ταῖς συναγωγαῖς αὐ-
„ τῶν, εἰς δὲν τὴν Γαλιλαίαν. καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων (α). Καὶ
„ ἥκολεθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ Δεκαπόλεως,
„ καὶ Γεροσολύμων, καὶ Γεδαιίας, καὶ πέραν τῆς Γορδάνης (β). “ Ἰνίκα, καὶ ὁ
λεπρὸς ἐκαθαρίσθη μόνω τῷ λόγῳ, θέλω καθαρίσθητι (γ).

§. 4. Περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς Μαρτίου, τὰς τρεῖς ἑβδέλοντας ἀκολευτήσαι
ἀντῷ, τὸν μὲν ὄντες, τοὺς δὲ νεθετεῖ (δ). Ἐπιτιμήσατο τοῖς ἀνέμοις, καὶ
τῇ θαλάσσῃ ἀγένετο μεγάλη γαλάνη (ε) ἐλευθερεῖ τὸν δαιμονιζόμενον
τῷ λεγενῶν (ζ) ἐπαναπέφιας εἰς Καπερναῦμ ἵατρενει τὸν ἐκ τῆς σέγης
καταβιβασθέντα πιραλυτικὸν (η). Καλεῖται δὲ Ματθαῖος ἀπὸ τὸν Γηστὴν
(θ). ἀνέσκεψε τὴν Θανάσσαν θυγατέρα τῆς Γαλείας, καὶ πρὶν ἀνασήση ἀυτὴν,
ἐλευθερώσει τὴν αἱμορροεῖσαν ἀπὸ τὸ πάθος της (ι), παράγοντι ἐκεῖθεν
τῷ Γηστῇ, ἡνεάρχησαν οἱ ὄφεις λυμοὶ τῶν δύο τυφλῶν, καὶ τὸ κωφὸν δαιμό-
νον ἐξέρχεται ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον (κ).

§. 5. Τῇ 6. τῇ Αὐτιλίᾳ, ἐγγίζοντος τῆς Πάσχας τῶν Γεδαιίων ἀνέ-
βη δὲ Γηστὴς εἰς Γεροσόλυμα τῇ ίε. τῇ Αὐτιλίᾳ, εἰς αὐτὴν τὸν ἑορτὴν τῆς
Πάσχας, τὸ ὅποιον ἦν δεύτερον, τῷ λόγῳ τῆς κηρύγματος τῆς Χριστοῦ, σαβ-
βάτῳ ἐμπεσὼν, ἵατρευτεν ἐν τῇ προβατικῇ κολυμβήσει, τὸν Παραλυτι-
κὸν ἔχοντα εἰς τὴν αἰδένειαν τριάκοντα ὅκτὼ χρόνους, επὶ τάτοις εἶπε πε-
ρὶ Γάννης τῆς Βαπτισθῆ, ἐκεῖνος ἦν δὲ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων (λ).
Καὶ τῇ εἰκοστῇ τρίτῃ τῇ Αὐτιλίᾳ, ἐν σαββάτῳ δευτεροπρωτῷ τετέσι τὸ
σάββατον ὅπερ ἦτον πρώτον ἀπὸ τῆς δευτέρας ἡμέρας τῆς Πάσχας, ἐν ᾧ
ἐπερπει νὰ προσφέρωσιν αὐτοὶ τὸ δράγμα, τὸν ἀπαρχὴν. „ καὶ ἀνοίσει τὸ
ιδράγμα ἔναυτι Κυρία δεκτὸν ὑμῖν· τῇ ἐπάνυριον τῆς πρώτης ἀνοίσει ἀν-
τὸν ὁ Γερεύς (μ). Ἐν τῷ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ τῶν σπορίμων· ἔτιλ-
λον οἱ Μαθηταὶ αὐτῷ τὰς σάχυας (ν). “ Εἰς τὸ ἐξῆς σάββατον θερα-
πεύει ἐν τῇ συναγωγῇ τὴν δεξιὰν χεῖσα τῇ ἀνθρώπῳ, Εὑρὼν ἔταν (ξ)
ὅδεν ἐνδέσως τῇ αρχῇ τῆς Μάιας, οἱ Φαρισαῖοι μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν συμ-
βέλιον ἐπόιεν κατ' αὐτῷ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι, καὶ δὲ Γηστὴς ἀνεχώ-
ρησε μετὰ τῶν Μαθητῶν αὐτῷ πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ πολὺ πλῆθος

Ο 2

“ ἀπὸ

(α) Μάρκ. κεφ. ἡ. 35. Λευ. κεφ. δ. 22. Ματθ. κεφ. δ. 23. (β) Ματθ. κεφ. δ. 25. (γ) Μάρκ.
κεφ. ἡ. 41. Λευ. κεφ. ἡ. 12. 13. (δ) Ματθ. κεφ. ἡ. 20. Λευ. κεφ. δ. 57. (ε) Ματθ.
κεφ. ἡ. 26. Μάρκ. κεφ. δ. 39. Λευ. κεφ. ἡ. 29. (ζ) Μάρκ. κεφ. ἡ. 13. Λευ. κεφ. ἡ.
29. Ματθ. κεφ. ἡ. 32. (η) Ματθ. κεφ. δ. 2. Μάρκ. κεφ. β. 5. Λευ. κεφ. ἡ. 20. (θ)
Ματθ. κεφ. δ. 9. Μάρκ. κεφ. β. 14. Λευ. κεφ. ἡ. 27. (ι) Ματθ. κεφ. δ. 18. 22.
Μάρκ. κεφ. ἡ. 22. 34. Λευ. κεφ. ἡ. 41. 44. (κ) Ματθ. κεφ. δ. 27. 34. ἡ. β. 22.
Λευ. κεφ. ἡ. 14. (λ) Γεωάν. κεφ. ἡ. 1. 5. 35. (μ) Λευτ. κεφ. κη. II. (ν) Λευ.
κεφ. κη. 5'. I. Ματθ. κεφ. β. 18. I. Μάρκ. κεφ. β. 23. (ξ) Λευ. κεφ. 5'. 6. Ματθ.
κεφ. β. 9. IO. Μάρκ. κεφ. γ. I.

, ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ὑκολεύθησαν ἀυτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς Γαδαίας, καὶ ἀπὸ Γεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Γέδεμαίας, καὶ πέραν τοῦ Γορδάνου, καὶ οἱ περὶ Τύρου, καὶ Σιδῶν· (α) καὶ ἐπειμα τοῖς ακαθότοις πνεύμασιν, ἵνα μὴ ἀυτὸν φανερὸν ποιήσωσι (β). “

§. 6. „Περὶ τὰ μέσα τοῦ Μαΐου, ἔξηλθεν εἰς τὸ ὅρος προσεύκασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ (γ). Καὶ ὅτε ἐγένετο ὥμερος προσεφώνησε τὰς μαδητὰς ἀυτῷ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπὸ ἀυτῶν, τοτέσι ἀπὸ τὸν λοιπὸν χορὸν τῶν Μαδητῶν, ὡς ἀχωρίζεις συνακολούθεις ἀυτῷ, καὶ μάρτυρας ἀυτόπτης τῆς ζωῆς, τῆς διδασκαλίας, τῆς Πάθους, τῆς Θανάτου, καὶ μάλιστα τῆς Αὐναζάσεως, καὶ τῆς εἰς βραχὺς Αὐναλήψεως ἀυτῷ, δωδεκάτης καὶ Α' ποσόλις ὡνόμαστε (δ), δίδει ἀυτοῖς ἀδειαν νὰ πορευθῶσι, καὶ γὰρ καὶ γένεωσιν, ὅτι ἥγγικεν ἡ βασιλεία τῶν βραχῶν (ε). Καὶ καταβὰς μετ' ἀυτῶν, ἐσιν ἐπὶ τόπῳ πεδινῷ, καὶ ὄχλος Μαδητῶν ἀυτῷ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Γαδαίας, καὶ Γερεσαλήμης, καὶ τῆς παραλίας Τύρου, καὶ Σιδῶνος, εἰς τὸν ὅποιον τόπον πολλὰ τῶν ἐν τῷ ὥρῃ λαληθέντων τοῖς Μαδηταῖς κεφαλαιωδῶς ἐπαναλαμβάνει (ζ), „Ἐπεὶ δὲ ἐπειρώσατο πάντα τὰ ῥῆματα ἀυτῷ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καπερναύμ (η), „καὶ λέγει τῷ λεπρῷ καθαϊδητι, καὶ ἐκαθαϊδητι ἀυτῷ ἡ λέπρα (θ), καὶ διὰ τὸν παῖδα τοῦ ἐκατοντάρχη, πῶς τάχα δὲν ἀπέδανε, μέσον ὅπερ ἦν ἀπεδαμένος, καὶ λέγων μόνον λόγου ἐδεράπευσε, καὶ ἀνέσυσεν ἀυτὸν τῆς κλίνης (ι). τῇ ἐπομένῃ ὥμερῃ πληγίσιν τῆς πόλεως Ναΐου, ἀνέσυσε τὸν μονογενῆ ὑιὸν μιᾶς χῆρας, τον ὅποιον ἔφερον εἰς τὸν τάφον, εἰπὼν, νεκνίσκε σοὶ λέγω ἐγέρθητι (κ). „Περὶ τὰ μέσα τοῦ Γανύιος, ἀκέστας ὁ Γαώννης ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, ἐπειρώσει δύο τῶν μαδητῶν ἀυτῷ, καὶ εἰπον ἀυτῷ. Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἐτερού προσδοκῶμεν (λ); Γυνή τις ἀμαρτωλὸς ἐν τῇ πόλει ἐπιγυνθσα, ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίστηκα ἀλάβαστρον μύρων, καὶ σάστηκε παρὰ τῆς πόδας ἀυτῷ ὅπίσω, κλαίστηκα ἡξέστο βρέχειν τῆς πόδας ἀυτῷ τοῖς δάκρυσι, καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς ἀυτῆς ἐξέμαστε, καὶ κατεφίλει τές πόδας ἀυτῷ, καὶ ἔλειφε τῷ μύρῳ, καὶ ὑπερβαίνει τὸν ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν ἀυτῆς, μὲ τὸ ἄφεωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σας (μ).“

§. 7.

(α) Μάρκ. κεφ. γ'. 6. 7. 8. Ματθ. κεφ. ιβ'. 14. 15. (β) Μάρκ. κεφ. γ'. 12..
(γ) Διηκ. κεφ. 5. 12. 13. (δ) Μάρκ. κεφ. γ'. 13. (ε) Ματθ. κεφ. 1. 7. (ζ) Διηκ.
κεφ. Ψ. 2. η. 1. 9. ξεγ'. 17. (η) Διηκ. κεφ. ζ. 1. (θ) Ματθ. κεφ. η. 3. (ι) Ματθ.
κεφ. η. 13. Διηκ. κεφ. ζ. 6. (κ) Διηκ. κεφ. ζ. 14. (λ) Διηκ. κεφ. ζ. 18. 19. Ματθ.
κεφ. ια. 2. 3. Εἰς τὰ ἄκρα τῆς σελεύδος ἦτον σημειωμένον τόπο, ὁ Γαώννης ἦτον καὶ
„ρυξὶ Χειρίσθη, καὶ πῶς νὰ ἀμφιβάλῃ ἂν εἴναι ἀντὸς ὁ Μεσίας; τόπο τὸ ἐκάμε διὰ νὰ
πληροφορηθῶν οἱ γαλθέντες μαδηταί· τοιότος σοχασμός τῆς συγγεγράφεως ἔστι ἡ
τέμπατρας, ἐκ οίδα. (μ) Διηκ. κεφ. ζ. 27. 38. 48.

§. 7. „Τῇ αρχῇ τῇ Γενί μηδὲ ἐθεράπευτε τὸν τυφλὸν, καὶ καφόν
„δαιμονιζόμενον· οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκέστατες, εἶπον, ὅτος ὃκ ἐκβάλλει τὰ
„δαιμόνια, εἰμὶ ἐν τῷ Βεελζεβύλ, ἔρχοντι τῶν δαιμονίων (α)· καὶ αἰτήστι
σημεῖον, ἐκ τῆς βραγῆς, καὶ ἐ λαμβάνεσιν, εἰμὶ τὸ σημεῖον Γανᾶ τῆς Προφή-
τε (β). „Εἴτι ἀυτῷ λαλεῖτος τοῖς ὄχλοις, ὥδε ἡ μήτηρ ἀυτῷ, καὶ οἱ ἀ-
γέλει φοί ἀυτῷ, εἰς ἵκεσαν ἔξω, ζητῶντες ἀυτῷ λαλῆσαι (γ)· “ αὐτοὶ
εμβὰς εἰς τὸ πλοῖον, ἐδίδασκε τὸν ὄχλον ισάμενον εἰς τὸν αἰγιαλὸν, μὲ
τὰς παραβολὰς τῆς σπείροντος, τῶν ζιζανίων, τῆς σινάπεως, τῆς ζύμης,
τῶν θηταρῶν, τῆς μαργαρίτας, καὶ τῆς σαγύνης (δ). Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέ-
λεσεν ὁ Γησῆς τὰς παραβολὰς ταύτας, διέβη εἰς τὴν πατρίδα ἀυτῷ τὴν
Ναζαρέτ· ὅπερ ἐθαύμαζον διὰ τὴν τόσην σοφίαν, καὶ δύναμιν τῶν λόγων
τοῦ, λέγοντες „, ωχ ἔτος ἐσιν δ τῆς τέκτονος Τίος; (ε).

§. 8. „Μετὰ ταύτα περιῆγεν δ Γησῆς τὰς πόλεις πάσας, καὶ τὰς
κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἀυτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ Εὐαγγέ-
λιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν
τῷ λαῷ (ζ)· ἔπειτα προσκαλεῖ τὸν Αὐτοκόλας, καὶ ἤρξατο ἀυτῷ ἀποσέ-
λεν, δύο δύο, παραγγείλας ἀυτοῖς τὰ δέοντα διὰ τὸ κίρουγμα· ὅτι Ἕγ-
γίκεν ἡ βασιλεία τῶν βραγῶν (η)· οἵτινες ἐξελθόντες διηρχούντο κατὰ κώ-
μας ἐναγγελιζόμενοι, καὶ θεραπέυοντες πανταχθε (θ) ἀυτὸς δὲ δὸς Γη-
σῆς μετέβη εκεῖθεν τῷ διδάσκειν, καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν ἀυτῶν (ι).
„Τῇ καὶ τῷ Αὐγύστῳ, ἡμέρᾳ ἐν ᾧ ἐγεννήθη δ Ἡρώδης, τῷ δύοις τε-
λεμένων τῶν γενεθλίων, ὥρχήσατο ἡ θυγάτις τῆς Ηρωδιάδος ἐν τῷ μέ-
σῳ, καὶ ἤρεσε τῷ Ηρώδῃ, καὶ ἐζήτησεν ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν τοῦ Βαπτι-
στοῦ· Αποσελας δὲ ὁ βασιλεὺς σπεκεβλάτορα, ἀπεκεφάλισε τὸν Γαλάνην
εὐ τῇ φυλακῇ, καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ ἀυτῷ ἤραν τὸ σῶμα, καὶ ἐδχ-
ψαν ἀυτὸν (κ), “ ἐτῶν ἀν λβ'. διὰ τὸ δόποιον δ Ἰωάννος γράφει δτω (λ).
„Κτείνει τέτον (τὸν Γαλάνην, δηλαδή) Ηρώδης, ἀγαθὸν ἀνδρα, καὶ τὰς Γε-
δείας κελένοντα ἀρετὴν ἐπασκῆσιν, καὶ τὰ πρὸς ἀπλύλας δικαιοτύνη, καὶ τὰ
πρὸς Θεὸν ἐυτεβεία· χρωμένοις βαπτισμῷ συνιέναι, ὀτω γάρ, καὶ τὴν βαπτί-
σιν ἀποδεκτὴν ἀυτῷ φανεῖσθαι κατωτέρω δείσας
δὲ Ηρώδης τὸ ἐπὶ τοσὸν δε πιθανὸν ἀυτῷ τοῖς ἀνθρώποις, μὴ ἐπὶ ἀπο-
δάσαι τινὶ φέρειν (πάντα γάρ ἔωκεσαν συμβελῆ τῇ ἐκείνω πράξοντες)
πολὺ κρείττον ἄγεῖται πρὶν τι νεώτερον ἐξ ἀυτῷ γενεθλι, προλαβὼν ἀνε-
λεῖν τὴν μεταβολῆς γενομένης, μὴ εἰς τὰ πράγματα ἐμπεστῶν μετανοεῖν,
καὶ δὲ μὲν ὑποψίᾳ τῇ Ηρώδῃ, δέσμιος εἰς τὸν Μαχαιρεύντα πεμφθεὶς, τάν
τῇ κτίνυσται.

Ο 3

ΚΕΦΑ'

- (α) Ματθ. κεφ. 1β'. 22. 24. (β) Ματθ. κεφ. 1β'. 39. Λαζ. κεφ. 1ά. 29. (γ)
Λαζ. κεφ. 1. 20. Ματθ. κεφ. 1β'. 46. (δ) Ματθ. κεφ. 1γ'. Μάρκ. κεφ. 8'. (ε) Ματθ.
κεφ. 1γ'. 55. Μάρκ. κεφ. 5'. 3. (ζ) Ματθ. 9. 35. Μάρκ. κεφ. 5'. 6. (η) Ματθ.
κεφ. 1. 7. 8. Λαζ. κεφ. 9'. 2. Μάρκ. κεφ. 5'. 7. (θ) Λαζ. κεφ. 9'. 6. Μάρκ. 5'.
12. (ι) Ματθ. κεφ. 1ά. 1. (κ) Ματθ. κεφ. 1δ'. 6. 10. Μάρκ. κεφ. 5'. 21. 27. Λαζ.
κεφ. 9'. 9. (λ) Α' εχαιολ. βιβλ. 1ή. κεφ. 3.

Α' ποτοκή
τῆς Πικοδ-
έρου.

ΚΕΦΑ' ΔΑΙΟΝ 5.

Περὶ τῆς Κηρύγματος, ἢ τῶν Θαυμάτων τῆς Χριστοῦ, ἐν τῷ γένεται ἀπὸ τῆς Βαπτίσματος.

§. 1.

Περὶ τὰ μέσα τῆς Μαρτίου, ἵκεσεν Ήρώδης τὴν ἀκοὴν τῆς Γηστῆς, ἢ πάντα τὰ παρὰ ἀυτῆς γενόμενα, ἢ εἰπειν· ὅτος ἐσὶν Γωάννης ὁ Βαπτιστής, ἀυτὸς ἡγέρει ἐκ τῶν νεκρῶν· ἢ ἐλθόντες ἀπίγγειλαν τῷ Γηστῇ, δηλαδὴ πῶς ετούτω συλλογίζεται ὁ Ήρώδης, ἢ ἵστις νὰ μηχανᾶται κακὸν τὶ διὰ τοῦ Γηστοῦ, ὅπερ ἀκέστας ὁ Γηστὸς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν εν πλοίῳ, εἰς ἔρημον τόπον κατ' ιδίαν (α). Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῆς Μαρτίου, Παρασκευῇ γέγοντι ὡς λέγεται ὁ Αὐγούστιος, τῇ ἀυτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος, εἰς τὸν ὅποιαν ἐγένετο ὁ γάμος ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, μὲ πέντε κοιδίνιες ἥρτες, ἢ δύο ἱχθύς, ἐχότασεν ἄνδρας τὸν ἀριθμὸν ὃς πέντε χιλιάδας (β). Οὐλίγον δὲ πρότερον ἐπιστρέψαντες οἱ Αὐτούσιοι ἀπὸ τὸ κηρύγμα, διηγήσαντο αὐτῷ, ὅτι ἐποίησαν (γ). Ήν δὲ ἐγγὺς τὸ Πάσχα, τὸ τρίτον δηλαδὴ ἀπὸ τῆς κηρύγματος τῆς Γηστῆς (τὸ ὅποιον ἐγένετο τῇ έτοι) ἡ ἑορτὴ τῶν Γενεθλίων· (δ) ἐξεύροντες λοιπὸν οἱ ἀνθρώποι τὸ σημεῖον, ὃ διαμαρτύρεται ὁ Γηστὸς Χριστὸς ἐπόιησεν εἰς τὸν πολυπλασιασμὸν τῶν ἥρτων, ἐλεγον κτ. „Γηστῆς γνὺς, ὅτι μέλλει τοι ἔρχεσθαι, ἢ ἀρπάζειν αὐτὸν, ἵνα ποιήσῃ σὺν αὐτὸν Βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ζρος αὐτὸς μόνος.“ Επειδὴ ἡ ἴναγκαόδησαν οἱ μαδηταὶ ἀπὸ αὐτὸν, γὰρ ἀπέλθωτι παρεμπρὸς εἰς τὸ πέραν Βηθσαΐδα, ἢ ιδὼν αὐτὰς βροσάντο μόνες, ἔρχεται πρὸς αὐτὰς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἢ ἐκόπασεν ἡ θάλασσα, ἢ τὸν Ηέτρου καταπούτιζόμενον, ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐσωτε (ε), Γωάν. περφ. 5'. 12. ὅπερ ἡ διὰ τὸ σῶμα αὐτῆς, τὸν βράγιον δηλαδὴ ἥρτον, διαλέγεται, ἓως εἰς τὸ τέλος τῆς κεραλαίσ.

§. 2. Περὶ τὰ μέσα τῆς Αὐτούσιας, „περιεπάτει ὁ Γηστὸς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, λαϊ, ἢ γάρ ἡδελεν ἐν τῇ Γενεθλίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτειν αὐτὸν οἱ Γενεθλιοὶ αποκτεῖναι. Τότε προσέρχονται τῷ Γηστῷ, οἱ ἀπὸ Γεροσολύμων γερμανοτεῖς, ἢ Φαρισαῖοι λέγοντες, διατὶ οἱ μαδηταὶ σὺν παραβαίνεται τὸν παράδοσιν τῶν Πρεσβυτέρων, ἢ ἀνίπτοις χερσῶν ἐδίβεται τὸν ἥρτον; (ζ).

§. 3.

(α) Ματθ. περφ. 18. 1. Μάρκ. περφ. 5'. 14. Λουκ. περφ. 8'. 7. (β) Ματθ. περφ. 18. 19. 20. Μάρκ. περφ. 5'. 41. 42. Λουκ. περφ. 9'. 14. (γ) Λουκ. περφ. 5'. 30. (δ) Γωάν. περφ. 5'. 4. (ε) Ματθ. περφ. 18. 22. Μάρκ. περφ. 5'. 45. (ζ) Ματθ. περφ. 16. 1. 2. Μάρκ. περφ. 5. 1. Γωάν. περφ. 5. 1.

§. 3. Τῇ ἀρχῇ τῇ Μαῖς ἔξελθὼν ὁ Γησῆς τῆς Γαλιλαίας, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρος, καὶ Σιδῶνος, ὅπερα θάτερευσε τὸν θυγατέρα τῆς Χανανίας (α), καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθε παρὰ τὸν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας ἀναμέσον ὄρίων Δεκαπόλεως, καὶ θάτερευε τὸν κωφὸν μουγγιλάλον, καὶ πολλὰς ἄλλας (β). πάλιν μὲν ἐπτὰ ἥρτες, καὶ ὀλίγες ἵχθυες χορταίνει τέσσαρες Χιλιάδας ἄνδρας χωρὶς γυναικῶν, καὶ παιδίων (γ) καὶ ἀπολύτως τὰς ὄχλους, ἀνέβη εἰς πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρη Μαγδαλὰ, ἦ, καὶ Δαλμανία (δ), ὅπερα οἱ Φαρισαῖοι πάλιν ζητοῦσι σημεῖον ἀπὸ τῆς Οὐρανῆς, καὶ τὰς ἀποβάλλει (ε), καὶ εἰς τὸν Βιθναῖαν ιάτρευε τὸν τυφλόν (ζ).

§. 4. Περὶ τὰ τέλη τῆς Γαλιλίας,, Ελθὼν ὁ Γησῆς εἰς τὰ μέρη Καιτανίας τῆς Φιλίππων, ὑπότα τὰς Μαδιτὰς ἀντεῖ, τίνα με λέγετοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν Υἱὸν τῆς ἀνθράκων ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπε· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τὸς ζῶντος· (η) ἀπὸ τότε ἡρέσατο ὁ Γησῆς δεικνύειν τοῖς μαδιταῖς ἀντεῖ, ὅτι δεῖ ἀντὸν ἀπελθεῖν εἰς Γεροσόλυμα, καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν Πρεσβυτέρων, καὶ Αρχιερέων, καὶ Γραμματέων, καὶ ἀποκτενθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ὥμερᾳ ἐγερθῆναι. Καὶ προσλήψθη βόμενος ἀντὸν ὁ Πέτρος, ἡρέσατο επιτιμᾶν ἀντῷ λέγων, Γλεώς τοι Κύριε, εἰ μὴ ἔσαι σοι τέτο· ὃ δε σραφεῖς εἶπε τῷ Πέτρῳ· Ὅπαγε ὅπιστα με Σατανᾶ τανᾶ, ὅτι ἐφοιτεῖς τὰ τὰ Θεῖα, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων (θ).

§. 5. Τῇ 5. τῇ Αὐγούστῳ ὑζερον ἀπὸ σωστὸς ἐξ ὥμερας, ὅτοι τῇ ἐρχομένῃ ὄγδοῃ, μετεμορφωθη ὁ Χριστὸς ἐμπροσθεύει τῶν μαδιτῶν ἀντεῖ (ι). Ήμέρᾳ Κυριακῆ, τῇ ἐπιστη, ὅτοι τῇ ερχομένῃ, θάτερευε τὸν δαιμονιζόμενον, οὐ οἱ μαδιταὶ ἀντεῖ ἐκ ὑδυνάτησαν θεραπεῦσαι (κ). Εν τῷ ἀντῷ μηνὶ, ἐνρισκόμενοι εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ πάντες θαυμάζοντες, εἰς πάντα ἀπόιτην ὁ Γησῆς προλέγει ἀντοῖς, ὅτι μέλλει ὁ Υἱὸς τῆς ἀνθράκων παραδίδοσαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενθῆσιν ἀντόν· καὶ τῇ τρίτῃ ὥμερῃ ἐγερθῆσται (λ). „Καὶ ἐκεῖθεν ἔξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐκ οὗ ἦδελεν ἡ τὸ γνῶ. (μ) „ Ελθόντων δὲ εἰς Καπερναοῦ, ὁ Πέτρος ἐγράψαν ἐν τῷ σόματι τὸ ἱχθύος εατῆρα, τελεῖ τὸ διδεκάχιον. (ν) Σιγχριζόμενῶν δὲ τῶν Μαδιτῶν, περὶ πρωτείων, τὰς οὐδετεῖ (ξ). Προστέτι διδάσκει τὸ ἐβδομηκοντάκις ἐπτὰ ἀφίέναι τῷ ἀδελφῷ, καὶ μάλιστα ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔτι καὶ τὴν παραβολὴν τῆς βασιλέως διδάσκει, ὃς ἦδελησε τυνάραι λόγουν μετὰ τῶν δέλων ἀντεῖ (ο).

§. 6.

- (α) Ματθ. κεφ. 16. 21. 22. Μάρκ. κεφ. 5. 24. (β) Ματθ. κεφ. 16. 29. Μάρκ. κεφ. 5. 31. (γ) Ματθ. κεφ. 16. 28. Μάρκ. κεφ. 9. 9. (δ) Μάρκ. κεφ. 9. 10. (ε) Ματθ. κεφ. 16. 39. Μάρκ. κεφ. 9. II. (ζ) Μάρκ. κεφ. 9. 22. (η) Ματθ. κεφ. 15'. 13. 16. Μάρκ. κεφ. 9. 17. Λαζ. κεφ. 8. 18. (θ) Ματθ. κεφ. 15'. 21. 22. 23. Μάρκ. κεφ. 9. 30. 32. 33. (ι) Ματθ. κεφ. 18'. I. 2. Λαζ. κεφ. 9. 28. (κ) Ματθ. κεφ. 18'. 28. Μάρκ. κεφ. 9. 28. Λαζ. κεφ. 9. 38. (λ) Ματθ. κεφ. 18'. 22. Μάρκ. κεφ. 9. 32. Λαζ. κεφ. 9. 44. (μ) Μάρκ. κεφ. 9. 29. (ν) Ματθ. κεφ. 18'. 24. Ι. 1. (ξ) Μάρκ. κεφ. 9. 33. Λαζ. κεφ. 9. 46. Ματθ. κεφ. Ι. 1. (ο) Ματθ. κεφ. Ι. 22. 23.

Αγανάκτη-
σις Γανόβε-
ρι Γωάννης.Ο Χριστός
διδάσκει εν
τῷ βεβ.Επλογή
τῶν οβ'. μα-
θητῶν.

§. 6. Περὶ τὰ μέστα τῆς Σεπτεμβρίου, πλησιάζεται ἡ ἑορτὴ τῶν Γράμματων ἡ σκηνοπηγία· εἰπον δὲ οἱ ἀδελφοὶ ἀυτῇ μετάβησι ἐντεῦθεν, καὶ ὅτι παγε εἰς τὴν Γράμμαν (α). „Αὐτέσειλεν Αὐγγέλας πρὸ προσώπῳ ἀν-
τῆ εἰς κάμμην Σαμαρειτῶν, ὡς ἐτοιμάσται ἀντῷ, καὶ ὅτι ἐδέ-
ξαντο ἀυτὸν ὁ δὲ Γάκωβος, καὶ Γάλανης, εἶπον· Κύριε, θέλεις
εἰπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τῆς Ουρανῆς, καὶ ἀναλῶσαι ἀυτός; (β) Εἰ-
τῇ ἀυτῇ ὁδῷ ὑπέντησαν ἀντῷ, δέκα λεπροὶ, οἵτινες πάντες ἐκαθαρίσθησαν,
(γ) „ώς δὲ ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτὴν (τῆς σκηνοπηγίας,) ἢ φαγεοῖς, ἀλλά
„ώς εν κρυπτῷ· οἱ δὲ Γράμμαι εξήταν ἀντὸν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ ἐλεγον πε-
ρὶ εἰνοῖς; (δ) ἦτον δὲ ἀυτῇ ἡ ἑορτὴ εἰς τὴν ιε. τῆς Τίσρι, ὡς εἶ εἰ μηδέ.
τῆς Σεπτεμβρίου, ἡμέρᾳ παρασκευῆ.

§. 7. Τῇ δευτέρᾳ τῆς Οκτωβρίου, μεσάστης τῆς ἑορτῆς, ἥτοι τῇ δ'. τῆς
ἑορτῆς ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, ἀνέβη ὁ Γιούσες εἰς τὸ ιερὸν, καὶ ἐδίδασκε (ε), λέγων
„πρὸς τοὺς ἄλλοις· τί με ἔτείτε ἀποκτεῖναι, ὅτι ἔνα ἄνθρωπον ἐπέβιη
„ὑγιῆ ἐν σαββάτῳ; (ζ) τὸν παράλυτον δηλαδή, τὸν ὅποιον ἐθεράπευσε
ἐν τῇ προβατικῇ κολυμβήθρᾳ, ἐν τῷ δευτέρῳ Πάσχα, ἐπειδὴ ἀπὸ ἐκείνου
τὸν καιρὸν ἔως εἰς ἀυτὸν, δὲν ἀναγνώσκεται πῶς γὰρ ἀνέβη ὁ Χριστὸς εἰς τὰ
Γεροσόλυμα. „Εὐ δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς, (τετέσι
εἰς τὰς ὅκτω τῆς σκηνοπηγίας, ὡς συνεβη τῇ ζ'. τῆς Οκτωβρίου, ἡμέρᾳ
παρασκευῆ) εἰσῆκε ὁ Ιησοῦς, καὶ ἐκράξει λέγων· „ἔάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω
„πρὸς με, καὶ πινέτω (η). Τινὲς δὲ ἤδελον ἐξ ἀυτῶν πιάσαι αὐτὸν, ἀλλά
θεῖς ἐπέβαλεν ἐπ' ἀυτὸν τὰς χεῖρας (θ). Τῇ ἐρχομένῃ ἡμέρᾳ πάλιν πα-
ρεγένετο εἰς τὸ ιερὸν, ἄγυστοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ Γραμμάτεις, καὶ Φιρισταῖοι
γυναῖκα ἐπὶ μοιχείᾳ κατειλημένην (ι). Καὶ παράγων εἰσεν ἄνθρωπον τυφ-
λὸν ἐκ γενετῆς, ὑπίστης τὰς ὄφθαλμάς εἰν Σαββάτῳ τῇ ζ'. τῆς Οκ-
τωβρίου (κ). Μετὰ τῶντα ἑκατάσισεν ὁ Κύριος Αὐτούσιος, καὶ ἐτέρας ἐβ-
δομήκοντα δύο, καὶ ἀπέσειλεν ἀυτὸς ἀνὰ δύο, πρὸ προσώπῳ ἀυτῇ εἰς πᾶσαν
„πόλιν, καὶ τόπον, ἃ ἔμελλεν ἀυτὸς ἐρχεσθαι· ὑπέερεψεν δὲ οἱ ἐβδομή-
κοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες κτ. τὰς ὅποιας διδάσκει τὴν ταπείνωσιν, καὶ
τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην μὲ τὸ παράδειγμα τῆς Σαμαρείτα (λ).

§. 8. Τῷ Νοεμβρίῳ μηνὶ εἰσῆλθεν εἰς κάμμην τινά· γυνὴ δέτις ὀνόμα-
τη, τι Μάρθα ὑπεδέξατο ἀυτὸν εἰς τὸν οἴκον ἀυτῆς (μ). διδάσκει μὲ ποῖον
τρόπον πρέπει νὰ προσεύχεται τις· εἰς τὸν παρακαλέσαντα Φιρισταῖον, διὰ
γὰ ὑπάγῃ νὰ ἀριστήῃ εἰς ἀυτὸν, εἰσελθὼν ἀνέπεσε. (ν) λέγει τοῖς φί-
λοις, τὸ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτειγόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν
μη

(α) Γωάν. κεφ. ζ. 2. 3. (β) Λεβ. κεφ. ι. 52. (γ) Λεβ. κεφ. ιζ. II. (δ) Γωάν.
κεφ. ζ. ΙΟ. II. (ε) Γωάν. κεφ. ζ. 14. (ζ) Γωάν. κεφ. ζ. 19. 22. (η) Γωάν. κεφ.
ζ. 37. (θ) Γωάν. κεφ. ζ. 44. (ι) Γωάν. κεφ. η. 2. (κ) Γωάν. κεφ. θ. I. (λ)
Λεβ. κεφ. Ι. I. 17. 33. (μ) Λεβ. κεφ. Ι. 38. (ν) Λεβ. κεφ. ια. 2. 33.

μή δυναμένων ἀποκτεῖναι . . . ὁμοίως τῷ τὸ, ὅρχτε, καὶ φυλάσσεις ἀπὸ τῆς πλεονεξίας· ὅτι ἐκ ἐν τῷ περισσέουσιν τινὶ ἡ ζωὴ ἀυτᾶς ἐξὶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἀντᾶ· ἔφρον, ταύτη τῇ νυκτὶ, ἀπαιτεῖται τὸν ψυχήν σου, ἀπὸ τοῦ· ἀδειάς μητρόπολιστας κτ. (α) Παρῆσται δέ τινες ἐν ἀυτῷ τῷ καιρῷ, ἀπαγγέλλοντες ἀυτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὃν τὸ ἄιμα Πιλάτος ἐμίξε μετὰ τῶν θυσιῶν· καὶ ἀποργιζεῖς ὁ Ιησοῦς, εἰπεν ἀυτοῖς εὖν μη μετανείτε, πάντες ὥσταύτως ἀπολεῖσθε· (β) “παρακλιγῶν ἀυτὰς εἰς μετάνοιαν μὲ τὴν παραβολὴν τῆς συκῆς, διὰ τὴν ὅποιαν ὁ ἀμπελεβρυγὸς εἶπε. Κυρίες, ἀφες ἀυτὴν, καὶ τέτο γέτοι προσέτει λατρεύει τὴν γυναικαν, ἐν Σαββάτῳ, συγκλύπτεται ἔτη δεκαοκτώ, καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις, καὶ κώμας διδάσκων, καὶ πορείαν ποιώμενος εἰς Γερεσταλήν (γ).

§. 9. , , Τῇ ἀρχῇ τε Δεκεμβρίας προσῆλθόν τινες Φαρισαῖοι, λέγοντες ἂντων· ἔξελθε, καὶ πορεύεα ἐντεῦθεν· ὅτι Ηρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι (δ)· “τῷ Σαββάτῳ λατρεύεται τὸν ὑδρωπικόν· διδάσκει τὴν ταπείνωσιν μὲ τὴν παραβολὴν λέγων·,, ὅταν κληθῆς ὑπό τινας εἰς γάμον, μὴ κατακλιθῆς εἰς τὴν πρωτοκλιτίαν· καὶ τὰς ἄλλας αρετὰς, μὲ τὴν παραβολὴν τῇ μεγάλᾳ δείπνῳ, τῇ πύργῳ, τῇ πολέμῳ. (ε) καὶ τλ'.

§. 10. Τῇ 2'. τῇ Δεκεμβρίας ἔγινον τὰ ἐγκλάνια εἰς τὴν Γερεσταλήν καὶ ἐν Χειμῶν, καὶ περιεπάτει ὁ Ιησοῦς ἐν τῷ ἰερῷ, ἐν τῇ σοῦ τῇ Σολομῶντος· Συτέστιν οἱ Γεράσαιοι, ἐὰν ἀντὸς εἴησαι ὁ Χοιρός· καὶ ἵδελον γὰ τὸν λιθάσωστι, καὶ ἔξῆλθεν ἐκ τῶν χειρῶν ἀντῶν, καὶ ἐισῆλθε πάλιν πέραν τῆς Γορδέανα· (ζ) φοβερίζων πρότερον τὸν ἀφανισμὸν τῆς πόλεως Γερεσταλήν (η)· ὅπερ, διεγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ οἱ Γραμματεῖς, ὅτι ἐτοι ἀμαρτωλὸς παραδέχεται· ἀντὸς δὲ εἰπεν ἀντοῖς τὸν παραβολὴν τῇ ἀπολωλότος προβάτῳ, τῆς δραχμῆς, καὶ τῇ Αὐσώτῳ· (θ) ἔλεγε δὲ, καὶ τοῖς ἑαυτᾶς μαδηταῖς περὶ τῆς οἰκονόμας τῆς ἀδικίας, ἔτι καὶ περὶ τῆς πλευτίας, καὶ τῆς Λαζάρου (ι), καὶ περὶ τῆς διαλύσεως τῆς γυναικὸς, ἀλλὰ πλατύτερον περὶ τῶν ὁ Ματθαῖος (κ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

(α) Λευκ., κεφ. 13'. 4. 15. 20. (β) Λευκ., κεφ. 17'. 1. (γ) Λευκ., κεφ. 17'. 6. 8.
11. 14. 22. (δ) Λευκ., κεφ. 17'. 31. (ε) Λευκ., κεφ. 18'. 3. 8. 16. (ζ) Γωάν., κεφ.
1. 22. 40. (η) Ματθ., κεφ. 17'. 37. (θ) Λευκ., κεφ. 16'. 1. (ι) Λευκ., κεφ. 15'. 1.
19. 17'. 1. (κ) Κεφ. 18'. 6. Μάρκ., 6. 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ τῆς τετάρτης, καὶ τελευταίς ἔτες τῆς Κηρύγματος τῆς Χριστοῦ,
καὶ τῶν Θαυμάτων, καὶ Παθημάτων ἀντῆς.

I.

Τῇ ἀρχῇ τῆς Γανναρίας, συμβολένει δὲ Γιστᾶς τὰς Μαδητὰς ἀντῆς, πῶς
νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τὰ σκάνδαλα, (α) καὶ περὶ τῆς εἰ ἔχετε Πίσιν ὡς
κόκκου σιγάπεως· περὶ τῆς δόλου τῆς ἀροτριῶντος, ὅτι ἡ βασιλεία τῆς Θεοῦ ἐγ-
τὸς ὑμῶν ἐσιν, ὅπε λέγει περὶ τῆς ἡμέρας τῆς Κρίσεως (β).

§. 2. Εν τῷ Φευρεφορίῳ, ἔλεγε ό παραβολὴν ἀντοῖς, πῶς πρέπει πάν-
τοτε νὰ προσεύχωνται, ὅπε διαλαμβάνει, καὶ περὶ τῆς ιριτῆς ἀδικίας, καὶ
τῆς χήνας· περὶ τῆς Φαρισαίων, καὶ Τελάνων (γ). προσέφερον δὲ ἀντῶ, καὶ τὰ
βρέφη, ἵνα ἀντῶν ἀπτηται (δ). διδάσκαλε αγαθὲ τὶ ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα
ἔχω ζωὴν ἀιώνιον κτ. εἰ δέλεις τέλειος είναι γε (ε). Τότε δὲ Πέτ-
ρος εἶπεν ἀντῶ· Ιδὲ ἡμεῖς ἀφίκαμεν πάντα, καὶ ἡκολεθήσαμέν σοι (ζ).
Περὶ τῆς οἰκαδεσπότες, τῆς ἐξελθόντος ἀμά περι μιθώσασθαι ἐργάτας εἰς τοῦ
ἀμπελῶνα ἀντῆς (η).

§. 3. Τῇ ἀρχῇ τῆς Μαρτίου, ἔγειρε τὸν Λάζαρον (θ), τινὲς δὲ ἔξ
ἀντῶν ἀπῆλθον τρός τὰς Φαρισαίων, καὶ εἰπον ἀντοῖς, ἡ ἐπόμητεν δὲ Γιστᾶς, οἱ
τινὲς σὺν τοῖς Αρχιερεῦσι συνήγαγον συνέδριον, ἐν ᾧ δὲ Καιάφας εἶπεν, ὅτι
συμφέρει ἡμῖν, ἵνα εἰς ἄνθεωπος ἀποδάνῃ· „, ἀπ’ ἐκείνης ἦν τῆς ἡμέρας, συ-
„, νεβελεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν ἀντόγ. “ Οὐ Γιστᾶς ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς
τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς πόλιν λεγομένην Ευφρατί. ἦν δὲ ἐγγὺς
τὸ Πασχα τῶν Γεδαίων, τὸ τέταρτον, καὶ τελευταῖον τῆς κηρύγματος τῆς
Χριστοῦ. „Ερύθρη ἦν τὸν Γιστᾶν, καὶ ἔλεγον μετ’ ἀλλήλων τὶ
„δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι ὁ μὴ ἔλθη εἰς τὴν ἑօρτήν (ι). ἀνδῖς ἀναβαίνει δὲ Γιστᾶς εἰς
„Γεροσόλυμα, παρέλαβε τὰς ιερὰς Μαδητὰς κατ’ ίδιαν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ
περὶ ἀντοῖς τὸν θάνατόν της, καὶ τὴν Αγάπατήν της (κ). Τότε προσῆλθεν ἀν-
τῶ ἡ μήτηρ τῶν Υἱῶν Σεβεδαίων, μετὰ τῶν Υἱῶν ἀντοῖς προσκυνᾶσα, καὶ
αἰτήσατο παρ’ ἀντῆς (λ). Εξελθὼν ἀπὸ τῆς Γεριχῶ ἴασατο τὸν Βαρτί-
μαιον τὸν τυφλὸν (μ). καὶ ἐτερον τυφλὸν ἐν τῷ ἐγγίζειν ἀντὸν εἰς Γεριχῶ

τε.

(α) Λαζ. κεφ. ι. 1. (β) Λαζ. κεφ. ι. 6. 7. 21. (γ) Λαζ. κεφ. ι. 1. 2. 3. 10.

(δ) Λαζ. κεφ. ι. 15. Ματθ. κεφ. ι. 13. (ε) Ματθ. κεφ. ι. 16. Μάρκ. κεφ. ι. 17.

Λαζ. κεφ. ι. 18. (ζ) Ματθ. κεφ. ι. 27. Λαζ. ι. 28. (η) Ματθ. κεφ. ι. 1.

(θ) Γαλά. κεφ. ι. 43. (ι) Γεών. κεφ. ι. 46. 50. 53. ἑορτ. 56. (κ) Ματθ. κεφ. ι.

17. Μάρκ. κεφ. ι. 32. Λαζ. κεφ. ι. 32. (λ) Ματθ. κεφ. ι. 20. Μάρκ. κεφ. ι. 35.

(μ) Μάρκ. κεφ. ι. 46.

ττέει εἰσερχόμενος (α). ὁ Ζακχαῖος ὑπεδέξατο τὸν Χριστὸν, χαιρῶν εἰς τὸν οἶκον ταῦτα ἦτον εἰς τὴν Γερίχῳ, καὶ λέγει τὴν παραβολὴν περὶ τῶν δέκα μνᾶν κτ. (β)

§. 4. Τῇ 12'. τῇ Μαρτίᾳ, πρὸ ἔξημερῶν τῆς Πάσχας, τῷ Σαββάτῳ ἡλικεν ὁ Γηστῆς εἰς Βιθανίαν ἐν δικίᾳ Σίμωνος τῇ λεπρῷ· ἐπόιησεν ἀυτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάργαρα διηκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἴς ἦν τῶν συνκακειμένων ἀυτῷ· ὅπερ ἡ Μαρία λίτραν μύρου κτ. ἢλειψε τὸ πόδας τῆς Γηστῆς, καὶ τὸν κεφαλὴν, καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξῖν ἀντῆς τὸ πόδας (γ). Τῇ ἐπάνυριν, ἦτοι τῇ ί. τῇ Μαρτίᾳ ἡμέρᾳ κυριακῇ, ἡμέρᾳ ὁ Γηστῆς ὄνταριον, ἐκάθισεν ἐπ' ἀυτῷ, καὶ ἔρχεται εἰς Γεροσόλυμα (δ). Καὶ τῇ ἀυτῇ ἡμέρᾳ, ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βιθανίαν, καὶ ἡὐλιόθη ἐκεῖ (ε).

§. 5. „Τῇ ἐπάνυριν, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ τῇ 13'. τῇ Μαρτίᾳ ἐξελθόντων ἀυτῶν ἀπὸ Βιθανίας, ἐπείναστε, καὶ ἵδων συκῆν μηδὲν ἔχετεν, εἰ μὴ φύλακα κατηράσατο εἰπών, μηκέτι ἐκ σῆς καρπὸς γένηται κτ. εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ ιερὸν ἥρετο ἐκβάλλειν τὰς πωλεύντας, καὶ ἀγοράζοντας (ζ). Εἶτα διδάσκει ἐν τῷ Γερῷ, ὅταν διὰ τὰς παραβολὰς ἔλεγε, τῇ ἀποσαλθέντος ὑιῶν τῆς οἰκοδεσπότας εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ τὸν τῶν γεωργῶν ἀπόγονον, ὅπερ ἀπέκτειναν, καὶ ἐδανάτωσαν τὸν Υἱὸν τοῦ διὰ τὸν ἀκρογωνιαῖον λίθον, καὶ διὰ τὰ λοιπά (η).

§. 6. Τῇ γ. πρῶτη παραπορευόμενος, εἶδεν τὸν συκῆν ἐξισαμένην ριζόθεν· καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Γεροσόλυμα· „καὶ ἐν τῷ ιερῷ περιπατήντος ἀυτῷ, „ἔρχονται πρὸς ἀυτὸν οἱ Αὐρχιερεῖς, καὶ οἱ Γραμματεῖς, καὶ οἱ Πρεσβύτεροι, καὶ λέγυσιν ἀυτῷ, ἐν ποίᾳ ἐξεσίκα ταῦτα ποιεῖς; (θ) 8ς καὶ ἀυτὸς ἔρωτῷ περὶ τῆς βαπτίσματος Γαλάνης· (ι) ὡσάντως λέγει ἀυτοῖς, ἀπόδοτε τὰ τῆς Καισαρος Καισαρι, καὶ τὰ τῶν Θεῶν τῶν Θεῶν (κ). Εὐνέκείνη τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον ἀυτῷ Σαδδακαῖοι, οἱ λέγοντες μὴ εἶναι Αὐτάσατιν, ὃς ἀμαθεῖς δείκνυσι (λ). Διαλέγεται πρὸς τάτοις διὰ τὴν μεγάλην ἐντολὴν, καὶ περὶ Χριστοῦ Υἱοῦ Δαβὶδ (μ). Περὶ τῶν καδίσκων ἐπὶ τῆς Μωσέως καθέδρας Γραμματέων, καὶ Φαρισαίων, ὃι τινες πάντα ὅταν ἀνείπωσιν ὑμῖν τηρεῖν, τηρεῖτε, καὶ ποιεῖτε· κατὰ δὲ τὰ ἔργα ἀυτῶν μὴ ποιεῖτε (ν), ἐπαινεῖ τὴν πτωχὴν Χίραι, τὴν βαλέσταν λεπτὰ δύο εἰς τὸ γαζοφυλάκιον (Ξ). περὶ τῆς ὀλέθρου τῆς Ναᾶς, καὶ τῆς κόσμου τάτων, καὶ ἐξερχόμενος τῇ Γερῷ, πολλὰ συνομιλεῖ μὲν τάς

(α) Ματθ. κεφ. κ'. 29. Λευ. κεφ. ιη'. 35. (β) Λευ. κεφ. ιθ'. 9. 12. (γ) Γωνία κεφ. ιβ'. I. Ματθ. κεφ. κε'. 6. Μάρκ. κεφ. ιδ'. 3. (δ) Ματθ. κεφ. κα. 7. Μάρκ. κεφ. ια. 7. Λευ. κεφ. ιθ'. 29. Γωνία. κεφ. ιβ'. 12. (ε) Ματθ. κεφ. κά. 17. Μάρκ. κεφ. ια. II. (ζ) Μάρκ. κεφ. ιά. 12. 15. (η) Ματθ. κεφ. κά. 33. Μάρκ. κεφ. ιβ'. I. (θ) Μάρκ. κεφ. ιά. 20. 27. (ι) Ματθ. κεφ. κά. 25. Μάρκ. κεφ. ιά. 30. (κ) Ματθ. κεφ. ιβ'. 21. Μάρκ. κεφ. ιβ'. 17. Λευ. κεφ. κ'. 7. (λ) Ματθ. κεφ. ιβ'. 23. Μάρκ. κεφ. ιβ'. 18. Λευ. κεφ. κ'. 27. (μ) Ματθ. κεφ. ιβ'. 37. Μάρκ. κεφ. ιβ'. 29. Λευ. κεφ. κ'. 41. (ν) Ματθ. κεφ. κγ'. 2. 3. Μάρκ. κεφ. ιβ'. 38. Λευ. κεφ. κ'. 46. (Ξ) Μάρκ. κεφ. κγ'. 42. Λευ. κεφ. κα. 2.

μαδητάς των (α). Λέγει τὴν παραβολὴν τῶν δέκα παρθένων, τῶν ταλάντων, τίνα τρόπου ὁ Υἱὸς τῆς ἀνθρώπων ἐλεύσεται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως (β). „Ην δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ Γερῷ διδάσκων· τὰς δὲ μόντας ἔξερχόμενος ὑπλίζετο εἰς τὸ ὅρος τὸ καλέμενον Εὐλαῖων (γ)· τῇ τετράδι πρὸ δύο ἡμέρῶν τῆς Πάσχα, ὁ Γέρδας πωλεῖ τοῖς Γεδαίοις τὸν Κύριον Γιησήν διὰ τριάκοντα ἀργύρια (δ).

§. 7. Τῇ πέμπτῃ, τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ἡτοίμασται οἱ μαδηταὶ τὸ Πάσχα· ὅφεις δὲ γενομένης ἔφαγε μετὰ τῶν μαδητῶν τὸ Πάσχα, ἢτοι τὸ πρόβατον, ἢ μετὰ τὸ φαγυτόν, βεβαιοῦ ὁ Χριστὸς τὸ Πάσχα τῆς παλαιᾶς Διαδύκτης, ἢ ἀντ' αὐτῶν λαβὼν τὸν ἄρτον, ἢ τὸ ποτήριον, διατάττει τὸ ὑπερφυὲς τῆς καινῆς Διαδύκτης μυζήριον (ε). Πλένει τὰς πόδας τῶν μαδητῶν, ἢ ἢ μικρὰν διδαχὴν, ἢ παρακύησιν, ἢ παράκλησιν ποιεῖ τοῖς ἑαυτοῖς μαδηταῖς (ζ). Καὶ τῇ ἀντῇ μοντὶ κρατεῖται ἀπὸ τὰς Γεδαίας, ἢ πρῶτου ἐισάγεται εἰς Αἴγυνην τὸν Πενθερὸν τῆς Καιάφα· δεύτερον εἰς τὸν Καιάφαν, ὅπερ ὑπέυθυνος θανάτῳ προκινοῦττεται, ἢ τρίς ἀρνεῖται ἀπὸ τὸν Πέτρον.

§. 8. „Τῇ παρασκευῇ, τῇ κγ'. τῇ Μαρτίᾳ, πρωτας γενομένης, συμβάλιον ἔλαβεν, ως θανατώσαι ἀντὸν, ἢ δύσαντες ἀπίγγαγον, ἢ παρέδωκαν ἀντὸν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ Ηγεμόνι (η), ἢ μὲν ὅλον ὅπερ ἐδύνοντο οἱ Γεδαιοί, κατὰ τὰ ἀνύκοντα τῷ ἑαυτῶν νόμῳ, γὰ τὸν θανατώσωσι, χωρὶς ἀδείας τῷ Ηγεμόνος, ως γίνεται φυνερὸν ἀπὸ τὸν Στέφανον ὅπερ ἐφένεσσαν, ἢ ἀπὸ τὸ ί. κεφ. παραγ. λά. τῇ Κάνεν. „Λάβετε ἀντὸν ὑμεῖς ἢ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν, κρίνατε ἀντόν· (τότο γὰρ ἐδόθη ἀντοῖς παρὰ Ρωμαίων, ἢ όμως εἰς τὰ πολιτικά, ἢ ἐγκληματικά) αἰτίαν δὲ τῇ Γητῇ ἐπαράσησαν, ὅτι εἶπεν ἑαυτὸν Βασιλέα, μιδεμίαν ἄλλην αἰτίαν ἐφόροντες, διατέτο εἶπον τῷ Πιλάτῳ, „ἥμιν ὃκ ἔξειν ὀδένα ἀποκτεῖναι (θ).

§. 9. Τῇ τρίτῃ ὥρᾳ εἰσάρωσαν ἀντὸν, ἐπειδὴ ἀντοὶ διεμοίραζον τὴν ἡμέραν εἰς ὥρας τέσσαρας (ι), ως εἰπομεγ (κ). ὁ δὲ Ιωάννης (λ) λέγει ὥραν δὲ ἦν ὡσεὶ ἔκτη· ἢ λέγει τοῖς Γεδαιοῖς ἵδε ὁ Βασιλεὺς ὑμῶν.

§. 10. Γενομένης δὲ ὥρας ἔκτης, σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἐώς ὥρας ἐννάτης (μ) ἢ τῇ ἐννάτῃ ὥρᾳ, ἐβόησεν ὁ Γιησῆς λέγων Ήλί, Ήλί, Λαμὰ Σαβαχθανί; (ν) ἐξ ὧν τὸ μὲν Ήλί Ήλί, Εβραικὸν ἐσὶ, τὸ δὲ λοιπὸν Συριακὸν, διὰ νὰ καταβάλῃ τὰς Γεδαιάς ὅπερ μεγαλοφρονεῖσιν εἰς τὸν Εβραικὸν διάλεκτον, ἢ καταξιώσῃ ἐτέρας γλώσσας, ἵνα πλη-

ρω-

(α) Ματθ. κεφ. κδ. I. Μάρκ. κεφ. κγ'. I. Λαζ. κεφ. κά. 5. (β) Ματθ. κεφ. κδ. I. (γ) Λαζ. κεφ. κά. 37. (δ) Ματθ. κεφ. κε'. 2. 14. Μάρκ. κεφ. κδ. 2. 10. Λαζ. κεφ. κβ'. 1. 3. (ε) Ματθ. κεφ. κε'. 19. 26. Μάρκ. κεφ. κδ. 16. 22. Λαζ. κεφ. κβ'. 14. 19. (ζ) Γωάν. κεφ. κγ'. κδ. 16. 15'. ἢ κε'. (η) Ματθ. κεφ. κε'. I. (θ) Γωάν. κεφ. κη. 31. (ι) Μάρκ. κεφ. κε'. 25. (κ) Γέρδας Κεφαλαιον ι. παραγ. α. τῆς Εισαγωγῆς τῆς παρέσσης Εκκλησιαστικῆς Γεοργίας. (λ) Κεφ. κδ'. 14. (μ) Μάρκ. κεφ. κε'. 33. (ν) Ματθ. κεφ. κε'. 46.

ρωδῶσι διὰ μέσον ἀυτῶν τὰ περὶ ἀυτὸν ῥητά· διότι ἔμελλε νὰ ἀπλώσωσι τὴν περὶ τέταυ γνῶσιν ἐπὶ πάντα τὰ ἔστι, καὶ ὡχὶ μόνον εἰς τὰς Εὐβοίας (α) καὶ αὐθις ἀφεῖς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσε (β). Πρὸ τῆς ἐστάθρας θάπτεται ἀπὸ τὸν Γ' ὁστήν, καὶ Νικόδημον (γ) τῷ σαββάτῳ ἐκείτο εν τῷ μνήματι.

§. II. Επαύτε λοιπὸν ὁ Κύριος ἡμῶν Γησῆς Χριστὸς ὑπέρ ἡμῶν ἐκεστίως, Θεὸς ὣν ἀληθινὸς, καὶ τέλεος ἀνθρώπος, τῶν εὐ ἀυτῷ δύο φύσεων, μηδαμῶς ἐπιδεχομένων μερισμὸν, ἢ διαιρεσιν, καὶ ἐν Σταυρῷ γάρ, καὶ ἐν Τάφῳ ἀμέριστος ἐμεινεν ἡ οἰκουμενία τῶν δύο φύσεων, ἐν αἷς γνωρίζεται ὁ εἰς, καὶ μόνος Κύριος ἡμῶν Γησῆς Χριστὸς, ὁ μονογενὴς Υἱός, καὶ Λόγος τῆς Θεᾶς τῆς ζωῆς, ὃς ὑπέμεινε διὰ τῆς Σταυροῦ, τὸν θάνατον, ἵνα ἀγιάσῃ τὰ σύμπαντα, μὲ τὸ ἴδιον τὰ Λίμανα, καὶ ἐξαγοράσῃ ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρχας τῆς θάνατος, καὶ ἐλευθερώσῃ τῆς δυνατείας τε· διαβόλου, καὶ τῆς τυραννίδος τῆς θανάτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Περὶ τῆς Αὐγαστεως τῆς Χριστῆς, καὶ τῶν μετὰ τὴν Αὐγαστινήν γεγενημένων.

§. I.

Τῇ κέ. τῆς Μαρτίου μηνὸς, ἡμέρᾳ ἐπιφωσκέσῃ Ηλίου, τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, ὅτοι τῇ ἀπὸ ἀυτῷ κληθέσῃ Κυριακῇ, ὅρθρος βαθέως, ἀνέση ἐκ νεκρῶν ὁ Γησῆς Χριστός (δ) ἀλλὰ καθὼς ἐκεῖνοι ὅπερ ἀνασύνθησαν ἀπὸ ἀυτὸν προτύτερα, ὄντες ἐπτά· τρεῖς μὲν ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαδήκη ἀ. ὁ Υἱὸς τῆς Σαραφθίας ὃν ἔγειρεν ὁ Ηλίας· β'. ὁ Υἱὸς τῆς Σεμανίτιδος, ὃν ἀνέσησεν ὁ Ελιστραῖος· γ'. ὁ σρατιώτης, ὃς τεθαμμένος πλησίον τῆς Ελιστραίς ἐξεπύδητεν ὡς ἐκ τῆς πυρός· τέσσαρες δὲ ἐν τῇ Νέᾳ Διαδήκη ἀ. Ή θυγάτιο τῆς Αρχισυναγώγης· β'. ὁ Υἱὸς τῆς χήρας· γ'. ὁ Λάζαρος· δ'. οἱ ἐν τῇ Χριστῇ Αὐγαστεῖ ἐγερθέντες, πάντες αὐτοὶ ἐκοιμήθησαν, ὃ δὲ ὄγδοος, ὃς Κύριος ἡμῶν ὀκτέτη ἀποδημήσκει, θάνατος ἀυτῷ ὀκτέτη κυριένει (ε) Παθότος δὲ τῆς Κυρίου, ἡ θεότης ἀυτὲς ἀπαθής διέμενεν, ὧτε θυῆσιν ἐδέξετο, ἀπαγε ἀπὸ τῆς Χριστιανῆς μία τοιαύτη δόξα, ἀπαθής γάρ τὸ Θεῖον, καὶ ἀ-

P 3

θάνα-

(α) Επιφάν. αἰρέσ. ἔθ. πιρανγ. ἔσ. σελ. ψυχ. γραμ. λγ. βιβλ. β'. τόμ. β'. ἐκδ. Κολων. αγχβ'. (β) Μάρκ. κεφ. 14. 37. (γ) Μάρκ. κεφ. 14. 42. Ματθ. κεφ. 15. 54. Λαζ. κεφ. κγ'. 50. Γωάνν. κεφ. θ'. 38. (δ) Ματθ. κεφ. κκ'. 1. Μάρκ. κεφ. 15'. 1. Λαζ. κεφ. ιδ'. 1. Γωάνν. κεφ. κ'. 1. (ε) Πρὸς Ρωμ. κεφ. 5. 9.

δάνατον, ἀλλὰ συμπαρθά μὲ τὴν ἐνωθεῖσαν ἀντῇ καθ' ὑπόσασιν ὁμοσίους ἥμιν, καὶ ὁμοιοπαθῆ σάρκα, ἐπειδὴ καὶ οἰκειώδη τὰ πάθη τῆς σαρκὸς οἰκογονίκως, χαριζόμενος ἡμῖν διὰ τῆς μυστικῆς βρέστεως, τῷ ἀληθῆς σώματός τε, καὶ εἰματος τῷ λογικῷ ἀμνῷ, ἀφεστιν ἀμαρτιῶν, καὶ ζωὴν αἰώνιον.

§. 2. Αὐτας λοιπὸν, δὲν ἀνέβη εὐθὺς εἰς ἀρμάς, ἀλλὰ δέλων γὰρ εἴτε τὸ μαθητάς τι, ὡς λέγει ὁ Γερός Αθανάσιος, ἔχοντες τοῦ ἡμέρας μήνα μείνη εἰς τὸν κόσμον, ὄπτανόμενος ἀυτοῖς, ἵτοι φαινόμενος εἰς ἀντέξ, συνομιλῶν τὰ πρὸς εἰρήνην, ἀγάπην, καὶ ὁμόνοιαν· καὶ ἀ. ἐφάνη τῇ ἀντέ Μητρὶ Παναγίᾳ Θεοτόκῳ, ὡς οἱ πιστοὶ ὅσιοις πιεσύνοι β'. ἐν τῇ δόδῳ ἐφάνη εἰς τὸ δύο γυναικας ὅταν πιάνεται τὸς πόδας τι, τὸν ἐπροσκύνησαν (α). γ. Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ ἀφ' ἣς ἐκβεβλήκει ἐπτὰ δαιμόνια (β). δ. Σίμωνι τῷ Πέτρῳ (γ) ἐ. τοῖς πορευομένοις εἰς κώμην, ἢ ὕδομα Εμμανᾶς (δ). ε'. τοῖς μαθηταῖς, γ. τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ὄπτας ἥταν συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Γεδείων, ἀπόντος τῷ Θωμᾷ (ε). ζ'. τῇ ἀ. Απριλίοις μεβ ἡμέρας ὄκτω (τῆς Ανατάσεως) πάλιν ἔσω, ἵσταν οἱ μαθηταὶ αὐτῇ καὶ Θωμᾶς μετ' ἀνταντῆς. Εὐρχεται ὁ Γιητὸς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔση εἰς τὸ μέσον, ἢ εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν (ζ). η. ἐφανέρωτεν ἐαυτὸν πάλιν ὁ Γιητὸς τοῖς Μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβερίαδος (η). θ. ὥφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ. ι. ὥφθη Γακάβω (θ). Εν ποίᾳ δὲ ἡμέρᾳ ἀντανταντῆς ἦτορις ἡκολεύθησαν, εἶναι ἀβέβαιον, εἶναι δικαὶος ἀναμφίβολον, διότι δὲ ἡ μερῶν τεσσαράκοντα ὄπτανετο τοῖς μαθηταῖς, οἷς καὶ παρέσητεν ἐαυτὸν ζωῆτα, μετὰ τὸ παθεῖν ἀύτον ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, ὡς ὁ Δεκάς φησι, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τῷ Θεῷ (ι).

§. 3. ΙΑ'. Καὶ τελευταῖον τῇ μ. ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς Ανατάσεως, τῇ ἐτῶ Μαΐου, ἐφάνη τοῖς μαθηταῖς συναυλιζόμενος ἐν τῷ ὄρει τῶν Ελαιῶν. Ὁρεν καὶ τὴν χαράθεν ἐπαρσιν ἐποίησετο, διότι, παρήγγελεν ἀυτοῖς ἀπὸ Γεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἔως δὲ ἐνδύτησθε δύναμιν ἐξ θυρῶν. Εξήγαγε δὲ ἀντέξ ἔξω ἐώς εἰς Βηθανίαν, καὶ ἐπέρας τὰς χειρὶς ἀντέ ἐνλόγησεν ἀντέξ - - - καὶ διέση ἀπὸ ἀντῶν, καὶ ἀγεφέρετο εἰς τὸν θρανόν (κ), καὶ νεφέλην ὑπέλαβεν ἀντὸν ἀπὸ τὸν ὄφθαλμαν ἀντῶν (λ), ἐκάθισεν εἰς δεξιῶν τῷ Θεῷ, καὶ καθίστε ἡχοὶ χρόνων, ἀπὸ κατατάσεως πάντων (μ), δέ τοι γάρ εἰς χειροποίητα ἀγιας εἰσῆλθεν ὁ Χριστὸς ἀγτίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς ἀντὸν τὸν θρανὸν νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τῷ Θεῷ ὑπὲρ ἡμῶν, κατὰ τὸν Μακάριον Παῦλον (ν).

§. 4.

- (α) Ματθ. κεφ. καὶ 9. (β) Μάρκ. κεφ. 15'. 9. (γ) Δεκ. κεφ. καὶ 34'.
 (δ) Δεκ. κεφ. καὶ 33. (ε) Γαλά. κεφ. καὶ 19. (ζ) Γαλά. κεφ. καὶ 26. (η) Γαλά.
 κεφ. καὶ 1. (θ) Πρὸς Κορινθ. Α'. κεφ. καὶ 6. 7. (ι) Πρέμ. κεφ. καὶ 3.
 (κ) Πρέμ. κεφ. καὶ 4. Δεκ. κεφ. καὶ 50. 51. (λ) Πρέμ. κεφ. καὶ 9. (μ) Μαρκ.
 κεφ. 15'. 19. Πρέμ. κεφ. καὶ 21. (ν) Πρέμ. Εβραι. Επις. κεφ. καὶ 24.

§. 4. Τῇ ἑταῖρον ἀπὸ τῆς Αὐγαλίψεως, καὶ τῇ πεντηκοσῇ ἀπὸ τῆς Αὐγασάσεως ὑμέρᾳ κυριακῇ (ἡ πρώτη Πεντηκοσή ἐστὶ τῆς καινῆς διαδύνης) ὡραὶ τρίτη τῆς ὑμέρας, ιε'. ώστις τῇ Μαΐῳ, „, ἐγένετο ἄφρω ἐκ τῆς 8ορθῆς ἢχος ὥστε φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν τὸν οἶκον, καὶ ἦσαν καθάμενοι οἱ μαδηταὶ (α) κατελθόντος τῇ Λγίᾳ Πνεύματος ἐν ἔιδει πυρίνων γλωσσῶν, εἰρὶ ἐνα ἔκαστου ἀυτῶν, ὅπιστι περίπτερον διδέκα, μετ' αὐτῷ ἦν ἡ Μήτηρ τῆς Γηστῆς, καὶ ἐγεπλήρωσαν ἀπακάπταντες ἐκχυθέντος ἐπ' ἀυτοῖς δακτύλεσσα, καὶ ἥρξαντο λαλεῖν ἐτέραις γλώσσαις, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδει ἀυτοῖς ἀποφθέγγεσθαι (β). Καὶ ἀυτὸς βέβαια εἰχὴ δὲ ἄλλο τί, εἰμὶ διὰ νὰ διαδοθῇ ἡ διδασκαλία τῆς Εὐαγγελίου εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην· γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθε τὸ πλῆθος, καὶ συνεχύθη, ὅτι ἥκεν εἰς ἔκαστος τῇ ἴδιᾳ διαλέκτῳ λαλέντων ἀυτῶν· ἐξίσαντο δὲ πάντες καὶ ἐδάυαν μαζού (ὅπερ τῇ ἀυτῇ ὑμέρᾳ) σαδεῖς ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἔδεσκα, ἐπῆγε τὴν φωνὴν ἀυτᾶς, καὶ διὰ τῆς πρώτης ἀυτῆς διδαχῆς, „, ἐβαπτίσθησαν, καὶ προστεθῆσαν τῇ ὑμέρᾳ ἔκεινῃ ψυχαὶ ὡσὲ τρισχίλιαι, ἀσμένως ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον ἀυτοῦ (γ).

§. 5. Τότε δὲν ἦτον μὲ τὰς ἔνδεικα Μαδητὰς, Γέδας ὁ Γρικαριώτης, διότι προδότης τὸν Γηστήν, καὶ γενόμενος ὀδηγὸς τοῖς συλλαββόσιν ἀυτὸν, πεσὼν ποιηνῆς, ἐλάκησε μέσος καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σωλάγγα ἀυτοῦ· καὶ διὰ τοῦ οἱ Απόστολοι, καὶ ὅσοι ἦσαν προσκυρτερεῦντες ὅμοδυμαδον (ἐν τῷ ὑπερώῳ) ἐν τῇ προσευχῇ, καὶ τῇ δεύτερῃ, αὐτὸν ἐξιταντὸν τὸν καλλιεργείαν Βαρσαβῶν, Υἱὸν ὅντα τὸ Αλφαίη, καὶ ἀδελφὸν Γακώβη τὸ Μιχαῖον, ὃς ἐπεκλήθη Γέδας, καὶ Ματθίαν, καὶ προσευξάμενοι ἔδωκαν κλήρους ἀυτῶν, καὶ ἐπεσεν ὁ κλῆρος επὶ Ματθίαν (ἐνα καὶ αὐτὸν ὅντα τῶν τῆς Κυρίου Μαδητῶν) καὶ συγκατεψυφίδι μετὰ τῶν ἔνδεικα Αποσόλων, ὡς μάρτυρα γενέσθαι καὶ ἀυτὸν, τῆς τῇ Κυρίᾳ Αὐγασάγεως (δ).

§. 6. Γινόμενα τοιάυτα ὑπερφυῖ, καὶ θεῖα ἀποτελέσματα εἰς τοιῦτο τρόπον, καὶ φανεῖσα τοῖς πλεοστι, περιβόητος, καὶ παράδοξος ἡ τῇ Σωτῆρος ὑμῶν Γηστῇ Χριστῇ Αὐγασάτι, καὶ ἡ εἰς φραντὸς Αὐγαλίψι, ὁ Πιλάτος, ὃς τότε ἡγεμόνευεν εἰς τὴν Γεδαίαν, ἐγραψε καταλεπτῶς πρὸς τὸν Τιβέριον Καισαρα, τὰ περὶ Χριστᾶ, ἐπειδὴ παλαιὰ συνίδεικα ἦν εἰς τὰς Ήγεμόνικας τῶν ἐδυῶν, καὶ φανερώνωσι τῷ κυβερνήτῃ τῆς Βασιλείας, ἦτοι τῷ βασιλέι, τὰ παρὰ ἀυτῶν καινοτομέμενα, διὰ νὰ μὴν λανθάνῃ τὸν Βασιλέα, τὶ τῶν γινομένων· ὁ ὅποιος Τιβέριος ἀκάτας τὰς τε ἄλλας θαυματοργίας τῇ Χριστῇ, καὶ ὅτι μετὰ θάνατον ἀνασὰς ἐκ νεκρῶν, ὡς Θεὸς παρὰ τοῖς πολλοῖς ἐπιζένετο, εφανερώστε τάντα ταῦτα τῇ Συγχλήτῳ, ἦτις ὡς λέγεται, δὲν ἐδέχθη τοιούτοις λόγογου, ἵσως κατὰ τὸ φαινομένον, διατὶ πρῶτον ἀυτὴ δὲν ἐδοκίμασε καὶ ἐκύρωσε τὰ τελεθέντα, κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον τῶν Φαρισαίων, ἦτοι νὰ μήν

Τελευτὴ
κακὴ τῆς
Γέδα.

Ματθίας
ἐκλέγεται
εἰς τόπον
τῆς Γέδα.

Ο Πιλάτος
γράφει πρὸς
Τιβέριον τὰ
περὶ Χριστᾶ.

(α) Πράξ. κεφ. β'. 2. (β) Πράξ. κεφ. β'. 4. (γ) Πράξ. κεφ. δ'. 6. 14. 41.
(δ) Πράξ. κεφ. ἀ'. 14. 18. 23. 26.

Ο Τιβερίους
ρωμαϊώνει
μέρη σύρεις
προς τὴν
τῆς Χριστᾶ
διδασκαλίαν

Μαρτυρία
Γωσήπης πε-
ρὶ Χριστᾶ.

μὴν δεοποιεῖται τὶς ἀνευ τῆς ψύχες, καὶ δοκιμῆς τῆς Συγκλήτε, ἀλλὰ ἡ ἀληθεία ἦν, ἡ κακία, καὶ ἡ ἀπίστια τας, διὰ τέτο δὲν ἐδέχθησαν τὰ περὶ τῆς Χριστᾶ· ἀλλὰ δὲ Τιβερίους μείνας εἰς τὴν προτέραν την γνώμην, δὲν συλλογίσθη, ὅτε ἐποίησε τὶς ἀτοπον κατὰ τῆς τῆς Χριστᾶ διδασκαλίας, ἐμάλισθε εφοβέριζε θάνατον εἰς τὰς κατηγόρias τῶν Χριστιανῶν, ὅτων ἡ Θεία Πρόσωπον νεύστατα εἰς τὴν καρδίαν τῆς Τιβερίους, ἵνα δὲ λόγος τῆς Εὐαγγελίας ὅπερ τότε εἶχεν ἀρχὴν, διαδράμοι ἀνεμποδίζως εἰς πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην. Αὐτάγων τὸν Εὐστέβιον Παμφύλαν (α).

§. 7. Περὶ τῆς Κυρίων ἡμῶν Γιηστᾶ Χριστᾶ, καὶ Φλάβιος δὲ Γάργυπτος, γράψει ὅτι τῷτο κατὰ λέξιν (β), γίνεται δὲ κατὰ τάτον τὸν χρόνον, Γιηστᾶς σοφὸς ἀνὴρ εἴγε ἄνδρα ἀντὸν λέγειν χρόνον. ἦν γάρ παραδόξων ἔργων ποιητής, διδάσκαλος ἀνθρώπων, τῶν ἡδονῶν τὸν ἀληθῆ δεχομένων. καὶ πολλὰς μὲν Γεράσιμος πολλὰς δὲ καὶ Εὐλογικὰς ἐπιγάγετο. Οὐ Χριστὸς ἔτος ἦν. καὶ ἀντὸν εὐδεῖται τῶν πρώτων ἀνδρῶν παρὸν ἡμῖν σκυρῷ ἐπιτετιμηκότος Πιλάτος, ὃν ἐπάνταγτο οὕτης πρώτον ἀγαπήσαντες. ἐφάνη γάρ ἀντοῖς τρίτην ἔχων ἡμέραν πάλιν ζῶν, τῶν θείων προφητῶν, τὰ ἀντά, καὶ ἄλλα μικρά θαυμάτων, εἰς δὲ νῦν τῶν Χριστιανῶν ἀπὸ τῆς διδασκαλίας ἀπέλειπε τὸ φῦλον. (γ)

§. 8. Εκ τῶν εἰρημένων συμπέρανομεν, ὅτι ἡ Βασιλεία τῶν βρανῶν, ἐκηρύχθη ὑπὸ Γωάννη τῆς Προδρόμου, τῆς Χριστᾶ, καὶ τῶν Αποστόλων, καὶ ὅτι ἀντὶ ἡγγικεν, καὶ ὅτι πρώτον τα θεμέλια τῆς Εκκλησίας, ἦν δὲ Χριστὸς συνάγεις, καὶ συνήστας μὲ τὸ τίμιον ἀντὸν Λίμνη περιεποιήσατο, ἔντε τῇ Γεράσιμῳ, τῇ Γαλιλαίᾳ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ Παλαισίνῃ ἐδιδάσκουτο, καὶ ἐβεβριώνετο δὲ λόγος μὲ τὰ ἀπειρά θαύματα (γ). Τέτα δικαὶος ἦταν προετοιμασίαι, καὶ προοίμια, εἰς τὰ παραμικρὰ πέρατα τῆς Παλαισίνης περιγράφομενα (δ), αλλὰ καταβολὴ ἀντὶ τῆς Εκκλησίας εἰς πάντα τὴν οἰκουμένην ἐξαπλώσαται τετά τὴν ἐνδοξον Αὐτάλυφιν τῆς Χριστᾶ, διὰ τέτο καὶ δὲ Σωτὴρ τελειώτας τὸ ἔργον, πρὶν ἀνέβη εἰς βραγύς, ἥλθε, καὶ ἐση εἰς τὸ μέτον τῶν μαθητῶν, καὶ λέγει ἀντοῖς εἰρήνην ὑμῖν, καθὼς ἀπέειπε με δὲ πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς (ε) Πορευθέντες εἰς τὸν Κότυρον ἀπαντα κηρύξατε τὸ Εὐαγγελίον πάσῃ τῇ κτίσει (ζ). Μαρτυρεῖτας πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες ἀντὸς εἰς τὸ ὄνομα τῆς Πατρὸς, καὶ τῆς Υἱοῦ, καὶ τῆς Αγίας Πνεύματος, διδάσκοντες ἀντὸς τηρεῖν πάντα ὅτα ἐνετείλαμεν ὑμῖν (η). Πρόδηλον ἦρα ἐσὶ εἰς τῶν εἰρημένων, ὅτι ἐνετείλατο ἀντοῖς συνάξει τὴν Εκκλησίαν ἀπὸ πάντων τῶν τῆς οἰκουμένης ἁδύων, καὶ ταύτην συνήστατε διὰ τῆς Εὐαγγελίας, καὶ τῶν

Mu-

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. β'. κεφ. β'.

(β) Γεράσιμ. Αρχαιολ. βιβλ. ιη. κεφ. ξ.
(γ) Ματθ. κεφ. δ'. 17. 23. καὶ ι'. 7. Μάρκ. κεφ. ά. 15. 39. καὶ ι'. 7. Λευκ. κεφ. 2. 10. καὶ ι'. 17. (δ) Ματθ. κεφ. ιε'. 24. (ε) Γωάνν. κεφ. ι'. 19. 21. (ζ) Μάρκ. κεφ. 15. 15. (η) Ματθ. κεφ. καὶ 19. 21.

Μυσησίων, ἦν ἀυτὸς ὁ Χριστὸς ὑπέσχετο νὰ ἀσφαλίσῃ, καὶ νὰ φυλάξῃ πάντοτε διὰ τῶν ἐπακολευσάντων σῆμειων (α).

§. 9. Αὕτη δὲ τῆς τε Παναγίας Πνεύματος προσωπίας, καὶ τῆς χωρίσματος τῶν γλωσσῶν, δὲν ἐδύνοντο οἱ Ἀ' πόσολοι, κατὰ τὴν δοξεῖσαν ἀυτοῖς παρὰ τὴ διδασκάλια ἐντολὴν, νὰ ἔκτελέσωσιν ἀυτὸ τὸ ὑπέργυμα, διὰ τοῦτο, δὲν ἐπορεύθησαν εἰς ἄπαντα τὸν κόσμον ἐνδὺς μετὰ τὴν ἐτολὴν τῆς διδασκάλιας, ἀλλ' ὑπομείναντες μικρὸν, καθὼς παιδίγγυειλεν ἀυτοῖς ἀπὸ Γερασολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἵνας ἀν κατέλθῃ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἄγιον ἐπ' ἀυτές, τὸ ὄποιον πρὶν ἀγαληφῆ ὑπέσχετο νὰ ἀποσείλῃ ἀυτοῖς μετὰ τὴν εἰς τὸν αὐτὸν Πατέρα επάνοδον, εἴς τοῦτο, μετὰ δέκα ἡμέρας ὡς εἴρηται κατελθόντος, λαβόντες τὴν ἐξ ὑψών δύναμιν, καὶ μὲ τὸ ὑπερφύες χάριτμα τῶν γλωσσῶν δυγαρμάδεύτες, ἐξῆλθον εἰς τὸ κήρυγμα (β).

§. 10. Αλλ' οὐτε ἐνδὺς χωρίσματος ἀπὸ Γεροσολύμων ἐξῆλθον οἱ Ἀ' πόσολοι εἰς τὸ κήρυγμα, διότι ἐπερπεγεν ἀρχὴν τῆς κηρύγματος νὰ ποιήσωσι ἀπὸ τὴν Γερασαλήμ (γ), διὰ τέτοιο μερικὸν καιρὸν διέτριψαν ἐκεῖ, καθὼς ἐκ τῆς ἐπομένως κεφαλαίως θέλει γίνει φανερὸν, διὸ διὸ μέσου τῶν θαυμάτων τῶν πολλῶν ὅπερ ἐγίνοντο, ὁ Κύριος ἐπρόσθεττεν εἰς τὴν Εκκλησίαν, ἐκείνας ὅπερ ἐπίσημον καθ' ἡμέραν (δ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ τῆς Κηρύγματος τῶν Ἀ' ποσόλων, ἐν τῇ Γεδαιίᾳ,
καὶ ἐν τοῖς πέριξ ἀυτῆς.

§. 1.

Τῷ ἀυτῷ ἔτει, ἐμετὰ πολλᾶς ἡμέρας μετὰ τὴν Πεντηκοσίην, ἀναβαίνων ὁ Πέτρος ὥρᾳ μὲ τὸν Γωάννην εἰς τὸ Γεράνη ἐπὶ τὴν ὡραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐννάτην, καὶ ποιήσας ὑγιῆ τὸν χωλὸν, τὸν ἐπὶ τῆς Ορεαίας Πύλης τῆς Γερᾶς ἴσαμενον, „χωλὸν ἐκ γενετῆς, λέγων ἀυτῷ, δὲχω, τέτοιο σοι δίδωμι, ἐν τῷ ὄνόματι Γῆστος Χριστοῦ τὸ Ναζωραϊτες ἔγειρε, καὶ περιπάτει (ε), καὶ λαλῶν τὸν λόγον τῆς Εὐαγγελίας, μὲ τὴν δευτέραν τὰ δημηγορίαν, ἐπίσημον εἰς τὴν πίσιν τῆς Χριστοῦ, ψυχὰς τῶν ἀκεσάντων ὥστει χιλιάδας πέντε.

Ο' Πέτρος
ιατρεύει τὸν
χωλόν.

(α) Ματθ. κεφ. κή. 20. Πρόδει. κεφ. ἀ. 8. 1δ'. 3. Πρόδεις Εβραι. κεφ. β'. 4.
(β) Πράξ. κεφ. ἀ. 4. 8. Λαζ. κεφ. ιδ'. 49. Γωάν. κεφ. 1δ'. 26. 15'. 13. (γ) Λαζ.
κεφ. κή. 47. Πράξ. κεφ. ἑ. 25. 28. (δ) Πράξ. κεφ. β'. 42. (ε) Πράξ. κεφ.
γ'. 6.

τε· δὶ αὐτὴν τὴν αἰτίαν, ὁ Στρατηγὸς τῆς Γερεῖς, καὶ Σαδδικαῖς ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο εἰς τύρων εἰς τὴν αὔριον, καὶ ὅτῳ φοβερίζουσι τοὺς, τὰς ἄφησαν μηδὲν ἐυόπισκοντες τὸ πῶς κολασται αὐτοὺς (α).

Οἱ Πέτροι
δανατάρει
τὸν Αὐτοῖν
καὶ τὴν Σάπ-
φειραν.

Θεοῦδας μά-
ργος.

Γέδας Γα-
λιάτος.

Εὐλογὴ
τῶν διαικό-
νων.

Γάκωβος
ἀδελφόθεος
πρώτος Ε'-
πίσκοπος
Γεροσολύ-
μων.

§. 2. Υἱερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας, ὁ Πέτρος θανατώνει μὲν δριμὺν ἔλεγχον τὸν Αὐτοῖν, καὶ τὴν Σάπφειραν διὰ τὸ νοσφίσασι αὐτές ἀπὸ τῆς τιμῆς τῆς Χωρίς, τετέσι τὸν παράξενον σφετερισμὸν ὅπερ ἐπίηγσαν, εἰς τὰ ἐδικάτας, ὅπερ θεληματικῶς ἀφίερωσαν τῷ Θεῷ κτ. καὶ ὅτῳ μᾶλλον προσετέθεντο πιεύοντες τῷ Κυρίῳ πλήθη ἀνδρῶν τε, καὶ γυναικῶν, καὶ οὐσιανδρος ἐξ Γερσαταὶ μονέσι Εκκλησίᾳ, ὅτεν οἱ Αρχιερεῖς, καὶ οἱ Σαδδικαῖοι ἔβαλαν πολλὰς τῶν Α' ποσόλων ἐν τῷ γένει δημοσίᾳ, ἵτοι εἰς φυλακὴν, Αγγελος δὲ Κυρίς διὰ νυκτὸς ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὸς, Ὅνερον ἀνεδίδομσαν παρὰ τῇ Αρχιερεώς, διὰ τὰς ὅποις ἀποκρίνεται ὁ Νομοδιδάσκαλος Γαμαλιὴλ (β), διηγύθμενος τὸ παράδειγμα τῷ Θεοῦδα Μάγῳ, ὃς, ἐπιτροπεύοντος τῆς Γεδαίας Φάδε, πεῖθει πολὺν λαὸν, νὰ λάβῃ τὰ ὑπάρχοντά τε, καὶ νὰ τὸν ἀκολεύθηστον ἔως εἰς τὸν Γαρδάνην πολιμόν, διότι ἔλεγε πῶς εἶναι Προφήτης, καὶ πῶς μὲν τὸ πρόσαγμα τὰ διαιρῶν τὸν ποταμὸν, νὰ τὰς ἐυκολύνῃ τὴν ὁδόν· καὶ θῶ λέγων ἡπάτησε πολλὰς. Οἱ Φάδος δῆμοις δὲν τοὺς ἄφησε νὰ χαρώσι διὰ πολὺν καιρὸν τὴν ἀφροσύνην τοὺς, ἀλλ' ἐπειμένει κατ' αὐτῶν ἴππικὸν σράτευμα, τὸ ὅποιον αἰφνιδίως πίπτων ἐπάνω τοὺς, πολλὰς ἐφόνευσε, καὶ πολλὰς ἐπίασε ζῶντας· τὸν δὲ Θεοῦδαν ὃν ζῶντα ἐλαβον, τὸν ἀπεκεφάλισαν, καὶ ἤφεραν τὴν κεφαλήν τε εἰς Γεροσόλυμα. Εὐσέβιος ἐκ τῆς Γαστήρας γραψῆς (γ). Εἴτε ἀναφέρει καὶ τὸ παραδειγματικόν τοῦ Γαλιλαίων, ὃς μελά τὸν Θεοῦδαν ἡγέρθη εἰς τὰς ἡμέρας τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ἐπλάγεσε λαὸν ἱκανὸν πορεύομενον ὅπιστα ἀντί, καὶ ἐκεῖνος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅστοι ἐπειδούσι ἀντίῳ διεσκορπίσθησαν. Καταπειθέσις λοιπὸν οἱ Γεδαῖοι εἰς τοὺς λόγους τῆς Γαμαλιὴλ, ἐδειραν τοὺς Α' ποσόλας, παρόγγυγειλαν νὰ μὴ κινεῖταισι, καὶ ἀπέλυσαν ἀντί. Οἱ δὲ ἀπόσολοι ἐπορεύοντες ἀπὸ προσώπων τῆς συνεδρίας κτ. (δ).

§. 3. Τῷ ἀντίῳ ἔτει, πληθυνόντων τῶν μαθητῶν, προσκαλεσάμενοι οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπον· βάτι ἀρεσὸν ἐσὶν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τῆς Θεᾶς διακονεῖν τραπέζαις - - - καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος - - - καὶ ἐξελέξαντο τοὺς ἑπτὰ διαικόνους, ὃν πρώτος ἦν Στέφανος, ὃς ἐλεύθερος ήτη ἀπὸ τῆς Γεδαίας τῇ ιερᾷ. τῷ Δεκεμβρίᾳ (ε). Τότε δὲ καὶ Γάκωβον τὸν ἀδελφὸν τῆς Κυρίας, τὸν Υἱὸν διλαδὸν Γαστήρ τὸν Τέκτονος, πρώτον ισορρόπιον, νὰ ἐλαύνει παρὰ τῶν Α' ποσόλων τὸν τῆς ἐν Γεροσόλυμοις Επισκοπῆς Θρόνον.

(α) Πρεσβ. κεφ. δ. 3. 4. (β) Πρεσβ. κεφ. έ. 5-10. 14. 18. 19. 28. 34.
(γ) Εὐκλητ. Γερε. βιβλ. β'. κεφ. 14. (δ) Πρεσβ. κεφ. έ. 37. 40. καὶ 5. 2. (ε) Πρεσβ. κεφ. 5. 59. 60.

γον. Αὐτάγγωδε τὸν Εὔστέβιον (α), καὶ τὸν Βαρώνιον (β). Εἳναι λοιπὸν ὁ τῆς Ρώμης Εὐπίσκοπον θρόνος, πρῶτος νομίζεται παρὰ τῶν Λατίνων διὰ τὸν Πέτρον, πολὺ πλέον τὰ Γεροσόλυμα πρέπει νὰ πρωτεύωσιν ἀπὸ τὴν Ρώμην, ὅτι Γάλικαν τὸν ἀδελφὸν τὸν Κυρίον πρῶτον Εὐπίσκοπον ἐν ἀυτοῖς γεγονότα, καὶ ἀπὸ ἀυτὸν τὸν Κύριον, καὶ τὸν μαρτυρικὸν πρῶτον τελειώσαντα δόρμουν· καὶ ἐὰν ἀπὸ τὴν ποιότητα τῶν προσώπων, τὸ πρωτεύειν τοῖς ἀνθρώποις προέρχεται, ἐξάπαντος τὰ Γεροσόλυμα πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ πρωτεῖον, διότι καὶ Πέτρος, καὶ πάντων ἡμῶν θέλει ἔχει τὸ κράτος, καὶ πρωτεῖον, ἀυτὸς ὁ δεσμότης, καὶ πλάνης, ὁ πρῶτος, καὶ μέγας Αρχιερεὺς, ἡ πηγὴ πάσης ζωῆς, καὶ Αρχιερατικῆς τάξεως, ἐν αὐτῇ τῇ πόλει τῶν Γεροσολύμων, καὶ τὴν Γέννησιν, καὶ τὴν διατριβὴν εἰχε, καὶ ἐαυτὸν ὑπὲρ τῆς τῷ κόσμῳ σωτηρίας ιεράτευσεν, εἰλλαὶ ἀς ἀφῆσωμεν τὰ τῶν Λατίνων, διότι ἡ φιλαρχία τας εἶναι κάτιος.

§. 4. Τῷ ἀπομένῳ ἔται τῷ γινομένῳ διωγμῷ εἰς τὴν Εὐκλησίαν τὴν ἐν Γεροσολύμοις, οἱ διασπαρέντες μαδηταὶ κατὰ τὰς χώρας τῆς Σαμαρείας, καὶ Γαλαταὶ διεπέρασαν ἐναγγελιζόμενοι τὸν λόγον (γ) ἂν καὶ ἀυτὸς ὁ διωγμὸς ἡγέοθη πικρὰ τῶν ἔχθρῶν τὸν Χριστὸν, διὰ ἀφανισμὸν, καὶ ἐξάλειψιν τῆς πρὸ οὐλῆς θεμελιωδείσης Εὐκλησίας, ἀλλὰ ὅμως ὁ Θεὸς εἰς ἀνέγνωσιν αὐτῆς, μετέβαλεν αὐτὸν, εἰς περισσότερον πληθυσμὸν, διότι ὁ Φίλιππος εἰς τῶν ἐπτὰ Διακόνων, καταβὰς εἰς πόλιν Σαμαρείας, ἐκήρυξεν τὸν Χριστὸν, ἀντοῖς τοῖς θσιν ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἐπίερεψεν εἰς τὴν πίσιν τὸ Γιοττὸν Χριστὸν, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ Σίμωνα, καὶ τρόπερον ἦν ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, μαγεύων, καὶ εκσατικάς ποιῶν, τὰς ἐν Σαμαρείᾳ (δ). „Αἴνωσαντες δὲ οἱ ἐν Γεροσολύμοις „Απόσολοι, ὅτι δέδεκται ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον τὸ Θεῖον, ἀπέσειλαν πρὸς „ἀντὸς Πέτρου, καὶ Γιωάννην - - - οἵτινες ἐπετίθενται τὰς Χεῖρας ἐπὶ αὐτῶν, „καὶ ἐλάμβανον Πνεύμα Αγίου - - - - πολλὰς τε κωμαὶ τῶν Σαμαρείων ἐναγγελίσαντο, καὶ ὑπέερεψαν εἰς Γεραταλῆν. Αὐγγελος δὲ „οειτῶν ἐναγγελίσαντο, καὶ ὑπέερεψαν εἰς Γεραταλῆν. Αὐγγελος δὲ „Κυρία ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον καὶ εἶπεν· ἀνάζητι, καὶ πορεύα κατὰ μεσημέριαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβάνταν, ἀπὸ Γερασαλῆς εἰς Γάζαν. Καὶ „μάνας ἐπορεύθη, (καὶ ἐβάπτισε) Ευνόχου Αἰδίοπα δυνάσην, Κανδάκης „Βασιλίσσης Αἰδίοπων (ε)..”

§. 5. Κατὰ τέτον τὸν Χρόνον λέγεται, ὅτι Μαρία, ἡ Μαγδαληνή, ὡς μὲ τὴν Μάρθαν, Λάζαρον, καὶ Γάτων τὸν ἐκ τῆς Αριμαθείας, ἐστῆλην εἰς Μασσυγλίαν τῆς Γαλιλίας, ὡς λέγεται Βαρώνιος, ἡ κατὰ ἄλλας εἰς Ρώμην (ζ), ἀπὸ τῆς Μαγδαληνῆς εἰς Μασσυγλίαν, ἡ Μαρσιλίαν, μὲν ὅλον ὥπερ ὁ Βαρώνιος διαχορὸν τῆς Μαγδαληνῆς εἰς Μασσυγλίαν, καὶ Μαρσιλίαν, μὲν ὅλον ὥπερ ὁ Βαρώνιος διαχορὸν τῆς Μαγδαληνῆς εἰς Μασσυγλίαν, καὶ Μαρσιλίαν, μὲν ὅλον ὥπερ ὁ Βαρώνιος διαχορὸν τῆς Μαγδαληνῆς εἰς Μασσυγλίαν, Ιδε τὸν Βαρώνιον τόμῳ πρώτῳ χειρογράφῳ, σελ. σβ'. Εὐδόσ. Εὐνότ.

Φίλιππος
κηρύττει εἰς
Σαμαρείαν.

Βαπτίζει
τὸν Ευνόχον
Κανδάκης.

Q 2

τὴν

(α) Εὐκλησ. Γεωρ. βιβλ. β'. κεφ. ἀ. καὶ κγ. (β) Χεοντ. τόμ. α. σελ. εψβ. Εὐδόσ. Εὐνότ. φψέ. (γ) Περέξ. κεφ. ἄ. 1. 4. (δ) Περέξ. κεφ. ἄ. 9. 10. (ε) Περέξ. κεφ. ἄ. 14. 17. 25. 26. 27. 28. (ζ) Αμφιβάλλοντα διὰ τὸν ἔρχοντα Μαρσιλίαν τῆς Μαγδαληνῆς εἰς Μασσυγλίαν, καὶ Μαρσιλίαν, μὲν ὅλον ὥπερ ὁ Βαρώνιος διαχορὸν τῆς Μαγδαληνῆς εἰς Μασσυγλίαν, καὶ Μαρσιλίαν, μὲν ὅλον ὥπερ ὁ Βαρώνιος διαχορὸν τῆς Μαγδαληνῆς εἰς Μασσυγλίαν, Ιδε τὸν Βαρώνιον τόμῳ πρώτῳ χειρογράφῳ, σελ. σβ'. Εὐδόσ. Εὐνότ.

τὴν παρανομίαν, καὶ μισθοφοίναν τῶν Εβραίων· τότε δὲ ἀκέτας ὁ Τιβέριος τέσσον ὥργιόδην, ὅπερ ἐρχόμενος εἰς Ρώμην ὁ Πιλάτος, καὶ οἱ Λ'ρχιερεῖς ἔπειροσαξε νὰ θανατωθῶσιν (α). Η Μαγδαληνὴ Μαρία, ὡς λέγεται τινὲς, ἔφερεν εἰς Εὐφετον, καὶ τὸν ἐρυθρὸν λίθον, ὅπερ ἦτον ὡς ἐνα κῆκος ἀγδρὸς, ἐπάνω τῆς ὅποις ὁ Χριστὸς μετὰ τὴν ἐκ τῆς Σταύρου κατάβασιν, τυλιχθεὶς μὲν ανεροτάφια, ἀλεύφει μὲ σμύρνην κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Εβραίων, ὅρα πρὸς τοὺς ἄλλους ἢ Γεράνην τὸν Κίνναμον.

Ἐπιστοφὴ
Παῦλος.

§. 6. Τῷ τριακοῦσῷ ἔκτῳ ἔτει τῆς τῆς Χριστῆς Γεννήσεως, καὶ τῷ τρίτῳ τῆς ἀντετοκούσεως, τῇ κατετοκούσεως, ἔγινε θεόδεν ἡ ἐπιστοφὴ τῆς Σαῦλου, ἡ ἐν τῷ πορεύεσθαι ἀυτοῦ, καὶ ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ, κατὰ τῶν μαθητῶν τῆς Κυρίου, ὃς ἀπὸ διώκτης, ἔγινεν Αὐτοκόλος, καὶ ἐπειδὴ ἔπειτον ὥστε λεπίδες ἀπὸ τῶν ὄφδαλμῶν ἀπεῖ, ἐκήρυξε τὸν Χριστὸν, ὅτι ὅτε ἐξείνει ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ (β). Πρῶτον μὲν ἐν Δαμασκῷ, ἀπὸ ἑκεῖ δὲ ἀπῆλθεν εἰς Αἴραβίαν, καὶ παλιν ὑπέστρεψεν εἰς Δαμασκὸν, ἐπειτα μετὰ ἔτη τρίμηνης ἀγῆλθεν εἰς Γεροσόλυμα ἰσορῆσαι Πέτρον (γ) κτ. Οὐ, ἐπιλαβόμενος ὁ Βαρεγάβας ἥγαγε πρὸς τὸν Αὐτοκόλον, καὶ διηγήσατο ἀντοῖς πῶς ἐν τῷ δόδῳ εἶδε τὸν Κύριον (δ), καὶ ἐπιμείνας πρὸς τὸν Πέτρον ἡμέρας δεκαπέντε ἐτερού τῶν Αὐτοκόλων ἐκ εἶδεν, εἰκῇ Γάκκων τὸν ἀδελφὸν τῆς Κυρίου (ε) ἀπερχόμενον οἱ λοιποὶ Αὐτοκόλοι εἰς Ἰούκην γυμναῖς τῷ λόγῳ τῆς Ευαγγελίας, ἢν μετ ἀυτῶν εἰσπορευόμενος, καὶ ἐκπορευόμενος ἐν Γερασαλήμ, καὶ παρῆσται αἰσθόμενος ἐν τῷ ὄνοματι τῆς Κυρίου Γιοῦ. „Ελάλει τε, καὶ συνεζήτει πρὸς τὰς Εὐλητίας· οἱ δὲ ἐπεχείρησαν ἀυτὸν ἀνελέσαι. Επιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ φοι κατήγαγον ἀυτὸν εἰς Καισάρειαν καὶ εξαπέσειλαν ἀυτὸν εἰς Ταρσὸν τὴν ἑαυτὲς πατρίδα (ζ) ὅπερ ἐνηγγελίζετο τὴν πίσιν, ἵν ποτε ἐπόρθει, ὡς καὶ ἐπειτα εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας, καὶ Κιλικίας (η).”

§. 7. Πρὸς τέτοις δὲ σημείωσον, ὅτι Γεννίνος, ὁ Μάρτιος καὶ Φιλόσοφος, ἐν τῷ πρὸς Τρύφωνα διαλόγῳ, λέγει περὶ τῶν Γεράσαιων. „Καὶ τὸ μόνον ως μετενοήσατε μαθόντες ἀυτὸν ἀνασάντα εἰς γερῶν, ἀλλ', ὡς προειπούν ἀγδρας Χειροτονήσαντες ἐκλεκτὲς εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἐπέμψατε, καὶ εὔστοντες ὅτι αἰρεσθήσεται ἡ θεός, καὶ ἀνομος ἐγγίγεται ἀπὸ Γιοῦ τινὸς Γαλατῶν πλάνων, ὃν σαυρωσάντων ἡμῶν, οἱ μαθηταὶ ἀυτοῦ κλέψαντες ἀντὸν τῆς μημάτως νυκτὸς, ὅπόθεν κατετέθη αἰφελωθεῖς ἀπὸ τῆς γαύρης, πλανῶσι τὰς ἀνδρώπτες λέγοντες ἐγγίγερθαι ἀυτὸν ἐκ γερῶν, καὶ εἰς ἡρανὸν ἀνηλικυδεῖναι κτ. ”

§. 8.

(α) Γέδε κατωτέρω ἀριθ. 16. (β) Πράξ. καθ. 9. 20. (γ) Πράξ. Γαλάτ. καθ. 17. (δ) Πράξ. καθ. 9. 27. (ε) Πράξ. Γαλάτ. καθ. 18. 19. (ζ) Πράξ. καθ. 28. (η) Γαλάτ. καθ. 21. 23.

§. 8. Λοιπὸν παύων ὁ Συμός, καὶ ἡ ὄρμὴ τῶν Γεδαίων, ὅπερ εἶχον κατὰ τῶν τε Χριστῶν μαδιτῶν, ἐπειδὴκαὶ ὁ Αὐτοκράτωρ Τιβέριος, μὲ δημόσιον διηγήσθη ἀπώλεια Δάνατον τοῖς τῷ Χριστιανῷ κατηγόροις, ως γράφει ὁ Τερτιλιανὸς (α). „Αἱ Εκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς Γεδαίας, καὶ Γαλατίας, καὶ Σαμαρείας εἴχον εἰρήνην· οἰκοδομέμεναι, καὶ πορευόμεναι τῷ φόβῳ τῆς Κυρίου (β), κατὰ τὸν ἔπειδον χρόνον ὁ Παῦλος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγελίον εἰν τῇ Σύρᾳ, καὶ Κιλικίᾳ. „Οὐ δὲ Πέτρος καταβὰς τόπει εἰς Λύδον, εὗρεν ἄνθρωπον Λινέαν ὄνοματι ἐξ ἑταῖρος ὀντούς κατακείμενον ἐπὶ κραββάτῳ, ὃς ἦν παραλελυμένος, ιάσατο ἀντόν. Εν δὲ τῇ Γόπτῃ ἀνέσησε τὴν ἥδη τεθνηκεῖαν Δορκάδα· ὅπερ διέμενεν ἡμέρας ἱκανὰς παράλιη Σίμωνι βυρσεῖ (γ). Μετὰ δὲ τὸ ἀποστῆλαι τὸν Κορυνθίου τὸς δύο ἀντόνοις, καὶ τὸν σρατιῶτην τὸς καλέσοντος τὸν Πέτρον ἐκ τῆς Γόπτης εἰς Καισάρειαν, ἐκσάσις ὁπέτεον ἐπὶ τὸν Πέτρον πρόσωπον. γενόμενον, καὶ θεωρεῖ τὸν ἀρχόντην ἀνεωγμένον, καὶ καταβαῖνον ἐπὶ ἀντόνοις σκεῦος τοῦ, ως ὅδόνην μεγάλην - - - ἐν ὁ μῆνιος πάντα τὰ τελεάποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία (δ) κτ. τὸ θεῖον δηλαδήνος ἀντόνοις διὰ τὸ τοιτέλος δράματος, οἷς δεῖ τὸ Εὐαγγέλιον κηρυχθῆναι, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσι. Εἰσελθὼν δὲ ὁ Πέτρος τῇ ἐπάνυριον εἰς τὴν Καισάρειαν, βαπτίζει ἀντόνοις τὸν Κορυνθίου σὺν παντὶ τῷ οἰκῳ ἀντόνοις (ὅς πρῶτος τῶν ἔθνῶν πιστεύσας ἐβαπτίσθη) τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἔθνῶν προσενέγκων τῷ Θεῷ (ε).

§. 9. Μετ' ἑπτακαὶ ἡμέρας ἀναβάντα τὸν Πέτρον εἰς Γεροσόλυμα, διεβαθύνειος πρὸς ἀντόνοις οἱ ἐκ περιθομῆς πιστοὶ, λέγοντες οἴτις πρὸς ἄνδρας ἀχροντοῦ θυσίαν ἔχοντας εἰσῆλθες, καὶ συνέφρυγες ἀντόνοις· ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος ἐξαίθελον αντόνοις καθεῖται, ὑπεραπελογύμενος, καὶ προσγράφων τῷ Θεῷ τὴν τῶν ἔθνῶν ἐπιστροφήν. „Οἱ δὲ ἀκθανάτες ταῦτα ἡσύχασαν, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεού λέγοντες, οἵα γε καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν ἐδιδεῖ εἰς ζωὴν (ζ).”

§. 10. Κατὰ τοῖς τὰς Χρόνιας παραγγίνεται Γάκωβος ὁ τῆς Ζεβεδαίας εἰς τὴν Γαστανίαν, ἵνα κηρύξῃ τὸν λόγον τῆς Εὐαγγελίας, ως τινὲς λέγοτι, καὶ εἰς τὸ φθινώπορον τοῖς τῷ χρόνῳ - - - αἱ ὄποιαι ἐβδομάδοντα Εβδομάδες τῆς Δανιὴλ ἀποκεφαλεῖται, ἢνοι τε οὐκέτη (η).

Q 3

§. II.

Γάκωβος ὁ τῆς Ζεβεδαίας, κηρύττει εἰς Γαστανίαν.

- (α) Εὐ τῇ Αὐτοκρατίᾳ ἴπερ Χριστιανῶν. (β) Πρεξ. κεφ. Ψ. 31. (γ) Πρεξ. κεφ. Ψ. 32. 33. 36. (δ) Πρεξ. κεφ. Ι. 10. ΙΙ. 12. (ε) Πρεξ. κεφ. Ι. 24. (ζ) Πρεξ. κεφ. ΙΑ. 2. 18. (η) Εὐλειπέτες τὸ νόμιμον, ἵστας δηλοτὸς καὶ εἰς τὸν ἀντόνοις ὄπερην ὁ Γάκωβος εἰς Γαστανίαν, ἐπλήρωθηται αἱ Εβδομάδες τῆς Δανιὴλ. Επειδὴ δῆλος ὁ καιρὸς τῆς ἀρχῆς τῆς ἐπιφεύγουσας τῶν οὐκέτων ὄπερην συμπληρεῖσθαι τὰς 70. Εβδομάδας, διὰ τοῦτο, καὶ ἀδηλος ὁ καιρὸς πότε ἐπληρώθησαν. Οὐσιος ἐπιδυμεῖται ἀσταγμωσθεῖ, τὰ ὑποκομήματα Γεωάν. Στεφάνος Μενοχία, εἰς τὴν Γεραφήν.

§. 11. Οὐ δέ Βιτέλλιος λαβὼν τὴν Ἕγεμονίαν τῆς Συρίας, διορίζει ἐπίτροπον τῆς Γεδίσιας τὸν Μάρκον Πιλάτον πέμπει εἰς Ρώμην νὰ ἀπολογηθῇ ἔμπροσθεν τῆς Τιβερίας, δύο χρόνοι ὅμως ἀπέρασται πρὶν φθάσῃ εἰς Ρώμην, καὶ τότε ἦν ἀποδημός ὁ Τιβερίδης, τῷ ὅποις ὁ διάδοχος Γάϊος Καλλιγόλας εἴξωρίζει τὸν Πιλάτον εἰς Βιένναν τῆς Γαλλίας, ὥπτε, εἰς τοσανταῖς συμφορὰς, λέγεται περιέπεσεν, ὥπτε ἀκηλπισμένος μόνος τῷ ἐθνικῷ φαντασμῷ, (α) εἰλα τιμωρῶν ἀυτὸν ἡ Θεία δίκη εἰς ὄλγυον κακοδίου, καθὼς γράφει ὁ Εὐσέβιος (β), ὅρα καὶ τὸν Γάστηπον. (γ) Παρὰ τῇ ἀυτῇ Βιτέλλιος ὑπερεῖται καὶ ὁ Καιῆφρος τῷ ἀρχιερατικῷ ἀξιώματος, ὃς ἀπὸ τὴν λύπην τῷ μόνος τῷ ἐθνικῷ φαντασμῷ, καθὼς λέγεται ὁ Κλήμης Ρωμαῖος· ἔτι δὲ καὶ ὁ Αὔγουστος ὁ πενθερὸς ἀυτῆς κακῶς ἀπολέσθη, καὶ ὑπερεῖται ἡ Θεία δίκη τῆς παρανόμεις, κατὰ τὸν Γάστηπον, καὶ Νικηφόρου τὸν Κάλλισον.

§. 12. Εἴπομεν ἀγωνέων, ὅτι καθ' ὃν καρδὸν ἔγινε μέγας διωγμὸς εἰς τὴν Εκκλησίαν, διεσταρησαν πάγιες οἱ μαθηταὶ ἀπὸ τῆς Σλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ, ἀπελθόντες ἢ μόνον εἰς τὴν Γεδίσιαν, καὶ Σημάρειαν, καὶ Γαλιλαίαν, ἀλλὰ πορρῷ ἔρωτα διώδευσαν, φθάσαντες ἥστις εἰς τὴν Φοινίκην, εἰς τὴν Κύπρον, καὶ τὴν Αὐτούχειαν, ὥπτε ἐκήρυττον τὸν λόγον τῶν δαίσιοις - - - καὶ ἦν χειρὶ Κυρίων μετ' ἀυτῶν πολὺς τε ἀοιδῶς πιζεύσας ἐπέέρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. Ήκένθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ἀτα τῆς Εκκλησίας τῆς ἐν Γεροσολύμοις περὶ ἀυτῶν· καὶ ἐξαπέσειλαν Βαρουάβαν διελθάνειν ἥστις Αὐτούχειας, ὃς παραγενόμενος, καὶ ἴδιων τὴν χάριν τῆς Θεᾶς, ἐχάρη πτ. ἐξῆλθε δὲ εκεῖδεν εἰς Ταρσόν, ἐν ἦν ἐνρωτὴ τὸν Σαῦλον, ἥγαγεν αὐτὸν εἰς Αὐτούχειαν. Εγένετο δὲ ἀυτὸς ἐνικυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ Εκκλησίᾳ, καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανὸν (δ), χρηματίσαι τε πρῶτον ἐν Αὐτούχειᾳ τὰς μαθητὰς Χριστιανὰς, τὰς πρότερον Ναζωραῖας, καὶ Γαλιλαίας, καὶ ὡς ἐρρέθη ἀνωτέρῳ. "

§. 13. Σημειώτεον, ὅτι τὸ ὄνομα τῶν Γεδίσιων, οἵτινες, καὶ λαὸς θεῖος ἐκλήντο, ἐπαυτες τώρα, ἐπειδὴ ἐξαλείφειν ὁ λαὸς ἐκεῖνος ἀπὸ τὴν βίβλον τῆς ζωῆς διὰ τὴν καταφρόνησιν, ὥπτε διὰ τὴν ἐδελομακίαν τῆς ἐδειξεν πρὸς τὸν Μεστίαν, καὶ μετεβλήντη εἰς τὸ γλυκύτατον ὄνομα τῶν χριστιανῶν, τατέσι τῶν κεχρισμένων, ὥτῳ γὰρ ἡ τῆς Θεᾶς Εκκλησία λαμβάνει παρὰ ἀυτῆς τὴν Χριστή, εἰς ὃν πιζεύει, καὶ τὸ ὄνομα, καὶ τὰς ἐνεργεσίας ὥπτε σημαίνει ἀυτὸν τὸ ὄνομα· καθὼς τὸ παλαιὸν κακὸν οἱ δίκαιοι ἔλαβον ἀξιώματα ὄνομα σιῶν,

(α) Οὐ Πιλάτος ἐξωριθεὶς παρὰ Γαῖς Καλλιγόλα εἰς Βιένναν τῆς Γαλλίας, εἰς τοιαύτην ἀπελπησίαν, καὶ λύπην κατέπεσεν ὥπτε μόνος τῷ ἐθνικῷ φαντασμῷ τῆς ἐξορίας της, λέγεται τηνὲς πῶς διὰ προσκυνῆς τῆς Αὐτοκράτορος ἐθνικώδη ἀλλὰ εἰς τέτονες μεριμναν ἀπόδειξεν ἐχεστι.

(β) Εκκλησ. Γρ. ιηφ. ζ. βιβλ. β'. (γ) Γεδίσι. Αἴχιοι. βιβλ. η'. (δ) Πράξ. ιηφ. 19. 21. 25.

σιῶν; ὅτε ἐδόθησαν προπόντες εἰς καθ' ἓν αὐτὸς, καὶ οὐταν ἀρμόδια
ὑπροσήκοντα, ὡς τῷ Αὐτοκέφαλῳ ἐδόθη ὄνομα, τὸ φίλος Θεός, καὶ δὲν θέλει
εξαλειφθῆναι· τῷ δὲ Ιάκωβῳ, τὸ νὰ ὄνομάζεται Γεράσιμος, καὶ δὲν θέλει αὐτοιώ-
σεῖ· τοις Αὐτοκόλοις τὸ βανεργές, τετέξι Τοῖς βροντῆς, καὶ εἰκόποκαταλειφ-
θεῖται· καὶ τῇ Αὐγίᾳ Μαρίᾳ τῷ Παρθένος, καὶ εἰκόπηται. Επιφά-
νιος (α), γεννώμενη σὺν ἄξιοι τῆς ἐπωνυμίας ἡς εἰλύφαμεν, ὡς γὰρ ἂν ἀλ-
λω ὄνοματι καλεῖται πλειστον τέττα, ἔτος ωκεῖται τῷ Θεῷ. Γυνάτιος εὐ-
τῇ πρὸς Μαγγησίας ἐπισοδῆ.

§. 14. Πληρωθέντος τόινυν τῇ ἐνιαυτῇ, Βαρυάβας, καὶ Σαῦλος ἀναβαί-
νεσιν εἰς Γεροσόλυμα φέροντες τὰς εἰλευμοσύνας, ἃς ἡ ἐν Αὐτοκέφαλοις Εκκλη-
σίᾳ απέσειλε πρὸς τὰς ἐν Γεροσολύμοις Πρεσβυτέρους, „διὰ τὸν μεγαλύντην
„μὲν, ὃν ὁ Αὐγίαβος ἐν Αὐτοκέφαλα ἐσήμανε διὰ τὴν Πνεύματος μέλειν ἐ-
„τεθαῖ εἴφερεν τὴν Οἰκουμένην, ὃςις καὶ εὑρέθη ἐπὶ Κλαυδίῳ Καίσαρος
„(β). Βαρυάβας δὲ καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν εἰς Γεροσόλυμα πληρώσαντες
„τὴν διακονίαν, συμπαραχλαβόντες καὶ Γαλάνην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον
„(γ).”

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ.

Περὶ Γαΐας Καλιγόλα, καὶ Τίτου Κλαυδίου, τῶν Αὐτοκέφαλο-
ρων, καὶ τῶν γενομένων ἐπὶ ἀντῶν ἐν τῇ τε Χριστῷ Εκ-
κλησίᾳ.

§. I.

Τελευτήσαντος τῷ Αὐτοκέφαλος Τιβερίῳ τῇ ιε'. Ἡ τῇ κ. τε Μαρτίῳ ἐν
ἔτει ἀπὸ τῆς Χριστῆς Γεννήσεως λῆ. Ζήσαντος ἔτη οῇ. καὶ βασιλεύσαντος
περὶ πετρῶν καγκύλων, δέχεται τὴν βασιλείαν, Γαϊός ὁ Τίτος τῷ Γερμανικῷ, καὶ
τῆς Αὐγεριππίνης, τὸν ὄποιον καὶ Γερμανικὸν Καλιγόλαν ἐπωνόμαζον. Οὗ-
τος τὸ πρῶτον ἐκυβέρνει τὸ βασίλειον σωφρόνως, καὶ δικαίως· τέλος πάντων
δύο ζεύνεις αφ' ἐλαύθε τὴν βασιλείαν, ὑπερηφανεύεις, καὶ ὑπερβάς τὰ
δριμὰ τῆς ἀνθερωπίνης φύσεως, ὥντικαστε τὸν ἑαυτόν τα Θεού· καὶ ἔσειλεν εἰς
πᾶσαν πόλιν, καὶ χώραν ἀγάλματά τε, νὰ τὰ ἐγγέρωσιν εἰς τὰς οὐαὶς· τὸν
δὲ Γεροσολύμων Ναὸν, ἐπόσαξε Νέον ιερὸν νὰ ὄνομάζηται. Εἰς τοσαύτην
ἀδεσμον μανίαν ἐπεσεν, ὅτε ἐνίνετο τὰ τῶν γυναικῶν ἱμάτια, ἐπλεκε-
τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς τε ὡς αἱ γυναικες, καὶ γυναικίζομενος, καὶ ποιῶν πᾶ-
σαν

Γαΐας Κα-
λιγόλας.
Αὐτοκέφα-
λως.
Α' πὸ Χειρ.
Γεν. 38.
Χαρακτήρ
Γαΐας.

(α) Κατὰ Αὐτοκέφαλον Μάρτιον. (β) Πρεάτ. κεφ. ιά. 28. 29. 30. (γ) Πρεάτ. κεφ. ιβ'. 25.

σαν αἰσχρεργίαν, ἐτέλει ἑορτάς, καὶ παράδοξα μυσήρια, καὶ τόσον μαρώτατας, καὶ ἀνοσιώτατος ἔγινε, καὶ τόσας αἰσχρεργίας ἐπόιησεν, ὅπεραίσχυνεται τις νὰ τὰ περιγράψῃ, καὶ τὰ δύο ὁ Αὔγουστος, καὶ ὁ Τιβέριος ἐσύντηξαν μὲ τὴν πολυκαιρίαν, ἀυτὸς εἰς μίαν ἥμέραν τὰ ἐξόδευταν ἀνάγνωσον περὶ τέτα τὸν Δίωνα (α) τὸν Γάστηπον (β), καὶ ἄλλας, ἀπὸ δὲ τῆς Λατίνας Σεβτώνιον (γ), τὸν Αὐγοῦλιον τὸν Οὐκτωρα (δ), καὶ τὸν Εὔτροπιον (ε).

Ηερόδης
Αγρίππας
ὑγείρων τῆς
Ιεράλιας.
Ηερόδης
Αντίππα
ἔξορθεται,
κακῶς τε
λευτᾶ.
Θλιβερὸν
τέλος τῆς
τῆς Ηερόδιδος κο-
ρασίας.

§. 2. Βασιλεύσας λοιπὸν ἀυτὸς ὁ Γάιος, ἐνθὺς κατέζησεν Ηγεμόνια τῆς Τετραρχίας Φιλίππα, καὶ Λιβανίς, Ηρώδην τὸν Αγρίππαν, μίον Αριστοβέλη, καὶ ἀνεψιὸν Ηρώδεα τὸν Λσκαλωνίτη, τὸν ἐυρισκόμενον ἐν φυλαχῇ διὰ προσαγγῆς Τιβερίου. πρὸς τέτοις ἐδωκέ τε, καὶ τὴν Τετραρχίαν Ηρώδεα Αντίππα, τὸν ὄποιον ὑσερῶν ἀπὸ δλα τε τὰ ὑπάρχοντα, καὶ δεσμεύσας σὺν τῇ Κυναικὶ ἀντεῖ Ηρώδιαδί, ἐξώισεν εἰς Λεγύδηνον τῆς Γαλατίας, ὅπερ ἡ κακῶς ἐτελέστησε. ἢ δὲ κακῶς ὁρχισταμένη κόρη ὑπὸ τῆς γῆς κατεκοδι, ἵτοι ἥνοιξεν ἡ γῆ κατέτην κατέπιε (ἕτε χώστης τῆς ἀντὴν γεννησάσης ἔχιδνος) ὅρη περὶ τέτο τὸν Γάστηπον (ζ), καὶ τὸν Εὔτροπιον (η).

§. 3. Αὐτὸν τὸν Γάιον ἰσερεῖ Φίλων ὁ Γεδαῖος, ἐν τῷ β'. συγγραμματίῳ τε περὶ ἀρετῆς, λέγων θτω. „Τασάυτη μὲν ἀντὶς ἡ Γαῖα περὶ τὰ „ ἥδος ἀνωμαλίας πρὸς ἀπαντας, διαφερόντως δὲ πρὸς τὸ τῶν Γεδαιών γέ- „ νος, ὡς χαλεπῶς ἀπεχθέμενος, τὰς μὲν ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι προ- „ σευχάς, ἀπὸ τῶν κατ Αλεξανδρειαν ἀρξάμενος σφετερίζεσθαι, κατα- „ πλήστας ἐικόνων, καὶ ἀνδριάντων τῆς Ιδίας μορφής, δι γὰρ ἐτέφων ἀνατιθέν- „ των ἐφιεῖς, ἀυτὸς θέρυστο δυνάμεις· τὸν δὲ ἐν τῇ ιερᾷ πόλει νεών, ὃς λοι- „ πὸς ἦν ἄφαντος ἀσυλίας ἡξιώμενος τῆς πάσης μεδικοῦτο, καὶ με- „ τεγχηριμάτιζεν εἰς οἰκεῖον ιερον, ἵνα Δίος Επιφανεῖς νέον χρηματίζῃ „ Γαῖα. "

§. 4. Γενομένης δὲ ἐπανασάσεως εἰς Αλεξανδρειαν, Γεδαιών τε, καὶ Επιλήνων, ἐκλόχθησαν τρεῖς Πρέστεις ἀπὸ κάσταν σάσιν, καὶ ἐπαρρησιάδηγαν ἐμπροσθεν τῆς Γαῖας· ἀπὸ μὲν τὸ μέρος τῶν Αλεξανδρέων πρέστεων, ἢν δὲ Απίων (ι) ἀρχηγὸς, ὃς ποδὸν ἐβλασφήμησε κατὰ Γεδαιών, λέγων μάλισα, πῶς οἱ Γεδαιοὶ δεν τοιδίσσοι τὴν πρέπταν τιμὴν τῆς Καίσαρος· τῆς δὲ πρεστείας τῶν Γεδαιών ἀρχηγὸς ἦν Φίλων Γεδαῖος ὁ πολυμαθέσας, ὃς ὀδεμίαν ἀπόκρισιν ἔλαβε παρὰ τῆς Γαῖας, ἵμη περγυελάσματα, καὶ δια-

(α) Ρωμαϊκ. Γερος. βιβλ. ιθ'. πρὸς τὸ τέλος. (β) Γεδαικ. Αρχαιολ. βιβλ. ιη. η. ιθ'.
(γ) Βιβλ. δ. τίτλων ιθ'. (δ) Εἰς τὸν βίον τῆς Καλιγόλ. (ε) Βιβλ. ζ. περ. ιε. (ζ) Εύτροπος. Γερος. βιβλ. β. περ. δ. (η) Επικλητος. Οὐσεως τῆς Αιρύνης, γραμματικὸς λόγισος, συνέγραψε μίαν Ισορίαν τῆς Αιγύπτου, τὴν ὄστοιν φευδήν ἀπέδειξεν ὁ Γάστηπος, εἰς τὰ δύο της βιβλία κατὰ Απίωνος.

διασυρμές, μᾶλλον δὲ ἐκινδύνευσε, καὶ τὴν ζωὴν τε· ἀνάγνωσι τὸν Γάση-
πον (α) καὶ τὸν Εὐσέβιον (β).

§. 5. Οὗτος δὲ ὁ Φίλων, ἢν τὸ γένος Εὐβραῖος, ἐξ ἐυγενῶν καὶ περιφα-
νῶν γονέων ἀπὸ τὴν Αἰλεξάνδρειαν· „Περὶ μὲν τὰ θεῖα, καὶ πάτρια μαθή-
ματα, ὅσον τε, καὶ πυλίκοις ἐιτενύνεκται πόνου ἔργῳ πᾶσι δῆλος· περὶ
δὲ τὰ Φιλόσοφα, καὶ ἐλευθέρια τῆς ἐξωθεν παιδίας, οἷος τις ἦν, ἀδὲν δεῖ
λέγειν, ὅτε καὶ μάλιστα, τὴν κατὰ Πλάτωνα, καὶ Ηὔδαγόραν ἐγγλωκώς
διαγωγὴν, διεγεγκεῖ ἀπαντας τὰς καθ' ἑαυτὸν ισορεῖται (γ).“ Μάλιστα
τόσον ἐμιμῆδη τὴν φράσιν, καὶ λέγειν τῇ Πλάτωνος, ὡς εἰ πλείονες ἔλε-
γον, ἢ Πλάτων φιλωνίζει, ἢ Φίλων πλατωνίζει. Συνέγραψε πολλὰ βιβ-
λία, τὰ ὅποια ἐπαριδμεῖ ὁ Εὐσέβειος (δ).

Φιλων Γε-
δατος.

§. 6. Βασιλεύσας λοιπὸν κακῶς, καὶ ἀνοσίως ὁ Γάιος χρόνος τρεῖς, μῆ-
νας δ'. καὶ ἡμέρας καὶ κατὰ τὸν Δίωνα, (ε) τέλος ἐδανατώθη παρὰ τῶν Πραι-
τωριανῶν σρατιωτῶν, τῇ κδ'. τῇ Γανυκαΐσ, ὃν ἐτῶν κδ'. καὶ τελευτήσαντος
ἔφαντι δ ταλαιπωρος πῶς ὡς ἦν Θεός, ἀντὸς ὅπερ δὲ ἀρπαγῆς ὑδέλησε νὰ
ἔχῃ τιμὴν, καὶ τίτλον Θεός· τοτού διαδέχεται Τίτος Κλαύδιος, δὲν διαδέχεται Τίτος Κλαύδιος
τοτού παιδὸς τῆς Λιβίας, ἔτει τῆς τοτού Χριστοῦ παρεστάσις μβ'. σχεδόν· ἔτος
κατὰ τὴν ψυχὴν ὡς ἦν κακός, ἦν σταθερός, καὶ λέγεσται πῶς συνέγραψε καὶ τινὰ,
ὅμως ἦν φιλάθλευνος, τόσον δέποτε ἐτρεμον, καὶ ἡ κε-
φαλή τοτού, καὶ κείρεται τοτού, διὸ καὶ πολλάκις δὲν τα ἐσφαλλε, καὶ ποτὲ δὲν
ἀνέγνωσε τὰ γράμματα τὰ πρὸς τὰς ἀνάγκας ὑποδέσεις τοτού Βασιλείων,
ἀλλὰ τὰ ἐδίδε τῷ ταμίᾳ τοτού τὰς τὰς ἀνάγκας τοτού· ἦν ἔτι ἀχόρτασος εἰς τὰ
συμπόσια, καὶ σωματικὰ πάθη, καὶ πρὸς τάποις δειλὸς τόσον, δέποτε ἐπρόσα-
ξε νὰ ἐξετάζωνται ἀκριβῶς, ὅσοι εἰσήρχοντο πρὸς αὐτὸν, μήπως ἔχωστι
επάνω τοτού δπλα, καὶ εἰς τὰ συμπόσια ιζαντο πληθίσον τα τιγές μὲ δπλα
διὰ φύλαξιν τοτού· εἰς τοιαύτην κατάσασιν φόβον, δὲν ἐδύνετο νὰ σοχαδῷ
πρέποντι, ὅταν ὅμως ἦν ἄφοβος, ἐσοχάζετο, καὶ ἐποίει πολλὰ πρέποντα·
ἀνάγνωσι τοτού Δίωνα, καὶ τοτού λοιπὸς ἄνωειρημένος (ζ).

Θάνατος
Γαλε.

§. 7. Τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς Βασιλείας τοτού Κλαύδιος, „ἐπέβαλεν Ήρώ-
δης (Ἀγρίπας) διατάξιας, τῆς Ιεροτελείας τὰς χεῖρας κακῶσαι τινὰς τῶν ἀπὸ τῆς Εἴ-
κηλησίας, (τῆς ἐν Γέρρωσταλήν) ἀνεῖλε δὲ Γάκωβον τὸν ἀδελφὸν Γάκωνα
κακαίσῃ (η)· ὅταν ἐπέέργεψεν, ὡς λέγεται τινές, ἀπὸ τῆς Γεωπανίαν, κυρύτ-
των τὸν λόγον τοτού Εὐαγγελία· τῇ λ'. τοτού Απριλίων, δὲς πρωτος μετὰ τὸ
μαρτυρῆσαι τὸν Στέφανον, ἐλαύει καὶ αὐτὸς τοτού τοτού Μαρτυρίας σέφανον·
τοτού

Τίτος
Κλαύδιος
Αὔτοκρά-
τωρ.
ἀπὸ Χ.Γ.
42.
Χαρακτήρ
τοτού Κλαύδιος.

Μαρτύριον
Γακών
ἀδελφῆς
Γάκωνος.

(α) Αἴγαιοι. Γεδαιίκ. βιβλ. ιη. (β) Εὐκλητ. κεφ. ι. Γεορ. βιβλ. β'. κεφ. έι. (γ) Εἴ-
κηλησ. Γεορ. Εὐσέβ. βιβλ. β'. κεφ. δ'. (δ) Εὐκλητ. Γεορ. βιβλ. β'. κεφ. ιη. καὶ βιβλ. β'. κεφ.
ξ'. κεφ. ιδ'. (ε) Ρωμαϊκ. Γεορ. βιβλ. ιη'. (ζ) Δίων. βιβλ. ξ'. πρὸς τὴν ἀρχήν. Εὐτρόπ. βιβ.
ξ'. κεφ. ιδ'. Σηητών. βιβλ. δ'. Κεσπιν. εἰς τὸν βίον τοτού Κλαύδιος. Αὐγῆλ. Οὐκίτωρ. εἰς
τὸν βίον τοτού Κλαύδιος. Τάκιτ. Χρονικ. βιβλ. ιβ'. (η) Πράξ. κεφ. β'. ι.

ιδών δὲ ὁ διαβαλῶν ἀυτὸν ἀπερχόμενον εἰς τὸν τῆς καταδίκης τόπον, ἐμετανόστε, καὶ ἐπεσεγεῖς τὰς πόδας τῷ Αὐτοῦ λεπτῷ κράζων, συγχώρησόν μοι ἄνθρωπε τῷ Θεῷ, ἐπειδὴ ἐμετανόητα εἰς ὅσα ἐλάλησα κατὰ στή - ὁ δὲ Μακάριος Αὐτοῦ σολος ἐνθὺς καταφιλῶν ἀυτὸν, εἶπε, εἰρύνη σοι, καὶ συγχώρησις τῇ πταισμάτος· ἀυτὸς δὲ ὁ κατάγορος μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ἐφώναξε τὸν ἔαυτόν της Χριστιανὸν, εἰς ἐπίκρουν πάντων, διὸ καὶ ἐλαύνει τὸ χάρισμα τῷ Μαρτυρίῳ, καὶ ἔγινε Μάρτυς, ὃ τῷ γράφει ὁ Εὐσέβιος ἐκ τῶν τῆς Κλήμεντος ὑπωτυπώσεων (α) ἵδε καὶ τὸ μνημόγυιον· „ἱδών δὲ ὁ Ηρώδης, ὅτι ἀφεζόντι ἐξιτοῖς Ἰεραίοις, ποστέδετο συλλαβεῖν, καὶ Πέτρον, ὃν καὶ πιάσας ἐδέτο εἰς φυλακὴν (ἵσταν δὲ ἡμέραι τῶν ἀξύμων) βελόμενος μετὰ τὸ Πάσχα ἀναγαγεῖν ἀυτὸν τῷ λαῷ· ὁ δὲ Κύριος δὲ Αὐγγέλος ἐξῆγαγεν ἀυτὸν τῆς φυλακῆς. Εἰλευθερωθεὶς λοιπὸν ὁ Πέτρος τῆς φυλακῆς παραδόξως, ἀπῆλθεν εἰς τὴν διακονίαν τῆς κηρύγματος, πορευθεὶς εἰς ἑτέρον τόπον (β).

Γεροντί^{κη}
ἀρμονία με-
ταξὺ τῆς
Χριστοῦ, καὶ
τῆς Πέτρου.

§. 8. Πρόπει ὥδε νὰ σημειωθῇ ἀ. ὅτι Ηρώδης ὁ μέγας ἐδανάτωσε τὰ ἐν τῇ Βιθλεὲμ βρέφι, Ηρώδης πάλιν ὁ Αὐγγέτης Γάλιων τὸν Ζερεδαίον. β. ὅτι καὶ ἦν ἡμέραν ὁ Χριστὸς ἐτάφη ἐν τῷ μνημείῳ, δέκα χρόνιας ὑσερού, τῇ ἀυτῇ ἡμέρᾳ, καὶ ὁ Αὐτοῦ Πέτρος ἀνάμενε τὴν ἀπόφασιν τῆς θανάτου παρὰ τῷ Ηρώδᾳ, ὃν ἀργάμενος τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ διολογῶν ἀυτὸν φανερῶς· καὶ πάλιν, καθὼς ὁ Κύριος ἐγερθεὶς νυκτὸς ἐκ τῷ μνημείῳ, καὶ δεῖξας ζῶντα τὸν ἔαυτόν της μαθήταῖς, μετέβαλεν εἰς χαρὰν τὴν λύπην των, ὃτως καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ τὰ δεσμὰ, ὡς ἀπὸ τὸ μνημεῖον λυθεὶς ὑπὸ τῷ Αὐγγέλῳ, κοιμωμένων τῶν φυλάκων τῆς θύρας τῆς φυλακῆς, ἀβλαβῆς τρέχει καὶ τύπτει τὴν θύραν τῷ πυλῶνος, καὶ πρῶτον φαίνεται τῇ παιδίσκῃ Ρόδῃ, ὑσερον τῇ Εκκλησίᾳ, ἥτις ἐπροσένυχετο ἐκτενῶς ὑπὲρ ἀυτῆς· ὥσε ἐπεται μία ἀρμόδιος ἀρμονία τῶν δύο ἴσοριῶν, τόσον πρὸς τὸν χρόνον, ὃσον καὶ πρὸς τὰ ἀποτελέσματα· ἐκεῖ τῇ Χριστῷ ἀγαπάντος, Αὐγγέλος τὸν λίθον ἀπεκύλισε, καὶ τὸν Ανάστασιν τῇ Χριστῷ ἐνηγγελίσατο ἐκφοβίζων τὰς Φύλακας οἵτινες, καὶ ἐφυγον ἀπὸ τὸν φόβον τως, ὥδε πάλιν Αὐγγέλος τὰς Φύλακας ἡπάτησε, τὰς δεσμὰς ἔλυσε, τὴν φυλακὴν ἤνοιξε, τὸν Πέτρον ἔκβαλε, καὶ τὸν ὀδύγησε πᾶν ὑπάγῃ, καὶ τέλος κατὰ τὴν μίαν, καὶ ἐτέραν Γεροβίαν, ἔγινεν ἐυχαριστήριος χαρὰ πρὸς Θεὸν ἀπὸ τὴν Εκκλησίαν, διὰ τοιαύτην εὐεργεσίαν.

§. 9. Αὐταχωρίστας λοιπὸν ὁ Πέτρος ἀπὸ τὰ Γεροσόλυμα, ὡς ἀνωτέρω ἔπιομεν, διῆλθεν ἐναγγελιζόμενος τὰς ἐπιφράζας Πόντων, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ασίας, καὶ Βιθυνίας, ὡς τινὲς θέλαστι· (γ) τὸ πρωΐ γενομένης μεγάλης ταραχῆς μεταξὺ τῶν σρατιωτῶν, ζητῶν ὁ Ηρώδης τὸν Πέτρον, καὶ ἐνρῶν ἀνέκρινε τὰς Φύλακας, καὶ ὑσερον ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν ἐκάτεβη ἀπὸ τὴν Γάλακτον, εἰς Καισάρειαν, καὶ εἰς μίαν διωρισμένην ἡμέραν, φορῶν

(α) Βιβλ. β'. κεφ. 9'. (β) Πράξ. κεφ. 1β'. 3. 4. 17. (γ) Επις. Πέτρ. κεφ. α'. 1.

ρῶν τὰ βασιλικὰ ἴμάτια, καὶ καδίτας ἐπὶ τῷ βύματος, ἐδημηγόρει, τὸ δὲ πλῆθος ἐφώναξε φωνὴ Θεᾶ, καὶ ἐκ ἀνθρώπῳ· ἐνθὺς δὲ ἐπάταξεν ἀυτὸν Αὐγγελος Κυρία, καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξέψυξε (α). Ταῦτο δὲ ἔγινε τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς μοναρχίας τῷ Κλαυδίῳ. Μετὰ τέτον τὸν σκωληκόβρωτον κατέσησεν ὁ Κλαυδίος τὸν υἱὸν Αὐγγείππαν τὸν νεώτερον, πέμψας ἄυτὸν ἐπίτροπον Σαμαρείας, καὶ Γαλιλαίας, καὶ προσέτι τῆς ἐπικαλωμένης Περαιᾶς τὸν Φήλικα (β), μαρτυροῦντος τῷ Ἰωσήπῳ (γ).

§. ΙΟ. „Τοῖς δὲ ἐν Αὐτιόχειᾳ Προφήταις, εἰπε τὸ Πνεῦμα τὸ Αὐγίου· „Αὐφορίστε δύμοι τὸν τε Βαρνάβαν, καὶ τὸν Σαῦλον, εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι ἀυτός. Τότε νησεύσαντες, καὶ προσευξάμενοι, καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας ἀυτοῖς, ἀπέλυσαν. Οὗτοι μὲν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τῷ Πνεύματος τῷ Αὐγίᾳ, κατῆλθον εἰς τὸν Σελεύκειαν, ἐκεῖθεν δὲ ἀπέπλευσαν εἰς τὸν Κύπρον διελθόντες δὲ τὴν νῆστον ἔως Πάφη, εὗρον μάχον τινὰ Φευδοπροφύτων Ἰδαίον, ὡνομα Βαριησθέα, (τατέσι Ελύμας,) ὃς ἦν σὺν τῷ Σεργίῳ Παύλῳ τῷ Αὐδυπάτῳ, (αφ' ἧς καὶ δὲ Σαῦλος, Παῦλος μετωνομάδη) πιεσύσαντος δὲ τῷ Σεργίᾳ, ἀναχθέντες ἀπὸ τῆς Πάφης, οἱ περὶ Παύλον, ἥλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας. Ἰωάννης δὲ ἀποχωρίσας ἀπὸ ἀυτῶν, ὑπέερεψεν εἰς Λερούσαν· ἀυτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τοὺς Πρεσβυτέρους πάσις Εκκλησίας. Πληρώσαντες δὲ τὸ ἔργον εἰς ὁμορφωρίδησαν, παρὰ Θεῷ κλιδέντες, ἐπανῆλθον εἰς Αὐτιόχειαν (ε).

§. ΙΙ. Ἐπισρέφαντες λοιπὸν εἰς Αὐτιόχειαν, διέλιπον ἐκεῖ χρόνον ἐκ ὀλίγου σὺν τοῖς μαδηταῖς. καὶ τινὲς τῶν Ναζωραίων καταβάντες ἀπὸ τὸν Ἰβαλαίαν ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφούς, οὐχὶ μόνον νὰ ἀρκῇ ἡ πίσις πρὸς σωτηρίαν, ἀλλ' ὅτι νὰ εἶναι ἀναγκαῖαν περιτομὴ, καὶ ὁ νόμος · · , οὗτον ἐλεγον, ἐὰν μὴ περιτέμνεσθε τῷ ἔθει Μωϋσέως, ἢ δύναθε σωθῆναι. Γεγομένης δὲ τοσεως καὶ συζῆτος τῷ ὀλίγης τῷ Παύλῳ, καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς ἀυτὸς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καὶ τιγας ἀλλας ἐξ ἀυτῶν, πρὸς τὸν Αποσόλας καὶ Πρεσβυτέρους εἰς Λερούσαλήμ (ζ). “ Γέως εἰς αὐτὸν τὸν

R 2

χρό-

(α) Πράξ. κεφ. ιβ'. 18. ἰως. 23. (β) Οὗτος ὁ Φήλιξ ἐπέμφθη ἀνθύπατος, καὶ Επίτροπος τῆς Γεδαίας τῷ ιγ'. ἔτει τῆς Χ.Γ. καὶ ἐνθὺς ἀναψεν ἀπὸ ἀσελγῆ ἔρωτα Δρεσσίλης θυγατρὸς τῷ πρώτῳ Αὐγίππα, καὶ γυναικὸς Αὐγίππα, καὶ τὴν ἔλαφε διὰ γυναῖκα. Επιπροσθετὸν ἀντὶ τοῦ Φήλικος, καὶ τῆς Δρεσσίλης, ὁ Απόσολος Παῦλος διελέχθη περὶ διαιτούντης, καὶ ἐγκριτείσας, καὶ τῆς μελλόντης κρίσεως, μὲ τὸσην ισχὺν, καὶ ἐνέργειαν, ὅπερ; Φήλιξ ἐροβάθη καὶ ἐτρέμαξεν. Πράξ. κεφ. κδ'. (γ) Βιβλ. ιθ'. κεφ. η'. (δ) Πράξ. κεφ. ιγ'. 2. 3. 4. 6. 7. 13. (ε) Πράξ. κεφ. ιδ'. 23. 26. (ζ) Πράξ. κεφ. ιε'. 1.

Θάνατος
Ηέρως
Αγρίπα.
Αγρίππα
γέρεμών τῆς
Γεδαίας.
Φήλιξ ἀν-
θύπατος καὶ
Επίτροπος
Γεδαίας.

Βαρησθῆς
Φευδοπρο-
φύτης.
Ο Σαῦλος
μετωνομά-
θη Παῦλος.
Ο δοιορεται
Παῦλος, καὶ
Βαρνάβα.

χρόνον δὲ Παῦλος ἀντέσι κατὰ πρόσωπον τῷ Πέτρῳ, ὅτι κατεγγωσμένος ἦν
„ ὅπερ ἀνεχώρητεν ἀπὸ τὰ Γεροσόλυμα διὰ τὴν σκληρότητα τῆς Ήρώδου, οὐ
„ ἥλθεν εἰς Αὐτιόχειαν, ὡς εἴρηται, πρὸ γὰρ τῆς ἐλθεῖν τινάς ἀπὸ Ιακώ-
„ βου, μεία τῶν ἔδυῶν συνήθειν, ὅτε δὲ ἥλθεν, ὑπέζελε, καὶ ἀφώριζεν
„ ἑαυτὸν δὲ ὑπόκρισιν, φοβερόνεος τὰς ἐκ περιτομῆς (α)“ ἀν καὶ τινὲς λέ-
γετι, πῶς τετος δὲν εἶναι Πέτρος δὲ Απόστολος, ἀλλὰ ἕτερός τις Κυρίας
διμώνυμος τῷ Πέτρῳ, εἰς τῶν ἐβδομάκοντα· Εὐσεβ (β).

§. 12. Διὰ ἀυτὸν λοιπὸν τὸ ζύτικα, ὅπερ προβάλλει εἰς τὸν Αὐτιό-
„ Χειαν, μετ’ ὀλίγον καιρὸν, ἀναβαίνοντες εἰς Γερσαλήμ, συνήθησαν οἱ
Απόστολοι, οὐ οἱ Πρεσβύτεροι ἵδειν περὶ τῆς λόγου τάξις (γ) ἀλλὶ οὐ πρώτη
Σύνοδος τῆς Εκκλησίας συνεκροτήθη εἰς Γεροσόλυμα κατὰ τὸ πεγματικοῦ
ἔτος ἀπὸ τῆς Χριστῆς Γεγγύτεως (δ), ἐν οὐ πρὸς τοὺς ἀλλοις Απόστολοις, οὐ πα-
ρὼν δὲ τε Πέτρος, οὐ δὲ Παῦλος, γενομένης δὲ μεταξὺ ἀυτῶν πολλῆς συζητή-
σεως, οὐ λογοτριβῆς, ἀφ’ 8 διὰ τῆς διδαχῆς ἀυτῆς ἐκάμενον δὲ Πέτρος, οὐ ἀπε-
κράτην οὐ περιτομὴν, οὐ οὐ φύλακες τῆς Μωσαϊκῆς νόμου, οὐ ἀφ’ 8 εἰπευ, ἀλλὰ
„ διὰ τῆς χάριτος Κυρία Τιμῆς Χριστῆς πιστεύομεν σωθῆναι, θεσπίζει δὲ Ιά-
κωβος νὰ μὴν ἐνοχλῶσιν ἐκείνους ὅπερ ἐπιστέψεται εἰς τὸν Θεόν, ἢγεν τὰς
„ ἐθνικὰς, ἀλλὰ νὰ τὰς ἐμποδίσωσι νὰ ἀπέχωνται ἀπὸ τῶν ἀλισγυμάτων
τῶν εἰδώλων, οὐ τῆς πορείας, οὐ τῆς πνικτῆς, οὐ τῆς αἵματος (ε)· οὐ ἐπειδὴ
ἐστιώπησαν οἱ Απόστολοι τὴν ἀκριβῆ παρατήρησιν τῶν ἐντολῶν, διὰ πολλῶν
οὐ ἀμετρούν τὰς ἀγαθότητας, οὐ συμπάθειαν, ἐλαφρούγοντες τῆς νοητῆς ἀυτῶν
ἡλικίας τὴν νηπιότητα, ἐνυχαριστήσαν μόνον νὰ ἐπιστέψωσι ποτὲ ἀπὸ τῶν
εἰδωλολατρείαν εἰς τὴν πίσιν, οὐ 8τω κατὰ μικρὸν ὑπακόοντες μὲ τὸν λό-
γον τῆς ἀληθείας, νὰ ἀξιωθῶσι, οὐ νὰ φθάσωσι εἰς τὰς μεγαλυτέρας πα-
ραγγελίας τῶν ἐντολῶν, οὐ εἰς τὴν πνευματικὴν ἄνηστιν.

§. 13. „Τότε ἔδοξε τοῖς Απόστολοις, οὐ τοῖς Πρεσβυτέροις σὺν δλῃ
„ τῇ Εκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένης ἄνδρας ἐξ ἀυτῶν, πέμψαι εἰς Αὐτιόχειαν,
„ σὺν τῷ Παύλῳ, οὐ Βαρνάβᾳ, Γέρεν τὸν ἐπικαλέμενον Βαρραβᾶν, οὐ Σί-
„ λαν ἄνδρας ἡγεμένης ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, γράψαντες διὰ χειρὸς ἀυτῶν τάδε.
„ Οἱ Απόστολοι, οὐ οἱ Πρεσβύτεροι τοῖς κατὰ τὴν Αὐτιόχειαν, οὐ Συρίαν,
„ οὐ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἔδυῶν, χαίρειν· ἐπειδὴ ἡκεσταμενοὶ ὅτι τινὲς
„ εξ ἡμῶν ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοδυμαδὸν οὐ τλ’. (ζ)

§. 14. Εκ τῶν ῥιθέντων, δῆλον γίνεται ὅτι οἱ δώδεκα Απόστολοι, ἀπὸ
τὸν καιρὸν τῆς ἐπιφοιτήσεως τῆς Αγίας Πνεύματος ἔως τῆς ἐν Γερσαλήμ
γενομένης πρώτης Σύνοδου, νὰ ἐκάμαν μόνον ἐκδρομάς, μάλιστα πρὸς τὰς Ιε-
ραίας, οὐ πάλιν εἰς Γεροσόλυμα ἐπέζεφον· μετὰ δὲ τὴν σύνοδον τόσον ἐμά-
ριναν ἀνάμεσόν τους, ὡς μηδέποτε ἡνωθῆσαν εἰς τετον τὸν κόσμον, πορεύ-
μενος

(α) Πρὸς Γαλάτ. κεφ. β'. II. (β) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. ά. κεφ. ιβ'. (γ) Πρεξ.
κεφ. ιε. 6. (δ) Γ' δε τὴν ὑποσημείωσιν εἰς τὸ τέλος τῆς παρόντος αἰώνος οὐσα εἰσὶν οὐ ἀλλα
σύνοδαι τῶν Απόστολων. (ε) Πρεξ. κεφ. ιε. II. 19. 20. (ζ) Πρεξ. κεφ. ιε. 22. 23. 25.

μενος πᾶς τις εἰς τὴν χώραν ὅπερ τῇ ἐδόξῃ διὰ μὲν κηρύξῃ ἐν ἀυτῇ, τὸν λόγου τῇ Εὐαγγελίᾳ, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἡτὶς λέγει κατὰ τὸν Ωριγένην παρὰ τῷ Εὐσέβῳ (α). „Τῶν ιερῶν τῇ Σωτῆρος ὑμῶν Αὐτοσόλων τε, „καὶ μαδητῶν, ἐφ' ἀπασαν διασταρέντων τὴν οἰκεμένην· Θωμᾶς μὲν ὡς ἡ „παράδοσις περιέχει, τὴν Παρθίαν εἶλιχεν, Αὐδρέας δὲ τὴν Σκυθίαν, „Γάραννης τὴν Ασίαν, πρὸς δὲ διατέρψιας εἰς Εφέσῳ τελευτᾷ. Πέτρος δὲ „ἐν Πόντῳ, καὶ Γαλατίᾳ, καὶ Βιδυνίᾳ, Καππαδοκίᾳ τε καὶ Ασίᾳ κεκηρυχέναι „τοῖς ἐν διαστορῇ Ἰαδαίοις ἔοικεν· ὃδὲν δὲ ἀναφέλεκτον ἔχομεν, τότε „δὲ πάντας βέβαιον ἐσίν, Εξελθόντας ἀπὸ τῶν Γεροσολύμων, καὶ „τὰ τὴν τὴν Κυρίαν ἐντολὴν εἰς ἀπαντα τὸν Κόσμον διασταρέναι, οἵτινες „πανταχθὲ τῆς Οἰκεμένης κηρύξαντες τὸ Εὐαγγέλιον, πίσεως πύλην, καὶ „σωτηρίας πᾶσι τοῖς ἐθνεσιν ανέῳξαν, τὴν Κυρίαν συνεργεύντος καὶ τὸν λόγον βεβαιώντος, διὰ τῶν ἐπακολεύσαντων σημειών (β).

§. 15. Εἰς τίνα δὲ καιρὸν, καὶ εἰς τίνα ἐπαρχίαν καὶ δέ εἰς τῶν Αὐτοσόλων ὑπῆγε, φανερώνεται πρὸς τοὺς ἄλλους, καὶ ἀπὸ τὰ ἀναγραφέντα ὑπομνήματα καὶ βίας ἀυτῶν, τὴν πανσόφρη τῶν ὅλων Θεᾶς ἐγχείρισαντος τὴν γεωργίαν τῆς κεχερσωμένης Οἰκεμένης.

§. 16. Εἰς ἀυτὴν δὲ τὴν Αὐτοσολικὴν ἁδοιπορίαν, ἐμεταχειρίσησαν ἀντοῖ οἱ θεοκήρυκες συνοδειπόροις ἀνθρώποις Αὐτοσολικὰς ἀπὸ τῶν 6. μαδητὰς τῆς Κυρίας, καὶ ἀπὸ ἄλλων τοιέτες, τὰς ὅποις ἐκατάσεναιν Επισκόπους, καὶ Πρεσβυτέρους εἰς τὰς κατὰ πόλιν ἀγορδεμένας ὑπὸ ἀυτῶν Εκκλησίας οἵτινες μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Αὐτοσόλων, προσατένουτες διὰ τῆς ἀυτῶν θεοσόφῳ διδασκαλίας, καὶ ἐναρέτες πράξεως τὰς Εκκλησίας τῆς Θεᾶς, ἐποιημένους ἄσκοντα κατὰ τὰς αὐτὴν ἐντολὰς. Εἰς τὰς ὅποιας Εκκλησίας οἱ Αὐτοσόλοι μὲν ὅλον ὅπερ ἦσαν μαρτιών, ὅμως συνόντες καὶ συνεργιστικόμενοι τῷ Πνεύματι ἐζεληναν συσατικὰς Επισολὰς, καὶ διὰ ἐκεῖνα ὅπερ εἶδον, καὶ διὰ ἐκεῖνα ὅπερ ἤκεσαν, καὶ ἐδιάχθησαν, καὶ ὅτῳ διὰ μέσος ἀυτῶν τῶν Αὐτοσόλων, ὅιτινες τέλος πάντων ἐδέχθησαν τὸν ἔνδοξον τῆς μαρτυρίας θάνατον, ἔξω ἀπὸ τὸν Γάραννην, ἐνθῦς ὡς μία βολὴ Ήλίου, ἐφώτισεν δὲ σωτήριος λόγος πᾶσαν τὴν Οἰκεμένην· ὡςεις εἰς πᾶσαν πόλιν, καὶ χώραν, ἐπειδὴ καὶ ἐπλιησύνετο ὡς μία ἀλώς, ἐθεμελιώνοντο μαρτίαδοι καὶ παμπληγεῖς Εκκλησίαι, ὡς λέγει δὲ Εὐσέβιος (γ) ὅσιες προσέτει λέγει (δ), ὅτι μετὰ τὴν Αὐτοσολικὴν τῆς Κυρίας, ἐπέσειλεν δὲ Ιάδας, δὲ καὶ Θωμᾶς, πρὸς Αὐγούστου τὸν Τοπάρχην Εδέσιης, Θαδδαῖον ἔγα τῶν μαδητῶν, ὅσιες ερχόμενος ἰάτρευσε καὶ τὸν

R 3

Αὐγα-

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. η'. κεφ. α. (β) Μάρκ. κεφ. 15'. 20. Πρὸς Ρωμ. κεφ. 18. Πρὸς Κολασ. κεφ. α. 23. Αὐτοσολ. κεφ. έ. 6. Πράξ. κεφ. ίδ. 27. (γ) Εκκλησ. Γροξ. βιβλ. β'. κεφ. η'. (δ) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. ά. κεφ. ιγ'. Αὐτοσολικὸς ὄλον τὸ Κεφαλαιον, καὶ τὰς ὑποσημιώσεις τῆς Οὐαλησίας, εἰς τὸ ἀυτὸν κεφάλαιον.

Αὐγαρον, καὶ Αὐβδον τὸν τε Αὐβδον, ὅπερ ἐπαπχεν ἀπὸ ποδαλγίαν, κηρύξεις δὲ τὸν λόγον τε Εὐαγγελίου, ἐπέτρεψεν ἀυτοὺς εἰς τὴν πίσιν τε Χριστοῦ.

§. 17. Πρὸς τέτοις πρέπει νὰ ἴξεύρωμεν, ὅτι οἱ Λατῖνοι λέγονται πρὸ τε νὰ διασταρῶσιν οἱ Αὐτούσιοι εἰς τὴν Οἰκουμένην, ἐσύνθεσαν τὸ σύμβολον τῆς Πίσεως, ὡς κοινὸν μάθημα, τὸ ὄποιον καὶ Αὐτούσιον ἐκλήδη, ἀγκαλιὰ καὶ τέτο δὲν ἴσορεῖται ἀπὸ τινὰ τῶν παλαιῶν.

Οὐ Αὐτούσιος Πέτρος Επίσκοπος Αὐτούσιος.

Οὐλεθρος τῶν Ιεραρχῶν, ἐν τῇ ἑορτῇ τε Πάσχα.

Σύμμωνος Μάγος ἐπιδημία εἰς Ρώμην.

Πέτρος πότε ἐισῆλθεν εἰς Ρώμην.

§. 18. Οὐκοίς ψεφα ἀπὸ πέντε χρόνων τῆς Αὐτούσιας τε Κυρίων, τοῦτο ὁμολογοῦσι, καὶ οἱ Λατῖνοι, ὁ Πέτρος ἐχρημάτισε πρῶτος Επίσκοπος τῆς ἐν Αὐτούσιας Εκκλησίας κατὰ τὴν κεφαλήν, τε Φευραρ. μηνὸς καὶ ἐδίοικης τὴν Εκκλησίαν χρόνων ἐπτὰ παραμήναις ἐνα, καὶ ἡμέρας πέντε, ἢ κατ' ἀλλαγὴς χρόνων δύο, καὶ ψεφον κατατάσσεις Επίσκοπον Αὐτούσιας τὸν Εὐόδιον ὑπῆγεν εἰς Ρώμην καὶ ἐχρημάτισε πρῶτος Επίσκοπος· ἐὰν λοιπὸν κατὰ τὴν γνώμην τῶν Λατίνων, ἢ Ρώμην εἶναι πρῶτος Θρόνος, καὶ ὁ Επίσκοπος ἀυτῆς Μονάρχης τῶν Εκκλησιῶν, ωχὶ δὲ ἄλλο, πάρεξ δικτὶ ἐδέχθη τὸν Κορυφαῖον Επίσκοπον, δικαιότερον ἢ τῆς Αὐτούσιας Εκκλησίας θέλει ἔχει τὸ πρωτεῖον, ἐπειδὴ πρότερον ἀπὸ τὴν Ρώμην, ἐπεσκόπευσεν εἰς ἀυτὴν ὁ Πέτρος, χρόνως ὀκτὼ κατὰ τὴν ἀληθεσέραν γνώμην.

§. 19. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς Βασιλείας τε Κλαυδίου, κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Πάσχας ἥκολθησεν εἰς τὴν Γερασταλήν τόσην ἐπανάστατις, καὶ ταραχὴ, ὅπερ μόνον οἱ ἐκ τῆς Ναζαρέτ ἐξερχόμενοι, βιαίως ὠδύμενοι ἀπέδανον ἐώς μυριάδες τρεῖς, καταπατέμενοι ὁ εἰς ἀπὸ τὸν ἄλλον, καὶ ἡ ἑορτὴ ἐγίνεν ἐνας θρῆνος εἰς ὅλον τὸ γένος τῶν Ιεραρχῶν, καὶ εἰς πάντα οἴκουν κλαυθμὸς, καὶ ὁδυρμὸς ὡς λέγει ὁ Πώτιπος παρὰ τῷ Εὐτεβίῳ (α). Επὶ τὰς ἡμέρας τε ἀυτᾶς Βασιλέως, καὶ Σύμμων ὁ Μάγος (περὶ δὲ ἐρῆμεν εἰς τὸ ἐπόμενον κεφάλαιον) ἥλθεν εἰς Ρώμην καὶ πολλὰς οἰκήτορες ἀυτῆς ἐπλάνεστε, καὶ ἐκέρδησε κατὰ τὸν Ιερεῖνον τὸν Μαρτυρα, εἰν τῇ πρὸς Αὐτωνον ὑπὲρ τε καὶ ἡμᾶς δόγματος Αὐτούσιας, γραφοντα ταῦτα. „ Καὶ μετὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς Κυρίου εἰς τὸν θρόνον προεβάλοντο οἱ δαίμονες ἀνθρώπων τινὰς λέγοντας ἐαυτὸς εἶγαι Θεός, οἵ δὲ μόνον ὑπέδιώχθησαν ὑφ' ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ τιμῶν ἡξιώθησαν, ὃν εἰς καὶ Σύμμων ὁ Σαμαραῖος, οἵς ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος διὰ τῆς τῶν δαιμόνων ἐνεργείας, μαγικὰς δυνάμεις ποιήσας ἐν τῇ πόλει ὑμῶν τῇ βασιλίδι Ρώμῃ, Θεός ἐνομίδη (β).

§. 20. Προσέτει εἰς τὸν καιρὸν τε Κλαυδίου, καὶ Πέτρος ὁ Αὐτούσιος τὸ πρῶτον ἥλθεν εἰς Ρώμην, τὸ σωτήριον κύριγμα στείρων εἰς ἀυτὴν, καὶ μὲ τὸ φῶς τῆς ἀληθείας, καταφωτίζων τὰς διανοίας τῶν Ρωμαίων ὡς

η

(α) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. β'. κεφ. 19. (β) Εὐτῇ Αὐτούσιον, παραγ. ηξ'. σελ. ιθ'. φράζεις. Εκδόσ. Παρισ. αφρυγ. ὅπερ ἐνέψεις ἀντὶ Κυρίων, Χριστοῦ. ἀντὶ ἡξιώθησαν, κατηξιώθησαν, Σύμμων μὲν τινα Σαμαρέα τὸν ἀπὸ Κώμης, λεγομένης Γίττων, οἵς ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος, διὰ τῶν ἐνεργεύντων δαιμόνων τέχνης, δυνάμεις ποιήσας μαγικὰς ήτ.

ἢ πολλοὶ εξ ἀυτῶν ἐπίεισαν, καὶ τόσον ἴσχυσε πρὸς ἀυτὰς ἡ διδασκαλία τοῦ, ὡς δὲν εὐχαριστήσαν μόνον εἰς τὰς λόγιες τοῦ, καὶ ἄγραφον διδασκαλίαν τὴν κηρύγματος τοῦ, ἀλλὰ ἐπαιρικάλεσαν καὶ τὸν Αὐτοῦ σόλον Μάρκον, καθητὸν ὃντα τὴν Πέτρον, διὰ νὰ τὰς ἀφίσῃ ὑπόμνημα ἔγγραφον τῆς ἐκ σόματος διδασκαλίας τοῦ Πέτρος, καὶ ἔτως ἀυτοῖς ἔγγιον αἵτιοι τῆς συγγραφῆς, τὴν κατὰ Μάρκον Εὐαγγελίον, καθὼς ἰσορεῖ ὁ Εὐτέβιος (α).

§. 21. Διὰ ἀυτὸν τὸν Μάρκον λέγεται, πῶς πρῶτον ἀρχίσε νὰ κηρύξῃ τὸ Εὐαγγελίον, ὅπερ ὁ ἀυτὸς ἔγραψεν, εἰς Αἴγυπτον, εἰς τὸ δέκατον τετρατοῦ ἔτος τῆς τοῦ Χριστοῦ Αγαπήσεως, καὶ πρῶτος νὰ ἐσύζησεν Εὐκλησίας εἰς τὴν Αἰγύπτῳ. ἦν δὲ ὁ Μάρκος μαθητὸς καὶ θετὸς Τιοῦ τῆς Πέτρου, ἀνεψιὸς δὲ Βαρνάβᾳ, καὶ Τιοῦ Μαρίας ὁ περὶ ἐδέχθη τὰς Αὐτοῦ σόλας, ὡς εἰς τὰς πράξεις φαίνεται, „Συνιδῶν δὲ ἥλθεν (ὁ Πέτρος) ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Γαλάννας, τὴν ἐπικαλύψαντα Μάρκον, εἰς ἣσαν ἵκανοι συνιδροισμένοι, προστευχόμενοι (β).“ διότι δυώνυμος ὢν, ἐκάλειτο καὶ Μάρκος, ἢν καὶ ἄλλοι κατ’ ἄλλον τρόπον περὶ ἀυτῆς λέγεται· ἀνάγνωσι τὸν Θεοφύλακτον (γ), τὸν Ευστύμιον καὶ ἄλλους· περὶ τοῦ Μάρκου ἐλέχθη καὶ εἰς τὴν Εἰσαγωγὴν κεφ. ια. ἐδαφ. 3.

§. 22. Κλήμης ὁ Αἰλεξανδρεὺς, καθὼς ὁ Εὐτέβιος ἰσορεῖ (δ), διὰ τὰς ἀδετεῦτας τὸν γάμον, ἐπαιριθμεῖ τὰς Αὐτοῦ σόλας ὅπερ ἥσαν ὑπανδρευμένοι, λέγων, εἰ καὶ τὰς Αὐτοῦ σόλας ἀποδοκιμάτως, Πέτρος μὲν γάρ, καὶ Φίλιππος ἐπαιδοποιήσαντο, Φίλιππος δὲ καὶ τὰς Συγκατέρας ἀνδράσιν ἐξέδωκε, καὶ ὅγε Παῦλος ἐκ δύνει ἔντινι Επιστολῇ τὴν ἀκυτὴν προσταγοφεύσας σύζυγουν, ἦν δὲ περιεκόμιζε διὰ τὸ τῆς ὑπηρεσίας ἐνταλές (ε).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑΝΟΥ

(α) Εὐκλησία. Γεωρ. βιβλ. β'. κεφ. ιε. (β) Πράξ. κεφ. ιβ'. 12. 25. Πρὸς Κολασ. κεφ. δ. ιο. (γ) Εἰς τὸ προσόντι. τῆς Ερμην. τὴν κατὰ Μάρκον Εὐαγγελίον. (δ)

(ε) Οὐ Συγγραφεὺς ἀναφέρων τὸ γέντον τῆς Κλήμεντος ὅπερ ἀνέγνωσε παρὰ τῷ Εὐτεβίῳ βιβλ. γ'. κεφ. Λ. τῆς Εὐκλησίας. Γεωρ. νομίζει ἵστως, πῶς καὶ ὁ Παῦλος ἦν σάμψω συνεργευμένος. Αἰλλὰ μόνος ὁ Κλήμης λέγει τέτοιο, θεμελιώμενος εἰς τὴν πρὸς Φίλιππ. Επιστ. τοῦ Παύλου, κεφ. δ. 3. Καὶ ἐνωτῶ καίσε, σύζυγος γυνήσιε Αὐτὸν διὰ τὴν ίδιαν γυναῖκα ἐννόη ὁ Παῦλος, ἐπεκεπε νὰ ἐπῆπ, σύζυγος γυνήσια καὶ ἄλλη, γυνήσιε. Προσέτι θέδεις τῶν Πατέρων ἔχει τοιαύτην γνώμην περὶ τοῦ Παύλου, μάλιστα ὁ Τερτυλίανδρος βιβλ. ἀ. πρὸς Γυναικας, κεφ. γ'. καὶ εἰς τὸ βιβλ. περὶ Μονογαμ. κεφ. γ'. καὶ ὁ Γλάριος εἰς τὸν ριζ. Φαλμ. ὁ Επιφάνιος εἰς τὴν υἱὴν ἀρεστὸν κατὰ Οὐαλεντ. ὁ Αἰμιρόσιος εἰς τὸ περὶ πρετέρη παρθεν. ὁ Γερώνυμος βιβλ. ἀ. κατὰ Γεωρ. καὶ εἰς τὴν κβ. Επισ. πρὸς Εὐσόχη. περὶ φυλ. παρθ. ὁ Αὐγοβενίος εἰς τὸ περὶ χάρε. καὶ ἀντεξ. κεφ. ιδ. καὶ εἰς τὸ περὶ ἀγαθ. συζυγ. κεφ. ι. πάγτες θέλεσι τὸν Παῦλον αγαμον. Οὐ ἀυτὸς Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Κορινθ. Α. κεφ. ζ. λέγει, „Θέλω γάρ πάντας ἀνθερώπες εἶναι, ὡς καὶ ἐμαυτὸν· οὐ δέ, ἐκαίσος ίδιον χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ, ὃς μὲν ἔτως, ὃς δέ ἔτως.“ Λέγω δέ τοις ἀλλα, ἐκαίσος ίδιον χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ, ὃς μὲν ἔτως, ὃς δέ ἔτως. Λέγω δέ τοις οὐ δέ, ἐκαίσος ίδιον χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ, καὶ δὲν ἀντοῖς ἔτιν, ἐὰν μείνωσιν ὡς καὶ οὐδέποτε. “ Εἴ τέτων δῆλον, οὐτε ὁ Παῦλος αγαμος ἦν. Μηδεὶς δὲ νομίσῃ πῶς ὑσερον ἐλαύει γυναῖκα, διότι πρῶτον μὲν, δὲν ἐπρόβανε τὸν ἀκυτόν το τοῖς Κορινθίοις, ὡς παράδειγμα παρθενίας, οὐ δεύτερον, τότε ἦν ἔξω τῆς καιρᾶς, ἐπειδὴ γηγενλατος.

Μάρκος
κηρύξτει
πρῶτον εἰς
Αἴγυπτον
τὸ Εὐαγγελίον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Περὶ Νέρωνος Αὐτοκράτορος, καὶ τῶν γενομένων ἐπ' ἀντεῖν τῇ Εὐκλησίᾳ.

I.

Νέρων Αὐτοκράτωρ.
Δ' πὸ Χ. Γ.
54.

Χαρακτήρ
τῆς Νέρω-
νος.

Κλαύδιος δὲ Αὐτοκράτωρ βασιλεύσας χρόνος δεκατρεῖς, μῆνας δέκτα, καὶ ἡμέρας ἑποτοῦ, κατὰ τὸν Δίωνα (α), καὶ ἄλλας, ἐφαρμακώδη ἀπὸ τὴν δευτέραν γυναικα τὴν Αγριππίναν (β), τῇ ιγ. τε Οκτωβρ. μηνὸς, καὶ ἀπέδωνε, ζήτας ἔτη ἔξηκουτατρία, μῆνας δύο, καὶ ἡμέρας δεκατρεῖς. Μετὰ τὸν θάνατον τε ἔγινεν ἄφαντος ἡ διαδήκη τε, ἐπιφραζόμενη ὁνίος τε Βρετανίκος, ὅπερ ἦτον ἔτι ἀνύλικον παιδίον, καὶ ἀρπαστε τὴν βασιλείαν δὲ Νέρων μὲ συνδρομὴν τῆς μητρὸς τε Βρετανικῆς Αγριππίνας (γ) ἐν ἔτει ἀπὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως νότι. ὅπις ἐγεννήθη Πατέρος μὲν, Γαῖας Δομετίος τε Αἰνοβάρβης, μῆτρὸς δὲ, Αγριππίνης θυγατρὸς τε Γερμανικῆς, τὴν ὅποιαν ἐλάβεν διὰ γυναικαν δὲ Κλαύδιος, ἀφ' εἰς μὲ δόλον ἐφόνευσε τὸν ἄνδρα της, εν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ νότι. Καταπειθεὶς δὲ ἀπὸ ἀντην δὲ Κλαύδιος οὐδετέτητε τὸν Νέρωνα, ὃς εἰς κιρύττειαι Αὐτοκράτωρ ἦν ἐλῶν ίε. τῇ ἡλικίᾳ, σ'. τῶν Ρωμαίων Αὐτοκράτωρ, καὶ ἔσχατος τῶν οἰκειακῶν τε Αυγύστου Καίσαρος. ἐλος εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Αὐτοκρατορίας τε, διὰ πέντε χρόνους ὑπερστήθη πάντας 186 πρὸ ἀντεῖ Αὐτοκράτορας εἰς τὴν ἡμερότητα, ἐλευθεροῦτα, καὶ φιλανθρωπίαν, ὑπερον ἐπεσεν εἰς τοταῦτην μωρίχν, κακοψειαν, κακίαν, μανίαν, καὶ μιαρογίαν, ὡς ὀδεῖς ἄλλος, ἐπειδὴ τὸν μητέρα τε, τὰς ἀδελφάς τε, τὴν γυναικα τε, καὶ ἄλλας συγγενεῖς τε, καὶ γυαπτήτες, καὶ οἰκειακῆς, ἐπιμώρησεν ὡς ἐχθρός μὲ πολυποίκιλα κολασίαι, καὶ τὰς ἐθανάτωσε μὲ πανοίσις θανάτους. διὰ ἀνταλοιπὸν καὶ ἄλλα τε κακά, δικαίως ἤθελε τὸν ὄνομάσει πᾶσι τις, θηρίον τερατῶδες, καὶ ὥχι ἄγνωστον.

§. 2.

(α) Βιβλ. §.

(β) Οὐκ οἶδα πῶς δὲ συγγενεῖς ἐπαριθμεῖται Αγριππίνων διὰ δευτέραν γυναικα τε Κλαύδιος, εἰς καιρὸν ὅπερ δὲ Κλαύδιος ἐλαύεις ἐξ ὄρυστης, καὶ ἐφαρμακώδη ἀπὸ τὴν ἔκτην Αγριππίνην. Μάλιστα οἱ Γερμαῖκοι λέγουσι πῶς ἡ πέμπτη ψυχὴ τε Κλαύδιος, ἡ λεγομένη Μεσσαλίνη, ἣν ἀσελγωτάτη, ἡτις ζώντος ἔτι Κλαύδιος τε ἀνδρός της, ἐλαύει διὰ ἄνδρα τὸν Σικλιον ἵππεα Ρωματον, δὲ Κλαύδιος ὅμως τῇ ἐθανάτωσε πέριος τὸ 48. ἔτος τε Χριστοῦ. Τότε ἐλαύει διὰ ἔκτην γυναικα Αγριππίνη τὴν ἀνεψιάν τε, θυγατέρα τε Γερμανικῆς, καὶ ἀδελφὴν τε Καλλιγολα, καὶ μήτρη τε Νέρωνος ἐκ τε Γαῖας Δομετίος τε Αἰνοβάρβης, ἡτις διὰ νὰ ὑψώσῃ εἰς τὸν θρόνον τὸν οὐρανὸν τῆς Νέρωνα, ἐξεμάχρυνε ἀπὸ τὴν Ρωματον τὸν Βρετανικὸν οὐρανὸν τε Κλαύδιος ἐκ τῆς Μεσσαλίνης.

(γ) Γέδε τὴν ἄνωθεν ὑποσημειώσιν.

§. 2. Οσα δὲ κακά, καὶ συμφορά, ἵκαλέθησαν εἰς τὰς Γεδαιίας μετὰ τὴν καὶ τὸν Χριστὸν τόλμην, καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῆς Νέρωνος, ἵσορεῖ ὁ Γάωτηπος ἐν τῇ „Αρχαιολογίᾳ τε, γράφων ὅτα „, τῷ Φύλικος ἐπιτροπέουντος τῆς Γε-“ δαιας ἐξάπλειαι τοῖς Αρχιερεῦσι σάσις πρὸς τὰς ἱερεῖς, καὶ τὰς πρώτας “ τῷ πλήθες τῶν Γεροτολύμων, τοσαύτη δὲ τὰς Αρχιερεῖς κατέλαβεν ἀ-“ νιδεῖα, καὶ τόλμη, ὡς ἐκπεμπεῖν δάλες ἐτόλμων ἐπὶ τὰς ἄλωνας τὰς “ ληφομένας τὰς τοῖς ἱερεῦσιν ὀφειλομένας δεκάτας (α), “ καὶ ἀνδις, ὁ αὐτὸς λέγει, πῶς εἰς τοὺς ἀντίτις χρόνας, ἐφύτεωσεν εἰς τὴν Γερεσταλήν, τό-“ σον πλῆθος κλεπτῶν, διπλά τῇ ἡμέρᾳ, καὶ εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως, ἐφό-“ νευον ὅτες ὑπαντίσαν, καὶ μάλιστα εἰς τὰς ἕοστας· μὲν ἀντὶ ἐπιφέρει, ὁ ἄ-“ νωτεν συγγραφεὺς, καὶ ἔτερα λέγων. „, Μέζονι δὲ πληγῇ Γεδαιάς ἐκάκω-“ τεν ὁ Αἰγύπτιος Φευδοπροφύτης, ὃς συναδροίσας τρισμυρίων σχεδὸν τῶν “ ἡπτατημένων, καὶ ἀγαγὼν ἀντὶ τῆς ἔρημίας, εἰς τὸ τῶν ἐλασσῶν ὅρος “ μηδὲ δεῖ καὶ ἀντὶ τὴν Γερεσταλήν κατασχεῖν, εἰμὶ ὁ Φύλιξ φεδίσας “ μετὰ τῶν Ρωμαϊκῶν ὅπλων τὴν ὁρμὴν ἀντὶ ἀνεχαίτισε κτ. ὅρι τὸν Εὐ-“ σέβιον (β). “ Κατὰ τέτοις τὰς χρέωνες, μετέσπι καὶ ὁ Θεοτόκος Μαρία εἰς τὰς ἡρανίς, ζήσαστα ἐπὶ τῆς γῆς ἐτη ἐβδομήκοντα δύο.

§. 3. Πέμπτε δὲ ὁ Νέρων διὰ διάδοχον τῷ Φύλικος, τὸν Φῆδου, κα-“ τὰ τὸν ὅποιον καιρὸν, ἐπιστέψας ὁ Παῦλος εἰς Γερεσταλήν ἀπὸ τὸ κήρυγ-“ μα, δικαιολογησάμενος, εἰς ἐκεῖνα δόπια ἐμέμφην ἀπὸ τὰς Εὐρωπίας, Και-“ σαράκ τε ἐπικαλέσας δέσμιος εἰς Ρώμην ἀγετεῖ· ὅπια διατέρψας δύο χρό-“ νες ὀλοκλήρως, μὲν ἀνεστιν, καὶ ἀνεμποδίσως ἐκῆρυξε τὸν λόγον τῆς Θεᾶς, ὡν “ μὲ ἀντὸν ὁ Αρίσταρχος, καὶ ὁ Λαζάρος. Τοῦτον ἀπολογησάμενος ἀλ-“ λεῖν εἰς Γερεσταλήν, κατὰ τὴν παράδοσιν, διὰ νῦν κηρύξῃ κακεῖ τὸν λόγον τῆς Ευαγγελίας, ὅπια πρὸς τοῖς ἄλλοις βαπτίσας καὶ τὸν Πρόθρον διμῆ μὲ δόλον τα τὸν οἶκον, ὡς λέγει ὁ Γλύκιας (γ), ἐπιστέψει πάλιν εἰς Ρώμην, ὅπια κατηχήσας τὸν οινοχόον τῆς Νέρωνος, καὶ μίαν τῷ παθακίδα, ὑπερον ἔλα-“ βε τὸ μακάριον τέλος. Βλέποντες οἱ Γεδαιῖοι, πῶς δὲν ἔλαβον τὸ ποδό-“ κενον κατὰ τὴν Παύλην, σφέρατο πρὸς Γάλαβον τὸν ἀδελφὸν τῆς Κυρίας, ὃς Ωβληλας ἀπὸ ὅλες ὡμομάζετο, διὰ τὴν ἄκρην τὸ δικαιοσύνην, φιλοσοφίαν, καὶ “ ευτίβειαν. Καὶ ἐπειδὴ ὡμολόγησε παρρησία τὸν Κύριον ἡμῶν Γερεστὸν Χρι-“ στὸν διὰ νιὸν Θεᾶς, τὸν ἐφόνευσαν οἱ Γεδαιῖοι, ἔχοντες τότε ἀναρχίαν διὰ τὸν θάνατον τῷ Φῆδο, ὅπια ἐσυνέβη εἰς Γεδαιάν, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστὸς ἔτος. “ Εἶπεν ὁ Γάλαβος παρθένος ἐτη κέ. τῷ ὅποις διάδοχος ἔγινεν ὁ Συμεὼν τῷ Κλωπᾶ, ὡς κατωτέρῳ ἥιδηστεται.

§. 4. Τῷ ἀντῷ ἔτει λέγεται, πῶς ἐξανυψώθη, καὶ ὁ Απόστολος Αὐδοέας εἰς τὴν Πάτραν τῆς Αχαΐας· τῷ δὲ ἐπομένῳ ἔτει ἐθανάτῳ ὁ Βαρνάβας εἰς

Μετάστασις
τῆς Θεο-
τόκης.

Φῆδος
ἐπιτροπος
τῆς Γε-
δαιας.
Ο' Παῦλος
δέσμιος
ἀγεται εἰς
Ρώμην.

Ο' Παῦλος
ἔρχεται εἰς
Γερεσταλήν.

Θάνατος
Γαλαβε
ἀδελφῆ τε
Κυρία.

Μαρτύριον
Αὐδοέας
Βαρνάβας,
Μάρια
Σιμωνος, καὶ
Γέδια.

(α) Γεδαιῖον. Αρχαιολ. βιβλ. ι., (β) Επικλησ. Γερος. βιβλ. β. περ. η. κά. (γ) Χρονικα μέρος Γ.

εἰς Κύπρον, ὁμοίως καὶ ὁ Εὐκγγελιῶν Μάρκος εἰς Αἰλεξάνδρειαν τῇ κέ.
τῃ Αἴρισθαι· ἀνάγγειλι περὶ αὐτῶν τὰ Μηνολόγια· προσέτι ἐν τῷ αὐτῷ
ἔτει ἐθναντάθησαν οἱ Αἴροστοι Σύμμων, καὶ ἰ' δας εἰς τὸν Περσίαν.

§. 5. Τῆς δὲ ἐν Εὐφέτῳ παροικίας πρώτος ἴσορεῖται πῶς ἔλαβε τὴν
Επίσκοπὸν ὁ Τιμόθεος· τῶν δὲ τῆς Κρήτης Εκκλησιῶν πρώτος Επίσκο-
πος ὁ Τίτος. Εἰς δὲ τὰς Αἴγανας μετὰ τὴν διμηγορίαν τῷ Παύλῳ μὲ-
τὰς Αἴγανας εἰς τὸν Αὔρειον Πάγον, πισεύστας Διονύσιος ὁ Αρεοπαγίτης
πρώτος Επίσκοπος παρὰ αὐτῶν ἐπροχειρίσθη, εἰς δὲ τὸν Κόρινθον ἔγινεν
Επίσκοπος, ἔτερος Διονύσιος· ἀπὸ δὲ τὰς λοιπὰς ὄπαδες τῆς Παύλου, ὁ μὲν
Κρίσκης ἀπὸ τὴν Ρώμην ἐρχόμενος εἰς Γαλατίαν· ὑπὲν ἀυτᾶς μαρτυρεῖται.
Μετὰ δὲ τοῦ Πέτρου, δέχεται τὴν Επίσκοπὸν τῆς Ρώμης ὁ Λίνος, ὁ δὲ Στά-
χυς εἰς τῶν ὁ. μαδιτῶν προεχειρίσθη Επίσκοπος Βυζαντίου Θράκης παρὰ
τῷ Αὐδρέᾳ· καὶ ἄλλοι ἄλλων ἐπαρχιῶν, ἀνάγγειλι τὸν Ευσέβιον (α).

§. 6. Μαθὼν δὲ ὁ Νέρων τὸν Σάγαντον τῷ Φίγε, ἐπεμψεν Επαρχού
τῆς Γεδαίας Αἰλβίνον, καὶ μετ' αὐτὸν, τὸν Φλῶρον, ἀπὸ τὸν ὄποιον πολλοῖ
τῶν Γεδαίων εἰς Γεργσαλῆμ ἀνεξανρώθησαν, ὅπου ἀρχιησε νὰ ἀνοιχθῇ ὁ
πόλεμος τῷ ιρ. ἔτει τῆς Βασιλείας, τῷ Νέρωνος, διὰ τὰ ὄποια ἀνάγγειλι
τὸν Γάστηπον, καὶ τὸν Ευσέβιον (β).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Περὶ τῆς ἀ. διωγμῆς, τῆς κινηθέντος παρὰ Νέρωνος πατὰ τῶν
Χριστιανῶν, καὶ τῶν φῆμαισῶν κατ' αὐτῶν διαφόρων
κατηγοριῶν.

§. 1.

Πρώτος τῶν Αὐτοκρατόρων πολέμιος τῆς εἰς Θεὸν ἐυσεβείας, ἐδείχθη
ὁ θεομάχος Νέρων, καθὼς λέγει ὁ Τερτυλιανὸς παρὰ τῷ Ευσε-
βίῳ (γ), „ἐκεῖ ἐνρήστε πρώτων Νέρωνα τὸ δόγμα, ἥντικα μάλιστα
„ἐν Ρώμῃ, τὴν ἀνατολὴν πάσταν ὑποτάξεις, ὡμὸς ἦν εἰς πάντας, διώξα-
„τα κτ. Ἐνέδει δὲ ἄρα τοῖς πᾶσι καὶ τῷτο ἐπιγραφῆναι αὐτῷ πατὰ τὸν
„Ευσέβιον (δ), ὡς ἀν πρώτος τῶν Αὐτοκρατόρων τῆς εἰς τὸ θεῖον ἐυσε-
„βίον βείας

(α) Εκκλησ. Γ' σορ. βιβλ. γ'. κεφ. δ. (β) Εκκλησ. Γ' σορ. βιβλ. β'. κεφ. καγ'. (γ)
Εκκλησ. Γ' σορ. βιβλ. β'. κεφ. ιε. (δ) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον.

βείας ἀναδειχθείν πολέμιος· “ ἐγείρει λοιπὸν διωγμὸν πρῶτον κατὰ τῶν Χριστιανῶν ὅπερ ἡτον εἰς τὴν Ρώμην, ἐν ἔται ἀπὸ Χριστᾶ ξεῖ. τῷ δεκάτῳ τρίτῳ τῆς Αὐτοκρατορίας αὐτῷ παρακινηθεὶς πρῶτον εἰς τὴν σφαγὴν τῶν Ἀποσόλων, ἐξ ὧν ἐπρόσαξεν ὁ ἀνόσιος τῷ μὲν Παύλος, νὰ κοπῇ ἡ κεφαλὴ, ὁ δὲ Πέτρος νὰ ζαυρωθῇ, καθὼς μὲν τινὲς τῶν συγγεραφέων λέχεται, ὁ Εὐκλησιαστικὸς δηλαδὴ Γάιος, καὶ Ζεφυρίνος Επίσκοπος Ρώμης, καὶ Διονύσιος Επίσκοπος Κορίνθου, πῶς ἐπρόσαξε νὰ ἀποκεφαλισθῇ ὁ Παῦλος τῷ ἀυτῷ ἔτει, καὶ τῇ ἀυτῇ ἡμέρᾳ (α), κατ’ ἄλλας δὲ, ἐνα χρόνον ὑσερον τῇ ιδ. τε Γενάρι, τῇ δόπιοι τὸ ιερόν σῶμα ἐτέθη παρὰ τῶν πισῶν, ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, ὅπερ ἦν ὁ Πέτρος. Εὐσέβιος δὲ Παμφύλῳ (β) λέγει πῶς ὁ Πέτρος διέτριψεν ἐν τῇ ἀνατολῇ, ἔτη δώδεκα, καὶ εἰκοσιτρίσια ἐν Ρώμῃ, καὶ ἐν ταῖς Δυτικαῖς πολιτείαις, ὡς δύπτα δλος ὁ καιρὸς τῷ κηρύγματός τε συνεποσώθη, ἔτη τριάκοντα πέντε. Οὐ δὲ Παῦλος εἰκοσιένα χρόνον ἐκήρυξε τὸ Ευαγγέλιον, καὶ ἄλλας δύο ἦν ἐν τῇ φυλακῇ τῆς Καισαρείας, ἐνώνει μὲν ἀυτὸς τὰς χρόνους, καὶ τὰς ἐν Ρώμῃ τὰς δύο πρώτας, καὶ τὰς δέκα τὰς ὑσερινὰς, ὡς συμποσθνται ὅλοι οἱ χρόνοι τῷ κηρύγματος καὶ τῆς κλήσεως τῷ Παύλῳ, τριάκοντα πέντε.

2. Ή αἵτια δὲ τῇ τοιότετε διωγμῷ, ἦν ἀυτῇ. Οὐ Νέρων ὁργισθεὶς, νὰ εἰπὼ ἀληθέρεον μανῆ φερόμενος, ἢ διὰ τὸ ἀκαλλάπτισον τῶν παλαιῶν οἰκοδομημάτων τῆς Ρώμης, ἢ ἀγαπῶν νὰ ίδῃ ὄμοιώσιν τινα τῆς πυρικαύζες Τρωάδος, ἐπαρακίνητε τινας συντραπεζίτας τε τῇ ιδ. τε Γελίᾳ, καὶ ἔλαχθαν δράσικά ἀναμένα, προσάξας αὐτὸς νὰ καύσωσι τὸν πόλιν, οἵτινες πληρώσαντες τὸν ἀπάνθρωπὸν τα προσαγγὺν, κατεκάυδη τότε ἡ βασιλίς τῶν πόλεων, κατά τινας εἰς διάσιμα ἐξ ἡμερῶν; καὶ κατ’ ἄλλας ἐννέα, καὶ ἔτω ἀπὸ δεκατέστυρας Ρεγιόνας, ἢτοι μέρη τῆς ἀυτῆς πολιτείας, ὅπερ ἡ πυρικαία ἐκυρίευε, μόλις τέσσαρα μέρη ἐσώθησαν. Αὐτὸς δὲ

S 2

Αἵτια τῇ τοιότετε διωγμῷ.

Πυρηναῖ ἀ μεγαλωτά τη τῆς Ρώμης.

(α) Οὐ Διονύσιος δέν λέγει ῥητῶς πῶς ὁ Πέτρος, καὶ Παῦλος ἐμαρτύρησαν τῇ ἀυτῇ ἡμέρᾳ, ἀλλὰ τῷ ἀυτῷ καιρῷ. Οὐ Πρεδέντιος, εἰς τὸ περὶ Στεφάνων λέγει, ὅτι τῇ ἀυτῇ ἡμέρᾳ ἐμαρτυρησαν, ἀλλὰ ἐχι τῷ ἀυτῷ ἔτει, ἀλλὰ μεταξὺ τῆς μαρτυρίας τῆς ἐνὸς, καὶ τῆς ἐπέκτις, ἐπαριθμεῖται χρόνον ἐνα. Μέ τὸν Πρεδέντιον συμφωνεῖ καὶ ὁ Αγιος Αὐγουστῖνος ὄμιλος καὶ περὶ Αγίων. Συμεών δὲ ὁ Μεταφραστής, τε Διονύσιος τὰ λόγια ἐλαύνεις δηλῶντα· οτι τῇ ἀυτῇ ἡμέρᾳ ὅμη ἐλαύνον τὸν Στέφανον τῆς μαρτυρίας οἱ Κορυφαῖοι, λέγει γάρ „Γάϊος ἀνὴρ Εὐκλησιαστικός, καὶ Ζεφυρίνος Ρωμαίων Επίσκοπος, καὶ Διονύσιος Κορεινθίων γράφεσσι, πῶς εἰς τὸν ἀντὸν καιρὸν, καὶ ὅμη, ἐμαρτύρησαν Πέτρος καὶ Παῦλος. Αὐτὰς φευδέστε τὸ λεγόμενον παρὰ τὸ Μεταφραστῆς περὶ Γαϊος διότι Εὐσέβιος Παμφύλῳ, δόπι μὲ τὰς μαρτυρίας Γαϊος, καὶ Διονύσιος θέλει νὰ ἀποδείξῃ πῶς οἱ Κορυφαῖοι ἐμαρτύρησαν εἰς τὸν ἀντὸν καιρὸν δέν ἀναφέρει τὸν Γαϊον, σύμφωνον μὲ τὸν Διονύσιον“ περὶ πλέον ἡπατήθη ὁ Μεταφραστής, ὅταν λέγει, πῶς ὁ Ζεφυρίνος γράφει τὸ ἀντότοις ἀναγνάν παρὰ τῷ Εὐσέβῳ, καὶ Ζεφυρίνος Ρωμαίων Επίσκοπος γρεγονώς, ἐνόμισε πῶς καὶ ἀντὸς ἐγράψει συμφώνως μὲ τὸν ἄλλος δύο.

(β) Εὐκληστ. Γαϊος. βιβλ. β. κεφ. ιε.

δὲ ἔγινε τότε, ὁ λαὸς ἀρχῆτε νὰ μισῇ, καὶ νὰ κακολογῇ τὸν Νέρωνα, ἀντὸς δὲ ὁ παμμίαρος καὶ ἀνότιος, τὴν αἰτίαν τῆς πυρκαϊᾶς, τὴν ὅποιαν δὲν ἐδύνετο νὰ ἀποτινάξῃ ἀπὸ τὸν ἑαυτόν τη, τὴν ἕρριφεν ἀνυποζόλως εἰς τὰς Χριστιανὰς, ἀπὸ τὰς ὄποις πολλοὶ φευδῶς, καὶ ἀδίκως κατηγορήσεντες ἐτιμωρήντο μὲ παιδείας καὶ μαρτύρια ἄρρητα, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Τάχιτος (α).

§. 3. Πρὸς τάτοις φάνεται νὰ ἔδωται καὶ μικρὰν αἰτίαν, καὶ οἱ ἐθνικοὶ διὰ νὰ διαβάλλωνται, καὶ νὰ συκοφαντῶνται πικρῶς οἱ Χριστιανοὶ, λέγω, τὰ ἀντραὶ ἀντῶν ἔργα· προσέτι οἱ Σιμωνιακοὶ, οἱ Νικολαΐται, καὶ μετ' ἀυτὰς οἱ Γιωνικοὶ, οἱ Καταφρύγες, οἱ Πεπλεζικοὶ, καὶ οἱ ὄμοιοι αὐτοῖς, εἰς τὰ ἄνοσιαν γῆματα, οἱ τινες ἀγκαλὰ καὶ αἰρετικοὶ μιαρώτατοι, ἥδελον ὅμως νὰ ὀνομάζονται Χριστιανοί· διὰ τότο ἔλεγον εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ὡμολόγων πῶς εἶναι Χριστιανοί, καθὼς λέγει ὁ Θεοδώριτος· οὐ, εἰς δὲ ἀντῶν ταῖς Φυχαῖς, ὁ παμπόνιος ἐνῆχητε δαίμων τὸν κατὰ κιρύκων τῆς ἀληθείας ἀναδεξά· μενος πόλεμου, καὶ δόξαν πονηράν τῶν τὰ θεῖα πρεσβευόντων, διὰ τάτων κατασκευάσται πειρώμενος· τῆς γάρ ἐπωνυμίας τὴν κοινωνίαν πᾶσιν ὑπέλαβεν ἐποίσεν τὴν βλασφημίαν· Χριστιανοὶ γάρ, καὶ τῶν μισαρῶν δογμάτων οἱ διδάσκαλοι, καὶ τῶν Εὐαγγελικῶν οἱ κίρυκες ὀνομάζοντο· καὶ πᾶς ἄγνοῶν τὸ διάφορον, πάντας ἐναγεῖς ὑπελάμβανε τὰς τῆς μιᾶς προσηγορίας μετέχοντις κτ. (β)

§. 4. Διὰ ταύτην λοιπὸν τὴν αἰτίαν, οἱ ἐθνικοὶ πάντα ὅσα ἐλέγουντο νὰ πράττωνται ἀπὸ τὰς Φευδοχριστιανὰς, τὰ ἀπέδιδον εἰς τὰς ἀληθεῖας Χριστιανὰς, ὡς λέγει ὁ Εὐσέβιος (γ), τάτοις δῆτα συνέβαινε διακόνους χρώμενον τὸν ἐπιχαιρεστικακού δαίμονα, τὰς μὲν (πιστὰς) πρὸς ἀντῶν ἀπατῶμένες, οἰκτρῶς ἔτως εἰς ἀπώλειαν ἀνδραποδίζεσθαι, τοῖς δὲ ἀπίστοις ἔδυσει πολλὴν παρέχειν κατὰ τὴν Θεία λόγγυ δυσφημίας περιπτίαν· τῆς ἔξ αντῶν φύμης, εἰς τὴν τὴν παντὸς Χριστιανῶν ἔδυας διαβολὴν καταχεομένης· ταύτη δὲν ἐπὶ πλεῖστον συνέβαινε τὴν περὶ ἡμῶν παρὰ τοῖς τότε ἀπίστοις ὑπόνοιαι δυσεβῆ, καὶ ἀτοπωτάτην διαδίδοσθαι, ὡς δηλούμενος μίτοις πρὸς μητέρας, καὶ ἀδελφὰς μίζεστον, ἀνοσίαις τροφαῖς χωριμένων· διὰ ταῦτ' ἄρα οἱ Χριστιανοὶ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν διεβάλοντο, κατὰ τὰ ἀνόλαθα.

Α'. Οἵτι πάντα τὰ δεινὰ, καὶ αἱ συμφοραὶ ἐκείνα τὰ καιρῷ, ὃχι δὲ ἄλλο ἀκολαθεῖσαν εἰς ἀντὼς (καθὼς αὐτοὶ ἐνόμιζον) πάρεξ μόνου μὲ τὸν λόγον τῶν Χριστιανῶν, κατὰ τῶν ὄποιαν ὄργυιαδέντες οἱ Θεοὶ, ἐπιφέροντι πάντα τάπτα τοῖς ἀνθρώποις. Τερτολιανός (δ).

Β'. Βρεφοκτονίαν, ἀνθρωποφαγίαν, αἴμομιξίαν καὶ τὰς ἀπρεπεῖς συνεσίας, ὅπερ ἀυτοὶ ἐκοίνυν ἀνάμεσόν τας, καὶ τὰς ἀπέρριπτον τοῖς Χριστιανοῖς,

Αἱ πατὰ τῶν Χριστιανῶν ἀδόμεναι συνομοφαντίαι ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν.

(α) Χερούλ. βιβλ. ἑ. (β) Θεοδώρ. Περούμ. τοῦ β'. λόγος περὶ Αἰρετ. μακομοῦ.
(γ) Εὐκλητ. Γιορ. βιβλ. δ. κεφ. ζ. (δ) Εὐ τῇ Απολογ. κεφ. λθ.

νοῖς, διότι κακομιχάνως ἐπλαττού τινὰ ἔξαισια διὰ τὸ σκεπασμένον βρέφος ὑποκάτω εἰς τὴν ζειάν, ὡς θρώμα, εἰς τὸν προσδεδεμένον σκύλον εἰς τὴν λυχνίαν, ἢ ἄλλων τοιτάνων δημόσιων, περὶ ὧν ἀνάγγυωδι Πεζῶν τὸν Μάρτυρα (α), Μικύλιον τὸν Φύλικα (β), ἢ ἄλλους,

Γ. Άδεις τὸς Χριστιανὸς ἐλεγον, ἢ ὑπευθύνες εἰς τὸ ἔγκλημα τῆς ἀποσασίας, γενόμενοι δηλαδὴ καταφρονῆται τῆς Αὐτοκρατορίας Μεγαλειότητος. Αδεις μὲν, ὅτι ἀναιρέσταν τὰς ἀρχαῖς λατρείας πρὸς τὸν Θεόν, διὰ τοῦτο ἢ εἰς τὰ ἀμφιθέατρα, ἢ εἰς τὴν ἀγορὰν τὸν Χριστιανισμόν, μηδ φωνὴ οἱ ἐδυνατοὶ ἐφάναξον, ἀյροῦσαν τὰς ἀδειάς, ὅρα τὸν Εὐσέβιον (γ), Καταφρονῆταις δὲ τῶν Αὐτοκρατόρων, ἐπειδὴ δὲν ἔθελον νὰ προσφεροσι, δυσίας ἀυτοῖς· διὰ τοῦτο ὁ Εἰρήναρχος Ηρώδης ἢ ὁ πατὴρ ἀυτῆς Νικᾶτας ἐπανινέσταν τὸ κατὰ δύναμιν τοῦ Γερὸν Πολύκαρπον παρακαθέσθμενοι, ἢ λέγουντες· τὶ γὰρ κακὸν ἐσὶν εἰπεῖν, Κύριε Καῖσαρ, ἢ θύται, ἢ σώζεσθαι, ὁ ἀυτὸς Εὐσέβιος (δ), ἀυτὸς τὸ ἔγκλημα θαυμασίως ἔξαλείφεται ἀπὸ τὸν Τερτυλιανὸν (ε), ἢ ἀπὸ τὸν Αὐρούβιον (ζ).

Δ. Ωνόμαζον προστέτι τὸς Χριστιανὸς ὀνολάτρας, διατὶ ἐνύμιζον πῶς λατρεύεσθαι τὴν κεφαλὴν τῇ ὄντε· τοικύτη συκοφαντίᾳ ἐδιαδέδη εἰς ἀυτὸς τὰς ἴδιας τὸν παλαιὸν καιρὸν ἀπὸ τὸν Α' πίνακα τὸν Γραμματικὸν, καθὼς ἀναγνωρίσκεται εἰς τὸν Γάστηραν (η), ἢ εἰς τὸν Κορυνήλιον τὸν Τάκιτον· (θ) τέλος πάντων ἐπροσκολήδη ἀυτὶ ἡ κατιγοροίσι, ἢ τοῖς Χριστιανοῖς, τὰς ὅποις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ ἐδυνατοὶ τὰς συγκριδεῖσταν μὲ τὰς Γεδεάτες· ὃ τῷ προῆλθεν ἀπὸ ἑνα λεσχημάτην, ὅπῃ ὑπετύπωσε τὸν ἡμέτερον Σωτῆρα, ὅντα ὡτα φέροντα, ἢ τῷ εἰς τοὺς ποδοὺς χηλὴν ἔχοντι, βιβλίον κατέχοντα σὺν ταύτῃ τῇ ἐπιγραφῇ, Θεὸς τῶν Χριστιανῶν ονομαζότης, ὡς φησὶν ὁ Τερτυλιανός (ι).

Ε. Ωνόμαζον ἔτι τὸς Χριστιανὸς ἥλιολάτρας, ἢ προῆλθεν ἀυτὶ ἡ ὑποψία, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν συκοφαντίᾳ, μὲ τὸ νὰ προσκυνῶμεν εἴς ἀρχῆς οἱ Χριστιανοὶ πρὸς ἀνατολὰς Ήλία, ἢ μὲ τὸ νὰ ἑορτάζωμεν τὴν ἡμέραν τῆς Ήλία, δηλαδὴ τὴν Κυριακὴν ὅρα τὸν Τερτυλιανόν. (κ) Σημείωσον ὅτι ἡ

S 3

προ-

(α) Εὐ τῇ Α'. Α' πολογ. (β) Εἰς τὸν Διαιλογ. Ο' κτάβιον λεγόμενον. (γ) Εἰκαλησ. Γρο. βιβλ. δ. περ. ιη. (δ) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον. (ε) Εὐ τῇ Α' πολογίᾳ. (η) Εὐ τῷ κατὰ Εὐθυκῶν βιβλίῳ. (θ) Βιβλ. β'. κατὰ Α' πίνακος. (θ) Χεονικ. βιβλ. ε. (ι) Εὐ τῇ Α' πολογίᾳ κεφ. ιη'. ομως φευδῶς ἔχει ο Τερτυλιανός, Ο' νουνχίτης, τὰ Χειρόγραφα τῆς Παρισίος ἔχεσι Ο' νοχοῖτας, τῆς Βατικάνου Ο' νοχορεστῆς· τὸ σφρόδετον. εἴραι Ο' νοποχαίτης, διὰ τὰ συμφωνῆ ἡ ἐπιγραφὴ μὲ τὴν εἰκόνα· διότι ἀυτὸς ὁ μωρὸς, ἢ ὄλυμπος ζωγράφος, ἀναγνέσ ίσως, ὅτι ὁ Χριστὸς εἰσῆλθεν εἰς Γεροσόλυμα, ἐπὶ πώλες ὄνου, ἢ ὅτι „εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιάν τὴν παθημένην ἐπὶ τῇ θρόνῳ βιβλίον γεγραμμένον, ἢ δέλιον νὰ πειπατῇ τοὺς Χριστιανὸς, ἐζωγράφησε τὸν Γησέα Χριστὸν ὡτα οὐς ἔχοντα, ἢ ἐν τοὺς ποδοὺς χηλὴν ἔχοντα, ἢ βιβλίον σφραγισμένον μεταξὺ τῶν ποδῶν, μὲ ἐπιγραφὴν Θεὸς Χριστιανῶν Ο' νοποχαίτης. (κ) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον.

Διατὶ προσ-
κυνθεμεν κα-
τὰ ἀνατο-
λάς.

προσκύνησις, ὡς ἵέγεσί τινες, κατὰ Αὐτολάς, δὲν εἶναι διατὶ ἐφιτεύσα ὁ Παράδειτος ἐν Εὐδέμ κατὰ Αὐτολάς, ἀλλ᾽ εἶναι Α' ποσιλικὴ παράδεσις, οὐ δὲτι ἀπὸ τὴ παρὸντιν τὰ τιμιώτερα εἰς τιμὴν τῷ Θεῷ ἀφιερώνομεν, κατὰ δὲ τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀνθρώπων, ἡ ἀνατολὴ εἶναι τιμιώτερον μέρος τῆς κόσμου· ἔλαβε δὲ ἡ Εκκλησία τὸ νὰ ἔυχεται κατὰ Αὐτολάς ἀπὸ ἐκσί-
νες ὅπερ ἔλαβε, ἢ τὸ ἔυχεδω, καὶ τότε ἀπὸ τὰς ἀγίες Α' ποσόλας ἔλα-
βομεν, Γεζῖνος.

Σ'. Πλάνας, Μάγες, ἢ ἀπαταιῶντες ἐνόμιζον τὰς Χριστιανὰς, καθὼς ἡ ἀυτὸν τὸν Χριστὸν, διότι ἔλεγον διαιμόνων τερατεργύματα τὰ θαύματα τῆς ὑπερφυῆς, ἢ παραδόξα τὰ διὰ θελας δυνάμεως γινόμενα.

Ζ'. Πρὸς τάτοις ἔλεγον τὰς Χριστιανὰς ἐρμηνευτὰς νέας θρησκείας, τὴν ὅποιαν διαβολήν, θαυματίως ὁ Α' ρυθμίος ἀνατρέπει. (α)

Η'. Εἴλεγον τὰς Χριστιανὰς σατιωτικάς, δηλαδὴ ἐπαναζάτας διὰ τὰς συνίξεις ἀυτῶν πρὸς τὸν ὄφελον τῆς ἡμέρας, ἢ τὰς ιερὰς συνελεύσεις τὰς ὅποιας οἱ ἐθνικοὶ, αἱρέσεις ἢ σάσαις ἐκάλεν, ἀνάγνωδι τὸν Τερτυλιανὸν (β), ἢ τὸν Α' ρυθμίον (γ).

Θ'. Αὐτοδεῖς, ἢ ἀπαιδεύτες ἐκάλεν ἀυτὰς, διότι ὀλίγοι ἀπὸ ἀυτῶν κατεγίνοντο εἰς τὰ μαδύματα τῆς αἰώνος τάττε, ἢ διὰ τότε πανταχόθεν ἔλεγοντο ἐυκολοαπάτητοι, ταχυπαθεῖς, ἀμβλύνοες, παράφρονες, μω-
ροί, ἀναίσθητοι, ἄλογοι, τῶν ὅποιων τὰ συγγράμματα ἔλεγον νὰ είγαται γεμάτα βαρβαρισμῶν, ἢ σολοκισμῶν, ἢ τὰ ὅμοια, ἀνάγνωδι τὸν Α' ρυθ-
μίον (δ).

Γ'. Εσυκοφάντεν ἀυτὰς, πῶς θεραπεύστι τὰ αἰδοῖα τῶν μεγαλιτέρων,
ἀφ' ἣς ἢ αἰδοιολατρεία, ἢ ὡς δελεύοντες τοῖς αἰδοίοις τῶν γεννητόρων· ἀν-
τη ἡ συκοφαντία ἐφύτωσε διατὶ οἱ Χριστιανοὶ, ἵσαντο γονατισοὶ ἐνώπιον τῶν ιερέων, ἢ ἐξομολογεῦντο τὰς ἀμαρτίας ἀυτῶν μὲ τὰς χᾶρας δεδεμένας ὥρα τὸν Μινύκιον Φύλικα (ε).

ΙΑ'. Βαρυκεφάλες, ἀπλές, χυδαίες, ἀνωφελεῖς ἐκάλεν ἀυτὰς, ἀπὸ τὰς ὅποιας τὸ δημόσιον δὲν ἔλαμβανεν ὄφελος· τὸ ἐγκύτιον τάττε εἰς πολ-
λὰς τόπες ἀποδεικνεύει οἱ Τερτυλιανός (ζ).

ΙΒ'. Τὰς Χριστιανὰς, διεφθαμένη φωνῇ Χριστιανὸς ἐκάλεν, ἀπὸ τὴν ἐφε-
λοκαΐαν, ἢ ἀμάθειάν τως, καθὼς ἢ τὸν Χριστὸν, Χριστὸν ἐκάλεγε· ὅρα τὸν Λακταντίον (η). προσέτι ἡ ἀγνοικα τῶν Μυσησίων, ἢ ἡ φυσική τὰς κακία,
τὰς ἐπαρακινώσεις νὰ πλάττωσι τοιαύτας συκοφαντίας κατὰ τῶν Χριστι-
νῶν.

ΚΕΦΑ-

(α) Βιβλ. ἀ. ἢ β.. (β) Εὐ τῇ Α' πολοσῃ. κεφ. ἀ. (γ) Βιβλ. δ', (δ) Βιβλ.
ἀ. (ε) Εἰς τὸν διάλογον. (ζ) Εὐ τῇ Α' πολοσῃ. κεφ. μβ'. (η) Πέρι Θεων δια-
ταγ. βιβλ. δ'. κεφ. ζ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ.

Περὶ Σίμωνος τῆς Μάγα, καὶ τῶν παρὸν ἀντέ Σιμωνιανῶν, καὶ περὶ τῶν Νικολαϊτῶν.

§. I.

Ολῶν τῶν λυπηρῶν συμβάντων ἐν τῇ Εὐκλησίᾳ τῇ Θεᾶ εἰς ἔκεινον τὸν καιρὸν σωρεὺς καὶ αἴτιος ἦν Σίμων ὁ Μάγος, τῷ ὅποις τὰς μιαρὰς προξεῖς ἦν τὰς συγκρίνη τῇ μὲ τὰς πρόξεις τῇ Νέρωνος, βέβαια θέλει τὰς ἑνὶ πολὺ χειροτέρες. Εὐκατάγετο ἄτος ἀπὸ Γίτθων τῆς ἐν Σαμαρείᾳ ποτὲ κώμης, ὥκεις εἰς ἄκρου γοητείας φθάσας ἐπόιησε τέρατα πολλά, καὶ ἐδάμαντον οἱ Σαμαρεῖται, καὶ ἐλεγε πῶς εἶναι ἔνας μέγας, καὶ ὅσοι τὸν ἡκαν διοφώνως ἐλεγον, ὃτός εἶνι ἡ δύναμις τῇ Θεῇ μεγάλη· ἡ πατήσαν, καὶ ἐπροσκολῶντο ἀντῷ διατὶ ἐξέσησε πολλὰς μὲ τὰς καγείας τε. Γδῶν δὲ ὁ πλάνος πῶς οἱ Αὐτόπολοι ἐποίευ, ἀληθεῖς θαυματεργίας, καὶ ἔδιδον τὴν χάριν τῇ Αὐγίᾳ Πνεύματος τοῦ προσερχομέναις, ἐπίσευσε μὲ πολλὰς ἄλλας καὶ ἐβαπτίση, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη ὑπὸ Φιλίππων διακόνη, τῇ ἐναγγελιζομένῃ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τῇ Θεῇ, καὶ τῇ ὄνοματος τῇ Γῆτῇ Χριστῷ, ὑπέρον ἐπεστρέψε τοῖς Αὐτόπολοις χρήματα, διὰ νὰ λάβῃ τὴν ἐξεσίαν, ὡς διὰ μέσου ἀντῆς, μὲ τὴν ἐπίθεσιν τῶν χειρῶν μεταδίδῃ τὸ Πνεῦμα τὸ Αὐγίον, γομίσας ὃτῳ νὰ συνάξῃ ἐνκόλως χρήματα πολλά· διατέτο ἐκαταράσθη ἀπὸ τὸν Αὐτόπολον Πέτρον, παρὰ τῷ ὅποις ἐλεγυχθεῖς, διὰ τὴν ἀνοσιωτάτην, καὶ παμπότηρον ἀντῇ γυνώμην (α), ἐφερεψεν ὡς ὁ σκῦλος εἰς τὸν ἕδιον ἐμετόν, δηλαδὴ εἰς τὰς κακοτεχνίας τε, δοκιμάζων τότε μὲ τὰς μαγικάς τε τέχνας, καὶ μαγγυμένας, νὰ προσάψῃ εἰς τὴν Εὐκλησίαν τῇ Χριστῷ ἐξωλεξάτων, καὶ φθοροποιού ἀρεσιν τῆς ὅποιας ἡ ἀνακεφαλάωσις εἶναι ἂντη.

Α'. Εδιώριζε μίαν δύναμιν ἄπειρον, τὴν ὅποιαν ἐκάλεσε βίζωμα τῶν ὅλων, καὶ ἀντὶ τὴν ἐλεγε πῶς εἶναι πῦρ, καὶ πῶς εἶχε διπλῆν ἐνέργειαν, τὴν μίαν μὲν φαινομένην, τὴν ἄλλην δὲ κεκρυμμένην, εξ ἡς τρεις συζυγίαις ἐξῆλθον, τὰς ὅποιας ὡνόμασε βίζας, ἐξ ὧν τὴν μὲν πρώτην ὡνόμασε Νέν, καὶ Εὐθυνοιαν, τὴν δευτέραν Φωτὴν καὶ Εὐνοιαν, τὴν δὲ τρίτην Δογισμὸν, καὶ Εὐθύκησιν.

Β'. Ελεγε, πῶς ἀντὸς εἶναι ἡ μεγάλη, καὶ ἄπειρος δύναμις τῇ Θεῇ, ὥκεις μὲν τὴν Σαμαρείαν, ὡς Πατήρ, εἰς δὲ τὴν Γαδαίαν, ὡς Υἱὸς, καὶ Πνεῦ-

Αἰρέσεις
Σίμωνος
τῆς Μάγης.

(α) Πρεσβ. κεφ. η. 9. σ. 24.

Πνεῦμα Α' γιον, καὶ ἐπεδίμητεν εἰς τὰ λοιπὰ ἔθνη, τελευταῖον ἐν ᾧ οἱ πυρίων γλωσσῶν ἥλθε καὶ εἰς τὰς Αὐτοκόλας, τὴν δὲ πόρουν Εὐλέυνην, ἡ Σελήνην (α) ὅπερ εἰς τὰ ὑσερινά ἐσάβη εἰς τὸν Τύρον τῆς Φοινίκης, ὡς λέγει ὁ Γαβῖνος (β), τὴν ὅποιαν σίχε σύνοικον καὶ συγκάτοικον, καὶ εἰς τὰ κακά τα δελήματα διλέυσταν, καὶ συνακαρεφομένη μὲν ἀυτὴν, ὡνόμαζε πρώτην Εὐνοίαν τὴν νοὸς, δηλαδὴ τῇ ἐδιπλῇ τε νοὸς, καὶ μητέρα τῶν ὄλων, καὶ τοῦ λέγει ὁ Επιφάνιος, Πνεῦμα Α' γιον, διὸ ἦν ἀυτὸς κατῆλθε κατὰ τὸν τῶν ἐν ἐκάστῳ βραχῷ μορφὴν μεταμορφώμενος, ἐπὶ τὸ λαβεῖν τὰς ἀγγελικὰς αὐτῷ δυνάμεις. (γ)

Γ'. Εὐλεγε, διὰ μέσον ἀυτῆς τῆς πρώτης Εὐνοίας, ἦτοι τῆς Εὐλέυνης ἐπόμησε τὰς Αὐγγέλας, καὶ Αρχαγγέλας, ἀπὸ δὲ τῆς Αὐγγέλας ἐδημιουργήθη ὁ κόσμος ἀγέννητος, ὅμοίως καὶ οἱ ἀνθρώποι· ἀλλὰ ἐπειδὴ οἱ Αὐγγέλοι ἐφθόνησαν ἀυτὴν τὴν Εὐλέυνην, εκράτησαν τὰ κτίσματα εἰς τὸν οὐρανόν τες, διότι δὲν ἤθελον νὰ δυομάχωνται ἀντὰ ποιήματα τῆς Εὐλέυνης, καὶ διὰ τέτο ἀυτὸς ἐβαλεν ἀυτὴν τὴν Εὐλέυνην εἰς πολλὰ γυναικεῖα σώματα, καὶ ἔτι εἰς τὸ σώμα τῆς Εὐλέυνης διὰ τὴν ὅποιαν ἔγινεν δὲ Τρωϊκὸς πόλεμος. Προσέτι ἐφλυκράτεγε, ὅτι δὲν ἀυτὴν τὴν Εὐλέυνην, οἱ Αὐγγέλοι ἐπολέμησαν ἀνάμεσόν της, καὶ ὅτι χωρὶς νὰ πάρῃ κακὸν ἀυτὴν, τὰς ἐκατάζησε νὰ διαγνωστούν ἀνάμεσόν της, διὰ τὴν ἐπιθυμίαν της ὅπερ πρὸς ἀυτὴν ἐνέβαλε. Καὶ ἐπειδὴ ἀυτοὶ τὴν ἐκράτεσσαν ὥσε δὲν ἐδύνετο νὰ ἀνέβη εἰς βραχὺς, πάντες ἐσμίχθησαν μὲν ἀυτὴν διὰ τὰ γυναικεῖα σώματος, καὶ θηλυτεῖς συνσπασμοῖς, μεταφερομένης ἀυτῆς ἀπὸ σώματα θηλυκὰ, εἰς σώματα ἀδρῶπων, καὶ κτηνῶν, καὶ ἄλλων· διὸ ἀυτὴν λοιπὸν, δηλαδὴ διὰ χώριν ἀυτῆς τῆς Εὐλέυνης ἐλεγε, πῶς ἐκατέβη ἀυτὸς ἀπὸ τὰς βραχὺς, διότι κρατημένη ἀπὸ τὰ δεσμὰ δένεται ἐδύνετο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν πατέρα της, ὡς δέ περ νὰ ἐλευθερώσῃ ἀυτὴν ἀπὸ τὰ ἐπικείμενα δεσμὰ, καὶ τέτο εἶναι τὸ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ ἥμερον πετλανημένον πρόβατον, καὶ νὰ σώσῃ τὰς ἀνθρώπας διὰ τῆς εἰς ἀυτὸν ἐπιγνώσεως· ἐλεγε δὲ πῶς ἐκατέβη μεταμορφωμένος διὰ νὰ μὴν γυναικῶν ἀπὸ τὰς Αὐγγέλας ὅπερ οἰκονομᾶσι τὴν κτίσιν, πῶς ἐφάνη εἰς τὴν Γεδαίαν ὡς ἀνθρώπος, μὴ ἦν ἀνθρώπος, καὶ πῶς ἐμεινεν ἀπαθῆς ἀγκαλὰ καὶ ἐπαθε.

Δ'. Εὐλεγε πῶς οἱ Προφῆται εἴναι ὑπηρέται τῶν Αὐγγέλων, καὶ ἀπὸ τὴν ἐμπνευστὴν ἀυτῶν προφητεύεται· διὸ ἐπρόξαζεν ἐκείνες ὅπερ ἐπίσευσον εἰς ἀυτὸν νὰ μὴν προσέχωστιν εἰς τὰς Προφήτας, φέτε νὰ φοβῶνται τὰς ὥπερ-

λας

(α) Α' φ' ἐδίδοσεν οὐτὸς ἀπῆγε τὸν Σίμωνα, ἀπὸ τοῦ ὑπῆρχεν ἐνθεν κάκησθεν, καὶ φθάσας εἰς Τύρον τῆς Φοινίκης, ἐλαύθεν ἀυτὴν τὴν Εὐλέυνην ἀπὸ τὸ πορνοσάσιον; καὶ τὴν εἰχε πάντοτε ὄπαδην της. Μετὰ τὸν θάνατον τῆς Σίμωνος ἵσως ἀντὴ ἐπίγειρεν εἰς τὴν προτέραν της κατάστιν, δηλαδὴ εἰς τὸ πορνοσάσιον τῆς Τύρου. (β) Εἰ τέ Αὐτολογ. αριθ. ιν'. (γ) Βιβλ. ἀ. τόμ. β. αἰκεσ. ηα. Εἰδος. Κολων. αγκά. πελ. ρθ. Λέγει τάδε „Καὶ διὰ ταῦτην κατεληλυθεῖσα· ἐν ἐκάστῳ δέ ὄνταν ὡς μεταμορφώμην φησί, κατὰ τὴν μορφὴν τῶν ἐν ἐκάστῳ, οὐα λάβω τὰς Αὐγγελικὰς με δυνάμεις.

λές τῶν νόμων, ἀλλὰ νὰ πρᾶξιστον ἐλευθέρως τὰ δελήματα ἀντῶν· ἐπει-
δὴ δέλει σωθῶσιν, ὃχι διὰ τῶν καλῶν ἔργων, ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος, διότι
τοῦ πρᾶξις, τοῖς ἔργον καὶ τὸν φύσιν τοι εἶναι ἀγαθὸν, ἀλλὰ ὡς ἔνυχε
καὶ τὴν διάταξιν τῶν Αὐγγέλων, ὅπερ ἐβαλον εἰς τὴν δελείαν τῆς ἀνθρώ-
που μὲ ἀνίας τὰς ἐνοιλάς της. Καὶ τελεύταιον, ὁ πεπλανημένος ἢ παρά-
φων, διὰ νὰ δεχθῶσιν ἐυκολώτερα τὰς φλυαρίας τας, δὲν ὠμολογῆστεν
ἀνάστοιν νεκρῶν (α), ὡς λέγει ὁ Επιφάνιος (β), ἢ ὁ Αὐγεστῖνος (γ).
Ἀνάγνωσι περὶ ἀντὶ Γαζῖνον τὸν Μάρτυρα (δ), τὸν Εἰρηναῖον (ε), τὸν
Ευτέβιον (ϛ), τὸν Επιφάνιον (η), τὸν Θεοδώρητον (ϛ), ἢ ἐκ τῶν Λα-
τίνων τὸν Τερτυλίανον (ι), τὸν Αὐγεστῖνον (κ), ἢ τὸν Φιλάσριον (λ), ἢ
ἄλλους.

§. 3. Οἳσοι λοιπὸν ἥσταν ὄπαδεί τας, ἀνομάθησαν Σίμωνινοί, ἐκ τῆς
ἐνόματος ἀντὶ, τοῖς ὄποισις ἡ τε διδασκάλα κακεύτρεχῆς δόξα ἥστας τὴν
δύναν τῶν ἀνθρώπων πρᾶξεων, δηλαδὴ τῆς ἀγελγείας, τῆς μαγείας, τῆς
εἰδωλολατρείας ἢ ἀλλων ὅμοιων· διότι κατασκευάσαντες εἰκόνας, ἐθνια-
ζου ἀνίας, ἢ ἐώρατον, ἢ ὡς Θεοὺς ἐπρόσκυναν, τὸν μὲν Σίμωνα εἰς τύπον
τε Διὸς, τὴν δὲ Ελένην εἰς τὸ εἶδος τῆς Αὐγῆς, ἢ μεδοδένουτες ἐρωτικά
τινα, ἢ πανηγυρικὰ, ἢ ἀλλα ἴδια τῆς γούτειας, ὡς θεῖα μυσήσια, πολλὰς
τῶν ἀπλῶν ἐπλάναν. Κατ’ ἀντῶν ἔγραψαν οἱ ἀντὶ Απόστολοι, ὁ Πέτρος
δηλαδὴ, ἢ ὁ Ἰάδας, ὁ μὲν ἐν τῇ β'. Επισολῆ κεφ. β'. ὁ δὲ Ἰάδας ἐν τῇ
ἀντῃ τοῦ Επισολῆ, μὲ ζωτανὰ χρώματα ζωγραφίσαντες ἢ περιγράψαντες.
Τὰς δές φλυαρίας ἀντῶν διηγεῖται ὁ Επιφάνιος (μ).

§. 4. Εἰρέθη ἀνωτέρῳ, πῶς ἀντὸς ὁ Σίμων Μάγος, ἀφεὶς τὴν Σαμά-
ρειαν ἥρ' ἐδέχθη τὰ Θεῖα δόγματα, ἥλθεν εἰς Ρώμην ἐπὶ Αὐτοκράτο-
ρος Κλαυδία Καίσαρος, ὃς τὸν κατέπληξε τὰς Ρωμαίας μὲ τὰς μαγείας
τας, ὡς ἐνομίδη παρ' ἀντοῖς ὡς Θεὸς, ἢ ἐτικῆδη μὲ ἀνδριάντα ὑψωμένον
πληγίον τε Τίβερι ποταμοῦ, μεταξὺ τῶν δύο γεφύρων, μὲ ἐπιγραφὴν τοι-
αύτην, Simoni Deo Sancto, τετέσι Σίμωνι Θεῷ Αὐγῷ (ν). Αὐτὸς ἡ
πανά-

(α) Προσέτι ὡς ὄπιδες τῶν Πλατωνικῶν συγκράτων, ἐφεῦρε μίαν γνενεαλογίαν τε
Θεᾶς, δηλαδὴ μίαν σειράν τοιωμάτων, ἐξ ὧν ὡς φαντασται ἐπλάττε τέσσα δύτα. Εἴτε
τῶς αἱ φυκαι χωρίζομενα τε σώματος, ἐκταίκεν εἰς ἔτερα σώματα, πῶς αἱ γυναῖκες,
τοι τοι συγχωρημένον νὰ εἶναι κοιναὶ τοῖς πάσι. (β) Αἰρετ. κα. (γ) Περὶ Αἰρετ.
κεφ. ἀ. τόμ. ἡ. σελ. 5'. Εὐδοσ. Παρισ. αἰρετ. (δ) Εὐ τῇ Α'. Α' πολογ. αἰρετ. κη'.
(ε) Κατὰ Αἰρετ. βιβλ. β'. κεφ. ιδ. ἡ ιζ. ἢ λη. (Ϛ) Εὐκλητος. Γεορ. βιβλ. β'. κεφ.
ιγ'. (η) Αἰρετ. κα. (ϛ) Αἰρετ. κακονικ. λόγγ. ἀ. (ι) Περὶ Προργάνως. αἰρετ.
βιβλ. ἀ. κεφ. μετρητοὶ περὶ φυκῆς πεθ. λε. (κ) Περὶ Αἰρετ. κεφ. ἐ. (λ) Εἰς τὸ
περὶ Αἰρέσεων αἰρετ. ἀ. (μ) Αἰρετ. κα. κατὰ τὴν ἐν Κολων. Εὐδοσον αὐτοῦ.

(ν) Προστος ἢ μόνος τῶν Παλαιῶν συγγραφέων διὰ ἔγραψαν περὶ τῆς τοιάτες ἀνδ-
ριάτος, εἶναι ὁ Αὐγούστος Ιεστῖνος Φιλόσοφος, οἱ Μάρτυρες, ὅσις εἰς τὴν περώτην τε Α' πο-
λογίαν περὶ χεισιανῶν πρέστις τες Ρωμαίες, λέγει ἔτω. „, Εὐ τῇ πόλει ὑμᾶς βισιδιοῖς
,, Ρώμη,

Σίμων Θαντώνεται διὰ προσευχῆς τῆς Πέτρες.

Διὰ ἣν αἰτίαν νησεύση τὸ σάββατον οἱ Λατῖνοι.

Διαφόροι πλάδοι τῶν Σιμωνιανῶν

πανάγαδος ἡ φιλανθρωποτάτη πρόνοια τῶν ἀπάντων, ἐπὶ τῇ ἀντετίθετο τοροτορος Εὐλαυδίας, πέμπει εἰς Ρώμην τὸν καρτερὸν, ἢ μέγαν τῶν Ἀποσόλων Πέτρου, ὃς εἰς ἐυξάμενος, ἐρρίψει τὸν Σίμωνα ἀπὸ τὰ ὄψιν κάτω, ἢ διερράγη, ἐπεὶ ἦδελε νὰ πετᾶ, ὡς τὸν μυθεύσμενον ἐκεῖνον Γ' καρον τῇ Δαιδάλῳ, ἐνώπιον πάντων τῶν Ρωμαίων, ἢ τὴν δύναμιν τὰ κατήργηντε, ἢ ἔστεσε, δεῖξας τὴν διαφορὰν τῆς θείας χάριτος ἀπὸ τὴν γοντείαν (α) ἢ ναγνωθῇ τὸν Εὐτεβίου (β), ἢ τὸν Θεοδωρογον (γ), διὰ τοιαύτην αἰτίαν, λέγεσι τινὲς πῶς τὴν ἡμέραν εκείνην, ἐν ᾧ ἐσυνέβη ἡ πτῶσις τῆς Σίμωνος, τὴν ἔχεστι διὰ μεγάλην ἡμέραν οἱ Ρωμαῖοι, διότι ἣν σάββατον, εἰς τὴν ὁποῖαν ἡμέραν νησεύεστι, ἢ προτεύχονται οἱ πιστοὶ μέχρι τῆς σύμπρερον (δ).

§. 5. Αὕτη ἡ αἰρεσίς τῶν Σιμωνιακῶν, τῷ ἐπομένῳ ἔται διεμοιράσθη, ὡς ἀπὸ πικροτάτην βίζαν εἰς διαφόρους βρωμεράς κλάδους, ὡςει ἄλλοι μὲν ἀπὸ ἀντετίθετο Σιμωνιακοὶ, ἄλλοι δὲ μὲν ἐτέρας ἐπωνυμίας, ὡς Κλεοβιανοὶ ἀπὸ Κλεοβίας (ε), Δοσιθεανοὶ, ἀπὸ Δοσιθέας (ζ), Γορδηνοὶ ἀπὸ

Γορ-

„Ρώμη, Θεὸς ἐνομίσθη, ἢ Αὐδριάσιν παῖδες ὑμῶν ἀνεγέρθεται ἐν τῷ Τίβει „ποταμῷ, μεταξὺ τῶν δύο γεφυρῶν, ἔχων ἐπιγραφὴν Ρωμαικὴν τοιαῦτην την, Σίμωνι δέων σάγκτῳ. „ Καὶ εἰς τοιαύτην μαρτυρίαν θεμελιωμένοι ἐγγείων, ὅσοι ἐγγείων ὑπερον, ὡς ὁ Τερτυλιανὸς, ὁ Αὐγ. Ειρηναῖος, ὁ Αὐγ. Κύριλλος Γεροσολύμων, ὁ Αὐγ. Αὐγουστῖνος, ὁ Εὐτεβίος, ἢ ὁ Θεοδωρογόνος, μάλιστα τέτοιος λέγει πᾶς ὁ Αὐδριάς ἣν ὀρειχάλκινος. Πιθανότερον δῆμος φανεται, κατὰ τὸν Σαμενὴν Βασιλέγμανος, Διονύσιον Πετασίον, ἢ τὸν Οὐαλήσιον, πῶς ὁ Αὐγος Ιερετὸς νὰ ἡκατήδη, ἢ ἀνέγνωσε Simonis Deo Sancto, ἀντὶ Deo Semoni Sango, θεὸς τῶν Ρωμαίων, εἰς τὸν ὄποιον ἥτοι ἀφιερωμένον ἐκεῖνο τὸ ἄγαλμα.

(α) Πολλοὶ ἀρέσκονται τὸ τοιότον συμβεβηκός τῆς Σίμωνος, μάλιστα Σαμενὴν Βασιλέγμανος, οσις στασιδάζει νὰ ἀποδείξῃ, πῶς ὁ Πέτρος δὲν ἦλθε ποτὲ εἰς Ρώμην. Οὓς ὁ Αὐθεόσιος, Γεράσιος Πηλεστίνης, Αὐγουστῖνος, Μάξιμος, Φιλάρξιος, Κύριλλος Γεροσολύμων, Σεβῆρος Σελπίνιος, Θεοδωρογόνος, ἢ πολλοὶ ἄλλοι τὸ μαρτυρεῖσι. Μάλιστα ὁ Σιετόνιος, οσις ἐν ἔτει ριζ. ἀπὸ Χριστὸν, ἢ Μυστικὸς τῆς Αὐτοκράτορος Αὐδριάνος, γράφει βιβλ. 5'. κεφ. 19'. πῶς ἐνριπτόμενος ὁ Νέρων εἰς δημοσίες ἀγρώνας ἢ παιγνίδια, ἀνθεωπός της ἐδοκίμασε νὰ ἀπετάξῃ, ἀλλ' ἐπεσεν ἐξ ὑψίας, ἢ πεσών, τόσοις ἐπληγώδη, ὅπε τὸ αἷρε ἐφθιστεὶ ἔως ὅπε ἐκάθητο ὁ Νέρων. Αἴτοι τοιαύτην μαρτυρίαν δὲν ἔχομεν νὰ συμπεριάνωμεν πῶς διὰ τῆς παρεστίας, ἢ προσευχῆς τῆς Πέτρες ἔγινε τὸ τοιότον, ἢ πῶς Σίμων ὁ Μάγος ἣν ὅπες κατερράγη, ἀλλ' ἀπλῶς ἀνθεωπός τις, τὸ ὄνομα τῆς ὅποις ἀγνοῶν ἵσως ὁ Συγγραφεὺς δέν τὸ ἐπιφέρει.

(β) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. β. κεφ. 18. (γ) Αἰρετ. πακομιδ. λόγ. 4.

(δ) Γλυκ. Χρονι. τιμήρ. Γ.

(ε) Κλεόβιος σύγχρονος ἣν τῷ Σίμωνι, κατὰ τὴν μαρτυρίαν Γερμίνα τῆς Μάρτυρος, ὅμως τῇ ἀληθείᾳ ἣν ἀρχαιότερος. Οὐ Επιφάνιος αἰέστει νά. λέγει πῶς ἀντὸς εἶναι ἢ λεγόμενος Κλεόβελος, ὡς ἢ ὁ Σαταρεῖος, ἢ Σαταρεύος ἐναλεῖτο.

(ζ) Νομίζεσι τινὲς πῶς ἔτος ὁ Δοσιθεός ἣν ἀρχαιότερος, ὡς ὁ Γεράσιμος εἰς τὸν διάλογον, κατὰ Εὐστ. ὁ Ωριγέν. εἰς τὴν ιζ. ἐρμην. τῆς Μαρθαίς, ἢ τόμ. ιγ. τῶν ἰσηγητ. εἰς τὸ κατὰ Γορδ. Εὐαγγέλιον, ἢ Κλήμης ὁ Ρωμαῖος εἰς τὸ β'. βιβλ. αναγγ. Σιραν.

Γορδέας, Μαστρόδεοι (α), Α' δριανιζαί, Εύτυχηται, Κανιζαί κτ. ὅρε τὸν Επιφάνιον (β) τὸν Ευσέβιον (γ), καὶ τὸν Θεοδώρητον (δ). Αὐτοὶ δικαιομένοι τινας παραθληγάς τῆς δυτερᾶς αὐτῆς αἰρέσεως ἐπινοήσαντες, δὲν εἶμενον διὰ πολὺν καιρὸν, ἀλλὰ εἰς τὸν βυθὸν τῆς λύδης παρεδόθησαν, ως λέγει ὁ „Θεοδώρητος, τὸ γέροντες ἐκ Θεῶν, εἰς σαδίζεται, ἀλλὰ εἰς καιρῷ μὲν ἀκριβέας, εἰς τὸ παντελές δὲ ἐκ ἐμπαραμέναι, οἷς καὶ τὸν Ωριγένην.

§. 6. Α' πὸ αὐτὸν τὸν Σίμωνα, ἔλαβε τὴν δύναμιν ἡ Σιμωνία, ἀπὸ δὲ τὴν Σιμωνίαν, οἱ Σιμωνιακοὶ, τοιεῖτοι εἰσὶν, δοῖ διὰ τὰς διωρεὰς τῷ Θεῷ, καὶ πινευματικὰ χαρίσματα δίδοσι, ἡ λαμβάνεται χρήματα, διότι θανασίμως ἀμαρτάνεται, καὶ ὁ διδέει, καὶ ὁ λαμβάνειν, καὶ καθυποβάλλονται τῇ ἀρχῇ τῷ αἰώνιῳ ἀναθέματι, ως δῆλον τοῖς πᾶσι, ἀπὸ τὸν καθ. κανόνα τῶν Α' ποσόλων, τὸν β'. τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, τὸν κβ'. κγ. τῆς ζ'. Συνόδου, τὸν γ. ε'. δ'. τῆς ἐν Νικαίᾳ β'. Συνόδου, ἐκ τῶν Επισκόπων τῆς Βασιλείας πρὸς τὰς Επισκόπους, τῆς Ταρσού πρὸς Α' θριανὸν, Γενναδίας τῆς Εγκυλίας, καὶ ἐκ τῶν νόμων τῶν Α' ιτοριατόρων. Α' οὐγνωδί περὶ τότων καὶ τὸ ί. κεφ. τῶν Πράξεων, Α' δὲ στον μάλλον ἡ Σιμωνία εἶναι βαθύτερον ἀπὸ δῆλων ἄλλα ἀμαρτήματα, τόσον περιστότερον ἐνεργεῖται ἀνυποεόλως ἀπὸ τὰς προεξώτας τῆς Εκκλησίας, ἀν καὶ μὲ διαφόρες τρόπους, καὶ λόγυς καλύπτεται, δικαιομέλογεμεν πῶς δὲν εἶναι Σιμωνία, τὸ δόποιον δὲ Μακάριος Παῦλος γράφει „οἱ τὰ ιερὰ ἐργαζόμενοι, ἐκ τῆς ιερᾶς ἐδίθεσιν· οἱ τῷ θυσιαστώι προσεδρεύοντες, τῷ θυσιαστῷ συμμερίζονται κτ.

§. 7. Οἱ Νικολαῖται, ως πάντες δικολογεῖσιν, ἔλαβον τὴν δύναμιν ἀπὸ Νικόλαου τὸν Α' ιτιοχέα προσήλυτον, ἐνα τῶν ἐπτά διακόνων, τὰς δύοις δὲ χορὸς τῶν Α' ποσόλων ἐχειρότονόσατο διὰ τὴν θεραπείαν τῶν Χριστῶν, τῆς ὥποια γίνεται μνήμη εἰς τὰς πράξεις (ε) πῶς δὲ ἐφύτεψεν ἀυτὴν ἡ αἰρετική, δὲν συμφωνεῖ πάντες, διότι τινες λέγονται πῶς ἀυτὸς δὲ Νικόλαος ἔγινεν ἀρχηγὸς τῶν Νικολαϊτῶν, ως δὲ Εἰρηναῖος (ζ), δὲ Τερτυλίανος (η) δὲ Επιφάνιος (θ), καὶ δὲ Φιλάρετος (ι), ἀλλοι δὲ λέγονται πῶς ἀυτὸς δὲ Νικόλαος, ἢν ἀδύος τοιάυτης αἰρετικής, ἀλλὰ ἀνθρωποί τινες ἀστελγεῖς, ἐξηγῶντες διεπραμμένη πράξιν τινὰ, ἡ λόγον τῆς ἀυτῆς Νικολάου, ἐπρόβαλον ως πρωταρτίου ἀυτὸν τὸν Νικόλαον, ως λέγει δὲ Κλήμης δὲ Α' λεξανδρεὺς περὶ

Τ 2

Νικολαῖται
πόθεν ἔλα-
βον τὸ ὄν-
τα.

Σιμωνία. Μάγε. Εἴ τετον φαίνεται πῶς ὁ Σιμωνία, ἢν ὄπισθε τῆς Δοσιδέης· συμφωνεῖσις ἀντὴν τὴν γραμμήν, καὶ Εὐλόγιος Πατεράρχης Α' λεξανδρείας, ως φιλεται παρὰ Φωτίῳ Καδδικοὶ σλ.

(α) Γορθηνοί, καταλοι Γορθαιανοί παρὰ Γορθαῖς, καὶ Μισθωθεανοί παρὰ Μισθωθέας, ως δὲ Νικηφ. Καλ. βιβλ. γ. κεφ. ζ. τῆς Εκκλησ. Γεωρ. αἵτινες αἰρέσεις ἐκ τῶν Γεδεσίων ἔλαβον τὴν αὔχην, καὶ ἐχι απὸ τὸν Σιμωνία, αἰχαίτορεις γάρ εἰσὶν τῆς τῆς Σιμωνίας αἰρέσεως. (β) Αἰρεσ. ια. (γ) Βιβλ. β'. κεφ. ιδ'. (δ) Αἰρεσ. πανορμ. λόγω Α'. (ε) Κεφ. ζ. θ. (ζ) Βιβλ. ά. κεφ. η. κατὰ αἰρέσ. (η) Περὶ Παρηγάσ. αἰρέσεις. κεφ. μξ'. (θ) Αἰρεσ. ια. (ι) Περὶ αἰρέσ. ε.

περὶ ἡττῆς τοιωτοτρόπως „ ὥραιαν γυναικαν ἔχων ἔτος, μετὰ τὴν ἀγάληψιν „ τὴν τὴν Σωτῆρος, πρὸς τῶν Α' ποσόλων ὄνειδισθεὶς ζυλοτυπίαν, εἰς μέσον „ ἀγαχών γῆμαι τῷ βαλομένῳ ἐπέτρεψεν, ἀκόλεθον γάρ εἶναι φασὶ τὴν „ πρᾶξιν ταῦτην, ἐκείνη τῇ φωνῇ, τῇ, ὅτι παραχραῖδαι δεῖ τῇ σαρκὶ. ἢ δὴ „ κατακολεθήσαντες τῷ γεγενιμένῳ τῷ τε εἰδημένῳ ἀπλῶς, ἢ ἀβατανί „ σως, ἀναῖδην ἐκπορνέυστιν οἱ τὴν αἰρέσιν ἀυτῆς μετιόντες (α) ὅρη τὸν Εὐ „ σέβιον (β), τὸν Θεοδώρητον (γ), τὸν Νικηφόρον (δ) τὸν Αὐγεζίνον (ε), „ ἢ Ναύκληρον (ζ).

Αἴρεσις Νικολαΐτῶν.

§. 8. Τὰ κεφάλαια τῆς αἰρέσεως τῶν Νικολαϊτῶν εἰσὶ ταῦτα. Α'. Εὖ ω̄ ἀπὸ τὸν ἔνα Θεόν, τὸν πατέρα τῆς Κυρίας, ἐλεγον νὰ εἴναι, ἢ ἔτερος Θεός, ὃν Δημιουργὸν ἐκάλεψεν. Β'. Αὐλός ἐσιν ἐλεγον ὁ Χριστός, ἢ ἄλλος ὁ Γησῆς, ἐκείνος μὲν Τίμος τῆς Πατρὸς, ἔτος δὲ Τίμος τῆς Δημιουργῆς, εἰς τὸν ὅποιον ἐλεγον πῶς ἐκατέβη ὁ Χριστός, ἢ ἔμεινεν ἀπαντῆς εἰς ἀυτὸν, ἢ πάλιν ἀνεχώρησε. Γ'. Διὰ τὴν γένησιν τῶν Α' γγέλων ὄνειροπολεύντες ἐλεγον, ὅτι ἡ σκότος, ἢ βυθὸς, ἢ ὑδωρ· τὸ δὲ πνεῦμα ἐπεδήν ἢ νὰ διεχώριστεν ἀυτὰ, τὸ ἐν ἀπὸ τὸ ἄλλο, τὸ σκότος ἀδημονεύστε, ἢ ἐχθρέυστο τὸ πνεῦμα, ὅθεν τρέχον ἐσμίγη μὲ ἀυτὸ τὸ Πνεῦμα, ἢ ἐγένησε μίαν μήτραν παλεμένην, ἵτις γεννηθεῖσα ἐγκατερώθη εἰς ἀυτὸ τὸ Πνεῦμα· ἀπὸ δὲ τὴν μήτραν ἐξῆλθον τέσσαρες τινὲς αἰῶνες, ἢ ἀπὸ ἀυτὲς τὰς τέσσαρας αἰῶνας, ἐγεννήθησαν ἔτεροι ίδ. αἰῶνες, ἢ ἐγίνεν εκ δεξιῶν, ἢ ἀριστερῶν φῶς, ἢ σκότος· τέλος δὲ ἀπὸ ὅλως ἀυτὲς τὰς αἰῶνας ἐγεγύηδην ἔνας αἰσχρὸς αἰών, ὁς μιχθεῖς μὲ τὴν ἀνωτέρω ἥρητεσσαν μήτραν, ἐγένηντε τὰς Θεάς, τὰς Α' γγέλως, τὰς δαίμονας, ἢ τὰ ἐπτά πνεύματα, τὰς ὅποιες ὅλες σὺν τοῖς πνεύμασιν, ἐκάλεψεν μὲ ἄλλοκοτα ἢ βαρθαρικὰ ὄνόματα, διὰ φοβερισμὸν τῶν ἀπλωτέρων ἀνθρώπων, ἄλλον ὄνομά λέοντες· Βαρθυλὼ, ἄλλον Πρίγκιπον, ἢ ἄλλον Καυλακαύχ. κτ. Δ'. Καὶ τελευταῖον, νὰ τεώγη πᾶς τις εἰδωλοθυτα, ἢ νὰ πράττῃ τὰ αἱρεδίστια, ἢ κακάς συνεσίας, ἐλεγον πῶς εἶναι νόμιμα, ἢ πρέποντα τοῖς ἀνθρώποις. Μάλιστα ἐλεγον πῶς, ἀν δὲ ἀκολαστίνει ὁ ἀνθρωπὸς καθ' ἡμέραν, δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ τὴν αἰώνιον ζωὴν κτ.

Καὶ

(α) Κατὰ τὸ βῆτὸν τῆς Κλήμεντος, ὅτι δεῖ παραχραῖδαι τῇ σαρκὶ, οἱ λεγόμενοι Νικολαῖται, διεσραμμένως ἐξηγήσαντες ἐπεραττὸν νομίμως, ὡς ἐλεγον πάσαις ἀσέλγειαι, εἰς καιρὸν ὅπερ ὁ Κόγος ἔτος τῆς Νικολάου, ἄλλο δὲν ἔννοεσσε πάρεξ πῶς, πρέπει νὰ τιμωρηθῇ ἡ σάρξ. Ο' ποιανδήκοτε καλὴν ἐξήγησιν προσκολλήσει τις εἰς ταῦτα τὰ λόγια τῆς Νικολάου, πάντοτε φαίνεται πῶς παρελόγως ἐρρέδησαν, ἢ πῶς εἰς τὸν καιρὸν τῶν Α' ποσόλων ἦσαν δύτοι οἱ Αἰρετικοὶ μὲ τὸ ἀπὸ δονομα τῆς Νικολάου, ὡς φαίνεται ἐν τῇ Α' ποκαλύφει κεφ. β'. 6. Δέν μοι φαίνεται πιθανόν νὰ ὄνομά λῃ ἡ Εκκλησία Νικολαΐτας, ἀν ὁ Νικόλαος δὲν ἦτον ἀρχηγὸς τοιωτῆς Αἰρέσεως, ἢ νὰ προσαρμόσῃ τὸ τοιστὸν ὄνομα παρελόγως.

(β) Εκκλησ. Γρ. βιβλ. ηγ. κεφ. κδ.

(δ) Εκκλησ. Γρ. βιβλ. ηγ. κεφ. ιε.

(ζ) Μέρει β. τῆς Γεν. Γρ.

(γ) Αἴρετ. πακομιδ. λόρρω ηγ.

(ε) Πρὸς Α' ὀκνόδ. αἰρετ. κεφ. ε'

Καὶ διὰ νὺν εἰπῶ ἐν συντομίᾳ, μὲ τὰ αἰσχρά, καὶ σύντοιχα ἀντῶν ἔργα, ὑπερβαινον πολὺ τὰς Σιρωνιακὰς, τὰς ὄποις δικαίως διὰ ἀντὰ ὁ Χριστὸς μισθίλγων διὰ Γωνίας, τῷ Επισκόπῳ τῆς ἐν Εφέσῳ Εκκλησίας, ἀλλὰ τοῦτο „ἔχεις (καλὸν) διτὶ μισθίς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, καὶ κῆργὸς μισθῶ (α).

§. 9. Κατ’ ἀντῶν ἔγραψαν, καθὼς ὁ Θεοδώρητος γράφει (β) Κλήμης ὁ Αλεξανδρεὺς, Εἰρηναῖος, Ωριγένης, καὶ Γεπόλυτος ὁ Επίσκοπος, καὶ Μάρτυς, μὲ τὰς ὄποις πρόθετες, καὶ τὸν Επιφάνιον Κύρρον, καὶ τὸν Τερτυλίαν. Οὐ Ευσέβιος εἰς τὴν Εκκλησιαστικὴν τα Γερμίαν (γ) λέγει ὅτι „ἡ λεγομένη αἵρεσις τῶν Νικολαϊτῶν ἐπὶ σμικρότατον συνειν χρονον, ὅπερ εἴχε ἀπλῶς νοῆτεον· ὅτοι γάρ τὸ τῶν Νικολαϊτῶν ὄνομα ἐπὶ τὴν σεμιών τῶν Γνωστῶν ἐπωνυμίαν μεταλλάξαντες, καὶ εἰς ἄλλων ἐπὶ πολὺν χρόνον κατέχοντες τὴν σφῶν αἵρεσιν διήγεσται, ἀλλ’ εἰ καὶ ὅτας, ὥστε ταχέως χέως ὅτας τῇ τῇ κακοδαιμονος συνεργείᾳ ἀναθάλλεσται, ὅτας καὶ ταχέως διὰ τῆς τῆς Χριστῆς χάριτος ἀφανίζονται (δ).

Τίνες κατ’
ἀντῶν ἔ-
γραψαν.

Τ 3 ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

(α) Α' ποκαλύψ. κεφ. β'. 6.

(β) Αἱρετ. μακομαδ. λόγω γ'. (γ) Βιβλ. ν. κεφ. κ'. ὅπερ ἀναγνώσκεται μόνον ἡνὶ τὸ συνέδη χερόν. Τὸ λοιπὸν ἵσως εἶναι τὸ Συγγραφέως, καὶ ἔχει τῇ Ευσέβιος.

(δ) Οὐ Συντριψθεὶς ἐσύναψε τὰ δύο φένη τῶν Νικολαϊτῶν, εἰς ἓν, ἀλλ’ εἶναι βέβαιον πῶς δύο ἦσαν. Οἱ πρῶτοι δὲν ἦσαν ἀφεισμένοι τῆς Εκκλησίας πάρεξ μόνον διὰ τὴν ἀστοτοῦ πολιτείαν, καὶ αἵρεσεργίας, καὶ ἡ αἵρεσις ἀντῶν ἦν μόνον ὡς πρὸς τὸ ἡδικόν, ἀλλ’ ἔχει πρὸς τὸ δογματικόν, ὡς φαίνεται ἐν τῇ Α' ποκαλύψει κεφ. β'. 6. Προσέτι πῶς ἐκφατέσθω τὴν διδασκαλίαν τῆς Βαλαὰρ, ἐτρωγὸν εἰδωλόθυτα, καὶ ἐπόργενον Α' ποκ. κεφ. β'. 14. Περὶ πλέον ὁ Α' γ. Εἰρηναῖος δὲν τὰς ἐλέγχει διὰ ἀλλα ἐγκλήματα, καὶ ὁ Κλήμης Αλεξανδρεὺς τέσσερις μόνον διὰ τὰς αἵρεσεργίας, καὶ σαρκικὰς πραξίες αὐτῶν. Καὶ ἀντοῖς ἴδιον εἶναι τὸ δ. Φεράλων τῆς αἵρεσεως ὅπερ ἀναφέρεται οὐ Νικολαϊται οὐτε τὸ πρῶτον, ἐπεσον εἰς τὰς αἵρεσεις τῶν Γνωστῶν, μεταλλάττοντες τινὰς δόξας, καὶ προθέττωντες ἐτέρας. Οὗτοι ἀλεχησαν εἰς τὸν δεύτερον αἰῶνα, μετὰ τὸν Σατεράνον, καὶ τὸν Καρποκράτην. Οἱ πρῶτοι ὀλίγος καιρὸν ἐπεκράτησαν, ὡς λέγει ὁ Ευσέβιος εἰς τὸ ἄνωθεν ἥπτον, οἱ δεύτεροι ἔμειναν σχέδον, ἡνὶ εἰς τὸ τέλος τῆς τετάρτης αἰῶνος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Περὶ τῆς Γάλβα, τῆς Ω΢ωνος, καὶ τῆς Οὐιτελίζ τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ περὶ τῆς πρώτης διαδοχῆς τῶν Αὐτοκράτων.

§. I.

Νέρωνος
Θάνατος.

Κηρύττεται
Αὐτοκράτωρ
οὗ Γάλβας.

Θάνατος
ἀυτῆς.

Βασιλεύστας λοιπὸν κακῶς ὁ Νέρων ἔτη γη. μῆνας ἡ, καὶ ἡμέρας δύο, τελευταῖον ἐθανατώθη μόνος τε μὲ τὸ Ξίφος τε, ἐκεῖνος δῆτε σκληρῶς κατελύπτεται τὸς χριστιανῶν, ζῆσας χρόνος τριάκοντα, μῆνας πέντε, καὶ ἡμέρας ἕκοσι. Μὲ τὸν θάνατον ἀυτῆς τῆς Νέρωνος, ἐσβέθη πλέον, καὶ εξαλείφθη, καὶ ὁ οἶκος τῶν Καισάρων Γαλίας, καὶ Αὐγύστου, ἐπειδὴ μετέθη ἡ Αὐτοκρατορικὴ διαδοχὴ εἰς ἄλλον οἶκον. Διότι Γάιος Γαλίος ὁ Οὐιτελίζ, βολευτὸς τῶν Ρωμαίων, πρὸ τῆς κατασροφῆς τῆς Νέρωνος, Σέρβιον Σεπτιλίκιον Γάλβαν ἐνγενῆ ὤντα, καὶ ἐξεπιάζοντα τὸν Γβυρίαν, μὲ τὰς σρατιώτας τε ἐπροχειρίσατο Αὐτοκράτορα, τότε πρῶτον ἐφανερώθη τὸ απόκρυφον ἀυτὸῦ ὄνομα τῆς Αὐτοκρατορίας, τὸ νὰ δύναται δηλαδὴ νὰ ἀναγραφεύεται Αὐτοκράτωρ, καὶ Ηγεμὼν Ρωμαίων, ἥχι μόνον εἰς τὸν Ρώμην αἴλλα καὶ εἰς ἑτερον τόπον, ὡς λέγει ὁ Τάκιτος (α). Αἴλλα καθὼς ἡ Αὐτοκρατορία τῆς Γάλβας ἐξάθη μὲ ἀργυροφοίαν, ὃτῳ ἐξάθη καὶ ὀλιγοκαριοῦ, διότι διὰ τὸ γῆρας, φιλαργυρίαν, καὶ τὴν ἀυσηρότητά τε, εἰς τὰς περισσοτέρας, μήλισα εἰς τὰς σρατιώτας δὲν ἐφάνη ἀρεστός. Οὔτεν, τάς τε ὄρκους, καὶ τὰν πρὸς ἀυτὸν πίσιν ἀδετήσαντες, ἀρχηγοί τοιούτοις νὰ τὸν μισῶσι, καὶ νὰ τὸν ἐγενῶσιν. Οἱ δὲ ἐν τῇ Γερμανίᾳ σρατιώται, ἐπόιησαν επανάστασιν, καὶ ἔκλεψαν διὰ Αὐτοκράτορα, Αἴλλον Οὐιτέλιον. Τότε μαθὼν ὁ Γάλβας, ὑιοθέτησε Λέκιον Πίσωνα, νέου ἐνγενῆ, ὑπερκαλλῆ, καὶ πολὺ ὑπερέχοντα τῶν ἄλλων, ἐλπίζων τοιωτορέπως νὰ ἀνέβῃ εἰς τὸν θρόνον, διὰ τὸ τοιωτὸν ὄργιθεις, καὶ ἀγανακτήσας Μάρκος Σιλβίος ὁ Ω΢ων, ὃς ἦν καὶ οἰκεῖος αὐτῷ, καὶ ἀγαπῶν νὰ λάβῃ ἀυτὸς τὸν βασιλείαν, ἐπειδὴ δὲν ὑιοθέτηθη ἀπὸ τὸν Γάλβαν, ἥγαγεν εἰς τὸν ἀγορὰν σρατιώτας καθοπλισμένας, οἵτινες ἐποίευν θρόνους, καὶ ἀλαλαγμόν· τρέξας δὲ ὁ Γάλβας σιδηροφόρεμας πρὸς ἀυτὰς τὰς σρατιώτας, διὰ νὰ καταπολεῦῃ τὸν θρόνον, ἐφοιέντη μέσα εἰς τὸν ἀγορὰν τέτο μόνον λέγων, καὶ τί κακὸν ἐποίησα, καὶ ἀπέδαυε, ζῆσας χρόνος οβ. καὶ ἡμέρας γύ. ἐξ ὧν μόνον μῆνας ἐνέσει, καὶ ἡμέρας δεκατρεῖς, ἐβασίλευσε.

§. 2.

(α) Βιβλ. α. περ. δ.

Α'ναγορέου-
εται Α'υ-
τοκράτωρ δ
Ω'θων.

Θάνατος
ἀυτῆς.

Α'ναγορέου-
εται Α'υ-
τοκράτωρ
δ Οὐϊτέλιος

Θάνατος
ἀυτῆς.

§. 2. Α'ναγορευθεὶς δὲ Α'υτοκράτωρ Μάρκος Σίλβιος Ω'θων, ἐβασίλευ-
σεν ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸν Γάλβανον, διότι μόνον μῆνας γ'. ἐπειδὴ νικιθεὶς
ἀπὸ τὸν Α'ύλον Οὐϊτέλιον, ὅπερ ἀνηγορεύθη Α'υτοκράτωρ ἀπὸ τὰ ισχυρώ-
τερα τάγματα, ὡς εἴρηται, καὶ ἀδικοῦν πολὺ διὰ τὰς γενομένας ἐμφυλίας
πολέμιες, ἐθανάτωσε τὸν Ω'θωνα μὲν ἔνα Ξίρον, ὃς οὐ ἔζησε χρόνες λαζ'.
ὅτος ἦν ἀνανδρος, θηλυπρεπής, καὶ διὰ τὴν ὄμοιότητα τῶν τρόπων πολὺ ἐπί-
χαρις.

§. 3. Α'λλ' ὅτε ἀυτὸς ἐν Οὐϊτέλιος, ἐπειδὴ λαίμαργος, καὶ ἀδδηφάγος
ἔμενε πολὺν καιρὸν εἰς τὸν Θρόνον. Διότι Φλάβιος, ὁ Οὐεστωπατιανὸς δὲ
ταρά Νέρωνος (ὅταν διέτριψεν εἰς τὴν Ε'λλάδα) ἐπέμφθη εἰς Παλαιστίνην
διὰ τὴν ἀποσασίαν τῶν Γεδαιῶν, μαθὼν τὴν τοῦ Οὐϊτέλιος κατὰ Ω'θωνος,
ἐπανάστατην, ὥρμητε καὶ ἀυτὰς εἰς μοναρχίαν, καὶ ἀνηγορεύθη Α'υτοκράτωρ
ἀπὸ τὰς ἔκειστε σρατιώτας. Οἱ δὲ Οὐϊτέλιος ατικαδεῖς ὡς ἀδεῖς ἄλλοι, ἐφο-
νέψθη τέλος πάντων ἀπὸ τὰς σρατιώτας, καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸν Τίβεριν ποτα-
μόν ὡς ἐν βδέλυγμα, ζήσας χρόνος γδ. μοναρχῆτας δὲ χρόνον, παρὰ δέκα
ἡμέρας, ἦ κατ' ἄλλος μῆνας μόνον ὄκτω, Διὰ ἀυτὰς τὰς Α'υτοκράτορας πε-
ριλαμβάνεσθαι Δίων ὁ Νικαεὺς (α), Φλάβιος Γώστηκος (β), Γωάννης ὁ Ζω-
ναράς (γ), ἐκ δὲ τῶν Λατίνων, ὁ Σεντώνιος (δ) ὁ Οὐίκτωρ (ε), ὁ Εὐτεό-
πιος (ζ), ὁ Κασπινιανὸς (η), καὶ ὁ Τάχιτος (θ).

§. 4. Τῷ γ. ἔτει τῆς Α'υτοκρατορίας τοῦ Νέρωνος, ἐφέρθη πρῶτον εἰς
τὴν Γεδαιίνην ὁ Ρωμαῖκὸς ἀετός, ὃς εἶναι τὸ σημεῖον τῶν Ρωμαίων, ἐντυ-
πόμενος εἰς τὰς σημαῖας ἀυτῶν, διὰ τὸ δόποιον προεῖπεν ὁ Χριστός· ὅταν
,, εν ἕδυτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐριμώσεως, τὸ ἱδὺν ὑπὸ Δανιὴλ τῇ Προφή-
τῇ, ἐσός ἐν τόπῳ Λ'γιῳ κτ. ἀπὸ τότε ἔως τῆς ἐριμώσεως τῆς πόλεως καὶ
τῆς Ναοῦ ἀπέρασταν τροισύμισυ χρέοντο.

§. 5. Ερρέθη ἀνωτέρῳ, ὅτι πρῶτος Ε'πίσκοπος τῆς ἐπὶ γῆς τῆς Θεᾶς
Εκκλησίας ἔγινεν ἀυτὸς ἐν Κύριος ἡμῶν Γησῆς Χριστός, καὶ μετὰ τὴν Α'νά-
ληψίν τοι εἰς τὰς Οὐρανίας, οἱ προχειρισθέντες ὑπὸ ἀυτῷ, καὶ ἀποσαλέντες
εἰς τὴν Οἰκεμένην Α'πόστολοι, οἵτινες κατέσησαν Ε'πισκόπους τῆς ἐκκλησίης
Επιφεργία, καὶ πόλει θεμελιωθείσης Εκκλησίας, ἄλλον μὲν ἀπὸ τὸν ἀυτὸν
χορὸν τῶν Α'ποστόλων, καθὼς τῆς ἐν Γερασαλήμη Εκκλησίας Πάκωβον τὸν
αδελφὸν τοῦ Κυρίου, Α'γριζέαν τῆς ἐν Θράκῃ κτ. Α'λλον δὲ ἀπὸ τὰς συνερ-
γίας ἀυτῶν, καὶ συνοδοιπόρων, ὅτας ἐδοκιμάστη πῶς εἶναι ικανοί νὰ ποικάνωστο
λαδόν, ὡς οἱ ἄνω ἥμισύ τε τοῦ Α'υτοκρατόρου. (α) Βιβλ. ζ. κεφ. 18. εἰς τοι. (β) Βιβλ.
(γ) Εἰς τὸν βιβλ. τῶν Α'υτοκρατόρων. (δ) Βιβλ. ζ. κεφ. 18. καὶ η. (ε) Εἰς
τὸν βιβλ. τῶν Α'υτοκρατόρων. (θ) Εἰς τὰ χρονικά τοι. (η) Εἰς
καὶ η. Γερ. βιβλ. η. κεφ. 18.

Πρῶτη δια-
δοχὴ Α'πο-
στόλων.

,, τῆς

(α) Ρωμαῖκ. Γερ. βιβλ. ξ. ἔως ξ. (β) Περὶ Γεδαιϊκ. πολέμ. βιβλ. δ'. κεφ.
γ'. (γ) Τόμων. τῶν χρονικῶν. βιβλ. ιά. κεφ. 18. εἰς ιε'. ἐνδοσ. Ε'ντ. α'ψιδ'. (δ) Βιβλ.
(ε) Εἰς τὸν βιβλ. τῶν Α'υτοκρατόρων. (ζ) Βιβλ. ζ. κεφ. 18. καὶ η. (η) Εἰς
τὸν βιβλ. τῶν Α'υτοκρατόρων. (θ) Εἰς τὰ χρονικά τοι. (η) Εἰς
καὶ η. Γερ. βιβλ. η. κεφ. 18.

„ τῆς τῶν Ἀποσόλων ἐκέχοντες διαδοχῆς, οἱ ἡ ἀτε τηλικῶν δε ὄντες μα-
„ θηταὶ θεοφρεπεῖς, τὰς κατὰ πάντα τόπου τῶν Εκκλησιῶν προκαταβλή-
„ θέντας ὑπὸ τῶν Ἀποσόλων θεμελίας, ἐπωκοδόμεν, ἀνέζουτες εἰς πλέον τὸ
„ κήρυγμα, ἢ τὰ σωτήρια στέρεματα τῆς τῶν Οὐρανῶν βασιλείας, ἀνὰ
„ πᾶσαν εἰς πλάτος ἐπιστρέφοντες τὴν Οἰκουμένην κτ.

§. 6. Τέτας λοιπὸν τὰς πρώτας τῶν Εκκλησιῶν Επίσκοπας διεδέξαν-
το, τοὺν μὲν Γάκωβον Επίσκοπον χρηματίσαντα Γερεσταλῆμ ἔτι καὶ ὥρ-
ρον ἀπὸ τὸ μαρτύριον ἀντεῖ, ἢ τὸν γενομένην ἐνδὺς ἀλωτὸν τότε τῆς Γερε-
σαλήμ, διεδέξατο Συμεὼν ὁ τῆς Κλωπᾶ, ὃς εἰς ἦν ἀνεψιός τῆς Σωτῆρος
ἥμῶν, διὰ τὸν ὄποιον γράφει ὅτω δὲ Ευτέβιος (α). „ Τῶν Ἀποσόλων,
„ ἢ τῶν τε Κυρίας Μαριτῶν τὰς εἰσέτι τῷ βίῳ λειπομένας, ἐπὶ τάντο
„ πικυταχθέντες συνελθεῖν ἀμα τοῖς πρὸς γένες κατὰ σάρκα τῆς Κυρίας, βι-
„ λήν τε ὅμη, περὶ τῆς τίνα χρὴ τῆς Γακώβας διαδοχῆς ἐπικρίναι ἄξιον ποι-
„ ἀσαδαι, ἢ δὴ ἀπὸ μιᾶς γνώμης κτ.

§. 7. Τῆς δὲ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ παροικίας πρῶτος μετὰ τὸν Μάρκον τὸν
Απόσολον, ἢ Ευαγγελιστὴν ἐπίσκοπέωντα ἔτι δύο, δέχεται τὴν λε-
ταργυίαν Αννιανὸς τῷ ἡ. ἔτει τῆς τε Νέωνος Βασιλείας, ὃν ἀνθρώπος Θεο-
φίλης, ἢ κατὰ πάντα θαυμάσιος, ὡς λέγει δὲ Ευτέβιος (β), δεύτερος ὁ
Αβίλιος τῷ δ. ἔτει τῆς Βασιλείας τῆς Δομεστικῆς. Τῆς δὲ ἐν Αντιοχείᾳ
Εκκλησίας, πρῶτος Επίσκοπος γίνεται ὁ Ευόδιος, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, χρο-
νικὲ., δεύτερος δὲ Γγυάτιος γνωρίζεται, Ευτέβιος ἐν Εκκλησιαστικῇ Γρα-
φῇ (γ). Τῆς δὲ ἐν Βυζαντίῳ Εκκλησίας μετὰ τὸν πρωτόκλητον Ανδρέαν,
δὲ ὑπὸ ἀντεῖ προχειρισθεὶς ἐχρημάτισεν Επίσκοπος, ὁ Στάχυς, χρόνος δεκα-
πέντε.

§. 8. Τελευταῖον τῆς Εκκλησίας τῶν Ρωμαίων, μετὰ τὸ μαρτύριον
Παύλου, ἢ Πέτρου, πρῶτος ιληρρέται τὴν Επίσκοπὴν ὁ Λίνος ὃν τῷ β.
ἔτει τῆς Βασιλείας τῆς Τίτα, ὡς λέγει δὲ Ευτέβιος (δ) Ανάκλητος διαδέ-
χεται, λέγων „, ἢ τὴν τάντης λειτουργίαν ἐνιαυτοῖς δυοκαλεκτικαὶ κατασχώ-
εις Ανάκλητον παραδίδωσι τάυτην. Τέτοιος δὲ τὸν Ανάκλητον, ἀφ' ὃς ἐπίσκο-
πευσε Χρόνις δώδεκα, διαδέχεται ὁ Κλήμης, τῷ δεκάτῳ ἔτει τῆς Ηγεμο-
νίας τῆς Δομεστίκης, ἀνάγγειλε τὸν Εἰρηναῖον (ε).

§. 9. Απὸ δὲ τοις συγγραφεῖς τῶν Λατίνων, ἀλλοι μὲν δέλασι πᾶς
πρῶτος Επίσκοπος τῆς Ρώμης μετὰ τὸν Πέτρον, ἔγινεν ὁ Λίνος, Β.
οἱ Κλῆτος, Γ. ὁ Κλήμης, Δ. ὁ Ανάκλητος, ὡς λέγει δὲ Πλάτινος (ζ),
Σαβ-

(α) Εκκλησ. Γραφ. βιβλ. γ'. κεφ. ιδ. ὅπε ἀναγνώσκεται μετὰ τὸ, κατὰ σάρκα
Κυρίας, τάδε, πλείσις γράφει τὸ τέλον περιῆταν εἰσέτι τῷ βίῳ βιβλίῳ τε κτ.

(β) Εκκλησ. Γραφ. βιβλ. β'. κεφ. κδ. (γ) Βιβλ. β'. κεφ. κδ. (δ) Βιβλ. γ'.
κεφ. κβ'. (ε) Κατά αἰεστ. βιβλ. γ'. κεφ. γ'. (ζ) Εἰς τὰς βίους τῶν Επίσκοπών
τῆς Ρώμης.

Σαββελικὸς (α), ὁ Βαρώνιος (β) Γαυλτήριος ὁ Γησείτης (γ), ὁ Βελαζη-
νος (δ), καὶ ὁ Πετάβιος (ε). Εἴ τεροι δὲ ὡς ὁ Μαριανὸς ὁ Σκότος (ϛ), καὶ
Βαρδολομαῖος ὁ Καρατζᾶς (η) παραλιπόντες τὸν Λίνον, καὶ τὸν Κλῆτον,
χωριδιμᾶς πρώτου τὸν Κλήμεντα, β'. τὸν Αὐνάκλητον, οἵ δὲ Μιλευῖ ταῦτας
Οπτάτος (ἢ), καὶ ὁ Αὐγυστῖνος (ι) αἱ τιθέασι τὸν Λίνον, β'. τὸν Κλήμεν-
τα, γ'. τὸν Αὐνάκλητον. Οἱ δέ Οὐγέφριος (κ) αἱ τίθησι τὸν Λίνον, β'.
τὸν Κλήμεντα, γ'. τὸν Κλῆτον, δ'. τὸν Αὐνάκλητον. καὶ τελευταῖον ὁ Εὐπι-
φάνιος (λ), καταλιπὼν τὸν Αὐνάκλητον ὃν πάντες αριθμᾶσι τίθησι αἱ.
τὸν Λίνον, β'. τὸν Κλῆτον, γ'. τὸν Κλήμεντα. Διὰ τέτοιο ὁ Καρατζᾶς
(μ) τὴν διαδοχὴν τῶν πρώτων τῆς Ρώμης Επισκόπων, ὑπόδεσιν περιπετ-
λεγμένην καλεῖ, δηλαδὴ ἀμφίβολον, καὶ συγκεχυμένην.

§. 10. Αὐτὸν λοιπὸν ἡ πρώτη διαδοχὴ τῶν Εὐπισκόπων τῆς Ρώμης, εἶναι τόσον ἀμφίβολος, ότι ἀβέβαιος, ὡςει ὅπερ νὰ εἶναι τόσαι δόξαι περὶ αὐτῆς, ὅσαι σχεδὸν κεφαλαὶ τῶν Ἰεροτικῶν εἰσὶ, τὶ θέλει γάρνι διὰ τὰς μεταγενεσέρρες, μάλιστα διὰ ἐκείνως ὅπερ ἥσταν μετὰ τὸν Νικόλαον τὸν πρῶτον, ἐως Κλήμεντος τῆς δευτέρας, οἵτινες ἐπεσκόπησαν σχεδὸν σ'. Χρόνις, ὅρα Οὐάφριον τὸν Παυτίνιον ἐν τοῖς σημειώμασιν εἰς τὸν Πλάτινα, περὶ Νικολάου τῆς πρώτης.

Σ. II. Εἰκ τέτων ἐπειλαὶ, πῶς σαφεὸν καὶ ἀνίσχυρον εἶναι τὸ ἐπιχείρημα τῶν Λατίνων, τὸ δόποιον αὐτοῖς νομίζεσσιν ὡς φανερώτατον, καὶ ἀδιάλυτον, συγάγοιτες ἀπὸ αὐτῶν τὴν διαδοχὴν τῶν Επιτσκόπων τῆς Ρώμης, μόνην τὴν αὐτῶν Εκκλησίαν, ὡς ἀληθινὴν καὶ ἀψευδεστάτην, τὰς δὲ παρὰ αὐτῶν, παρεργασμένας, ἵνα ψευδεῖται, ὡς ἐκ τῆς Βελαρμίνας δηλῶται (*v*).

§. 12. Πρὸς τοῖς ἔξευρε, δὴ τινὲς τῶν Λατίνων λέγοντι, πῶς ὁ Αὐάκηλος διέλαξε, νὰ μεταλαμβάνωσιν οἱ Χριστιανοὶ μετὰ τὴν θείαν Μυσαγωγίαν, καὶ νὰ κείωσι τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς οἱ Κληρικοί.

Ἡ διαδοχὴ τῶν Εὐπισκόπων τῆς Ρώμης ἐξῆστι σημετού ἀληθὲς τὰ εἰναι τὴν τῶν Λατινῶν Εὐκλησίαν ἀληθῆ.

ΚΕΦΑ'-

(α) Εἰς τὴν Γεν. Ἰ' σοκ. ἐννεάδ. 6. β'. (β) Χρονικ. εἰς τὸ ξθ'. τὰ Χριστᾶ ἔπος, τῇ πλω μ'.
 (γ) Εἰς τὴν Χρυσοῦ. Ἐ' κκλησιαστικοπολιτικήν. (δ) Εἰς τὴν φ'. Φιλοσοφ. περὶ ἀκρε
 Α' εχιερ. βιβλ. Β'. κεφ. ἑ. (ε) Περὶ Λογ. χρόνων. μέρ. ἀ. (ζ) Εἰς τὸ χρονικότες.
 (η) Εἰς τὸ περὶ Συνόδων, ἢ Α' εχιερ. Ρώμης. (θ) Βιβλ. β'. κατὰ Παρμενίαν.
 (ι) Επικ. εξά. (κ) Χρονικ. Ε' κκλησ. (λ) Αἰεσο. κζ. (μ) Εἰς τὸν αὐτὸν
 τόπον. (ν) Τόμ. β'. Φιλοσοφ. Α'. περὶ Συνόδ. ἢ Ε' κκλησ. βιβλ. δ'. κεφ. η.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ.

Περὶ Φλαβία, καὶ Τίτης τῶν Οὐεστασιανῶν, καὶ τῶν γενομένων
ἐπ' αὐτῶν ἐν τῇ τῇ Χριστῇ Εὐκλησίᾳ.

§. I.

Φλάβιος
Οὐεστα-
σιανὸς Αὐ-
τοκράτωρ.
ἀπὸ Χ. Γ.
70.

Χαρακτήρ
αὐτῆς.

Θάνατος
αὐτῆς.

Τίτος Αὐ-
τοκράτωρ.
ἀπὸ Χ. Γ.
80.

Θάνατος
αὐτῆς.

Λαβῶν λοιπὸν τὴν τῶν Ρωμαίων Αὐτοκρατορίαν, Φλάβιος ὁ Οὐεστα-
σιανὸς ἔη ἀπὸ Χριστῆς Γεννήσεως 70. καὶ εὐρὺν ἀυτὴν τελαραγύμένην,
ἀπὸ τὰς ἀλλεπαλλήλες μεταβολὰς τῶν ἄνω βιβλίων Αὐτοκρατορίαν, ὅσον
τὸ κατὰ δύναμιν τὴν ἐξερέωσεν. Αὐτὸς ἔγενενδη ἀπὸ μὲν πατέρα, Φλάβιον
τὸν Σαββίνον, ἀπὸ δὲ μηλέα Οὐεστασίαν τὴν Πόλλαν, καὶ ἐσάδη ἦνας Η-
γεμὼν παντὸς ἐπαίνου ἄξιος, διὰ τὸ ἀγαθὸν, ἡμερον, καὶ καλόδεκτον, καὶ
διὰ τὸ ἐνυοῖχον πρὸς τὰς πεπαιδευμένες, καὶ διὰ ποδῶν ἀλλας ἀρετάς. Τι-
νὲς δὲ τὸν ἐλέγυχον διὰ τὴν φιλαργυρίαν τε, ἔισοι δῆμος λέγυστι πῶς
φρονίμως ἔγινε φιλάργυρος κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν, διότι δὲν ἦτον φιλάργυρος
ἐκ φύσεως τε, ἀλλὰ διὰ τὴν χρείαν τῆς Ταμιείας, διότι ἦτον ὑπερημένον απὸ
χρημάτων, καὶ διὰ τὰ πολλὰ ἔξοδα διότι ἐχρειάζετο διὰ τὰ κοινὰ οἰκοδομή-
ματα, καὶ ἄλλα. Διηγεῖται πῶς μιᾶς τῶν ἡμέρων, Διηγήριος ὁ Στοιχὸς προ-
φέρων λόγυς τινὰς κατὰ τῆς ἀντίθετης Μεγαλειότητος, ἀπεκρίθη ὁ Αὐτοκρά-
τωρ, σὺ μὲν ποιεῖς, καὶ λέγεις ἀντίτι, ίνα σε θανατώσω, ἐγὼ δὲ δῆμος σκύ-
λον διότι γαυγίζει δὲν σκοτώνω. Αὐτὸς ἀφ' ἐνέργειας εἰς τὸν Θρόνον, θέλων
διὰ θαλάσσης νὰ ὑπάγῃ εἰς Ρώμην, ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Τίτον τὸν Υἱόν
τε, τὸν κατὰ Γεδαίων πόλεμον. Βασιλεύσας δὲ χρόνος δέκα, παρὰ ἐξ ἡμέ-
ρας, ἀπέθανεν ἀπὸ λυεντερίαν τῇ καρδιᾷ. τε Γενίς μηνὸς, ἐτῶν σχεδὸν ἑβδομή-
κοντα. Τελος πρῶτος τῶν Αὐτοκρατόρων ἄφησε διάδοχον τῆς βασιλείας
γνήσιον τὸ οὖν, τὸν Τίτον.

§. 2. Μετὰ τὸν θάνατον τε Φλαβία Οὐεστασιανᾶς, ἀνέβη εἰς τὸν Αὐτο-
κρατορικὸν θρόνον ὁ οὗτος τε Τίτος Οὐεστασιανὸς, ἐν ἔτει ἀπὸ τῆς τῇ Χρι-
στῇ παρεστίας ω̄. ἐνδοξος γενόμενος διὰ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ κατατροπωδεῖσαν, καὶ
θριαμβευδεῖσαν Γεδαίαν, καὶ πάντοτε ἀξιομνημόνευτος διὰ τὴν ὑπερβολὴν
τῶν ποδῶν αὐτῷ ἀρετῶν· ἐπιβλευδεῖσι δὲ ἀπὸ τὸν ἀδελφόν τε Δομε-
τιανὸν τῇ γῇ. τε Σεπτεμβ. μηνὸς, ἀπέθανε, ζήσας χρόνος μβ'. ἐξ ὧν ἐβα-
(α) καὶ ἄλλως.

§. 3.

(α) Ρωμαϊκ. Γερρ. βιβλ. 55'. πρὸς τὸ τέλος. ὅπε λέγει πῶς ἐβασιλεύεσσεν ἐπη δύο
μηνας δύο, καὶ ἡμέρας εἶναι.

§. 3. Οταν δὲ ὁ Τίτος ἦν σρατηγὸς, ἐλαβε τέλος ὁ Γεδαικὸς πόλεμος, τὸν ὄποιον ἀρχισεν ὁ πατὴρ ἀυτῷ Φλάβιος, ἔτι ἰδιώτης ἦν, σαλαζεῖς σρατηγὸς ἀπὸ τὸν Νέρωνα, ὡς ἀνωτέρῳ ἐρρέθη· ἀιτίαι τοιέτε πολέμου ἦσαν, οἱ κακεργίαι Γεσία τῷ Φλώρῳ, Επιτρόπῳ τῆς Γεδαικίας, καὶ ἡ ἀποστολή τιγῶν Γεδαιίων, τῶν ὄποιαν, σρατηγὸς γενόμενος Ελεάζαρος ὑιὸς τῆς ἀρχιερέως Αὐνανίου, ὡς ἐνλαβῆς ἵσως, ἥγειρε τὰ ὄπλα κατὰ τῶν Ρωμαίων· ὅργισθεντες δὲ κατ’ ἀυτῷ οἱ Γεδαιοὶ διὰ τὰς καᾶς ἡμέραν πανταχῷ γενομένας φθορὰς τῶν συγγεγενῶν, καὶ οἰκειακῶν, ἀπὸ τῆς Καισαρείας, Σκυδοπολίτας, Ασκαλωνίτας, καὶ ἄλλοις, τὸν ἐφόνευσαν, καὶ ἥκολότητα τὸν πόλεμον φερόμενοι πολὺ ἐχθρικάτερα κατὰ τῶν Ρωμαίων, διὸ πρῶτον ἐδίωξαν Γέσιον τὸν Γάλλον μὲ πολὺν φόνον τῶν σρατευμάτων, ὃς οἱ Γέσιος ἦν πρέσβυς τῆς Συρίας, καὶ ἐνέδρευε τότε εἰς τὰ Γεροσόλυμα· Επειρέψαντες δὲ οἱ Γεδαιοὶ νικῆται εἰς τὸν πόλιν, ἐκλεξαν πολλὰς σρατηγὺς τῆς πολέμου, μεταξὺ τῶν ὄποιαν καὶ τὸν Γάλληπον τὸν υἱὸν τῆς Ματθία, τὸν γράψαντα ἀυτὸν τὸν Γεδαικὸν πόλεμον, καὶ ἐνεχείρισαν ἀυτῷ τὸν ἐπιτασίαν τῆς μιᾶς, καὶ τῆς ἄλλης Γαλιλαίας, ἄλλος εἰς τὸν πόλεμον ἔγινεν ἀιχμιλωτός. Οὐ δὲ Φλάυιος Οὐεστασιανὸς περιτρέχων μὲ τὰ θριαμβευτικά τὰ σρατεύματα, διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ Γεδαικίας ὑπέταξε πρὸς ταῖς ἄλλαις, καὶ τὸν πόλιν Γοταπάτην, ἐλευθέρωσε τὸν Γάλληπον ἀπὸ τὰ δεσμὰ, ^{8χι} διὰ ἄλλο πάρεξ, διατὶ τε προεῖκεν πῶς εἰς ὀλίγον καιρὸν μέλλει νὰ γένῃ Αὐτοκράτωρ· διότι ἐνδὼν ὁ Γάλληπος ἔνα χρημάτων εἰς γράμματα ιερὰ (ὡς ὁ ἀυτὸς ιερεῖ) (α) ὅπερ ἐδηλώσε πῶς θέλει βασιλεύσει, εἰς τῆς χώρας αυτῶν εἰς ὅλην τὴν οἰκειμένην, ἐνόμισεν ὅτι ἀυτὸς ὁ χρημάτως εἶναι διὰ τὸν Οὐεστασιανὸν, καὶ ὅτω προεμμύνεται, πῶς ἀυτὸς θέλει βασιλεύσει.

§. 4. Τέλος πάντων, ἀναγορευθεὶς Αὐτοκράτωρ ἀυτὸς ὁ Οὐεστασιανὸς, τὸν πολιορκίαν ὅπερ ἀρχισε τῆς Γερασαλήμ, τὴν ἀνακαίνιστε διὰ μέσος τῆς οἰστρατορεύσεως τῶν Πάσχα, κατὰ τὴν ὄποιαν, συναδροισθεντες οἱ Γεδαιοὶ ἀπὸ ὅλην τὴν Γεδαικήν εἰς τὴν Γερεβαλήμ, σχεδὸν τριακόσιαι μυριάδαι λαοῖς, ὡς εἰς τὸν φυλακὴν ἐνοίσκοντο μέσα κλεισμένοι, ὡς ιεροῖς ὁ Γάλληπος (β), ὁ δὲ Κορυνήλιος Τάκιτος (γ), λέγει πῶς μέσα εἰς τὸν πόλιν ἐνοίσκοντο ὡς ἔξαρσιαι χιλιάδαι ἄνθρωποι, ὅσαι ἔνα καιρὸν ἦσαν ὅπερ ἐξῆλθον τῆς Αἴγυπτου· καὶ εἰς ἀυτὸν τὸν περιβόητον Ναὸν τῷ Θεῷ κατέση τὸ προφητικὸν ἥμτον, βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ὄποιον εἶναι ὁ ἀετὸς ὅπερ ἐτυπώτερος εἰς τὰς σημαίας τῶν Ρωμαίων, ὡς εἰρηται, καὶ ὅτω ἐπαδεν ἀυτὸς ὁ περιβόητος Ναὸς τέλειον ἀφανισμὸν ἀπὸ πυρκαϊὰν τῇ Ι. τῷ Αὐγούστῳ τῷ φπ. ⁸. ἔτει, ἀφ’ ⁸, ἐκτίσθη τὸ δεύτερον, πιρὰ Δαρεῖος, ἀγκαλα καὶ ὁ Τίτος δὲν ἤθελε νὰ καῆ

Πολυορκία
τῆς Γερεβαλήμ.

Πυραιᾶ
τῆς Ναοῦ
τῆς Γερεβαλήμ.

(α) Περὶ Γεδαιοῦ πολέμου. βιβλ. 8. κεφ. 1. (β) Αὐτός. (γ) Χεον. βιβλ. 8.

Γεδαικὸς
πολέμος.

Χεονόμος
Γερεβαλήμ.

Πολυορκία
τῆς Γερεβαλήμ.

Πυραιᾶ
τῆς Ναοῦ
τῆς Γερεβαλήμ.

Εργάσις
τῆς Γερεσι-
ληρ.

ἀντὸς ὁ Ναός· τῇ δὲ ἡ τῇ ἐπομένῳ μηνὸς Σεπτεμβρῷ. τελείως πολυορθο-
θεῖσα ἡ Γερεσιαλήμ κατεκάθιδη, καὶ ἔγινεν ὡς ἀγρός, μὴ μείνας λίθος ἐπὶ
λίθου, πάρεξ τρεῖς μόνον πῦργοι ὑψηλοὶ ἔμενον, εἰς ἐνδύμησιν τῶν μεγα-
λείων, καὶ μεγέθες ἀντίς, οἵτινες ὑπερον ἀνομάλησαν Φαρσάλα, Γραπτᾶ, Καρπάθον, καὶ
Μαιείμηνας, καὶ ἔνα μέρος τῇ τειχοκάστρᾳ, καὶ ἀυτὴ ἐξάθι ἡ ἐσχάτη μέρα
τῆς πολυθαυμάστῃ, καὶ ἐνδόξῃ πόλεως, καὶ ἡ τελευταῖα πολυορθοῖς τῶν Ιε-
ράκων, διὰ τὴν ὅποιαν ὁ Γάστηπος λέγει ὃτω. (α). „Λαζών δὲ τὴν Γερε-
σιαλήμ Τίτος ὁ Οὐεστεσιανὸς κελένει Καίσαρι, ἵδη τὴν τε πόλιν ἀπα-
σχεῖ, καὶ τὸν ναὸν κατασκάπτειν, καὶ μετ' ὀλίγῳ, τὸν τε ἄλλον ἀπκυτα-
τῆς πόλεως περίβολον ὃτως ἐξωράλισαν οἱ κατασκάπτοντες, ὡς μηδέπο-
τε οἰκισθῆναι πίσιν ἀν ἔτι παρασχεῖν τοῖς προσελθεσί, πάντως σημείου,
καὶ μέγα (κατὰ τὸν ιερὸν Αὐτανάσιον) γυνώρισμα τῆς τοῦ Θεοῦ λόγυα πα-
ρετίας, τὸ μηκέτι μήτε τὴν Γερεσιαλήμ ἐσάγαι, μήτε προφήτην ἐγερθῆ-
ναι· ὅδε Ευσέβιος (β) λέγει, ὁ γεννὶ ιερὸς ἀντῶν, καὶ τὸ πᾶν ἄγιος τό-
πος, εἰς τὸτοῦ περιῆλθεν, ὡς κατὰ μηδὲν τῆς Σοδόμων κατασθ-
φῆς ἀποδεῖν, καὶ ὁ Ναζιανζῆ, καὶ ἀυτῆς τῆς Γερεσιαλήμ τὸ ἔδαφος μὴ
γινωσκόμενον.

§. 5. Οὐσα δὲ ἵκολάδησαν τότε κακὰ, κατὰ πάντα τόπον, καὶ εἰς ὅλου
τὸ γένος τῶν Γεράκων, καὶ πᾶς οἱ οἰκήτορες τῆς Γεράκαιας κατάντησαν εἰς ἐσ-
χάταις συμφορᾶς, καὶ ὅσαι, μυριάδες σωριδὸν, σὺν γυναιξὶ, καὶ τέκνοις, ἀπὸ
σταδί, καὶ πεντακαὶ ἄλλα μύρια κακὰ ἐβασανίσθησαν, καὶ εἰς εἰδὴ θανάτῳ
παντοδαπῇ περιέπεστον, καὶ ὅσαι, καὶ ποταπαὶ πόλεις Γεράκαιαι ἐπολιορκήθη-
σαν, ἐρημώθησαν, ἀλλὰ καὶ ὅσα κακὰ ἐπαδον, ἐκεῖνοι ὅπερ εἰς ἀυτὴν τὴν
Γερεσιαλήμ ὡς εἰς Μητρόπολιν σερεωτάτην κατέφυγον, πάντα λόγου ἀν-
θρώπινον ὑπερβάνεστι τὰ τοιάυτα, τῶν ὅποιων ἀντόπτης γενόμενος ὁ Τί-
τος ὑψωσε τὰς χεῖρας τὰ πρὸς τὸν βραγὸν, καὶ ἀμαρτεῖ εἰς τὸν Θεόν, πῶς
ἀντὸ δὲν ἦτον ἑδικὴ τὰ πράξις, ὃτε πᾶς ἔγινον κατὰ τὴν γυνώμην τοῦ, ἀλ-
λὰ διὰ τὴν θεομίστητον διερροπίαν ἐκείνων τῶν Εὐρωπίων, ὃτε οἱ Ρωμαῖοι ἐπ-
ροξένησαν τόσα κακὰ τοῖς Γεράκαιοις, ἀλλὰ ἡ θεῖα δίκη τὰς ἐπάιδευσεν. Οὕτη
δὲ βρέλεται νὰ μάθῃ καταλεπτῶς καὶ ἀκριβῶς, ἀμήλιον τὸν πόλεμον, καὶ τὰ εὐ-
ἀντῷ γεγενημένα, ἀς ἀναγγνώσῃ τὴν Γεροσίαν τὰ Γεράκαια πολέμες, ὅπερ συ-
νέγραψεν ὁ Γάστηπος.

§. 6. Αὐτὰ δὲ ὅλα παραβαθόμενα μὲ τὸν ἀμαρτίαν ὅπερ ἐπράξην, εἰ-
ναι μικρὰ καὶ ὀλίγα, διότι τὸν προφήτευόμενον ἀντοῖς Μεσίαν ὅπερ ἥλθε,
δὲν ἐδέχθησαν, ἀλλὰ προσμένεστιν ἐκείνον ὅπερ δὲν θέλει ἔλθει. Οὕτη καὶ
εἰς τὰς τρεῖς δελεῖας τῆς Αἰγύπτου δηλαδή, τῆς Βαβυλῶνος, καὶ τῆς εἰς
τὸν καιρὸν Αὐτιόχεα τὰ Επιφάνες ἐπωνυμαδέντος, προελέγοντο ἀντοῖς
ἀπὸ

(α) Γεράκαι. πολέμ. βιβλ. 5'. πρὸς τὸ τέλος. (β) Εν τῷ περὶ Ευαγγελίου ἀ-
ποδεῖξ. βιβλ. 4. κεφ. κογ'.

ἀπὸ τὰς Προφήτας, καὶ ἡ αἰχμαλωσία, καὶ ἡ ἐλευθερία τας, ἀλλά εἰς τὴν εὐχάτην αἰχμαλωσίαν, δὲν εγίνεν ὅτω, ὡςει τὰ τὰς προειπώσιν οἱ προφῆται, ἐπειδὴ ἡ τελεία ἐγκατέλειψις τῷ Θεῷ, ὅπερ τὰς ἀφίσε γυμναῖς ἀπὸ τὴν σκέπην τας· ὅτακις λοιπὸν ἐνθυμάμεδα ἀντὸ τὸ παράδειγμα, καὶ ὅτακις βλέπομεν τὰς Γεδαιίς διασκορπισμένας εἰς πᾶσαν πολιτείαν, τοσάκις Χρέος ἔχομεν νὰ προσέχωμεν εἰς τὸ ῥῆτόν τῷ Παύλῳ. „Καλῶς τῇ ἀπίστῃ εἰς εὔκλαδησαν, σὺ δὲ τῇ πίσει ἐσκακας· μὴ ὑψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβερό· εἰ γὰρ ὁ Θεὸς τῶν κατὰ φύσιν ηλάδων ὡς ἐφείσατο, μήπως ὡς δὲ τῇ φείσηται. Γέδε γὰρ χρηστότιτα, καὶ ἀποτομίαν Θεῷ· ἐπὶ μὲν τὰς περιστασίας ἀποτομίαν· ἐπὶ δὲ σε χρηστότιτα, εἴαν ἐπιμείνῃς τῇ χρηστότιτι· ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ· (α)“ διὰ δὲ τὰς προφήτεις τῷ Χριστῷ, καὶ τὰ σημεῖα ἀντὶ τῶν πολέμων, καὶ Γιττᾶς τῷ θεῷ Αὐτοῦ, ὅπερ εἰς τὴν ἐορτὴν τῆς σκηνοπηγίας ἀρχῆσε νὰ φωνάζῃ, φωνὴ ἀπὸ ἀνατολῶν απτ. ἀιαῖ, ἀιαῖ Γεροσολύμοις κτ. ἀνάγγαδι τὸν Γάγηπον (β) καὶ τὸν Εὐσέβιον (γ).

§. 7. Μετὰ τὸν πόλεμον, ἐπέδρεψεν ὁ Τίτος εἰς τὴν Ρώμην, καὶ ὅμοι μὲν τὸν πατέρα της θριαμβένει, φέρων ὅμοι καὶ τὰ νικητήρια ὅπερ ἐλαβεν ἀπὸ τὰς Γεδαιίς, μὲ τὰ ὅποια, ὅμοι καὶ τὰ ἄλλα λάφυρα τῶν πολέμων, ἵσταν καὶ τὰ ἱερὰ σκένην, καὶ ὁ νόμος τῷ Θεῷ, τὸν ὅποιον ὑζερον οἱ Ρωμαῖοι ἐφύλαξαν εἰς τὸ καλαττιον, τὰ δὲ σκένην ἐβαλον εἰς τὸν Ναὸν τῆς Εἰρήνης, ὅπερ τότε ἀκοδομήθη ἀπὸ τὸν Οὐεστωπατιανόν· διὰ τοῦτο δὲ, ὅρα τὸν Γάγηπον (δ), τὸν Εὐσέβιον (ε), καὶ τὸν Τάκιτον (ζ).

§. 8. Ή δὲ τῷ Θεῷ Εὐκλησίᾳ, ὅπερ τότε ἦν, εἰς τὴν Γερεσταλήμ, διὰ νὰ καὶ περιπέσῃ εἰς τόσα, καὶ τοιάυτα κακὰ ὅπερ ἡ Θεία δίκη ἐσώρευσεν ἐπὶ τὰς Γεδαιίς, ἐπειδὴ τὰς ὁργίαδην ὁ Θεός, διὰ ἐκείνα ὅπερ τολμήταντες ἡμαρτουν κατὰ τῷ θεῷ τῷ, καὶ διατὶ ἀρχῆσαι νὰ βάλλωσι χειράς, καὶ εἰς τὰς Αποσόλιες, καὶ μαδητάς, ἡ Εὐκλησία λέγω θεόθεν φωτισθεῖσα μετοικίζεται εἰς τὴν Πέλαν, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν κατὰ τὸν Εὐσέβιον (η), ὃχλι μόνον αυτὴν, ἀλλὰ καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς ἐν Γεροσολύμοις Εὐκλησίας ἐμετοικίζεται ἀπὸ τὴν Γερεσταλήμ πρὶν τῶν πολέμων, ἀπὸ χρησμον τινα ὅπερ ἐφανερώθη, εἰς τὰς εκεῖσε ἐναρέτες, καὶ ἐπροσάχθη νὰ κατοικήσῃ μίαν πόλιν λεγομένην Περαιάν, τὴν ὅποιαν Πέλαν ἐπωνύμασαν, εἰς τὴν ὅποιαν ἐμετοικίδησαν ὅλοι οἱ πιστοὶ τῆς ἐν Γερεσταλήμ Εὐκλησίας· αὐτὴν δὲ τὴν Γερεσταλήμ τὴν Βασιλικὴν Μητρόπολιν, καὶ πᾶσαν τὴν Γεδαιίαν, γῆν ὀνόμασαν. Ή δεία δίκη ἐπαιδευσει λοιπὸν αυτές, ὡς πράξαντας τοιάυτα κακά, τόσον εἰς τὸν Δεσπότην Γιαντάν Χριστὸν, ὅσον καὶ εἰς τὰς αυτές Αποσόλιες, καὶ τὴν γενεὰν αυτῶν τῶν

(α) Περὶ Ρώμ. κεφ. ια. 20. (β) Περὶ Γεδαιίκης πολέμου βιβλ. ἐ. (γ) Εὐκλησίας. Γερο. βιβλ. γ'. κεφ. ζ. καὶ η. (δ) Περὶ Γεδαιίκης πολέμου βιβλ. σ'. καὶ ζ. (ε) Βιβλ. γ'. κεφ. ζ. ζ. (ζ) Χρονικ. βιβλ. ἐ. (η) Βιβλ. γ'. κεφ. ἐ.

Η τῆς Χριστοῦ Εκκλησίας στην οἰκουμένην καὶ ἡγεμόνην.

ἀπεβῶν ἐξ ὀλοκλήρωτος ἀφάνιστε, καὶ τὸν ἐξῆλειψεν ἀπὸ τὸν γενεάρ τῶν ἀνθρώπων, οὐδὲ καὶ τὸν Επιφάνιον (α).

§. 9. Καὶ τὸ μόνον ἀυτὸν τὸ χάριτμα τῇ κατὰ μέρος Εκκλησίᾳ τῶν Γεροσολύμων ἐδέδη παρὰ Θεῷ, ἀλλὰ καὶ ἡ καθόλευτη ἀπαξάπαστη Εκκλησίᾳ εἰς τὸν καιρὸν ἀυτῶν τῶν γαληνοτάτων Αὐτοκρατόρων, τόσον καθ' ἥμισυ τῶν ἀνδρώντων ἀνεξάνθετην, μὲ τὸν χάριν τῆς Θεᾶς, ὅσον ἐξ ἐναντίας ἡ τῶν Γεράσιων πονηρὴ Συναγωγὴ εἰς τὸ χεῖρον ἐπιπτεν, ἐναὶ μὲν διατὶ οἱ Χριστοὶ ἐχαίροντο εἰρήνην, καὶ δὲν ἐνοχλεῦντο ἀπὸ ἀυτῶν τὰς Κρατεύντας, καὶ ἄλλο, διατὶ ἐνερχόνται, αἱ φυχαὶ πολλῶν τῶν πιστευσάντων, δίτινες φαγερῶς εἶδον τὰς επιχειρήματα τῶν Γεράσιων δπ̄. ἐτιμωροῦνται μὲ παντοδαπάς κολάσεις, διατὶ ἐπαρανόμησαν· ἀλλ' ὅσον ἡ Εκκλησίᾳ τῆς Χριστῆς ἐπὶ τάπιοις τοῖς χρόνοις δὲν ἐνωχλεῖτο ἀπὸ τὰς Κρατεύντας, ἄλλο τόσον ἐταράτλετο ἀπὸ τοῦ Μένανδρον, καὶ ἀπὸ τὸν Εβίωνα τὰς αἱρετικὰς, καὶ ἄλλας τοις ταῦτας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι^ό.

Περὶ Μενάνδρου, καὶ Εβίωνος τῶν αἱρετικῶν, καὶ τῆς ἀυτῶν αἱρέσεως.

§. Ι.

Μένανδρος αἱρετικός.
Αἱρεσίς αὐτῶν.

Μένανδρος Σαμαρείτης ἦν καὶ ἀυτὸς ἀπὸ μίαν κώμην Χαβραῖ, καὶ κατὰ τὸν Γεράσινον (β) ἀπὸ τῆς Καπαραταίας καταγόμενος, καὶ διδαχθεὶς διὰ ὀλίγου καιρὸν ἀπὸ τὸν Σίμωνα, ἐδιαδέχθη καὶ τὸν γοντείαν, ὃντεν εἰς πολλὰ ἐσυμφωνεῖτε, καὶ εἰς πολλὰ δὲν ἐσυμφωνεῖτε μὲ τὸν Σίμωνα· ἐσυμφωνεῖτε, ἐπειδὴ καὶ ἀυτὸς ἔλεγε, πῶς ὁ Κόσμος δὲν ἐδημιουργήθη ἀπὸ τὸν Θεόν, ἀλλὰ ἀπὸ τὰς Αγγέλους, οἱ δὲ Αγγελοὶ ἐπαρέχονται καὶ ἐπλάσιοι ἀπὸ τὴν πρώτην Εγγονιν, καὶ πῶς δὲν εἴναι ἀναγκαῖα ἡ παρατίθεσις τῆς νόμου, πῶς αἱ κοινai καὶ αἱ ῥυπαρai συνυποτίαι, καὶ πᾶται αἱ ἀσέλγειαι εἴναι συγχωνεύμέναι τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἄλλας τοιάντας φλυαρίας· δὲν ἐσυμφωνεῖτε δὲ μὲ τὸν Σίμωνα εἰς ταῦτα, αἱ τὸν ἐπωνυμίαν τῆς Χριστῆς, δόπιος δὲ Σίμων ἐλάμβανε διὰ τὸν ἑαυτόν της, ἀυτὸς διὰ φθόνου τὴν ἀρνεῖτο, καὶ τὸν προστίθεται διὰ τὸν ἑαυτόν της· β'. ἔλεγε πῶς ἀυτὸς δὲν εἴναι ἡ πρώτη δύναμις, διατὶ ἐκή-

(α) Περὶ μέτερ. η. σαθ. παραγ. ιε. σ.λ. 171. τόμ. β'. τῆς ἐν Κολων. Εὐδοσ. αχριβ. (β) Απολογ. Α. παραγ. ιη.

ἐκήρυττε πῶς ἡ πρώτη δύναμις ἦν ἀκατάληπτος καὶ ἀφανέσσωτος, ἀλλὰ πῶς ἀπό τὴν πρώτην δύναμιν ἐπέμφει, διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὡμολογεῖσε, καὶ ἐδογμάτιζε πῶς ἀυτὸς εἶναι μείζων σωτῆρος τῆς ἀνθρωπίνης γένεως ἀπὸ τὸν Σίμωνα, καὶ τοῖς ἀνθρώποις τόσην δύναμιν καὶ ἐπιτίμην ἔταξε, μὲ τὴν μαγείαν ταῦτα, ὅπερ ἐνοίλως νὰ τικάστη τὰς κοσμοποιίας δυνάμεις, καὶ μόνου ἀυτοὶ νὰ ἔχωσι σωτηρίαν, ὅσοι δηλαδὴ εἰς τὸ ὄνομά της ἐβαπτίζοντο, τὰς ὁποίας ἔλεγε πῶς θέλει, καὶ καθιώτεροι εἶναι ἀπὸ τὰς ἄλλας εἰς τὴν παρεῖσαν ζωὴν, ἐπειδὴ δὲν θέλει ἀποδάνεσθαι, ἀλλὰ γενόμενοι ἀΐδιοι, καὶ ἀνάντοι, θέλει μείνεσθαι εἰς τοιάυτην κατάσασιν, αἰωνίως. Καὶ μὲ πολλὰς ἀλλὰς τοιάυτας τερατολογίας ὑπερομφανευόμενος ὁ μάγος ἀυτὸς, ἐνόμιζεν ἐκεῖτὸν μακάριον· ἀνάγνωσθι περὶ ἀυτῆς Γερίνου τὸν Μάρτυρα (α), Εἰρηναῖον (β), Τερτυλίανον (γ), ὃς εἰς γράφει, πῶς ὅτι ὁ Σίμων ἔλεγε διὰ τὸν ἐαυτὸν ταῦτα, ὁ Μένανδρος ἔλεγε πῶς εἶναι ἐδικόν ταῦτα τὸν Επιφάνιον (δ), τὸν Θεοδώρητον (ε), τὸν Ευσέβιον (ϛ), τὸν Αὐγούστιον (η), καὶ τὸν Νικηφόρον (ϛ).

§. 2. Γερίνος ὁ Μάρτυρας γράφει (ι) πῶς ὁ Μένανδρος ἔτος ἡπάτητε πολλὰς εἰς τὴν Αὐτιόχειαν μὲ τὴν μαγείαν ταῦτα, καὶ γοντικὴν κακοτεχνίαν, καὶ ἐφάνη εἰς Ρώμην ἐπὶ τὰς ἡμέρας Τίτων τῆς Αὐτοκράτορος, καὶ ὅσοι ἥκολθενται τὴν κακομαζίαν ἀυτῶν, ἀνομάλουστοι Μενανδρινοί, ἡ ὁποῖα αἱρεσίς ἐλαβεν ἀπὸ ἡμᾶς τὴν ἀντιλογίαν, ὡς λέγεται ὁ Επιφάνιος (κ), ἀλλὰ καὶ ἀυτὴ μὲ τὴν δύναμιν ταῦτα Χριστὸς ἡγανάκτη, καὶ ἐξέλιπε· κατ’ ἀυτῶν ἔγενεται (καὶ ὡς ὁ Θεοδώρητος μαρτυρεῖ) (λ). Γερίνος ὁ Μάρτυρας, ὁ Εἰρηναῖος καὶ ὁ Ωρίγενης.

§. 3. Μετὰ τὴν ἀλωσιν τῆς Γερεσαλήμης ἐφύτρωτεν εἰς τὰς παροίκας Χριστιανὸς τῆς Περαιᾶς, ὡς ἀπὸ τινὰ βάραδρα ταῦτα ἔδει Εβίων ὁ ἀιρετικός, ἔτω ὄνομαζόμενος διὰ τὴν ἐκάστοιν ταῦτα πτωχείαν, διότι παρ’ Εβραίοις, Εβίων δῆλοι πτωχός. Αὐτὸς ἐδίδασκε πῶς, εἰς εἰνὶ ὁ ἀγέννητος, καὶ ἀυτὸς ὁ δημιούργος ταῦτα κόσμος, ἀλλὰ τὴν θεότητα ταῦτα Χριστὸς πρῶτος ἀυτὸς (ὅσον μᾶς εἴναι γνωστὸν) ἀρνήσθη, καὶ τὸν ἐνόμιζε ψίλον, καὶ κοινὸν ἀνθρώπουν, γεγεννημένον ἀπὸ πυγγένειαν, καὶ σωέρμα ταῦτη Ιωσήφ, καὶ τῆς Μαρίας, καὶ πῶς διέφερε μόνον ἀπὸ ταῦτα ἄλλας ἀνθρώπων, κατὰ τὴν ἀρετὴν κακαδιάρτηται· πρὸς δὲ τέτοις ἔλεγεν, ὅτι ὁ Χριστὸς καὶ ὁ διάβολος ἐδιώρισθησαν ἀπὸ τὸν Θεὸν, ὁ μὲν Χριστὸς ἐλαβε τὸν κλῆρον ταῦτα μέλλοντος ἀιῶνος, ὁ δὲ διάβολος ταῦτα ἐγενέσθως· προστέτι ἔλεγε τοῖς Ναζαραίοις, πῶς ἡ παρατίμησις ταῦτα Μωσαϊκὴ νόμος εἴναι ἀναγκαῖα πρὸς σωτηρίαν· ὅτεν ἐφύλαττε τὴν πε-

Μενανδρεῖοι.

Τίνεσκατ’
ἀντῶν
ἐγενέται.

Εἴτιων αἵρετοι.

Αἴρεσθαι.

ει-

(α) Αἴροντο. Αἴρεσθαι. παραγγείλει. (β) Κατὰ αἱρεσθαι. βιβλ. ἀ. (γ) Περὶ προγόνων αἱρεσθαι. βιβλ. ἀ. κεφ. μετ'. (δ) Αἱρεσθαι. (ε) Αἱρεται. κακομαζία. λόγος πράτω. (ϛ) Εκκλησία. Γερίνος. βιβλ. γ'. κεφ. μετ'. (η) Περὶ αἱρεσθαι. κεφ. ἀ. (θ) Εκκλησία. Γερίνος. βιβλ. γ'. κεφ. μετ'. (ι) Αἴροντο. ά. ἐδαφ. μετ'. (κ) Αἱρεσθαι. (λ) Αἱρεται. κακομαζία. λόγος ἀ.

ειτομήν, τὰ Σάββατα, καὶ πάντα τὰ ἔθιμα τῆς νομικῆς θρησκείας, εἰς τρόπον ὅτι, νὰ μὴν εἶναι δυνατὸν τοῖς ἀνθρώποις νὰ σωθῶσι μὲ μόνην τὴν εἰς Χριστὸν πίσιν, καὶ τὴν Χριστιανικὴν πολιτείαν, διὰ τὰ δύοια αὐτὰ μόνα, ὡς λέγεται ὁ Γερώνυμος (α) ἀναδειμάτιον ἀπὸ τὰς Αγίας Πατέρας, ως μόνον ὁ Εβίων, ἀλλὰ καὶ ὁ Κήρυνθος, ἐπειδὴ ενωσαν τὰ ἔθιμα τῆς νόμου, μὲ τὸ Εὐαγγέλιον· προσέτι ἐώρταξε τὴν κυριακὴν εἰς τιμὴν, καὶ μνήμην τῆς Αγαστεως τῆς Χριστᾶ.

§. 4. Γλών δὲ ὁ δεινὸς ἀυτὸς ὄφις, καὶ πτωχὸς κατὰ νῦν τὸν Πάντα φανερῶς εἰς τὰς Επιζολάς τα νὰ ἐνυπτιεῖται εἰς τὴν διδασκαλίαν, ταῖς ὅτι ἀναγκαῖα ἡ παράτησις τῆς Μωταῖκῆς νόμου, καὶ βαλόμενος μὲ σοφιστικῆς λόγυς νὰ ἀνατρέψῃ ἀπὸ τὴν πλάνην, καὶ κακοργίαν ἀυτῷ, ἔλεγε πῶς ἐ Πάντας δὲν εἶναι Γενάριος κατὰ τὸ γένος, ἀλλὰ Ταρσεὺς, διλαδὸν ἀπὸ τὸν Ταρσὸν, καὶ ἐμάκρυνεν ἀπὸ τὰς Επιζολάς διὰ μίαν κόρην Γερέως τινὸς, ὅπερ ἦγάπια ὅταν διέτριψεν εἰς τὰ Ερεσόλυμα, καὶ δὶ αὐτῆς περιετμῆδη διὰ νὰ συναρρῇ ἵσως νομίμως μὲ αυτὴν, ὅμως μὴν λαβῶν τὸ ποδόμενον, διλαδὸν λαβὼν τὴν κόρην ἐκείνην, ἀδημονήσας ἔγραψε ποδὸν ἐναντίον τῆς περιομῆς, τῶν Σαββάτων, καὶ τῆς νομοθεσίας γενόμενος ἀποσάτης· ως μόνον δὲ ὁ Εβίων δὲν ἐδέχετο τὰς Επιζολάς της Πάντας, ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν τῆς Καινῆς διαδήκης βιβλίων, ὀλίγον ἐφρόντιζεν, ἢ καθόλως δὲν τὰ εδέχετο, καὶ μόνον ἐσέβετο τὸ κατὰ τὰς Εβραϊκὲς λεγόμενον Εὐαγγέλιον (β). ἀντὶς δὲ ἀυτὰ τὰ ιερὰ βιβλία, ἀλλὰ πολὺ νεοδευμένα ἔγραψε, γέμοντα τῆς ἀστερείας ἀυτῷ, καὶ 8δέντα τῶν Προφητῶν ἐδέχετο, εἰμὶ τὸν Μωϋσῆν, καὶ τὸν Γιησέν της Ναοῦ· τὸν δὲ Δαβὶδ, τὸν Σολομῶντα, Ησαΐαν, Γερεμίαν, Δανιήλ, καὶ τὰς λοιπὰς Προφήτας, περιγελῶν τὰς ἀναδειμάτιζε· ἀπιγόρευε τὴν παρθενίαν, καὶ ἐγκράτειαν, βιάζων νὰ ὑπανδρεύωνται πάντες, ἔως καὶ τὰ ἀνήλικα παιδία, καὶ ως μόνον μὲ μίαν ὑπανδρείαν νὰ γίνεται ἡ συνάφεια, ἀλλὰ καὶ μὲ πολυγαμίας, καὶ ὅσις ἐχωρίζετο ἀπὸ τὸν πρῶτον γάμον, τὸν ἡνάγκαζε, καὶ τὸ ἐδίδεν ἀδειαν νὰ προσκολληθῇ εἰς ἔτερον γάμον· ἐπρόθεσε δὲ, καὶ παρατηρῶσι διὰ νὰ πιάνωσι τινὰ ἀπὸ τὰς ἀλλοεθνεῖς, καὶ ὅσις κοιμᾶται μὲ γυναικα ἐγειρόμενος τῆς κλίνης, νὰ πλύνεται μὲ τὸ υδωρ,, πάντα γὰρ ἀυτοῖς (λέγεται ὁ Επιφάνιος) (γ) ἀδεῶς πράττεται (δ).

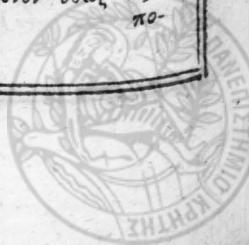
δια-

(α) Εν τῇ πρὸς Αὐγούστου Επιστ. εἰρ. παραγ. ΙΙ.

(β) Νομίων πῶς ὁ Συνγραφεὺς ἐνοστ ὥδε τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, διότι μόνον αὐτὸν ἐδέχετο ὁ Εβίων, ὃχι ὅμως ἀκέραιον, ἀλλὰ ἐπεικὲς εἰς δύο κεφάλαια, καὶ διορθομένον κατὰ αὐτὸν, εἰς ποδὸν μέλη.

(γ) Αἰσέσ. Λ.

(δ) Ο Εβίων ἀπορρίπτων τὸν Αγίον Παῦλον, ἔλεγε πῶς εἶναι μαθητὴς τῆς Πέτρου· αὐτὸς ἐβάπτιζεν, ἐτέλει τὸ μυστήριον τῆς Εὐχαριστίας, ἐνχέων μόνον υδωρ εἰς τὸ πο-

διαλαμβάνεστι δι' ἀυτὸν ὁ Εἰρηνᾶς (α), ὁ Τερτυλιανὸς (β), ὁ Επιφάνιος (γ), ὁ Θεοδώρητος (δ), ὁ Εὐσέβιος (ε), ὁ Αὐγύστιος (ζ), καὶ Νικηφόρος (η).

§. 5. Α' πὸν ἀυτὸν τὸν Εβίωνα, ἔλαβον τὴν ὄνοματίαν οἱ Εβιωνῖται, οἱ δὲ Εβιωνεῖς, καὶ Εβιωναῖοι ἐλέγοντο, ὅμως πάντες δὲν εἶχον τὴν ἀυτὴν δόξαν περὶ Χριστὸν, ἀλλὰ σρέψαντες τὸν γάντινον ταῖς ὡς εἰς πρᾶγμα ἀσύνατον, καὶ ἀμύχανον, ἄλλοι, ἄλλως ἐλεγον, κατὰ τὸν Επιφάνιον, διότι τινὲς φεύγοντες τὴν ὑπερβολικὴν ἀτοπίαν τῶν εἰρημένων, ἐλεγον πῶς ὁ Κύριος ἡμῶν νὰ ἔγεννήθῃ ἐκ Παρθένου, καὶ Πυεύκατος Αγία, ὃχι ὅμως νὰ προϋπῆρχεν, ὥν Θεος Λόγος, καὶ Σοφία· ἔτεροι δὲ ἐλεγον, πῶς ὁ Χριστὸς είναι ὁ Αδάμ ὁ πρωτόπλατος, καὶ εἰς τὸ ἀυτὸν πρόσωπον, ἐνεφύσησεν ὁ Θεὸς, ἄλλοι πάλιν, πῶς ἦν μὲν ἄνωθεν, καὶ πρὸ τῶν ἄλλων ἐκτίθει, ὥν Πυεύκα, καὶ μείζων τῶν Αγγέλων, καὶ πῶς κυριεύει τὰ πάντα, καὶ πῶς ἔρχεται εἰς τὸν κόσμον ὅταν βάλεται, καθὼς ἥλθεν εἰς τὸν Αδάμ, εἰς τὸν Προφήτας, καὶ Πατριάρχας σῶμα, καὶ σάρκα φορῶν, καὶ πῶς ὁ ἀυτὸς ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἥλθε, φορέσας τὴν σάρκα τὸν Αδάμ, καὶ ἐφάνη τοῖς ἀνθρώποις, ἐξανυράθη, ἀνέσι, καὶ εἰς βραγὴς ἀνελύφθη κτ. (θ)

ΚΕΦΑ'

ποτήριον, καὶ εἰς τὸ δισκάριον ἄξυμον, ὅθεν ἀυτὴ η αἵρεσις τῶν ἀξυμιτῶν ἀρχαιοτάτη ἦν, καὶ ὃχι ἐφεύρεσις τῶν Λατινῶν, ἀλλὰ μήποτις· ἡ τέτο τὸ Μυσήριον κατὰ τὸν Εὐσέβιον ὑπηρετᾶσε πάσσαν Κυριακήν. Οὐ Εβίων, καὶ πολλοὶ Εβιωνῖται ἐκάλεσαν τὴν Γερμανίην, στοκοῦ Θεᾶς, καὶ τὰς ἀντῶν συνελεύσεις, Συναγωγάς, καὶ εχὶ Εκκλησίας.

(α) Κατὰ αἱρεσ. βιβλ. ἀ. κεφ. ιη'. καὶ βιβλ. δ. κεφ. ιθ'. καὶ βιβλ. ε. κεφ. ο. (β)
Περὶ προσηγ. αἱρεσ. βιβλ. ἀ. κεφ. μη'. (γ) Αἱρεσ. λ. (δ) Αἱρεσ. χακοπούσ. λόγ. β'.
(ε) Εκκλησ. Γροε. βιβλ. γ'. κεφ. κη'. (ζ) Περὶ αἱρεσ. κεφ. ι. (η) Εκκλησ. Γροε.
βιβλ. ε'. κεφ. ιβ'. (θ) Κατ' ἀυτὸν ἐγράψαν Ιωάννης ὁ Εὐαγγελιστής, τὸ Εὐαγγελίον
τε.

Εβιωνῖται.
Εβιωνεῖς.
Εβιωναῖοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

Περὶ Φλαβία Δομετιανῆ Αὐτοκράτορος, καὶ τῇ αιηδέντος
ὑπὲρ ἀυτῆς δευτέρᾳ διωγμῷ κατὰ τῶν Χριστιανῶν.

§. I.

Δομετιανῆς
Αὐτοκράτορος.
ἀπὸ Χ.Γ.
82.

Χαρακτήρ
ἀντῆς.

Α'φ' ἔδωκε τὸ κοινὸν χρέος τῇ Θανάτῳ, Τίτος Οὐεστασιανὸς, ἀνηγόρευενδη Αὐτοκράτωρ Ρωμαίων, Φλάνιος Δομετιανὸς ὁ ἀδελφός του, μετὰ τὸν ἄριστον, ὁ κάκιστος, ἐν ἕτε ἀπὸ τῆς ἐγανδρωπήσεως τῇ Χριστῷ πρώτοις ἀγκαλάκη εἰς τὴν ἀρχὴν ἔδειξε καλὰ προοίμια τῆς Αὐτοκρατορίας τοῦ, καὶ ἐκήρυξε νόμος σκληρὸς ἐναντίον εἰς τὸς ἀσελγεῖς, καὶ ἀφρονας, τὸς δεδομένας εἰς τὰς ἴδοντας, καὶ ἡξιώδηκεν ὅτω, νὰ λάβῃ ἐπάντας τῆς δικαιοσύνης, καὶ σωφροσύνης τοῦ, ὅμως ἀφ' ἐπέραστον ὀλίγος καιρὸς, ἐξέκλινε τῆς ὁρθῆς ὁδοῦ, καὶ ἐπεσεν εἰς πολλὰ καὶ μεγάλα ἀτοπύματα, καὶ σφάλματα, τῆς ἀσελγείας δηλαδή, τῆς ἀμελείας, τῆς ἀνυπαρτίας, τῆς φιλαργυρίας, τῆς ὁργῆς, καὶ τῆς ἀστωλαγχύνιας, διὰ τὰ ὅποια ἔγινε μισητὸς παρὰ πᾶσι, καὶ τὰς ἐπαίνους, ὅπερ ἐπατέρας τοῦ, καὶ ὁ ἀδελφός τοῦ ἀφῆσαι ἀνεξαλείπτεις, ἀυτὸς εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐξ ὀλοκλήρω τὰς ἐξάλειψε· διότι ἐπίβελος ὡν, καὶ κρυψίνεις, πρὸς ὑδενα ἀνθρώπον ἐδειξεν φιλίαν εἰληκρινῆ, αὐλὴ ἐκείνον ὅπερ εἶχε σκοπὸν νὰ θανατώσῃ, ἀυτὸν ἐπροστοιεῖτο πῶς ἀγάπα, καὶ ἦν ἄπιστος καταποδὴ, καὶ εἰς τὰς ἐνεργετας τοῦ, καὶ εἰς τὰς ὑπορέτας τοῦ προσέτι μοιχὸς ἦν, καὶ ἀιμομίκτης, διότι εἰς τὸ φανερὸν, καὶ χωρὶς ἐντροπὴν ἀσχιμονεῖται μὲ τὴν ἀγεφίαν τοῦ, Γελίαν θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Τίτου, καὶ ἀλλο δὲν ἐποίει ὁ θυλυπρεπής, πάρεξ μόνον ἐσταγίτευε μῆτρας, μὲ ἐνα ὅξυ, καὶ δυνατὸν δοξάρι, μέσα εἰς τὸν κοιτῶνα τα (α), καὶ πολλὰς ἐνγενεῖς καὶ ἐπισύμες ἀνθρώπων ἐδανάτωνε, καὶ χωρὶς ἔυλογον πρόφασιν. Τὰς σοφὰς καὶ περιφύμες ὅπερ ἐλαπτούν εἰς τὴν μάθησιν τῶν γραμμάτων, τὰς ἐξαδενεῖσε, καὶ καθ' ὑμέραν γενόμενος χειρότερος ἐπινοῦστος νέα κολαζήρια, καὶ τιμωρίας, καὶ ἔδαπτεν ἀνθρώπων ἀπταῖς, ζωντανίς, καὶ πολλὰς ἐνδόξες εὐγενεῖς, ἐξωρίζειν, ὃχι δὲ ἀλλο, πάρεξ διὰ νὰ ἀρπάσῃ τὰς περιβοσίας ἀυτῶν, καὶ δικαιοῦ ἥδελέ τις εἰπῆ, πῶς ἀυτὸς ἐγεννήθη μᾶλλον ἀστωλαγχύντας θῆροιν, ή ἀνθρώπος, κατὰ τάντα ὅμοιος ὡν τῷ Νέρων, Καλλιγόλη, καὶ τῷ Τίβεριον ὅπερ

(α) Τοῦ ἔδωκεν αἵτιαν τῷ Οὐιβάρ Κρίσιῳ, ὅπερ ἐρωτήθη ποτὲ, ἢν ἐνεργεῖτο τις εἰς τὸν κοιτῶνα μὲ τὸν Δομετιανὸν, νὰ ἀποκριθῇ, ὅτε μία μῆτρα.

ὅπερ κακῶς, καὶ φάντασις ἐκυβέρνησαν τὴν Βασιλείαν, καὶ ὥχι τῷ πατρὶ ταῖς, καὶ τῷ ἀδελφῷ ταῖς, τῶν ὁποίων τὴν δόξαν, καὶ φύμαν, ἀυτὸς ἔσθεσε.

§. 2. Εἰς τὸν καιρὸν ταῖς τέσσαρας εκφεύγεις ἐποίησεν, αἱ κατὰ Σαρωτῶν, β'. κατὰ τῶν Κάττων, γ'. καὶ δ'. κατὰ τῶν Δακῶν, ἀλλ' εἰς πάσας ἄντας, τόσον ἀμελῶς, καὶ δυσυχῶς, ὡς μὲν χρήματα ἀγόρασε τὴν εἰρήνην, καὶ ὡς ὅλου τετο, εἰς τὴν Ρώμην ἑτέλει θριάμβεις, ὡς οὐκτὸν τάχα, ἐν πρώτοις τῶν Κάττων, εἴτα καὶ τῶν Δακῶν· Τελευταῖον, ἐπεσεν εἰς τοιαύτην ὑπεριφανίαν, κενοδόξιαν, καὶ ἐπαρσιν, ὡς ἀνύμασε τὸν ἑαυτόν ταῖς Θεόν, καὶ ἐπεμπε τὰς Επιζολάς ταῖς πρὸς τὰς Κυβερνήτας, καὶ πρώτας τῆς Γερεβίας, μὲν τοιαύτην ἐπιγραφὴν, ὁ Δομετιανὸς, καὶ Υμέτερος Θεός, ἐτῷ προσάζει νὰ γίνη· καὶ ἀπὸ τότε δὲν ἥθελεν ἄλλην ὄνομασίαν, ἢ τε εἰς τὰ γράμματα, ὅτε εἰς τὰς λόγιες, καὶ διμίλιας τινὸς πράγματος, μάρτυς ὁ Σεϊτάνιος (α) τὰς δὲ εἰς τὸ Καπιτώλιον Αὐδριάντας ἀπέτι, δὲν ἥθελεν ἀπὸ ἄλλην ὅλην νὰ εἶναι κατασκευασμένοι, εἰμὶ ἀπὸ χρυσὸν, καὶ ἀργυρού.

§. 3. Δι' αὐτὰ καὶ ἄλλα ὄμοια, ἐφάνη φοβερός, καὶ τρομερὸς τοῖς πᾶσι, καὶ ἐπομένως μισητὸς, καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἔχαψη· διότι ἐδανατώθη ἀπὸ τὴν συνομοτίαν τῶν ἐνδοξοτάτων φίλων ταῖς, καὶ ἀπελευθέρων, συμφωνεῖσα εἰς τετο καὶ σύζυγός τε Δομετία, ὡς Γεορεῖς ὁ Σεϊτάνιος (β), ἐν ἔτει τῆς ἀντδικίας μὲν. Βασιλεύσας ἦτη ίε. ὁ δὲ τεττού φονεύσας Στέφανος ὀνόματι, ἢν εἰς τῶν ἀπελευθέρων ταῖς, ἀνδρῶπος δυνατός, καὶ στρατιάσας πρὸς αὐτὸν διὰ νὰ συνομιλήσῃ, καὶ προσποιηθεὶς πῶς ἥθελε νὰ τε δώσῃ, ἐνα γράμμα δηλωτικὸν τῶν ἀποσατῶν, μὲν ἐνα ξιφίδιον, ὅπερ εἶχε κρυμμένον ὑπὲτοὺς ἀριστερὸν βραχίονα, τὸν ἐκέντησε· ὁ δὲ Δομετιανὸς, ὡν ἀνδρεῖος καὶ μεγαλόσωμος, δὲν ἐπεσε μὲ τὸ πρῶτον κέντημα, ἀλλὰ δίψας κατὰ γῆς τὸν Στέφανον, ἐπάσχησε νὰ τε ἐκβάλῃ τὰ ὄμματα, καὶ ἐφώναξε τὰς σωματοφύλακάς τη πρὸς βούλειαν, ἀκεφαλίτη ἡ φωνή τα ἔτρεξαν καὶ οἱ λοιποὶ ἀπελευθεροὶ συνωμόται, καὶ τὸν ἐσκότωσαν ἐλεεινῶς· ἀναγνωρί τὸν Δίωνα (γ), τὸν Ζωναράν (δ), καὶ ἐκ τῶν Λατίνων τὸν Σεϊτάνιον (ε), τὸν Εὔτερόπιον (ζ), τὸν Κεστωνιανὸν (η), τὸν Τάκιτον (θ), καὶ Πλίνιον τὸν Νεώτερον (ι).

§. 4. Αὐτὸς ὁ Δομετιανὸς ὅπερ τέλος πάρτων κατέσησε τὸν ἑαυτόν ταῖς εἰς τὰ τέλη τῆς Αὐτοκρατορίας ταῖς, καὶ της τε Νέρωνος θεοεργείας, καὶ θεομαχίας διάδοχον, ὡς ὁ Εὐσέβιος λέγει (κ), ἢ καθὼς ὁ Τερτυλίανος εἰς τὴν Α' πολογία (λ), μηδίμην ἀπέτι ποιόμενος γράψει λέγων,, πεπειρά-

Δεύτερος
διώγκωσ
κατὰ Χρι-
στιανῶν.

(α) Εἰς τὸν τε Δομετιανὸν βιον. (β) Εἰς τὸν ἀλτὸν τόπον. (γ) Ρώμαι. Γεορ. βιβλ.
ξξ. (δ) Εἰς τὰ Χρονικά τε τόμον Α'. βιβλ. ιάκωφ. ιώ'. Ε' κδ. Ε' νετ. α' φιλ'. (ε) Εἰς τὸν βιον τε Δομε-
τιανὸν. (ζ) Βιβλ. ζ. κεφ. καύ'. (η) Εἰς τὸν βιον τε Δομετιανὸν. (θ) Χρονικ. βιβλ. έ.
(ι) Βιβλ. δ. Ε' πισ. ιε. (κ) Εὐκλῆσ. Γεορ. βιβλ. η. κεφ. ιε. (λ) Κεφ. έ.

καὶ ποτὲ ἡ Δομετιανὸς ταυτὸ ποιεῖν ἐκείνῳ, μέρος, ὥν, τῆς τῇ Νέρωνος ὀμότιτος, ἀυτὸς ὁ Δομετιανὸς λέγω, ἥγειρε κατὰ τὸν Χριστιανὸν τὸν δεύτερον διωγμὸν, ἐν ἔτει ἀπὸ τῆς Χριστῆς σαρκώσεως ψέ. τῇ ὅποις διωγμῷ αἰτίᾳ ὑδεμίᾳ ἦν, εἰ μὴ ἡ ἀνέγησις τῶν Χριστιανῶν ὑπὸ τῶν Οὐεστασιανῶν, τινὲς δὲ τῶν Συγγραφέων ἐπρόθεσται, ἡ ἀυτὴν τὴν αἰτίαν, δηλαδὴ πῶς οἱ Χριστιανοὶ δὲν ἤθελον νὰ ἴξεν φωτι, ἡ νὰ λέγωσι τὸν Δομετιανὸν. Σέονται μιμέμενοι τὰς Ρώμαιάς, οἵτινες παλαιόθεν δόγμα εἶχον, ὡς ὁ Εὐσέβιος λέγει (α), μιδένα θεὸν ὑπὸ Βασιλέως καθιερώθαι, πρὶν ὑπὸ τῆς Συγκλήτου δοκιμασθῆναι, διότι παρ’ ἀυτοῖς, τὸ ἔνομα τῆς θεότητος, ἐδίδετο μὲν ἀνθρώπινον δοκιμήν· ὅτεν ἐλεγον, ἂν μὴ ἀνθρώπῳ Θεὸς ἀρέσῃ, θεὸς γίνεται.

Α'σταλαγ-
χνία τῆς
Δομετιανῆς.

Μιετίειον
Γωνίας
τῆς Εὐαγ-
γελίσθ.

Εὔορία τη-
εἰς Πάτμον.

Μιετίειον
διαφόρων
Αγίων.

Διωγμὸς
κατὰ τῶν
Γεδαιών.

§. 5. Τὴν δὲ ἀσταλαγχνίαν, ἡ ἀνιλεστητα, ὅπερ ἐδείξεν ὁ Δομετιανὸς, δύναται τις νὰ συμπεράνῃ, ἡ ἀπὸ τοῦ σκληρῶς ἡ ἐλεσινῶς, ἐθανάτωσε τὸν ἀπὸ ὑπάτων Γλαβερίτην, ἡ Φλάνιον Κλύμεντα ὑιὸν τῇ ἀδελφῇ τῷ πατέρᾳ της, τότε εἰς τῶν Υπάτων τῆς Ρώμης, διατὶ ἔγινον Χριστιανοί, ἡ τὴν γυναικα της Φλάνιαν Δομετίαν, ἡ τὴν γεννηθεῖσαν ἀπὸ τὴν ἀδελφήν της συνάνυμον ἐξώριτε, τὴν μὲν εἰς τὴν νῆσον Πανδακρατίαν, τὴν δὲ εἰς Ποντίαν διὰ παίδευσίν της, δρα τὸν Δίωνα, (β) ἡ τὸν Εὐσέβιον (γ).

§. 6. Επικρατεῖντος ἔτι τῇ διωγμῇ, πέμπεται δεδεμένος ἀπὸ τῆς Εφέσου εἰς Ρώμην ἀπὸ τὸν Αὐδύπατον, ὁ Απόσολος, ἡ Εὐαγγελιστῆς Γάλινης, ὅπερ πλησίον τῆς πύλης Λατίνας λεγομένης, ἀφ’ ὃ ἐποτίσθι τὸ φρεμάκι ἄνευ ζημίας, ἐρίφιδη εἰς ἓνα πίδον γεμάτον ἀπὸ θερμὸν ἔλαιον, τῇ. τῇ μαΐῳ, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, καθὼς λέγει ὁ Αὐτοχώμιος (δ), ἡ μείνας αἴθλαβῆς, πέμπεται εἰς τὴν νῆσον Πάτμου, ἐξόρισος διὰ τὸν λόγον τῆς Θεᾶς, ἡ διὰ τὴν μαρτυρίαν τῇ Γηστῇ Χριστῇ, καθὼς ἀυτὸς λέγει ἐν τῇ Αποκαλύψει, τῆς ὅποιας νῆστος τὰς οἰκήτορας πάντας ἐπέσερεφεν εἰς τὴν τῇ Χριστῷ πίειν. εἰς ἀυτὴν τὴν νῆσον εἶδεν, ἡμέρᾳ κυριακῇ, δτα κατὰ πλάτος ἐγγράφεν εἰς τὴν Αποκάλυψιν. Εἰς ἀπίστη τὰς καιρόδες, νομίζαστι τινες, πῶς εἰς τὴν Πέργαμον τῆς Αγατολῆς, ἐθανάτωθεν Αὐτίπας ὁ Μάρτυς, τῇ ὅποις γίνεται μνημῆ εἰς τὴν Αποκάλυψιν· προσέτι Τιμόθεος ὁ Απόσολος, ἡ Οὐνύτιμος, Κλύμης τε, ἡ Διονύσιος ὁ Αρεοπαγίτης, εἰς τὸν ἀπίστη Χρόνον, τὸν δρέμον τῆς Ζωῆς της, εἰς τὸ σάδιον τῇ μαρτυρίᾳ ἐτελέιωσαν διὰ τὸ ὄνομα τῇ Χριστῇ, ὡς λέγει ὁ Κεδρινὸς (ε), ἡ ὁ Νικηφόρος (ζ).

§. 7. Δὲν ἐυχαριστῶν λοιπὸν ὁ Δομετιανὸς εἰς ἀυτὸν τὸν διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ἀδὲ κατὰ Ιεραίων ἐδείξε τὴν λύσταν της, προσάξας νὰ θανατωθῶσιν, ὅσοι ἦσαν ἀπὸ τὸ γένος τῇ Δαρβίδ, ἢ διὰ τὸ μῆσος

(α) Εὐκληπτ. Γέορ. βιβλ. β'. κεφ. β'. (β) Ρώμαι. Γέορ. βιβλ. εξ. (γ) Εὐκληπτ. Γέορ. βιβλ. γ'. κεφ. ιθ'. (δ) Εἰς τὸν βιβλὸν τῆς Γηστῆς Χριστῆς. (ε) Τόμ. α. σελ. εψδ. Εὐδοσ. Εὐετ. αψκεψ'. (ζ) Εὐκληπτ. Γέορ. βιβλ. γ'. κεφ. ια.

τος ὅπερ εἶχε κατὰ Χριστόν, οὐδιατὶ ἤκαπτε, πῶς ἀπὸ τὴν φυλήν τοῦ Σέλεισ-
κωνδεῖ βασιλεὺς, τῷ ὅποις οὐ βασιλεία Σέλει εἶναι μεγάλη, οὐτοῖς. ὅτεν
οὐ τὸς ἐκγόνις τῷ Γάδα ὅπερ ἔζην ἔτι, τῷ κατὰ σάρκα λεγομένῳ διλαβὴ ἀ-
δελφῇ τῷ Κυρίῳ, ἐπειδὴ ἡσαν ἀπὸ τὸ γένος τῷ Δαβὶδ, τὸς ἥψερεν ἐνώ-
πιον ἀυτῷ, οὐ τὸς ἡρώτησε ἀν εἶγαι ἀπὸ τὸ γένος τῷ Δαβὶδ, οὐ ἀπο-
ρεῖστες τὸ ναὶ, τὸς ἡρώτησε πόσην περιεστίαν ἔχεσθι, οὐ πόσα χρήματα,
αυτοὶ δὲ ἀπορεῖσταν, ἐννεα χιλιάδας δημάρια μὲ τὴν διατίμησιν τῆς γῆς
ἀυτῶν, ἀπὸ τὴν ὄποιαν οὐτοὶ θρέφονται δελεουούτες, οὐ πληρώνεσθι τὸ
δόσιμόν τοι, οὐ διὰ μαρτυρίαν ἔδειξην τὰς χειρας ἀυτῶν, ὅπερ ἡσαν τρα-
χεῖαι ἀπὸ τὴν εργασίαν. Ερωτηθέντες δὲ, οὐ περὶ τῆς τῷ Χριστῷ Βασιλείας,
ποτατὴ Σέλει εἶναι, οὐ περὶ, οὐ πότε Σέλει φανεῖ, εἰπον, πῶς οὐ βασιλεία
τῷ Χριστῷ δὲν εἶναι κοσμική, ὅτε ἐπίγειος, ἀλλὰ ἐπιφράνιος, οὐ Σέλει φανεῖ
εἰς τὸ τέλος τῶν αἰώνων· διὰ ἀυτὴν τὴν ἀπόκρισιν, ὡς ὑδάμινος νομίστις ἀν-
τὸς δι Λομετιανὸς, τὸς ἀφῆκε μὲ καταφρόνησιν ἐλευθέρως, οὐ κατέπαυσε τὸν
διωγμὸν μὲ πρόσαγμά τον· δρα τὸν Εὐτέβιον (α).

§. 8. Πρὸς τέτοις, πρέπει νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ὅσοι μετὰ τὸ μαρτύριον
τῶν Κορυφαίων ἀποσόλων Πέτρος, οὐ Παύλος, ἀλλὰ λοδιαδόχως ἐδέξαντο
τὸν Επισκοπικὸν θρόνον τῆς παλαιᾶς Ρώμης, ἐώς εἰς τὸν καιρὸν τῷ Μεγά-
λῳ Κωνσαντίνῳ, πάντες ἐν ὅσιότητι οὐ ἀγιότητι, ὅμοι μὲ τὸς πανταχοῦ λοι-
πὸς ἀγίως, διέλαμψαν, τὸς ὅποις ἀν συγχρίνῃ τὶς μὲ τὸς ἐσχάτας τῆς
Ρώμης Επισκόπως, Σέλει τὸς ἔνδει βέβαια πολὺ διαφέροντας ἀπὸ τὸς
πρώτας, καθὼς τὸ σκότος ἀπὸ τὸ φῶς· διότι ἐκεῖνοι μὲν; ἐπὶ τῆς γῆς Χρι-
στομάντως ταπεινοὶ ὄντες, ἔζησαν ἀκολεύσαντες τὰ ἱχνη τῷ δίδασκάλᾳ, οὐ
τῶν καθητῶν ἀυτῷ· οἱ δὲ μετηγενέσεοι εἶναι ὑπερῷφανοι, οὐ συγχρινόμε-
νοι μὲ τὸς ἀρχοντας τῷ αἰώνος τέττα, οὐ οὐτὸς ὑπερέχοντες, ὡς πρὸς τὴν
καταίλαν δόξαν· ἐκεῖνοι μίαν σκληρὰν, οὐ σενοχωρημένην ζωὴν ἔζησαν, τε-
τοι δὲ τὴν τρυφερὰν, οὐ ἀβροδίαιτον· ἐκεῖνοι ποιηταὶ λόγων, διότι πολ-
λοὶ ἀπὸ ἀυτῶν, οὐ τὸν σέφανον τῷ μαρτυρίᾳ ἐδέξαντο, τέτοι μόνον ἀκρο-
ταῖ, οὐ παραχαράκται τῷ Εὐαγγελίῳ· ἐκεῖνοι ἐποίησαν τὸ ἐμπιπευδὲν
ἀντοῖς ποίμνιον, ὃχι ἀναγκαῖκως, ὅτε μὲ ἀστχροκερδεῖαν, τέτοι κατακυ-
ρεύεσθι τὸν κλῆρον, καθὼς ἀπὸ τὰ ἔξις ῥημησόμενα σαφέστατα Σέλει γή-
νη φανερόν. Εἴς ἀντὸς τὸς Χρόνως, ἐπαριθμεῖται τρεῖς Επίσκοποι Ρώμης,
οἱ Λίνος, ὅπερ ἐποίησε τὴν Εκκλησίαν Χρόνως ια. Αὐτόκλητος (β), οὐ
Κλῆτος κατὰ τὸν δόξαν τῶν Λατίνων, ὃς ἐποίησε τὴν Εκκλησίαν Χρό-
νως ιγ. οὐ Κλήμης ὅπερ ἐλαμψεν ἐν τῇ Ρώμαιων Εκκλησίᾳ, κατὰ τὸν
Εὐτέβιον (γ), Χρόνως ι. Εἰς τὸν καιρὸν ἀντα τῷ Κλήμεντος, γενομένης

Διαφορὰ
μεταξὺ τῶν
Ρώμης Ε-
πισκόπων
ἀρχαιώντε-
ς μεταφενε-
σέων.

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. γ'. κεφ. ιθ. η. κ'. (β) Οὐχὶ Αὐτόκλητος, ἀλλὰ Α'-
νέγκλητος, κατὰ τὸν Νικηφόρον Κωνσαντίνων. η. Νικηφόρον Κάλλισον, Γεωργίου Σύν.
κελλον, οὐ Εἰρηναῖον. (γ) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. γ'. κεφ. ιε.

φιλονεκίας ἐκ δύο γης, εἰς τὰς ἐν Κορινθῷ ἀδελφάς, ἀπέσειλεν ἡ ἐν Ρώμῃ Εὐκλησία ἱκυνωτάτην Εὐπιζολήν πρὸς τὰς Κορινθίας, παρακινεῖσα ἀντὶς εἰς εἰρήνην, καὶ ἀγαπανθεῖσα τὴν πίσιν ἀυτῶν, καὶ τὴν παράδοσιν ὅπερ τότε ἔλαβον ἀπὸ τὰς Αποσόλες, ὡς ἴσορει ὁ Εἰρηναῖος (α), ὃρα καὶ τὸν Εὐσέβιον (β).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙΙ.

Περὶ Νερέα Κοκκίνης, καὶ τῶν γενομένων ἐπ' ἀντὶς
ἐν τῇ Εὐκλησίᾳ.

§. 1.

Νέρεας
Κοκκίνης
Αὐτοκράτορες
ἀπὸ
Χ. Γ. 96.

Μετὰ τὸν θάνατον τῆς Διομετίκην, μὲν γυνώμαν, καὶ συναίνετιν τῆς Γερετίας, καὶ τῶν σρατιωτῶν συμφώνων, ἀγαγορεύειαι Αὐτοκράτορες Νέρεας ὁ Κοκκίνης, Κρής τὸ γένος, ἡγεμών παντὸς ἐπαίγας ἄξιος, ἐν ἔτει ἀπὸ τῆς Χριστῆς ἐνανθρωπήσεως καὶ ὅδις πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐπαινεῖται καὶ διὰ τότο, ιδὼν τὸν ἑαυτὸν τε, καὶ διὰ τὴν βαρύνυσσαν ὑλικίαν, καὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν τὰ σομάχια τε, πῶς ἵτον ἀδύνατος ἡλίκιαν βαζάση τὸ δυσβάσακτον φορτίον τῆς Αὐτοκρατορίας, καὶ παραβλέψας πάντας τὰς συγγενεῖς καὶ οἰκεῖες ἀντὶς, ὑιοθέτησε Μάρκον Οὐλπίου Τραϊανὸν, διατρίβοντα τότε μὲ τὸ σράτευμα εἰς Γερμανίαν, εἰς τέλον τὸν τρόπον ἀναβάτες εἰς τὸ Καπιτώλιον ἐφώναξε, „ἄγαδη τύχη, τῆς τε βαλῆς, καὶ τῆς δύμας τῶν Ρώμης μαίων, καὶ ἐμβῆ ἀντὶς, Μάρκον Οὐλπίου Νέρεαν Τραϊανὸν ποιεύματι.“ εἶτα ψυφίσας ἀντὸν, καὶ Καίσαρε διὰ τὴν καλοκρήγαδίαν, καὶ πολεμικὴν ἀντῆς ἐπισήμην, τὸν εὐφήμιστε, καὶ τῆς ἐπεμψετοῦ ἀναγορευεστιν γεγραμμένην ἰδοχείρεως γράψας, „Τίσειν Δυναοὶ ἐμὰ δάκρυα, σοῖσι βέλεστι. „Ζῆσας λοιπὸν ὁ Νέρεας, Χρόνος ἐξηκονταέξ, ἐξ ὧν ἐβατίλευτε μόνον χερούνον ἔνα, μῆνας τέσσαρας, καὶ ἡμέρας ἔννέα, ἐκυριεύθη ἀπὸ δέκανν πυρετού, καὶ ἀπέδαγε τῇ καὶ τῇ Γανν. ἀνέγνωστι τὸν Ξεφίλινον (γ), τὸν Εὐσέβιον (δ), καὶ τὸν Ζωναρᾶν (ε), ἀπὸ δὲ τὰς Λατίνας Αὐρούλιον τὸν Οὐκτωρᾶς (ζ), τὸν Εὐτρόπιον (η), τὸν Κεστωνιανὸν (θ), καὶ ἄλλους.

§. 2.

(α) Κατὰ αἰρεσ. βιβλ. γ'. κεφ. γ'. (β) Εὐκλησ. Γεορ. βιβλ. ε'. κεφ. γ'. (γ) Εἰς τὴν Σύνοψιν τῶν Ρώμη. Γεορ. τῆς Διονοσ. βιβλ. ξξ. (δ) Εὐκλησ. Γεορ. βιβλ. γ'. κεφ. κά. (ε) Χερονικ. τόμ. δ'. βιβλ. ιά. κεφ. κ'. (ζ) Εἰς τὸν βίον τῆς Νέρεα. (η) Βιβλ. ή. κεφ. ά. (θ) Εἰς τὸν βίον τῆς Νέρεα.

§. 2. Ουμὲν μὲ ἀυτὸν τὸν Αὐτοκράτορα ἐξέλαμψε, καὶ ἐκεῖνος ὁ μακαρίωτας χρόνος, τὸν ὄποιον, διαφύμιζε ὁ Τάκιτος ἐν τῷ Αὐτοκράτορα, φέρει μόνον εἰς τὰς ἐθνικὰς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς Χριστιανὰς, διότι, καθὼς ὃ τος ὁ ἡμερώτατος ἡγεμὼν, μὲ γυνώμην τῆς Συγκλήτου, ἐφιφίσται νὰ ἀναιρεθῶσιν αἱ τιμαὶ τῆς Δομετιανᾶς, καὶ τὰ δυστεβῆ ἀντίθεσται, εἴτε καὶ πάντας τὰς Χριστιανὰς, τὰς ὅποιας ὁ Δομετιανὸς ὡς ὑποδίκες ἀτεβείας ἐτίθει ἐν τῇ Φυλακῇ, ἀπέλυσται ἐλευθέρως, καὶ τὰς ἔξορίζες ἐπρόσαξε νὰ ἐπισρέψωσιν εἰς τὸν οἶκον τας, καὶ νὰ ἐπαναλάβωσι τὰ ὑπάρχοντά τας, καὶ ἀδεῖς εἰς τὸ ἔχεις νὰ καληγορῶται ὡς ἀσεβῆς, ἢ διὰ Γεδαικον ἐθίμου, μὲ τὴν ὄποιαν επωνυμίαν καὶ ἡ τῶν Χριστιανῶν θρησκεία ἐσημάνετο, διότι πολλοὶ ἀδίκως διαβαλλέντες κατεδικάστησαν, καθὼς ὁ Ξιφιληνὸς ἐν τῷ περὶ Νεράᾳ διαλαμβάνει. Μεταξὺ τῶν ἀλλων ἔξορίζων ὅπερ ἐλευθερώθησαν, καὶ ἐπέσρεψαν εἰς τὴν πατρίδα ἀντίθετον, καὶ Γαλανὸς ὃν ἥγαπτα ὁ Γηστᾶς, ἔτι ζῶν ἦν, ἀπὸ τὴν Πάτρου ὅπερ ἦν ἔξορίζοντας παρὰ Δομετιανᾶς, ἐπανέρχεται εἰς Ερεστον, ὅπερ διοικῶν τὰς ἐν τῇ Αὐτοκράτορας Εὐκλησίας, ὡς τὰς χρόνιες τῆς Τραϊανῆς διέμενε, καθὼς ὁ Εἰρηναῖος, καὶ Κλήμης ὁ Αλεξανδρεὺς μαρτυροῦσι παρὰ τῷ Εὐστεβίῳ (α). καὶ ἐκεῖ συνεγράψατο διὰ προσαγῆς τῆς Παναγίας Πυεύματος τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ τὰς Επιστολὰς, ἢ τελάχιστον προγράψας ἀυτὰ εἰς τὴν Πάλμου ἔξεδοι τότε εἰς Ερεστον, διὰ ὃν τὴν θεότητα τῆς Χριστῆς ὅτου είναι δυνατὸν ἀποδείκνυσι, κατὰ τῆς Ερβίνων, καὶ Κηφίνων, ὡς λέγει ὁ Εἰρηναῖος (β), ὁ Γεράνων μοσ (γ), καὶ ὁ Επιφάνιος (δ).

§. 3. Κατὰ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, τῷ Νεράᾳ δηλαδὴ, εἰς τόσον ἡ τῶν Χριστιανῶν Εὐκλησία πληθυνομένη κατὰ μῆκος, καὶ πλάτος ἥσυχησεν, ὡςε κατὰ τὸν Πλίνιον, φέρει μόνον αἱ πολιτεῖαι, καὶ τὰ χωρία ἥτον γεμάτα ἀπὸ Χριστιανῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ πεδία, καὶ οἱ ἀγροὶ, διότι εἰχον ἀδεῖαν οἱ Χριστιανοὶ νὰ διάγωστιν ἀφόβως, καὶ ἐλευθέρως νὰ συνέρχωνται εἰς τὰς συνελεύσεις ἀυτῶν, καὶ εἰς τὴν θείαν θεραπείαν, δηλαδὴ ἀκολεύδιαν, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸν ἀντίθετον Πλίνιον (ε), ὃς ἐκ σόματος τῶν Χριστιανῶν κατ’ ἀκρίβειαν ἐκτίθησι τῷ Τραϊανῷ, τὰ ὑπὲρ ἀντίθετον, εἰς τεῖς ἀυτῶν συνελεύσεις ἐκτελέσμενα· ὅπερ τὸν Τερτυλιανόν (ζ).

Γωνίας ὁ
Εὐαγγελι-
στὸς ἐπισρέ-
ψει ἀπὸ τὴν
ἔξορίαν τῆς
Πατρικῆς
Ἐφεσον.

Γράφει τὸ
Εὐαγγέ-
λιον καὶ τὰς
Επιστολὰς.

Η τῶν Χρι-
στιανῶν Εὐ-
κλησίας ἀν-
θάνει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

(α) Εὐκλησ. Γερε. βιβλ. η'. κεφ. κγ'. (β) Κατὰ αἰρεσ. βιβλ. η'. κεφ. ια'. (γ) Ερε. τῷ Καταλόγῳ τῶν Συγγεαφέων κεφ. θ'. (δ) Αἰρεσ. νά. (ε) Βιβλ. Γ. Επισ. ζ. (ζ) Κεφ. θ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ.

Περὶ Κηρίων τῆς αἰρεσιάρχα, καὶ τῆς ἀυτῆς αἱρέσεως.

§. 1.

Κήρων
αἱρετικός.

Αἱρεσις
αὐτοῦ.

Κήριων, ὃς καὶ Μήριων, καὶ Χήρινθος κατάλιπας ἐλέγετο, ἢν τὸ γένος Γρεβαῖος, σύγχρονος μὲ τὸν Εὐβίωνα, δικτύβων τὸν περιστόλερον καὶ ρὸν εἰς Αἴγυπτον, ὅπερ ἐπαιδεύθη τὰς φιλοσοφικὰς Επισήμας, καὶ ὑπερον ὑπῆγεν εἰς τὴν Α' σίαν· εἶς ἐκείνων, ὅπερ ἐπροξένηταν τὴν ταραχὴν εἰς τὸν καιρὸν τῶν Α' ποσόλων, ὅταν οἱ περὶ Γάικωβον ἔγραψαν εἰς Αὐτούχειαν Επισολὴν λέγοντες „, ὅτι ἔγγωμεν τινὰς ἐξ ἡμῶν, πρὸς ὑμᾶς ἐλθόντας, καὶ ταραχῆντας ὑμᾶς λόγοις κτ.“ ὃς παρωξύνει τὰ ἐκ περιτομῆς ἔτην, κατὰ τὴν Πετρού, ὅτι εἰσῆλθεν εἰς ἄνδρας ακροβυζίαν ὄχοντας, τατέσι πρὸς τὸν Κορυνίλιον, καὶ τὰς περὶ ἀυτὸν. Τὸ δὲ σχολεῖον τῆς περιγελησῆς αὐτῆς κακομυθίας καὶ αἱρέσεως ἡμικατε μάλιστα εἰς τὴν Α' σίαν καὶ Γαλατίαν, ὅπερ ἐδίδασκε, πῶς εἰς ἐξιν ὁ Θεὸς τῶν ὅλων, ἀλλὰ ὁ Κόστρος δὲν ἐδιμιαργήθη ἀπὸ ἀυτὸν, ἀλλὰ ἀπὸ μίαν δύναμιν διαφορετικὴν, καὶ πολὺ μαρρὰν ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἀρχὴν, ὅπερ εἶναι ἐπάνω εἰς ὅλα, ἐπειδὴ δὲν ἔτενεται τῷ, ὃντες ἀυτὸς ὁ ἐπὶ πάντων Θεός. Τὸν Γηστὸν δὲ, τὸν ὅποιον ἐνόμιζε ψιλὸν ἄνθρωπον, ἐλέγενε ὁ ἀνόσιος καὶ θεόργυιος πῶς νὰ μὴν ἔγεννυθη ἀπὸ παρθένου, ἐπειδὴ τῇ ἐφάνετο ἀδύνατον, ἀλλὰ ἀπὸ συνάφειαν τῇ Γαστήρ, καὶ τῆς Μαρίας κατὰ φύσιν, διμόιως μὲ τὰς λοιπὰς ἄνθρωπος τὰς ὅποις ἐλέγει πῶς ὑπερέβανε μόνον μὲ τὴν σωφροσύνην, μὲ τὴν σύνεσιν, καὶ μὲ τὴν σοφίαν· ὁ δὲ Χριστὸς ἐν εἰδεί περιεράει ἐκατέβη ἄνωθεν εἰς ἀυτὸν τὸν Γηστὸν, ὅταν ἐβαπτίσθη, πεμφθεὶς παρὰ τῆς ἐπὶ πάντων ἀρχῆς, καὶ ἐφανέρωστεν ἀυτῷ τῷ Γηστῷ, καὶ διὰ μέσα ἀυτῷ, τοῖς λοιποῖς ἄνθρωποις τὸν ἀγνούμενον πατέρα, καὶ Θεὸν, καὶ ὁ Γηστὸς ἐποίησε δυνάμεις καὶ θαυματεργίας, ὅτι δύναμις ἐκατέβη ἄνωθεν εἰς ἀυτόν· προσέτι εἰς τὸν καιρὸν τῆς πάθεις, πῶς ἐλειψεν, ἐλέγενε ὁ Χριστὸς, καὶ πῶς ἔμεινεν ἀπαθῆς, ὥν Πνεύμα, τὸ δὲ πάθος, μόνος ὁ Γηστὸς ἐπάθει, καὶ ἀυτὸς ἀνέσι ἐκ τῶν νεκρῶν· πρὸς τάτοις ἐδίδασκεν ἀναγκαῖαν πρὸς σωτηρίαν, τὴν περιτομὴν, καὶ τὰ λοιπὰ τὸ Μωσαϊκὸν νόμον ἔδιπλα. Τὸν δὲ Α' πέσολον Παῦλον, ὅπερ πολὺ ἐναντίον εἰς ἀυτὸν τὸ δόγμα, τὸν ἐκαταφρονᾶτε, καὶ μόνον τὸ τῷ Ματθαίῳ Ευαγγέλιον ἐδέχετο, καὶ ἀυτὸν κολοβὸν, μεταχειριζόμενος μόνον τινὰ ἐδάφια· καὶ ἐπροσποιεῖτο πῶς εἰδεν Α' ποκαλύφεις, συνδέττων εἰς ἀυτὰς τινὰς διδασκαλίας φοβερομάνην. Τελευταῖον, τὴν τῷ Χριστῷ, μετὰ τὴν Κοινὴν Α' νάσαστιν, βασιλείαν, ἐλέγει πῶς θέλει εἶναι ἐπίγειος, καὶ ὡνειροπόλει, πῶς θέλει εἶναι φαγητὰ, καὶ ποτὰ, καὶ ἐφαντάζετο φιληδονίας, καὶ ξεφάντωσες, γύμνες. Συ-
σίας,

σίας, καὶ ἑορτὰς διὰ νὰ γίνωστιν εἰς τὸν Γερεβαλῆμ, καὶ ἀντὰς ἐώς χιλίας χρόνιας νὰ ἐπικρατήσωσι, διότι τόσου ἐνόμιζε πῶς θέλει ἐπικρατήσῃ ἡ βασιλεία τῆς Κυρίως. Αὐτάγνωθι περὶ ἀυτᾶς τὸν Εἰρηναῖον (α), τὸν Τερτυλιανὸν (β), τὸν Επιφάνιον (γ), τὸν Θεοδώρητον (δ), τὸν Ευσέβιον (ε), τὸν Αὐγούστιον (ξ), καὶ τὸν Φιλάρετον (η).

§. 2. Οἱ Εἰρηναῖοι ἐν τῷ γ. τῶν πρὸς τὰς αἰρέσεις συγγράμματι, καὶ ἴσοριαν, ὃχι ἀξίαν λήδης (καθὼς ὁ Εὐσέβιος γράφει (θ)), τοιαῦτην ἐγγράφως παρέδωκε, λέγων, πῶς ὁ Εὐαγγελιστὴς εἰσερχόμενός ποτε εἰς ἓνα λατρεῖον διὰ νὰ λαθῇ, καὶ οὐδὲν ἔκει τὸν Μάγον Κύρινθον, ἐπήδησεν ἀπὸ τὸν τόπου τοῦ, καὶ ἔφυγεν ἐώς εἰς τὰ ἔξω τῆς λατρεῖας, μην ὑποφέρων νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν ἀυτὸν μέσοπορταν, ὅπερ ἥθελε νὰ εἰσέλθῃ, καὶ ὁ Κύρινθος, τετ̄ ἀντὸν ἐσυμβέλευσε, καὶ τὰς σὺν ἀυτῷ νὰ πράξωσι, λέγων, ὃς φύγωμεν τάχιον, μήπως πέσει ὁ λατρὸς, καὶ μᾶς πλακώσει, ἐπειδὴ εἴναι ἔστω ὁ ἔχθρος τῆς ἀληθείας Κύρινθος (ι).

§. 3. Οἱοι δὲ ἡκολάθησαν τὴν δόξαν τῆς Κυρίνθου, ἀνομάδησαν Κυρινθιανοὶ (κ), καὶ Μηρανθιανοὶ κατὰ τὸν Επιφάνιον (λ), καὶ Αὐγούστιον (μ), εἶναι ὅμως ἀμφιβόλον, ἂν ἀυτὸς ὁ ἴδιος Κύρινθος, καὶ Μύρινθος εκαλεῖτο, ἢ ἐτερός τις συνεργοὺς καὶ δικόρων ἀυτῷ, τετὸν δὲν εἴναι ἀναγκαῖον ἡ βίωσι, ἡ βίωσι πάντας δὲ ἀντὶοι ἐπωνομάζοντο χιλιοεῖδαι, κατὰ τὸν Αὐγούστιον, (ν), καὶ κατὰ τὸν Φιλάρετον (ξ). Εὐγραφαν δὲ κατὰ τῆς Κυρίνθου, καὶ τῶν Κυρινθιῶν ἔξω ἀπὸ τὸν Γωάννην τὸν Εὐαγγελιστὴν, Γάιος, καὶ Διογύστιος Επίσκοπος Αλεξανδρείας, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Θεοδώρητος (ο), καὶ ὁ Επιφάνιος (π).

§. 4. Εἰς δὲ, τὸ περὶ τῆς τῆς Χριστῆς βασιλείας, ὅπερ θέλει γίνει μετὰ τὴν κοινὴν ἀνάστασιν ἐπὶ τῆς γῆς χιλιαὶ ἔτη σφάλμα, πολλοὶ καὶ ἀπὸ τῶν Πατέρων ἐπεσον, καὶ πρῶτος Παπίας Γεραπόλεως Επίσκοπος ἀνδρῶπος πολὺ βραχὺς κατὰ τὸν νεῦν, καθὼς λέγεται οὐεστίος (ρ), καὶ ἔγινεν αἰτίᾳ νὰ πέσωσι καὶ ἄλλοι εἰς ἀυτὴν τὴν αἵρεσιν, ὡς ὁ Απολινάριος, ὁ Νέπος Επίσκοπος Λιγυπτίων, ὁ Τερτυλιανὸς, ὁ Λακτιανγκιος, καὶ ἔλεροι, διέφερον ὅμως ἀπὸ τὸν Κύρινθον εἰς τετὸν, ὁ Κύρινθος ἔλεγε πῶς αἱ ήδοναι καὶ τρυφαὶ τῶν

ΟΓωάννης
γράψει τὸν
Κήρυνθον
εἶναι ἐσω
τῆς βαλανείας
ἔξηλθεν ἐν
δέως.

Τίνες κατ'
ἀντῶν ἐγ-
γειφαν.

Τίνες τῶν
πατέρων
ἐπεσον εἰς
τὴν αἵρεσιν
τῶν χιλιοε-
τῆων.

(α) Κατὰ Αἰρεσ. βιβλ. ἀ. κεφ. κζ. (β) Περὶ προσ. Αἰρετ. κεφ. μή. (γ) Αἰ-
ρεσ. κή. (δ) Αἰρετ. πακομεν. λόγω Β'. (ε) Εκκλησ. Γιορ. βιβλ. γ. κεφ. κή.
(ξ) Περὶ Αἰρεσ. κεφ. η. καὶ περὶ πόλ. Θεος βιβλ. κ. κεφ. ζ. (η) Κατὰ Αἰρεσ. κεφ. η.
(θ) Εκκλησ. Γιορ. βιβλ. γ. κεφ. κή.

(ι) Λέγεται τίνες πῶς ἐξερχόμενος ὁ Απόστολος τῆς λατρεῖας, ἐπεσεν ἐνθὺς θαυμασίως ὁ οἶκος καὶ ἐθαυμάσῃ ὁ Κήρυνθος.

(κ) Τίνες τῶν Κυρινθιῶν ἐδόξαλον πῶς ὁ Κόσμος ἐπλάθη ἀπὸ τές Αγγέλων,
καὶ ἐφεύρον τινὰς αἰώνας, δὲν ἐπίσενον ἀνάστασιν, καὶ πολλοὶ ἀπὸ αὐτῆς ἔλεγον πῶς ὁ Γη-
τῆς δὲν ἀνέση, ἀλλὰ ἐπὶ σώζεται εἰς τὸν τάφον.

(λ) Αἰρεσ. κή. (μ) Περὶ Αἰρεσ. κεφ. η. (ν) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. (ξ) Κα-
τὰ Αἰρεσ. κεφ. η. καὶ λά. (ο) Αἰρετ. πακομεν. λόγω Β'. (π) Αἰρεσ. κή. (ρ) Εκ-
κλησ. Γιορ. βιβλ. γ. κεφ. λθ.

τῶν ἀνθρώπων ὁ πᾶς θέλει ἐνφρανθῶσιν εἰς ἐκείνην τὴν χιλιοταετίαν τῆς ἐπὶ γῆς βασιλείας, εἶναι συρκικά· οἱ δὲ ἡγέτεις Πατέρες ἔλεγον, πῶς εἴηι πνευματικαί. Εἰς τὸν αὐτὸν τρόπον πρὸ ὀλίγων χρόνων ἐπλανήθησαν, καὶ οἱ Ἀναβαπτισαί, οἱ Οὐπιγαληνιανοί, καὶ οἱ ὄνομαζόμενοι ἀδελφοί τὰς ἐρυθρὰς Σταυρούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Περὶ τῶν διδασκάλων τῆς τε Θεᾶς Εκκλησίας, τῶν χρηματισάντων ἐν τέτοις τοῖς ἡγετεῖσι χρόνοις, καὶ διαφόρων συγγραμμάτων ἀντῶν.

§. 1.

Εκ τῶν εἰρημένων φανερὸν γίνεται, πῶς εἰς τὰς ἡγετίας χρόνους, εἰς τὰς ὁποίες ἡ ἐπὶ γῆς τε Θεᾶς Εκκλησία ὠκοδομήθη ἀχέρι ἐπὶ τὸν Πέτρον, ὡς τινὲς ἀμαθεῖς Λατῖνοι λέγοντες, ἀλλὰ ἐπὶ τὴν Πέτραν τῆς Πίτεως, οὗτον ἀπὸ τὸν μεγάλον ἐκείνον Ρωμαϊκοῦ, ἔλαβε διδασκάλες τὰς Αποσόλικὰς ἄνδρας καλεμεν (α) οἵτινες ἀχέρι μόνον μὲν ζώσαν φανῆν, αλλὰ καὶ μὲν δεόπνευσα γράμματα τὴν Εκκλησίαν εἰςχριξαν, ὡς τὰ τέσσαρα Ευαγγέλια, αἱ πράξεις τῶν Αποσόλων, καὶ αἱ Εὐτισολαί, καὶ ἡ Αποκάλυψις τῆς Ευαγγελίσθε τούτων, διὰ τὰ ὅποια εἴρηται εἰς τὴν Εἰσαγωγὴν κεφ. ΙΙ. πρέπει τῷρα νὰ εἰπῶμεν, καὶ διὰ τὰ συγγράμματα ὁ πᾶς μᾶς ἀφισταὶ οἱ Αποσολικοὶ ἄνδρες, οἵτινες μιμηταὶ γενόμενοι τῶν Αποσόλων, καὶ διὰ ξώσης φωνῆς, καὶ διὰ γραμμάτων συσρατιῶται, καὶ μαθηταὶ ἀντῶν ἐχρημάτισαν, καὶ ἀγκαλὰ τὰ παρὰ αὐτῶν γεγραμμένα δὲν εἶναι ἴστοδύναμικα μὲν τὰ ἀποδειχθέντα ἀπὸ τὰς Αποσόλικας, διότι τέτα εἶναι δεόπνευσα, καὶ ἐκεῖνα ἐνοδευθησαν καὶ ἀπὸ τὰς Αἱρετικὰς, δεχόμενα ὅμως ὅσα ἡ Εκκλησία Κανόνια ὄνομάζει, τὰ ὅποια μὲ τὴν ἐπίπνοιαν τε Αγίας Πνεύματος νὰ ἐγράφησαν ἐδιωρίσατο, αλλὰ πρῶτον ἀς εἰπῶμεν περὶ τῶν ἀποσολικῶν Κανόνων.

§. 2. Κανόνες λοιπὸν τῶν Αποσόλων εἶναι ὄγδοοίκοντα πέντε, συγγραφέγτες παρὰ τε μεγάλα, ἐν μάρτυσι Κλήμεντος, τε χρηματίσαντος τρίτης Επισκόπου Ρώμης, ὡς τινες λέγοντες, ὅτων νομίσαντες ἐπειδὴ γράφει τὸ ὄνομα τα εἰς τὸν ἐσχάτον κανόνα, τὸ δόποιον φαίνεται πῶς καὶ δ Θεος Λεκτῆ νὰ τὸ λέγῃ εἰς τὰς πράξεις διότι δεν ἀναγνώσκωμεν εἰς τινὰ, πῶς ὅλοι οἱ Απο-

Κανόνες
τῶν Αποσόλων.

Α'πόσολοι νὰ συνῆλθον ἐν ταυτῷ, καὶ κοινῶς νὰ συνέταξαν ἀυτάς. Πρέπει λοιπὸν, διὰ Κορυφαῖοι τῶν Α'ποσόλων νὰ τὰς ὑπαγόρευσαν εἰς ἐκείνες ὅπερ ἀπόλαυσαν τὴν συναναρροφὴν ταῖς διὰ πολὺν καιρὸν, καὶ νὰ ἐπρόσαξαν νὰ γραφῶσι. Περὶ τέτων Γωάννης Σχολιασικὸς, ὁ πρῶτον Πρεσβύτερος τῆς ἐν Αὐτοχείᾳ Εὐκληγίας Χρηματιστικοῦ, εἶτα καὶ εἰς τὸν τῆς Κωνστιτυεπόλεως Ε'πισκοπικὸν θρόνον αναβιβαθεῖς παρὰ Γ'εζινιανὴ τῇ Α'υτοκράτορος, λέγει ἐν τῷ προλόγῳ τῆς συνάξεως τῶν κανόνων, „οἱ μὲν Α'γιοι τῇ Κυρίᾳ μαδηταὶ, καὶ Α'πόσολοι, ὡρδοίκουτα πέντε διὰ Κλήμεντος κανόνας ἔχεντο, καὶ τόσοι βεβαιῶνται ἀπὸ τὴν ἐν Τρόπαιον σύνοδον, ἀνάγνωσι τὸν ἀντῆς δεύτερον κανόνα, τὸν δποίου ἐρμηνεύων ὁ Βαλσαμὸν λέγει τὸν παρόντα κανόνα ἐνδυμᾶς πάντοτε διὰ νὰ ἐπιζωμίσῃς δὶ αὐτῇ τῆς λέγοντας πῶς δὲν ἐσυγράψῃς ἀπὸ τὰς Α'γίες Α'ποσόλως κανόνες πέ. Οὐ δὲ Φώτιος εἰς τὸν πρόλογον τῇ Νομοκάνονος λέγει: „Ἐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰς λεγούμενας τῶν Α'γίων Α'ποσόλων (κανόνας δηλαδή) εἰκαίτινες ἀντές ἀμφιβόλεις διάτυπας αἰτίας ἡγύσαντο· ἔτι δὲ καὶ Ματθαῖος ὁ Βλάσαρις, ἐκ ἀγνοῶν δὲ ὡς τινὲς τῶν ἀρχαίων ἀμφιβόλεις τὰς κανόνας τάτας ἡγύσαντο τι. „Διότι ἔξαπαντος ἀυτοῖς οἱ κανόνες δὲν συγεγράψανται ἀπὸ τὰς ἴδιες Α'ποσόλεις, ἀλλ' ἀπὸ παλαιές Α'γίες, καὶ Α'ποσολικές ἄνδρας, ὑπαγορευθέντες ἀπὸ ἀντές τὰς Α'ποσόλως ὡς εἴρηται. Περὶ ὧν καὶ ὁ Α'υτοκράτωρ Γ'εζινικὸς ἐν τῇ ζ'. νεαρῷ λέγει· „Τέτο δὲ ἔστεδαι πισένουμεν, εἰπερ ἡ τῶν Γερῶν κανόνων παρατήρησις φυλάττοιτο, ἵνα οἱ τε δικαίως ὑμεῖς μενοῦνται, καὶ ἀντόπται τῇ Θείᾳ λόγῳ παραδεδώκασιν, καὶ Α'γιοι Πατέρες ἐφύλαξάν τε, καὶ ὑφργήσαντο.

§. 3. Καὶ καθὼς τινὲς τῶν Παλαιῶν διά τινας αἰτίας νομίζοντες ἀμφιβόλεις ἀντές τὰς κανόνας δὲν τὰς ἐδέχοντο, ὃτων καὶ οἱ ἐνεστῶτες Λυθηραγίαι, καὶ πάντες οἱ Ρ'εφορμάτοι, ὡς ὑποβολιμαίες, καὶ νόδες ἀποβάλλονται, εχθροὶ μόνον τὰς κανόνας τῶν Α'ποσόλων, καὶ τὰς διαταγὰς, ἀλλὰ καὶ ἔτερα τινὰς ὡς κανονικὰ ἀπὸ τὰς Ε'πισκόπιτες τῆς Ρώμης νομίζομενα, ὡς τὰ περὶ τῆς Α'νατολικῆς Εὐκληγίας φερόμεναι ὑπὸ τὸ ἄνομα τῇ Δίνει Ε'πισολὴ, αἱ δογματικαὶ Ε'πισολαὶ τῇ Κλήμεντος, τῇ Α'νακλήτῃ, τῇ Ε'υαρέσῃ, τῇ Α'λεξανδρῷ, τῇ Τελεσφόρῳ, τῇ Ζήνῃ, καὶ τῶν μετ' ἀντές χρηματισάντων Ε'πισκόπων, τὰ ὄποια ὅλα εἰς τὰς τομβώς τῶν συγόδων σώζονται (α).

§. 4. Περὶ τῆς πρώτης Ε'πισολῆς τῇ Κλήμεντος ὃτω λέγει ὁ Εἰρηναῖος κατὰ τὸν Ε'υσέβιον (β). „Ε'πὶ Κλήμεντας, σάτεως ἐκ ὀλίγης τοῖς ἐν Κορινθῷ γενομένης ἀδελφοῖς, ἐπέσειλεν ικανωτάτην ἡ ἐν Ρώμῃ Εὐκληγία τοῖς γραφῆν τοῖς Κορινθίοις, εἰς εἰρήνην συμβιβάζεσσα ἀντές, καὶ ἀναγενεστα τὴν Πίσιν ἀντῶν, καὶ ἵνα νεωδῖ ἀπὸ τῶν Α'ποσόλων παράδοτιν εἰλήφει· ὅρα περὶ ἀντές Κλήμεντα τὸν Α'λεξανδρέα, καὶ τὸν Ε'υσέβιον (γ)

(α) Τόμ. Α'. Συνάξ. Συνόδ. παρὰ Γ'ωάν. Μάρσι, Ε'κδόσ. Φλωρεντ. φυλ.

(β) Εὐκληγ. Ε'γορ. βιβλ. ε. κεφ. 5.

(γ) Εὐκληγ. Γ'σορ. βιβλ. η. κεφ. 16.

φάσκοντα, „ τέττα δὴ γὰρ τῇ Κλήμεντος ὀμολογημένη μία Επισολὴ φέρεται,
„ μεγάλη τε καὶ θαυματία, ἵνα ὡς ἀπὸ τῆς Ρωμαίων Εκκλησίας τῇ Κορινθίᾳ
„ θίαν διετυπώσατο, Στάσεως τιμηκάδε κατὰ τὴν Κόρινθον γενομένης· τάν
„ την δὲ, καὶ ἐν πλείσταις Εκκλησίαις ἐπὶ τῇ κοινῇ δεδημοσιευμένην πάλαι
τε καὶ οὐκάς ἀντές ἔγνωμεν· ὅρα πρὸς τοῖς ἄλλοις περὶ οὗτης, καὶ τὸν
Φῶτιον ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ· διὰ δὲ τὴν δευτέραν ἐπισολὴν γράφει ὁ Εὐσέ-
βιος (α). ἔχειρε δὲ πῶς, καὶ δεύτερη τις λέγεται νὰ εἴναι επισολὴ τῇ Κλή-
μεντος, τὴν ὥποιαν δὲν δεχόμενα ὅμοιαν μὲ τὴν πρώτην, ὡς τε γυνήσιου· ἀν-
ταὶ αἱ δύο Επισολαὶ τῇ Κλήμεντος ἐκδόθησαν τελευταῖον εἰς Οξάνιον κα-
τὰ τὸ οὐρανόν. ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ.

§. 5. Αὐτὰ δὲ ὅλα, ἔξαιρων τὰς ἀποσολικὰς κανόνας μακρὰν ἀπό-
τὰς κανονικὰς, καὶ ἀπὸ τὴν Ανατολικὴν Εκκλησίαν ἀποβάλλονται. Διὰ
τὰς διαταγὰς τῶν Αποσόλων τὰς διὰ τῇ Κλήμεντος ὡς τῷ λέγεται δεύτερος
κανὼν τῆς εν Τρεβλώ Συνόδου. „ Επὶ δὲ τέτοις τοῖς Αποσολικοῖς κανό-
„ σιν ἐντέλται δέχεσθαι οὐκάς, τὰς τῶν ἀντῶν Αγίων Αποσόλων διὰ
„ Κλήμεντος διατάξεις, αἵ τισι πάλαι ὑπὸ τῶν ἐτεροδόξων ἐπὶ λοιμῷ τῆς
„ Εκκλησίας νόθα τινὰ, καὶ ἔνεα τῆς Εκκλησίας παρενετέθησαν, τὸ ἐν-
„ πρεπὲς κάλλος τῶν θείων δογμάτων οὐκινὸν ἀμαυρώσαντα, τὴν τέτων δια-
„ τάξεων προσφόρως τὴν ἀποβολὴν πεποιημένα πρὸς τὴν τῇ Χριστιανικωτά-
„ τὸ ποιμαίον οἰκοδομήν, καὶ ἀσφάλειαν ὀδυμῶς ἔγκρινοντες τὰ τῆς Αἰρετικῆς
„ Ψευδολογίας κινήματα, καὶ τῇ γυνήσιᾳ τῶν Αποσόλων, καὶ ὀλοκλήρῳ δι-
„ δαχῇ παρενείρουντες.

§. 6. Οὓς μὲν ἀντὰ, ὡς οὐδα μοιζονται καὶ ἡ τῶν Παύλων πράξεων
γραφὴ, ὅτι τε λεγόμενος πριμὸν, τὸν ὥποιον συνέγραψεν, ὡς λέγεται Ερ-
μᾶς, εκεῖνος ὅπερ ἀστάζεται ἀπὸ τὸν Παῦλον ἐν τῇ πρὸς Ρωμαίων Επι-
σολῇ, βιβλίον κατὰ ἀλήθειαν ὡς λέγεται ὁ Γερώνυμος ὀφελιμώτατον,
καὶ ἀναγκαιότατον. ἡ Αποκάλυψις τῷ Παύλῳ, ἡ φερομένη Βαρνάβᾳ τῷ
Αποσόλῳ Επισολῇ, ἡτις ἐτυπώθη ὅμερος μὲ τὰς Επισολὰς τῇ Ιγνατίῳ, αἱ
λεγόμεναι τῶν Αποσόλων διδαχαῖ, τὸ καὶ Εβραΐς Ευαγγελίον, καὶ τὰ
παρόμοια ἀνάγγειλι περὶ τέτων τὸν Εὐσέβιον (β).

§. 7. Διονύσιος ὁ Αρεοπαγίτης Αἰγαῖος ἦν τὸ γένος, ἀνὴρ ἐλλογι-
μώτατος, καὶ τῆς Ελληνικῆς παιδείας εἰς ἀκρότυτα φθάσας, ὃς καὶ ὄμιλοτής
τῷ Παύλῳ ἐχρημάτισε, καὶ παρ ἀντε πρώτος Επίσκοπος εἰς τὰς Αἰγαῖας
διαταχθεὶς, οὐερον καὶ τῶν Παροισίων τῆς Γαλλίας, ὡς λέγεται, ὃς εἰς τὴν
ἀρχὴν Τιβερία Καισαρίας, ὑπῆγεν εἰς Αἴγυπτον, διὰ νὰ συνομιλήσῃ μὲ
τέτοιος σοφίας· ἵνα δὲ σὺν ἀντῷ, καὶ Αποδοφάνης δο Σοφίτης, ὃν ὥκροάδην
Πολέμων δο Λαοδικεὺς εἰς τὴν Σμύρνην, καὶ διδάσκαλος Αριείδε. Εἰς τὸν
καιρὸν λοιπὸν τῷ Σωτηρίᾳ πάθεις, οὗτον καὶ οἱ δύο εἰς Ηλιαπόλιν τῆς Αἰγύ-

πτε,

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. η. κεφ. λη.

(β) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. η. κεφ. λε.

πτε, καὶ γενομένης ἐκλέγεων, Ήλίας, ὃχι κατὰ φύσιν, ἐπειδὴ δὲν ἦτον καιρὸς, τῆς Συνόδου, ἀλλὰ παραδόξως συνέπεσεν ἡ Σελήνη, μὲ τὸν Ήλιον, καὶ πάλιν ἀπὸ τὴν ἑνακτὴν ωραν, ἥως ἐστέργας ἐπειδὴ ἀντεκατεῖσάθη εἰς τὸ διάμετρον τῆς Ήλίας ὑπὲρ φύσιν, διότι ἡ ἐμπτωσίς τῆς Σελήνης ἦν ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ ἦλθεν ἔως εἰς τὸ πέρας τῆς Ήλιακῆς, καὶ πάλιν ἀνεπόδιστος, καὶ πάλιν ἀπὸ τὸ ἀυτὸν νὰ μὴν ἦτον, καὶ ἡ ἐμπτωσίς, καὶ ἡ ἀνακάθαρσίς, ἀλλὰ νὰ ἔγινεν ἐκ τῆς ἑνακτίς κατὰ διάμετρον, καθὼς ἀυτὸς ἐν τῇ πρὸς Πολύκαρπον Ἐπισολῆ λέγει, τὰ ὅποια δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ γίνωστιν ἀλλέως πάρεξ μόνου μὲ δρισμὸν, καὶ οἰκονομίαν τῆς παντοδυνάμως Θεοῦ· ἀυτὰ τὰ ὑπερβάνυμα πανεύκεντα τότε τοιωτοτρόπως, εἶπεν ὁ σοφίσης Πολυφάνης, προφητεύων, ως καλές Διονύσιες θείων ἀμοιβαὶ πραγμάτων, ὁ δὲ Διονύσιος ἀνταποκριθεὶς εἶπεν ἀυτῷ, Ἡ τὸ Θεῖον πάσχει, Ἡ τῷ πάσχοντι συμπάσχει. Οὗτος ἔγραψε περὶ Οὐρανίων, ἵτοι Ἀγγελικῆς Γεραρχίας· περὶ Ἐκκλησιαστικῆς Γεραρχίας, περὶ θείων ὄνομάτων, περὶ μυσικῆς θεολογίας, ἐπισολᾶς καὶ ἄλλα τινὰ, τὰ ὅποια φαίνονται παρὰ τῷ Σταύρῳ, καὶ εἰς ἄλλας· γενόμενος δὲ πλήνης ἡμερῶν τῶν τῆς Πνεύματος, ἐδέχθη τὸν Στέφανον τῆς Μαρτυρίας ὡς εἴρηται, εἰς τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας τῆς Δομετιανῆς.

§. 8. Καθὼς παλαιόθεν πολλοὶ ἀπὸ τὰς ἀρχαίς νομίζοντες τὰ συγγράμματα τῆς Διονύσιος νόδα, δὲν τὰ ἐδέχοντο, τὰ ὅποια βεβαιώνει καὶ Θεόδωρος ὁ Πρεσβύτερος, ὡς φαίνεται εἰς τὴν μυριόβιβλον τῆς Φωτίας, ὃ των ἐπώρων ἀπὸ τῆς Αἰρεσικῆς Δυτικῆς Λιανδρανίας, καὶ Καλβίνιας, καὶ ἄλλων πολλῶν, νομίζονται φευδοδιονυσίς τινὸς νὰ εἴναι, ὅπερ νὰ ἐχρύματισεν Ἐπίσκοπος μετὰ τὸν Κλήμεντα τὸν Ἀλεξανδρέα· διότι εἰς τὸ περὶ Οὐρανίων Γεραρχίας μήμην ποιεῖται περὶ τάτω. Ἐγράψε πρὸς τοὺς ἄλλους ὁ Διονύσιος καὶ περὶ Ἀγγελικῶν ἴδιοτήτων, περὶ Φυχῆς, περὶ δικαίου, καὶ θείας δικαιωτηρίας, περὶ θείων ὕμνων, περὶ νοητῶν καὶ αἰδητῶν, περὶ θεολογικῶν ὑποτυπώσεων, περὶ συμβολικῆς θεολογίας, τὰ ὅποια δὲν σώζονται· ἐκεῖνοι ὅπερ ἀποβάλλονται ταῦτα, πρὸς τὰ ἄλλα ἐπιχειρήματα λέγονται, ὅτι ὁ Γυνάτιος ἐν τῇ πρὸς Φιλαδέλφεῖς ἐπισολῆ διαλαμβάνει πῶς ὁ Τιμόθεος, ὅταν ἔγραψεν ἀυτὴν τὴν Ἐπισολὴν νὰ ἦτον ἀπεδαμμένος, καθὼς καὶ εἰς τὴν πρὸς Εφεσίους Ἐπισολὴν, ὅπερ μνείαν ποιεῖται τῆς τότε Ἐπισκόπου Εφέσου, τῷ μετὰ τῆς Τιμοδέους γενομένᾳ· εἰς ὧν φαίνεται πῶς τὰ βιβλία περὶ Οὐρανίων Γεραρχίας, περὶ Ἐκκλησιαστικῆς Γεραρχίας, περὶ θείων ὄνομάτων, περὶ μυσικῆς θεολογίας, καὶ αἱ Ἐπισολᾶς κτ. ὅπερ φέρονται τὸ ὄνομα τῆς Διονύσιος τῆς Ἀρεοπαγίτων, νὰ εἴναι νόδα, διότι ὅλα ἀυτὰ ἐγράφησαν, καὶ ἀνετέθησαν εἰς τὸν Τιμόθεον, ὅταν ἀυτὸς διὰ τῆς μαρτυρίας μετεξει εἰς τὰς Οὐρανίας μονάς· Ανάγνωθι καὶ τὰς τῆς Νικολάου Νεδελίων μελέτας εἰς τὰς Ἐπισολᾶς τῆς Γυνατίου, Θανάτων τῆς Λιανδρανίας (α).

Υ 3

§. 9.

(α) Εχοσι καὶ ἔτερον δικαιολόγημα, ὃν ἀξιοκαταφρόνητον ὅσοι νίσ νόδα νομίζεσθαι συγγράμματα ὅπερ φέρονται τὸ ὄνομα Διονύσιος· γίνεται λόγος εἰς ἀντά τὰ συγγράμματα.

Δέχεται τὸ
μαρτύριον.
Νόδα συγ-
γράμματα
τῆς Διονύ-
σιος.

§. 9. Γυνάλιος ὁ καὶ Θεοφόρος τῆς ἐν Αἴγιοχείᾳ Εκκλησίας γ'. Επίσκοπος μετὰ τὸν Α' πόσολον Πέλρον, κινηθέντος διωγμῆς παρὰ Τραιανᾶ, ἐπεοςάχθη νὰ θηριομαχήσῃ, διὸ πέμπεται δέσμιος εἰς Ρώμην, πλέων δὲ, καὶ ἀρράζων εἰς Σμύρνην, ἔγραψεν ἐπισολὰς πρὸς Εφεσίους, πρὸς Μαγυνίους, πρὸς Τραλλιανάς, καὶ πρὸς Ρωμαίους, καὶ ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν ἐπεμψεῖ ἄλλας ἐπισολὰς, ὃς ὅν μόνον ἐπὶ τὴν γυνάλιον νομίζονται· αἱ δὲ λοιπαὶ πένται φευδεπίγραφοι, καὶ νέδοι κρίνονται. Α' πὸ τὸν πόθον λοιπὸν ὅπερ εἶχε ἐν πάθῃ ὑπὲρ Χριστόν, ἐθηριομάχησε, καὶ ἀκόστας τὸν βρουγμὸν τῶν λεόντων εἶπε „σῆτος εἰμὶ τῷ Γῆτῷ Χριστῷ, καὶ ἔυχομαι νὰ ἀναλωθῶ, καὶ νὰ ἀλεσθῶ ἀπὸ τὰ δόντια τῶν θηρίων, διὰ νὰ ἐνερδῶ ἄρτος καθαρὸς, καὶ τῶν ἐπαθετῶν τῷ Ι. ἔτει τῆς τῷ Τραιανῷ βασιλείας. Αὐτάγνωστι τὸν βίον ἀντί (α).

Ε' ΚΚΛΗ-

ματα, λέγεσσιν ἀντοι, περὶ μοναχῶν, εἰς καιρὸν ὄπερ τότε, ὡχι μόνον μοναχοὶ ἴσσαν, ἀλλ' ἔτε τὸ ἀντίων ὄνομα ἦν γραῦσόν.

(α) Ο' Συγγραφεὺς εἰς τὸν τὸν Α'. αἰῶνα δὲν ἀναφένει πάρεξ μίαν Σύνοδον τῶν Α' ποσόλων, ἀλλ' εἶναι βέβαιον πῶς πολλάκις οἱ Α' πόσολοι συνάχθησαν· ἡ Α'. ἐν Γεροσολύμοις εἰς τὴν οἰκίαν Μαρίας, τῆς μητρὸς Ιωάννης τῆς ἐπικληθέντος Μάρκου, ἐνθὺς μετά τὴν Α' ανάληψιν τῇ Κυρίᾳ. Ή αὐτία ταῦτης τῆς Σύνοδος ἦν, ἡ ἐκλογὴ τῆς Μαθίσας εἰς τόπον τῆς Γέδα. Πράξ. πεφ. Α'. Βαρών. ἔτη ἀπὸ Χριστοῦ 34. ἀριθμῷ 236. Δευτέρα Σύνοδος τῶν Α' ποσόλων εἰς Γεροσολύμην τῷ 34. ἔτει Χριστοῦ, πρὸ τῆς μαρτυρίου τῆς Στεφάνου, ὃς ἐλιθοβολήθη μετά τὴν Α' ανάληψιν τῇ Κυρίᾳ τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ, ἡ πρὸ τῆς ἐπιστροφῆς τῆς Παύλου, δύο ἔτη, αἵτια τοιάντης Σύνοδος ἦν, ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐπὶ τὰ Διακόνων. Πράξ. πεφ. 5'. Βαρών. ἔτει Χριστοῦ 34. ἀριθ. 287. ἡ ἔτει 35. ἀριθ. πρώτῳ. Τετραήμερη Σύνοδος τῶν Α' ποσόλων εἰς Γεροσολύμην τῷ 51. ἔτει Χριστοῦ, ἡ κατ' ἀλλαγὴν τῷ 48, ἡ 49. μετά τὴν ἐπιστροφὴν τῆς Παύλου ἔτη 15. ἡ 14. ἡ αἵτια τοιάντης Σύνοδος ἦν, ἡ σκέψις περὶ τῆς περιτομῆς, καὶ τῆς παρατηρήσεως τῶν ἑθίων τῆς Μωσαϊκῆς νόμου. Πράξ. πεφ. 15'. Βαρών. ἔτει Χριστοῦ 51. ἀριθ. 26. Τετάρτη Σύνοδος τῶν Α' ποσόλων εἰς Γεροσολύμην τῷ 48. ἡ 46. ἔτει Χριστοῦ, ἐν ἡ παρῆν Παῦλος, σὺν τοῖς Πρεσβυτέροις, ἡ ἐσυμβεβλεύθησαν τὶ ποιητέον περὶ τῆς σάσσεως τῶν Ιεδαιών κατὰ Παύλος, ἡ ἀποφάσισιν νὰ φυλάσσων τὰ ἑδίμα τῆς Ιεδαικῆς νόμου, ὅθεν ὁ Παῦλος ἔγινε μετά Ιεδαιών Ιεδαιος· Πράξ. πεφ. καὶ Βαρών. ἔτει Χριστοῦ 58. ἀριθ. 118. Πέμπτη Σύνοδος τῶν Α' ποσόλων εἰς Ιεδαιῶν, εἰς τὸν καιρὸν τῆς Μετασάσσεως τῆς Παρθένου Μαρίας, κατὰ τὴν μαρτυρίαν Διονυσίου τῆς Α' ρεοπαγῆς, εἰς τὸ περὶ Θείων ὄνομάτων πεφ. γ'. Γάων Δαμασκούλογια δευτέρω περὶ ποιμήσεως τῆς Θεοτόκου. Α' ὄντος Κεφαλῆς λόγω περὶ ποιμήσ., τῆς Θεοτόκου Νικηφ. Καλ. Ε' κατο. Γερο. Βιβλ. β'. πεφ. ιβ'. Βαρών. ἔτει Χριστοῦ 48. ἀριθ. 4. ἡ 24. Ε' κατη Σύνοδος τῶν Α' ποσόλων εἰς Α' ιηοχείαν, ἵνα πάνσαστι τὰς σάσσεις, ἡ φιλοονεκτίας, ὅπε ἡ τὰς Κανόνας ἐξέδωκαν κατὰ τὴν μαρτυρίαν Παυμύρου· μαρτυρίας, Γρυνοκεν. ἐπισ. 18. Πράξ. Α' τῆς ἐν Νικαίᾳ Β'. Σύνοδος. Πρὸς τάντας ταῦς Σύνοδοῖς, ἡ ἐπερχεται συνελένεταις, εγμονού, καὶ ὡς Σύνοδος νομίζομεναι παρὰ τῶν Α' γηών Πατέρων; περὶ αὐτὸν ἔτε Βαρών. τῷ 44. ἔτει Χριστοῦ ἀριθ. 14. ἡ 15. Κλήμ. ἐπισ. Α'. Κυπρ. πεφ. ἔκδοσ. Συμβόλης, Α' μβρόσ. λόγω περὶ νησεσιν Η'λια, ἡ ἐπισ. πά. πρὸς Συρίκιον. Επιφ. Αἰρεσ. οβ'. Α' γησ. λόγω εἰέν. καὶ από περὶ Χρόνου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ^Σ ΓΣΤΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Β. ΑΙΩΝ Β.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

Περὶ Τραιανῆ Ἀ'υτοκράτορος, καὶ τῶν γενομένων ἐπ' ἀυτῷ ἐν
τῇ Εἰκλησίᾳ.

§. I.

Tυχών τῆς Αὐτοκρατορίας, Μάρκος Οὐλπιος Κρινίτος Τραιανὸς, ἐν ἔτει
ἀπὸ Χριστοῦ Γεννήσεως ψι, ὃν ἐτῶν μβ'. τὸ γένος β' χι Γταλὸς, ἀλλ'
ἐκ τῆς Γριθίας, καὶ ἐρχόμενος εἰς Ρώμην, ἐδιόρθωσε τὴν κακὴν κατά-
ζασιν ἀυτῆς, καὶ τὴν Δ' αὐτοκρατορικὴν Μεγαλειότητα εἰς τὴν καλλιωτέραν
ἄνεξιν ἔφερε, μὲ τὴν ἔυνοιαν πρὸς τὰς καλὰς, καὶ μῖσος ὅπερ ἐφανέρωνε πρὸς
τὰς κόλακας, καὶ πονηρίες, καὶ τὴν κατ' ἀυτῶν σκληρότητα, ἔτι καὶ μὲ τὴν
εμφυτον ἀυτῷ καλοκάγαθίαν, μὲ τὴν πρὸς πάντας φιλανθρωπίαν, καὶ ἡμε-
ρότητα, καὶ τὴν τῆς ζωῆς τε πρὸς πάντας σαδερότητα. Διὰ τὰ ὅποια ἀπὸ
τὴν Σύγκλητον τῶν ἀρχόντων, καὶ τὸν Ρωμαϊκὸν λαὸν Optimus, ἦτοι ἐξαί-
ρετος ἀνομάδη. Οὐδὲν ὄλιγώτερον περιφανῆς, ἐφάνη δὲ Τραιανὸς διὰ τὴν
πολεμικὴν ἀυτῷ ἀξέτην, καὶ ἐμπειρίαν, διότι ἐνίκησε τὰς Γερμανὰς ὅπερ ἐπα-
γαγάτισαν κατ' ἀυτῷ, ὅδεν καὶ Γερμανικὸς ἐπωνυμάδη, προσέτι τὰς Δάκ-
κας, καὶ τὸν ὑγεμῶνα ἀυτῶν Δεκέβαλον ἐτροπώτατο, ὅδεν καὶ Δακικὸς ὄνο-
μαδη. Δύο μόνον ἐλαττώματα οἱ συγγραφεῖς ἐλέγουχοι σιν εἰς ἀυτὸν, τὴν
παιδερασίαν, καὶ τὴν οινοφλυγίαν, διὸ καὶ Γελιανὸς δὲ Παραβάτης, Σιληνὸν
ἀπὸν ἐν τοῖς Καισαροῖς καλεῖ, τὸ δὲ χειρίσον ἀυτῷ ἦν, ὅτι μιμώμενος τὸν
Νέρωνα, καὶ τὸν Δομετιανὸν τὰς Θεομαχίας τρίτον διώγμὸν κατὰ τῶν Χρι-
στιανῶν ἥγειρε. Αὐτὸς δὲ Αὐτοκράτωρ δὲν ἔξωνε τὸ ξῖφος εἰς τὸν ἀποσελ-
λόρε-

Τραιανὸς
Αὐτοκρά-
τωρ.
ἀπὸ Χ. Γ.

98.
Χαρακτήρ
ἀυτῷ.

λόμενον Επικρήχον, ως οἱ πρόστις αὐτῷ, ἀλλὰ τῇ τῷ ἐνεχείριζε γυμνὸν, λέγων· „ λάβε τότε τὸ ξῖφος, ἵγα ἀν μὲν καλῶς ἀρχῶ ὑπὲρ ἐμός, ἀν δὲ „ κακῶς κατ’ ἐμός τότε χρῆσθαι. Αὐτάγνωδι περὶ αὐτῷ τὸν Σιφίληνον (α), τὸν Ζωναράν (β), καὶ εἰς τῶν Λατίνων Αὐρύλιον τὸν Οὐίκτωρα (γ), τὸν Ευτρόπιον (δ), τὸν Καστωνιανὸν (ε), καὶ τὸν Πλίνιον (ξ).

Αλεξανδρεῖας Επίσκοποι.

Ρώμης.
Κλῆμης.

Αλεξανδρεῖας Α'.
Καινοτομεῖταί ἄλιμα.

Ιερεσιαλῆμ.
Συμεὼν ὁ τῆς Κλωπᾶ δέχεται τὸ μαρτύριον.

Γερμος.

Αντιοχείας Επίσκοποι,
Γρυάτιος.

§. 2. Τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς Αὐτοκρατορίας τῇ Τραϊανῷ, διαδέχεται τὸν Αὐτοκράτορα ἐπιτικοπεύσαντα ἔτη δεκατρία τῆς ἐν Αλεξανδρείᾳ Εκκλησίαν, Κέρδων, δισὶ τρίτοις μετὰ τὸν Αἰανδὸν ἐπεσκόπευσεν ἔτη ἑνδεκα, μετὰ τὸν Σάνκτον τῇ δόποις, ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς Βασιλείας τῇ Τραϊανῷ, τέταρτος ἀπὸ τῶν Αποσόλων ἐκληρώθη τὴν ἀυτόδι Εκκλησίαν. ὁ Πρῖμος κατὰ τὸν Ευσέβιον (η), Τῷ δὲ τρίτῳ ἔτει τῆς τῇ Τραϊανῷ Βασιλείας, ἐτελεύτησεν ὁ Κλήμης προσατεύσας ἔτη ἑνέκα εἰς τὴν Εκκλησίαν τῆς Ρώμης, καὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς Θεοῦ λόγου, ἀφεὶς τὴν ἐπιστολὴν τῷ Ευαρέσω ὃς ἀρχιερατεύσας ἔτη ὅκτω, ἀπέθανε, προχειρισθεὶς πέμπτος Επίσκοπος Ρωμαίων Αλεξανδρεῖας ὁ πρώτος, κατὰ τὸν Ευσέβιον (θ). Αὐτὸς ὁ Αλέξανδρος ἔδειξε πρώτος τὰ ἄλιμα ἐν τῇ Εκκλησίᾳ περὶ τὸ φρ. ἔτος ἀπὸ τῆς Χριστῆς Γεννήσεως, καθὼς λέγει ὁ Πλάτινας (ι), καὶ ἔτεροι Γεοργιοὶ Λατίνοι, ἦν καὶ πρότερον ἀπὸ ἀυτὸν Εβίων ὁ Αἰρετικὸς (κ), διατρίβων εἰς Ρώμην ἐδιδασκε πῶς μὲν ἄλιμα πρέπει νὰ ιερορργῶνται τὰ μυζήρια, ὡς λέγει ὁ Επιφάνιος. ἀλλ’ εἰς τότε δὲν ἥκολεθδησαν οἱ Διυτικὸι πάντες τὴν γυνάμνην τῷ Αλεξανδρῷ, διότι οἱ πλείστους ἀυτῶν, ἐπετέλευτη τὴν ιερὰν θυσίαν, μὲν ἔντιμα ὅμοίως μὲ τὰς Αὐτολικὰς, ὡς ἐπαραδόθησαν ἀπὸ ἀρχῆς. Αὐτάγνωδι περὶ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἄλλους, καὶ Ερρήκον τὸν Γησείτην.

§. 3. Προσέτει Συμεὼν ὁ τῆς Κλωπᾶ, Επίσκοπος Γεροσολύμων ἐκατηγορίδην απὸ τὰς Αἰρετικὰς εἰς τὸν καιρὸν τῇ Αὐτοκράτορος Τραϊανῷ, καὶ Ἀττικῇ τῇ Υπατικῇ, ἀκμαλίζοντος ἔτι τῇ διωγμῷ, ἐπειδὴ καὶ ἦτον ἀσύγονος τῇ Δαβὶδ, καὶ τῇ Χριστῇ, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Ηγύσιππος παρὰ τῷ Ευσεβίῳ (λ), καὶ αἰνιζόμενος διὰ πολλὰς ἡμέρας ἐμαρτύρησεν, ὡςε δῶδε ἐδάμυμαζον πάντες, καὶ αὐτὸς ὁ Υπατικὸς, πῶς ἦν ἐτῶν φρ. ὑπέμεινε τὸ μαρτύριον, υπερον εἰς αὐράθη, καὶ ἐτελειώθη. Διαδέχεται ἀυτὸν τὸν Συμεὼν, ὡς λέγει ὁ Ευσέβιος (μ), Γεδαιος τις, ὀνόματι Γερμός, εἰς τῶν ἐκ περιτομῆς, εἰς Χριστὸν πιεσυσάντων.

§. 4. Προσέτει διὰ Γρυάτιον τὸν Αντιοχείας Επίσκοπον ταῦτα λέγει ὁ Ευσέβιος (ν). „ Ο Γρυάτιος ὁ δεύτερος διάδοχος τῇ Πέτρῳ, ὅπερ „ ἦτον εἰς τὸν Αντιοχείαν, πέρινωντας τὴν Επίσκοπον· λέγεται δὲ διὰ „ αὐτὸν πῶς ὅταν ἐσέλυτο ἀπὸ τὴν Συρίαν εἰς τὴν Ρώμην, νὰ ἔγινε φράγι „ τῶν

(α) Εγ τῇ Συνόψει τῶν Ρωμαϊκ. Γερο. ἐν τῷ περὶ Τραϊανῷ. (β) Χρον. τόμ. βιβλ. ια. κεφ. κα. (γ) Εἰς τὸν βίον τῆς Τραϊανᾶ. (δ) Βιβλ. η. κεφ. β. ζησ. ε. (ε) Εἰς τὸν βίον τῆς Τραϊανᾶ. (ξ) Δόγμα πανυγ. πρὸς Τραϊανόν. (η) Εκκλησ. Γερο. Βιβλ. γ. κεφ. κα. καὶ βιβλ. δ. κεφ. α. (θ) Εκκλησ. Γερο. βιβλ. δ. κεφ. α. (ι) Εἰς τὸν βίον τῆς αὐτῆς Επίσκοπε. (κ) Ιδε τὴν ὑποσημείωσιν (δ) σελ. 162. (λ) Εκκλησ. Γερο. βιβλ. γ. κεφ. λξ. (μ) Εκκλησ. Γερο. βιβλ. γ. κεφ. λε. (ν) Εκκλησ. Γερο. βιβλ. γ. κεφ. λξ.

„ τῶν Σημίων, διὰ τὸν εἰς Χριστὸν μαρτυρίαν, ὁ ὄποιος τὰς παροικίας τῶν πόλεων, εἰς τὰς ὄποιας ὑπῆγαινε, ἐξερέων μὲ τὰς διὰ λόγων ὅμιλίας, καὶ συμβελάς ταῖς, ἐν πρώτοις μάλιστα τὸ νὰ φυλάττωνται ἀπὸ τὰς αἱρέσεις, διὰ τότε κοντὰ πρώτου ἐφύτευσαν, καὶ ἐπιπόλαξαν, τὰς ἐνθετῆσε, καὶ ἐπαρακινῆσε νὰ βασεῖν μὲ τὰ δύο τὰς χέρια, τὴν παράδοσιν τῶν Αὐγίων Αὐτοσόλων, τὴν ὄποιαν καὶ ἐγγράφως διὰ περισσοτέρους ἀσφάλειαν διαμαρτυρέμενος νὰ διατυπωθῇ ἐνόμιζεν ἀναγκαῖον, ἐγραψεν ἐπιστολὰς πρὸς διαφόρες Εκκλησίας, τὰς ὄποιας ἐσύναξε Πολύκαρπος ὁ Επίσκοπος Σμύρνης, ἀπὸ τὰς ὄποιας ὥχονται δεκατρεῖς ὡς εἴρηται. Υπέροχον λοιπὸν ἀπὸ ἀυτὸν τὸν Γρυπάτιον, Επίσκοπος τῆς ἐν Αντιοχείᾳ, Εκκλησίας ἐπροχειρίζειν ὁ Ήρως, τρίτος ἐπαριθμέμενος, καὶ εἰς ἄλλας ἐπαρχίας ἄλλοι.

§. 5. Ο δὲ Ευαγγελιστής Γωάννης ὁ Μαδιτής ἐκεῖνος, ὃν ἦγάπτα ὁ Γησῆς, καθὼς ὁ ἀυτὸς μαρτυρεῖ, μείνας ἦως εἰς τὰς χρόνιας τῆς Τραιανῆς, τέλος τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς τότε Αὐτοχροτορίας, ἀπὸ δὲ τῆς Σωτηρίας Πάσχες τῆς Κυρίας ἡμῶν ἡγί, καὶ ἀπὸ τῆς κατὰ Σάρκα Γεννήσεως ῥά. πολλὰ γηράσας ἐκοιμήθη εἰς τὸν Εὐφεγον, κατὰ τὴν μαρτυρίαν πολλῶν, μάλιστα τῷ Γερωνύμῳ (α), καὶ Πολυκράτῃς Επίσκοπῷ Εὐφέσῃ ἐν τῇ πρὸς Οὐίκτορα τὸν Ρώμης Επίσκοπον Επιζολῆ, παρὰ τῷ Ευτεβίῳ (β).

§. 6. „Μέχρι τέτων τῶν χρόνων λέγει ὁ Ηγύστηπος παρὰ τῷ Εὐτεβίῳ (γ) παρθένος καθαρὰ, καὶ ἀδιάφθορος ἐμεινεν ἡ Εκκλησία, ἐν ἀδήλω πε τοικούτων εἰσέτι τότε, τῶν, εἰ καὶ τινὲς ὑπῆρχον παραφθείσειν ἐπιχειρύντων τὸν ὑγιῆ κανόνα τῆς σωτηρίας κηρύγματος, ὡς δὲ ὁ Γερός τῶν Αὐτοσόλων χορὸς διάφορον εἰδύφει τῷ βίῳ τέλος παρεληλύθει τε ἡ γενεὰ ἐκείνη, τῶν ἀυταῖς ἀκοαῖς τῆς ἐνθέσεως σοφίας ἐπακόσαι κατηξιωμένων, τηνικαῦτα τῆς ἀθέου πλάκης τὴν ἀρχὴν ἐλάμβανεν ἡ σύνδοσις διὰ τῆς τῶν ἑτεροδιδασκάλων ἀπάτης, οἵ καὶ ἀτε μηδενὸς ἔτι τῶν Αὐτοσόλων λειπομένων, γυμνῆ λοιπὸν ἥδη τῇ κεφαλῇ τῷ τῆς ἀληθείας κηρύγματι τὴν φειδώνυμον γυνῶσιν ἀνακηρύγτειν ἐπεχείρην.

§. 7. Κατὰ τάτους τὰς χρόνους διέπρεπαν καὶ εἰς τὴν Ασίαν, ὁ τῶν Αὐτοσόλων ὅμιλητής Πολύκαρπος ἐγχειρίσμένος τὴν Επίσκοπὴν τῆς ἐν Σμύρνῃ Εκκλησίας ἀπὸ τὰς ἀυτόπτας, καὶ ὑπηρέτας τῆς Κυρίας, διὰ τὸν δόπον εἰς τὸ ἔξις κατὰ πλάτος θέλει ὅμιλότομεν.

§. 8. Προσέτι καὶ Παπίας τῆς Γεραπόλεως Εκκλησίας Επίσκοπος, ἀνδρῶπος κατὰ πάντα λόγιος, καὶ τῆς Γραφῆς εἰδήμων, καὶ ἐμπειρὸς καθὼς λέγει ὁ Ευτεβίος (δ), ἀν καὶ εἰς ἄλλο μέρος, μικρὸν ἀντὸν κατὰ γάνη λέγει, ἐπειδὴ τὰς Αὐτοσόλικὰς διηγήσεις παρεξηγήσας, καὶ ἄλλως ἐκλαβὼν ἀυτὰς, καὶ πῶς χιλίων χρόνων, μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν Αἰασταῖν, θέλει συγκεῖται.

Κομητής
Γωάννης τῆς
Ευαγγελίας.

Πολύκαρπος Σμύρνης.

Γεραπόλεως Παπίας.

(α) Εν τῷ καταλ. τῶν Συγγραφ. κεφ. θ'.
κεφ. λα. (γ) Εκκλησ. Γιορ. βιβλ. γ'. κεφ. λβ'.
κεφ. λν'.

(β) Εκκλησ. Γιορ. βιβλ. γ'.
(δ) Εκκλησ. Γιορ. βιβλ. δ'.

σιδεῖ σωματικῶς ἢ βασιλείᾳ τῇ Χριστῷ ἐπὶ τῆς γῆς, προσέτι λέγει ὁ Εὐσέβιος (α) πῶς ὁ ἥρθεῖς Παπίας αἰτιοῦ ἀυτῆς τῆς πλάνης ἔγινε, καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας μεταγενεσέργεις, ως ἀνωτέρω εἴρηται. Αὐτὸς συνέγραψε πέντε συγγράμματα, επιγραφόμενα περὶ λογίων Κυριακῶν ἐξηγήσεως, κατὰ τὸν Εἰρηναῖον (β), καὶ Εὐσέβιον (γ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Περὶ τῆς Γ'. διωγμῆς τῆς ἐγερθέντος ὑπὸ Τραϊανοῦ Αὐτοκράτορος κατὰ τῶν Χριστιανῶν.

§. 1.

Τρίτος
διωγμός
κατὰ Χρι-
στιανῶν.
Αιτία τούτου
τῆς διωγμές.

Απὸ δύο αἰτίας λέγεται πῶς ἐκίνηθη ὁ Τραϊανὸς νὰ ἐγείρῃ σφοδρὸν Χριστὸν παρεστίας ῥή. ἡ πρώτη ἡ, ἡ ὑπερβολικὴ ἀυτῆς δεισιδαιμονία, τὸν ὅποιον εἶχεν ἐξ ἀπαλῶν δύναμων πρὸς τὰς Φευδωνύμιας Θεοὺς τῶν ἐννικῶν, διότι ἐφοβεῖτο μῆπως οἱ Χριστιανοὶ διάγοντες εἰρηνικῶς εἰς τὴν βασιλείαν ταῦτα, καὶ ἐλευθέρως, φανῇ πῶς καὶ ἀυτὸς σέβεται τὸν Χριστόν· ἡ δευτέρη αἰτία ἡ, ὅτι βλέπων ὑμέρᾳ τῇ ὑμέρᾳ τὰς Χριστιανὰς πληθυνομένας, καὶ ὑποπτεύμενος ως λέγει ὁ Σαβελίκος (δ) ἡ μᾶκλον φοβηθεὶς, κατὰ τὸν Ναύκληρον (ε) μῆπως ἐγερθῆ ἀπὸ ἀυτὰς ἐπανάστασις εἰς τὴν Αὐτοκρατορίαν τῶν Ρωμαίων, ἐκίνησε τὸν τρίτον διωγμὸν, πέμψας εἰς ὅλης τὰς τοπάρχας, καὶ ἡγεμόνας προσαγάγας, ἐμπόδισε τὰς ἐνώσεις, μάλιστα τὰς ιερὰς τῶν Χριστιανῶν συνελεύσεις, ως δῆλον γίνεται ἀπὸ τὴν ὑπὲρ Χριστιανῶν πρὸς Τραϊανὸν Επιστολὴν Πλίνιος τῆς Σεκένδου (ζ).

Θέσπισμα
Τραϊανοῦ
ὑπὲρ τῶν
Χριστιανῶν.

§. 2. Τόσον δῆμας εἰς πολλὰς τόπους, ὁ κατὰ Χριστιανῶν διωγμὸς ἐπροχώρησε δῆπε Πλίνιος Σεκενδος, ἀνθρώπος ἐπιτημωτάτος, ἡγεμῶν τῆς Βιθυνίας, ἐπαρχικοῦ νὰ φανερώσῃ τῷ Τραϊανῷ, τὸ πλῆθος δῆπε ὑπὲρ τῆς Πίσσας τῇ Χριστῷ ἐθανατώθησαν, φανερώσας δῆμος πῶς ἐκατάλαβε τὰς Χριστιανὰς γὰρ μὴν πράττωσι ἄτοπα, ὅτε ἐναντίον τῆς ύδρεως, πλὴν πῶς ἐγείρονται πρὸς τὸν ὄφελον, καὶ τὸν Χριστὸν ως Θεὸν ὑμνολογοῦσιν, ἐμποδίζοντες τὸ μοιχεύειν, καὶ φονεύειν, καὶ ἄλλα δῆμοις ἀπρεπα ἀμαρτήματα, καὶ πολιτευόμενοι κατὰ τὰς ύδρεις διὰ τὰ δόποια ὁ Τραϊανὸς ἀρίστε, τὸ Χριστιανῶν φῦλον, μὴ ἐκζητεῖσθαι μὲν, ἐμπεστὸν δὲ κολάζεσθαι, δηλαδὴ τὸ

(α) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον, καθ. λθ'.
(γ) Εὐκλῆσ. Γερ. βιβλ. δ. καθ. λθ'.
(ζ) Βιβλ. Γ. Επισ. κζ.

(β) Κατὰ Αἰρεσ. βιβλ. ε. καθ. λγ'.
(δ) Εἰς τὴν Καθ. Γερμαν. (ε) Εἰς τὰ
χρονιάτια.

τὸ γένος τῶν χριστιανῶν νὰ μὴν ζητεῖται, καὶ κατατρέχεται, ἀλλὰ ὅταν πιαθῇ νὰ παιδευεται, τότε τῇ δόγματος τὴν ἀτοπίαν γλαφυρῶς ἐλέγχει ὁ Τερτυλιανός. Αὐτὸς δὲ ἐξῆλθε τοιάτινη ἀπόφασις, ἐσβεστεν ὅλιγον ὁ φοβεροσμὸς τῇ διωγμῇ, ὅπερ ἥτον ἐπικείμενος· δὲν ἔλειπον ὅμως προφάσεις πότε τῇ πλήθει, πότε τῶν ἀρχόντων ὅπερ κατὰ τόπους ὥριζαν, πλάττοντες κατὰ τῶν χριστιανῶν ἐπιβλας, ὡς εἰς χωρὶς φανερὰς διωγμὲς, ἀναπτον μερικοὶ ἀπὸ τὸν θυμὸν τῶν κατ ἐπιφράγμαν ἀρχόντων, καὶ πολλοὶ χριστιανοὶ μὲ διάφορα μαρτύρια ἥγανθιζοντο, ὡς ὁ Εὐσέβιος γράφει κατὰ τὸν Τερτυλιανόν (α).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Ποίῳ τρόπῳ ἐχρῶντο οἱ ἐνικοὶ Ήγεμόνες κατὰ τῶν χριστιανῶν, ἐν τῷ καιρῷ τῇ διωγμῇ.

§. 1.

Οἱ διὰ τῶν Αὐτοκρατορικῶν θεσπισμάτων Ήγεμόνες τῶν ἐπιφράγματων, ὅπερ ἐδιωρίζοντο νὰ ἐξετάσωσι τὰς χριστιανὰς, τοιωτοτρόπως ἐπολιτεύοντο· πρῶτον, ὅσις χριστιανὸς ἔφερον εὐώπιον ἀντῶν, τὰς ἐδέχοντο μὲ πλαρὸν πρόσωπον, μὲ ἡμερα λόγια, καὶ μὲ ἔνλογον τρόπον τὰς επιφράγματας ὅσον ἐδύνοντο νὰ ἀφίσωσι τὸν χριστιανισμὸν, μετὰ τὰ γλυκὰ λόγια επιφράδεττον τιμωρίας καὶ κολασίης, καὶ τὰς ἵναγκαζον βιαίως νὰ ἀποσατήσωσιν ἀπὸ τὸν χριστόν· εὖν ὃν ἐκείνοι εἶτε ἀπὸ τὰς λόγιας καταπειθόμενοι, καὶ ἀπὸ τὸν φόβον τρομάζοντες, ὅμολογοταν πῶς δὲν εἶναι ἐτερόφρεονες καὶ ἀλλότροι τῆς ἐνικῆς θρησκείας, ἐφυλάττοντο κατὰ μέρος εἰς περισσοτέρους, καὶ ἀκριβεσέραν τῇ πράγματος βεβαίωσιν, ἵτις φανερῶς ἐγίνετο, ὅταν αὐτοὶ ἐμπρόσθεν τῶν ξούγων τῶν Θεῶν, καὶ τῆς εἰκόνος τῆς Καίσαρος, ἀπέδιδον τὴν τιμὴν, καὶ προσκύνησιν, καὶ ἐδυσίαζον μὲ ἀναμμένα κάρβανα βίπτοντες θυμάρια, καὶ ἄλις, καὶ ἀκολέθως ἐβιάζοντο παντοῖοις τρόποις νὰ βλασφημήσωσι τὸ ὄνομα τῆς χριστῆς. Οἵσοι λοιπὸν εἰς τῶν παρισαμένων χριστιανῶν ὑπακόοντες ὅτας ἐποίειν, εὐθὺς ἐλευθερώνοντο, ὅσοι δὲ πάλιν δὲν ἐκαταπειθόντο, εὐθὺς ἐπαραδίδοντο εἰς πικρότατα βάσανα, διὰ νὰ θανατωθῶσι καταξὺ τῶν κολασιορίων, καὶ βαστάνων.

§. 2. Οἵσοι δὲ χριστιανοὶ εἰς τὸν καιρὸν τῶν διωγμῶν ἀρνεῦντο τὸν χριστόν, ἄλλοι μὲν, ἐπερόσφερον θυσίας εἰς τὰ εἰδωλα, καὶ ἐγένοντο ἀπὸ τὰ εἰδωλόθυτα,

Ζ 2.

(α) Εὐκλησ. Γ' σορ. βιβλ. η'. τεφ. λογ'.

τα,

τα, ἄλλοι δὲ μόνον λίβενον ἐθυμάζον, καὶ ἄλλοι τέλος πάντων ἔδιον τοῖς τοπάρχαις λίβελον, ἢτοι χαρτίον ὅμολογητικὸν, διὰ τὸ ὅποις ἐβεβαίων, πῶς δὲν εἶναι, ὅτε ἡσαν ποτὲ χριστιανοί, διὰ ἀυτὰ περιλαμβάνει Πλίνιος Σεκενδος, ἢ ἐλάμβανον διὰ χρημάτων ἀπὸ τὰς Ήγεμόνας λίβελον, διὰ ὄμολόγουν, κρυφίως ἑαυτὲς χριστιανὲς εἶναι, καὶ δὲν ἐβιάζοντο ὅτε νὰ θυσιάστωτιν εἰς τὰ εἰδώλα, ὅτε νὰ ἀρνηθῶτι τὴν εἰς Χριστὸν πίσιν· τὸ δὲ Λίβελον ὅπερ ἐλάμβανον ἀπὸ τὰς Ήγεμόνας, ἐφανέρωντες πῶς ἀληθῶς ἀρνήθησαν τὸν χριστὸν, καὶ ἐθυμάζον τὰ εἰδώλα, μὲ τὸ ὅποιον μένοντες ἀβλαβεῖς, καὶ χωρὶς πειρασμὸν, συνεπολιτεύοντο μὲ τὰς ἐθνικές (α), μὲ ἀυτοὺς ἐπαριθμέντο καὶ οἱ προδόται ἐκεῖνοι ὅπερ φοβόμενοι τὰς ἀπειλὰς τῶν ἐθνικῶν, ἐπαράδιδαν αὐτοῖς τὰ ιερὰ βιβλία, διὰ νὰ τὰ καύστωτι.

§. 3. Οὓσοι ἀρνῦντο τὸν Χριστὸν δὲν ἐπιπτον πάντες ὅμοίως εἰς τὴν Θρητείαν τῶν εἰδώλολάτρων, διότι ἄλλοι μέν εἶναι τοιούτοις, καὶ ἀκαλέσως ἐρχόμενοι εἰς τὸν Εὐφορον, ἀρνῦντο τὸν Χριστὸν, ἔτεροι δὲ, μήν ἀρκέμενοι εἰς τὸν άντων πτῶμα, ἐπαρακινθῆσαν καὶ ἐτέροις εἰς τὸν ἀυτὸν ἐγκρημνόν. Άλλοι δὲ προσφέροντες τὰ τέκνα τὰς, ἀντὶ ἐκείνων, ἀρνῦντο τὴν πίσιν ὅπερ ὄμολόγησαν εἰς τὸ ιερὸν βάπτισμα, καὶ πάλιν ἔτεροι τοιωτοτρόπως ἐγκρημνίζοντο, ὥσε εἰς τὸ ἔξης ἐβεβαίωναν πῶς ἀκατίως καὶ βιαίως ἔξεπεσον, ἄλλοι δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν ὄμολόγουν τὸν Χριστὸν, ἐπειτα τρομάζοντες ἀπὸ τὸν φόβον τῶν κολασιγρίων, τὸν ἀρνῦντο, καὶ τελευταῖον ἄλλοι ἄλλως· ἀνάγγειλοι περὶ τότε τὸν Ευσέβιον (β).

§. 4. Οὓσοι δὲ εἰς τὸν καιρὸν τὸ διωγμό δὲν ἐπιπτον, ἐλέγοντο ἰσχύμενοι, εἴτε ἦν ἄλλοι μὲν ἐλέγοντο ὄμολογηταὶ, οὓσοι δηλαδὴ ὄμολογούντες τὸν Χριστὸν, ἐβάνοντο εἰς φυλακὰς, ἄλλα δὲν ἐπρόφερον νὰ τιμωρήσωσι, καὶ νὰ ἀξιωθῶσι τῇ μακαρίᾳ τέλεις, τὰς ὅποις δὲ Κυπριανὸς ὡς μάρτυρας, καὶ ἐυλογημένας ὄνομάζει (γ). Εἰς ἀυτὰς δὲ τὰς φυλακωμένους διὰ τὸ ὄνομα τὸ Χριστό, οἱ ἔνωθεν Χριστιανοὶ ἐφερον τροφάς, οἱ δὲ διδάσκαλοι τῶν Εκκλησιῶν μὲ συμβολευτικὲς λόγυς ὅπερ τὰς ἐπαρακινθῆσαν εἰς τὸ μαρτύριον, φαιδρεῖς καὶ προθύμοις ἐκατάσαιγον νὰ μένωσιν εἰς τὴν πίσιν τὸ Χριστό καὶ μὲ σαθερὸν φρόνημα, καὶ ψυχικὴν ἀνδρείαν νὰ ὑποφέρωσι τὰ βάσανα, καὶ κολασιγρία, καὶ τὰς ἐπικειμένας αὐτοῖς τιμωρίας, καὶ ἀν τινὰς ἀπὸ ἀυτὰς τὰς ὄμολογητὰς ἤθελεν ἀποδάνη εἰς τὴν φυλακὴν πρὶν λάβῃ τὰ βάσανα, ὡς Αγίος μάρτυρς ἀνυμνεῖτο, ὃς τὸν Κυπριανὸν (δ). Εἳτι ὄμολογηταὶ ἐλέγοντο, καὶ οὓσοι ἀφίοντες τὴν περισσίν, καὶ ὑποφέροντες μετὰ χιρᾶς τὴν ἀπαγγήλησην.

(α) Οὓσοι ἐθυμάζον τοῖς εἰδώλοις ἐπρόφερον λίθινον, καὶ οἶνον, ὅπερ ἐλέγοντο Λιθανωτοί, Thuriiferi· οὓσοι δὲ ἐλάμβανον λίθελον ἀπὸ τὰς ἡγεμόνας διὰ μέσος χρημάτων Διβελλατικοὶ ἐκαλεῦντο, Libellatici.

(β) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. 5. περ. μά. εἰσ. αὐλά. (γ) Επισ. λξ. σελ. 50. Εκδοσ. Πα-

παγὸν τῶν ὑπαρχόντων, ἀνεχώρην ἀπὸ ἐκείνον τὸν τόπον, διὰ νὰ μὴν ὑποπέσωσιν εἰς τὰ κολασήρια, καὶ αρνηθῶτι τὸν Χριστόν. Οἱ δὲ μάρτυρες, ὅσοι τὸν ὑπὲρ Χριστὸν ἐδέξαντο, καὶ ὅσοι αἰκισμὸς μὲν, καὶ τιμωρίας μὲ γυνώμην παθεράν, καὶ ἀνδρείαν υπόφερου, τὸ δὲ μακάριον τέλος δὲν ἐλάχιστον, εἰς ἀυτὰ ὄντες τὰ κολασήρια, ἀλλ' ἔτι ἔχεν, σμολογύται καὶ μάρτυρες κατὰ προαιρέσιν ἐκαλέντο.

§. 5. Αὐτῶν τῶν μαρτύρων τὸν σαφερόττα, καὶ ἀγδρεῖαν παντοίοις τρόποις ἐδοκίμασαν οἱ Εὐαγγελικοί νὰ τὴν χαμηλώσωσι, δηλαδὴ μὲ τὴν ἀρπαγὴν, καὶ ἀφρίζεσιν τῶν ὑπαρχόντων, μὲ τὰ δεσμωτήρια, μὲ βάσανα, μὲ πλιγὴν, μὲ κολασήρια, καὶ ἀλλας ἀναριθμήτως τιμωρίας, μὲ μεταλλείας, μὲ ἐξορίας, μὲ φυγαδεύσεις τεριορισμῶν, μὲ θηριομαχείας, καὶ ἀλλα ὄμοια. Καὶ τέλος μὴ δυνάμενοι νὰ τὰς σκλένσωσιν ἀπὸ την Πίσιν, ἢ παρὰ μικρὸν νὰ τὰς διατίσσωσι, καὶ νὰ εἰσιέρεψωσι τὸ σφεδόν, καὶ ἀμιστάτετον ἀυτῶν ἀπὸ τὴν εἰς Χριστὸν ἀγάπην, μὲ πολυτυποίλας θανάτους τὰς εφόνευσον. Τὰ δὲ εἰδη τῶν κολασηρίων ὄντα πολλὰ, δὲν ἐπαριθμῆντο ὡδε, δύναται δὲ δοκιμασταὶ νὰ τὰ αναγνωσθῇσι τὰς βίες τῶν μαρτύρων, εἰς τὰ μηνολόγια, καὶ εἰς ἄλλας συγγραφεῖς, ὡς καὶ παρὰ τῷ Ευτερίῳ (α) ὁμοίως καὶ τὰ εἶδη τῆς μαρτυρίας καὶ ἀυτῶν θανάτων, διότι δὲν ἐθανάτους ἀστλῶς, ἐκείνας ὅπερ ἐβλεπούσι πᾶσι δὲν εδύνοντο νὰ παρασταλένσωσι μὲ ωδένα τρόπου, ἀλλ' ἄλλας μὲν ἔκαιουν, ἄλλας ἔπινγουν, ἄλλας ἐλιθοβόλευν, ἄλλας εἰς θάλασσαν ἐβρίπτουν μὲ λίθους δεδεμένες, ἄλλας ἀποκεφάλιζουν, ἄλλας ἐπαλέκωνται, καὶ ἄλλας εἰσάυρωνται κατακέφαλα, καὶ ἄλλας ἔσχιζουν, καὶ διὰ νὰ εἰπῶ ἐγ συντομίᾳ ἀναριθμῆται εἴδη θανάτων επενόεν. Η δὲ κοινοτέρα καταδίκη τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτύρων ἡ η θηριομαχία, ἥπτόμενοι δηλαδὴ σκληρῶς, εἰς τὰ θηρία, εἰς λέοντας, παρδάλεις, ἄρκτες, κάπρες, ταύρους, καὶ τὰ ὄμοια.

Εἴδη τῶν κολασηρίων,
καὶ θανάτων
ὅπερ ὑπέμει-
νεν οἱ μάρ-
τυρες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῶν ἐνικτηρίων οίκων ἐκείνων τὰς καιροὺς τῶν διωγμῶν, ἐν οἷς ἐγίνοντο αἱ συνελεύσεις, καὶ τίνα τρόπου ἐτελέντο τὰς ιερὰς μασήρια τῶν Χριστιανῶν.

§. I.

Αιωτέρω ἐφανερώσαμεν μὲ τὸν Πλίνιον, πῶς ὁ Τραϊανὸς πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπηγόρευσε, καὶ τὰς ιερὰς συνάξεις τῶν Χριστιανῶν, ὅπερ ἐτέλεντο γενέρομενοι νυκτὸς, καὶ εἰσερχόμενοι εἰς τὰς ιερὰς ναὲς, πρὸς ὑμνον, καὶ δοξο-

Z 3

λο-

(α) Εὔκλητ. Γ' σοε. βιβλ. ἐ. κεφ. ἀ: ᷂ βιβλ. ἡ. κεφ. σγ.

λογίαν τῆς Χριστᾶ, ἃς, ιδῶμεν τώρα διὰ ἀυτές τὰς Νάσς, τὰς οἱρὰς συνάξεις, καὶ διὰ τὰ μυσήρια.

§. 2. Απὸ τῆς θεμελιώσεως τῆς τῆς Χριστᾶ Εκκλησίας, ἥως τῆς Μεγάλες Κωνσταντίνου, δὲν εἶχον οἱ Χριστιανοὶ νάσς μεγαλοπρεπῶς κατασκευασμένας, καὶ ἐνυρχώρας, ὡς εἰς τὸ ἐφεξῆς κατεσκευάσαντο, ἀλλά ἵσταν ποταποί, καὶ διὰ τὰ εἰπώντα ὅταν ἀυτοσχεδίασον· διότι δὲν ἔδύνοντο εἰς καιρὸν διωγμῶν ἀπεπαθῆλων, νὰ κτίσωστιν οἰκοδομὰς ἐυπρεπεῖς εἰς δόξαν Θεοῦ, ἃς Εκκλησίας καλέμεν, οἵκεις Εκκλησιῶν, Νάσς, Τεμένη, Προσευκτήρια, ἢ Προσευκτηρίες οἵκεις, κατὰ τὸν Ευσέβιον, καὶ ἄλλας, ἐν οἷς συναθροίζονται αὐτούμνων τὸν Θεόν, ἐν Πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, καὶ ἐτέλευτην κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν Αποσόλων· ὅμως ἀυτοὶ οἱ προσευκτήριοι οἴκοι δὲν ἱστανται ἀσφαλειαν ἀυτῶν, διότι ἀνέξαντο ὁ διωγμὸς, οἱ Χριστιανοὶ ἐζήτευτον τὰ ἐπὶ τῆς γῆς σπάλαικα, καὶ ἀντραί, όπως ἐτέλευτην τὰς οἱρὰς ἀυτῶν συνάξεις, προσέτι επειδὴ ὁ διωγμὸς ἐγίνετο σφοδρότερος, ἐστινάζοντο εἰς κοιλάδας, καὶ δρυμάς, καὶ εἰς ὅμοια κρύφια μέρη· ὅταν ἔπαινεν ὁ διωγμὸς, ἀνώρθων οἱ Χριστιανοὶ πάλιν προσευκτηρία, ὅσον ἔδύνοντο, όπως ἐπρόσφερον τῷ Θεῷ τὰς πνευματικὰς θυσίας.

§. 3. Τί δὲ ἐγίνετο εἰς ἀυτὰς τὰς συνελεύσεις τῶν Χριστιανῶν τὸ ἔπομεν ἀνωτέρω, ὅπῃ ὁ Πλίνιος ἔγραψε πρὸς Τραϊανὸν ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν, πῶς τὰς ἐκατάλαβε νὰ μὴν πράττωσιν ωδὲν ἐνάντιον τῆς νόμας, πάρεξ ἐγειρόμενοι τὸ πρωΐ, ὑμνούν τὸν Χριστὸν ὡς Θεὸν, καὶ τότε πλατύτερον γράψει ὁ Μέγας Βασιλεὺς, λέγων τάδε „, τὰ νῦν κεκρατικότα ἔδη πάσαις ταῖς τῆς Θεᾶς Εκκλησίαις σύνωδά ἐσι, καὶ σύμφωνα· ἐκ νυκτὸς γάρ ὅρ „, θρίζει παρὸν ἡμῖν ὁ λαὸς ἐπὶ τὸν οἴκον τῆς προσευχῆς, καὶ ἐν πόνῳ καὶ εὐ „, θλίψει, καὶ ἐν συνοχῇ δακρύων ἐξομολογώμενος τῷ Θεῷ· τελευταῖον ἀ „, ναζάντες τῶν προσευχῶν, εἰς τὴν Ψαλμωδίαν καθίσκανται, καὶ νῦν μὲν „, διχῇ διανεμηθέντες, ἀντιφάντασιν ἀδλήλοις καὶ μετὰ ταῦ „, τα ἐπειτα πάλιν ἐπισρέψαντες ἐνī, ἀρχεν τῆς μέλας, οἱ λοι „, ποὶ ὑπηχάστι, καὶ ὅταν ἐν τῇ ποικιλίᾳ τῆς Ψαλμωδίας τὴν νύκτα διε „, νεγκόντες μεταξύ προσευχόμενοι (α).

§. 4. Ποίαν δὲ τάξιν εφύλαττον τῷ καιρῷ ἐκείνῳ οἱ Χριστιανοὶ ἐπιτελεῖσθαι τὰ μυσήρια, καὶ οἱρὰς τελεῖσθαι, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὴν μάθωμεν ἀριθμέσθον πάρεξ, ἀπὸ τὰς μαρτυρίας τῶν Αγίων Πατέρων, εἰς ᾧ δὲν εὑ μάτυροι Αγίος Γερμίνος λέγει ὅτω (β), Οσοι ἀν πειθῶσι, καὶ πισεύσωσιν „, ἀληθῆ ταῦτα τὰ ὑφ' ἡμῶν διδασκόμενα, καὶ λεγόμενα εἶναι, καὶ βιβλ „, ὅτως δύναθαι ὑπισχρεῖσθαι, ἐνύχεαται τε καὶ αἰτεῖν νικεύοντες παρὰ τῷ Θεῷ τῶν προημαρτυριῶν ἀφεσιν διδάσκονται, ἡμῶν συνευχομένων, καὶ „, συνημενούσιων αὐτοῖς· ἐπεικα ἄγονται ὑφ' ἡμῶν ἐνθά δὲν ὑδωρ εἰνὶ, καὶ τρό „, ποι.

(α) Επισ. σζ. πρὸς τὰς κατὰ Νεοκαισάρειαν Κληρικάς, τόμ. ογδ. σελ. τιά. Επο. Παρισ. (β) Απολογ. Α'. ἀριθ. 59.

„πον ἀναγεννήσεως, ὃν καὶ ἡμεῖς ἀνέτιθημεν, ἀναγεννῶσαι· ἐπεὶ
„ὑδρίατος γὰρ τῇ Πατρῷς καὶ δεσπότᾳ Θεῷ, καὶ τῇ Σωτῆρος ἡμῶν Γῆτῇ
„Χριστῷ, καὶ Πνεύματος Ἀγίῳ τῷ ἐν τῷ ὕδατι, τότε λατρὸν ποιῶνται, με-
„τα δὲ τὸ ἔτος λατρεῖ τὸν πεκεισμένον, καὶ συγκατατεθειμένον, ἐπὶ τὸς
„ἀδελφὸς ἄγομεν, ἐντα συνηγμένοι εἰσὶν, κοινὰς εὐχὰς ποιησόμενοι ὑπέρ
„τε ἑαυτῶν, καὶ τῇ φωτισθέντος, καὶ ἀλλων παντοχεῖ πάντων ἐυτόνως, ὅπως
„καταξιωθῶμεν τὰ ἀληθῆ μαθόντες, καὶ διὰ ἔργων ἀγαθῶν πολιτευταὶ, καὶ
„φύλακες ἐνρεθῆναι τῶν ἐντεταλμένων, ὅπως τὴν ἀιώνιον σωτηρίαν σω-
„θῶμεν, ἀλλήλες φιλάγματι ἀσταχόμεθα, παντάμενοι τῶν ἐυχῶν· ἐπει-
„τα προσφέρεται τῷ προεστῷ τῶν ἀδελφῶν ἄρτος, καὶ ποτήριον ὕδατος,
„καὶ κραυγατος, καὶ ἔτος λαβῶν, αἵνου, καὶ δόξαν τῷ πατρὶ τῶν ὄλων διὰ τὸ
„ὑδρίατος τῇ Υἱῷ, καὶ τῇ Πνεύματος τῇ Ἀγίῳ, ἀναπέμπει· καὶ Εὐχα-
„ρισταὶ ὑπὲρ τῆς καταξιωθῆναι τέτων παρὰ ἀντὶ ἐπὶ πολὺ ποιεῖται, καὶ
„συνιελέσαντος τὰς ἐυχὰς, καὶ τὴν Εὐχαριστίαν, πᾶς δὲ παρὼν λαὸς ἐπι-
„φημιζει λέγουν, ἀμήν· Εὐχαριστάντος δὲ τῇ προεστῶτος, καὶ ἐπειφημί-
„γαντος παντὸς τῇ λαῷ, οἱ καλέμενοι παρὰ ἡμῶν διάκονοι διδόσται ἐκάστω
„τῶν παρόντων μεταλαβεῖν ἀπὸ τῆς Εὐχαριστίας Ἅρτες, καὶ Οἴνος, καὶ Υδα-
„τος, καὶ τοῖς ω̄ παρόντοις ἀποφέρεται, καὶ ἡ τροφὴ ἀντὶ καλεῖται παρὰ ἡμῖν
„Εὐχαριστία, ἡς ἀδενὶ ἄλλω μιτασχεῖν ἐσὶν, ἡ τῷ πισένταντι καὶ λα-
„σφρένω.“

§. 5. Καὶ εἰς ἐκείνες δόπεις εἰς τὴν ἡμέραν τῇ Ηλίᾳ, δηλαδὴ τὴν Κυ-
μαϊκὴν μένεσι καὶ πόλεις, ἢ ἡ εἰς ἄγρος, γίνεται ἡ συνάθροισις ἐπὶ τὸ
ἄυτὸν, καὶ ἀναγινώσκονται τὰ ἀπομνημονεύματα τῶν Αποσόλων, ἢ τὰ συγ-
γέρματα τῶν Προφητῶν κτ. μέχει τέλες· ὅμοιας περὶ τέτων ἀνάγνω-
σι τοι Τερτυλιανὸν (α), τὸν Αρνόβιον (β), τὸν Αὐγεστὸν (γ), καὶ
ἄλλοις.

§. 6. Εἰ τῶν διηθέντων δῆλον, πῶς ἡ ἀρχαία τῇ Χριστῷ Εκκλησία
ἐτείχαντισμοῖς ἐχρῆντο εἰς τὰς βαπτιζόμενάς, ἀλλὰ βαπτίσματι, κατὰ
τὴν εὐτολήν τῇ Χριστῷ, καὶ τὴν παράδοσιν τῶν Αποσόλων, ὃτε ἀλέμοις ἡ
ὅσιαις εἰς τὴν θείαν Εὐχαριστίαν, ἀλλ' ἄρτοις ἐνζύμοις, καθὼς τώρα ἡ
Αὐτοτολικὴ Εκκλησία βαζεῖσθαι μὲ τὰς δύο χεῖρας τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν
καταχειρίζεται, ἀποβάλλεται μαρτρὰ τὰς τῶν Λατίνων κανικοτομίας.

§. 7. Κατὰ τὰς χρέους τῇ Τριάνῃ, ἐν ἑτει ἀπὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως
ἡμέρας, καὶ τῆς ἀυτοκρατορίας ἀντὶ τοῦ ἕγιον τασμὸς φοβερὸς, μάλιστα εἰς Αὐ-
τούχειαν πρὸς τὸν Ορθόντην ποταμόν· τῷ δὲ δεκάτῳ ὅγδοῳ ἑτει τῆς Ηγε-
μονίας ἀντὶ, πάλιν οἱ Γεδαιοὶ τῆς Αἰγαίου, καὶ Κύπρος, καινοτομεῖτες ἐφό-
ρευσται πολλοὶ Ρωμαίοις καὶ Ελληναῖς, διὸ δὲ Τριάνης ἀποσείλας κατ' αὐ-
τῶν σφέτενται, ἐθανάτωτε πολλοί· Αὐτάγνωδι τὸν Ευσέβιον (δ), καὶ
ἄλλοις.

Η ἀρχαία
Εκκλησία
ἀσύμφωνός
ἐστι τῇ τῶν
Λατίνων.

Αποστολία
τῶν Γε-
δαιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

(α) Απόλογος, κεφ. Λ'. (β) Εν τῷ κατά Εὐθυκλῶν βιβλίῳ. (γ) Περὶ πόλεως.
Θεοῦ βιβλ. β'. κεφ. ΙΧ'. (δ) Εκκλησίας Γεδαιοῖς βιβλ. δ'. κεφ. β'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Περὶ Αἰδίος Αὐτοκράτορος, καὶ τῶν γενομένων ἐπ' αὐτῷ Επισκόπων, ἐν ταῖς ἐπισημοτέραις τῇ Χριστῇ Εκκλησίαις.

I.

Αἴδιος Αὐτοκράτορος Αὐτοκράτορε.
ἀπὸ Χ. Γ.
117.

Χαρακτήρ
αὐτῷ.

Μετὰ τὸν θάνατον τῆς Τραϊανῆς τῇ ίδ. τῆς Αὐγούστου, ἐν ἔτει τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως εἰδ. μοναρχῆσαντος ἐτῇ εἶκοσι, καὶ μῆνας ἑξ, καὶ ἡμέρας πέντε κατὰ τὸν Δίωνα, καὶ Ευσέβιου (α), ζήσαντος ἐτῇ ξενδ. διαδέχεται τὴν Ήγεμονίαν Αἰδίος Αὐτοκράτορος τότε εἰς Αὐτοχειαν, ως ἐξερευνήσης, συγγενῆς ὣν τῆς Τραϊανῆς, τῇ ὁποίᾳ τὸν ἀγεφίαν εἰχε διὰ γυναῖκα, γεννηθεὶς ἐπὶ πατρὸς μὲν Αὐτοφρός τῇ βαλευτῇ, τῇ Αὐτοκράτορᾳ εἰπειδὴ δὲ Τραϊανὸς ἄπαις ἀπέδανεν ἀπέδειξαν ὅτε σύζυγος τῆς Τραϊανῆς Πλωτίνα, ἀπὸ ἐρωτικὴν φιλίαν, καὶ οὐ γεγονὼς ἀντὶ ἐπίτροπος Τατιανός. Λαβὼν λοιπὸν δὲ Αὐτοκράτορος τὴν Ήγεμονίαν ἔδειξε τὸν ἑαυτόν τε ἰλαρὸν, καὶ ἀγαπητὸν πρὸς τὰς ὑπηκόους, διότι χαρίεις ἦν, καὶ ἐπιρρογόρος τοῖς πασιν, ἐλευθέρως ὡμίλει τὴν τε λατινικὴν, καὶ Ελληνικὴν διάλεκτον, καὶ ὣν φυσικᾶ φιλολόγος συνέγραψε πεζά τινα, καὶ ποιητικὰ πονήματα· ἦν δὲ πολὺ φιλότιμος, ὅδεν καὶ ὅλα τὰ ἄλλα, ἔως καὶ τὰ παραμικρὰ ἐπετηδένετο, διότι ἐπλαττε καὶ ἔγραψε, καὶ πᾶν εἶδος επισήμης, καὶ τέχνης ἐμεταχειρίζετο, ώστε Γατεικῆς, Μεσικῆς, Γεωμετρίας, Ζωγραφικῆς, Αὐδριανοποιητικῆς, καὶ τὰς λοιπὰς κατωτέρας, ὅδεν καὶ τὸ συσσίτιον αὐτῷ παντοδαπῶν λόγων πλῆρες ἦν, ώστε λέγει δὲ Δίων. (β) Εἶλεγε πῶς ἱεύεται πᾶν εἰρηνικὸν, πολεμικὸν, βασιλικὸν, καὶ ιδιωτικόν. Φθονῶν δὲ πάντας τὰς καθητέρας αὐτῷ κατὰ τὴν μάθησιν, καὶ ἐμπαιδίαν, καὶ τὰς προσέχοντας εἰς τοιάντα μαθήματα, ἄλλως ἐφόνευσε, καὶ ἄλλως ἀπώλεσε, διότι βαλόμενος γὰρ τικῆς πάντας τὰς ἀυτὸν ὑπερβαίνοντας, τὰς ἐμίσησε καὶ ἐστάθαξε· γὰρ τὰς ἀφανίσῃ· διὰ τοῦτο δέν τοι εἰπανεῖται ώς πρὸς τὸ θύμερον τῆς γυνώμης· προσέτι ἦν ἐντυχέσατος ώς πρὸς τὴν μῆναν, περιγελασῆς, ἀξεῖος, θηρευτικὸς ώς ὀδείς ἄλλος τῶν πρὸς αὐτῷ. Εκατυγράψη δὲ παρὰ πάντων, ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Ηγεμονίας αὐτῷ πολίτας

T1-

(α) Οὗτε ἡ μαρτυρία τῆς Διωνος, ὅτε τῆς Ευσέβιου συμφωνεῖ μὲ τὸν Συγγειφέα· διότι δὲ Διων πρὸς τὸ τέλος τῆς ξήνης βιβλίον λέγει, πῶς ἐμονάρχησεν δὲ Τραϊανὸς ἐτῇ Ιηταὶ μῆνας ἑξ, ἡμέρας τε ίε. Ο' δὲ Ευσέβιος εἰς τὴν Εκκλησιανήν. Γιορ. βιβλ. δ. καθ. γ. λέγει χρόνας εἴκοσι, παρὰ μῆνας ἑξ.

(β) Ρωμαικ. Γιορ. βιβλ. ξθ.

τινάς ἀγαθές, καὶ ἀνθρώπας πρὸς τάτοις Τυπατικάς, ἀδίκως ἐθανάτωσε, φθονῶν δὲ μόνου τὰς ζῶντας, ἀλλὰ καὶ τὰς νεκρές, προσέτι ὅτος δεδομένος εἰς ἔρωτα μὲ τὸν νέον Αὐτίνοον. Τόσην δὲ ἐπιμέλειαν ἔδειξεν εἰς τὸ νὰ διακόψῃ τὰς καταδρομὰς τῶν Βαρβάρων κατὰ τῶν Ρωμαϊκῶν επαρχιῶν, ὥσε πρῶτος τῶν Αὐτοκρατόρων τῆς Ρώμης ἐπεριφράξεν αὐτὰς μὲ τείχη, χαρηκώματα, καὶ Φρέρια, τὰς ὁποίας ὅλας πολλάκις πεζὸς ἐπεριτρυγύριζε μὲ τοσην ἀγώνων, καὶ δυσχεριῶν ἐπιμονὴν, ὥσε ὅτε διὰ τὴν Φυχρότητα, ὅτε διὰ τὴν θερμότητα, δὲν ἐκάλυπτε τὴν κεφαλήν τις, ὡς οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, σοχαζόμενος πάντοτε νὰ καταπίῃ τοῖς βαρβάροις ἀπρόσοδα τὰ πέρατα τῆς τῶν Ρωμαίων Αὐτοκρατορίας, διὰ τότο, καὶ ἀπὸ τὸν λαὸν κοινῶς, Ρωμαῖος Ηρακλῆς ἐπωνομάζετο, Ηρακλῆς σωτήριος, καὶ πλευτικὸς τῆς Οἰκουμένης. Πρῶτος αὐτὸς ἔδειξεν εἰς τὰς Αὐτοκράτορας τῶν Ρωμαίων νὰ ἔχωσι τὰ γένεια, ἐπειδὴ πρότερον τὰ ἔξυριζαν, ὅπερ Ιελιανὸς ὁ Παρεβάτης; εἰσαγεῖ αὐτὸν ὡς τιμητέον, διὰ τὸ αὐτὸν μακρὺ γένειον (α). Τέλος ἀρρώστησες καὶ ἐπιθυμῶν νὰ ἀποδάμνῃ δὲν ἐδύνετο, πληρωμένης τότε τῆς ἐυχῆς τῆς Σευηρίαν, τὸν ὁποῖον ἐννευρύκοντα ἐτῶν ὄντα, ὅμως μὲ τὸν ἔγγονά τις ἐθανάτωσε· διὰ τότο θερμῶς ἐπαρακάλει τὰς δύλεις τις, καὶ τὰς ἱερέας νὰ τὸν θανατώσωσι μὲ ξίφος, οὐ μὲ φαρμάκι. Κλίνων δὲ εἰς τὸ χειρον μὲ τὴν διεφθαρμένην δίαιταν, καὶ βλαβεράν θροφήν, ἐτελέστησε τελος τάντων παρὰ ταῖς Βασίσις, ζήτας ἐτὶ Εβρ. μῆνας ἑ. καὶ ἡμέρας ι.δ. ἐξ ὧν ἐμονάρχησε ἐτὶ κά. παρὰ μῆναν ἔνα· ἀνάγνωσι περὶ αὐτῆς τὸν Δίωνα (β), τὸν Εὔστέβιον (γ), τὸν Ζωναράν (δ), καὶ ἐκ τῶν Δατίνων τὰς ἀνωτέρω ῥήσεντας (ε).

(c. 2. Τῷ τρίτῳ ἐτει τῆς Ηγεμονίας αὐτῆς, Αλέξανδρος ὁ Ρώμης Επίσκοπος ἀρχιερατεύσας ἔτη δέκα, ἐτελεύτησε, τὸν ὁποῖον ἐδιαδέχθη Ξῆσος ὁ Α'. ὃς δώδεκα ἔτη προσατεύσας ἐπὶ τῆς Ρωμαϊκῶν Εκκλησίας ἀπέδινε· μετ' αὐτὸν ἐπροχειρίσθη ὁ Τελεσφόρος ἐβδόμος Επίσκοπος Ρώμης. Προσέτι Πρῶτος Αλέξανδρείας Επίσκοπος, δώδεκα χρόνια προσαλεύσας ἐτελέσθησεν, καὶ μετ' αὐτὸν ἔλαβε τὴν προσαστίαν ὁ Ιεζος, καὶ ὑπερον ἀπὸ χρόνιας ἔνδεκα ἐξεδήμητε, τῇ ὁποίᾳ διάδοχος ἐγινεν Εὐμενὸς ἔκτος ἀριθμένος.

(d. 3. Διὰ τὰς ἐν Γεροσολύμοις Επισκόπιτες, δεκαπέντε, λέγεσι πῶς ἀρχιερατεύσαν ἔως τῆς ἀποστολίας τῶν Ιεζαίων εἰς τὸν καιρὸν τῆς Αδριανῆς, περὶ ὧν κατωτέρω ῥημάτεται, ἐπειδὴ ὡς φάνεται ὀλιγόζωις ἥσταν ἀντοὶ οἱ Επίσκοποι, ὅρα τὸν Εὔστέβιον (ζ), πάλιες δὲ αὐτοὶ ἥσταν ἐκ τῶν Ιεζαίων

Ρώμης
Επίσκοποι.

Αλέξανδρείας.

Γεροσολύμων.

(α) Λέγεσι τινὲς πῶς, εἴχι δὲ ἄλλο δὲν ἔξυριζε τὰ γένεια, πάρεξ διὰ νὰ μὴν φαινονται ἐξανθίματά τινα, ὅπει εἶχε. (β) Ρωμαϊκ. Ιεζορ. βιβλ. ξ. (γ) Εκκλησ. Ιεζορ. βιβλ. δ. κεφ. ιγ. (δ) Χρον. τόμ. ά. βιβλ. ια. κεφ. καγ. Εκδοσ. Ενετ. αψκδ. (ε) Αυρήλιον Ουίκτωρ, Εὐτρόπιον, Κεστινιανόν, Σεντώνιον εἰς τὸν βίον τῆς Αδριανῆς. (ζ) Εκκλησ. Ιεζορ. βιβλ. δ. κεφ. έ.

δαίωι τῶν πισευσάντων, ἐξ ὧν ἡ Γάλαβος, δὸς Κυρίς λεγόμενος ἀδελφὸς β'. Συμεὼν δὲ τὸν Κλωπᾶ γ'. Γέζος, περὶ ὧν ἀνωτέρῳ εὑρέθη· δ'. Ζακχαῖος, ἐ. Τοβίας, σ'. Βενιαμίν, ζ'. Γάλανης, η'. Ματθίους, θ'. Φίλιππος, ι'. Σενεκᾶς, ιά'. Γέζος Β'. ιβ'. Λευΐς, ιγ'. Εφρής, ιδ'. Ιωσὴφ, κ'. Ιέδας, πάντες ἐκ περιτομῆς, διότι ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ διαταγῆς τῶν Αποστόλων συνίστατο ἡ Εκκλησία τῶν Γεροσολύμων ἀπὸ Εβραιών πιστῶν ὥπερ γυνσίων ἐδέχθηταν τὴν πίσιν τὸν Χριστόν, ἵνα εἰς τὸν καιρὸν τῆς πλυνορχίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ.

Περὶ τῆς ἐγερθέντος διωγμῆς πατὰ τῶν Χριστιανῶν παρὰ Αὐτοῖς.

I.

Τέταρτος
διωγμός.

Αἴτια τῆς
τοιέτες
διωγμού.

Α' πολογία
Κοδράτος
Ε' πισκόπου
Α' Θηρῶν, κ.
Α' εισείδης
Φιλοσόφου
ὑπὲρ Χριστιανῶν.

Απὸ τὸν ῥιθέντα Αὐτοῖς τὸν Χριστιανὸν ἐκινήθη κατὰ τῶν Χριστιανῶν ὁ δ'. διωγμός, καὶ ἀγκαλάθηκε μὲν ἴδιον πρόσαγμα ἐδημοσιεύθη, ὅμως μέγας, καὶ σφρόδρος ἔγινε, καὶ πολυχρόνιος, καθὼς φαίνεται παρὰ τῷ Τερτυλίανῳ (α), ὃς λέγει, πῶς Αὐτοῖς Αὐτωνίος, Αὐτόπατος τῇ καιρῷ ἐκείνῳ, μὲν μεγάλην ἐξέτασιν ἐδίωκε τὰς Χριστιανάς. Εὖν δὲ ἀυτὸς ὁ Αὐτωνίος, ὅπερ ὡς πρῶτος μεταξύ τῶν λοιπῶν ἡγεμόνων ἐνομίζετο διὰ τὴν δικαιοσύνην τοῦ, καὶ αρετὴν, ἐδίωκε τὰς Χριστιανάς μὲν τόσην ἐξέτασιν, τὶ ἐπραττον ἵστω οἱ λοιποί, ὅπερ ἡσαν ἀνοσιώτεροι ἀνθρώποι.

§. 2. Ηὕτια τῆς τοιάτης διωγμῆς ἦν πρώτη, τὸ θέλημα τῆς Αὐτοῖς νεότερον εἰς τὸ νὰ ἀκολεύσῃ ἀπαρατίκτως τὰ ἱχνα τῆς Τραϊανῆς, καὶ ἐτέρη, αἱ ἀνοσιώταται πράξεις τῶν δυσσεβῶν αἱρετικῶν, μάλιστα τῶν Γυωνικῶν. αἵτινες ἀπὸ τὰς πολλὰς ἐπροσαρμόττοντο πᾶσι τοῖς Χριστιανοῖς, ἐπειδὴ ἄντοι οἱ παμμίαροι αἱρετικοὶ ἐλέγοντο Χριστιανοί. πρόδεις καὶ τὴν ἀποσκοτίαν τῶν Γεδαίων, καὶ τὴν πρὸς Φωμαίων ἀντῶν δυσμένειαν καὶ ἔχθρων, διότι ἡ Χριστιανὴ Θρησκεία ἐνομίζετο σχεδὸν ἡ αὐτὴ μὲν τὴν τῶν Γεδαίων, διὰ τὴν συγγένειαν τῶν γεραφῶν. δὲ ἀυτὰ λοιπὸν, τὸ μῆσος, καὶ ὁ φεύγοντος ὥπερ ἐπρόσφερον τοῖς Χριστιανοῖς καθ' ἡμέραν ἡμέραν.

§. 3. Σχληρυνομένης τῆς διωγμῆς, καὶ τιμωρεύενων, καὶ ἀδίκως θανατώμενων τῶν Χριστιανῶν πανταχός, Κοδράτος, καὶ Αριστείδης, ἐκεῖνος μὲν Επίσκοπος Αὐτηνῶν (μετὰ τὸν Πέπλιον τῶν μάρτυρα), ἀυτὸς δὲ ὁ Αριστείδης Ἀνθρωπὸς πιστὸς, καὶ Χριστιανὸς φιλόσοφος, συνέγραψαν Απολογίας διὰ τὴν

Φεύ-

(α) Βιβλ. πρὸς. Σκάπταται κερ. ἐσχάτῳ.

θεοσέβειαν τῶν Χριστιανῶν, τὰς ἐπρόσφερον τῷ Αὐτοκράτορι ὅταν εἰς Αὐτὸν
ῆλθε διὰ νὰ ἴδῃ τὰ ἔκει ἐλευτήρια, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Εὐσέβιος (α), καὶ ὁ Γε-
ρώνυμος (β), ὃςις διὰ τὴν ἐυφράτειαν ἀυτῶν τῶν συγγραμμάτων, καὶ τὴν
επιδεξιότητά τους, ἥχι ὀλίγου κατεπράγγει τὴν ὁργὴν κατὰ τῶν Χριστια-
νῶν.

§. 4. Πρὸς τούτους, λαβὼν δὲ Αὐτοκράτορα Επισολῆν ὑπὲρ βοηθίας τῶν
Χριστιανῶν παρὰ τῇ λαμπρῷ Αὐτοκράτορε τῆς Αὐτοκρατορείας Σεργείας Γρανιανῆ,^{εἰν} ἦ
γράφει, πῶς δὲν εἶναι δίκαιον χωρὶς σφάλμα, διὰ μόνας τὰς φωνὰς τῇ πλά-
τεᾳ, νὰ θανατώνωνται οἱ Χριστιανοί, αντέγραψε Μινβίκιφ Φρεγδάνω Αὐτο-
κράτορα τῆς Αὐτοκρατορείας Σεργείας, προσάζων νὰ μὴν φονέωνται οἱ
Χριστιανοί χωρὶς σφάλμα, καὶ ἔυλογον κατηγορίαν, τῆς δύοις Επισολῆς
την ἀντιγραφὴν δύναται, ὃςις βέλεται, νὰ τὴν αναγνώσῃ παρὰ Γερμίνω τῷ
Μάρτυρι, εν τῇ πρὸς Αὐτοκράτορα τὸν Εὐσέβην ὑπὲρ Χριστιανῶν πρώτη Αὐτο-
κράτορι, καὶ παρὰ τῷ Εὐσέβῳ (γ) ἀρχομένω 8τῷ, Μινβίκιφ Φρεγδάνω, Επι-
σολῆν ἐδεξάμην κτ.

§. 5. Διὸ δὲ τὸ σύγγραμμα τῇ ῥήτορε Κοδράτε Επισκόπῳ Αὐτο-
κράτορος νῶν λέγει δὲ τὸ σύγγραμμα τῇ ῥήτορε Κοδράτε Επισκόπῳ Αὐτο-
κράτορος (δ), εἰστέτι δὲ φέρεται παρὰ πλείσοις τῶν
ἀδελφῶν, ἀτὰρ καὶ παρὰ ἡμῖν τὸ σύγγραμμα, εἴς τὸ κατιδεῖν εἰς λαμπρὰ
τεκμήρια τῆς τε τῇ ἀνδρὸς διανοίας, καὶ τῆς Αὐτοκρατορικῆς ὁροτομίας, διὸ
ἀντὸς τὴν καὶ ἑαυτὸν αρχομότητα παριστάνει, διὸ ὡν ἰσορεῖ ταῦτα ἴδιαις
φωναῖς λέγων τῇ δὲ Σωτῆρος ἡμῶν ταῖς ἔργα, αὐτὸν, ἀληθῆ γὰρ ἦν,
οἱ θεραπευθέντες, οἱ ἀναζάντες ἐκ νεκρῶν, οἱ ἐκ ὄφδητων μόνον θερα-
πευόμενοι, καὶ ἀνισάμενοι, ἀλλὰ καὶ ἀπαλλαγέντος ἡγαντὸν ἐπὶ Χρόνον ἵκανον, ὡςε-
νον τῇ Σωτῆρος, ἀλλὰ καὶ ἀπαλλαγέντος ἡγαντὸν ἐπὶ Χρόνον ἵκανον, ὡςε-
νον εἰς τὰς ἡμετέρας Χρόνας τινὲς ἀυτῶν ἀφίκοντο. “ὁμοίως καὶ διὰ τὸν
Αὐτοκράτορα λέγει, σώζεται δὲ ἔως τώρα εἰς πολλάς, καὶ τάττε γραφή.

§. 6. Πρὸς τούτους πρέπει νὰ ἴσχευωμεν διτὶ Αὐτοκράτορος διτὶ Λαμπροφίδιος εἰς
τὸν βίον Σευῆρα Αὐτοκράτορα γράφει, πῶς δὲ Αὐτοκράτορας πρὸς τὸ τέλος ἤ-
στέλησε νὰ ἐγείρη Ναὸν ἐπ' ὄνόματι τῷ Χριστῷ, καὶ πῶς ἐπρόσαξεν εἰς τὰς εν
τᾶς πόλεσι Ναὸς, νὰ μὴν εἶναι ἔιδωλα, καὶ ἀγάλματα, διὰ νὰ εἰσέρχωνται
εἰς ἀντὶς καὶ οἱ Χριστιανοί, νὰ ὑμνῶσι τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ ἐμποδίσῃ ἀπὸ τι-
γας ὅπερ τῇ εἶπον, ἐὰν τότε γένη πάντες οἱ Εὐλόγιοι θέλει αφίσωσι τὰς
Ναὸς τῶν Θεῶν, καὶ θέλει δεχθῶσι τὴν θρησκείαν τῶν Χριστιανῶν.

(α) Εὐκλητ. Γεορ. βιβλ. δ'. κεφ. γ'. (β) Εὐτῷ καταλ. κεφ. ιδ'. (γ) Εὐ-
κλητ. Γεορ. βιβλ. δ'. κεφ. δ', (δ) Εὐκλητ. Γεορ. βιβλ. δ'. κεφ. δ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ.

Περὶ τῆς ἐπὶ Αὐδριανᾶ ἐσχάτης πολιορκίας τῶν Γεδαιῶν,
καὶ Αἰγύλα Ποντικῶν τῆς μεταφράσαντος τὴν Γραφὴν, καὶ
Δαινιανᾶ τῆς Σαμωσατέως.

§. 1.

Αὐδριανὸς οἰκοδομεῖ τὰ Γεροσόλυμα, Αἴγυλαν Καπιτωλίαν ὄνομάσις.
Ἐπικαταστις τῶν Γεδαιῶν.
Βαρχωχεβᾶς αὔγητος τῆς αποσασίας.

Οἱπτὸς Αὐδριανὸς πρὸς τοῖς ἄλλοις, οἰκοδομῶν καὶ τὰ Γεροσόλυμα, τὰ ἐπλήρωσε μὲν ἀποίκες ἐπ’ ὄνόματι τῆς Καπιτωλίας τῆς Δίὸς, διὸ Αἴγυλαν Καπιτωλίαν τὴν ἀνόμαστε, τῆς ἀποίκης θεοῦ ἦγειρε καὶ Ναὸν, εἰκῇ ὅπερ ἦν τὸ πρότερον τὸ τῆς Θεᾶς Γερὸν, καὶ τότο τόσον ἐτάραξε τῆς Γεδαιίας ὡς ποιῶντες σρατηγὸν τὸν Βαρχωχεβᾶν, ἀποσάτησαν ἀνοίτως ἀπὸ τὴν ὑποταγὴν τῶν Ρωμαίων, καὶ ἤγειραν σφοδρότατον πόλεμον· ἀυτὸς δὲ ὁ Βαρχωχεβᾶς, (ὄνομα οὐλᾶν ἀσέρα) ἦν φονεὺς καὶ λῃζὺς, εἰς δὲ τὴν προσηγορίαν, ὡς ἀπὸ σκλάβως, καὶ καταβᾶς πρὸς ἀυτὸς ὡς φωτὶς ἐξ Οὐρανῶν, καὶ τερατευόμενος πῶς ἐλαμψει εἰς ἀυτὸς ἐνρισκομένες εἰς κακοχίαν, καθὼς ὁ Εὐσέβιος (α) γράφει, καὶ κυρίως πλάνος, ὅσις ἢ μόνον τῆς Γεδαιίας κατέπειδεν γὰ τὸν ακολωθῶσιν, ἀλλὰ καὶ τῆς Χριστιανὸς ἐβίᾳζε νὰ φέρωσι τὰ ἄρματα κατὰ τῶν Ρωμαίων, καὶ γὰ ἀρνητῶσι τὸν Χριστὸν, τὰς ὁποίες ἐπρόσαζε γὰ τὴν αρμηνὴν μὲν δεινὰ κολασήρια, ἀλλὰ δὲν ἀρνοῦντο τὸν Χριστὸν, καὶ ἐβλασφήμησαν αὐτὸν, καθὼς Γεδίνος ὁ Μάρτυς ἐν τῇ πρὸς Αὐτωνίνον ἀπολογίᾳ γράφει· τέτων ὅτῳ γενομένων, οἱ Γεδαιοὶ τὰ βολικὰ τῆς χώρας αὐτῶν καταλαβόντες, ἵνα καταφύγια, καὶ δραμτήρια ἔχωσιν ἀυτὰ, κατὰ πολὺ ἐκακωσταν τῆς Ρωμαίας κευφίως, καὶ φανερῶς, ἐρχόμενοι ἐκεὶ ἀπὸ τῆς γῆς Γεδαιοῖ, καὶ συμβοηθόμενοι ἀπὸ πολλὰς ἀλλοφύλας διὰ ἀγάπην τῶν χρημάτων.

§. 2. Οἱ Αὐδριανὸς ὅμως ἀναχωρήσας τότε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, καὶ Συρίαν, καὶ μαθὼν αὐτὰ, ἐπεμψε σρατεύματα ἐναντίον εἰς ἀυτὸς τῆς ἀποσάτας Γεδαιίας, τῆς λυπήντας τῆς Ρωμαίας ἤγειρηνένουτος τότε τῆς Ηλαιίνης, Τινύιας Ρέφρου, σρατηγὸς ἐπιφανεστάτη, αὐτῷ τῶν σρετευμάτων τῶν ὁποίων ἦν πρῶτος ὁ Σευῆρος Γέλιος, ὅπερ ἐφέρδη ἀπὸ τὴν Βρετανίαν ὅσις δὲν ἥρειν ἔλογον νὰ συνάψῃ τὸν πόλεμον κατὰ πρόσωπον τῶν ὑπεναντίων, συζεδάμενος ἀπὸ τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ ἀπελπισίαν τῆς, ἀλλὰ ἐμποδίζων τὰς τροφὰς, τῆς περιέκλειστε, φέρων πολλάκις κατὰ τὴν Χρείαν, εἰς παράταξιν πολέμει, κατὰ τινῶν ταγμάτων τῶν Εβραιῶν, ἐταλαιπώρει ἀργότερα μὲν, ἀκινδυνώτερα δὲ τὸ ἔδυος τῶν Εβραιῶν, καὶ τῆς ἀφάνισεν

(α) Εκκλησ. Γερο. βιβλ. δ. κεφ. 5.

ώςε ὅπε, πολὺ δλίγον ἀπὸ ἀυτὸς ἐνίκησαν, διότι τὰ μὲν ἰσχυρώτερα ἀντῶν φρέβια, ἔως πεντήκοντα σχεδὸν κατιδαφίδησαν, ἐσφάγμησαν δὲ εἰς τὰς καταδρομὰς καὶ μάχας, ἄνδρες μυριάδες πεντήκοντα ὅκτω, ἔξω ἀπὸ ἐκείνως ὅπε ἀπὸ πεῖναν, αρρώσιας, καὶ πῦρ ἀπωλέδησαν, καὶ ἐφθάρησαν, τῶν ὅποιων τὸ πλῆθος ἀναρίθμητον ὅν, ἐρημώδην πᾶσα ἡ Γεδαια· ὅμως καὶ πολλοὶ Ρωμαῖοι εἰς ἀντὸν τὸν πόλεμον ἐχάρησαν, οἵτος ἀρχῆσεν ἐν ἑταῖ ἀπὸ τῆς ἐνσάρκα οἰκονομίας ὅλη· τῷ δὲ Αὐτοκράτορει τοῖς ἡγεμονίας τῷ, καὶ ἐλαύνει τέλος μετὰ τοῖς χρόνος.

§. 3. Εἴς ἐκεῖνα λοιπὸν τὴν καιρὸν μὲν δόγμα νόμος, καὶ διάταξιν τῷ Αὐτοκράτορει, απηγορεύει τοῖς Γεδαιίοις νὰ ἐισέλθωσιν εἰς τὴν Γερεσαλήμ, ὡςε κύτε ἀπὸ μακρὰν νὰ βλέπωσι τὸ πατρικὸν ἔδαφος 8τῶ προσάρχειντος τῷ Αὐτοκράτορι, καθὼς γράφει δὲ Εὐσέβιος (α), ἀλλὰ διὰ περιστότερου ὄνειδος αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν πύλην ὅπε ἐφερενει εἰς τὴν Βηθλεέμ, ἐβάλλει ἐνας χοῖρος λίθινος διὰ νὰ φαίνεται μὲν τέτο πῶς οἱ Γεδαιίοι ὑπετάχθησαν πάντες εἰς τὴν Ρωμαϊκὴν ἐξεσίαν, καὶ πῶς ἐπετενει ἡ Μωσαϊκὴ πολιτεία μὲ τὸ πτῶμα τῆς Μητροπόλεως· ἀφ' εἰς λοιπὸν συνετελέσθη ἡ ἐσχάτη καὶ παντοτινὴ εριμασία, τὴν ὁποίαν προτίθεται ἀπὸ τότες χρόνος ὁ Θεοῖς Δανιὴλ προειπε, τάχει ἐπλήρωθη καὶ ἡ φωνὴ τῷ Κυρίῳ „εἰ μὴ μείνῃ λίθος ἐπὶ λίθου, οὐς εἰ μη καταλυθήσεται, ὡς τε φανερὸν πῶς πᾶσα ἡ τῶν Γεδαιῶν ἐλπὶς περὶ τῆς ἐλεύσεως τῷ Μεσίᾳ ἐσβέσθη, καὶ ἐτάφη ὅμοι μὲ τὰ ἐρείπια τῆς πολέως αὐτῶν.

§. 4. Ος δὲ προρήθεις Βαρχωχεβάν, ὃς εἰς κηρύξας ἐστι τὸν πῶς εἶναι ὁ Μεσίας, ὑποσχέδηται ἐξ ὄλοκλήρου νὰ ἀνορθώσῃ τὴν Γεδαιϊκὴν κατάπτωσιν, καὶ ἐσυρει πρὸς αὐτὸν τὸ ἀναρίθμητον ἐκεῖνο πλῆθος τῶν Γεδαιῶν, μεταξὺ τῶν ἄποιων ἦν καὶ ὁ Ραββὶ Ακίλας, ὃς τὴν πρόβησιν τῷ Βαλαὰμ, τὴν, ἀποτελεῖ ἀσφόρον ἐξ Γακώβ, πληρωθῆναι ἀπεφήνατο ἐπὶ Βαρχωχεβάν τῷ επιλάμψι τοῖς κακωμένοις τερατευομένην, ἔγινε καὶ ἀρχηγὸς τῆς ἀποσαστίας τοις, καὶ ἀπωλείας της, πιασθεὶς εἰς τὴν Βίθυνα πόλιν, πλησίον τῆς Γερεσαλήμ, ἐπλήρωσε τὴν τιμωρίαν τε φονευθεὶς ἀπὸ ἐνας δρατιώτατην ἐν τῷ ίδιῳ ἐτει τῆς τῷ Αὐτοκράτορει Ηγεμονίας, ἔτι ἀκμάζοις τῷ πολέμῳ, ἀντὸν οἱ Γεδαιίοι εὑρόντες πλάνον, καὶ φεύγοντες, δεν τὸν ἐλεγον πλέον Βαρχωχεβάν, ἢτοι οὐδὲν ἀσέρος, ἀλλὰ Βαρχοσβάν, τελέσι οὐσίαν τῷ φεύδει.

§. 5. Τοιωτορόπως ἡ πόλις τῶν ιεροτελέων εἰς ἐρημίαν τῷ Γεδαιϊκῷ ἔδυες ἐλαύσσα, καὶ εἰς τελείαν φθορὰν τῶν παλαιῶν οἰκητόρων, ἐκατοικίδην διὰ προσαγῆς τῷ Αὐτοκράτορει ἀπὸ ἀλλόφυλον γένους· διότι ἐπρεπεν οἱ Γεδαιίοι εἰς μαρτύριον τῷ ἐλαύνοντος πρὸς ἀντὸν Μεσίᾳ, καὶ παρὰ αὐτῶν καταφρονθήσαντος νὰ ἀποσταθῶσιν ἀπὸ τὴν παλαιὰν πατρίδα τοις, καὶ νὰ ἐκριζωθῶσι, καὶ οἱ εἰς ἀντὸν ἐθνικοὶ πισεύσαντες νὰ φυτευθῶσι διὰ νὰ ἐιπῶ 8τῶ εἰς ἀντὸν, ὡς ὁ Χριστὸς προείρηκε, Καὶ Γερεσαλήμ ἔσαι πατεμένη ὑπὸ τῶν

Α α 3

Οὐλεθρος
πανταχο
τῶν Ι-
δαων.Βαρχωχε-
βάν φευδο-
μεσίας κη-
ρύττεται.Κατοικησία
τῆς Γερε-
σαλήμ πα-
ρε τῶν ἀ-
λοφύλων.

,, ἐντῶν

(α) Εὐκλητ. Γροφ. βιβλ. δ. κεφ. 5.

„ ἐδνῶν . . . Καὶ λοιπὸν τῆς ἀυτόν Εὐκλησίας ἐξ ἐδνῶν συζαδείσις, πρώτος μετὰ τὰς ἐκ περιτομῆς Επισκόπων ἔγινε Μάρκος, ὡς ὁ Εὐσέβιος γράφει (α).

Α' κύλας μεταφράτει τὴν Παλαιὰν Γραφήν.

Λακιανὸς Σαμωσατεὺς βλάσφημος.

§. 6. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς Βασιλείας τῆς Αὐδριανᾶς, ὁ ἀνωτέρω ῥηθεὶς Ποντικὸς Σινωπεὺς Α' κύλας ἐδνικὸς ὢν, ἔγινε Χριστιανὸς, βαπτισθεὶς εἰς Γεροσόλυμα, καὶ ἐπειδὴ ἐκαταγένετο εἰς τὴν ματαιότητα τῆς Αὐτοκρατορίας, εὗξεβλῆδη τῆς Εὐκλησίας· ἀυτὸς δὲ μὴν ὑποφέρων τὸ ὄνειδος ἀδετῶν τὸν Χριστιανισμὸν, προστεγράψι προσγέλυτος τοῖς Γεδαιοῖς, παρὰ τῶν ὅποιων διδαχθεὶς ἐξηκριβωμένως τὴν Εβραϊκὴν διάλεκτον, ἐξέδωκε μίαν νέαν μετάφρασιν μὲν λογισμὸν διερραμμένον, ὑπερον ἀπὸ τὴν Ελληνικὴν μετάφρασιν τῶν οἱβ. τῆς παλαιᾶς Γραφῆς, κατὰ τὸν Επιφάνιον, καὶ Φιλάρειον, καὶ ἐπειδὴ ἦν ξεχωρισμένος ἀπὸ τὰς Χριστιανὰς, ποιῶν ἥπτα τὰ περὶ Χριστού μερικά κακά, φερόμενος διέρρεψε.

§. 7. Εἰς αὐτές τὰς χρονίες ἐξῆγεν ἔτι καὶ ὁ Σαμωσατεὺς Λακιανὸς ὁ ἐπικληθεὶς βλάσφημος, δύστημος, καὶ ἄθεος, ὅσις τὸ πρῶτον δημητρός ἦν εἰς τὴν Αὐτοκρατείαν τῆς Συρίας, ἀτυχίσας δὲ εἰς αὐτὸν τὸ εἶδος, ἐπέβρεψεν εἰς τὸ λογογράφειν, καὶ συνέγραψεν ἀπεισα· λέγεται δὲ πῶς ἀπέβρεψε καταφαγωμένος ἀπὸ σκύλων, ἐπειδὴ ἐλύκτησε κατὰ τῆς ἀληθείας· διότι γράφει εἰς τὰς διαλόγους τις, πῶς τὰ περὶ Θείων ἐιρημένα εἶναι γελοῖ, καὶ εἰς τὸν βίον τοῦ Περεγρίνου, εγγίζει τὸν Χριστιανισμὸν καὶ τὴν βλάσφημον αὐτῷ γλωτταν κινεῖ ὁ παμπίλος κατὰ τὴν Χριστὸν, ἀναγκολοπισμένον σοφιζὴν καλῶν ἀυτὸν, διατέθτο ἐδωκεν ἀρκετὴν τιμωρίαν εἰς τὸν παρόντα αἰώνα, εἰς δὲ τὸν μέλλοντα κληρονόμος τῆς αἰώνιας πυρὸς γενήσεται μετὰ τὸν Σατανᾶ (β).

ΚΕΦΑ-

(α) Εὐκλησ. Ιεροφ. βιβλ. δ. κεφ. 5.

(β) Α' δίκιος ἐγκαλεῖται ὁ Λακιανὸς ὡς ἄθεος, καὶ Χριστιανομάχος· διότε πρώτος ὁ διάλογος τῆς Περεγρίνης δὲν εἶναι σύνθετα Λακιανὸς Σαμωσατεώς, ἀλλὰ ἐτέξει τοὺς ἀρχαιοτέρες ὅπερ ἤκουσεν ἵστως τὸν Παύλον ἀηρύντοντα. Οὐ Λακιανὸς Σαμωσατεὺς ἐγένετο ἐπὶ τῆς Βασιλείας τῆς Τερειανῆς, καὶ ἐτελέστησεν ἐπὶ τῆς Βασιλείας τῆς Μακαριελλίς, μάλιστα τέτοιος ὁ ὑσερος Αὐτοκράτωρ, ἀκάστως τὴν θαυμαστὴν φήμην τῆς Λακιανῆς, τὸν κατέσγειν Επικάτην Αἰγύπτιον· πῶς λοιπὸν ἐδύνετο νὰ ἀκόστη λόγον τῆς Παύλου, καὶ νὰ περιγραφῇ ἀντὸν τὸν Αἴγυπτον; Περὶ πλέον, δὲν ἀρκεῖ μίνιον νὰ ἀρνηται τις τῆς μορφὴν πλάνην τῆς Ελληνικῆς πολυδιδείας, διὰ νὰ εἶναι, ἀξιος τῆς ἐπωνυμίας τῆς ἀθέεος. Οὐσιοὶ πάλιοι, θεμελιώμενοι: εἰς τὸν ῥηθέντα διάλογον, εἰπον πῶς ἦτον Χρισιανὸς, ἡκατηνήθεισαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Περὶ Σαντορίνων, Βασιλείδων, καὶ Καρποκράτες τῶν Αἰγετινῶν,
καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἀναφανέντων Γυωσικῶν.

§. 1.

Εἰς αὐτὸς τὰς χρόνους αἱ εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην Εὐκλήσιαι, ὡς λαμπρότατοι φωσῆρες λάμπωσαι, καὶ ἡ εἰς Χριστὸν πίσις ἀκμάζεσσα εἰς ἄπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος, ὁ μισθίαλος δαίμων, ὁ ἐχθρὸς τῆς ἀληθείας, καὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας πολέμιος, σφέφων πολλὰς μηχανὰς κατὰ τῆς Εὐκλησίας τόσον μὲ τὰς ἐξωθεν διωγμὰς καθαπλίζετο κατ’ αὐτῆς, καὶ μὲ πονηρὰς καὶ μάγες ἀνθρώπων, ὅσον καὶ τινὰ ὀλέθρια ὄργανα ψυχῶν μεταχειρίζομενος, μὲ ἄλλας μεθοδίας ἐπεβάλενεν· ὅπερ εἰς τὸν τῆς Εὐκλησίας ἀγρὸν, ὡς ἀνοσιώτατα ζιζάνια, καὶ ιοβόλαι θυρία, ἥγειρεν τὰς αἰρεσιάρχας, Σαντωρίνον τὸν Αὐτιοχέα, Βασιλείδην τὸν Αλεξανδρέα, Καρποκράτην καὶ τὰς ἐξ αὐτῶν ἀναφανέντας Γυωσικάς, ὡς λέγει Κλήμης ὁ Στρωματεὺς.

§. 2. Σατορεῦνος ὁ Αὐτιοχέας, ὃν ὁ Επιφάνιος (α), καὶ Θεοδώρητος (β) Σαντορίνοις καλεῖσθιν, ἐκ τῆς τοῦ Μενάνδρου σχολῆς φανεῖς, ἔλεγεν ὅτι εἴησι πατὴρ ἄγνωστος, καὶ ἀφανέρωτος, ὃς ἐδημιύργησε τὰς Αὐγγέλας, καὶ τὰς ἄλλας δυνάμεις, ἐξ ὧν ἐπτὰ τινὲς Αὐγγελοι ἐπόιησαν βρῆ μόνον τὸν κόσμον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀνθρώπου μὴ γινώσκοντος τοῦ πατὸς ἐπλατανὰ κατὰ τὴν φωτεινὴν μορφὴν, ὅπῃ εἰς αὐτὸς ἀνωθεν ἐπεφάνη, τὴν ὅποιαν μὴ δυνάμενοι νὰ πιάσωστιν ἐπειδὴ ὅπισθερόμησεν εὐθὺς, ἡθέλησαν νὰ τὴν μιμηθῶσι, καὶ εἰπον ἀγαμεταξύ τας τὸ, ποιῶσμεν ἀνθρώπου κατ’ εἰκόνα ἡμετέραν, καὶ καθ’ δρόιωσιν, καὶ ἀκολούθως ἐπλασαν αὐτόν. Οὐ δὲ ἀνθρώποις ἀφ’ εἰπλάσθη, μὴ δυνάμενος νὰ ἀνορθωθῇ διὰ τὸ χαῦνον αὐτῷ, καὶ ἀδυνατίαν, ἀλλὰ ὡς σκώληξ ἐρπόμενος καὶ συρόμενος, ἢ θεία δύναμις ἀνωθεν παρακύψασα ἐνστραχυίσθι τὴν ίδιαν αὐτῆς εἰκόνα, καὶ ἔτεν, ἐπεμφύτεις σωματιδίᾳ ἐξ αὐτῆς, καὶ σωματασα τὸν ἀτελῆ ἀνθρώπου ἐτελεσθρύγησεν· αὐτὸς μὲν δὲ σωματιδίῳ μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ ἀνθρώπου ἀνατρέχει πάλιν εἰς τὸ δρόγενες, ἵτοι πρὸς τὴν δύναμιν ἐκείνην ἐξ ἡς ἀπεξάλη, τὸ δὲ σῶμα εἰς τὰς αὐτὰς ἀρχὰς ἐξ ὧν συντίθεται διαλύσμενον, ὃδέ ποτε ἀνασάνεται.

§. 3. Οὐ αὐτὸς Σατορεῦνος πρῶτος εἶπεν πῶς δύο ἀνθρώποι ἐξ ἀρχῆς ἐπλασθῆσαν ἀπὸ τὰς Αὐγγέλας ὃ εἰς ἀγαθὸς, καὶ ὃ ἐτερος πονηρὸς, ἐξ ὧν δύο

Σαντορεῦνος
Αἰγετινός.

Αἰρεσις αὐτῆς.

(α) Αἰγέσ. καὶ.
(β) Αἰρετ. πακομιδ. λόγῳ α.

δύο γενεαὶ ἀνθρώπων ἔγινον εἰς τὸν κόσμον, ἡγαθῶν, καὶ πονηρῶν· οἱ δὲ δαιμονες βοηθῶντες τοῖς πονηροῖς καὶ συναγωνίζομενοι εἰς τὴν κακίαν μὲν ἀντέσ, ἥλθεν ἐπ' ἐσχάτων τῶν ὑμερῶν δὲ Σωτῆρα γὰρ βοηθήτη μὲν τοῖς ἀγαθοῖς, καὶ νὰ ἀφενίσῃ τὰς πονηρὰς, καὶ τὰς δαίμονας. Οὐ δὲ Σωτῆρα καὶ Κύριος (ἔλεγε πῶς εἶναι) ἀκατάληπτος, ἀγέννητος, ἀσώματος, καὶ ἀνείδεος, καὶ φαντασιῶδες μόνον νὰ ἐφάνη τοῖς ἀνθρώποις, τῇ δὲ ἀληθείᾳ νὰ μὴν ἦτον. Πρὸς τέτοις ἐτεραπεύετο πῶς δὲ Θεὸς τῶν Γεδαιῶν, νὰ εἴναι εἰς τῶν Αγγέλων, τὸν δόποιον δέλων δὲ Πατῆρα τοῦ Χριστοῦ (ἀληγοροῦν δὲ μωρὸς, δότι ἀγωτέρω ἀγέννητου ἐκάλεσε τὸν Σωτῆρα) δικῆς μὲ τὰς ἄλλας Αγγέλων, ἐπειδής με τὴν γνώμην τῶν δυνάμεων τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν Κόσμον, διὰ ἀφανισμὸν τοῦ Θεοῦ τῶν Γεδαιῶν ὡς εἴρηται, καὶ νὰ τώσῃ τὰς εἰς αὐτὸν πιεύοντας. Τὸν γάμον, πρώτος αὐτὸς ἐκάλεσε διδασκαλίαν τῆς Σατανᾶς, καὶ τὸ γεννῆν δόμοις τῆς Σατανᾶς, διατέτο καὶ οἱ πλείονες αὐτῶν ἀπέχεσσιν ἀπὸ ἔμψυχα διὰ νὰ σύρωσι πρὸς αὐτὸς μερικὰς ἀνθρώπως μὲ τὴν προσποίητιν, καὶ πεπλασμένην πολιτείαν τοις. Καὶ τέλος ἐφρυάζει πῶς αἱ Προφῆται, ἄλλαι μὲν ἐλαχίστην ἀπὸ τὰς κοσμοποιίας Αγγέλων, ἄλλαι δὲ ἀπὸ τὸν Σατανᾶν, τὸν δὲ Σατανᾶν ἐλεγε πῶς εἴναι Αγγέλος, καὶ πῶς ἐναντιεῖται, καὶ ἀντιμέχεται τὸν Θεὸν τῶν Γεδαιῶν, καὶ τὰς κοσμοποιίας Αγγέλων· ἀνάγνωσι τὸν Εἰρηναῖον (α'), τὸν Τερτυλίαν (β'), τὸν Επιφάνιον (γ'), τὸν Θεοδώρητον (δ'), τὸν Αγγελινον (ε'), καὶ τὸν Φιλάδερφον (ζ'), ὃ τῆς φλυαρίας καὶ περάστεως ἀντῶν, ἦν ἡ γῆ βαζάζειν ἢ δύναται. Λέγεται πῶς αὐτὸς δὲ Σαντορίνιος δὲ θεομίστος ἐσύνησε σχολεῖον, καὶ διέσπειρε τὴν αἰρεσίν τε εἰς τὴν Συρίαν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Εὐστέβιος (η), τῷ δόποις οἱ μαθηταὶ Σαντορινιανοὶ καὶ Σαντορινιλιανοὶ ἐκαλύπτονται· ἐγραψε κατὰ τῆς Σαντορινίας δὲ Επιφάνιος, ἀρκετὰ ἀνατρέπων τὴν αὐτὴν αἵρεσιν.

§. 4. Σύγχρονος δὲ τῷ Σαντορινῷ ἦν, καὶ δὲ Βασιλεῖδης ὁ Αλέξανδρεὺς, δὲ τὰς φαντασιώδεις μυθοποιίας τῆς Σαντορινίας ὡς ἀτίδανας νομίσας, ἔρχεται νὰ πλάττῃ τὴν ληρώδην αὐτὴν αἵρεσιν, εἰς περιστότερον ὅγκον μεγαλύνων τὰ μυθολογήματα, διότι εἰπε πῶς τὸ ἀγέννητον ἐν ἐσὶ, δὲ πατὴρ πάντων, ἐξ ἡ προβλήμη ὁ νεῖς, ἀπὸ δὲ τὸν νεῖν ὁ λόγος, ἀπὸ τὸν λόγον ἡ φρόνησις, καὶ ἀπὸ τὴν φρόνησιν ἡ δύναμις, καὶ ἡ σοφία, ἀπὸ δὲ τὴν δύναμιν, καὶ σοφίαν, ἡ ἀρχαὶ καὶ ἐξετίαι, οἱ Αγγέλοι καὶ Αρχάγγελοι· ἐξ αὐτῶν δὲ τῶν δυνάμεων, καὶ τῶν Αγγέλων, ἔγινεν δὲ ἀνώτατος βραντός, καὶ ἀπὸ τὴν ἀπόρροιαν ἐκείνων εγεννήθηται ἄλλος Αγγέλος, οἵτινες ἐπέδισαν τὸν δεύτερον βραντόν, ὅμοιον τῷ πρώτῳ, καὶ ἄλλος Αγγέλος, ἀπὸ τὴν ἀπόρροικην αὐτῶν· αὐτοὶ δὲ ὅπε προήχθησαν ἀπὸ αὐτὸς τὰς Αγγέλους, τοῖς πάλιν βραντοῖς τοῖς πρωτέοις ὅμοιοιν ἐκατατένασταν, καὶ ἀτὰς ἀκολάθως ἄλ-

(α) Κατὰ Αἰρεσ. βιβλ. ἀ. κεφ. ι. (β) Περὶ προσηγραμ. κατὰ Σαταν. (γ) Αἰρεσ. καγ'. (δ) Αἰρετ. κακομιθ. λογω Α'. (ε) Περὶ Αἰρεσ. κεφ. ψ. (ζ) Περὶ Αἰρεσ. μεθ. ψ'. (η) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. δ. κεφ. ζ. (θ) Αἰρεσ. καγ'.

άλλον καὶ ἄλλον βρανῶν, καὶ ἄλλας Αὐγγέλως ἀπὸ τὴν ἀπόρροιαν ἀντῶν, ὅπερ
ἐδημιύργησαν ἡώς εἰς τὸν ἐσχάτου τόπου βρανῶν τὸν καθ' ἡμᾶς, ὃς ἐξὶν ὁ
τρικροσιοῦς ἐξηροῦς πέμπτος τῆς δημιαργίας τῶν βρανῶν, καὶ τῆς ἐκ τῶν
Αὐγγέλων γενομένης ἀπόρροιας, ὅπερ εἰς τόσας ἡμέρας ἔχει ὁ χρόνος, ὅσοι
εἶναι δηλαδὴ οἱ βρανοί. Οἱ δὲ Αὐγγέλοι ὅπερ κατοικήστι τὸν ἐσχάτου βρα-
νῶν ὅπερ βλέπομεν, ἐδημιύργησαν ἀντὸν τὸν ὑπὸ Σελήνην κόσμον, καὶ διε-
μορφάσαν μεταξὺ ἀντῶν τὴν δεσποτείαν τῆς γῆς. εἴς δὲ ἀντῶν ὅπερ ἐξ-
σιάζει τὰς ἄλλας, εἴχε τὴν ἐπιστάσιαν, καὶ κυβέρνησιν τῶν Γεδαίων. ἀντὸν
δὲ τὸν ἀρχοντα τῶν Γεδαίων ὅπερ ἡγέλησε νὰ ὑποτάξῃ ὅλα τὰ ἔθνη, οἱ
λοιποὶ Αὐγγέλοι ἐναντιώθησαν, ἐγείροντες κατὰ τῶν Γεδαίων τὰ λοιπὰ
ἔθνη. Οἱ δὲ ἀγέννητος πατὴρ βλέπων ἀντὰ, καὶ λυπηθεὶς τὰς Γεδαίας
ἐπεμψε τὸν πρωτόγονον ἀντεῖ γεννητον, τὸν ὄποιον καὶ Χριστὸν ὠνόμασε διὰ νὰ
σώσῃ τὰς προαιρεμένες πιτεύσται εἰς ἀντὸν, καὶ νὰ τὰς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν
δύναμιν, καὶ ἐξεσίαν τῶν κοσμοποιῶν Αὐγγέλων.

§. 5. Τὸν δὲ Χριστὸν, ἐλεγε πῶς νὰ μὴν ἔγινεν ἀνθρώπος, γάτε νὰ ἔλα-
βε σάρκα ἀνθρώπινην, ἀλλὰ κατὰ φαντασίαν ἐν εἶδει ἀνθρώπῳ, καὶ πῶς
ἐπάησε σημεῖα, καὶ πῶς ἀντὸς δὲν ἔπαθε καὶ ἐσαυρώθη, ἀλλ᾽ ὁ Σίμων ὁ
Κυρηναῖος λαβὼν τὴν μορφὴν τῆς Χριστῆς ὑπέμεινε τὸ πάθος, νομισθεὶς ὡς Χρι-
στός, διὰ λαβὼν τὴν μορφὴν τῆς Σίμωνος, ἐπεκε μακρόδεν καὶ ἐγελάστε τὴν
ἀπόνοιαν τῶν Γεδαίων, καὶ ὑπερογείσης εἰς τὸν ἀποσείλαντα πατέρα
ἀντεῖ.

§. 6. Εἰλεγε δὲ πῶς πρέπει νὰ πιτεύστιν, γάτη εἰς τὸν ἐσαυρωμένον,
ἄλλα εἰς ἐκεῖνον ὅπερ ἐφάνη πῶς ἐσαυρώθη, διότι γάτω δύνανται οἱ ἀνθρώποι
νὰ φύγωσι τὴν δυνατείαν τῶν κοσμοποιῶν Αὐγγέλων, καὶ αἱ Φυχαὶ τῶν
μόνων νὰ σωθῶσι. (διότι τῆς σαρκὸς τῆς Αὐγγέλων, καὶ ἀντὸς ὁ δυσεβῆς ἥρ-
ντη) οἱ δὲ πιτεύοντες εἰς τὸν εσαυρωμένον, νὰ εἶναι ἔτι δεῖλοι, καὶ νὰ ὑπό-
κενται εἰς τὴν ἐξεσίαν τῶν ῥητένων Αὐγγέλων. τὰς προφητείας, καὶ ἀν-
τὸς ἐλεγε, πῶς παρὰ τῶν Αὐγγέλων ἔγινον, ὁ δὲ νόμος κατ' ἀντὸν ἐδια-
τάχθη ἀπὸ τὸν ἀρχοντα τῶν Γεδαίων, ὃς ἐξήγαγε τὰς Γεδαίας ἀπὸ τὸν
Αὐγγυπτον. Παρέγγειλε δὲ ὁ μάγος (α), νὰ τρώγωσιν ἀνυποζόλως ἀπὸ
τὰ εἰδωλόδυτα, καὶ νὰ ποιῶσιν ἀδιακρίτως πάντα τὰ ἀπηγορευμένα, ἐδί-
δαξε τὰς ὄπαδες ἀντεῖ, πᾶν εἶδος κακομιχανίας καὶ ἀσελγείας, καὶ πολυμιξίαν
τινὰ, ὑποδέσεως κακῆς ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν. ὅπερ εὑμεταχειρίζετο ἐπωδάς
τινας, γούτειας, καὶ μαγγανείας, ἐπλαττεν εἰκόνας τε καὶ χαζακτῆρας, καὶ
Αὐγγέλων ὄνόματα, με τὰ δόποια ἐσήμαινεν, τίνες ἀντῶν τὸν πρῶτον βρα-
νῶν ἔχεσι, τίνες τὸν δεύτερον, καὶ τίνες τὰς λοιπὰς κατὰ τάξιν ἐπιστεύσιν.
ὁ δὲ Σινώσκων ἀντὰ, καὶ ὅλες τὰς Αὐγγέλως ἐπιτάχμενος, πῶς νὰ ἐγγαρώ-
θῃ ἀπὸ τὰς δαιμονας εἶναι ἀδύνατον ἐλεγε, ἐπειδὴ ἔγινε ἀφαντος τοῖς πᾶ-

σι.

(α) Δικαῖος Μάγος ὁ Συγγραφεὺς καλεῖται ἀντὸν, διότι τόσον ὁ Βασιλεὺς, σύνο
Σατορεύοντο εἰς τὴν μαγείαν.

τι· ἐκαταφρόνει τὸν ἀγῶνα ὁ πᾶς ἐγίνετο εἰς τὰ μηρτυρικὰ παλάίσματα, τὴν ἄρνητιν τῆς πίσεως τῇ ἐκ τῇ προχείρᾳ ὠμολόγει, τὰ δὲ ἀνόσια μηδέποτε μὲ σιωπὴν ἐκάλυπτεν. Εὐλεγεν γάρ ὁ πλάνος τοῖς ἑαυτῷ μαθηταῖς, ὅτι πρέπει οἱ ἄνθρωποι νὰ ὀμολογῶσι τὴν ἀληθείαν, ἵμεις δὲ μόνον ἄνθρωποι ἔμενα, οἱ δὲ λοιποὶ χοίροι, καὶ κύνες· μὴ βάλητε λοιπὸν τὰς μαργαρίτας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μηδὲ δότε τὰ ἄγια τοῖς κυστὶ κτιδιότι ἀυτά, ἐλεγεν εἶναι ἄρρητα, καὶ δεν είναι τοῖς πᾶσι χωριτά, καὶ γνωστὰ, ἀλλ’ ἀπὸ χιλίων εἰς ἐνα. Προσέτι τὰς δέσεις τῶν ἀσέρων περιέργως ἐπαρατήρει, καὶ τελευταῖον τὸν ἄκρον ἀυτῶν Θεόν, Αὐτοκατάξεις ἐκάλει, διότι ἀπὸ ἀυτὸν τὸ σύνομα ἐψηφίζετο ἀριθμὸς τέξε. (α) ὅσις παραπομνεῖ τὴν παρὰ ἀντοῖς μυδοποιίαν τῶν τέξε. ὀριστῶν· τὸν δὲ Σωτῆρα καὶ Κύριον, Καυλακάσιαν ὄνομαζεν, εἰχε καὶ προφήτας ὁ Βασιλείδης Βαρκαββᾶν, καὶ Βαρκώφ καὶ ἄλλοι δομοίς βαρβάρας (β).

§. 8. Διέσπειρε δὲ τὴν ἀυτὴν κακόβελον φρεγοβλαβίαν, καὶ τὴν παμίαρον αἰσχυνοργὸν ἀρεστὸν εἰς τὸν Αἰγυπτον τὸ περισσότερον, περὶ τὸ ὄποις λέγει ὁ Γεράνυμος (γ) πῶς κατέσρεψε τὸν βίον τε εἰς τὰς χρονίας τῆς Αἰδριανῆς, καθ’ ὃν καιρὸν ὁ Βαρχωχαεβᾶς, ὁ ἀρχιηγὸς τῆς Γεδαικῆς ἀποστασίας ἐθανάτωσε πολλὰς Χριστιανὰς μὲ σκληρὰ βάσανα. Ος δὲ ὑδὸς τῆς Βασιλείδης ὁ Ἰσίδωρος, καθὼς λέγει ὁ Θεοδώριτος (δ), μὲ τινὰ ἐπιδίκην ἐκράτυε τὴν μυδολογίαν τῆς πατρὸς τε (ε). Κατὰ τὴν Βασιλείδης, καὶ τῶν ἀυτῶν ὁ παδῶν ἔγραψαν Αὐγείππας, ὁ καὶ Κάσωρ τεπίκλην, τὸν ὄποιον επαινεῖ ὁ Εὐσέβιος (Ζ), Εἰρηναῖος, Κλήμης ὁ Αὐλεξανδρεὺς, ὁ Ωριγένης, ὁ Επιφάνιος, καὶ ἄλλοι ὑπέρμαχοι τῆς ἀληθείας· οἱ δὲ ὁπαδοὶ τῆς Βασιλείδης Βασιλιδιανοὶ ὄνομάθησαν.

§. 9. Πάντας ἀυτὰς τὰς ἥρθεντας αἰρετικὰς, ὑπερέβη εἰς τὴν βλασφημίαν Καρποκράτης ὁ Αὐλεξανδρεὺς, ὁ καὶ Καρποκρᾶς λεγόμενος, ὅσις δομοίς μὲ τὰς ἀνωτέρω αἰρετικὰς ἐδίδαξε, πῶς ή κτίσις, ἵτοι ὁ κόσμος ἐπλάσθη ἀπὸ τὰς Αὐγγέλιας· ὁ δὲ Γηστῆς πῶς ἐγεννήθη ἐκ τῆς Μαρίας, καὶ Γωτήφ, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, καὶ πῶς διέλαμψεν ἐν ἀρετῇ, καὶ εἰχε μίαν καθηράν ψυχὴν, καὶ ἐνδυμάτῳ τὴν μετὰ τῆς ἀγενήτω διαγώνην, καὶ ἄλλα ὅπερα οὐδεν

Γριθωρος
ὑδὸς Βασι-
λείδης.

Καρποκρά-
της αἰκετι-
κός.

Αἰρεσις ἀν-
τῆς.

(α)	Κατὰ τὰ γράμματα τῆς λέξεως ὡς ἀριθμοὶ λαμβανόμενα τέξε. δηλῶσι διό-
τι	α — 1
	β — 2
	γ — 100
	δ — 1
	ε — 200
	Ϛ — 1
	Ϟ — 60
	τέξε — 365.
(β)	Οὗτος ὁ Βασιλείδης ἐπλαττε πολλὰς Προφήτας, μάλιστα τὰς ἥρθεντας δύο Βαρκαββᾶν καὶ Βαρκώφ. συνέγραψε καὶ ἐνα Εὐαγγέλιον, καὶ ἐκατὸν εἴκοσι τέσσαρα βιβλία ὑπομνημάτων, τὰς ἀντεπομνημάτων, τὰς ἕναγγελίες, καὶ ἀντά ἐπεριέχον τὴν οἰδασκαλίαν τε.
(γ)	Εν τῷ καταλ. τῶν συγγραφ. κεφ. η.
(δ)	Αἰκετ. κακομυθ. λόγ. Α.
(ε)	Εὐγέραψε καὶ ἀντὸς διάφορα βιβλία διὰ νὰ γερεάσῃ τὴν μυθολογίαν τῆς πατρὸς τε. Καὶ ὁ Κλήμης ὁ Αὐλεξανδρεὺς ἀναφέται κομματα τινά.
(ζ)	Εὐκληπτ. Γεορ. βιβλ. δ. κεφ. ζ.

εῖδεν ἡ Φυχὴ τας εἰς αὐτὸν τὸν ἀγένητον. Προσέλι δὲ, πῶς ὅσοι εἶχον ὅμοιαν Φυχὴν μὲν ἐκείνην τῇ Γῆτᾳ, ἥσαν ὅμοιοι μὲν αὐτον, ὅσοι δὲ εἶχον καθαρωτέραν Φυχὴν, ἥσαν καθλιώλεροι ἀπὸ ἀντόν. Εἰς τὰς γουτείας, καὶ μαγγανείας, καὶ τὰς ἐπικλήσεις τῶν δαιμόνων ὅπερ ἐμεταχειρίζετο ποιῶν τὴν ἀκολασίαν νόμον, ἔλεγε πῶς εἴναι συγχωρημένον πᾶν εἶδος ἀσελγειῶν, καὶ ὃχι μόνον πρέπον τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ, καὶ ἀναγκαῖς πρέπει νὰ γίνωνται ως μία ὅτα ἡ ὁδὸς, ἡ φέρεσσα τὸν ποιεῖσθαι, διότι, ἐνόμιζεν ὁ ἀνύστιος, πῶς τὰ κακά, καὶ καλὰ ἀπὸ μόνην τὴν ὑπόλιψιν τῶν ἀνθρώπων νὰ διακρίνωνται, καὶ ὃχι ἀπὸ τὴν ἀληθῆ δόξαν. Εγερατεύετο πῶς ὁ διάβολος ἐπρόσφερε τὰς Φυχὰς εἰς τὸν κοσμοποιὸν Αὐγγελὸν, καὶ ἐκείνος πάλιν νὰ τὰς δίδῃ εἰς ἑτερον Αὐγγελὸν ὑπηρέτην τῷ, διὰ νὰ τὰς θέσῃ εἰς τὰ σώματα, ὡς νὰ πράξωσι πᾶν εἶδος ἀσελγειῶν. Οσαὶ δὲ εἰς τὴν πρώτην εἰσόδον εἰς τὸ σῶμα, ἐπραττον πᾶν αἰσχρὸν ἔργον νὰ μὴν ἐχρειάζοντο ἄλλο πέμψιμον, ἀτε ἄλλο σῶμα. ὅσαι δὲ ἐπραττον ὀλίγα πτάσματα εἰς ταύτην τὴν ζωὴν, ἀνάγκη ἡτον νὰ πέμπωνται δις καὶ τρὶς, καὶ πολλάκις ἀπὸ ἐν σῶμα νὰ μετεβαλνωσιν εἰς ἑτερον, ως ἀπὸ μίαν φυλακὴν εἰς ἄλλην, εως νὰ τελειώσωσι πάντα τὰ εἰδή τῆς κακίας, διότι τότε λυτρώμεναι ἀπὸ τὴν δύναμιν τῶν Αὐγγέλων ἐπρεπε νὰ ἀπετάξωσι πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ νὰ σωθῶσι. Πρὸς βεβαίωσιν τῶν τοιότων φλυαριῶν, ἀντὸς ὁ πλάνος δικηρέφων τὸ ῥυτόν τῇ Ματθαίν κεφ. ἑ. 25. ἀντὶ ἀντιδίκων, ἔλεγε τὸν διάβολον, ἀντὶ Κριτῶν, τὸν κοσμοποιὸν ἄρχοντα, ἀντὶ φυλακῆς τὸ σῶμα, καὶ ἀντὶ ἀποδάσεως τῷ ἐσχάτῳ κοδράτῳ, τὴν ἀποκλήρωσιν πασῶν τῶν ἀθεμίτων, καὶ αἰσχροτάτων πράξεων. Αὐνάγνωσι τὸν Εἰρηναῖον (α), τὸν Τερτυλιανὸν (β), τὸν Εὐσέβιον (γ), τὸν Επιφάνιον (δ), τὸν Θεοδώριτον (ε), καὶ τὸν Αὐγγελον (ζ).

§. 10. Οἱ μαδιταὶ ἀντεῖ, ἐξ ὧν οἱ ἐγκριτῶτεροι ἥσαν Επιφάνιος (η), ὁ θίστης τη, καὶ ὁ διδάσκαλός των Πρόδικος (θ), Καρποκρατιανὸς, καὶ Καρπο-

Β Β 2

κρα-

(α) Κατὰ Αἰρ. βιβλ. ἀ. κεφ. κς'. (β) Περὶ Προγραμμ. (γ) Εὐκλησ. Ι' 50ρ. βιβλ. δ. κεφ. ζ. (δ) Αἰρέσ. κς'. (ε) Αἰρετ. κακομαθ. λόγ. β'. (ζ) Περὶ Αἰρέσ. κεφ. ζ.

(η) Οὗτος δὲ Επιφάνιος ὃχι μόνον τὴν τῆς πατρὸς ἀκρεσιν ἐδιδασκεν, ἀλλὰ ἐπρόσθετον ἐπὶ εἰς ἔνα βιβλίον περὶ δικαιοσύνης, πῶς ἡ δικαιοσύνη εἴναι κοινότης ἴστοριος· προσέτι ἐδιῆχυριζετο κατὰ τὴν δεκαλόγην τῇ Μωϋσέως, μάλιστα τῶν δύο ἐχάτων ἐντολῶν περὶ ἐπιθυμιῶν, ἐπολέμει ἔτι καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ἀγκαλά, καὶ ἐκαυχᾶται ὑπαδὸς τῆς Εὐαγγελίας.

(θ) Ο Πρόδικος ἔλεγε πῶς διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὶς τὸν θάνατον, ἐδύνετο νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν. Αὐτεπτὸ τὴν λατρείαν πρὸς τὸν ἀρχατον Θεὸν, καὶ ἐλάτερε τὰ τέσσαρα σοιχεῖα, τὸν Ηλίον, καὶ τὴν Σελήνην. Απηγόρευεν ως δεισιδαιμονια τὴν πρὸς Θεὸν προσευχὴν, καὶ σεκόμενος σεθιος, καὶ γυμνός, ἐπροσένυχετο πρὸς τὰ σοιχεῖα, καὶ Πλάκητας καὶ ἐγκριτικής πρὸς τὰ πλάσματα. Κατὰ τὸν Θεοδώρητον, ἀντὸς καὶ ἀρχηγὸς τῆς τῶν Αἴδαμητῶν ἀικέσσως, ἀν καὶ ἄλλοι ἄλλως λέγοσιν, σίτινες ως λέγει ο Επιφάνιος

Α' δαμίται
καὶ Γνωστικοί.

καράτιοι ἐλέγοντο, οἵπινες διὰ τὴν αἰσχρότητα τῆς πολιτείας τῶν, καὶ τὰς τρόπους τὰς ἀνοσίες, καὶ ἀπατίσις μὴ δυνάμενοι γὰρ ἀξιωθῶσιν οἱ ἄδοξοι μὲ ἄλλου τρόπου ὄνομα ἔνδοξον, ἀγνώσως ἐνόμισαν οἱ ἀφρονες νὰ δοξάσωσι τὸν ἑαυτόν· ταῖς, μὲ τὸ ὄνομα τῶν Α' δαμίτων, καὶ Γνωστικῶν (α) λαβόντες τάχα τοιτού ὄνομα, ἀπὸ τὴν πολλήν της ἐπιζήμιαν, τὴν δύσκοιαν ἐλεγού πῶς μόνοι ἀυτοὶ ἀπόκλισαν. Ήσαν δὲ ἀυτοὶ ἀνθρώποι (ἄν πρέπει τις νὰ τὰς ὄνομάτην ἀνθρώπων, καὶ ὥχι χοίρων, καὶ τράγων) πολὺ ἀναπιώτατοι, καὶ ὅπερ παρόμοιοι ποτὲ δὲν ἐφάνησαν. Τὰ δὲ αἰσχρά καὶ παρμίαρα ἀντίων δόγματα, εἴτε νὰ τὰ ἀκάστη, εἴτε νὰ τὰ περιγράψῃ δύναται τις χωρὶς τρόμου, καὶ φόβου· ἐπειδὴ γέμεισιν ἀπὸ αἰσχρορρυγίας, καὶ μικρίστι γλωττίχη, καὶ ἀκοήν. Διότι ὁ Πρόδικος τὴν ἀκολασίαν ἔδετε μεταξὺ τῶν δογμάτων τῆς Καρποκράτεως, καὶ ἐλεγε πῶς αἱ γυναῖκες κοιναὶ εἰσὶ, διὸ ὥχι μόνον εἰς τὰ συμπόσια, καὶ τραπέζια σεβύνονται τὰ ἀναμμένα κησία, οἱ καθ' εἰς ἐσμύγετο μὲ τὴν τυχεῖσαν ἀντῷ γυναικα, ἀλλ' ἐτὶ καὶ ἐσστὴν μυσικὴν τὴν τοιαύτην ἀκολασίαν ἐνόμιζον, ὡς ὁ Θεοδώρητος γράφει, φέρων μάρτυρα τῶν εἰσημένων Κλήμεντα τὸν Α' λεξανδρέαν, περιγράφει δὲ ἀντὰ καὶ ὁ Εὐτιφάνιος μὲ ἀδημονίαν. Εἶχον δὲ καὶ εἰκόνας γραπτὰς καὶ γλυπτάς, μεταξὺ τῶν ὄποιων, καὶ τὴν τε Γηστή,

νιος ἀρέσετ νά. εἰς τές γαές ἀντῶν ἐπροσέυχοντο γυμνοί, καθ' ὄμοιότητα τῆς Α' δάμη, καυχώμενοι πῶς μιμεῖται ὅτι, τὴν ἀθωτηταν καὶ ἀπάθειαν τῆς Α' δάμη, αλλ' ὄμως ἐκαταγνούντο εἰς αἰχρεψεγίας.

(α) Διὰ τές Α' δαμίτων ἦδε τὴν ἀνατέλεαν σημείωσιν, διὰ δὲ τές Γνωστικῶν φάνεται πῶς ὄμιλος, καὶ ὁ Παῦλος, διὸ ὥχι τὸν Καρποκράτην ἐδὲ τές μαθητὰς ἀντὶ εἰχού ἀρχηγούς· διότι ὁ Παῦλος οὐδεὶς τὸν Τιμόθεον εἰς τὴν πρώτην πρὸς ἀντὶον Επικολόνην λέγων ἐν τῷ πρώτῳ Κεφαλαίῳ ἐδιφ. 8. "Μηδὲ προσέχειν μάθοις, καὶ γεννεαλογίας,, ἀπεράνθοις, αἵτινες ἡγήσεις πατέχεσσι μᾶλιον, η οικονομίαν Θεᾶς τὴν ἐν πίσει. η πετοί,, τέκω, ὣς τινὲς ἀρχήσταντες, ἐξελεάπτωσαν εἰς ματαιολογίαν· θέλοντες εἶναι νομοδί,, δάσκαλοι, μηδὲ νοσηντες, μηδὲ ἀ λέγοντες, μηδὲ περὶ τίνων διαβεβαιεῖνται· ἐκ τέτοις φαίνεται πῶς η αἱρεσίς τῶν Γνωστικῶν, εἰς τὸν περῖτον αἰώνα ἀρχῆσσε, καὶ ἐλαβε διὰ ἀρχηγού τὸν Α' λεξανδρέαν, περὶ δὲ μνητῶν ποιεῖται ὁ Παῦλος ἐν τῷ πρὸς Τιμόθ. Α'. κεφ. α. 20. Εὖω ἀπὸ τὰς γράμμας ὅπερ ἀνωτέρῳ ἐπιφέρει ὁ Συγγραφεὺς διὰ τές Γνωστικὲς, ἀντὶοι ἐτὶ εἶχον, καὶ πολλὰς ἄλλας, ἐν πρωτοῖς ἀντοῖ ἐπλαττον γεννεαλογίας αἰώνων, καὶ ἴδιοτέτοιο ἡ πράξεων τῆς Θεότητος· η ἐπειδὴ πλαστοι τοιτού ἀιώνες, διὰ τέτοιο δὲν ἐσυμφάντων μεταξὺ αὐτῶν, εἴτε διὰ τὸ ὄνομα, εἴτε διὰ τὸν ἀριθμὸν, εἴτε διὰ τὴν τάξιν. Πάλες οι Γνωστικοὶ ἀπέδιδον τὴν πλάσιν, καὶ διοικησιν τῆς Κόσμου εἰς τὰς αἰώνας, καὶ ὥχι τῷ Θεῷ. Εὐνόμιον τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, καὶ τὰς Προφητείας, καὶ ὅλες τὰς νόμους, ἔργον τῆς ποιῆτες τῆς Κόσμου, τὸν ὄποτεν ἐδιάφερον ἀπὸ τὸν ἄνω Θεόν, η ἀπὸ τὰς αἰώνας τῆς Οὐρανίας, ὅπερ ἐσύνδεσον τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος. Πρὸς τέλοις ἐπέρστερον μίαν μυσταράν θυσίαν, ἐκοπάνιζον ἔνα νεογενές βερέρος εἰς ἔνα γαδί, καὶ τὸ ἔλεωγμα, καὶ ἄλλας αἰχρεψεγίας ἐκραττον, καὶ τόσον μυσταράν, ὅπερ ὁ Α' γιος Γαγκνός ἀμφιβάλλει ἀν τὰς ἐπιβατον. Α' ὧν η αἱρεσίς ἐκυρίευσεν εἰς πολλεῖς τόπους, ἔως εἰς τὸν τέλαστον αἰώνα ἀλλά δισμεριδην, καὶ ἔγινον τόσα μέλη μιᾶς μητρός, μὲ ὀλιγηνη τινὰ διαφοράν, διότι ἐλέγοντο Εὐτυχεῖται, Βαρεβλεονται, Βορβορίται, Φιβιονίται, Στρατιώται, Ζαχατοι, Κοδδιάνοι, Σωχρατίται, Ράχατοι, Λευτίται, καὶ ἄλλως, πάντες ὄμως ἐθεμελιώντο εἰς βιβλία τὰ αἰκόνυρα ἀσεβέσατα.

Πηγή, ὃπος Πιλάτες ὡς ἀυτοὶ ἔλεγον κατατκευασθεῖσαν, προσέτι καὶ τῶν φιλοσόφων, τῷ Πυθαγόρᾳ, τῷ Πλάτωνι τῷ Αριστοτέλῃ καὶ ἄλλων, τὰς ἐποίεις εἰκόνας ἐξεμένας ἐωροσκύνειν; ὡς οἱ ἐθνικοί. Δεκρίνοντο ἀυτοὶ ἀπὸ τῆς ἀλλαγῆς, ἀπὸ τὴν βεβλαν, ὅπερ ἥ μὲ τὸ καύσιμον, ἥ μὲ τέχνην ξυραφίζ, ἥ μὲ βελόγην ἐσημείωνον εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῷ ὀπτίῳ. Αὐτάγνωσι περὶ τέτοιων τοῦ Βερηναῖου, τοῦ Εὐτιφάνιου, τοῦ Θεοδώρητον, τοῦ Αὐγεστίου, καὶ ἄλλας (α).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ.

Περὶ Αὐτωνίας Πίε, ἦτοι Εὐσεβεῖς τῷ Αὐτοκράτορος, καὶ τῶν γενομένων ἐπ' ἀυτῷ ἐν τῇ Εκκλησίᾳ.

§. I.

Τελευτήσας ὡς εἴρηται ὁ Αὐτοκράτορας τῇ ἡ. τῷ Γελίᾳ, διεδέχθη τὴν Αὐτοκρατορίαν ὁ θετὸς ἀυτῷ δίδος Αὐτωνίος ἐν ἔται ἀπὸ τῆς Χριστῆς Γεννήσεως ἡλ. οὐδέ. ἀνθοωστος κατὰ τὴν μαρτυρίαν Γελίᾳ Καπιταλίᾳ, (β) λαμπρὸς τὸ εἶδος, περιφανὴς τὴν ἐνψυχίαν, ἡμερος τὰ ἡδὺ, ἐυγενής τὴν ὄψιν, περῆς κατὰ τὴν ψυχήν, ἐνφραδὺς, σωμύλος, γλαφυρὸς, σώφρων εἰς πάντα, καὶ μέτριος, ἀπεχόμενος ἀπὸ τὰ ξένα καὶ ἐν βραχυλογίᾳ ἀριστος κατὰ πάντα, ὅπερ παρὰ τῆς Συγκλήτου τερώτου ὅλαβε τὸ ὄνομα Πίος, ἦτοι Εὐσεβής, ὅπερον πατήρ τῆς Πατρόδος. Ὅσιος εἰς τὰς πολέμους, καὶ ἀλλιον ὑπελε νὰ φυλάξῃ σώμας καὶ ἀβλαβεῖς τὰς σρατιώτας, ἐυχαριστόμενος νὰ ἀποκτήσῃ δόξαν, καὶ φύκιν, μὲ τὸ δίκαιον, καὶ ὡχὶ μὲ τὴν πλεονεξίαν, πάρεξ νὰ ἔκτεινῃ τὰ ὅρια τῆς ἡγεμονίας τῷ μὲ τὴν ἀπώλειαν τῶν σρατιωτῶν. Εἶλεγε συχνάκις τὴν γνώμην τῷ Σκιτιώνος, πολλῷ μᾶλλον ἐδέλευ ἔγα τῶν πολιτῶν διασώσαι, ἢ χιλίες ἔχθρος ἀποκτείναι, καὶ ἐπιμελόμενος τὸ δίκαιον, καὶ τὸ ὑπόκοον τῷ, ἐπακινεῖτο ὡχὶ μόνον ἀπὸ τὰς οἰκεῖς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰς ξένας, ὡςε βάρβαροι τινὲς σύνοροι, μίτωντες τὰ ἄρματα ἐπρόσφερχον, εἰς αὐτὸν διὰ νὰ ἀποφασίσῃ, καὶ φέρει κρίσιν εἰς τὰς διαφορὰς ἀντῶν, καὶ πολλὰς ἀναγκαίες πολέμους ἐτελείωσε, πλέον διὰ τῶν πρεσβειῶν, πάρεξ διὰ πολέμου. Διότι ἐνίκησε τὰς Βρετανικὰς, καὶ τὰς Μαυροσίας τόσον ἐβίασε μὲ πιστανὰς λόγυας, ὡςε νὰ γιτήσωσιν ἀπὸ ἀυτὸν τὴν εἰρήνην, προσέτι τὰς Δάκας, καὶ τὰς ἀποσατήσαντας ἐνδαίνες ἐτρόπωσε. Τέλος πάντων κυριευθεῖσις ἀπὸ ἓνα σφρόργου πυρετὸν, ἐτελεύτησεν ἀυτὸς ὁ ἀριστος Αὐτοκράτωρ τῇ ζ.

Ββ 3

Μαρ-

Αὐτωνίος
ὁ Πίος, ἢ
Εὐσεβής
Αὐτοκρά-
τωρ.
Απὸ Χ. Γ.
139.
Χαρακτήρ
ἀυτῆς.

(α) Eἰς τὸν ἀυτὸν τόπον.

(β) Eἰς τὸν βίον τῆς Αὐτωνίας Πίε.

Α' νέησις
τῆς Ε' κκλη-
σίας.Καταδε-
μαι τῆς
Ε' κκλησίας
παρὰ τῶν
Ε' θυικῶν.

Μάρτιος, ζήσας χρόνος οέ. ἡγεμονεύσας μόνον κβ'. ἀφεὶς διαδόχου Μάρκου Αὐτοῦ λιον Α' ντωνίου, καὶ τὸν ἀδελφὸν ἀυτὸν Λέκιον τὸν Οὐντρού, τὰς ὁποίας εἶχεν ιδιοτείην κατὰ τὴν παραγγελίαν τὸ Α' δριανθ.

§. 2. Εἰς ἀυτὸς τὰς χρόνος τάτῳ τῷ Α' υποκράτορας, ἡ Ε' κκλησία τῷ Χριστῷ, ἀνὴρ πρότερον ἐπολεμήδη ἀπὸ τότε διωγμέσ, μὲ τὸν χάριν ἀυτῆς ἐπλατύνθη τότος, ὅπερ Γεώνιος ὁ Μάρτιος διαλάμψας ἐν ἀρετῇ εἰς ἔκεινον τὸν καιρὸν, γράφει ὅτω (α) „, ὃδε ἐν ὅλως εἰς τὸ γένος ἀνθρώπων, εἴτε „ βαρβάρων, εἴτε Ε' θύνων, εἴτε ἀπλῶς ὥτινι ὄνόματι προσαγορευομένων, ἡ ἀμαξοβίων, ἡ ἀνοίκων καλημένων, ἡ ἐν σκηναῖς κτινοτρόφων οἵ „ κέντων, ἐν οἷς μὴ διὰ τὸ ὄνόματος τῷ Σταυρωθέντος Γηστὸς ἐυχαῖ, καὶ Ε' „ χαρισμαὶ τῷ Πατρὶ, καὶ ποιητῇ τῶν ὅλων γίνονται. Ταῦτ' ἀυτὸ μαρτυρεῖς οὐερον καὶ ὁ Εἰρηναῖος (β), καὶ ὁ Τερτυλιανὸς (γ) τῶν ὁποίων τὰς μαρτυρίας ἀδεῖς φρόνιμος θέλει τας ἀρνηθεῖ, διότι εἰς τὰ συγγράμματα ἔκειναν, ἀναγνώσκεται τὰ ἐναντία τῶν τῆς Χριστιανῆς Θρησκείας ἐχθρῶν, ἐδυκάν διλαδή, καὶ Γεδαίων, ἀπὸ τὰ δοτοία οἱ Πατέρες ἀνὴραν σύμφωνα, καὶ πρόδηλα, καὶ τοῖς πᾶσιν ὀμολογύμενα, δὲν ἥθελαν γράψιν προχείρως διὰ τὸ φεῦδος, ἥθελαν ἐπισομίζεσθαι ἐλεγχόμενοι.

§. 3. Τὰ τοιαῦτα οἱ Παγανικοὶ τυφλοὶ κατὰ τὸν ιβν, καὶ ἐχθροὶ τῶν Χριστιανῶν, ὅτε ἔβλεπον, ὅτε ἐμόντην, ἀλλ' ἐπιτάσσασθον νὰ τὰς ἐξαλένθωσι μὲ παντοίες φόνους, καὶ δεντές αἰκισμάς, καὶ ἀν δεν ἐκηρύχθη προσαγγή ἀδεμία κατὰ τῶν Χριστιανῶν παρὰ τῷ Α' ντωνίῳ, ὅμως εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην οἱ Χριστιανοὶ ὑπόφερον μύρια κακὰ ἀπὸ τὰς ἐθνικὰς καθ' ἡμέραν καὶ σκληρῶς ἐφονεύοντο, ὡς πολλοὶ μαρτυροῦσι, μάλλον δὲ Γεώνιος ὁ Μάρτιος ἐν τῇ Απολογίᾳ, εἰς τὸν ὁποίαν δικαιολογεῖται διὰ τὰς ἀνθρωπάτας ἀποφάσεις ὅπερ ἔγινον κατὰ τῶν Χριστιανῶν, γράφει ὅτω πρὸς τὸν Α' υποκράτορα „, ἐφ „ ἡμῶν ὡς ἐλεγχοῦν καὶ τὰ ὄντα λαμβάνετε . . . καὶ τάλιν ἐὰν μέν τις τῶν „ κατηγορούμενων εξαρνος γένεται τῇ φωνῇ, μὴ εἶναι φύσας, ἀφίετε ἀυτὸν κτ. „ ὅθεν πάντων τῶν καταγγελούμενων ὑμῖν τὰς πράξεις κρίνεσθαι αξιόμενη, „ ἵνα ὁ ἐλεγχός εἰς, ὡς ἀδικος κολάζηται, ἀλλὰ μὴ ὡς Χριστιανός. Παρα-
καλεσθεὶς δὲ ὁ ἀυτὸς Βασιλεὺς, καὶ ἀπὸ ἀλλως ἀδελφὸς ὅπερ ἥταν εἰς τὴν Α' σίᾳ, δικλοποιεῖντες μὲ πόσας ὑβρεῖς, καὶ ἀτιμίας πειράζονται οἱ Χριστιανοὶ ἀπὸ τὸ ἐγχώριον πλῆθος, παρακαλεσθεὶς λέγω νὰ ποιῆσῃ ἔλεος εἰς αὐτὸς ὡς λέγει ὁ Ε' υπερβίος, (δ) ἐνσταλαγχίδη, εἴτε διὰ τὴν ἀναφορὰν, καὶ τὴν παρεστίαν τῷ Γεώνιῳ, καὶ τῶν ἀλλων παρακαλέντων, εἴτε διὰ τὰς σειρ-
μάς, καὶ ἀλλα τέρατα ὅπερ ἔγινον εἰς ἔκεινον τὸν καιρὸν, καὶ τρομάξας, συ-
νέσειλε μὲ βασιλικὰν δέσποισμα τὴν ἀσταλαγχίδαν τῶν ἐθνικῶν, καὶ μά-
λιστα τῶν ἐν Α' σίᾳ, ἵνα μὴν ενοχλῶσι τὰς Χριστιανάς. Α' υτὰ δὲ τὸ Θέ-

σπιτ-

(α) Εἰς τὸν διάλογον πατέρα Τεύφωνος. (β) Κατὰ Αἰγασ. βιβλ. ἀ. κεφ. 1. (γ) Α'-
πολογ. κεφ. λξ. πατέρα Γεδαίων κεφ. 3. καὶ ί. (δ) Ε' κκλησ. Γεσ. βιβλ. δ. κεφ. 13.

τωισμα φαίνεται σημειωμένον παρὰ Γεζίω τῷ Μάρτυρι εἰς τὴν Β'. ἀπόλογίαν, καὶ παρὸ Εὐτεβίῳ (α), ὃς λέγει „, ώς συνελόντι φάνκι μηδέννα τῶν „ Χριστιανῶν διὰ τὴν Θρησκείαν κολάζεσθαι, ἀλλὰ καν τις ὑπό τε διὰ ταύτην κατηγοροῦτο, τὸν μὲν κατηγορέμενον ἀπολύεσθαι, τὸν δὲ κατήγορον δίκης ἔνοχον γίνεσθαι. „

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Περὶ τῶν γεγονότων Επισκόπων ἐν ταῖς ἐπισημοτέραις Εκκλησίαις, καὶ τῶν διαλαμψάντων διδασκάλων ἐπὶ τῆς Βασιλείας Αὐτωνίας τῆς Πίσ.

§. 1.

Τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς Αὐτοκρατορίας τῆς Αὐτωνίας, Τελεσφόρος ὁ Ρώμης Επίσκοπος αφ' ἑταῖρος χρόνος ἐνδεκα εἰς τὴν Εκκλησίαν αὐτὴν, μαρτυρηθεὶς ὡς λέγει ὁ Εἰρηναῖος (β), ἔλαβε τὸ μακάριον τέλος, τὸν ὅποιον ἐδιαδέχθη Τύγινος, ὃς τελευτήτας μετὰ χρόνος τεσσάρων (γ) ἐπροχειρίσθη Επίσκοπος ὁ Πίος, ὃς χρόνος δεκαπέντε προσαπεύσας, ἀπέδινε, καὶ ἔλαβε τὴν ἐμισαρίαν ὁ Αὐτίκητος, ἐπὶ τῆς ἀρχιερατείας τῆς δυτοῦ, Πολύκαρπος ὁ Σμύρνης Επίσκοπος ἔτι ζῶν, ἥλθεν εἰς Ρώμην, καὶ ἐδιαδέχθη περὶ τῆς Πάσχα, ὡς ισορρεῖ ὁ Εἰρηναῖος (δ) περὶ τῆς ὁποίας κατωτέρω ἥμητεται, καὶ μὴ συμφωνήσας διὰ ἀυτὸν τὸ προτεθέν ζήτημα, μὲν εἰρήνην ἀνεχώρησεν ὡς λέγει ὁ Βαρώνιος (ε), καὶ ἄλλοι Γεροίκοι.

Ρώμης Ε-
πίσκοποι.

§. 2. Τῆς δὲ Αλεξανδρείας Εκκλησίας μετὰ τὸν Εὑμενῆ τὸν Αρχιερατεύσαντα ἔτη δέκα τρία, αρχιεράτευσεν ὁ Μάρκος, ὃς μετὰ χρόνος δέκα ἀπέδινεν, καὶ ἐπροχειρίσθη ὁ Κελαδίων.

Αλεξα-
δρείας.

§. 3. Διδάσκαλοι δὲ ἐν ἀυτοῖς τοῖς χρόνοις διέλαμψαν πολλοί, ἐξ ὧν οἱ πρόκριτοι εἶναι, Γεζῖνος ὁ Φιλόσοφος καὶ Μάρτυς, Πολύκαρπος, Ηγγήσιτος, Απολινάριος, Μελίτητων, Αθηναγόρας καὶ ἄλλοι.

Γεζῖνος Φι-
λόσοφος
καὶ Μάρτυς.

§. 4. Γεζῖνος ὁ Φιλόσοφος καὶ Μάρτυς, ὑϊός Τιρίτεω τῆς Βάκχης, ἦν ἐκ Νεαπόλεως τῆς ἐν Παλαιίνη, ὃς οι ἐπολιτεύθη μὲν διαφόρες Φιλοσόφες, καὶ κατὰ τὸν βίον, καὶ κατὰ τὰς λόγιες, καὶ πρώτον τὸν Στοϊκὸν, β'. τὸν Περιπατητικὸν.

(α) Εκκλησ. Γεζ. βιβλ. 8. κεφ. 1γ. (β) Κατὰ Αἰρέσ. βιβλ. ηγ. κεφ. ηγ.
(γ) Μετὰ τὸν θάνατον τῆς Τύγινος ἦν τῆς ἐκλογῆς τῆς Πίσ, ἐλειπεῖ διὰ καιρὸν χηρεύσας ἡ τῆς Ρώμης Εκκλησίας. (δ) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον. (ε) Χρονικ. ἔτει Χριστοῦ 198.

πατητικὸν, γέ τὸν Πυδαγορικὸν, καὶ τελευταῖον τὸν Πλατωνικὸν, τὸ ὄποις τὸ δύομα τότε ἦν μέγα καὶ πολὺ, μεταξὺ τῶν φρονίμων. Συναναρθρόμενος δὲ μὲ τὰς Πλατωνικὰς, εἰς ὀλίγουν καιρὸν ἐνόμισε πᾶς ἔγινε σοφος, καὶ ἀπὸ χαυνότητα, ὡς ὁ ἀυτὸς λέγει, ἥπτιζεν ἐνθὺς γὰρ βλέπει τὸν Θεόν, αὐτὸ γάρ εἶναι τὸ τέλος τῆς Πλατωνικῆς Φιλοσοφίας. Οὗτο λοιπὸν διατεῖς τὴν γυνάμιν, καὶ τοιαύτην ὑπόληψιν ἔχων, εἰσῆλθεν εἰς ἓνα χωρίον παραδαλάσσον διὰ ἡσυχίαν, καὶ μετὰ καιρὸν τὸν ἡκολάθησε γέρων τις, ὃχλι ἀξιοκαταφρόνητος τῇ θεωρίᾳ, δεικνύων ἡμέρου, καὶ σεμνὸν ἡδονή, καὶ συνομιλῶν διὰ ποδῶν ἡμέρας μὲ τὸν Γρεζίνον περὶ ἀληθεῖς σοφίας, τέλος τὸ ἔδειξε πᾶς πρέπει νὰ ζητῇ τὴν ἀληθῆ σοφίαν, ὃχλι ἀπὸ τὴν Φιλοσοφίαν, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν Θείαν Γραφὴν, ἀυτὴν δὲ ὀδεῖς δύναται νὰ τὴν νοήσῃ, τὸ ἀπέδειξε, πάρεξ μόνον διὰ προσευχῆς, καὶ δεήσεως, διότι εἶπεν ἀυτῷ ὁ Πρεσβύτης ἐκεῖνος „εὐχεῖ δέ σοι πρὸ πάντων, φωτὸς ἀνοιχθῆναι πύλας, „γάρ σκοπτὰ, ὃδε συνετὰ πᾶσιν ἐσὶν, εἰ μὴ τῷ Θεῷ δῷ συνιέναι, καὶ παρακινῶν τὸν Γρεζίνον νὰ λάβῃ ἀυτὴν τὴν σοφίαν, καὶ μὲ τὰς δύο Χειρούς, καὶ νὰ τὴν ἀγαπήσῃ ἐξ ὅλης τε ψυχῆς, ἀνεχώρησεν ἀπὸ ἀυτοῦ, καὶ πλέον δὲν τὸν εἶδεν. Α' πὸ τότε λοιπὸν ἄναψεν ὡς πῦρ εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῆς, καὶ ἡγάπησε τὰς προφήτας, καὶ τὰς φίλας τε Χριστοῦ, δένει καὶ εἰς μόνας τὰς Θείας Γραφὰς ἐκαταγίνετο. Γενόμενος δὲ ἀυτόπτης τῆς ὑπὲρ ἀνθρώπου τῶν Χριστιανῶν σαφεότητος, ὅπερ ὑπερχαρῶς ὑπὲρ Χριστὸν ὑπέμεινον βασάνες, καὶ αἰκισμὸς καὶ θανάτους, ἀρχισε νὰ διανοῆται, ὅτι ἀδύνατο εἶναι ἀυτὸ τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν νὰ ἔνοισκεται εἰς φιλικούντα, καὶ κακίαν, διὰ τοῦτο μὲ ὅλην τε τὴν ψυχὴν ἐπεδύμησε νὰ γένη Χριστιανὸς, καὶ γενόμενος ἐξάμην διάπυρος, καὶ θερμότατος ἐρασῆς τῆς Εὐσεβίας, καὶ μὲ θερμὸν ἡλού ἐκήρυξε τὴν ἀληθῆ θρησκείαν καλὰ τῶν Γρεζαίων, καὶ τῶν ἐθνῶν, καθὼς φαίνεται ἀπὸ τὸν διάλογοντα, ὅπερ ἐξέδωκε καλὰ Τρύφωνος, ἀρχιγύρ τῶν ἐν Εφέσῳ Γρεζαίων, καὶ ἀπὸ τὰς δύο ἀπολογίας ὑπὲρ Χριστιανῶν, εἰς τὰς ὄποιας τὸν ὀνειδισμὸν τῆς Σταυροῦ μὴν αἰσχυνόμενος, μεταχειρίζεται ποδὰ τὴν ἐλευθεροσομίαν· καὶ ποδὰ κοπιάστης διὰ τῆς Χριστιανῆς Θρησκείας, τελευταῖον διατρίβων ἐν Ρώμῃ, εἴχε σὺν αὐτῷ, καὶ Κρίσκεντα τινὰ δύοματι ἐν τῶν καλαμένων Κυνικῶν, ἐνάντιον δῆλον εἰς αὐτὸν, καὶ καλὰ τὴν πολιτείαν, καὶ καλὰ τὴν θρησκείαν, τὸν ἄποιον ὄνομάζων μωρὸν, ἐπειδὴ ἐβλασφήμει τὰς Χριστιανὰς, ἢν λαίμαργος ἀστοῖς καὶ ἀκόλασος, καὶ τὸν θάνατον φοβέμενον, τὸν ἐκατόσχηκεν· διὰ τῆς ἀπιθελῆς, καὶ προδοσίας τε ὄποις, ὡς Χριστιανὸς περιχαρῶς τὸν σαυρικὸν σέφανον ἐδέξατο, εἰς τὸν καιρὸν Μάρτιον Αὐρηλία ἐν ἔτει εἴκη. Εὕω ἀπὸ τὸν διάλογον, καὶ τὰς δύο Α' πολογίας τὴν μίαν πρὸς Αἰντωνίον τὸν Εὐσεβῆ, καὶ τὴν ἄλλην ὅπερ συνέταξεν εἰς τὰς διαδόχες τα, ἐγραψε καὶ παραπινεῖκεν λόγου πρὸς τὰ ἔθνα. Ορα αὐτὸν τὸν Γρεζίνον εἰς τὸν διάλογον κατὰ Τρύφωνα, καὶ τὸν καγ. τῶν ἐθνῶν λόγου, προσέτει τὸν Εὐσέβιον (α), καὶ τὸν Γερώνυμον (β).

§. 50

(α) Εὐκλητος. Γ' 50ος. βιβλ. 8. κεφ. ή. (β) Εὐ τὸ καταλ. τῶν Συγγραφ. κεφ. καγ.

Μαρτύριον
Γρεζίνη.Συγγραφή-
ματα αὐτῆς.

§. 5. Εἰς τὸν κατὰ Τρύφωνος διάλογον, διάλαμβάνει περὶ τῶν γενομένων εὐ τοῖς κατ’ ἀυτᾶς χρόνοις δαιμότων διὰ τῆς ὄντος τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, λέγων ὅτῳ, „, ἀπὸ τὰ δαιμόνια, τὰ ὑποῖα εἰναι ἀλλότρα τῆς Θεοτεούσας τῆς Θεᾶς, τὰ ὑποῖα πρότερον ἐπροσκυνέσθαιεν, παρακαλέσμεν· τὸν Θεὸν πάντοτε διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ φυλαχθῶμεν, διὰ νὰ ἔνεσθωμεν ἡμιμοι ἀφ’ ἐπιπροφθῆμεν εἰς τὸν Θεὸν διὰ αὐτοῦ, διότι ἐκεῖνον βοηθεῖ, ἢ λυτρωτὴν καλέσμεν, τῷ δόποιᾳ, ἢ τὴν δύναμιν τῆς ὄντος, ἢ τὰ δαιμόνια τρέμεν, ἢ ἐξοριζόμενα σήμερον κατὰ τῆς ὄντος τῆς Ιησοῦ Χριστοῦ, τῆς Σταυρωθέντος ἐπὶ Ποντίῳ Πιλάτῳ, τῆς γενομένες ἐκπτώπειας Προδαίας, ὑποτάσσεται, ὡς εἴ απὸ αὐτὸν νὰ εἶναι εἰς πάντας φανερὸν, ὅτι ὁ πατήρ της τόσην δύναμιν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν, ὡς εἴ τὰ δαιμόνια νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἢ εἰς τὴν οἰκουμέναν τῆς γενομένης πάθεις αὐτοῦ, εἰ δὲ μὲ τὴν οἰκουμέναν τῆς πάθεις αὐτοῦ, τόση δύναμις φαίνεται παρακολυθόσα, ἢ παρακολυθέσα, πότη θέλει εἰσαι ἐκείνη ὥπερ θέλει γίνην εἰς τὴν ἔνδοξον αὐτοῦ παραστίαν· ἢ μετ’ ὅλην . . . ἢ τώρα ὅπερ ἡμεῖς πισεύομεν εἰς τὸν Σταυρωθέντα ἐπὶ Ποντίῳ Πιλάτῳ, Ἰησοῦ Κύριου ἡμῶν, ἐξορίζοντες τὰ δαιμόνια πάντα, ἢ πονηρὰ πνεύματα, τὰ ἔχομεν ὑποτάσσόμενα εἰς τὴν λόγον μας κατὰ τῆς ὄντος τῆς Χριστοῦ. Πᾶν δαιμόνιον διὰ ἐξορίζεται νικάται, ὑποτάσσεται, ἐὰν δὲ κατὰ πάντας οὐρανούς τῶν παρατητῶν γεγενημένων, ἢ Βασιλέων, ἢ δικαίων, ἢ προφήτων, ἢ Πατριαρχῶν ἐξορίζεται ὑμεῖς, δὲν θέλει ὑποτάχθαι κάνεντας απὸ τὰ δαιμόνια κτ.

§. 6. Πολύκαρπος ἀκροατὴς μὲν Πωλίννας τῆς Εὐαγγελίου, διάδοχος δὲ Βαρόλαζ τῆς πρώτης Επίσκοπης Σμυρναίων Εκκλησίας, κατατάσσεται ἀπὸ τῆς Αποστολῆς Επίσκοπος εἰς ἀυτὴν, εἰς τὴν ὑποίαν πολὺν καιρὸν ἐπιστάτης, ὃ γηραλαῖος γενούμενος, ἐνδέξως, ἢ ἐπιφανέστατα μαρτυρήσας, ἐπὶ τὰς ἡμέρας Μάρκου Αὐτωνίνα ἐτελεύτησεν· ὅτος ἦτι ζῶν, ἢ λέγεται εἰς Ρώμην ἐπὶ τῆς Βασιλείας Αὐτωνίνα τῆς Ευτεββίας, ἢ συνωμίλησε μὲ τὸν τῆς Ρώμης Επίσκοπον Αὐγίκητον, διὰ τὸ ζήτημα περὶ τῆς ἡμέρας τῆς Πάσχας, ὡς ἐρρέδη ἀνωτέρω, ἢ πολλὰς ὥπερ ἐκταπειθησαν εἰς Ρώμην εἰς τὰ δόγματα τῆς Οὐαλεντίνης, ἢ τῆς Μαρκίνων, ἢ τῶν λοιπῶν κακογνώμων αἱρετικῶν, τὰς ἐπέξερεψεν εἰς τὴν ὁρθόδοξον Εκκλησίαν τῆς Χριστοῦ. Τοῦ παντότε τοῦτον κατὰ τύχην ὁ Μαρκίνων, τῆς εἰπε „γνώριζες ἡμᾶς Πολύκαρπε, ἀπεκρίθη, „γνώριζω πρωτότοκον τῆς διαβόλου ίδιον, ἢ κακῶς φαίνεται παρὰ τῷ Ευστέβῳ (α), ἐπιγινώσκω τὸν πρωτότοκον τῆς Σατανᾶ. Τέλος εἰς Σμύρνην ἐπὶ τῆς βασιλείας Μάρκου Αὐγήλια, κρατῶν μὲ τὰς δύο Χειρίας τῆς Χριστιανῆς πίσιν, ἐδέχθη τὸν διὰ πυρὸς σέφανον τῆς μαρτυρίας. Σώζεται δὲ ἀυτὴ ἡ τρίτη Φιλιππανήσις Επίσκοπη, ἐξ ἣς ἢ τὸν χαρακτῆρα τῆς πίσεως ἀντῆς,

Πολύκαρπος Σμύρνης.

Μαρκίνων αὐτῆς.
Συγγενήματα αὐτῆς.

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. δ'. περ. ή.

τε, καὶ τὸ κῆρυγμα τῆς αληθείας δύναται ὅπεις βάλεται, καὶ ἐπιδύμει τὴν σωτηρίαν, νὰ μάθῃ. Διὰ ἀυτὴν τὴν Εὐπιστολὴν ἀμφιβάλεστι τινὲς, ἂν εἰναι ἡ ἀυτὴ δύπτε ἐκδόσιν ὅμερον μὲ τὰς Εὐπιστολὰς τῆς Γ' γνωτίσ. Ορα περὶ ἀντεῖ τὸν Εὐσέβιον (α), καὶ τὸν Γερώνυμον (β).

§. 7. Ηγήσιωσις Εὐβραίος τὸ γένος, ἐδέχθη τὴν πίσιν τῆς Χειρίδης, ἢ ἥλσεν εἰς Ρώμην εἰς τὰς ἡμέρας Αὐτοκόπων Εὐπιστολῶν, καὶ πρῶτος ἀυτὸς Εὐκλησιαστικὴν Γροφὴν εἰς πέντε βιβλία συγέραψε κατὰ τὸν Εὐσέβιον (γ), καὶ τὸν Γερώνυμον (δ), καὶ τὴν ἀπλανῆ παράδοσιν τῆς Αὐτοκόπικῆς κηρύγματος μὲ ἀπλωτάτην σύνταξιν γραφῆς, ὑπομνημάτισε, τὰ ὄποια ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν διεφθάρησαν, τὰ ἐπιγιμνότερα ὅμως τημάτα τῶν συγγραμμάτων ἀυτῆς, σωζόνται παρὰ τῷ Εὐσέβιῳ, εἰς διαφόρους τόπους. Εὐσύνταξις δὲ καὶ βιβλίον κατὰ τῶν εἰδώλων, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Εὐσέβιος (ε), καὶ ὁ Γερώνυμος (ζ).

§. 8. Αὐτολινάριος ὁ τῆς ἐν Αἴσιᾳ Γεραπόλεως Εὐτίσκοπος συναρτημένευος μὲ τὰς Αὐτοκόπικὰς διδασκάλες, προσεφώνησεν Αὐτολογίαν πρὸς τὸν βασιλέα Μάρκον Αὐρηλίου ὑπὲρ τῆς Χριστιανικῆς πίσεως, καὶ ἐξέδωκε πρὸς τὰς Εὐκλησιαστικὰς συγγράμματα πέντε, καὶ περὶ ἀληθείας ἀ. καὶ β. καὶ τρίας Γεδαιίας ἀ. καὶ β. καὶ περὶ τῆς κατὰ Φρυγῶν αἰρέσεως καὶ ἄλλα, ανάγνωστὶ τὸν Εὐσέβιον (η), καὶ τὸν Γερώνυμον (θ).

§. 9. Αἴθηναγόρεας τελευταῖον ὁ Αἴθηναῖος, ἢν Χριστιανὸς Φιλόσοφος, ὅμοιος τῷ Γερενίῳ, ὅδεν καὶ ἀυτὸς ἀξιόλογον ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν, Αὐτολογίαν, ἵτοι πρεσβείαν ἐσύνταξε, τὴν ὄποιαν ἐπρόσφερε πρὸς Μάρκον Αὐρηλίου Αὐτωνίον, καὶ Λυρῆλιον τὸν Κόμμωδον, ὡς πρέσβυτος ἀποστάλεις πρὸς ἀυτὰς ὑπὲρ τῶν Εὐκλησιῶν, εἰς τὴν ὄποιαν ἴσχυρῶς ἀνασκευάζων τὰ τρία ἐπιφημιζόμενα τοῖς Χριστιανοῖς ἐγκλήματα, τὴν δεότητα δηλαδή, τὰ δυέσεια δεῖπνα, καὶ τὰς οἰδικοδείας μέξεις, ἀποδείκνυσι τὸ ἀληθὲς τῆς πίσεως ἀυτῶν. Προσέτι ἔγραψε, καὶ περὶ Αὐταράσεως γενρῶν, ανάγνωστὶ ταῦτα ἐν τῷ Βιβλιοθήκῃ τῶν Πατέρων (ι).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

(α) Εὐκλησ. Γροφ. βιβλ. δ. κεφ. ιδ. ιε. (β) Εὐτῷ παταλ. τῶν Συγγραφ. κεφ. ιζ. (γ) Εὐκλησ. Γροφ. βιβλ. δ. κεφ. ιβ. (δ) Εὐτῷ παταλ. τῶν Συγγραφ. κεφ. ιβ. (ε) Εὐκλησ. Γροφ. βιβλ. δ. κεφ. ι. (ζ) Εὐτῷ παταλ. τῶν Συγγραφ. κεφ. ιβ. (η) Εὐκλησ. Γροφ. βιβλ. δ. κεφ. ια. ιβ'. (θ) Εὐτῷ παταλ. τῶν Συγγραφ. κεφ. ιβ'.

(ι) Τόμ. Α'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Περὶ Οὐαλεντίνη, Κέρδωνος, Μαρκίωνος, καὶ Ἀπελῆ τῶν
Αἰρετικῶν.

§. I.

Εἰς ἀυτὸς τὰς χρόνους, ἐφάνησαν πλῆθος Αἰρετικῶν ὡς ἀπὸ σκοτεινοτάτων λάκκες, ἐξ ᾧ οἱ ταλέον ἔγκριτοι Οὐαλεντίνος ἦν, Κέρδων, καὶ Ἀπελῆς, εἰς τὸν ἀυτὸν καιρὸν, καὶ οἱ τρεῖς βλαχήστατες, καὶ ὡς σκορπίοι ἀπὸ διαφόρων τρόπων ἐξερχόμενοι.

§. 2. Οὐαλεντίνος ἦν ἐξ Αἰγύπτων, παιδευθεὶς δὲ τὸν Εὐλυκικὸν μάνσιν ἐν Αἰλεξανδρείᾳ, ἔγινε Πλατωνικὸς Φιλόσοφος, οἷς ἀγαπῶν τὸν Επιτυχοπικὴν αἵξιν, ὡς ἄξιος διὰ τὸ λέγεντον τοῦ ἀγγείοντα, καὶ μὴν ἐπιτυχών, διότι προετιμᾶν ἔτερος διὰ τὸν ὑπεροχὸν τῆς ὁμολογίας, καὶ μαρτυρίας, ἔρχοντος κατὸ διάγονον νὰ ἐκδικῆται, ὃχλοι μὲ ἄλλον τρόπον, πάρεξ γιγόμενος φανερὸς πολέμους τῆς ἀληθείας, καθὼς λέγεται Τερτυλιανὸς (α), διδάσκων φλυασίας γραῶδες, καὶ γελοιώδη τινὰ δόγματα, ἀνάγνωσι παρὰ τῷ Επιφανίῳ (β) περὶ τῶν τριάκοντα αἰώνων, τὰς δόποις δὲ ἀνόητος καὶ Θεὸς ὄνομάζει, καὶ περὶ τῶν δέκα πέντε Συζυγιῶν. Εἴτε ἀυτῶν δὲ τῶν λαϊώνων, τὰς μὲν δεκαπέντε θέλει νὰ εἶναι ἀρσενικοί, καὶ τὰς λοιπές θηλυκοί, καὶ πᾶς αἰών ἔλεγε νὰ εἶναι ἀρρενοθῆλυς ἀντὰ δὲ πάντα κρυφίως ἔκλεψεν ἀπὸ τὸν Ήσίοδον, τὸν Ορφέα, τὸν Στησίχορον, καὶ ἄλλας ἐδυνατές ποιητάς (γ).

Cc 2

§. 3.

Οὐαλεντίνος
Αἰρετικός.

(α) Κατὰ Οὐαλεντ. καφ. δ. (β) Αἰρετ. λ.ώ.

(γ) Διὰ σαρήνειαν προσθέτω πλατύτερον τὸ σύγκριτο τῆς αἰρέσεως τῆς Οὐαλεντίνης φανῇ ἡ ἀρχήνοιάτε. Οὗτος πρῶτον ἀρχισε νὰ διδάσκῃ τῶν Γνωστικῶν τὰς αἰρέσεις, υπερον ἀρχησε νὰ κηρύττῃ τὰς ἐδικάς τε νέας εἰς τὴν Αἴγυπτον, εἰς τὸν Ρώμην ἐπὶ τῆς Επισκοπῆς Τρίγωνα κατά τὸν Επιφανίον, εἰς τῆς Επισκοπῆς τῆς Αἰγαίου, διλαδὴ ἐπὶ Αἰγαίων τῆς Εὐστέβης ἀπὸ τέσσερι. ἐως τὰς εξ. τέτοιο εἶναι τὸ σύγκριτο. Πλεόντη ἀρχῇ, Βυθὸς ἡ Χάρος, ἔχων σὺν ἀνταῦ τὴν Εὐνοιαν ἡ Τὴν Σιωπὴν, απὸ ἀπλές ἐγεννήθη δὲ Νέσι μονογενῆς ιδοὺ ίσος τῷ πατέρι, καὶ ἡ Αἰλήθεια. Αὕτη ἐσίνη ἡ πρώτη τελεάς αἰώνων, ἐξ ὧν κατέλαγονται πάντες οἱ λοιποί, διότι δὲ Νέση ἡ ἡ Αἰλήθεια ἐγένησαν τὸν Δόγον, καὶ τὴν Ζωὴν, ἐξ ὧν ὁ Αἰθρωπός, καὶ ἡ Εκκλησία, ιδία δὲ δευτέρα τελεάς τῶν πρώτων ὅκτω αἰώνων. Οἱ Δόγος καὶ η Ζωὴ διὰ νὰ δοξάσωσι τὸν πατέρα, ἐγένησαν πέντε συζυγίας αἰώνων, δὲ Αἰθρωπός, καὶ η Ζωὴ ἐξ συζυγίας αἰώνων. Αὕτοι οἱ αἰώνες ἔχεστιν ὄχροματα διαφόρους ιδιοτήτων τῆς Θεότητος. Οἱ τριάκοντα ἀντοὶ αἰώνες συνθέτεσι τὸ πλήνωμα, καὶ Σορία

εἰς

§. 3. Διὰ τὸν Χριστὸν ἔλεγε πῶς τὸ σῶμα τὸ ἐκκατέβη ἄνωθεν, καὶ ὡς ὅδως διὰ σωλῆνος ἥλθε διὰ Μαρίας τῆς Παρθένου, καὶ νὰ μὴν ἔλαβε τίποτες ἀπὸ τὴν παρθενικὸν μήτραν, ὅτεν τοιωτοτόπως ἔλεγε πῶς ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη διὰ τῆς Παρθένου, καὶ ὡχὶ ἐκ τῆς Παρθένου· προσέτι ἐδίδασκε τοῖς τάγματα ἀνθρώπων νὰ εἶναι, σαρκικοὶ, ψυχικοὶ, καὶ πνευματικοὶ, καὶ οἱ μὲν σαρκικοὶ, ὑλικοὶ, τοῖς καὶ γῆτις ἐκάλει, νὰ εἶναι ἀπωλεσμένοι, καὶ νὰ μὴν ἐπίζηστι σωτηρίαν, οἱ δὲ ψυχικοὶ νὰ σώζωνται μὲν, ἀντὶ ζήτωσι μὲ δικαιοπραγίαν, καὶ τελευταῖον οἱ ψυχικοὶ, μὲ τὸ ὅποιον ὄνομα ἐκάλει τὸς ὅποδές της, ἐσώζοντο χωρὶς νὰ ἔχωσι χρέαν, ἢ ἀνάγκην πάρεξ τὴν γνῶστιν ἀυτῶν, καὶ τὰ ἐπιόργυμα τῶν μυστηρίων ἀυτῶν. Οἱ τοιεῖτοι ἐδύνοντο νὰ πράξω-

ἔσχατη τὸν ἀριθμὸν ἀπῶν τῶν αἰώνων, θέλοσα νὰ ἔχῃ τὴν γρᾶσιν τὸ Βυθόν, ὃς δὲν φινώσκεται πάρεξ ἀπὸ τὴν Εὔνοιαν, ἐκοπίσασε πολὺ, καὶ τέτο ἐπερρένησεν εἰς ἀυτὴν μερός ληγὴ λύτρην, καὶ φύσει, ὅθεν ἐγεννήθη ἡ ὑλη. Άλλος δὲ οὐρανός της ἐπερρένησε, τὴν ἐφύλαξεν εἰς τὸ Πληρώμα, καὶ τὴν ἔθεσε πάλιν εἰς τὰ τελειότητα· τότε ἀυτὴν ἐγένησε τὸν Χριστὸν, καὶ τὸ Αγγεῖον Πνεῦμα, οἵτινες ἔδωκαν τέλος εἰς τὴν τελειότητα τῶν αἰώνων, καὶ ἐσύνθεταν μὲ ὅ, τι ἐκλεκτότερον εἶχον, εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς Σωτῆρος. Η' Εὐθύμησις, Εὐθείας ή Αχαμώδ μετίστασι πληγῶν τὸ Πληρώματος τελείωμένα πιεὶ τὸ Χριστόν, ἐγένετο γένεσην ὅ, τι ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον μὲ τὰ διάφορά της πάθη. Ο' Χριστὸς τῆς ἐπερρήψεως τὸν Σωτῆρα μὲ τέσσαρας, καὶ τὴν ἐλευθέρωσαν ἀπὸ δύο πάθη, χωρὶς νὰ τὰ κατασήσῃ εἰς τικοὺς, ἀλλὰ ἐποίησε τὴν σωματικὴν ὑλὴν διπλῆν, καὶ μὲν πονηρὰ γνομένη ἀπὸ τὰ πάθη, καὶ δὲ ἀγαθὴ γνομένη ἀπὸ τὸν ἐπισχερόν, καὶ υποκειμένη τοῖς πάθεσιν. Η' Εὐθύμησις προσέτι εἰς τὸν κόσμον, καὶ τὸν Καρκίνον, εἰς τρόπον ὅτι ἔρχεται μάλιστε τρεῖς ὥστες, τὴν ὑλικὴν, τὴν ψυχικὴν, καὶ τὴν πνευματικήν. Ο' Δημιουργὸς διὰ μίστης τῆς ὅποις ή Εὐθύμησις ἐποίησε τέτον τὸν κόσμον, εἴναι ὥστις ψυχική, ὃς ἐποίησε τὸν ἐπιγείον ἀνθρώπου, εἰς τὸν ὅποιον, ή Εὐθύμησις ἔδωκε, ἐν πνεύμα. Τὸ ὑλικὸν ἀνατακτικὸς πρέπει νὰ φιλαρῇ, τὸ δὲ πνευματικὸν μένει ἀφιαλτόν, καὶ τὸ ψυχικὸν ἔχειειδη τὴν βοήθειαν τῆς Σωτῆρος τὸ πνευματικό, διὰ νὰ μὴν φιλαρῇ· αὐτὸς ὁ Σωτὴρ ἡτοι Χριστός, ἀφ' ἂν πάρεσσεν ἀπὸ τὴν μήτραν τῆς Παρθένου, ἐβαπτίδη, καὶ τότε ὁ Σωτὴρ παρὰ τὸ Πληρώματος ἐκκατέβη ἐπὶ ἀυτὸν ἐν εἰδοῖς περιεργάσεσ, ἐπαθεν ὡς πρὸς τὸ ψυχικὸν ὅπερ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Δημιουργὸν, ἀλλὰ ὡχὶ ὡς πρὸς τὸ πνευματικόν. Προσέτι τεία τάχυματα ἀνθρώπων εἰσὶ, πνευματικὸν, ὑλικὸν, καὶ ψυχικὸν· ἀυταὶ αἱ τρεῖς ὥστες ἦσαν γνωμέναι εἰς τὸν Αἴδαν, ἀλλὰ ἐχωρισθησαν εἰς τέσσαρας ταῖς ὑπέρ τοῦ, τὸ πνευματικὸν εἰς τὸν Σῆτη, τὸ ὑλικὸν εἰς τὸν Καίν, καὶ τὸ ψυχικὸν εἰς τὸν Αὐβέλ. Οἱ Πνευματικοὶ ἀνθρώποι εἰσὶντοι ἐστοντοι ὅπωιαδήποτε ἀφαντικῶν πράξαισιν, οἱ ὑλικοὶ θέλει αφανισθῶσιν ὅποιονδήποτε ἀγαθὸν ποιήσαι, καὶ οἱ ψυχικοὶ εἰς τόπουν ἀναψύξεως ἀν ἀγαθῶς πολιτευθῶσι, καὶ ἀνακάνει, θέλει απολεθῆσαι. Τὸ τέλος τὸ κόσμου θέλει γίνη ὅταν οἱ Πνευματικοὶ ἀνθρώποι χηρατιμέστησι, καὶ τελειωθῶσιν ἀπὸ τὴν Γνῶσιν. Τότε η Εὐθύμησις θέλει ἀναγνῶσι, ἀλλὰ θέλει εἰσέλθωσι μὲ τὴν Εὐθύμησιν εἰς τὸ Πληρώμα, καὶ θέλει εἶναι αἱ νόμφαι τῶν Αγγέλων, οἵτινες σέκονται πληγῶν τῆς Σωτῆρος. Ο' Δημιουργός θέλει ἀπεράσπι εἰς τὸν τόπον τῆς μητρός της, καὶ θέλει τὸν ἀκολεθήσωσιν οἱ ψυχικοὶ, ὅπερ ἀγαθῶς ἐπολιτεύθησαν, καὶ θέλει εἶναι εἰς ἀνάπτωσιν. Τελευταῖον οἱ ὑλικοὶ, καὶ οἱ ψυχικοὶ οἱ πνευματικοὶ πολιτευθῶσιν θέλει αφανισθῶσιν ἀπὸ τὸ πῦρ, ὅπερ ὅλην τὴν ὑλην, εἰς τὸ μηδὲν πάλιν θέλει φέρει. Αὐτὴν ή Αἰγασίς τῆς Οὐαλεντίνης εἴναι μὲν ἀπὸ τὰς πλέον τακτικωτέρας αἰχλέσεις τῶν παλαιῶν, ητίς φανερώνει τὴν ἀρχικούλαν τὰ ναι, ἀλλὰ ἐν ταύτῳ τὴν μωρίαν της.

πράξωσι πάντα χωρὶς φόβου, οὐ διαγυμόν· ἀπὸ τὸν νόμον καὶ Προφήτας,
καὶ ἐδέχετο, καὶ ἄλλα ἔχι· ἐμεταχειρίζετο ἡνα Εὐαγγελίου ἐδικόν τε,
καὶ ἄλλα βιβλία ἀπόκρυφα· δρα τὸν Εἰρηναῖον (α), τὸν Τερτύλιουν (β),
τὸν Εὐσέβιον (γ), τὸν Επιφάνιον (δ), τὸν Θεοδώριτον (ε), τὸν Αὐγε-
στίνον (ξ), τὸν Φιλάρειον (η), καὶ τὸν Γερώνυμον (θ).

§. 4. Αὐτὸς τὴν αἵρεσιν τὰ τὴν διέστειρεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, εἰς
τὴν Ερώμην, καὶ εἰς τὴν Κύπρον, οἱ μαθηταὶ ἀυτῶν ὀνομάσθησαν Οὐαλεντια-
νοί, τῶν ὅποιων τὰ ἀνοστιργήματα, καὶ τὰ ἀισχρὰ ἀυτῶν καὶ παμμίαρα
ῆδη ὁ Εἰρηναῖος ἐκτίθητι· ἀυτοὶ ἀδιαφόρως τὰ ἐιδωλόθυτα συνεώρταχον
μὲ τὰς ἐδυκάς, ἐμεταχειρίζοντο τὴν κοινὴν ἀφροδίτην, καὶ διὰ νὰ εἰπῶ εὐ-
βραχυλογίᾳ ἥσαν ὅμοιοι τοῖς Γνωσικοῖς καὶ κατὰ τὸ ὄνομα, καὶ κατὰ τὰ
βελύρια καὶ ἀνομα ἔδη (ι).

Cc 3

§. 5.

(α) Αἰρεσ. βιβλ. β'. καὶ γ'. (β) Κατὰ Οὐαλεντ. οὐ περὶ προσηγραμ. (γ) Εὐκαλησ.
Ι'σορ. βιβλ. δ'. καὶ θ'. ἀ. (δ) Αἰρεσ. λά. (ε) Αἰρεσ. καπομιθ. δόγμα ἀ. (ξ) Περὶ¹
αἵρεσ. καρ. ιδ. (η) Κατὰ αἵρεσ. αἵρεσ. ι. (θ) Επιτ. πρὸς Θεοδώρ. οὐ περίφημος Μάρκος.

(ι) Οἱ μαθηταὶ τῆς Οὐαλεντίνης δὲν ἐφύλαξαν κατὰ λίξιν τὸ σύνημα τῆς ἀν-
τῶν διδασκαλίας, ἀυτοὶ ἐμημήδησαν τὸν διδάσκαλον, δέ ποτε μᾶς ἐδιάφερε· Σεκενδός ἐ-
φεύγει ἐπέραν συζυγίας αἰώνων, ὁ Πτολεμαῖος ἐφεύγει ἀλλας, καὶ ἄλλοι ἄλλως. Μόνος
ὁ Αὐτούσιος ἐξ Αὐτούσιος ἥκολθησε κατ' αἰρετέαν τὴν διδασκαλίαν τε· Μάρκος,
Κολάρεβασος οὐ Ήρακλεώνης ἔγινον τρεῖς αἰρετισάρχαι· οὐ Μάρκος οὐ περίφημος Μά-
ρκος καταγόμενος ἀπὸ τὸν Βασιλεῖδην· ἐτοις ἐπικοστωσεῖτο νὰ προσφέρει τὴν θεῖαν Εὐ-
χαριστίαν, καὶ ἀφ' ἐπερρόφερε λόγια τινὰ, ἐποιεὶ εἰς τεόπον ὅπερ δίνοις, καὶ τὸ ὄντως πε-
νιχόμενα ἐν τῷ ποτηρίῳ, ἐφαίνοντο ἐρυθρότατα, καὶ ἐλεγε πῶς οσοι εἶναι ἀνώτεροι
τοις ἀνθρώποις, νὰ χυτωσιν ἀπὸ τὸ αἷμα τες εἰς τὸ ποτήριον, νὰ παρακινῶσι τέσ-
σετι συρισκομένες νὰ μεταλάβωσιν· ἐμεταλάμβανε τοικτοκόπως καὶ τὰς φυνατκας·
ἐσύνθετε τὸν ὄψισον Θεότ· ἐκ μιᾶς τετράδος, δηλαδὴ ἐκ τῆς ἀρρήτης, ἐκ τῆς σιωπῆς,
εκ τῆς πατρός, καὶ ἐκ τῆς ἀληθείας. Εἰς τὸν ἀλφάριτον τῶν Ελλήνων εὑρίσκει πᾶσαν
ἀληθείαν τῶν μυστηρίων, διὸ ἐλεγε τὸν Ἰησοῦν Χειρίδην Αὐλφα, καὶ Ωμέγα, καὶ ἀν-
τὸς σὺν τοῖς ἀλλοις αἱρετικοῖς ἐδόξαζε τὸν Χειρίδην πῶς ἀληθῶς δὲν ἔπιθε, ἐδέχετο
καὶ ἀντὸς μίαν υλὴν πακέ. Οἱ Κολάρεβασος οὐ μαθητής, η μάλιστα διδασκαλος τε Μάρ-
κος. Εἰδομένης πῆδης οἱ περῖτοι ὄκτω αἰῶνες ἐδόξαντο ἐτάυτω, καὶ ἐλεγε φανερῶς πῶς ἀν-
τοὶ ἥσαν τόσα ιδιώματα τῇ πατρός. Οἱ Ήρακλεώτης ἐνηγκαλίσατο τὴν αἵρεσιν τῆς
Οὐαλεντίνης, τε Μάρκος, καὶ τε Κολάρεβασος, ἐπέροδεσε καὶ ἀντὸς ὀλίγα τινά. Οἱ ΑἘ-
χοντικοὶ η Αἴχονται μέλος, καὶ ἀντοὶ τῶν Οὐαλεντίνων, ἀπέδιδον τὴν πλάσιν τε Κόσ-
της τοῖς Αὐγελέοις, δὲν ἐδέχοντο τὸν νόμον, τὸ Βάπτισμα, καὶ τὰ λοιπὰ μυστήρια.
Επίγεουν πῶς η γυνὴ εἶναι ἔργον τῆς Σατανᾶ, ἐδέχοντο τὴν Αὐγελάσιν τῆς Φυχῆς
καὶ σχίτη τε σώματος· τινὲς μὲν ἐπολιτεύοντο, προσποιέμενοι δμως, μὲν ἐγκράτειαν,
ἄλλοι δὲ ἐδίδοντο εἰς τὰς αἰσχρειγίας. Περσέτι ἐκ τῶν Οὐαλεντίνων, ἥσαν καὶ οἱ
Αὐτίτακτοι περὶ ὧν μυστικα ποιεῖται Κλήμης ὁ Αἰλεζανδρεὺς, ὃτῳ λεγόμενοι, διότι
ἀγναλά ἐδόξαζον πῶς ὁ Θεὸς καὶ πατήρ τὸ παντός ήταν ἀγαθὸς καὶ δικαios, ἐλεγον ὅ-
μως πῶς ἐν τῶν ἀντὸς πλασμάτων ἐστωσε τὰ ζιζάνια, καὶ ἐπλαστὴν φύσιν τῆς κα-
κῆς, ὅπερ ἐμίσω τὰς ἀνθρώπας. Περσέτι ἐδόξαζον τὰς ἐντολὰς ὡς γενομένας ἀπὸ κα-
κῶν ἀρχας. διὸ ήνα ἐκδικήσωσι τὸν πατέρα, ἐργάτων τὰ ἐνάτια τῶν ἐντολῶν κτ.

Τάνες κατά¹
Βαλεντίνο-²
νῶν ἔγρα-³
φαν.

Κέρδων αι-
τετικός.
Αἴρσις ἀν-
τε.

Δαρεικών
αιτετικός.

Αἴρεσις ἀν-
τε.

§. 5. Κατὰ τάτων τῶν Οὐαλεντίνων ἔγραφαν ὁ Τερτυλίανος, Ρωμαῖος ὁ Μάρτιος, ὁ Μιλτιάδης, ὁ Εἰρηναῖος, ὁ Πρόκλος, ὁ Αλεξανδρεὺς Κλήμης, καὶ ὁ Επιφάνιος.

§. 6. Οἱ Κέρδων ἐφάνη εἰς τὴν Συρίαν, ὅθεν ἀναχωρῶν ἦλθεν εἰς Ρώμην, ἐπὶ τῆς Επισκοπῆς τῆς Χίγινας, ἐνάτε τὸν ἀριθμὸν ἀπὸ Πέτρου, καὶ Παύλου, κατὰ τὸν Ευσέβιον (α) καὶ Επιφάνιον (β), ὅπερ ἐδίδαξεν πῶς ὑπάρχεστι δύο ἀρχαὶ, καὶ τάχα δύο Θεοὶ, ὁ εἰς ἄγαθος, καὶ ὁ ἔτερος πονηρός, ὁ μὲν ἀφανέρωτος τοῖς πᾶσι, καὶ ἀνώτερος, ὁ δὲ γνωστὸς, καὶ δημιουργὸς τῆς Κόσμου· ἐκεῖνος ὡς ἀγαθὸς προστάζων ἐν Εὐαγγελίοις „τῷ „ράπτίζοντι τὴν σιαγόνα τὸν δεξιαν, σρέψαι καὶ τὸν ἄλλον, καὶ τὸν χιτώνα τοῦ βελομένῳ λαβεῖν προσδέψαι, καὶ τὸ ιμάτιον.“ ἀυτὸς δὲ ὡς δίκαιος προσάρχει εἰς τὸν νόμον νὰ ἀγαπᾷ τινὰς τὸν φίλοντα, καὶ νὰ μισῇ τὸν ἔχθρόν τοῦ. Ταῦτα, ἔλεγε πῶς οὐδὲ εἶναι ὁ Χριστός, ὃς ἔλαβεν ψῆφον ἀληθικὸν σῶμα, ἀλλὰ μόνον φάντασμα σάρκος, ὅτε ἐγενήθη ὁ Χριστὸς εκ τῆς Μαρίας, ὅτε νὰ ἔλαβε σάρκα, ἀλλὰ μὲ φαντασίαν, καὶ δόκησιν νὰ ἐφάνη, καὶ μὲ φαντασίαν τὰ πάντα νὰ ἐπόιησε. Ανάσαστιν ἐδόξαζε μόνον τῆς ψυχῆς, καὶ ψῆφον τῶν σώματος, τὸν νόμον, τὰς Προφητείας, καὶ τὰ πλείστα τῆς νέας Διαθήκης δὲν ἐδέχετο. Ἠλθει τὸν καιρὸν ὁ Οὐαλεντίνος ἔχυσε τὸ φαρμάκι τοῦ, πότε μὲν κριφίως διδάσκων, πότε δὲ ἐξομολογήμενος, πότε δὲ ἐλεγχόμενος ἀπὸ τὴν Εκκλησίαν, διὰ κακῶς ἐδίδασκε, καὶ ἐξαχωρίζόμενος ἀπὸ τὴν συνοδίαν τῶν ἀδελφῶν ὡς ὁ Εἰρηναῖος ἰσορεῖ παρὰ τῷ Ευσέβιῳ (γ).

§. 7. Ταῦτα μαθητής ἐχομέμπτισε Μαρκίνην ὁ Ποντικὸς, ἐκ πόλεως Σινάπης, οὗτος Επισκόπη τινὸς, σωϊκὸς φιλόσοφος, ἔγκρατης καὶ παρθενεῖν φυλάττων, ὃς μὲ καιρὸν ἐφθειρε μίαν παρθένον, διὸ ἐδιώχθη ἀπὸ τὴν Εκκλησίαν παρὰ τῆς ἴδιας τῶν πατρὸς, καὶ ζητῶν συγχώρησιν, καὶ μὴ λαβών ἀντὸν, ὑπῆγεν εἰς Ρώμην, καὶ προσφεύγει εἰς τὴν αἵρεσιν τῆς Κέρδωνος, καὶ ἐνδὺς διὰ νὰ δεῖξῃ πῶς ἄλλος εἶναι ἐκεῖνος ὅπερ ἐδώκε τὸν νόμον, ἵτοι τὴν παλαιὰν διαδήκην, καὶ ἔτερος τὴν Καινὴν, ἔνρεγ ἐναντιότητα ὡς τῷ ἐφάνη καὶ εἰς τὰς δύο Γερμαῖς, καὶ τὴν μὲν Παλαιὰν ὡς παρὰ πονηρᾶ Θεᾶς δοθεῖσαν τὴν ἀπέβαλεν, τὴν δὲ Καινὴν ἐκολόβωσε, μάλιστα ὡς πρὸς τὰ διτὰ ὥπερ ἀποδεικνύσται σαφέστατα τὴν σύνθησιν καὶ Γέννησιν τῆς Χριστοῦ, καὶ ἐπρόσθετεν ἄλλα. Λέγουν δὲ πῶς ἡ σὰρξ προελήλυθεν ἀπὸ τὴν πονηρὰν αρχὴν, δὲν ὄμολογεῖσθαι τὴν ἀνάσαστιν ἀυτῆς, ὡς καὶ ὁ διδάσκαλός τοῦ, ἀλλὰ νὰ εἶναι μήνον. Ανάσαστις ψυχῆς, ζωῆς, καὶ πωτησίας. ἄλλοτε προσδέττων εἰς ἀντάπτας ἀρχαῖς καὶ μίαν, τρεῖς ἐκατάσηπτε, μίαν μὲν τὴν ἄνω δηλαδὴν ἀκατόνομασιν, καὶ αἴρατον, ἵνα καὶ ἀγαθὸν Θεὸν ἔλεγε, ὥπερ δὲν ἀπόκτησεν εἰς τὸν κόσμον τίποτες· δευτέρᾳ δὲ τὸν Οὐρανὸν Θεὸν ἔλεγε, καὶ δημιουργὸν,

οὐ

(α) Εκκλησ. Ι' 5ορ. βιβλ. δ'. κεφ. 1α. (β) Αἴρεσ. λά. (γ) Εκκλησ. Ι' 5ορ. βιβλ. δ'. κεφ. 1α.

ον καὶ δίκαιον ὄντος, καὶ τρίτην τὸν διάβολον, σύντα μέσον τέτων τῶν δύο τοῦ δραπέτη δηλαδὴ καὶ ἀρράτε, τὸν δὲ κτίσιν καὶ δημιουργὸν δραπέτην Θεὸν τῶν Γεδαιών ἐκάλει, οὐ καὶ κοιτὴν ἐλεγεν (α), ἐκήρυττε δὲ καὶ παρθενίαν, ὃς μακρὰν τῆς παρθενίας ἐυρίσκετο, διότι παρθενία ἐξὶν ὁ καθαρὸς βίος· τὸν γάρ καὶ ἀπηγόρευε πρὸς τὸ μὴ πληθύνεσθαι τὴν σάρκα, ἵτις κατὰ τὴν γυναῖκην τὰ δεν ἔμελλε νὰ ἀναζητῇ· τὰς ὑπάνθρωπες δὲν ἤθελε νὰ βαπτίζωνται ὡς σωτηρίας ανεκπιδέλτες· ἐδιάταξε νὰ γινετούσοι τὸ σάββατον λέγαν, τὸ σάββατον ἀνάπταυσι τὰ Θεῖα τῶν Γεδαιών ἐσὶν, ὅπῃ ἐποίησε τὸν κόσμον, καὶ ἐπάντατο τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἡμεῖς πρόπει νὰ γινεύσωμεν διὰ νὰ κὴν πράξωμεν τὸ πρετον τὰ Θεῖα τῶν Γεδαιών. Οὗτος ἡχὶ μόσον ἐναβάπτισμα ἔδιδε, ἀλλὰ καὶ τρία, καὶ τεριστότερα· τότε δὲ ἐννόησεν ὁ ἀνύσιος ὅπως εἴναι τὶς παραπέδην εἰς ἀμάρτιην ὡς ἀυτὸς εἰς τὸ πρώτον βάπτισμα, καὶ μετανοῦσι, νὰ λάβῃ τὸ δεύτερον, ὁμοίως καὶ τὸ τρίτον· Τὸν δὲ Χριστὸν ἔλεγε νὰ ἐκατέβῃ ἀναστεγ ἀπὸ τὸν ἀρράτον καὶ ἀκατάληπτον πατέρα διὰ σωτηρίαν τῶν ψυχῶν, καὶ εἰς ἐλεγχού τὰ Θεῖα τῶν Γεδαιών, τὰ νόμοι, τῶν Προφητῶν, καὶ τῶν τοιότων, καὶ νὰ ἐκατέβῃ ἥως εἰς τὸν ὕδην διὰ νὰ σέργῃ τὰς περὶ Καΐν, καὶ Κορὲ, Δαδάν, καὶ Αὐβειρῶν, ὥσαντας καὶ πάντα τὰ ἔθνη διὰ δὲν ἐγγίωσαν τὸν Θεὸν τῶν Γεδαιών, τὰς δὲ περὶ Αὐβελ, Εὐώχ, Νᾶς, Αὐβραὰμ, Γενὰκ, Γακὼβ, Μωσέα, Δαρθί, καὶ Σολομῶντα ἐκεὶ τὰς ἀφίσε, διότι ἀυτοὶ ἐγγίωσαν, ὡς ἀυτοὺς ἐφλυάρει τὸν Θεὸν τῶν Γεδαιών· πολλὰ ἀλλὰ ὁ ἄφρων, γέλαστος πλήρης ἐτερατένετο, ἀνάγνωσι τὸν Εἰρηναῖον (β), τὸν Τερτυλιανὸν (γ), τὸν Ευτέρβιον (δ), τὸν Επιφάνιον (ε), τὸν Θεοδώριτον (ζ), τὸν Αὐγύστιον (η), καὶ τὸν Φιλάσφιον (θ).

§. 8. Αὐτὸς ὁ μέγας ὄφις, ὡς ὁ Επιφάνιος λέγει (ι), πλανῶν πολὺ τλῆδος ἥως τὰ νῦν, ἥγοιξε καὶ κατέσκητε εἰς πολλὰς τόπους διδασκαλεῖον, οὐ δὲ αἱρεσίς ἔτι καὶ νῦν ὑπάρχει (κ) εἰς Ρώμην, εἰς Γταλίαν, Αἰγυπτόν τε, καὶ Παλαισίνην, Αὐραβίαν τε καὶ Συρίαν, Κύπρον τε, καὶ Θηραϊδα, καὶ μὴν ἀλλὰ καὶ εἰς Περσίδα, καὶ εἰς πολλὰς τόπους. Εὐγγράφως δὲ κατήλεγκται ἀυτὸν, αγατρέψαντες τὰς φλυαρίας, ὁ Τερτυλιανὸς, Ρόδων, περὶ τῶν μέμνηται, ὁ Ευτέρβιος (λ), Γενίνος ὁ Μάρτιος, Θείφιλος Αὐτοχέας, Φιλιππος ὁ Γορτύνιος Επίσκοπος, Εἰρηναῖος, Μόδεσος, Αὐδαμάντιος, Γκπόλυτος, Ωριγένης, καὶ Ευτέρβιος ὁ Εὐμεγινός, μαρτυρεῖτος τὸ Θεοδωρίτα (μ), οἱ δὲ ὄπαδοι ἀυτῷ Μαρκιονᾶι ἐλέγοντο.

§. 9.

(α) Φαίνεται πῶς ἀυτὸς ὁ Μαρκίσιος νὰ μὴν ἦτον ἐφευρετής ἀυτῆς τῆς τερτης ἀρχῆς, αλλὰ τινὲς τῶν ἀυτῶν μαθητῶν.

(β) Κατὰ αἰρεσ. βιβλ. ἀ. κεφ. ιζ. (γ) Κατὰ Μαρκ. καὶ προσφ. κεφ. νά. (δ) Εὐκκλησ. Γρορ. βιβλ. δ. κεφ. ιά. (ε) Αἰρέσ. μβ. (ζ) Αἰρέσ. πανομυδ. λόγ. ἀ. (η) Περὶ αἰρέσ. κεφ. κβ. (ι) Κατὰ αἰρεσ. αἰρετ. 12'. (κ) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον. (κ) Νόεις εἰς τὸν καὶ εἰς ὅπες ἔγραψεν. ὁ Επιφάνιος. (λ) Εὐκκλησ. Γρορ. βιβλ. ἐ. κεφ. ιγ.

(μ) Αἰρέσ. πανομυδ. λόγω. ἀ.

§. 9. Μεταξύ τῶν μαθητῶν τῆς Μαρκίωνος, διασημότεροι ἔγινον ὁ Αὐτελῆς, δικρέφων ἀπὸ τὸν διδάσκαλον, ὅτι μίαν καὶ μόνην ἀρχὴν ἐγίνωσκε τὸν ἀγαθὸν δηλαδὴ Θεὸν, ἐξ ἣ παράγαντι ὁ ἑτερος πονηρὸς Θεὸς, ὁ διμισχυρὸς τέττα τῆς κόσμου, ἀυτὸν δὲ τὸν Χριστὸν ἔλεγε πᾶς ἀληθῶς ἔλαβε σάρκα, καὶ σῶμα ἥχι ἀπὸ Μαρκίων τὸν Παρθένον, ὃτε ἐκ σωέρματος, ἀλλὰ ἀπὸ βρανίου ὅλην, ἢ ἀπὸ τῶν τεσσάρων σοιχείων νὰ συνετέθῃ, ἡ ὡς Θεοδώρητος λέγει (α), ἐκ τῆς τῆς κόσμου ἀπίκαιας, τὸ ὅποιον σῶμα μετὰ την Αὐτάσσων δικλινθὲν, εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη, ἀπῆλθεν ἢ εἰς τὸν Οὐρανὸν ἀνέβη, διεν ἐκατέβη, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ συμφωνεῖ μὲ τὸν Μαρκίωνα. Εἶχε σὺν ἀυτῷ τὴν ἐρωμένην ταῦ, ἢν καὶ προφήτησσαν ἐκάλει, ἵνα τὰς Προφήτειας, καὶ Αὐτοκλήτας, ἀλλὰ δύολογει πῶς ἀπὸ ἀυτὴν ἔλαβε, ἐγράψει εἰς ἐν βιβλίον (β). Οἱ μαθηταὶ τῶν Αὐτελίτων ἐκλύθησαν, ὃς ὁ Επιφάνιος Αὐτελίτινος καλεῖ, ἄλλοι δὲ ἄλλως· δι ἀυτὸν τὸν Αὐτελῆν ὅρη τὸν Τερτυλίανον (γ), τὸν Επιφάνιον (δ), τὸν Ευτέβιον (ε), τὸν Αὐγύστινον (ζ), τὸν Φιλάσπριον (η).

§. 10. Απὸ τὸν φλύαρον σχολὴν τῶν ῥηθέντων ἀνοσιωτάτων αἵστετικῶν οἵ συναριθμένται, κατὰ τὸν Θεοδώρητον (θ), Πότιτος, Βλάζος, Σύνερως, Πρέπων, καὶ Πίταν, ἀνέκυψαν πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ οἱ Σητιανοὶ, καὶ Οφῖται, καὶ οἱ Καισανοί (ι).

§. 11. Οἱ Σητιανοὶ κληδέντες ἀπὸ τὴν Σῆτη, ὃν ἔλεγον πῶς εἶναι μία Θεία δύναμις, τὸν δὲ Θεὸν τῶν ὅλων ἐκάλειν ἀνθρώπου, τὴν δὲ ἔννοιαν ἀντὶ τῆς οἰδη ἀνθρώπου, καὶ δέντερον ἀνθρώπου, καὶ μετ' ἀυτὸν τὸ Αγίου Πνεύμα, καλλέντες ἀυτὸν θηλυκὸν επὶ τοῖς κάτω τέτοις σοιχείοις, καὶ εἰς τὸ υδωρεπιφερόμενον· σοιχεῖα δὲ εἶναι τὸ σκότος, ἢ ἀβυσσος, καὶ τὸ χάος, λέγεται δὲ πῶς ἡγάπητε τὸν πρώτον ἀνθρώπου, καὶ τὸν δέντερον τὴν ἐμμοζφερὴν τὸ Πνεύματος, καὶ νὰ ἐπαιδοποίησε φῶς, ἢ καλβῖτι Χοιζῖν· ἀνέγγισε τὸν Θεοδώρητον (κ). Οὗτοι ὄνομάζονται καὶ Οφῖται, καὶ Οφῖοι, καὶ Οφεόμορφοι (λ), ἀπὸ τῆς ὄφεως διπλῆς ἡπάτησε τὴν ἔναν, ὃν ὡς Θεὸν, καὶ Χριστὸν ενόμιζον, καὶ ἐσέβοντε, θείαν δύναμιν, καὶ ισχὺν ἀντῷ ἀποδίδοντες· διδεν ἐτερόν

(α) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον.

(β) Οὗτος ὁ Ακελῆς καὶ ὁ ἐπισημότερος μαθητὸς τῆς Μαρκίωνος, παρὰ τὴν ὅποις διωχθεῖς ἐπειδὴ ἐμόιχευσε μίαν γνωμάτια, ηλθεν εἰς Αἰλεζάνδρειαν ἐπος ἐπρόσθεσεν εἰς τὰς διδασκαλίας τῆς Μαρκίωνος, πῶς ὁ Θεὸς ἐπλασε πολλὰς Αὐγχέλας καὶ δυνάμεις, καὶ προσέτι μίαν ἀρετὴν ἡ ἴσχυν, παρὰ ἀντῆς λεγομένην Κίειος ἥτις ἐπόησε, τὸν κόσμον κατὰ μίμησιν τῆς ἀνω κόσμου, εἰς τὴν τελειότητα τῆς ὅποις διτ τὸν ἐδυάρηθη καὶ φέντα, διό διετανόησε πῶς τὸν ἐπόηησε.

(γ) Περὶ Προφῆτα Κατὰ Γιωστικῶν. (δ) Αἰτεσ. μδ. (ε) Επιλογ. Γραφ. βιβλ. ἑ. κεφ. ιγ'. (ζ) Περὶ αἴτεσ. κεφ. ιγ'. (η) Κατὰ αἰρ. ἀρεθ. μδ. (θ) Αὐτόδι. (ι)

Οὕτων λέγεται οἱ Συγγραφεῖς πῶς ἀνταὶ αἱ τρεῖς αἴτεσις αἴνεκυψαν ἀπὸ τῶν ῥηθέντων αἴτεσις, νόει τὰς Οὐαλεντινάς. (κ) Αὐτόθι. (λ) Θαυμάζω πῶς αἱ Συγγραφεῖς τὰς Σητιανὰς, καὶ Οφίτας πολλεῖ. Οἱ γάρ Σητιανοὶ ἔλεγον, ἀπὸ τῶν ῥηθέντων δύο ἀρ-

φον δὲ ἔναν ὄφιν εἰς μίαν τρύπαν τὸν ὄποιον κατὰ τὴν ὁραν τῶν μετωπῶν ἀντῶν μυσηρίων, ἐρχέμενοι εἰς τὴν φωλεὺν ἀυτὸν, μὲν θυσίας, καὶ σιβάζοντες ἀρτες εἰς τὴν τρύπαν, ἐπροσκάλψον ἀυτὸν τὸν ὄφιν μὲν ἐπωδάς, καὶ ἀνέβανται εἰς τὴν τρύπαν, καὶ ἐπωναλέιφετο εἰς τὰς ἀρτες, καὶ ἀυτὴν ἐκάλευν τελείαν θυσίαν, καὶ ἐμεταλάμψαντο ἀπὸ τὰς ἀρτες ὡς ἥγιασμένας τάχα.

φ. 12. Οἱ δὲ Καιηαὶ, ἃς Καιηιανές, Καιηίταις, Καιηαίτες, καὶ Καιηίτης καλλτον, ἐλαβον ἀπὸ τὸν Καϊν τὴν ἐπωνυμίαν τις, ὃν ἐσέβοντο ὡς πρῶτον αἴτιον πάντων τῶν ἀγαθῶν, διπλὸν ἀπέλαυσαν οἱ ἀνθρώποι, λέγοντες πῶς ἀυτὸς ἦν ἀπὸ τὴν ἰσχυρωτέραν δύναμιν, καὶ τὴν ἄνωθεν ἀνθεγτίαν· τὸ δὲ καλὸν, καὶ κακὸν, νὰ μὴν εἰναι εἰς τὰς ἀνθρώπιτες κατὰ γυνώμεν, ἀλλὰ κατὰ φύσιν. Μὲ τὸν Καϊν ἐυφύμεν τὸν Ήσαῖ, τὸν Κορὲ, τὸν Δαδὰν, τὸν Αὐειρῶν, τὰς Σοδομίτας, καὶ ἀυτὸν τὸν Γριαειώτην Γέδαν, διότι ἐλεγουν, προδότες τὸν Κύριν, ἐργον καλὸν ἐιργάσατο, δηλαδὴ τὴν Σωτηρίαν μας.... προσέτι ὅστες ἡ Γραφὴ καταδικάζει, ὡς ἀγίες καὶ τελείες ἐδόξαζον, ὃτε σώζεται τις κατ’ ἀυτὸς, ἢν δὲν πράξῃ πᾶν εἶδος ἀμαρτίας, προσάπτοντες εἰς καθ’ ἔκαστον τῶν παρ’ ἀυτοῖς λεγομένων Αὐγγέλων, ἐν ἀδέμιτον ἐργον τῶν γινομένων ἐπὶ τῆς γῆς. Εἰχον δὲ καὶ βιβλίον ἔν, τὸ λεγόμενον ἀναβατικὸν, δι περιεῖχεν ὅστα εἶδεν ὁ Παῦλος, ὅταν ἀνέβη ἐώς τρίτη ὁραν (α). Αὐγγήνωδι τὸν Γλυκῶν (β), καὶ διὰ τὰς Οφίτας καὶ Καιηίτες, τὸν Τερτυλιανὸν (γ), τὸν Επιφάγιον (δ), τὸν Θεοδώρητον (ε), τὸν Αὐγεστίνον (ζ), καὶ τὸν Φιλάξριον (η).

Καιηαὶ, ἡ
ἡ ἀντῶν αἰ-
ρεσίς.

ΚΕΦΑ'

Θεόπους ἐξῆλθον, ὁ Καϊν, καὶ ὁ Αὐθελ, ὁ Καϊν ὑικητής τῆς Αὐθελ διὰ τῆς συνδρομῆς τῆς ἀντιέρας Μητρὸς, ητοις εἰς τόπον ἀυτὸν ἔφερε τὸν Σῆδ, τῷ ὄποιον ἀπέδωκε καὶ τὴν ἑαυτῆς δύναμιν, καὶ πῶς ἀποστέντες οἱ ἀνθρώποι, καὶ οἱ Αὐγγελοι, ἀντὴν ἐπροξένησε τὸν κατακλυσμόν διὰ νὰ ἔξαλειψῃ τὰς ἀνθρώπες, εἰχὼν ἀπὸ τὰς ἀπογόνους τὸ Σῆδ, καὶ οἱ Αὐγγελοι, καυφίως εἰσέφερον, εἰς τὴν κιβωτὸν τὸν ἀνθρώπον ἐκ τῆς γένες τῶν πονηρῶν. καὶ ὅτω ἐπλήρωσε τὸν κόσμον ἀπὸ κακὰ, καὶ πῶς τὸ γένος τῆς Σῆδ ἐδιατηρήθη εἰς τὰς προσγόνους τῆς Χριστῆς, οἵς κατ’ ἀντέτιον ἦν ὁ ίδιος Σῆδ, καταβάς ἐξ ἐρωτῆς θαυματίων διὰ μέσος τῆς ἐκείνης μητρός. Οὐ Επιφάνιος λέγει πῶς εἰς τὰς ἡμέρας τας, τοιάσιτη ἀκρεσία ἦν σχεδὸν ἡ φανισμένη, εὐεργετὸς οὐμας τινὰς Σηηδιανές εἰς Αἰγυπτον. Οἱ δὲ Οφίται, ὁρδῶς ἐρευνῶντες, ἐυρίσκομεν πῶς ἦσαν ἐν μέρμα Νικολαιτῶν, καὶ Γιωαστικῶν, μάλιστα ἀπὸ τὰς ἐσχάτας, κατὰ τὸν Εἰρηναῖον, οἵτινες ἐδόξαζον διὰ τὸν ἐσχάτον, καὶ ἀτελειότερον τῶν αἰώνων τὸν Γαλαδιαβαώτ, οἵς φθονῶν τὴν μητέρα τε πῶς ἐποιεῖ τὸν ἀνθρώπον, ἐγένονται ἐκ τῆς ὑλῆς μίαν δύναμιν ἵσην τῷ ὄφει, διὰ μέσου τῆς ὄποιος ἡ πάτηση τὴν Εὔνην, καὶ ἐδίδαξε τὰς ἀνθρώπες τὰ μυστήρια. Προσέτι δεργιοθεῖσις ἡ πατήση τῆς ὄφεως ὁ Γαλαδιαβαώτ διὰ τὸ τοιστὸν, τὸν ἐδιωξεν ἐκ τῆς Οὐρανῆς, εἰς τὴν γῆν, καὶ ἀυτὴ ἐγίνη ἡ αἰτία διὸ ἦν τὸν ἐλάτρευον ὡς Θεόν τῆς Οὐρανῆς.

(α) Οὐ Συγγραφεύς ἀκολεύετ τὸν Επιφάγιον καὶ Θεοδώρητον οἵτινες λέγεσι πῶς οἱ Καιηαὶ κατάγονται ἀπὸ τὰς Οὐαλεντιανές, ἀλλὰ οἱ Εἰρηναῖοι λέγει πῶς ἀυτοὶ ἀρχισαν πρὸ τῶν Οὐαλεντιανῶν, καὶ τέτο φανεται πιθανωτέρον. (β) Χρον. τμῆμ. β'. σελ. 93. Εὐδος. Εὐετ. αὐτοῦ. (γ) Περὶ πραγμ. κατὰ Οφίτ. καὶ Καιη. (δ) Αἰρεσ. μδ. (ε) Αἰρετ. πακομιδ. λόγ. ἀ. (ζ) Περὶ αἰρεσ. κεφ. καὶ. (η) Κατὰ αἰρεσ. μεθ. μδ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ.

Περὶ Μάρκου Αὐρηλίου, τῆς καὶ Αὐτωνίας, καὶ τῆς συμβασιλεύσας τοῦ ἀυτῷ Δακίας Οὐηρᾶς, καὶ τοῦ ἐ. διωγμοῦ κατὰ τῶν Χριστιανῶν.

§. 1.

Μαρκανῆς,
λιος, καὶ Λά-
πιος Οὐηρ-
εος Αὐτο-
κράτορες.

Χαρακτήρ
τῆς Μαρκ-
ανῆς.

Μετὰ τοῦ θάνατος Αὐτωνίας τῆς Εὐσεβῆς, ἦχισταν τὰ βασιλεύσων καὶ πρώτῳ παιδαρείγματι, διὸ Μάρκος Αὐρηλίος ὁ ἐπικληθεὶς Αὐτωνίος, καὶ Φιλόσοφος, καὶ ὁ Λάκιος Οὐηρᾶς, ὃν κοινωνὸν τῆς Αὐτοκρατορίας ἔνδιξε ἐπάριστεν, ἐν ᾧ τε ἀπό Χριστὸς φέρεται. Σεῖοι, καὶ ἀδελφοὶ ἐπονομαθέντες, ἀνὴρ κατὰ τὰ ἥδη ἐδιάφερον πολλά, διότι δὲ μὲν Μάρκος Αὐτωνίος, διὸ καὶ νερος ἦτοι ἀληθῆς καὶ ἀληθέσατος ἐλέγετο, ἔγινε κατὰ πάντα ἀξιέπανος, καὶ μιᾶς ζωῆς ἡσύχα, καὶ σαδερᾶς, καὶ ἦτε ἐφρίνετο ποτὲ μεταλλαγῇ εἰς ἀυτὸν, οὐ διὰ φόρου, οὐ διὰ ἡδονῆς, γενόμενος μημητῆς, ὅχι μόνον κατὰ τὴν ἐπιτύδευσιν τῆς διαίτης μὲ τὰς σωκότας φιλοσόφους, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν μαθημάτων, ἀκέσας καὶ πολλὰς ἀλλας φιλοσόφους, καὶ μάλιστα Σῆξτον τὸν ἐκ Βοιωτίας, ὅπερ τότε ἐρισκετο εἰς Ρώμην, πρὸς τὸν ὄποιον ἐρχόμενος, καὶ συγχάζων πολλάκις, ἡρωτάζει, πᾶς, καὶ διατὶ βαδίζει, καὶ ἀυτὸς ἀπεκρίθη, καλὸν καὶ γηράσκοντι μανδάνειν, εἴπι πρὸς Σῆξτον, ὅτεν καὶ φιλόσοφος ἐπωνομάθη. Καὶ ίνα εἶπω συντόμως ἐκ νεαρᾶς ταῦτα ἡλικίας ἔλαμπεν, ωἷες πολλάκις δὲ Αὐδρίανὸς ἡθελε πεπονταί τὸν κλῆρον τῆς βασιλείας, ἀλλ' ἐπειδὴ πρόστερον τὸν ἔδωκεν εἰς Αὐτωνίους τὸν Εὐσεβῆ, ἐφύλαξε μὲν εἰς ἀυτὸν τὴν τοιαύτην διαδοχὴν, ἀυτὸν δὲ ἀποφάσισε μὲν συγκατοικῆ μὲ τὸν Εὐσεβῖν, διὰ τὴν ἐπιγυμναν ὅπερ μὲν ἀυτὸν ἤνωσεν, ωἷες κατὰ διαδοχὴν τὴν γένεις νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν Ήγεμονίαν· ὅταν δὲ ἐφθαστεν εἰς τὴν ἄκραν ἐξεσίαν δὲν ὑπερηφανεύειν, ἀλλὰ ἦτοι ἐλέυθερος καὶ μεγαλόδωρος εἰς τὰς ἐνεργεσίας, ἀγαθὸς καὶ μέτριος εἰς τὰς διοικήσεις τῶν ἔθνων.

§. 2. Τὸ ἐνάντιον δὲ ὁ θετός τα ἀδελφὸς Λάκιος Οὐηρᾶς, οὗ εἰς ἀπόλειαν καὶ ἀσέλγειαν δεδομένος, διὸ τεμφθεὶς παρὰ Μάρκου Αὐρηλίου, ἀφ' ἐπανδρεύση μὲ τὴν θυγατέραν τη Λακίαν, κατὰ τῶν Πάρων τῆς Οὐηραγαίας, πολλὰς Ρωμαίας, καὶ τὸ σράτευμα ἀυτῶν διαφθείραντος, καὶ διὰ μέσου τῶν αρχιερατήγων ἀυτῷ, καὶ μάλιστα τῆς Καστίας ἐντυχῶς καὶ κατὰ σκοπὸν πράξαις, συνετέλεσε μὲ τὸν πενθερόν τη τὸν θρίαμβον. Οὔερον δὲ ἐξερατεύσαντες καὶ οἱ δύο Αὐτοκράτορες εἰς τὸν Μαρκομανικὸν πόλεμον, καὶ φθειρόμενον μέρος τῆς σράτεύματος, δὲ Λάκιος ἐπέστρεψεν εἰς Ρώμην, καὶ εἰς

τὴν δὲ διανοίαν τῶν οὐρανίων ἀπὸ ἀποπληγέαν ἀπέδεινε, βασιλεύσας μὲ τὸν Μάρκον Αὐρήλιον ἔτει 6. ἦ οὐρανός Μόνος; δὲ ὁ Μάρκος εἰς τρεῖς χρόνους πολεμῶν μὲ τὰς Μαρκομάνους, καὶ ἀυτῶν συμμάχες Κεάδες, τὰς εκαταδάμασεν. Εἰς ἀυτὸν δὲ τὸν πόλεμον, τὸ Ρωμαϊκὸν σφάτευμα σφαλισμένον ἀπὸ τὰς Κεάδες εἰς τὰ σενά ὅρη τῆς Γερμανίας, καὶ σενοχωρημένον ἀπὸ τὸν πόλεμον, καὶ τὴν δίφαν, ὡς εἰς ἀπορίαν ἐυρίσκετο· ὅμως ἡλευθερώσῃ ἀπὸ ἀυτὴν τὴν σενοχωρίαν διὰ τῶν Χριστιανῶν Βοιωτέας, ὅπερ ἤσαν εἰς Μελιτίνην, καὶ ἐκαλεῦντο Λεγεών, οἵτινες εἰς τὴν γενομένην παράταξιν τῶν πολεμίων γόνου κλίναντες κατὰ τὴν συνίδειαν ὅπερ εἰς τὰς προσευχὰς ἔχομεν, ἔσρεψαν πρὸς τὸν Θεὸν τὰς δεήσεις, καὶ ἵκεσίας διὰ τῶν ὅποιων επικαμφεῖς ὁ Θεός, παρευθὺς ἔπειρψεν ἀξραποπελέκια, καὶ ἔφυγον καὶ ἥφαιστοις οἱ ἔχθροι, καὶ εἰς τὸ σφάτευμα ὅπερ τὸν ἐπικρεπάλεσαν ἦ ἐπροσευχήδησαν, καὶ ὅπερ ἤσαν σχεδὸν νὰ ἀποδάνωσι τῆς δίψης, ἔπειρψε βροχὴν καὶ ἐσώθησαν ἀπὸ τὸν κινδυνον. Τέλος πάντων ἀπέδεινε ὁ Μάρκος Αὐρήλιος τῇ 12. μαρτίᾳ, ζήσας ἕτη νῆ. ἦ κατ' ἄλλας ν. ἦ ἀνταρχής, σας ἔτη ν. ἦ. ἡμέρας ι. ὅχι ἀπὸ τὴν ἀρρώστιαν ὅπερ ἐπισχέν, ἀλλὰ ἀπὸ τὰς ιατρὰς ὅπερ διὰ Χάριν τῇ νεά τε τὸν ἐφραμάκωσαν, ὡς βεβαιοῦ ὁ Δίων (α), προξενῶν λύπην εἰς πάντας, διότι ἦν φύσει ἀγαθὸς, καὶ ἀπὸ τὴν μάθησιν ἔγινε καθλιώτερος, ἀνάγνωσι περὶ ἀυτῆς τὸν Ξεφιλίνον (β), καὶ ἄλλας Λατίνας, τὸν Οὐίκτορα Αὐρήλιον, τὸν Εὔτρόπιον, Γέλιον τὸν Καπιτωλίνον, καὶ τὸν Κροτωνιανὸν εἰς τὸν βίον τῶν Αὐτοκρατόρων.

§. 3. Αὖτος ὁ Μάρκος Αὐρήλιος ἦν ἀγαθὸς καὶ ἐλέυθερος, καὶ δὲ ἔλαχισταινος, ἄλλο τόσον διὰ τὴν δεισιδαιμονίαν ὅπερ ἐκ νεαρᾶς τε ἡλικίας εἶχε, πλέον ἐχθρικῶς καὶ σκληρῶς ἀπὸ τὰς πρὸ ἀυτῆς Αὐτοκράτορας, ἐφέρετο πρὸς τὰς Χριστιανάς· διότι παιδεύθεις παιδιόθεν εἰς τὸ σχολεῖον τῶν Σαλούν, προσάτης, προφύτης καὶ Μάγιστρος εἰς ἀυτὸν ἐχρημάτισεν, ὡς Γάλιος ὁ Καπιτωλίνος λέγει (γ)· ὃδεν καὶ δὲν ἦτον παράξενον νὰ κινήσῃ τόσον σκληρὸν, καὶ ίσχυρὸν διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν, τὸν δόποιον ἐπικαθιδμεῖ ὁ Σελπίκιος Σευῆρος (δ), καὶ τέτον φανερώνεστιν αἱ τολμαὶ ἀπολογίαι ὅπερ ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν ἐπροσφέρεδησαν εἰς ἀυτὸν τὸν Αὐτοκράτορα ἀπὸ τὸν Γενεῖνον τὸν Μάρτυρα, ἀπὸ τὸν Μελίτωνα Επίσκοπον τῆς Σαρδικῆς, ἀπὸ τὸν Απολιγάριον τῆς Γεραπόλεως Επίσκοπον, καὶ ἀπὸ τὸν Αἴθινατον· Αἴθιναγόραν, καὶ τόσα μαρτυρία τῶν περιφύμων διδασκάλων τῆς τε Χριστῆς Εκκλησίας, ὡς τε Γενεῖν, τε Πολυκαρπος, τε Πίος Επίσκοπος Ρώμης καὶ ἄλλων. Δὲν φαίνεται δὲ, γεγονμένον πῶς ἀυτὸς ὁ διωγμὸς νὰ ἔγινε μὲ κοινὸν θέσπισμα, ἀλλὰ ὅμως πῶς ἐκράτησε τολὺ εἰς τὸν καιρὸν τα, εἶναι ἀναμφίβολον καὶ φανερὸν ἐν τῷ ἡδεῖτων (ε).

Dd 2

§. 4.

Ε. διωγμὸς
κατὰ Χριστιανῶν.

(α) Ρωμαιο-Γερ. βιβλ. δ. (β) Συνόψ. Ρωμαιο. Γερ. Δίωνος. (γ) Εἰς τὸν
Βίον τα. (δ) Γερ. Γερ. βιβλ. β'. (ε) Ζητῶ συγγνώμην ἀπὸ τὸν συγγενέα Ἀν-

λί-

§. 4. Αὐτὸς ὁ διωγμὸς ὑσερον ἀπηγορένθη μὲ διαταγὴν τῆς ἀυτῆς Αὐτοκράτορος, προσάχων γὰρ μὴν ἐγκαλῶνται εἰς τὰ Κριτήρια οἱ Χριστιανοὶ μόνον διατὶ εἶναι Χριστιανοὶ, μᾶλιστα δὲ ὅσοι ἐγκάλενται τινὰ γὰρ κακίωνται ζῶντες. ἀιτία τῆς τοιχύτης ἐνστραταγχύτας πρὸς τὰς Χριστιανές, λέγεται πῶς ἦν ἡ ἐν τῷ ἀνωρέθεντι πολέμῳ τῶν ἐν Μελετίᾳ Λεγεωνὶ Χριστιανῶν ἐισακοθεῖσα δέητις, ὡς ἀνταγωνίσκεται παρὰ Ρετίῳ τῷ Μάρτυρι, πρὸς τὸ τέλος τῆς δευτέρας ἀπολογίας ἐν τῇ Επιστολῇ Μάρκου Βασιλέων πρὸς τὴν Σύγκλιτον λέγοντος „Ἐκός ἐν ἐσὶν ὃς ὑπολαμβίνομεν ἀθέτες,, εἶναι, Θεὸν ἔχοντιν ἀυτόματον ἐν τῇ συγειδήσει τετειχισμένον, φίλαντες,, γάρ ἐαυτὰς ἐπὶ τῆς γῆς, ἐχοντες ὑπὲρ ἐμὲ μόνον ἀδειάτην, αλλὰ καὶ,, ὑπὲρ τῆς παρόντος σρατεύματος, παρήγοροι γενέσθαι δίψις, καὶ λιμός,, τῆς παρέστης, πεμπταῖοι γάρ ὑδωρ εἰς εἰλήφαμεν, διὰ τὸ μὴ παρεῖναι,, ἀμικὸς δὲ τῷ τέτταρες φίλαι ἐπὶ τῆς γῆς ἐαυτές, καὶ ἔνχεσθαι θεῶν, ἐν,, θέως ὑδωρ, ὑκολάθεις ὀρανόθεν, ἐπὶ μὲν ἡμᾶς ψυχρότατον, ἐπὶ δὲ τῷ,, Ρώμασιν ἐπιβάλλεις χάλαζα πυρωδῆς. Εἴ τέττα λοιπὸν ἀρχίζωμεν γὰρ,, συγχωρῶμεν ἀυτὰς γὰρ εἶναι Χριστιανοὶ ἀφρίβως, καὶ νὺν μὴν ἐγκαλῶνται,, καὶ τὰ λοιπά. Ταῦτα δὲ καὶ τῆς Συγκλήτας δόγματι κυρωθῆναι βέβαια,, λοιποί, καὶ κελεύω, τέτο με τὸ διάταγμα ἐν τῷ φρόνῳ τῆς Τροχιανῆς,, προτεθῆναι, καὶ εἰς τὰς πέριξ ἐπαρχίας πεμφθῆναι· ορα τὸν Εὐσέβιον (α).“

§. 5. Καὶ ὑπερβολὴν ἀυτὸς ὁ διωγμὸς ἐβάσαξε πρὸς ὄλιγων χρονῶν τῆς τελευτῆς τῆς Αὐτοκράτορος, μᾶλιστα εἰς τὴν Γαλλίαν ἀπὸ τὴν ἀλο-

γω πῶς μόνος τοι ἐναντιεῖται εἰς τὰ λόγια τοι· διότι ἀποδίδει τόσος ἐπαίνεσ, καὶ δικαιώσ, τῷ Μαρκανοῦλιν διὰ τὴν ἥσυχον καὶ ἀτάραχον ἀντᾶς ζῶντα, διὰ τὴν φιλόσοφον τὴν ταῦτα μάθησον καὶ πολιτείαν, καὶ ὑσερον, τὸν ὄνομάζει δειπνιστηρον, καὶ κατωτέρω αἵτιον τῆς διωγμοῦ κατὰ Χριστιανῶν, καλῶν ἀντὸν σκληρότερον τῶν πρὸς ἀντῆς Αὐτοκρατόρων, κατὰ τῶν Χριστιανῶν. Εγὼ ἐξωτερῶ, ἐνας Βασιλεὺς φιλόσοφος, φιλητής τῆς Σηκείας, καὶ τόσων ἀλλων φιλοσόφων, δόπες ἐκ νεαρᾶς της ἡλικίας ἐφάνετο φιλάγαθος, εἶναι δυνατόν να ἔχῃ περὶ Θεῶν τὰς ἐννοίας δόπες ἐλέρεφον οι εἰδωλολάτραι; ἔχει βέβαια, ἀυτὸς εἶναι ἀπίθανον· ἀλλὰ ἐρετ της ἐφανέτο καὶ ἀλλός θύων τοις εἰδώλοις, ως καὶ οἱ λοιποί· ναι, ἀλλὰ τέτο ἐποιεῖ διὰ τὰ πολιτικὰ τέλη, διὰ τὰ δόποια δὲν νομίζω ἐνας φιλόσοφος ως ὁ Μαρκανοῦλιος να ἔχεισκε δίκαιον, να θυσιάζῃ τόσους μυριάδας λαῶν. Περιπλέον γὰρ ἐγένετο ἐνα τοιότοιο διωγμῷ, ἐκεῖνος ὁ Μαρκανοῦλιος, δόπες παρακομημένος ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς ιερεῖς ἵνα καταδιώξῃ τὰς Χριστιανάς, δὲν ἤδειλησεν ἅτε νὺν τὰς ἀκόσιας τέλεις. Καὶ λοιπὸν τοιότοιο διωγμοῦ δὲν ἔγινεν, δόπες μαζευεῖται ἀπὸ τόσους ἀπολογητας, καὶ τόσους μάρτυρες· ἔγινε, ναι, ἀλλὰ ἅτε διὰ φωνῆς, ἅτε διὰ θεοπίστατος ὁ Μαρκανοῦλιος εἰς τέτο ἐπύντεται, ἀλλὰ καὶ ὄρμη, καὶ βαρύβαρδης τῆς πλήθεως, καὶ σκληρότης, καὶ ἀμάδεια τῶν κατὰ πόλεις ἡγεμονευόντων ἐθυσίασιν τόσους ἀκάπτους καὶ ἀγίστους ἀνθρώπων. Οὐ δὲ Μαρκανοῦλιος παρακομένος ἀπὸ τὰς ἀπολογίας ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν δόπες ἀπὸ διαφόρες τόπους τῆς ἥλιδον, καὶ μᾶλιστα ἀπὸ τὸ θάυμα δόπες εἶδεν, εἰς τὸ σράτευμά τοι ἐδημοσίευσεν ἐκεῖνο τό φιλανθρωπότατον θέστωσμα, δόπες αὖτις γινώσκεται παρὰ τῷ Γερίνῳ, καὶ ὅπερε εἰς τὸ ἐπόμενον παράγραφον φασται.

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. ἑ. κεφ. ἑ.

λογον ὁρμὴν τῇ πλάνθει, ὅπῃ εἰς πάσκαν πόλιν ἐγέιρετο, ὡς ὁ Εὐσέβιος λέγει (α), „ην δὲ ἔτος δεκαεπτά Αὐτοκράτορος Αὐτωνύμος Οὐνήρος, εἰς τὸν δῆμον καιρὸν, εἰς μερικὰ μέρη τῆς γῆς μετὸν καὶ ἐσκυρῷ σφραγίτει φοροῦτες φοροῦτες ὁ καθ' ἡμῶν διωγμὸς απὸ ἐπιδρομῆν τῶν κατὰ πόλεις δῆμον, καὶ λαῶν, μυριάδες μαρτύρων ἀνὰ τὴν οἰκουμένην καὶ διέπρεψαν.“ Εν τῷ Λαγυδίῳ, καὶ Βιέννῃ τὰς Μητροπόλεις τῶν Γαλλιῶν, ἐδέχθησαν τοὺς σέφανον τὴν μαρτυρίαν παρὰ τοῖς ἄλλοις, Σάγυντος ὁ διάκονος ὁ ἐκ Βιέννης, Μάτθηος ὁ νεαρώτερος, Αὐταλος ὁ Περγαμηνὸς, καὶ ἡ Βλαττα, διὰ μέσου τῆς ὀποίας ἀπέδειξεν ὁ Χριστὸς, ὅτι ἐκεῖνα δόπῃ φέγγονται τοῖς ἀνθρώποις ἐντελῆ, ἀξιώνονται παρὰ Θεοῦ μεγάλης δόξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ.

Περὶ τῶν γενομένων Επισκόπων ἐν ταῖς ἐπισημοτέραις τῶν πόλεων, καὶ τῶν διαλαμψάντων διδασκάλων ἐπὶ τέτοις τοῖς Χρόνοις.

§. 1.

Τῷ ίδιῳ, ἔτει τῆς ἡγεμονίας τῆς Μάρκου Αὐρηλίου, ὁ περιρρήθεις Αὐτίκητος Επίσκοπος τῆς Ρωμαίων Εκκλησίας ἐτελεύτησε, προσατεύσας ἔτη ἑνδεκα, μετὰ τὸν δῆμον ἐπεσκόπευσεν ὁ Σωτήρ, ἔτη ὀκτὼ καὶ ἀπέθανεν, ἀυτὸν δὲ διαδέχεται δωδέκατος απὸ τῶν Αποσόλων ὁ Ελευθέριος, ὡς γράφει ὁ Ευσέβιος (β).

Ρώμης Επίσκοποι.

§. 2. Τῆς δὲ Αλεξανδρείας Επισκοπὴν, ἀφ' ἣ δεκατεστάρας χρόνος εκυβέρνησεν ὁ Κελαδίων, λαμβάνει ὁ Αγρίππας, ὃς καὶ Αγρίππινος λέγεται· ὁμοίως καὶ τὴν Εκκλησίαν τῆς Αὐτοχθόνεις πέμπτος ὁ Ερώς, ὑζερον ἀπὸ τὸν Ηρωνα ὅπῃ ἦν δ. καὶ τὸν Ηρωνα (γ), διεδέχθη ὑζερον ὁ Θεόφιλος, διὰ τὸν δῆμον κατωτέρω ἥμηνται, τὸν ἀυτὸν ἐδιαδέχθη ἐβδόμος ὁ Μαξιμίνος, διὰ δὲ τοὺς ἐν Γερασολύμοις Επισκόπους εἰς τὰ ἐπόμενα καφάλαια ἥμηνται.

Αλεξανδρείας.

Αγρίππιας.

Dd 3

§. 3.

(α) Αὐτόθι. (β) Εἰς τὰ προόμιον τῆς ἑ. βιβλίου. (γ) Ο τόπος ἔτος ἐπειπόεται διδή μεταξὺ Ηρωνος τῆς Α. καὶ Ηρωνος τῆς Β. ἀναχιερέατευσεν ὁ Κορηνήλιος ἔτη πέντε. Σημέιωσον ἔτει πῶς ὁ Συγγραφεὺς ἀνέχεται γὰρ ἐπικριθῆ ὡς ἀπὸ τὸν πρῶτον Επίσκοπον Αὐτοχθόνας, δηλαδὴ ἀπὸ τὸν Πέτρον, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν Εὐόδιον, ἐπαριθμῶν ἀπὸ τὸν πρῶτον, δευτέρου τὸν Γρηγόριον, τρίτου τὸν Ηρωνα, τέταρτου τὸν Κορηνήλιον, πέμπτου Ηρωνα Β'. καὶ ἔκτου τὸν Θεόφιλον.

ΑΙΩΝ
Β.
Διδάσκαλοι
τῆς Εκ-
κλησίας.

Θεόφιλος
Αντιοχείας.

Συγγράμ-
ματα αὐτῆς.

Μελίτων
συγγράμ-
ματα αὐτῆς.

Διονύσιος
συγγράμ-
ματα αὐτῆς.

Ποθενός
Μαρτυ-
ριογράφος,

§. 3. Εν αὐτοῖς τοῖς χρόνοις διέλαμψαν ἐν τῇ Εκκλησίᾳ καὶ διδάσκαλοι επισημότεροι τῶν ἄλλων. Θεόφιλος Αὐτιοχείας Επίσκοπος, Μελίτων Σαρδέων Επίσκοπος, Διονύσιος Κορίνθων Επίσκοπος καὶ ὁ Ποθενός σιωπῶν Φιλιππον τὸν Γορτύνης Επίσκοπον, ὃςις κατὰ Μαρκίωνος συνέγραψε τεχνικώτατον σύγγραμμα, τὸν Μεγανὸν, τὸν Μόδετον, καὶ τὸν Πινυτὸν, ὅραι τὸν Ευσέβιον (α).

§. 4. Θεόφιλος Αὐτιοχείας Επίσκοπος, ἔκτος ὡς εἴρηται ἀπὸ τῶν Αὐτοσόλων, ἢν ἄνθρωπος πολυμαθέσατος, ὃς ἐπιζρέφων ἀπὸ τὴν Γνῶσιν ὡς λέγεται ὁ Σαΐδας, διέτριβεν ἐν Αὐτιοχείᾳ, καὶ ἐπειδὴ ἐδεμπίλιν Εκκλησίαν ξεχωριστὴν εἶχε, τῷ ἐδόθῃ ἀδειᾳ νὰ εἰσέρχεται εἰς πάσας τὰς Εκκλησίας, ὡς εἰς ἴδιας, ὃν καὶ ὁ Βασιλεὺς καὶ πάντες εὐλαβέντο αὐτὸν καὶ ἐθάμαλησον τὸ μεγαλεῖον τῆς αὐτῆς ἀρετῆς, διότι ἢν ἄνθρωπος ἀνώτερος παντὸς λόγγος, καὶ ἢν ὡς εἴκων τῶν Αὐτοσόλων· τρία βιβλία πρὸς Αὐτόλικον τὸν κατήγορον τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας συνέγραψεν, ὅπερ ἀποδέκνυστι τὴν ἀληθείαν τῆς Χριστιανικῆς Πίσεως, καὶ τὸ ψεῦδος τῆς ἐθνικῆς δεισιδαιμονίας ἐλέγχων ἀνατρέπει· προσέτι καὶ βιβλίον κατὰ Μαρκίωνος καὶ ἔτερον κατὰ Ερμοδύνες, ὑπομνήματα εἰς τὰ Ευαγγέλια, εἰς τὰς παροιμίας τῆς Σολομῶντος, καὶ ἔτερα τινὰ κατηχητικὰ (β). ὅραι τὸν Ευσέβιον (γ), καὶ τὸν Γερώνυμον (δ).

§. 5. Μελίτων Επίσκοπος τῆς Σαρδέων Εκκλησίας, ἀνθρώπος εὐφρο-
δέσατος καὶ εἰς ἄκρον μαθήσεως φθάσας, ὃςις ἀκμάζοντος ἔτι τῇ διωγμῇ,
βιβλίον απολογητικὸν, διὰ τῆς ἀδίκως βασανιζομένης Χριστιανῆς, πρὸς τὸν
Αὐτοκράτορα Μάρκου Αὐρηλίου ἐπέβασφέρει, ἐξ ἡ δλίγα τινὰ ὁ Ευσέβιος ἀ-
ναφέρει (ε), καὶ πολλὰ ἄλλα συγγράμματα, καὶ κατάλογον τῶν Θέαν, Θραψῶν,
Γραφῶν, ὅραι τὸν Γερώνυμον (ζ), ἀπερ ἢ σώζονται.

§. 6. Διονύσιος Επίσκοπος Κορίνθων, ἀνθρώπος ὁ ἀλογικώτατος, καὶ
τόσον ευφραδῆς, ἐπιδέξιος καὶ ἐνδέξιος φιλοπονίας πλήρης, ὅπερ ἐσυναγαγέφετο,
ῳχιμόνον μὲ τὸ πόιμνοντα, ἀλλὰ καὶ μὲ πολλὰς, ἔνεις γενούμενος χρόνιμος τοῖς
πᾶσι, μὲ τὰς Επιζολὰς ὅπε ἐπεμπε πρὸς τὰς Εκκλησίας, ὀκτὼ τῶν
ἀριθμὸν ὡς λέγεται ὁ Ευσέβιος (η), δεῖας διδασκαλίας, καὶ μαθήσεως ἐμφα-
τικοί· ὅραι τὸν Ευσέβιον (θ).

§. 7. Ο Ποθενός (ι) ὅπερ εἶχε τὴν διακονίαν τῆς ἐν Λαγύδενῳ Επισκοπῆς,
τῇ ὅποις διάδοχος γίνεται ὁ Εἰρηναῖος· ὃς γενούμενος ἐνενήκοντα χρόνων
καὶ ἐπέκεινα ἀδενὸς κατὰ τὸ σῶμα, ἐπὶ τὰς ἡμέρας τῆς Μάρκου Αὐρηλίου,
μέ-

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. δ. κεφ. κά. (β) Τὰ τρία βιβλία πρὸς Αὐτόλικον πα-
ρὰ πᾶσιν ὡς ἀληθῆ νομίζουσι, τὰ δὲ λοιπὰ ἀμφιβάλλουσι τινὲς νὰ εἴναι ἀντέ. λέ-
γοντες πῶς συνεγράφησαν παρὰ πεωτέρα τινὸς Θεοφίλου. (γ) Εκκλησ. Γερ. βιβλ.
δ. κεφ. κδ. (δ) Εν τῷ καταλ. τῶν Συγγραφ. κεφ. κε'. (ε) Εκκλησ. Γερ. βιβλ.
γ. κεφ. κε'. (ζ) Εν τῷ καταλ. τῶν Συγγραφ. κεφ. κδ. (η) Εκκλησ. Γερ. βιβλ.
δ. κεφ. κγ'. (θ) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. (ι) Ι"δε τὴν ὑποσημένωσιν εἰς τὸ τέλος τῆς αἰώνος.

κόλις ἀναπνέειν, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν προδυμίαν τῇ ἐπινεύματος ἐνδυναμέμενος δἰ τὴν τὴν μαρτυρίαν ἐπιδυμίαν, ἐφέρδη καὶ ἀυτὸς εἰς τὸ βῆμα, καὶ ἔδωκε τὴν καλὴν μαρτυρίαν, διὰ τὴν ὅποιαν λαβών παντοδαπὰς πληγὴς καὶ μόλις ἀναπνέων ἐρρίφθη εἰς φυλακὴν, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἐξέψυχεν. ὅρα τοῦ Εὐσέβιου (α).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Περὶ τῶν ἐν τέτοισι τοῖς χρόνοις αἱρετικῶν Τατιανᾶ, καὶ τῶν ἀντεῖ διπάδαν Εὐγκρατευτῶν, Μοντανᾶ καὶ τῶν ἀπὸ ἀντεῖ φανέντων Καταφρύγων, ἢτοι Πεπεζιανῶν, καὶ τῆς Ερμογένεας.

§. 1.

Ο Τατιανὸς ἦν Σῦρος τὸ γένος, καὶ φιλόσοφος Πλατωνικός, διὸ ζῶν τος Γερίνιας τὴν Μάρτυρον, καὶ ἀκροατὴς ἐχρημάτισεν, ἔγινε Χριστιανός, καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν καλῶς ἐπολιτεύετο μὲν ἀυτὸν, σερεός εἰς τὸν τίσιν, ἢ περιβόητος εἰς τὴν Εὐκλητίαν, ἐξέδωκε δὲ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀντεῖ συγγένεμασι καὶ βιβλίον ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν, κατὰ τῶν ἐδυνικῶν, τὸ ὄποιον οἱ Γερώνυμος καλεῖ ἀνδριότατον (β). Μετὰ τὸ μαρτύριον τῆς Αγίας Γερήνιας, μείνας ὡς τυφλὸς ὑερέβαμενος ἀπὸ χειραγωγού, καὶ ἀφεὶς τὸν ἐαυτόν τὸ εἰς τὸν ἐγκρημνόν, διὰ τὴν τύφλωσιν καὶ ἐπαρσίαν τὴν ἐπεσεγενεῖται συχαμερὰς φλυαρίας τῆς Οὐαλεντίνας, Σατορνίλας, καὶ Βασιλέαδης, λέγων πῶς ὁ γάμος ἦν ἔργον τῆς δικβόλως, καὶ πῶς δὲν διαφέρει καθόλει ἀπὸ τὴν πορνείαν, δῆγεν τὸς ὑπάνθρωπος δὲν ἐδεχετο, ὅτε τὰς ἄφιγε νὰ συναναρέφωνται μὲ τὰς ὄπαδάς τω, προστέτι ἐλεγει πῶς ὁ Αὐτὸς δὲν ἐσώθη, ὅτε δέλαι σωθεῖ, τὴν ἐγκράτειαν ἐλεγει πῶς νὰ διαχωρίζεται ἀπὸ τὴν γεῦσιν τῶν κρεῶν, καὶ τὴν πόσιν τῆς οἶνας.

§. 2. Οὗτον οἱ ὄπαδοι ἀντεῖ Εὐγκρατευταὶ ἐκαλεῖσθο, καὶ Εὐγκρατεῖς ἀπὸ τῆς ἐγκρατείας, ὡς γράφει ὁ Θεοδώριτος (γ), διότι ἀυτοὶ ἐγκρατεύον-

Τατιανὸς
αἱρετικός.

Αἱρεσίς ἀντεῖ.

Εὐγκρατευταῖς.

(α) Εὐκλητ. Γερ. βιβλ. ἐ. κτφ. γ'.

(β) Εν τῷ καταλ. τῶν Συγγραφ. κεφ. ιδ'. ὅποι δὲν ἀναφένωσκεται καὶ λέξις, ἀντεῖ δημοσιεύτατος,, ἀλλὰ λόγος πάνυ θαυμαστός, ὃς μεταξὺ πάντων ἀντεῖ τῶν συγγραμμάτων ἐπέσημος ἐστιν. τὸ ταῦπατια τῆς Αγ. Γερωνύμου τόμ. Β'. σελ. 856. Εἰδ.

(γ) Αἴρετ. κακομιθ. λόγ. ἀ.

Τρόποια
σάται.

Τινὲς κατ'
ἀυτῶν ἔγ-
ειναν.

Διὰ τεσσά-
ρων Εὐαγ-
γέλιον τις
συνέγραψε.

τεύοντο ἀπὸ τὸν γάμον, κρεωφαγίαν, καὶ οἰνοποσίαν, καὶ Υδροπαραζάται ἐλέγοντο ὅτι εἰς τὸ μισήριον τῆς Εὐχαριστίας, ἀπέχοντες τῇ οἴνᾳ, ὑδρομόνον ἐμεταχειρίζοντο (α) ὅρα περὶ ἀντοῦ τὸν Εἰρηναῖον (β), τὸν Εὐσέβιον (γ), τὸν Επιφάνιον (δ), τὸν Θεοδώρητον (ε), καὶ τὸν Φιλάσπριον (ζ), καὶ τὸν Αὐγεζῆνον (η).

§. 3. Διέσπειρεν δὲ Ταῖιαντὸς τὴν αἵρεσιν ἀπὸ μάλιστα εἰς τὴν Αἰγαλίαν, ὅπερ ὑπῆγε μετὰ τὸ μαρτύριον τῆς Γεσίνης, καὶ πρῶτον εἰς Δάφνην, Αἰγαλίχειαν, καὶ εἰς τὰ μέση τῆς Κιλικίας. Αὐγέρεθαν τὴν αἵρεσιν τε ἔξω ἀπὸ τὸν Επιφάνιον, καὶ Εἰρηναῖον, ὁ Μαραντὸς, Κλήμης ὁ Αἰλεξανδρεὺς, ὁ Αἰτολινάριος, καὶ ὁ Σεργένης, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Θεοδώρητος (θ).

§. 4. Πρῶτος τῶν ἀλλών ἀπὸ τοῦ Ταῖιαντος συνέγραψε τὴν Ερμηνείαν τῶν Εὐαγγελίων, ὡς λέγει ὁ Εὐσέβιος, συνδέττων εἰς οἶδα πῶς, μίαν συνάφειαν, καὶ συνάθροισιν τῶν Εὐαγγελίων, καὶ ἐκάλεσεν ἀπὸ τὸ διὰ τεσσάρων, τὸ ὄποιον ἔτι καὶ σήμερον φέρεται εἰς χεῖρας τινῶν (ι), ἀπὸ ἀλλών τετράτο τὸ διὰ τεσσάρων, καλεῖται κατὰ Εβραιάς Εὐαγγέλιον, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῆς Επιφάνιας (κ). Αἴλιος ἐπειδὴ ἀπὸς ὁ ἀνόστοις ἐνηγκαλίσατο τὴν αἵρεσιν τῆς Ουαλεντιανᾶς, καὶ Μαρκίωνος, διὰ τοῦτο εἰς ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιον περιέκοψεν τὴν γεννεαλογίαν τῆς Χριστᾶς, καὶ ἀλλα τινὰ, ὅσα φάνερῶς ἀποδεικνύεται τὸν Κύριον ἡμῶν, ὅτι ἐγεννήθη κατὰ σάρκα ἐκ σωέρματος

Δαβὶδ,

(α) Εὖ τῶν Εγκριτευτῶν ἐφάνησαν, καὶ οἱ Αἰτολάτικοι, οἵτινες ἐγκριτεύοντο, ὃν μένον ἀπὸ τὸ κρέας, καὶ οἶνον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ πάντα τὰ κοσμικά, διὸ καὶ Αἰτολοίκοι ἐλέγοντο, διατὶ ἐμικνύοντο, ὡς ἐλεγον τὴν Αἰτολοκήν διαγνωσάντες· ἐπεροι δὲ ἐλέγοντο Σακκοφρόκοι, διατὶ ἐφόκεν ἐνα σάκκον, προσποιέμενοι μίαν πολιτείαν μετανοίας.

(β) Βιβλ. ἀ. κεφ. κη. (γ) Εὐκλῆσ. Γερ. βιβλ. δ. κεφ. κζ. (δ) Αἰρέσ. μξ'. (ε) Αἰρέσ. καπομυθ. λόγι. ἀ. (ζ) Αἴριδ. μδ'. (η) Περὶ Αἰρέσ. κεφ. κε.

(θ) Αἰρέσ. καπομυθ. λόγιον ἀ.

(ι) Εὐκλῆσ. Γερ. βιβλ. δ. κεφ. κθ'. ὅπε λέγει „, ὁ μέν τοι γε πρᾶτερος ἀπὸ τοῦ Αἰχηγὸς ὁ Ταῖιαντὸς συνάφειάν τινα, καὶ συναγωγὴν εἰς οἶδα ὅπως τῶν Εὐαγγελίων συνθεῖς, τὸ διὰ τεσσάρων τέτο προσωτόμαστεν· ὁ καὶ παρά τισι νῦν φέρεται.“

(κ) Αἰρέσ. μξ'. Αἴλιος τὸ διὰ τεσσάρων Εὐαγγέλιον σώζεται, καὶ τῇ σήμερον μὲ τὴν ἀρμονίαν τῶν Εὐαγγελίων Αἴμρωνία Αἰλεξανδρεώς εἰς τὸν ζ. τόμον τῆς βιβλιοθ. τῶν Πατέρων, ὡς λέγεται, ὁ Βαρενίος. Αἴτοι τινάς καλεῖται, Εὐαγγέλιον κατὰ Εβραισσες, ἀλλὰ σφάλλεται ὁ Επιφάνιος, ὡς ὅσοι ἔτιτο δοξάζουσι. Διότι ὁ Ηγγήσιππος ἀρχιεπίτερος τῆς Ταῖιαντος, μνήμην ποιεῖται τῇ κατ' Εβραισσες Εὐαγγέλιον, ὡς γράφει ὁ Εὐσέβιος βιβλ. δ. κεφ. κβ'. Προσέπι, καὶ ὁ Παπίας ἀναφέρει μίαν Γεροίαν ἐκ της κατ' Εβραισσες Εὐαγγελίας, ὡς λέγεται ὁ ἀπόλος Εὐσέβιος, εἰς τὸ τέλος τῆς τρίτης βιβλίου, τῆς Εὐκλῆσ. Γερ. Παρέ δὲ τῷ Γερωνύμῳ αναγνωσκορευ πολλὰ, τὰ ὄποια τῇ σήμερον δὲν ἀναγνωσκοτείστο τωζόμενον τῆς Ταῖιαντος· διὰ δὲ τὸν Βαρενίον λέγω, πῶς τὸ σωζόμενον εἰς τὸν ζ. τόμον τῆς βιβλιοθ. τῶν Πατέρων, μὲ τὴν ἀρμονίαν τῆς Αἴμρωνίας διαφέρει πολὺ ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Ταῖιαντος· ἐπειδὴ φαίνεται πῶς ἀπὸ εἰναι σύνθεσις τινὸς ὀρθοδόξου, καὶ ἀλλο δὲν εἰναι, πάρεξ μίαν νόσιμος παράφερεται, τῶν δ. Εὐαγγέλιον, ητοι μίαν ἐπίλομην. Τὸ δὲ τῆς Ταῖιαντος συνθεμένον ἀπὸ τὰ ἀπόλα λόγια τῶν Εὐαγγελίων, ἐξαρεμένων μόνον τῶν περὶ τῆς Δαβίτικης γεννεαλογίας τῆς Χριστᾶς. Εἰς τὸ σωζόμενον ὅμως πολλάκις ὁ Χριστὸς λέγεται οὐδὲ Δαβὶδ.

Δαρβίδ, μάρτυς ἐσὶν ὁ Θεοδώρητος, ὃς λέγει ὅτι ἀυτὸς τὸ σύγγραμμα ὥχι μόνον οἱ ἀντεῖπαδοὶ, ἀλλὰ καὶ τινὲς τῶν ὄρθοδόξων περιεργαζόμενοι τὸ ψεύδος, καὶ πλάνην ἀντεῖπαδοὶ, τὸ ἐμεταχειρίζοντο ἀσέβχασι, ὅτεν καὶ ἀπὸ ἀυτὸς εὐρέθησαν τέτοια βιβλία, περισσότερα ἀπὸ τὰ διαιρέσια, ὡς ὁ ἀυτὸς ἀμολογεῖ· „ἵνυρα δὲ καὶ ἐγὼ περισσότερα ἀπὸ διαιρέσια τοιάτα βιβλία ὅπερ τις μετνται εἰς τὰς Εὐκλησίας μας, καὶ τυνάξεις ἀντὰ τὰ ἀπέρρηψα, καὶ ἀνταποῆσα τὰ τῶν τεσσάρων Εὐαγγελισῶν Εὐαγγέλια (α).“

§. 5. Τὴν αἵρεσιν τῆς Τατιανᾶ ἔμεντεν ὑδερον ὁ Σευῆρος, παρὰ τὴν ἀνοικοδηματικὴν οἱ Σευηριανοὶ, οἵτινες εἰς πάντα συμφωνήσι μὲ τὰς Εγκριτευτὰς, προστάπτοντες τὴν καθὴμας κτίσιν εἰς αρχὰς, καὶ ἐξεστίας, καὶ ὅτι νὰ ἐνστρεπται εἰς ἐνεστρατούματον, καὶ ἀνώτατον Οὐρανὸν, καὶ αἰωνα, εἰς Θεὸς ἀγαθὸς, τὸν δὲ διάβολον λέγεται νὰ εἶναι οὐδὲς τῆς μεγάλας ἀρχοντος τῆς τάξεως τῶν ἐξεστίων, τὸν ὄποιον ὀνομάζεται πότε μὲν Γαλαδαβαῶν, πότε δὲ Σαβαῶν, προστέτι τὴν γυναικα ἐλεγον γέννημα τῆς Σατανᾶ, καὶ ὅσοι πληγίζεστιν εἰς τὸν γάμον τελειώνεται κατ’ ἀντεῖς ἐργον τῆς Σατανᾶ. Τὸ δὲ ἀνδρώπτε τὸ ἥμισυ, ἀπὸ τὸν ὄμφαλὸν καὶ ἀνω, νὰ εἶναι πλάστις τῆς Θεᾶς, τὸ δὲ ἀπὸ τὸν ὄμφαλὸν καὶ κάτω, πλάστις τῆς διαβόλου, καθὼς γράφει ὁ Επιφάνιος (β). Αὐτοὶ αδετεῖσι τὰς Επιζολὰς τῆς Παύλου, καὶ τὰς πράξεις τῶν Α' ποσόλων. Κατ' ἀντῶν ἐγραψαν, ὡς λέγει ὁ Θεοδώρητος (γ) Μαυρονός δὲ τῆς ἀληθείας συνήγορος, Κλήμης δὲ Αλεξανδρεὺς, Απολινάριος Επίσκοπος τῆς ἐν Φρυγίᾳ Γεραπόλεως, καὶ δὲ Ωριγένης.

§. 6. Ο Μαυρανὸς ἐφύτεωσεν ἀπὸ μίαν χώραν τῆς Φρυγίας Αρδαρίαν καλλιεύνην, καὶ γενόμενος Χοισιανὸς μετ' ὀλίγον καιρὸν ὑδερον ὑπεριφανευόμενος δὲ ἀγάπην φιλαρχίας, ἐκατασάβη ἀρχηγὸς νέας αἰρέσεως, καὶ ἐμπληθεῖς ἀπὸ πονηρὸν πνεύμα, ἀρχισε νὰ φωνάζῃ ξένας φωνὰς ὡς μωρὸς, καὶ νὰ λόγη πῶς ἀντὸς εἶναι δὲ Παράκλητος τὸ Πνεύμα τῆς ἀληθείας, τὸ ἐπαγγελθὲν τοῖς Α' ποσόλοις, ἢ κατ' ἀλλαζε, πῶς ἀντὸς ἐλαβε τὸν παράκλητον εἰς μεγαλήτερον πλήρωμα ἀπ' ὅ, τι ἐλαβον οἱ Α' ποσόλοι. Τὴν δὲ ἐγκράτεικην τόσον ἐπήνει ὅπερ ἐφεγε τὰς γάμις, καὶ ἐθέτησε νὰ διαχωρίζωνται οἱ ὑπανδροὶ τὸν δεύτερον γάμον ενόμιζε παρνεῖαν, καὶ πῶς ἐσυγχώρησισαν ἀπὸ τὸν Παῦλον, ἐπειδὴ δὲν ἐλαβε τελείαν γυνῶτιν, ἀλλ' ἐκ μέρες, διότι τὸ τέλειον εἰς ἀντεῖς δὲν εἶχεν ἐλθει, τοῖς παραπεσθῆτιν ἀρνεῖτο τὴν εἰρήνην, καὶ κοινωνίαν, τηςείας νέας, καὶ ἀσυνήθεις εἰσέφερεν εἰς τὴν Εκκλησίαν, ἐλεγε πῶς οἱ Χοισιανοὶ δὲν πρέπει νὰ εἶναι τόσον πρόδυμοι εἰς τὰ μαρτύρια, ὡςε ἐκεστίως νὰ τρέχωσιν εἰς ἀντα, ώτε πάλιν μὲ τὴν φυγὴν τὰ παρέρχωνται. Προστέτι εἶχε τὸν ἀντω δύο γυναικίς ὅπερ ἐχωρίσθησαν ἀπὸ τὰς ἀνδρας των τὴν Πρισκίλλαν, καὶ Μαξιμίλλαν, ἃς προφῆτιδας ἐκάλει.

Σευῆρος αἰ-
ρετικός.

Αἵρεσις αὐ-
τῆς.

Τίνες κατ'
ἀντῶν ἐγ-
ραψαν.

Μαυρανὸς
αἰρετικός.

Αἵρεσις αὐ-
τῆς.

Φευδοπρο-
φῆτες
Πρισκίλλα,
καὶ Μαξ-
ιμίλλα.

(α) Αἵρετ. κακομυθ. λόγω. μ.

(β) Αἵρεσ. μέν.

(γ) Αἵρετ. κακομυθ.

Τίνες κατ'
ἀντῶν ἔγ-
ραφαν.

Τερψυλιανὸς
πάπλης εἰς
τὴν αἵρεσιν
τῶν Μεντα-
νισῶν.

Καταφρέ-
γες.

Πεπεζίανοι,
ἢ Πεπεζ-
ταῖ.

Κυϊτιλια-
νοι.

Α' ζοτηνε-
ται.

Τασκοδρε-
γῆιαι Πασ-
σαλοριγχή-
ται.

λει· τῶν ὁποίων αἱ προφῆται, ὑπερού μὲ τὸν καιρὸν ἐφάνησαν φευδεῖς. Τόσον δὲ Μεντανὸς, ὅσον καὶ ἡ Μαξιμίλα ἐειλεῦται κρεμάμενοι, ὡς πολ-
λοὶ λέγοσι. Κατ' ἀυτῶν συνέγραψαν Αὐτολιγάριος τῆς ἐν Φρουγίᾳ, Γε-
ραπόλεως, Μιλτιάδης, καὶ Αὐτολάωνιος κατὰ τὸν Εὔσεβιον (α), διαλαμ-
βάνσι περὶ ἀυτῶν δὲ Επιφάνιος (β), δὲ Θεοδώρητος (γ), καὶ ὁ Αὐγεσ-
τος (δ).

§. 7. Επειδὴ δὲ τοιαύτη αἵρεσις ἐφανέρωνεν ἦν πρόσχημα ἀγιότητος, δὲν εἶναι θαυμασὸν ἂν πολλοὶ τῶν χριστιανῶν ἐμιάνθησαν, τὸ θαυμασὸν εἴχαν
ὅπερ δὲ Τερψυλιανὸς, ἀνθρώπος πεπαιδευμένος, καὶ ἐχθρὸς πρότερον τῶν Μεντανισῶν, ἐπεσε τέλος πάντων εἰς τὴν αἵρεσιν ἀντῶν, τὴν ὁποίαν μὲ
πολλὰ συγγράμματα βεβαιοῖ, τὰ ὁποία εἶναι περὶ μονογυμίας, περὶ γυ-
νεῖν, περὶ φυγῆς ἐν τῷ διωγμῷ, περὶ ἀγνείας, καὶ ἐλεφα.

§. 8. Οἱ ὄπαδοὶ τῆς Μεντανῆς, Μεντανισᾶι ὀνομάζονται, καὶ Καταφ-
ρύγεις, ἐπειδὴ ἡ ἀυτῶν αἵρεσις ἀρχίστην εἰς τὴν Φρουγίᾳ, εἰς τῆς ὁποίας
τὴν Αρδαβάνη χώραν, ἐγεννήθη ὡς εἴρηται δὲ Μεντανὸς προσέτι Πεπεζία-
νοι, καὶ Πεπεζῖται, ἀπὸ Πεπεζῶν πολὺ χώραν, ἢ πόλιν μεταξὺ Γαλατίας,
καὶ Καππαδοκίας, ὅπερ διέριψεν δὲ Μεντανὸς πολλοῖς καιροῖς, ἵνα καὶ Γερεβο-
λῆι ἐκάλει, λέγων πῶς εἰς ἀυτὴν ἐκατέβη ἡ ἄνω Γερεβαλῆι, ὥχι διὰ
ἄλλο, εἰπὼν διὰ τὰ ἔρχωνται πάντες πρὸς ἀυτόν. Ωνομάζονται προσέτι, καὶ
Κυϊτιλιανοί, ἀπὸ Κυϊτίλης γυναικός τίνος, πρὸς δὲν ὡς ἀυτὴν ἐφλυάρει,
ἐκατέβη δὲ Χριστὸς εἰς ἀυτὴν τὴν Πεπεζῶν πόλιν, εἰς ἴδεαν γυναικός σχημα-
τιθεῖς, μὲ λαμπρὰν σολῆν. Εἴτι Προσκιλιανοὶ ἀπὸ τῆς Προσκίλλης, καὶ Αρ-
τοτυρίται, ἐπειδὴ εἰς τὰς θυσίας ἀυτῶν ἐπρόσφερον ἄρτου, καὶ τυρού, καὶ
τὸν ετελείωνον τὰ μυστήρια ἀυτῶν, καὶ Τασκοδρεγχίται ἀπὸ τινὰς ἐκαλεύτο,
τιτέσι Πασαλοριγχῖται, τασκός γάρ παρ ἀυτοῖς ὁ πάσταλος καλεῖται, καὶ
δρεγγος ὁ μυκτῆς, διότι διαν ἐπροσεύχοντο ἐπίθετον τὸν δεύτερον δάκτυλον,
ἵτοι τὸν λιχανὸν εἰς τὸν μυκτῆρα τάχα διὰ κατίφειαν, καὶ ἐδελοδικιού-
νην, ἀυτοὶ δὲ ἐποίεν ἔργον ἀνόσιον, διότι λέγοσι πῶς εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν ἐ-
λάμβανον ἔνα βρέφος, τὸ ἐκκεντεῖσαν ὅλον τὸ σῶμα, καὶ ἐλάμβανον τὸ α-
ἷμα τὰς ὡς θυσίαν (ε). Οἱ τοιῦτοι ἐκάλεντο τὸν ἑαυτόν τὰς Πνευματικάς, διὸ
τὰ πνευματικὰ χαρίσματα εἰς τὰ ὁποῖα ἐκαυχῶντο, τὰς δὲ λοιπὰς ὅπε-
ρεν ἥσαν ὄπαδοι ἀυτῶν ἐκάλεντο φυσικάς, ἵτοι φυχικάς, ὡς λέγει δὲ Τερ-
ψυλιανός (ζ).

§. 9.

(α) Εὐκλῆσ. Γερ. βιβλ. ἐ. κεφ. ι. (β) Αἰγίσ. μῆ. (γ) Αἰκετ. πανορμ. λόγῳ. ἄ. (δ) Περὶ Αἰρέσ. κεφ. κς'.

(ε) Οὐκ οἶδα τίνας ἔνοει ὁ Συγγραφεὺς, δὲ οὐαὶ Αὐγεστος, καὶ Κύριλλος ὁ πο-
διδόστη τέτο τὸ ἔργον τοῖς Καταφρύγοις, δὲ Επιφάνιος τοῖς Πεπεζίανοις μάλιστα
λέγοσι πῶς ἐν τὸ βρέφος ἀπέδηντο τὸ ἐστέβοντο ὡς μάζηνα. Εἰ δὲ ἐξεσει ἐφινέτο
μέγας λερένς.

(ζ) Περὶ Προσκ. πρὸς τὸ τέλος.

§. 9. Εἴς αὐτῶν ἄλλοι μὲν ὠνομάζοντο κατὰ Πρόκλου, ἄλλοι κατὰ Αἰσχίνην, ὡς γράφει ὁ Τερτυλιανός (α) ή διδασκαλία τῶν ὅποιων ἢν κοινή. Λέγεται δὲ, τὸ μὲν Αὐγούστου Πνεῦμα νὰ ἐκατέβῃ εἰς τὰς Αἱ ποσέλις, ἄλλ' ὥχι ὁ Παράκλητος, ὃς ἐλάλησε πρὸς τὸν Μνυτανὸν περισσότερα ἀπ' ὅσα εἶπεν ὁ Χριστὸς εἰς τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ ὡς μόνον περισσότερα, ἀλλὰ καὶ καλλιώτερα, καὶ μεγαλειώτερα. Οἱ δὲ κατὰ τὸν Αἰσχίνην ἔλεγον τὸν Χριστὸν Υἱὸν, καὶ Πατέρα, ὅτεν συνάγεται πῶς ὁ Πρόκλος, κατὰ τὴν ὅποις ἔγραψεν ὁ Γάιος, ὡς λέγει ὁ Θεοδώρητος (β), καὶ ὁ Αἰσχίνης ἵστην οἱ ἐπισημότεροι μαθηταὶ τῆς Μνυτανᾶς, καὶ εἰς τὴν συμφωνίαν, ὁ Θεοδώρητος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ, πῶς ἵστην δηλαδὴ μαθηταὶ τῆς Μνυτανᾶς.

§. 10. Αὐτοὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἐβάπτιζον τὰς νεκρὰς, ἀνεβίβαζον εἰς βαθὺμὸν ιερέως, καὶ Επισκόπων, καὶ τὰς γυναικας, ἐτέλευτον καὶ πολλὰ ἄλλα ἄτοπα, καὶ ἀπάντια· ἀνάγγειλον τὸν Επιφάνιον (γ), τὸν Αὐγεστίνον (δ), τὸν Τερτυλιανὸν (ε), τὸν Ευσέβιον (ζ), τὸν Θεοδώρητον (η), καὶ τὸν Φιλάσπριον (η).

§. 11. Αὐτὴν τῆς Μνυτανᾶς, καὶ Μνυτανικῶν αἵρεσις, ἐκηρύχθη μάλιστα εἰς τὴν Φρουγίαν, Καππαδοκίαν, Γαλατίαν, Κιλικίαν, καὶ εἰς τὸ Βυζάντιον, ὡς λέγει ὁ Επιφάνιος (ι). Κατὰ αὐτῶν ἔγραψαν Κλαύδιος, Αὐτολίναριος, Αὐτολινάριος, τῶν ὅποιων φαίνονται περικοπαί τινες παρὰ τῷ Ευσέβιῳ (κ), ὁ Επιφάνιος, καὶ ἄλλοι.

§. 12. Τελευταῖον Ερμογένης ὁ Αὐφρος, δὲν ἴθελε τὸν θεὸν ποιητὴν τῆς παντὸς ἐκ τῆς μηδενὸς, ἄλλ' ἐδόξαζε τὴν ὑλὴν συναγέννητόν τε, καὶ σύγχρονον μὲ τὸν Θεὸν, ώστε πῶς ἐγενήθη, ώστε πῶς ἐποίηθη, ἄλλ' ἀναρχος, ἀτελεύτητος, καὶ ἀεὶ διαμένεστα, ἐξ ἣς ὑπερον ὁ Θεὸς ἐποίησε τὰ πάντα. Προσέτι ἐφλυάρει, πῶς τὸ σῶμα τῆς Κυρίας ετίθη εἰς τὸν ὥλιον, ὁ δὲ διάβολος, καὶ οἱ διάμονες διεκχύνησαν εἰς τὴν ὑλὴν. Τέτον ὁ Τερτυλιανὸς φύσει αἱρετικὸν καλεῖ, τεθόλωμένου κατὰ τὸν νόον, ὃς τὴν πολυλογίαν, ευφράδειαν ἐνόμιζε, καὶ περὶ πλέον ἐκαταγίνετο εἰς τὴν ζωγραφικὴν τέχνην, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Τερτυλιανός (λ).

§. 13. Οἱ αὐτὸς ὄπαδοι, Ερμογενιανοὶ ἐλέγοντο, ὃς ὁ Αὐγεστίνος (μ) Ερμιανὸς καλεῖ, καὶ τὸν αὐτῶν αρχιμύγον Ερμίαν, ἄλλος ὁ Ερμίας, καὶ ὁ Ερμογένης ὁ αὐτός ἐστι, διδάσκει ὁ Δάναιος ἐν τῷ βιβλίον τόπω· ὁ δὲ Τερτυλιανὸς (ν) ὑλικὸς αὐτὸς καλεῖ ἀπὸ τὴν αὐτῶν αἵρεσιν. Κατὰ Ερμογένες ἔγραψαν

Εε 2

Ερμογένης
Αἰρέτικός.

Αἵρεσις αὐτῆς.

Τινες κατὰ
αὐτῶν ἐνεργεῖσαν.

- (α) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. (β) Αἰρετ. κακομυθ. λογιστ. μ. (γ) Αἰρέσ. μ. (δ) Περὶ Αἰρέσ. μεφ. καὶ. καὶ. καὶ. (ε) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. (ζ) Εκκλησ. Ι. γορ. βιβλ. δ. μεφ. ισ'. (η) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. (θ) Κατὰ Αἰρέσ. μεφ. μεφ. καὶ μεφ. (ι) Αἰρέσ. μ. (κ) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. (λ) Περὶ προσγεγμ. κατὰ Ερμογ.
- (μ) Περὶ Αἰρέσ. μεφ. ισ'. (ν) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον.

ραφαν ὁ Τερτυλιανὸς, δὲ Θεόφιλος Αὐτιοχείας, ὁ Ορειγένης, δὲ Ευσέβιος, καὶ ἄλλοι. Οὕτως ὁ μισόκαλος, καὶ κατὰ πολλὰ φιλοπόνυχος διάβολος, δὲ πολέμιος τῆς Εκκλησίας, μὴν ἀφεὶς ὅδέν του τῆς κατὰ ἀνθρώπων ἐπιβαλῆς, ἥγειρος τὰς ἡμέντας αἰρετικὰς, ὡς θανατηφόρα θηρία, τὰς ὅποις οἱ ἔρασαι τῆς ἀληθείας καὶ ἀγαράφως, καὶ ἐγγράφως ἐλέγχαντες, ἀπὸ ἀυτὴν τὴν Αγίαν Εκκλησίαν ἀπειώσαν.

§. 14. Εἰς αὐτὰς τὰς χρόνιας ἱκανατε, καὶ Βαρδεσάνης ὁ Σῦρος εἰς Εδέσσης, ἀνδρῶπος σπεδαῖος, καὶ πεπαιδευμένος εἰς τὴν Συριακὴν γλῶσσαν, καὶ διαλεκτικῶτατος, διὰ πρότερον μαθητής ἦν τῆς Οὐαλεντίνης, ὃς ερεφεν ἀπὸ τὴν αἵρεσιν των, δικαὶος δὲν ἀπέρριψε παντελῶς τὸν βῦπον τοιαύτης αἵρεσεως (α), ὡς γράφει ὁ Ευσέβιος (β), καὶ ὁ Θεοδώρητος (γ).

Κ. Ε Φ Α' Λ Α Ι Ο Ν ΙΕ'.

Περὶ Λεκκίας Κομμόδων, Ελαϊδίς Περτίνακος, καὶ Διδίς Γελιάνων τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ τῶν γενομένων ἐν τῇ Εκκλησίᾳ ἐν τέτοις τοῖς χρόνοις.

§. 1.

Λέκκιος
Κόμμοδος
Αὐτοκράτωρ.
Α' πὸ Χ.Γ.
179.
Χαρακτήρ
αὐτῆς.

Α' ποθανόντος τῆς Μάρκου Αὐτοκρατορίαν ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ 90^ο. Λέκκιος Κόμμοδος ὁ Αὐτωνῖνος, ὑιὸς κάκισος, πατρὸς ἀρίστης, ὃν ἐτῶν 18. ὃς ἀγκαλὰ καὶ ἀνεράφη ἀπὸ τὸν πατέρα τῷ τιμίῳ, καὶ βασιλικῶς ἐπαιδεύθη, ὅμως ἀναγκαζόμενος ἀπὸ τὰς κόλακας, εἰς τόσην μανίαν, καὶ ἐπαρσιν ἐφθατεν, ὡς ἀφεὶς τὸ ἴδιον τὰ ὄνομα, ἐλέγετο ὑιὸς Ήρακλέως, καὶ Διός, καὶ ἐπορίσαξε νὰ ὄνομάζωνται οἱ μῆνες ἀπὸ τὸ ὄνομά των, γεννητική, Λαμαζώνειος, Κόμμοδος, Αὔγουστος, Ηράκλειος, Ρωμαῖος, Υπεραίρων, Αὐγούστος, Ευτυχίης, Λέκκιος, Αἴλιος, καὶ Αὐγοῦ.

(α) Οὗτος πρὶν πέσῃ εἰς τὴν αἵρεσιν τῆς Οὐαλεντίνης, ἰχυρῶς ἀπέδειχε τὸ ψεῦδος τοιαύτης αἵρεσεως. Οὗτος, κατὰ τρία ἐδιάφερεν ἀπὸ τὴν καθολικὴν Εκκλησίαν. α. ἐλέγει πῶς ἔξω ἀπὸ τὸν Θεόν ὑπῆρχε μία ἄλλη ἀρχὴ, ἡ βίζα, ὁ διάβολος δηλαδή, τὸν ὅποτον ελεγεν ἀντοφυῆ, καὶ ἀπογέννητον, ἀρχήν, καὶ πηγὴν παντὸς κακοῦ. β. πῶς ὁ Χερισός δὲν ἔλαβε σάκρα ἐκ γρυπανῆς, ἀλλ' ἔξ θανάτου. γ. ἐλέγει πῶς τὸ σῶμα δὲν θάλει ἀνασηθῆ. Συνέργαψε δὲ, καὶ κατὰ πάντων τῶν αἱρετικῶν τῆς κακῆς ταῦτα, μάλιστα βιβλίου τῶν Συγγραφέων.

(β) Εκκλησ. Γ' 508. βιβλ. δ'. κεφ. τελευταῖο.

(γ) Αἱρετ. κακομυθ. λόγοι ἀ.

Αὐρηλίος, προσέτι ἥδελε, καὶ οἱ Ρώμαιοι Κομμοδιανοὶ νὰ λέγωνται, καὶ ἡ Φάρμη Colonia Commodiana, ὅτοι ἀποικία Κομμοδιανή. Τὸν χρόνον τῆς γεμονίας τε, ἐκάλει χρυσᾶν αἰῶνα, ἀπεκδυτάμενος τὸ Ρωμαϊκὸν σχῆμα, εφόρει λεοντὸν, καὶ ἐβάσα βόταλον, καὶ ὧτας ἐμονομάχει μὲ θηρία, καὶ ἀνθρώπους, ἔνσοχα κατὰ τὸ ἀληθὲς ἀκοντίζων, καὶ παρὰ πάντων θαυμαζόμενος, καὶ εἰς τόσην θηριωδίαν εἴσεδόθη, καὶ ασέλγειαν, καὶ κακὰς πράξεις, καὶ τοῖς Αὐτοκρατόροις μὴ ἀνηκόστας, ὡςε μετὰ τὸν θάνατόν τε ἐκρύχθη ἀπὸ τὸν Σύγκλιτον, ἐχθρὸς τῆς πατρίδος, χειρόλερος τῷ Δομετιανῷ; καὶ μισιτότερος τῷ Νέρωνος, καὶ σραφεῖς εἰς πολλὴν μιαρούσιαν, δὲ παράφρων, ἐσυνάθροιστας πάντας τὰς ταλαιπώρως, καὶ λελωβωμένας κατὰ τὸ σῶμα, εἰς τὸ θέατρον, καὶ ἐνδύων ἀντὶ τὰς τινὰ δρακοντοειδῆ φάσματα ἀπὸ τὰ γόνατα, ὡς γίγαντας μὲ τὸ δόπαλον τὰς ἐφίνειε. Κομμαρενος δὲ εἰς τὰ μονομαχεῖα, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ συναπαντώμενος εἰς τὰς πανηγύρεις μὲ τὰς ἀρχοντας τῆς Συγκλήτας, ἀπὸ δλαζες ἐκατηγορεῖτο, ὡςε καὶ η Μαρτία, τὴν ὁποίαν εἶχε διὰ τιμιωτέραν μεταξὺ τῶν παλλακίδων τε τὸν ἐκατηγόρει, καὶ τὸν ἐμέμφετο, καὶ τον ἐμπόδιζεν ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπερ ἐπράττε. Τέλος, μισθμένος παρὰ πάντων διὰ τὰς ἀνοσιωργίας ἀντε, ἀπεπνίγη ἀπὸ τὸν ἀθλητὴν Νάρκιστον, εἰς τὸ λητρὸν ὅπε ἐλάστητο, μὲ τὴν ἐπιβελήν τῷ Επάρχῳ Λέττα, καὶ Εὐλεκτῷ τῷ προκοίτᾳ, καὶ Μαρτίας τῆς παλλακίδος, βασιλεύσας χρόνος ιβ'. μῆνας Σ'. καὶ ἡμέρας ιδ'. Σύτας δὲ ἔτει λά, καὶ μῆνας δ'.

§. 2. Αὐτὸς ἐπεπνίγη ὁ Κόμμοδος περὶ τὰς τῇ Γαννυβαρίς Καλάνθας, ἔτει ἀπὸ Χριστὸν ργ'. ἀνηγορεύθη Αὐτοκράτωρ Πέπλιος Εὐλετίος ὁ Πέρτιναξ, Λίβιος τὸ γένος, παρὰ τῆς Συγκλήτας, καὶ σρατιωτῶν, ὃς εἰς πρότερον ἦν διδάσκαλος τῆς Γραμματικῆς, καὶ διάδοχος Σελπικίος Αὐτολιναρίων τῇ διδασκάλῳ τε, ὄνομαθεῖς χρησιολόγος, διότι πλέον ἦν καλὸς εἰς τὰς λόγιας, πάρεξ ἐνεργετικὸς, τετον ἐθανάτωσαν οἱ σρατιώται, καὶ ἐβασίλευσε μένον ἡμέρας πζ. Σύτας χρόνος ξζ'. παρὰ μῆνας δ'.

§. 3. Τέτον διαδέχεται Δίδιος Γελιανός, ὅπερ ἦν Τυπάτος, ἐκ Μεδιολάνων, ὃς ἀγοράστας μὲ χρήματα τὴν ἐξετίαν, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸν Θρόνον, ἐδόθη ἐνδὺς εἰς τρυφὰς, καὶ μέτας, καὶ εἰς μὲν τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις ἀμελής ἦν, εἰς δὲ τὰς τρυφὰς ἐπιμελέσατος, ἐφάνη δὲ καὶ πρὸς τὰς σρατιώτας ψεύσις, διότι ὑπερ εἰχε τόσα χρήματα, ὑπερ ἦν δυνατὸν νὰ τὰ λάβωσι ἀπὸ τὸ δημόσιον, ἐπειδὴ ὁ Κόμμοδος εἶχεν ἐξοδιαστὴ τὰς βασιλικὰς θηταυρὰς· διὰ τέτο οἱ σρατιώται ἡγανάκτευ, καὶ τὸ πλῆθος τὸν ἀτίμαζεν εἰς τὸ θέατρον, πατροφόνον, καὶ ἀρπαγα τῆς αρχῆς ἐκάλεν· ὅτεν τέλος πάντων φονεύθη ἀπὸ τὰς σρατιώτας, Σύτας χρόνος ξ. καὶ μῆνας τεσσάρες, ἡγεμονεύσας μόνον ἡμέρας ξζ'. Διὰ ἀντετο τὰς τρεῖς Αὐτοκράτορας διαλαμβάνει πλαταύτερον Δίων ο Νικαεὺς (α), ἐπειδὴ ἦν ἀντόπτης τῶν παρὰ αὐτῶν πεπραγμένων, διὰ τέτο καὶ περὶ αὐτῶν ἐπιμελέσεων γράφει, δε

Εε 3

Θάνατος
ἀντετο.

Πέρτιναξ
Αὐτοκράτορε.
Α' πὸ Χ. Γ.
193.
Θάνατος
ἀντετο.

Δίδιος Γε-
λιανός.
Α' πὸ Χ. Γ.
193.

δέ Ήρωδιανὸς (α), καὶ ἄλλοι, ἐκ δὲ τῶν Λατίγων δέ Οὐίκτωρ (β), δέ Ευτρόπιος (γ), δέ Λαμπρόδιος, δέ Καπιτωλῖνος, δέ Σπαρτιανὸς, καὶ δέ Κεσσωνιανὸς (δ).

§. 4. Προσέτει γίγνωσκε, ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τῶν παλαιῶν Ρωμαϊκῶν ὥριζεν δέ λαός, ἔπειτα οἱ ἀλίγοι, καὶ τελευταῖον κατήγυρταν εἰς μοναρχίαν, ἀπὸ τὸν καιρὸν ἔτι τὰ Καισαρεῖς πρώτες Μονάρχες, καὶ ἦσαν κοινὰ χωρὶς ταραχῆν, ἔως εἰς τὸν καιρὸν Μάρκου Αὐτοκράτορος, ἀλλά ἀφ' ἐθεοπίλευστεν δέ Κόμμαδος, ἐγίνοντο συχναὶ ἐπιγνωσάστεις.

Εἰεάνη τῆς
Εκκλησίας.

§. 5. Καὶ μὲν δόλον δέ τε δέ Κόμμαδος ἐφάνη κατώτερος εἰς ὑμερότιτα ἀπὸ τῆς πρὸ αὐτοῦ Αὐτοκράτορας, ὡς ἀνωτέρῳ ἐρρέθη, δῆμος ἐμεταβάλθησαν τὰ τῶν Χριστιανῶν, γενομένης εἰρήνης διὰ θείας χάριτος εἰς πάσας τὰς Εκκλησίας τῆς Οἰκουμένης, καὶ δέ σωτήριος λόγος ἀπὸ πᾶν γένος ἀνθρώπων, ἐπαρακάνει πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπων εἰς τὴν ἐντεβῆ τε τῶν δόλων Θεοῦ Θρησκείαν, ὡςεὶ καὶ πολλοὶ Ρωμαῖοι τῶν ἐπιτιμοτέρων κατὰ γένος, καὶ πλεῖστοι πανοικὶ, καὶ παγγενεῖ ἐπέσρεψαν εἰς τὴν σωτήριον ἐπίγνωσιν, ὡς μαρτυρεῖ δέ Ευσέβιος. Τέτοιο δὲ ἐσυνέβη, ἵνα διατὴ δέ Κόμμαδος δὲν ἐφρόντιζε διὰ τὰς θρησκείας, ἐπειδὴ ἐδόθη εἰς τὴν ἀσέλγειαν, καὶ αἰσχρὰς πράξεις, ἵνα διατὴ ἐμετίτευστε πρὸς αὐτὸν διὰ τὰς Χριστιανὰς ἵνα πολυνηγαπτιμένη τε παλλακίς Μαρτία, καὶ ἐπλήρως τὰ θελήματα αὐτῆς, ἐπειδὴ αὐτῇ ἐνοίκως ἐφέρετο πρὸς τὰς Χριστιανὰς, καὶ πολλὰς ἐνεργεσίας ἐποίησεν αὐτοῖς.

Αὐτοκράτορες
τῶν Πιστῶν.
Α' πολλών
νιος δέχεται
τὴν Χριστια-
νικὴν Θρησ-
κείαν.

Μαρτύρειον
ἀποτελεῖ.

§. 6. Εὑρισκομένη λοιπὸν τότε ἡ Εκκλησία ἐν εἰρήνῃ, πολλοὶ ἐθνικοὶ κατὰ γένος ἔνδοξοι, ὥχει μάνον εἰς Μηδίαν, καὶ ἄλλοις τόποις, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ρώμην, ὡς ἀνωτέρῳ ἐρρέθη, ἐδέχθησαν τὴν Χριστιανικὴν Θρησκείαν, ἐξ ὧν ἐσι, καὶ δέ θαυμάσιος Α' πολλώνιος τῆς Ρωμαϊκῆς Εκκλησίας, ἀνθρωπὸς τῶν τότε σοφῶν, καὶ πιστῶν, καὶ ἐπὶ παιδείᾳ, καὶ Φιλοσοφίᾳ διαβεβουμένος, ὅσιος κατιγορηθεὶς ἀπὸ εὐα τὰ ὑπηρέτην, καὶ φυλακωθεὶς, ἐταραζάδη εἰς τὸ Κριτήριον, λογιωτάτην ὁμολογίαν ὑπὲρ ἡς ἐμαρτύρει πίσεως, ἔδωκεν ἐνώπιον πάντων, καὶ ἐτελειώθη μὲν κεφαλικὴν τιμωρίαν ἀπὸ ἀπόφρασιν τῆς Συγκλήτου, ὅτε ἦν δυνατὸν γὰρ ἀφεδῆ ἀλλέως, ὅσιος ἐφέρετο εἰς τὸ δικαζόμενον, καὶ δὲν ἐπέσρεψεν ἀπὸ τὴν σερεάν προαιρέσιν ταῦ, ἐπειδὴ ἐπεκράτησε παλαιός νόμος μεταξὺ τῶν Ρωμαίων. Οὐρα τὸν Ευσέβιον (ε).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

(α) Βιβλ. ἡ. καὶ β'. (β) Εἰς τὸν βίον ἀποτελεῖται οὐρα θ. κεφ. θ. καὶ ἀποτελεῖται θ. καὶ βιβλ. ε. κεφ. καὶ. (γ) Βιβλ. Εκκλησίας.

(δ) Εἰς τὸν βίον τῶν ἀποτελεῖται θ. καὶ βιβλ. θ. καὶ βιβλ. ε. κεφ. καὶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι^ς.

Περὶ τῶν γεγονότων Επισιόπων ἐν ταῖς ἐπισημοτέραις Εἰκλησίαις, ἡ περὶ τῶν διαλαμψάντων διδασκάλων ἐπὶ τῆς Ηγεμονίας ἀυτῶν τὴν Αὐτοκρατόρων.

§. 1.

Τῶς ἂ. ἔτει, τῆς μουαρχίας τῆς Κομιδᾶς, ἀρχιερατεύσας εἰς τὴν τῆς Αἰκλησίας Επισιόπηνος ὁ Αγριππῖνος ἔτη δώδεκα, ἐτελεύτησε, καὶ διεδέχθη ἀυτὸν Γελιανὸς, διοικήσας δὲ καὶ ἀυτὸς τὸν Θρόνον, χρόνος δώδεκα (α), καὶ ἀποδιαγόντος, διεδέχθη ἀυτὸν Δημήτριος. Εἰς δὲ τὴν Εκκλησίαν τῆς Αὐτοκρατορίας μετὰ τὸν Μαξιμίνον ἔγινεν ὁ Σεραπίων, ὅγδοος Αρχιερεὺς ἀπὸ τῶν Αποσόλων γενόμενος, περὶ δὲ κατωτέρων ῥιμάσται.

Επισκόποι
Αἰκλησίας.
διεσπαστοί.

Αὐτοκρατορίας

Γεροσολύμων.

§. 2. Τῆς δὲ Γεροσολύμων Εκκλησίας Επίσκοπος μετὰ τὸν Μάρκον ὁπός ἀρχιεράτευσεν ὑσερα ἀπὸ τῆς ἐκ περιτομῆς, ὡς ἀνωτέρω ἐρέθη, καὶ ἡ πόλις τότε σχεδὸν ἦν οἰκοδομημένη παρὰ τῇ Αἰγαίᾳ, καὶ κατοικημένη ἀπὸ τῆς ἐνικής, ἔγινεν ὁ Καστιανὸς, ὃν διαδέχεται Πέπλιος, καὶ τῆτον Μάξιμος, ὃν πάλιν ὁ Γελιανὸς, καὶ ἀυτὸν Γάιος, ὃν Σύμμαχος, καὶ τῆτον ἔτερος Γάιος, καὶ ἀυτὸν ἄλλος Γελιανὸς, καὶ τέττα διάδοχος ἔγινε Καπίτων, τῇ δὲ Καπίτωνος Οὐάλης, τῇ δὲ Οὐάλεντος Δολιχιανὸς, καὶ ἐπὶ πᾶσι Νάρκισσος τριακοσίος Επίσκοπος Γεροσολύμων μετὰ τῆς Αποσόλης, ὅσις κατὰ τὰς τῆς χρόνους ἔγινε περίφημος, ὡς λέγει ὁ Ευσέβιος (β).

§. 3. Οἱ δὲ τῆς Ρωμαίων Εκκλησίας ποιμὴν Ελευθέριος, ἐπίσκοπός ταῦθις Χρόνος δεκατρεῖς (γ) ἐτελεύτησε τῷ δεκάτῳ ἔτει, τῆς βασιλείας τῆς Κομιδᾶς,

Ρώμης.

(α) Κατὰ ἄλλος δὲ χρόνος δέκα.

(β) Βιβλ. ἐ. κεφ. 13'. Οἱ Συγγενεῖς ἀναφέρουν τὰς λόγιες τῆς Ευσέβιος, δὲν προδέχεται τὸ ἐλειπεῖ τῆς ἀντετούμενης Συγγενεῖς· ἐπειδὴ δὲ ἀμελεῖσας τῶν τυπογράφων, ἀφίθησαν δύο ὄνοματα Επίσκοπων πρὸ τῆς Οὐάλεντος, Μαξιμος, καὶ Αὐλωνης. Διότι, ἢν ὁ Ευσέβιος ἐπαριθμεῖ τὸν Νάρκισσον διὰ τοῦ Επίσκοπου Γεροσολύμων, ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς Μάρκης, καὶ λ. ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Αποσόλων· ταῦτο δὲν δύναται γὰρ συμφωνῆσθαι, ἢν δὲν προδέχομεν ἀντετούμενης τῆς δύο Επίσκοπων. Καὶ βέβαια ὁ Ευσέβιος εἰς τὰ χρονικά ταῦτα, μετὰ τὸν Καπίτωνα, εἰς τὸν καὶ ἀπὸ τῶν Αποσόλων, ἀναφέρει τὸν Μάξιμον, καὶ μετ' ἀυτὸν τὸν Αὐτοκράτορα, ἐπειτα τὸν Οὐάλεντα, τὸν Δολιχιανὸν, καὶ ἔχατον τὸν Νάρκισσον. Μὲ τὸν Ευσέβιον συμφωνεῖ Γεωργίος ὁ Σύγγελος, καὶ ὁ Νικηφόρος, μὲ τοιάντην διαφοράν ὅμως, ὅπου μεταξὺ Γελιανᾶς, καὶ Καπίτωνος, επαριθμεῖσσιν Ηλίαν τινὰ, τὸν ὅποτον ὁ Ευσέβιος δὲν φημώσκει.

(γ) Η κατὰ ἄλλος χρόνος τοῦτο.

μόδια, καὶ ἐγχειρίδην τὴν Επισκοπὴν Οὐκτωρ, περὶ δὲ κατωτέρω ῥῆσιν σεται.

§. 4. Διδάσκαλοι δὲ τῆς Εκκλησίας περιφανέστεροι τῶν ἄλλων ἐχρημάτων Εἰρηναῖος Λαγδένων Επίσκοπος, Πάνταινος, Σεραπίου Αὐτοχθόνειας Επίσκοπος, καὶ Θεοδοτίων ὁ Εφέσιος.

Διδάσκαλοι
τῆς Εκκλησίας.

Εἰρηναῖος.

Συγγράμματα ἀντε.

Πάνταινος.

Συγγράμματα ἀντε.

§. 5. Εἰρηναῖος δὲ τῆς ἐν Λαγδένῳ παροικίας πρῶτον Πρεσβύτερος, ἔπειτα Επίσκοπος, μαθητὸς τῷ Πολυκάρπῳ, καὶ Παπίᾳ τῶν ἀκροατῶν Γαζῶν τῷ Εὐαγγελίῳ, ἀνθρώπος πεπαιδευμένος ἐν λόγοις, καὶ διαβεβούμενος ἐν ὅσιότητι, γεννηθεὶς εἰς Σμύρνην τῆς Ασίας, τὸν ὄποιον ἔτι Πρεσβύτερον οἱ ἐν Λαγδένῳ, καὶ Οὐιένῃ Μάρτυρες, πέμψαντες τῷ Επίσκοπῷ Ρώμης Ελευθερίῳ ἐσυνιεῖσαν, μαρτυροῦντες ἀυτὸν ἄξιον, πεπαιδευμένον, καὶ ἐνάρετον, παρακαλοῦντες τὸν Ελευθέριον νὰ τὸν ἔχῃ εἰς ἔυνοιαν, ὡς ζηλωτὴν τῆς τῷ Χριστῷ Διαθήκης, ὡς γράφει ὁ Ευσέβιος (α). Πολλὰ συγγράμματα δὲ Εἰρηναῖος συνεγράψε, περὶ ὧν μέμνηται ὁ Ευσέβιος (β), δὲ Γερώνυμος (γ), καὶ ἄλλοι, ἐξ ὧν δὲν σώζονται πάρεξ μόνου πέντε βιβλία κατὰ τῶν αἵρεσεων τῷ Οὐαλεντίνῳ, καὶ ἄλλων ἐπιγραφέντα υπὸ ἀυτῶν, κατὰ τὸν Ευσέβιον, εἰς ἔλεγχον, καὶ ἀνατροπὴν τῆς Φευδανύμιας αἱρέσεως, τὰ δόποια δὲν ἔυρισκονται, εἰς Ελληνικὸν διάλεκτον, μὲν ὅλου ὄπερε εἶναι ἀναντίρρητον, νὰ ἐγράψῃ Ελληνιστὶ, ἀλλὰ μόνον εἰς Λατινικὴν (δ). Τέλος ἀνέβη εἰς τὴν Ουρανίου δόξαν μὲν μαρτυρικὸν Στέφανον κεκοσμημένος, εἰς τὸν καιρὸν Σενῆτα τῇ Αὐτοκράτορος.

§. 6. Εἰς τὸν ἀυτὸν καιρὸν διέλαμψεν ἐις τὴν Εκκλησίαν τῶν Αἰλεξανδρέων, καὶ εἰς τὸ διδάσκαλεῖον ἀυτῶν δὲ Πάνταινος, δὲ ἀπὸ Στωϊκῶν Φιλόσοφος, Χριστιανὸς γενόμενος, διδάσκαλος Κλήμεντος τῷ σρωματέων, ἀνθρώπος μεγαλόφρων, καὶ εἰς ἄκρον πεπαιδευμένος εἰς τὰς θείας Γραφὰς, καὶ εἰς τὰς εξωτερικὰς ἐπιζήμιας, καὶ τόσον ζηλωτὴς εἰς τὸ νὰ διδάξῃ τὸ Εὐαγγέλιον τῷ Χριστῷ, ὡς εἰς ὃδεν ἐνόμιζε κόπτες, μόχθες, ὁδοιπορίας, καὶ τὰ τοιαῦτα. Λέγεστι πῶς ὑπῆγεν εἰς τὴν Γυδίαν, ὅπερ εὑρε τὸ κατὰ Ματθαίου Εὐαγγέλιον, παρὰ πιστοῖς τιστὶ, τοῖς ὄποιοις ἐκήρυξε τὸν λόγον τῷ Εὐαγγελίῳ οὐ πόσολος Βαρδολαμᾶιος. Αὐτάγνωδι τὸν Ευσέβιον (ε) καὶ τὸν Γερώνυμον (ζ) οἵτινες λέγεστι πῶς, καὶ μὲν συγγράμματα ὑπομνήματιστε τὰς θησαυρὸς τῶν θείων δογμάτων, τὰ δόποια δὲν ἄφιτεν ἡ πολυκαρία νὰ σώζωνται ἔως τώρα.

§. 7.

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. ἐ. κεφ. δ.

(β) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. δ. κεφ. ξ.

(γ) Εν τῷ καταλόγῳ κεφ. λδ.

(δ) Σώζονται ὅμως καὶ Ελληνιστὶ κόμματα τινά, τόσον εἰς διαφόρες συγγραφέτες, ὅσον καὶ εἰς τὰ ἀπαντά τα. Εἰδότ. Πακο. ἐτ. αὐτοῦ.

(ε) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. ἐ. κεφ. ἀ.

(ζ) Εν τῷ καταλ. τῶν συγγραφ. κεφ. λε.

Α'ΙΩΝ
Β'.

Σεραπίων.

Συγγράμ-
ματα ἀντς.

Θεοδοτιων.

Συγγράμ-
ματα ἀντς.

§. 7. Εἰς τὸν ἀυτὸν καιρὸν ἦν, καὶ Σεραπίων ὁ Εὐπίσκοπος τῆς ἐν Αὐγούστῳ χειροτόνης Εὐκλητίας, ἀνθρώπος περιβόητος εἰς τὴν ἐυφράτειαν, καὶ θερμὸν γῆλον τῆς τῶν Χριστιανῶν διδασκαλίας, ἐξέδωκε πολλὰ ὑπομνήματα, καὶ Επιστολὰς, ὡς φαίνεται παρὰ Εὐστέβιῳ (α), καὶ Γερωνύμῳ (β) τὰ ὅποια διὰ τὴν πολυκαιρίαν δὲν σώζονται.

§. 8. Εἰς ἀυτὸς τὰς χρόνις ἦν, καὶ Θεοδοτίων ὁ Εφέσιος, ὃς ὄπαδὸς ὢν τῷ Μαρκίωνος, καὶ ἀφεὶς τὴν ἀυτὸν αἵρεσιν ἐπέτρεψεν εἰς τὰς Γαζαίας, καὶ ἐπειδὴ ἦν πεπαιδευμένος εἰς τὴν Εβραικὴν διάλεκτον, νέαν ἐρμηνείαν τῆς Παλαιᾶς Διαδύκης εἰς τὸ Ελληνικὸν ἐξέδωκεν, ἦν κοινῶς τρίτην καλεῖσθαι· ὅσοι δὲ ἀκολούθεστι τὴν παραδοσεῖσαν ὑπὸ τῷ Ωριγένῃς ἐν τοῖς Εξαπλοῖς τετάρτην ἀντὴν καλεῖσθαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IZ'.

Περὶ Σεπτιμίας τῷ Σευῆρῳ Αὐτοκράτορος, καὶ τῇ οινηθέντος ὑπὸ ἀυτῷ κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἔκτις διωγμῆς (γ).

§. 1.

Φονευθέντος εἰς τὸ Παλάτιον, Διδίς Γελιανῆ κατὰ τὸ Φύφισμα τῆς Βαλῆς, ἀνηγορεύθη ἀπὸ ἀυτὴν Αὐτοκράτωρ Σεπτίμιος Σευῆρος, ἐν ἔτει ἡπὸ Χριστῆς Γεννήσεως ἥρηγ. ἀνθρώπος πολυποίκιλος τὴν γυνώμην, δεινὸς, φραγῆρος, καὶ περίεργος τόσον, ὡςει ἐδὲν ἀνεξέτασον ἄφιστον, γάτε θείον, γάτε ἀνθρώπινον, ὃς ἐν καιρῷ εἰρήνης τοιωτοτρόπως ἐπολιτεύετο· ἐδόλευε τὸ πρῶτον, ὑζερον περιεπάτει λέγων, καὶ ἀκάρων τὰ ἀρμόδια τῆς Βασιλείας, καὶ γάτως ἐκρινεῖ ἔως τὸ μεσημέρι, ἢν δὲν ἥτον μεγάλη ἑορτὴ, ὅσοι δὲ ἐκριγονοῦν ἀυτῷ, εἶχον τὴν ἐλευθερίαν γὰρ λαλῶσιν ὅτι ἡδελού, ὑζερον ἀνέβαινεν εἰς τὸν ἵππον, ἐπειτα ἐλέβετο, καὶ ἐτρωγε, καὶ ἐκοιμάτο, καὶ ἐγειρόμενος ὠκουνόμει τὰ τῆς Βασιλείας, καὶ ὠμίλει λόγος περιπατῶν, λαλῶν Λατινιζὶ, καὶ Ελληνιζὶ, τὸ ἐστρέφας πάλιν ἐλέβετο, καὶ ἐδείπνει. Πολιορκήσας δὲ τὸ

Σεπτίμιος
Σευῆρος
Αὐτοκρά-
τωρ.
ἀπὸ Χ.Γ.
193.
Χαρακτὴρ
ἀντς.

(α) Εὐκλητ. Γεορ. βιβλ. 5'. κεφ. 1β'.
κεφ. μά.

(β) Εν τῷ καταλ. τῶν συγγραφ.

(γ) Σημειώσον, ὅτι τὸ παρὸν κεφάλαιον, καὶ τὰ ἐπόμενα τέρτια, εἰς τὸ χειρόγραφον ὑπὸ αὐτοῦ χειρός ἔχω ἐντίκνονται εἰς τὸ τρίτον βιβλίον ἡτοι αἰῶνα, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ περιέχεται ὅλην τὴν δευτέραν αἰῶνος, ἐνόμισα ἐνδογορον ἀδεια γὰρ τὰ εἰσφέρων, φαίνεται οσοι ἀντέγραψαν τὸ καθολικὸν χειρόγραφον τὴν κλεινὴ Μελετίαν, γὰρ ἐφύλαξαν μίαν τάξιν ἀλληγ., ὅ καθε εἰς κατὰ τὴν γυνώμην ἀντεῖ, ἀντὶς γὰρ διορθώσωσι τὰς ἀταξίας, καὶ παραδομάς τῆς Συγγραφέως διὰ τὸ ἀωρον τῆς θανάτου ἀντεῖ, εἰσέφερον καὶ ἐτέρως.

τὸ Βιζαντίου ἐπὶ χρόνος τρεῖς, καὶ κυριέστας ἀυτὸς, αφάνισε τὴν ἐλευθερίαν τῆς πόλεως, καὶ τὸ πολιτικὸν ἀξίωμα, καὶ ποιῶν ἀυτὸν ὑποτελέας, τὸ ἐχάριστεν ὑδερον τοὺς Περινθίοις. Εἶπειτα ἐσράτευσεν εἰς διάφορα ἔδυη, καὶ κατὰ Πάρθων, καὶ ἐκυρίευσε τινὰς πόλεις ἀυτῶν, δύοις καὶ κατὰ τῆς Βρετανίας, ὅπκα καὶ αὐθενήτας ἐτελεύτησε, συνεργήσαντος δὲ επιβελῆς εἰς τῦτο, οὐ τῇ ὑιώ ἀυτῇ, ζήτας χρόνος ξέν. καὶ μῆνας εἴκα παρὰ μίαν ὥμεραν, ἐξεστάσε δὲ χρόνος ιζ'. καὶ μῆνας ὅκτω, καὶ ὥμερας τρεῖς, ἀνάγγωντι περὶ ἀυτῇ, τὸν Σιφίλινον (α), τὸν Ηραδιανὸν (β), τὸν Ζωναράν (γ), ἐκ δὲ τῶν Δατίνων, τὸν Λαμπρίδιον, τὸν Ευτρόπιον, τὸν Σπαρτιανὸν, καὶ τὸν Κρατινίνον (δ).

§. 2. Οὗτος ὁ Σευῆρος εἰς τὴν ἀρχὴν ἦν προσάτης, καὶ ὑπεραστικὸς τῶν Χριστιανῶν, ὡς λέγει ὁ Τερτυλίνος, (ε), μὴν γινώσκοντες οἱ Χριστιανοὶ τὸ πολύτροπον τῆς γνώμης ἀυτῇ, ὃς μετὰ τὴν κατὰ Πάρθων ἐισετέαν σκληρότατος, καὶ ἀστωλαγνότατος ἐφάνη, διότι ἥγειρεν ὁ παμμίαρος διωγμὸν σφροδρότατον κατὰ τῶν Εκκλησιῶν τῇ Θεῷ, ὃν ἔκτον επαριθμάστι, περὶ τὸν δέκατον χρόνον τῆς βασιλείας ἀυτῇ, κατὰ τὸν ὄποιον πολλοὶ αὐδειώδησαν, καὶ ἐλαφον σεφάνες τῇ μαρτυρίᾳ· καὶ λαμπρὰ τῶν ὑπὲρ Εὐσεβίας ἀδλητῶν, κατὰ πάντα τόπον επιτελεῖντο μαρτυρία, μάλιστα ἐπλήθυνον εἰς τὴν Αλεξανδρείαν, ὅπερ ἀπὸ Αἴγυπτου, καὶ Θηβαΐδαν ἐπέμποντο οἱ ἀδληταὶ μὲ τρόπαια μαρτυρικὰ, ὡς εἰς μέγιστον Θεῷ σάδιον, με καρτερικωτάτην ὑπομονὴν τῶν ποικίλων βασάνων, καὶ τρόπων τῇ θνάτῳ, τὸς σεφάνες παρὰ Θεῷ λαμβάνοντες· μεταξὺ τῶν δοπίων καὶ Λεωνίδης πατήρ τῇ Ωριγένης ληφθεὶς, ἀπετκήθη τὸν κεφαλὴν, ὡς λέγει ὁ Εὐσέβιος (ζ).

§. 3. Αὐξάνων καὶ ἀνάπτων ὁ διωγμὸς εἰς τρόπον ὅτι καὶ Πλαυτίνος, οὐ νὰ εἰπῶ καλλιον, ἄλλος βασιλεὺς, παραδυνάμης τῇ Σευῆρᾳ ὅπερ εἰχεν ἐξεστάν μεγάλην εἰς τὴν ἐπαρχίαν, καὶ ἄλλοι ἥγειμόνες εἰς ἄλλας πόλεις, ἐφέροντο ἐχθρικῶς καὶ σκληρῶς κατὰ τῶν Χριστιανῶν, τῶν ὄποιων τὴν ὄμοτιτα καὶ ἀστωλαγχίαν βλέπων ὁ Τερτυλίνος, καὶ θείω ζήλω κινδυνοῦ ἐπεμψε μίαν ἀπολογίαν πρὸς τὸν Γερβσίαν, καὶ αξιωμάτικὸς τῆς Ρώμης καὶ βιβλίον ἐτερον ὑπὲρ ἀυτῶν, πρὸς Σκάπαλον τὸν Αὐτοκράτορον τῆς Αὐτοκρατορίης ἐξέδωκε, διὸ μέστα τὰ δοπία κατεπράνε τὴν κατὰ Χριστιανῶν ὁρμήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

(α) Συνοψ. Ρωμαι. Ισορ. Διωνος. (β) Βιβλ. β. (γ) Χρόνικ. τόμ. δ. βιβλ. β. κεφ. η. (δ) Εἰς τὸν βίον τῆς ἀυτῆς Αὐτοκράτορος. (ε) Πέρος Σικάπελ. κεφ. δ. (ζ) Εκκλησ. Γερο. Βιβλ. γ. κεφ. δ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ.

Περὶ τῶν διαλαμψάντων Επισκόπων ἐν ταῖς ἐπισημοτέραις
Ἐπαρχίαις, καὶ τῶν ἐν τῇ Εκκλησίᾳ διδασκάλων ἐπὶ τῆς
Βασιλείας τῆς Σευήρας.

§. 1.

Τῆς ἐν Γεροτολύμῳ Εκκλησίας ὁ προφίηθείς Νάρκισσος προϊσάμενος, ἦν
ἄνθρωπος θαυματεργὸς, καὶ ἐνάρετος, ὃς Φευδῶς κατηγορεῖται απὸ
τινὰς, καὶ ἀγαπῶν τὸν ἀναχωρητικὸν πολιτείαν, ἔφυγε κρυφός, καὶ διέ-
τριβεν εἰς τὰς ἐρήμας μὴ γινωσκόμενος, ὅπερ ἀντὶς αὐτοῦ ἔγινεν Επί-
σκόπος ὁ Δίων, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Γερμανίων, ἐπειτα δὲ Γόρδιος, εἰς τὸν
καιρὸν τῆς ὀπώις ἐπανελθὼν πάλιν ὁ Νάρκισσος, ἐπαρχακαλέσθη ἀπὸ τῆς
πιστὸς ἵνα λάβῃ πάλιν τὴν ἐπιστολήν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ὑπηρετῇ τῷ
τῆς Επισκοπῆς λειτέργημα διὰ τὸ πολὺ γῆρας, ἐλαβον οἱ τῆς Γερεστα-
λῆμ πιστοὶ Αλεξανδρὸν τὸν λαμπρὸν διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὄμολογίαν, καὶ
τῆς πιστοπού τότε τῆς Καππαδόκων χώρας, ἀπὸ ἀποκάλυψιν εἰς τότο κι-
νδύνετες ἵνα ἐπισκοπέυτη σὺν τῷ Ναρκίσσῳ καὶ νὰ διοικῇ τὰ τῆς Εκκλη-
σίας (α) ὡς ἴσορει ὁ Ευτέρβιος (β). τῆς δὲ ἐν Αὐτιοχείᾳ Εκκλησίας με-
τὰ τὸν Σεραπίωνα, ἔγινεν ὁ Ασκληπιάδης, ἐνδοξὸς διὰ τὴν ἐν τῷ διωγ-
μῷ ὄμολογίαν, τῇ ὀποίᾳ σώζονται καὶ τὸν Ευτέρβιον (γ).
Τῆς δὲ Αλεξανδρείας μετὰ τὸν Διμήτριον τὸν ἐπισκοπέυσαντα ἔτει μῆ-
ἔγινεν ὁ Ηρακλῆς, ὡς κατωτέρῳ ἥρησεται. Τῆς δὲ Ρωμαίων Εκκλη-
σίας προσατένσας ὁ Βίκτωρ Χρόνος δέκα, ἐτελέυτησε καὶ τῷ ἐντάτῳ ἔτει
τῆς Βασιλείας Σευήρας, ἔγινεν ὁ Ζεφυρίνος.

Επισκόποι
Γεροτολύ-
μων.

Αὐτιο-
χείας.
Αλεξα-
νδρείας.
Ρωμαίων.

Διδάσκα-
λοι τῆς Εκ-
κλησίας.
Κλήμης Α'-
λεξανδρεύς.

§. 2. Διδάσκαλοι τῆς Εκκλησίας ἐν αὐτοῖς τοῖς Χρόνοις ἐχρημάτι-
σαν Κλήμης ὁ Αλεξανδρεὺς, Τερτυλιαγὸς, καὶ Μινύκιος ὁ Φῆλιξ.

§. 3. Κλήμης ὁ Αλεξανδρεὺς, Τίτος Φλάμιος ἐπωνομασθεῖς, ἢ κατὰ
τὴν συνθέτειν τῶν Ρωμαίων, ἢ πρὸς διαφορὰν Κλήμεντος τῆς Ρωμαίων, καὶ
αὐτῶν. Χρηματίσας μαδητής τῆς Παγατίνας, τῇ ὀποίᾳ καὶ διάδοχος ἔγινε
τῆς

Ff 2

τῆς

(α) Γναμή τὰ πεφάλαια διαπόφωμεν, ἔκρινα ἔλογον νὰ μείνῃ εἰς τότο τὸν αἰῶνα
τὴν Ναρκίσσον, ἀγναλὰ καὶ εἰς τὸν τρίτον αἰῶνα ἐπέκεπε· διότι ὁ Νάρκισσος ἐπανίλα-
τη τὸν θεόν τον εἰς τὰς εἰς· καὶ τὸν ἐκυβέλητο τὴν εἶναι τὸν εγγένητον
τὸν Αλεξανδρόν, μετ' ὀλίγους ὅμως καιρὸν ἐδωκε τὸ ματυρικὸν τέλος ὁ Νάρκισσος ἐτῶν
κισ· καὶ τότε ἐμείνε μόνος ὁ Αλεξανδρός περὶ δὲ κατωτέρῳ ἥρησεται.

(β) Εκκλησ. Γέορ. βιβλ. 5. κεφ. θ. ι. μ.

(γ) Εκκλησ. Γέορ. βιβλ. 5. κεφ. δ.

Συγγεάμ-
ματα ἀντς.

τῆς κατ' Αἰλεξάνδρειαν Κατιχύτεως, δηλαδὴ καθηγητής τῶν κατιχύμενῶν εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ὡς εὐδόκιμος ἐχειμάτισε τῇ Ωριγένῃ. ὁτοῦτον ἄνθρωπος πολυμαθέσατος ἐνφραδέσατος, καὶ θεία σύλλογος πλήρης συνέγραψε καὶ πολλὰ συγγράμματα, ἣν μνείαν ποιεῖται ὁ Εὐσέβιος (α), καὶ ὁ Γερώνυμος (β), τὰ ὅποια δὲν σώζονται εἰ μὴ μόνον οἱ σρωμματεῖς λόγοι ὅκτω, τὰς ὅποιας τοιάυτις ἐπιγράφης ἥξιστε,, Τίτος Φλαύιος Κλήμης· μεντος, τῶν κατὰ τὴν ἀληθῆ φιλοσοφίαν γνωσικῶν ὑπομνημάτων σρωματεῖς· ἐν οἷς ὃ μόνον τὴν κατάζωσιν τῆς Θείας Γραφῆς ἐπόιμσεν, ἀλλὰ καὶ τῶν παρ' Εὐλησί ποιημάτων, ὅσου ὠφέλιμουν ἐφάνη πᾶς γὰρ ἀληθῆς περὶ ἀντῶν τῶν Εὐλησίκων μαθημάτων, μνείαν ποιεῖται ὁ Εὐσέβιος (γ), τὰ τε δόγματα τῶν Εὐλησίων, καὶ βαρβάρων διηγήμενος, τὰς τῶν αἰρεσιαρχῶν Φευδοδοξίας ἐλέγχων, διεξοδικὴν ὑπόθεσιν ἐκτίθησι, καὶ εἰς ἡμᾶς προξενεῖ πολυμαθῆ παιδέιαν, καὶ σὺν ἀυτῷ σμίγει καὶ τὰ τῶν φιλοσόφων δόγματα, πρόστετι τρεῖς λόγοις τῇ ἐπιγεγράμμενος παιδαγωγοῖς, καὶ τὸν πρὸς τὰς Εὐλησίας προτρεπτικὸν λόγον, καὶ ὅκτω Βιβλία τῶν ὑποτυπώσεων. Εὐτελεύτησεν εἰς Αἰλεξάνδρειαν, καὶ ᾧ οἱ πλέονες γομίζοντι ἔσχε πατρίδα τὰς Αἴθυνας (δ).

Τερτυλία-
νος.Συγγεάμ-
ματα ἀντς.

§. 4. Κείνος Σεπτίμιος Φλώρενς Τερτυλιανὸς, ἐκ πατρίδος μὲν Καρχηδόνος, υἱὸς δὲ Κεντυρίωνος, ἐμπειρος καὶ δόκιμος ἐν παντὶ εἶδει μαθήσεως, καὶ ἐπισήμιος, ἀλλὰ ὀλίγον ἐνφραδῆς, καὶ ἐπιδέξιος, καὶ πολὺ σκοτεινὸς εἰς τὸ νόμιμα, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Λακτάντιος (ε), καὶ ἐξηγημένος εἰς τὰς νόμιμας τῶν Ρωμαίων, κατὰ τὸν Ευσέβιον (ζ), τὸν λέγοντα „Τερτυλιανὸς τὰς Ρωμαίων νόμιμας ἡκοιβωκώς ἀγήρ, τά τε ἄλλα ενδοξος, καὶ τῷ μαλίσκει ἐπὶ Ρώμῃ λαμπρῶν. Σώζονται νῦν εἰς τὰς λεγομένας πανδέκτες περικοπάι τινες ἀπὸ τὰ συγγράμματα καὶ ἀποκρίσεις τῇ Τερτυλιανῇ, ὡς οἱ πλέονες λέγονται, τινὲς δὲ νομίζονται πᾶς ἄλλος Τερτυλιανὸς εἶναι ἀυτὸς, καὶ ὡς ὁ νομικός, ὡς ὁ Οὐαλήσιος. Αὔτος ὁ Τερτυλιανὸς γενναῖς ἡγωνίδη κατὰ τῶν ἐθνῶν, τῶν Ἰβαίων, καὶ τῶν Αἰρετικῶν, τῶν Μαρκίωνος, τῆς Ερμογένες, τῆς Πραξείς, καὶ τῶν Οὐαλεντιανῶν. Υἱερον δὲ ἐξερχόμενος τῆς ὁρθῆς καὶ ἀληθινῆς ὁδοῦ, ἔπεσεν εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Μεντανῶν, καὶ ἔγινε μέγας πειρασμὸς εἰς τὴν Εκκλησίαν. ὅσα ἐσυγγράψησαν ἀπὸ

(α) Εὐκλησ. Γ' ιορ. βιβλ. 5'. κεφ. 1γ'.

(β) Εὐ τῷ καταλ. κεφ. λη.

(γ) Εἰς τὸν ῥηθέντα τόπον.

(δ) Εἰς τὸ Ρωμαϊκὸν Μαρτυρολόγιον τὸ νεωτὶ ἐκδεδομένον παρὰ Βενεδείκτῳ ΙΔ'. Πάπα Ρώμης τῆς λεγομένες Λαμπερτίνης, ἐβλήθη ὁ Κλήμης καὶ εἰς μίαν Επιστολὴν τῆς ἀντς Πάπα πρὸς τὸν Βασιλέα τῆς Πορτογαλίας ἀποδείκνυται πᾶς τῆτος ὁ πατήρ δὲν ἔχει τόπον εἰς τὸ μαρτυρόλιον.

(ε) Περὶ Θείων Διαταγ. βιβλ. 4'. κεφ. 4. τόμ. 4. σελ. τξά. Εκδόσ. Παρισ. αψίδη.

(ζ) Εὐκλησ. Γ' ιορ. βιβλ. 3'. κεφ. 3'.

ωπὸ ἀυτὸν ἐνρήσεις εἰς τὰς Μαγδεβοργικὰς Εὐκατονταετηρίδας (α), εἰς τὸν Βελαρμῖνον (β), καὶ ἄλλες, ὅρα περὶ ἀυτῶν Γερώνυμον (γ).

§. 5. Μινήκιος Φύλιξ περιβόητος συνήγορος εἰς Ρώμην, συνέγραψε διάλογον Οκτάυιον ἐπιγραφόμενον, ἀπὸ Χριστιανὸν τινὰ Οκτάυιον τὸν ὁποῖον μαρτυρεῖ πῶς ἐδιαλέγετο μὲ τὸν Εὐτυχικὸν Κεκίλιον, ὅρα τὸν Δακτάντιον (δ).

§. 6. Προσέτει εἰς τὰς ἡμέρας Σευήρες τὴς Αὐτοκράτορος, Σύμμαχος μὲ τὸν Αὐκύλαν, καὶ Θεοδοτίωνα, νέαν ἐρμηνείαν τῆς Παλαιᾶς Διαδύκης, ἔξεδωκεν Εὐλακνιζί, τετάρτη κατὰ τὴν τάξιν, ὃτος Σαμαριτίνος τὸ γένος, ἐρμήνευε καὶ ἀυτὸς τὴν Θείαν Γραφὴν, ὃ δὲ Γερώνυμος λέγει (ε) πῶς Χριστιανὸς ἦν, ἔγινεν Εὐθιωαῖος, αἴρεσις τῶν ὅποιων εἶναι νὰ νομίζωσι τὸν Χριστὸν γεννηθέντα ἐκ τῆς Γωστὴφ καὶ τῆς Μαρίας, λέγοντες ἀυτὸν ἄνθρωπον ψιλὸν, καὶ διῆγχυρίζονται νὰ μεταχειρίζωνται τὸν νόμον Γεράκικάτερον· ὅρα τὸν Εὐσέβιον (ζ).

Μινήκιος
Συγγράμ-
ματα ἀ-
τε.

Εὔμηνες
τετάρτη
τῆς Ιεα-
φῆς παρὰ
Συμμάχος.

F f 3

ΚΕΦΑ'

(α) Εὐκατονταετ. Γ'. κεφ. 1. (β) Εἰς τὸ περὶ Εὐκλητοῦ. Συγγραφ. (γ) Εὐ-
χητοῦ καταλ. κεφ. ιη'. (δ) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον. (ε) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον. (ζ) Εὐ-
χητοῦ. Γ' σορ. βιβλ. 5'. κεφ. 15'.

Εἰς τὸτον τὸν αἰώνα ἔχειμάτισαν καὶ ἔτεροι διδάσκαλοι τῆς Εὐκλησίας, οἵτινες οὐτε λόγω, οὐτε ἔργῳ ἐσύγχρονοι τὴν τῶν Χριστιανῶν ὁρθοδοξίαν· ἐξ ὧν, ὀλίγων τινῶν ἀναφέρει μόνον τὸ ὄνομα, δὲ Συγγραφεὺς, οὐ πρῶτον Μετανόος, δέ τοις ἔχειμάτιστον, ἐπὶ Μάρκου Αὐτωνίου Οὐητηρίου, ἵστος ἔγκακτος βιβλίον ἀποτετηκόν πρὸς ἀδελφές τινας, τὰς εἰς τὴν τῶν Εὐχρεατητῶν αἱρεσίον πεσόντας· ἴδε τὸν Νικηφ. Καλ. Εὐκλητοῦ. Γ' σορ. βιβλ. 8'. κεφ. ια'. Εὐσέβ. Εὐκλητοῦ. Γ' σορ. βιβλ. 8'. κεφ. κή'. Μόδερος οὐτοῦς ἔχειμάτιστον ἐπὶ τῆς ἀντετοῦ Οὐητηρίου. Εὐκλητοῦ. Γ' σορ. βιβλ. 8'. κεφ. κή'. Μάρκιωνος, ὡς λέγει ο Γερώνυμος. Αὐτολάνιος εἰς τῆς τῶν Ρώματων Σογκλήτης, οὐτοῦς ἐπέκρουτερος πρὸς τὴν Σογκλήτον καὶ μιαν ἀπολογίαν, ὑπὲρ ἐμυτᾶς, κατηγορημένας οὐτοῦς Χριστιανὸς, οὐτοῦς τῶν Χριστιανῶν πίστεως. Εὐσέβ. βιβλ. 8'. κεφ. κά'. Μιλτιάδης οὐτοῦς ἔγραψε πατέρα τῆς Φευδοπροφητείας τῆς Μαντανῆς. Εὐσέβ. βιβλ. 8'. κεφ. κά'. Μαξίμος, οὐτοῦς ἔχειμάτιστος πρὸς τὸ τέλος τῆς Αὐτοκράτορος Κομμόδου, καὶ περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Σευήρες· ἵστος ἔγραψε περὶ τῆς αἱρετικῆς ἐκείνης ἀμφισβητήσεως; πόθεν τὸ πονηρὸν, καὶ περὶ τῆς πονηρᾶς, ἐξ ἐγένεντος οὐλῆς. Κανδίδος, καὶ Αππίων οἵτινες ἔγραψαν ὑπομνήματα εἰς τὸν Εὐαγγέλιον. Νικηφ. βιβλ. 8'. κεφ. λέ'. Φιλιππος διδάσκαλος Κεύτης, ἐπὶ Οὐητηρίου, καὶ Κομμόδου, ἔγραψε πατέρα Μαρκίωνος ὑπόμνημα. Εὐσέβ. βιβλ. 8'. κεφ. κέ'. Φωτεινὸς, τὸν ὄποιον ἱερὸς Λαογδένων Εὐκλησίας πρὸς τὴν Εἰρηναῖον, τὸν ὁποῖον εἶχεν οὐς Πρεσβύτερον, οὐτοῦς φαινεται παρὰ τῷ Εὐσέβιῳ βιβλ. 8'. κεφ. κά'. Υ'. δ'. κή'. Εἰς τὸν λέγει περὶ τῆς Φωτεινῆς, εἰμὴ πῶς ἐμαρτύρησεν. Εἰς μίαν Εὐπίστολὴν οὐκως τῆς Γαλλικῆς Εὐκλησίας, πρὸς τὸν τῆς Α' στασιας ἀδελφόν, φαινεται πῶς τὸτον ἥν γηρατεῖος, οὐτοῦς ἐτῶν ἐνενήκοντα, καὶ πῶς ἐτελεσθεντος τοῦ ποτὲ απὸ τὴν Οὐρθοδοξίαν, ἀπὸ μάλιστα καὶ εἰς τὸ ἔσχατον τέλος τῆς ζωῆς ἥδελησε νὰ γίνη τύπος, καὶ παραδίγμα, τῆς συλλογήτητος. διότι παρρήσιαθεις ἐμπροσθεν τῆς Ηγεμόνιος, σὺν τῆς λοιποῖς Χριστιανοῖς, διάνατη τηνωρηθῶσιν, ἐγκένετε παρρήσια τὴν ὄμολογίαν τῆς πίστεώς τε. Ερρωτήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ηγεμὼν, τις ἐξιν ὃ τῶν Χριστιανῶν Θεός, οὐ Φωτεινὸς ἐνόησε πῶς τοιαύτη ἐρρωτησίς προσήχετο ἐχι ἀπὸ ἐπιδιωμάτων τὴν μαθετὴν τὸν ἀληθῆ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ.

Περὶ Θεοδότες τῆς Βυζαντίου, Αρτεμᾶ, καὶ Πραξίας τῶν
Αἰρετικῶν.

I.

Θεόδοτος
αιρετικός.

Αἰρεσίς
αὐτῆς.

Αρτέμην,
ἢ Αρτε-
μᾶς αἱρετι-
κός.

Πραξίας
αιρετικός.

Αἵρεσις αὐ-
τῆς.

¶ εόδοτος ὁ Βυζάντιος σκυτοτόμος, ὃς παπατζῆς τὴν τέχνην, πολυ-
μαθὴς δὲ κατὰ τὸν λόγον, ὃς ἀρνύμενος τὸν Χριστὸν, εἰς τὸν καιρὸν
τῆς διωγμοῦ, καὶ ὀνειδισθεὶς ἀπὸ πολλὰς ἐντράπη, καὶ ἔψυγεν ἀπὸ τὸν πατ-
εῖδα τε, καὶ ὑπῆγεν εἰς Ρώμην, ὅπε γυναιχόμενος ἀπὸ ἑνα τίνα, καὶ ὀνειδι-
ζόμενος πάλιν, ἐπενόησε διὰ κακήν ἀπολογίαν τὸ νέον δόγμα λέγων,
εγὼ δὲν ἡρνύθην Θεόν, ἀλλὰ ἄνθρωπον, καὶ ἐρωτώμενος τίνα ἄνθρωπον ἡρ-
νύθη, ἀπεκρίθη Χριστὸν ἡρνυσάμην· δογματίζων τὸν Χριστὸν διὰ ἄνθρωπον
ψιλὸν, γεννηθέντα ἐκ σπέρματος σαρκός, καὶ διαφέροντα ἀπὸ τὰς ἀλλα
ἄνθρωπες μόνον κατὰ τὴν δικαιοσύνην· ἐξ αὐτῆς ὄνομάθησαν εἰς Θεόδοτικ-
νοί (α).

§. 2. Τὴν αὐτὴν αἵρεσιν ἐκήρυξε, καὶ ὁ Αρτέμων, ἢ Αρτέμᾶς ὅδεν
ἀπόβλητοι γινόμενοι τῆς Εκκλησίας καὶ οἱ δύο, ἀφορισμῷ καθυπεβλήθησαν
ἀπὸ τὸν Επίσκοπον τῆς Ρώμης Βίκτωρα, ὡς ἀναγνινίσκεται.

§. 3. Ο δὲ Πραξίας τελευταῖον δὲν διολαγῆσε νὰ εἶναι τρίτη τὴν
τῆς Θεότητος πρόσωπα, πραγματικῶς ἀπ' ἀλλήλων διακρινέσθαι, ἀλλὰ
ἐν μόνον τριτῶς ὄνομαχόμενον, πότε Πατήρ μὲ ἄλλον λόγουν, πότε Υἱὸς μὲ
ἄλλην σχεσιν, καὶ πότε Πνεῦμα ἄγιον, καθ' ἔτερον λόγουν· εἰτος κατὰ τὸν
Τερτυλιανὸν. ἔλεγε πῶς ὁ Πατήρ ἐκατέβη εἰς τὴν παρθένον Μαρίαν, καὶ ὁ
γεννηθέας ἐπαύει, καὶ τελευταῖον αὐτὸς γιὰ εἶναι ὁ Γῆτης Χριστὸς, ἢ κατὰ
τὸν Τερτυλιανὸν, τὸν παντοδύναμον Θεὸν; καὶ Πατέρα, εἶναι τὸν Γῆταν Χρι-
στὸν,

ληθῆ Θεόν, ἀλλ' ἀπὸ καταφρόνησιν, καὶ γλευασμὸν, ἀπεκρίθη ἀντίφ. ἀν γίγης αἴξιοι,
θέλει τὸ μάθησ. Οργισθεὶς ὁ Ήγγαρῶν διὰ τοιάντην ἀπόλυτον, ἐπέρσαξε νὰ κατατά-
κιδῇ τὸ σόμα τε· τότε ὠμησαν πάντες οἱ περιεσῶτες, τῆς Ηγγαρόνος ὑπῆρχεται, καὶ
παντοῖοις τρέποις τὸν ἰερὸν ἀδρα ἔτυπτον, γομίσαντες νὰ ἐκδικήσωσι τὴν πρὸς τὸν Ήγγ-
αρόνα, καὶ Θεὸς αὐτῶν προτέτειν, τὰς ὄποις θεᾶς, ὁ σεβάσμιος γέρων κατεφεύγει
Τέλος μὴ δυνάμενοι πλέον αὐτοὶ οἱ ἀνόστοι, νὰ τικήσωσι τὴν σεβρότητα τῆς ἀνδρεός μὲ
τὰς πληγὰς, τὸν ἐρήμων εἰς σκοτεινοτάτην φυλακὴν, ὅπε μετά δύο ἡμέρας, παρέδω-
κε τὸ Πνεῦμα εἰς χεῖρας Θεοῦ· οὐδὲ τὰς Μαγδεύρι. Εκατονταετ τὸ. Α'. Εκατον-
ταετ. Γ'.

(α) Τὰς τοιάτις ὁ Επιφάνιος οὐλεῖ ἀλόγης, ὅτι δὲν ἐπίσευον τὸν Λόγον· ἀπὸ
αὐτῆς τῆς αἱρετικῆς ἐξηλθον καὶ οἱ Μελχισεδεῖται, οἵτινες ἔλεγον πῶς ὁ Μελχισεδεῖται
ἡν ἀνώτερος τῆς Χριστῆς, ὡς ισχὺς ἀνωτέρα Οὐρανίος.

σὸν, τὸν παθόντα, καὶ σαυρωθέντα, καὶ θανόντα, καὶ ταφέντα, καὶ ἀυτὸν είναι τὸν καθεξέμενον εκ δεξιῶν ἀυτῶν.

§. 4. Οὗτος ἐκήρυξε τὴν αἱρεσίν τε εἰς τὴν Αὐτίαν, Αὐτοκριτήν, καὶ εἰς τὴν Ρώμην· οἱ μαθηταί τε ἀνομάδησαν Προχειροί, Μοναρχικοί, ὅτι ἔνα μόνον πρόσωπον τῆς θεότητος ἐδόξαζον, καὶ Πατροπαθῆται, ὅτι τὸν Πατέρα ἐλεγον πῶς ἐπαδεῖ. Κατ' ἀυτῶν ἔγραψεν ίδικὸν καὶ γλαφυρὸν βιβλίον ὁ Τερτυλιανός. Περὶ ἀυτῶν τῶν τριῶν αἱρετικῶν διαλαμβάνεται ὁ Εὐτέλιος (α), ὁ Επιφάνιος (β), ὁ Θεοδώριτος (γ), ὁ Αὐγύστινος (δ), καὶ ὁ Φιλάσπριος (ε).

Πρεξειανοί
Μοναρχι-
κοί Πατρο-
παθῆται.
Τρεσκατ'
ἀυτῶν
ἔγραψεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Περὶ διαφωνίας, καὶ τῇ ἐγερθέντος ἐξ ἀυτῆς, σχίσματος μεταξὺ τῶν Αὐτολικῶν καὶ Δυτικῶν Επισκόπων, περὶ τῆς ἑορτῆς τῇ Πάσχᾳ.

§. 1.

Εν τοῖς χρόνοις Σευήρως τῇ Αὐτοχράτορος, πλησίου τοῖς σ'. ἀπὸ Χριστᾶς ἔγινε ζήτησις καὶ διαφορὰ μεγάλη διὰ τὴν ἑορτὴν τῇ Πάσχᾳ, καὶ μεγαλύτερα ἀπὸ ὅλας τὰς ἄλλας διαφορὰς ὅπερ πρότερον ἐκινήθησαν· διότι αἱ μὲν Αὐτολικαὶ Εκκλησίαι, καὶ μάλιστα τῆς Αὐτίας ἀπὸ παλαιὰν παράδοσιν τὴν τεσσαραισικαιδεκάτην, ἀνένομένης ἔτι ἀυτῆς, ἐνόμιζον νὰ τὴν παρακτηρῶσιν εἰς τὴν σωτήριον ἑορτὴν τῇ Πάσχᾳ, εἰς τὴν δόποιαν ἐνομοδετῆδην νὰ θυσιάζωσι καὶ οἱ Εβραῖοι τὸ πρόβατον, καὶ εἰς δόποιαν ἡμέραν τῆς Εβδομάδος τύχοι νὰ πασχάζωσιν ὡς ἐν Κυριακῇ· αἱ δὲ Δυτικαὶ, τὴν μετὰ τὴν πανσέληνον ἀκόλθιον, τὴν τῆς Αὐτασάρεως τῇ Σωτῆρος ἡμῶν ἡμέραν, τετέσι τὴν Κυριακὴν, ἐνόμιζον νὰ πασχάζωσι, καὶ αἱ δύο ἀυται Εκκλησίαι διὰ μαρτύρων ἐβεβαιώσαν τὴν ἐπικρατεῖσαν συνήθειαν ἀυτῶν· αἱ μὲν τῆς Αὐτολίκης Εκκλησίαι, διὰ Φιλίππων, καὶ Γιωάννης τῶν Αὐτοπόλεων, καὶ ἄλλων τινῶν ἀνδρῶν ἀποστολικῶν, αἱ δὲ τῆς Δύτεως διὰ Πέτρων, καὶ Παύλων, καὶ ἄλλων, διότι τοῖς Δυτικοῖς Επισκόποις, μάλιστα τοῖς Ρωμαίοις ἐφάνεστο ανάρρηστον καὶ ἀπάσιον νὰ συνεορτάζωσι μετὰ τὰς Γεδείας, καθὼς αἱ ἐν τῇ Αὐτίᾳ ἐώρταζον· ὅτεν τινὲς τῶν τῆς Ρώμης Επισκόπων τῶν πρὸ τῆς Βίκτωρος, ἐδοκίμασαν πολλάκις νὰ σύρωσι τὰς Αὐτολικὰς εἰς τὴν δό-

Δύξα τῶν
Αὐτολικῶν περὶ
τῆς ἑορτῆς
τῇ Πάσχᾳ.

Δόξα τῶν
Δυτικῶν.

ξαν.

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. ἐ. κεφ. κ.η. (β) Αἰρέσ. ιδ. (γ) Αἰρέσ. κακομιδ. λόνων. β. (δ) Περὶ αἵρεσ. κεφ. ληγ. - (ε) Περὶ αἵρεσ. ἀκιθ. κβ. κ.η.

Εν τας, ἀλλὰ ματαίως ἐκοπίασαν, ἐπειδὴ οἱ ἐν τῇ Αὐσίᾳ πάντοτε ἐπόβαλον τὴν Χριστιανὴν ἐλευθερίαν, καὶ τὸ παράδειγμα τῶν Αὐτούς, ἡ ἐπαρκαλεύν τὴν εἰρήνην, νὰ μὴν γίνῃ σύγχυσις εἰς τὴν Εκκλησίαν διὰ πρᾶγμα ἀδιάφορον (α).

§. 2. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἡμέντος Βίκτωρος Επισκόπου Ρώμης, ἐκινήθη πάλιν μὲν ἄλλου τρόπου ζήτησις διὰ αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν. ὅθεν σύνοδοι καὶ συνελεύσεις Επισκόπων ἀπανταχθεὶς ἐγίνοντο, εἰς ἄλλας τε τόπους, καὶ εἰς τὴν Παλαιζίνην, τῶν ὁποίων Επισκόπων προηγεύντο Θεόφιλος Επισκόπος Καισαρείας, καὶ Νάρκισσος τῆς ἐν Γεροσολύμοις, εἰς Πόντον, ἢ οὐεῖτο Πάλμας ὡς παλαιότατος, εἰς Γαλλίας, ὅπερ ἐπεσκόπει ὁ Εἰρηναῖος, καὶ εἰς αὐτὴν ἔτι τὴν Ρώμην, ὅπερ ἐπεσκόπει ὁ Βίκτωρ· πάντες ἀυτοὶ κοινῇ γινώμη μὲν ἐπισοδὸς, διετύπων δόγμα Εκκλησιαστικὸν εἰς τέσσερας ἀπανταχθεὶς Χριστιανάς, ὡςε νὰ μὴν ἐπιτελῆται τὸ τῆς ἐκ νεκρῶν Αὐτασίεως τῷ Κυρίῳ μυστήριον, εἰ μὴ τῇ Κυριακῇ, καὶ ἐν αὐτῇ μόνον νὰ λύωμεν τὴν κατὰ τὸ Πάσχα μητέραν, καὶ τέτων τὸ θέσπισμα ἥδελον νὰ φυλάττεται, καὶ ἀπὸ τὸς Αὐτιακὲς Επισκόπους, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ συνεκροτήθη καὶ ἀπὸ αὐτῶν σύνοδος, τῆς ὁποίας οὐεῖτο Πολυκράτης Εφεσίων Επισκόπος, Βάκχυλος Κορίνθων, καὶ ἄλλοι πολλοί, δὲν ἐφάνη ἔνδογον νὰ ἀφίσωσι τὴν παραδοσίαν αὐτοῖς συνήθειν, τὴν ὁποίαν ἐφύλαττον ἀδικούπως ἀπὸ τέσσερας Φιλίππων, καὶ Γάλανος τῶν Αὐτούς, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὴν Επισοδίην Πολυκράτεως πρὸς τὸν Βίκτωρα, καὶ πρὸς τὴν τῆς Ρώμης Εκκλησίαν, κειμένην παρὰ τῷ Ευστεβίῳ (β), διὰ λέγεται, Εγὼ ἀδελφὸς ξένος. ἔτη ἔχων ἐν „Κυρίῳ, καὶ συμβεβληκὼς τοῖς ἀπὸ τῆς Οικουμένης Αὐτούς, καὶ πᾶς σαν ἀγίαν Γραφὴν διεληλυθώς, καὶ πτύχομαι ἐπὶ τοῖς καταπλαττομένοις, οἱ γὰρ ἐμοὶ μείζονες εἰρήκασι πειδαρέχειν δεῖ Θεῷ μᾶλλον, η ἀνθρώποις.“

§. 3. Πρὸς τέτοις ὁ μὲν τῆς Ρώμης Βίκτωρ, ἐδοκίμασεν ἀθρόως ἀπὸ πᾶσαν τὴν Αὐτίαν, καὶ τὰς πλησιαζόσας Εκκλησίας νὰ ἀποκόπτωσι τὰς παροικίας, ὡς ἐτεροδοξόσας τῆς κοινῆς ἐνώσεως, καὶ ἐσηλίτευσε διὰ γραμμάτων, ἀνακηρύττων πάντας τὰς ἐκεῖ Αὐτούς νὰ εἶναι ἀκοινώνυμοι τῆς τῶν Δυτικῶν ἐνώσεως. ὅμως ἀντὰ δὲν ἐφάνησαν ἐνάρεσα πᾶσι τοῖς Επισκόποις, ὅθεν ἀντιπαραλένετοι, καὶ ἀποφασίζοσιν εἰς ἀυτὸν τὸν Πάπα τὸν Βίκτωρα νὰ φρονῇ τὰ τῆς εἰρήνης, καὶ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἐνώσεως, καὶ ἀγάπης. Φαίνονται δὲ αἱ τέτων φωναὶ ὅπερ ἐγγίζοσι πληκτικώτερον τὸν Βίκτωρα, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Εἰρηναῖος ἐκ προστάπων ἐκείνων ὅπερ ἐπροσάτευε κατὰ τὴν Γαλλίαν ἀδελφῶν, ἀποσέλλων, βεβαιοῖ, πῶς πρε-

πει

(α) Εἴθε καὶ οἱ μεταγενέσεροι Χριστιανοὶ μιμέμενον τὸ παράδειγμα τῶν τότε Χριστιανῶν, νὰ μὴν ἔχουν τόσον αἷμα ἀνθρώπινον διὰ τὰ θεολογικὰ ζητήματα, καὶ πολλαὶ διὰ ἀδιάφορα καὶ ἐτίδανά ζητήματα.

(β) Εκκλησ. Ἰσορ. Βιβλ. ε'. κεφ. κδ.

πει μόνη τῇ Κυριακῇ ὥμερᾳ νὰ ἐπιτελῆται τὸ μυσήριον τῆς Αὐατάσεως τῷ Κυρίᾳ, καὶ οὐδετέρι πρεπόντως τὸν Βίκτωρα νὰ μὴν ἀποκόπη τὰς Εὐκλησίας τῷ Θεῷ, διατὶ φυλάττεσι μίαν παράδοσιν παλαιᾶς συνηθείας (α).

§. 4.

(α) Διὰ τοιαύτην ὑπόθεσιν πολλαὶ σύνοδοι συνεκροτήθησαν· εἰς τὰς εὗρ. συνεκροτήθη σύνοδος εἰς Ρώμην, εἰς Εφεσον, εἰς Παλαιστίνην, εἰς τὰς εὗρ. πάλιν εἰς Ρώμην, εἰς Καισάρειαν, καὶ εἰς Δεργάδενον· ἡ ἐν Ρώμῃ κατὰ τὰς εὗρ. ἐπὶ Βίκτωρος Επισκόπους ἐδιώρισεν ἐξ ἀποφάσεως νὰ ἐορτάζεται τὸ Πάσχα, ὥμερα Κυριακῇ, καὶ ἔχι ἄλλη ὥμερα. Εἰς Εφεσον ἐπὶ τῆς Επισκοπῆς τῷ Πολυκράτει, ἀποφάσισεν ἡ Σύνοδος νὰ ἐορτάζεται ἡ Εορτὴ τῆς Πάσχα τῇ ίδ. τῆς Σελήνης ἐν ὅποι αἰδήποτε ὥμερα. Εἰς Παλαιστίνην, συνήχθησαν εἰς τὴν Γερεσαλήμην δεκατέσσεροι Επισκόποι, ὧν προηγεῖτο Νάρκισσος Γεροσολύμων, καὶ Θεόφιλος Καισαρείας Επισκόποι, οἵτινες πάντες ἐδέσποισαν νὰ ἐορτάζεται τὸ Πάσχα, τῇ ίδ. τῆς Σελήνης. Οργισθεὶς ὁ Βίκτωρ διατὶ δὲν ὥθελησαν οἱ ἐν τῇ Α'σιᾳ Επισκόποι νὰ δεχθῶσι τὴν δόξαν τῆς Εὐκλησίας τῆς Ρώμης περὶ τῆς Πάσχας, συνεκρότησε σύνοδον εἰς τὰς εὗρ. καὶ ὥθελησε νὰ ἀφορέσῃ καὶ νὰ ἀποκόψῃ τὰς τῆς Α'σιας Εὐκλησίας, νομίζων ἵτως πῶς νὰ εἶχε τοιάυτην ἐξστίαν, ἀλλ' ἡπατήθη, διότι Θεόφιλος Καισαρείας, Νάρκισσος Γεροσολύμων, Καστοριός Τύρεων, καὶ Κλαρικός, ἡτε Κλάρος Πτολεμαΐδος, εἰς μίαν σύνοδον, ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης εἰς τὰς εὗρ. ἐδέν φοβόμενοι τὰς ἀλόγυς ἀπειλὰς τῆς Βίκτωρος, ἐδέσποισαν πάλιν, νὰ ἐορτάζεται τὸ Πάσχα τῇ ίδ. τῆς Σελήνης. Τέλος πάντων Εἰρηναῖος Επισκόπος Αἰγαίων συνερρόησε τῷ ἀντῷ ἔτει σύνοδον τῶν τῆς Γειτταίς Επισκόπων, ἐξ ὀνόματος τῶν ὀπίσιων πέμπει συνοδικὴν Επιστολὴν πρὸς τὸν Βίκτωρα, καὶ πρὸς τῆς Ρώμης ὅπει συμφωνεῖ, νὰ μὲ τὸν Βίκτωρα διὰ τὴν ὥμεραν τῆς Πάσχας, ἀλλ' ἐν τάντῳ τῇ λέγει πῶς δὲν πρέπει νὰ ἀποχωριδῶσι τῆς Εὐκλησίας οἱ Α'σιαῖοι διὰτι φυλάττουσι τὴν παραδοθεῖσαν ἀυτοῖς συνῆθειαν· ἔλαβε τὸ ποθέμενον ὁ Εἰρηναῖος, καὶ ἐπέστρεψε πάλιν ἡ εἰρήνη, ὅμως τόσον ἡ τῆς Ρώμης Εὐκλησία, ὅσον καὶ αἱ ἐν Α'σιᾳ ἐφύλαξεν τὴν συνῆθειαν ἀντὶ τῶν ὥμερων τῆς Πάσχας. Εἴ των ῥήθεντων δῆλον γνεῖται, πῶς ἄλλογον εἶναι τὸ ἐπίχειρημα τῶν Λατίνων, ὅπει λέγεσι πῶς ἡ τῆς Ρώμης Εὐκλησία εἶναι ἡ πρώτη, καὶ πῶς ἐξ ἀρχῆς τῆς Εὐκλησίας ἔδιδε νόμον ὁ τῆς Ρώμης Επισκόπος τοῖς ἄλλοις Επισκόποις· ἀντὶ τοῦ ἦτον, ἐπρεπε οἱ τῆς Α'σιας Επισκόποι νὰ προσδέμασι πρὸς ἀυτὸν τὸν Βίκτωρα, καὶ νὰ ζητήσωσιν ἱερεῖτως τὴν ἐνωσιν, ἀλλ' ἔχι ἡ εὐνοίας ἔγινεν, ἡ εἰρήνη πάλιν ἥλθε, καὶ οἱ τῆς Α'σιας ἐπεκράτησαν τὴν παραδοθεῖσαν ἀυτοῖς συνῆθειαν, μηδοχαζόμενοι εἰ αρεσούντες τῆς Ρώμης Επισκοπῷ, καὶ ἔχι. Τέτη θύμος δὲν εἶναι ἡ μὴν περιέστις, καὶ θέλει ιδέμενον κατωτέρῳ πῶς ποιῶνται οἱ τῶν ἄλλων Εὐκλησίων πρόεδροι, ἐναντιώθησαν τῷ τῆς Ρώμης προσέδρῳ, καὶ δὲν τὸν ἐνόμιζον διὰ περαλήν τες.

Εἰς τέτον τὸν αἰώνα, συνεκροτήθησαν ἑτεραι Σύνοδοι, ἔχι ὅμως περὶ τῷ ἀντῷ ζητήματος μια ἐν Σικελίᾳ πρὸς τὸ ρέ. ἔτος Χριστοῦ, κατὰ Ηγαπλέιωνος τῷ λέγοντος, ὅτι ὁ Βαπτισθεὶς εἶτε δίκαιος, εἴτε ἀμαρτιλός, ἀγίος νομιζέθω· Ετέραι εἰς Ρώμην, παρὰ Βίκτωρος, κατὰ Θεοδότου σκυτέως, ὅπει παρῆσαν Επισκόποι δώδεκα. Ετέραι εἰς Πέργαμον πρὸς τὸ ρέ. ἔτος Χριστοῦ ἐπὶ Θεοδώρες Περγάμου, σὺν ἑπτά Επισκόποις, κατὰ Κολαρβάζης. Ετέραι εἰς Αιανολήν πρὸς τὸ ρέ. ἔτος, ἀπὸ Χριστοῦ παρὰ Απολλωνία Κορινθίων Επισκόπου, κατὰ Κελδονιανῶν. Εἰς Αγχιάλῳ παρὰ Σωτῆρα Επισκόπης κατὰ Θεοδότη, Μενταρᾶ, καὶ Μαξιμίλιανης, πρὸς τὸ εὗρ. ἔτος· Εἰς Γαλλία παρὰ τῶν ὁμολογητῶν, κατὰ Μενταρᾶ, καὶ Μαξιμίλιανης. Εἰς Λαργάδενον τῆς Γαλλίας παρὰ Εἰρηναῖος, κατὰ Μενταρᾶ, καὶ τῶν λοιπῶν. Εἰς Ρώμην, παρὰ Βίκτωρος, καὶ ίδ. Επισκόπων κατὰ Θεοδότη, Ερβωνος, καὶ Αρτεμονᾶ. Εἰς Γεράπολην τῆς Φευγίας εἰς τὰς ρά. ἀπὸ Χριστοῦ, ἀπὸ τὸν ἄγ. Απολλωνίου Επισκόπου τῆς

§. 4. Καὶ ὁ μόνος πρὸς τὸν Βίκτωρα, ἀλλὰ καὶ εἰς διαφόρους πολλεῖς Αὐχούντας Εὐκλητιῶν τὰ ἀρμόδια δὶ Επιστολῶν, περὶ τῆς κινηθέντος γνήτου τοῦ θυραψε. Τέτων ἐν ὅτις ἔχοντων, οἱ τῆς Αστίας Επίσκοποι, μὴν φηβάντες τὸν ἀποκοπὴν τῆς τῆς Βίκτωρος ἐνώσεως, τὴν παραδοθεῖσαν ἀποτοῖς συνήθειαι, ἀπαρατάλευτα ἐφύλαττον, ὡς εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐν Νικαίᾳ πρώτης Συνόδου, καὶ Κωνσαντίνε τῷ μεγάλῳ, ὅπερ ἔγινεν ἢ ἐνώσις. Αὐτάγνωστι περὶ τέτες τὸν Ευσέβιον (α), τὸν Σωκράτην (β), καὶ τὸν Σωζόμενον (γ).

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β. ΒΙΒΛΙΟΥ.

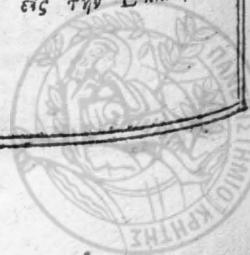

τῆς αὐτῆς πόλεως, ὅπερ συνήθησαν καὶ ἔτεροι εἰκοσιέξ, καὶ ἀπέκοψαν τῆς Εὐκλητίας τὸν Μετωπὸν, καὶ τὸν σὺν αὐτῷ. Ή δευτέρα συνεκροτήη εἰς τέσσερας. ἀπὸ Χειρὸς παρὰ Αγριππίνης Επισκόπης Καιρηδόνος, ὅπερ συνήθησαν οἱ τῆς Αφρικῆς, καὶ Νησιδίας Επίσκοποι, καὶ ἐθέστωσαν γὰρ μὲν δέχωνται ἀβάπτισος εἰς τὴν Εὐκλητίαν, οἵσοι ἔλαβον τὸ βάπτισμα ἔξω τῆς Εὐκλητίας.

(α) Εὐκλητος. Γένος. βιβλ. ἐ. κεφ. καγ'. κδ. κε'.

(β) Εὐκλητος. Γένος. βιβλ. ἐ. κεφ. κα'. κβ.

(γ) Εὐκλητος. Γένος. βιβλ. ζ. κεφ. ιθ'.

* * * * *

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ Σ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Γ.

ΑΙΩΝ Γ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

Περὶ Αὐτωνίας Καρακάλα, καὶ Οπιλίας τῆς Μακρίνας, τῶν
Αὐτοκρατόρων, καὶ τῶν γενομένων ἐπ' αὐτῶν ἐν τῇ
Εκκλησίᾳ.

§. Ι.

Αφ' ἢ κετέσφεψε τὸν ζωὴν ὁ Σευῆρος, πρὸ μιᾶς ἡμέρας τῶν Φευ-
ραρίων Νόνων, ζύτας ἔτη. ξέ. μῆνας θ'. καὶ ἡμέρας κέ. ἀυταρ-
χῆσας ἔτη 12'. μῆνας ή. καὶ ἡμέρας γ'. κατὰ τὸν Ξειρίληγον (α),
περὶ τῆς δόποις ἡ ἐν Ρώμῃ Σύγκλιτος τελευταῖον εἶπεν „Ο-
φελον μήτε γεννηθῆναι, μήτ' ἀποδανεῖν.“ Επειδὴ σκληρὸς ἦν, ἀλλ'
εν ταυτῷ καὶ ὥφρελιμος διὰ τὸ κοινὸν, ἀνηγορέουσῃ Αὐτοκράτωρ Ρωμαίων
ὁ οὐρανὸς ἀυτὸς Αὐτωνίος Βασιλεὺς ὁ Καρακάλας, ὅμδ μὲ τὸν ἀδελφὸν τὸν
Σεπτίμιον τὸν Γέταν, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ Γεννήσεως σιά. τὸν ὅποιον Γέ-
ταν ἔτος ἐν, καὶ ἡμέρας κβ'. συμβασιλέυσαντα, ὁ ἀδελφὸς ἀυτὸς Καρακάλας

Gg 2

με-

Αὐτωνίος
Καρακάλας
Αὐτοκρά-
τωρ. ἀπὸ
Χ.Γ. 211.

(α) Εν τῇ Συνόψει τῶν Ρωμαϊκῶν Γεοργιῶν τῆς Διώρος.

Θάνατος
άντε.Ο' πλιος
Μακρινος;
Α' υποκρά-
τωρ.
ἀπό Χ.Γ.
217.Διάλεξις
Γατος, και
Πρόηλας
Αἰρετικης.

μεταχειριζόμενος ἐκαποντάρχες τινας, ἐφόνευστε τῇ κε. τῇ Φευγανοῖς εἰς τὰς αγκάλας τῆς μῆτρὸς ἀντεῖ, καὶ εἰς τὰς μαζεὺς καὶ σύδην ἀντεῖς, δῆπε κατέψυγεν, ὃν ἐτῶν κβ'. καὶ μηνῶν εννέα· ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἐτέρων ἀξιολόγων ἀνδρῶν τὸ αἷμα ἔχυσεν· ὅδεν καὶ ἀντὸς ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν Εὐδεσταν πρὸς τὰς Κάρας, καὶ καταβὰς τῇ Ιππείᾳ διὰ σωματικήν της Χρείαν, ἐφονέυσθη παρὰ Μαρκίωνος Κεντυρίωνος γενομένα ἀπὸ Ο' πλιον Μακρινού, περὶ τὰς ἑξ Α' πριλλίας Γδες, ζήσας χρόνος καὶ οὐκέτης χρόνος ι. καὶ μηνας β'. ἢ κατὰ τὸν Ευσέβιον, χρόνος ἑπτά, καὶ μηνας ἑξ (α).

§. 2. Μετὰ τὸν θάνατον λοιπὸν τὰ Καρακάλα, Ο' πλιον Μακρινος σύρων πρὸς τὸν ἑαυτόν την, μὲν ὑποσχέσαις, καὶ δωρεάς μεγάλας, τὰς Ρώμαιας, ἐκκρύχθη Ἀ' υποκράτωρ τῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὸν φόνον τῆς Καρακάλας, ἐν ἑταῖ ἀπὸ τῆς Χριστῆς Γεννήσεως σιζ'. Εξεστάτας δὲ χρόνου ἓνα, καὶ μηνας δύο παρὰ τρεῖς ἡμέρας, ἐφονέυσθη τὸν Γέλιον μῆνα, ζήσας χρόνος νδ'. διὰ τοῦτος διαλαμβάνεται Ξιφιλλίας (β), ἢ Ηρωδιανὸς (γ), ὁ Ζωναρᾶς (δ), καὶ ἐκ τῶν Λατίνων Οὐκέτωρ, Ευτρόπιος, Σπαρτιανὸς, Καπιτωλίνος, Δαμπρέδιος, Κεστωνιανὸς (ε), καὶ ἄλλοι.

§. 3. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς Ηγεμονίας τῆς Καρακάλας, καὶ τῆς Α' ἐχιερεύτειας τῆς Ζεφυρίνας Επισκόπων Ρώμης, ἔγινε διάλεξις εἰς τὴν Ρώμην μεταξὺ Γαϊών ἀνδρὸς Εκκλησιαστικῆς, τῆς ἐν λόγοις ιεροῖς διαβεβούμενος, καὶ Πρόκλου, διπάδε περιφήμα τῆς Μενταγῆ, τῆς ὅποιας τὰ νικητήρια διὰ τοῦτος ἔλαβεν· ἀντὶ τὸν διάλεξιν ἐπανεῖ διερώνυμος (ζ), διὰ τὴν ὅποιον διερώνυμος γράφει (η) „Ηλθε δὲ καὶ εἰς ἥματα, καὶ Γαϊών λογιωτάτων ἀνδρῶν διάλογος ἐπὶ Ρώμης κατὰ Ζεφυρίνον πρὸς Πρόκλου τῆς κατὰ Φρύγαν αἱρέστεως ὑπερεμαχήντα κεκινημένου, ἐν ὧ τῶν διὰ ἐναντίας τὴν περὶ τοῦ συντάττεν καινὰς γραφὰς προπέτειν τε, καὶ τόλμαν ἐπιπομίζων. Τῶν τῆς ιερᾶς Α' ποσόλας δεκατριῶν μόνον Επισκόπων μνημονεύει, τὸν πρὸς Εθραίνει μὴ συναριθμήσας ταῖς λοιπαῖς.“

§. 4. Κατὰ τέττας τὰς χρόνις, Λγριππίως διεπίσκοπος τῆς Καρακάλας, πρώτος τὸ βάπτισμα τῶν αἱρέτικῶν μὲν λόγου τινὰ ἐυλαβεῖας παρακινηδεῖς ἀπεδοκίμαστε, διότι ἐλεγετε πῶς ὅλα τὰ τῶν αἱρέτικῶν δὲν πρέπει καὶ Καθολικὴ Εκκλησία γὰ τὰ ἀποδέχεται· ὅδεν συναθροισθέντες οἱ Επίσκοποι τῆς Α' φρικῆς, καὶ Νεμιδίας, καὶ γενομένης συνόδου, ἐδέσπιστην, ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθησαν ἀπὸ αἱρέτικῶν, γὰ τὰ ἀναβαπτίζωσι ταῖς (θ), τῆς ὅποιας τὴν γνώμην, ὑσερον ἀκολεύθων καὶ ὁ Γερός Κυπριανὸς, ἐκύρωσε τὸ ἀντί

(α) Εκκλησ. Γιορ. βιβλ. 5'. κεφ. ια. (β) Εν τῇ Συνόδῳ Ρώμαικη. Γιορ. (γ) Βιβλ. η. δ'. καὶ ε'. (δ) Χρον. τόμ. ά. βιβλ. 13'. κεφ. 13'. καὶ ιη'. (ε) Εἰς τέσσερας τῶν ἀντιών Α' υποκράτορων. (ζ) Εν τῷ καταλ. κεφ. ιη'. (η) Εκκλησ. Γιορ. βιβλ. 5'. κεφ. ιη'. (θ) Α' τη ή σύνοδος συνεκροτήθη εἰς τὰς σ'. ἀπὸ Χριστῆς Γεννήσεως, τὴν υποσημείωσιν σελ. 234.

τὸ δέσποινα. καὶ τῦτο ἔγινεν αἵτια νὰ κινηθῇ ὅχι ὀλίγη δικφωνία, καὶ φιλονεκία, εἰς τὴν Εὐκλησίαν, περὶ τῆς, εἰ δεῖ τὰς ἐξ αἱρετικῶν προστροχμένας τῇ Εὐκλησίᾳ, ἀναβαπτίζεσθαι, ώς κατωτέρω εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον ἥμινστεται.

§. 5. Εἰς τὸ ἔσχατον ἔτος τῆς Βασιλείας τῷ Καρακάλῳ, ἐνρέθη εἰς Γερίχῳ τῆς Παλαισίνης πέμπτη ἔκδοσις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, εἰς πιθον κεκρυμμένη, ἵτις δὲν εἶχε σημειωμένον τὸ ὄνομα, τῷ εἰς τὴν ΕἸληνικὴν διάλεκτον μεταφράσαντος, διὸ καὶ ἀνώνυμος ἐκλήθη, πρὸς διαφορὰν ὅμως τῆς σύρεθείσης σ'. Γερίχεντία ὄνομάζεται· ὅρα τὸν Επιφάνιον (α), καὶ τὸν Εὐσέβιον (β).

Ε. Εὐδοσίος
ἀνώνυμος
τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

ΚΕΦΑ' ΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ Αὐτωνίνα Ηλιογάβαλος Αὐτοκράτορος καὶ τῶν γενομένων ἐπ' ἀυτῷ ἐν τῇ Εὐκλησίᾳ.

§. 1.

Αυτωνίνος ὁ Ηλιογάβαλος, ὃν Αὐτίτου, Ψευδοαυτωνίου, καὶ Ασσύριον Σαρανάπαλον καλέστιν, ἐγεννήθη εἰς Συρίαν, καὶ περιετμήθη κατά τὴν τάξιν τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ἐχειμάτισεν θερεὺς ἐνὸς εἰδώλῳ ὄνόματι Γάλβᾳ, ὃτεν ἔλαβε καὶ τὴν ὄνομασίαν Γάλβας, ὃσις ἐλθὼν εἰς Ρώμην, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸν βασιλικὸν θρόνον ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ Γεννήσεως σιγῇ πάσης αἰσχύνης, καὶ ασελγείας δόλος ἔγινεν, ώς ὀδέποτε ἄλλος τῶν βασιλέων τῆς Ρώμης, διότι δὲν ἀρκεῖτο ὁ ἀκόλατος νὰ εἴναι μόνον ἄνδρας, ἀλλὰ ἴδελησε νὰ κατασήῃ τὸν ἑαυτόν του, καὶ γυναική, καὶ ἀκολέθως νὰ ζητήσῃ καὶ ἄνδρα εἰς γάμον κοινωνίαν, ὃτεν καὶ ὑπανδρός κατέση ὁ αἰσχρότατος, καὶ ἤγδιζετο, καὶ ἐθυλύνετο, καὶ ἐπαγχεὶς καὶ τὰ δύο ασελγέσατα περιετμήθη τὸ αἰδοῖον, καὶ ἀπέιχετο ἀπὸ κρεατα χορία· πρὸς τέτοις ἦν καὶ μιακρονώτατος, καὶ δὲν ἀφισεν ἄλλο ὄνομα μετὰ τὸν θάνατόν του, μόνον ασέλγειαν, σκληρότητα, καὶ κατηγορίαν, ζήσας ἔτη ἱδη. καὶ ἡγεμονέυσας Χρόνος τρεῖς, καὶ μῆνας ἑννέα, καὶ ὥμερος τέσσαρας· ὃσις θανατωθεὶς μὲ τὴν μητέρα του ἀπὸ τὴς σρατιώτας, καὶ συρθεὶς εἰς πᾶσαν τὴν πόλιν, καὶ κοπεῖς εἰς λεπτὰ κομμάτια, ἐρρίφθη εἰς τὸν Τίβεριν ποταμὸν μὲ λίθον δεδμένον, διὰ νὰ μὴν εἰέλθῃ ἀπὸ τὸν ποταμὸν, καὶ ἀξιωθῇ ταφῆς· ἀνάγνωσι τὸν Ηρωδιανὸν (γ), τὸν Ειριλίνον (δ), καὶ τὰς ἄλλων ῥιζέντας (ε).

Αὐτωνίνος
Ηλιογάβα-
λος Αὐτο-
κράτωρ.
ἀπὸ Χ.Γ.
218.

Χαρακτής
ἀυτῷ.

Θάνατος
σκληρὸς
ἀυτῷ.

§. 2.

(α) Περὶ Μέτ. καὶ σαθμ. Παραγ. μ. (β) Εὐκλησ. Γεροφ. βιβλ. 5'. κεφ. 15'. (γ)
Βιβλ. ε. (δ) Συνάψ. Ρώμαικ. Γεροφ. τεῦ Διώνος. (ε) Εἰς τὸν βίον τους ἀντέ.

Αὐτιοχεῖας

Γεροσολύ-
μων.Διάδικται-
λει τῆς Ε'-
κλησίας.
Γπόλυτος.Συγγράμ-
ματα ἀν-
τε.Ο' Γπό-
λυτος γνη-
ται παρά-
δειγμα εἰς
τὸν Ω' εγγέ-
νην ἡνα υ'-
πομνημα-
τεύση τὰς
Γραφάς.

§. 2. Τῷ πρώτῳ ἔτει τάτε τῷ Αὐτωνίν, ἀπέβανε Σεφυρίνος ὁ Ε'-
πισκοπος Ρώμης, ἀρχιερατέυσας χρόνις δεκαοκτώ, μετὰ τὸν ὄποιον ἐγ-
χειρίδιον ὁ Καλλίσος, ὃς ζήσας χρόνις πέντε εἰς τὸν θρόνον ἀφῆσε διά-
δοχον τὸν Οὐρθανὸν, ἐπὶ τῆς βετσίλειας δηλαδὴ Αλεξάνδρος τῇ ίτῃ τῆς
Μαραίνης, εἰς τῷ ὄποιον τοῦ καιρὸν ἀποδάγων καὶ ὁ Ασκληπιάδης Επίσκο-
πος τῆς Αὐτιοχεῖας, προείπη ὁ Φιλητός, καὶ τελευτῶντος τῷ Γεροσολύμων
Αλεξάνδρος, ἐπροχειρίδην ὁ Σαρδιανός (α).

§. 3. Εἰς αὐτὸς τὰς χρόνις διέλαμψαν ἐν τῇ Εκκλησίᾳ διδάσκαλοι
Γπόλυτος ὁ μάρτυς, καὶ Ιεράλιος Αφρικανός. Ο Γπόλυτος, ἐν Πόρτῃ,
τῷ κατὰ Ρώμην, Επίσκοπου καλεσμένος, ὁ Νικηφόρος (β), καὶ ἄλλοι, αὐτὸς
σοφώτατος καὶ ἴερώτατος, ἐξέδωκε σὺν τοῖς ἄλλοις σύγγραμμα περὶ τῷ
Πάτσχα, ὅπερ ἐκδέμενος ἀναγραφὴν τῶν χρόνων, καὶ κανόνα ἐκκιδεκατη-
ρίδος περὶ τῷ Πάτσχα προσθέττων, ἐπὶ τὸ πρῶτον ἔτος τῷ Αὐτοκόπι-
ος Αλεξάνδρος, τῷ χρόνῳ περιγράφει. Τὰ δὲ λοιπὰ ἀντὶ συγγράμ-
ματα τῶνται εἰσίν. Εἰς τὴν ἐξαίμερον, εἰς τὴν Εξόδον, εἰς τὸ ἄσμα τῶν
ἄσμάτων, εἰς μέρη τῷ Γεζεκιὴλ, εἰς τὸν Ησαΐαν, Δανιὴλ, Ζαχαρίαν,
εἰς τὰς Ψαλμάς εἰς τὰς Παροιμίας, εἰς τὸν Εκκλησιαστὴν, καὶ εἰς τὸν Α'-
ποκάλυψιν, προσέτι πρὸς Μαρκίωνα, καὶ πρὸς πάσας τὰς αἰρέσεις καὶ βι-
βλίον περὶ Σαδλ, καὶ τῆς Πυθωνίσσης, περὶ τῷ Αντιχριστῷ, περὶ Αγα-
σάσεως, καὶ περὶ ἐπαίνη τῷ Σωτῆρος, ὃν μνείαν ποιεῖται ὁ Ευτέβιος (γ),
καὶ ὁ Γερώνυμος (δ), ἐξ ᾧ κατὰ τὸ παρὸν ὀλίγα σώζονται (ε).

§. 4. Απὸ ἀυτὸν λοιπὸν τὸν Γπόλυτον, καὶ ὁ Ωριγένης ἀρχιτε-
χνὸς συγγράφη τὰ εἰς τὰς Θείας Γραφὰς ὑπομνήματα, παρακινέμενος απὸ
ἐυσεβῆ, καὶ πεπαιδευμένον τινὰ, Αμβρόσιον ὄνοματι, ὃς δοξάζων τὴν
αἵρεσιν Οὐαλεντίνα, καὶ Μαρκίωνος, καὶ θέλων νὰ τὴν φανερώσῃ καὶ
εἰς τὸν Ωριγένην, καὶ ἐλεγχθεὶς ἀπὸ τὸν ὑπὸ ἀντὶ πρεσβευομένην ἀλλή-
ταιν, ἐλαμπρύνθη, καὶ ἐφωτίδην ὁ νεας τῶν, καὶ ἐπίζευσεν εἰς τὸν ἀλλή-
ταιν. Αὐτὸς λοιπὸν μὲ μυρίας παρακινήσεις 8χὶ μόνον μὲ τὰς διὰ λό-
γο γενομένας, ἀλλὰ καὶ μὲ πλεσίας χρονιγίας, τὸν ἵναγκαζε νὰ μιμηθῇ
τὸν Γπόλυτον, διότι τῷ ἐφερεν ἐπτὰ ταχυγράφεις, ἵνα ὑπαγορέειν ἀν-
τοῖς, καὶ πολλές βιβλιογράφεις, καὶ κόρεας γεγυμνασμένας εἰς τὸ γρά-
φον, τοῖς ὄποιοις ὁ Αμβρόσιος πλεσιοπαρόχως ἐδίδε τὰ ἔξοδα, καὶ εἴτε
ἐπόιησεν ἵνα ἐρμηνεύῃ τὰς Θείας Γραφὰς, καὶ τόσους ζῆλον ἐδείξεν ὁ Αμ-
βρό-

(α) Σαρδιανός Γεροσολύμων Επίσκοπος, τις; ἐπί οἶδα· ἔχι μόνον ὁ διάδοχος
τῷ Αλεξάνδρος δὲν ὄνομάζετο Σαρδιανός, ἀλλὰ ἔτε φαίνεται ἀντὶ τὸ οὔρα μεταξὺ τῶν
Γεροσολύμων Επίσκοπων. Ο διάδοχος τῷ Αλεξάνδρος εἰς τὰς σλαζ. ἐχειμάτισος Μα-
ρκίωνης, καὶ ἐπεσκόπευσε χρόνιας καὶ. Περιτίθεν δ Συγγράμμενος κατωτέρω λέγεται εἰς τὸ
ἕκτον κεφάλαιον, πῶς διάδοχος τῷ Αλεξάνδρος ἐχειμάτισεν ὁ Μαρκίωνης. Τοσοὶ λο-
πὸν οἱ ἀντιγραφῆς παραδομέντες, ἀλι Μαρκίωνης, ἐγράψαν Σαρδιανός.

(β) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. δ'. κεφ. ιε.

(γ) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. δ'. κεφ. κρ.
(δ) Εν τῷ καταλ. κεφ. ξά.
(ε) Καὶ ἐξ ἀντων τῶν ὀλίγων σωζομένων, μερικὰ οἵ-
νοῦνται νομίζεσθαι τινές, καὶ γένημα ἐτέρας χειρές.

βούσιος διὰ τὴν ἔξήγησιν τῶν ὑπομνημάτων τῶν Θείων λόγων, ὡς εἰ μαρτυρῶν τὴν πολλὴν ἀυτὴν σταθῆται, καὶ ἐπιμέλειαν ὁ Ωριγένης, ἔγραψε πρὸς ἄλλα τε φίλου „δ Γερὸς Θεᾶς, καὶ γνησίως ἀνακέμενος Αμβρόσιος, πολλὰ προσηγόρευσε, καὶ ἀλλαχθεῖ, ἐργοδιώκτην ἀνόμαστεν ἀντόν· ἀνάγνωστι τὸν Εὐσέβιον (α), τὸν Νικηφόρον (β), καὶ τὸν Γερώνυμον (γ).

§. 5. Γέλιος ὁ Α' φρικανὸς ἐν Συγγραφεὺς τῷ ἐπιγεγραμμένων Κεῖσθαι εἰς λόγοις, ιδ'. Α' φρικανὸς Συγγραφεὺς, Χριστιανὸς ἦν, χρονογραφίαν εἰς πέντε βιβλία συγεγραφεῖν ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ἥτοι ἀπὸ τῆς Μωσαϊκῆς κοσμογονίας, κατὰ τὸν Φώτιον. Εἶναι δὲ σύντομος, ἀλλὰ 8χι ἐλαπίς εἰς τὰ ἀναγκαῖα, φθάνει ἡνὶς τῆς Χριστοῦ παρεστάσιας, καὶ ἀπὸ τότε περιλαμβάνει ὡς ἐκ τῆς προχειρός, ἡνὶς τῆς Μακρίνης Βασιλέως Ρωμαίων, ὅταν εἰς τὸν ἀντὸν χρόνον, καθὼς λέγεται καὶ ἀντὶ ἡ συγγραφὴ ἐλάμβανε τέλος, χρόνος ἦν εὐφυγός. τῆς ὁποίας τὸ περιστότερον μέρος σώζεται εἰς τὰ χρονικὰ τῆς Εὐσέβιος, καὶ ἔτερα τινὰ σταθάσμάτα, ὡς φαίνεται παρὰ τῷ Εὐσέβιῳ (δ), καὶ Γερώνυμῳ (ε), Ευρισκόμενος δὲ εἰς Παλαισίνην, ἀπειλήδην πρὸς Ηλιογάβαλον πρέσβυτος διὰ οἰκοδομήν, καὶ ἀνακάινησιν τῆς Νικοπόλεως, ἥτις πρότερον Εμμανὴς ἐκαλεῖτο, καὶ ἐπειδὴ ἐισακέδην ἡ δέησίς τοῦ, τὸν ἀκόλθεον χρόνον ἀνοικοδομήθη ἡ πόλις. Λέγεται πῶς εφιλιώδην μὲ τὸν Ωριγένην (ζ), καὶ μὲ τὸν μαθητήν τοῦ Ηρακλᾶν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Εὐσέβιος (η).

Γέλιος Α' φρικανός.

Συγγράμματα αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Περὶ Αλεξανδρείας Σευήρος Αὐτοκράτορος, καὶ τῶν γενομένων ἐπ' ἀυτῇ ἐν τῇ Εὐηλησίᾳ.

§. I.

Τὸν Ηλιογάβαλον διαδέχεται ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ ὁ ἀυτῇ ἀνεψιός, ἥτοι ἐξαδελφος. (διότι οἱ παλαιοὶ τὰς ἐξαδέλφιας, ἀνεψιὰς ἀνόμαζον) Α' λε-

Αλεξανδρείας Σευήρος Αὐτοκράτορες.
ἀπὸ Χ. Γ.

222.

πορ. (α) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον. (β) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον. (γ) Εἰς τὸν ἀντὸν τό-

(δ) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. 5. κεφ. λά. (ε) Εν τῷ καταλ. κεφ. ξγ.

(ζ) Ο' Α' φρικανὸς ἐγράψε πρὸς τὸν Ωριγένην μίαν Επιστολὴν περὶ τῆς Ιερούσαλης Σεισάνης, τὴν ὅποιαν νέθοι ἐνόμιζεν, ἀλλὰ ὁ Ωριγένης ἀπεκρίθη πως δὲν πρέπει, ἀριστός, ἡ ἀμαθῶς τὰ ἀποφρίπτωσι τὰ παρὰ τῆς Εκκλησίας δεχόμενα βιβλία. Σύζηται ἐπὶ τῆς Α' φρικανῆς μία Επιστολὴ, πρὸς Αἰγαίσθην, ἐν ᾧ συμφωνεῖ, τὴν ἐναντίον τῆς ὅπερα φαίνεται πως εἴναι μεταξὺ τῶν Εὐαγγελισῶν Ματθαῖος, καὶ Διονᾶς περὶ τῆς Γενεαλογίας τῆς Χριστοῦ. (η) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον.

Χαρακτήρ
άυτων.Θάνατος
άυτων.

Αλεξανδρος ο της Μαμαίας της ἀδελφῆς τῆς μητρὸς ἐκείνης ὑιός,
ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστὸς Γεννήσεως σκύψ. Εξεσιάζων δὲ σὺν τῇ ἀυτῇ μητρὶ,
ἐκυβέρνει τὰ πάντα διὰ τῆς παραγγελίας, καὶ νεφεσίας ἀντῆς, ἡτις παν-
ταχόθεν σερεώναστα τὴν ἐξεσίαν, τὸν ἐνθάδετει νὰ κρίνῃ συχνῶς, ὡςε κατα-
γινόμενος εἰς ἀντὰ, νὰ μὴν ἔχῃ ἐνκαιρίαν εἰς τὸ νὰ πράττῃ ἀποτελέσθαι
γα. ἦν δὲ καὶ φυσικὰ πρᾶμας, ἥμερος, καὶ φιλάγαθος, διὸν καὶ χω-
ρίς αἱμάτων χύσεις, ὥρισε τὴν βασιλέαν, μὲν δὲν ὅπερ καὶ τινὲς ἥπατα
νοχοὶ ποδῶν πταισμάτων. ὡςε μετὰ τὸν θάνατον τὸ Μάρκο, ποδοὶ ἐδαύ-
μαζον τὴν βασιλέαν ἀπὸ τῆς Αλεξανδρῆς. Εμέμφετο δὲ καὶ τὴν μητέρα
της, καὶ σφόδρᾳ ἀδικουγέστε, βλέπων ἀυτὴν προσκολλημένην εἰς τὴν φιλαρ-
γυρίαν, καὶ θηταυρίζεσταν χρύματα ποδῶν ἐξ ἀδικίας. ἀντὸς πάλιν η-
ναγκάζετο ἀπὸ τὴν μητέρα της νὰ καταγίνεται εἰς ποδὰς ὑποδέστεις, διό-
τι τὸν ὥριζεν ἥμήτης της, καὶ τὸν ἐμπόδιζεν ἀπὸ αἰσχρᾶ, καὶ ἀπέρπε-
τοις βασιλεύστιν ἔργα, καὶ διδασκάλως ἐν παντὶ εἶδει μαθήσεως κρυφίως
ἐκάλει, ἵνα τὸν διδάξωσιν. ἀλλὰ ἀντὸς εἰς παλάίζεται, καὶ θέατρον ἐκατα-
γίνετο, καταφρογῶν, καὶ ἀποκέμπων τὰς διδασκάλως, καὶ τόσον ἐκατα-
φέρειν ὕσερον, ὡςε πάντας τὰς ἀπὸ σκηνῆς, καὶ δημοσίων θεάτρων, ἐτί-
μησε μὲ τὰ ὑψηλότερα ἀξιώματα, διὰ τέτο μισηθεῖς, ἐθανατώθη ἀπὸ
τὰς σφατιώτας, ὅμως μὲ τὴν μητέρα της, ἐξεσιάσται ἐπὶ σχεδὸν ιδ. ἀνα-
γνωστὶ περὶ ἀυτῶν μάλιστα τὸν Ηρωδιανὸν, καὶ τὸν Σπαρτιανόν.

§. 2. Ή δὲ μήτηρ τέ Αὐτοκράτορος, ἡ Μαμαία, λέγεται δὲ Αἰλιος
πῶς ἔγινε Χριστιανή· περὶ δὲ δὲ Ευσέβιος γράφει ὅτι. Τέ δὲ Αὐτο-
κράτορος μήτηρ Μαμαία τὴνομα γυνὴ θεοσεβεσάτη εἰ καὶ τις ἄλλη
γεγονῆ, καὶ ἐνδιαβῆς τὸν τρόπου τῆς Ωριγένες πανταχόσε βωμέ-
νης φίμης, ὡς καὶ μέχρι τῶν ἀντῆς ἐλθεῖν ἀκοῦν, περὶ ποδῶν ποιε-
ται τῆς τῆς ἀδρᾶς θέας ἀξιωθῆναι, καὶ τῆς ὑπὸ πάντων θαυμαζούμενης
περὶ τὰ θεῖα συνέσεως ἀπὸ περιθυ λαβεῖν, ἐπ' Αντιοχείας δῆτα δια-
τρίβεται μετὰ σφατιωτικῆς δορυφορίας ἀπὸν ἀνακαλεῖται, παρὰ δὲ Χρό-
νον διατρίψας, πλεῖστα τε ὅσα εἰς τὴν τέ Κυρία δόξαν, καὶ τῆς τέ Θεού
διδασκαλεῖται ἀρετῆς ἐπιδειξάμενος, ἐπὶ τὰς συνήδεις ἐστευδε διατρίβας·
ὅτεν καὶ ὁ ίδιος ἀντῆς, ἐνοικῶς τοῖς Χριστιανοῖς προσεφέρετο, λίαν ἥδεις τὸ
τέ Ευαγγελία ρήτον τό, δ, σὺ μιστεῖς, ἐτέρω μὴ ποιεῖ καὶ κελεύσταις τέτο,
καὶ ἐν τοῖς τείχοις ἐπιγράφεσθαι, καὶ διὰ κηρύκων δημοσίᾳ διακηρύττεσθαι.
Οὔτος δὲ Αὐτοκράτωρ ἥδειται νὰ ὠκοδομήσῃ καὶ ιερού εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ
νὰ τὸν ἐνθρονίσῃ μεταξὺ τῶν Θεῶν, τέ δὲ ποιεῖ τὴν εἰκόνα εἰχεῖ εἰς τὸ Πα-
λάτιόν της, λαβόντες καὶ οἱ Χριστιανοὶ μέρος διὰ προσευχῆς καὶ ιεροτελε-
σίαν, καὶ λέγοντες τινὲς πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα πῶς ἀντὶ ἡ εἰκὼν ἀρ-
μόζει εἰς τὰ καπιλέαι, τὰς ἀπεκρίδη πῶς κάλλιον νὰ ἐνρίσκεται εἰς τὸ
παλάτιον Θεούς, καὶ νὰ τὸν σέβωνται διοιωγμός κατὰ τῶν Χριστιανῶν καὶ μό-
νον κατεπράγεται, ἀλλὰ καὶ ἐτιμάζεται οἱ σεβόμενοι τὸν Χριστόν.

§. 3.

§. 3. Διδάσκαλοι τῆς Εὐκλησίας εἰς τὸν καιρὸν τῆς Αλεξανδρεῶς, πόλεις ἀνθεταν, ἐξ ὧν οἱ ἐπισημότεροι ἦσαν Βύρυλλος, Ωριγένης, Ηρακλῆς, καὶ Αμμώνιος ὁ Αλεξανδρεύς.

§. 4. Βύρυλλος, ὁ Βόρεων τῆς Αραβίας Επίσκοπος, ὅρθως, καὶ θεαρέσως ποιμάνας τὴν Εὐκλησίαν, ἐώς τέλες ἐξῆλθε τῆς Εὐκλησιασικῆς κανόνος, καὶ ἐδοκίμασε νὰ καινοτομήσῃ ξένα τιγὰ τῆς πίσεως, τολμῶν λέγειν διὰ τὸν Σωτῆρα καὶ Κύριον, πῶς δὲν προύπηρχε κατ’ ἴδιαν ὅσιας περιγραφὴν, πρὸ τῆς εἰς ἀνθρώπους ἐπιδημίας, ὃτε θεότυτα ἴδιαν ἔχειν, ἀλλὰ μόνην τὴν πατρικήν. ὡς τόσον πολλοὶ τῶν Επισκόπων ζητήσας καὶ διαλόγυς ποιήσεις, μεταξὺ τῶν ὅποιων ἦν καὶ ὁ Ωριγένης, τὸν ἄφεσον εἰς τὴν πρότερην ὑγιεινὴν δόξαν· αὐτὸς μὲν Επισκόπος, καὶ γεάμματα διαφόρως φιλοκαλίας ἄφισε· περὶ αὐτῆς διαλαμβάνει ὁ Ευτέβιος (α), καὶ ὁ Γερώνυμος (β).

§. 5. Ωριγένης ὁ Αδαμάντιος, καὶ Αιγύπτιος, πατέρα μὲν εἶχε τὸν Λεωνίδην Επίσκοπον, καὶ μάρτυρα, πρὸς τὸν ὅποιον πέμπει παρακινήτην Επισκόπον περὶ μαρτυρίας ἔτι ταισίον ὥν, εἰς τὸν ὅποιαν συμβολεύει ἀυτῷ „ἐπεχε μὴ δὲ ἡμᾶς ἀλλο τι φρονήσειν. Εχειμάτισε δὲ μαθητὴς Κλήμεντος Αλεξανδρεώς, ἐνψυής ὧν καὶ ἀγγίνεις ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, καὶ πολὺ ζητητικός, καὶ τὸ τῆς θείας Γραφῆς βέλημα πυνθανόμενος, βαδύτερον ἐρευνήσει, ἀγκαλά καὶ δι πατήρ τὸν επετίμει νὰ μὴν ἐρευνᾷ περιτέρω παρ ἡλικίαν, ὃς καὶ ἐρχόμενος νυκτός, καὶ ἴδων τὰ σῆμα ἀυτᾶς, ὡς Θεία Πνεύματος ἔνδοθεν ἀυτοῖς ἀφιερωμένη, ἐκαλαφίλει ἀυτὰ, καὶ ἐμακαρίζετο διὰ τὴν ἐυτεκνίαν. Μετὰ τὸν θάνατον τῶν πατέρōς τῶν, ἐπειδὴ ἡ περιεστία τῶν ἔγινε δημόσιος, ἐθρέφετο ἀπὸ μίαν γυναικα πλεσίαν τῆς Αλεξανδρείας, μεχρι τῆς ίδης ἔτες τῆς ἡλικίας ἀυτᾶς, καθ’ ὃν καιρὸν ἀρχίσει νὰ διδάσκῃ τὴν γραμματικὴν, καὶ ὑδερον προέσι τῆς ἐν Αλεξανδρείᾳ κατιχυτικῆς διδασκαλείας. Εγκράτειαν δὲ καὶ ἀγνοεῖν, τόσον ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἤσκησεν τὸ σῶμα τῶν, ὡς μὲ τέσσαρα ἀστραφα μόνον ἀρκεῖτο τὴν ἡμέραν πέρος ζωτροφείαν τῶν, καὶ ὅμως εἰς πολλὰς ἀλλὰς χρόνιες, ταῦτ’ ἀυτὸν ἐπραττε, καὶ ἐκοιμᾶτο ἐπάνω εἰς μίαν φάδαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὀλίγον καιρὸν τῆς νυκτὸς ἀναπαυόμενος, κατεδάμασε τὴν δύναμιν τῶν σώματός των, καὶ νεότητα, διὰ τότο περιβόητος γενόμενος εἰς τὴν φιλοσοφίαν, καὶ πάσαν μάθησιν, καὶ μᾶλλον εἰς τὴν θείαν γραφὴν, ἐστρεψεν εἰς θεοτέβειαν, ἢ μόνον Εὐλημνίας, καὶ φιλοσόφας, καὶ αἱρετικές ἐπαγγίματα, ἀλλὰ καὶ τὰς ὄντας Χριστιανὸς μᾶλλον σερεώτας, ἐβεβαίωνεν εἰς τὴν ὅρθοδοξίαν, ὅσα τὸν Ευτέβιον (γ).

§. 6. Αὐτὸς πρώτος μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν, Ερμηνείαν εἰς πᾶσαν τὴν γραφὴν ἐξέσωκε, διὰ παρακινήσεως, καὶ πλαστικαρόχες χρησιγίας τῶν ἐπιτη-

Ωριγένης.

Ερμηνεία
τῆς Γραφῆς
παρὰ Ζερνί-
γίας.

(α) Εὐκλησ. Γ' σοε βιβλ. 5'. κεφ. λγ. (β) Ε' τῷ καταλ. κεφ. 5'. (γ) Εὐκλησ. Γ' σοε. βιβλ. 5'. κεφ. φ.

τιδείων καὶ ἀναγκαίων, τῷ ἡμέντος ἀμβροσίᾳ πρῶτος ἔτι ἀνακεφαλαίωσιν διόλοις, τῆς Χριστιανικῆς πίσεως συνετάξατο, περιεχομένην εἰς τὰ ὑπὸ ἀντεπίγεγραμμένα βιβλία, περὶ ἀρχῶν. Εἰς τὸν καιρὸν ὅπερ εἶχε τὴν ἐπισάσιαν τῆς κατηχήσεως, εἰς τὴν Αὐλεξάνδρειαν, ἐπραξεν ἐνα τοιότον ἔργον, γνώστεως μὲν ὀλίγης, δῆμως γενναίας, καὶ νεανικῆς, πίσεως, καὶ σωφροσύνης μεγαλώτατον δεῖγμα περιέχον· διότι τὸ εἰσὶν ἐνυπόχοι, οἵτινες ἐνυπόχοι ἔαυτὸς διὰ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ, ἥτον, ἀπλῶς, καὶ γενναίως ἐκλαβὼν ἔκοψε τὰ αἰδοῖα ταῦ, ὅρα τὸν Εὐσέβιον (α). Τέτο τὸ ἔργον ἄτοπον ἐφάνη μετ' ὀλίγον καιρὸν, ὅταν δηλαδὴ ὁ Οὐριγένης διὰ ἀνάγκην τῆς Εκκλησίας, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ελλάδα, καὶ ἔτυχε τὴν χαιροθεσίαν τῆς πρεσβυτερίας ἀπὸ ταῦ ἐν Καισαρείᾳ Επισκόπως ὅπερ διέβανε, τότε ὁ Δημήτριος Αὐλεξανδρείας Επίσκοπος, ἐδοκίμασε νὰ ἀποδεῖξῃ σφαλερὰν ἀυτὴν τὴν τολμηρότεραν ἀτοπίαν παρὰ τῷ Οὐριγένει, καὶ νὰ καταγράψῃ ἀυτὸν, καὶ ταῦς χειροτονήσαντας ἀυτὸν Επισκόπας.

§. 7. Τῷ δεκάτῳ ἔτει τῇ Σευήρᾳ, ἀναχωρῶν ὁ Οὐριγένης ἀπὸ τὴν Αὐλεξανδρείαν, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς Καισαρείαν, ἀφῆσε διάδοχον εἰς τὸ σχολεῖον τῆς κατηχήσεως τῆς Αὐλεξανδρείας, τὸν Ηρακλᾶν, καὶ ἀπὸ ἐκεὶ ἐρχόμενος εἰς Τύρον, ἔγραψεν εἰς ὑπομνήματα τὴν Θείαν Γραφήν, καὶ ἀρχίσε νὰ συντάττῃ τὸ κοπιασικὸν ἐκεῖνο τῶν Γραφῶν, ὥτοι τὰ Εξαπλᾶ· διότι λαβὼν τὰς ἐξ Ερμηνείας τῆς Γραφῆς, καὶ συνδέττων τὴν Εβραικὴν Γραφήν, μὲ Εβραικὰ σοιχεῖα, καὶ λόγια ἴδια, εἰς μίαν σελίδα, ἐδείλευ ἐτέραν σελίδα ἀντικρὺ μὲ Ελληνικὰ γράμματα, ἀλλὰ Εβραικὰς λέξεις εἰς εἰδῆσιν ἐκείνων ὅπερ δὲν ἔχειρον τὰ Εβραικὰ γράμματα, διὰ νὰ γνωρίζωσι μὲ τὰ Ελληνικὰ, τῶν Εβραικῶν λογίων τὴν δύναμιν, καὶ ὅταν εἰς τὰ λεγόμενα ἀπὸ ἀυτὸν, Εξαπλᾶ, ἢ Οκταπλᾶ, τὰς μὲν δύο Εβραικὰς σελίδας, καὶ τὰς ἐξ τῶν ερμηνευτῶν κατάντικου δέττων, μεγάλην ωφέλειαν ἔδωκεν εἰς τὰς φιλοκάλας, ὡς γράφει ὁ Επιφάνιος (β), καὶ ὁ Εὐσέβιος (γ), προσέτι καὶ ἀλλὰ συγγράμματα ἀφίσε, εἰς τόσον ὅτι, ἐσύνδεσε βιβλία ἐξ χιλιάδας, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Επιφάνιος (δ).

§. 8. Περιβόητος λοιπὸν ἔγινεν ἀυτὸς ὁ Οὐριγένης, εἰς πάντας, ὡς ὀδεῖς ἀλλοι ἐν ἔργῳ, καὶ λόγῳ, τῷ ὅποις τὴν ζωὴν, τὴν ευφυίαν, τὴν πολυμάθειαν, τὴν ἐπιδεξιότητα, τὴν ἐμπαιρίαν, καὶ τὰ παρόμοια πάντες θαυμάζοσιν, ἀλλὰ δὲν ἔμεινεν ἡώς τέλες, τοιάντι δόξα ἀσβεστος, διότι ἢ πολυπειρία

78

(α) Εκκλησ. Ι'σορ. βιβλ. 5'. κεφ. ή. ὅπερ λέγει ὅτω „Ἐν τάτῳ δὲ τῆς πατηχήσεως ἐπὶ τῆς Αὐλεξανδρείας τέργον ἐπιτελεῖντι τῷ Οὐριγένει, πράγμα τὸ διαπέρανται, φρενός μερὶς ἀτελέσ, καὶ νεανικῆς, πίσεως φερήτη ὅμης, καὶ σωφροσύνης μέτηγμον δετομά περιέχον, τὸ γάρ εἰσὶν ἐνυπόχοι κτ.“

(β) Αἰρέσ. ξδ. (γ) Εκκλησ. Ι'σορ. βιβλ. 5'. κεφ. 5'. (δ) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον.

τε, ἔγινεν αῖτος πτώματος ἐξαιτίας, ἐπειδὴ βιβλόμενος νὰ ἐρευνήσῃ πάντα τὰ τῆς γραφῆς, ἔτεστεν εἰς μέγα πλαῖσμα, καὶ ἀμάρτημα, καὶ εἰπε θανάσιμα λόγια, διότι ἀπὸ αὐτὸν ἐλαβεν αἰτίαν, καὶ ὁ Αἴρεος, καὶ οἱ καθ' ἔξης Αἴρετικοὶ ἀνόσιοι, γενόμενος ἀρχηγὸς πάσης αἰρέσεως. Αὐτὸς ἐδογμάτιζε τὸν μονογενῆ μίὸν τῷ Θεῷ κτισὸν, καὶ τὸν ἀλλοτρίων τῆς δόξης αὐτὸν, καὶ τῆς φύσιας τῆς πατρικῆς, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Αὐγίου τὸ παρηγάγεν ἀπὸ τὴν πατρικὴν ἀξίαν, καὶ ἀπὸ τὸν Υἱὸν, λέγων πῶς ὅτε ὁ Υἱὸς βλέπει τὸν Πατέρα, ὅτε τὸ Πνεῦμα τὸν Υἱὸν, καθὼς ὅτε τὸ Πνεῦμα βλέπεται τὸν Πατέρα, ὅτε τὰς Αὐγγέλεις οἱ ἀνθρώποι διὰ δὲ τὴν ἐνανθρώπησιν τῷ Υἱῷ τῷ Θεῷ, δυστερβῶς ἐλεγε, πῶς ὁ Χριστὸς δὲν ἐλαβε ἐκ τῆς παρθένες σάρκα ἐμψυχον, ἀλλὰ ἡνάδην ὁ Υἱὸς τῷ Θεῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, μὲ τὸν νῦν, τὸν δωσίον ἐπαλάττεν ἐκλελεγμένον, καὶ κλόνων ὡς ὑποσάντα, καὶ μὲ αὐτὸν ἐπ' ἐσχάτων νὰ ἐνηνθρώπησε, καὶ νὰ ἐλαβεν σάρκα χωρὶς νοεῖν, καὶ λογικὴν ψυχὴν, καὶ πάλιν πῶς ἀπόθεσε ὁ Κύριος τὴν σάρκα ὁτε ἐλαβε, καὶ πῶς θέλει ἔχει τέλος ἡ βασιλεία ἐδογμάτιζε, καὶ ἐδίδασκε πῶς, καὶ οἱ δαιμονες θέλει ἐπισρέψειν εἰς τὴν προλέγαν Αὐγγελικὴν σάσιν, καὶ ἡ κόλασις νὰ εἶναι προσωρινή, καὶ ὥχι παντοίην, καὶ θέλει γίνη μόνον διὰ καθαρισμὸν τῶν ἀμαρτημάτων, καὶ μετὰ τὸν καθαρισμὸν, πάντες θέλει ἀποκαταστῶσιν εἰς τὴν ἐννάδα, καὶ οἱ ἀνθρώποι, καὶ οἱ δαίμονες, καὶ ἄλλας τοιέτας βλασφημίας ἐμπεδέστο, διὰ τὰς δόποις ἐπὶ Λωῆς τε, ἀποβάλλη ἀπὸ τὴν Εὐκλησίαν τῶν Πισῶν, καὶ μετὰ θάνατον, ἐκπαταρίδη σὺν τῷ Αἴρεω, Εὐνομίᾳ, Μακεδονίᾳ, Αἰσθαντικῇ, Νεοφοίᾳ, καὶ Ευτυχεῖ, παρὰ τῆς πέμπτης συνόδου, πρᾶξ. ἡ. καν. β'. Σήσας χρόνος Ξ. εἰς τὴν ἀρχὴν Γέλε τῷ Αὐτοκράτορας ἐτελέυτησεν (α), ὅρα τὸν Εὐσέβιον (β).

Hh 2

§. 9.

(α) Εἶπεδὴ μεταξὺ τῶν Διδασκάλων τῆς Εὐκλησίας, ἐσάδη χωρὶς ἀντίλογίαν σοφῶτερος ὁ Ωριγένης, περὶ τῆς ὁποις διάφοραι γνῶμαι φέρονται, ἐκρινα ἐνδοσχον νὰ περιγράψω τὰ περὶ αὐτὸν, πλατύτερον, ἀπὸ τὴν περιγραφὴν τῆς Συνγραφέως μας. Εγγένηδη εἶτος ὁ πειράθητος ἀνὴρ, εἰς Αἰλεξάνδρειαν, τῷ επέ. ετεῖς ἀπὸ Χριστὸς τῷ δὲ Ι. τῆς ἡλικίας της ἐνυποκόμενος ὁ πατήρ της εἰς ψυλακή διὰ τὴν πάσιν, ἡθέλησε νὰ ὑπάρῃ πρὸς αὐτὸν, ἀλλὰ ἡ μητήρ τὸν ἐκάλυσε, κρύψασα τὰ αὐτὸν φρεμάτα, μὲ δόν τέλο αὐτὸς ὑπῆργεν, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθη νὰ συνομιλήσῃ μὲ αὐτὸν, διὸ ἐγραψε τὴν πρὸς αὐτὸν κατηχητικὴν ἐπισολήν. Τῷ μ. ὄγδοῳ τῆς αὐτῆς ἡλικίας, διεδέχθη τὸ σχολεῖον τῆς Αἰλεξανδρείας, καὶ μεταξὺ τῶν αὐτῆς μαθητῶν, οἱ πλειονες ἐδέχθησαν τὸν Στέφανον τὸ μαρτυρεῖ, εἰς τρόπον ὃτι ἐφαινέτο πῶς ἐδίδασκε τὸ μαθητικὸν, καὶ ὥχι Θεολογίαν. Εἰς τὸ σχολεῖον τε, εἰσήχοστο ὥχι μόνον ἀνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναικες, καὶ παρθένοι, καὶ διὰ νὰ φύγῃ τὸν κατάκεισιν, ἐνύχισε τὸν ἑαυτὸν τε. Τῷ σιδ. τῆς Χριστὸς Γεννήσεως ὑπῆρχεν εἰς Ρώμην, ὅθεν ἐπισρέψας ἐξέδωκε πολλὰ συγχράμματα, καὶ ἀπόκλησε μεριάλην φῆμην. Εὐεισκόμενος ὁ Ωριγένης εἰς Καισάρειαν, αρχίστε νὰ διδάσκῃ, καὶ νὰ ἐσηγήῃ τὰς Γραφὰς,

εἰς

(β) Εὐκλητ. Γέρον. βιβλ. ζ. καρ. α.

• §. 9. Μεταξὺ δὲ τῶν μαθητῶν τὸ Ωριγένες, ὁ Ἡρακλᾶς ἦν περιφανέστατος πάντων, κατὰ τὴν μαχτυρίαν τὸ Εὐτεβίς (α), τὸν ὅποιον ἐπρόκρινεν

εἰς τῆς ἑκατέδη ἀπὸ τῆς ἑκεῖσες Εὐπισκόπους, ἀγκαλά, ἢ δὲν ἦτοι ἱερωμένος, διὸ ὁργιδεῖς Δημήτριος Αλεξανδρεῖας Εὐπισκοπος, τὸν ἑκάλεσε, ἢ τὸν ὑποχρέωσε νὰ ἐπιναῦται πάλιν τὸ πρώτον τα ἐπάγγελμα. Οὐλίγοις ὑσεροὶ ἑκατέδη παρὰ Μαμμάς τῆς μητέρος Αλεξάνδρειας Σενήρας Αὐλοκεράτορος, ἀλλὰ δὲν ἔμεινε πολὺν καιρὸν, ἢ ἐκέρεψεν εἰς Αλεξάνδρεια, διδάσκων ἡσως τῆς σκῆνης. Θδεν ἔμεινε διὰ τὴν Παλαιστίνης, ἐχοιρούνθη ἀπὸ τῆς ἑκεῖ Εὐπισκόπους Γερεύς ὃν ἤποιεν μὲν. διὸ ὡργιδη πάλιν ὁ Εὐπισκόπος τα Δημήτριος, ἐπειδὴ ἢ ἐχειρούνθη χωρὶς ἄδειά της, θδεν ὁ Ωριγένης ἐπέσρεψεν εἰς Αλεξάνδρειαν διὰ νὰ τὸν καταπραῦῃ, ἀλλὰ διῆστα τὸν ἀπεδιώξεν εἰς τὸν στάδιον, μάλιστα τὸν ἐκάδηρον εἰς μίαν σύνοδον τῆς Αἰγύπτου. Τότε ἀνεχώρησεν, εἰς Καισάρειαν τῆς Παλαιστίνης, ὅποις ἐσύνησεν εἴναι περιημονι σχολείον, ὑσεροὶ ὑπῆρχεν εἰς Αἴγυπτον, ἢ ἐπέσρεψε τὸν Βίηνον Εὐπισκοπον Βόρεων. Εἰκατέδη εἰς Αἴραβίαν εἰς μίαν συνάθροισιν Εὐπισκόπων, ἢ ἐπέσρεψεν εἰς τὴν ὁρθοδοξίαν τῆς πιστεύοντας, ὅτι αἱ Φυχαι ἀποδημήσουσιν, ἢ ἀναγαίνονται. Τέλος πάλιων εἰς τὸν ζ. διωγμὸν κατὰ Χριστιανῶν, ἐπὶ Δεκίν, ὑπέμεινεν διὰ ἑκεῖνα τὰ κολασήματα ὥσπερ οἱ ἀνθερώπινοι σκληρότητος δύνασιν νὰ ἐφένει, ὅσον ὅμως πικρὰ ὕσταν ἀντὰ τὸ κολασήματα, ἀλλὰ τόσον ἐπιταχον μὲ κάθε τρόπον οἱ δῆμοις νὰ μήν αποδέην, ἀλλὰ νὰ τιμωρήσουν περισσότερον καιρόν, ἀλλὰ διῆστας ὑπέμεινε μὲ ἀγκαλιαντερίαν, ὡς ἀδεις ἀλλος. Λέγετο δὲ τινὲς πως ὁ Ωριγένης διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὰς τιμωρίας ἔδυτε τοις ἑιδώλοις προστωιόμενος. Τέτοιος δὲν εἶναι βέβαιον, διότι ὁ Επιφάνιος ὥσπερ ἀναφέρει τὸ τοιέτον, ἀναφέρει, ἢ πράγματα Φειδῆ, ἐπειδὴ λέγεται πῶς ἐσυνέβη εἰς τὸν διωγμὸν τῆς Μαξιμίνης, ὅπως ὁ Ωριγένης ἦν εἰς μεγάλην τιμὴν παρὰ τοις Εὐπισκόποις τῆς Παλαιστίνης. ἢ βέβαια ἂν ὁ Ωριγένης ἔδυε τοις ειδώλοις, δὲν τα ἐπρόσφερεν τοσάντην τιμὴν. Προσέτι, ἢν ἦτοι τὸ τοιέτον ἀληθές, πῶς οἱ ὑπεναντίοις τα δὲν τὸν ἐγκαλεσαν, ἢ διὰ τοῦτο, εἰς καιρὸν ὥσπερ ἔχι μόνον τὰ ἀληθή ἔλεγον, ἀλλὰ ἐπλαττον ἢ φειδεῖς συκοφαντίας κατὰ τοῦτο; Τέλος πάλιων ἀπέδινε τῆς ὁ γεννατος ἐλευθερωθεῖς ἀπὸ τὴν φυλακὴν, εἰς τὴν συνδ. ἔτοις ἔτοις, εἰς Τύρον ἐπὶ τῆς Βασιλείας τη Γάλλης. Α' πὸ τὰ πολλὰ συγγραμματα ὅπερ ἀφιστεν δὲν σώζονται πάρεξ ενα ἐγχειρίδιον κατὰ Κέλσου, διάφοραι ὄμιλοι μὲ ὑπονήματα εἰς τὴν γραφήν, ἢ φιλοκαλία, ἢ ἀλλα μικρὰ ἐγχειρίδια, κόμματα τινὰ τῶν ἔξαλων. ἔνα βιβλίον περὶ ἀρχῶν, ἔχι ομως Εὐθηνίη, ἀλλα μια μετάφρασις μόνον Λαζαρίσιον σώζεται, ἢτις ἢ ἀτελής ἐστι. Εἰς διῆστα τὸ βιβλίον περιέχονται αἱ σφαλεραι αὐτῆς δόξαι. Ζῆτησι μεγάλη, ἢ γραμματιά πιάροιοι μεταξὺ τῶν Πατέρων, ἢν δηλαδὴ ὁ Ωριγένης Αἰγαίηνος ἦν, ἢ ὄχι. Ο Επιφάνιος, ὁ Γεράνωμος, ὁ Αὐγεστῖνος, ὁ Θεόφιλος, ὁ Ιερείνας, ἢ η Πέμπτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, μὲ τὰς ὥσπεις συμπτωνετ, ἢ ὁ συγγραφεὺς μας τὸν κατεδίκασαν αἱς Αρειανόν. Ο Διδύμος ἐξ ἐναλίας, ὁ Αδανάσιος, ὁ Βασιλείος, ὁ Ναζιανῆς Γεργυόριος, ὁ Χεισόδομος, ὁ Ρεφτίος, ἢ πολλοὶ ἀλλοι τὸν ἀναφέρεσσι πολλάκις, κατὰ τῶν Αρειανῶν. Δέητος ἀνεμματιώμως πῶς ὁ Ωριγένης ἐδόξαζε πολλὰ πορεύοδοι, ἀλλὰ ἐν ταύτῃ λέγω πῶς ὅ, τι ἐδίδυσε τὸ ἐπρόσφερεν εἰς τὴν γραμμήν, ἢ ἀπόφασιν τῶν ἀλλων, ἢ ἔχι πῶς μὲ ισχυρογνωμίαν ἤθελε νὰ τὸ σεργάσῃ. Μάλιστα εἰς διῆστας τὰ συγγραμματα φαίνεται τὸ μέτερον, τὸ ἡμερον, τὸ ταπεινόν, μια ἀκρα μάθησις, ἢ περὶ πλέον ἡ πολιτεία της ἦν ἀμέριτη καθαρότητος. Ζηλωτικὸς εἰς τὸ να κατέχει τὴν ἀληθείαν της Εὐαγγελίου. Εφθειρε τὴν ὑγιειναν τα μὲ τὰς συχνὰς ἀρχαντισιας, νησειας, ἢ ἀν ἐπεσεν εἰς τινὰ σφαλεραν δόξαν, ταύτῳ ἐγίνεν, ἐπειδὴ ἐπεδύμει νὰ αὐτισθῇ μὲ περισσότερα ζέστων κατὰ τῶν ὑπεναντίων, τῶν Μανιχαίων δηλαδὴ, ἢ φιλοσόφων.

Αὐτά

(α) Εὐκλησ. Γ' ιων. βιβλ. 5'. ιερ. 16.

Ωριγένης ἀπὸ τὰς ἀλλας, ὡς σωθαῖον ὅντα εἰς τα δεῖα, λόγιον, καὶ χάμοιον τῆς Φιλοσοφίας, ἔχων ἀντὸν κοινωνὸν τῆς κατηχύσεως, διορίτας ἀντῶ τὴν πρώτην Εἰσαγωγὴν τῶν νεωτὶς σοιχειωμένων, εἰς δὲ τὴν λόγια τε, τῶν ἐν ἐξ, φυλάξας ἀκρόασιν. Καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν Διηπτρίζε πιστῶ πτε τῆς Αλεξανδρεῶν Εὐκλησίας, ἔγινε διάδοχος ἀντῆ δ Ηρακλᾶς, καὶ προχιερεύσας χρόνος δέκα ἐξ, ἐτελεύτησεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Φιλίππων τῆς Αυτοκράτορος.

§. ΙΟ. Τελευταῖον Αὔμωνιος ὁ Αλεξανδρεὺς, Χριστικὸς Φιλόσοφος, Ἀ'μμωνιος.
ἐχειμάτισε τὸν ἀπὸν καιρὸν, κατὰ τὸν ὄποιον ἥκμαζε ὁ Ωριγένης, ἄνθρωπος ἐλλόγιμος, καὶ εἰς ἄκρον τῆς μαθήσεως φθάσας, τῇ ὄποις μαθήτης ἐχειμάτισε Πλωτῖνος ὁ Αἰγύπτιος δέκα χρόνος, ὡς λέγεται. Κατὰντε συκοφαντίαν ἐτλασεν ὁ Πορφύριος εἰπὼν, καθὼς φαίνεται εἰς τὸν Εὐτέβιον (α). „Αὔμωνιος μὲρ γὰρ Χριστιανὸς ἐν Χριστιανοῖς ἀνατραφεῖς τοῖς γουνεῦσιν, ὅτε τῇ φρονεῖν, καὶ τῆς Φιλοσοφίας ἥψατο, ἐνθὺς πρὸς τὴν κατὰ νόμος πολιτείαν μετεβάλετο· τάντην τὴν συκοφαντίαν ἀναιρεῖ ὁ Ευτέβιος λέγων (β). „Τῷ τε Αὔμωνιῷ τὰ τῆς ἐνδέει Φιλοσοφίας ἀκέφατα, καὶ ἀδιάπτωτα, καὶ μέχρις ἐσχάτης τῇ βίᾳ διέμεινε τελευτῆς, ὡς πτε καὶ οἱ τὸν ἀνδρὸς εἰτέτι τὰ νῦν μαρτυρεῖται πόνοι, διὰν κατέλιπε συγγραμμάτων, παρὰ τοῖς πλείσοις ἐνδοκιμάνται. Αὐτάγγωντι, καὶ τὸν Γερώνιμον (γ). Μεταξὺ τῶν ἀξιολόγων ἀντε συγγραμμάτων, κατέλιπε καὶ λόγον ἐπιγεγραμμένον περὶ τῆς Μωσέως, καὶ Γιττα συμφωνίας, καὶ κανόνας Εὐαγγελίκως, ὅπε μετὰ τὸν Τατιανὸν, τὴν τῶν Εὐαγγελισῶν ἀρμονίαν, ὃτοι συμφωνίαν ἐκτίθησι.

§. ΙΙ. Εἰς τὰς χρόνους Αλεξάνδρου Σευήρα, ἐνρέδη ἡ Εὐκτη, Εὐληνίη, Ερμηνεία τῆς παλαιᾶς διαθήκης, εἰς Νικόπολιν τὴν πρὸς Αἴτιον, ἥν ὁ Ωριγένης δὲν ἀναφέρει εἰς τὰ τῶν ἀντιγράφων Εξαπλᾶ. Ορα τὸν Επιφάνιον (δ).

Ανάμεσα τῶν συγγραφέων ὅπες ἔγραψαν περὶ Ωριγένες ἢν ὁ περιφήμος Αλκοάδης ἢ Haloix, Γησείτης. Αὐτάγγωντι περὶ πλέον, ἢ τὸν Ηλίαν Δεπτίνον τόμ. Δ. εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῶν Εὐκλησιαστικῶν Συγγραφέων, τὸν τῆς Φοσσὲ, εἰς τὸ βιβλίον, βίος τῆς Τερψιλιανῆς, ἢ Ωριγένες, ἢ τὸν Δεπτίνον, Γησείτην, εἰς τὴν Γραφικὴν περὶ Ωριγένης, ἢ ἀλλας πολλές.

(α) Εὐκλητος. Γιορ. βιβλ. 5'. κεφ. 19'.
τῷ καταλ. κεφ. νέ. (β) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον. (γ) Εὐ
τῷ καταλ. κεφ. νέ. (δ) Αἰρέσ. 5δ.

ΚΕΦΑ' ΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ Μαξιμίνας τῆς Θραικὸς, περὶ τῶν Αὐτικαισάρων, καὶ τῆς
Εβδόμος διωγμῆς, κατὰ Χριστιανῶν.

§. 1.

Μαξιμίνος
Αὐτοκράτωρ
Α' πὸ Χ. Γ.
235.

Χαρακτήρ
ἀυτῶν.

Γορδιανὸς
Α' υποκράτωρ
τὸ πότιον
τῶν σεβαστῶν
ἀναγορεύεται.

Μάξιμος
Πιπίνος, καὶ
Α' λέπτος
Α' υποκράτορες.
Θάνατος τῆς
Μαξιμίνης.

Φονευθέντων δὲ Αλεξάνδρος, καὶ τῆς μητρὸς ἀυτῆς, λαμβάνει τὸν βασιλεῖαν Μαξιμίνος ὁ ΘραΞ, ἐν ᾧ εἶται ἀπὸ Χριστῆς σλέ., οἵτις τραχύτατα, καὶ μὲ πολὺν φόβον μεταχειρίζομενος τὸν ἔξτριαν, ἐπασχε νὰ μεταφέρῃ πάντας, ἀπὸ ὑμερον βασιλείαν, εἰς ἀστολαχνον τυραννίδα· διότι τόσον κατὰ τὸ γένος, ὅσον καὶ κατὰ τὸ ἱδος, ἢν φύσει βάροβαρος, ἔχων πατρογονικὸν τὸ νὰ φονεύῃ, ὅπερι βαρύς, καὶ ἀπὸντος εφαινέτο, ὡχὶ μόνον κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ἀλλὰ καὶ κατὰ πάντων· ἵνα ὑβριστής, φιλάργυρος, ἄδικος, φονεὺς, καὶ φανερὸς Τύραννος, διὸ ἀναβάτε εἰς τὸν θρόνον, ἐδίωξεν ὅλες τὰς ὑποτασσομένιες, καὶ συνδιατέθροντας μὲ τὸν Αλέξανδρον, καὶ Σέλων νὰ κρύψῃ τὸ ἀγένες ἀυτῆς, ἀτίμαζε τὰς ἐυγενεῖς, καὶ οἰκειοποιεῖτο τὰς ἀγενεῖς, καὶ τὰς ἐπιτίμας. καὶ ἐπιθυμῶν νὰ εἴναι μόνος ἀυτὸς εἰς τὸ τάγμα τῶν σεβατιωτῶν, καὶ ὀδειξεῖς ἀλλος τῶν ἐυγενῶν, ποδὸς ἀυτῶν ἐδικαίωσεν, ὑποπτεύμενος ἴσως τὰς ἐπιβλάστικας. Εκερατεύσας δὲ κατὰ τῶν Γερμανῶν, ἐκβρέσεις τὸν χώραν ἀυτῶν, καὶ βασιλεύων, εἰς τὸν Αὐτοκόλην ποδὸς μιαρὰ, καὶ ἀποτα πέδειξεν, οἰκειοποιώμενος τὰ τῶν ὑπκόκων, καὶ συνάζων πανταχόθεν χρύματα. Διὸ ἐμιτήδην παρὰ πάντων, καὶ μάλιστα ἐκατηγορεῖτο ὑπὸ τῶν σεβατιωτῶν ὡπῆς Αὐτοκράτωρ ἐκλέχθη, καὶ τοῦ μαδόντες οἱ ἐν τῇ Λιβύῃ σεβατεύοντες, ἀνηγόρευσαν τὸν Γορδιανὸν, ἀνθρώπον πρεσβύτην εἰκαστὸν βαλῆς, καὶ ἀκετίως ἀυτῆς, Αὐγούσου, καὶ Αὐτοκράτορα. Οὗτος ἐνθέντης ἐπεμψεν εἰς Ρώμην διὰ νὰ φανερώσῃ τὸν ἀνάρρησίν τα, καὶ βραδύνοντες οἱ ἀπεσχλέμενοι, οἱ Ρωμαῖοι μὴν ὑποφέροντες τὸν τυραννίαν τῆς Μαξιμίνας, ἀποσάτησαν, καὶ ἐκλεξαν δύο σεβατιγάς, Μάξιμον τὸν Πιπίνον, καὶ τὸν Αλβίνον, Αὐτοκράτορας ἀυτὰς ὀνομάσαντες, μάλιστα, Πατέρας τῆς Συγκλήτης ἐκάλεσταν ἀυτές.

§. 2. Μαδῶν δὲ ταῦτα ὁ Μαξιμίνος, ὥρμησεν εἰς Ἰταλίαν, καὶ πηκθεῖς απὸ τὸν Μάξιμον περὶ τὴν Αὐτοκρατορίαν, καὶ αποσατῶντες οἱ σεβατιωταί, καὶ δορυφόροι ἀυτῆς, ἐφονεύθη δῆλος μὲ τὸν ὄντον τη εἰς τὸν σκηνὴν αυτῆς, στασιαὶ χρόνιες. ἐξ ὧν ἐβασιλεύετε μόνον χρόνιες δύο, καὶ μῆνας ἐξ. Αὐγούστῳ περὶ αυτῶν τὸν Ηρωδιανὸν, καὶ τὸν Καπιτωλῖνον.

§. 3. Οἱ Αὐτικαισάρες φιλογενείσταντες ἀναμεταξύ τῶν, οἱ σεβατιωταί ἐχθρικῶς κατὰ τὸν φερόμενοι, ὡχὶ ἀφ' ἀκυρώσαντας τὰ σκέδαλα τῆς Βαλῆς, καὶ τὸ δῆμός, ἐδεσταν, καὶ τὰς δύο, καὶ τὰς ἡφέρον εἰς ὁ-

λην τὴν πόλιν, μὲν ἐμπαγμὸς, καὶ αἰκισμὸς, τέλος πάντων τῆς ἐθανάτωσαν, ἐξ ὧν ὁ μὲν Μάξιμος ἦν ἐτῶν οὐδέ. οὐ δὲ Ἀλβίνος ξ. καὶ ἐβασίλευσαν κατάτινας μὲν, ἡμέρας κβ'. κατ' ἄλλας δὲ, ἔως μῆνας τρεῖς.

§. 4. Ἐπὶ τῆς βασιλείας δὲ τῇ Μαξίμῳ, ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης Οὐρβανὸς ἀρχιεράτευσας ὅπτῳ Χρόνῳ ἐτελεύτησε, καὶ διεδέχθη ἀυτὸν ὁ Ποντιανός. Τῆς δὲ Ἀντιοχέων Εκκλησίας μετὰ τὸν Φιλιππὸν προεχειρίσθη ἐπίσκοπος ὁ Ζεβίνος.

§. 5. Διαδεξάμενος δὲ τὴν βασιλείαν ὁ Μαξίμινος, ἥγειρε διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ὃν ἐβδομον ἐσταθμεῖται, καὶ ἐπρόσαξε γὰρ φονεύωντας οἱ διάσκαλοι, καὶ κήρυκες τῶν μυστηρίων τῇ Χριστῷ, καὶ τῆς Εὐαγγελικῆς διδασκαλίας. τὴν αἵτινα δὲ τῇ ἀυτῇ διωγμῇ τὴν γράφει ὁ Ευσέβιος εἰς τὴν Εκκλησιαστικὴν Γροφίαν, ἀπὸ ἔχθρων δηλαδὴ ὅπτα εἰχει πρὸς τὸν Αλέξανδρον, ἐκίνησε τὸν διωγμὸν, ἐπειδὴ ἀυτὸς ἐτίμα τὰς Χριστὸν σεβομέτας, καὶ εἰχει εἰς τὸ παλάτι τὸ πολλὰς Χριστιανάς. Εἰς τὸν καιρὸν ἀυτῇ τῇ διωγμῇ, πολλοὶ ἄξιοι ἄνδρες ἐδέχθησαν τὸν Στέφανον τῇ μαρτυρίᾳ, μεταξὺ τῶν ὅποιων συναριθμεῦνται, Αμβρόσιος ἀνθρωπὸς φιλολόγος, ὅπτε επαρχικίης τὸν Ωριγένην εἰς τὴν ἔξηγησιν τῶν Γραφῶν, καὶ Πρωτόκτητος ὁ τῆς εὐ Καισαρεία παροικίας Πρεσβύτερος ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Μαξίμινος Αὐτοκράτορία δὲν ἐβάσαξε πολὺν καιρὸν, δὲν καὶ ὁ διωγμὸς ὁ παρὸ ἀυτῇ κινηθεὶς, ἐτελείωσεν ὅμοι μὲ τὸν κινήσαντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ Γορδιανᾶς, καὶ Φιλίππων τῆς Α᾿ραβίας τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ τῶν διαλαμψάντων ἐν τῇ Εκκλησίᾳ Θείων ἀνδρῶν.

§. Ι.

Ο Προφῆτες Γορδιανὸς, ὃς ἀνηγορεύθη παρὰ τῶν ερατιωτῶν Αὐτοκράτωρ εἰς Λιβύην, ἐνδὺς ὅπτῃ ἔφεστεν εἰς Ρώμην ἀδενήστας ἀπέδανεν, ἀφεὶς διάδοχον τὸν υἱὸν ἀυτῇ, Γορδιανὸν καὶ ἀυτὸν λεγόμενον, ἀυτοὶ οἱ δύο κατὰ τινας ἐκηρύχθησαν ἐν τῇ ἀυτῷ εἰς τὸν Λιβύαν, καὶ ὑζερον ἀπὸ μῆνας ἑνα, καὶ ἡμέρας ἐξ ἐφορεύθησαν, τῶν δισοίων τὸν θάνατον μαθέσα ήν ἐν Ρώμῃ Συγκλητος, ἐδιώρισε τῇς Αὐτικαίσαρας, καὶ φονευθέντων ἀυτῶν, καὶ τῇ Μαξίμινος, ἔλαβε τὴν ἔξεστιαν μόνος ὁ Γορδιανός, ὁ ἐκ τῆς θυγατρὸς ἀυτῷ ἐκγυνος, ἐν ἔτει ἀπὸ τῆς Χριστῷ Γεννήσεως σλῆ. Οὐς οἱ καταζήσας Επαρχοὶ Τιμποκλέα τὸν πενθερὸν τῷ, ἀνθρωπὸν φρόνιμον, καὶ ἀξιόλογον, καὶ δρατεύσας κατὰ τῶν Περσῶν, ἐνίκησε τὰς ἔχθρας, καὶ πολλὰς πόλεις τῶν Ρωμαίων ἐξαγάλαβεν. Αφ' ἂν δὲ ἀπέδανεν ὁ Τιμποκλῆς, οἱ ερατιωται ἀ-

Γορδιανὸς
Αὐτοκράτωρ.
Α'πὸ Χ. Γ.
238.

ποσα-

Θάνατος
αὐτοῦ.Επίσκοπος
Ρώμης.Αντιοχείας
Αλεξανδρείας.Φιλιππος
Αραψικόν
Αυτοκράτωρ
Από Χ. Γ.

244.

Χαρακτήρ
αὐτοῦ.Γίνεται
Χριστιανός.Διδύσκαλοι
τῆς Εκκλησίας.

ποσατέντες κατὰ τὴν Αὐτοκράτορος, ἐπειδὴ ἦν ἀιτος πείνας, τὸν ἐθανάτωσαν τῷ αἷ. τῆς ἀυτῆς ἡλικίας κατὰ μὲνα Μάρτιου, βασιλεύσας χρόνος ἔξι, εἰς τότε παρακινεῖνει παρὰ Φιλίππων τῇ Αὔριον.

§. 2. Επὶ τῆς Βασιλείας ἀυτῆς τὴν Γορδιανᾶ, ἐτελεύτησεν ὁ τῆς Ρωμαϊκῆς Πρεσβείας Ποντιανὸς, ἀρχιερατεύσας χρόνος ἔξι, καὶ ἐδιαδέχθη ἀυτὸν Αὐτέρως, ὃς μόνον ἔνα μένα επισκοπεύσας ἐτελεύτησε, καὶ μετ' ἀυτὸν ἐψήφισθη ὁ Φλαυιανὸς θεία Φύφω, ὃς ἴσορει ὁ Ευστέβιος (α). Λέγεται γαρ, ὅτι συνηγμένων τῶν Χριστιανῶν ἐπὶ Εκκλησίας διὰ τὸν μέλλοντα δέξασθαι τὴν Επισκοπὴν, ἐνθίσκετο, καὶ ὁ Φλαυιανὸς, ὃς τότε εἶχεν ἐπιερέψη ἐκ τῆς ἀγρῆς, μὲν ἄλλας, ὃδεις ὅμως ἐπρόφερε λόγου περὶ ἀυτῆς, ἵνα δηλαδὴ ἐκλέξωσιν ἀυτὸν Επίσκοπον, ἐπειδὴ ἡσαν ἔτεροι, ἔνδοξοι, καὶ περιφανεῖς, διὰ τὰς ὁποίας ἐφρόντιζον οἱ Χριστιανοί, ποιον ἵσως νὰ ἐκλέξωσιν. Εντῷ ἀναμεταξὺ ἀπέταξε μία περισερά, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς Φλαυιανᾶς, καὶ τότε πάντες οἱ συνευρισκόμενοι μιᾷ ψυχῇ, καὶ μιᾷ φωνῇ, ἐκράξαντο, ἀξιος, καὶ χωρὶς ἀργοπορίαν τὸν ἀνέβαταν εἰς τὸν θρόνον.

§. 3. Τότε, καὶ ὁ τῆς Αντιοχείας Επίσκοπος Ζεβίνος θανὼν, διεδέχθη τὴν Επισκοπὴν Βαβύλωνα. Εἰς Αλεξανδρείαν δὲ μετὰ τὸν Διονύσιον ἔγινεν ὁ Ηρακλᾶς, ὃς ἐρρέθη ἀνωτέρω, καὶ μετ' ἀυτὸν ὁ Διονύσιος.

§. 4. Φονευθέντος δὲ τὴν Γορδιανᾶ, ὃς ἐρρέθη, ἀναγορέυεται Φίλιππος ὁ Αραψικόν Αὐτοκράτωρ, ὃμοι μὲ τὸν ὑιόν της Φίλιππου ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ σμύδ. ἦν δὲ ἔτος ἐκ Βόρεων, ὅπε καὶ πόλιν ἐπὶ τῆς βασιλείας ἀντεῖλαν τὸ Πάσχα παννυχίδος, ἥδελησε νὰ μεδέξῃ τῶν ἐπὶ Εκκλησίας εὐχῶν, ὃμοι μὲ τὰς Χριστιανὰς, καὶ ἀσμένως ἐξομολόγηθη τὰς ἀμαρτίας της, διότι δὲν ἐδέχετο εἰς κοινωνίαν τῆς Εκκλησίας ἀπὸ τὸν Προεστῶτα, ἢν δὲν ἤτον ἐξομολογημένος, καὶ ἀν δὲν ἐπαριθμεῖτο μὲ τὰς μετανοεῖταις, καὶ λέγεται πῶς, καὶ εἰς τότε ὑπέκυσεν ὁ Αὐτοκράτωρ, δεικνύων ἐμπράκτως τὸ γυμνίον, καὶ εὐλαβεῖς τῆς περὶ τὴν θείαν φόβῳ δικαίεταις. Βασιλεύσας δὲ χρόνος ἔξι, καὶ μῆνας ἔξι, ἐφονεύθη παρὰ τῶν ερατιωτῶν, συνεργύζοντος, καὶ τὴ Δεκίς, καὶ ἐν ταύτῳ ἐφονεύθη, καὶ ὁ ὑιός της Φίλιππος. Ανάγνωσι τὸν Ηρακλανὸν (β), καὶ τὸν Καπιτωλίνον (γ), καὶ ἄλλας.

§. 5. Τῷ γ. ἔτει τῆς Ηγεμονίας Φίλιππων, ἀποδανῶν ὁ Ηρακλᾶς ὃς ἀρχιεράτευσεν εἰς Αλεξανδρείαν χρόνος δεκαεξιά, διεδέχθη τὴν Επισκοπὴν Διονύσιος ὁ Αλεξανδρεὺς, μαθητὴς Ωριγένεις, καὶ τὴν Ηρακλᾶ πρώτου, διάδοχος εἰς τὸ κατιχιτικὸν ἐπάγγελμα, καὶ ὑζερον εἰς τὴν Επισκοπὴν

(α) Εκκλησ. Γ' 508. βιβλ. 5'. κεφ. 3'.
Γορδιανᾶ.

(β) Βιβλ. 4.

(γ) Εν τῷ περὶ

ΑΙΩΝ
Γ.
Διονύσιος
Αλεξαν-
δρεὺς.
Συγχρό-
μενα ἀντί.

κοπὸν Αλεξανδρείας, ἀνθρώπος περιβόητος ἐν ἀρετῇ, ὃς συνέγραψε πολλὰ κατὰ τῶν Αἰρετιῶν, τῶν Σαβελλιανῶν, Σαμωταῖανῶν, Ναυατιανῶν, καὶ κατὰ τῆς Αἰγυπτίας Νέπωτος, τῆς Χιλιαῖς. Προσέτι καὶ πολλὰς ἐπιζολὰς ἔξεδωκεν, ἐξ ὧν ἡ πρὸς Βασιλείδην τὸν Επίσκοπον μιᾶς παροιμίας ἐν Πενταπόλει, γραφεῖσα, περιέχει διάφορα κεφάλαια, τὰ δύοια ὡς καγόνις ἐδέξατο, προσέτι ἡ ἄλλα βιβλία, ἡ επαριθμεῖ Ἐυτέβιος (α). Τελευταῖον πολλὰς ἔξορίας, ἡ διωγμὸς ὑπομείνας, ἔξεδήμησε πρὸς Κύριον μὲν μαρτυρικὸν τέλος, εἰς τὸν καιρὸν Γαλινύς τῆς Αὐτοκράτορος, προσατεύσας εἰς τὴν Εκκλησίαν χρόνος δέκα ἡ ἑπτά. Συμφωνεῖ δὲ μὲ τὸν Κυπριανὸν, πῶς πρέπει δηλαδὴ νὰ αναβατίζωνται οἱ ἀπὸ Αἰρετικὸς βαπτισθέντες. Εἶναι δὲ ἀπὸ ἀυτὸν, ἔλαμψαν εἰς τὴν Εκκλησίαν εἰς τὸν καιρὸν ἀυτῶν τῶν Αὐτοκρατόρων, ἡ ἑτεροι, ὡν πρώτος.

§. 6. Γενγόριος ὁ τῆς ἐν Πόντῳ Νεοκαισαρείας Επίσκοπος, Θαυματερὸς κληδεῖς, ἀπὸ τὰ τελεοδέντα ὑπ' ἀυτῷ πολλὰ, ἡ ὑπερφυῆ θαύματα, ἡ ὑπὲρ ἀνθρώπου σημεῖα. Οὗτοι ἔτι νέος ὡν, ἡ καλέμενος Θεόδωρος, ὑπῆγεν εἰς Αἴθυνας διὰ νὰ σωθάσῃ, ὑπερον ἀναχωρῶν ἀπὸ τὰ σχολεῖα τῆς Αἴθυνης, ὑπῆγεν εἰς Βιρυτὸν, ἡ ἐμάνδανε νομικά. Ακέστας δὲ τὸν Ωριγένην πῶς ἐρμήνευε τὰς Γεράκας Γραφὰς εἰς Καισαρείαν τῆς Παλαισίνης, ὑπῆγε πρὸς ἀυτὸν ὅμη μὲ τὸν ἀδελφόν της Αἴθυνόδωρον, ὅπερ ἥγαπτα πολὺ τὰ τοιαῦτα, ἡ διὰ πέντε χρόνος συγκατεραφεὶς μὲ τὸν Ωριγένην, τόσον ἐπρόκριψε περὶ τὰ θεῖα, ὡς ἔτι νέοι, ἡ οἱ δύο ἡξιώδησαν Επίσκοπης, καذῶς ἴσορει ἡ Ευτέβιος (β). Περὶ τέττας τῆς Γενγόριος, λέγει ὁ Σωκράτης (γ), πολὺς δὲ λόγος ἔντε Αἴθυνας, ἡ Βιρυτῷ, ἡ ὅλη τῇ Ποντικῇ, οἰκήσει, ὡς δὲ εἰπεῖν, ἡ πάση τῇ Οἰκουμένῃ, ὃν ἀυτὸς Ποντικὸν Γενγόριον καλεῖ, πρὸς διαφορὰν Γενγόριος Ναζιανῖνος, ἡ τῆς Νύσσης, ἡ τῆς εν Αλεξανδρείᾳ Γενγόριος, τὸν δόποιον οἱ Αρειανοὶ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς φυγῆς τῆς Αἴθυνας, Επίσκοπον κατέστησαν, ἡς δὲ ἀυτὸς ἐπαριθμεῖ. Οὐ δὲ Ευτέβιος (δ), ἀυτὸν τὸν Γενγόριον, ἡ τὸν ἀδελφὸν ἀυτῷ Αἴθυνόδωρον ποιμένας ὀνομάζει τῶν κατὰ Πόντον παροικῶν, σὺν ἄλλοις διαπρέψαντας ἐν τῇ Συνόδῳ, τῇ ἐν Αὐτοχείᾳ συγκροτηθείσῃ κατὰ Παύλος Σαμωτατέως, ὑπερον ἀπὸ ἀστὴν τὴν Σύνεδον εἰς ὀλίγον καιρὸν μετέβη εἰς τὴν Ουράνιον δόξαν, ἐπὶ Γαλινύς τῆς Αὐτοκράτορος. Εγράψε λόγου πανηγυρικὸν πρὸς τὸν Ωριγένην Ευχαριστείας ἔνεκεν, μερικὴν ὁμολογίαν πίσεως απὸ ἀποκαλυψιν Γωνίας τῆς Αποστόλου, λέγει Γενγόριος ὁ Νύσσης, Επισολῆν Κανονικήν, ἢτις περιέχει δώδεκα κανόνας, ἡς ἐφινεύει ὁ Βαλσαμῶν (ε), δῶ-

Γενγόριος
ὁ Θαυμα-
τερος, ἡ
Αἴθυνο-
ρεις ὁ ἀδελ-
φὸς ἀντί.

Συγχρό-
μενα ἀντί.

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. 5'. κεφ. μετ'. ἡ βιβλ. ζ. κεφ. ι'.
(β) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. 5'. κεφ. λ'.
(γ) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. 8'. κεφ. ηζ'.
(δ) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον.
(ε) Αὐτὶ δώδεκα, ἔνδεκα περιέχει ἀντὴ ἡ ἐπισολὴ, ἡ ἐνέκσεις ἀντὴν, εἰς τὸν Βαλσαμῶνα σελ. 902. ἔκδοσ. Παρισ. αχ.

δώδεκα κεφάλαια Πίτεως περὶ ψυχῆς, τρεῖς λόγους εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν, μετάφραστην εἰς τὸν Ε' κκλησιαστικὸν, ἐπιζολὰς καὶ λόγους διαφόρες συνέταξε.

Αγαπητὸς
Συνάδων
Ἐπίσκοπος.

Κακιλίος
Κυπριανός.

§. 7. Α' γαστητὸς Συνάδων Ε' τίσκοπος, τὸν ὄποιον πολὺ ἐπικαίει ὁ Εὐσέβιος Παμφύλε (α), καὶ μνήμην ποιεῖται διὰ τὰ πεποιημένα ἔξαιρια θάυματα παρὰ αὐτῷ, βινῶν δηλαδὴ μετακινήσεις, καὶ ποταμῶν, καὶ νεκρῶν ἐγέρσεις, καὶ ὅτι ὅντα ἀυτὸν σφραγίστην, ὑδέληστεν ὁ Μαξιμίνος νὰ τὸν θανατώσῃ ὡς Χριστιανὸν, ἐπειδὴ ἦκε πολλὰς ὅπερες ἐπαινεῖσαν τὰ παρὰ αὐτὸν πραττόμενα, ανάγνωσθε τὸν Σεβῖδαν.

§. 8. Κακιλίος ὁ Κυπριανὸς, ἐν Καρχηδόνι γεννηθεὶς, περιφανῆς διὰ τὸ γένος, καὶ πλεῖτον, καὶ συγκλητικὸν ἀξίωμα, ἀκροατὴς τῆς Τερτυλίου, τὸν ὄποιον εἰς τοιάυτην τιμὴν, καὶ δόξαν τὸν εἶχεν, ὅπερες δὲν ὑπόφερες νὰ ἀπεράσῃ ὅτε μία ἡμέρα χωρὶς νὰ ἀναγνῶσῃ κάνενα σύγγραμμά της, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Γερώνυμος (β). Εἰς τὴν ἀρχὴν ἀντὸς ὁ Κυπριανὸς ἐδίδασκε τὴν Ρητορικὴν, μετ' ὅλιγου καιρὸν ὑζερον, διὰ προδυσμίας Κακιλίος τῆς Πρεσβυτερίας, ἐξ εὗ καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔλαβεν, εἰς τὴν χριστιανὴν πίσιν ἐλθὼν, πρῶτον Πρεσβύτερος, εἶτα Καρχηδόνος Επίσκοπος ἐχρημάτισε, πολλὰ τῶν ἀξιολόγων σπαθασμάτων καταλιπών, ἐπειδὴ ἦν ἐυφυής, σωματίου, ἥδης, καὶ σολισμένος ἀπὸ ὅλας τὰς φυσικὰς, καὶ ἐπικτήτες ἀρετᾶς, ὅτεν καὶ μεγάλην δόξαν ἀπόκτισεν, ἀλλὰ δὲν ἐφύλαξεν ἔως τέλεος, αὐτὸς ὁ μέγιστος Καδηγυτής τοιάυτην δόξαν· διότι ἔπειτεν εἰς τὴν πλάνην τῶν λεγόντων, ὅτι ὅστις ἐπιερέψει τὸν ἀρεστὸν νὰ ἀναβαπτίζωνται, ὅταν εἰς τὸν ὄρθοδοξίαν δέχωνται. Τέλος εἰς τὸν κινηθέντα κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸν ἀπὸ τὸν Οὐαλερίανον, καὶ Γαλιῖνον, τὸν Στέφανον τῆς μαρτυρίας πρῶτος τῶν τῆς Καρχηδόνος Επίσκοπων ἐδέξατο, αποτιμήσεις τὴν κεφαλὴν διὰ προσαγῆς Γαλερίας Μαξίμου τῆς Αὐδυπάτας. Οὐρανοῖς περὶ ἀυτῷ, τὸν Δίγονον Γενογορίας τῆς Ναζιανζηνῆς, εἰς τὸν Αὐγούστου Κυπριανόν.

§. 9. Συμείωσαι ὅτι οἱ τῆς Ρωμαϊκῆς Ε' κκλησίας ὄπαδοι, περὶ τῆς τοῦ ἀγίου Βαπτίσματος καινοτομίας ἀντῶν, τότον τὸν Κυπριανὸν εἰσάγγεστι μάρτυρα, λέγοντες ὅτι ἴσοδυναμοῖ, τὸ παρὰ αὐτοῖς ῥάντισμα μὲ τὸ βαπτισματικόν, ἐπειδὴ λέγει ὁ Κυπριανὸς „τὸ ῥάντισμα δύναμιν ἔχειν τὴν „λατρεῖ (γ).”

ΚΕΦΑ-

(α) Βιβλ. ζ. περ. κή.
Μάγος.

(β) Εἰς τῷ καταλ. περ. κγ.

(γ) Ε' πει. οξ'. περὸς

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5.

Περὶ Ελκεσαῖτων, καὶ Οὐαλησίων τῶν Αἰρετικῶν.

§. 1.

Εἰς τὸν καιρὸν Φιλίππα τῆς Αραβίας ἐφάνησαν Αἰρετικοὶ οἱ Ελκεσαῖται, οἱ Οὐαλησῖοι, καὶ οἱ ἀπὸ Αραβίας, οἱ λέγοντες τὴν ἀνθρώπινον ψυχὴν, σὺν τῷ σώματι ἀποδημούσκειν, καὶ νὰ διαφεύξεται, εἰς τὸν καιρὸν δὲ τῆς Αναξάσεως, νὰ ἀναβάνωσιν ὅμε μὲ τὰ σώματα ὡς γράφει ὁ Εὐσέβιος (α).

§. 2. Οἱ Ελκεσαῖται, οἵτιες, καὶ Ελκεσαῖοι λέγονται, παρά τίνος Ελκεστῆν ἀρχιγέ τῆς αἰρέσεως ἀυτῶν ἐκλήθησαν, τὸν ὄποιον, καὶ Ελκεσαῖον ἐκάλεν. Αὐτοὶ τὸν Χριστὸν μὲ τὸ ὄνομα μόνον ὥμολόγην, νομίζουτες ἀυτὸν ὡς κτίσμα, καὶ πάντοτε ὅρατὸν, καὶ νὰ ἐπλάδῃ τὸ πρῶτον ἀπὸ τὸ σῶμα τῆς Αὐτοῦ, καὶ νὰ τὸ ἀφίνῃ, ἀυτὸ τὸ σῶμα ὅταν θέλει, καὶ νὰ ὄνομάζηται Χριστὸς, καὶ τὸ Αὐγίον Πνεῦμα γὰ εἶναι ἀδελφή των θυλυκῶν σχῆματι ὑπέχωσαν, καὶ τὸ ὑψος τῆς καθ' ἐνὸς τῆς Χριστῆς διλαδὸν, καὶ τῆς Αὐγίας Πνεύματος καὶ μῆλια, καὶ τὸ πλάτος καὶ ἐδίδασκον, ἀδιάφορον τὸ νὰ ἀρνηθῇ τινὰς τὸν Χριστόν. Εμεταχειρίζοντο διτὰ τῆς Γραφῆς τόσον τῆς Παλαιᾶς, ὃσον, καὶ τῆς Νέας, ὅμως ἀδετάσσαν τινὰ ἀπὸ ἀυτὰ, μάλιστα τὰ συγγράμματα τῆς Αποσόλεως Παύλῳ. Εσύνδεσαν, καὶ ἔνα βιβλίον, τὸ ὄποιον ἐλεγον πῶς ἐπεσεν ἐξ Οὐρανῆς, καὶ ὅσις ἀκέβει, καὶ πιεσύει ἀυτὸ τὸ βιβλίον νὰ λαμβάνῃ ἀφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν τε, ἐξω ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἀφεσιν ὅπε ἐχάρισεν δὲ Χριστός. Προσέτι ἵσταν δεδομένοι εἰς τὸν Αὐτορογίαν, καὶ μαγείαν, μὲ τὰ ὄποια ἐκαυχῶντο νὰ προλέγωσι τὰ μέλλοντα ἀγκαλὰ, καὶ πάντοτε εφαίνοντο φεῦσαι. Κατοικοῦσαν ἐκαλεῦντο, καὶ Σαμψαῖοι, καὶ κατ' ἔξοχὴν ὄνομάζοντο οἱ ἴδιοι, Προγνωστικοί.

§. 3. Αὐτῇ ἡ αἰρεσίς διεστάρη μᾶλλον εἰς τὴν Αραβίαν, καὶ ἔμεινεν ἔως τὸν καιρὸν τῆς Επιφανίας, ὡς ἀυτὸς μαρτυρεῖ. ἀν καὶ ὁ Εὐσέβιος λέγει (β), „τότε δὲ καὶ ἄλλη διαφροφὴ κατάρχεται, ἡ τῶν Ελκεσαῖτῶν λεγομένη ἀιρετική, ἡ καὶ ἀμαρτίασθαι ἐπέσβη. Κατ' ἀυτῶν ἐγράψειν δὲ Ωριγένης εἰς τὸν πρ. Φαλμόν. Συνεκρότισε δὲ ἀυτὴν ὁ ἐξ Απαμείας τῆς Συρίας ὀρμώμενος, ἥτοι καταγύμνεος Ελκεστάν.

II 2

§. 4.

(α) Επιλησ. Γροφ. βιβλ. ζ. κεφ. λη.

(β) Επιλησ. Γροφ. βιβλ. 5. κεφ. λη.

Ελκεσαῖοι
ΑἰρετικοὶΑἱρεσίς ἀν-
τῶν.

Αἰρεσις αὐτῶν.

§. 4. Οἱ Οὐαλήσιοι, ὅτῳ λεγόμενοι παρὸ Οὐαλῆτος τιὸς, φάνεται νὰ ἡσταν λείψαντα τὴ Καρποκράτες, διότι πάντες ἀυτοὶ μιμέμενοι τὸν Ωριγένην (κατὰ τὸν τῶν περισσοτέρων δόξαν) ἔκατες ἐνυπχίζοντες, ἐξέτεμον, ὡς ἀδετάντες τὰς γάμους, καὶ ὅταν ἐλάμβανον τινὰ μαθητὴν, ὡς ὅτι δὲν ἐνύπχιζε τὸν ἔκατον τοῦ, δὲν τὸν ἄφιναν νὰ τρώῃ ἐμψυχα, ὅταν δὲ ἐκάταπειδαν ἀυτὸν, καὶ ἐνυπχίζετο, τότε τοῦ ἄφιναν νὰ τρώῃ ὅτι, τι ἥθελεν, ἐπειδὴ ἦν ἄγονος, οὐ δὲν ἦτον πλεον εἰς κίνδυνον, ὡς τε μὲ τὰ διάφορα φρυγιτὰ νὰ παρακινῆται εἰς ἥδονην, καὶ μὲ ἕρχεται εἰς ἐπιθυμίαν. Ανάγνωσι περὶ τετταν τὸν Εὐσέβιον (α), τὸν Επιφάνιον (β), τὸν Θεοδώρητον (γ), καὶ τὸν Αὐγεστίνον (δ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ.

Περὶ Δεκίας Αὐτοκράτορος, καὶ τῶν γενομένων ἐπ' ἀυτῇ ἐν τῇ Εκκλησίᾳ.

§. I.

Δέκιος Αὐτοκράτωρ,
Απὸ Χ. Γ.
252.

Η. διωγμὸς
κατὰ Χριστιανῶν.

Τὸν Φίλιππον διαδέχεται ὁ Δέκιος, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστὸς σὺν ὅσιοις ὑπερέσιοι ἀπὸ δύο χρόνων, ὡς λέγει ὁ Εὐσέβιος (ε), καὶ ὁ Επιφάνιος, ἐχάμη μὲ ὅλον τὰ τὸ σεάτευμα, πολεμῶν τὰς Γότθες, πλησίου εἰς ἐναβαθὺ τόπου βαλτῶδη, ὅπκε ἐπεσεν ὅμοι μὲ τὸν ὑιόν τοῦ, καὶ πολὺ πλῆθος Ρωμαϊκῶν, ὡς εἴτε τὰ σώματα ἀυτῶν ἐνέθησαν, ἐπειδὴ ἐχώθησαν μέστα εἰς τὴν λάσπην. Ανάγνωσι περὶ ἀυτῇ τὸν Ζώτιμον (ξ), καὶ ἐκ τῶν Λατίνων τὸν Οὐεκτωρα, τὸν Εὐτρόπιον, καὶ τὸν Κετσιανιανόν (η).

§. 2. Αὐταῖς εἰς τὸν θρόνον, ἐκλεξε τὸν Οὐαλεριανὸν εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς Βασιλείας, καὶ ἐνθὺς δοθέντες εἰς θηριομαχίαν, ὥγειραν διαγυμνοῦ κατὰ τῶν χριστιανῶν, τὸν δόποιον ή. ἐπαριθμεῖσιν. Ἡτον δὲ καὶ μερικοὶ, ὅπτε διὰ ἐχθραν τὴ Φιλίππην νὰ ἐπετέθῃ λέγεται ὁ Δέκιος ὅτῳ σκληρὰ εἰς τὰς χριστιανὰς, ἐπειδὴ ἐτιμᾶντο οἱ χριστιανοὶ, ἀπὸ ἐκείνον τὸν Φίλιππον, καθὼς ὁ Εὐσέβιος λέγει (θ). ἐτρελώθη, καὶ γὰρ κατὰ τῶν πισῶν τόσον δεινὸν, ὡς μὲ τὸ ἐκδοθὲν ὑπὸ ἀυτῇ καταπληκτικὸν γεάμμα, νὰ ἐφιβέριζε θάνατον εἰς τὰς Αὐθυπάτας, ἐὰν δὲν ἐξάλειψαν τὰς χριστιανὰς ὄλων τῶν ἐπαρχιῶν, ἢ τελά-

(α) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον.
λόγῳ Β'. (δ) Περὶ Αἰρεσ. λξ'.

(β) Αἰρ. νγ'. καὶ νῆ. (ε) Εκκλησ. Γιγοε. βιβλ. Σ. Μακεφ. ἀ. (ζ) Εἰς τὸν βίον τῆς Δεκίας.
(η) Εἰς τὸν βίον τῆς Δεκίας.

(γ) Αἰρετ. πακομεθ. (η) Εκκλησ. Γιγοε. βιβλ. Σ. Μακεφ. ἀ.

τελάχιστον νὰ τὰς φέρωστιν εἰς τὴν τῶν Εὐθυῶν, καὶ Εὐλόγουν εἰδωλολατρείαν, καὶ δεισιδαιμονίαν. Πολλοὶ Αἴγιοι εἰς ἀυτὸν τὸν διωγμὸν, ὡς ἀπὸ μίαν ὑπερβολικὴν ζάλην, καὶ ταραχὴν, ἀφέντες τὴν ζωὴν τάυτην, διὰ μυρίων κολαζησίων, μετέβισταν εἰς τὴν Οὐράνιον βασιλείαν, σολιδεύτες μὲ μαρτυρικάς Στεφάνας· μεταξὺ τῶν ὅποιων διέλμηψαν Φλαβιανὸς ὁ Ρώμης Επίσκοπος, Αλέξανδρος Γεροσόλυμων, Βαβύλας Αὐτοχείας, καὶ ἄλλοι πολλοί· ἀνάγνωσι περὶ ἀυτῶν τὸν Εὐτέβιον (α), παρὰ ω̄ εὐρίσκεται, καὶ ἐπιζολῆ Διογούσις Αλέξανδρείας Επίσκοπός, πρὸς τὸν Ρώμης Επίσκοπον Φλαβιανὸν, περιγράφεται τὰς ἀγάνεις τῶν κατὰ Δέκιον μαρτυρισάντων ἐν Αἰλανδρείᾳ. „Οὐκ ἀπὸ τῆς βασιλικῆς προσάγματος ὁ διωγμὸς ἤξεστο, ἀλλὰ γὰρ ὅλον ἐνιαυτὸν προύλαβε . . . περὶ πλέον λέγει οτι . . . „Χαιρόμων τῆς Νείλου καλεμένης πόλεως Επίσκοπος, ὑπέργηρος ἦν, εἰς τὸ Αράβιον ὅρος ἀμα τῇ συμβίῳ ἀντεῖ φυγάν, εκ ἐπανελήλυθεν, ὥδε ἦδυνήδηταν ἰδεῖν ὡκ ἔτι, καίτοι πολλὰ διερευνησάμενοι οἱ ἀδελφοί, ὧτε ἀντεῖς, ὧτε τὰ σώματα εὑρούν, ὅπερ πολλοὶ νομίζειν ζῶντες εἰς Οὐρανὸν μετενεχθῆναι.

§. 3. Τῶν δὲ ῥιζέντων Αρχιερέων εἰς τὴν Οὐράνιον βασιλείαν μετασάντων, εἰς μὲν τὸν Ρώμην, ἀντὶς διὰ τὸν Φλαβιανὸν, Κορηνύλιος ἐπεσκόπησεν, εἰς δὲ τὴν Αὐτοχείαν ἀντὶς Βαβύλα, ὁ Φλάβιος, ὅσις, καὶ Φλαβιανὸς γράφεται, καθὼς, καὶ εἰς Γεροσόλυμα ἀντὶς τῆς Αλεξανδρείας ὁ Μαζαρίνης.

§. 4. Αὐτὸς ὁ Δέκιος πρὸς τοῖς ἄλλοις κατὰ Χριστιανῶν, ἐθέστισεν εἰς Ρώμην, ὡς ὁ Κεδρηνὸς γράφει (β), ἀι τῷ Χριστιανῷ γυναικεῖς νὰ μὴν περιπατῶσι, κεκαλυμμέναι, ἀλλὰ ἀσκεπτεῖς, νομίσκαις νὰ τὰς σείραι μὲ αὐτὴν τὴν ἀτιμίαν εἰς εἰδωλολατρείαν, ἀλλὰ ἀυταῖς ὧτας ἀσκεπτεῖς ἐπεριτάτευαν, καὶ εἶχον εἰς δόξαν τὰς, τὴν ὑπὲρ Χριστὸς δοκεσταν τοῖς ἀνθρώποις ἀτιμίαν.

§. 5. Μεταξὺ δὲ τέτων ἀκαθεῖσα μεταβολὴ βασιλέως, καὶ βασιλέως ἄμερος παρηγία, καὶ ἐνμενῆς πρὸς τὰς Χριστιανὰς, ἐκαταπράγγευεν ὁ διωγμὸς, εἰς τὸν ἐποίου τινὲς μὲν τῶν Χριστιανῶν Στεφάνας ἦδη μαρτυρίος ἐλήφθων, τινὲς δὲ ἐκπεσόντες ἀπὸ τὸ μαρτύριον, καὶ ποιήσαντες τὴν ἀθεμιτεργύιαν τῆς τῶν εἰδώλων θρησκείας ἐξ ἀνάγκης ἐθυσίασαν, καὶ εἰδωλόθυτα ἔφαγον, ὑπέρον ἐμετανόησαν, καὶ προσῆλθον εἰς τὰς ὁμολογητὰς, καὶ μάρτυρας, διὰ νὰ τύχωσιν ἐλέες διὰ τῆς μετανοίας, ἄλλοι μὲν ὄντες ἀπὸ τάγματα σερατιωτῶν, καὶ ἄλλοι κληρικῶν ὡς πρεσβυτερία, καὶ διακονίας, καὶ ἄλλων· ὅρα τὸν Επιφάνιον (γ).

Επίσκοπος
Ρώμης.
Αὐτοχείας
Γεροσόλυ-
μου.

Θέστισμα
τῆς Δεκίου
περὶ τῶν
Χριστιανῶν
γυναικῶν.

Ii 3

§. 6.

(α) Εὐκλητ. Γερ. Βιβλ. 5'. κεφ. 18'. μ'.

Εὐτ. αὐτοῦ.

(γ) Αἰγεσ. 5'.

(β) Συνόφ. Γερ. σελ. σδ. Εὐδοσ.

§. 6. Επειδὴ δὲ συνήθεια ἡτού εἰς ἀυτὸς τὰς παραπεσόντας, πρῶτον νὰ ἔρχωνται εἰς τὰς μάρτυρας, καὶ ὁμολογητὰς, τὰς ὁποίας, ἀυτοὶ οἱ ἀρνηταὶ ὡς εἰς παράταξιν σεκόμενοι, μὲ τὴν ἀνανδρού, καὶ ἀσχεῖν ἀυτῶν ὅλην γονυχίαν, περισσότερον ἀπὸ τὰς ἄλλας τὰς ἔβλαπταν, ἥρχοντο λέγω διὰ νὰ λάβωσι συγχώρησιν, καὶ γράμματα συσατικὰ, μὲ τὰ ὅποια οἱ μάρτυρες, καὶ ὁμολογηταὶ ἐσύζευνται εἰς τὰς κατὰ τόπον Επίσκοπος· ἀφεῖ δὲ οἱ μάρτυρες ἔδιον τὰ τοιάυτα γράμματα εἰς ἀυτὰς, ἐζήτευν τὴν τῆς Εκκλησίας εἰρήνην διὰ τῶν δοθεισῶν ἀυτοῖς δέλτων, καὶ ὥστερος ὀφειλομένη νὰ ἡτού εἰς ἀυτὸς ἡ συγχώρησις, νὰ δοθῇ χωρὶς ἀργοπορίαν, ἢν καὶ πράκται τὴν ἐζήτευν· ὁ τῆς ἐν Αὐτοκινήτῳ Καρχηδόνος φίλος Επίσκοπος Κυπριανὸς, τὸν βιαζικήν ἀυτὸν διαδικαγήν τῶν ἐκπεπτωκότων, ἔτε μὲ τὴν θείαν Γραφήν, ὃτε μὲ τὴν Εκκλησιαστικὴν διδασκαλίαν σύμφωνον νομίζων, ὃτε σωτηριώδην τέλος πάντων εἰς ἀυτὸς τὰς παραπεσόντας, ἐλεγε πῶς πρέπει νὰ ἀναβαλλῆν ἡ διαφορὰ τῆς τοιότετας ζητήματος, ἔως δὲ, γενομένης ἡ συχίας εἰς πάσας τὰς Εκκλησίας τῶν Χριστιανῶν, νὰ συμβεβλευθῶσι τότε κοινῶς περὶ τῆς τῶν παραπεσόντων κοινωνίας, καὶ ἀυτῶν ἀποδοχῆς. Εσυμφωνήσαν δὲ μὲ τὸν Κυπριανὸν, ὃτε Ρώμης Επίσκοπος, καὶ πάντες σχεδὸν οἱ ἔτεροι Επίσκοποι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η.

Περὶ τῆς ἐγερθέντος σχίσματος ἐν Καρχηδόνι, περὶ τῶν παραπεσόντων, μεταξὺ τῆς Κυπριανῆς, καὶ τῆς Νοράτου, καὶ Φιλικήμιας, ἔτι καὶ Κορηνῆλις τῆς Ρώμης Επίσκοπα, καὶ Ναυαγίανῆς, καὶ περὶ Αἰρέσεως τῶν Ναυατιανῶν, καὶ τῶν κατ’ ἀυτῆς συνανθροισθεισῶν Συνόδων.

§. Ι.

Τέτταν ὅταν γενομένων, καὶ τῆς Κυπριανῆς τῆς Καρχηδόνος ἀπόντος, πρεσβύτεροι τίνες τῆς ἀυτῆς ἐπαρχίας, ἐσυμφωνήσαν μὲ τὰς παραπεσόντας, μὴ διορίζοντες παντελῶς καιρὸν τῆς μετανοίας ἀυτῶν, καὶ τῷτο ποιεῦντες οἱ πρεσβύτεροι, ὃχι μόνον ἐχθρικωτέρας τὰς παραπεσόντας ἐκκατάσαινον εἰς τὸν Κυπριανὸν, αλλὰ καὶ τὰς μάρτυρας, καὶ ὁμολογητὰς ἐκινήσαν τοιωτοτέρας εἰς ἐχθραν κατὰ τῆς Κυπριανῆς, ὡς ὅδεν τὰ ἀυτῶν γράμματα φυγεῖσι. Τοπεραστικὴ δὲ ἀυτῶν ἥσταν Νοράτος, καὶ Φιλικίσιμος Επίσκοπος, ὑποκείμενος τῷ Κυπριανῷ, Επίσκοπῷ τῆς Καρχηδόνος.

§. 2. Γενομένη δὲ σχίσματος, ὁ Φιλικίσμος ἐτέλει τὰς ἀυτᾶς συνελεύσεις εἰς ἓνα ὄρος, ὅπερ καὶ οἱ ὄπαδοι ἀπέβησαν. Ορικοὶ δυναμάζουσι, μὴ συγκοινωνῶν μὲ τὰς ὁμόφρονας τὰ Κυπριανά· τοῖς ιερίαις αὐτῶν τῆς κοινωνίας ὁ Κυπριανὸς, διὰ τὸ σχίσμα, ἀρπαγιώθεις, μοιχεύεις, καὶ ἔλερας αὔστοις ἀπέβησεις, ἐπειμὲ γράμματα πρὸς τὸν κλῆρον, καὶ λαὸν τῆς Καρχηδόνος, διὰ τῶν ὁποίων ἐκατάστησεν ἀυτὸν, ἀποκηρυκτὸν τῆς Εκκλησίας, καὶ ἀλλότριον τῆς ἀυτᾶς τε, καὶ τῶν Χριστιανῶν κοινωνίας, ὃ καὶ γέγονε.

§. 3. Οὐ δὲ Νοβάτος ὥντας ἐναὶ ὄργανον, καὶ μία Σάλπιγξ τῆς διαφωνίας, καὶ τὴν σχίσματος, ὀρεγόμενος πάντοτε νέα πράγματα, καὶ πλήρεις ὡν παναργίας, παλιμβελίκης, ἐπιορκίας, καὶ Φευδολογίας, ὡς ὁ Κορυνήλιος εἰς τὴν πρὸς Φλαβιανὸν Επισολὴν τὴν παρὰ τῷ Εὐστεβίῳ καιμένην (α), ἀυτὸν περιγράφει, καὶ ὁ Κυπριανὸς (β), ἀφεῖς ἀυτὸς ὁ Νοβάτος τὴν Αὐφράκτην, διὰ τὰς ἀνοστιθεργίας ὅπερ ἐπέραξε, διὰ τὰς ὁποίας, καὶ ἀκοινώνιτος ἔγινε, κατέδραμεν εἰς Ρώμην φανταξόμενος νὰ γίνῃ Επίσκοπος ἀυτῆς. Αὖτις ἐπειδὴ ἐψηφίσθη ὁ Κορυνήλιος διάδοχος τῆς Φλαβιανῆς, ἐνώθη ὁ Νοβάτος μὲ τὸν Ναυατιανὸν, τὸν ὁποῖον συγχίζεται τινὲς μὲ τὸν Νοβάτον (διότι ἄλλος ἦν ὁ Νοβάτος, καὶ ἄλλος ὁ Ναυατιανὸς, καθὼς ἀποδείχνει ὁ Γερώνυμος (γ)) τρεσβύτερον τινὰ Ρώματον, ὅπις ἀδημονεῖτε διὰ τὴν εἰλογὴν, καὶ ἀνάβασιν τῆς Κορυνήλιας εἰς τὸν Θρόνον, καὶ μὲ ἓνα πλαξὸν ἐπιχείρημα ἐπέραξε τὰ τοιαῦτα κατὰ τῆς Κορυνήλιας, δηλαδὴ φέρων τρεῖς Επισκόπωντες Γρατλίας ἀγρούχας, καὶ ἀπλασάτες, τὰς ἡπάτητες νὰ κηρύξωσι τὸν Ναυατιανὸν Επίσκοπον, τὸ ὄποιον καὶ ἐτελείωσαν, εἰς καιρὸν ὅπερ ἐτρωγαν, καὶ ἐμέθεν, πρὸς τὰς δέκα ὥρας τῆς ἡμέρας, μὲ εἰκονικὴν τινὰ, καὶ ματαίαν χειροθεσίαν, ἐνατίον τῆς Συνόδου, ἀνάγγειλε τὴν ἀνωτέρω ῥιτεῖσαν Επισολὴν τῆς Κορυνήλιας πρὸς Φλάβιον Αὐγτοχείας.

§. 4. Ερρέδην ἀνωτέρω ὅτι ὁ Νοβάτος εὑρισκόμενος εἰς τὴν Αὐφράκτην, ἐδίδασκεν ὅμοι μὲ τὸν Φιλικίσμον κατὰ τῆς Κυπριανῆς, πῶς πρέπει νὰ δέχωνται οἱ παραπεσόντες χωρὶς ἀναβολὴν καιρὸν, ἐρχόμενος δὲ εἰς Ρώμην μετέβαλε τὴν γυνάμην ταῦ, καὶ ἐκήρυττε τὸ ἐνάντιον, τοστὸν γάρ ιτιχύει ἡ ὑπερηφανία, ὅπερ ἐναντιεῖτο τῷ Κορυνήλιῳ, ὅπις ἐδέχετο τὰς παραπεσόντας, καὶ μετανοεῖτας, τὰς ὁποίας ὁ Νοβάτος, καὶ Ναυατιανὸς ἀποβλήτες ἐκήρυττον, ὡς μὴ ἔχοντας ἐλπίδα σωτηρίας, ὅτε ἀνὴρ ἐπρεπτού, καὶ τὰ δσα ἀνήκεστον εἰς μίαν ἐπισροφὴν γυνησίαν, καὶ παθαρὰν ἐξομολόγησιν, ὡς ὁ Ευσέβιος λέγει (δ).

§. 5. Οὐ δὲ σκοπὸς, καὶ γυνάμη τῆς Ναυατιανῆς, καὶ τῆς Νοβάτεω ἡτού, ὡς τινὲς λέγεσιν, ωχὶ πῶς ἐλπὶς σωτηρίας, καὶ συγχωρήσεως δὲν ἐδίδετο παρὰ Θεοῦ

(α) Εκκλησ. Γροθ. βιβλ. 5^ο. κεφ. μηδ. (β) Επισ. μθ. πρὸς Κορυνήλιον περὶ Νοβάτων. (γ) Επισ. τῷ παταλ. περὶ Ναυατιαν. κεφ. 6. (δ) Εκκλησ. Γροθ. βιβλ. 5^ο. κεφ. μηδ.

Θεοὶ τοῖς παιδαπεσθσι, καὶ μετανόσιν, ἀλλὰ καὶ πᾶς ὅτε οἱ Αὐρχιερεῖς, καὶ λειτεργοὶ τῆς Εκκλησίας εἰχον ἐξεσταν νὰ λύνων ἀυτὸς ἀπὸ τῆς παιδαπτωσεως, καὶ ἀποσαστας ἀμάρτιμη, καὶ νὰ τὰς δέχωνται εἰς τὴν Εκκλησίαν, πάρεξ μόνου νὰ τὰς παιδακινῶσιν εἰς μετάνοιαν, τὴν δὲ συγχώρησιν τὰς τοιάτις ἀμαρτύματος νὰ τὴν ἀφίνωσι μόνον εἰς τὸν Θεόν, ὅσις δύναται νὰ συγχωρῇ ἀμαρτύματα. „Θεοὶ γὰρ ἐξεσταν μόνον, ὃχι ιερέως ἐξηγετῆσθαι, ἐλεγον, τὴν ἄφεσιν τῶν ὑμαρτυρότων ἀμαρτίαν, μη πρὸς θάνατον καλθσιν αἱ θεῖαι Γεραφαι, ὡς λέγει ὁ Σωκράτης (α), ὁ Σωζόμενος (β), ὁ Αὐτοφροῖος (γ), καὶ ὁ Οὐνέφριος ἐν ταῖς πρὸς τὸν Πλάτιναν ὑποτιμειωσεσι περὶ τε τῆς Κορηνῆλιος, καὶ ἄλλων. Αὐτάγνωδι προσέτι περὶ τέτων τὸν Επιφάνιον (δ), τὸν Θεοδώρητον (ε), τὸν Αὐρηνόπελον Κωνζαντίνον (ζ), τὸν Αὐγυστῖνον (η), καὶ τὸν Φιλάσσριον (θ).

§. 6. Γενόμενος λοιπὸν ὁ Ναυατιανὸς Ρώμης Ψευδοεπίσκοπος, ἐνθὺς ἐπεμψεν εἰς τὰς ἀπανταχάς Εκκλησίας Επισολάς, προδύμως καὶ μετὰ σωδῆς γεδετῶν τὰς Επισκόπας ἀυτῶν, νὰ μὴν δέχωνται εἰς τὰ μυτήρια ὅστες ἐδυτίσισαν εἰς τὰ εἰδῶλα, ὁ δὲ γυνήσιος Επίσκοπος Ρώμης Κορηνῆλιος ἐγραψε τὰ ἐνάντια, νὰ εἶναι δηλαδὴ ἐλπὶς σωτηρίας, καὶ συγχώρησεως εἰς ἐκείνας ὅπερ μετὰ τὸ βάπτισμα ἐπαράπεσαν, ὅτεν εἰς τὰς Εκκλησίας ἥγερθν σύγχυσις, καὶ ταραχὴ μεγάλη, διὰ τὸ ὅποιον οἱ Θεῖοι διάσκαλοι, καὶ τῶν Εκκλησιῶν επίτροποι ἐδειξαν ἐκ ὀλίγην φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν διὰ νὰ πάντωσι τὰς ταραχὰς καὶ νὰ ἡσυχάσωσι τὰς Εκκλησίας, ἀλλ᾽ ὁ Ναυατιανὸς ὡς ὃδεν ἐλογίζετο τὰς σωτηριώδεις ἀυτῶν παρανέστεις καὶ νεθεσίας, ὡς τέλος πάντων συναθροισθειῶν συνόδων εἰς τὴν Αὐτοφροῖν, καὶ Γαλιάνην, καὶ κατακριθεὶς παρὰ ἀυτῶν ὁ Ναυατιανὸς, ἐκκατάσθη ἀλλότριος, καὶ ἀπόβλητος τῆς Εκκλησίας τῆς Χριστῆς.

§. 7. Εἰς Αὐτοφροῖν λοιπὸν παύσας ὁ διωγμὸς, συγεκροτήθη Σύνοδος παρὰ Κυπριανᾶ Επισκόπῳ Καρχηδόνος, εἰς τὴν ὅποιαν, ἀναγινώσκομεν πῶς ἐσυνάχθησαν Επίσκοποι ὄγδοοι κουταὶ καὶ τεσσαρες, τὰς ὅποιας, σώσεις, καὶ ὑγιεῖς ἡ πίσις ἀυτῶν, καὶ ἡ τῆς Θεοῦ χάρις διετήρηται. Ἡταν δὲ παρόντες εἰς ἀυτὴν τὴν σύνοδον, καὶ ἀπὸ τὰς ἐναυτίες, ὁ, τε Φυλακίσιμος, καὶ οἱ πρεσβευταὶ τῆς Ναυατιανῆς. Εδογμάτισεν ἀυτῇ ἡ Σύνοδος, τὸ πῶς πρέπει νὰ γίνῃ ἐκκήρυκτος ἐυλόγως ἀπὸ τὴν Καθολικὴν Εκκλησίαν, ὁ ἀρχιγάϊς τῆς αἰρέσεως, καὶ πάντες ἐσυμφώνησαν μὲν ἀυτὸν· ἀνάγνωδι τὴν πρὸς Αὐτωνιανὸν Επισολῆν τῆς ἀυτῆς Κυπριανᾶ (ι), εἰς τὴν ὅποιαν κατὰ πλάτος φανερώνει τὰ εἰς ἐκείνην τὴν Σύνοδον πραχθέντα, καὶ τὸ ἐκφραντέν ὑπὸ τῆς Σύνοδος θέσπισμα, εἰς τινὰς ἀντιγράφες κατὰ τὸν Βαλσανῶνα (εἰς).

(α) Εκκλησ. Γρορ. βιβλ. δ. κεφ. κή. (β) Εκκλησ. Γρορ. βιβλ. ἀ. κεφ. δ'. (γ) Βιβλ. ἀ. κεφ. θ. περὶ μετανοίας. (δ) Αἰρεσ. νθ. (ε) Αἴρεσ. μακομα. λόγοι Ι. (ζ) Αἴρεσ. ιδ. (η) Περὶ αἰρέσ. κεφ. λή. (θ) Αἴρεσ. πά. (ι) Επισ. ηβ. σελ. εμζ. ἐκδόσ. Εντ. αρχη.

(εἰς τὴν Ερμηνείαν τῆς κανόνος τῆς ἀυτῆς Συνόδου) ῥητῶς ἐνεργούονται περιγεγραμμέναι αἱ γνῶμαι τῶν ὄγδοηκοντα τεσσάρων Επισκόπων, ὅπερ εσυμφώνησαν, καὶ διμογγώμησαν μὲ τὸν Αὐγούστου Κυπριανόν. (α)

§. 8. Εἰς ἀυτὴν τὴν Σύναδον ἔρωτίζαντος τῆς Γοβιανῆς Επισκόπου ἀν πρέπει νὰ βαπτίζωνται οἱ ἐξ αἰρέσεως ἐπιτρέφοντες, οἱ Πατέρες τῆτο μόνον ἐν εἰδει κανόνος Φύφισμα ἐξέθεντο, ὅτι ὅσοι ἔβαπτιδησαν ἀπὸ αἰρέσεως, ἢ σχισματικάς, ὅταν ἐπιτρέφεσθαι εἰς τὴν Καθολικὴν Εκκλησίαν νὰ ἀναβαπτίζωνται πάλιν, ἐνοβάντες σχισματικάς τὰς περὶ Νοεύτον· ἀυτῷ τῇ βαπτίσματος καὶ ὁ μέγις Βαπτίλειος μνήμην ποιεῖται εἰς τὸν πρῶτον αυτῷ κανόνα (β), ἐπαγων ἀντὸν, ἀλλὰ ἐπειδὴ καὶ γίνεται κατ’ οἰκονομίαν, νὰ μὴν ἔχῃ κῦρος. Αλλὰ καὶ ἡ Β'. Οἰκουμενικὴ Σύνοδος τῇ ἐναυτίᾳ τέτε διατάττει (γ), Ανάγγειον καὶ τὸν β'. κανόνα τῆς ἐν Τρεβλαζού Συνόδου, καὶ δέλει μάθης, ὅτι τὰ φυφίσματα τὰς παρόντος, δὲν ἐδέχθησαν ἀπὸ ὅλως τὰς Πατέρας.

§. 9. Συμφώνως μὲ ἀυτὴν τὴν Σύνοδον, καὶ ἡ ἐν Ρώμῃ συγκροτηθεῖσα εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐδογμάτιζεν, εἰς τὴν ὅποιαν ἥσαν Επίσκοποι μὲν ἐξήκοντα, Πρεσβύτεροι δὲ καὶ διάκονοι περιστότεροι. Τὸν μὲν Νοεύτον, καὶ τὰς συγκαλεθεὶς τὰς, καὶ ἐκείνας ὅπερ εσυμφωνήσαν μὲ τὴν μισθοδελφού, καὶ ἀπανθρωπωτάτην γνώμην τὰς ἀνθρόδος, ἐδιώρισε νὰ νομίζωνται ἐξ τῆς Εκκλησίας, τὰς δὲ ἀδελφὰς ὅπερ επαράπιπταν εἰς αὐτὸν τὸ συμβεβηκός νὰ ιατρέυονται, καὶ νὰ θεραπεύονται μὲ τὰ φάρμακα τῆς μετανοίας (δ), ὅρα τὸν Ευτέβιον (ε), ὃςις ἀναφέρει ισορίαν ἀπὸ τὴν Επισολὴν Διονυσίου Αλεξανδρείας Επισκόπου, λέγων κατὰ λέξιν τοιάυτα. „Σε-“ φατίων τις ἦν παρὸντι πιστὸς γέρων, ἀμέμπτως μὲν τὸν πολὺν δια-“ βιώσας χρόνον, ἐν δὲ τῷ πειρασμῷ πεσών· ὧτος πολλάκις ἐδεῖτο, καὶ “εὖδεις προστέιχεν, καὶ γάρ εἰτεδύκει· ἐν νόσῳ δὲ γενέμενος, τριῶν ἐξῆς “ἡμερῶν ἄφωνος, καὶ αναιδῆτος διετέλεσε. Βραχὺ δὲ ἀνασφύλας τῇ τε-“ τάρτῃ, προσεκαλέστατο τὸν Θυγατριδεύν· καὶ μέχρι τίνος φυσὶν, ὡς τέκ-“ νον με κατέχετε; δέομαι σπεύσατε, καὶ με Σάλλον ἀπολύσατε· τῶν “Πρεσβυτέρων μοι τινὰ κάλεσον· καὶ τῶντα εἰπὼν, ἦν ἄφωνος· ἐδρα-“ μεν ὁ παῖς ἐπὶ τὸν Πρεσβύτερον· νῦν δὲ ἦν, κάκενος ἥδενει· ἀφι-“ κέδωται μὲν ὧν ἡδυνῆδη· ἐντολῆς δὲ ὑπὲρ ἐμβολέντος, τὰς ἀπαλ-“ λαζολομένες τῇ βίᾳ, εἰ δέοιντο, καὶ μάλιστα εἰ καὶ πρότερον ικετεύοντας “τύχοιεν, ἀφίεσθαι, ἵν εὐέλπιδες ἀπαλλάσσωνται· βραχὺ τῆς Ευχαρι-“ σείας ἐπέδωκε τῷ παιδαρίῳ, ἀποβρέξαι κελεύσας· καὶ τῷ πρεσβύτῃ

,, κα-

Σύνοδος ἐν
Ρώμῃ.Σεραπίωνος
Ισορία.

(α) Οὐχὶ μίαν σύνοδον ὁ Κυπριανὸς συνεκρότησε περὶ ἀυτῆς τῆς ὑποθέσεως ἀλλαγῆς· μίαν μὲν τῷ συνβ. ἡ συνδ. καὶ ἐτέραν τῷ συγγ. ἡ τῷ συνε. (β) Επις. Κανον. Α'. πρὸς Αὐτοφύλοχον. Ιανόν. Α'. (γ) Κατόν. 8. (δ) Δύο ἡ ἐν Ρώμῃ συγκροτηθεῖσα σύνοδοι περὶ τῆς ἀυτῆς ζητήματος μία τῷ συνβ. ἡ συνδ. καὶ ἡ ἀλληλή τῷ συνβ. ἡ συν. (ε) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. 5. πεφ. μδ.

„ κατὰ τὴν σόματος ἐπισάρξαι. Ἐπανῆκεν ὁ παῖς φέρων· ἐγγύς τε γε-
„ νομένα πρὶν εἰσελθεῖν, ἀνενέγκας πάλιν ὁ Σεραπίων, ἥκει, ἔφη, τέκ-
„ νον· καὶ ὁ μὲν Πρεσβύτερος ἐλθεῖν ἐκ θύμης· σὺ δὲ ποίησον τα-
„ χέως τὸ προσαχθὲν, καὶ ἀπάλλαλέμε. ἀπέβρεξεν ὁ παῖς, καὶ ἀμφὶ τε ἐ-
„ νέχεες τῷ σόματι· καὶ μικρὸν ἐκεῖνος καταβροχθίσας, ἐνθέως ἀπέδωκε
„ τὸ Πνεῦμα· ἀρ̄ ὡς εὐαργύως διετηρήθη, καὶ παρέμεινεν ἕως λυτῆς· καὶ
„ τῆς ἀμαρτίας ἐξαλειφθήσις, ἐπὶ πολλοῖς οἷς ἐπράξει καλοῖς ὁμολογη-
„ σάνται δυνηθῆ; “

Ναυατιανὸς
δέχεται τὸ
μαρτύριον.

Ναυατια-
νος.

Τινες κατ'
ἀντῶν
ἔγκαρφαν.

§. ΙΟ. Εὐκκέντητος λοιπὸν τῆς Εὐκλησίας γενόμενος ὁ Ναυατιανὸς,
καὶ ἀπιλλοτριώμενος ἀπὸ ἀυτῆς, ζήσας μέχρι Οὐαλερίου Βασιλέως τῇ ἐ-
γέραντος διωγμῷ κατὰ τῶν Χριστιανῶν, εμαρτύρησεν ἀκοινώνητος ὡς ἔτι
τῆς Εὐκλησίας, ὡς ὁ Εὐσέβιος μαρτυρεῖ (α). Τότες ὁ Ναυατιανὸς, κα-
τὰ τὸν Κυπριανὸν, ἦν φιλόστοφος, καὶ μάλιστα σωτῆρας, καὶ ἐνφράσ-
σατος.

§. ΙΙ. Α' πὸ δὲ αὐτὸν τὸν Ναυατιανὸν, ἐκλήθησαν οἱ Ναυατιανοὶ, καθα-
ροὶ ἐπανομασθέντες, ἐπειδὴ δὲν ἐσυγχοινωνᾶσαν μὲτα τὰς παραπεσόντας·
ἴδιαιρεσίς ἀντῶν πολὺ ἐξαπλώθη καὶ μὲ δόλον ὅπερ κατεπατήθη πάλιν ἡ-
γέρθη· πρῶτον μὲν εἰς τὴν Ρώμην ἀπὸ ἐκεῖ ὅπερ ἀρχισεν, ὑζερον δὲ εἰς
πάταν τὴν Γαλατίαν, καὶ Γαλατίαν, καὶ εἰς Κωνσταντινόπολιν, ὅπερ ἐβάζαν
πολὺν καιρὸν διότι εἰς ἀυτὴν οἱ Ναυατιανοὶ πάντοτε ὑπὸ Επίσκοπου τῆς
ἀντῶν αἰρέσεως διετέλευν. Κατὰ τῶν Ναυατιανῶν ἔγραψαν Κορνύλιος ὁ
Ρώμης Επίσκοπος, Κυπριανὸς ὁ τῆς Καρχηδόνος, Διογύσιος ὁ Αλε-
ξανδρείας, Πακιανὸς ὁ τῆς ἐν Γεωτανίᾳ Βαρκινῶν Επίσκοπος, καὶ ἄλ-
λοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ.

Περὶ Γάλλων, Αἰμιλιανῶν, Οὐαλερίων, καὶ Γαλιήνων τῶν Αὐτο-
κρατόρων, καὶ τῶν γενομένων ἐν τοῖς Χρόνοις ἀντῶν ἐν τῇ
Εὐκλησίᾳ.

§. Ι.

Μετὰ τὸν Δέκιον, ἀνηγορέουσῃ ὁ Γάλλος ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ συβ'. τὸν δ-
ποίον τινὲς συγγραφεῖς Σολωσιανὸν καλεσθήσονται, ὡς διώνυμον, ἄλλο
δὲ λέγεται τὸν οὐαὶ αὐτὸν Βαλωσιανὸν, ὃς ἐξεστίαζε μὲτα τὸν πατέρα το-
Eξ8-

Γάλλος Αὐ-
τοκράτωρ.
ἀπ' Χ. Γ.
252.

(α) Εὐκλησ. Γέορ. βιβλ. 8. κεφ. κή.

Εἴτε σιδάς λοιπὸν ὁ Γάλλος, φιλιώνεται μὲ τὰς βαρβάρας, συμφωνήσας
νὰ λαμβάνωτιν οἱ Βάρβαροι ἔνα δόσιμον κατ’ ἔτος ἀπὸ τὰς Ρωμαίας, καὶ
νὰ μὴν κρεσένωστι τὰ ὑπάρχοντα τῶν Ρωμαίων· τέτοιο δὲ ὅδεις τῶν πρὸ^τ
ἀντεῖ ἐπόιησεν· ἐπὶ τὰς ἡμέρας ἀντεῖ, καὶ Σκύδαι εἰσῆλθον εἰς τὴν Ἰταλίαν,
ὅπερι κατέδραμον εἰς Μακεδονίαν, Θεσσαλίαν, καὶ τὴν Εὐρώπην. Εἰς τὸν ἀν-
τέντην καιρὸν, καὶ λοιπὸς ὥκολθεντεν, εἰς τὴν Αραβίαν, κρειτεν εἰς πᾶσαν
πόλιν, καὶ χώραν, ἐπιπολάζεσσα ἐρήμωσεν Εώσαν, καὶ Εστεργίαν, καὶ πολ-
λὰς πόλεις ἐνκάριωσε τῶν οἰκητόρων, ἐπειδὴ ἐκράτησε διὰ χρόνας δεκα-
πέντε.

§. 2. Εὕγινε δὲ ὁ Γάλλος βαρὺς πρὸς τὰς Χριστιανὰς, καὶ τὸν διωγ-
μὸν ὅπερ ἐκίνησεν ὁ Δέκιος, χωρὶς τινὰ ἐλάλησιν, ἀντὸς πάλιν τὸν ἐξη-
κολόθησε, καθὼς λέγει Διονύσιος Αἰλεξανδρείας, γράφων πρὸς Ερμά-
κιναν τῶντα, ὡς ἀναγινώσκεται παρὰ τῷ Εὐσεβίῳ (α). „Αὖτος γέδε
„Γάλλος ἔγγω τὸ Δεκία, ὃδε προεσκόπησε τίποτ’ ἐκείνον ἐσφύλευ· ἀλ-
„λὰ πρὸς τὸν ἀντὸν πρὸ τῶν ὄφδαλμῶν ἀντεῖ γενόμενον ἐπταΐσε λί-
„νον· ὃς εὖ φερομένης ἀντῷ τῆς βασιλείας, καὶ κατὰ νῦν χωρέντων τῶν
„πραγμάτων· τὰς ἴερὰς ἀνδρας τὰς περὶ τῆς εἰρήνης ἀντεῖ, καὶ περὶ τῆς
„ὑγείας πρεσβέυοντας πρὸς τὸν Θεὸν, ἀλασεν· ἐκεῖνοις ἐδίω-
„ξε καὶ τὰς ὑπὲρ ἀευτὸν προσευχάς. “ Επὶ τέτε τῇ διωγμῷ, μαρτυρι-
κῶς εφάνω πρὸς τοὺς ἄλλους τὸν βίον μετύλαξαν Κορυνλίος τε, καὶ ὁ τε-
τε διάδοχος Λέκιος οἱ Ρώμης Επίσκοποι. Περὶ Κορυνλίου, καὶ τὸν ἀντεῖ
Επιστολῶν ἀνάγνωσθι τὸν Γερώνυμον (β), κατὰ τέτον τὸν χρόνον, ὑπὲρ
Χριστιανῶν Αἰπολογίαν ἀξιόλογον εξέδωκεν ὁ Κυπριανὸς πρὸς Δημιτρια-
νὸν τὸν Αἰνδύπατον τῆς Αφρικῆς, διὰ μέσου τῆς ὁποίας παρομοίως μὲ
τὸν Τερτυλίανὸν, καὶ ἄλλας τὰς συκοφαντίας τῶν ἐθνικῶν ἀνδρείως διέ-
λυσε.

§. 3. Οὐ δὲ Γάλλος θανατωθεὶς ὅμοις μὲ τὸν οὐρόν τε, ἀπὸ τὰς σφα-
τιώτας, ὅτε δύο χρόνους βασιλεύσας, κατὰ τὸν Εὐσέβιον (γ), ἢ κατ’
ἄλλας δύο χρόνους, καὶ μῆνας ὅκτω, διαδέχεται ἀντὸν ὁ Αἰμιλιανὸς ὅπερ ἡ-
τον ἀπὸ τὴν Λιβύαν, καὶ ἀρχῶν τῶν ἐν Μυσίᾳ σρατευμάτων, ὃςις γενο-
μενος βασιλεὺς ἀπὸ τὰς σρατιώτας, ἔγραψεν εἰς τὴν Σύγκλητον ὑπο-
χόμενος πολλὰ, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασε νὰ πληρώσῃ ὅτε ἔνα ἀπὸ τὰ
υποσχεθέντα· διότι ἐγειρόμενος ὁ Οὐαλεριανὸς, καὶ οἱ συσρατευόμενοι ἀν-
τῷ, ὡς ἄδοξον καὶ χαμερπῆ νόμιζοντες τὸν Αἰμιλιανὸν, τὸν δὲ Οὐαλερια-
νὸν οἰκειότερον διὰ τὴν βασιλείαν, ὡς κυβερνήσει τὰς ὑποδέσεις βασιλι-
κῶτερον, ἐθανάτωσαν τὸν Αἰμιλιανὸν, καὶ ἐπαράδωσαν χωρὶς μάχην τὸν
Ηγεμονίαν τῷ Οὐαλεριανῷ.

Γάλλος ἀ-
κολεθεῖ τὸν
διωγμὸν κα-
τὰ τὸν
Χριστιανῶν.

Αἰμιλιανὸς
Αὐτοκρά-
τωρ ἀπὸ
X. Γ. 254.

(α) Εὐκληπ. Γ' ισορ. βιβλ. β'. κεφ. α.

(β) Εὐ τῷ καταλ. κεφ. γε'.

(γ) Εὐ-

κληπ. Γ' ισορ. βιβλ. γ. κεφ. 1.

Οὐαλερια-
νὸς ἡ Γα-
ληνὸς Αὐ-
τοκράτορες.
ἀπὸ Χ. Γ.

254.

Διωγμός
κατὰ τῶν
Χριστιανῶν
παρὰ Οὐα-
λερίου.
Μάρτυρες
εἰς τέτον
τὸν διωγ-
μόν.

Τιμωρίαι τῆς
Οὐαλερια-
νᾶ.

§. 4. Δέχεται λοιπὸν τὴν ἀρχὴν τῶν Ρωμαίων ὁ Οὐαλεριανὸς ὅμε-
μέτον ὑιόν τε τοῦ Γαληνὸν, ἐν ᾧ τεὶς ἀπὸ Χριστᾶ συνδ. ἀνάγνωσι περὶ τότων
τῶν Αὐτοκρατόρων τὸν Ζώσιμον, καὶ τὰς ὑπερινάς, ἐκ δὲ τῶν Λατίνων τὸν
Οὐικτῷρα, τὸν Εὔτορόπιον, καὶ τὸν Καστωνιανὸν (α).

§. 5. Οὗτος ὁ Οὐαλεριανὸς εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἡγεμονίας τὰ ἥτον ἄ-
μερος, καὶ φιλοφρονητικὸς πρὸς τὴν ἀνθρώπις τῷ Θεῷ, διότι ὀδεῖς τῶν πρὸ-
Ἀντεῖ τότου ἄμερος καὶ δεξιὸς πρὸς ἀντές ἐφάνη, καὶ τε οἱ ῥῆψέντες Χριστιανοὶ
ὅπερ φανερὰ ἔγιναν, ἥσταν ὡς ἀντές ὅπερ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας τοῦ
φιλικότατο, καὶ φανερὰ τὰς ἀποδέχετο, καὶ τές ἡγάπαι,
καὶ πᾶς ὁ ἀντές οἶκος, ὡς Εὐκλητία ἦν πλήρης Χριστιανῶν. Αὖλος ὁ μι-
σόκαλος διάβολος ὅπερ πάντοτε φονεῖ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων ἡγι-
ρε μάγον τινὰ Αἰγύπτιον, ὃς εἰς ἔστυρε τὸν Αὐτοκράτορα εἰς τὰς διαβολι-
κάς τε πλάνας. Οὗτος βλέπων πῶς αἱ μαγεῖαι τὰ δὲν ἐνεργεῖσαν εἰς τὸν
Χριστιανὸν, τόσον ἐπάσχησε πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα, ὅπερ τὸν ἥφερε γι-
αποφασίῃ διὰ νὰ ἔξαλειψῃ τὸ ὄνομα τῶν Χριστιανῶν. Καὶ περὶ πλέον
διὰ τὰ προδίδωται μὲ περιστοτέραν βίαιον οἱ πιστοί, ἐδιώσισεν ὅτι, ὃς εἰς προ-
δώση Χριστιανὸν, νὰ λαμβάνῃ τὰ ἡμίτου τῶν ὑπαρχόντων τε Χριστιανῶν
καὶ μὲ ἀντὸν τὸν ἀγεβῆ τεόπον ἐθυσίατε πολλὸς ἀπταίεις Χριστιανὸς, με-
ταξὺ τῶν ὅποιων ἦν καὶ Στέφανος Πάπας Ρώμης, καὶ Σήξτος Πάπας, Κυπ-
ριανὸς Επίσκοπος Καιροῦ, Λάβιος Μοντάνος, Ιερίλιανὸς, Βικτωρίος,
Θεογένης, Φροτέδιος καὶ ἄλλοι πολλοί Επίσκοποι, προσέτει καὶ ὁ Αγιός
Λαυρέντιος, τὸν ὅποιον ζῶντα ἔφεται ἐπάνω εἰς μίαν σκάραν, καὶ ἄλλοι
λοι πολλοί, ἀντὸς ὁ διωγμὸς ἔννατος ἐπεκλήθη. Αὐτὸς ὁ μάγος ἐπη-
ρακίνει καὶ ἔλεγε πῶς οἱ καθαροὶ καὶ ὅστις ἄνδρες νὰ φανεύωνται καὶ νὰ διό-
κωνται ὡς ἔχθροι καὶ ἐμποδιζαὶ τῶν παυμιάρων καὶ βελευκτῶν ἐπωδῶν, διότι
καὶ ἦτον καὶ εἴναι ίκανοὶ οἱ Χριστιανοὶ παρόντες, καὶ ὅρώμενοι, καὶ μόνον λαλήν-
τες νὰ διαγκεδάσωσι τὰς ἐπιβλάστικας τῶν ἀλιτηρίων δαιμόνων. καὶ συκεβαλεύων,
καὶ διδάσκων ἀντὸς ὁ μάγος νὰ πράπτωσιν ἐօστας ακαθάρτες, καὶ μαγέντα
ἔξαγγίσεις, καὶ ιεροργίας ἀκανονίσεις, καὶ νὰ σφάξωσιν ἄδλια παιδία, καὶ τέκ-
να ἄδλινα πατέρων νὰ θυσιάζωσι, καὶ στολάγχηα νεογέννητα νὰ διασ-
ταρρίψωσι, καὶ νὰ διακόπτωσι τὰ τῷ Θεῷ, καὶ νὰ μηχανεύωνται πλάσματα
ώς εἰς ἀπὸ ἀντές νὰ πλετάνωσι, καθὼς ὁ τῆς Αλεξανδρείας Διονύσιος μάρτυς
ἀντόπτης γενούμενος, γράφει εἰς τὴν πρὸς Ερμάνωνα Επιστολὴν παρὰ τῷ
Εὐτεβίῳ (β).

§. 6. Αὐτὴν ὅμως τὴν ἀπανθρωπίαν καὶ σκληρότητα τῷ Οὐαλεριανῷ εἰς
οὐλίγου καιρὸν ὁ Θεὸς τὴν ἐτιμώσιτε, παραδίδεις αὐτὸν εἰς χεῖρας Σαπώνων
βασιλέως τῶν Περσῶν, ἀφ' ἐβασιλεύετε μὲ τὸν ὑιόν τε Χρόνων ἐπτά.
Απὸ τὸν ὅποιον βασιλέα τῶν Περσῶν ταλαιπωρίθεις μὲ τὸν ζυγὸν της

88-

(α) Εἰς τές βίας ἀντῶν τῶν Αὐτοκρατόρων. (β) Εὐκλητ. Γερ. βιβλ. ζ. καθ. ἀ.

διδειας, και κατασαθεις αντι βασιλευς, αιχμαλωτος εν οτι της αυτης ιδικιας ορ. διότι ο Σαπωρης οταν ηδελε γα αγαθη εις τον ιππουν, δεν εμεταχειριζετο αλλο υποπόδιου, πάρεξ του Ουαλεριανου, δις εκλινε τον αυχενα, και ο Σαπωρης πατων ανωθεν αυτη, ανέβανεν εις τον ιππουν, τελος πάντων θανατωθεις ελεεινως τον βίον κατέσφεψε.

§. 7. Φοβηθεις δε και τρομάξας ο Γαλινης από το παραδειγμα των πατρων των, δις εκ προαιρεσεως φιλοτιμος μη, και θέλων να φιλοδωρη πάντας, οποιος εξητεσεν ελαμβανεν από αυτον, αγκυλα και θον προτερον εχθρος των Χριστιανων, καθως και ο πατηρ των μετα την αιχμαλωσιαν ομως της πατρων των έκυβερνα ειρηνικωτερα το βασιλειον, και ευδυν με δρισμας ελυτε τον κατα Χριστιανων διωγμον, προσαξας εγγραφως προς της προσωπων, και πράττωσιν ελευθερως τας συνιδειας αυτων. αυτη η διάταξις αρχεται ετως. „Αυτοκρατωρ Καισαρ Πεπλιος Δικινιος Γαλινης, αναγνωστι τον Ευσέβιον (α).

§. 8. Εις της χρονιας αυτων των Αυτοκρατορων Επισκοποι των επισημοτερων Εκκλησιων εχρηματισαν, της μεν εν Ρώμη, υπερον από τον Κορυλιον δπε εις την ποιμαντικην αυτης λειτουργιαν τρεις χρονιας διαπρέψας ετελεύτησε, απήχθη εις τον Θρόνον ο Λάκιος, δις επε δικτω μηνας εις την Επισκοπην της Ρώμης πενιας απέδανεν εις το μαρτυριον, και Στέφανος διεδέχατο την Επισκοπην. Και τέτα δε μετα δύο χρονιας κοιμηθεντος εν Κυριω, λαμβάνει τον Θρόνον ο Σιγετος, δις μετα χρονιας ένδεκα ετελέυτησε και τον διεδέχθη ο Διονύσιος. Της δε εν Αυτοιοχεια Εκκλησίας, Φαριον τον Επισκοπου διεδέχατο Διμήτριος, και μετ αυτον Παῦλος ο Σαμωτευς ανέβη εις τον Θρόνον. Της δε Γεροσολύμων Εκκλησίας μετα την τελευτην τη Μαραθάνη, προεχειριση Επισκοπος ο Υμέγιος, δις χρονιας και τον Θρόνον διεύδινεν. Εις αυτας της χρονιας πρώτος από της οστιας ανδρας αρχισε γα κατοικη την ορημον, Παῦλος ο επικληθεις Ερημίτης.

Κατέπαυσις της διωγμος επι της Βασιλειας τη Γαλινης.

Επισκοπος Ρώμης.

Αυτοχεια.
Γεροσολύμων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Αιμφισβήτησα εγερθεισα εν τη Εκκλησιᾳ, ει χρη της εξ αιρετικων προσερχομενας τη Εκκλησιᾳ, αναβαπτιζεσαι.

§. 1.

Η γεμονεύοντος τη Ουαλεριανη πολοι από της βαπτισθεντας υπο Ναυατιανων, αφέντες αυτης ανέδραμον εις την Καθολικην Εκκλησιαν,
KK 3 δια

(α) Εκκλησ. Γ' ορ. Βιβλ. 8. κεφ. 17.

διὰ τὰς ὁποίας καὶ ἔγινεν ὅχι ὀλίγη φιλονεκία, ἀν πρέπει δηλαδὴ, δ-
τοι βάπτιστῶσιν ἀπὸ αἱρετικῆς, καὶ προσέλθωσιν ὑπερον εἰς τὴν Καθολικὴν
Εκκλησίαν νὰ ἀναβαπτίζωνται.

Σύνοδος
Γνονίς.

§. 2. Οἱ Ἀ' σιατικοὶ λοιπὸν Ε' πίσκοποι ὅπερ ἥλθον εἰς τὸ Γκόνιον, ἀ-
πὸ Καππαδοκίαν, Κιλικίαν, Γαλατίαν, καὶ ἀπὸ ἄλλας Ε' παρχαῖς ἐλ-
γον, καθὼς πρέπει νὰ ἀποφρίπτωνται πάντα τὰ ὅπο αἱρετικῶν γενομέ-
να, ὅτῳ καὶ τὸ βάπτισμα νὰ ἀποδοκιμάζεται, καὶ ἐπομένως ἐδέστωσαν, ὅτι
πρέπει τὰς ὅπο αἱρετικῶν βάπτιστας, πάλιν νὰ ἀναβαπτίζωνται. το-
τέσι, ἐκεῖνοι ὅπερ προσέρχονται ἀπὸ αἱρέσεως, καὶ εἶναι προκαταχυμένοι γὰρ
ἀπολύωνται πρὸς τοτοῖς, καὶ νὰ ἀποκαθαίρωνται τὸν δῦπον τῆς παλαιᾶς,
καὶ ἀκαδάρτες ζύμης, ὡς γίνεται φυνέρον ἀπὸ τὴν Ε' πισολήν τῆς Α' λεξα-
δρείας Διονύσιος εἰς τὸν Ρώμην Ε' πίσκοπον τὸν διάδοχον Στεφάνον, τὸν Σῆ-
τον, παρὰ τῷ Εὐστέβῳ (α). Διότι ὅτῳ ἐσυλλογίζοντο ἀυτοὶ, ἀν καὶ
οἱ σχισματικοὶ δὲν σφάλωσι περὶ τὰ δόγματα, ὅμως ἐπειδὴ κεφαλὴ τῆς
Εκκλησίας εἶναι ὁ Χριστὸς κατὰ τὸν Θεῖον Α' πόσολον, ἀπὸ τὸν ὅποιον
ὅλα τὰ μέλη ζωοποιεῖνται, καὶ τὴν πνευματικὴν ἀυξηστιν δέχονται ἀυτοὶ
δὲ χωριζόμενοι ἀπὸ τὴν ἀρμονίαν τῶν μελῶν τὴν σώματος δὲν ἔχουσι πλέον
εἰς τὸ λόγον τὰς παραμένοντας τὴν χάριν τῆς Αγίας Πνεύματος, καὶ πῶς ἐ-
δύνοντο γὰρ τὴν μεταδώσωσιν ἄλλοις; Τέτο τὸ ἴδιον δόγμα ἐδεστώσιν καὶ
ἀπὸ ἄλλας συνόδες τῆς Α' σιας, ὡς ὁ ἀυτὸς Διονύσιος λέγει εἰς τὴν ἀν-
τὴν Ε' πισολήν (β).

§. 3. Α' λλὰ καὶ εἰς Α' φρικὴν τόσον τῷ Κυπριανῷ, ὃσου καὶ ἄλλοις Ε'-
πισκόποις τοτὲ ἀυτὸν ἐφάνη ἔύλογον, τὸ ὅποιον καὶ τώρε, καὶ πρότερον ἀ-
ποφασίδη ἀπὸ Α' γριτωνον ὅπερ εἴχε τὴν Ε' τισκοτὴν τῆς Καρχηδόνος
πρὸ τῆς Κυπριανῆς (γ), διότι τινὲς Ε' πίσκοποι ἐρωτῶντες τὴν ἐν Καρ-
χηδόνι γενομένην Σύνοδον δὶ ἀυτὸν τὸ ζήτημα, ἀπεκρίθη ὁ Κυπριανὸς
συμφώνως τῆς Συνόδου. „Τὸ ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς Α' γριτωνίας ἐπικρατῆ-
“ σαν ἔθος διάφυλαττεδαι δεῖ, καὶ μηδένα δύναθαι ἔξω τῆς Εκκλησίας
„βαστίζεσθαι, ἐν γὰρ διετάχθη βάπτισμα ἔνδον τῆς Εκκλησίας, καθὼς
„ὁ ἀυτὸς Κυπριανὸς λέγει (δ).“

§. 4. Ε' ἀν δέτις βαπτιστεῖς πρότερον εἰς τὴν Ε' εκκλησίαν, καὶ συγ-
κοινώντες ὑπερον μὲ τὰς αἱρετικές, καὶ πάλιν ἀναχωρήσας ἀπὸ ἀντὸς, πά-
λιν προσέλθῃ εἰς τὴν Ε' εκκλησίαν, ὁ τοιότος ἀν καὶ ὅπο τῶν αἱρετικῶν
ἐβα-

(α) Ε' εκκλησ. Γ' σορ. βιβλ. ξ. κεφ. 5'.

(β) Α' στην ἡ Σύνοδος συνηθεότητη τῷ συν'. ή συν. ἔτει τῷ ἀντῷ ἔτει συνηθεότη-
θησαν, πολλαὶ ἀλλαὶ σύνοδοι διὰ τὴν ἀντὴν ὅποδεσιν, μάλιστα η Συνάδων λεγεμένη Σύ-
νοδος, ητις ἐδέσπισε, καὶ ἐκύρωσε τὰ τῆς ἐν Γκόνιῳ Συνόδου.(γ) Ο' Α' γριππίνος συνεκρότησε Σύνοδον πάντων τῶν τῆς Α' φρικῆς Ε' πισκόπων εἰς
Καρχηδόνα, τῷ σιζ. ητις ἐδέσπισε γὰρ ἀναβαπτίζωνται οἱ ἐξ αἱρέσεως προσεκρό-
μενοι.

(δ) Ε' πισ. ο. πρὸς Γ' ανατάξιον, καὶ λοιπὲς Ε' πισκόπους τῆς Νεμιδίας.

έβαστοιν, δὲν πρέπει νὰ ἀναβαστίζεται. ὅσοι δὲ δὲν ἔυχαριστον εἰς αὐτὸν τὴν γυνάμην, τὸ πρὸ τῆς Αγριωτίνες ἐπικρατήσαν ἔνος προφύλλουτο. Τέτο τὸ ἕδιον ἐποφύλλην καὶ εἰς ἄλλας δύο Συνόδες μεγαλυτέρας; ἐν Καρχηδόνι, ὑπὸ τῆς Κυπριανῆς συναθροισθεῖσας (α), καὶ τὸ πρὸ ὀλίγα χρόνια επὶ Αγριωτίνες, καὶ ἐν τῇ πρώτῃ Συνόδῳ διορισθὲν, πάλιν ἐπαναληφθὲν ἐκεῖνη μὲν τοικύτην παρατήρησιν ὅμως, ὅτι εἰς ὅστες φρονθσι τὰ ἐνάντια νὰ μὴν προσγγίνεται σχίσμα, ἀλλ' ὁ καθ' εἰς νὰ δοξάζῃ κατὰ τὴν γυνάμην τα, διὰ τὴν πρὸς ἀλλήλες ἐνωτιν, καὶ εἰρήνην.

§. 5. Οἵμως ὁ τῆς Ρώμης Επισκόπος Στέφανος δὲν ἐφαντάζετο τὰ αὐτὰ, ἀλλὰ πῶς δὲν πρέπει νὰ καινοτομήται τίστοτες ἔξω ἀπὸ τὴν ἐπικρατήσασαν παλαιὰν παράδοσιν, ὅτε ὅσοι ἀπὸ αἱρετικὰς βαστίζονται, νὰ ἀναβαστίζωνται, ἀλλὰ μόνον δὶ αὐτὲς νὰ μεταχειρίζωνται τὴν διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν ἔυχήν, κατὰ τὸ αρχαῖον ἔνος, καὶ ὅτα νὰ δέχωνται, ὃ ἐπειδὴ διῆσχυρίζεται νὰ συζῆσῃ τὴν γυνάμην τα, ἐφάνη ἔνλογον εἰς αὐτὸν νὰ ποιήσῃ ἀκοινωνήτας ἀυτῷ, τας εἰς Α΄σίᾳ Επισκόπων ὅπερ ἀναβαστίζεται τας αἱρετικας, καὶ διδάσκεται τὰ ἐνάντια ἀπ' ὅ, τι διδάσκει ἀυτὸς, κατὰ τὸν Αλεξανδρείας Διονύσιον εἰς τὴν ῥῆσεῖσαν Επισολήν. Επειτα μαθὼν ἀυτὸς ὁ Στέφανος ἀπὸ τὴν σαλαθεῖσαν πρὸς ἀυτὸν Επισολήν Συνοδικὴν ἀπὸ τὸν Κυπριανὸν, τὴν γυνάμην τῶν Επισκόπων τῆς Αφρικῆς, ἀντέγραψεν ἀυτῷ ὅτω,, μηδὲν τι νεωτερίζειν, μηδὲν αὐτὸς ἀναβαπτίζειν τας ὑπὸ αἱρετικῶν βαπτισθέντας ἢ διάταγμα ἐξέθετο τοῦτο ἀυτὸ περιέχον. Τας ἐξ αἱρέσεων ἐπιτρέφοντας Χριστιανας, μὴ βαπτίζειν, ἀλλὰ τῇ διὰ χειρὸν ἐπιθέσεως ἔυχη, καθαιρέειν αυτας (β).

§. 6. Ήδαν δὲ ὁ Κυπριανὸς ἀυτὸν τὴν ἀπόκρισιν τῆς Σιεφάνω εἶπεν. Ο Σιεφάνος ἀλλο δὲν θέλει νὰ λέγῃ μὲ ἀυτὰ, εἰ μὴ νὰ δικαιολογηται τας αἱρετικὰς ἐναντίον τῆς Εκκλησίας. ὅτεν πολλάκις πικρῶς τὸν ἐγγύζει μηδὲποτε καταπεισθεὶς εἰς τὰς δρισμάς τα, διότι δὲν ἐγγάριζεν ἀυτὸν κριτὴν ἀψευδῆ τῶν Εκκλησιασικῶν ὑποθέσεων καὶ ἀμφισβητήσεων, ὡς οἱ νῦν Λατῖνοι διῆσχυρίζονται νὰ ἀποδείξωσιν, ἐπειδὴ ἀν τοιούτον τὸν ἐγγάριζε, βέβαιας ἦδελε πράξει ἐκεῖνο ὅπερ τὸν ἐπρόσαζεν. Αλλ' ὁ Φιρμιλιανὸς Καισαρείας Κακπαδονίας Επίσκοπος, μὲ θερμότερον ζῆλον, ἐκάλεσε τὸν Σιέφ-

ρα-

(α) Τῷ ἀυτῷ ἔτει συνήθροισθαι ἀνται αἱ δύο Σύνοδοι, τῷ συνδ. ἡ συν. παρὰ τῆς Κυπριανᾶς, μάλιστα ἐν τῇ δευτέρᾳ παρῆσαν ὁ Επίσκοποι ἐξ Λιβύας καὶ Νεριδίας. Καὶ τεττην Σύνοδον ἐν Καρχηδόνι συνήθροισεν ὁ Κυπριανὸς, περὶ τῆς ἀντίματος, ἡ παρῆσαν Επίσκοποι ὄγδοοικοντα ἑπτά.

(β) Τῷ συνδ. ἔτει συνήθροισεν ὁ Στέφανος Σύνοδον ἐν Ρώμῃ κατὰ τῶν Επισκόπων τῆς Ασίας. μάλιστα εἰς τὸ Συνοδικὸν, ἀναγράψηται ὅτω,, Σύνοδος θεία, καὶ Γερά τοπική, ἐν Ρώμῃ συναθροιθεῖσα ὑπὸ Στέφανου τῇ Γερομάρτυρος Πάπᾳ. ἀποκρηύζεσσα τὰς εἰς τὴν Α΄φρική Συνόδῳ παραλόγως ἐπικινειρηκότας ἀναβαπτίζειν τὰς εἰς πάσους αἱρέσεως προσερχομένες τῇ καθολικῇ Εκκλησίᾳ. ,

φανον σχισματικὸν, ἐπειδὴ τόσας, καὶ τοιαύτας Εκκλησίας τῆς Αὐτολής εκήρυξεν ακρινωνύτας ἀυτῷ.

§. 7. Αὐτὸ τὸ σχίσμα τῶν Εκκλησιῶν ὄλιγον καιρὸν ἐκράτησεν, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὴν πρὸς Στέφανον Επισολὴν τῆς Αλεξανδρείας Διογούσια παρὰ τῷ Ευστρίῳ (α), ὅπε λέγει· „ἴδι νῦν ἀδελφὲ, ὅτι ἥνωνται πᾶσαι „αἱ πρότερον διεσχισμέναι κατὰ τὴν Αὐτολὴν Εκκλησίαι. κτ. Φάίνεται δὲ καὶ ὁ Κυπριανὸς, κατὰ τὸν Αὐγυστῖνον (β), νὰ μετέβαλε τὴν προτέραν τὰ γυνάμην, διότι πρὸς τοὺς ἀλλοις εἶπεν αὐτὸς ὁ μέγας πατὴρ, ἐπεὶ „τισὶ τῶν κατὰ τὴν Ασίαν ἔδοξε δὶ οἰκουμονίαν τὸ τῶν καθαρῶν βάπτισμα „δέχεσθαι, ἐπώ δεκτόν· ὅρα τὸν Βλάσιον. Πρὸς τέτοις σημείωστον, „ὅτι ὁ Αὐγυστῖνος λέγει (γ). Εὕξει τῷ Κυπριανῷ ἀντιλέγειν τῷ Ρώμῃς Επισκόπῳ, ἐως ἂν μὴ περὶ τέτε όρος γένηται οἰκεμενικῆς Συνόδου.“

§. 8. Τίνες δὲ τῶν αἱρετικῶν εἰς τὴν ὄρθδοξον πίσιν ἐλθόντες ἀναβαπτίζονται, καὶ τίνες μόνον χρίωνται, ἀνάγγειοι τὸν τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου κανόνα ιδ'. τῆς ἐν Λαοδικείᾳ ζ'. καὶ ή. τῆς ἐν Κωνσταντινούπολει ζ'. τῆς Σ. Συνόδου κανόνα ψέ. τῆς ἐν Νικαίᾳ Β'. κανόνα ή. Βασιλείων μζ'. (δ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Περὶ Νοητὲ, καὶ Σαβελλίε, καὶ Παύλε τῆς Σαμοσατέως τῶν αἱρετικῶν.

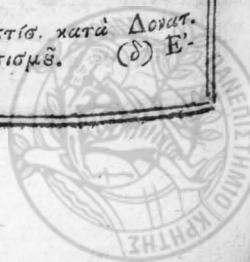
§. 1.

Αὐτὸ τέτε αἱ ἀνακύφαται ἀμφισβητήσεις διὰ τὴν προτεθεῖσαν συζητήσιν τῆς ἀναβαπτισμοῦ, ἐπροξένησαν ὡκ ὄλιγας ταραχὰς εἰς τὴν Εκκλησίαν, ὅμως μεγαλητέρας ταραχὰς ἐπροξένησαν οἱ εἰς ἐκεῖνον τὸν καὶ ὃν ἀναφέντες αἱρετικοὶ, ὁ Νοητὸς δηλαδή, ὁ Σαβέλλος, καὶ Παῦλος ὁ Σαμοσατεὺς μὲ τὰς αἱρέσεις ἀυτῶν.

§. 2. Ο Νοητὸς, δ ὑπὸ τῆς Επιφανίας (ε), δρῦῶς λεγόμενος ἀνόητος γεννηθεὶς εἰς Σμύρνην τῆς Ασίας, καὶ μαθητευθεὶς ἀνακάιντες τὴν αἱρέσιν τῆς Πραξείας, λέγων ἐν μόνον πρόσωπον εἰς τὸν Θεὸν, ἀλλὰ νὰ καλῆται μὲ

Νοητὸς αἱρετικός.

(α) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον. (β) Βιβλ. β'. κεφ. ἐ. περὶ τῆς Βαπτίσ. κατὰ Δογατόμ. Ψ'. σολ. ψή. Εκδόσ. Παρεισ. αὐθοδ. (γ) Βιβλ. γ'. περὶ Βαπτισμ. (δ) Επισ. Καρον. Α'. πρὸς Αμφιλόχιον. (ε) Αἰρεσ. γγ.

μὲ διάφορα ὄνόματα, καὶ ἀυτὸν νὰ είναι Πατήρ, Υἱὸς καὶ Αὐγίου Πνεῦμα γεννηθεῖς ἐν σαρκὶ, καὶ παθῶν. Αὐτὸς δταν ἵεπρωτογνωρίδην, προσελθὼν τοῖς Πρεσβυτέροις τῆς Εκκλησίας, καὶ ἐρωτηθεῖς ἢν τίχη, αυτὴν τὴν αἰρεσιν περὶ τῶν τῆς Τριάδος προσώπων, εἰς τὴν ἀρχὴν μὲν ἡρνήδην, ὑπερθον δὲ ὑπερηφανεύθεις, καὶ σύρων πρὸς ἔκυτὸν δέκα μαθητὰς, ἐξ ὧν οἱ επισημότεροι ἦσαν Κλεομένης καὶ Κάλλιπος, φανερὰ ἀπὸ τὴν αἰρεσιν ἐδίδαξε, καὶ διὰ νὰ σκεπάσῃ τὰς βλασφημίας. τὰ μὲν σεμνὰ ὄνόματα, ἔλεγε πῶς ἀντὶ τῶν Φιλάζοιν (α). Καλεοθεῖς δὲ ἐκ δευτέρης ὑπὸ τῶν Πρεσβυτέρων, ἀδικίᾳρωσα ἔλεγε πρὸς ἀυτὸς, τί κακὸν ἐποίησα; ἔνα θεὸν δοξάζω, ἔνα θεὸν ἔγγων, καὶ τὸν ἄλλον εἰ μὴ ἀυτὸν γεννηθέντα, πατόντα, κτ. συμβελευθεῖς δὲ ἱκανῶς ἀπὸ ἀυτὸς, δὲν ἄφετε τὴν γνώμην τῶν, ἀλλὰ βασῶν ἀντὶ τῶν τὸν δύο χεῖρας, δυνατὰ δισχυρίζετο διὰ νὰ τὴν συζηση, διὰ τέτο ἀποβάλῃ ἀπὸ τὴν Εκκλησίαν τὴν Σηριζῆ, καὶ τέλος καταρρέψει τὴν ζωὴν τῶν, δὲν ἡξιώθη ταφῆς, κατὰ τὸν Επιφάνιον (β), ἀλλ’ ἡς σκῦλος ἔρριφθη.

§. 3. Οἱ μαδηταὶ τὰ Νοητιανοὶ, ἡ ὡς ὁ Θεοδώρητος (γ) λέγει, Νοητοὶ ἐκλήθησαν, τῶν ὀποίων ἡ ἐπωνυμία δὲν ἔμεινε διὰ πολὺν καιρὸν, ὡς ὁ ἀντὶ τῶν Θεοδώρητος, ἐπειδὴ ἐσβέσθη ἀπὸ τὴν ὄνομασιν τῶν Σαβελλιανῶν, διὰ τὰς ὀποίες ὁ Αὐγυστῖνος λέγει, οἱ Νοητιανοὶ δυσκόλως γινώσκονται, διότι εἰς τὰ σόμα τῶν πολλῶν εἶναι οἱ Σαβελλιανοὶ (δ).

§. 4. Μαδητὴς τὰ Νοητὰ ἦν ὁ ἐκ τῆς Λιβύης ἀγαφανεὶς Σαβέλλιος, οἵσις ἀκολεύθων τὸν διδάσκαλον ἀπὸ, κατὰ τὸν Θεοδώρητον ἐδέξατο, ἐν πρόσωπον, ἡ μίαν ὑπόσασιν τὸν Πατέρα, τὸν Υἱὸν, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Αὐγίου, ἀλλὰ τριάνταν, τελέσι νὰ ἔχῃ τρία ὄνόματα, ὡς δὲ ἄλλο πάρεξ δικτὶ εἰς τὴν παλαιὰν Διαδήκην, ὡς Πατήρ, τὸν νόμον ἐξέδωκεν, εἰς δὲ τὴν νέαν Διαδήκην, ὡς Υἱὸς, ἀνθρώπως ἔγινε, καὶ τελευτῶν, ὡς Πνεῦμα Αὐγίου, ἐπὶ τὰς Αἴσοσόλας ἐτεδίκησεν. Οὗτος ἔμειξε χειρίζετο βιβλία ἀπόκρυφα, καὶ μάλιστα τὸ ὑπὸ ἀντῶν λεγόμενον Εὐαγγέλιον Αἰγυπτιον. Αἴρχισε δὲ ἡ αἰρεσίς τὸ ἀπὸ Πολεμαῖδος τῆς Πενταπόλεως, καὶ ἐκεῖδεν διεσπάσην εἰς τὴν Μεσοτολαμίαν, καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις, ἔως καὶ εἰς ἀντὶ τὴν Ρώμην. Οἱ δπαδοὶ ἀπὸ Σαβελλιανοὶ προσωνομάθησαν, μὲν κοινὸν δὲ ὄνομα οἱ Νοητιανοὶ, καὶ Σαβελλιανοὶ Πατέρωνται ἐλέγοντο, τὰς ὀποίες πλέον τῶν ἄλλων ἀνατρέπεται, τε Διονύσιος Αἰλεξανδρεῖας, καὶ Επιφάνιος Κύπρος (ε).

§. 5.

Νοητιανοὶ.

Σαβέλλιος
αἱρετικός.Αἱρεσίς
ἀντᾶ.Πατέρων
επίταιτηνες.

(α) Αἰγ. πέ. (β) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον. (γ) Αἱρετ. πανομοθ. Λόγω Γ'.
(δ) Περὶ αἱρεσ. κεφ. μά. (ε) Κατὰ Νοητὸν συνεκροτήθη Σύνοδος ἐν Αἴσιᾳ τῷ σμέ. ἔτει. Προσέτι τῷ συνῇ συνεκροτήθη σύνοδος ἐν Ρώμῃ, ἐν ἡ πατερική η, τε αἱρεσίς τῆς Νοητῆς, καὶ ἡ τῆς Σαβελλίας. Καὶ ἐν Αἰλεξανδρείᾳ συνεκροτήθη σύνοδος πακὰ Διοκοτίσ τε τάυτης Επισκόπης, κατὰ Σαβελλίας.

Παῦλος
Σαμωσα-
τεύς αἱρετι-
κός.

Αἱρεσίς ἀν-
τεῖ.

Σύνοδος
Α' ιωνίας
κατ' ἀυτά.

§. 5. Εἰς δὲ τὸν καιρὸν Γαλιήνα τοῦ Αὐλοκράτορος, ἥκμαζε Παῦλος ὁ Σαμωσατεὺς (ζῆτος ἦν ἄλλος Παῦλος ὁ τῶν ἀνακάινοις θέσην δέεται τῶν Μανιχαίων), ὁ τῶν ἔλαβε τὸν θρόνον τῆς Μεγάλης Αὐτοκρατείας, μετὰ τὸν Δημήτριανόν, τῇ ὁταρίᾳ πατρὸς ἦν τὰ Σαμόσατα, τώλις τῆς Συρίας, κειμένη πλησίον εἰς τὸν Εὐφράτην. Οὗτος ἐ μόνου κατὰ τὸν Νοτίον, καὶ Σαβέλλιον, ἐλεγε τῷ πᾶς εἶναι μία ὑπόστασις; οἵτοι πρόσωπον ἐν τῆς Θεότητος, ἄλλ' ἄλλος ἐλεγεν, εἶναι ὁ Υἱὸς τῆς Θεᾶς, καὶ ἄλλος ὁ Χριστὸς, διότι ὁ μὲν Υἱὸς τῆς Θεᾶς, νὰ εἶναι λόγος ἀντίθετος, ἄλλα προφορικὸς ἐδογμάτιζεν. Οὐ δὲ Χριστὸς νὰ εἶναι ψιλός ἀνθρώπος, κατὰ μόνην τὴν δικαιοσύνην τὰς ἄλλας ανθρώπινες ὑπερέχων, καὶ δὲν προύπηρχε πρὶν γεννηθῆ ἐκ τῆς Παρθένας Μαρίας, καὶ εἰς αὐτὸν ἐκάτοικησεν ὁ Θεῖος Λόγος καذὼς καὶ εἰς τὰς ἄλλας Προφήτας. Οὐδενὶ καὶ δύο φύσεις ἀπ' ἄλλήλων διηρημένας, καὶ παντάπασιν ἀκοινωνήτας ἄλλήλαις ἐν τῷ Χριστῷ, καὶ ἄλλας τὰς εὑρίσκων ὡρολόγει, ὡς ἄλλας δηλαδὴ ὄντος ἀντίθετος τῷ Χριστῷ, καὶ ἄλλας τὰς εὑρίσκων οἰκύσταντος Θείας λόγγος.

§. 6. Κατὰ τέτειντα τοῦ Σαμωσατέως Παύλου, ἢ ἐν Αὐτοκρατείᾳ Σύνοδος συνεκροτήθη εἰς τὸν καιρὸν Αὐρηλιανῆ τῆς Βασιλέως, εἰς τὴν ὑπόστασιν διέτρεων, Φιλιμανὸς τῆς Καταστατικῆς Καισαρέιας Επίσκοπος, τῆς Νεοκαταστατικῆς ὁ Θαυματίργος Γερμύγοριος, Αὐτοκράτορος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ποιμένες τῶν κατὰ Πόντου Παροικῶν, Ελευνος τῆς ἐν Ταρσῷ Παροικίας, Υμέναιος τῆς ἐν Γεροσολύμοις, καὶ ἄλλοι πλεῖστοι. Οὐ δὲ κατὰ τὴν Αὐτοκρατορείαν Διονύσιος, παρακαλεσθεὶς ἵνα ἔλθῃ εἰς τὴν Σύνοδον, εὗρε πρόφασιν τὸ γῆρας, καὶ τὴν σωματικήν Ιωάννην εἰσεγείαν, καὶ ἀνάβαλλε τὴν παρεργασίαν Ιωάννην, ἀλλ' ἐταραχάσησε δι' Επισιολῆς τὴν γυνώμην ὅπερ εἰχε διὰ τὸ ζῆται μενον (α).

§. 7. Ήν δὲ ὁ Παῦλος ἀγχίνας, καὶ ἀπατηλός, πρῶτον μὲν, δὲν ἐφανερώθη ὡς αἱρετικὸς, ἐὰν καὶ λόγοι καὶ ζητήσεις ἐκοινωνῆτο εἰς πᾶσαν συνέλευσιν, ἐπειδὴ ὅσοι εἶχον τὴν αἱρεσίν τῆς Σαμωσατέως, ἐδοκίμαζον νὰ καλύπτωσι τὴν ἐτεροδοξίαν, οἱ δὲ συγκροτώντες πάλιν τὰς συνέλευσεις εἶχον μεγάλην ἐπιμέλειαν νὰ τὰς ἀπογυμνώσωσι, δηλαδὴ νὰ φανερώσωσι τὴν αἱρεσίν ἀυτῶν τοῖς πᾶσι, καὶ ἀυτὴν τὴν εἰς Χριστὸν βλασφημίαν ἀλλ' εἰς μίαν συνέλευσιν φανερώθεις τέλος πάντων, καὶ καταγνωσθεὶς πλέον ἀπὸ ὅλων, φανερὰ ἀποκαρύππεται ἀπὸ τὴν Εκκλησίαν τῆς Θεᾶς, καὶ ἀποβάλλεται ἀπὸ τὴν Επισκοπὴν, ἀν καὶ ἀκατίως ἀυτῷ, διότι δὲν ἔχει παντελῶς νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸν οἰκον τῆς Εκκλησίας. Αὐρηλιανὸς δὲ ὁ Βασιλεὺς παρακαλεσθεὶς ἐνλαβώς διὰ τὸ πρωτέον, ἀπεφάσισε νὰ δοθῇ

δ

(α) Αὐτῇ ἡ Σύνοδος συνεκροτήθη τῷ σοβ'. ὅμως πρότερον συνεκροτήθη καὶ ἐτέρη τῆς σύνοδος κατὰ Παύλου τῆς Σαμωσατέως, εἰς Αὐτοκρατορείαν καὶ ἀυτῇ τῷ σοβ'. ἐτερη

ὅσιος εἰς ἐκένες ὅπερι οἱ κατὰ τὴν Ἰταλίαν, καὶ Ρώμην Επίσκοποι ἦσαν ἀποφασίσταιν (α).

§. 8. Ηλεγχεῖ δὲ τὸν Σαμωσατέα εἰς ἀυτὸν τὴν Σύνοδον, ὅπερι ἐκ-
ρύπτετο, περισσότερον ἀπὸ τὸς ἄλλων ὁ διαλεχθεὶς μὲν ἀυτὸν Μαρχίων,
Ἀνδρωπος καὶ εἰς τὰ ἄλλα λόγιος, καὶ διὰ τὴν ὑπερβολικήν τα γνησιότητα
τῆς εἰς Χριστὸν Πίστεως, ἢν Πρετερύτερος τῆς ἀυτόδι παροιμίας· ὃρα περὶ¹
αυτῆς τὸν Εὐσέβιον (β). Κανόνες τῆς ἀυτῆς Συνόδου δὲν σώζονται, τὸ
δὲ ἐκτεθὲν ὑπὸ τῶν Πατέρων Σύμβολον, ἢτοι ἡ ὁμολογία τῆς πίστεως
κατὰ Παύλων τὸν Σαμωσατέαν, εἰς τὰ πρωτικὰ τῆς ἐν Εφέσῳ Γ. Συ-
νόδε, τὰ ἐκδοθέντα παρὰ Θεοδώρῳ τῷ Πελτανῷ τόμ. δ. κεφ. ἀ. φαί-
νεται.

§. 9. Οἳσι δὲ ἐδέχθησαν τὴν αἵρεσιν τὸν Παύλον, Παυλίανοι, Παυ-
λικιανοί, Παυλιασταί, καὶ Παυλιανισταί ἐκλήθησαν, προσέτι καὶ Σαμωσα-
ταῖοι, καὶ Νέοι Γεδαιοί, τὸς ὅποις τινὲς τῶν μεταγενεσέρων διαχωρίζο-
σιν εἰς παλαιός, καὶ νεωτέρως, ὡς οἱ Σοκινιανοί· ἀντρέπεταιν ἀυτοὺς ἐκ
μὲν τῶν παλαιῶν ὁ Αλεξανδρείας Διονύσιος, καὶ ὁ Κύπρος Επιφάνιος· ἐκ
δὲ τῶν μεταγενεσέρων ὅσοι ἔγραψαν κατὰ τῶν Νεοφωτιγιανῶν, ἢτοι τῶν
Σοκινιανῶν· ἀνάγνωσι περὶ ἀυτῶν τῶν τριῶν αἵρετικῶν τὸν Εὐσέβιον (γ),
τὸν Σωκράτην (δ), τὸν Επιφάνιον (ε), τὸν Θεοδώρητον (ζ), Κωνσαντί-
νον Αρμενόπαλον (η), καὶ ἀπὸ τὸς Δατίνες τὸν Φιλάξειον (θ), τὸν Αὐ-
γενῆνον (ι), καὶ Οὐγώριον τὸν Αὐγενδιονύσιον (κ).

Παυλιανοί
καὶ Νέοι Γε-
δαιοί.

L1 2

ΚΕΦΑ'

(α) Παιᾶς ὁ Σαμωσατέας εἶνας ὁ πρώτος Επίσκοπος ὅπερι ἐγίνεται ἀρχηγὸς αἱ-
ρέσεως· ἔτος περὶ λαβὴ θνήτου Επίσκοπον οὐ παρπτωχος, ἀλλ' ὑσερον μὲ τὰς ἀρταγάδας,
ιεροσυλίας, καὶ ἀδικίας ἐσύνασε πλέτη ἀπειρα. Τόσον μάταιος ἦν ὅπερι ὅταν ἐξέχε-
το, εἶχε πλῆθος συνοκαδῶν, προσηγένητο ἐκατὸν ἀξιωματικοί, καὶ ἐτεροι ἐκατὸν τὸν ἡ-
κολόθεν. Εἰς τὰς διδαχάς τα μόνον τὴν δόξαν ήτο ἐξῆλει, καὶ ὅσοι δὲν ἐφήμισαν, ἀπὸν
ἀπιμάχοντο ἔχι μόνον ἐν λόγῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν πράξει. Εἴχε ἀπίστας τοιάστις ματαιότητος
ἐδιώρετε γνωμῆς τινας ἀσελγεῖς, αἵτινες, Φαῦλον ἐν Εκκλησίᾳ ὑμνεῖς καὶ φαλάρες
εἰς ἐπανον ἀντεῖ. Περὶ πλέον τόσον ἥγαπα τὰς γνωμᾶς, καὶ τόσον ἀσωτος οὐ, ὅπερι
ῆθελε πάντοτε γὰ τέ ἀκόλυθωσι.

(β) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. ζ. κεφ. κδ. (γ) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. ζ. κεφ. κδ.
κδ. λ. (δ) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. β'. κεφ. δθ'. (ε) Αἰγαστ. γδ. δβ'. δε. (ζ) Αι-
γετ. κανονικ. λόγῳ. Γ'. κ. Δ. (η) Αἰγαστ. γ'. κ. δ. (θ) Αἰγαστ. λδ'. δδ'. (ι)
Περὶ ἀρετ. κεφ. λδ'. μά. μδ'. (κ) Εἰς τὸ περὶ αἰρέσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Τε Αγιωτάτε Πατριάρχες Αλεξανδρείας Διοικήσις, Επισολή
προφωνητική πρὸς διόρθωσιν γενομένη, πρὸς Παῦλον Σαμω-
σατέα τὸν αἰρετικὸν, Επίσκοπον Αντιοχείας.

I.

Καὶ πρότερον σὺ γράψαντος ἀντεγράψαμεν, ἐφελκόμενοι σε εἰς τὸ
ἀπαρκαλύπτως εἰπεῖν ἡ βλῆη, καὶ νῦν γράφομεν ὡς οἴοντε, περὶ
ῶν δευτέρως εἰρηκας, δεικνῦντες ὅτι σαδρὸν ἔκαστον ὥμινα τῶν ὑπὸ σὲ
λεχθέντων καθολικῶς, ὀδεμιᾶς ἐχόμενον πληροφορίας ἀπόδειξιν· οκα-
νῶς δὲ δυνάμεδα ἀνατρέπεσθαι, τὰ δόξαντά σοι προπετῶς ἀποφήνασθαι.
Δύο ὑποσάστεις λέγοντός σας, δύο πρόσωπα τῇ ἐνὸς, καὶ μόνα Χριστῷ,
δύο Χριστάς, καὶ δύο Τίτος ἐνα φύσει Χριστὸν καὶ ἔνα Τίτον τῷ Θεῷ, δευ-
τέρως δὲ ἐν ἐσχάτοις τῇ αἰώνιος καιροῖς ὑπάρχειν, καὶ κατ' εὐδοκίαν Θεῷ
εἰληφότα τὸ ὄνομα τῇ Τίτῳ, ὡσαν πόλις τὸ τῇ δεσπότες, καὶ οἰκία τῷ
τῇ κτίσαντος, ἐκὰν λέληθας ὡς ἐταῖρος, ὅτι τὸ εἰς κεκίρκυται, καὶ ὁ μο-
νογενὴς Τίτος τῷ Θεῷ, καὶ Χριστὸς Γηστῆς καλάμενος, Κύριος τῆς δόξης ὡς
εἰρηται περὶ αὐτῷ, ὃ καὶ σωζῶν τὰς πιεσέντας εἰς αὐτὸν, ίδιω πάθει,
Θεϊκὴ σωτηρίᾳ ἐκ αὐτῷ περιβαπτίῃ, αὐτὸς γάρ φυσί, σώσει τὸν λαὸν αὐτῷ
ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν· μόνω γάρ φυσί, σώσει τὸν λαὸν αὐτῷ
τὸν, ὡστερὸ καὶ τῷ χρεωκτικῷ την ἀφεσιν παρέχειν· τὶς γάρ, φυσί,
Θεὸς, ὡστερὸ σὺ, εξαίρων ἀνομίας, καὶ ὑπερβαίνων ἀδικίας; ἀκει εἰ
καὶ σύνεται εἰρημένα ὑπὸ σῆς, καὶ πρόσεχε τοῖς παρ ἐμὲ λεγομένοις·
αὐτῷ περιβαπτίῃ εὐδοκεῖται ὑπὸ Θεῷ μείζοσι χαρίσματι τιμώμενος, ὅταν δὲ
μειζόνως εὐδοκιμήσει εὑδέω καὶ ἐναρέτω πολιτείᾳ· ὅτε δὲ τέτων δεω-
ριται ἐν τῷ Χριστῷ, ὃτε φρονήσεως χάριν, φιλοπονίαν ὃτε διὰ σωφ-
ροσύνην, σιτίων ἀποχῆς ὑπερβαίνοντι τὰ αὐτῷ πινακία μέτρα, καὶ ὁ μὲν
Γαλάνης ἐδαυαλάζετο μήτε ἀρτον ἐδίων, μήτε οἶνον πίγων, καὶ οἱ μὲν ἐγ-
έρημια διάγων ασκητικὸν βίον ἐτέλει πρὸς ἀρέσκειαν Θεῷ· ὃ δὲ Γηστῆ
σὺν τοῖς Αποσόλοις, γυναικὶ καὶ λοιπαῖς, ὃ χωριζόμενος τῆς μετ' αὐ-
τῶν, διατριβῆς, καὶ ὃ παρὰ τῷτο ἐδείκνυντο διαφορὰ Χριστὸς πρὸς Γαλάνη-
νην μεγάλη τῇ καθαρότητι, καὶ ἀσυγκρίτω τῇ δικαιοσύνῃ, Χριστῷ δὲ
φύσει· ὃκην ἀτοπον ἐσὶ τὸ λεγειν αὐτῷ ποντὸν τὸν Χριστὸν εὐδοκεῖσθαι
τῷ Θεῷ παρὰ πάντας αὐτῷ πινακία μέτρα, ἀνευ τῆς ἀσκητι-
κῆς καὶ ἐπιπόνω δικαιοσύνης. Τὸ δὲ Χριστὸς ὄνομα τῷ λόγῳ διὰ τὴν
Πνεύματι κεκλήρωται χρίσιν, σαρκωθέντι ἐκ τῆς Παρθένες Μαρίας, ὡσ-

„ περὶ τοῦ παιδίου, Θεὸς ἴσχυρὸς καὶ πρὸ τῆς ἐκ γυναικὸς γεννήσηναι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἱμάτια ἀντέ μεμερισθαι λέγεται, καὶ ἡτιμάσθαι ἀντὸν πρὸ τῆς ἀπιμαθῆναι· εἰς γὰρ πραγματικῶς περὶ Χριστὸν εἴρηται ταῦτα, ἀλλὰ προφητικῶς. Πῶς δὲν ἔκ εἰκὼν ἐνὸς Χριστῷ, τὸ Χριστὸς ὄνομα καλεῖται εἰς ἔχει, ἐκ δύτων δύο. Πόλις μετὰ τῆς δεσπότες δὲ, ἐκ ἀριθμεῖται εἰς ἓνα αριθμὸν, ἐδὲ οἶκος μετὰ τῶν κτίσαντος, ὥστερος ἐδὲ τὰ ἀντὰ ἐνεργοῖς πόλις βασιλεῖ, ἐδὲ οἶκος τῶν κτίσαντος, ἐδὲ πόλις ὁ Βασιλεὺς κληψύστεται ποτε, ἐδὲ νομοθετήσει πόλις ὡς βασιλεὺς, ἐδὲ οἶκος οἰκοδομῆσει, καὶ ἐτέρης διδάξει τέχνην· εἰς ἓν δὲ ἀριθμεῖται τὰ δύο γενεῖ, ὥστερος ἀνθρώπως ἀνθρώπῳ, καὶ Θεὸς Θεῶ, ὥστερος καὶ τὰ ἀντὰ ἐνεργεῖν δυνάμενος τῷ Θεῷ λέγειν, μήτε ἓν τὰς δύο, ὡς ἐν πρόσωπον, οὐ δὲ τῇ Θεῇ μορφῇ, ὁ λόγος ἀντέ, καὶ σοφία Υἱὸς Θεᾶ, καὶ Θεὸς ὁ ἀντὸς ὀμολόγηται, ἐν πρόσωπον δὲν, καὶ μία ὑπόσησις προσώπες ἐδὲ δύναται εἶναι ἐπὶ ἀνθρώπων τὰ ἀντά. Λόγος γὰρ ανθρώπων, καὶ σοφία, καὶ δύναται μις, καὶ μορφὴ ἀνυπόσατα μέρη τῆς ἐνὸς ἀνθρώπων ἐσι. Ταῦτα γὰρ ἄρα, ὅτι οὐ μορφὴ τῇ ἀνθρώπῳ, καὶ ὁ λόγος ἀντέ πρόσωπον εἶναι ἐδύναται ἀντοτελέει, ἐπειδὴ οὐ μορφὴ τῇ Θεῇ καὶ λόγος ἀντέ Θεὸς, καὶ Υἱὸς Θεᾶς ὀμολόγηται. Δείκνυται δὲν ἀδύνατον καὶ τέτο σὺ τὸ σόφισμα, ἀνθρώπων λέγοντός σε τὴν μορφὴν τῇ ἀνθρώπῳ, διὰ τὸ εἶναι Θεού τὴν μορφὴν τῇ Θεῇ, οὐ δὲ ἐκ νεκρῶν ἀνασὰς Χριστὸς ὁ Θεός, εἰς τὸν ζώντων καὶ νεκρῶν Κύριος, καὶ ἀντῷ ζῇ τὰ πάντα· εἴτε δὲν ζῶμεν φησὶν ὁ Λόγος πόσολος, εἴτε ἀποδύντεκτωμεν, τῷ Κυρίῳ ἐσμὲν, εἰς τέτο γὰρ Χριστὸς ἀπέδανε καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. Θεὸς γὰρ εἰς φύσει ὁ κυριεύων τῶν πάντων, ὡς καὶ ἐκ τῶν τραυμάτων ἐπιγνωσθεὶς ὀμολογηται, εἰπόντος τῇ Θωμᾷ ὁ Κύριος με, καὶ οὐ Θεός με. Θεὸς δὲ τῶν Αποσόλων δὲ καὶ φύσει ἀνθρώπος, ἀλλὰ οὐ φύσει Θεός οὐ κληρονομῶν τὰ ἔδυνη, καὶ κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν ὡς εἴρηται, Ανάτα οὐ Θεός κρίνω τὴν γῆν, ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσι τοῖς ἔδυστιν. Υἱὸς δὲ κληρονόμος ἀπέδανεν ὑπερον μετὰ τὰς δόλιες ἀντέ τὰς Προφήτας· ὥστερτας φησὶν ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ. Πῶς δὲν ἀνθρώπος οὐ Χριστὸς, καὶ οὐχὶ Θεὸς ἀληθινὸς, καὶ προσκυνάμενος ὑπὸ πάσης κτίσεως; σεσωμάτωται γὰρ οὐ τῇ Θεῇ λόγος ἐπὶ τῆς Αγίας Παρθένου, οὗτον καὶ τὸ πάθος ὑπερ οὐκῶν ἀπεδέξατο, κενώσας ἀντὸν καὶ ταπεινώσας ἔως θανάτου, θανάτῳ δὲ σαυρῶς, ἵστα Θεῶς ὑπάρχων, ὡς εἴρηται, καὶ ὑπήκοος Θεῶς γενόμενος, καὶ ὑπὸ νόμου Θεϊκῶς νομοθετιζθεὶς. Καὶ τί γὰρ τὰ πολλὰ, εἰς ἐξιν οὐ Χριστὸς, ἐν πρόσωπον, δρατός, καὶ ἀράτος, τετέξι Θεϊκῶς, καὶ αἰσθητῶς ἀπλῆς, ἀγνωθεὶς καταθεν, σύνθετος ὡς ἐπὶ Θεᾶ, καὶ γυναικός. Δημιουργὸς δὲν οὐ κτίστος, ἀπαθής καὶ παθητός, ὑπερκόσμιος καὶ ἐγκόσμιος, ἀγιάζων καὶ ἀγιαζόμενος εἰς οὐ αντὸς δρώμενος, καὶ πιστευόμενος, ιδίου ἀντέ τὸ ἀγιάζειν, καὶ ἀγιάζεσθαι, ὑπερ οὐ αντὸν γάρ φησιν, ἐγώ ἀγιάζω ἐμαυτόν· οὕτως ἀδύνατον ἀνθρώπῳ τὸ ἀγιάζειν,

„ ὡστερὸς ἀδὲ Θεῷ τὸ ἀγιάζεσθαι, μόνῳ δὲ τέτω ἀγιάζει λέγει, τὸ
 „ δυνατὸν τῷ Θεῷ ἀνθρώπῳ γινομένῳ κατὰ σάρκα, ἐπειδὴ καὶ Θεὸς εἰσι,
 „ καὶ ἀνθρώπος ὁ ἀυτὸς μονοπροσώπως. Τέτων ἐν δύτως ἀναντίρρήτως ε-
 „ χόντων, ἐκβέβληται σὺ πάντα τὰ ἀποφατικῶς εἰδημένα, ἀλλον ἄν-
 „ δρα λέγοντός σὺ τὸν Χριστὸν πιστὰ τὸν Θεὸν Λόγον, ἀλλὰ ἐκ αὐτοῦ
 „ καὶ ἀξιωματικῆς ἐνεργείᾳ διαφέροντα, καὶ ἐν τῷ Χριστῷ κα-
 „ τοικεντα, καὶ ενεργεύντα τὰ τῆς Θείας δικαιοσύνης ἔργα· διατρέπα τοί-
 „ νον, ὅτι ἀλογούν τινα, καὶ ἀψυχον ὑλὴν τὸν Χριστὸν ἐξηγάμενος, ὡς
 „ γάρ οὐπό Ήλίῳ ἐνεργετεμένην φαίνει· γάρ γάρ ἀπροσάρτετον εἶδος
 „ δύτω γάρ εἴρηκας, τῷ ἀδενύματι τῇ Υἱῷ, οὐπό τῷ Θεῷ ἀνηρεῖσθαι,
 „ ὡς τὸ ὑγιεινὸν τῆς ψυχῆς, οὐπό τῇ Εἰρῆς· δρᾶς εἰς πόσην ἀτοπίαν κα-
 „ ταφέρεις, ὡς λέγεις ἀνδρα ἀνειλημμένος οὐπό Θεῷ Λόγῳ, ὡς μηδὲ ἄν-
 „ θρώπον τὸν ἀυτὸν εἶναι δύνασθαι, τὸ ἀυτεξέστιον ἀυτῷ ἀφαιρῶν, ἀδὲ
 „ γάρ κατ' ἔξτιας ἴδιαν, ἀνθρώπῳ γάρ μόνον τέτο ίδιον καὶ ἀγγέλων
 „ ἐρημον λέγεις τὸν Σωτῆρα Χριστὸν, ἀφειδῆτας ἀστεῖ, διὰ τὸ λέγειν
 „ ἀυτὸν ἐπὶ σαυρῷ, Θεός με ἵνα τί με ἐγκατέλιπες, τὸν φύσει Κύριον,
 „ καὶ λόγον τῷ Πατρὸς, διὸ δὲ τὰ πάντα, καὶ ὅμοιοιν τῷ Πατρὶ εἰρη-
 „ μένον οὐπό τῶν Πατέρων. Εἴρηκας μὴ εἶναι Υἱὸν τῷ Θεῷ, τὸν Υἱὸν
 „ τῇ ἀνθρώπῳ Χριστῷ· ἀδὲ τὸν Πέτρον αἰδεωθήσῃ, τὸν δὲ ἀποκαλύ-
 „ ψεως τῷ Πατρὸς, τὸν Υἱὸν ἀυτῷ Υἱὸν τῷ Θεῷ τῷ ζῶντος ὅμολογή-
 „ σαντα, καὶ τὸν Θωμᾶν, Κύριον ἀυτῷ καὶ Θεὸν τὸν Χριστὸν, ἐκ τῶν
 „ πραγμάτων ἀυτῷ ἐπεγνωκότα· ὑπὲρ ἡμῶν δὴ ὀδυνᾶται, ὡστερὸς καὶ
 „ πάντα τὰ σαρκικὰ πάθη ὑπέμεινε δὲ ἡμᾶς, ὡς Ήσαῖας λέγει. Αὐ-
 „ τὸς τὰς ἀδενίας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόστις ἐβάζαξε, καὶ ὅτι οὐπὲρ
 „ ἡμῶν φυσίν ὀδυνᾶται· ἐσαρκῶδην ὑπὲρ ἡμῶν ὁ Θεῖος Λόγος, θέλων
 „ γάρ ἐσαρκῶδην, καὶ γάρ ἐτέρως ἦν δυνατὸν παθεῖν τὸν Κύριον ἡμῶν
 „ Γηστὴν Χριστὸν, μὴ σαρκωθέντα ἀντὸν καὶ ὅμοιον ἀνθρώπου, ἐμψύχο-
 „ νοερῷ οὐ περ μὴ κατορθωσεν ἀνθρώπος, τέτο ὁ Λόγος τῷ Θεῷ σαρ-
 „ κωθεῖς κατορθώσει· ὁ γάρ ἐκ γυναικὸς τὸ δλον ὁ Χριστὸς, ἀλλὰ κα-
 „ τὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἐκ Θεῷ καὶ γάρ τὸ Πνεῦμα, ὅτι μηδὲ ἐτέρως
 „ ἢ Αὐγία Θεοτόκος Μαρία κληδῆναι, ἥδυναλό ποτε, ἢ κυριοκότονοι Ι-
 „ δαῖοι, εἰ μὴ Θεὸς ἦν ὁ Χριστὸς κατὰ τὸν Θεολόγον, ἀλλὰ ἀδὲ ἀν-
 „ μάρτυτος εἶναι ἥδυνατο ἄνευ ἀτκήσεως, ὁδὲ σοφὸς ἄνευ διδασκάλων,
 „ εἰ μὴ Θεὸς ἦν ὁ κρατῶν τῇ ίδίᾳ σώματος, καὶ ἐνεργῶν ὡς Θεὸς, ο-
 „ θευ θέλων απέδανε, καὶ ἐκὼν ὑγέρδην ἐκ τῶν νεκρῶν ὡς Υἱὸς τῷ Θεῷ
 „ μονογενῆς, καὶ τὴν Θεῖκὴν δόξαν ἀυτῷ πρὸ τῷ τὸν κόσμον γενέθλαι,
 „ ἀκούντων ἐρημος ἀντῆς, καὶ πρὸ τῷ αἰτῆσαι, ὡστερὸς καὶ Αὐγίας ὡν, ἀγιασ-
 „ μονον ὑποδέχεται· καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Αὐγίου χαριζόμενος, κατὰ ἐμπνευ-
 „ σιν ίδιαν, καὶ προϋπάρχων ἐκ Θεῷ αἰδίως Θεῖη γεννήσαι, ἀρχὴ τῷ
 „ εἶναι σωματικὸς, ἐκ γυναικὸς λαβὼν, καὶ διὰ τέτο φύσει δίκαιος Θεός,
 „ κατὰ ἀσκησιν, καὶ καμάτεις ὡς πᾶς ἀνθρώπος τῶν Θεοτεβῶν, οἷς καὶ ἐ-
 „ λαΐωμα ἐξ ἀνάγκης ἀκολαζεῖ. Οὐκ ἔσι γάρ φυσι δίκαιος ἐπὶ τῆς

„γῆς, ὃς ποιήται τὸ ἄγαδὸν, καὶ ὅχ ἀμαρτήσεται, διὸ καὶ ἄγωνες καὶ πόνος τῶν Θεοσεβῶν, καὶ πρεσβεῖαι ὑπὲρ τῶν πταιόντων, καὶ τὸ πᾶν φιλανθρωπίας Θεᾶς, καὶ ἐλέφες χρήσομεν πάντες. Τὶ δὴ διολογήσης τὸν Χριστὸν; εἰπέ μοι. ὅτε ἔνα, ὅτε δύο λέγειν δυνάμενος, ὅτε Θεὸν ἀντὸν, ὅτε ἀνθρωπὸν· ὅτος γὰρ ὁ ὅρος τῶν εἰρημένων ὑπὸ σῆς, ὅτε φύσει δίκαιου ἀντὸν λέγεις ὡς Θεόν. Θεᾶς γὰρ εἴτε τάτο φύσει, ὅπερ ἀν ἄγαδὸν λέγεται περὶ ἀντῆς· δίκαιου ἀντὸν λέγεις ὡς ἀνθρωπὸν, δίκαιοσύνης ἀσκητόν· ὅτῳ γὰρ ἀνθρωπὸς δίκαιος δίκαιοται· εἰς ἀπειρον ἐκ πεσῶν φαίνει, μηδὲν ἔχοντι λέγειν, περὶ Χριστῶν, εἴτα λέγεις κατὰ κοινωνίαν δίκαιοσθαι τὸν Χριστὸν, ὃ τῇ φύσει ὄντα δίκαιον· τάτῳ τῷ τρόπῳ τῆς κοινωνίας δασυληψίαν συμπαινόσης, ὡς φυσι καὶ οὐ σοφία τῷ Θεᾶς, Υἱός με δός μοι σὴν καρδίαν, ἵνα σοφὸς γένῃ ἐπ' εσχάτων, ὡς καὶ ἀντιρρέφων ἐτερος προφήτης λέγει· Σέληνα τῶν φοβερένων ἀντὸν ποιήσει· Σέληνα ἀρα Θεᾶς, Σέληνα δύσιών ἀντιδιδοται, καὶ οἱ διολογεῦτες ἀντὸν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, διολογηθήσονται ὑπὸ ἀντῆς ἐμπρόσθιαν τὸν Πατέρος ἀντῆς τῷ ἐν Οὐρανοῖς, ὡς ἀντὸς λέγει, καὶ οἱ συμπάσχοντες Χριστῷ εἰς συμμορφίαν ἔξεστι τῆς δόξης ἀντῆς· ἀντὶ γὰρ οὐ ἀληδινὴ κοινωνία ἀνθρώπων πρὸς Θεού, ὃν ἂγειν δὲ Πίσεως δειχθῆναι δύναται, καὶ τῶν ἐπαξίων ἔργων. “

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ'.

Περὶ Κλαυδία, Κυντιλλιανῆς, Αὐρηλιανῆς, Τακίτα, καὶ Φλωρία.
νε τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ τῶν ἐν τοῖς Χρόνοις ἀντῶν γε.
νομένων ἐν τῇ Εὐκλησίᾳ.

§. I.

Φονευθέντος τῆς Γαλινίας Αὐτοκράτορος πλησίον Μεδιολάνων ἀπὸ τὸς ερατιώτας Αὐρηλός ἀρχιερετήγυ τῶν Γλυφικῶν ερατοπέδων, περὶ τὰς ιβ'. Α' πριλλίας Καλάνδας, βασιλεύσαντος Χρόνως δεκαπέντε ὥμε μὲ τὸν πατέρα τοῦ, ἢ ἐν Ρώμῃ Σύγκλιτος μαθήσα τὸν ἀντῆς ἀναίρεσιν, ἐνδὺς ἐδανάτωσε τὸν ἀδελφὸν ἐκείναν, καὶ τὸν οὐδὲν, καὶ ἀνηγγέλευσεν Αὐτοκράτορα Φλάμιου Κλαύδιου, ἕτει ἀπὸ Χριστῶν Γεννήσεως σεχῆ. ἀνθρωπὸν αγαδὸν, καὶ δίκαιον, πρὸς τὸν ὅποιον γυνή τις προσῆλθε, καὶ εἰπε Κλαύδιος ἴωτασερχος ἡδίκησέ με, (πρὸν γὰρ ἀναβῆ εἰς τὸν Θρόνον, ἔλαβε διὰ βασιλικὴν δωρεὰν τὸ Χωρίον ἀντῆς) ἀπεκρίθη ὁ Κλαύδιος, ἐκεῖνο ὅπερ διὰ Κλαύδιος ἴδιωτης ὢν, σὲ ἐπῆρεν, ὅταν δηλαδὴ δὲν τὸν ἔμελε τίποτες διὰ τῆς

Φλάμιος
Κλαύδιος
Αὐτοκράτορες ἀπὸ
Χρ. Γ. 268.

Χαρακτήρ
ἀντῆς.

Θάνατος
ἀντεῖ.Γεδαιοι πι-
ναγραι κατά-
των Χριστι-
νῶν.Κυνηγιανὸς
Αὐτοκρά-
τωρ

Α'πὸ Χ. Γ.

270.

Θανατών-
ται μόνος
τε.Α'νηριανὸς
Αὐτοκρά-
τωρ

Α'πὸ Χ. Γ.

270.

Χαρακτήρ
ἀντεῖ.

τές νόμος, τῷρα ὅπερ ἐβασίλευσε τὸ ἐπισχέφα, καὶ τὸ δίδει. Φανεῖς λοι-
πὸν καλός, καὶ δίκαιος ὁ Κλαύδιος ἀδενῆτας εἰς Σύρμιον ὅπερ διέβιβεν,
ἀπέθανε, βασιλεύσας κατὰ τὸν Εὐστέβιον χρόνος δύο, ἢ κατ' ἄλλας, 8^ο χρόνος σωζάς.

§. 2. Επὶ τῆς Ηγεμονίας ἀντεῖ τῇ Κλαύδει, ἀποσαλέψης οἱ Γεδαιοι
κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ἔπειταν ὁ Κλαύδιος τὸν Φήλικη, προσάρξων αὐτὸν
νὰ τὰς παιδέντας· συναθροιζόμενοι δὲ ἀντοῖ εἰς τὰ ἵερά τεμένη, φωνὴ ἡ-
κέδη ἐκ τρίτας εἰς τὰ ἄδυτα, λέγοτα, μεθιξάμεδα τῶν ἐνταῦθα, δηλαδὴ
ἢ φύγωμεν ἀπὸ ἐδου.

§. 3. Αποδινὼν δὲ ὁ Κλαύδιος πρὸς τὰς δέκα Καλάνδας τῇ Μαρ-
τίᾳ, ἀναγορέανθη Αὐτοκράτωρ ἀπὸ τὸν Σύγκλητον, ὁ ἀδελφὸς ἀντεῖς Κυνη-
γιανὸς, ὃς καὶ Κυνηγίλιος λέγεται, ἀνθρώπος ἀφελῆς, ἀπρακτος, καὶ ἀ-
ναρμόδιος εἰς τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις, διότι μαθὼν ὅτι τὸ σρατόπεδον ἔκ-
λεξε δι Αὐτοκράτορα τὸν Αὐρηλιανὸν, ἔκοψε τὸν φλέβα τῆς χειρὸς
τε, καὶ ἀπὸ τὴν αἰμορραγίαν ἐξέψυξεν, ἥγεμονεύσας μόνον ἡμέρας δε-
καπετά.

§. 4. Οἱ διδεῖς ἀναγορευθεῖς Αὐρηλιανὸς, ἢν σρατηγικῶταλος, καὶ
πολὺ ἡσκημένος περὶ τὰ πολεμικά. Κατὰ δὲ τὴν γυνώμαν, ἢν ἀκράτιος, καὶ
ἐπιφρεπὴς πρὸς ἀστραπαγχήνα, ὃς λαβὼν τὴν Ρωμαίων ἡγεμονίαν ἐν ἑταῖ-
α ἀπὸ Χριστὸς σο'. Εἰς πολλὰς πολέμους ἐνίκησε, καὶ πολλὰς πόλεις ὑπέλαβε,
καὶ ὑπολείεις καλέσησε τοὺς Ρωμαίους. ὃν δὲ φονικὸς, καὶ κακὸς, πολλὰς.
Κατὰ πόλεις ἐπισήμων ἐδανάτωσεν, εἰς Ιερόπον ὅτι, τὰς συγγενῶν αἵματα
συγχωρησεν, ἐπειδὴν, τὴν γυναικαίαν τοῦτον διατάσσει τοιούτους, καὶ
καὶ διὰ τὴν εἰπώ συντόμως, εἰς κάθε καιρὸν ἢν δυσχερεῖς, καὶ ἀπρόστητος, διο-
τοι τοιούτους τοιούτους τοιούτους, καὶ τῶν διεφθαρμένων ἡθῶν ἐπανορθωτῆς, πρέπει
πρέπει κάλλιον νὰ λέγεται ἀναγκαῖος σρατιωτῆς, πάρεξ αἰγεῖος
Βασιλεύς.

§. 5. Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Ηγεμονίας ταῦτα ἔνυνε πρὸς τὰς Χριστιανὰς, καὶ
ἐδέχθη τὴν σύναξιν αὐτῶν, κατὰ Παύλον Σαμωσατέως, διὰ νὰ τὸν ἐκβάλλω-
σι τὴν Εκκλησίας, ὅπερ τελείως δὲν ἔδειλε νὰ ἐξέλθῃ, ὡς ἀνωτέρῳ ἐρρέ-
θη. Μετὰ καιρὸν δὲ μετεβάλθη, καὶ ἐμελέτησε νὰ ἐγέρη διωγμον κατὰ
τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἀτομάζοντο αἱ διαταγαὶ περὶ τέττα, ἀλλὰ η δείξα δίκη ἐκ-
ράτησε τὴν ὁρμὴν τῆς κακίας αὐτῆς, κατά τῶν σεβομένων τῶν Χριστὸν, κόπ-
τωντας τὴν ζωὴν ταῦτα, ὡς λέγει ὁ Εὐστέβιος (α), Σελπίκιος Σευῆρος (β),
καὶ ὁ Ρόσιος (γ), ὃ δὲ Αὐγοθένος λέγει (δ) πῶς ὁ Αὐρηλιανὸς νὰ ἐκίνησε
διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν, τὸν ὅποιον ἔννατον ἐπαριθμεῖ, ἀνάγνωστι τὸν
Βαρώνιον (ε). Ηγεμονεύσαντος ταῦτα Αὐρηλιανὸς χρόνος ἔξι, καὶ ἔχων ὡτακε-
τῆν,

(α) Εκκλησ. Γραφ. βιβλ. ζ. κεφ. Χ. κεφ. καγ'.
(β) Γραφ. βιβλ. β'.
(γ) Βιβλ. ζ.
(δ) Περὶ πόλεως Θεοῦ βιβλ. ΙΗ. κεφ. καγ'.
(ε) Χρόν. ἔτει Χριστὸς
σογ'. αἰγεῖδ. δ.

Θάνατος
ἀυτῆς.

σὺν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐμάνθανε πάντα τὰ γενόμενα, καὶ λεγόμενα, τὸν εφοβέσισε μιᾶς τῶν ἡμερῶν διὰ μίαν ὑπόδεσιν, ὅσις φοβηθεῖς, ἐμιμῆδη τὴν ὑπογραφὴν τῆς Αὐτοκράτορος, καὶ γράψας ὑνόματα ἀρχόντων, πῶς μέλλει σι νέα καταδικασθῶσι τάχα παρὰ τῆς Αὐτοκράτορος, ἐδειξεν ἀυτοῖς τὸ γεάμμα, οἱ ὁποῖοι φοβηθέντες διὰ τὴν ζωήν τας, ὥρμησαν κατὰ τῆς Αὐρηλίου, καὶ τὸν ἔθανάτωσαν μηνὶ Γανναρίῳ.

§. 6. Μετὰ τὸν Αὐρηλίου, ἀνηγορεύθη Αὐτοκράτωρ ἀπὸ τῆς ἐν Ρώμῃ σρατιώτας ὁ Τάκιτος, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ σοζ'. ἀνδρῶπος γέρων, ὅσις εἰςεράτευσε μὲ τὸν Φλωριανὸν τὸν Γαρθον, κατὰ τῶν Σκυθῶν, ὅπῃ εἰσῆλθαν εἰς Καπασαδοκίαν, καὶ πολλὰς ἐξ αὐτῶν ἐφόνευσε, καὶ πρὸς τοὺς εκατάσησεν Ήγεμόνα τῆς Συρίας, Μαξιμίνον τινὰ συγγενῆ αὐτῷ, ὅσις κακῶς μεταχειριζόμενος τὴν ἡγεμονίαν, ἐφονεύθη παρὰ τῶν σρατιώτων, οἱ ὁποῖοι φοβηθέντες τὴν ὁργὴν τῆς Αὐτοκράτορος, ἐφόνευσαν καὶ ἀυτὸν, βασιλέυσαντα μηνα ἓνα, ἢ κατ' ἄλλας μηνας ἐπτά (α).

§. 7. Μετὰ τὸν θάνατον τῆς Τακίτου, διεδέχθη τὴν Αὐτοκρατορίαν ὁ Φλωριανός, ὃσις μετὰ βίας μηνας τρεῖς ἐβασίλευσε, καὶ ἐφονεύθη ἀπὸ τῶν σρατιώτων.

§. 8. Εἰς τὰς χρόνιες τῶν ῥιθέντων Αὐτοκρατόρων Επίσκοποι τῶν Εκκλησιῶν ἦσαν, τὰς μὲν Αὐτοχθόνias, μετὰ τὴν ἐκπτωσιν Παύλου τῆς Σαμοσατέως διὰ τὴν εἰς Χριστὸν βλασφημίαν, οἱ εἰς ἄυτὴν συναθροισθέντες Πατέρες, προεχειρίσαντο δὲ Δόμινον, ἀνδρῶπον σολισμένον ἀπὸ ὅλας τὰς ἀρετὰς ὅπῃ ἀνήκεστι τῷ ἀρχιερεῖ, ὡς γράφετον οἱ Πατέρες εἰς τὴν κοινὴν Επιστολὴν αὐτῶν, τὴν ὥροίν εκτίθησιν ἐν Ευτέβιος εἰς τὴν Εκκλησιαστικὴν της Γεροσίαν (β). Οὐ δὲ τῆς ἐν Αλεξανδρείᾳ Εκκλησίας Επίσκοπος Διονύσιος, δειπνός αὐτὴν, καὶ διδασκαλίαν περιβόητος, πρὸς Κύριον ἐκδημήσας κατὰ τὸν ιβ'. Χρόνον τῆς Γαλιλίας βασιλείας, ἀρχιερατεύσας χρόνιες δέκα καὶ ὅκτω, ὡς ἀνωτέρω ἐφέδη, Μάξιμος λαμβάνει τὴν Επισκοπήν. Οὐ μοίως τὸν τῆς Ρώμης Επίσκοπον Διονύσιον, ὅπῃ ἀρχιεράτευσε χρόνιες ἐννέα, πρὸ τῆς ῥιθέντος διωγμοῦ, Φῆλιξ διαδέχεται. Μετὰ δὲ τὸν Υμέναιον Γεροσολύμων Επίσκοπον, Ζάμβδας (γ) λαμβάνει τὴν Επισκοπήν.

Τάκιτος
Αὐτοκράτωρ.
ἀπὸ Χ. Γ.
276.Θάνατος
ἀυτῆς.Φλωριανός
Αὐτοκράτωρ.
Θάνατος
ἀυτῆς.
Επίσκοπος
Αὐτοχθόνias.

Αλεξανδρείας.

Ρώμης.

Γεροσολύμων.

ΚΕΦΑ-

(α) Λέγεται πολλοὶ συγγραφεῖς πῶς μετὰ τὸν θάνατον τῆς Αὐρηλίας ἀνηγορεύθη ὁ Τάκιτος τῇ κέ. Σεπτεμβρ. ἔτει σοζ'. καὶ ἐφονεύθη τῇ ιβ'. Α' περὶ. ἔτει σοζ'.

(β) Βιβλ. ζ. κεφ. λ'. (γ) Καλλίου Λάμβδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ.

Περὶ Μάνεντος, καὶ τῶν παρὸ ἀυτῷ κληθέντων Μανιχαίων αἱρετικῶν.

§. I.

Μάνης Αι-
ρετικός.

Ηγεμονέυοντος τῆς Αὐρηλιανῆς, ἢ κατ’ ἄλλας τῆς Πρόβεη, ἐφύγρωσεν εἰς Περσίδα, ὁ μαγεὺς τὰς φρένας Μάνης ὁ τρισκαλάρατος, καὶ επώνυμος τῆς μανιώδεις Αἱρέτεως, Κάρβονος προστέρεον καλάμενος, καὶ δεῖλος ὡν ἐπεκλήθη Μάνης, τελέσι διαλεκτικὸς καὶ τὸν τῶν Περσῶν διάλεκτον, ἀν καὶ τῇ ἀληθείᾳ, ἀπὸ τὴν μανίαν τὰ ὀνομάδην Μάνης. Εἶλαβεν ὅτος τὸν παρατροπὴν τῆς λογισμῆς της, καὶ ἔθεον πλάνην ἀπὸ βιβλία Σκυθιανῆς τίνος πραγματευτῆς Σερακηνῆς, τῶν παρὰ τῆς Χίρας Τερεβίνθας, μαδητῆς τῆς Σκυθιανῆς, ἐνρεθέντων, ὅτις ἡγόρασεν ἀυτὸν ἔτι παιδίον ὄντα χρονῶν ἐπτά, καὶ τὸν ἐδίδαξε τὰ Περσικὰ γράμματα, καὶ τέλος πάντων ἐλευθεροῦν κατασκίνεστα ἀντὸν, τὸν ἐδιώρισε κληρονόμον εἰς ὅλα τὰ ὑπάρχοντα.

§. 2. Εἶλευθερωθεὶς λοιπὸν ὁ Μάνης, ὃς ὁ Επιφάνιος ισορεῖ, ὑπῆγεν πρὸς τὸν Επίσκοπον Κασχάρων τῆς Μεσοποταμίας, ἵνα διαλεχθῇ, ἀλλὰ νικηθεὶς παρ ἀυτῷ, ἔφυγε κρυφίως εἰς Διοδοξίδα, χώραν πλησίον Χωρού τῶν Κασχάρων, ὅπως διαλεχθεὶς μεία τῆς Αγίας Τρύφωνος τῆς Πρεσβυτέρου, ἐντελῶς παρ ἀυτῷ ἐπυγχίαδη, ὡς δὲ λίγον ἔλειψε νὰ τὸν λιθοβολήσῃ ὁ λαός, τὸν ἐφύλαξεν δύμας ὁ Επίσκοπος Αρχέλαος. Επισρέφας δὲ εἰς Περσίδα, ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν ζωτιανὸν τὸν ἔγδειρε μὲ καλάμια, καὶ τὸν ἔρριψεν εἰς τὰ σκυλία, ἐπειδὴ ἔγινεν αἴτιος τῆς θανάτου τῆς διότι ἐνρισκόμενος ἀρρώστος, καὶ ἐπισκεπτόμενος ἀπὸ διαφόρων ιατρών, ὁ Μάνης μανεῖς ἀπὸ ἐπαρσιν, ὑποσχέθη νὰ τὸν ιατρέυσῃ χωρὶς ιατρών, διὸ ἀναχωρεῖτες οἱ ιατροί, ἀντὶ νὰ τὸν ιατρέυσῃ, τὸν ἐθανάτωσε (α).

§. 3.

(α) Εγενήθη ὁ Μάνης εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἐλαβε τὴν ἀρεστὴν τε ἀπὸ Σκυθιανού τινα, ὃσις ἐρχόμενος νὰ καλοικήσῃ εἰς Αλεξανδρειαν, συνέγραψε βιβλία πολλά, εἰὰ νὰ ἀποδειχῃ πῶς ὁ Κόσμος πλήρης ὡν ἐξ ἐναντίον, ἐξ ἀγαθῶν, καὶ πονηρῶν, ἐπειπε νὰ εἴναι, καὶ δύο ἀλκαι, τε ἀγαθᾶς η μία, καὶ τε πονηρᾶς η ἄλλη. Βέδδας μαδητῆς τῆς Σκυθιανῆς ἦρετε τὰ συγγράμματα ἀυτῆς εἰς τὴν Γερασαλήμ, καὶ ἀποθνήσκων τὰ ἀφορεῖ Τερεβίνθω τῷ μαδητῇ ἀυτῇ. Οὗλος ὑπῆρχεν εἰς τὴν Βαβυλῶνα ὥστε ηθέ ησε νὰ ὄντως ζεῖται Βέδδας· εἶπε ποὺς ἐγενήθη ἀπὸ μίαν παρθένον, καὶ ἀνετέραφη ἀπὸ ἕνα Αζρελον ἐπάνω εἰς τὰ ὅση, καὶ ἀκηκοσε νὰ κηρύχῃ τὴν δόξαν τῶν ἀυτῶν διδασκάλων περὶ των δύο

§. 3. Τὰς δὲ τερατολογίας, καὶ τὰ ἄδεα δόγματα τῆς δαιμονικῆς αἰρέσεως ἀυτᾶς, τῇ ὑπὸ τῆς Σατανᾶ ἐκβληθέντος διὰ βλάβην πολλῶν, διηγεῖται πλατύτερον ὁ Γερὸς Αὐγυβεῖνος, οσὶς χρόνος ἐννέα εἰς τὴν πλάνην τῶν Μανιχαίων ἦν λυστρώδης, καὶ τυφλώττων, καθὼς ἀντὸς ὁ Ἰδιος ἐπωδύρεται εἰς τὸ βιβλίον κατὰ τῆς Επισολῆς τῇ Φρεγνδαμέντῳ.

§. 4. Καθὼς λοιπὸν ισορεῖ ὁ Αὐγυβεῖνος, πρῶτον μὲν ἐλεγεν ὁ Μάνης πῶς ὑπάρχεται δύο ἀρχαὶ τῶν ἀπαντῶν, οὐ μὲν τῇ ἀγαθῇ ἀρχῇ, εἰς τὴν ὅποιαν ὑπόκειται τὸ φῶς, οὐ δὲ τῇ πονηρῇ εἰς τὴν ὅποιαν ὑπόκειται τὸ σκότος. Β'. Απὸ τὴν μάχην ἀυτῶν τῶν δύο ἀρχῶν νὰ ἔγινε μία σύμμετις εἰς τὰ κτίσματα τῆς καλής, καὶ πονηρᾶς ὡσίας, εἰς τρόπον ὅτι οὐ τῇ ἀγαθῇ Θεοῦ ὡσίᾳ, κατὰ τυῆμα, οὐ μέρος, νὰ περιέχεται εἰς πάντα τὰ κτίσματα, ἢτις πρέπει νὰ καθαρίζεται, καὶ νὰ διαχωρίζεται ἀπὸ τὴν πονηρὰν, διότι τὸ μέρος ἀυτῆς ὅπερ δὲν ἥδελε καθαρισθῆ, καὶ διαχωρισθῆ, ἔμελλεν ὅμοιος τὴν πονηρὰν ὡσίαν νὰ κολάζηται ἀιωνίως. Γ'. Αὐτη δὲ οὐ κάθαρσις νὰ γίνεται, ὥχι μόνον διὰ μέστα παντὸς τῷ κόσμῳ μὲ τὴν Θείαν δύναμιν, ἀλλὰ οὐ διὰ μέστα τῶν ἐκλεκτῶν Μανιχαίων, τὰς ὅποιες ὡς ἀγιωτέρας τῶν λοιπῶν ἀκροατῶν ἐξεχώριζαν, ὅσακις ἀυτοὶ ἔτρωγον· διότι ἐπρεπε, τὰ ἐνυπάρχοντα ταῖς τροφαῖς μάρια διὰ μέστα τῶν κολπῶν ἀυτῶν νὰ διαχωρίζωνται, καὶ νὰ καθάρισηται· τὸ ἐνάντιον δὲ νὰ συμβείῃ εἰς τὰς λοιπὰς ἀνθρώπις, καὶ εἰς ἀυτὰς ἔτι τὰς ἀλλας ἀκροατὰς ἀυτῶν, πολὺ σενοχωρημένα ἀν-

Mm 2

τὰ

ἀρχῶν, καὶ περὶ τῆς Μελεμψυχώσεως. Εὐκαλούησεν εἰς τὴν οἰκίαν μιᾶς χήρας, τῇ ὅποιᾳ ἀφίσε πρὸ τῆς θανάτου της, οὐλα τὰ ὑπάρχοντα, καὶ ἀντά τὰ συγγράμματα τῆς Σκυθιανῆς. Αὐτῇ οἱ χήραι οὐοδέτησεν ἐνα παιδάριον ἐπτά χρονῶν, Κεβρικὸν λεγόμενον, τὸ ὅποιον ἔμιάνθη ἀπὸ τὴν πλάνην τῆς Σκυθιανῆς μὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν βιβλίων της, παρὰντες ἐκ τῆς Ελληνικῆς εἰς τὴν Περσικήν, διάλεκτον μεταφρασμένα μὲ προσθήκην πολλῶν μύθων. Ήθέλησε νὰ ὄνομάζεται Μάνης, ἐσύργησε τὴν κατοικίαν της εἰς Κτησιφῶντα ἐσύναξεν ὄπαδές, καὶ ἐπεμψε δύο μαθητὰς εἰς Αἴγυπτον, καὶ Σκυθίαν διὰ νὰ κηρύξει τὴν διδασκαλίαν της. Οἱ βασιλεὺς τῆς Περσίας τὸν ἔβαλεν εἰς φυλακήν, ἐπειδὴ, ἀντὶ γὰρ ιατρεύση τὸν θάνατον της, τὸν ἔθαντωσεν. Εὐρισκόμενος λοιπὸν ὁ Μάνης εἰς φυλακήν ἀρχησε νὰ προσαρμόσῃ τὴν διδασκαλίαν της μὲ τὴν χειρισμούσιμον. Ωρομασθὴ Παράκλητος, καὶ ἐπιπορχεῖσε νὰ εὐρῃ εἰς τὰς Γεραφάς τῶν Εβραιῶν, καὶ Χριστιανῶν ἀποδείξεις τῆς ἀντῆς διδασκαλίας περὶ τῶν δύο ἀρχῶν. Εὗκε τρόπον, καὶ ἐρυγε τῆς φυλακῆς, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὸ Φρέσιον Αρεβιώνος, εἰς τὰ σύνορα τῆς Περσίας, καὶ ἐπαρχιῶν τῶν Ρωμαϊκῶν. Εὐειθὲν ἐγράψε μιαν ἐπισολὴν πρὸς Μάρκιελόν την κάλοιον Καστχάρων. διὰ τῆς ὅποιας ἐφανέρωσε τὴν διδασκαλίαν της, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ συνομιλήσῃ μὲ ἀντὸν περὶ τῆς. Οἱ Μάρκιελος ἀνέγνωσεν ἀντὴν τὴν Επισολὴν Αρχελάφ Επισκόπῳ τῆς ἀντῆς πόλεως, οσὶς ἐδέξατο τὸ καλέσμα τῆς διαλέξεως. Πρειν φάσατο ὁ Μάνης, εἰς τῶν κηρύκων τῆς τῆς Μάρκιελος Αἰρέσεως, Τύρβων λεγόμενος, ἐξήγησε κατὰ πλάτος, ἀντὴν τὴν αἰρέσιν τῆς Αρχελάφ, ἀλλὰ τυκηθεὶς ἐπέξερψεν εἰς τὴν ὄρθοδοξίαν. Τέλος πάντων ἐφθασε, καὶ ὁ Μάνης, καὶ διὰ διελέχθη μὲ τὸν Αρχέλαον, ὅθεν ἐπέκαπεις ὁ Μάνης ἐρυγε, καὶ βαλήθεις νὰ ὑπάγῃ εἰς Αρεβιώνα, ὑπήκησε τὰς σελιώτας τῆς Βασιλέως τῆς Περσίας, καὶ τὸν ἐπίσαυν, καὶ μετ' ὀλίγον τὸν ἔγδαζαν ζωστανόν.

τὰ τὰ μόρια νὰ συνδέωνται, καὶ νὰ συμπολύνωνται, καὶ ὡς ἀδιαχώριστα τάχα νὰ μὴν χωνεύωνται. Δ'. Πᾶν τὸ τοιότον καθαιρόμενον, ἀναβαίνεστιν ἐλεγε διὰ τὸ Ηλίου, καὶ τῆς Σελήνης, ὡς εἰς δύο ναῦς εἰς τὸν βασιλέαν τῶν Οὐρανῶν, ὡς εἰς Ἰδικήν των καθέδραν, καὶ ἀνταὶ αἱ νῆες νὰ κατεσκευάδησαν ἀπὸ ἐλικρινῆ ὁσίαν τὸ Θεόν. Ε'. Νὰ εἶναι πέντε τὰ κακὰ σοὶ χεῖκα, δικαίων διλαδὴ, τὸ σκότος, τὸ πῦρ, τὸ ὑδωρ, καὶ δὲ ἄνεμος· καὶ εἰς μὲν τὸν καπνὸν, νὰ γεννῶνται τὰ δίποδα ζῶα, εἰς δὲ τὸ σκότος, τὰ ἔρπετα, εἰς τὸ πῦρ τὰ τετράποδα, εἰς τὸ ὑδωρ τὰ κολυμβητὰ, καὶ εἰς τὸν ἄνεμον τὰ πετεινά. Καὶ διὰ νὰ καταπολεμηθῶσιν ἀντὰ πέμπονται ἔτεραι πέντε σοιχεῖα ἀπὸ τὸν βασιλέαν, καὶ ὁσίαν τὸ Θεόν, καὶ εἰς ἔκεινην τὸν μάχην, συμμίγεται ὁ ἄντρος μὲ τὸν καπνὸν, τὸ φῶς μὲ τὸ σκότος, τὸ κακὸν πῦρ μὲ τὸ καλὸν, τὸ κακὸν ὑδωρ μὲ τὸ καλὸν, καὶ μὲ τὸν κακὸν ἄγεμον, δικαίως. Ζ'. Αἱ ψυχαὶ τῶν ἀκροατῶν ἀντῶν, νὰ τυλίττωνται εἰς τὰς τροφὰς τῶν ἐκλελεγμένων, εἰς τὰς ὄποιας καθαιρόμεναι, δὲν ἐπιτρέφεται πλέον εἰς ἄλλο σῶμα· αἱ δὲ ψυχαὶ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων νὰ μεταβαίνωσιν εἰς διάφορα κτήνη, καὶ φυτὰ, καὶ εἰς πᾶν τὸ φυόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλιγε διὰ τύτο ζῶσιν ὅτω, οὐαὶ αἰσθάνωνται τὸν ἐνυπάρχονταν ἐν ἔκεινοις ζῶν, καὶ ἀπὸ τὸν βλάβην ὅπερ πάσχονται, νὰ πικραίνωνται· διὰ τύτο ὡς ἀπρεπον ενόμιζον νὰ ξερρίζωνται τὰ χόρτα, καὶ νὰ καθαρίζωσι τὰς ἀγράς ἀπὸ τὰς ἀκάνθας. Τὰ τοιαῦτα εἰς τὰς ἀντῶν ἀκροατὰς διὰ τύτο νὰ εἶναι ἀδηλα, διτι ἐκεῖδεν τὰς τροφὰς τοῖς ἐκλελεγμένοις ἀντῶν παρέχονται, εἰς τῶν ὄποιων τὸν κριλίαν καθαρισθῆσαι, η Θεία ὁσία εἰς τὰς διαφέροντας ἀπὸ ἀντὼν οὐαὶ καθαρισθῶσι συγχωρεῖ τὸ σφάλμα τως. Ζ'. Ο' Α'δαμ, καὶ η Ε'να ἐλεγε πῶς ἐγεννήθησαν ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τὸ καπνόν. Η'. Τὸν Χριστὸν, τὸν ὄποιον ἀντὸς ενόμιζε ἀντὶ διὰ τὸν ἐν Παραδείσῳ ὄφι, ὅπερ διὰ τὸν τροφὸν τύτο ἀπηγορευμένη ξύλο, ἔδωκε τοῖς Πρωτοπλάσιοις τὸν γυνῶσιν τύτο ἀγαθόν, καὶ πονιγόν, εἰς τὰς ἐσχάτες καιρὸς νὰ μέλῃ νὰ κατέβῃ εἰς τὸν κόσμον, δια νὰ ἐλευθερώσῃ μόνον τὰς ψυχὰς, ἐχὶ μὲ ἀληθινὴν σάρκα, ἀλλὰ μὲ φαγτασίαν τινὰ φιλὸν, καὶ μὲ σχῆμα προσωρινὸν ἀνθρωπίνη σώματος, καὶ ὃ μόνον ὁ Θάνατός τω, ἀλλὰ καὶ η Ανάστασίς τω νὰ χρηματίσῃ κατὰ φαντασίαν. Θ'. Ο' Θεός ὅπερ διὰ τύτο Προφήτε Μωϋσέως ἔδωκε τὸν νόμον, καὶ ἐλάλησε διὰ τῶν Προφητῶν, νὰ μὴν εἶναι ἀληθινὸς Θεός, ἀλλ' εἰς τῶν Αρχόντων τύτο σκότες. Ι'. Πῶς η Καινὴ Διαθήκη νὰ εἶναι νενοθερευμένη, ὅτεν οὐσα τύτο ἥρεσταιν ἐλάμβανε, καὶ οὐσα δὲν τύτο ἥρεσταιν τὰ ἀπέβαλε, καὶ ἀντὰ πάλιν ὡς τάχα νὰ μὴν ἐδιελάμβανον τὸν ἀληθεῖαν, πολλὰ ἀπὸ τὰ ἀπόκρυφα ἐπέρσηστεν. ΙΑ'. Α'ντος ἐφαντάζετο πῶς νὰ εἶναι ὁ παρὰ τύτο Χριστός πεμφθεὶς Παράκλητος, καὶ ἀντὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Α'γιον, ὅτεν εἰς τὰς Επισκοπὰς τύτο ὠνόμαζε τὸν ἑαυτόν τω Α'πόστολον τύτο Γηστὸν Χριστό, καὶ καυχώμενος εἰς τὸν μωρίαν τύτο Χριστὸς τάχα, δώδεκα μαδητὰς συγκοινωνές τε εἰς τὸν κακιοτομίαν ἐστυνάθροισε. ΙΒ'. Τὸ δὲ ὑδάτος, καὶ πνεύματος βάπτισμα νὰ μὴν δίδῃ ὀδεμίαν σωτηρίαν ἐβλασφημᾶσεν ὁ Θεόργιος, διὰ τύτο ὀδένα τῶν οἰκείων ἐβάπτι-

ζεν, ὡς οἱ Χριστιανοί. ΙΓ'. Τὴν τῶν ἀμαρτημάτων ἄρχην, νὰ μὴν ἀποδίδεται εἰς τὸ ἀυτεξέσιον τῆς θελήσεως, ἀλλ' εἰς τὴν φύσιαν τῆς ἀντικειμένης γένες, ὅπερ ἐσμίχθη μὲ τὰς ἀνθρώπους, καὶ πῶς πᾶς ἀνθρώπος σαρκικός, νὰ μὴν εἴναι πλάσμα τῆς Θεοῦ, ἀλλὰ τὰς κακῆς διανοίας· οὐ δὲ σαρκικὴ ἐπιθυμία, καθ' ἣν ἡ σὰρξ κατὰ τῆς Πνεύματος ἐπιθυμεῖ, νὰ μὴν ἐνυπάρχῃ εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὴν διαφθαρέσταν τῆς φράτα ἀνθρώπου ὑλην, ἀλλὰ νὰ εἴναι μία φύσια εναντία, τόσον εἰς ἡμᾶς σύγκεκολημένη, ὥστε ἀφ' ἧς ἐλευθερωθῶμεν, καὶ καθαρισθῶμεν νὰ χωρίζεται ἀφ' ἡμῶν, καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν φύσιν της, ἢ νὰ ζῇ ἔτι ἀδύνατος· καὶ δύο ψυχαὶ, ἢ δύο νόοις, οὐ μὲν ἀγαθὴ, οὐ δὲ πονηρὴ, νὰ συμπλέκωνται εἰς ἕνα ἀνθρώπον, καὶ νὰ μάχωνται ὅταν ἡ σὰρξ κατὰ τῆς Πνεύματος ἐπιθυμεῖ, καὶ τὸ Πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός, καὶ τοιαύτη κακία, καὶ μάχη ποτὲ νὰ μὴν ἴατρεύεται· ἀλλ' αφ' ἧς χωρισθῆ ἀφ' ἡμῶν ἀυτὴ ἡ τῆς πονηρῆς φύσια, καὶ τελείωση ἀπὸ δικόιος, θέλει βαλδῆ τοιαύτη φύσια τῆς πονηρῆς εἰς μίαν σφαίραν, ὡς εἰς παντοτινὴν φυλακήν.

§. 5. Καὶ ἀυτὰ εἴναι τὰ φευδῆ, καὶ ἄδεα δόγματα τῆς Μάνεντος τὰ ὁποῖα, ὡς λέγεται ὁ Εὐσέβιος (α), ἀπὸ μύρια συμμαχώματα τῶν πρόπτελαι στεεθέντων αἵρεσεων κατασκευάσας, καὶ συναρμόσας ἐκ τῶν Περσῶν, εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Οἰκουμένην, ὡς θανατηφόρου φαρμάκου ἐξέχεε. Διὰ ἀυτὴν τὴν αἵρεσιν, ἀνάγνωσθι τὸν Εὐσέβιον (β), τὸν Σωκράτην (γ), τὸν Επιφάνιον (δ), τὸν Θεοδωρίτον (ε), Κωνσταντίνον τὸν Αὐτοκράτορα (ζ), καὶ ἐκ τῶν Λατίνων τὸν Φιλάριον (η), τὸν Αὐγούστιον (θ), καὶ Ωγώριον, τὸν Αὐγυστοδιονύσιον (ι).

§. 6. Οἱ ὄπαδοὶ τῆς Μάνεντος, Μανιχαῖοι ὀνομασθέντες, εἰς δύο τάξεις ἐμερίζονται, εἰς Εὐλεκτάς, καὶ Αἱροατάς· ἀπὸ τὰς Εὐλεκτὰς κατὰ μίμησιν τῆς διδάσκαλος τῶν, ιβ'. ἐδιαττάτο, καλάθμενοι διδάσκαλοι, εἰς τὰς ὄποις ἐπρόσθετον, καὶ ἔνα δέκατον τρίτον ὡς Αὐχιγὸν, Επισκόπων δὲ οβ'. τὰς ὄποις ἐχειροτόνεν οἱ διδάσκαλοι, οἱ δὲ Επίσκοποι ἐχειροτόνεν τὰς Πρεσβύτερους, καὶ εἰς τὰς Επισκόπους ὑπόκειντο, καὶ οἱ διάκονοι. Κρέατα, καὶ ἀνγὰ δὲν ἔτρωγαν· διότι ἐνόμιζον, πῶς ἀπὸ τὰ σκοτωθέντα ἐμψυχα, οὐ Θεία οὐσία φεύγει, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅλιγον ὅπερ ἡδελεν ἀπομένει ἀπὸ αυτὴν τὴν τροφὴν, δὲν ἔτον ἀξιόλογον νὰ καθαρισθῇ εἰς τὴν κοιλίαν τῶν Εὐλεκτῶν· αὐτὴ δὲ οὐ Θεία Οὐσία ἀπὸ τὰ τζακισθέντα ἀνγὰ ἀποδύσκει· γέτε γάλα ἐπινον, γέτε οἶνον, ὀνομάζοντες τὸν οἶνον ἄρχοντα τῆς σκότους, γέτε μερῶν ἐπινον, ἀγκαλά, καὶ τὰ σαφύλια ἔτρωγον· δὲ γάμος διὰ τὰς Εὐλεκτὰς ἀπρεπῆς ἦν, διὰ δὲ τὰς ἀκροατὰς, πρέπων, καὶ αρμόδιος.

Ο' παδοὶ τῆς
Μάνεντος,
καλάθμενοι
Μανιχαῖοι.

Mm 3

§. 7.

(α) Εὐκληγος. Γεορ. βιβλ. ζ. κεφ. λά. (β) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον. (γ) Εὐκληγος. Γεορ. βιβλ. ά. κεφ. ιβ'. (δ) Αἰρεσ. ξξ'. (ε) Αἱρεσ. κακομυθ. λόγω ι. (ζ) Αἰρέσ. ιι. (η) Αἰρέσ. λγ'. (θ) Περὶ Αἰρέσ. κεφ. μβ'. (ι) Περὶ Αἰρέσ.

Τίνες κατ'
άντων ἐγ-
ραφαν.

§. 7. Μεταξύ ἀντῶν ἐπισημότεροι ἦσαν Θωμᾶς, Αὐτοῖς, καὶ Εὐ-
μᾶς οἱ κατ' ἔξοχὴν πρωτέουντες τῶν Μαδητῶν τῇ Μάνευτος, ἔτι Φαῦζος
Ἐπίσκοπος ὁ μέγας ἐκεῖνος βρόχος τῇ Διαβόλῳ, καὶ Φορτενάτος ὁ Πρεσ-
βύτερος, Αὐδίμαντος Φῆλιξ Σεκνυδάριος, οἵτινες μὲ συγγράμματα ἀν-
τεπιτιγαν παρὰ τῇ Γερεσίᾳ Αὐγεστίνῃ, ἀγκαλὰ, καὶ ἐπλάνεσταν πολλὰς ψυ-
χὰς, μὲ τὴν σωματίαν, καὶ ἐυφράδειν ταῖς, καὶ μὲ τὴν ἄκραν ἐπιμέλειαν,
τὴν ἐξωλεξάτην ταῖς αἰρεσιν εἰς πολλὰς τόπους διέσπειραν. Κατ' ἀντῶν
ἐγραψαν ἔξω ἀπὸ τὸν Γερεσίαν Αὐγεστίνον, Αρχέλαος Επίσκοπος Κασχά-
ρων Μεσοποταμίας, Τίτος Βορειηνῶν Επίσκοπος, Διόδωρος Κυλίκων Μιτ-
ροπολίτης, Γεώργιος ὁ Λαοδικεὺς, ὁ Φοῖνιξ Ευτέβιος, Αλέξανδρος ὁ
Λυκοπολίτης, ὁ Διδυμος, καὶ ἄλλοι σηλιτεύσαντες τὴν κακίαν αυτῶν ἀ-
ρεστοί. Ανάγγειλι τὸν Επιφάνιον (α), καὶ τὸν Θεοδώριτον (β).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Περὶ Αὐρηλίας Πρόβε; Αὐρηλίας Κάρω, Διοκλητιανῆ, καὶ Μαξι-
μιανῆ τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ τῶν γενομένων ἐν τοῖς Χρό-
νοις ἀντῶν ἐν τῇ Εκκλησίᾳ.

§. I.

Αὐρηλίος
Πρόβος
Αὐτοκρά-
τορ.
Α' πὸ Χ. Γ.
276.
Χαρακτήρ
ἀντ.

Α' ποθανόντος τῇ Ταχίτῳ, καὶ τῇ Φλωριανῇ, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, δέχε-
ται βιασμένος τὴν ἐξεσίαν ἀπὸ τὴν δύνονταν τῶν σρατιωτῶν, Αὐ-
ρηλίος ὁ Πρόβος, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ σοζ. μὲν οὖλον ὅπῃ τὰς ἐφοβέριζε νὰ τὰς
κρατήσῃ εἰς ἀσκησιν· πάντα ἔκλιναν ὑποκάτω εἰς ἓνα τοιστον ἄξιον ἥγε-
μόνα, επειδὴ ἵνα ἀνθρώπος ἐλλόγυμος, ἥμερος, εὔμενής, καὶ φιλόδωρος, διὸ
καὶ παρὰ πάντων ἥγαπτήδη. Εκσρατεύσας δὲ εἰς πολλὰ ἔθνη, ἔλαβε τὴν
ικητήρια, καὶ ἐδιόρθωσε τὰς ἥγεμόνας ὅπῃ ἐπροξένεν την συγχίσεις, καὶ νεωτε-
ρισμός, καὶ τὰς ἐμπόδισεν ἀπὸ τὰς ἀταξίας των. Οἱ βάρβαροι τόσον τῆς Δύ-
σεως, δόσον καὶ τῆς Αὐτοκρατορίας, ἔτρεμον ἀπὸ τὰ θριαμβευτικά της ὅπλα. Αὐτὸ-
ς ἐνα πολεμάρχον τόσον φοβερὸν, ἥλπιζεν ἡ Ρώμη μίαν βαδεῖν εἰρήνην, καὶ
νὰ μὴν ἔχῃ πλέον χρείαν ἀπὸ ἀνθρώπων πολέμων. Οἱ σρατιώται δόμας μὴν
ὑποφέροντες τὴν σκληράν ἀσκησιν ὅπῃ τὰς ἔκαμνεν, ἔκλεξαν δι Αὐτοκρά-
τορα τὸν Αὐρηλίον Κάρον· μαδόντες δὲ οἱ δορυφόροι τῇ Πρόβε, πῶς οἱ σρα-
τιώται

(α) Αἰρέσ. 55'.

(β) Αἰρετ. κακομαθ. λόγῳ Α'.

τιῶται ἀνεκήρυξαν τὸν Κάρον, ἐφόνευσαν τὸν Πρόβον, ὅπις ἐβασίλευσε
χρόνος ἐξ.

§. 2. Α' φ ἐλαβε τὴν βασιλείαν ὁ Κάρος ἐν ἔτει σπγ'. (α) ἐν-
δὺς ἔσεψε τὰς υἱές της Καρίνον, καὶ Νεμεριαγὸν διαδόματι. Ήν δὲ ὁ Κάρος
τὸ γένος Γαλάτης, ἀνδρεῖος, καὶ ἐπιτύθεος εἰς τὰ πολεμικὰ, ὅμοιος μὲ τὸν
Πρόβον· ὑπῆγεν εἰς τὴν Αὐτοκλήνην νὰ πολεμήσῃ τὰς Πέρσας, μὲ τὸν Νε-
μεριανὸν τὸν δευτερογένηντον υἱόν τη, τὸν δὲ πρωτότοκον Καρίνον τὸν ἐδιώ-
ρισε κατὰ τῶν ἐχθρῶν πρὸς τὰ ἀρχικὰ μέρη. Ετρόμαξε πᾶσα ἡ Αὐτο-
κλήνη εἰς τὴν παροτίαν της Κάρε, ἡ Μετοποταμία ὑπετάχθη, οἱ Πέρσαι
διαμοιρασμένοι δὲν ἐδύνοντο νὰ ἀντισταθῶτι, καὶ εἰς καιρὸν ὥπερ ἐγίγοντο τοι-
ᾶτα ἐθανατώδη ἀπὸ ἔνα ἀσραποπελέκι, καὶ ἀντ' αὐτῶν κηρύττεται Αὐτοκ-
λήτωρ ὁ Νεμεριανὸς, ὅπις πολεμῶν κατὰ Περσῶν ἐπιάσθη ἀπὸ αὐτῶν, καὶ
ἐκδρεῖς τὸ δέρμα ἀπέθανε (β), καὶ ἐλαβε τὰ σκῆπτρα τῆς βασιλείας ὁ
Διοκλητιανὸς ὥπερ εὑρίσκετο εἰς τὸ σρατόπεδον, πρᾶγμα ὥπερ πρὸ πολλῆς
ἐπεθύμει. Οἱ δὲ Καρίνος εὐρισκόμενος εἰς Ρώμην, καὶ ζῶν ἀστελγῶς, ἐξύπ-
ητεν ἀπὸ τὴν λιθαργίαν, καὶ ἐπολέμησε τὸν Διοκλητιανόν· ἀλλὰ διώ-
κων τὰς φευγάτες ἐφονεύθη ἀπὸ ἔνα της σρατιώτην, τῷ δόποις διέφερε
τὴν γυναῖκα, καὶ ἐτῷ τὸ βασιλεῖον ἐλευθερώδη ἀπὸ ἔνα ἀνωφελῆ. Τοῦ-
τοι δὲ οἱ τρεῖς βασιλεῖς ὃτε τρεῖς χρόνους βασιλεύσαντες, ἔμενεν ἡ βασι-
λεία εἰς τὸν Διοκλητιανὸν μόνον ἐν ἔτει σπζ'.

§. 3. Αὐτὸς δὲ ὁ Διοκλητιανὸς ἦν τὸ γένος ποταπῶν γονέων ἐκ
Δαλματίας, ἀλλὰ κατὰ τὴν γυνώμην ἦν ἀγχίνης, καὶ πανθρόγος, ὅπις τὰ ἐ-
λαττώματα τῆς φύσεως τη, μὲ τὴν ἀγχίνοιαν, καὶ σύνεστιν τὰ ἐκάλυψε.
καὶ πάσαν κακήν, καὶ σκληρὰν ἐργασίαν τὴν ἐδιώριζεν εἰς τὰς ἀλλας διὰ νὰ
μήν φαίνεται πῶς ἀντὸς τὴν πράττει. Περὶ πλέον ἦν ἐπιμελητής, καὶ τα-
χὺς εἰς τὰς βελάς ἐκείνων τῶν ὑποδέσεων, ὥπερ ἥσαν ἀναγκαῖαι νὰ τελειω-
θῶσι, καὶ διὰ τῦτο μετέφερε πολλὰ τῆς βασιλικῆς θεραπείας, καὶ τιμῆς, ἔξω
τῆς συνηθείας τῶν Ρωμαίων, ὅτεν ἐφάνετο ἀνυπήφερτος εἰς τὰς ὑπηκόες.
ἀλλ' αὐτὸς διὰ νὰ ἐνδυναμωθῇ ἐναντίον εἰς τόσας ἐχθράς ἐστοπεικάς, καὶ
ἔξτρεικάς ἐλαβε συγκοινωνὸν τῆς διοικήσεως κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς
Αυτοκρατορίας τη, ἢ κατ' ἀλλας τὸ τέταρτον, Μαξιμιανὸν τὸν Ερκέλιον,
καὶ τῦτο ἐποίησε διὰ νὰ φυλάξῃ τὴν κυρίαν της ἐξεστίαν, οἵτινες ἐνωμένοι ἐ-
φάνησαν σκληροὶ διώκται τῆς της Χριστῆς Πίσεως, καὶ πολλὰς Αγγίες ἐμαρτύ-
ρησαν, διὰ τὸν ὅποιον διωγμὸν κατωτέρω ἥιδύστεται. Οἱ καθ' εἰς εἰς τὰς
σκά. Εποίησαν ἔνα Καίσαρα, δὲ μὲν Διοκλητιανὸς τὸν γαμβρὸν της
λέγον

Α' ΙΩΝ
Ι.Θάνατος
ἀντε.Κάρος Α' ν-
τοκράτωρ
Α' πὸ Χ. Γ.
282.
Χαρακτήρ
ἀντε.Θάνατος
ἀντε.Νεμεριανὸς
Α' ιποκρά-
τωρ.
Α' πὸ Χ. Γ.
284.Καρίνος Θά-
νατος.Διοκλητια-
νὸς Α' ιπο-
κράτωρ.
Α' πὸ Χ. Γ.286.
Χαρακτήρ
ἀντε.Μαξιμιανὸς
Α' ιποκρά-
τωρ.
Α' πὸ Χ. Γ.
288.

(α) Επειδὴ ὁ Πρόβος ἀνηγορέυει τῷ σοζ'. καὶ ἐβασίλευσε χρόνος ἐξ, λοιπὸν ὁ
Κάρος ἐκήρυχθη τῷ σπβ. ἔτει, καὶ ἐχὶ τῷ σπγ'.

(β) Ετεροι δὲ λέγεσι πῶς ἐφονεύθη διὲ πιθελῆς Αρρείς Α' πεις της πενθερῆς τη,
μάλιστα διὰ τῦτο ὁ Διοκλητιανὸς ἐπέστρεψε, καὶ ἐθανάτωσαν τὸν Α' πιον.

Γαλέριος
Μαξιμια-
νός, ἡ Κων-
σάντιος
Χλωρός
Καισαρεῖς.

Διοκλητια-
νός, ἡ Μα-
ξιμιανός
παραπτός,
τὸ βασιλεῖον

Θάνατος
Διοκλητιανός
ἡ Μαξ-
ιμιανός.

λέριον Μαξιμιανὸν, δὲ Μαξιμιανὸς τὸν γαμβρόν την Κωνσάντιον τὸν ἐπικληθέντα Χλωρὸν, διὰ τὴν κυτερνάδα τῆς προσώπων των, καὶ 8τως ἀντοῦ διέσπαρτες βασιλεῖς, μεταβίας ἐδιαυθεντεύοντο ἀπὸ τὰ βάρη τῶν διαφόρων πόλεων ὅπερ εἶχον.

§. 4. Τέλος ὁ Διοκλητιανὸς βεβαρημένος τῆς Ρώμης, ἐπειδὴ τὴν εὐζήτη πολὺ ἐλευθέραν, ἀνεχώρησεν ἀπὸ ἀυτὴν, καὶ ὑπῆγε νὰ κατακήσῃ εἰς τὴν Νικομήδειαν, ὅπερ εἶλατρεύετο, καὶ ἐπροσκυνεῖτο ὡς Θεός, κατὰ τὴν συνίδειαν τῶν ἐδνικῶν. Οἱ δὲ Μαξιμιανὸς ἐφέρδη εἰς Μεδιόλανα τῆς Γαλλίας. Εν τῷ ἀναμεταξύ δὲ νικώμενοι οἱ Πέρσαι ἀπὸ τὸν Γαλέριον, ἀφίσαν τοῖς Ρωμαίοις πολλὰς τόπους, καὶ ἐπαρχίας. Τοσον δὲ καυχηθεὶς ὁ Γαλέριος διὰ τὰς τυχηρὰς νίκας, δὲν ἔθελε πλέον νὰ εἴναι ὑποκείμενος, καὶ ἐδυσαρεστεῖτο εἰς τὸ οὐρανόν τοῦ Καισαροῦς, διὸ ἐζύται εὐκαιρίαν νὰ γίνῃ τέλειος βασιλεύς· μία δὲ ἀρρώσια βαρέα ἔχαμήλωσε τὴν ἐπαρσιν τῆς Διοκλητιανᾶ, καὶ ὁ Γαλέριος μὲν ὅλον ὅπερ τὸν εἶχε πενθερὸν, τὸν ἐβίασε διὰ νὰ παρατίγῃ τὸ διάδημα τῆς Αὐτοκρατορίας, διὰ τὸ ὅποιον ἥναγκάδη, καὶ ὁ Μαξιμιανὸς νὰ συντρέξῃ, καὶ νὰ ἀφίγη, καὶ ἀντὸς τὴν ἐξόσιαν εἰς Κωνσάντιον τὸν Χλωρὸν, ὑπερεψα ἀπὸ τὸ κ. ἔτος τῆς βασιλείας τῆς Διοκλητιανᾶ, δῆις καὶ ἐλεγεν ἀφ' ἣ καὶ ἔκαμε παρατίγην, πῶς ἐπαρθῆσε διὰ νὰ ἥσυχάσῃ ἀπὸ τὰς πολλὰς φροντίδας, κρυφίως δὲ ἐλεγεν τοῖς φίλοις τῶν, πῶς επαρθῆται εἰπειδὴ δὲν ἐδυνήθη νὰ νικήσῃ τὰς Χριστιανάς, καὶ νὰ σβύσῃ τὸ Χριστιανὸν κίρυγμα ὡς ὁ Μεταφραστὸς λέγει (α). Οὐτω λοιπὸν ὁ μὲν Γαλέριος Μαξιμιανὸς ἐλαβε τὴν Αιγαλοὴν, δὲ Κωνσάντιος Χλωρὸς τὴν Δύσιν.

§. 5. Γυμνωθέντες τῆς βασιλείας, καὶ τῆς Αὐτοκρατορίας ἐξόσιας ὁ μὲν Διοκλητιανὸς ἐκάδητο εἰς τὴν πόλιν Σάλωνα τῆς Δαλματίας, ὅπερ εκατάγετο, δὲ Εργάλιος εἰς τὴν Λακανίαν τῆς Γαλλίας· καὶ ὁ μὲν Διοκλητιανὸς ἔξω φρεγῶν γενόμενος κατὰ τὸν Εὔστέβιον (β), καὶ πολυκαιρινὴ ἀρρώσια βασινοθεῖς, βιαίως ἔρριψε τὸν μιαράν την ψυχήν (γ). Οἱ δὲ Μαξιμιανὸς ἐκρεμάδην διὰ προσαγῆς τῆς Μεγάλως Κωνσάντινα, καὶ ἀπέδανεν, ὡς κατωτέρω ῥῆμάστεται. Αἰγαληνοὶ περὶ τέτων τὸν Εὔστέβιον (δ), τὸν Ζώσιμον.

(α) Εἰς τῦτο ἀδίκως συκοφαντεῖται ὁ Διοκλητιανὸς, διότι κατεδίωξε, ναι τὲς Χριστιανὰς σκληρῶς, ὅμως εἰχὶ διατὶ δὲν ἐδυνήθη νὰ τέσσερας ἐξολοθρεύῃ παρατίγησε τὴν βασιλείαν, ἀλλὰ ἐβιάσθη ἀπὸ τὸν Γαλέριον, ὅσις τοτε ἔχαιρετο μεγάληρ ἐξόσιαν.

(β) Εὐκλῆσ. Γ'σορ. βιβλ. ἡ. κεφ. ιγ'.

(γ) Εν ἔτει τέ. παρατίγησε ὁ Διοκλητιανὸς τὴν Αὐτοκρατορίαν, καὶ ἥσυχαζε εἰς Σάλωνα τὴν πατρίδα του, ὅπερ ὅλος ἐδίδετο εἰς τὸ νὰ καλλιεργῇ εἴναι τα περιβόλαιαν. Αἰκέστις δὲ ὅτι ὁ Κωνσάντιος ἐθανάτωσε τὸν Μαξιμιανὸν, καὶ τὸν οὐρανὸν της Μαξέντιον, τόσον τρόμον, καὶ φόβον ἐλαβεν, ὅπερ δὲν ἦθελησε πλέον νὰ γενθῇ βρώσεως. Ὅπερ καὶ ἀπέθανε τῆς πείνας εἰς τέσσερας ὥρας.

(δ) Εὐκλῆσ. Γ'σορ. βιβλ. ἡ. κεφ. ιγ'.

σιμον (α), τὸν Ζωναράν (β), καὶ ἐκ τῶν Λατίνων, τὸν Οὐκέτωρα, τὸν Ευτρόπιον, τὸν Κεστινιανὸν, καὶ Φλάμιον τὸν Βοπισχόν (γ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ.

Περὶ τῆς Ι. καὶ ἐσχάτε διωγμῆς τῆς ὑπὸ τῆς Διοκλητιανῆς, καὶ Μαξιμιανῆς οινηθέντος, κατὰ τῶν Χριστιανῶν.

§. 1.

Απὸ τὸν καιρὸν τῆς Ηγεμονίας τῆς Οὐαλεριανῆς Αὐτοκράτορος ἀρχισαν τὰ τῶν Χριστιανῶν νὰ λάβωσι τόσην ἀνηστιν καὶ ἡμέραν, καὶ δὲ λόγος τῆς ἐυσεβείας παρὰ πᾶτιν, Εὐλητί τε καὶ Βαρβάροις νὰ λαμβάνῃ τοσην δόξαν, καὶ παρρησίαν, ὅπερ δυτικόλως δύναται τις νὰ περιγράψῃ τὰς μυιάνδρας τῶν Χριστιανῶν συνελέυσεις, καὶ τὰ πλήθη τῶν κατὰ πᾶταν πόλιν συναδροιδέντων Χριστιανῶν. Διότι τότε οἱ βασιλεῖς ἐνοικώτερα ἐνεχείριζον τὰς τῶν ἔθνων, καὶ πόλεων Ηγεμονίας τοῖς Χριστιανοῖς, παρὰ τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐδέχοντο ἐξόχως εἰς τὰς οἰκεῖας ἀυτῶν δάλες, καὶ θλιον Χριστιανάς, πάρεξ ἔθνικες, καὶ ἡγάπετν ἐκ τῶν συνδέλων πλέον τὰς Χριστιανάς, ἢ τὰς ἔθνικές. Διὰ πότο οἱ Χριστιανοὶ μὴν ἀρκόμενοι εἰς τὰ παλαιὰ οἰκοδομήματα τῶν ἐντυρίων οἰκουν, ἐπιδὴ ἐβλεπον τὰς συνελέυσεις ἀυτῶν νὰ ἀνέγνωτι, καὶ νὰ πληθύνωσιν, ἐκτιζαν ἐκ θεμελίων εἰς μέγα ψῆφος Εὐκλητίας εἰς πᾶσαν πόλιν, καὶ χώραν. Τάτων ὅτας ἐχόντων, καὶ τὰ τῶν Χριστιανῶν καὶ ἐκάπιν εἰς ἀνηστιν, καὶ μέγεθος προχωρεύντων, Διοκλητιανός, καὶ Μαξιμιανός τὸ ζεῦγος τῆς διαβόλων, συμφωνήσαντες, ἥγειραν διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἀπὸ ὅλως τὰς προτέρες σκληρότερον τε, καὶ ἀπανθρωπότερον, τὸν ἐποίον ἐπαριθμῆσι δέκατον, καὶ τελευτικὸν, διότι ὅλοφύχως, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν περιμανῶς, ἡθέλησαν νὰ ἐξαλείψωσι τὸ ὄνομα τῆς Θεᾶς ἡμῶν Γῆτῆς Χριστᾶς, ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον.

§. 2. Αἴτιον δὲ τῆς τοιότε διωγμῆς νὰ μὴν ὅτον ἄλλο, πάρεξ ἡ μεγάλη ἐλευθερία τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἡ ὑπόκρισις, καὶ τὸ ἀναγέλασμα ὅπερ ἐπολιτέυετο εἰς ἀυτὰς, μαρτυρεῖ ὁ Εὐσέβιος εἰς τὴν Εὐκλητιανὴν Γεωργίαν, γράφων Εὐλητί ταῦτα, τὰ δόποια ἡμεῖς εἰς κατάληψιν ἀπλῶς γράφομεν „Ωσαν

Γ. διωγμὸς,
ὅς καὶ τελευ-
ταῖος ἐπι-
ειδρῆται
κατὰ τῶν
Χριστιανῶν.

Αἴτια τῆς
τοιότε
διωγμῆς.

(α) Εἰς τὸν βίον τῶν ἀυτῶν Αὐτοκρατόρων.
τερ. λα. ἔως λδ'. Εὔδοσ. Εὐστ. αὐτοῦ.

(β) Χρον. Τόμ. δ. βιβλ. 1β'.
(γ) Εἰς τὸν βίον ἀυτῶν τῶν Αὐτοκρατόρων.

„Ωσαν δὲ ἀπὸ τὴν πολὺν ἐλευθερίαν εἰς χαυνότητα, καὶ ἀμέλειαν τὰ
„καθ' ἡμᾶς ὑμετατράπησαν, μὲ τὸ γὰρ ἐφθονεῖσαν οἱ ἄλλοι τὰς ἄλλας, καὶ
„ὑβρίζον, καὶ κοντολογῆς ἡμεῖς ἀυτοὶ μὲ τὸν ἑαυτόν μας νὰ ἐπολεμήσα-
„μεν μὲ ἀρματα ἀν ἐλάχαιναν, καὶ κοντάρια ὅπερ βίπτονται μὲ τὰ ὑβριζί-
„κὰ λόγια, καὶ μὲ τὸ γὰρ ἐπιάνονταν οἱ ἀρχοντες μὲ τὰς ἀρχοντας, καὶ οἱ
„λαοὶ μὲ τὰς λαβές, νὰ ἐδιαφέρευταν, καὶ γὰρ ὑπόκρισις ἡ πολη, καὶ γὰρ εἰω-
„νία, ἥγεν τὸ ἀναγέλασμα νὰ ἐπύγαινεν εἰς περιστοτέραν, καὶ μεγαλί-
„τέραν κακίαν κτ'. Καὶ οἱ φρόνιμοι ποιμένες μὲν, μὲ τὸ γὰρ ἐσύκωσαν, καὶ γὰ-
„παρέβλεψαν τὸν ιόμον τῆς Θεοσεβείας, ἀντιπολεμεῦνταν ἀναμεταξύ τῶν
„μὲ τὰς φιλονεκίας. Αὐτὰ λοιπὸν, καὶ τὰς τέτοιας μόνου, τὰς φιλονε-
„κίας διλαδή, καὶ τὰς φοβερισμάς, τὸν φόνον, καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλας ἔχ-
„σραν, καὶ μῆτος ἀνέλανοντες, καὶ ὡσὰν Ήγεμονίας τὰς Φιλαρχίας μὲ πο-
„δον ζητεῦντες κτ. (α).

§. 3. Τὰ σκληρὰ λοιπὸν, καὶ ἀνελεημόνητα ἀντὶ τῶν διωγμῶν προσ-
μια ἀρχισταν πρῶτον ἀπὸ τὰς Χριστιανὰς ὅπερ ἤσαν εἰς τὰς σρατείας· ἕπε-
τα εἰς τὸ δέκατον ἔκτον ἔτος τῆς Βασιλείας τὸ Διοκλητιανὸν κατὰ μῆνα
Δίσηρον, εἰς τὸν δρόσον ἡ ἐօρτὴ ἔμβανε τῶν Παθῶν τὸ Σωτῆρος ἡμῶν,
ἔδημοστιένοντο παντὸν γράμματα, διὰ νὰ καταδαφίζωνται αἱ Εκκλησίαι, καὶ
γὰρ βίπτωνται εἰς τὸ πῦρ τὰ βιβλία τῶν Θείων Γερρφῶν, καὶ ὅσοι ἐλαβον ὁξ-
ας γὰρ ἀτιμάζωνται, καὶ ὅσοι ἐνοίσκοντο εἰς ὑπηρεσίαν, ἀν ἀπομένωσιν εἰς τὸν
Χριστιανισμὸν ἀμετάθετοι, νὰ ὑζερῶνται τῆς ἀντῶν ἐλευθερίας· μετ' ὀλίγον
καιρὸν ἔπειραν, καὶ ἔτερα γράμματα, ὅπερ ἐπρόσαζον ὅτι οἱ πρόεδροι τῶν
Εκκλησιῶν, ἥτοι οἱ Επίσκοποι, πρῶτον μὲν νὰ παραδίδωνται εἰς τὰ δεσμὰ,
ὑζερον δὲ παντοίοις τρόποις νὰ καταπέθωνται νὰ θυτιάσωτι τοῖς εἰδώλοις,
καὶ τελευταῖον, ὅσοι δὲν ὑποτάσσωνται, νὰ θάνατώνωνται σκληρῶς.

§. 4. Τότε λοιπὸν πολλοὶ τῶν Εκκλησιῶν Επίσκοποί τε, καὶ πρεσ-
βύτεροι, μὲ δεινὰ κολαζήρια προδύμως ἐναθλήσαντες, εἰς τὸν Οὐρανίον
Βασιλείαν μετέβησαν. Τόσοι δὲ πολλοὶ Χριστιανοὶ εἰς πᾶσαν πόλιν, καὶ
χώ-

(α) Οὐκ οἶδα ἢ τῆς Συγγραφέως λόγοι εἰσὶν, ἢ τὰ μεταφραστᾶ, νομίζω δὲ τὸ
μεταφραστᾶ, σθεν τὸ δέ ὅπερ σημείωνω τέσ λόγως τῆς Εὔσεβεις Εὐληρίᾳ ὡς ἐνρίσκῳ ἀν-
τέσ εἰς τὴν Εκκλησιαστικὴν της Γραμμίαν βιβλ. ή. περ. ἀ. „Ως δὲ ἐκ τῆς ἐπὶ πλέον
„ἐλευθερίας, ἐπὶ χαυνότητα, καὶ ναθρίαν τὰ καθ' ἡμᾶς μετηλάππετο, ἄλλων ἄλλοις
„διαφθοραμένων, καὶ διαλοιδορεμένων, καὶ μονονουχι ἡμῶν ἀντῶν ἑαυτοῖς προσπολεμάν-
„των ὅπλοις, εἰ ὅταν τύχοι, καὶ δόρσατι τοὺς διὰ λόγων. Α' εχόντων τε ἀρχεσι προσ-
„ηγρύνοντων, καὶ λαῶν ἐπὶ λαΐς κατασυσιαζόντων. Τῆς τε ὑποκρίσεως ἀφάτε, καὶ τῆς
„εἰωνειας ἐπὶ πλεῖστον ὅσους κακίας προΐσθησ - κατατέ-
„τω -
„οι τε δοκιντες ἡμῶν ποιμένες τὸν της Θεοσεβείας θεσμὸν πα-
„ρωσάμενοι, ταῖς πρὸς ἀλλήλας ἀνερλέγοντο φιλονεκίαις, ἀντὰ δὴ τάυτα μόνα, τὰς
„ἔρδας, καὶ τὰς ἀπειλὰς, τὸν τε ἔηλον, καὶ τὸ πρὸς ἀλλήλας ἔχθος τε, καὶ μῆτος ἔπαι-
„ξοντες, οἷα τε τυραννίδας τὰς φιλαρχίας ἐκδύμας διενδικεῦντες. „

χώραν, διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν ἡγωνίδησαν, ὅπερ δυσκόλως ἐπαγριθμένται, διότι ἀυτὸ τὸ μαρτύριον ἐπεριτίμενον καλλίτερον ἀπὸ πᾶν ἄλλο τὶ τῆς κήπου. Τέλος οἱ θεομάχοι ἀποκαρμόντες εἰς τὴν σφαγὴν, καὶ θυτίαν τῶν ἀδώνων, ἐπέρσαξαν νὰ ὑζερῶσι τὰς Χριστιανὰς ἀπὸ τὰ δεξιὰ ὄμματα, καὶ νὰ τὰς κατακλῶσι τὰς δεξιὰς πόδας, καὶ νὰ καταδικάζωνται εἰς τὰ κατ' ἐπαρχίαν χαλκᾶ μέταλλα. Αὐτάγνωσι διὰ ἀντὸν τὸν διωγμὸν, τὸν Εὐσέβιον (α), καὶ τὸν Σελπίκιον Σευῆτα (β).

§. 5. Εἰς τὸν καιρὸν ἀυτῶν τῶν Θεομάχων Αὐτοκρατόρων, Επίσκοποι Ρώμης μετὰ τὸν Φύλικα τὸν ἐπίσκοπούεσσαντα Χρόνες ἐ. ἔγινον δὲ Ευτυχιανὸς, ὃς γέτε μῆνας δέκα ἀρχιερατεύστας ἀπέδεινεν, ὁ Γάιος, ὃς εἶπεν „Εγὼ δὲ τὰ τρόπαια τῶν Αποστόλων δύναμαι νὰ δεῖξω, διότι εἴσαγ τὸν θελήσας νὰ ὑπάγῃς εἰς τὸν Βατικάνον, η εἰς τὴν Οὐρίαν ὃδον, θέλεις εὑρὶς τὰ τρόπαια τῶν ἀνεγειρόντων ταῦτα τὸν Εκκλησίαν, ἀλησίαν, ἐτος ἀρχιερατεύστας Χρόνες δεκαπέντε, ἔγινεν ὁ Μαρκελίνος. Τῆς δὲ ἐν Αὐτοχείᾳ Εκκλησίας μετὰ τὸν ἥμερον τὸν Δόμουν ἔγινεν ὁ Τίμαιος, καὶ ἀυτὸς διάδοχος ὁ Κύριλλος, καὶ μετ' ἀυτὸν ὁ Τύρωνος, ὃς ἀρχιεράτευτε Χρόνες 1γ. εἰς τὴν ὁποίες τὸν καιρὸν ἥκμαζεν ἡ πολυορκία τῶν Εκκλησιῶν, καὶ ἡ Τυροχνίς ἔγινεν ἀνυπόφερτος. Τῆς δὲ ἐν Αλεξανδρείᾳ Εκκλησίας μετὰ τὸν Μάξιμον ὅπερ ἀρχιεράτευσεν 1η. Χρόνες, αὐτὸς γέτε ἀπέδεινεν ὁ Διονύσιος, ἔγινεν Επίσκοπος ὁ Θεωνᾶς, ὃς ἀρχιερατεύστας Χρόνες 1δ', ἐτελέντησε, καὶ ἔγινεν ἀντ' ἀυτῆς Πέτρος ὁ Οἰσιος, διαπρέψας Χρόνες 1β'. τέλος αποτιμῆσες τὴν κεφαλὴν, ἐδέξατο τὸν Στέφανον τὴν μαρτυρίαν. Εγράψε δὲ λόγου περὶ μετανοίας, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι κανόνες 1ε. 8δ ἐρμηνεύει ὁ Βαλσαμών, εξ ὧν διέ. κανὼν εἶναι κατὰ Λατίνων. Καὶ ἐτερον λόγου Εκκλησιαστικῆς Γροθίας περὶ τὴν Αγία Πάσχα. Λέγεται πρὸς τοὺς ἄλλοις δὲ ἀυτὸν τὸν Αγίον. ὅτι ἀποκαλυφθεῖσις ἀπὸ τὸν Θεὸν, τὸ τε Αρείαν ἀμετανοῦτον (τὸν ὁποῖον ἐκάθισεν διάκονον ὄντα) ἐφανέρωτε τοῖς ἑκατὸν μαδιταῖς Αρχιλᾶ, καὶ Αλεξάνδρῳ. Τέλος πάντων τῆς Γεροσολύμων Εκκλησίας ἔγινεν δὲ Ερμων μετὰ τὸν Ζάμβλαν (γ) ὅπερ ἀρχιεράτευτε Χρόνες δέκα, ἀντὸς δὲ ὁ Ερμων ἦν ὁ ἐσχάτος τῶν μέχρι τὴν καλὴν ἡμῶν διωγμῶν Επισκόπων, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Εὐσέβιος (δ).

Επίσκοπος
Ρώμης.

Αὐτοχείᾳς

Αλεξανδρείᾳς.

Γεροσολύμων.

Νη 2

ΚΕΦΑ'

(α) Εκκλησ. Γροθ. βιβλ. ή. (β) Γρ. Γροθ. βιβλ. β'. (γ) Κάθαιος Λάμβανος.
(δ) Εκκλησ. Γροθ. βιβλ. ζ. περ. λβ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ.

Περὶ τῶν διαπρεψάντων ἐν τῇ Εκκλησίᾳ περιφανεσάτων διδασκαλῶν ἐν τέτοις τοῖς χρόνοις.

§. 1.

Διδάσκαλοι
τῆς Εκκλησίας.

Κατὰ τέτοις τὰς χρόνις, ἵνα τῇ Χριστῷ Εκκλησίᾳ, ὃ μόνον ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν δρόσον τῆς διδασκαλίας τῶν θείων, καὶ εἰχαρέτων ἀγδῶν ἀρκετὰ ἐποτίδην· διότι διδάσκαλοι αὐτῆς περιφανεσάτοι τῶν ἀλλῶν διέλαμψαν, ἀπὸ μὲν τὰς Εὐλόγιας Πέτρος ὁ Αἰλεζανδρεὺς περὶ 8 εἰρηται ἀνωτέρω, Μελέτιος, Μεθόδιος, Αὐντόλιος ὁ τῆς Λαοδικείας Επίσκοπος, Πιέριος ὁ τῆς Αἰλεζανδρείας Πρεσβύτερος, Λευκιανὸς ὁ ἀσκητής, καὶ μάρτυς, καὶ ἄλλοι· ἀπὸ δὲ τὰς Λατίνας Αρνόβιος, καὶ Λακταντίος.

Μελέτιος.

§. 2. Μελέτιος τῶν κατὰ πόντον Εκκλησιῶν Επίσκοπος, τὸν ὅποιον ἐκάλεν οἱ τότε πεπαιδευμένοι μέλι τῆς Αἴττικῆς, συμμαίνοντες τὸ ὄνομά του διὰ τὴν προστοσταντινὴν αὐτῷ μελίρρυτον εὐφραδεῖαν, καὶ τὴν ἄκρων αὐτῷ εἰς πάντα τα τελειότητα· καὶ ὅμως τὴν ἀρετὴν τῆς ἡγεμονίας του, καὶ τὰ δύναται τις νὰ ἐπαινέσῃ ἀξίως, τῆς δὲ ἀλλις πολυπειρίας του, καὶ φιλομαθείας την ἀρετὴν της ἐδύνετο νὰ τὴν ὑπερβαίνῃ; ἔτι δὲ εἰς πάσις τὰς λογικὰς ἐπισημάς, τὸν τεχνικώτατον, καὶ λογιώτατον ἥδελεν εἰπεῖς αὐτὸν πῶς νὰ εἰναι, δοκιμάζωντας τὴν προκοπήν του· ὅμοια ἡσαν εἰς αὐτὸν, καὶ τὰ ἐνάρετά του κατορθώματα. Αὐτὸς ὁ μέγας λοιπὸν εἰς τὸν καιρὸν της διωγμοῦ εἰς τὰ κλίματα τῆς Παλαιστίνης ἔφευγε χρόνις ἑπτά, καθὼς ἐβεβαιώθημεν, λέγει ὁ Ευσέβιος (α).

Μεθόδιος.

Συγγράμματα αὐτῆς.

§. 3. Μεθόδιος Ολύμπειος Λυκίας, ὃτοι Πατάρων, καὶ ὑπερον Τύρῳ Επίσκοπος, ἔκμαστεν εἰς τὸν καιρὸν τῆς Διοκλητιανᾶς, ἄνθρωπος ὃ τῆς τυχῆσης ἀγιότητος, καὶ διδασκαλίας, ὃς εἰς λαμπρῶς, καὶ τεχνικῶς λόγος, κατὰ Πορφυρία, συνέταξε βιβλίον, καὶ συμπόσιον δέκα παρθένων, διὰ τὸ ὅποιον ὁ Φώτιος λέγει. Σημέιωται πῶς αὐτὸς ὁ διάλογος τῆς ὁποίας ἡ ἐπιγραφὴ συμπόσιον, ἢ περὶ ἀγγείας, πολὺ νεοδευμένος εἶναι. Διὸ θέλεις εὐησθεῖς αὐτὸν μεμιγμένας, καὶ ἀρειανικὰς δόξας, καὶ ἐτέρων τινῶν κακοδόξων μυστολογήματα, ἐτυπώθη ἐν τῷ ἀνταρτώ της Βιβλιοθήκης τῶν πατέρων, καὶ περὶ Αναστάσεως λόγογον ἀριστον, καὶ κατὰ Ωριγένες περὶ Πυθωνίστης, καὶ περὶ αὐτεξετίσις, ἔτι καὶ χρονικὸν, καὶ ὑπομνήματα εἰς τὴν Γένεσιν, εἰς τὸ Αἴσμα

(α) Εκκλησ. Γ' σορ. βιβλ. ζ. κεφ. λβ'.

Δῆμοι τῶν Αἰσμάτων, καὶ τὴν Αἴποκάλυψιν, τὰ ὅποια ἐπαριθμεῖ ὁ Γερώνυμος ὁ ἐν τῷ καταλόγῳ (α). Νῦν δὲ σώζονται μέντη ἀπὸ τὸν περὶ Αἴναστεως λόγου κατὰ Ωριγένες, παρὰ τῷ Εὐπίφανι, καὶ παρὰ τῷ Φωτίῳ, καὶ ἄλλα ἄριστα συγγράμματα πολλὰ, καὶ ὀμοιώσια κατὰ τε τὸν Σωφρόνιον, καὶ ἄλλας τελευταῖον εἰς Χαλκίδα τῆς Αἰνατόλης μαρτυρήσας, ἔλαβε τὸ σέφος.

§. 4. Αἰνατόλιος τῆς ἐν Δαοδικέᾳ παροικίᾳς Εὐπίσκοπος, διάδοχος ἀγαθὸς τῷ Αἴγαδῃ Εὐτεβίᾳ. Τὸ γένος μὲν, καὶ ἀυτὸς Αἰλεξανδρεὺς, διὰ δὲ τὰ μαθήματα, τὸ λέγεν τῷ, μάθησιν, καὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἔλαβε τὰ πρωτεῖα μεταξὺ τῶν ἐμπειροτέρων, διότι ἀνεβηὶ εἰς τὸ ἄκρον τῆς σοφίας, ἐπειδὴ ἴξενε Αἰριθμητικὴν, Γεωμετρίαν, Αἰρονομίαν, καὶ τὴν ἄλλην διαλεκτικὴν, ἔτι δὲ φυσικὴν Θεωρίαν, καὶ διητορικὰ μαθήματα. Πρὸς τοὺς ἄλλας ἀυτῷ ἀρεταῖς, συνέγραψε, καὶ πολλὰ συγγράμματα, τῷ λόγιον, καὶ πολυμαθὲς περὶ τῷ Πάσχα σύγγραμμα, τὰς αἱριθμητικὰς εἰσιγγωγὰς εἰς ἔνδεκα συγγράμματα, καὶ ἄλλα πολλὰ συγγράμματα τῆς περὶ τὰ θεῖα σχολῆς τε ἀυτῷ, καὶ πολυπειρίας ἐτελέυτησε πρὶν κινηθῆ ὁ διωγμὸς παρὰ Διοκλητιανῷ.

Αἰνατόλιος.

§. 5. Πιέριος ὁ τῆς Αἰλεξανδρείας Πρεσβύτερος, παντάπασιν ἀκτήμιων καὶ πολιτείαν ἐνάρετον, καὶ μαθήματα φιλοσοφικὰ δεδοκιμασμένος, καὶ πολὺ ἐξηκμένος, καὶ ἐμπειρος εἰς τὰς περὶ τὰ θεῖα Θεωρίας, καὶ ἐξηγήσεις, καὶ εἰς τὰς ἐπὶ τῷ κοινῷ τῆς Εὐκκλησίας διαλέξεις (β).

Πιέριος.

§. 6. Λακιανὸς ὁ ἀσκητὴς, καὶ μάρτυς, ὃς οὐκαγνὺς τὰς προηγεμένας ἐκδόσεις τῆς Θείας Γεραφῆς, καὶ τὰ Εὐθρικά, καὶ σοχαζόμενος μὲ ἀκρίβειαν τὰ λειπόμενα, ἢ καὶ περιττά, καὶ διορθώσας τὰ τῆς ἀληθείας βῆματα, εἰς τὰς οἰκείας τόπους, ἐξέδωκε τοῖς Χριστιανοῖς ἀδελφοῖς, Εὐδόμιν ἐκδοσιν, ἵτις, ὑσερον ἀπὸ τὴν ἀθλησιν, καὶ μαρτύριον ἀυτῷ μετὰ τὸν κινηθέντα διωγμὸν παρὰ Μαξιμιανῷ, καὶ Διοκλητιανῷ, ἐνορέθη ἱδιοχείρως γεγραμμένη παρὰ ἀυτῷ, εἰς Νικομήδειαν, ἐπὶ Κωνσταντίνη τῷ Μεγάλῳ παρὰ Γεράσιοις, εἰς τοῖχον πυργίσκου, περιχρευσωμένον μὲ λάσπην εἰς διαφύλαξιν (γ).

Λακιανός.

§. 7. Εκ δὲ τῶν Λατίνων, Αἴρυθιος ὁ Αἴφρος εἰς τὸν καιρὸν Διοκλητιανῷ τῷ Αὐτοκράτορος, ἐδίδαξε τὴν Ρήτορικὴν γλαφυρώτατα εἰς Σίκη πόλει τῆς Αἴφρικῆς, καθὼς ὁ Γερώνυμος εἰς τὸν κατάλογον λέγει (δ). Τοῦτο

Ζ'. Εὐδόμιος
τῆς Γεραφῆς.

Νη 3

ρού

Αἴρυθιος.

(α) Κεφ. πρ.

(β) Οὗτος ὀνομάσθη, καὶ Ωριγένης ὁ μικρὸς, διὰ τὰ ὑπομνήματα, καὶ ὄμιλίας τε εἰς τὰς γραφάς.

(γ) Συνέγραψε καὶ πολλὰ ἔτερα συγγράμματα, ἀλλὰ δὲν σώζονται· τὸν ἐσυκοφάντισαν πως συμφωνεῖ μὲ Παῦλον τὸν Σαμωσατέαν, ὁ Αἴθανάσιος ὄμως, ὁ Χευσόδορος, καὶ ὁ Γερώνυμος τὸν ἐθεωρησαν πάντοτε διὰ διδάσκαλον ὄρθοδοξώτατον.

(δ) Κεφ. οδ'.

Συγγράμματα αὐτῆς:

Δακτάντιος.

Βασίλειος ὁ
Ἀγγείως.

θον δὲ ἀφεῖς τὰς Φευδοδοξίας τῶν ἐθνικῶν, ἐπρόσερεξεν εἰς τὸν Εὐκλησίαν. ΑἼτο δὲ τὰς Επισκόπιας ἀντῖς, διὰ τὴν προτέραν τα ἀστλαγχνίαν, καὶ ὡμότιτα κατὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ μῆσος, ἐπειδὴ ἡν ἐθνικὸς φιλόσοφος, εκπατρονεῖτο, καὶ δὲν ἔξιώδην ἐνθὺς τῇ Γερρᾷ Βαπτίσματος, καὶ μὲν δλον ὄπει δλοφύχως εξῆται ἀυτό. Οὗτον μακρὰν ἀπὸ λόγου τα πάσαν υποφίαν ἔναντιν ἀποδιώκων, συνέγραψεν ἐπτὰ βιβλία κατὰ τῶν ἐθνικῶν, εἰς τὰ ὅποια ἀνατρέπει τὴν μωρὰν, καὶ ἀστεβῆ θρησκείαν τῶν ἐθνικῶν, καὶ ἐπιβεβαιοῖ τὴν Χριστιανῶν Πίσιν (α). Εκεῖνος δὲ ὁ Αργόβιος ὅπει ἔξεδωκε υπομνήματα εἰς τὰς Ψαλμὸς, ἔτερος εἶνι, ἀκμάσας κατὰ τὸν Βελαρμίνον ἐντει υμέ.

§. 8. Μαδητῆς τῇ Αργοβίᾳ ἐχρημάτισε Λέκιος Καΐλιος ὁ Δακτάντιος, Φιρμικὸς ἐπωνυμαθεῖς ἀπὸ Φίρμιος κώμης τῆς Γταλίας, κειμένης εἰς τὸν Πυκνὸν Αγρὸν, ὅπει ἐγενήθη, καὶ ἡν συγγράψεν ἐλλογιμάτατος, καὶ ίσοςάσιος Μάρκω Τελλίω τῷ Κικέρωνι, ὅθεν καὶ Χριστιανὸς Κικέρων ἐπονομάζεται. Οὗτος ἐδίδαξε τὴν Ριτορικὴν εἰς Νικομήδειαν, εἰς τὸν καιρὸν Διοκλητιανῆ τε Αὐτοκράτορος, καὶ ἀν εἰς βασιλὺ γῆρας, ἔγραψε πρὸς Κοιστῶν τὸν οἶον τῇ Μεγάλῃ Κωνσαντίνᾳ (β) ἐπτὰ γλαφυρὰ βιβλία περὶ τῶν θείων διαταγῶν, περὶ Διημιεργίας τῇ Θεῖ, περὶ θυμᾶς τῇ Θεῖ, καὶ ἀκολαθῶν τὰ ἵχη τε διδασκάλων τα, τόσου κατὰ τῶν ἐθνικῶν, καὶ τῆς Φευδεῖς θρησκείας ἀντῶν, τὸν κάλαμον ἐκίνησεν, ὥσε τὸν υπερέβη· ἀνέγνωσι τὸν Γερώνυμον (γ), καὶ τὸν Βαρώνιον (δ).

§. 9. Βασίλειος ὁ Αγκύρας Επίσκοπος, Γατρὸς τὴν τέχνην, ἔγραψε κατὰ Μαρκέλλῳ, καὶ περὶ Παρθενίας, καὶ ἔτερα ἐκ δλίγυ, βασιλεύουτος τῷ Κωνσαντίνῳ, καὶ ἀρχιστε τὴν Μακεδονιανὴν θρησκείαν ὅμε μὲ τὸν Ευζάδιον Σεβασιανόν (ε).

ΣΥΝ.

(α) Τὸ κατὰ τῶν Εθνικῶν σύγγραμμα διυσνόητον ἐξι, καὶ δὲν σερεώνει τὴν Χριστιανὴν Πίσιν, μὲ ἐκεῖνην τὴν σαφήνειαν, καὶ βεβαιότητα, ὅπει ἀκινέτει τὴν τῶν Εθνικῶν θρησκείαν.

(β) Η ὄφην τὸ Δακταντίσ επιταρκηνήστε τὸν μέγαν Κωνσαντίνον διὰ νὰ τῇ δώσῃ τὴν ἐπισασίαν τῆς διδασκαλίας τῇ οἶστρος τε Κρίσπε. Εἰς τὰ συγγράμματά τοι φαίνεται πλέον Ρήσω, καὶ φιλόσοφος, πάκεδ διδάσκαλος, καὶ Θεολόγος. Αποδίδεται τὸν ἀντόφ, καὶ ἔτερα συγγράμματα, ἀλλὰ σφάλλεται.

(γ) Εὐ τῷ καταλ. περ. π.

(δ) Χρονικ. ἔτει Χριστῷ τῷ. ἀριθ. μέ. καὶ ἔτι.

(ε) Ήκμασαν ἔτι εἰς τῦτον τὸν ἀῶνα, καὶ Θεόγνωρος Αλεξανδρείας ὃς ἔγραψεν ἐπτὰ βιβλία υποτυπώσεων, ἥτοι διδασκαλιῶν περὶ τῶν τῆς Θρησκείας μυσηρίων, καὶ ἔξιρέτως περὶ Τεράδος. Ετι Βικτωρίος Επίσκοπος Πετυσίας τῆς Πανονίας, ὃς συγγράψει, καὶ υπόμνημα εἰς τὴν Αποκάλυψιν. Θεόκτισος Επίσκοπος Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, γρωτὸς καὶ σύγχρονος Αλεξανδρῷ Γεροσολύμων, φίλος τῇ Ωλεγένσι,

ἐκ

Σ Τ' Ν Ο Ψ Ι Σ

τῆς

Διδασκαλίας, Εὐταξίας, καὶ Ἡδικῆς τῆς Εὐκλησίας τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων (α).

§. I.

Η Εὐκλησία τῆς Χριστᾶ σα μία, Αγία, Καθολικὴ, καὶ Αποστολικὴ πρέπει καὶ οὐ διδασκαλία της νὰ εἶναι μία, Αγία κατά διότι οὐκέτι οὐκέτι Εκκλησία δὲν ἐδίδασκε τὴν διὰ τῶν Αποστόλων διδασκαλίαν τῆς Χριστᾶ, οὐδὲν

ἐκ τῆς διδασκαλίας τῆς ὅποια ἔλαβε μέγα ὄφελος. Εἰς μεγάλην τιμὴν, καὶ φήμην τὴν παρὰ τοὺς ἐν Παλαιστīη, καὶ προηγετοῦ μιᾶς Συνόδου τῆς Αντιοχείας κατὰ Ναυατιάνων, οὐρα τὸν Ευσέβιον. Εκκλησ. Γερ. βιβλ. 5'. κεφ. ἑσχατον. Πάμφιλος ὁ Πρεσβύτερος λεγόμενος, ἐκ Λαοδικείας, καὶ Πρεσβύτερος Εὐσέβιος Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, τὸν ὅποιον εἰς τοσαντην ἀγάπην εἶχεν ὁ ἀντὸς Ευσέβιος, ὃπερ ἡθέλησε νὰ ὀνομασθῇ Ευσέβιος Παμφίλος. Σώζεται τῇ σύμμερον μία Απολογία τῆς Παμφίλου, τὴν ὅποιαν συνέγκεψεν εἰς βοήθειαν τῆς Οργιγένες. Ενδέξως ἐμαρτίρησεν ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆς Μαξιμίνου. Οὐρα τὸν Ευσέβ. Εκκλησ. Γερ. βιβλ. 5'. κεφ. λβ'. Καὶ τὸν Γερώνυμον ἐν τῷ Καταλόγῳ.

Εἰς τὸν παρόντα ἀδινα συνηθροῦμδησαν, καὶ πολλαὶ ἀλλαὶ Σύνοδοι, πλέον τῶν ἀνωτέρων σημειωμάρων, καὶ πρώτη, τῷ σιχ. ἔτει ἐν Καιχηδόνι παρὰ τὴν ἀντῆς Επισκόπου Αγριππίνης, ἐν ἡ ἐδεστωμῇ νὰ μηδέχωνται οἱ Κλημεῖοι ἐπιτροπάς. Τῷ σλ. καὶ σλά. δύο Σύνοδοι εἰς Αλεξανδρείαν κατὰ Ωριγένες, παρὰ τὴν ἀντῆς Επισκόπου Δημητρίου. Τῷ σλε. εἰς Αλεξανδρείαν κατὰ τηνα, ἐν ἡ Ηρακλᾶς Αλεξανδρείας ἐξερεψεν εἰς τὴν Ορθόδοξον Πίστιν τὸν Αμμάνιον. Τῷ σλ. ἐν Ρώμῃ παρὰ Φλαβιανᾶ κατὰ Ωριγένης. Τῷ σμ. η σμβ'. εἰς Λάμπεσσα τῆς Αφρικῆς, κατὰ Πειρίθατος Αἰρετικῆς, ἐν ἡ παρῆσταν Επισκόποι ἐννενήκοντα. Τῷ σμ. η σμδ'. εἰς Βόσρων τῆς Αραβίας κατὰ τῶν λεγόντων τὰς Φυχὰς Θανάτους, ἐν ἡ παρῆν, καὶ ὁ Ωριγένης ὅσις ἐπέτυχε νὰ ἐπιστρέψῃ τῆς Αἰρετικῆς εἰς τὴν ὁρθοδοξίαν. Οὐρα τὸν Ευσέβ. Εκκλησ. Γερ. βιβλ. 5'. κεφ. λά. καὶ τὸν Βαρών. ἔτ. σμδ. ἀριθ. 6. Τῷ σν. η σνγ'. ἐν Ρώμῃ παρὰ τὴν Κλήρου τῆς Ρώμης, καὶ τῶν πλησιερέων Επισκόπων, καὶ ἐθεσπίδῃ, νὰ συγχωρῶνται οἱ παραπεσόντες ἐν κινδύνῳ θανάτου, μετὰ τὴν ἐξομολόγησιν, καὶ μετάνοιαν. Οὐρα τὸν Κυπρ. Επισ. ρρ'. πρέδ. Αντωνιανὸν, καὶ τὸν Βαρών. ἔτ. σνγ'. ἀριθ. 78. ἔως 81. Τῷ σνβ. η σνδ. ἐν Ρώμῃ παρὰ Κορηνηλίς τῆς ἀντῆς Επισκόπου περὶ τῶν παραπεπτωτῶν. Τῷ σνβ. η σνέ. ἐν Ρώμῃ, ἐν ἡ ἡσαν Επισκόποι ιψ. κατὰ τὴν Ναυατιανᾶ. Τῷ σνβ. εἰς Αντιοχείαν, παρὰ Δημητριανᾶ τῆς ταύτης Επισκόπου κατὰ Νοσάτου. Τῷ σνέ. η σνδ. ἐν Καιχηδόνι παρὰ τὴν Κυπριανᾶ περὶ διορθώσεως τῆς Εκκλησιαστικῆς Εὐταξίας, εἰς τὴν ὅποιαν Σύνοδον ἐλέγχθη ὁ Επισκόπος Θεράπης διατὶ ἐχειροτόνησεν Ιερέα Βίκτωρα τηνα, χωρὶς σμως ἀντὸς νὰ ποιήσῃ μίαν τελείαν μετάνοιαν. Εδιωρείδη πρεσέτη νὰ μὴν προσμένωσι τὴν ὁρδόνην ἡμέραν, διὰ νὰ βαπτίζωνται τὰ νήπια, ἀλλὰ καὶ πρότερον νὰ βαπτίζωνται.

Γδε

εδίδασκε ἀλλεοτρόπως, τότε δὲν ὅτου Εκκλησία. Οἱ Α' πόσοιοι καθὼς εδίδάχθησαν παρὰ Χριστὸν τὰς θεμελιώδεις ἀληθείας τῆς Πίσεως ἡμῶν, ὃτῳ καὶ ἐπαράδωκαν, καὶ εδίδαξαν τὴν Εκκλησίαν ὅπερ ἀυτῷ ἐσύζησαν. Η Εκκλησία λοιπὸν, αὐτὴν τὴν διδασκαλίαν κρατεῖσα ἀνὰ χεῖρας, διδάσκει τὰς εἰς ἀυτὴν προσέρχοντας. Α' λγόθες ὅμως εἶναι πῶς ἀγκαλίᾳ, καὶ οὐ Εκκλησία πάντοτε εδίδαξε, καὶ διδάξει αὐτὴν τὴν ἀποσολικὴν διδασκαλίαν, δὲν ἔμεταχειρίδην πάντοτε τὸν ἀυτὸν τρόπον τὴν λέγειν. π. χ. πρὶν φανερωθῶσιν αἱ αἵρεσεις, δὲν ὡμίλησεν η Εκκλησία περὶ τῶν μυσηρίων, καθὼς ὡμίλησεν ἀφ' ἐφάνησαν αἱ αἵρεσεις, καὶ τὸ ἀπαιτήσεν η περίεστις. Εἰς τότε δὲν εἶναι καινοτομία, ὡς τινὲς ἀναιδῶς φλυαρεῖσιν, ἐπειδὴ η ἀυτὴ διδασκαλία ην ἐξ ἀρχῆς τῆς Εκκλησίας, ὅπερ ὅτου καὶ ὑσερον. Βέβαιον δὲ τοῦ τότε, πῶς εἰς τὰς πρώτας αἰῶνας, ἐυρίσκουτο πολλοί, οἵτινες δὲν ἐδόξαζον ὅρθως, ἀλλὰ η ἀυτῶν γνώμη δὲν ἐνομίδη ποτὲ ὡς διδασκαλία τῆς Εκκλησίας, ἀλλὰ ὡς γνώμη μερικῶν τινῶν. Γρὺς λοιπὸν τὸ τί ἐπίεινον οἱ Χριστιανοὶ τῆς ἀρχαίας Εκκλησίας, καὶ πιεσύομεν νῦν ἡμεῖς δι Ορθόδοξοι.

§. 2.

Γ' δε πλατύτερον τὸν Κυπρ. Επισ. νέ. Τῷ σερ. η συνή. ἐν Καρχηδόνι παρὰ τὴν Κυπριανῆ, ἐν η παρηγαν λεγ. Επίσκοποι, η ἐκάθηραν Βασιλείδην Επίσκοπον Λεγεώνος, η Μαρκιάλην Επίσκοπον Αγρίπινας Αὐγέας, ητοι Αγρέγας τῆς Γραπανίας, ὡς ἐν νόχες πολλῶν πταισμάτων, η ἀντ' ἀντῶν ἐκλεξαν τὸν Σαβίνον, η τὸν Φύλικα. Προσέτι ἐπειδὴ ἀυτοὶ οἱ δύο Επίσκοποι ἡπάτησαν τὸν Πάπιαν Στέρανον, η τοις ἐδέχθη εἰς κοινωνίαν, ἀντη η Σύνοδος ἐκύρωσε τὴν ἐκλογὴν τῆς Σαβίνου, η τὸν Φύλικος. Γρ σξ. εἰς Ναρβῶνα τῆς Γαλλίας. εἰς ἀντὴν τὴν Σύνοδον Θαυμαστῶς ἀθωαδη Παῦλος πρώτος Επίσκοπος τῆς Ναρβῶνος, ἀπὸ ἓντα ἐγκλημα ἐντροπισμοὶ ὅπερ δύο διάκονοι τε, ἐπλασαν κατ' ἀυτοῦ. Τῷ σεργ. ἐν Ρώμῃ εἰς ἀθωσιν Διονυσίος Αλεξανδρείας, τὸν ὅποτον ἐγκαλεσαν ὡς τὴν τὴν Σαβίλιαν ἀγεστιν ἔχοντα. Οὐα τὸν Βαρών. Ετ. σεργ. ἀριθ. 34. Αθανάσ. ἐν Επισ. περὶ δόξης τῆς Διονυσίας κατὰ Αγειανῶν, η τὸν Βασίλη περὶ Πινεύμ. Αγ. περὶ Αμφιλόχ. κεφ. ἐσχάτῳ.

(α) Εἰς τὸ ΙΙ'. περάλαιμον, παραγ. 4. τῆς Εἰσαγωγῆς λέγει ὁ Συγγραφεὺς πῶς εἰς τὸ τέλος παῦλος αἰῶνος, προσθέτει μίαν βραχεῖαν ἐπανάληψιν τῶν περιεχομένων εἰς ἀντὴν τὸν αἰῶνα. Εἰς τὸ χειρόγραφον ὅπερ ἔχω ἀνὰ χεῖρας, μόνον εἰς δύο αἰῶνας ἐνρίσκεται ἀντὴ η ἐπανάληψις, ητοι τὸ ἄλλο δὲν εἶναι πάρεξ εἴναις βραχὺς πίνακις τῶν περαλαιμῶν τῶν περιεχομένων εἰς ἐκεῖνον τὸν αἰῶνα. Επειδὴ λοιπὸν εἰς παντας τέσσας αἰῶνας δὲν ἐνρίσκεται ἀντὴ η ἐπανάληψις, η προσέτι, εἶναι σολισμένη η βιβλος ἀπὸ ἀναβετές πνακας, μοι ἐράνη εὐλογον, ἀντὶ τῆς ἐπαναλήψιεως, νὰ προσθέσω μίαν Σύνοψιν τῆς διδασκαλίας, ἐπιταξίας η ηθικῆς τῆς Εκκλησίας εἰς κάθε αἰῶνα. Εἰς τέσσας πρώτες αἰῶνας πολλὰ ὀλιγη διαφορὰ ητον εἰς τὴν Εκκλησίαν, διὰ τοῦτο εἰς τὸ τέλος τέ τρίτε αἰῶνος η σύνοψις περιλαμβάνει, η διὰ τέσσας αἰῶνας. Αὐτὴ η σύνοψις εἶναι ἐν ἀπάνθισμα τῆς παρέστης Γρογιας, η πολλῶν ἄλλων φιλαληθῶν συγγραφέων.

§. 2. Οι Χριστιανοί τῇ καιρῷ ἐκένευν τὰς Γραφὰς, καὶ τὴν παράδοσιν, καὶ εἰς τότε συμφωνεῖν καὶ οἱ Λυθηρο-Καλβινῖαι, πλαγίως ὅμως· ἐπειδὴν ἐν μέρει ἀπορρίπτεσι τὰς παραδόσεις τῆς Αὐτοχαῖας Εὐκλησίας, καὶ ἐν μέρει τὰς δέχονται, ὡς π. χ. ὅταν πισένευσι τὸ Πνεῦμα τὸ Αὐτοῦ ἐκπορευετὸν ἐκ τῇ Πατρὸς, καὶ ἐκ τῇ Υἱοῦ· ἀντὶ βέβαια εἶναι παράδοσις τιγῶν μερικῶν, καὶ ὡχὶ διδασκαλία τῆς Γραφῆς, διότι ὡδέπω ἡ Γραφὴ ἦτας λέγει ἐκπορευετὸν τὸ Πνεῦμα, καὶ ἐκ τῇ Υἱοῦ· ἀλλ᾽ ἐγὼ διηγέμαι τὸ τὶ ἐπίσευνον οἱ Αὐτοχαῖοι Χριστιανοί, καὶ ὡχὶ τὸ Φευδοδοξάζεται οἱ ἐτερόδοξοι, διὰ τότε λέγω πῶς οἱ Αὐτοχαῖοι Χριστιανοί ἐπίσευνον καὶ ἐδίδασκον ενα Θεὸν ἀδόρατον, ἀιώνιον, ἄφθιτον, πολυεύσπλαγχνον, ἀπορρίπτουτες τὰς τῶν ΕἸλίνων δόξας περὶ πολυθείας, καὶ Φευδοδείας· ἐδίδασκον ἔνα μόνον Θεὸν ποιητὴν τῇ παντὸς, εἰς τρία πρόσωπα, Πατέρα, Υἱὸν, καὶ Πνεῦμα, Θεὸν ἄναρχον τὸν Πατέρα, Θεὸν ἄναρχον τὸν Υἱὸν, καὶ Θεὸν ἄναρχον τὸ Πνεῦμα· ἐκήρυξαν πῶς ὁ Υἱὸς οὐκ ἀπὸ ἀιώνος παρὰ τῷ Πατρὶ, ὡς ἐν πρόσωπον· ἐσοχάζοντο πῶς ὁ Λόγος, εἴτεν Υἱὸς, ἐφάνη διαφόροις καριοῖς, καὶ διαφόρῳ σχήματι τοῖς Πατριάρχαις. Εἰ πίσευνον πῶς ἀντὸς ὁ Λόγος ἐσταρκώθη, καὶ πῶς ὁ Γῆτες Χριστὸς οὐκ ὁ Λόγος, οὐ ἐνανθρωπόσας, καὶ πῶς ἐν ταῦτῷ οὐκ Θεάνθρωπος, δηλαδὴ τέλειος Θεός, καὶ τέλειος ἀνθρωπός, καὶ πῶς ἐλαβε σάρκαν ἀληθινήν, ὡχὶ κατὰ φαντασίαν εὐκόλω τῆς Παρθένου Μαρίας, πῶς ἐπάθε, καὶ ἀπέθανεν. Εἰ πίσευνον πῶς ἐστρωπώθη ἵνα σώσῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος, τὸ πεπτωκός διὰ τὴν ἀμαρτίαν τῇ πρωτοπλάτῃ Λ' ἀδὲ, πῶς ἥλθεν ἐπὶ γῆς ἵνα διδάξῃ τὰς ἀνθρώπων τὴν ἀλήθειαν, ἵνα γένῃ ἀντοῖς τύπος, καὶ παράδειγμα. Εἰ πίσευνον τὴν κατάβασιν ἀντεῖ εἰς τὸν ἄδην, καὶ τὴν ἐνδοξόν τὸν Αἰνάζατον· ἐπίσευνον πῶς μέλει ἐρχεσθαι ἵνα κείνη τὸν μέσμον ἀπαυτα, ἵνα ἀνταποδώσῃ τοῖς μὲν αγαθοῖς, ἀιώνιον ζωὴν, τοῖς δὲ πονηροῖς, ἀιώνιον κόλασιν. Εἰ δίδασκον πῶς ὁ πρῶτος ἀνθρωπός ἐξέπεσε διὰ τὴν παρακοὺν ἀπὸ τὴν προτέραν τὰ ἐυδαιμονίαν, καὶ πῶς ἀγκαλλᾷ καὶ διατείχεται, ἔχει χρείαν τῆς τε Θεᾶς βοηθείας, ἢτοι τῆς Θείας Χάριτος, ἵνα πράξῃ τὸ καλόν. Εἰ πίσευνον τὴν ἀνάγκην, καὶ ἀποτελέσματα τῇ βαπτίσματος, ἀπέδιδον εἰς τὴν χειροθεσίαν τῶν Εἰπισκόπων τὴν χάριν καὶ ἴσχυν, ἵνα καταβῇ τὸ Πνεῦμα τὸ Αὐτοῦ ἐπὶ τὰς βαπτιζομένας· ἐδίδασκον πῶς ἡ Εὐκλησία εἶχε τὴν ἴσχυν νὰ συγχωνῇ τὰς μετανοεῦτας ἀμαρτωλάς. Εἰ πίσευνον εἰλικρινῆ καρδία τὴν παρεσίαν τῆς σώματος τῇ Γῆτε Χριστῷ εἰς τὸ μυσήριον τῆς Εὐχαριστίας· ἐπήγειρε τὸν παρθενίαν, μὴ κατακρίνοντες τὸν γάμον, ἐτίμην τὰς μάρτυρας, καὶ ἐπρόσφερον πολὺ σέβας πρὸς τὴν Παρθένον Μαρίαν. Γέδειν βραχυλογίᾳ ἡ πίσις καὶ διδασκαλία τῶν Χριστιανῶν τῶν πρώτων τριῶν αἰώνων. Εἰ πίσευνον τινὲς μὲ τὸν Παπίαν, πῶς οὐκ ἐπὶ γῆς βασιλεία τῇ Γῆτε Χριστῷ ἵνα χιλίων ἐτῶν, ἐτεροι ἐνόμιζον πῶς τὸ ὄγλιγωφότερον ἤρχετο οὐδευτέρα παραστά τῇ Υἱοῖ τῷ Θεῷ, καὶ ἐτερα τινά, ὅμως τοιαύτη δεύτερη παραστά τῇ Υἱοῖ τῷ Θεῷ, καὶ ἐτερα τινά, ὅμως τοιαύτη δεύτερη ἢ τοιν οὐ γυνώμη πάτης τῆς Εὐκλησίας, ὃτε ὡς δόγμα πίσεως· ἀντιεῖται

εἰνὶ ἡ διδασκαλία τῆς Εὐκλησίας ὅπερ ἐσύζηταν οἱ Α' πόσολοι, καὶ ὅπερ ἀπλώδη εἰς πάντα τὸν τετραπέρατον κόσμον· ἃς εἰπῶμεν ὀλίγα καὶ διὰ τὴν Εὐκλησιαστικὴν ἔνταξίαν.

Εὐταξία.

§. 3. Η' Εὐκλησιαστικὴ ἔνταξία δὲν ἦτον πάντοτε ἡ ἀυτὴ, ἢ τε εἰς κάθε τόπου διότι πότε, καὶ πότε ἐδιάφερεν εἰς πολλὰς Εὐκλησίας. Ή ἔνταξία τῆς Α' ἥρχαίας Εὐκλησίας είναι τὸ θεμέλιον τῆς ἡμετέρας, καὶ ἀγκαλὰ τὸ ἐξωτερικὸν νὰ ὑπέμενεν ὀλίγην μεταλλαγῆν, τὸ ἐσωτερικὸν ὅμως ἢν πάντοτε τὸ ἀυτό. Ή ἔνταξία τῶν Χριστιανῶν τῶν τριῶν πρώτων ἀιώνων δὲν ἦτον πάρεξ ἀπλῆ, ἐσυνάζοντο τὰς κυριακὰς εἰς τὰς διορισμένας τόπους τῆς προσευχῆς, ἀνεγνώσκετο ἡ Γραφὴ, καὶ συχνάκις ὁ Επίσκοπος ἐδίδασκε τὸν λόγον τῷ Θεῷ. Εἴως ἀπὸ ἐκείνου τὸν καιρὸν λαμπρῶς ἐωρτάζετο, ἡ Χριστὸς Γέννησις, τὸ Πάσχα, καὶ ἡ Πεντηκοστή· οἱ Χριστιανοὶ δὲν ἔκλινον γόνυ τὰς κυριακὰς, ὅτε ἀπὸ τὴν ὑμέραν τὸ Πάσχα ἦν τῆς Πεντηκοστῆς· ὅταν ἐπροσέυχοντο, ἐξέφουτο πρὸς Α' νατολὰς· οἱ τόποι ὅπερ συνάρχοντο ἵνα προσευχῆσθαι ἦσαν ἀπλοῖ, χωρὶς σολισμὸς, καὶ χωρὶς ἐπίδειξιν· αἱ εἰκόνες δὲν ἦτον εἰς κοινὴν χρήσιν· συχνάκις ἐπίσιμη συμπόσια τιγά, ἀς ἐκάλενται Αγάπας, ὅπερ ἐδέχοντο πάντες οἱ Χριστιανοί, ἐπροσέυχοντο διὰ τὰς νεκρὰς ἐπίσιμην δὶ αὐτές προσφοράς, καὶ ἐτέλεν τὴν ἱερὰν μυσαγωγίαν εἰς μυημόσιυν ἀυτῶν. Οἱ Χριστιανοὶ ἡστάζοντο ἀλλήλας, καὶ ἐλέγοντο συνκατέληφοί. Επαρχάλεν τὰς Μάρτυρας, καὶ ἐώρταζον τὴν ὑμέραν τὰ μαρτυρία ἀυτῶν, καὶ ἐπίσευον πῶς ἀυτοὶ ἐδέσουτο τῷ Θεῷ διὰ τὰς ζῶντας· ὅτοι ἐγίνοντο Χριστιανοί, καὶ ἀρκετῶς ἐδίδασκοντο, ἐβαπτίζοντο μὲν μεγάλην τελετὴν· ὅταν ἐδιδάσκοντο, ἐκαλεῖντο Κατυχόμενοι· ὅταν ἐβαπτίζοντο, ἐβαπτίζοντο τὰς εἰς τὸ ὄδωρο, ἐπικαλέμενοι τὴν Αγίαν Τριάδα. τὸ βάπτισμα δὲν ἐδίδετο πάρεξ τῆς ἑορτῆς τὸ Πάσχα, καὶ τῆς Πεντηκοστῆς, μετὰ τὸ βάπτισμα ἐχρίσοντο Αγίων ἐλαῖων, καὶ εἰς πολλὰς Εὐκλησίας ἐγένεντο ἐλαῖς, καὶ μέλιτος, ὑζερού ὁ Επίσκοπος ἐπετίθει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὰς βαπτιζομένας ἐπικαλέμενος τὸ Πανάγιον Πνεῦμα. Οὕταν μετὰ τὸ βάπτισμα οἱ Χριστιανοὶ ἐπιπτον εἰς ἀμαρτίας, καὶ ἐξομολογεῖντο ἐμπροσθεν τῶν ἱερέων, ἐκλαγονίζοντο εἰς μετάνοιαν, δηλαδὴ ὑζερεῦντο τῆς Εὐκλησίας, καὶ πάγις συναναρροφής τῶν Πισῶν, καὶ εἶχον χρέος νὰ νιζέσουσι, καὶ νὰ πράττωσιν ἐτερά ἐπιτίμια, ὥχι μόνον εἰς τὸ κρυπτὸν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ φανερὸν, εἰς τὴν θύραν τῆς Εὐκλησίας. Εἰς τιγάς Εὐκλησίας ἡ ἀυτορότις εἰς τότον ἐφεδρευ, ὅπερ δὲν ἐσυγχωρεῖντο, ὅτε ἐδέχοντο εἰς τὴν συνάρχοισιν τῶν πισῶν ὅσοι ἐπιπτον εἰς εἰδωλολατρείαν, ἢ φόνον, ἢ μοιχείαν· μὲ τὸν καιρὸν ἐγλυκάνθη ἡ ἀυτορότις διὰ τὰς μοιχάς, καὶ φονεῖς, καὶ ὑζερού διὰ τὰς εἰδωλολάτρας, οἵτινες ἐσυγχωρεῦντο μόνον εἰς κίνδυνον ζωῆς, ἢ μὲ μίαν μακρὰν μετάνοιαν· οἱ Κληρικοὶ ὅπερ ἐπιπτον εἰς τινὰ ἀμαρτύματα, ὥχι μόνον ὑζερεῦντο τῷ ἐπαγγγέλματος ἀυτῶν, ἀλλὰ ὑπόκειντο καὶ εἰς μίαν μετάνοιαν φανεράν. Οἵσοι εἰς τὸ φανερὸν ἐποίειν μετάνοιαν, δὲν ἐδέχοντο πλέον μεταξὺ τῶν κληρικῶν. Οἵσοι ἐσύγχιζον τὴν Εὐκλησίαν τῶν πι-

ζῶν,

τῶν, ἢ μὲ αἰρέσεις, ἢ μὲ μίαν αἰσχρὰν πολιτείαν, ἀφωρίζοντο ἀπὸ τῆς συνανασροφήν τῶν πισῶν.

§. 4. Επρόσφερον οἱ πισοὶ ἄρτου καὶ οἶνον μεμιγμένον μὲ ὀλίγον ὑδαῖον εἰς τὸν καιρὸν τῆς Εὐχαρισίας· ὁ Επίσκοπος, ἢ ὁ ἱερεὺς, ἀνεγίνωσκεν ὀλίγας προσευχὰς ἐπάνω εἰς τὸν ἄρτον καὶ οἶνον, καὶ μετὰ τὰς προσευχὰς διαιρεῖτο ὁ ἄρτος εἰς κομμάτια, καὶ οἱ διάκονοι ἐδίδον τοῖς ἐνρισκομένοις, ὅμοιας καὶ ἐκ τῆς οἴνης. Οἱ Χριστιανοὶ δεχόμενοι τὸν ἄρτον, καὶ τὸν οἶνον, ἐπίσευν πᾶς ἐδέχοντο τὸ Σῶμα τῆς Γῆς Χριστοῦ. Οἵμοις καὶ τὰ βρέφη ἐμεταλάμβανον ἐκ τῆς ἄρτου, καὶ οἶνα, ἢ τελάχιστον ἐκ τοῦ οἴνου· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοιαύτη τελετὴ, ἥτις θυσία ἐλέγετο, καὶ Εὐχαρισία ἐγίνετο· προῶτη, ὁ ἱερεὺς ἐπροσεύχετο τόσον πρὸ τῆς θυσίας, ὅσον καὶ μετὰ τὴν θυσίαν. Οἱ Χριστιανοὶ δσάκις ἐνρισκούντο εἰς τὴν συνάθροισιν ἐμεταλάμβανον, καὶ ἐνόμιζον ἀναγκαῖον τὸ κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον πολίτευμα, ἵνα μεταλάβωσιν ἀξίως. Οἱ γάμοις ἐπιτελεῖτο ἐνώπιον τῶν ἱερέων, καὶ ἐκυρώθησαν μὲ τὴν θυσίαν· ὁ δεύτερος γάμος ἦτοι μισητὸς, μάλιστα πολλοὶ τὸν ἀπορρέφοντο.

§. 5. Μετὰ τὴν τελευτὴν τῶν παρὰ τῶν Αποσόλων ἐκλεχθέντων ποιμένων τῆς Εκκλησίας, ὁ λαὸς, εἴτε ἡ Εκκλησία ἐκλεγετε τὰς διαδόχους, ἀλλ’ εἶχε τὴν ἐπιμέλειαν νὰ ἐκλέγῃ ἐκείνας, ὅπερ διὰ τὴν ἀγιότητα τῆς πολιτείας, καὶ ἡθῶν, ἥταν τύπος πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς· ὁ Επίσκοπος ἦν ἀνώτερος τῶν ἱερέων, ὅσις ἐκλέγετο πάλιν ἀπὸ ἀλλας Επισκόπων διὰ ἐπιδέσεως τῶν χειρῶν· οἱ δὲ ἱερεῖς διὰ τῆς ἐπιδέσεως τῶν χειρῶν τῆς Επισκόπων καὶ τῶν κληρικῶν. Οἱ διάκονοι ὅπερ διετάχθησαν ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Αποσόλων, ἔλαβον ἐξ ἀρχῆς τὸ ἐπάγγελμα τῆς διακονίας, καὶ ὑπηρεσίας τῶν Εκκλησιῶν· καὶ διακόνισται καὶ ἀντὶ τοῦ καταταγῆν, οἱ ὑποδιάκονοι, καὶ ἔτερα τάγματα, ὕσερον διετάχθησαν. Εὐλαβον διὰ χάριν οἱ Επίσκοποι τῶν Μητροπόλεων, τῶν ἐπαρχιῶν τινὰ προνόμια, καὶ δίκαια, ἐπάνω εἰς τὰς Εκκλησίας τῆς ἐπαρχίας τῆς ἀντὶ τῶν Μητροπόλεων. Ή τῆς Ρώμης, Αλεξανδρείας καὶ Αἰγαίου Εκκλησία ἐφάνησαν αἱ πρώτισαι, ὅπερ καὶ οἱ ἀντὶ τῶν Επίσκοποι ἐχαίρουντο πολλὰ προνόμια. Ή ἀπόφασις τῶν συνόδων, ἦτοι ἡ γυνάμη πασῶν τῶν Εκκλησιῶν ἦτοι ὡς κανὼν ἀλάθεεος τῆς πίσεως. Οσοι ἥταν κεχωρισμένοι τῆς φανερᾶς συναθροίσεως τῆς Εκκλησίας ἐνομίζουσι ἐξω ἐπίδος σωτηρίας. Οἱ ἱερεῖς δὲν ἐδιάφερον ἀπὸ τὰ φορέματα, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἀγιότητα τῆς πολιτείας· δωρεὰν ἐδίδον τὰ μυτήρια, δὲν ἐλάμβανον δόσμουν, ἀλλ’ ἐδρέφοντο δωρεὰν ἀπὸ τὴν Εκκλησίαν· ὁ, τι ὁ Χριστιανός λαὸς ἀφίερωντε τὴν Εκκλησίαν, ἐχρησίμευεν εἰς θροφήν τῶν ἱερέων, καὶ τῶν πτωχῶν, καὶ ὁ Επίσκοπος ἐπιστατεῖεν εἰς τὴν καλὴν Χρῆσιν ἀντὶ τῶν προσφορῶν· οἱ ποιμένες τῆς Εκκλησίας δὲν ἐμάκρυναν ἀπὸ τὸ ποιμενιόν τις πάρεξ διὰ τινὰ ἀνάγκην καὶ δὲν ἐσυγχωρεῖτο εἰς ἔνα ἱερέα νὰ ἀφίσῃ μίαν Εκκλησίαν, καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἄλλην, διὰ κέρδος, ἢ κενο-

δοξίαν. Οι ιερεῖς εἰχον ἀδειαν, νὰ ζῶσι μὲ τὰς ἀντῶν νομίμας συζύγων, ὅπερ πρὶν ἔμβωσιν εἰς τὸ τῆς ιερωσύνης ἐπάγγελμα εἰχον, ἀλλὰ δὲν ἐσυγχωρεῖτο ἀντοῖς νὰ λάβωσι γυναικα, ἀφ' εἰς ἑλαβον τὸ τῆς ιερωσύνης ἔργον. Μοναχοὶ, καὶ καλόγυροι τότε δὲν ἦσαν, ἀλλ' εὐρίσκοντο πολλοὶ ἄνδρες, καὶ γυναικες ὅπερ ἔζηνεν ἐν ἀγνείᾳ καὶ παρθενίᾳ, καὶ οἱ διωγμοὶ ἥναγκασαν πολλὰς γὰρ τρέξωσιν εἰς τὴν ἐρημίαν. Εἰς τὸν τρίτον αἰώνα ἐνρέθησαν πολλαὶ παρθένοι ὅπερ ἀποφάσισαν νὰ φυλάξωσι τὴν παρθενίαν ἔως τέλης ζωῆς των.

§. 6. Οὐδεὶς τῶν Χριστιανῶν ἔτρωγε πυκτὸν, αἷμα, ἢ ἐκ τῆς θυσίας τῶν εἰδώλων, τὸ τοιετον ἐνομίζετο διὰ μέγα πλαίσιμα. Πρὸ τῆς ἑορτῆς τῆς Πάσχα ἐνήδευον, τὶς πολὺ, τὶς δλίγον, κατὰ τὴν συνήδεσσαν τῶν διαφόρων Εὐκκλησιῶν. Περὶ πλέον ἔμενον νιζεύοντες ἐως ὡρας ἡγιάτης τόσον τῇ τελεύτῃ, ὅσον καὶ τῇ Παρασκευῇ ἐκάστης ἐβδομάδος, καὶ οἱ πλείονες τῶν Χριστιανῶν ἀντὶς τὰς ἡμέρας ἐκάλυγινοντο εἰς προσευχὰς, καὶ τελο ἐλέγειο σάστις. Προσέτει ἐνήδευον, ὅταν ἦτον περίσσως αναγκαία, ὡς λοιμᾶς, λιμᾶς, σεισμᾶς, καὶ ἐτέρων· τῇ Κυριακῇ, καὶ ταῖς ἡμέραις ταῖς ἀπὸ τῆς Πάσχα, ἔως τῆς Πεντηκοστῆς, δὲν ἐνήδευον. ὅταν τὶς τῶν Χριστιανῶν ἐπεδίμει πρὸς Κύριον δὲν τὸν ἔκαιον ὡς οἱ ἐθνοὶ, ἀλλὰ τὸν ἐδαπτον ὑπὲρ τὴν γῆν.

§. 7. Τὰ τοιαῦτα ὅμως δὲν ἦτον εἰς χρῆσιν κοινῶς εἰς πάσας τὰς Εὐκκλησίας, ὃτε εἰς τὸν ἀντὸν καιρὸν, ἀλλὰ μία Εὐκκλησία εἶχε μίαν συνήδεσσαν, καὶ ἄλλη ἄλλην, προσέτει τὸν τρίτον αἰώνα ἦσαν πολλαὶ συνήδεσαι ὅπερ δὲν ἦσαν εἰς τὸν πρῶτον καὶ δεύτερον αἰώνα, κτ. ἀς ὅμιλήσωμεν καὶ διὰ τὴν ἥδικήν.

§. 8. Η ἥδικὴ τῆς Εὐαγγελίας ἐξάδην πάντοτε ἡ ἀυτὴ, ὡς καὶ ἡ διασκαλία, δηλαδὴ δὲν ἐλαβε ποτὲ μεταβολήν· μάλιστα ἀν καὶ τινὲς Χριστιανοὶ κακοὶ δὲν ἐπολιτεύοντο κατὰ τὴν ἀγίαν ἥδικὴν τῆς Εὐαγγελίας, δὲν ἦτον ὅμως, ἀδεῖς Χριστιανὸς (ἄν ἐξαιρέστωμεν τὰς αἱρετικὰς, οἵτινες ἦσαν Χριστιανοὶ πρὸς τὸ ἱμισυ) ὅπερ καταφρονῶν τὰς ἥδικὰς γυνώμας τῆς Εὐαγγελίας, νὰ κηρύξῃ αντικειμένας γυνώμας, μάλιστα δὲν ἤκειται ποτὲ εἰς τὴν Εὐκκλησίαν ἀμφιστρέψης περὶ ἥδικῆς. Οἱ Χριστιανοὶ ὅπαδοι κατὰ λέξιν τῶν ἐντολῶν τῆς Εὐαγγελίας, ἐπαρκαὶντο μεταξύ των νὰ μηδέσι τὴν ἐνάρετον πολιτείαν τῆς Χριστοῦ, τὴν ὅποιαν ἐγνώριζον, καὶ εἰλικρινῶς ἔπειτενον διὰ τύπου καὶ ὑπογραμμὸν τῆς ἐνθέσεως διαγωγῆς.

§. 9. Άν δελήσῃ τινὰς νὰ διηγηθῇ πάσας τὰς ἥδικὰς ἐντολὰς τῶν πατέρων τῶν τριῶν τέτων αἰώνων, ἐπρεπε νὰ συνδέσῃ βιβλία περὶ τότε, διὰ τέτο δέλει εἰπώμεν τὰ πλέον ὡστιώδην. Οἱ πιστοὶ ἐφύλακτον γέχι μόνον τὸν δεκάλογον, καὶ φυτικὸν νόμον, ἀλλὰ καὶ τὴν πλάνηστιν καὶ τελειότητα τῆς Χριστιανικῆς ἥδικῆς· ἐδίδασκον πῶς τὸ ἐυχρεστέρον ἔργον πρὸς τὸν Θεόν, ἣν ἡ προσφορὰ μιᾶς εἰλικρινῆς καρδίας, καὶ ἡ ἄκρα ἀγάπη πρὸς τὸν ἀντὸν Θεόν, ἣν ἀναγκαῖα, διὰ νὰ εἴναι ὁ ἄνθρωπος δίκαιος· καὶ

ὅσοι διὰ φόβου ἐνεργεῖσαν, δέν ἦσαν ἀληθῶς δίκαιοι· πῶς κάλλιον νὰ ὑπομείνῃ δὲ Χριστιανὸς πᾶν εἶδος κολασιοίων, καὶ πολλάκις κάλλιον νὰ ἀποθάνῃ, πάρεξ νὰ πράξῃ τὶ δύπλιον προξενήσῃ τὸν παραμικρὸν δισταγμὸν εἰς τὰς καρδίας τῶν Χριστιανῶν, περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίσεως· πῶς ἐπρεπεῖ νὰ ἀγαπᾷ δὲ Χριστιανὸς τὸν πλησίον, ὡς ἔστι τοῦ συμβούλου καὶ νὰ συντρέχῃ εἰς τὴν χρείαν τοῦ, νὰ μὴν μισῇ τινά, νὰ ἀνταποδίδῃ καλὸν ἀντὶ κακοῦ, καὶ νὰ ἀγαπᾷ τὰς ἐχθρὰς τοῦ· Επομένιν τὰς Χριστιανὰς εἰς ἐλεημοσύνην, εἰς ἐπίσκεψιν τῶν πτωχῶν, καὶ ἀρρωστημένων, καὶ τῶν φυλακωμένων διὰ τὴν πίσιν. Εἶτα συμβάλειν τὰς πλευτίας νὰ συντρέχωσι μὲ τὸ περιπόλον τῶν εἰς ἀντά τὰ θεάρεσα ἔργα, νὰ μὴν δίδωνται εἰς τρυφήν, καὶ σωτατάλην, ἀλλὰ νὰ ἀρκῶνται εἰς τὸ ἄναγκαιον· τὰς γυναικας ἐδίδασκον νὰ φέρωνται ἐντάκτως εἰς πάντα, μάλιστα ὡς πρὸς τὰς οὐλισμάς. Εἶτα συμβάλειν τὰς Χριστιανὰς νὰ σέβωνται, καὶ νὰ ὑποτάσσωνται τοῖς βασιλεῦσι, καὶ κοιταῖς, τὰς ἄνδρας νὰ ἀγαπῶσι τὰς γυναικας, καὶ τὰς γυναικας νὰ ὑπακόωσιν εἰς τὰς ἄνδρας, τὰ τέκνα νὰ ὑποτάσσωνται τοῖς γονεῦσι, τὰς δόλιας νὰ εἶναι ὑπόκοοι, καὶ πιστοὶ πρὸς τὰς ἀνθέντας, καὶ τὰς ἀνθέντας νὰ φέρωνται ἡμέρως πρὸς τὰς δόλιας· τὰς πιστὰς εἰς ὑποταγὴν πρὸς τὰς ποιμένας, καὶ τὰς ποιμένας εἰς δῆλον, καὶ ἀγάπην πρὸς τὰς πιστάς. Τέλος πάντων ἐδίδασκον τὰς πιστὰς, πάσας τὰς ἀγίας ἡδικὰς ἐντολὰς τῆς Εὐαγγελίας, καὶ νὰ πολιτεύονται ἐναρέτως, καὶ θεαρέεις. Καὶ τὸ θαυμασιώτερον, οἱ πατέρες τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων, ὃχι μόνον ἐν λόγῳ ἐκήρυξσαν τοιαύτην ἀγίαν ἡδικὴν, ἀλλὰ καὶ ἐν ἔργῳ τὴν εφανέρωναν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Γ'. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Δ. Α' ΙΩΝ Δ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ Κωνσαντίνας τῆς Χλωρᾶς, Γαλερίας, Σευήρας, Μαξιμίνας, ἡ
Μαξεντίας, τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ τῶν γενομένων ἐπ' αὐ-
τῶν ἐν τῇ Εἰκλησίᾳ.

§. 1.

Κωνσάντιος
Χλωρᾶς, καὶ
Γαλλέριος
Αὐτοκρά-
τορες. ἀπὸ
Χ. Γ. 304.

Θιοκλητιανὸς ὁ Γάβιος, καὶ Μαξιμιανὸς ὁ Εργάλιος ἔκχεσίως ἀφέν-
τες τὴν βασιλείαν, καὶ προτιμήσαντες τὸν ιδιωτικὸν, καὶ χυδαῖον
βίον, Κωνσάντιος, καὶ Γαλλέριος ἔγινον ἀπὸ Κάισαρες, Αὐτο-
κράτορες, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστᾶς τόδι. οἵτινες διεμερίσαντο τὸν τῶν
Ρωμαίων Αὐτοκρατορικὸν ἔξοσίαν, πρᾶγμα ὅπερ ποτὲ ἄλλοτε δὲν ἔγινεν
ἢ τὸ ἐνθυμάται τινάς. καὶ τὰ Δυτικὰ μέρη τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας
δηλαδὴ Γεωνίαν, Γαλλίαν, Αγγλίαν, καὶ Αφρικήν, ἐλαβεν Κωνσάντιος ὁ

πα-

πατὴρ τῆς Μεγάλης Κωνσαντίνας, ὁ δὲ Γαλλέριος τὸ λειπὸν μέρος τῆς Αὐτοκρατορίας, μ' ὅλον ὅπερ ὁ Κωνσαντίος ἔπειτα, τὰ παραίτητε τὸν Γαλλίαν, καὶ τὸν Αὐτοκράτορα. Εὔδὺς δὲ ὅπερ ἀνέβησαν εἰς τὸν Θρόνον, ἐκήρυξεν διὰ Καταρατῶν ὅμερον Γαλλέριος Σευῆρον, καὶ Μαξιμίνον, ἀνεψίας ταῦτα ἐκ μέρες τῆς ἀδελφῆς ταῦτα· ὁ δὲ Κωνσαντίος ἐκήρυξεν διὰ Σεβαστὸν εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν τὸν ὑιὸν αὐτὸν Κωνσαντίνον.

§. 2. Οὗτος ὁ Κωνσαντίος ἐκατάγετο ἀπὸ ἐυγενικὸν Ρωμαϊκὸν αἵμα, ἐπειδὴ ἦν οὐδὲ Ευτροπία ἐυγενεῖς, καὶ τῆς θυγατρὸς τῆς ἀδελφῆς τῆς Κλαιδίας Αὐτοκράτορος· ὃτος ἐκ νεότητος τὰ ἀπόκτητε τὸ σέβας, καὶ τὴν τιμὴν ἀπὸ ὅλην τὴν οἰκουμένην διὰ τὰ καλά τὰ προτερόματα, εἰς τρόπον ὅτι διὰ τὴν ταπείνωσίν ταῦτα, ὁ Αὐτοκράτωρ Κάρος ἤδελε τὸν κηρύξιν διὰ θετὸν υἱόν ταῦτα, ἀν δὲ θαύματος δὲν τὸν ἐμπόδιζε.

§. 3. Εἰς τὸν καιρὸν Κωνσαντίας τὴς Χλωρᾶς, ἡ τῆς Διτίκης Εκκλησίας κατάστασις, δηλαδὴ Γαλλίας, Γαλλίας, καὶ τῆς μεγάλης Βρετανίας ὑπονομού εἰς ἄκρα γαλάζιην, διότι ἀυτὸς ὁ μακάριος, καὶ ἡμερώτατος βασιλεὺς, οἵτις μόνος ἀπὸ ταῖς καθ' ἡμᾶς βασιλεῖς ὡς λέγεται Ἐυστέβιος (α), ἐπαξίως τὸν τῆς Ηγεμονίας χρόνον δαπανήσας, καὶ ὃν ἐπιτύδειος, καὶ ἐυγενικὸς, καὶ τὰς υπὸ ἀυτὸν Χριστιανὰς ἀγαπῶν, καὶ μὴ συμφωνῶν τῷ κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμῷ, ἀλλὰ τὰς Ευστέβεις φυλάξας αἰβλαχβεῖς, ὃτε τὰς Εκκλησίας κατεδαφίζων, ὃτε τὰς Χριστιανὰς ἐγοχλῶν, ἐδειχνεῖ ἀδεικνύοντας τοῖς Χριστιανοῖς νὰ πράγμασιν ἀφόβως τὰ τῆς θρησκείας ἀυτῶν· διὰ τοῦτο καὶ Εκκλησίαι ὅπερ ἐνρίσκουτο εἰς τὴν ἐξεστίαν ταῦτα, ἐχαίροντο γαλάζιην, καὶ καθ' ἡμέραν ηὔξανον, καὶ ἐχαίροντο οἱ υπόκοοι ταῦτα, ἐνρισκόμενοι ἐντυχεῖς υπὸ τὴν ἐξεστίαν, καὶ διάκριτα ταῦτα· ὅμως διὰ ὀλίγον καιρόν· ἐπειδὴ ἐτελέσθησε τῷ δειπτέρῳ ἔτει τῆς ἀυτῆς βασιλείας, ἀφεῖς τὸν υἱόν την Κωνσαντίνον γνήσιον κληρονόμον, καὶ Αὐτοκράτορα. Αὐτάγγυωδε τὸν Ευστέβιον, (β) καὶ τὸν Σωζόμενον (γ).

§. 4. Γαλλέριος δὲ ἐξ ἐναντίας ἐγεννήθη ἀπὸ γονεῖς ἐπιτελεῖς εἰς Δακίαν, καὶ εἰς τὴν νεότητά ταῦτα ἐβοσκε ζῶα, διὸ καὶ Αἴρεμεντάνιος ὀνομάσθη, ὃτοι βοσκός· ἀλλὰ ἡ ὥραιότης ἡνωμένη μὲ μίαν φυσικὴν χάσιν ἐνος ἀνδρείας σφρατηγῆ, ἐλαυνόντεν εἰς ἀπολον πλέον τῶν ἄλλων· αυτὰ δόμως τὰ προτερόματα ἡμαρτυρήσαν ἀπὸ τὴν σκληρότητα, ἀστωλαγχυίαν, ἐπαρτίν, καὶ ἄκραν τὰ φιλαργυρίαν, μάλιστα διὰ τὸ πολὺ μῆσος ὅπερ ἐδειχνεῖ τὸ τέλος τὰς Χριστιανὰς· διότι ἐξ αρχῆς ἐπράξει πολλὰ δεινὰ κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ἐπειδὴ ἀκολαθῶν τὸν κατὰ Χριστιανῶν διωγμὸν, χειρότερον, καὶ σκληρότερον τὸν ἐκατάζησεν ἀπὸ τὸν κινηθέντα παρὰ Διοχλητικῶν, καὶ Μαξιμιανῶν Ερκελίας, ὡς εἰς τὸ ἐπόμενον κεφάλαιον ῥηθήσεται.

§. 5.

Χαρακτήρ
τῆς Κωνσαντίνου.Κατάστασις
τῶν ἐν τῇ
Δύσει Εκκλησιῶν.Θάνατος
Κωνσαντίνου
τῆς Χλωρᾶς.

Γαλλέριος.

Χαρακτήρ
ἀυτῆς.

(α) Εκκλησ. Γ' σορ. βιβλ. η. κεφ. 17. καὶ Λόγω Α'. περὶ τῆς βίας τῆς Κωνσαντίνου.
κεφ. ιη. (β) Λόγω Α'. κεφ. ιη. καὶ περὶ τῆς βίας τῆς Κωνσαντίνου. (γ) Εκκλησ.
Γ' σορ. βιβλ. ά. κεφ. 5.

§. 5. Ως τόσον τὸ βασιλεῖον ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς Γαλλερίας πολλὰ ὑπόφερε διὰ τὴν σκληρότητά της, καὶ φιλαργυρίαν, καὶ διὰ τὸν σκληρὸν διωγμὸν τὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν. Οὐ νέος Κωνσαντῖνος, διὸ οὗτος Κωνσαντίνος τῆς Χλωρᾶς Σεβαστὸς ὡν, καὶ ἐνρισκόμενος εἰς τὴν ἀνδραγαδίαν της Γαλλερίας, ἐφανερώτερος διὰ τὰς ἀνδραγαδίας της, διὰ τὰς ὁποίας πολὺ τὸν ἐφθόνον ὁ Γαλλέριος, καὶ δὲν ἔλειπεν ὅπερ νὰ τὸν προβάνη πάντοτε εἰς κινδύνας, καὶ νὰ τὸν ἐπιβαλένεται κευφίως διὰ νὰ τὸν ἀπωλέσῃ· τοιαυτὸν γνώμην εἶχεν ὅταν τὸν ἐπεμψε κατὰ Σαρμάτων μὲ δλίγον εργατικα, τὰς ὁποίες νικῶν ἔξω πάσις ἀνθρωπίνης ελπίδος, πιάσας αἰχμάλωτον καὶ τὸν ἴδιον ἀντῶν Αὐχιράτηγου, ἥτελησε πάλιν ὁ Γαλλέριος εἰς ἄλλον καιρὸν, ὅτι ἀυτὸς ὁ Κωνσαντῖνος νὰ πολεμήσῃ μὲ ἔνα λέοντα μεγαλώτατον, καὶ φοβερώτατον, εἰς τὸ δημόσιον Θέατρον, ὅπερ μὲ σλον τὴν τέλο τὸν ἐσκότωσε μὲ μεγάλον θαυμασμὸν, καὶ χαράν τῶν θεωρητῶν· ἀλλὰ τέλος πάντων ἐννοήσας ὁ Κωνσαντῖνος τὰς ἐπιβλαζές τῆς Γαλλερίας, ἐφυγε κευφίως, καὶ διὰ νὰ μὴ τὸν φθάσῃ εἰς τὴν ὁδὸν, ἐσκότωσεν τὰς ἵππους, ὅπερ δὲν ἐχρειάζετο, διὰ νὰ μὴν ἐνρισκωσιν οἱ κυνηγοῦντες ἀντὸν, καὶ τὸν πιάσωσι, καὶ ὕπτως ἐφθασεν ἐντυχώς εἰς τὸν πατέρα της ὅπερ διὰ περιστοτέραν τὰς ευτυχίαν, τὸν ηὗρε γωντανὸν, ὅμως εἰς τὰ λίθια τῶν θανάτων, ἀπὸ τὸν ὄποιον ἐν τῷ ἀμαρτικοῦ ἐκηρύχθη διάδοχος, καὶ Αὐτοκράτωρ· ὁ Εὐσέβιος λέγει (α), πῶς ὁ Κωνσαντῖος ἔγινε Χριστιανὸς πρὶν ἀποθάναι, κηρύξας ἐνώπιον πάντων τὸν Χριστιανισμὸν της.

§. 6. Εἰς τὸν ἀντὸν καιρὸν ὁ Μαξεντίος οὐδὲς Μαξιμιανὸς τῆς Ερκελίας, καὶ γαμβρὸς τῆς Γαλλερίας, ἐπιδυμῶν πρὸ πολλᾶς νὰ λάβῃ τὰ σκῆπτρα τῆς Βασιλείας, ἐκέρδησε μὲ δηνάρια τὴν Σύγκλητον τῆς Ρώμης, καὶ τὸν ἐκκενεῖν (βασιλεύοντος ἔτι τῆς Γαλλερίας) Αὐτοκράτορα· τοῦτο μάθων ὁ Γαλλέριος εσυγχίδην πολὺ, καὶ ἐνθέως ἐκηρύχθη μεταξὺ ἀντῶν πόλεμος. Ως τόσον ἡ εἰκὼν τῆς Κωνσαντίγης ὅπερ ἐπέμφθη εἰς Ρώμην, εἰς σημεῖον ὅτι ἐλαβε τὸν θρόνον τῆς πατρός της, κατὰ τὴν συνήθειαν, ἐρρίφθη κατὰ γῆς διὰ προσαγγῆς τῆς Μαξεντίας, σημεῖον πῶς δὲν ἦθελε νὰ τὸν γνωρίσῃ διὰ βασιλέα· ὅθεν ἀπὸ σλα τὰ μέρη ἡτοιμάζετο πόλεμος. Ο Γαλλέριος ἐπεμψε τὸν Σευῆρον κατὰ τῆς Μαξεντίας, ὃς εἰς πολιορκῶν τὴν Ρώμην, ἐκάμε νὰ τρομάξῃ τὸν Μαξεντίον μέστα εἰς τὴν Ρώμην, εἰς τρόπον ὅτι ἦδων τὸν κινδύνον, ἐκάλεσε τὸν πατέρα της εἰς βοήθειά της, καὶ τὸν ἐκάμε νὰ ἀφίσῃ τὴν μοναξίαν ὅπερ ἐνρισκετο, παρακινῶν καὶ τὸν Διοκλητιανὸν νὰ ἀφίσῃ τὸν περιβολὸν ὅπερ περιεποιεῖτο εἰς Σάλωνα, ἀλλὰ δὲν εἰσηκάδην ἀπὸ ἀντόν. Αὐτοσαντες δὲ οἱ σρατιῶται τὸ ὄνομα Μαξιμιανὸς Ερκελίας ὅπερ τὸ δεύτερον ἐμβῆκεν εἰς τὸ θέατρον τῆς κόσμου διΑυτοκράτωρ, ἀφῆκαν τὸν Σευῆρον, ὃς εἰς ἐφυγεν εἰς Ρωμανίαν διὰ νὰ φυλαχ-

(α) Δόγμα Α'. κεφ. 15.

λαχθῆ. Ο' Μαξιμιανὸς δὲ τὸν ἐπαρκίνητεν ίνα ἔλθῃ εἰς Ρώμην, ὑποσχόμενος ἀντῶ, πῶς θέλει μένη ἀνενόχλητος, ἀλλ' ἐνθὺς ὁπότε ἐπαρρηγίαδην, παρέβη τὸν ὑπότχεσίν τε, καὶ τὸν ἐφόνευτε δὶ ἐπιβλῆς, πρᾶγμα ἄπρεπον διὰ ἓνα Αὐτοκράτορα, καὶ ὅτας ἔμεινεν ὁ Μαξέντιος κύριος τῆς βασιλείας τῆς Γαλατίας.

§. 7. Τοιωτοτέροπως λοιπὸν ἐσερεώθη ὁ Μαξέντιος εἰς τὸν θρόνον τῆς Ρώμης ὅμη μὲ τὸν πατέρα τε τὸν Μαξιμιανὸν, ὅμως δὲν ἦσαν σύμφωνοι, διότι ὁ πατέρος τε τὸν ἐκαταφρόνει, καὶ τὸν ἐνόμιζεν ἀνάξιον τῆς βασιλείας, ἐπειδὴ δὲν ἐπραττε πάρεξ ἔργα καὶ ἀποτελέσματα μιαρίας, καὶ ἀκολασίας, μοιχεύων ἀδιάνθρωπα τὰς γυναικας τῶν ἐνγενῶν, καὶ αρχόντων τῆς Συγκλήτου, ἀτιμάζων καὶ φονεύων πολλὰς ἐξόχες, καὶ ἀλλας πολλὰς ἀτοπίας· ἀγκαλὰ καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἡγεμονείας τε ὑποκρίνετο τὸν πίσιν τῶν Χριστιανῶν διὰ αρέσκειαν, καὶ κολακίαν τε πλήθες τῶν Ρωμαίων, καὶ ὅτας ὑποκρινόμενος ἐπρόσαξε νὰ πάντη ὁ διωγμὸς κατὰ τῶν Χριστιανῶν, πολιτευόμενος ἐυτέβειαν, ἐχὶ ὅμως ὡς ἐδειχνε, καὶ ἐλπίζετο γὰρ εἰναι τοιώτος μὲ τὰ ἔργα. Αὐτάγγνωδι τὸν Εὔστέβιον (α); καὶ τὸν Σωκράτην (β). διὰ ἀντὶ καὶ ἀλλα ὅμοια, ὁ Μαξιμιανὸς καταφρονῶν τὸν ίνον τε, ἐνοχάδην καὶ τὰ ἀσυκώση τὸ σκηνῆρον, καὶ νὰ μένῃ μόνος τε τὸ δεύτερον Αὐτοκράτωρ. Α' καὶ ίνα ἐπιτύχῃ τε σκοπτε τε, καὶ νὰ εἴναι ἀριθμὸς ἀπὸ τὸν αὐδίσασιν τε Γαλλερία, ἐδώκε διὰ γυναικα τῷ Κωνσαντίνῳ, Φαύζαν τὸν Συγαλέρᾳ τε, διὰ νὰ τὸν ἔχῃ βοηθόν· ἐννοήσας τοιαύτην ὑπόθεσιν ὁ Μαξέντιος, ἐναντιεῖτο, καὶ ἐβίαστε τὸν πατέρα τε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν Ρώμην ἀν ἥδελε νὰ σώσῃ τὴν ζωήν τε, καὶ νὰ προσερέξῃ εἰς τὸν Κωνσαντίνον, εἰς Γαλλίας. Ο' Κωνσαντίνος ὁπότε τὸν ἐδέχθη, δὲν τὸν ἤνθεν ὀλιγώτερον ἐπιβλούν εἰς τὴν ζωήν τε, δοῖς ὑπερον ἀπὸ πολλὰς ἐπιβλας κατὰ τε Κωνσαντίνον, ἐπραξε καὶ τὴν ἐσχάτην. Επιτιεύθη εἰς τὸν Συγαλέρᾳ τε Φαύζαν, νὰ τὸν βοηθήσῃ διὰ νὰ φονεύσῃ τὸν Κωνσαντίνον, ἀπὸ τὸν ὁποίαν ἡπατήδη, καὶ ἀντὶ γὰρ φονεύσῃ τὸν Κωνσαντίνον, ἐφόνευτεν ἐνα συνάχον ὁπότε ἐβάλθη εἰς τὸν θάλαμον τε Κωνσαντίνον. Φανείσης λοιπὸν τοιαυτης ἐπιβλῆς, ἐνθὺς ἐφυγε, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς φύλαξιν πρὸς τὸν ίνον τε, ὁ Κωνσαντίνος ὅμως ἐπεμψε, καὶ τὸν ἐφθισαν εἰς Μαρσίλιαν, καὶ ἐκεῖ τὸν ἐκρέμασαν· ἐτεροὶ δὲ λέγονται, πῶς μόνος ἐκρεμάδη, καὶ ὅτως ἐπλήρωσε τὰς κακίες τε, μὲ τοιωτον κακὸν θάνατον.

§. 8. Ως τόσον ὁ Γαλλέριος μετὰ τὸν θάνατον τε Σευήρος, ἐχειάδην νὰ ἔχῃ βοηθόν τινα, διὸ ἐνθὺς ἐκατάζητεν εἰς τὸν τόπον τε Σευήρας, ἐνα τε πιστὸν φίλον, ὀνόματι Λικίνιον, κηρύξας ἀυτὸν Αὐγούστον, καὶ σύντροφον τῆς βασιλείας, καὶ παρέδωκεν ἀυτῷ τὴν διοίκησιν τῆς Γαλατίας,

(α) Εὐκλητος. Γερ. βιβλ. η. κεφ. 10. καὶ βιβλ. Σ. κεφ. 9. (β) Εὐκλητος. Γερ. βιβλ. ι.

Μαξιμος
κηρύπεται
Α'υτοκρά-
τωρ.

Ελεονός
Θάνατος τῆς
Γαλλερίας.

Κωνσαντί-
νος, ἡ Δι-
κινίος Α'υ-
τοκράτορες.

Κωνσαντί-
νος κινέτ
πόλεμον κα-
τά Μαξεν-
τίς.
Α'μριβο-
λικής τῆς
Κωνσαντίνου
διὰ τὴν γί-
γνην.

ρίας, ἡ Θράκης, ἀλλὰ τὸ τοιότου ἐσύγχισε πολὺ τὸν Μαξιμίνον, ὅπερ εὐρισκόμενος εἰς ἀξίαν Καισαρος, ἦτον πλησιέστερος νὰ γίνῃ Α'υτοκράτωρ, ἢ σύντροφος, πάρεξ ὁ Λικίνιος, ὅτεν μόνος τὰ ἐκηρύχθη Α'υτοκράτωρ εἰς τὴν Α'νατολήν.

§. 9. Διαμεριζομένη λοιπὸν ἡ Α'υτοκρατορία εἰς διάφορα μέρη, ὁ Γαλλέριος ἀφῆκε τὸν Λικίνιον διὰ νὰ κυβερνᾶ τὸ μερίδιον ὅπερ ἐξεσταζε, ἡ ἀυτὸς ἐκράτευσε κατὰ Μαξεντίς διὰ νὰ τὸν διώξῃ ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν, ἀλλὰ σοχαζόμενος, πῶς τὸ σράτευμά τοῦ περισσότερον ἐβοήθει τὸν Μαξεντίον, πάρεξ ἀυτὸν τὸν ἴδιον, ἐπειδὴ ἐνικήθη ἀπὸ τὴν γενναιότητα τοῦ Μαξεντίου, ἀρίκης τὸ τοιότου ἐπιχείμηκα, φοβόμενος μήπως παυτελῶς παραιτηθῇ ἀπὸ τὸ σράτευμά του, ἡ δὲν ἐπιτύχη τῷ σκοπῷ του, ἡ ἀπὸ τὴν Φλίψιν τὰ ἥρρωσητεν εἰς τὴν ὁδὸν, βεβαρημένος ἀπὸ μίαν θεῖλατον ἀρρώστιαν εἰς ὅλον τῷ σῶμα, μάλιστα εἰς τὰ κρύφια τὰ μέλη, οπτε, ἐγεννήθησαν σκώληκες, οἵ τινες κατέφαγον τὸ τυραννικόν των σῶμα μέχρι θανάτου, διὰ τὸν σκληρὸν διωγμὸν ὅπερ κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἐξακολούθησεν, ἀγκαλά ἡ πρὶν τῷ θανάτῳ τα μετανοῶν ἐπρόσαξε νὰ πάσῃ ὁ διωγμὸς, ὡς κατωτέρω μηδήστει, ὅμως ἡ θεία δίκη δεν τὸν ἀφῆκεν ἀτιμώρητον, ἔως ὅτε μὲ δριμυτάτες πόνες ἐτελεύτησε, βασιλεύσται χρόνες ὄλοιλήσεις γῇ.

§. 10. Μετὰ τὸν θάνατον τῆς Γαλλερίας, Κωνσαντίνος, ἡ Δικινίος ἐγγνωσίθησαν διὰ ἀληθεῖς, ἡ νόμιμοι Α'υτοκράτορες, ὡς κηρυχθέντες Α'υγεδοι ἀπὸ τὸν Κωνσαντίον, ἡ Γαλλέριον, ὅτεν ὁ Κωνσαντίνος ἔλαβε τὴν διοίκησιν τῆς Δύσεως, ἡ ὁ Λικίνιος τῆς Α'νατολῆς. Μαξιμίνος δὲ εὐρισκόμενος εἰς τὴν Α'νατολήν ὡς Α'υτοκράτωρ, τυραννικῶς λαβὼν ἀυτὸν τὸν τίτλον, δὲν ἤθελε νὰ ὑποταχθῇ τῷ Λικινίῳ ὁμοίως ἡ ὁ Μαξεντίος ἐπὶ Ἰταλίᾳ ἐμεταχειρίζετο τὸν Α'υτοκρατορικὸν ἐξεστίαν, ἀμφότεροι ἔχοντες διανάστιμοι. ἡ διώκται σκληρότατοι τῶν Χριστιανῶν, εἰς τρόπον ὅτι ὅπερ εξαστίαζον ἡγειράν ἐνα σκληρότατον διωγμὸν, ἀρχινῶντες ἀυτὸν μετὰ τὸν θάνατον τῆς Γαλλερίας, ἀλλὰ ὁ Κωνσαντίνος, ἡ Λικίνιος ἐπικελεύθησαν ὅσον τὸ κατὰ δύναμιν νὰ καταδαμάσωτι, ἡ νὰ εξολοθρέυστωσιν ἀυτὸς τὰς δύο τυράννους, ἡ διώκταις τῶν Χριστιανῶν, ἡ μάλιστα διὰ τὰς συχνὰς δεινότερις τῶν ἐγκρίτων ἀρχόντων ὅπερ ἔφευγον ἀπὸ τὰς σκληρότητας τα Μαξεντίους, ἡ ἐπρόσφερχον εἰς αὐτὰς, διὰ νὰ παρακινηθῶσι νὰ συντρέξωσιν εἰς τὴν Ρωμαϊκήν, ἡ νὰ τὴν ἐλευθερώσωσιν ἀπὸ τόσας τυραννίας τα Μαξεντίους.

§. 11. Ο' Κωνσαντίνος λοιπὸν ἐνδυναμώσας τὸ σράτευμά του, ὅσον τὸ κατὰ δύναμιν, ἐξράτευσε διὰ τὴν Ἰταλίαν, ἡ πρὶν φθάση εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰταλίας ἐνρισκόμενος εἰς διαλογισμοὺς, ἡ μελαγχολίαν διὰ τὴν αμφιβολίαν τῆς νίκης, ἡ συλλογιζόμενος πῶς νὰ καταβάλῃ, ἡ νὰ κατατίθηται πώσῃ τὸν τύραννον, ἡ ποίηση θεόν νὰ ἐπικαλεθῇ βοηθὸν εἰς τὴν μάχην, ἐπειδὴ ἡν ἐδωλολάτραις, παρακινάμενος ἀπὸ Φαύζαν τὴν γυναικήν τα εἰς ζῆλον τῶν εἰδώλων, ἐποχάζετο ὅμως πῶς γένεα ὄφελος ἔλαβον οἱ

οι περὶ Διοκλητιανὸν, ὅπερ ἐτίμων τὰς Θεές τῶν Εὐλόγων, καὶ πῶς ὁ πατήρ τῷ ὁπερ ἀποσφέρετο τὴν τῶν Εὐλόγων Σφραγίδαν, ἔχοντεν ἐντυχῶς· ἐνοιτούμενος λοιπὸν εἰς τοιότερος σοχασμὸν, καὶ περιπατῶν εἰς ἄνακέρος μὲ τὰς Αὐχιζειτάγες τῷ προς τὴν ὥραν τῷ μεσημερίᾳ, καθαρὸς ὅντος τῷ βραντῇ, βλέπει μὲ τὰς σὺν αὐτῷ ἐν ἡραντῇ, σύλλογον φωτὸς εἰς σχῆμα Σταυρὸν· εἰς τὸν ὄποιον ἦσαν γεράμιατα λέγοντα, ἐν τάτῳ νίκᾳ, διλαβὴν τῇ δυνάμει τέττα θέλεις νικῆσι. Περὶ πλέον τῇ αὐτὶ νυκτὶ βλέπει ἐν ὄραματι τὸν Γησῆν Χριστὸν λέγοντα, καὶ κατασκευάσῃ σημαίαν, κατὰ τὸν τύπον τῷ ὄφεντος σημείου, καὶ νὰ τὴν βάλῃ εἰς τὸν λόγχην τῷ, καὶ θέλει κατατροπάσῃ τὰς ὑπεναντίες. Κατασκευάσας λοιπὸν ὁ Κωνσαντῖνος ἀυτὴν τὴν σημαίαν, καὶ συμπλεκόμενος μὲ τὸν Μαξέντιον πλησίον τῆς Ρώμης ἔχοντα ἔως εἰκόνας χιλιάδας σφράτευμα, ὃ δὲ Κωνσαντῖνος πολὺ ὀλιγώτερον, καὶ κροτιδέντος πολέμῳ ἐπάνω τῆς Βολβίας, ἢ καὶ Μολβίας γέφυρας, ἐνικῆσιν ὁ Μαξέντιος, καὶ επιτρέψων εἰς Ρώμην, ἔπεσεν ἡ γέφυρα, καὶ ἐπινίγη εἰς τὸν ποταμὸν ὄμβρο μὲ τὸν ἵππον τῷ, καὶ ὅτας ἐδώκε τὸ κακὸν τέλος καὶ αὐτὸς, ἀφ' ὃ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰταλίᾳ χρόνος ἔξι.

§. 12. Αὕτη ἡ νίκη κατέσησε τὸν Κωνσαντίνον Κύριον πάσις Ἰταλίας, καὶ Αὐτοκράτορος, καὶ μετὰ τὴν νίκην ἀυτὴν εἰσῆλθε μὲ μεγάλην τιμὴν, καὶ ἐνυφιμίαν εἰς Ρώμην, τὴν ὄποιαν ἡσύχασε καὶ ἀλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν δολείαν, καὶ τυραννίαν ὅπερ ἐνοίσκετο, προσάξας νὰ ὑψωθῇ τὸ σημεῖον τῷ Σταυρῷ ἐν μέσῳ μιᾶς πλατείας, μὲ μίαν ὡραίαν ἐπιγραφὴν, μὲ χρυσᾶ γεράμιατα, ἐπειτα ἐγώθεις μὲ τὸν Λικίνιον εἰς Μεδιόλανα, ἐκαμάν συνδύκας μεταξὺ ἀυτῶν, νὰ κυβερνᾷ τὰ μέρη τῆς Ανατολῆς, καὶ νὰ μὴν ἐνοχλῇ τὰς Χριστιανάς· ὃ δὲ Κωνσαντίνος νὰ κυβερνᾷ τὰ Δυτικὰ μέρη, καὶ εκνεύσαν ἀντὰς τὰς συνδύκας μὲ τὸ συνοικέσιον τῆς ἀδελφῆς τῷ Κωνσαντίνῳ, τὴν ὄποιαν ἔλαβεν ὁ Λικίνιος, καὶ μὲ τὴν ἀδειαν τῆς ἀλευθέρως τῶν Χριστιανῶν πίσεως εἰς πᾶσαν τὴν Ρωμαϊκὴν Αὐτοκρατορίαν.

§. 13. Οἱ Γάμοι τῆς Λικίνιας, καὶ Κωνσαντίας τῆς ἀδελφῆς Κωνσαντίνων εἰς Μεδιόλανα, ἔγινεν ἀιτία τῷ θανάτῳ τῷ γέροντος Διοκλητιανῷ, ἐνρισκομένω εἰς Σάλωνα πόλιν τῆς Γλυφίας, διότι καλεσμένος ἀπὸ τὰς νέας Αὐτοκράτορας νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰς γάμους, ἐπροφασίδη διὰ τὸ γῆρας τῷ, καὶ δὲν εἰσῆλθε, διατέτο ὑλέγχη ἀπὸ τὰς νέας Αὐτοκράτορας, πῶς περισσοτέραν ἔννοιαν καὶ ἀγάπην εἶχε πρὸς τὸν Μαξέντιον, καὶ Μαξιμίνον, πάρεξ προς αὐτὸς· ὅτεν ἐφοβήθη ὁ Διοκλητιανὸς μήτως τῷ συμβῇ ἀπὸ ἀντὰς συμφορᾶ, καὶ καταδρομῇ, ἐπιειν φρεμάκι καὶ ἀπέρριψε τὴν μιαράν τῷ ψυχῇ, ὡς ἰσορροπία πάντες, ἔξω ἀπὸ τὸν Ευτέβιον, ἐν τῷ ἐννατῷ ἔτει τῆς παραιτήσεως τῆς Αὐτοκρατορίας, ζήσας χρόνος ἔνι. Ἡ κατ' ἀλλαγού· καὶ ἀπέδανεν καὶ αὐτὸς ὡς ἀνδρωστος, ὅπερ ἐφάνταζετο πλέον τὶ ὑπὲρ ἀνδρῶπον, καὶ ἔθελε νὰ τιμάται· ὡς Θεός. (α)

Σημετον
φανέν ἐν
Οὔρανῷ.
Βλέπει ἐν
ὄραματι
τὸν Γησῆν
Χριστὸν.

Νίκη Κων-
σαντίνου.

Συνδῆκαι
μεταξὺ^{τον}
Κωνσαντί-
νου, καὶ Λικ-
ίνιος.

Θάνατος
Διοκλητια-
νοῦ.

Λικίνιος,
έκσερτεύει
κατό Μα-
ξιμίνης.

Νέη Λι-
κίνης.

Θάνατος
έλεσενός της
Μαξιμίνης.

Διχόνοια
Κωνσαντί-
νος, καὶ Λι-
κίνης.

Επίσκοποι
Ρώμης.

§. 14. Λικίνιος, καὶ Κωνσαντίνος ἀφ' ἣ ἐτελείωσαν τὰς ὑποθέταις τῶν, ἐπέρεψεν ὁ Λικίνιος εἰς τὴν Αὐταρτίαν ὅπερ ἔξεστί αἱ, μὲ σκοπὸν γὰρ ἀποδιώξῃ τὸν Μαξιμίνον ὅπερ μὲ τὰς τυραννίας ταῦθεν δύναται νὰ σοχασῇ τινὰς τὰς Χριστιανὰς, καὶ πολλὰ πακὰ ἐπροξένησεν εἰς τὸ βασιλεῖον τῆς Γαλλίας, ὑποκέιμενον εἰς τὸν Λικίνιον, καὶ δὲν ἥθελε νὰ τὸν γγωρίσῃ νόμιμον Αὐτοκράτορα. ὅθεν ἐρχόμενος εἰς πόλεμον ἐνικήθη ὁ Τύραννος Μαξιμίνος ἀπὸ τὸν Λικίνιον, καὶ διωχθεὶς ἀπὸ τὴν Γαλλίαν καὶ Θράκην, ἔφυγεν εἰς Ταρσὸν, ὅπερ ἐτοιμαζόμενος νὰ ἐπαναλάβῃ τὸν πόλεμον μὲ τὸν Λικίνιον, ἐτελεύτησεν ἀπὸ μίαν ἄρρωστίαν ὅμοιαν ταῦθεν Γαλλερίᾳ, διότι ἐσάπισαν αἱ σάρκες ταῦθεν, καὶ ἔρρευσαν οἱ ὄφειλοι ταῦθεν, καὶ πίπτων αἱ σάρκες ταῦθεν κομμάτια, κομμάτια, ἀπέρριψε τὴν μιαράν ταῦθεν ψυχὴν, εν ἔτει ἀπὸ Χριστὸν τοῦτο. Ποὺν δὲ τελευτήσῃ, ἐνρισκόμενος ἔτι ἄρρωστος, επερόσαξε καὶ ἀυτὸς νὰ παύσῃ ὁ διωγμὸς κατὰ τῶν Χριστιανῶν, δίδων ἀδειανὴν πρᾶγμασιν ἐλευθέρως τὰ περὶ τῆς Θρησκείας ἀντῶν, καὶ νὰ δέωνται ταῦθεν τῶν ἀπάντων διὰ τὴν ὑγείειαν ταῦθεν ἀλλ' ἀντὶ οὗ η ψευδῆς κατασοφῆς ταῦθεν τὸν ὡφέλιμον. Τοιστὸν μιαρὸν τέλος ἔλαβον αὐτοὶ οἱ Τύραννοι, καὶ διώκται τῶν Χριστιανῶν, ὅπερ διὰ πολλὰς χρόνιες ἐτυράννυν τὴν Εκκλησίαν ταῦθεν Χριστὸν, προενέντες πλῆθος μαρτύρων, Τύραννοι λέγω Μαξιμίνος, καὶ Διοκλητιανὸς τὸ ζεῦγος ταῦθεν διαβόλων, καὶ μετ' ἀυτὸς Γαλλερίος, Μαξέντιος, καὶ Μαξιμίνος, τὰς ὅποις η θεία δίκη δὲν ἀφῆκεν ἀτιμωρήτως ὥδε, εἰς ἄρραβωνα τῶν μελλόντων κολάστεων.

§. 15. Τοιαύτη νίκη τῷ Λικίνιῳ ἐπροξένησε μίαν νέαν μάχην μεταξύ Κωνσαντίνου, καὶ Λικίνιος, ὅσις ἥθελε νὰ κρατήσῃ τὰς τόπους, καὶ ἐπαρχίας, ὅπερ ἐνίκησεν ἀπὸ τὸν Μιξιμίνον, ταῦτο ἐκακοφάνη τῷ Κωνσαντίνῳ, ἐπειδὴ ἵτον πρᾶγμα ἐναυτίον τῶν συνθηκῶν, ὅθεν ζητῶν ὁ Κωνσαντίνος ἐνικέρχεται ἵστον ἀυτῶν τῶν τόπων, καὶ μὴ θέλων ὁ Λικίνιος, ἀναφενεὶς, εἰς τρόπον ὅτι ἐκίνησαν πόλεμον, καὶ διὸς ἐνικήθη ὁ Λικίνιος, καὶ ἐβιάσθη ἵνα δώσῃ τῷ Κωνσαντίνῳ τὸ βασιλεῖον τῆς Δακίας, Μακεδονίας, Μυτίας, καὶ Δαλματίας, κρατῶν ὁ Λικίνιος τὰ λοιπὰ τῆς Αὐταρτίας, καὶ τῆς Αἰγαίου· ὅθεν ὁ Κωνσαντίνος ἔμεινε τοιστορόπως μόνος Αὐτοκράτωρ, καὶ Κύριος τῆς Δύσεως πάσης, συναντωθείσης ἀυτῷ εἰς τὸν θρόνον, καὶ τῆς χριστιανῆς πίστεως, ὅπερ πολὺ ἔως τότε ὑπόφερεν ἀπὸ τὰς διωγμάς τῶν εἰδωλολατρῶν Αὐτοκρατόρων.

§. 16. Εἰς τὰς ἡμέρας ἀυτῶν τῶν Αὐτοκρατόρων Επίσκοποι περιφερεῖς τῶν Εκκλησιῶν ἔγινον εὗτοι· τῆς ἐν Γάλλῃ Εκκλησίας μετὰ τὸν Μάξιμον, η Μαρκελλίνον Α'. ὅπερ ἐπεσκόπευσε χρόνις δύο, ἔγινον ὁ Ευσέβιος Α'. ἐν ἔτει τούτῳ. (α) τε ὅποις ἀποδανόντος τῷ οὐρανῷ ἔτει τῆς Αρχιεπισκοπῆς τῆς

(α) Μεγάλη διαφορὰ μεταξύ τῶν Συγγραφέων διὰ τὰς τοιότες Επίσκοπες τῆς Ρώμης, διὰ τὸν πατέρα τῆς Επίσκοπης ἀυτῶν. Οὐ Ευσέβιος θέλει πῶς ὁ Μαρκελλίνος ἐτε-

ρατίας τα ἔγινεν δὲ Μιλτιάδης Α'. ἐν ἔτει τούτῳ καὶ προσατεύτας καὶ ἀυτὸς χρόνος τεστάρβες, ἔγινεν δὲ Σιλβερῖος Α'. ἐν ἔτει τούτῳ. Τῆς δὲ ἐν Αὐτίο-
χείᾳ Εκκλησίας, ὑπερον ἀπὸ τὸν Τύραννον ὅπερ ἀγωτέρω εἴπομεν πῶς ἔ-
γινεν Επίσκοπος χρόνος οὗτος. ἐπροχειρίσθη δὲ Βιτάλιος, καὶ ἀυτὸς ἀρχιερά-
τεύτας χρόνος ἦτορ, τὸν διεδέχθη ὁ Φιλογένης, οἵτις προσατεύτας χρό-
νος πέντε ἀφῆκε διάδοχον τὸν Παυλίνον. Τῆς δὲ ἐν Αλεξανδρείᾳ Εκ-
κλησίας μετὰ τὸν Γερομάρτυρα Πέτρον, ὅπερ διὰ προσαγγῆς Γαλλερίς, καὶ
Μαξιμίνα ἐβάλθη εἰς φυλακὴν, καὶ ὑπερον ἀποκεφαλίσθη, καὶ ἀνδρείας ε-
παιρτύρητεν, οἵτις ἀκοινώνυτον ἐπόιησε τὸν Αὔρειον, ὄντα διάκονον τῆς Εκ-
κλησίας ταῦτα, ὡς ιδορεῖ δὲ Θεοφάνης, ἔγινε Πατριάρχης, καὶ ἀρχιεράτευ-
της χρόνος ἴσης ἐπροχειρίσθη ὁ Αχιλλᾶς, οἵτις προσατεύτας χρόνον ἔνα, ἀ-
φῆκε διάδοχον τὸν Αλέξανδρον. Τῆς δὲ ἐν Γεροσολύμων Εκκλησίας δὲ
Ερμῶν προηγεῖτο, οἵτις ἐπισκοπεύτας χρόνος οὗτος. ἀφῆκε διάδοχον τὸν Μα-
κάριον, περὶ ὧν καὶ κατωτέρω ἥιδησται.

Αὐτίο-
χείᾳ.Αλεξα-
νδρείᾳ.Γεροσολύ-
μων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῆς ἐπανολευτήσεως τῆς Ι. διωγμῆς ἐπὶ τῆς Βασιλέας
Γαλλερίου, Μαξιμίνα, καὶ Μαξεντίου Τυράννων τῆς Χρι-
σιανικῆς Πίσεως.

§. Ι.

Παρακιτηθέντες τῆς Αὐτοκρατορίας δὲ Διοκλητιανὸς, καὶ δὲ Μαξιμιανὸς οἱ
Τύραννοι, καὶ διώκται τῶν Χριστιανῶν, ἀφῆκαν διαδίχους παρομοίους
εἰς τὰς κατὰ τῶν Χριστιανῶν καταδρομὰς (ἔξω ἀπὸ τὸν Κωνσάντιον ὅπερ
ητού

P R 3

ἐτελεύτησε τῷ τῷ. δέ δὲ Βαχέριος εἰς τὸν κατάλογον τῶν τῆς Ρώμης Επισκόπων
ζίλει πῶς δὲ Μαρκελλῖος ἐτελεύτησε τῷ τῷ. ηδὲ μετ' αὐτὸν ἔμεινε χηρεύσασα ἡ Εκκλη-
σία τῆς Ρώμης χρόνος τρεῖς, μῆνας εἴκοσι, καὶ ἡμέρας καὶ. Τινὲς συγχιζοτον, ὡς δὲ
μέτερος Συγγραφεὺς, τὸν Μαρκελλῖον, μὲν τὸν Μάρκελον, ἀλλ' ἔτος ἐδιαδέχθη
τὸν Μαρκελλῖον τῷ τῷ. ἐτει, ηδὲ εὐθὺς, ηδὲ ἀφ' εἰς ἔμεινε χηρεύσασα ἡ Εκκλησία τρεῖς
μῆνιν χρόνος ὡς ἀνωτέρω ἐβρέθη, καὶ ὑπερον ἀπὸ δύο χρόνος ἐτελεύτησεν, ἀλλ' ηδὲ τι-
νὲς θέλεσι πῶς ἐμακτύρησε. ηδὲ αὐτὸς ἔγινεν δὲ Ευσέβιος, οἵτις ὀλίγης μῆνας προ-
πατεύτας ἐτελεύτησε, τινὲς λέγοντες πῶς ἀπόδινεν ἐν ἔξορια, δὲν εἶναι οὕτως βέβαιον.
λίγην τότε εἰς τὸν Θεόνον, τῷ τῷ. ἐτει δὲ Μιλτιάδης, καὶ Μελχιάδης τέτοιος ἐδι-
άχθη δὲ Σιλβερῖος τῷ τῷ.

ἵτον ὑμερος, καὶ φίλος τῶν Χριστιανῶν) τὰς δυσεβεσάτες Γαλλέριον, Μα-
ρέντιον, καὶ Μαξιμίνον, τὰς σκληροτέρες διώκτας, ὅπερ ἡ Εκκλησία τῆς
Χριστοῦ ἔλαβεν, οἵτινες δὲν ἔλειψαν τὴν νὰ ἐφευρίσκωσι καθ' ὑμέραν νέας
τρόπης μαρτυρίων. ἡ τιμὴ τῶν παρθένων νεανίδων δὲν ἦτον ὄλιγώτερον
βιασμένη ἀπὸ τὴν πίστιν της, τὰ ἴερὰ βιβλία μὲ ἄκραν ἐπιμέλειαν ἐζητή-
το, καὶ ἐκάιοντο, διὰ νὰ ἀπωλεσθῇ ἡ ἐνθύμησις ἀπὸ τὰς πιστὰς, τὰ ὁ-
ποῖα οἱ Χριστιανοὶ δὲν ἔτολμαν νὰ τὰ ἔχωσιν εἰς τὰς οἰκεῖας των, γέτε νὰ τὰ
ἀναγυνώσκωσι. καὶ δὲν ἄφιαν τρόπου, καὶ ἐφεύρεσιν ὅπερ νὰ μὴν τὰς θλί-
βωσι, καὶ νὰ τὰς τυραννωσιν, ὥστε τοιτοτρόπως πολλοὶ Χριστιανοὶ ἀπὸ τὸν
φόβον τῶν ἡτοιμασμένων κολασιηρίων, εἰς ἐρήμους, καὶ ἀβάτες τόπους ἀνεχό-
ρευν, διότι δὲν ἦτον πολιτεία τῆς Αὐτοκλῆς ὅπερ νὰ μὴν ἐκαταβρέχετο α-
πὸ τὰ μαρτυρικὰ αἴματα. Ως τόσον ὁ Γαλλέριος ως πρόεδρος τῆς κκ-
κίας δὲν ἔλειψεν, ἀπὸ τὸ νὰ λάβῃ τὴν ποινὴν, ἀξίαν τῆς δυσεβείας της,
εἰς προοίμιον διὰ τὴν μέλλονταν δέξιανται ἀυτὸν κόλασιν, τὰ ὁποῖα δι-
καιώσεις ἔπαθε, διότι τὸν ἔφθατεν ἡ θεία δίκη ως ἀνωτέρω ἐρέθη, ἀφχ-
σα ἡ τιμωρία ἀπὸ τὸ σῶμά της, καὶ φθάσασα ἔως εἰς τὴν ψυχὴν, γινό-
μενον εἰς τὰ ἐντόσθια της ἐνα αἰφνίδιον ἀπόσημα, ἔπειτα πληγὴ εἰς τὸ
βάρδος συριγγώδης, καὶ ἀνιάτρευτος νομὴ εἰς τὰ ἐνδότερα σωλάγχηνα της,
ἀπὸ τὰ ὁποῖα διὰ μέσθι μᾶς πληγῆς, εἰς τὰ ἀπόκρυφά της μέλην ἀναβρέ-
σαν σκώληκες ἀναρίθμητοι, καὶ ἐβρώμει θανατηφόρον μυρωδίαν ὅλον της τὸ
σῶμα, ἀπὸ τὴν πολλὴν τροφὴν, καὶ πρότερον ἀπὸ τὴν ἀρρώσιαν ἐπρίθη,
καὶ ἐπαχύνθη, καὶ ὑδερον ἐσάπτισε, καὶ ἔγινεν ἀνυπόφορος θεωρία εἰς της
πλησιάζοντας. Αὐτὸν δὲ τὴς ιατρὸς, ἄλλοι μὲν μὴ δυνάμενοι νὰ ὑπομείνωσι
παντελῶς τὴν πολλὴν δυσωδίαν, καὶ βρῶμαν, καὶ ἀδυνατεῖτες τὴν θεραπείαν
της, ἐσφάζοντο ἀπὸ ἀυτὸν. ἄλλοι δὲ ἀνέκανομέν της πάθεις ἀπελπίζον-
το διὰ τὴν σωτηρίαν της, ὅπερ καὶ ἀυτοὶ ἐθανατώνοντο. Παλάιων λοιπὸν
μὲ τόσα κακὰ, μόλις ἥλθεν εἰς αἰθησιν διὰ τὰ τολμηδέντα κατὰ τῶν
Χριστιανῶν.

§. 2. Ερχόμενος ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἀιδανόμενος τὸ πρᾶγμα, πρῶτον μὲν
ἐπερόσπεσε, καὶ επροσένυχετο πρὸς τὸν Θεόν τῶν ἀπάντων διὰ τὴν σωτι-
ρίαν της ἔπειτα καλέσας τὰς ὑπηκόες της ἐπερόσακε χωρὶς ἀργοπορίαν, μὲ
νόμον, καὶ δόγμα νὰ πάντῃ ὁ κατὰ Χριστιανῶν διωγμός, νὰ οἰκοδομῶνται
αἱ Εκκλησίαι ἀντῶν τῶν Χριστιανῶν, ἵνα συνάγωνται, καὶ πράλιωσι τὰς
ἑαυτῶν συνηδείας ἀκωλύτως, καὶ νὰ ἔνγωνται ὑπὲρ της Βασιλέως. Εὐτὸς
λοιπὸν ὁ λόγος ἔργον γινόμενος, ἐπέμποντο εἰς πάσαν πόλιν, καὶ χώραν,
αἱ βασιλικαὶ διαταγγαὶ, αἵτινες ἐδιώριζον τὰ ἐγάντια της πρώτης ἀσωλάγ-
χης διωγμῆς, τὰ ὁποῖα θέλεις ἔνην παρὰ τῷ Εὐστεβίῳ (α).

§. 3.

Μαξιμίνος
διστηρεστ
εἰς ἀντό
τὸ δόγμα.

§. 3. Αὐτὴν δὲ τὴν μεταβολὴν τῆς Γαλλερίας, Μαξιμίνος ὁ ἀνεψιὸς ἀυτῇ ἐξ ἀδελφῆς, ὅπερ ἀνηγορεύει Καῖσαρ ὅμως μὲ τὸν ἀδελφόν της Σευθέον, ἀπὸ ἀυτὸν τὸν Γαλλέριον, τὸν ὅποιον Σευθέον ἔπειμψεν εἰς Ἰταλίαν, καὶ τὸν Μαξιμίνον εἰς τὴν Αἰγατολὴν καθ’ ὃν καιρὸν ὁ μέγας Κωνσταντίνος ἀνεκηρύχθη Σεβαστὸς ἀπὸ τὸν πατέρα της, ὁ Μαξιμίνος λέγω ἐπειδὴ καὶ ἀυτὸς εφάνη δυτερόεστος Τύραννος κατὰ τῶν Χριστιανῶν τῆς Αὐγατολῆς, καὶ τῆς εἰς τὸν ἀπάντων Θεὸν Εὐτεβίας πολεμικώτατος, δὲν ἐναρρεσεῖτο εἰς τὰ γραφόμενα διατάγματα τῆς Γαλλερίας, ἀλλ’ ἀδημονῶν διὰ τὴν μεταβολὴν τῆς Γαλλερίας, τὰ ἐκαταφρόνει, μὴν δυνάμενος δὲ νὰ ἐναντιωθῇ εἰς τὴν Θέλησιν, καὶ ἀπόφασιν τῶν μεγαλητέρων της, ἔκρυψε τὸν προρήθεντα νόμον, καὶ δὲν τὸν ἐδημοσίευσε, καὶ διὰ νὰ μὴν φανῇ τελείως ἐνάντιος, μὲν ἄγραφον πρόσαγμα, εἰς τὰς ὑποκειμένας της ἀρχοντας, καὶ ἡγεμόνας, ἐδιώρισε νὰ πάντη ὁ κατὰ Χριστιανῶν διωγμὸς, καὶ τὰ κολασίγρια, καὶ νὰ μένωσιν ἀνενόχλητοι, καὶ ἀπείρακτοι, καὶ ἀυτοὶ ἐδηλοποίουν τὴν πρόσαγμήν της μεταξὺ ἀυτῶν, διὰ γραμμάτων. Λοιπὸν εἰς ἐξ ἀυτῶν ἔξοχως τετιμημένος ἔπαρχος, καὶ πρῶτος τῶν λοιπῶν κατὰ τὴν ἀξίαν, καὶ ἔχοσταν Σαβίνος λεγόμενος, ἐδηλοποίησεν εἰς τὰς καθ’ ἐκάστην ἐνρισκομένης πρόσεστας, καὶ ἔξτιασάς, τὴν βασιλικὴν πρόσαγμήν, καὶ ἀπόφασιν, καὶ γνώμην, περὶ τῆς καταπαύσεως τῆς κατὰ Χριστιανῶν διωγμῆς, καὶ κολασίγριαν, γράψων περὶ τέττα μίαν Ρωμαϊκὴν Επιτολὴν, τὴν ὄποιαν σημειώνει, καὶ ἐκτίθησιν ὁ Εὐτεβίος (α). Λοιπὸν ὅσοι ἦσαν κατ’ Επαρχίας, πιστεύσαντες ὡς ἀληθινήν τὴν ἀπόφασιν, ἐφανέρωσαν, καὶ ἐκήρυξαν τοῖς κριταῖς, καὶ σρατηγοῖς, τὴν βασιλικὴν παραγγελίαν, καὶ γράμματα.

§. 4. Καὶ ὡχὶ μόνον διὰ γραμμάτων, καὶ λόγων ἐγίνοντο τὰ τοικύτα, ἀλλὰ καὶ εὐ ἔργῳ ταχέως, θέλοντες νὰ τελειώσωσι τὸ βασιλικὸν νέυμα, ἐφανέρωνταν τὴν πρόσαγμήν εἰς ἐκείνης ὅπερ ἐνρισκούντο εἰς δεσμὰ διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὄμολογίαν, καὶ τὰς ἐλευθέρωνταν, προστέτι καὶ ἐκείνες ὅπερ ἐνρισκούντο εἰς τὰ μεταλλεῖα διὰ τηρούσαν ἀλευθέρωνταν, διότι ἀυτὸ τῇ ἀληθείᾳ, ἐνόμιζον νὰ γίνεται διὰ βασιλικῆς πρόσαγμῆς.

§. 5. Τελειωθέντων τῶν τοιστῶν, κατ’ ἀυτὸν τὸν τρόπον, ἐνδὺς ὡς φῶς ἀπὸ μίαν σκοτεινὴν νύκτα λαμπρύνων, ἐσυνάζοντο ἀπὸ πάσαν πόλιν Εὐτεβίες, καὶ ἐπληρώνοτο αἱ Εκκλησίαι, καὶ ἐγίνοντο τὰ συνηθίσμενα Χριστιανικὰ μυστήρια ἀνεμποδίσως, διὰ τὰ ὄποια ὡχὶ ὀλίγου ἐθαύμαζε καὶ ὑπόρει ὁ καθ’ εἰς ἀπὸ τὰς ἀπίστας, τῆς τοταύτης μεταβολῆς τὸ παράδοξον, καὶ ἡναγκάζετο νὰ φωνάζῃ, μέγας, καὶ ἀληθιγός ὁ Θεὸς τῶν Χριστιανῶν.

§. 6.

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. Β'. κεφ. α.

§. 6. Αὐτὸς δὲ τὰς Χριστιανὸς, ὅσοι μὲν τὸν ἀγῶνα τῶν διωγμῶν, πιεῖσθαι καὶ ἀνδρείας ἀδλήσαντες, ἀπέρασται, πάλιν ἀπελάμβανον τὸν εἰς πάντας παρόνταν, καὶ συναγαγόφην· ὅσοι δὲ ἀρρώστησαντες εἰς τὸν πίσιν ἥσταν χειρασμένοι κατὰ τὴν Φυχὴν, χαράμενα ἐσπέδαζον διὰ τὸν ἱατρεῖαν τῶν, παρακαλεῖντες, καὶ ζητῶντες χεῖρα βούθείας ἀπὸ τὰς ὑγιεῖς, καὶ σερεβὲς κατὰ τὴν πίσιν, δεόμενοι τῷ πανοικτίμονος Θεοῦ νὰ γίνῃ θλεως αυτοῖς· ἔτι καὶ οἱ γεννᾶντοι τῆς θεοτεβείας ἀδληταὶ ἐλευθερόμενοι ἀπὸ τὴν κακοπάθειαν τῶν μετάλλων, ἐφέροντο εἰς τὰς πατρίδας αὐτῶν, περιπατεῖντες διὰ τῆς πόλεως χαράμενοι, μὲ φιλορόν, καὶ ἀγαλλιώμενοι πρόσωπον.

Μαξιμίνος
ἀρχίζει πά-
λιν τὸν
διωγμόν.

§. 7. Τὰ τοιαῦτα μὴ δυνάμενος ὁ Μαξιμίνος νὰ ὑποφέρῃ διὰ ἔξ μῆνας, ὡς μισόκαλος, καὶ ὅλων τῶν καλῶν ἐπίβλοις, ἀφ' ἣ ἐκαταδικάσθη μὲ θεῖλατον ὄργην ὁ Γαλλέριος, καὶ ἐδιαδέχθη ἀντὸς τὴν ἐξεστίαν, ὡς τὸν καὶ τὸν ἀρμόδιον, καὶ ἀρχισε πάλιν τὸν διωγμὸν, καὶ πρῶτον μὲν ἐδοκίμασε νὰ ἐμποδίσῃ τὰς Χριστιανὸς ἀπὸ τὰς συνάξεις ὅπῃ ἐγίνοντο ἡγε-
δάπτωσι τὰς νεκρὰς, ἐνείσκων εἰς ἀυτὸν μίαν πρόφασιν τῆς κακῆς ἀυτῆς γυνώμης· ἐπειτα κινηθεῖς κατὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ γινόμενος αἴτιος θαυμάτων εἰς πολλὰς, καὶ τέλος ἀνάμεστα εἰς τὰς πόλεις, τὸ ὅποιον δὲν ἔγινε ποτὲ, ὡς λέγει ὁ Εὐσέβιος (α), Ψηφίσματα πόλεων, κατὰ Χριστιανῶν, καὶ βασιλικῶν διατάξεων ἀντιγραφαὶ εἰς σύλλας χαλκὰς ἐντετυπωμέναι ανωρθέντο· ἀυτὴν τὴν γραφὴν ὅπῃ ἐντυπώτε οὐ τὰς σύλλας ἀνάγγει-
σι παρὰ τῷ Εὐσέβιῳ (β), εἰς τὴν ὅποιαν θέλεις ἵδη καὶ καταλάβῃ τὴν ἀνθάδειαν τῆς θεομιστείας τῇ ἀνδρὶ, ἀυτῇ τῇ μιαρῇ λέγω Μαξιμίνος, τὸν δὲ κινηθέντα ὑπὸ ἀυτῇ διωγμὸν χειρότερον ἀπὸ τὸν πρῶτον, καὶ τὰς φυγὰς τῶν κατὰ πάσας ἐπαρχίας ἡγεμόνων, καὶ τὰς μηχανευμένας καὶ πλαισίους κατηγορίας καὶ ἐπιβλαὶς ανεγγωθεῖ εἰς τὸν ἀυτὸν Εὐσέβιον (γ)· διότι ὅχι ἔνα πρὸς ἔνα, οὐ δύο, οὐ τρεῖς τὰς πιεσεύοντας τῷ Χριστῷ, ἀλλὰ ἀγεληδον κατέτρεχον, καὶ χιλίας, καὶ μισίας ἐδανάτων· καὶ εἰς τινὰς πόλεις, ὅπῃ ἥσταν γεμάται ἀπὸ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν αἱ Εκκλησίαι, τὰς ἔκαιον· καὶ ἀυτὴν τὴν ἡμέραν τῷ Σωτῆρι Πάθει, εἰς τὴν ὅποιαν, καὶ τὰ Πάθη καὶ ἔξης τὴν Αγίαν Ανάστατην πανεγυρίζομεν, πάσας τὰς Εκκλησίας τὰς ἐνοιστοκόμενας εἰς τὴν Ηγεμονίαν τῶν Ρωμαίων κατέλυσαν, καὶ θῶσι ισορεῖ ὁ Θεοδώρητος.

Διατισγή
πλαστὴ ὑπὲρ
Χριστιανῶν
τῆς Μαξι-
μίνου.

§. 8. Εἰς ἀυτὰ δὲ μετὰ τὴν νίκην τῇ ἐν Ρώμῃ Μαξεντίᾳ, Κωνσταντίνος, καὶ Λικίνιος μιχθεῖ φανῆ, καὶ μιχθεῖ γνώμη, νόμον ὑπὲρ Χριστιανῶν διετύπωσαν, ὅσις ἐπέμφθη καὶ πρὸς Μαξιμίνον τὸν ἐνοιστοκόμενον ἐν τῇ Αγιαστῇ, καὶ φιλίαν προσποιήμενον, ἀντὸς δὲ λυπηθεῖς εἰς τὰ γενόμενα κατὰ Μα-

(α) Εκκλησ. Ιεροφ. βιβλ. Θ'. περ. ξ.
κλησ. Ιεροφ. βιβλ. Θ'. περ. γ'. δ'. ε'. καὶ σ'.

(β) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον.

(γ) Εκ-

Μαξενίις, καὶ μὴ βελόμενος νὰ φανῇ, πῶς ὑποτάσσηται εἰς ἄλλας, ὅτε πῶς ἀδετῇ τὸ πρόσαγμα διὰ φόβον, ἔγραψεν ὡς ἐξ Ἰδίας ἀυτῆς προαιρέσεως διάταγμα πλαστὸν, ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν, αὐτὸς καθ' ἑαυτῆς φευδόμενος εἰς ἀυτό. Τὸ γράμμα λοιπὸν τὸ πρὸς Σαβῖνον σαλφέν, διὰ τὸς Χριστιανὸς, ἐδίδεν ἀδειαν ἀπαρχάκτως νὰ φυλάπηται, ὅμως νὰ μὴ ποιωσι τοινελέστεις, ὅτε νὰ οἰκοδομῶσιν Εὐκλησίας, ὅτε ἄλλας τελετὰς νὰ ποιῶσι, μὲν ὅλον ὅπερ οἱ τῆς εἰρήνης συνήγοροι, καὶ τῆς Εὐσέβειας προσάται Κωνσταντῖνος, καὶ Λικίνιος, καὶ εἰς ἀυτὸν τὸν Μαξιμίνον ἔγραφον, νὰ ἀφίνῃ τὸς Χριστιανὸς εὐ ήσυχία, καὶ ἀδειῷ τῷ ἐκτελεῖν πάντα τὰ ἔθιμα, ὡς καὶ ἀυτοὶ εἰς τὸς ὑπὸ τὴν ἐξεστίαν τοὺς, μὲ προγράμματα, καὶ νόμους ἐσυγχώρει, καὶ ἀφινον ἐλεύθερογενὲς πολιτείαν τοὺς, ὡς ὁ Εὐσέβιος μαρτυρεῖ. (α)

§. 9. Εἰς δὲ διάζημα καὶ ἄλλα, πικνοῖς εἰς τὸν πόλεμον παρὰ τῷ Λικίνιον, ὁ Τύραννος Μαξιμίνος, καὶ φέυγων, ἥλθεν εἰς τὸς τόπους τοὺς, ὅπερ ἐνδύνει, μὲ θυμὸν παράφρονα ἐφόρευετε πολλάς ιερεῖς, καὶ Προφήτας τῶν ποτὲ προσκυνημένων ὑπὲρ ἀυτῆς Θεῶν, ὡς μάγος, καὶ φέυγας, καὶ ἐξέχως προδότας γενομένες τῆς σωτηρίας τοὺς, ἀπὸ τὸς Χριστιανὸς τῶν ὅποιων παρακινηθεῖς ἦγερε τὸν πόλεμον· τελευταῖον δὲ ἐν Ταρσῷ, ὅπερ πάλιν κατὰ Λικίνιον ἡτοιμάζετο, αἰφνιδίως ὀδύναις, καὶ πόνοις τῷ σώματος τυραννύμενος, καὶ ὡς μέλλων νὰ ξεψυχήσῃ, ἐπροστρέψεν εἰς τὸν Θεὸν τῶν ἀπάντων, ζητῶν βοήθειαν, καὶ νόμουν τέλειον διέταξε διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν Χριστιανῶν, καὶ μὲ νέον διάταγμα ἐδιώρισε, νὰ ἔχῃ ὁ καθ' εἰς ἀδειαν, νὰ προσέρχεται εἰς ἔκεινην τὴν Νερητκαίαν ὅπερ ἐκλεῖε, καὶ νὰ κτίζωσιν Εὐκλησίας, καὶ πάντα τὰ πρώην δίκαια τῶν Χριστιανῶν, οἵκεις, χωρία, καὶ ἐπερα, ἐπρόσαξε νὰ ἀποκαταστήσῃς εἰς τὸ παλαιὸν ἀυτῶν δίκαιον.

§. 10. Οὕτω λοιπὸν ἀπὸ ἀυτὸν, παρὰ τῷ ὅποιῳ πρότερον δυτσεβεῖς, καὶ ἄθεοι ἐνομίζοντο οἱ Χριστιανοί, καὶ πάσης ζωῆς βλάβη, ὅπερ ὀχι μόγον πολιν, ἀλλὰ ὅτε χωρία, ὃδὲ ἐρημίαν νὰ κατοικῶσιν εἰχον ἀδειαν, ἀλλὰ καὶ διατάξεις κατ' ἀυτῶν σκληραί, καὶ νομοθεσίαι ἀνομοι ἐδημοσιεύοντο, καὶ πᾶν εἶδος κολάσεων, καὶ τιμωριῶν, καὶ θάνατον ἐλεεινότατον ὑπέκεινον, ἀπὸ ἀυτὸν λέγω, ἐλαβον ἀδειαν οἱ τοιάτοι νομιζόμενοι ἄθεοι, νὰ ζῶσιν ἐλευθέρως καὶ νὰ λαμβάνωσι καὶ βασιλικὰς πληρωμὰς, καὶ δικαιώματα, ὡς ἴσοροι ὁ Εὐσέβιος (β), ὅσιοι λέγει πῶς ἀυτην τὴν προσαγγὴν τὴν ἐδημοσιεύστεν ὕπερον ἀπὸ ἐνα κρόνον τῶν πρώτων διαταγῶν, τῶν ἐν σύλλασις ἐντυπωθεισῶν.

§. 11. Ολίγουν καιρὸν ἐπειτα, κατακαιόμενος ἀπὸ τὸ ἀκατάπαυσον καινοτιμον τῶν μελῶν τοὺς, τυραννύμενος καὶ ἀυτὸς ὡς ὁ Γαλλέριος, καὶ Μαξιμίνος, κακῶς θανάτῳ τὴν ζωὴν κατέρρεψεν, ὡς ἀγωτέρω ἐρρέθη, καὶ ὅτως ἐ-

Μαξιμίνος
στηληγύνεται
κατὰ τῶν
Εὐστοκῶν
ιερέων.

Διδεῖς ἐλευ-
θερίαν τοῖς
Χριστιανοῖς.

Τέλος τῆς
διηγῆς.

λα-

(α) Εὐκλησ. Γ' 50ρ. βιβλ. Θ'. κεφ. 9'. (β) Εὐκλησ. Γ' 50ρ. βιβλ. Θ'. κεφ. 6.

λαβε τέλος ὁ κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμὸς, ὁ κινηθεὶς ἀπὸ ἀυτὸς τὰς Τυραννίας, καὶ ἀπὸ τὰς πρὸ ἀυτῶν ἄλλας βασιλεῖς, ὅπε εἰς διαφόρους καιροὺς ἐνθάννου τὴν Εκκλησίαν τῇ Χριστῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Περὶ τῆς Μεγάλες Κωνσαντίνως πρώτες Αὐτοκράτορος τῶν Χριστιανῶν, καὶ τῶν γενομένων ὑπ' αὐτῇ ἐν τῇ Χριστῇ Εκκλησίᾳ.

§. 1.

Ιδὼν ἡ εὐτυχὴς Επόχὴ, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ αἰματώδης δράκων, καὶ ριος, καὶ ἔξεστιας τῆς Οἰκουμένης εἰς τὰς ἀπερασμένας αἰῶνας, ἐκριμνύθη ἀπὸ τὰς Ουρανίας, δηλαδὴ ἀπὸ τὴν δόξαν, τα εἰς τὰς ἀβύσσους, καὶ ἔγινε λαμπρὰ φανέρωσις ἐνώπιον τῶν ὄφεων λαμπῶν παντὸς τῇ κόσμῳ, ὁ δράκων τῷ Αὐτῷ, καὶ ἔλαμψε τέλος πάντων ἐκείνος ὁ εὐτυχὴς καιρὸς, εἰς τὸν ὁποῖον ἐλευθερωμένη ἡ Χριστιανικὴ πίσις, ἀπὸ τὰς τυραννίας, καὶ καταδρομᾶς, τῶν διώκτῶν ἐδωλολατρῶν, τυραννων, χαίρεται, καὶ ἀγαλλιᾷ εἰς τὴν εἰρήνην, μὲ τὸν διαυθεντευτὴν τις, χαρέμενη ἀπὸ τὰς λαμπρὰς ἀκτῖνας τῇ γαληνοτάτῃ Ουρανῷ, καὶ ἀπὸ τὴν καλὴν, καὶ ἡσυχον τύχην. Εἰς ποίαν δὲ κατάστιν ἦτον, ἐφαίνετο ἀφ' ἑαυτῆς τις, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς χαρᾶς ὃπε εἶχε, μὲ τὴν ὁποίαν, ὃχι μόνον ἡ Ρώμη, καὶ πᾶσα ἡ Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἡ Οἰκουμένη ἐώρτασε τὰ ἔνδοξα κατορθώματα τῇ Ήρωος Κωνσαντίνως διὰ τὴν νίκην, καὶ κατατρόπωσιν τῷ Μαξεντίῳ, ὃς ἐρρέθη εἰς τὸ ἀνωτέρῳ κεφαλαιον, ἐπειδὴ ἡ Χριστιανικὴ πίσις ἦτον τοιωτοτρόπως ἐξαπλωμένη εἰς ὅλον τὸ βασιλεῖον, διότι εἰς πεῖσμα τόσων διωγμῶν, οἱ πλέοντες τῶν ἀξιωματικῶν, καὶ πλῆθος λαβοῦντες τὴν ἐνηγκαλίσαντο, εἰς τρόπον ὅτι ὁ αὐτὸς Μαξεντίος εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς βασιλείας τε, διὰ νὰ ἔχῃ τὴν καλὴν ὑπόληψιν τῇ λαζ, ἐπροσποιεῖτο πῶς εἶναι Χριστιανὸς, καὶ διὰ νὰ δώσω μίαν ἀνακεφαλαίωσιν τῆς Γεοργίας τῷ αὐτῷ Ήρωος, τῷ Κωνσαντίνῳ λέγω, διὰ περιστοτέραν κατάληψιν τῶν Αναγνωσῶν, ἵδη ὅπε ἀρχομαι ἐπιτομικῶς νὰ τὴν περιγράψω.

§. 2. Εὐδαιμον λοιπὸν, καὶ τρισμακάρισον τέλος τῆς Γωνὶς λαβὼν Κωνσάντιος ὁ Χλωρὸς, ὁ Αὐτοκράτωρ, ἐν Βοράκω πόλει τῆς Βρετανίας τῇ καὶ Γελίᾳ ἐν ἔτει τέσσερας. τῆς δὲ ἡλικίας ἀυτὸς γένεται. καὶ τῆς ἡγεμονίας τέσσερας. ἀπὸ τὸν καιρὸν δηλαδὴ ὁ τῷ Καῖσαρ ἀνεκηρύχθη, τῆς δὲ Αὐτοκρατορίας τῷ τῷ β'. ἔτει, ὅταν ὁ νίος τε Κωνσαντίος ὢν Σεβαστὸς, ἐνρίσκετο μὲ τὸν

Γαλ-

Γαλλέριον, ἀλλὰ προφθάσας εἰς τὰ λοιδία τῆς πατρός την, ὅποιαν ἔφυγε ἀπὸ τὸν ρημένην Γαλλέριον, ὅπε τὸν ἐπιβλεύειο, ἔλαβε τὴν καλὴν τύχην νὰ κηρυχθῇ διάδοχος ἐν τῷ ἀμα, καὶ Αὐτοκράτωρ ἀπὸ ἀυτὸν τὸν πατέρα τον, τῷ λέ. ἔτει τῆς ἡλικίας τον, καὶ τῷ ἀ. ἔτει τῆς σοκ. Οὐλυμπιάδος, καὶ τὸν Σωκράτην (α), καὶ Νικηφόρου (β), ἀπὸ δὲ Χριστοῦ τῷ τε'. καθ' ὃν χρόνον ἦτορ τῶν Ρωμαίων. Βασιλέων εἰς πέντε ἐξεστίασας ἐδιαιρέθη, εἰς Κωνσταντίνου δηλαδὴ τὸν Μέγαν, εἰς Γαλλέριον ὅπε ἀνέδειξε δύο Καίσαρας, Μαξιμίνον εἰς τὰ Αὐτοκριάτα μέρη, καὶ Σευῆρον εἰς τὰ καὶ τὴν Γαλατίαν, καὶ εἰς Μαξέντιον ὅπε τυραννικῶς ἐξεστίαζε τὴν Ρώμην. Ο Σευῆρος σαλλιστεὶς ἀπὸ τὸν Γαλλέριον καὶ τὸν Μαξιμιανόν, ἐφονεύθη δὲ ἀπάτης ἀπὸ ἀυτὸν τὸν Μαξιμιανὸν πατέρα τῆς Μαξεντίας. Ο ἀυτὸς Μαξιμιανὸς συγχριζόμενος μὲ τὸν ίδιον τὸν Μαξέντιον, καὶ διὰ νὰ φυλάξῃ τὴν ζωὴν τον, ἔφυγε πρὸς τὸν Κωνσταντίνον, διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὸν κινδυνον, ἀλλὰ ἐπιβλεύειν τὴν ζωὴν τὸν Κωνσταντίνον, καὶ φανερωθεὶς, ἐφονεύθη διὰ προσαγῆς ἀυτοῦ. Μαθὼν ὁ Γαλλέριος τὸν θάνατον τῆς Σευέρας, ἔκλεξεν εἰς τὸ πότον ἀυτοῦ διὰ Καίσαρα, καὶ σύντροφον τῆς βασιλείας, τοὺς Δικίνιους, φίλον των παλαιών. Ακέστας δὲ ὁ Μαξιμίνος, πῶς ὁ Γαλλέριος ἐκήρυξε διὰ σύντροφον την τὸν Δικίνιον, εἰς καιρὸν ὅπε ἐπερπε, νὰ κηρυχθῇ ἀυτὸς, εἰς τὸ πότον ἀξιώματα, ἐλυτήθη σφόδρᾳ. Θεων μόνος την κηρύττει αὐτοκράτωρ εἰς τὴν Αὐτοκριάτην, χωρὶς τῆς θελήσεως τῆς Γαλλερίας. Εἴως πότον ὁ Γαλλέριος κινήτας πόλεμου καὶ τὸν Μαξιμιανόν, ἀρρώστης εἰς τὴν ὁδὸν, διὰ θέτας οργῆς, ἀπέθανε, καὶ ἐμεινεν ὁ Δικίνιος διάδοχος τῆς Αὐτοκρατορίας, καὶ τέλεος ἐξεστίασης τῆς Αὐτοκριάτης, καὶ ὅν καιρὸν ὁ Κωνσταντίνος ἦν Κύριος τῆς Δύσης, οἵτινες μόνοι ἐνομίζοντο νόμιμοι, καὶ ἀληθεῖς Αὐτοκράτορες· οἱ ἔτεροι δὲ Μαξέντιος, καὶ Μαξιμίνος Τύραννοι. Ο Μαξιμίνος ἐυρισκόμενος εἰς τὴν Αὐτοκριάτην τυραννικῶς, καὶ μὴ θελήσας νὰ ὑποταχθῇ τῷ Δικίνιῳ, ἐπόιει τολμᾶς τυραννίας, ἐκεὶ ὅπε ἐξεστίαζε, καὶ μεγάλως διωγμός καὶ τῶν Χριστιανῶν, ὅμοιώς καὶ ὁ Μαξέντιος εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλατίας, καὶ Ρώμης ἐπόιει τὰ αὐτά.

§. 3. Κωνσταντίνος, καὶ Δικίνιος, ὡς ἀληθεῖς Αὐτοκράτορες, ἔβαλον πᾶσαν ἐπιμέλειαν, καὶ δύναμιν διὰ νὰ ἐκριζώσωσιν ἀντὸς τῶν δύο Τυράννων, καὶ διώκτας τῶν Χριστιανῶν. Ο Κωνσταντίνος ἐυρισκόμενος εἰς τὰ Δυτικὰ μέρη, καὶ ἐπιθυμῶν νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν Χριστιανὸν ἀπὸ τὴν Τυραννίαν τῆς Μαξεντίας, καὶ μάλιστα διὰ τὴν παρακίνησιν πολλῶν ἀξιωματικῶν, καὶ ἐγκρίτων τῆς Ρώμης, οἵτινες φεύγοντες ἀπὸ τὸν Μαξέντιον, ἔτρεχον πρὸς ἀυτὸν, ἐκίνησε πόλεμον καὶ τὸν Μαξεντίαν, καὶ ἀμφιβάλλων περὶ τῆς νίκης, ἐπειδὴ ὁ Μαξέντιος εἶχε περισσότερον σράτευμα, ἔλαβε θάρρος ἀπὸ τὸ

Q q 2

ση-

Κινετ πόλε-
μον καὶ τὰ
Μαξεντία.

(α) Εκκλησ. Γ' 50ρ. βιβλ. ἀ. κεφ. 3'.

(β) Εκκλησ. Γ' 50ρ. βιβλ. ζ. κεφ. 19'.

Σημετού
Σταυρὸς ἐν
Οὐρανῷ.
Νικᾶ τὸν
Μαξέντιον.

Θρίαμβος
τε Κων-
στιν.

Ελευθερία
τῶν Χριστια-
νῶν.

σημείου τὸ Σταυρόν, ὅπερ ὡρὰ μεσημερία, ἐφίνη εἰς Οὐρανὸν, μὲ γράμ-
ματα εἰ τὸ μέσον λέγοντα, ἐν τέλῳ γίγνεται. Τὸ ὄποιον σημεῖον Σέπτιων εἰς
τὴν λόγχην τοῦ, καὶ κινῶν μὲ ἀντὶ τὸ θάρρος, καὶ τὴν πίσιν, ἐνίκησε τὸν
Μαξέντιον κατὰ κράτος, ὃς οὐ φεύγων ἐπεσεν ἀπὸ μίαν γέφυραν, καὶ ἐπί-
γνη εἰς τὸν πολαρὸν, καὶ ἔμενεν δὲ Κωνσταντῖνος νικῆτης, καὶ τροπαιόχος, καὶ
εξεγιασῆς πάσις τῆς Δύστεως, χωρὶς πολὺν κόπον, καὶ τῆς Α' φρικῆς, εἰς ἕλα-
τιγύ. τῷ ἐβδόμῳ ἔλει τῆς ἀντίθετης Βασιλέως, τῇ κέ. τῷ Σεπτεμβρίῳ.

§. 4. Νικῆτης λοιπὸν δὲ Κωνσταντῖνος, ἐμβαίνει εἰς τὴν βασιλεύσταν πό-
λιν τῆς Ρώμης, μετ' εὐφημίας, καὶ πολλῆς χαρᾶς ὑποδεχόμενος, διότι ἀν-
δρες τε, καὶ γυναικες, παιδία, καὶ δεῖλοι μὲ πᾶν τὸ λοιπὸν πλῆθος, λιπω-
τὴν ἀντίθετην, καὶ σωτῆρα, καὶ ἐνεργέτην, μὲ μεγάλαις, καὶ ἀκοάτηταις φωναῖς
ἐυφήμιον· αὐτὸς δὲ μὴ ὑπερηφανεύμενος εἰς τὰς ἐπαλύγες, ἀλλ' αἰσθανόμενος
δὲ, καὶ γινώσκων τὴν θείαν βούθειαν, ἐνχαριζόμενος τὸν τῆς νίκης αἴτιον, καὶ διὰ
γραφῶν, καὶ διὰ σηλῶν ἐκήρυξε τοῖς πᾶσι, τὸ σωτήριον σημεῖον, καὶ ἀνο-
δῶν εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως αὐτὸν τὸ μέγα τρόπαιον, εἰς μίαν ὑψηλὴν
λόγχην, ἐν σχήματι Σταυροῦ, ὑπὸ χειρία τῆς ιδίας εἰκόνος, ἐν ἀνδριάτῃ κα-
τειργαστρένης, τὴν ἔσηστεν επάνω εἰς μίαν σύλιν ἀπὸ τὰς ἐν Ρώμῃ περιφή-
μες, καὶ Σέπτιων ἀυτὴν εἰς ἔνα μέρος τῆς πόλεως, μὲ τοιαῦτην ἐπιγραφὴν
Ρώμαιοῖς γράμμασι· „τέτω τῷ σωτῆριώδει σημείῳ τῷ ἀληθεῖ ἐλέγχῳ
„τῆς ἀνδρίας, τὴν πόλιν ὑμῶν ζυγῆ τυραννικῆ διασωθεῖσαν ἡλευθέρωσα,
„ἔτι μὴν, καὶ τὴν Σύγκλητον, καὶ τὸν δῆμον Ρώμαιων, τῇ ἀρχαίᾳ ἐπὶ
„φανείᾳ, καὶ λαμπρότητι ἐλευθερώσας ἀποκατέσησα. Αὐτογνωσίᾳ τὸν
Εὐσέβιον (α), τὸν Σωκράτην (β), τὸν Σωζόμενον (γ), καὶ ἄλλους. Καὶ
ἄτοι οἱ Ρώμαιοι ἔχοντες ἐπινίκιον ἔστηκαν, ἡμέρας ἐπτά, γεραίροντες τὸν
Κύριον, καὶ μεγαλύνοντες τὸν Κωνσταντῖνον, ὡς δὲ Θεοφάνης γράφει (δ).

§. 5. Υπερέσον ἀπὸ ἀντίθετης τῆς Φριάμβως, τὸ πρῶτον τὰ ἔργον ἐξάση,
νὰ δοθῇ ἀδεια τοῖς Χριστιανοῖς, νὰ πρᾶπιστιν ἀνεμποδίζως τὰ τῆς πίσεως
ἀντίθετα ἔθιμα, καὶ προσάρτει νὰ συναχθῶσι τὰ λειψανα τῶν Αγίων μαρτύ-
ρων, καὶ νὰ παραδοθῶσιν δύναται ταφῆ, καὶ μετὰ ταῦτα ἐδημοσίευσε διαταγῆς
εἰς ὅλης τῆς τόπους τῆς βασιλείας τοῦ, διὰ μέσον τῶν δρόσων, ἐδίδοντο εἰς τὸν
καθ' ἓντα τὸ ὑπάρχοντα δόπερ τὴν ἀρπαξαν, καὶ ὅσοι ἀδίκως ἤσταν ἐξωρισμέ-
νοι, ἐπέρρεφον εἰς τὸν οἶκον τοῦ, καὶ ἐλευθερώνοντο ἀπὸ τὰ δεσμά, καὶ κιν-
δύνας, ὅσοι ἤσταν ζημιωμένοι ἀπὸ τὰς τυραννικὰς ὡμότητας· τὰς δὲ λειτρό-
γυάς της Θεᾶς προσταλῶν, ἐνίμως ἐδέχετο ἀντίθετης, καὶ λόγω, καὶ ἔργω τῆς
ἐφιλοφρόνει, ἐπειδὴ ἤσταν ἀφιερωμένοι πρὸς θεὸν, ὡς κατωλερώ ῥη-
θήσεται.

§. 6.

(α) Λόγκω. Α'. κεφ. μ'. τὰ βία τῆς Κωνσταντίνου.
κεφ. θ'. (γ) Εκκλησία. Γροφ. βιβλ. α. κεφ. η.
αφιερώ.

(β) Εκκλησία. Γροφ. βιβλ. ι.
(δ) Χρον. σελ. 9. Εκδόσ. Εγκ.

§. 6. Α' Δ' επειδὴ ἦν φιλάθευος, καὶ τὸ σῶμα τὸ εἶχεν ἔξανθήματα τινὰ ἀπὸ κακοχυμάτων, καὶ κακὴν ὥλην, ὡςει ἀπὸ τῆς ἱαλίσεως ἐπαρομοιάζειο ὡς λάθρα, καὶ λέπραι, οἵτινες δὲν εδύνοντο νὰ τὸν ἰαλεύσωσι, καὶ ἀποβάθμων τὴν ἀθεσμὸν θεραπεύειν τῶν ἐν τῷ Καπιτωλεῖῳ τῷ Διός Γερέων, εφάνησαν τῇ νύκτᾳ εἰς τὸν ὕπνον τῷ, δύο ἄνδρες, λέγοντες πῶς εἶναι Πέτρος, καὶ Παῦλος οἱ Απόστολοι τῷ Χριστῷ, οἵτινες εἶπον ἀντι, ἀντὶ θέλημά τὸν λάθρη τὸν ὑγιείαν τῷ, καὶ νὰ θεραπευθῇ ψυχικῶς, καὶ σωματικῶς, νὰ καλέσῃ τὸν Επίσκοπον τῆς Ρώμης Σίλβερον, καὶ ἀντίος θέλει θεραπεύειν τὴν λάθρων τῆς σαρκός τῷ, καὶ θέλει τὸν ἀξιώστη, καὶ τῆς αἰωνίας ζωῆς. Ελθὼν δὲ ὁ Σίλβερος, δοὺς διὰ τὸν ἐπικείμενον διωγμὸν ἦν κεκρυμμένος, καὶ κατηχήσας τὸν Κωνσταντίνον τὸν λόγον τῆς Εὐσεβείας, τὸν ἐβάπτισε, καὶ εξελέθων ἀπὸ τὸ λατρεῖον τὸ βαπτίσματος, ὑγιὴς ἔγινε, πίπτοντα ἀπὸ τῷ σώματός τῷ τὰ ἔξανθήματα ὡσεὶ λεπίδες, καὶ ἐκαθαρίσθη τελείως· τὸ δόποιον ἴδιῳ δὲ λαὸς, ἀναριθμοῖς ἐβαπτίσθησαν· ὅμοιας καὶ Κρίστως δὲν διός ἀντίος Εὐσεβίας τῷ Νικομήδειας Αρειανῷ. Οὓσοι δούμως λέγεται πῶς δὲ Κωνσταντίνος ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Νικομήδειαν ἀντὶ ἐγγὺς Θανάτου, ἀπὸ Εὐσέβιου Αρειανὸν Επίσκοπον Νικομήδειας, ψεύδονται, ὡς λέγεταιν οἱ πλείονες. Αὐτάγνωστι τὸν Θεοφάνην (α), τὸν Κεδρηνὸν (β), τὸν Ζωναράν (γ), καὶ ἄλλας.

§. 7. Τῷ δὲ ἔτει τῆς ἀντετοῦ βασιλείας, ἔγινε διάλεξις εἰς Ρώμην, μεταξὺ Χριστιανῶν, καὶ Γεράσιμων, τῶν μὲν Χριστιανῶν ἡγείτο ὁ Σίλβερος, δὲ Επίσκοπος Ρώμης, τῶν δὲ Γεράσιμων, μὲ πολλὰς ἄλλας νομοματεῖς, Ζαμβρίς, Ερβαΐος, δὲ μάγος, καὶ γύρις (τάυτην τὸν διάλεξιν περιγράφει, δὲ Κεδρηνὸς (δ)) ὑσερον θαυμάσαντες οἱ Γεράσιμοι, ἐπειδὴ εἴδον ἐν θαῦμα ὅπερ ἐτέλεστεν ὁ Σίλβερος, ἔπεισον εἰς τὸν πόδα τῷ, παρακαλεῖντες ἀυτὸν, νὰ τὰς ἀξιώσῃ τῷ θέλει βαπτίσματος, ὡς καὶ ἐγένετο.

§. 8. Γενομένων δὲ τῶντων ἐν τῷ Δύσει ὑπὸ τῷ Κωνσταντίνῳ, δὲ Λικίνιος ὅπερ ἐνρίσκετο εἰς τὴν Αὐτοκλήν, κινεῖ κατὰ τῷ Μαξιμίνῳ πόλεμον, μὲ τὴν θέλησιν τῷ Κωνσταντίνῳ, καὶ νικηθεῖς ὁ Μαξιμίνος ἐφυγεῖ εἰς Ταρσὸν ὅπερ ἐφυλάχθη, ἀλλὰ ἐκεῖ ἀρρωστήσας, ἀπέδανε τῷ ἀντῷ θανάτῳ τῷ Γαλλερίῳ, ὡς ὅπιστεν εἴπομεν ἐν ἔτει τιδ'. καὶ ὅταν ἐτελέσωσε, καὶ ἀντὸς δὲ Τύραννος, καὶ ἔγινε παγκόσμιος εἰρήνη τῆς Εκκλησίας, δίδων καὶ ἀντὸς δὲ Λικίνιος διάταγμα, διὰ τὸν ἐλευθερεῖσαν τῶν Χριστιανῶν, ὡς καὶ δὲ Κωνσταντίνος ἐποίησεν· ὅμως δὲν ἐμεινε πάντοτε εἰς ἀντὴν τὸν γυνώμην, διότι μετὰ Χρόνου ἐν τῆς κατασροφῆς τῷ Μαξιμίνῳ, ἐμβῆκεν εἰς διαφωνίαν, καὶ ἔρριν μὲ τὸν Κωνσταντίνον, καὶ επιτρέφων ἀπὸ τὴν καλὴν γυνώμην ὅπερ εἶχε, ξανακινεῖ.

Q q 3

Βαπτίσεται
παρὰ Σίλ-
βερος.Διάλεξις
Χριστιανῶν,
καὶ Γεράσιμων.Λικίνιος
νικᾶς εἰς τὸν
πόλεμον τὸν
Μαξιμίνον.Διχόνια
Κωνσταντί-
κης, καὶ Λι-
κίνιος,

(α) Χρονικ. σελ. ιά. Εκδόσ. Εγετ. αψιθ'. (β) Συνοψ. Ιγορ. τόμ. ά. σελ. σιδ.
Εκδόσ. Εγετ. αψιθ'. (γ) Χρονικ. τόμ. β'. βιβλ. ιγ'. κεφ. β'. Εκδόσ. Εγετ. αψιθ'.
(δ) Τόμ. ά. σελ. σιδ'. τῆς αὐτῆς Εκδόσεως.

νεῖ διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ἢ ἀρχισε νὰ πράξῃ ὅμοια μὲ τὰς πρὸ ἀυτῆς τυφάννες, ἢ κυριευόμενος ἀπὸ τὰς Εὐλητικὰς δόξας, κατὰ τὸν Σωκράτην, ἐμίσει τὰς Χριστιανὰς κρυφίας, ὅμως ἐσυζέλετο, ἀπὸ φόβου τῆς Κωνσταντίνου, νὰ κινύσῃ φανερὸν διωγμὸν, κρυφίας δὲ πολλὰς ἐπλανεῖσεν εἰς τὸν Εὐλητικόν. Τὰ τοιαῦτα μὴ λανθάνοντα τὸν Κωνσταντίνον, φιλικῶς ἀντὸν ἐνθάδεται, ὅτι νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ ἀυτᾶ, ἢ νὰ μὴν διώκῃ τὰς Χριστιανάς. Α' ὁ Λικίνιος μὲ πλαστὴν φιλίαν ὅμοιαν ὅμοιάνων, ἢ ἐπιορκῶν ἔλεγε, πῶς ποτὲ δὲν θέλει φρονήσῃ τυχαννικῶς, ἢ διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν νὰ κινύσῃ.

Λικίνιος κινεῖται διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν.

§. 9. Τέλος δὲ συγχιθεὶς μὲ τὸν Κωνσταντίνον, ἀρχισε νὰ προχωρῇ τὸν διωγμὸν, ἢ νὰ πολεμῇ τὰς Χριστιανὰς, παραβάνων ἐτο τὰς συνθήκας ὅπερ εἶχε μὲ τὸν Κωνσταντίνον, νὰ μὴν ἐνοχλήσῃ τὰς Χριστιανάς. Εγινε δὲ ἀυτὸς ὁ διωγμὸς τοπικὸς μόνον, δηλαδὴ εἰς τὰ ὅρια, ἢ μέρη ὅπερ ὠριζεν ἀυτὸς ὁ Λικίνιος, ἢ πρῶτον νόμον ἔδωκε, ἢ ἐπεμψε πρὸς τὰς ὑπηκόους τα, προσάζων νὰ μὴν συνάζωνται ποτὲ οἱ Επίσκοποι, ὃτε νὰ ἔχωσιν ἄδειαν νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὴν Εκκλησίαν τῆς πλησίον Επισκόπου, ὃτε συνόδους, ἢ βιβλευτήρια, ἢ σκέψεις νὰ ποιῶσι, διὰ τὰ ὡφέλιμα, ἢ ἀναγκαῖα, δεύτερον δὲ νόμον ἔδωκε, πῶς ἄνδρες, ἢ γυναικες νὰ μὴν ἔρχωνται εἰς τὴν Εκκλησίαν ὅμοι, ὡς ἀπρεπον, ὃτε εἰς τὰ σεμνὰ διδάσκαλεῖα τῆς ἀρετῆς, ἢ ἀσκητήρια, νὰ εἰσέρχεται τὸ γένος τῶν γυναικῶν, οὔτε οἱ Επίσκοποι νὰ διδάσκωσι τὰς γυναικας λόγιας Θοσεβείας, μόνον αἱ γυναικες, νὰ διδάσκωσι τὰς γυναικας. Τρίτον μηχανύται πρὸς καθαιρεσιν τῶν Εκκλησιῶν, λεγαν πῶς αἱ συνελεύσεις τῶν Χριστιανῶν πρέπει νὰ γίνωνται ἔξω τῆς πόλεως, εἰς τὸ ἀνοικτὸν πεδίον, διότι ὁ ἀνοικτὸς, ἢ ἐλεύθερος ἀηδὸν εἶναι ἐνκρατώτερος.

§. 10. Πρὸς τότοις προσάζει τὰς κατὰ πόλεις σφατιώτας, νὰ ἀποβίλλωνται ἀπὸ τὰ ἡγεμονικὰ τάγματα, ἀν δὲν θελήσωσι νὰ δυσιάσωσι τὰ εἰδώλα, ὃχι μόνον ἀυτὰς, ἀλλὰ ὃ πολλὰς ἀλλας ὄμοις ἐξέδετο, ὡς ἀναίσχυτος, ἢ παρανομώτατος· τέλος σφρόδως ἐκατάτρεχε τὰς Επισκόπους, μάλιστα ὅτας ἐβλεπεν ἐναυτίας τα, νομίζων διὰ ἐχθρὸς πάντας τὰς φίλας τῷ Θεοφιλῷ Κωνσταντίνῳ, ἢ δὲν ἐνχαριζεῖτο εἰς τὰς τιμωρίας τῶν Χριστιανῶν, νὰ τὰς παιδεύῃ διὰ πυρὸς, διὰ ξίφως, ἢ διὰ σκυρός, ἀλλ ἐφευρίσκων μίαν νέαν τιμωρίαν, ἐνομοδέτει νὰ ὑπερώνται οἱ πιστοὶ ἔνα μέρος ἀπὸ τὰ τέ φωτὸς αἰδητήρια, δηλαδὴ τὰς δεξιας ὄφελαλμάς, ἢ νὰ συντρίβωνται τὰ σκέλη τῶν ποδῶν, ἢ υπερόν νὰ βίπτωνται εἰς τὰ μέταλλα, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται. Οὐσα δὲ ἐπρεπεν ὁ θεόργυιος εἰς τὴν κατὰ τὴν Μαύρην Θάλασσαν Α' μάτειαν, ὑπερβαίνεται πάσιν ἀσπλαγχνίαν, ἐπειδὴ ἀπὸ τὰς Εκκλησίας, ἀλλαι μὲν κατηδαφίζοντο, ἀλλαι δὲ ἐκλείοντο ἀπὸ τὰς κατὰ τόπον ἡγεμόνας. Διὰ νὰ μὴν εἰσέρχεται ὁ πιστὸς κατὰ τὸ ἔδος τα, νὰ ἀποδίῃ τῷ Θεῷ τὰς ἐνθέσμους λατρείας, ἐπειδὴ ἐνόμιζεν ὁ ἀλιτήριος πῶς ἀυταὶ αἱ δεήσεις, ἢ εὐχαὶ δὲν γίνονται δι' αὐτὸν, ἀλλὰ διὰ τὸν Κωνσταντίνον. Τέτοιο-

εποχάζετο νὰ πράξῃ, καὶ εἰς τὰς ἄλλας Εὐκλησίας, καὶ ὅτε ἥδελε πάντη
ἀπὸ τοιαύτην ἀστωλαγχύνιαν, ἐὰν παρὰ Θεό, διὰ μέσου τῆς Κωνσαντίνου,
δὲν ἐμποδίζετο.

§. 11. Τεταρχυμένος δὲ Κωνσαντίνου, δι’ αὐτὰ ὅπερ ἔπειτεν δὲ Λι-
κίνιος, καὶ μάλιστα διατί δὲν ὑπήκει τὰς συμβελὰς, καὶ πιραγγελίας ὅπερ
τυχινῶς τῆς ἔδιδεν, εἰς τὸ νὰ μὴν διώκῃ τὰς Χριστιανάς, ἀποφύσισε νὰ δικυ-
νεύεται τὰ τῆς Θεός, ἐναντίον εἰς ἓνα ἀνόσιον, καὶ ἀσεβῆ τύραννον, καὶ νὰ
ἐλευθερώῃ τὴν Εὐκλησίαν μὲ τὸ σπαθί γυμνὸν, συνάγων ἐπὶ τάττα, καὶ
ἔνα πολυάριθμον σράτευμα, φέρει. Χιλιάδων πεζῶν, καὶ 8· Χιλιάδων ἵπ-
πεων, καὶ κινηθεῖς μὲ ἀυτὸν τὸ σράτευμα κατὰ τὴν Λικίνιον, ὅσις ἦν δυνατώ-
τερος, ἐπειδὴ εἶχε ἡ. Χιλιάδας σράτευμα περιστότερον, ἐνρισκόμενος εἰς πα-
ράταξιν ὑποκάτω τῆς Αὐτοκαντόλεως, τὸν ἐνίκητε μὲ τὸν δύναμιν τῆς φα-
νέντος ἐν τῷ Οὐρανῷ τύπῳ τῆς Σταυροῦ, ὡς καὶ πρότερον τὸν Μαξέντιον κα-
τετρόπωσεν. Οὕτω τέλος πάντων, καὶ τὸν ἐσχατὸν διώκτην τῶν Χριστια-
νῶν Λικίνιον τὸν δυστεβῆ, εἰς τρεῖς πολέμους νικήσας, τὸν ἐγύμνωσε παν-
τὸς βασιλικῆς ἀξιώματος, καὶ διὰ μεσιτείας τῆς ἀδελφῆς της Κωνσαντίας,
τῆς ἀφίσης τὴν ζωὴν, καὶ τὸν ἐξώρισεν εἰς Θεσσαλονίκην, νὰ ζῇ ἐκεὶ ἴδιωτι-
κῶς. Αὐλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν, τὸν ἐρχόμενον χρόνον φανεῖς πῶς
ἐπλαττε δόλιος, καὶ μικρανὰς, κατὰ τὴν Κωνσαντίνην, διὰ προσαγῆς τῷ ἐκ-
ρεμάδην, σὺν Μαρκιανῷ, διὰ παρὰ αὐτὴν ἐκηρύχθη πρότερον Καῖσαρ, καὶ
ἐτῶς ὑπῆγε, καὶ αὐτὸς εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον.

§. 12. Τελειωμένων λοιπὸν τῶν ἀπινεξάτων ἐχθρῶν τῶν Χριστιανῶν,
Διοκλητιανὸς λέγω, Μαξιμιανὸς, Γαλλερίος, Μαξιμίνος, Μαξεντίος, καὶ Λι-
κίνιος, μόνος δὲ Θεοσεβῆς Κωνσαντίνος Αὐτοκράτωρ, καὶ Κύριος πάσις τῆς
Οἰκουμένης κατεξάδη ἐν ἔτει τοῦ. ὅσις σθέσας τελέως τὰ τῶν Χριστιανῶν
διατάγματα, τὰς ἐξορίσεις μὲ προσαγῆς ἀνεκάλεσε, καὶ ἐφερεγε εἰς τὰ ἴδια,
καὶ σὺν αὐτῷ ἐνομοθέτησε, καὶ διὰ τοῦτος ἀυτῷ Καῖσπος, καὶ τὰς ὑπὲρ Χριστὸν
ἀτιμασθέντας, εἰς τὰς προτέρας αὐτῶν ἀξίας ἀποκαθισθεῖσεν. ἐκείνεις δὲ ὅπερ
ἐγυμνωθησαν ἀπὸ τὰς περιστίσιας ταῖς, ἐπλάτιζε, καὶ τὰς ἡγεμονίας τῶν Ε-
παρχιῶν ἔδιδε τοῖς Χριστιανοῖς, καὶ αὐτὲς μόνες νὰ ἐκρυπτεύωνται ἐπρόσαξε,
καὶ νὰ δοξωστιν ἔδην, καὶ σρατόπεδα, καὶ οἱ ναοὶ τῶν εἰδώλων νὰ δίδωνται τοῖς
εἰς Χριστὸν ἀφιερωμένοις. Περὶ πλέον τὰς κρημνισθέσας Εὐκλησίας, καὶ ἀλ-
λας ἀλιγίας ἀπὸ αὐτᾶς, τὰς ἐξανέκανίσεν ἐκ βάθρων, καὶ θευλίων μὲ
βασιλικὰ ἔξοδα, καὶ τὰ τῶν πυχῶν, ἵτοι τὸν πῆχυν τῆς τῆς Νείλου ἀνα-
βάσεως, νὰ μετατεθῇ εἰς τὴν Εὐκλησίαν ἐπρόσαξε, καὶ ὡχὶ εἰς τὸν Σερά-
πειον, τὸν ὁποῖον ὡς Θεὸν ἐσέβοντο οἱ Αἰγύπτιοι, καθὼς ἐσυνειδίσθη με-
ταξὺ τῶν Εὐλύνων, οἵτινες ἐλεγον πῶς δὲ Σεράπειος ἀνέβαζε τὸν Νείλον
διὰ πότισμα τῆς Αἰγύπτως, καὶ ὅτω νὰ νομίζηται εἰς τὸν ναὸν τῆς Σεράπι-
ος, κατὰ τὸν Σωκράτην (α). Τὴν Κυριακὴν ὑμέραν, καὶ τὴν Παρασκευὴν
εἰς

Κωνσαντί-
νος κινεῖ
πόλεμον
κατὰ Λικί-
νιον.

Νικᾷ τὸν
Λικίνιον.

Προσάξει
καὶ θανατώ-
νται τὸν
Λικίνιον.

Τελεία ἐ-
λευθερία
τῶν Χριστι-
ανῶν.
Κωνσαντί-
νος μόνος
Αὐτοκρά-
τωρ, ἀπὸ
Χ. Γ. 324.

Διαταγμα-
τικὰ
ἀντεῖς
Χριστιανῶν.

(α) Εὐκλησ. Γ' σορ. βιβλ. ἀ. κεφ. ιη.

εἰς τὸν τὸ Θεῖον θεραπείαν ἀφίέρωτε, τὸν μὲν παραπλευὴν εἰς μνήμην τὸ Πάθος, τὸν δὲ κυριακὴν τῆς Αὐταράστεως, καὶ νὰ σχολάζωσιν εἰς αὐτὰς ἀπὸ τὰ δικαστήρια, καὶ ἀλλιας ὑπηρεσίας· ὅμοιας καὶ δύο ἐβδομάδας, τὸν μίαν τῶν Παθῶν, καὶ ἄλλην τὸ Πάσχα, νὰ ἔχωσιν ἀργύιαν εἰς αὐτάς.

§. 13. Πρὸς τέτοις, ἀστιδότες ἐποίησε τὰς ἐπάγγελομένας γὰρ ἴξενται τέχνας, καὶ ἐπισήμας, τὰς ιερὰς βιβλίαν καὶ σοχάζωνται ὅσον δύνονται γὰρ τὰ γραφωτὶ μὲ διόρθωσιν, καὶ νὰ τὰ διαφυλάΐωσιν εἰς τὰς Εκκλησίας· τὰς τῶν ἐθνικῶν δαιμονικὰς θυσίας ἀπηγόρευσεν, ἀν καὶ πολλοὶ ἔμειναν εἰς τὴν πλάγιην, καὶ δεισιδαιμονίαν τες, μὴ θέλοντες νὰ τὸν ἀποβάλλωσιν, ἐπειδὴ δὲν τὰς ἐβίασεν, ἀλλὰ τὰς ἄφισε τὸ ἐλεύθερον, καὶ διὰ νὰ εἰπῶμεν ἐν συντομίᾳ, πᾶσαν ἐπιμέλειαν, σπεδίην, καὶ κόπον ἔδειξε νὰ ἀποκατασύγκη, νὰ συζητῇ, καὶ νὰ ἀνέγνῃ τὸν Χριστιανισμόν. Οὖτεν καὶ πολλοὶ μὲ τὸ παραδειγμα τὸ Εὐτεββὲς Αὐλοκράτορος, ἀποφρίπτοντες τὸν πατρικὸν ἐθνικὸν εἰδωλολατρείαν, ἐσυντάσσοντο μὲ τὸν Χριστὸν, ὡς μὲ τὸν καιρὸν ἐκεῖδοστεν ἡ Εκκλησία ἀμέτρητον πλῆθος πισῶν· διότι εἰς τὸν καιρὸν ἀυτῷ πισεύσαντες τῷ Χριστῷ ἐβαπτίσθησαν, καὶ οἱ ἐνδοξότεροι Γ' ὥδοι, Γ' βιβλές τε, καὶ Α' φρένιοι, ὡς κατωτέρω ἡγιεῖσται. Αὐταίλας λοιπὸν εἰς τὴν Α' νατολὴν τῆς Οἰκουμένης, τοιότος ἄγιος ἐσπερός ἀσῆς, αἱ ἀπανταχθεὶς Εκκλησίαις Α' νατολῆς, καὶ Δύσεως ὡμολόγγυν χάριτας τῷ Χριστῷ, καὶ ἐκήρυττον παντγυρικὲς λόγιες, ἐώσταχον ἐγκαίνια, καὶ ὑμνοὶς ἐδόξαζον τὸν Χριστὸν τοὺς πάντων ἐυεργέτην, Φάλλοντες, καὶ ἀδοντες τῷ Κυρίῳ, τὰ δόποια διεξόδικας διηγεῖται ὁ Εὐτέβιος (α), δὲ Σωκράτης (β), καὶ δὲ Σωζόμενος (γ).

§. 14. Εὐν τέτοις, ἐνριπομένη ἡ ἀστιδίμος μήτηρ τῆς Κωνσαντίνου ἡ Ελένη ἔτι ἀκατήχητος, καὶ ἀβάπτισος, ἐπαρακάλει γὰρ κατηχηθῆ, καὶ νὰ βαπτισθῇ· τυχόσα λοιπὸν τὸ ποδάριον, καὶ τὸν ἀλυθινὸν ἐπιγυνόσα Θεὸν ἐπεψύμησε γὰρ ἵδη τὰς τόπιας ὅπερ οἱ ὁραῖοι πόδες τῷ Χριστῷ, ὡς εἰρήνην ἐναγγελισθαμένην ἐπεριπάτησαν, καὶ τέλος λαβάσσα σὺν ἀυτῇ τὸν Γερὸν Σιλβεριον ὑπῆγεν εἰς Γεροσόλυμα, ὅπερ προϋπαντήσας ἀυτὴν Μακάριοις ὁ Γεροσόλυμων Πατριάρχης μὲ τὴν αρέπιτσαν τιμὴν, τὴν ζήτησιν τῷ Τίμει Σύλλογον ἀυτῇ ἐκαμένην. Αὐταγνωδί τὸν Θεοφάνην (δ) Φθάνεσσα λοιπὸν εἰς τὸν ἄγιος τόπιος, καὶ προσκυνήσασα τὸν Τάφον τῷ Κυρίῳ, καὶ τὸν Θεῖν Σταύρον ἐυρῆσσα, ὡκοδόμησε γὰρ τὸ πολυτελεῖς, καὶ πολυεξόδες, καὶ ἐπιστρέψατα πρὸς τὸν οἶνον τῆς τὸν Κωνσαντίνον, εἰς βασινοῦ γῆρας καταντήσασα, πρὸς τὰς αἰωνίας μονάς μετέξη, ζήσασα χρόνιας π'. τὴν δόποιαν ἔδαψεν ὁ οὐρανὸς αὐτῆς βασιλικῶς, εἰς τὸν ναὸν τῶν Αγίων Αποσόλων.

§. 15.

(α) Εκκλησ. Γ' ορ. λιβλ. i. καὶ περὶ τῆς βίες τῆς Κωνσαντίνου λόγια ἀ. β. καὶ δ.

(β) Εκκλησ. Γ' ορ. βιβλ. ἀ. κεφ. γ'. (γ) Εκκλησ. Γ' ορ. βιβλ. ἀ. κεφ. β'.

(δ) Χεον. σελ. 16. καὶ 17. Εκδόσ. Εὐτεβ. αριθμ.

§. 15. Αὐτὴ δέ ἡ βασιλίσσα Εἰλένη ἦτον κεκοσμημένη, καὶ σολισμένη μὲν πᾶσαν ἀρετήν. Εἶχε δὲ καὶ τὴν Χριστούμητον ταπεινοφροσύνην πρὸς πάντας, μάλιστα πρὸς τὸ ιερὸν τῶν μοναχῶντων σχῆμα, διότι τὰς φυλάττουτας παρθενίαν διὰ ὅτι τὰς τὴν ζωὴν, περιποιώμενη πολλάκις, καὶ κομίζεστα εἰς σιβάδα, ἀυτὴ μοναχὴ τις ὑπῆρχεται, βάνεσσα ἐμπροσθέν τὰς φαγητὰς, καὶ κριγῶσσα νὰ πίωσι, καὶ δίδεσσα νὰ νίψωσι τὰς χεῖρας, καὶ ὑπισετταῖς ὡς μία δάλη· τοιτοτρόπως ἐπαίδειε, καὶ τὸν ἀείμνησον ὑιόν τις νὰ ἔχῃ ἄτυφον, καὶ ταπεινὸν ἀρετῆς φρόνημα, νὰ ἐπιμελῆται πολλὰ τὴν πολιτείαν ταῦτα, καὶ νὰ δελεύῃ τὸν Θεόν μετὰ φόβον, καὶ τρόμον, καὶ πολλὰ παραγγέλεσσα περὶ τῆς εἰς Χριστὸν Εὐσεβείας, ἔδωκεν ἀυτῷ, καὶ μερίδα τῆς Τιμίας Σταυροῦ, τὴν ὄποιαν ἀυτὸς λαβὼν μὲν ἐνλάβειαν, καὶ θέτων ἀυτὴν εἰς Χρονσῆν Θάκην, παρέδωκε τῷ Επισκόπῳ εἰς φύλαξιν, προσάξας νὰ σωρταζεται, καὶ νὰ τιμᾶται ἡ ἀνάδειξις τῆς Τιμίας Σταυροῦ εἰς Χρονικὰς μνήμας, ἀνάγγειλι τὸν Θεοφάνην (α), τὸν Σεβίδαν, τὸν Νικιφόρον (β), καὶ ἄλλας.

§. 16. Εἰς ὅλα ἀυτὰ ὁπότε ἐγένοντο εἰς ζερέωσιν, ἥνεκστιν, καὶ λαμπρότητα τῆς πίσεως τῷ Χριστῷ, ὁ φθονερὸς δαίμων, ὁπότε ἐφέδονει τὴν ἥνεκστιν τῆς Χριστιανικῆς πίσεως, καὶ τὴν ἐλευθερίαν ὁπότε ἐχαιρούστο ὑποκάτω εἰς ἀυτὸύ τὸν ἀξιέπανον Αὐτοκράτορα, δὲν ἔδύνετο νὰ ἥσυχάσῃ περὶ νὰ εμβάσῃ μίαν νέαν τυφλότητα, καὶ δυυρχίαν, τὸ ὄποιον ἐτέλεσε διὰ μέστης τῆς αἱρέσεως τῷ Αὐτοῖς, Γερέως τῆς ἐν Αλεξανδρείᾳ Εκκλησίας, ὃς εἰς ἀρνάμενος τὴν θεότητα εἰς τὸν Χριστὸν τὸν Κύριον ἥμῶν, ἐδημοσίευε τὴν κακίσιν ταῦτα, καὶ βλάστημον διδασκαλίαν, διὰ τῆς ὄποιας ἐπροξένησε τόσην σύγχυσιν, καὶ βλάβην εἰς τὸν κόσμον, ὅτεν διὰ νὰ διαλύσῃ, καὶ νὰ διαιρέσῃ μίαν τοιάντην διαφορὰν ὁ Κωνσταντίνος, ἐκήρυξε τὴν πρώτην οἰκουμενικὴν Σύνοδον, εἰς τὴν Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας, ἐν ἔτει τκέ. ἀπὸ Χριστῷ, εἰς τὴν ὄποιαν συνηθεούσησαν την. Θεοφόροι Πατέρες, καὶ ἐκαλάρινε, καὶ ἀναδεμάλιστε τὸν Αὐτοῖς, ὡς καλωλέω ἡδύστελαι περὶ ἀυτῆς τῆς Συνόδου, εἰς τὴν ὄποιαν ἀυτὸς ὁ Φιλόχοιρος βασιλεὺς, ἀνιοπροσώπως ἐνερίσκειο, καὶ ἐδέχθη τὴν ταύτης ἀπόφασιν, ὡς θεῖον χρησμὸν, καὶ οἱ Αὐτοῖς κατησχυμένοι ἐκρυπτον τὸ πρόσωπον ἀυτῶν, καὶ ἐπατχον παντοίοις τρόποις νὰ ἐνρίσκωνται εἰς τὴν ἐπίσκεψίν των.

§. 17. Εἰς τὸν καιρὸν δὲ ὁπότε μὲ τόσην φρόνησιν, καὶ ἀνδρείαν ἐκύβερνει τόσον τὰ δεῖα, ὅσον καὶ τὰ κοσμικὰ, καὶ τὰ ἔθνη πάντα ἀπὸ τὸν φόβον τὰς ἐπροσκύνησαν, καὶ ὑπετάχθησαν ἀυτῷ, διὰ τὰ ὄποια ἐνρίσκετο εἰς ἄκραν ἥσυχίαν, ἐλαβε σύγχυσιν ἡ ἀνάπταντις τῆς Φαριλίας τὸ ἀπὸ τὰς μηχανὰς τῆς συζύγης ταῦ Φαντας, ἢτις ἐγκάλεσε τὸν Κριστού τὸν ὑιόν τῷ Κον-

Περὶ τῆς
Αἰγαίουσ
τῆς Αρείας.

Οἰκουμενικὴ
Α. Σύνο-
δος.

Ο' Κωνστα-
τίνος θανα-
τώνει τὸν
ὑιόν της
Κρησπον.

(α) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον.

(β) Εὐκλησ. Γ'ορ. βιβλ. ἡ.

Κωνσαντίνας ἐξ ἑτέρας γυναικὸς, πῶς ἡδέλησε νὰ τὴν βιάσῃ, καὶ νὰ τὴν ἀτιμάσῃ, καὶ εξήτει ἐκδίκησιν. Οἱ Κωνσαντῖνος πισεύστας τὴν λόγιας τῆς γυναικὸς, χωρὶς νὰ ἐρευνήσῃ ἀκοιβῶς τὴν ὑπόθεσιν, ἐθανάτωσε τὸν ὄιον τὸν Κεῖσπον ἀλλ’ ὑπερον ἐρευνῶν, καὶ ἐνῷων ἀδῶν τὸν ὄιον τὴν, ἐκδικεῖ τὸν δάκντόν την, θανατώσας τὴν Φάνεκη μέστα εἰς ἔνα λατρὸν θερμόν (α).

§. 18. Υἱερον ἀπὸ τεσσάρες χρόνους, ἀνεκάινιτο τὸ Βιζαντιον, καὶ ἡ οὐκέτι μεγάλως, ὄνομάσας τῷ ίδιῳ ἀντὶ ὄνοματι, Κωνσαντῖνος πόλιν, καὶ Νέαν Ρώμην, καὶ τὴν κατέσισε, δευτέραν Καθέδραν τῆς βασιλείας μετὰ της Ρώμην· σολίσας ἀυτὴν μὲ διάφορα θυματαὶ κτήρια, καὶ τὰς περιφανεῖς, καὶ ἑτερα ἀξιόλογα πράγματα, καὶ προνόμια μεγάλα εἰς τὰς κατεικεύτας ἀυτὴν, καὶ εἰς ὅστες ἡθελον ἡπτάγη νὰ κατοικήσωσιν ἐκεῖ.

§. 19. Τελειωμένων δὲ ἀυτῶν, καὶ ἑτέρων τινῶν συμβάντων μὲ τὰς Ἀρειανὰς, ὅπερ διὰ μεσιτείας τῆς ἀδελφῆς της Κωνσαντίας πλανηθείσης εἰς τὰ δόγματα τῆς Ἀρειανῆς, ἐνήργησε τόσον, ὅπερ ὀλίγον πρότερον τῆς θανάτου της ἡμέρωτεν πρὸς τὰς Ἀρειανὰς, καὶ ἐτιγχώρησε τὸν Ἀρειανὸν, ἢ πατήμένος παρὰ τῷ ἀυτῷ μὲ δολερὸς δρκης, πῶς δέχεται τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ἀνεκάλεσεν ἀυτὸν ἀπὸ τὴν ἐξορίαν, καὶ ἐξεναντίας ἐπεμψε τὸν Ἀθαγασίον εἰς Μαρσίλιαν, καὶ ἔδωκεν ἡδεῖαν τῷ Ἀρειώ νὰ ὑπάγῃ νὰ ξαναλάβῃ τὴν Εὐκκλησίαν τε εἰς τὴν Αἰλεξάνδρειαν, δῶμας δὲν ἐπρόφθασε τὴν ἐκβασιν ἀυτῆς τῆς διοσίας, διότι ἔρρευσαν τὸ ἐντόσθιν της, καὶ ἀπέθανεν. Υἱερον ἀπὸ ὅλως ἀυτὰ, ἐπληγίσατε καὶ ἡ διοσια τῆς ζωῆς τῆς Κωνσαντίνης, ἐπειδὴ βαλόμενος νὰ αρχίσῃ τὸν πόλεμον μὲ τὸν Σαπάρειον βασιλέα τῆς Περσίας, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, μὲ ἔνα μεγαλώτατον σράτευμα, ὅπερ ἀρρώσησε πλησίον τῶν συνόρων τῆς Πυδίας, ὅθεν ἐπιτερέψθη εἰς Νικομήδειαν τῆς Βιθυνίας ἀπέδαυε τῷ ξένῳ. ἔτει τῆς ἡλικίας της, καὶ λβ'. σχεδὸν τῆς βασιλείας της, ἀπὸ δὲ Χριστὸς τλξ. ἀφεὶς διαδόχης τρεῖς ὥις της εἰς Κωνσαντίνον, Κώνσια, καὶ Κωνσάντιον, οἵτινες ἐκόμισταν τὸ σῶμα της εἰς τὴν Κωνσαντῖνος πόλιν, εἰς χρυσῆν Λάρυνακα, καὶ τὸ ἐνταφίασταν ἐντίμως εἰς τὸν ναὸν τῶν Ἀγίων Αποστόλων, ὅπερ περὶ τάττε εἶχε κτίσι, κατὰ τὸν Εὐσέβιον (β), καὶ Σωκράτην (γ).

§. 20.

(α) Τόσον διὰ τὸν θάνατον τῆς Κεῖσπτα, ὅσον καὶ τῆς Φάνεκας παρὰ τῆς Κωνσαντίνης, εἶναι μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ τῶν Συριακαρέων, διότι πολλοὶ τὸ βεβαιῶσι, καὶ πολλοὶ τὸ ἀριεύσιαν. Τὸ βεβαιῶσιν, Αὐγεύλιος Οὐκιλωρ. μά. Αὔριαν. Μαρκελλίνος Βιβλ. ιδ. Εὐτρόπ. Βιβλ. ιά. Ζώσιμ. Βιβλ. θ. Γερών. εἰς τὸ χρον. Ορόσιος Βιβλ. κεφ. κδ. Σιδών. Α' πολλοι. Βιβλ. έ. κεφ. ή. καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Τὸ ἀριεύσιαν δὲ Σωφρόνιος Βιβλ. ά. κεφ. έ. Εὐάγγελος Βιβλ. η. κεφ. μ. μά. καὶ Νικηφ. Καλλίσ. Βιβλ. ζ. κεφ. Λε. Βιβλ. ά. κεφ. έ. Εὐάγγελος Βιβλ. η. κεφ. μ. μά. καὶ Νικηφ. Καλλίσ. Βιβλ. ζ. κεφ. Μάλιστα τὸ τοιότητον ἀποσιωπῶσιν ὅτι τῆς Σωκράτης, καὶ ἐ Εὐσέβιος, οὓς περιγράφει φωνητικῶς τὸν βίον τῆς Κωνσαντίνης, ἐπερπετεῖ βεβαιωνε μὴ σιωπήσῃ εἰνα τοιότον βίον, ἀντὶ τοῦ ἀληθέρου ή σιωπῆ μόνος τῆς Εὐσέβιος ἀρειανοῦ περὶ τέτοιον.

(β) Περὶ βίου τῆς Κώνσιας. λόγω Α'. κεφ. οι.

(γ) Εὐκκλησία. Γ' Βιβλ. ά. κεφ.

§. 20. Εἰς τὸν καιρὸν τέττας τῇ ἐὐλογημένῳ Ἀὐτοκράτορος, Ἐπίσκοποι τῶν Εκκλησιῶν τῷ πρωτευστῶν διέπρεψαν ὅτοι, ἐν μὲν τῇ Ρώμῃ Σιλβερῖος Α'. τὸν ὄποιον, ἀφ' ἧς ἀρχιεράτευσε χρόνος καὶ διαδέχεται Μάρκος Α'. καὶ μετὰ χρόνου ἔνα τάτου διεδέχθη Γάλιος Α'.

§. 21. Σημείωσαι πῶς ὁ Πραγματικὸς τύπος, ὃπερ οἱ Λατῖνοι λέγοντες εἶδωκεν ὁ Κωνσταντῖνος τῷ Επισκόπῳ τῆς Ρώμης Σιλβέρῳ, εὗναι ψευδές, καὶ πλάσμα υπερογενές (α), διότι ὅτε ὁ Ευσέβιος μνείαν ποιεῖται

Rr 2

(α) Οἱ τῆς Ρώμης πρόεδροι, τι δὲν ἐπεννόησαν, τι δὲν ἐφεῦρον διὰ νὰ συγήσωσι μίαν ἔξοδιαν ἐπάνω εἰς πάσας τὰς Εκκλησίας τῆς Οἰκουμένης; τέλος πάντων ἐφαντάσθηκαν, ἡ τὸν Πραγματικὸν τύπον, διὰ νὰ ἐκτείνωσι τὴν ἔξοδιαν τας ἔχι μόνον εἰς τὸ πνευματικὸν, ἀλλὰ, ἡ εἰς τὸ πολιτικὸν, ἔχι μόνον εἰς τὰς Εκκλησίας, ἀλλὰ ἡ εἰς τὰ εβασιλεία. Πραγματικὸς τύπος, Λατίνι: Pragmatica Constitutio, εἶναι ἔνα προνόμιον, ἐπειδὴ χρυσόβαθλον, γεγεαμένον ἴδιοχειρώς παρὰ τὰ Μεγάλα Κωνσταντίνου, διὰ τῆς ὅποια προστίθεται τῷ Σιλβέρῳ Επισκόπῳ Ρώμης μίαν τιμὴν ὑπερβολικήν. Τὸν καθιστᾶ ἄλλον ἔστισκην, ἐπάνω εἰς τέσσερας τῆς Αὐτοκρατορίας, Αἰλεξανδρείας, Γεροσολύμων, ἡ Κωνσταντινοπόλεως, σημείωσαι Κωνσταντινοπόλεως, ἡ εἰς πάσας τὰς Εκκλησίας τῆς Οἰκουμένης. „προσέλι. Constantinus una cum omnibus suis Satrapis, & universo Senatu, & Optimatibus, & cuncto Romani Imperii subjacenti populo, Silvestro donasse insignia Imperialia omnia, & urbem Romam, & totam Italiā, & occidentalium regionum Provincias, videlicet κτ'. διηλασθὴ Κωνσταντίνος, σὺν πᾶσι τοῖς ἑαυτῷ Σαλεύποις, σὺν πᾶσῃ τῇ Συγκλήτῳ, σὺν πᾶσι τοῖς Αἰρίσοις, ἡ πατήστῳ λαῷ τῷ τῇ Ρώμαικῇ Αὐτοκρατορίᾳ ὑποκειμένῳ, χαρίζεται τῷ Σιλβέρῳ πάντα τὰ τῆς Αὐτοκρατορίας παράσημα, ἡ τὴν πόλιν Ρώμην, ἡ τὴν Γαλατίαν, ἡ τὴν Γαλατίαν πάσαν, ἡ τὸν Δυτικῶν μερῶν τὰς ἐπαρχίας, τὰς τρεῖς Γαλατίας, τὰς δύο Γραμματίας, τὴν Γερμανίαν, τὴν Βρετανίαν, ἡ πάντας τόπους, ἡ πόλεις, ἡ ποδὴ ὅπερ περιέχει ἀυτὸς ὁ Πραγματικὸς τύπος, ἀντὸν τὸ προνόμιον, τὰ ὅποια σιωπῶ διὰ βεραχνογρίαν. Τοιάτον ἐγάθη ἔνα μέσον, ἡ σχεδὸν βέβαιον, διὰ νὰ ἰδῶσιν οἱ Πάπιδες πάσαν τὴν Εὐρώπην, ἡ τὸν κόσμον ἀπανταχείαν ὑπὸ τέσσερας πόδας ἀντῶν, ἡ τὸς βασιλεῖς γρονιπετῶς δεομένες νὰ λάβωσι τὸ βασιλεῖον τὸ ἴδικόν της, μὲ ἐκείνας ἡ τὸς συμφωνίας ὅπερ ἥρεσε τῷ Αγίῳ Πατερὶ, τῷ Οἰκουμενικῷ Βασιλεῖ. Αλλὰ ἐφανερώτας συμφωνίας ὅπερ ἥρεσε τῷ Αγίῳ Πατερὶ, ἡ Οἰκουμενικῷ Βασιλεῖ. Αλλὰ ἐφανερώθη τέλος πάντων τὸ φεῦδος, διότι παράτοι μὲν εἶναι βέβαιον ἀπὸ τὸν Ρύφινον βιβλ. α. κεφ. ι.α. ἡ ἀλλαγὴ συγγραφεῖς, πῶς ὁ Σιλβερῖος ἐτελέντησε πέντε χρόνους πρὶν ὁ Κωνσταντῖνος βαπτισθῆ ἐπάνω εἰς Νικομήδειαν, ἡ ἀνὴρ ἡ ἐβαπτισθῆ εἰς Ρώμην παρὰ Σιλβέρῳ τῷ τι? ὡς τὸν πρὸς τὸν Αὐτοκράτορας Οὐαλεντινιανὸν, Θεοδόσιον, ἡ Αγκάδιον, παρακαλεῖται ἐξ τολμής τῆς Συγκλήτου ἵνα μὴ ποιήσωσι τι ἐνάπτιον τῆς ἐθνικῆς θεοτοκείας τῆς πόλεως, λοιπὸν ἡ Σύγκλητος τῆς Ρώμης ἐνεργήστετο εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν, ἡ δὲν εἶχε δεχθῆ τὴν Χριστιανήν πίστιν, ἡ ὅμως ὁ Κωνσταντῖνος δύση μὲ τὴν Σύγκλητον χαρίζεται τῷ Σιλβέρῳ τὰ τῆς ἡγεμονίας παράσημα. Πρὶν τῆς τελευτῆς τῆς Κωνσταντίνου, οἱ δύο τε νίσι Κωνστας, ἡ Κωνσταντίος, ἡσαν πεκηνογμένοι Κατσαρεῖς, ἡ μετὰ τὴν πατρικήν διὰ τὴν τὰ πατέρος, ἔλαβεν ὁ καθ' εἰς τὸ μεριδίον τῆς κληρονομίας πατέρου τὴν πατρικήν διὰ ταγήν, ἡ ὅμως εἰς τὸν Πραγματικὸν τύπον, ὁ Κωνσταντῖνος χαρίζεται τῷ Σιλβέρῳ, ἡ τοῖς ἑαυτῷ διαδόχοις, τόσα βασιλεῖα. Εἰσὶ πολλαὶ ἄλλαι ἀγίαι, διὰ ὧν ἀπεδείχθη τὸ φεῦδος

Αλεξανδρείας.

Αντιοχείας

Γερεσολύμων.

Τὸ Βυζάντιον ἐλέγει ὑπὸ τῆς Μητροπόλεως Ηρακλείας.

ταὶ περὶ τάτα, γέτε ἡ ἐν Νικαίᾳ Σύνοδος, μάλιστα, ἀν καὶ ἐδόθη τὸν ἀντρέπει ἀυτὴν ἡ Σύνοδος ἐν τῷ σειράνῳ, τὰ Αὐχαιαῖα ἔδη κρατείτω, καὶ τελευταῖον συμπεραίνει, ἐπὶ τῷ ἐν Ρώμῃ Επισκόπῳ τοῦτο σύνθετο εἶναι. Αὐτάγγαδι τὸν Μακάριον Αὐγκύρας κεφ. λγ'.

§. 22. Τῆς δὲ τῶν Αλεξανδρέων μετὰ τὸν ιερομάρτυρα Πέτρου, προεκπορίδην ὁ Αὐχιλλᾶς, τὸν ὄποιον ἀφ' ἀπεσκόπευτε χρόνον ἔνα, διεδέξατο ὁ Αλέξανδρος, ὃς διαπρέψας εἰς τὸν ἐπισκοπὸν χρέους καὶ ἀφίστησε διάδοχον τὸν μέγαν Αὐτοκάστον. Τῆς δὲ τῶν Αντιοχέων Εκκλησίας μετὰ τὸν Φιλογένην, ὃν καὶ Φιλογόνιον καλεῖται, προέστη, κατὰ μὲν τὸν Ευσέβιον Παυλίνος, ὃ Τύρος Επισκόπος χρέους ἔ. κατὰ δὲ τὸν Σωζόμενον, ὃ Ρώμανὸς (α) μάλιστα λέγει πῶς μετὰ τὸν Ρώμανὸν, ὃδεις ἐλαβε τὸν Επισκοπὸν, μὴν ἀφίνοντες οἱ διωγμοὶ νὰ γίνεται ἡ Επισκοπικὴ λειτουργία, ὡς πρότερον, ὃς ερεον ἀπὸ ἀυτὸν τὸν Ρώμανὸν, προεκπορίδην ὁ Ευσάδιος ἀπὸ τῶν συνελθόντας Πατέρας εἰς Νικαίαν. Καὶ τέλος, τὸ τῆς ἐν Γερεσολύμοις Εκκλησίας λειτουργικὰ μετὰ τὸν Ερμωνίαν, ὃποδέ αρχιεράτευτε χρόνος οὗτος ἐνεπιεύθη ὁ Μακάριος, φερώνυμος ἀνὴρ, καὶ εολισμένος ἀπὸ πάσκαν ἀρετῶν, καθὼς ὁ Θεοδώρητος μαρτυρεῖ (β), καὶ μετ' ἀυτὸν χρέους καὶ ἐπισκοπεύσαντα, διεδέξατο τὸν θρόνον ὁ Μάξιμος, ἀνδρῶπος ημερος, καὶ ἐπίσημος, ὃς εἰς πολλὰς βασάνες ὑπέμεινε διὰ τὸν Θεὸν εἰς τὸν διωγμὸν, καὶ τὸν δεξιὸν ὄφθαλμον ὑερήθη.

§. 23. Πρὸς τάτοις συμειωτέον, ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τὸν ἐπ' ὄντα ματι ἀυτῷ ἐγερθεῖσαν πόλιν, καὶ μόνον μὲ πολλὰ ἐξωτερικὰ προτείνειατα, καὶ ἀφιερώματα ἐσόλισεν, ἀλλὰ καὶ τὸ Βυζάντιον, πρότερον Επισκοπή τῆς τῆς Θρακικῆς Ήρακλείας Μητροπολίτη, ὡς ὑπὸ Σευήρος τῆς Αυτοκράτορος χαριδέν εἰς τὰς Περιηδίες μετὰ τὴν ἀλωσιν τάτα τὸ Βυζαντίον. Αὐτὸ λοιπὸν τὸ Βυζαντίον, ἀνήγειρεν εἰς τιμὴν Αὐχιεπισκοπικὴν, φυλάττων τὰ πρωτεῖα τῆς τιμῆς, εἰς τὸν Πρεσβυτερὸν Ρώμην, διὰ τὴν ἀρχαιότητα, μετατεθείσης ἐκεῖθεν τῆς βασιλείας εἰς Κωνσταντινούπολιν, τῷ δὲ Ηρακλείας Μητροπολίτῃ, μόνη ἡ τὸ Κωνσταντινούπολεως Αὐχιεπισκόπῳ χαροτονία ἐδόθη, ὡς πρότερον παρὰ ἀυτῷ ἐχειροτονεῖτο Επισκόπος Βυζαντίου.

§. 24.

Φεῦδος τῆς Πραγματικῆς τύπας, τὰς ὄποιας σιωπῶ, ὅσις δὲ βέλεται, ἀς ἀναγράφω τὰς Μαγδεβύζημιας ἐκατονταετηρίδας, καὶ Μακάριον Αὐγκύρας, Μαρτύριαν ἐπὶ Παταίνι, Λαυρέτιον Βάλλα, Αντιωνίον Αὐχειπίσκοπον Φλωρεντίας, Κεσαρέν Καρδινάλην, Αινέαν Σιλβίον, Γεράνυμον Παῦλον Καταλάνον, καὶ Ράφαηλ Βολλατερανόν.

(α) Οὐδεὶς μνείων ποιεῖται τὸ Ρώμανον, ὡς Επισκόπος Αὐλιοχείας, ἀλλ' ὡς Διακόνος τῆς μαρτυρήσαντος ἐν Αὐλιοχείᾳ, μόνος Νικήτας ὁ Παρθαριγών εἰς τὸν θησαυρὸν τῆς Ορθοδόξης πίστεως βιβλ. ε. κεφ. έ. θέλει τὸν Ρώμανὸν διὰ Επισκόπου Αὐλιοχείας. ἀλλ' ὁ Νικήτας ἀπέγραψε περὶ τῆς τῆς λόγως τῆς Σωζομένου.

(β) Εκκλησ. Γροφ. βιβλ. α. κεφ. γ.

Επαριθμησίς τῶν Επισκόπων
Βυζαντίου.

§. 24. Επειδὴ λοιπὸν πρέπει εἰς τὸ ἔξῆς νὰ φυλάξωμεν, καὶ τὸν κατάλογον τῶν ἐν Κωνσταντινούπολει ἐπισκοπησάντων, εφάνη ἀριθμόδιον νὰ τὸς ἐπαριθμήσωμεν ἐξ αἰχῆς. Α'. Επίσκοπος Βυζαντίου ἔγινεν Αὐδρέας ὁ πρωτόκλητος Απόστολος, κινέεται ἐν ἀυτῷ τὸν λόγον τῆς Εὐαγγελίου, καὶ εὐκτήριον οἶκον πέραν εἰς Αργυρόπολιν ὠκοδόμησεν, ἥκινες χρόνις προειληφὼς τὴν τάττε Επισκοπὴν, πρὸν φιλάση δὲ ἀδελφὸς τῷ, μετὰ τὸν Αὐτοχεῖας ἐπὶ τῷ τῶν ἐν Ρώμῃ Χριστιανῷ Επισκοπήν. Αὖν λοιπὸν ἢ τῆς Ρώμης Εκκλησίᾳ, κατὰ τὰς φλυαρίας τῶν Λατίνων, ζητεῖ τὸ πρωτεῖον διὰ τὸν Πέτρον, βέβαιη τὸ Βυζαντίου εἶναι πρῶτον διὰ τὸν Αὐδρέαν, ὃς καὶ πρωτόκλητος, καὶ πρῶτος ἀδελφός.

§. 25. Στάχυς Α'. εἰς τῶν Ο'. ἀχαροτογῆδη ἄ. Επίσκοπος Βυζαντίας ὑπὸ τῆς Θείας Απόστολος Αὐδρέας τῆς πρωτοκλήτης, τῆς ὅποις μέμνηται ὁ θεσπέσιος Παῦλος, ἐν τῇ πρὸς Ρώμαίος ἀυτῷ Επισκοπῆ. ἐπεσκόπησε δὲ ἐπὶ τῆς βασιλείας Τιβερίου, Γαΐου, καὶ Κλαυδίου τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ κατὰ τὰς ἀκριβεστέρας χρονογράφας, ἔγινεν Επίσκοπος, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ λαζ. καὶ αρχιεράτευσεν ἔτη ι. Μετ' ἀυτὸν, ἔλαβε τὸν θρόνον Οὐνήσιμος, εν ἔτει ιγ. ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆς Κλαυδίας, καὶ ἐπισκοπεύταντος χρόνις κλ'. ἔγινε Πολύκαρπος, ἐν ἔτει ξξ. ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆς Νέρωνος, Γαλβα, Οὐδωνος, Βιτελίου, Οὐεσπασιανοῦ, Τίτου, καὶ Δομετιανοῦ, κατὰ τὸν Αρμενόπελον, καὶ ἄλλας, καὶ ἐκυβέρνησε τὸν θρόνον ἔτη ιη. καὶ τῷ ιδ'. ἔτει τῆς Αρχιερατείας τε, ἔγινε τῆς Γερρασαλὴμ ἢ ἄλλωστις.

Πλάταρχος, ἐν ἔτει πέ. ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆς Δομετιανοῦ, Νέρωνα, καὶ Τραϊανοῦ, καὶ ἐπεσκόπησεν ἔτη ισ'.

Σεδεκίων, ἐν ἔτει ρά. ἐπὶ Τραϊανοῦ βασιλέως, καὶ ἐπεσκόπησεν ἔτη ιδ'.

Διογένης, ἐπὶ Τραϊανοῦ, καὶ Αδριανοῦ, ἐν ἔτει ρι. καὶ ἐπεσκόπησεν ἔτη ιε.

Ἐλευθέριος, ἐν ἔτει ρικέ. ἐπὶ Αδριανοῦ, καὶ ἐπεσκόπησεν ἔτη ι. Φῆλιξ, ἐν ἔτει ριβ'. ἐπὶ Αδριανοῦ, καὶ Αὐτωνίας τῆς Ευσεβίας, καὶ ἐπεσκόπησεν ἔτη ιε.

Αὐδινογένης, ἐν ἔτει ριζ'. ἐπὶ Αὐτωνίας τῆς Ευσεβίας, καὶ ἐπεσκόπησεν ἔτη ιδ'. Οὗτος καταλιπὼν τὸν ἐν τῇ Αργυροπόλει ἐυκτήριον οἶκον, ὅπερ εγίνοντο αἱ συνελεύσεις τῶν Χριστιανῶν, διὰ τὰς συχνὰς καταδρομὰς τῶν διωκτῶν τῆς πίσεως, ἔκτισεν ἐν τῇ τοποθεσίᾳ λεγομένῃ Ελαίᾳ, ἐτερον ευτήριον οἶκον, καὶ ἐπιτέλει ἐν ἀυτῷ τὰ τῆς Αρχιερωσύνης.

Εὐρώιος, ἐν ἔτει ριά. ἐπὶ Αὐτωνίας τῆς Ευσεβίας, καὶ ποιμάνας τὴν Εκκλησίαν ἔτη ι. ἐτελέστησε, καὶ ἔγινε.

Λαυρέντιος, ἐν ἔτει ριζ'. ἐπὶ Αὐτωνίας τῆς Ευσεβίας, καὶ Μάρκος τῆς Αὐγούστου, καὶ Οὐνήρος, ὃς ἐπισκόπησας ἔτη ια. καὶ μῆνας ι. ἔγινεν ἀντ' ἀυτῷ.

Αὐλύπτιος, ἐν ἔτει ριη. ἐπὶ Μάρκου Αὐγούστου, καὶ Οὐνήρος, καὶ Κομιόδου, καὶ πεσκόπησεν ἔτη ιγ'. καὶ μῆνας ι.

Πέρτιναξ, ἐν ἔτει ῥπβ'. Τοπατικὸς τῆς ἐν Ρώμῃ Συγκλήτῳ ἐπὶ Κομόδῳ, Περτίνακος, Γ' ελιανᾶ, καὶ Σεπτίμῳ Σευήρῳ, καὶ ἐπεσκόπησε χρόνος ι.δ. Οὗτος ἀνήγειρεν ὑπερού, ναὸν ἐν ταῖς Συκαῖς τόπῳ, τῷ γὰρ καλλιένῳ Γαλατῇ, επ' ὄνόματι τῆς Αγίας Εἰρήνης, καὶ ἐκεῖ ἐσυνάθροιζε τὸ πιστό.

Ολυμπιανὸς, ἐν ἔται σά. ἐπὶ Σεπτίμῳ Σευήρῳ, καὶ Αὐτωνίᾳ τῷ Καρκάλῳ, καὶ ἐπεσκόπησεν ἔτη μά.

Μάρκος, ἐν ἔται σιβ'. ἐπὶ Μακρίῳ Αὐτωνίᾳ, Ηλιογαβάλῳ, καὶ Αλεξάνδρῳ Σευήρῳ, καὶ ἐπεσκόπησεν ἔτη μγ'.

Κυριακὸς, ἐν ἔται σκέ. ἢ κατὰ τὸν Ξανθόπολον Κυριαλλιανὸς, καὶ ἐπεσκόπησεν ἔτη μι'.

Καζίνος, ἢ Κιζίνος, ἐν ἔται σμά. ἐπὶ Γορδίανῷ, καὶ Φιλίππων τῷ Αρβός, καὶ ἐπεσκόπησεν ἔτη ζ'. ἀυτὸς ἀνήγειρε ναὸν ἐν τῷ Πετρίῳ, επ' ὄνόματι τῆς Αγίας Ευφημίας διπλά τότε ἐμαρτύρησε.

Τράτος, ἢ Τίτος, ἐν ἔται σμή. ἐπὶ Φιλίππων τῷ Αρχαβός πατρὸς τῆς Αγίας Ευγενίας, Δεκίῳ, Γάλλῳ, Αίμιλιανῷ, Οὐαλεριανῷ, Γαληνῷ, Κλαυδίῳ, Κεντυλιανῷ, Αυρηλιανῷ, Τακίτῳ, Φλωριανῷ, καὶ Πρόβῳ, ὃ τος ἐπεσκόπησεν ἔτη λέ.

Δομετιανὸς, ὃς καὶ Δομέτιος λέγεται, ἀδελφὸς Πρόβῳ τῷ βασιλέων ἔγινεν ἐν ἔται σπγ'. ἐπὶ Πρόβῳ τῷ ἀδελφῷ τῷ, Κάρῳ, Διοκλητιανῷ, καὶ Μαξιμιανῷ, Γαλλερίῳ, Μαξίμῳ, Μαξεντίῳ, καὶ Κωνσαντίῳ τῷ Χλωρῷ, καὶ ἐπεσκόπησε χρόνος κδ'. καὶ μῆνας ἔξ. Οὗτος ὧν ἀδελφὸς τῷ βασιλέων Πρόβῳ, λέγεται πῶς ἐπεζεψεψεν ἐξ ἀπιζίας εἰς τὴν πίσιν, ὅθεν ἀφεῖς τὴν Ρώμην, ἥλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ ἐκεῖ ἀνέβη εἰς τὴν Επισκοπήν. ὑπέρον δὲ ἀπ' αὐτὸν, γίνεν διοίσις αὐτῷ Πρόβῳ.

Πρόβος ὁ οὐρανὸς Δομετιανὸς, ἐν ἔται τῷ. ἐπὶ Κωνσαντίᾳ τῷ μεγάλῳ, καὶ ἐπεσκόπησε χρόνος ιβ'.

Μητροφάνης ὁ ἱερώτατος, ἀδελφὸς τῷ Πρόβῳ, οὐρανὸς δὲ τῷ Δομετιανῷ, ἐν ἔται τῷ. ἐπὶ Κωνσαντίᾳ τῷ μεγάλῳ, οὐρανὸς καὶ πρωτος Πατριάρχης τῆς Κωνσαντινοπόλεως ἀπὸ τὴν ἀ. Οἰκουμενικὴν Σύνοδον ἐκηρύχθη. Πατριαρχεύσας δὲ χρόνος 6. τὸν διεδέχθη Αλέξανδρος ὁ Α. ἐν ἔται τῷ. ἐπὶ Κωνσαντίᾳ τῷ μεγάλῳ, καὶ τῶν οὐρανῶν τῷ, οὐρανὸς ἐπατριάρχευσε χρόνος κγ'. Ανάγγνωσι ἐν βιβλίῳ δ'. τῷ Γραικορωμαϊκῷ Νομίμῳ

§. 26. Εἰς αὐτὸς τὸς χρόνος, ιδόντες οἱ Γ' ελαῖοι, καὶ οἱ Πέρσαι πῶς ἦκαντεν διατριβὴν τὸν Κτησιφῶντος, καὶ τὸν Σελευκίας, ἐνώπιον Σαβωρίων βασιλέων Περσίων, ὡς φίλως τῶν Ρωμαίων, καὶ μηνυτὰς τῶν Περσικῶν ὑποδέσεων, ὡςε κινδέντος μεγάλῳ διαγυμῷ εἰς Περσίαν, πολλοὶ ἐλαβον τὸν Στέφανον τῷ μαρτυρίᾳ, καὶ πρὸς τοὺς Ἀλλοις, ἐκατὸν Κληροκοὶ, καὶ Επίσκοποι εἰς μίαν ἡμέραν ἐμαρτύρησαν, καὶ πολλὰ πλήθη ἐμαρτύρησαν. Απὸ δὲ τὰς ἐπιστημάτων πόλεις, δεκαοκτὼ χιλιάδες ἐπαριθμεύται μαρτύρων, ὅπλος μὲ βάσιν

Μητροφάνης πρωτος Πατριάρχης Κωνσαντίου πόλεως.

Διωγμὸς κατὰ Χριστιανῶν ἐν τῇ Περσίᾳ, παρὰ Σαβωρίων.

φρικτὰ ἐτελειώθησαν παρὰ Σαβαρίς. Οἱ Κωνσταντῖνος ὅμως μηταίως ἐ-
κπίασε τηρούμενὴν ἀυτὸν τὸν Σαβάριον νὰ καταπραῦῃ τὸν διωγμὸν, οὐ
νὰ δεχθῇ τὴν τέχειαν πίσιν· ἀυτὴν αἱ μεσιτεῖαι τὴν Κωνσταντίνῳ, ἦν δὲ
δὲν ἐπεσφεφαν τὸν Σαβάριον, ἐπροξένησαν ὅμως μίαν συγκρατάβασιν ἀπὸ
τὸν Τύραννον πρὸς τὰς Χριστιανάς. Αὐτάγνωθι τὸν Θεοφάνην εἰς τὸ Χρονι-
κὸν τό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῆς Σχίσματος τῶν Δονατισῶν.

§. 1.

Εἰς τὰς ἀρχὰς Κωνσταντίνου τῆς Μεγάλης, ἔγινε τὸ Σχίσμα τῶν Δονατι-
σῶν, τὰς ὁποίας ἡ αἰτία εἶναι ἀυτή. Ήτον Επίσκοπος Καρχηδόνος
τῆς ὄνοματι Μενσέριος, πρὸς τὸν ὄποιον, εἰς τὸν καιρὸν τῆς διωγμοῦ τὰς
ιδέντος παρὰ Διοκλητιανὸν, κατέφυγε δὲ Φῆλιξ, ὃς διὰ τὴν βεβοημέ-
νην. Επιζολὴν ὥπερ ἔγειρε πρὸς τὸν Τύραννον, ἐλέγετο πῶς παρὰ ἀυτῷ
ἐπιβελνευτεῖ. Γενομένης δὲ γυναικὸς τῆς καταφυγῆς τὸ Φήλικος, ὁ Μεν-
σέριος, ὃς ἤρνετο νὰ ἔχῃ κοινωνὸν τὸν Φήλικα, τὸν ἐπεμφεν εἰς Ρώ-
μην (α), μέλικων δὲ νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ, ἐφύλαξε τὰ ιερὰ σκεύη, καὶ τὰς
καλλιτοικίας τῆς Εκκλησίας εἰς Χεῖρας τῶν γεροντοτεών, ἀφεις δὲ εἴναι
σχέδιον ἀυτῶν τῶν σκευῶν εἰς Χεῖρας μίας γραίας πιστῆς, παραγγείλας
τῇ γυναικὶ, ὅτι τὸ σχέδιον ὥπερ τῆς ἀφίστεν, ἀνὰ ἀυτὸς δὲν ἐπισρέψῃ, νὰ
τὸ δώσῃ εἰς τὸν διάδοχόν της Επίσκοπον. Ερχόμενος λοιπὸν ἀυτὸς πρὸς
τὸν Αὐτοκράτορα, καὶ ἀπολογηθεῖς, προσέχεται νὰ ἐπισρέψῃ εἰς τὰ ἴδια,
ἄλλος δὲν ἐπεσφεφεν, οὐδὲν διατὶ ἀπέδανεν, οὐδὲν διὰ ἄλλο συμβεβηκός.
ὅδεν διάδοχος ἀυτῷ ἔγινεν ὁ Κακιλιανὸς, χειροτονηθεὶς ἀπὸ τὸν ἡγε-
τα Φήλικα. Οὗτος δὲ λαβὼν τὸ ἱδέν σχέδιον, τὸ ἀφεῖται εἰς Χεῖρας
τῆς γυναικὸς, καὶ βιτίας ἀπὸ τὰς γέροντας τὴν παρακαλαθῆκην τῆς Εκ-
κλησίας, κατὰ τὸ σχέδιον, δὲν ἔλαβε τίποτες, διότι νικηθεύτες ἀπὸ τὴν
φιλαργυρίαν δὲν ἥδελησαν ὅτε νὰ ἐπισρέψωσιν ὅσα ἔλαβον, ὅτε νὰ
συγ-

Αἰτία τῆς
σχίσματος
τῶν Δονα-
τισῶν.

ἄλλο. (α) Εἰλειπής ὁ τόπος, διότι εἰς Μενσέριος δὲν ἐπεμφεν τὸν Φήλικα εἰς Ρώμην,
ἄλλος ἀντὸς ἐπῆγεν, ἐπειδὴ προσαχθεῖς ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα οὐ νὰ δώσῃ τὸν Φήλι-
κα, οὐδὲν παρασαδῆς ἀντὸς, δὲν ἥδελησε νὰ πέμψῃ τὸν Φήλικα, ἀλλὰ ὑπῆργεν ὁ ἥδιος.
τὸ τὰς Μαγδεβούργηνάς ἐναπονητηθεῖς, τὰς ὄποιας λέξιν πρὸς λέξιν ἀντέγραψεν
οὐ συγγραφεῖς, οὐδὲν δὲ σιωπᾶ περὶ τῆς.

συγκοινωνίσωσι μὲ τὸν Καικιλιανὸν ἔχοντες συμβοηθὲς Βότρου, καὶ Καιλήστιον, οἵτινες ἀντιποιεῦντο τὴν Εὐπίσκοπὴν ὁμοίως μὲ τὸν Καικιλιανὸν, οἵτινες Λεκίλαν, γυναικαὶ ἐξ Ἰσπανίας πλευτιωτάτην, ἵτις σασιώδης ὅστις, καὶ ἀγαπῶσα τὰ σκάνδαλα, καὶ ὀνειδισθεῖσα ποτὲ ἀπὸ τὸν Καικιλιανὸν, ὅστις ἔτι διακόνη, ἐνοίσκεσσα ἐν τῷ ἀναμεταξύ καιρῷ, ἥγειρε πολλὰς καὶ ἀυτῇ, χάριν ἐκδικήσεως· ὁ Θυμὸς ἀυτῆς θῆς γυναικὸς ἔφερε σχίσμα τότε, καθὼς λέγει ὁ Μιλευτανὸς Οπτάλος, εἰς βιβλ. α. κατὰ Παρμενί-
να, τὸ ὄποιον ἡ φιλοτιμία ἔθρεψε, καὶ ἡ φιλαργυρία ἐτόνωσε.

§. 2. Μεταξὺ ἀυτῶν τῶν φιλοτιμάχων, καὶ δημηγέρτων ἀνθρώπων, πρῶτος ἦν ὁ Δουάτος, ὃπερ ἐκατάγετο ἀπὸ τὰς μελανὰς καλύβας τῆς Νεμρίδας, ὃσις ἐναντίονεος τῷ Καικιλιανῷ, ἔχαιροτόντεν Εὐπίσκοπου τὸν Μαϊώριον, πρῶτος ἀυτὸς θυσιαστήριον ἐναντίον θυσιασηρίας ἔγείρας, ὡς ὁ Μιλευτανὸς Οπτάλος, καὶ ἐξ ἀυτοῦ ὁ Αὐγεστῖνος λέγει. Οἱ διπάδοι ἀυτοῦ τῷ Δονάτῳ, ἐκλήθησαν Δονατισᾶι, καὶ καθὼς ἀρέσκει τῷ Κρεσκονίῳ Δονατιανῷ, ἀν καὶ ἀπὸ ἄλλου Δουάτου, θῶν καταπαθέντα ἀντὶ τῆς ψευδοεπικόπετης Μαϊωρίνας ἐφάνη εἰς ἀυτὸς ἐν ὑπέροις νὰ ἐπονημαθῶσι.

§. 3. Αὐτοὶ λοιπὸν ἐφώναζον, πῶς ἡ χειροτονία τῷ Καικιλιανῷ ἀπὸ τὸν προδότην Φύλικα, νὰ ἦτον παράνομος, καὶ μὲ πλαστὰ ἐγκλήματα, κατηγοροῦντες τὸν Καικιλιανὸν ἐλεγον, πῶς ἀνίσχυρος εἶναι ἡ λειτουργία τοῦ, καθὼς καὶ τῶν λοιπῶν Εὐπίσκοπων ὃπερ συγκοινωνίσωται μὲ ἀυτὸν, ἐπειδὴ καὶ ἀυτοὶ κακοὶ εἶναι· διὰ τοῦτο γενομένα σχίσματος, δὲν ἐσυγκοινώνυμοι μὲ ἀυτὸς, μάλιστα ἀνεβάπτιζον καὶ ἐκέντες ὃπερ ἀυτοὶ ἐβάπτιζον. Τελευταῖον, ἀποκαλεσμένοι κατὰ τῷ Καικιλιανῷ οἱ Δονατισᾶι τὸν μέγαν Κωνσταντίνον, καὶ ζητήσαντες νὰ τοὺς δώσῃ κριτὰς διὰ τοιαύτην ὑπόθεσιν ἀπὸ τὸν Γαλλίαν, ὁ Αὐτοκράτωρ διορίζει τὴν ὑπόθεσιν ἀυτὴν τῷ Ρώμης Εὐπίσκοπῷ Μιλτιάδῃ, καὶ ἄλλοις Εὐπίσκοποις, ἐξ ἣν τρεῖς μὲν ἦσαν ἀπὸ τὴν Γαλλίαν, Ρωμίκος, Μάτερος, καὶ Μαρίνος, ἀπὸ τὰς ὄποιας ἐδικαιώθη ὁ Καικιλιανὸς, καὶ κατεκρίθησαν οἱ Δονατισᾶι, καὶ ὁ ἀυτῶν προσάτης Δονάτος (α).

§. 4. Εὐρεσάχθη λοιπὸν ὁ Δονάτος νὰ ἐξέλθῃ τῆς Καιρχηδόνος· καὶ ὁ Καικιλιανὸς νὰ μὴν ὑπάγῃ ἐκεῖ, διὰ τὸ εἰρηνικὸν, καὶ ἀσκανδαλίσον· δοκιμασθεῖσα δὲ ἡ καταθλαγὴ ἀυτῶν ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορον ὃπερ διέτριψεν εἰς Βερεζίνα πόλιν τῆς Γταλίας, καὶ ὡδὲν κατορθῶν, ἐπέμφθησαν παρὰ ἀυτὸς εἰς Αρετίκην δύο Εὐπίσκοποι, Εὐνόμιος τε, καὶ Ολύμπιος, διὰ νὰ χειροτονήσωσιν ἐκεῖ ἐτεροῦ Εὐπίσκοπου, ἐπειδὴ ἀνεγάρησαν κατὰ μέρος ὁ Καικιλιανὸς, καὶ ὁ Μαϊωρίνος, ἀλλ’ οἱ Δονατισᾶι ἐναντιώθησαν, ὅπερ εἰς ἀυτοὶ οἱ δύο Εὐπίσκοποι ὡδὲν κατορθέντες ἐπέσρεψον ἀπράκτοι (β). Πρός

τρί-

(α) Εἰς ἀυτὴν τὴν Σύνοδον συνηθεότερον Εὐπίσκοποι θ. τὸν ἀριθμὸν. (β) Οὗτοι οἱ δύο Εὐπίσκοποι ἀποφάσισαν, ἀφ’ εἰς διὰ μ. ἡμέρας ἔμεναν εἰς Αρετίκην, πατέο-

τέτοις ἐυρίσκων ἀδειαν δὲ Δονάτος, καθὼς τὸν ἔζητε ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα νὰ ἐπιφέψῃ εἰς Αὐτοκράτορα, ταχέως ἐφθασεν εἰς Αὐτοκράτορα. Μαθὼν τέτοιο δὲ Καικιλιανὸς ἐπέσρεψεν εἰς τὸ ποίμνιόν τοῦ, ὅπερ πάλιν ἡ φιλονεκία ἀνεκαίνιδη. διότι δὲ Δονάτος μὲ τὰς οἰκείας μὴν σέρξει τῇ τοῦ Μιλτιάδε, ἢ τῶν λοιπῶν Επισκόπων κρίσει, ἐκκαλεῖται πάλιν τὸν Αὐτοκράτορα, καὶ επέρης ζῆται, βαρέως κατηγορῶν πρὸς τέτοις τὸν Φύλικα, ὃς ἐχεροτόνησε τὸν Καικιλιανόν. διὰ προσαγγῆς λοιπὸν τῷ Αὐτοκράτορος ἐξεταχθεῖσα ἡ διαγωγὴ τῷ Φύλικος, ἐνρέθη εἰς πάντα τὰ κατηγορήματα ἀδῶν, καὶ θεωρηθεῖσης πάλιν τῆς ὑποδέσεως τῷ Καικιλιανῷ απὸ τὴν συγκροτηθεῖσα σύνοδον εἰς πόλιν Αὐρελατησίων, ἐπὶ τὰς Καλάνδας Αὐγούστου, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνρίσκοντο τόσοι Επίσκοποι ἀπὸ διαφορετικῶν τόπων, δὲ μὲν Καικιλιανὸς ἐδικαιώθη, οἱ δὲ Δονατισαὶ ὡς συκοφάνται κατεγγυῶθησαν, ἀλλ' ἐπειδὴ πάλιν ἐκ τρίτων ἐπεκαλεῦντο τὸν Κωνσταντίνον, προσαχθέντες, πρῶτον συνήχθησαν εἰς Ρώμην, υἱερού εἰς Μεδιόλαντα, ὅπερ τέλος πάντων ὑπὸ τῷ Κωνσταντίνῳ κατεκρίθησαν μὲ τιμωρίαν ἐξορίας, ἐὰν καὶ υἱερού ἡ τῆς ἐξορίας τιμωρία δὲν ἐβεβαιώθη ἀπὸ ἀυτού.

§. 5. Καταχριθέντες λοιπὸν τόσαις φοραῖς, ὡς ψεῦσαι οἱ Δονατισαὶ, ἐπέζεψαν μὲ ἴσχυρογγυώμονα, καὶ ἀμετάθετον διάδεσιν, τὸ σχίσμα εἰς αἵρεσιν, εἰπόντες πῶς ἡ Καθολικὴ Εκκλησία διὰ τὰ ἐγκλήματα τῷ Καικιλιανῷ, εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην διεσφάρη, καὶ μόνον εἰς Αὐτοκράτορα παρὰ τοῖς Δονατισαῖς ἐφυλάχθη, εἰς δὲ τὴν λοιπὴν οἰκουμένην μὲ τὴν λύμην τῆς κοινωνίας τῷ Καικιλιανῷ, νὰ ἐσβύθῃ, ὡς λέγει ὁ Αὐγούστινος (α). Οἱ μοίσας ἀνεβάπτιζον καὶ ὅλες ἐκείνες ὅπερ ἤσαν βαπτισμένοι ἀπὸ τῷ Καθολικῷ, τὰς ὁποίας ὡς ἀκαθάρτες, καὶ μεμολυσμένες ἐνόμιζον, διότι τὸ κυρίῳ τῶν κακῶν ἐλεγον πῶς νὰ εἶναι ἀνωφελεῖς, καὶ ἀνίσχυρον. Πόσον δὲ κακὸν ἦτον ἀυτὸν τὸ σχίσμα τῶν Δονατισῶν, ὁ Αὐγούστινος μαρτυρεῖ (β).

§. 6. Απὸ ἀυτὰς τὰς Δονατισαῖς, ἄλλοι μὲν ἐκαλεῦντο Αὐγωνισκοὶ, ἀπὸ τῆς ἀγῶνος, γένος ἀπάγωπον, καὶ ἀσπλαγχνον, διὰ τὰς ὁποίας ὅρα τὸν Αὐγούστινον (γ). Ετεροι δὲ Ρωγατισαὶ, ἀπὸ Ρωγατά, ἄλλοι Μαξιμιανῖσαι, ἀπὸ Μαξιμιανῷ, ἄλλοι Παρμενικαῖ, ἀπὸ τῷ Παρμενιανῷ, καὶ ἄλλοι τελευταῖον Κιρτήνιοι, ἀπὸ Κιρτῆς πόλεως τῆς Νεμιδίας, ὅπερ ἐσυναδεῖοθη ἀπαξ συνέδριον τῶν Δονατισῶν, ὡςε φανερὸν καὶ εἰς ἀυτὰς τὰς σχίσματικὰς πῶς δὲν ἀφησαν σχίσματα.

Δονατισαὶ
ἀπὸ τῷ
σχίσμα
πιπλού
εἰς αἵρεσιν.

Διάφοραι ὄνοματα τῶν Δονατισῶν.
Αὐγωνισκοὶ.
Ρωγατισαὶ.
Μαξιμιανῖσαι.
Παρμενικαῖ.
Κιρτήνιοι.

Καθολικὴ Εκκλησία εἶναι ἐκείνη ὅπερ διεσπαρμένη ἐνρίσκεται εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, καὶ ἔχει ἡ τῆς Αὐτοκράτορος Εκκλησίας, ὡς ἐφλυάρειν οἱ Δονατισαί. (α) Λατά αἵρεση, κεφ. ξφ'. (β) Βιβλ. β', κατὰ 7ῶν Επισ. τῷ Πετιλιανῷ. (γ) Κατὰ αἵρεση, κεφ. ξφ'. καὶ βιβλ. γ'. κατὰ Κεσσονία, κεφ. μβ'. καὶ Επισ. εκφ'. πρὸς Οὐρητωριανόν.

Ορεικος.

§. 7. Αὐχισε πρῶτον ἀυτὴν ἡ αἰρεσίς εἰς τὴν Καρχηδόνα, ἐπειτα ἐπροχώρησε διὰ μεσαὶ τῆς Αὐφρικῆς εἰς τὰς πέρας τῆς θαλάσσης Χώρας, ὡς διεκχύθη εἰς τὴν Γερανίαν, Γαλατίαν, καὶ Γαλλίαν. Εὐκεῖνοι δέ περ ἥσαν εἰς Ρώμην, Οὐρικὸν ὄνομάζοντο ἀπὸ τῶν ὄρῶν, εἰς τὰ ὅποια, ἐξερχόμενοι τῆς πόλεως ἐποίειν τὰς ἀυτῶν συνάξεις, εἰχον ἡ Επίσκοπος ἴδιον τας, κατὰ τὸν Αὐγυστῖον, ὃς λέγει, πιστὸς δὲ Επίσκοπος ἐκεῖνος, εἴτε ἀπὸ τὴν Αὐρικὴν σαλαθεῖς, ἐκεῖτε, ἢ ἀπὸ ἄλλης τας ἐν τῇ Αὐφρικῇ σαλαθέντας νὰ ἐλαβε τὴν χειροτονίαν εἰς Ρώμην (α).

Τίνες κατ' ἀυτῶν ἔγραψαν.
§. 8. Κατεκρίθησαν οἱ Δονατιζαὶ ὡς καὶ μόνοι εἰς Ρώμην ἀπὸ τὸν Μιλτιάδην, καὶ ἐτέροις Επισκόποις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Αὐρελατινίαν Σύνοδον ὡς ἀπὸ ἀυτὸν τὸν Κωνσταντίνον. Κατὰ ἀυτῶν ἔγραψαν Οπτάτος ὁ Μιλευτανὸς εἰς βιβλία ζ'. περὶ τᾶς σχίσματος τῶν Δονατιζῶν, κατὰ τὰς Παρμενικῆς, καὶ ὁ Αὐγυστῖος κατὰ τὴς Επισοδῆς τὰς Παρμενιαῖς, κατὰ τῶν Επισοδῶν τὰς Πετιλιανᾶς, καὶ κατὰ τὰς Γεραματικῆς Κρεσκονίας βιβλία δύο κατὰ τὰς Γαυδεντίας, βιβλία ἐπὶ τὰ περὶ βαπτισμῶν κατὰ τῶν Δονατιζῶν, βιβλία περὶ τᾶς ἐνικῆ βαπτισμάτος, καὶ περὶ ἐνότητος τῆς Εκκλησίας, καὶ ἐτέρα τινὰ συγγράμματα κείμενα ἐν τῷ ζ'. τόμῳ τῶν συγγραφέντων ὑπὸ ἀυτῶν (β), ἀνάγνωστι περὶ τῶν Δονατιζῶν τὸν Επιφάνιον (γ), τὸν Θεοδώριτον (δ), καὶ ἐπὶ τῶν Λατίνων τὸν Φιλάστριον (ε), Οπτάτον Μελισιτανὸν (ζ), τὸν Αὐγυστῖον (η), Ονώριον τὸν Αὐγυστοδιονήντιον. (θ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Περὶ τᾶς Σχίσματος τῶν ἐν Αἰγαίου Μελετιανῶν.

§. I.

Τῶι ἀυτῷ ἔτει σχεδὸν, εἰς τὸ ὅποιον ἦτον τὸ σχίσμα τῶν Δονατιζῶν προσέτει καὶ τὸ τῶν Μελετιανῶν σχίσμα ἐφύτευσεν εἰς Αἰγαίον. Μελετιανοὶ ἀυτοὶ ὡνομάθησαν ἀπὸ Μελετίας τὰς Επισκόπους Λύκα πόλεως Αἰ-

(α) Αἰρέσ. ξθ.

(β) Οὐ Αὐγυστῖος συνέγραψε κατὰ Παρμενιαῖς βιβλία τέρα, κατὰ τῶν Επισοδῶν τὰς Πετιλιανᾶς βιβλία τρία, κατὰ Κρεσκονίας τὰς Γεραματικῆς βιβλία τέσσερα, κατὰ Γαυδεντίας βιβλία δύο, κατὰ Δονατιζῶν περὶ τᾶς βαπτισμάτος βιβλία ἐπτὰ, περὶ ἐνικῆ βαπτισμάτος βιβλ. ἐν, καὶ περὶ ἐνότητος τῆς Εκκλησίας, τάυτα πάντα ἐντίσεις τόμῳ ἡ. καὶ θ'. τῆς τὰς Παρμ. Εὐκόσ. ἔτ. αὐθοδ.

(γ) Αἰρ. ιθ' (δ) Αἰρετ. πακομιδ. λόγω δ'. (ε) Αἰρέσ. πή. (ζ) Εἰς τὰ κατὰ Παρμενιαῖς. (η) Εἰς τὰς ῥηθέτας τόπους. (θ) Αἰρέσ. πζ.

Αἰγύπτω, ὅπις καθαιρεθεὶς ἀπὸ Πέτρου Εὐπίσκοπον Αλέξανδρεῖς, ὅπῃ ἐμαρτύρησεν εἰς τὸν καιρὸν Μαξιμιανὸν, καὶ ἀποκηρυχθεὶς τῆς Εὐπίσκοπικῆς ἀξίας, μάλιστα ἐπειδὴ εἰς τὸν ὑπὸ Διοκλητίανον κινηθέντα διωγμόν, ἀρνεμένος τὴν πίσιν ἐθυσίασε τοῖς εἰδώλοις, ἢ καὶ διὰ τοῦ αἰτίαν ὅπῃ γράφει ὁ Επιφάνιος (α), φανῇ ἐδιώχθη ἀπὸ ἀντὸν, ἔγινεν αἰρεσιάρχης ὑβρίζων, καὶ περιγελῶν ἀναισχύλως αὐτὸν τὸν Πέτρον, καὶ τὰς λοιπὰς Εὐπίσκοπικας. ἔχων δὲ καὶ πολλὰς διμόρφους, καὶ συνακολόθες, ὡς ὃδεν ἐλεγίδην τὴν ἐπιτίμησιν, καὶ καθαιρέσσιν ταῦτα, παρὰ τὸ Πέτρον διὰ τοῦτο ἐλθῶν εἰς τὴν τέλος Λύκα πόλιν, ἐχειροτόνησε πολλὰς, καὶ ἐτέλει τὰς λοιπὰς Εὐπίσκοπικὰς λειτεργίας, ἀγενλαβῶς, καὶ ἀναισχύτως καθ' ἥμέραν, ὅρᾳ τὸν Σωκράτην (β).

§. 2. Σχίσμα λοιπὸν ὃ τὸ τυχὸν ἡγέρθη εἰς τὰς ἐν Αἰγύπτῳ Εὐπίσκοπικὰς, τοῦ ὄποιον τέλος πάντων, ὃτω διορισθὲν ἀπὸ τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον ἐσυνάληπτην, ὅτι ὁ Μελέτιος νὰ μείνῃ εἰς τὴν πόλιν ταῦτα, καὶ νὰ μήν ἔχῃ ἐξεστίαν νὰ προχειρίζεται Εὐπίσκοπος, ἡτε νὰ χειροθετῇ, ἢτε εἰς πόλιν, ἢ χώραν νὰ φαίνεται ὡς Εὐπίσκοπος, μόνον δὲ ἐναὶ φίλον ὅνομα νὰ ἔχῃ. ὅσοι δὲ παρὰ ἀυτῷ ἐχειροτονήθησαν, ἐπειδὴ ὑπερον ἐβεβαιώθησαν μὲ μυσικωλέσαν χειροτονίαν, νὰ ἔχωσι τὴν κοινωνίαν μὲ τὰς ἄλλας, καὶ νὰ ἔχωσι μὲν ἀδειαν νὰ λειτεργῶσι, νὰ εἴναι δὲ δεύτεροι ἐξάπαλοις ἀπὸ τὰς εἰς τὰς παροικίαν, καὶ Εὐκκλησίαν προσάτας, καὶ ὑποκειμένος εἰς τὸν τιμιώτατον, καὶ συλειτεργὸν ἥμῶν Αλέξανδρον, ἀπὸ τοῦ ὄποιον ἐχειροτονήθησαν. “ Οὐαὶ τὴν Συνοδικὴν Επισολὴν παρὰ τῷ Θεοδωρῷ (γ).

§. 3. Αφοῦ δὲ ἐπέσρεψεν ὁ Αλέξανδρος εἰς τὴν Αἴγυπτον, παρέδωκεν ὁ Μελέτιος τὰς Εὐκκλησίας ὅπῃ παρανόμως ὑπέταξε, καὶ ἐκάθιτο εἰς τὴν Λύκον. Μέλλων δὲ νὰ ἀποδάμῃ ὀλίγουν καιρὸν ὑπερον, κατέσησεν ἀντὶ ἀυτῷ Εὐπίσκοπον ἐναὶ ταῦθι πρίλον ὄνόματι Γαλάνην, ἔξω ἀπὸ τὸ δόγυμα τῆς εν Νικαίᾳ Σύνοδου, καὶ ἔγινε πάλιν αἵτιος ἀταξίας εἰς τὰς Εὐκκλησίας· διότι μετὰ τὸν θάνατον ταῦθι βλέποντες οἱ Αρειανοὶ τὰς Μελετιανὰς πολὺ πλέον γεωτερίζοντας ἀπὸ τὸ πρῶτον, συνετάρασσον καὶ ἀυτοὶ τὰς Εὐκκλησίας, καὶ οἱ δύο δὲ οἱ Μελετιανοὶ, καὶ οἱ Αρειανοὶ μὲν ὅλον ὅπῃ πρότερον διεφέροντο μεταξὺ ἀυτῶν, ἐνδὺς ὅπῃ εἰδον τὸν Αθανάσιον ἀνεκθόντα εἰς τὸν Εὐπίσκοπον Θεόνον τῆς Αλέξανδρείας, καὶ τὸ πλῆθος ὅπῃ τὸν ἡκολέθει, ἵγειραν εἰς φρόνον τὰς ιερεῖς τῆς Καθολικῆς Εὐκκλησίας, καὶ ἐφιλιώθησαν μὲ αὐτές· διαβάλλονται λοιπὸν τὸν Αθανάσιον πρὸς τὸν Κωνσταντίνον, ὡς αἵτιον διαφορᾶς, καὶ συγχύσεως εἰς τὴν Εὐκκλησίαν, καὶ πῶς ἐμποδίζει ἐκεῖ-

Δόγμα τῆς
ἐν Νικαίᾳ
Συνόδου κα-
τὰ τῶν Με-
λετιανῶν.

Αρειανοὶ καὶ
Μελετια-
νοὶ συμφώ-
νως διαβάλ-
λονται τὸν
Αθανάσιον.

νας ὅτες θέλεστι νὰ ἐισέλθωσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἐκατηγόροιν διὰ φόνους, δεσμά, πληγάς ἀδίκειας, καὶ τραύματα, καὶ τυφλαιάς, τόσου ἀυτὸν, ὅσον καὶ τὰς ὑπ' αὐτὸν Ἐπισκόπων, καὶ ἄλλες τολλαῖς.

§. 4. Εἴσειδή δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκαταφρόδυσεν ὡς Φευδεῖς τὰς κατηγορίας αυτῶν, ἔδωκεν ἀδειαν τῷ Αὐτοκράτορίῳ νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν ἐπιφύλαξίν της, καὶ ἔγραψε πρὸς τὸν λαὸν τῆς Αἰγαίου πόλεως τὴν Ἀλεξανδρείας νὰ μαρτυρήσωσι τὴν καλωσύνην, καὶ τὴν ορθὴν πίστιν, καὶ μὲ χροὰν νὰ τὸν ὑποδεχθῶσι, καὶ νὰ εἶναι πεωληροφορημένοι, τῶς ἐνάρετος ἀνθρώπως εἶναι, καὶ θεῖος, καὶ τῶς φθόνω κινύμενοι οἱ αἱρετικοὶ ἔγραψαν κατ' ἀυτᾶ, καὶ τῶς ἦν ἀδῶς. Αὐτοῖς δὲ ὁ Βασιλεὺς, τῶς τολλοὶ ἔτι Αἰγύπτιοι, ἐσυγχίζοντο ἐξ αἰτίας τῆς Αρείας, καὶ Μελετίας, μὲ ίδιαν Επισολὴν ἐπαρακάλει τοὺς Χριστιανὸς νὰ ἀποβλέψωσιν εἰς τὸν Θεόν, καὶ νὰ ἀφήσωσιν εἰς ἀντὶ τὸν Θεόν τὴν κορσιν, καὶ νὰ ἀγαπῶστιν ἀλλήλας, καὶ ὅσοι τὰς ἐπιβλέψουνται νὰ τὰς διώκωστι μὲ τὴν διμόνιαν, ὅσον δύνανται.

§. 5. Τῷ δὲ Αὐτοκράτορι ὑζεροῦ ἀπὸ τολλαῖς ἀλλὰς συκοφαντίας ὅπερ διεσπάρησαν κατ' ἀυτᾶ, καὶ τότε ἐφανερώθησαν εἰς τὸν Αὐτοκράτορον ἀπὸ τὰς Αἱρετικὰς, ἀντέγραψε, νὰ ἐπιμελῆται τὴν ιερωσύνην, νὰ ἐπιστῇ, καὶ νὰ φροντίζῃ διὰ τὴν ευταξίαν, καὶ ἐυτέβειαν τὴν λαῖς, καὶ ὡς νὰ λογίζεται τὰς ἐπιβλάχας τῶν Μελετιανῶν, ἐπειδή καὶ ἀυτὸς ὁ Βασιλεὺς ἐκατάλαβε, πῶς ὁ φθόνος τὰς ἐπαρακίνησεν εἰς τοιάστας Φευδεῖς, καὶ τεσλατσμένας συκοφαντίας, καὶ τὰς θορύβιες, καὶ συγχύτεις τῆς Εκκλησίας νὰ μὴν ἀφίνῃ ὁ Βασιλεὺς νὰ γίνωνται, ἀλλὰ νὰ εἶναι δικαιοῦσις κατὰ τὰς πολιτικὰς υἱόρεις, ἀν δὲν ἥσυχάσωσι, καὶ νὰ ξεδικαιωθῇ ἀπὸ ἀυτῶν, ὅπερ ἐχὶ μόνον ἀδίκειας ἐπιβλεύει τὰς ἀδώνας, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐταξίαν τῆς Εκκλησίας, καὶ ἐυτέβειαν λυμάνονται ἀνοσίας. Επέρδαξε δὲ πρὸς τάποις, ὅτι ἀντὶ ή Επισολὴν νὰ ἀναγνωθῇ ταρροίσια εἰς τὸν λαόν. Αὐτὸς ἐκείνον τὸν καιρὸν φοβιζόντες οἱ τὰ τῆς Μελετίας φορούντες διὰ τὰς ἀπειλὰς τῷ Αὐτοκράτορος, ἥσυχως ἐπολιτεύοντο. Οὕτα δὲ ἐν εἰρήνῃ πᾶσα ἡ κατ' Αἰγυπτίον Εκκλησία, καὶ ἀπὸ τοιότον ἀρχιερέων ιδυνομένη, καὶ ἡμέραν ἥμεραν ἥμεραν. Αὐτάγνωστι τὸν Σωζόμενον. (α)

ΚΕΦΑ-

(α) Εκκλησ. Γ' 50ρ. βιβλ. β'. πεφ. κά. κβ'. καγ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5.

Περὶ τῆς τε Αρείας, καὶ Αρειανῶν αἰρέσεως.

§. 1.

Πλέον τῶν ῥηθέντων σχισμάτων τῶν Δογατικῶν, καὶ Μελετιανῶν, ἡ αἵρεσις τῆς Αρείας ἐτάραξε τὴν Εὐκλησίαν τῆς Χριστοῦ, ὅτις ἄρχισεν εἰς τὴν Αλεξανδρείαν ἀπὸ Αρείου τὸν Λίβυον, ἄνθρωπον, ὃχι ἀμοιρού τῆς διαλεκτικῆς φλυαρίας, δοὺς ἐρχόμενος εἰς Αλεξανδρείαν, ἐσυναριθμήθη μὲν εἰς τὸν κατάλογον τῶν Πρεσβυτέρων, ἐπισεύθη δὲ τὴν τῶν Θείων Γεαφῶν ἐξήγυγνη. Γδῶν τὸν Αλεξανδρού ἐγχειρισθέντα τὴν διοίκησιν τῆς Γεωργίας, δὲν ὑπόφερε τῇ φθόνῳ τὴν ὑπερβολὴν, ἀλλὰ ἐζήτει αἰτίας φιλονεκίας, καὶ μάχης. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Αλεξανδρος ποτὲ, παρόντων καὶ τῶν ὑποκειμένων ἀντῷ Πρεσβυτέρων καὶ λοιπῶν Κληρικῶν, φιλοτιμώτερον περὶ τῆς Αγίας Τριάδος, ἐν Τριάδι καὶ μονάδι εἶναι φιλοτοφῶν ἐθεολόγητος, ὁ Αρείος νομίσκας τὸν Επίσκοπον ὡς τὸ τῆς Σαβελλίας δόγμα ερμηνεύοντας ἀπὸ φιλονεκίαν εἰς τὸ ἐγκατέσθιτον τῆς δόξης τῆς Λίβυος, ἐναντιόμενος ἀπέκλινε, καὶ συντόμως ἀπαντήσας εἰς τὰ λαληθέντα ἀπὸ τὸν Επίσκοπον εἶπεν· ἂν δὲ Πατήρ ἐγένεντος τὸν Υἱὸν, ἀρχὴν ὑπάρχειν εἶχει δὲ γεννηθεῖς, καὶ ἐκ τέτευ φανερὸν γίνεται, ὅτι ἦν, ὅτε ὡκὺ ἦν ὁ Υἱὸς, καὶ ἀκολεύει ἐξ ἀνάγκης ἐξ ὡκύων νὰ ἔχῃ ἀυτὸς τὴν ὑπόσασιν, καθὼς περὶ τέτευ διηγεῖται δὲ Σωκράτης (α), καὶ ὁ Θεοδώριτος (β).

§. 2. Εδίδαξεν ἀρχαὶ ὁ Αρείος, διὰ γὰρ ἐξετάσωμεν τὸ νόημά την, πρῶτον ὅτι ὁ Θεὸς ὡκὺ ἀεὶ Πατήρ ἦν, ἀλλ' ἦν, ὅτε Θεὸς Πατήρ ὡκὺ ἦν· δέυτερον ὅτι ὡκὺ ἀεὶ ἦν ὁ τῆς Θεᾶ λόγος, αλλ' ἐξ ὡκύ ὄντων ἐγίνετο, ὁ γαρ ὃν Θεὸς, τὰ μὴ ὄντα ἐκ τῆς μὴ ὄντος πεπόνικε, διὸ καὶ ἦν ποτὲ, ὅτε ὡκύ ἦν, κτίσμα γάρ εἶται, καὶ πόιμα δὲ Υἱός. τρίτον, γὰρ δόμοιος καταπάντα τῷ Πατρὶ εἶναι, γάρ τε ἀληθινὸς, καὶ φύσει τῷ Πατρὸς Λόγος εἶναι, γάρ τε ἀληθινὴ σοφία ἀντεῖ εἶται, καταχρησικῶς δὲ Λόγος, καὶ Σοφία γενομένος. τέταρτον, ὅτι τῷ ίδιῳ τῇ Θεᾶ Λόγῳ, καὶ τῇ ἐνθέω σοφίᾳ, ἐν ᾧ καὶ τὰ πάντα, καὶ ἀυτὸν πεπόνικε, διὸ καὶ τρεπτός εἶται, καὶ ἀλλοιωτὸς τὸν φύσιν, ὡς καὶ πάντα τὰ λογικὰ, ξένος τε καὶ ἀλλότριος, καὶ ἀπεσχονισμένος εἶναι δὲ Λόγος τῆς τῇ Θεᾶ Σοφίας, καὶ ἀρρήτος εἶναι δὲ Πατήρ τῷ Υἱῷ, γάρ τε τελείως, καὶ ἀκριβῶς γινώσκεται δὲ Υἱὸς τὸν Πατέρα; γάρ τε τελείως ὅρμη ἀντὸν δύναται, καὶ γάρ εἴσιται τὸν ὀστίαν ὡκύ οἰδεν δὲ Υἱὸς, ὡς εἴ-

Ss 3

κεῖ-

(α) Εὐκλησ. Γερ. βιβλ. α'. κεφ. ζ.

(β) Εὐκλησ. Γερ. βιβλ. α'. κεφ. β'.

κεῖνος, δὶ ήμᾶς γὰρ πεπόιηται, ίνα ήμᾶς δὶ ἀυτῇ, ὡς δὶ ὄργάνα κτίση
ὁ Θεός· καὶ ἐκ ἀν ὑπέζη, εἰμὶ ήμᾶς ὁ Θεὸς ἕδελε ποιῆσαι. Ταῦτα δὲ
πάντα τὰ δυττερῆς δόγματα, πῶς εἶναι τῇ Αὐτῷ, φανερὸν γίνεται ἀπὸ
τὴν Επισολὴν Αλεξανδρὸς Επισκόπου Αλεξανδρείας, πρὸς τὰς ἀπαντή-
χούς συλλειτρεύεται τῆς Εκκλησίας σαλλεῖσαν, καὶ κειμένης ἐν βιβλίῳ α'.
τῆς Εκκλησιακ. Γιορίας τῇ Σωκράτεις (α), καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν Πρακτι-
κῶν τῆς α'. Συνόδων ὅμοίως καὶ ἀπὸ τὴν πρὸς Αλεξανδρὸν τὸν Κωνσταν-
τινοπόλεως κειμένην παρὰ τῷ Θεοδωρῷ (β), καὶ εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς κατ
ἀυτῇ Συνόδου, καὶ ἀπὸ τὴν Επισολὴν Αὐτούς πρὸς Ευτέριον Νικομηδείαν,
κειμένην παρὰ τῷ Θεοδωρῷ (γ), καὶ ἐκ τῆς Συμβόλου τῆς πίσεως ὅπερ
ἔδοθη ἐν τῇ ἐν Νικαίᾳ Συνόδῳ, τὸ ὄποιον εἶναι εἰς τὸν α'. τόμον τῶν
Συνόδων.

Γενιγένης
ἐφευρετὴς
τῆς τῇ Α'-
ρειών αἱρέ-
σεως.

§. 3. Αὐτῆς δὲ τῆς Αἰρέσεως δὲν ἔγινεν ἀυτοργὸς ὁ ἴδιος Αὔτεος,
πρῶτος γάρ Γενιγένης μεταξὺ τῶν λοιπῶν διεφθαρμένων γνωμῶν, καὶ τὸν
μονογενῆ τῷ Θεῷ Υἱὸν κτίσθη, καὶ ἀλλότρου εἶναι τῆς ψίας τῇ Πατρὶς
ἐδίδαξε, καὶ μὴ δυνάμενον δρᾶν τὸν Πατέρα, καὶ ἀυτὸς ὁ Υἱὸς νὰ εἴναι ἀδ-
ρατος, καὶ νὰ μὴν καταλαμβάνεται ἀπὸ τὸ Πνεῦμα· ἀυτῷ ὅμως αἱ βλασ-
φημίαι εἰς τὰ συγγράμματά των ἥσαν γεγραμμέναι, καὶ δὲν ἐκηρύχθησαν
εἰς τὸ παρόν, ἀλλά ὁ Αὔτεος τὰς ἐδηλοποίησε· καὶ ὡχὶ μόνον εἰς τὴν Εκ-
κλησίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς συγελένυσεις, συνέδρια, καὶ οἵκεις περιερχόμενοι
ἐπλαγῆσεν ὅτας ἐδύνετο, καὶ ἐπομένως ἥψερ πολλάς εἰς ἀσέβειαν, καὶ ἐπ-
λήρωσε τὴν Εκκλησίαν ἀπὸ θορύβου, καὶ σχίσματα. Οὕτων ὁ Αλεξαν-
δρὸς ὁ συνήγορος, καὶ συμβούλος τῶν Αποστολικῶν δογμάτων, πρῶτον μὲν
ἀπὸ τὸν Αὔτεον ἐδοκίμασε μὲν οὐθεσίας, καὶ συμβολῆς νὰ τὸν σύρῃ ἀπὸ
τὴν αἱρεσίν τω, ἀλλά ἐπειδὴ τὸν εἶδεν ὡς παράφρονα νὰ κηρύχθῃ τὸν ἀσ-
βειάν τὰ φανερῶς ὡργίαδι, καὶ συναθρόιται σύνοδον Επισκόπων τῆς Αι-
γύπτου, καὶ Λιβύης ἐώς ἑκατόν τὸν ἀριθμὸν, ἐξεχώρισε τὴν ιερᾶ καταλό-
γη, αὐτὸν, καὶ τὰς διμόφρονας ἀυτῇ, καὶ τὰς ἀναθεματίσειν, ὡς ἀυτὸς ὁ Α-
λεξανδρὸς εἰς τὴν παρὰ Σωκράτην ῥιμεῖσαν Επισολὴν, γράψει. Οὐ δὲ Α'-
τεος ἀποκηρυχθεῖς, καὶ ἀναθεματισθεῖς, δὲν ἐδύνετο νὰ ἥσυχάσῃ, ἀλλά ἐ-
γραψε καὶ αὐτὸς πρὸς Ευτέριον τὸν Νικομηδείαν Επίσκοπον φίλον τὰ πα-
λαιόν, τὸν ὄποιον ἥψερ συμβούλον, καὶ προσάτην καὶ ἀλλοτε· δῆτις δεξέρι-
νος τὴν Επισολὴν τω, ἐξέρασε καὶ αὐτὸς τὴν ἰδικὴν τὰ ἀσέβειαν, ὡς φαί-
νεται εἰς τὴν Επισολὴν τὰ τὴν πρὸς Παυλίνον τὸν Ηγάμενον τῆς Τύρου
παρὰ τῷ Θεοδωρῷ (δ), καὶ δὶ ἀυτῇ, καὶ ἀλλοι· ὃτω δὲ διασπαρέσθη ἐν
Αιγύπτῳ, καὶ Ανατολῇ τῆς βλασφημίας τῇ Αὔτεος, ἐγίνοντο φιλονεικίαι,
καὶ μάχαι εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, καὶ ταῦτα ακάστας ὁ Βασιλεὺς ἐδοκί-
μα-

(α) Κεφ. 5'. (β) Εκκλησ. Γιορ. βιβλ. α. κεφ. 8'. (γ) Εἰς τὸν αὐτὸν
τόπον, κεφ. 6'. (δ) Εκκλησ. Γιορ. βιβλ. α. κεφ. 5'.

κατε πρῶτον νὰ ξηράνῃ ἀυτὴν τὴν πιγῆν τῶν κακῶν ὅπε ἄναψεν, ὅτεν γράμματα πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ Ἀρείου ἐπειρψε διὰ Οσίας Επισκόπου τῆς Καθρέβης. Ψευδεῖς δὲ τῆς ἐλπίδος, τὴν πολυθρύλητον ἐκείνην πιγῆν Σύνοδον εἰς Νικόπολιν ἐσυνάθροισεν, ἀπὸ τὴν ὥποιαν καταδικαθεῖς ὁ Ἀρείος μὲ τὴν αἵρεσίν τα, ἐξωρίση.

§. 4. Επειδὴ δὲ Ἀθανάσιος, διάκονος τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Εκκλήσιας, τὸν ὅποιον εἶχεν εἰς μεγάλην τιμὴν ὁ Ἀλεξανδρος ὁ Επίσκοπος τῆς ἀυτῆς πόλεως, γενναίως ἡγωνίσθη, καὶ ἐναντιώθη εἰς τὸν Νικομηδείας Επίσκοπον, καὶ τοῖς λοιποῖς ὅπε ἐνρίσκοντο εἰς τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον, τοῖς ὅμορφοντος τῷ Ἀρείῳ, ἐφδονῆθη παρὰ ἀυτῶν, ὅσις ὑζερον ἀπὸ πέντε μῆνας τῆς ἐν Νικαίᾳ Σύνοδος, Ἀλεξανδρος τῇ τῆς Ἀλεξανδρείας Επισκόπῳ τελευτήσαντος, ἔγινε διάδοχός τω, καὶ δὲν ἐδέχθη τὸν Ἀρείου ὅπε ἥλθεν εἰς Ἀλεξανδρείαν μὲ γυνώμην τῷ Βασιλέως. Κατατρυχωθεὶς δὲ, καὶ ἐνοχληθεὶς ἀπὸ τὰς ἐνέδρας, καὶ ἐπιβελάς τῶν Μελετιανῶν, καὶ Ἀρειανῶν, καὶ ἀπὸ τὰς ἀυτῶν διαβαλλας, τέλος ἀπὸ τὴν συναθροισθεῖσαν ἐν Τύρῳ Σύνοδον διὰ προσαγῆς τῇ Ἀυτοκράτορος, Επισκόπων ἐξήκουτα, καθηγέση, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ τλέ. ἐπειδὴ ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν πρὶν γίνη ἀπόφασις, ἀν καὶ πάσας τὰς κατὰ ἀυτὸν προβληθείσας τῶν κατηγόρων συκοφαντίας γενναίως, καὶ κατὰ λόγου διέλυτο. καταφυγῶν δὲ ὁ Ἀθανάσιος εἰς τὸν Ἀυτοκράτορα, καὶ πάλιν μὲ τὰς διαβαλλας τῶν κοινῶν ἐχθρῶν νικιθεῖς, εἰς τὰς ὅποιας δργιοθεῖς ὁ βασιλεὺς ὁ ἡμερώτατος, ἐξωρίσεν ἀυτὸν τῷ ἐπωμένῳ ἔται, τὸ ὄποιον ἦτον τῷ λ'. τῆς ἀντὸν βασιλείας, καὶ ἐπρόσαξεν ἀπὸ τοῦ νὰ κάθηται εἰς Τρίβερι πόλιν τῆς Γαλλίας; ὅπε διατρύφας χρόνος δύο, καὶ μῆνας τεσσάρες, ἐπέερψε πάλιν εἰς Ἀλεξανδρείαν διὰ προσαγῆς τῇ Κωνσαντίᾳ, τῇ ὑιι τῇ μεγάλῃ Κωνσαντίᾳ, ὅσις ἐγράψεν εἰς βούθειαν, καὶ σύζυγον ἀπὸ τοῦ γράμματα εἰς τὴν Εκκλησίαν τῆς Ἀλεξανδρείας, κείμενα παρὰ τῷ Θεοδωρίτῳ (α), Ανάγγωντι τὸν Σωκράτην (β), τὸν Θεοδώριτον (γ), τὸν Σωζόμενον (δ), καὶ ἐκ τῶν Δατίων τὸν Ρεφίνον (ε).

§. 5. Εἰπομεν ἀνωτέρῳ πῶς ὁ Ἀρείος μὲ γυνώμην τῷ βασιλέως ἥλθεν εἰς Ἀλεξανδρείαν, ἡ αἵτια εἶναι τοιαύτη. Μὲ τὴν Κωνσαντίαν τὴν ἀδελφὴν τῷ Βασιλέως, καὶ σύζυγον τῷ ποτὲ Λικινίῳ, ἦτον ἔνας Πρεσβύτερος φιλιωμένος, ἐπικινέτης τῶν δογμάτων τῷ Ἀρείῳ, ὅσις ἐνρών ἀδειαν, ἐπαρρήμσιαδη πρὸς ἀυτὸν, καὶ κατεμέμφετο ὅτι ἀδίκως ὁ Ἀρείος ἐδιώχθη ἀπὸ τὴν πατρίδα τω, καὶ Εκκλησίαν, διὰ φθόνον καὶ ἴδιας ἐχθρας ἀπὸ τὸν Ἀλεξανδρον. ἀυτὴ πισεύσατα τὰς λόγυς τέτω, καὶ καταπέψεισα, ὅσον μὲν ἔζη, δὲν ἐφδισε νὰ γεωτερίσῃ ἀπὸ τὰ φαγέντα ἐνλόγα

Αθανάσιος
ἢ δέχεται
τὸν Ἀρείον.

Αθανάσιος
καθηγέθη
ἀπὸ τὴν
ἐν Τύρῳ
Σύνοδον.

Εξορίζεται
εἰς Τρίβερι.

Επισερέψει
πάλιν εἰς
Αλεξανδρείαν.

Διατὶ ὁ
Κωνσαντί^{νος}
ἀνακε^{λεῖ}
τὸν Ἀρείον εἰς Αλεξανδρείαν.

(α) Εκκλησ. Γ' 508. βιβλ. β'. κεφ. β'.
(β) Εκκλησ. Γ' 508. βιβλ. δ'. κεφ. κδ'.
(γ) Εκκλησ. Γ' 508. βιβλ. δ'. κεφ. κγ'.
(δ) Εκκλησ. Γ' 508. βιβλ. β'. κεφ.
(ε) Βιβλ. δ'. κεφ. ιε'.

γα εἰς τὴν ἐν Νικαιᾳ Σύνοδον, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ὡδένησε, καὶ ὑπωπτεύεσθο τὸν θάνατον, καὶ ἐρχόμενος ὁ ἀδελφός της πρὸς αὐτὴν, τῆς εἶπε νὰ ζητήσῃ τὴν ὑπερινὴν χάριν ὅπερ ἥδελεν, αὐτὴ ἐπαρκάλεσε νὰ ἀγαπᾷ τὸν ἥδεντα Πρεσβύτερον, διὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς ἔδειχνε μεγάλην φιλίαν πρὸς τὸν Πρεσβύτερον αὐτὸν, καὶ παρρήσικυ πολλὴν εἶχε πρὸς αὐτὸν, καὶ ὅταν φανερώγωντάς τα διὰ ἐκεῖνα ὅπερ ἐταφήγγειλεν ἢ ἀδελφῇ τῷ, οὐδενὶ ἔνδογον πῶς πρέται πάλιν νὰ δοκιμάσῃ τὰ κατὰ Αἴρειον, καὶ οὐ μίζωντας πῶς εἶναι αἱ κατὰ αὐτὴν διαβολαὶ ἀληθιναὶ, ἢ χαριζόμενος τὴν ἀδελφήν τῷ, εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐμετάφερε τὸν Αἴρειον ἀπὸ τὴν ἔξοριαν, καὶ ἐπρόσαξε νὰ δώσῃ γράμματα, καὶ διολογίαν τῆς τίσεως τῷ, καὶ ἀντὸς γράφων ἄλλην ἔκθεσιν, ὥμων πῶς πιστεύει καὶ φρονεῖ ὅτῳ ὅρα ταύτην τὴν Εὔκθεσιν παρὰ τῷ Σωζομένῳ (α). Νομίσας δὲ ὁ Βασιλεὺς πῶς ὁ Αἴρειος φρονῇ τὰ τῆς ἐν Νικαιᾳ Σύνοδος, ἐχάρη δὶ αὐτὸ, καὶ τὸν ἐπεμψεν εἰς τὸ συνελθόντας τότε Εὐπίσκοπος ἐν Γεροσολύμοις, ἵνα καθιερώσωσι τὸν ἐν τέτοις Ναὸν, ὅπερ ἀνήγειρεν ὁ Κωνσαντῖνος περὶ τὸν Κρανίον τόπου τῷ ιγ'. ἔτει τῆς Ηγεμονείας τῷ, καὶ ὃνομάζεται μέγα μαρτύριον· γράφων νὰ ἐξεταθῇ ἢ ἔκθεσις τῆς Πίσεως ὅπερ ἔδωκεν ὁ Αἴρειος, καὶ νὰ ἀποφασίσωσιν ἡμέρως οἱ Πατέρες ἐκεῖνοι περὶ τῷ Αἴρειον, ἀν φανῆ φρονῶν ὄρθως, καὶ πῶς ἀπὸ φθόνου ἐπιβελένδη. Εὐρόντες δὲ καιρὸν οἱ σπεδάζοντες ταῦτα, μὲ τὴν ἀφορμὴν τῶν βασιλικῶν γραμμάτων, τού ἐδέχθησαν εἰς κοινωνίαν, ὅμως μὲ τὸν Εὐζώιον, καὶ ἐγράψαν πρὸς αὐτὸν τὸν Βασιλέα, καὶ πρὸς τὴν Εὐκλητίαν τῆς Αἰλεξανδρείας, καὶ πρὸς τὸν Εὐπίσκοπος, καὶ Κληρικὸς εἰς Αἴγυπτον, καὶ Θιβαΐδα, καὶ Διβύνην, προσάζοντες νὰ δεχθῶσι προδοτύμως τὸν Αἴρειον, καὶ τὸν Εὐζώιον, ὡς μαρτυροῦντος καὶ τῷ Βασιλέως, πῶς εἶναι ὄρθη ἢ πίσις τῷ, τὸν ὅποιαν μὲ τὸν ιδίαν τῷ Επισκόπην ὑπέταξαν, καὶ ἡ Σύνοδος συνεψήφισατο, κατὰ τὴν τῷ Βασιλέως κρίσιν.

§. 6. Τῷ σερον δὲ ἀπὸ τὴν ἐν Γεροσολύμοις Σύνοδον, ἥλθεν ὁ Αἴρειος εἰς Αἴγυπτον, καὶ μὴ δεχόμενος παρὰ τῷ Αἴθανατί, ὡς εἴρηται, πάλιν ἥλθεν εἰς Κωνσαντίνοπολιν, βασιλεύοντος τῷ Κωνσαντί, τῆς ὅποιας ὁ Εὐπίσκοπος Αἰλεξανδρος, ὅμως μὲ τὸν Εὐπίσκοπον τῆς Αἰλεξανδρείας ἐγκατίωντο, διὰ τὸ ὅποιον θυμωδέντες ἐκεῖνοι ὅπερ ἦσαν μὲ τὸν Εὐσέβιον, ἐπειδὴ δὲν τὸν ἐκατάπειδαν μὲ λόγυς, ἀναιδῶς παρρήσιασθεντες μὲ φοβεροῦ μὴ βεβαιώναν, πῶς ἂν δὲν δεχθῇ τὸν Αἴρειον εἰς διορισμένην ἡμέραν, ὁ μὲν Αἰλεξανδρος νὰ ὑπάγῃ εἰς ἔξοριαν, καὶ νὰ διωχθῇ ἀπὸ τῷ Πατριαρχεῖον, ὁ δὲ διάδοχος τῷ νὰ συγκοινωνήσῃ μὲ τὸν Αἴρειον· μάλιστα ἐφόβιζεν αὐτὸν τὸν Αἰλεξανδρον καὶ ὁ Βασιλεὺς εἰς τρόπον ὅπερ καταπιεθεὶς, ἐζερῆσεν εἰς αὐτό. Πρότερον λοιπὸν ἀπὸ τὴν διωρισμένην ἡμέραν, ἦτον δὲ τότε σύββατον, καὶ ἐπρόσμενε τὴν κυριακὴν διὰ νὰ γίνῃ ἢ σύναξις.

Ψευδῆς ὁ-
μολογία τῆς
Αἵρετος.

Ο' Κωνσαν-
τίνος πέμπτει
τὸν Αἴρειον
εἰς Γεροσό-
λυμα μὲ
γράμματα
πρὸς τέσ-
τις Εὐπίσ-
κοπες.

Δέχεται εἰς
κοινωνίαν
παρὰ τῶν
έμορφονέν-
των αὐτῷ.

Αἰλεξαν-
δρος διὰ φό-
ρου σέργει
νὰ συνροι-
τωνήσῃ μὲ
τὸν Αἴρειον.

+

(α) Εὐκλητ. Γεορ. βιβλ. β'. κεφ. κς.

Εἰς εἰς τὴν Εὐκλησίαν, καὶ νὰ συλλειτεργῆται μὲ τὸν Αὔρειον, εἰσελθὼν εἰς τὸ Νυσιαζήριον, ἐπεσε προμήν, καὶ ὅλη τὴν ὥντα ἐδέετο ἐκτενῶς τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴν ἀφίσῃ τὸν λύκον νὰ μιχθῇ μὲ τὰ πρόβατα, καὶ τέλος νὰ ἐμποδιωθῇ ἀπὸ τὰς βαλάς ταῦ, καὶ ὅτον ὁ ἄγων μεγάλος, ὅπερ ἐκεῖνοι ἐφοβέοιζαν, καὶ ὁ Αλέξανδρος ἔυχετο. Κατὰ δὲ τὴν ἀυτὴν ἡμέραν, ὡς ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν βασιλικὴν ἀυλὴν ὁ Αὔρειος τὸ πρῶτον, δορυφορέμενος ἀπὸ ταῦς ὅπαδες τῆς Εὐτεβίας, διὰ μέσω τῆς πόλεως, βλεπόμενος παρὰ πάνταυ, καὶ φθάσαντες πλησίον τῆς λεγομένης ἀγορᾶς Κωνσαντίνω, ἐκεῖ ὅπερ εἶναι ἡ πορφυρένια σύλη, ἐκυρίευτε φόβος τὸν Αὔρειον, καὶ μὲ τὸν φόβον ἀρχισεν ἡ κοιλία τε νὰ γεργερίζῃ, καὶ ἐρωτῶν πᾶς εἶναι ἐκεῖ πλησίον ἀναγκαῖον, καὶ μαθὼν ὅτι εἶναι πλησίον τῆς ἀγορᾶς Κωνσαντίνω, ἀπὸ τὸ ὅπισθεν μέρος, ὑπῆγεν ἐκεῖ πρὸς χρείαν ταῦ, τότε τὸν ἐκυρίευσε λαποδυμία, καὶ ἐνὗν καὶ τὸ κίνημα τῆς κοιλίας ἐξῆλθε τὸ ἐνὗν ἔντερον, ἦτοι ἐπεστιν ὁ πάτος ταῦ, καὶ ὑκολεύθησεν αἷμα πολὺ, καὶ ὅμοι τὰ λεπτὰ ἔντερά ταῦ· ἔτρεχε δὲ τὸ αἷμα εἰς τὴν σπλῆνα, καὶ ἥπαρ, καὶ ὅτῳ ἔρρευσταν τὰ ἔντερά ταῦ, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον, τελειωθεὶς μὲ τοιώτου κακούν, καὶ ἀσχημονίαν θάνατον. Τότο ἀκριβὲν εἰς ὅλην τὴν πόλιν, καὶ οἰκεμένην, ποδῶν ὅπαδοι τῆς αἱρέσεως ταῦ, μετανοήσαντες ἐπέστρεψαν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν· οἱ Εὐτεβεῖς ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζον μὲ τὸν πιστὸν Αὐγίστερα ταῦ τὸν ποιῶντα Θεὸν τεράσια, οἱ Αρειανοὶ κατησχύνοντο δὲ ὁ Βασιλεὺς ἔχλινε περιστότερον εἰς τὸν Χριστιανισμὸν, καὶ ἀλιθῶς ἐκ Θεοῦ νὰ ἐβεβαιωθῇ ἔλεγεν ἡ ἐν Νικαίᾳ Πίσις· ὅρα τὸν Σωκράτην (α), τὸν Θεοδώριτον (β), τὸν Σωζόμενον (γ), τὸν Αἰσαντίουν ἐν τῇ Επιφάνῃ, καιμένη παρὰ τῷ Σωζομένῳ, καὶ ἐκ τῶν Λατίνων τὸν Ρωφίνον (δ).

§. 7. Τοιώτον ἦν τὸ τέλος τῆς Αὔρειας· μὲ ποῖον δὲ τρόπον οἱ ὅπαδοι τε βοηθὸν, καὶ προσάτιν ἀπόκτισαν τὸν Κωνσαντίνο, καὶ ἀυτὴν τὴν Αὔρειανήν αἱρέσιν, τὴν ἐποίαν ζῶντος τῆς μεγάλως Κωνσαντίνω, ὑποκρινόμενοι εἰς πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην διέσπειρχον, φανερὰ μὲ διωγμὸς κακὸς διαστίσατες τὰς ὀρθοδόξias, καὶ πᾶς ἀυτοὶ χωρισθέντες μεταξύ των, ἐπεισον εἰς διαφόρες αἱρέσεις, κατωτέρω ῥιτήστεται ἐν τῷ περὶ τῶν ὑιῶν τῆς Κωνσαντίνως κεφαλαιώ, νῦν δὲ μόνον διὰ τὸν Αὔρειον, καὶ Αὔρειανς ὅμιλθμεν, περὶ ὧν πρὸς τοὺς ῥιτήστιν ἀνάγγυωδεῖ καὶ τὸν Εὐτεβίον (ε), τὸν Επιφάνιον (ζ), τὸν Θεοδώριτον (η), τὸν Θεοφάνην (θ), Κωνσαντίνον τὸν Αὔρειον πτελοῦ (ι), καὶ ἐκ τῶν Λατίνων τὸν Ρωφίνον (κ), τὸν Φιλάρητον (λ), τὸν Αὐγεστον

(α) Εὐκλησ. Ιεζ. βιβλ. α'. κεφ. λη'. (β) Εὐκλησ. Γεζ. βιβλ. α'. κεφ. 10'.
(γ) Εὐκλησ. Γεζ. βιβλ. β'. κεφ. κεφ. (δ) Βιβλ. α'. κεφ. ιβ'. καὶ ιγ'. (ε) Λόγω β'.
κεφ. ξά. (ζ) Αἰε. ξή. (η) Αἰρετ. καπομυθ. λόγω δ'. (θ) Χρον. σελ. κα. Εἰδόσ. Εὐνετ. φύκθ. (ι) Αἰε. α'. (κ) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. (λ) Αἰε. ξή. καὶ πδ'.

νον (α), Λέοντα τὸν Μέγαν (β), καὶ Οὐάριον τὸν Αὐγυστοδιονύσιον (γ).

§. 8. Μὲ ἀντὲς τὰς δυστεβεῖς ἀντηγωνίδησαν μάλιστα ἀπὸ ὅλης, ὁ Χριστὸς ἀθλητὴς Αὐδανάσιος, Βασίλειος ὁ Μέγας, Γρηγόριος ὁ Νύσσης, Γρηγόριος Ναζιανζῆ, Επιφάνιος, Κύριλλος Αἰλεξανδρείας, καὶ ἐκ τῶν Λατίνων Γλάριος, Αὐγυστῖνος, Γερώνυμος, Αμβρόσιος, καὶ ἄλλοι, οἵτινες ἐν ἐνὶ σώματι, ταῦτην τὴν κατηραμένην αἴρεσιν ἀποτροπιάζοσι, καὶ ἐκφαυλίζοσι.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ζ'.

Περὶ τῶν γενομένων Συνόδων ἐπὶ Κωνσάντινε τῷ Μεγάλῳ.

§. 1.

Χριστομένης εἰρήνης παρὰ Θεῷ τῇ Εκκλησίᾳ, συνεκροτήθησαν πολλαὶ τῆς Βιθυνίας, Οἰκουμενικὴ ἐξίη, αἱ δὲ λοιπαὶ τοπικαὶ, τῶν ὅποιων αἱ περιφανέστεραι εἶναι ἀνταὶ· ἡ ἐν Αρελάτῳ Α'. εἰς τὴν ὅποιαν ἐξελικμήθη ἡ αἴρεσις τῶν Δογατισῶν· ἡ ἐν Αγκύρᾳ, ἡ ἐν Νεοκαισαρείᾳ, ἡ Ελιβερτινὴ, καὶ ἡ ἐν Αρελάτῳ Β'. μὲν ὅλον ὅπερ τινὲς ἀπὸ ἀνταὶ τὰς συνόδους εἶναι προγενέστεραι εἰς τὸν χρόνον ἀπὸ τὴν ἐν Νικαίᾳ, ἀλλὰ ἡμεῖς διαλαμβάνομεν πρώτου περὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ, ὡς ἀξιολογωτέραν, καὶ πολὺ τῶν ἀλλῶν ὑπερέχονταν, εἰς τὰ προτερήματα.

§. 2. Αὐτὴν κατηγγέλλοντα ἀπὸ Κωνσάντινον τὸν μεγάλον, ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ, τκε. κατὰ τὴν κοινοτέραν δέξιαν ἐπὶ τῆς Υπατείας Παυλίνης, καὶ Γελιανῆ τῶν λαμπροτάτων Γππάρχων, μάλιστα διὰ τὴν αἴρεσιν τῷ Αρείῳ, τὸν λέγοντα, τὸν Υἱὸν τῷ Θεῷ, μη εἶναι δικούσιον τῷ Θεῷ, καὶ Πατρὶ, ἀλλὰ κτίσμα, καὶ τὸ Πνεῦμα τῷ Θεῷ, καὶ Πατρὸς ἐβλασφήμει δυστεβέσατα, πρώτη δὲ ἀυτὴ λέγεται, ὡς πρὸς τὰς Οἰκουμενικὰς ἀριθμούμενη.

§. 3. Συγήχθησαν λοιπὸν ἐκεῖ μὲν ἔξοδα τῷ Αὐτοκράτορος, δῆσις παρέγγειλε μὲν μισθωτὰς ἵππους, ἡμιόγυς, καὶ ὑποζύγια νὰ ἔλθωσιν οἱ Επίσκοποι, καὶ οἱ ἔτεροι, τῇ κ'. τῷ Μαΐᾳ Γυδικτιῶνος ιγ'. κατὰ τὸν Νικ-

Σύνοδος
Οἰκουμενική
Α'. ἐν Νικαίᾳ.

(α) Αἰρ. μδ'. (β) Οὐμιλ. ὡν. εἰς τὴν Γέννησιν τῆς Κυρίας. (γ) Αἰρ. ξ.

κηφόρου, ἀνδρες ἐν ἀρετῇ, καὶ ἀγιότητι διαλάμποντες ἀπὸ πάσας τὰς Εὐκλητίας τῆς Εὐρώπης, τῆς Αἰγαίου, καὶ Α'σίας ἐυρισκομένας, Σῦροι τε δύοις, καὶ Κίλικες, Φοίνικες τε, καὶ Αἴραβες, καὶ Παλαιισινοὶ, Αἰγύπτιοι, Θηβαῖοι, Λίβυες, οἵτε ἐκ μέσης τῶν ποταμῶν δραμάμενοι, καὶ Περσῶν Επίσκοπος ἢν παρὼν, ὅτε Σκύθης ἔλειπεν τῆς Χορείας, Πόντος τε, καὶ Α'σία, Φεργύια τε, καὶ Παμφυλία τῆς παρὰ ἀυτοῖς παρεῖχον ἐγκρίτες, ἀλλὰ καὶ Θράκες, καὶ Μακεδόνες, Α'χαιοί τε, καὶ Ήπειρῶται, Ρωμαῖοι, Γραπτοί, καὶ ἑτεροι ἀναρίθμητοι, καθὼς ὁ Εὐσέβιος μαρτυρεῖ (α). Μεταξὺ ἀυτῶν, σιωπῶν τὰς Πρεσβυτέρις, διακόνους, καὶ πολλὰς ἄλλας, ἐπειδὴ ἀυτοὶ ἥσαν ἀναρίθμητοι, μόνοι Επίσκοποι ἥσαν τινὲς ὡν ἄλλοι μὲν διέπρεπον σοφίᾳ, καὶ λόγῳ, ἑτεροι δὲ βίᾳ σερρότητι, καὶ καρτερίᾳ ὑπομονῇ, καὶ ἄλλοι ἥσαν σολισμένοι ἀπὸ ἄλλα. Τοῖς ὅποισι νὰ δίδεται, ἐπρόσαξεν ὁ Βασιλεὺς, τὸ σιτιζέστιον πλαντίως, καὶ δαψιλῶς ὄρα τὸν Εὐσέβιον (β).

§. 4. Μεταξὺ δὲ τῶν Επισκόπων διέπρεπον, ὁ Ηρακλείας τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ποτάμων, περὶ τῆς δύοις δμιλεῖ ὁ Α'θανάσιος, Παφνύτιος ἀπὸ τὴν ἄνω Θηβαϊδα, ὑσεριμένος τὸν δεξιὸν ὄφελον, καὶ τὸν δεξιὰν χεῖρα, ὑπὲρ Χριστοῦ ταῦτα παθὼν, εἰς τὸν παρὰ Μαξιμιανὸν κινηθέντα διωγμὸν, Σπυρίδων ὁ θαυματεργός, Οὐριος Κεδρέβης, Α'λεξανδρος Α'λεξανδρείας, Εὐσάδιος Α'ντιοχείας, τοῖς δύοισις ἀρμοδίωσις συναριθμεῖται καὶ ὁ Α'θανάσιος, διάκονος τότε τῆς Α'λεξανδρεών Εὐκλητίας, ὁ Γεροσολύμων Μακάριος, καὶ ἄλλοι πλεῖστοι, οἱ τὰ σίγυματα τῆς Κυρίας Γηστᾶ, κατὰ τὸν Α'πόστολον, ἐν τῷ σώματι φέροντες, καὶ ἀπαξιπλῶς, ἵτον νὰ ἴῃ τινὰς πληῆδος Μαρτύρων εἰς ἐνα καὶ τὸν ἀντὸν τόπον συνηθεοίσμενων, ἐξ ὧν οἱ πλείους ἰσάγγελοι, καὶ θαυματεργοὶ ἥσαν, δπερ νεκρὸς ἀνέσκισαν, καὶ πολλὰ παράδοξα ἐπόιησαν. ὁ δὲ τῆς Παλαιᾶς Ρώμης Σιλβερῖος διὰ τὸ βαδὺ γῆρας, καὶ τὸν ἡλικίαν δὲν ἐδύνετο νὰ ἔλθῃ, μόνον ἥλιθον ἀντ' ἀυτῆς δύο Πρεσβύτεροι τῆς ἀυτῆς Εὐκλητίας Βίκτωρ, καὶ Βίκεντιος. ὅτε Μήτροφάνης Κωνσταντινούπολεως ἥδυνθη νὰ συνευρεθῇ διὰ τὸ γῆρας τε, καὶ ἀθένειαν, εἶχε δὲ τὸν τόπον τε, Α'λεξανδρος ὁ Πρεσβύτερος. Εξαρχοὶ δὲ πρῶτοι τῆς Συνόδου ἥσαν, Μακάριος Γεροσολύμων, Α'λεξανδρος Α'λεξανδρείας, ὑπὲρ δὲ τῆς Ρώμης οἱ ῥύθεντες δύο πρεσβύτεροι, τῆς δὲ Α'ντιοχεών Εὐκλητίας σιρευεύσις, ἐκύρωσεν ἡ Σύνοδος Εὐσάδιον Επίσκοπον Βερβοίας τῆς Συρίας.

§. 5. Ήσαν πρὸς τάποις οἱ συγκροτεῖντες τὴν δόξαν τῆς Αρείων, Εὐσέβιος Νικομηδίας Επίσκοπος, Θεόγνιος ὁ Νικαίας, καὶ Μάριος ὁ Χαλκηδόνος, καὶ ἑτεροι πολλοὶ Επίσκοποι συμβαῖνοι τῷ Αρείῳ, καὶ ἀυτὸς ὁ Αρείος, συμπαρῆσαν δὲ καὶ Δαικοὶ πολλοὶ διαλεκτικῆς ἐμπειροι, εἰς ἐκάτερον μέρος συνηγορεῖν προσδυμένοι.

Τι 2

§. 6.

Τίνες οἱ
ἐπισημότε-
ροι τῆς Συ-
νόδου.

(α) Λόγω γ'. κεφ. ζ. η. (β) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον.

Ταπείνωσις
Κωνσαντί-
νος εἰς τάυ-
την τὴν Σύ-
νοδον.

Λόγοι τῆς
Κωνσαντί-
νος πρὸς τὴν
Σύνοδον.

§. 6. Συναχθέντων δὲ πάντων, ἐντρέπιτεν ὁ Βασιλεὺς οἶκον μέγαν
εἰς τὰ βασιλεῖα, σκαριά, καὶ θρόνας πολλάς ἀφετεῖς διὰ τὸν ἀγιθμὸν τῶν
Αὐχιερέων, καὶ 87ως ευτετρίσας, ἔδωκεν ἄδειαν νὰ εἰσέλθωσι, καὶ νὰ συμ-
βελευθῶσι διὰ τὰ προκείμενα, εἰσῆλθε δὲ καὶ ἀυτὸς ὑπερινὸς τῶν ἄλλων,
ἀξιέπαινον μὲν ἔχων τὸ μέγεθος, ἀξιάγαξον δὲ τὴν ἐμμορφίαν, θαυμα-
σιωτέραν δὲ τὴν τοῖς μετώποις ἐπικαθημένην αἰδὼ, δηλαδὴ τὸ σεμεῖον τῆς
σχήματος, καὶ ἐσάδη εἰς τὸ μέσον, καὶ προτιθέμενός μικρῷ θρόνῳ δὲν ἡθέ-
λησε νὰ καθίσῃ, ἀν δὲν τὸν ἔλεγον πρότερον οἱ Επίσκοποι νὰ καθίσῃ,
τόσην ἐνλάβειν, καὶ ἐντροπὴν εἰχε πρὸς τὴν Λ'ρχιερεῖς, καὶ Αγίας ἐ-
κείνας ἄνδρας, σὺν ἀυτῷ δὲ ἐκάθισεν ἀπας ἐκεῖνος ὁ θεῖος χορός.

§. 7. Συνεδρεύσαντες λοιπὸν πάντες, παρευθὺς πρῶτος ὁ μέγας
Εὐσάδης, δπὸς εἶχε τὴν προεδρίαν τῆς Αὐτοκλησίας, τοῖς ἄνδε-
σι τῶν ἐγκωμίων, κατὰ τὸν Θεοδωρίτον (α), τὸν βασιλέως ἐξεφάνωσε
κεφαλὴν, καὶ διὰ τὴν εἰς τὰ θεῖα σπεδὴν, μὲν ἐυλογίας τὸν ἀνταμέιβετο.
Παυσανίας δὲ ἀυτῇ, καὶ σιγῆς γενομένης, εἶπεν ὁ Βασιλεὺς, μὲ ρώμαι-
κὴν φωνὴν. Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ, καὶ τὸν ἡμέτερον σύζυγον βλέπων,
χαίρω ὡς φίλοι ὅπερ ἡξιώθην νὰ συναθροίσω τοσκέτες ιερέας Χριστοῦ.
Ἐπὶ τέτοις προφέρων τὰς περὶ δόμονίας, καὶ συμφωνίας λόγυς, μὲ τὰς ὁ-
ποίες ἐπαρκίνει ἀυτὸς παντοῖοις τρόποις νὰ φυλάγῃσι τὴν δύονοικαν, καὶ
ἀγάπην εἰς τὴν Εκκλησίαν τῷ Χριστῷ, καὶ περὶ δογμάτων μὲ ἐπιμέλειαν
πολλὴν νὰ σοχαθῶσι, καὶ πᾶσαν φιλονεκίαν, καὶ διαφορὰν νὰ διαλύσω-
σι, κατὰ τὸ ιερὸν Ευαγγέλιον, δπὸς ἐνρίσκετο μεταξὺ ἀυτῶν. τὰς ἀ-
φίσεν εἰς τὴν γυνώμην τὰς νὰ εἰπῶσι.

§. 8. Λαβόντες λοιπὸν πάντες ἄδειαν, νὰ εἰπῇ ὁ καθ' εἰς τὸ πῶς πιπεύῃ, πρῶ-
τον πάντων, ὡς ὁ Εὐσάδης ὁ μέγας ισορεῖ παρὰ τῷ Θεοδωρίτῳ (β),
τὸ γράμμα τῆς Ευτεβίας προεβλῆδην βλασφημίας, τὸ δόποιον αναγυν-
θὲν παρῆσταί εἰς ὀλόφερον, ἐνθὺς συμφορὰν μὲν πολλὴν διὰ τὴν παρατρο-
πὴν, εἰς τὰς ἀκθαντας ἐπροξένησεν, ἐντροπὴν δὲ ἀναρίθμητον εἰς τὸν
γράψαντα, τὸ δόποιον ἐπειδὴ ἀστερίας πλῆρες, διεσχίσμην ἐνώπιον πάντων
κινηθέσης δὲ διαλέξεως, καὶ φιλονεκίας ὡς ὀλίγης, ὁ βασιλεὺς ἥκροάζε-
το μὲ νπομονὴν, καὶ πολλὴν ανεξικακίαν τῶν ἐκατέρωθεν λόγων, καὶ εἰς ε-
κείνας μὲν δπὸς ὀρθῶς ἐλάχιτην ἐσυμφώνει, τὰς δὲ φιλονεκήντας ἐμπόδι-
ζειν ἀπὸ τὴν φιλονεκίαν, ἡμέρως πρὸς πάντας διαλεγόμενος, ὡς ἐδύνε-
το, καὶ ἐκαταλάμβανεν, ἐπειδὴ δὲν ἦτον ἄμοιρος τῆς Ελληνικῆς δια-
λέκτων.

§. 9. Τερρον δὲ ἀπὸ πολλὰς φιλονεκίας, τέλος πάντων ἐσυμφώνη-
σαν πάντες οἱ Αὐχιερέες, καὶ τὸ τῆς πίσεως σύμβολον συνθέσαντες, ἐξ-
πίτιδες τὸ ἐμεταχειρίσαν διὰ νὰ φράξωσι πᾶσαν πηγὴν κακίας, καὶ
πᾶν

(α) Εκκλησ. Γ' 502. βιβλ. ἀ. κεφ. ζ.

(β) Εκκλησ. Γ' 502. βιβλ. ἀ. κεφ. η.

πᾶν σχίσμα ὀλιοθρὸν μὲ τὰς λέξεις τῆς ἐστίας, καὶ ὄμοργίας, ψηφίσαν-
τες, ὁμοθρίου εἶναι τῷ Πατρὶ τὸν Υἱὸν, καὶ ἐκ τῆς ἐστίας ἀυτῷ γεννηθέν-
τα, καθὼς εἰς τὸ ἀυτὸ σύμβολον φαίνεται, παρὰ τῷ Σωκράτῃ (α) τῷ
Θεοδωράτῳ (β), καὶ τῷ Ρεφίνῳ (γ), ἔχοντι ὅτω. „Πισεύομεν εἰς ἕνα
„Θεόν Πατέρα παντοκράτορα, πάντων ὄρατῶν τε, καὶ ἀοράτων ποιητήν·
„καὶ εἰς ἕνα Κύριον Γησέν Χριστὸν, τὸν Τίκον τῷ Θεῷ, γεννηθέντα ἐκ 18
„Πατρὸς μονογενῆ, τελέσιν ἐκ τῆς ἐστίας τῷ Πατρὸς, Θεὸν ἐκ Θεοῦ,
„φῶς ἐκ φωτὸς, Θεὸν ἀληθινὸν, ἐκ Θεοῦ ἀληθινόν, γεννηθέντα ἢ ποιη-
„θέντα, ὁμοθρίου τῷ Πατρί· διὸ τὰ πάντα ἐγένετα, τάτε ἐν τῷ Οὐ-
„ρανῷ, καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ· τὸν δὲ ἡμᾶς τὰς ἀνθρώπις, καὶ διὰ τὴν ἡμετέ-
„ραν σωτηρίαν κατελθόντα καὶ σαρκωθέντα, καὶ ενανθρωπίσαντα, παδόντα,
καὶ ἀνασάντα τῶν νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ· καὶ ἀνελθόντα εἰς τὰς Οὐρανί-
κας, καὶ καθεδρίου ἐκ δεξιῶν τῷ Πατρὸς, καὶ πάλιν ἐρχόμενον κεῖναι ζῶν-
τας, καὶ νεκρός, ἢ τῆς βασιλείας ὧν ἔσαι τέλος, καὶ εἰς τὸ Αὐγούστου Πνευ-
μα. Τὰς δὲ λέγοντας, ὅτι ἦν ποτε, ὅτε ἦν, καὶ πῶν γεννηθῆ-
ναι ἐκ ἦν, καὶ ὅτι ἐξ ὧν ὄντων ἐγένετο, ἢ ἐξ ἑτέρας ὑποσάσεως, ἢ ἐ-
σίας φάσκοντες εἶναι, ἢ κτισὸν, ἢ τρεπτὸν, ἢ ἀλλοιωτὸν τὸν Υἱὸν
τῷ Θεῷ, τὰς τοιάτις ἀναθεματίζει ἡ Αγία Καδολικὴ, καὶ Αποσολικὴ
Σύνοδος.“

§. 10. Τὰ μὲν πρῶτα λέγοντα μόνοι δέκα, καὶ ἑπτὰ, Αρεία δόξαν
ἐπινέσαι, κατὰ τὸν Σωζόμενον (δ), παρευθὺς δὲ καὶ ἀπὸ ἀυτῶν οἱ πλείσ-
τοι εἰς τὸ κοινὸν φανὲν ἔυλογον μετέθεντο, καὶ πάντες ὑπέγραψαν τῷ τῆς
Πίσεως συμβόλῳ, πρῶτον μὲν ὁ Συνόδος ἐξαρχός, καὶ προσάτης Οστιος
Καθρέθης, είτα οἱ τῆς Ρώμης δύο Πρεσβύτεροι Βίκτωρ, καὶ Βικέντιος, καὶ
ἀκολόθως οἱ λοιποί, ὡς ἐν τοῖς πρακτικοῖς ταύτης τῆς συνόδου φαίνεται·
ἔμοις καὶ ἀυτοὶ οἱ Αρείαι Επίσκοποι Ευτέρβιος Νικομηδίας, καὶ οἱ
αυτῷ ὁμόφρονες, πλὴν δύο Επισκόπων Σεκένδα, τῷ Πτολεμαΐδος τῆς
Λιβύης, καὶ Θεωνᾶ τῷ Μαρμαρίκης, μὲν δὲν ὅπῃ εἰς τὴν ἀρχὴν, ἐναυτί-
κενοι τὸ ἀνέβαλαν, ἀπὸ φόβου ὅμως τῆς ἐξορίας, τῇ γραφῇ τῆς Πίσεως,
ἵτοι τῷ συμβόλῳ συμφωνήσαντες ὑπέγραψαν, ἀλλὰ καθὼς ἐφανέρωστεν
ὅτι καιρὸς, ὑπέγραψαν πλέον μὲ τὴν χειρόν, ἢ μὲ τὸν νέν, καὶ φρόνιμα·
εἰς δὲ τὴν καθαίρεστιν τῷ Αρείᾳ ὅτε συνέθεντο, ὅτε ὑπέγραψαν, ὡς
καρτυρεῖ ὁ Σωζόμενος (ε), ὁ Ευτέρβιος Νικομηδίας, καὶ Θεόγνις ὁ Νι-
κιαῖς, διὸ καθαιρίζοντες ἀυτῶν, τὰς ἐξώρισαν, οἵτινες πέμποντες ὑπερον
γόραμα μετανοίας, πρὸς τὰς Κορυφαίας τῶν Επισκόπων, ανεκλήθησαν ἀ-
πὸ τὴν ἐξορίαν, μὲ βασιλικὴν προσαγγήν, καὶ ἐλαύον τὰς ἐπαρχίας τῶν,
καὶ ἐξέβαλον τὰς εἰς τόπον ἀυτῶν χειροτονηθέντας, Αμφίωνα μὲν ὁ Ευ-
τέρβιος, Χρῆσον δὲ Θεόγνις· τὸ δὲ τῆς μετανοίας βιβλίον τῷ Ευτέρβιοι,
καὶ

Τίνεις οἱ ὑ-
πογράψαν-
τες τῷ συμ-
βόλῳ, καὶ τι-
νες ἔχει-

Τι 3

(α) Εὐκλησ. Γεορ. βιβλ. ἀ. κεφ. η'. (β) Εὐκλησ. Γεορ. βιβλ. α'. κεφ. ιβ'. (γ)
Βιβλ. ἀ. κεφ. ξ'. (δ) Εὐκλησ. Γεορ. βιβλ. ἀ. κεφ. κ. (ε) Εἰς τὸν ἀυτὸν τό-
πον κεφ. καί.

χ Θεόγυνιδος γράφει ὁ Σωκράτης, ὅπεις ισορεῖ χ τὰ ῥιθέντα. (α) Οὐ δὲ Α'ρειος μὲ δῆλος τὰς λέξεις τῆς δόξης τα, χ μὲ τὰς ὄμοδόξες τα ἀποκριθεῖς, χ ἀναδεματισθεῖς, εἰς ἔξορίαν παρὰ τα Α'υτοκράτορος ἐπει-
φθη.

§. 11. Τέτων ὃν τελειωθέντων, γράφει χ ἐγκύκλιου Ε'πιζολὴν οὐ Σύνοδος εἰς Α'λεξανδρείαν, Λιβύην, χ Πεντάπολιν, μὲ τὸν ὄποιαν ἐ-
φανέρωσε τὴν ἐκβολὴν Α'ρειος, Σεκάνδρη, χ Θεωνᾶ, ἐσήμανε δὲ χ περὶ Μελετία, ωςε νὰ ίδιαχη εἰς τὴν ίδιαν πόλην, χ νὰ ἡσυχάχη, τὰς δὲ
χειροτονηθέντας ὑπ' αὐτῷ νὰ ἐπικυρώνηται μὲ μισικωτέραν χειροτονίαν.
ἐγράψε δὲ χ περὶ τα Πάσχα, μικέτι μετὰ Γραδίων ἀυτὸν ποιεῖν, ἀλλὰ
μὲ τὸν κατὰ τὴν Γταλίαν τύπον, κατὰ τὴν Κυριακὴν ἡμέραν νὰ ἐορτάζε-
ται, καθὼς ὁ Θεοφάνης γράφει. Ομοίως χ ὁ Α'υτοκράτωρ πέμψας τοὺς
λαοῖς, χ Ε'πισκόποις διάταγμα, ἐπρόσαζε, τὸν μὲν Α'ρειον, χ τὰς ο-
μογνωμονάς τα, ὃς Πορφυρίαν ἐκέλευε καλεῖσθαι, νὰ τὰς νομίζωσι πο-
νηστας, χ ἀσεβεῖς, τὰ δὲ συγγράμματα αὐτῶν νὰ τὰ κάιωσι, λέγων πῶς
ἄν τινας κρύψῃ σύγγραμμα τα Α'ρειος; χ φανερωθῆ, ἀν δὲν ἥτελε τὸ
καύση, νὰ θανατώται εὐθὺς, ως φαίνεται ἀπὸ τὸν Σωκράτην (β), ἐξ-
δετο δὲ, καὶ νόμοι βασιλικὸν ήνα λάβωσι τέλος τὰ τοιαῦτα.

§. 12. Μετὰ τὸν Α'ρειον, χ τὴν αἵρεσιν τα, προεβλῆθη εἰς αὐτὴν
τὴν Σύνοδον, ὄμοίως χ οὐ παλαιὰ φιλοσβήτησις περὶ τῆς ἀγιωτάτης τῆς
πάσχα ἐορτῆς, ἥτις ἔως τότε ὃχι διλίγον διεχώριζε τὰς Εκκλησίας μίαν
ἀπὸ τὴν ἄλλην· διαλύσαντες λοιπὸν χ αὐτὴν οἱ Θεῖοι Πατέρες, ἐδέσποι-
σαν, ωςε εἰς μίαν χ τὴν θυτὴν ἡμέραν, τὴν μετὰ τὴν πανσέλιμου ἐπο-
μένην Κυριακὴν, μετὰ τὴν ἔαρινὴν ἰσημερίαν, ὅλοι οἱ ἀπανταχθὲν ἡ ορ-
τάζωσι τὸ Πάσχα. Περὶ ης ἀνάγνωσι τὴν πρὸς πάσας τὰς Ε'κκλησίας
πεμφθεῖσαν Ε'πιζολὴν τα Μεγάλα Κωνζαντίνε, κειμένην παρὰ τῷ Ε'υσε-
βίῳ (γ), Σωκράτει (δ), χ Θεοδωρύτῳ (ε), ὄμοίως χ τὴν Συνοδικὴν Ε'-
πιζολὴν τὴν δεσμεῖσαν τῷ Α'λεξανδρέων Ε'κκλησίᾳ, καὶ κειμένην παρὰ τῷ
Σωκράτει (ζ).

§. 13. Ε'πὶ τατοις, οὐ τα σχίσματος Μελετία διαφορὰ θεωρηθεῖσαι,
ώς εἴρηται ἀνωτέρω κεφ. ε'. ἀριθ. β'. ἐτελειώθη μὲ τὸν λόγον δὲ τῆς
κινηθείσης ὑπὸ τα Μελετία κατὰ τα Α'λεξανδρείας Ε'πισκόπη, ἐδεσπό-
ιη ο σ. καὶ λέγων λέγων,, τὰ ἀρχαῖα ἔθη κρατείτω, τὰ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ
,, Λιβύη, καὶ Πενταπόλει, ωςε τὸν ἐν Α'λεξανδρεία Ε'πισκοπον, πάγ-
,, των τατων ἔχει τὴν ἔξορτιαν, ὄμοίως, καὶ τὸν ἐν Α'ντιοχείᾳ κτ. ού-
λην δὲ οὐ Σύνοδος θέλεσσα νὰ διορθώσῃ τὴν ζωὴν ἐκείνων ἀπὸ διατριβσιν
εἰς Ε'κκλησίας, καὶ ἄλλας κανόνας ἐδιώγισε.

§. 14.

(α) Ε'κκλησ. Γερ. βιβλ. α. κεφ. ιδ. (β) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον κεφ. ιδ. (γ)
Δόγμων γ. κεφ. ιδ. (δ) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. (ε) Ε'κκλησ. Γερ. βιβλ. α. κεφ.

(ζ) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον.

Η Σύνοδος διὰ παρακινήσεως τῆς Παφντίτιδεως στὸ φυσιζεῖ τὴς λεπτές ἀγάμενες.

§. 14. Τέλος σημείωσαι, ὅτι ἐφαίνετο τοῖς Επισκόποις, νὰ διωρίσωσι, καὶ ἔτερον νόμον νειρὸν, καθὼς ὁ Σωκράτης ἴσορεῖ (α), πῶς οἱ ιερωμένοι νὰ μὴν συνέρχωνται μὲ τὰς γυναικας των, ὅπερ ὄντες ἔτι λαϊκοὶ εἰχον· ἀλλὰ ἐγερθεῖς εἰς τὸ μέσον τῆς Συνόδου ὁ Παφντίτιος, ἀν καὶ ἄγαμος, καὶ παρθένος, ἐφώναξε δυνατὰ, νὰ μὴν ἐπιθέστωτι τοιετον βαρύν ζυγὸν εἰς τὰς ιερωμένες· λέγων, ὁ γάμος τίμος, καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος, μὴ πως μὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀκριβείας τάπις, βλάψωσι πλέον τὴν Εκκλησίαν, ἡ ὀφελήσωσι, διότι ὃ δυνήσονται πάντες νὰ δωφέρωσι τὴν τῆς ἀπαθείας ἀσκησιν, ἀλλὰ νὰ ἀρκῇ ὅτι ὁ γενούμενος κληρικὸς νὰ μὴν ἔρχεται εἰς ἔτερον γάμον, μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου τε, κατὰ τὴν παλαιὰν παράδοσιν τῆς Εκκλησίας· οἵτις δὲ προτῷ γένη κληρικὸς ἔλαβε γυναῖκα, νὰ μὴν τὴν χωρίζεται. Εκκαταπείδη λοιπὸν ἡ Σύνοδος εἰς τὰ λόγια ἀντὶ τῆς Παφντίτιος, διὰ τέτο, καὶ τὴν περὶ τέττα ζήτησιν ἐσιώσησε, μὲ τὴν γυνώμην ἐκείνων ὅπερ ἥθελον νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τὴν συνάφειαν τῶν συζύγων τες, ὅρα περὶ τέττα, καὶ τὸν Σωζόμενον. (β) Οἱ κανόνες ἀντῆς τῆς ἐν Νίκαιᾳ Συνόδου, εἴκοσι εἰσὶ τὸν ἀριθμὸν. Οἱ δὲ Γρεφῖνος δύο ἀπὸ ἔνα κανόνα ποιῶν κβ'. ἐπαριθμεῖ· ἀνάγνωσι τέττας ἐν τῷ α. τέμω τῶν συνόδων, καὶ ἐν ἀλλοις.

§. 15. Δοθέντων δὲ Λιβεδῶν εἰς ἀντὶ τὸν Βασιλέα, κατέτινων Επισκόπων, ὃτε τὰς ἀνέγνωσεν, ὃτε εἰς ἔξελασιν τὰς ἥφερεν, ἀλλὰ ἐνώπιον πάντων τὰς ἔκανε λέγων, ὅτι ἐὰν καὶ μόνος μετὰ ἥθελα ἵδη τινὰ Ἀρχιερέα νὰ ἀμαρτάνῃ, ἥθελα τὸν σκεπάση μὲ τὴν πορφύραν με. Τέλος, ἥφερεν ἐκείνες τὰς Θείες Πάτερας ἀπὸ τὴν Νίκαιαν εἰς τὸ φρέριον ἵστα ἔκλισε τῆς Κωνσταντινούπολεως.

§. 16. Πρὸς τὴν εἰς τὰς Σύνοδους ἦν ταχῶν καὶ ἀκέστιος Επισκοπῶς τῶν Ναυαρίνων, τὸν ὀποῖον ἥρωῖται ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, ἀν δέχεται τὰ τῆς Συνόδου, καὶ τὸν ὅρον τῆς πίσεως, καὶ τὸν δομιδὸν τῆς ἐορτῆς τῆς Πάσχα, καὶ ἀντὶ τῶν ἀπεκρίθη πῶς τὰ δέχεται. Επειδὴ δὲ ταῦλιν ἀντὶ τὸν Βασιλεὺς, διατί λοιπὸν χωρίζῃ; ἐκεῖνος, ἔλεγε τὰ ἐπὶ Δεκίας κατὰ τὸν διωγμὸν γενόμενα, καὶ τὴν ἀκριβείαν τῆς ἀνησυχίας, πῶς τάχα δὲν πρόπει ἐκείνες ὅπερ μετὰ τὸ βάπτισμα ἀμαρτυρῶσιν ἀμαρτίαν (τὸν ὄποιαν πρὸς θάνατον καλεστιν αἱ θεῖαι Γραφαὶ) νὰ ἀξιῶνται τῶν θείων μυστηρίων, ἀλλὰ νὰ τὰς παρακινῶσιν εἰς μετάνοιαν, ὃ νὰ μὴν προσμένωσιν ἐλπίδα σωτηρίας ἀπὸ τὰς ιερεῖς, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν Θεόν, τὸν ὀνυμένον συγχωρεῖν ἀμαρτίας. Αὐτὰ λέγοντος τῆς Ακεσίας, λέγησιν, πῶς ὁ βασιλεὺς, εἶπε, βάλε ὡς Ακεσία κλίμακα, καὶ μόνος τοῦ ἀνέβα εἰς τὸν Οὐρανόν· ὅρα τὸν Σωκράτην (γ).

§. 17. Οὕτω λοιπὸν συντελειωθέα τὰ τῆς συνόδου, ἢ ἐρχομένη, ἢ πλησιάζεσσα ἡ ἐορτὴ κατ' αὐτὸν τῆς εἰκοστατηρίδος τῆς βασιλέως, καὶ

(α) Εἰς τὸν ἀντὶ τὸν τόπον. κεφ. ια. (β) Εκκλησ. Γιαν. βιβλ. α. κεφ. κγ. (γ) Εκκλησ. Γιαν. βιβλ. α. κεφ. ι.

Κανόνες τόποι ταύτης τῆς Συνόδου.

χαιρόμενος ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν κατὰ τῶν ἔχθρῶν τῆς Εὐκλησίας νίκην, πάντας τὸς Πατέρας ἐπροσκάλεσεν εἰς ἐυωχίαν, καθήμενος, ὡς ἀυτὸς μεταξὺ τῶν Πατέρων, ὡς λαμπρῶς μὲ τὰ πρέποντα δῶρα τὸς ἑτίμησε. Παφνιτίς δὲ, ὡς τῶν λοιπῶν ὄμοιογυητῶν ἐκαταφίλει τὸς ἑξαρυχθέντας ὁ φαλαρίδης, ὡς τὰ σφεβλὰ ἀυτῶν μέλη, ὅπερ εἰς τὸν διωγμὸν ἐτυραννίδησαν, διὰ νὰ λογίζῃ τὸν ἀγιασμόν τος, ὡς ἐνθέτει πάντας τὸς Επισκόπους ὥντα ἔχωσιν ἐργάνην, ὡς ὄμονοιαν εἰς τὴν πίσιν, ὡς εἰς τὴν τὴν πλησίον ἀγάπην, ὡς νὰ μὴν ὑβρίζωσι, ὡς ἀτιμάζωσι τὸν πλησίον, διὰ νὰ ζωσι τῷ χωρὶς διαφορᾶς, ὡς φιλονεικίας· ὡς τέλος τὸς ἐπαρακάλεσε τὰ ἔνυχανται ὑπὲρ ἔκυτον, ὡς τῷ οὐιῶν τῷ, ὡς ὑπὲρ τῆς βασιλείας, διόρμενοι τῷ Θεῷ καθ' ὑμέραν, ὡς ἐτοιμασίας δεύτερον Επίσκοπον νὰ χειροτονηῇ Κωνσαντινοπόλεως, τὸν γερὸν διλαδὴν Αλέξανδρον, ἐπειδὴ ὁ ἀδίδυμος Μητροφάνης ἀνεπάνθη, ἀφίσε καὶ ἔνα νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ. Επιρρόσαξε δὲ τὸ τῆς Αἰδίνης Επίσκοπον Μακάριον, νὰ ἀναζητήσῃ τὸν Ζωοποίον Σταυρὸν, ὡς τὸ Θεοδόχου μνῆμα, ὡς πάντας τὰς ἀγιας τόπους, ὡς τοῖς λοιποῖς Επισκόποις ἔδωκεν ἀδειαν, νὰ ζητήσῃ ὁ καθ' εἰς ὃ, τὶ θέλει, εἰς ἀπαρτισμὸν τῆς ιδίας Εὐκλησίας. Τοιώτον τέλος ἔλαβεν ἀυτὴ ἡ Αγιαστή, ὡς Περιφανεσάτη Σύνοδος, ἀγοντος ἑορτὴν τῆς Κωνσαντινοπόλεως βασιλείας.

§. 18. Ή δὲ αἰρεσίς τῷ Αρείῳ, ἢν καὶ τόσον κατεγνώθη, ὡς ἀνεθεματίδη, ὅμως δὲν ἔξαλειφθῇ πρόρρηζος, εἰς τρόπον ὅτι νὰ μὴν δυνηθῇ εἰς τὸν ἔρχομενον χρόνον νὰ φανῇ πάλιν, διότι μετὰ τὴν τελευτὴν τῷ Αγίῳ Κωνσαντίνῳ, ἀυτὴ ἡ αἰρεσίς πάλιν ἀνεκρύχθη, ὡς ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Εὐκλησίαν πλέον παρὰ τὸ πρῶτον, ὡς κατωτέρω ἥψηται. Καὶ ταῦτα ἀρκετὰ διὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον· ἀς ἐπώμεν ὀλίγα τινὰ, ὡς διὰ τὰς λοιπάς.

§. 19. Η πρώτη εἰς τὴν Αρελάτην (εἶναι δὲ ἀυτὴ πόλις τῆς Ναυβανικῆς Γαλλίας) Σύνοδος πρὸ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου συναντούμενη, διὰ προσαγγῆς τῷ Μεράλῳ Κωνσαντίνῳ, διὰ τὸ σχίσμα τῶν Δονατιῶν, οἵτινες δὲν ἥδελον νὰ συμφωνήσωσιν εἰς τὴν κρίσιν ὅπερ τὴν προτέραν ἐν Ρώμῃ συναντούμεναν Σύνοδον, διὰ προσαγγῆς τῷ ἀυτῷ Κωνσαντίνῳ, εἰς τὴν ὄποιαν ὁ μὲν Καικιλιανὸς ἐδικαιώθη, ὁ δὲ Δανάτος κατεκρίθη, ὡς ἀνωτέρω ἔρρεθη κεφ. δ'. ἀριθ. δ'. Πρὸς τέτοια ἀυτὴ ἡ Σύνοδος, ὡς κανόνας καγ. ἐξέδετο, τὰ ἐπωφελῆ, ὡς χρησιμένοντα εἰς τὴν Εὐκλησιαστικὴν μάθησιν, ὡς εἰς τὰ ἥδη (α) τὰς ὄποιας ἐνρύγεις τόμῳ ἀ. τῶν Συνόδων, ὡς ἐν ἄλλοις, ἀνάγνωθι περὶ ταύτης, ὡς Ευσέβιον (β).

§. 20.

(α) Αὕτη ἡ Σύνοδος συνεκρήθη τῷ 7ιδ'. ἐν ᾧ παρῆσαν Επίσκοποι λγ. Ι. ερεβρή Τεροὶ δὲ 15'. Διάκονοι κε'. Αναγνῶσαι, β'. Εξορκισαι ἐ. Επειδούσαι πῶς πάντες ἥδη σ. ἦσε τὸν Αγνωστὸν βιβλ. ἀ. κατὰ τῶν Επισκόπων τῆς Παρουσίαν κεφ. ἐ. Ευσέβιος βιβλ. ἀ. κεφ. ἐ. Οπλατ. Μιλευτ. βιβλ. κατὰ Παρμεν. Βαρών. χρον. ἔτ. τιδ'.

(β) Εὐκλησ. Γιορ. βιβλ. ἀ. περ. ἐ.

§. 20. Η ἐν Αγκύρᾳ τῇ Μητροπόλει τῆς Γαλατίας Σύνοδος, διοῖσας πρὸ τῆς ἐν Νικαίᾳ συνηθροίδη, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστῷ κατὰ τὸν Βαρώνιον τιθ. τῆς ὁποίας ἔξαρχος ἦν, Οὐιτέλιος ὁ Αὐτιοχεῖας τῆς Συρίας, Αγγειόλαρος Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ ὁ Αγιος μάρτυς Βασίλειος ὁ Αματέιας Επίσκοπος, ὃς εἰς τὸν καιρὸν τῆς Λικινίας τὸν τῆς μαρτυρίας Στέφανον ἐδέξατο· ἔξω ἀπὸ ἀυτὸς, συμπαρηγόρι, καὶ ιε. ἐτεροι Επίσκοποι, τῶν ὁποίων ἡ συζήτησις ἦν, ἂν πρέπει νὰ δέχενται οἱ ἐν τοῖς διωγμοῖς θυσιάσαντες τοῖς εἰδώλοις, καὶ προσερχόμενοι τῇ Εκκλησίᾳ. Δι τούτῳ λοιπὸν τὴν συζήτησιν, ὡς καὶ περὶ ἄλλων, ἐξέθετο κανόνας καὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων σημείωσαι τὸν ἵ. κατὰ Λατίνων, ὅπερ ἀναγκάζεται τὰς κληρικὰς νὰ διάγωσι τὸν μοναδικὸν βίον, καὶ τὸν ἰδ. κατὰ τῶν ἀπεχομένων τῆς κρεωφαγίας. Ευρίσκονται λοιπὸν ἀυτοὶ οἱ κανόνες τόμ. ἀ. τῶν συνόδων (α).

§. 21. Ολίγον καιρὸν ὕσερον ἀπὸ τὴν ἐν Αγκύρᾳ Σύνοδον, τῷ ἀυτῷ ἔτει, γέγονεν ἡ ἐν Καισαρείᾳ τῇ κατὰ Πόντου Σύνοδος, προγενετέρα καὶ ἀυτὴ τῆς Οἰκουμενικῆς πρώτης, διὰ τὴν τῆς Εκκλησίας καταστασιν. Εἰς ἀυτὴν τῆς Οἰκουμενικῆς πρώτης, διὰ τὴν τῆς Εκκλησίας καταστασιν. Εἰς ἀυτὴν τῆς Οἰκουμενικῆς πρώτης, διὰ τὴν τῆς Εκκλησίας καταστασιν. Εἰς ἀυτὴν τῆς Οἰκουμενικῆς πρώτης, διὰ τὴν τῆς Εκκλησίας καταστασιν. Εἰς τὴν Εκκλησίας τὴν Εκκλησίαν, μάλιστα συντένοντας, καὶ τὰ ἥδη τῶν πιεσῶν ὄσιας, καὶ ἀγίως ἐπανορθώντας, κειμένες ἐν τῷ ἀ. τόμῳ τῶν Συνόδων, καὶ ἐν ἄλλοις.

§. 22. Η Γλίβερτινὴ, ἡ καὶ Ελιβερτινὴ Σύνοδος¹ κληδεῖται ἀπὸ τῆς Γλίβερι, ἡ καὶ Ελιβερι Πόλεως τῆς Γερανίας, περὶ τὰς χρόνους τῆς ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου συγκροτηθῆναι λέγεται, ἐις τὴν ὁποίαν Επίσκοποι μὲν ὑλίσθον ιδ. Πρεσβύτεροι δὲ λαζ. καὶ μερικοὶ Διάκονοι διμὲ μὲ Λαζαρίς, καθὼς κεῖται τόμῳ ἀ. τῶν Συνόδων, καὶ κανόνας ἐξέδωκαν πά. τὰς ὁποίας, ἐν τῷ ἀυτῷ τόπῳ τῶν Συνόδων ἀνάγνωσι.

§. 23. Τέλος ἡ ἐν Αρελάτῳ Β'. Σύνοδος, κοινῶς λέγεται νὰ ἐσυναθροίδη, καὶ ἀυτὴ ἐπὶ Κωνσαντίνης τῷ μεγάλῳ, μετὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστῷ τκα. καθὼς φαίνεται ἀπὸ τὸν δέκατον κανόνα, ἀν καὶ ἀκριβολογεῖτες, δέλεστι γὰρ ἔγινεν ἀυτὴ ἐπὶ Κωνσαντίνης, φέροντες μαρτυρίαν τὸν ιε. κανόνα. τῆς ἀυτῆς Συνόδου, εἰς τὸν ὁποῖον γίνεται ἐνδύμησις περὶ τῶν Φωτεινιανῶν, ὅπερ ἐφάνησαν ἐν τοῖς χρόνοις τῆς Κωνσαντίνης. Κανόνες ἀυτῆς τῆς Συνόδου λαζ. ἐπαριθμεῖνται, ἐξ ὧν οἱ ιβ'. ὕσεροι δὲν ἀναγνώσκονται εἰς τὰ παλαιὰ ἀντίτυπα.

ΚΕΦΑ-

(α) Δέγγεστι τινὲς, πῶς καὶ μόνον κανόνας νὰ ἐξέδωκεν ἀυτῇ ἡ σύνοδος, οἱ λοιποὶ δὲ δύο νὰ εἴναι προσθήκη τῆς Πάπα Δαμάσου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η.

Περὶ τῶν ἐπισημοτέρων διδασκάλων τῆς Εὐκλησίας, τῶν διαπρεψάντων κατὰ τέτας τὰς χρόνας.

§. I.

Εἰπόντες περὶ τῶν συγκροτήσαντων Συνόδων ἐπὶ Κωνσαντίνῳ τῇ μεγάλῃ, ἡς εἰπώμεν ὄλγα τινὰ, ἐν συντομίᾳ, καὶ περὶ τῶν ἀξιολογωτέρων διδασκάλων τῆς Εὐκλησίας, ὅπερ ἐπ’ ἀρετῇ, καὶ ἀγιότητι εἰς ἀυτὰς τὰς χρόνους διέλαμψαν, ὡς ὁ Αὐτανάσιος Αὐλεξανδρείας (σιωπῶ τὸν ἄγω γῆθεντα Παφύτιον, Γρηγόριον τὸν Μεγάλης Αὔμενίας, Σπυρίδωνα τὸν ὄσιώτατον, καὶ ἄλλας ὅμοίως, περὶ ᾧ ὅρα τὸν Σωκράτην (α)), Εὐσέβιος ὁ Παμφίλος, Εὐσάνθειος Αὐτιοχείας, Αὐτώνος ὁ μέγας, Μακάριος ὁ Αἰγύπτιος, Οὐρίος ὁ Καδράζης, Γάβεγκος ὁ Πρεσβύτερος, καὶ ἄλλοι.

Αὐτανάσιος
καὶ τὰ περὶ^{αὐτὸς}

§. 2. Αὐτανάσιος ὁ γενναῖος τῇ Χριστῇ ἀδελτής, καὶ τῆς Εὐκλησίας διδασκάλος ὑπέρλαμπρος, πρῶτον μὲν ἦν Διάκονος τῶν Αὐλεξανδρέων Εὐκλησίας, μετὰ δὲ τὸν θάνατον τῇ Αὐλεξάνδρῳ ἔγινε, καὶ Επίσκοπος, ὑπερασπιζόμενος δραστήριος τῆς Ορθοδόξου πίστεως, καὶ ἐχθρὸς τῶν Αραιανῶν πλέον τῶν ἄλλων ἴσχυρώτατος, ἀνταγωνισθεὶς μὲν ἀυτοῖς ὧχι μόνον εἰς τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον, ἄλλας καὶ ἐφ’ ὅλης Γαῆς ταύτας. Οὐδεν, καὶ πολλὰς ἀπὸ ἀνταρτῶν ἐπιβαλλάς, διαβολάς, ἐξορίας, καὶ κινδύνων ἀνδρείων ὑπέφερε, διότι ἐξωρισθεὶς ἀπὸ τὸν Κωνσαντίνον εἰς τὰς Γαλλίας, διέλριβεν εἰς Τρίβεριν, πλέον ἀπὸ δύο χρόνων, καὶ ἐκεῖθεν ἀνακαλεσθεὶς ἀπὸ τὸν Κωνσαντίνον ἀνεδέσπι πάλιν εἰς τὴν Εὐκλησίαν τῷ ὄλιγον καιρὸν ὑπερον, δοκιμάζων πάλιν τὰς τῶν Εὐσέβιανῶν διαβολάς, τὴν ἐχθραν, καὶ τὸ μίσος, διὰ μέσου ἀυτῶν, τῷ Κωνσαντίᾳ ἐλαβεν, ἀπὸ τὸν ὅποιον εκβληθεὶς τῆς Εὐκλησίας τῶν Αὐλεξανδρέων, γίνεται ὁ Γρηγόριος Επίσκοπος, καὶ ἀυτὸς ἐφυγεν εἰς Ρώμην, καὶ ἐλθὼν πρὸς Κώνσαντα τὸν βασιλέα, τὰς τῶν Αραιανῶν διαβολάς καταλύσας γενομένης ἐπρόβαλε, δέσμενος, καὶ ἵκετεύων ἀυτὸν, νὰ φρονῇ ὅμοίως τῷ πατρὶ, καὶ νὰ ἐπιμεληθῇ τὴν Εὐσέβειαν, ὁ ὅποιος Κώνσας ἔγραψε δι’ ἀυτὴν τὴν ἀπίσταν πρὸς τὸν ἀδελφόν τῷ Κωνσάντιον, καὶ διὰ κοινῆς γνώμης, καὶ τῶν δύο, Σύνοδος καταγγέλεται εἰς Σαρδικὴν, εἰς τὴν ὅποιαν ἦν παρά, καὶ ὁ Αὐτανάσιος, καὶ τὴν ἀθώσιν τῇ φανερώσ εἰς ὅλας ἐδειξεν, ἀλλὰ οὐδεν Κωνσάντιος δέν τὸν ἐδέχθη, ἐπειδὴ ἦν προσάτης τῶν Αραιανῶν. Οὐδεν

(α) Εὐκλησ. Γ' 508, βιβλ. α. κεφ. ια. καὶ 18'.

ὁ Κώνυμος δι’ ἐπιειδῶν ἐφέβιζε τὸν ἀδελφόν τῷ λέγων, πῶς ἀυτὸς ὁ Κώνυμος θέλει ἐπιδώσει, εἰς τὸ μετὰ λύπης ποδεῖνας Χριστιανὸς, καὶ λογικὰ πρόβατα, τὸν ποιμένα τος Αὐτανάσιου, ἀπὸ τὰς ὄποιας ἀπειλὰς φοβηθεῖς ὁ Κώνυμός τοις, ἐφερε τὸν Αὐτανάσιον εἰς τὸ ποίμνιον τοῦ, ἐπειδὴ πρὸ ὀλίγης ἐθανατώθη ἀπὸ τὸν Αἰλεξανδρεῖς ὁ Γρηγόριος. Εἶπανας φερεὶς λοιπὸν ὁ Αὐτανάσιος, ἀσμένως ὑποδέχεται ἀπὸ τὸ ποίμνιον τοῦ, μὲν πολλὰν χαρὰν, καὶ ἀμετρον ἀγαθίασιν, καὶ επεικόπευτεν ἔως τελεῖς ζωῆς τῷ Κώνυμον, διότι μετὰ τὸν θάνατον αὐτῷ, θυμωδέσερον ὁ Κώνυμός διατεθεῖς πρὸς τὸν Αὐτανάσιον, ἐπειμψε σρατιώτας πλέον ἀπὸ πέντε χιλιάδας, τὰς ὄποις ἐπρόσαξεν ὡχὶ μόνον νὰ τὸν διώξωσιν ἀπὸ τὸν θρόνον, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν θανατώσωσιν. Αὐτὸς δὲ ὁ Αὐτανάσιος μιχθεῖς μὲ τὸ πλῆθος τῶν φαλτῶν, ἔφυγε τὰς ἐνέδρας τῶν σρατιώτων· ἐδιωρίαν δὲ ἀπὸ τοὺς Κώνυμον Επίσκοπος, Γεώργιος ὁ Καππαδόκης, ὃς εἰς συνεργὸν ἔχων Σεβασιανὸν τινα τῶν Στρατιωτικῶν καταλόγων προϊσάμενον, ἀσπλαγχνώτερον ἀπὸ λύκου, ἄρκτου, καὶ πάρεδαλιν ἐμεταχειρίζετο τὰ πρόβατα, καὶ οὐκέτι πλάτος διηγάται ὁ Θεοδώρητος (α). Πρὸς τέτοις ὁ Αὐτανάσιος ἐλεεινολογεῖται ἔως τῆς βασιλείας τῷ Γελιανῷ, εἰς τὴν ὄποις τὸν καιρὸν ἐπανάλαβε πάλιν τὸν θρόνον τοῦ θρόνου τοῦ ὑπερον δὲ ὁ Γελιανὸς συμφωνήσας μὲ τὰς σπλαγχνοκόπας, καὶ διωνομάντας φιλοσόφους, ἐζήτει τὸν Αὐτανάσιον, ὡς ἀγτικάμενον τέτοις, νὰ τὸν θανατώσῃ, ὃς εἰς πάλιν περισωθεὶς τῇ θείᾳ δυνάμει, καὶ ἐλευθερωθεὶς τῶν παγιδῶν αὐτῷ, ἐμυκτήριζε τὰς βελὰς τῶν ἐθνῶν· διότι ἀφ’ ἧς κατέρρεψε τὸν βίον ὁ Γελιανὸς, καὶ ἔγινεν Αὐτοκράτωρ ὁ Γεβιανὸς, ὅπερ τὸν ὀσιότητα τῷ Αὐτανασίῳ πολὺ ἐτίμα, τὸν ἀνεκάλεσεν εἰς τὸν θρόνον τοῦ μὲ γράμματα ἐντιμα, ὅπερ ἐζησεν ἐντίμως μέχρι τῆς τοῦ Οὐαλεντιανοῦ, καὶ οὐαλεντιανοῦ Ήγεμονίας, κατὰ τὰς ὄποις χρόνος ὑπερον ἀπὸ πολλάς, καὶ διαφόρους ἀγῶνας, καὶ ἄδλα, τὰ ὅποια, ὡς ἔδεις ἄδλος τῶν διδασκάλων τῆς Εὐκλησίας ὑπὲρ ἀντῆς ἥγωνίδην, διότι ἀπὸ τὰ τρόπαια αὐτῷ, καὶ ἡρωϊκὰ παλάσματα, πλέιν μὲν γαῖα, πλέιν τοῦ δὲ θαλασσα, κατὰ τὸ επος, μὲ εἰρηνικὸν τέλος πρὸς Κύριον ἐξεδίμησεν. Επισκοπήσας χρόνος 5'. (β), καὶ αρεὶς πολλὰ ὠφέλιμα, καὶ σοφώτατα συγγράμματα, καὶ Επιστολὰς, μεταξὺ τῶν ὄποιων κακογονικαὶ κρίνονται ἡ πρὸς Αμμῶν μογάζοντα, μέρος τῆς ἑορτασικῆς, καὶ ἡ πρὸς Ρεφιανοῦ.

Θάνατος
αὐτῷ.

Συγγράμ-
ματα αὐτῷ.

U u 2

§. 3.

(α) Εὐκλησ. Γεορ. βιβλ. β'. κεφ. 18.

(β) Πρέπει βέβαια ὁ ἀντιρρεφεὶς νὰ παρέδραμεν, ἀντὶ νὰ γράψῃ ἐτη με'. Ἡ με'. ἐγγραψε γ'. διότι ὁ Αὐτανάσιος ἐχειροτονήθη Αἰλεξανδρεῖς Επίσκοπος ἐνα χρόνον ὑπερον ἀπὸ τὴν ἐν Νικαιᾳ Σύνοδον, καὶ ἡν ἡ ἐν Νικαιᾳ Σύνοδος ἐσυναδροίδη τῷ τοῦ. ἀντὶ λοιπὸν ἀνέβη, εἰς τὴν Επισκοπὴν τῷ της. ἀπόθανε τῷ τογῇ ὅδεν συμποσεῖται τὰ τῆς ἀκριεκωσάντης τε ἔτη με'.

ΑΓΩΝ
Δ.
Ευσέβιος
Π μφίλ.

Πρωτον Α-
ρειανός.

Τ ποργάρει
τῇ κατ' Α-
ρειανός Φύρω.

Συγγράμ-
ματα ἀντ.

340

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΚΦ. Η.

§. 3. Σύγχρονος σχεδὸν τῷ Αὐθανατίῳ ἔγινε, καὶ ὁ Εὐσέβιος Παμφίλος Επίσκοπος Καισαρείας τῆς Παλαισίνης, τῆς πρώην λεγομένης Στρατωνος Πύργος· ὡνομάσθη δὲ Παμφίλα διὰ τὴν ὑπερβολικὴν φιλίαν πρὸς Πάμφιλον, τὸν μάρτυρα, τὸν ὅποιον, καὶ Κωνσταντίνος δὲ μέγας, διὰ τὴν μάθησίν τοι, καὶ καλωσύνην τοι, τὸν ἐκαλάλαβε καλῶς ἀπὸ πολὺν καιρὸν, καθὼς ἀντὸς λέγει ἐν τῇ πρόσῃ τὸν λαὸν τῆς Αἰγαίου, Επισολῆ, καὶ μένη λόγῳ γ. τοῦ βίου τοῦ Κωνσταντίνου (α). Τοιάντι δὲ φιλία ἥκολθεν σεν εἰς ἀντὸν, καὶ εἰς τὸν Κωνσταντίνον, ὅπερ εἰς τὰς Επισολὰς ὅπερ τοῦ ἔγειραφεν δὲ βασιλεὺς τὸν ὄντομαζεν, ἀδελφὸν προσφιλέσατον, καθὼς δύναται πᾶς τις νὰ ἴδῃ παρὰ τῷ Εὐσέβῳ λόγῳ. β'. τοῦ βίου τοῦ Κωνσταντίνου (β). Ο Γερώνυμος ἐν τῷ καταλόγῳ (γ), καὶ ὁ Σεΐδας καλεστιν ἀντὸν σπεδαῖον, εἰς τὰς θείας γραφὰς, καὶ τῆς θείας βιβλιοθήκης ἀμά Παμφίλω τῷ μαρτυρὶ επιμελέσατον ἀνιχνευτῆν. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἵτον εἰς τὴν αἵρεσιν τοῦ Αρείου, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὴν Εκκλησιαστικὴν τῶν Γεωρίων, διότι εἰς πολλὰ μέρη αραιανίζων καταλαμβάνεται. Περίπτε τὴν ἀρχὴν τοῦ βιβλίου, τὸν Δαβὶδ εἰσάγων λέγοντα, ἀντὸς εἴπε, καὶ ἔγεννηδησαν κτ. λέγει τὸν μὲν πατέρα, καὶ ποιητὸν, ὡς ποιητὸν, καὶ πανηγυμόνα νομίζεσθαι βασιλικῶν προσάπτοντα πνεύματι· δὲ τέτοιος Λόγος, ταῖς πατρικαῖς ὑπεργάνῃ ἐπιταχαῖς ἐστι· καὶ μετ' ὀλίγῳ λέγει· ἀντὸς ὡσάν νὰ εἴναι τοῦ πατέρος δύναμις, καὶ σοφία, καὶ τὰ δευτερεῖα νὰ ἐνεπιπεύθῃ τῆς εἰς ὄλας βασιλείας, καὶ ἀρχῆς, καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα, ὅτεν, καὶ ὁ Σεΐδας περὶ ἀντοῦ φησίν, Εὐσέβιος προσκέμενος τῇ Αρειανικῇ αἱρέσει κτ. Εἰς δὲ τὴν κατὰ Νικαίαν Σύνοδον προσευρεθεὶς μὲ τὰς ἄλλας θείες Πατέρας, καὶ εἰς τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως, καὶ εἰς τὴν καθαιρεσιν τοῦ Αρείου ὑπέγραψεν, ἀν καὶ τὸ πρῶτον ὀχτὸν ὀλίγον διῆσχυρότερο, καὶ ἐμποδίζετο καθὼς ἀντὸς μαρτυρεῖ εἰς τὴν σαλαστανήν Επισολῆν πρὸς τὰς Καισαρείας, καμένην παρὰ τῷ Θεοδωρότῳ (δ). Εξέδωκε πολλὰ βιβλία, ἐξ ὧν τὰ εξοχώτερα εἴναι ἀντά. Χρονικὸν ἀπὸ κτίσεως κόσμου, μέχρι τῆς τοῦ Κωνσταντίνου τῆς μεγάλης εἰκοσαετηρίδος, τὸ ὅποιον νῦν σώζεται εἰς διάφορα ἀπογινειωμάτα, καὶ σχόλια Γωστὴρ τῆς Σκαλιγῆρας, ἀνδρὸς ὅπερ ἔφεσεν εἰς ἄκρον ἀρετῆς. Εκκλησιαστικῆς Γεωρίας βιβλία δέκα, ἐν οἷς περιέχει ιεροίαν χρόνων ταῦτα. ἀπὸ γεννήσεως σχεδὸν Χριστός, μέχρι τῆς ἐν Νικαίᾳ Σύνοδος, πρῶτος συγγραφεὺς ταῦτας χρηματίσας εἰς τὸν βίον Κωνσταντίνου τῆς μεγάλης λόγως δ. περὶ Ευαγγελικῆς προπαρασκευῆς βιβλ. ιε. καὶ περὶ Ευαγγελικῆς ἀποδείξεως βιβλία κ'. εἰς τὰ ὅποια γεννάιας τὴν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἀλήθειαν ἀποδέικνυτι, κατά τε τῶν Εὐανων, καὶ Γεράσιαν, καὶ ἔτερα πολλά. Ανάγνωσι τὸν Σεΐδαν περὶ ἀντοῦ,

(α) Κεφ. ξ.
βιβλ. δ. κεφ. 13'.

(β) Κεφ. μετ'.

(γ) Κεφ. πά.

(δ) Εκκλησ. Ι' 50.

τε, τὸν Νικηφόρον, τὸν Γερώνυμον (α), καὶ ἄλλους ὄροις, καὶ βιβλίον βίες μαρτύρων, ἔγραψε προσέτι, καὶ πρὸς Μαρίνον, εἰς τὸν ὄποιον λέγει, ὅτι ἡ Εκκλησία τῇ Χριστῷ δύο βίες νομοθετεῖ, καὶ τρόπος, τὸν μὲν ἐναὐτοῦ, καὶ ἐπέκεινα τῆς ἀνθρωπίνης πολιτείας, ὡς ὁ μοναδικὸς βίος· τὸν δὲ, κατάτερον, καὶ ἀνθρωπινέρον, ὃς εἰς συγχωρεῖ νὰ συγκοινωνῶμεν γάμῳ.

§. 4. Εἰς ἀυτὸς τὸς καιρὸς διέπρεπε, καὶ Εὐζάνθιος ὁ μέγας τῆς ἀληθείας πρόμαχος, καὶ ὁ πρεσβατικὸς τῆς Εὐτεβείας, καὶ σωφροσύνης ἀγωνιστής, κατὰ τὸν Θεοδώρητον (β), καὶ πανεύφημος ἀνὴρ, κατὰ τὸν Σωζόμενον (γ), ὁ εἰς ἄνδιστεν ἀπὸ Σιδηνοῦ τῆς Παμφυλίας, καὶ πρῶτος Επίσκοπος Βερβοΐας εκκλησάτης, ἔπειτα Φιλογόνιος τῆς Ἀντιοχείας Επίσκοπος εἰς τὴν ἀιωνίον ζωὴν μετατάσσεις, ἀκεσίως τῷ ἥνταγκαδόν ἀπὸ τὸς Αὐτοχιερεῖς, καὶ Γερεῖς τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου νὰ δεχθῇ τὸν Επιτιασίαν ἐκείνην τῷ ποιμνίῳ, ἐπειδὴ ἡ ἀνθρωπὸς πεπαιδευμένος, ὅσιος, ἐνλαβής, καὶ προσφιλέστατος μὲ τὸν Οὐσιον Καθεράβην Επίσκοπον, καὶ ἐχθρὸς πολὺ πλέον ἀπὸ τὸς ἄλλους τῶν Αὐτοχιερῶν, καθὼς ἡ ἐν Νικαίᾳ Σύνοδος διδάσκει, καὶ ἐκεῖναι αἱ κατὰ τῶν Αὐτοχιερῶν ἐγγράφως ἀντίρρησεις, τῶν ὅποιων μνήμην ποιεῖται ὁ Γερώνυμος (δ). Λοιπὸν δὲν εἶναι παράξενον ἂν ἐπαδεί, καὶ ἀυτὸς ὅστις ἐπαδεί, καὶ ὁ Αὐτοχιερεὺς, καὶ ἡ ἀντικαθίσθη διὰ τὸν συκοφαντίαν ὅπερ ἐπλασταν επὶ μοιχείᾳ εἰς τὸν κατὰ τὴν Αὐτοχιερείαν Σύνοδον, ἀνέγνωσθε τὸν Σωκράτην (ε), ὃς εἰς βάθος παρὰ τίνος προσαχθεῖς, καὶ ἀνατεθεῖς τῷ οἰκείῳ θρόνῳ, ἀνθιστάτης ὑπὸ τῆς Κωνιζανίνης, καὶ τοῖον ὑπὸ τῆς Οὐαλέντιος εἰς ἐξορίαν ἐπέμφθη, καὶ εἰς ἀντίθετον δὲν εἶναι παράξενον ἂν ἐπαδεί, καὶ ἀντίθετη διὰ τὸν Σωκράτην τὸν Αὐτοχιερεύς της Θράκης. „Αὐτὸς καλεῖται απὸ τὸν Σωκράτην (ζ) ἀνὴρ τὰς ἄλλα καλὸς, καὶ ἀγαθὸς, καὶ ἐπὶ ἐυγλωττίᾳ διατελεῖ τὸν θαυμαζόμενος, ὡς ἐκ τῶν φερομένων ἀυτῷ λόγων, συνιδεῖν εἶναι, καὶ ἀρχαιότητι φράσσεως, καὶ σωφροσύνη νοημάτων, καὶ ὀνομάτων καλλεῖ, καὶ χάριτι ἀπαγγελίας ἐνδοκιμεύειν. „Εὐγράψε περὶ Φυχῆς, ὑπόμνημα εἰς τὸν ἐξαύμερον, περὶ ἐγγυασμάτων κατὰ Ωριγένεας, τυπωθέντα μὲ διάφορα σημειώματα τῶν Αλατίας, ἐν Λαγυδενίῳ κατὰ τὸ αχράτ., καὶ ἄλλα συγγράμματα, καὶ πολλὰ Επιστολὰς κατὰ τὸν Σωφρόνιον.

§. 5. Αὐτώνος ὁ καὶ ἐπωνυμίαν μέγας κληδεῖς, Αἰγύπτιος τὸ γένος, ὃν ἀπὸ Πατέρας ἐγγενεῖς, καὶ ἐκ προγόνων τὴν εἰς Χριστὸν διδαγμένος πίστην, καὶ μένας ὀρφανὸς ἀπὸ γονεῖς, τὸς μὲν πατέρικὸς ἀυτῆς ἀγρεῖς ἐχάριτε τοῖς ἐγχωρίοις, τὸν δὲ λοιπὸν τὰ περιηστὰν πωλήσας, διεμοίρασε τὰ χειρικά τοῖς πτωχοῖς, καὶ καταγινόμενος εἰς τὴν ἀσκητικὴν διαγωγὴν, τόσον ὑπερέβη πάντας, ὅπερ ἔγινε παράδειγμα τοῖς μεταγενεσέροις, καὶ πρῶτος αὐτὸς κατὰ τὸν Σωζόμενον (η), ἢ μὲ πολλὰ ὀλίγες ἔγινε τῆς ὑπὲρ ἀνθρωπον

Εὐζάνθιος
Σιδην.

Συγγράμματα ἀντ.

Αὐτώνος
Αἰγύπτιος.

(α) Εὐ τῷ καταλ. κεφ. πά. (β) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. ἀ. κεφ. 13'. (γ) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. β'. κεφ. 13'. (δ) Εὐ τῷ καταλ. κεφ. πά. (ε) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. ἀ. κεφ. 14'.
βιβλ. ἀ. κεφ. 13'. (ζ) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. β'. κεφ. 13'. (η) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. ἀ. κεφ. 14'.

ἀνῆς πολιτείας. Αὐτὸν διαλέμποντα, εἰς τὰς ἐν Αἴγυπτῳ Ερήμους διὰ τὸ κλέος τῆς ἀρείης τῇ ἀνδρὸς, φίλου ἐποιήσατο Κωνσαντῖνος ὁ Βασιλεὺς, καὶ διὰ Επιζολῶν ἐλίμαν ἀυτὸν, καὶ διὰ ἐκεῖνα ὅπερ ἐχειάζεται, τῇ ἔδιδεν ἄδειαν νὰ τὰ ζῆται. Απόκλησε δὲ μαθῆτὰς ἐυδοκιμωτάτες ὁ Αὐτῶνος πολλάς, εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ Λιβύην, καὶ ἀυτοὶ πάλιν διέπρεψαν εἰς Παλαιστίνην, καὶ Συρίαν, καὶ Αραβίαν, τὰς δοποίες ἐσυμβάλλενται μέλλων νὰ ἀποδάνῃ ὀλίγου καιρὸν προσέρεσον, νὰ φεύγωσι παντοῖοι τρόποις τὰς Μελετιανὰς, καὶ Αρειανὰς. Ζήτας δὲ χρόνες ἐκατὸν πέντε, πρὸς Κύριον ἐξεδήμητεν. Ανάγνωστὸν βίον ἀντεῖ διπλά συνεγράφη ἀπὸ τὸν μέγαν Αὐτανάσιον, τὸν Σωζόμενον (α), τὸν Ρωφίνον (β), καὶ τὸν Γερώνυμον (γ).

Μακάριος
Αἴγυπτος.

Συγγράμ-
ματα ἀυτῆς.

Μακάριος
Αλεξάν-
δρεύς.

Οσιος Κεδ-
ρέβης.

§. 6. Μαδητὸς τῇ Αὐτωνίᾳ ἐχρημάτισε, Μακάριος μοναχὸς ὁ Αἴγυπτος, ἐξ ἀπαλῶν ὄνυχων τὴν ἀρετὴν μετερχόμενος, καὶ ταύτην ἀγαπήσας, καὶ ἀγκαλισάμενος, θεῖον τῇ Πνεύματος καταγάγοντας ἔγινεν. Εὐγράφει ὅμιλιας πεντηκοντα, διδασκαλίας Χριστιανῆς, καὶ πνευματικῆς καρπῆς πεπληρωμένας, τὰς δοποὶς ἀνάγνωστον εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῶν Πατέρων, καὶ ἐν ιδίῳ βιβλίῳ. Ζήτας δὲν, καὶ ἀυτὸς θεαρέσσας χρόνες ἐνενήκοντα, ἐξ ὧν ξέδαπάνησεν εἰς τὴν ἔρημον, μετέβη εἰς τὴν ἄνω ζωὴν, καὶ ἀδίον μακαριότητα.

§. 7. Ουμοιος ἀυτῷ κατὰ πάντα ἐχρημάτισε, καὶ Μακάριος ὁ Αλεξανδρεὺς, κατὰ τότε μόνον διαφέρων τῇ Αἴγυπτίᾳ, καθότι ἦν ἡλικώτερος εκείνῳ, πρὸς ὅστε τὸν συνανερέφοντο, καὶ χαριέσσερος, δέν, καὶ ἐυκολώτερος τὰς νέοις πρὸς τὴν ἀσκησιν ἔφερνεν, εὐγράφει, καὶ ἀυτὸς πολλά· δρα περὶ ἀυτῶν τῶν δύο, τὸν Σεΐδαν, καὶ τὸ μηνολόγιον, ἐν μηνὶ Γανναρίῳ ἥμέρᾳ ιψ.

§. 8. Οσιος Επίσκοπος Κεδρέβης (εἶναι δὲ ἀυτὴν πόλις τῆς Γαστίνας) ὁμολογητὸς τῇ Χριστῇ διαβεβοημένος, φέρων ἐν ἑαυτῷ τὰ ἐντυπωθέντα διὰ τὸ ὄνομα ἀντεῖ σίγματα εἰς τὸν ὑπὸ τῇ Διοκλητίαν κινηθέντα διωγμὸν, καὶ εἰς ἄκρον μαθήσεως, καὶ ἀγιότητος ἐλεύθων, δέν καὶ ἐπιμένη ἀπὸ τὸν Κωνσαντῖνον, ἀπὸ τὸν ὄποιον, καὶ εἰς Αἴγυπτον ἐπέμφθη μὲν γράμματα βασιλικὰ, διὰ νὰ διορθώσῃ τὰς ἔριδας, καὶ φιλονεκίας ὅπερ ἡγερθίσται ἀπὸ τὸν Αρείον· προεῖνετι, καὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, καὶ ἐνηγκαλίσατο τὸ παρ ἀντῆς ἐκτεθέν σύμβολον, καὶ μέγας βοηθός, καὶ ὑπερασπιστὸς τῷ Αὐτανάστῃ ἔγινε, καὶ τῶν διαβαλόντων ἀυτὸν εἰς τὰς ἡγεμόνας, καὶ μάλιστα εἰς τὴν Σαρδικὴν νῆστον (δ), μηδόλως συλλογισθεὶς τὰς φοβεροτάτας τῆς Κωνσαντίας, πρεπόντως ἄρα ὑπὸ τῇ Θεοδωράτῃ κηρύττεται (ε). ἀλλὰ μὲν ὅλοι ὅπερ ἦτον τοιτος ἀνὴρ, καὶ ἀνώτερος παντὸς ἐπαίνιος, ἐπαθεν ὅμως ἐναὶ ἀνθρώπῳ.

(α) Εὐκλησ. Γερ. βιβλ. ἀ. κεφ. ιγ'. (β) Εὐκλησ. Γερ. βιβλ. ἀ. κεφ. ἡ. καὶ βιβλ. β'. κεφ. ἡ. (γ) Εν τῷ καταλ. κεφ. πξ'. (δ) Παραδοροῦ ἵστως ἀντὶ Σύρου, λέγει νῆστον. (ε) Εὐκλησ. Γερ. βιβλ. β'. κεφ. ἡ. καὶ ιε.

θρώπιγον. Διότι ὀλίγον πρότερον, ἀπὸ δόλως Αὐταινῶν εἰς ἐξορίαν ἐπέμφη, διὰ παρακινήσεως δὲ τῶν συνελθόντων εἰς τὴν κατὰ τὸ Σύρμιον συνόδον, ὁ βασιλεὺς ἐμύνησε, καὶ μὴ δέλοντα ἥφες, καὶ μὲ τὰς σρεβλώσεις ὅπερ τὸ ἐδόθησαν τότε, εἰς τὰς ὑπαγορεύστεις ἐσυγκατέγευσε, καὶ ὑπέγραψεν, ὅπα τὸν Σωκράτην (α), ὃν μέλισσαν ἐκατῶν χρόνων, καθὼς ἐκ τῆς Γλαρίας Σελπίκιος Σευρῆς γράφει (β). Οὐ δὲ Αὐτανάσιος λέγει (γ), πῶς ἐπειδὴ ἐκατηγόρησε, καὶ ἐμέφερε πολὺ τὴν τῶν Αὐταινῶν ἀπνῆ δυναζείαν, τὴν ἀυτῶν αἵρεσιν κατέκρινε.

§. 9. Γέρεγκος Πρεσβύτερος ὁ Γραπανὸς, ἀπὸ γονεῖς ἐυγενεῖς γεννηθεῖς, καὶ πολλὰ παιδευθεῖς, εἰς ἐξαμέτροβες σίχες τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια μετέφρασεν, ὡς ὁ Γερώνυμος λέγει (δ). Γράμμης ὁ Τριθέμιος καλεῖ ἄυτὸν ἄνδρα ἐνυγενῆ, πολλὰ πεπαιδευμένον, φιλόσοφον, ποιητὴν, δύτορα, καὶ περιφανῆ θεολόγον, ωχὶ τόσον εἰς τὴν διατριβὴν τῶν ἄλλων, ὅσον εἰς τὴν επιζήμην τῶν τῆς Εκκλησίας Γραφῶν ἀιδέσιμον.

§. 10. Πρός τέτοις τελευταῖον πρέπει νὰ ιεράμωμεν, ὅτι ἐπὶ Κωνσταντίνῳ τῷ μεγάλῳ, εἰς πολλὰ ἔδυν ἀνέτειλε τὸ φῶς τῆς Θεογνωσίας, ὡς εἰς τὴς Γύνδες διὰ μέσου Φαραντίκ Αὐλεξανδρέως, τὸν ὅποιον ὁ Αὐλεξανδρείας Αὐτανάσιος ἀρχιερέα ἀνέδειξε, καὶ εἰς τὴν τέλευτας γεωργίαν ἐπεμψεν· εἰς δὲ τὰς Γρίβαρις, διὰ μέσου γυναικὸς ἀιχμαλώτως Χριστιανῆς, ὃπερ μετήρχετο βίσια σεμνὸν, καὶ σώφρονα, ἐξ ἀπαλῶν οὐνύχων· διὰ μέσου δὲ τῶν Γρίβων οἱ Αὐτανάσιοι, καὶ διὰ τῶν Αὐτανάσιων, καὶ τῶν γειτνιῶντων φυλῶν, οἱ Πέρσαι εἰς τὴν πίσιν τῆς Χριστῆς ἡλθον. Καὶ ἐπειδὴ μὲ τὸν καιρὸν, πολλοὶ ἐξ ἀυτῶν ἐγίνοντο Χριστιανοί, καὶ ἀρχιστανοὶ νὰ ἐκκλησιάζωσιν, ἐλύπει ἀυτὸν ὁ μετρίως τὰς μάγιας, καὶ τὰς Γρίδαις, οἷνες διέβαλον πρὸς Σαβώρην τὸν Βασιλέα, τὸν τότε Αὐτοκράτορον Σελεύκιας, καὶ Κλισιφῶντος Συμεὼν, δοσὶς κακοποιεῖς εἰς τὰς διαβολὰς ἀυτῶν, ἥγειρε διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν τῶν ἐπιτελέντων ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐξεστας, πρὸς τὸν ὅποιον γράψας ὁ Κωνσταντίνος, ἐδοκίμασε νὰ τὸν καταπείσῃ νὰ εἶναι φίλος τῶν Χριστιανῶν. Οὐρα τὸν Σωκράτην (ε), τὸν Θεοδώρητον (ζ), καὶ τὸν Σωζόμενον (η).

§. 11. Περὶ τῶν Αὐτανάσιων ἀναγινώσκεται εἰς τὸν βίον τῆς Αγίας Γερομάρτυρος Γεργυορίας τῆς Μεγάλης Αὐτανάσιας Αὐτοκράτορος, τὸν ὅποιον ὁ Αὐτανάσιος βασιλεὺς Τοριδάτης, τὴν τῆς Χριστῆς πίσιν ἐγκολπωσάμενος, τῷ Καισαρείας Καππαδοκίας Λεοντίῳ (ζ ἡ ἐπιγραφὴ, κείται ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τῆς Α'. Συνέδε τῆς Οἰκουμενικῆς, ὥτως ἔχεστα. Λεοντίος Καισαρείας Καππαδοκίας, Γαλατίας, καὶ Αὐτανάσιας, μικρᾶς, καὶ μεγάλης, ὑπέγραψα) ἐπεμψε

Γέρεγκος.

Ε'πι Κων-
σταντίνον,
πολλὰ ἔδυν
πιζεύσσει τῷ
Χριστῷ.Σαβώρης
Περσῶν
βασιλεὺς κι-
νεῖ πόλεμον
κατὰ Χρι-
στιανῶν.Τυριδάτης
Αὐτανάσιον
βασιλεὺς
βαπτίζεται.

(α) Εὐκλητ. Γρορ. βιβλ. β'. κεφ. λά. (β) Γερ. Γρορ. βιβλ. β'. (γ) Ε'πις.
πρὸς Μονάχοντας. (δ) Ε'ν τῷ καταλ. κεφ. πή. (ε) Εὐκλητ. Γρορ. βιβλ.
ἀ. κεφ. ιδ'. ἡ η. (ζ) Εὐκλητ. Γρορ. βιβλ. ἀ. κεφ. κέ. (η) Εὐκλητ. Γρορ.
βιβλ. β'. κεφ. ζ. ἡ θ.

πεμψε δεόμενος Αρχιερέα χειροτονήσαι αὐτόν. Χειροτονηθεὶς δὲ ἀυτὸς ὁ θεῖος ἀνὴρ, ἐπέεργεψεν εἰς Λαρηνίαν, καὶ ἀποδεχθεὶς ἐντίμιας ἀπὸ τὸν Τυριδάτιν, ἐβάπτισε πάντας τὰς Αρμενίας, εἰς τὸν Ευφράτην ποταμὸν, ὅπῃ ἐδέχθησαν τὴν Πίσιν τὴν Χριστὸν, ὃμη μὲ τὸν βασιλέα Τυριδάτην, καὶ ὡς μόνον τὰς Αρμενίας, ἀλλὰς καὶ τὰς Πέρσας, Αρτσούριας, Μῆδας, καὶ ἐτέρους ὑπὲρ τὰς τετρακοσίας μισιάδας, ὡς λεγεται. Κατέησε δὲ, καὶ Επισκόπης, εἰς πάντας ἀυτὰς, ὡς γράφεται, τετρακοσίας. Αὐτάγνωσθι τὸν βίον ἀυτῷ. Οὗτος δὲ Τυριδάτης, καὶ εἰς τὴν κατὰ Νίκαιαν Α'. Σύνοδον ἐλθὼν ἔτυχεν ὡς ὀλίγην ἀποδοχὴν παρὰ τὴν Μεγάλην Κωνσάντινον, καθὼς, καὶ ὁ Καζολικὸς Αρχιεπίσκοπος Αρμενίας Αρωανίης, τὸν ὄποιον ἐπατέρ τὸν Γενγόριον εἶχειροτόνητε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ τῶν ὑιῶν τῆς μεγάλης Κωνσαντίνου, τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ τῶν γενομένων ἐπ' ἀυτῶν ἐν τῇ Εκκλησίᾳ.

§. I.

Κωνσαντίνος, Κωνσάντιος, καὶ Κώνσας.
Αὐτοκράτορες ἀπὸ Χ. Γ. 337.

Τελευτήσαντος τῆς μεγάλης Κωνσαντίνου, εἰς Νικομήδειαν τῆς Βιθυνίας τῇ ἡμέρᾳ τῆς Πεντηκοστῆς, εἰκοσῆ δευτέρᾳ τῆς Μαΐου, ζήσαντος σχεδὸν χρόνον ξέ., καὶ βασιλεύσαντος χρόνος λβ'. παρὰ μῆνας δύο, ἐκομίδη τὸ σῶμα της ἐν Χρυσῇ θύμη εἰς Κωνσαντινέπολιν, καὶ ἐτίθη εἰς τὸν επώνυμον ναὸν τῶν Αγίων Αποσόλων, τὸν ὄποιον περὶ τέτταν καλεσκεύασε (κατὰ τὸν Ευσέβιον (α), καὶ Σωκράτην (β)). Τάλια γενομένων, οἱ τρεῖς ὑιοί της, ὁ Κωνσαντίνος, ὁ Κωνσάντιος, καὶ ὁ Κώνσας, οἵλινες ἐγεννήθησαν ἀπὸ Φαύζαν τὴν θυγατέρα τῆς Μαξιμιανῆς, τοῖς ὄποιοις, ἵτε ζῶν διεμοίρασε πᾶσαν τὴν βασιλείαν, κατὰ τὰς διαθήκας τὰς ἐμπισευμένας μόνω τῷ πρεσβυτέρῳ, ὅπῃ ἀπὸ τὴν Κωνσαντίαν τὴν ἀδελφήν της οἰκειώθη μὲ τὸν βασιλέα, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, προσάρξων ἀυτῷ νὰ δοθῶσι τῷ Κωνσαντίῳ, ἐπειδὴ, τότε βδεῖς ἦν παρῶν ὅταν ἀπὸ τοῦ ἀπελένητον, οἱ τρεῖς ὑιοί λέγω, διεμοίρασαν μεταξὺ ἀυτῶν τὴν βασιλείαν, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστὸν τλ. οἱ μὲν τὴν ἥλικιν μεγαλίτερος Κωνσαντίνος, ἐλαβεν την Γραμμήν, Γαλλίαν, Βρετανίαν,

(α) Περὶ τῆς βίου τῆς Κωνσαντ. λόγ. δ. ιερ. νη.
ά. ιερ. 15'.

(β) Εκκλησ. Γροφ. βιβλ.

ἐπάσαν τὸν Παστοδικὸν λῆξιν (α), ὁ δὲ Κωνσάντιος, τὸν ἐξεστίαν τῆς Αὐτολήσ· τὸν δὲ τέτων μέσην, ὁ νεώτερος Κάνιας, τὸν Γαλιάν δηλαδὴ, τὸν Αφρικὴν, τὸν Σικελίαν, μετὰ καὶ τῶν λοιπῶν νήσων, τὸ Γαλλικὸν, τὸν Δαλματίαν, τὸν Μακεδονίαν, καὶ τὸν Κρήτην. Αὐτάγνωσι περὶ αὐτῶν τὸν Ευσέβιον (β), τὸν Σωκράτην (γ), τὸν Θεοδώρητον (δ), τὸν Σωζόμενον (ε), τὸν Ζώσιμον· ἐκ δὲ τῶν Λατίνων τὸν Οὐίκτωρα, τὸν Εὐτρόπιον, τὸν Κροπινιανὸν (ζ), καὶ τὸν Ρεφίνον (η).

§. 2. Κατὰ τέτοι τὸν χρόνον, ὁ τε Μεγάλος Κωνσάντιος ἀνεψιὸς Γάλλος, καὶ Γαλιανὸς οἱ αὐτάδελφοι, ἔγινον ἀναγνῶσαι εἰς τὸν Εὐκλησίαν τῆς Αὐτοχείας, καὶ τῷ Αγίῳ Μάμαντι ἔκτισαν ναὸν, ἀπὸ τὸν ὄποιον, τὸ μέρος τὸ παρὰ τὴν Γαλιανὴν κτιζόμενον, τὸ πρῶτον ἐνρίσκετο κατηδαφισμένον, τὸ δὲ παρὰ τὴν Γάλλαν ἔχοντα προκόπτων δὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ὁ Γαλιανὸς, ὑποκρίνετο ἀσκησιν.

§. 3. Μετὰ τὸν τελευτὴν δὲ τὴν Κωνσάντιαν, ὁ Νικομῆδείας Ευσέβιος, ὁ Θέογνης, καὶ οἱ περὶ αὐτὸς Αρειανοὶ, νομίζοντες πῶς εὑροῦν ἀρμόδιον καὶ ρόν, ἥγανονται νὰ ἐξαλεῖψωσι τῆς Εὐκλησίας τὸν πίσιν τε ὄμοστίον, καὶ εἰσφέρωσι τὴν Αρειανικὴν· τὸ ὄποιον ἐνόμιζον ἐυκόλως νὰ κατορθώσωσιν, ἀντὶ ἐμπύδιζον τὴν ἐπιειροφήν τε Αθανασίου ἀπὸ τὴν ἐξοίαν. Αὐτὰ δὲ κατετεκεύαζον μεταχειρισθέντες ὅργανον τὸν ῥηθέντα πρεσβύτερον, τὸ τὸν ἐπὶ τὴν κοιτῶνος τὴν βασιλέως ἀρχιεισηχον Ευσέβιον, τὸν πεσόντα, ἦντον εἰς τὴν αἵρεσιν τὴν Αρείαν, διδαχθεὶς ἀπὸ τὸν Πρεσβύτερον, καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι ἐννθήκοι, καὶ ή τὴν βασιλέως γυνὴν Ευσεβία, περιβόητος διὰ τὴν ὕδαιοττητα, καὶ τέλος καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς, οἵτινες πάντες ἐπιοντες κρυφίως τὸ φρεμάκι τῆς αἵρεσεως. Πρὸς τέτοις, καὶ διαλέξεις ἔγινοντα εἰς τὰ βασίλεια, εἰς τὸν πόλιν, καὶ εἰς ἄλλας ἀπαρχίας, καὶ πόλεις, ταχέως τὸ κακὸν αὐτὸν διέτρεχε, καὶ πάντες ἤκατον ἡ ταραχὴ, καὶ η φιλοινεικία. Οὕτα τὸν Σωκράτην (δ), καὶ τὸν Σωζόμενον (η).

§. 4. Εἰς αὐτὸς δὲ τὸς χρόνους, Κωνσάντιος ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς ἐνυμέμενος τὸ πατρικὸν Δέλημα, ἔδωκεν ἀδειαν τῷ Αθανασίῳ νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τὴν ἐξορίαν, καὶ ἐπειμψε γράμματα πρὸς τὸν λαὸν τῆς Αλεξανδρείας, κείμενα παρὰ τῷ Σωκράτει (κ), τῷ Θεοδωρήτῳ (λ), καὶ τῷ Σωζόμενῷ (μ), ὃς εἰς ερχόμενος ἐδέχθη μετὰ χαρᾶς παρὰ πάντων, ἔξω ἀπὸ τὸς Αρειανὸς, διὰ τοῦτο πάλιν ἐνήργησαν τὰς μηχανάς τους ὁ Ευσέβιος, καὶ οἱ ὄπαδοι αὐ-

Γάλλος, καὶ
Γαλιανὸς
ἀνεψιοι τῆς
Κωνσάντιας
ναὶ φίνονται
ἀναγνῶσαι.

Μετὰ τὸν
δάνατον τῆς
Κωνσάντιας
ἔγειρεται
πάλιν ἡ τῶν
Αρειανῶν
αἵρεσις.

(α) Παστοδικὴν λῆξιν· τὶ δηλοτι ἀγνοῶ· ἵστως Πατρῷαν, η Πατρῷαν. (β) Περιβίσ τὰ Κωνσ. λόγγ. δ'. κεφ. νά. (γ) Εὐκλησ. Γιορ. βιβλ. ἀ. κεφ. μ. (δ) Εὐκλησ. Γιορ. βιβλ. ἀ. κεφ. λβ'. (ε) Εὐκλησ. Γιορ. βιβλ. δ. κεφ. ἀ. η ζ. κ. Βιβλ. κεφ. ἀ. (ζ) Εἰς τὸν βίου αὐτῶν. (η) Εὐκλησ. Γιορ. βιβλ. ἀ. κεφ. νά. η ι. (κ) Εὐκλησ. Γιορ. βιβλ. β'. κεφ. β'. (λ) Εὐκλησ. Γιορ. βιβλ. γ'. κεφ. α'. (μ) Εὐκλησ. Γιορ. βιβλ. β'. κεφ. γβ'. (η) Εὐκλησ. Γιορ. βιβλ. β'. κεφ. β'. (η) Εὐκλησ. Γιορ. βιβλ. β'. κεφ. ιβ'.

άντων, διορύποντες τὰς ἀκοὰς τῇ βασιλέως, καὶ Ῥελίς Επισκόπων Ρώμης, καὶ διαβάλλοντες τὸν Αὐτοκίστιον ὡς φιλόνεκου, καὶ λιγίως ἐπιτρέψαντες τὴς ἔξορίας ἀρχήν εἰσιτεῖς τοῖς, χωρὶς γνώμης τῶν Επισκόπων, καὶ πῶς ὁ ἐρχομός τοῦ ἔγινεν αἴτια πολλῶν κακῶν, καὶ γάρ μόνον ἡ Αἴγυπτος νὰ εἴναι τελαρχυμένη, ἀλλὰ καὶ ἡ Παλαιστίνη, καὶ ἡ Φοινίκη, καὶ τὰ ἄλλα πληγιόχωρα ἔδην, καὶ πῶς τὸν σῆμον, διπλάσιον, καὶ φιλανθρωπίαν βασιλικὴν τὴν μεγάλες Κωνσταντίνες διειλέχθην νὰ δίδεται τοῖς πλωχοῖς, καὶ χρειαζόμενοις τῆς Αἴγυπτου, καὶ Λιβύης, αὐτὸς τὸν ἔκλεψε, καὶ τὸν ἔκλεισε διὰ τὴν πλεονεξίαν τοῦ.

§. 5. Μαθὼν τοιαῦτην ἐπιβελὴν δὲ Αὐτοκίστιος, ἔπειτα πρέσβεις πρὸς τὸν Επίσκοπον Ρώμης, διὰ τῆς συναδεσμούσείσης συνόδου ἐν Αλεξανδρείᾳ, διὰ νὰ ἀπολογηθῶσιν εἰς τὰς συκοφαντίας τῶν Ευσεβίων. Τόδεντες δὲ οἱ Ευσεβίωνοι, οἵτινες εὐκόλως νικῶνται εἰλεγχόμενοι φανερῶς ἀπὸ αὐτῶν, ζητοῦσι Σύνοδον διὰ νὰ φανερωθῶσι τὰ ἔγκληματα τοῦ Αὐτοκίστης. Εκκρύχθη λοιπὸν εἰς τὴν Ρώμην Σύνοδος, καὶ κατὰ τὸν νόμον τῆς Εκκλησίας προσάργουσαι ἀποτελοῦσαι τε, καὶ ὁ Αὐτοκίστιος νὰ παρακαθῶσιν δὲ Αὐτοκίστιος δεξάμενος τὸ κάλεσμα, εὑθὺς ὑπῆγεν, ἐκεῖνοι δὲ διπλά ξενισταντο τὸ δράμα, καὶ διπλά τὸ καλεσκεύασταν δὲν ἥλθον εἰς Ρώμην. Μένας λοιπὸν δὲ Αὐτοκίστιος ἐν Ρώμῃ χρόνον ἔγα, καὶ μῆνας ἔξι, ἀκαριερῶν ἀποτελοῦσαι, καὶ εἰς μάτην, ἐπέσρεψεν εἰς τὰ ἴδια.

§. 6. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ευσέβιον, Σύνοδον ἐν Αἰγαίοχείᾳ συναδεσμοῖς²⁸ σι, μὲ πρόφασιν τῶν Εγκαίνιων τῷ Οἰκλαγώνι Κυριακῇ, τὸ ὅποιον ἀρχή²⁹ τὰ κτίση ὁ μέγας Κωνσταντίνος, καὶ τὸ ἔτελείστεν δὲν τοῦ τῷ Κωνσταντίνῳ τῷ ι. ἔτει ἀπὸ θεμελίων, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ διὰ ἀναρροπὴν τῆς ὁμοσπίας πτίσεως, καθὼς ὁ Σωκράτης λέγει (α), ἀπὸ τὴν ὅποιαν Σύνοδον ἀπὸ τῷ Αὐτοκίστῃ, προχειρίζεται Επίσκοπος Αλεξανδρείας, Γερηγόριος δὲ Αρειανὸς ἀγκαλλὰ καὶ Ευσέβιος δὲ Εμεσηνὸς, δὲν τοῦ ἔγκρισην, ἐπειδὴ ἦν Σαβελιανός. Ερχεται εἰς Αλεξανδρείαν ἀπόδος ὁ Γερηγόριος μὲ πλῆθος σρατιωτῶν, καὶ μὲ τὸν Σιρατηγὸν Συριανὸν διπλά ἦτον Αρειανὸς, οἰτινες, καὶ προνοεῖς ἐπειλέχθησαν κτ. καὶ γίνεται ἔγκρατης τῷ Θρόνῳ, ἀναχωρήσαντος κρυφίως τῷ Αὐτοκίστῃ, καὶ ἐρχομένης εἰς Ρώμην. Αὐτὸς δὲ ὁ Γερηγόριος διὰ ἔξι χρόνων ἐμεταχειρίζεται τὸ ποίμνιον ἀγριώτερα, καὶ ἀπὸ τὰ θηρία, καὶ πολλὰς φόνες ποιῶν, ἐδώκεν ἀξίαν τὴν τιμωρίαν, πικρῶς ἀπὸ αὐτας τὰ πρόβατα τανατωθείσις. Αὐτάγνωστη τὴν πρὸς τὰς Ορθοδόξες γραφεῖσαι διεξοδικὴν Επιστολὴν ἀπὸ τὸν Αὐτοκίστιον, κειμένην παρατῷ Βαρωνίω, καὶ ἄλλοις.

§. 7.

(α) Εκκλησ. Ιγορ. βιβλ. β'. κεφ. 4.
ἀριθ. 3.

(β) Τόμ. γ'. τῶν χρον. ἐν ἔτει τηρ.

Α'ΙΩΝ
Δ'.
Κωνστα-
ντινόπολεως
Ε'πισκοποι
μετά τὸν
ομολογηθὲν
Παῦλον.

§. 7. Εἰς ἀυτὰς τὰς χρόνους, κοιμᾶντος ἐν Κυρίῳ τῷ Ἀλεξανδρῷ Κωνσαντινοπόλεως, ὅπῃ ἐπεσκόπησεν εἰκοσιτρεῖς χρόνους, καὶ ἔζησε χρόνους τέλος. ἔγινε διάδοχός της ἀπὸ τῆς Καθολικῆς, Παῦλος ὁ Ομολογητής, τὸν διποίον καταβιβάσας ὁ Βασιλεὺς Κωνσάντιος, παρέδωκε τὸν θρόνον τῆς Κωνσαντινοπόλεως τῷ Νικομηδίᾳ Εὐσεβίῳ, ὃς οἱ λαβών τὴν Πατριαρχικὴν ἀξίαν, ἔλεγε τῷ βασιλεῖ, πῶς ὁρέγεται νὰ ἴδῃ τὰ Γεροσόλυμα, καὶ τὸ πολυθρύλητον τῆς οἰκοδομῆς ἔργου, καὶ ὅταν ἀπατῶν ἀυτὸν ἐκίνητεν ἀπὸ ἔκει μὲ τημνή, σὺν τῷ Νικηίᾳ Θεόγγυι, καὶ ἐδιάβη εἰς Γεροσόλυμα. Επιστρέψαντες δὲ ἀπὸ τὰ Γεροσόλυμα εἰς Αὐτούχειαν, καὶ συμφωνήσαντες μὲ ἄλλας ὄμοφρονας, ἐδίωξαν Εὐσαδίον τὸν μέγαν, ὁρδοφρονεύντα, ἐπὶ Φευδεῖ ἔγκληματι μοιχείας, παρακινῆντες μίαν μιαρὰν πόρονν εἰς κατηγορίαν της, καὶ τὸν ἔξωρισαν εἰς Γλυφικὴν πόλιν, καὶ ἀντ' ἀυτῆς προεχείρισαν τὸν Εὐλάκιον· μετὰ τὴν τελευτὴν τῆς ὀποίας, ὀλίγον παρὰ ἔγινεν ὁ Σωφρόνιος, ὃς οἱ ἔζησε μετὰ τὴν Χειροτονίαν χρόνον ἑνα, καὶ μῆνας ὀλίγας, καὶ ἀποθανὼν, ἔλαβε τὴν προεδρίαν ὁ Πλάκητος, ὃς καὶ Φλάκητος εκάλειτο, μετ' ἀυτὸν ἔγινεν ὁ Στέφανος, ὃς ερούσατο Λεόντιος, εἶτα ὁ Ευδόξιος. Πάντες δὲ οἱ μετὰ τὸν Εὐσαδίον χρηματίσαντες, εἶχον ἔγκεκρυμμένην ἐσω τὰς τὴν τῷ Αρείῳ αἰρεσιν. Διὰ τοῦ πολλοῦ τῶν ἐν Αὐτούχειᾳ Εὐσεβῶν προαιρεμένων, ιερωμένοι, καὶ λαϊκοὶ, ἀφέντες τὴν Εκκλησιαστικὴν συνάθροισιν, ἐσυνάζουντο μεταξὺ ἀντῶν, τὰς ὀποίας, καὶ Εὐσαδίανες ὡνόμαζον, διότι μετὰ τὴν ἔξαδον ἀυτῆς διασχισθέντες ἀπ' ἄλληλαν, ἀποφάσισαν νὰ μὴν συγκοινωνῶσι μὲ τὸν σύλλογον κτ'. Αὐτάγνωδι τὸν Θεοδώρητον (α).

§. 8. Οὐ δὲ Εὐσέβιος, ὀλίγον ὃς ερούσατο τῆς ἐν Αὐτούχειᾳ Συνόδου, καταρρέψας τὸν βίον, ὃ μὲν τῆς Κωνσαντινοπόλεως Ορθόδοξος λαός, πάλιν ἀνεβίβασε τὸν Παῦλον, οἱ δὲ ἀρειανίζοντες χειροτονεῖσθαι τὸν Μακεδόνιον· ὅτεν δειγοὶ θάρυβοι, καὶ συγχίσεις εἰς Κωνσαντινόπολιν, καὶ πόλεμοι τῶν Εκκλησιῶν ἀνηγέρθησαν· τοῦτο ἀκέστας ὁ Κωνσάντιος ὅπῃ διέβιβεν εἰς Αὐτούχειαν, παρῆγειλε τῷ Ερμογένει Στρατηλάτῃ ὅπῃ ἐπέμπειο εἰς Θράκην, νὰ κατεβάσῃ τὸν Παῦλον ἀπὸ τὸν θρόνον, διὰ τὸ ὀποῖον ἀγανακτήσας ὁ λαός, ἐθανάτωσαν τὸν Ερμογένην, καὶ κατέκαυσαν τὸν οἶκον της. Ταῦτα ἀκέων ὁ βασιλεὺς ὑπάγει εἰς Κωνσαντινόπολιν, καὶ διώκει τὸν Παῦλον, ὃς οἱ ἔρχεται εἰς Ρώμην, ὅπερ ἐνρίσκει Αὐτανάσιον Ἀλεξανδρείας (β), Ασκληπιανὸν τὸν Γάζιν, Μάρκελλον τὸν Αγκύρας, καὶ Λάκιον τὸν

X X 2

Ἀδρια-

Αὐταρά-
ξεται πάλιο
ὁ Παῦλος.

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. ἀ. κεφ. κβ'.

(β) Εἰς τὴν Επισκόπην Γελίαν Επισκόπης Ρώμης πρὸς τὴν Αγιατολικές, ἀδερμία μημηρία γίνεται περὶ τὸν Παῦλον, ὃς περὶ τὴν Αὐτανάσιον, καὶ τῶν λοιπῶν, ὅθεν φανεῖται πατῶς, ὅταν ὁ Αὐτανάσιος διέτριβεν ἐν Ρώμῃ, νὰ μην ἐνρίσκετο ὁ Παῦλος, ἐπειδὴ η παρομοια περισσατις, ἐζήτει ἀπὸ τὸν Γέλιον νὰ συγκῆπῃ τὸν Παῦλον, ὡς καὶ τῆς λοιπῆς.

Α'δριανοπόλεως, οἵτινες ἦσαν κατηγορημένοι, καὶ διωγμένοι ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας των, παρὰ τῶν Αὐτοκράτορων. Φανερώνεται πάντες ἀντοῖ τὰ παράπονά τος πρὸς Γάλιον τὸν Ρώμης Επίσκοπον, ὃις γράμματι συζατικοῖς, τὰς ἐπεμψεῖς τὴν Αὐτοκρατορίην, διὰς εἰς τὸν καθῆνα τὴν ἐπαρχίαν ταῦτα, καὶ ἐγγίζωντας καθαπτικῶς, ἐκείνας ὅπερ μὲ προπέτειαν τὰς ἐδίωξεν.

§. 9. Αὐτὸς δὲ ταῦτα εἰς Αὐτοκράτοραν βασιλεὺς, δηλαδὴ πῶς ὁ Παῦλος θέλει νὰ ξαναλάβῃ τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Κωνσάντινοπόλεως, ἔγραψε, καὶ ἐπεμψεῖς διστὸν πρὸς Φίλιππον τὸν Επίπαρχον, νὰ διώξῃ τὸν Παῦλον, καὶ νὰ ἀναβιβάσῃ τὸν Μακεδόνιον. Εκβληθεὶς πάλιν ὁ Παῦλος πέμπεται ἐξόριστος εἰς Θεσσαλονίκην, τὴν πατρίδα ταῦτα εἰς προγόνουν. Οὐ δὲ Αὐτοκράτορος φοβηθεὶς τὰς ἀπειλὰς τῆς βασιλέως, ὅπερ τὸν ἐφόβιζε νὰ τὸν θανατώσῃ, ἔγινεν ἄφαντος, ὀλίγον δὲ καιρὸν ὑπερον θρόμβενος εἰς Γαλατίαν, ἐλεεινολογεῖτο τὰ κατ' αὐτόν. Επειδὴ δὲ ὁ Ρώμης Γάλιος ἀπὸ ἐκείνας ὅπερ ἔγραψε διὰ τὸν Αὐτοκράτορα, Παῦλον, καὶ τὰς λοιπὰς Επισκόπις Αὐτοκράτορας (α), ωδὲν ἐκατόρθωσεν, ὅδεν ἐφανέρωσε τὰ κατέντας τῷ βασιλεῖ Κώνσαντι, καὶ αὐτὸς γράψας τῷ ἀδελφῷ νὰ ἐπιτρέψῃ τῷ Αὐτοκράτορι, καὶ τῷ Παῦλῳ τὰς ἐπαρχίας των, καὶ ωδὲν κατορθώσας; Σύνοδον ἐτέραν οἱ περὶ Παῦλον, καὶ Αὐτοκράτορος παρακαλεῖσθαι νὰ γένη. Σιού εἰς Σαρδικὴν συγεκροτήθη Σύνοδος, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀναχωρήσαντες οἱ Αὐτοκράτορες, καὶ Συγέδεριον ποιήσαντες ἐν Φιλίπποις, προσεκυρώθη ἡ ἐν Νικαιᾷ Πίσις, καὶ ἐβεβαιώθη, ὃ δὲ Αὐτοκράτορας, Παῦλος, καὶ οἱ λοιποὶ Επίποποι ἀποκατεσάνθησαν εἰς τὸν θρόνον ταῦτα, μὲ δλον ὅπερ τὴν ἀποκατάσασιν τῷ Αὐτοκράτορι ποτὲ δὲν ἤθελε σέρεη ὁ Κωνσάντιος, ἢν δὲν ἐσυνέλετο απὸ τὰ φοβεροίκα γράμματα τῷ ἀδελφῷ τῷ Κώνσαντος.

§. 10. Φονευθέντος δὲ τῷ Κώνσαντος διὰ ἐπιβλῆτης, τεσσάρως χρόνων σχεδὸν ὑπερον ἀπὸ τὴν ἐν Σαρδικῇ Σύνοδον, βασιλεύσαντος χρόνος τοῦ ὧν ἐτῶν τριάκοντα, καὶ πλέον· ἐνυπὸν πάλιν ὁ Κωνσάντιος καιρὸν, πρῶτον ἐπρόσαξε νὰ ἐξορισθῇ ὁ Κωνσάντινοπόλεως Παῦλος, τὸν ὁποῖον ἐπνίξαυ ἐκείνοις ὅπερ τὸν ἐφερον εἰς Κεκρόπον τῆς Καππαδοκίας, ἀρπάσας τὸν θρόνον, ὁ Μακεδόνιος. Α'πὸ δὲ τὰς λοιπὰς Αὐτοκράτορες, ἄλλος διώκεται, ἄλλος εἰς φυλακὴν τίθεται σιδηροδέσμιος, ὡς Δάκιος ὁ Α'δριανοπόλεως, καὶ ἄλλος κατ' ἄλλον τρόπον· δὲν ἐλάνθανον τὸν Αὐτοκράτοραν ὅσα ὁ βασιλεὺς ἀποφάσισε, ἄλλὰ λαβὼν εἰδηστον πρότερον, ἔφυγε, καὶ ὑπὸ τῶν ἐλευθερώθη ἀπὸ τὰς ἀπειλὰς τῆς βασιλέως, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, τὸν δὲ θρόνον ταῦτα ἐλαβεῖ Γεώργιος ὁ Καππαδόκης. Οὐτα δὲ αὐτὸς ἐπόιησεν εἰς Αλεξανδρειαν, ὁ Αὐτοκράτορας εἶναι μάρτυς ἀυτόπτης, καὶ τὰ φανερώνει ἐν τῷ Απολογήτικῷ, περὶ τῆς εἰσιτῆς φυγῆς λόγω, κειμένω, καὶ παρὰ τῷ Σωκράτει

(α) Ι'δε τὴν ἀνωθέν υποσημείωσιν.

Κώνσαντος
Θάνατος.

Γεώργιος
Καππαδόκης.

τει (α) δόμοίως, καὶ εἰς τὸν Ἑπισόδην τὴν περὶ τῶν γενομένων ἐν τῇ Αἴριμνῳ κτ. Καὶ διὰ μὲν τὸν Γεώργιον τὸν Καππαδόκην, ὅπερ ἐξεβλήθη ἀπὸ τὸν Αἰλεξάνδρειαν, λόγος ἔδεις, ὡς ὅπερ ἦτοι ἄνθρωπος, ὅτε ἐκ πρώτης ταῦταις ἔχων μαρτυρίαν καλὴν, ὅτε ὅλως Χριστιανὸς ὢν, ἀλλὰ μόνον ὑποχρινόμενος διὰ τὸν καιρὸν, τὸ ὄνομα τῆς Χριστιανωσύνης, νομίζων πορισμὸν τὸν Ἔυστέβειαν· διὰ τέτοῦ ἔδεις θέλει μεμφθῆ ἀυτὸν, ἐπειδὴ δὲν ἔξειρεν, ὅτε δι᾽ ἐκεῖνα ὅπερ ἔλεγε, ὅτε δι᾽ ἐκεῖνα ὅπερ ἐβεβάιωνεν, ἀλλ᾽ εἰς ὅλα ἥκολέσθει ὡς κέπφος, ἵτοι γλάρος.

§. 11. Οὐ δὲ Μακεδόνιος; ἐναρχόνον κρατήσας τὸν ἐν Κωνσταντινάπολει Ἐκκλησίαν, καὶ ἐκβληθεὶς, ὡς κατωτέρῳ ἡμίσεται, ἐλαβε τὸν προσατίαν ὁ Ἐυδόξιος, ὅπις μετὰ τὸν Λεόντιον εἶχεν ἀρπάσει τὸν προεδρίαν τῆς Αὐτοχείας, καὶ ἐξελθόντος τέτοιος, ἐμεινεν ἡ Αὐτοχεία χωρὶς ποιμένα; Ὅτεν ἐκεῖνοι ὅπερ ἤσαν ἀπὸ τὸν συμμορίαν τῆς Αρείας, νομίζουντες πῶς ὁ Σεσπέσιος Μελέτιος νὰ ἦτον ὅμοφρων τῆς δόξης των, ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Κωνσάντιον, νὰ δώσωσιν εἰς ἀυτὸν τὸν Μελέτιον τὸν προεδρίαν τῆς Αὐτοχείας, ὡς ὃν ἱκανὸς εἰς τὸ λέγειν, καὶ πείσαι, ὁ ὅπιος προεβλήθη Ἑπίσκοπος τῆς Αρμενίων Σεβαστείας, αφ ὃ καθηρέθη ὁ Ἐυσάνθιος, ἀπὸ δὲ τὸν Σεβαστείαν μετήχθη εἰς Βέρροιαν τῆς Συρίας, ἀπὸ δὲ τὸν Βέρροιαν ἐκλήθη εἰς Αὐτοχείαν· Ψυφιδεῖς λοιπὸν ὑπὸ πάντων τῶν ἐν Αὐτοχείᾳ, καὶ λαβῶν τὸν θρόνον, παρέδωκεν εἰς τὸ πλῆθος τὸν ἀληθῆ κανόνα τῆς Θεολογίας, καὶ ἐν ἔργῳ, καὶ λόγῳ· διότι παρακαλεσθεὶς ἀπὸ τὸν λαὸν νὰ δώσῃ εἰς ἀυτὸς, μίαν σύντομον διδασκαλίαν περὶ τῆς Αγίας Τριάδος, τὰς τρεῖς τῆς χειρὸς τῷ ὑπέδειξε δικτύλως, ὑπερον συνάξας τὰς δύο, καὶ ἀφεὶς τὸν ἄλλον, τὴν ἀξιέπαινον ἐκείνην φωνὴν ἀφῆκε,, τρία τὰ νοθενα, ὡς ἐν ἐνὶ δὲ διαλεγόμενα.

§. 12. Οὐδεν οἱ τὰ Αρεία φρονθεῖτες, ὅργισθεντες εἰς ἀυτὸν, εἶπον τῷ Βασιλεῖ Κωνσταντίῳ, πῶς ὁ Μελέτιος ἐφέρει τὰ τῆς Σαβελλίας, καὶ πείσθησιν ἀυτὸν, νὰ τὸν ἐξορίσῃ εἰς τὸν Πατρίδα τε, καὶ ἐνθὺς προέβαλλον ἀντ' ἀντεῖ Εὐζώιον, συμβούλον φανερὸν τῶν δογμάτων τῆς Αρείας· τὸ δὲ ὑγιῶν πλῆθος, δηλαδὴ οἱ πιστοί, διαχωρισθεῖτες ἀπὸ τὰς κακοδόξες, συνηθοίζοντο εἰς τὸν Αποσολικὸν Εκκλησίαν κειμένην ἐν τῇ καλεμένῃ Παλαιᾷ (β). Διότι, πράκοντα χρόνος ὑπερον ἀπὸ τὰς κατ' Ευαδία τῆς πα-

(α) Εκκλησ. Γεωρ. βιβλ. β'. κεφ. κῆ.

(β) Εὐ τῇ καλεμένῃ Παλαιᾷ δηλαδὴ πόλει· ἡ γὰρ Αὐτοχεία ἀπὸ πολλὰς συνετο πόλεις, ἐξ ὧν μία ἐλέγετο Παλαιά, ἐπειδὴ πρώτη ἐκτιθη. Εἰς ἀυτὸν τὸ μέσον τῆς Αὐτοχείας ἦν ἡ Εκκλησία τὴν ὄποιαν καλεῖ ο Θεοδάκητος Αποσολικήν, δηλαδὴ πακὰ τῶν Αποσόλων θεμελιωμένη, ὥστε ὁ Απόστολος Πέτρος ἐχεημάτισε πρῶτος Επίσκοπος. Οὐδεν, καὶ ἀυτὴ ἡ Εκκλησία ἐπωνυμάθη Παλαιά, καὶ διατὶ παλαιο-

νευφήμις γενομένης ἐπιβελάς, ὑπέμενον τὸν Αὐτοκίκην βδελυρίαν, καὶ καλῶν τινὰ μεταβολὴν προσδεχόμενοι. Αὐγάγνωστι τὸν Σωκράτην (α), τὸν Θεοδώριτον (β), καὶ τὸν Σωζόμενον (γ).

Γερεσαλήμ
Ε'πισκοπος.

§. 13. Οὐ δὲ Γεροσολύμων Κύριλλος ὅπερ μετὰ τὸν Μάξιμον προεχειρίσθι, καθαιρεθεὶς μὲ ποδὸς ἄλλας, ἀπὸ τῆς περὶ Αἰκανού τὸν Καισαρεῖας, καὶ ἐκβληθεὶς, παραλαμβάνει τὸν Γεροσολύμων Εὐκλησίαν Ερέννιος, καὶ μετὰ αὐτὸν ὁ Ηράκλειος, ύπερον ὁ Ιλάριος, μέχρι τῆς Θεοδοσίας βασιλείας, ὅταν ὁ Κύριλλος εἰς τὸν ἀυτὸν ἐπανῆλθε θρόνον, καθὼς γράφει ὁ Σωζόμενος (δ). Οὗτος ὁ Γερός Κύριλλος ἔγραψε πρὸς τὸν Κωνσάντιον, Επίσκοπος ὧν Γεροσολύμων, ὅτι εἰς τὸν καιρὸν μὲν τῇ Πατρῷς τε, εὑρέθη ὁ Σταυρὸς, εἰς δὲ τὸν καιρὸν τα πάλιν ἐξ Οὐρανῆ ἐφάνη· διότι περὶ τρίτην ωραν τῆς ἡμέρας, πεντηκοῦτης ὥσης ἀπὸ τῆς Πάσχας, ἐφάνη εἰς τὰ Γεροσολύμα τὸ τῇ Σταυρῷ σημεῖον, ἀπὸ φῶς ὑπέρλαμπρου κατετκευσθένον.

Μαγνέντιος
Τύραννος.

§. 14. Τῷερον δὲ ἀπὸ τὸν θάνατον τῇ Κώνσαντος, κυριεύσας ὁ Μαγνέντιος τὰ ἑσπέρια, ὥρμησεν ὁ Κωνσάντιος εἰς τὴν Εὐρώπην σρατεύομένος ἐναντίον τῆς ἐκείνης τυραννίδος, τὸν ὅποιον καταπείθατιν οἱ Αὐτοκίνοι νὰ συναθροίσῃ σύνοδον εἰς τὰ Μεδιόλανα (αὐτὰ δὲ εἶναι πόλεις τῆς Γαλλίας) ὅπερ, ἀπὸ μὲν τῆς Αὐτοκλικῆς Επισκόπες, δὲν ἦλθον τόσοι πόλοι, ἀπὸ δὲ τὰ ἑσπέρια, ὑπὲρ τῆς τριακοσίας ἥλιδον· κατὰ τὸν ὅποιαν οἱ ἀπὸ Αὐτοκλικῆς πρὸ πάντων Φῆφου κοινὴν κατὰ Αἴθανασίς νὰ γένη ἐπαρακάλεν, ὅπως γενομένης τέττα, νὰ ἀκολεύσῃ πλέον ἀπὸ ἀυτὸν ἄβατος ἡ Αἴλεξάνδρεια· εἰς ἀυτὴν δὲ τὴν Φῆφου, οἱ μὲν ἄλλοι τῶν Δυτικῶν πάντες ὑπέγραψαν, ἢ διὰ φόβου, ἢ διὰ ἀπάτην, ἢ ἄγγοιαν τῶν πραγμάτων, μόνοι δὲ οἱ κάτωθεν εἰς ὑπέγραψαν, φωνάζοντες πῶς δὲν ἦτον ἀληθῆς ἡ κατὰ τὴν Αἴθανασίς κατηγορία, ὁ Ευτέβιος δηλαδὴ Οὐρκέλων, Παυλῖνος ὁ Τριβέρεως, Διονύσιος ὁ Μεδιολάνων, Λεκήφερος ὁ Καλάσσως τῆς κατὰ Σαρδὼ Μιτροπόλεως, καὶ Λιβέριος ὁ Ρώμης Επίσκοπος, ὅσιος μετὰ τὸν Γάλιον ὅπερ προέση τῆς Εὐκλησίας χρόνος δεκαπέντε, ἐπροστευτεῖσεν εἰς τὴν ἐπισκοπὴν ταύτης, διὸ καὶ εἰς ἔξοδίαν πέμπεται παρὰ τὴν Κωνσάντια.

Ρώμης Ε-
πισκοπος

§. 15.

τάτη, καὶ μήτη πασῶν τῶν Εὐκλησιῶν, καὶ διατὶ ἔκειτο εἰς τὸ μέρος τῆς πόλεως, Παλαιὰ λεγόμενον. Παλαιὰ ὄνομάζει ἀυτὴν τὴν Εὐκλησίαν, καὶ ὁ Συγγραφεὺς τῇ Αἴλεξανδρίαν Χεοντᾶς, ὅπερ ὄμιλετ περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῆς Μελετίας ἐπὶ Γαλιανῆ, ὄμοιως, καὶ ὁ Αἴθανάσιος ἐν τῇ Συνοδικῇ ἐπιστολῇ, ἔτω καλεῖται ἀυτὴν.

(α) Εὐκλησ. Γ'σορ. βιβλ. β'. κεφ. μδ. (β) Εὐκλησ. Γ'σορ. βιβλ. β'. κεφ. λα.
(γ) Εὐκλησ. Γ'σορ. βιβλ. δ'. κεφ. κή. (δ) Εὐκλησ. Γ'σορ. βιβλ. δ'. κεφ. τελευτ.

§. 15. Εξοριστεὶς δὲ ὁ Λιβέριος εἰς Βέρροιαν τῆς Θράκης, ἀντεισῆχθη ὁ Φῆλιξ, ὃν δὲ ἀπὸ δύο χρόνων ἐπιτρέψας ὁ Λιβέριος εἰς τὸν θρόνον τε, διὰ παρακαλέσεως τινῶν Αρχόντων ὅμοιογυαν, ὁ Φῆλιξ αναχωρήσας, ἄλλην πόλιν ἐκατοίκησεν, ἀνάγνωσθι τὸν Θεοδώριτον (α).

§. 16. Σημείωσαι, ὅτι ἀυτὸς ὁ Φῆλιξ ἐχειροτονήθη ἀπὸ αἱρετικὸς, καὶ μὲ ἀυτὸς συχνῶς ἐσυναγαρέφετο, ὁ δὲ Λιβέριος, ἀφ' ἧς ἥλθεν ἀπὸ τὴν ἔξορίαν, ἐγγράφως ἐσυγκοινώνυμεν εἰς τὴν ἐν Αὐτοχείῳ ἐκτεθεῖσαν πίσιν, κατὰ μέρος δὲ, καὶ ὅμολογίαν ἔλαβεν ἀπὸ ἀυτὸν ὁ Βασίλειος Αγκύρας, καὶ Ευσάδειος Σεβασείας, καὶ Ελένσιος, ἀποκηρύττεσαν τὰς μὴ κατὰ πάντα ὅμοιον τῷ Πατρὶ τὸν Υἱὸν λέγοντας, καὶ ἔγινε φανερὸς Αρειανὸς, μάρτυς ὁ Γερώνιμος ἐν τῷ καταλόγῳ.

§. 17. Εξ ἐκείνων δὲ τῇ καιρῷ εἰς πάσας τὰς πόλεις, καὶ Εκκλησίας, ἐπέμπουντο ἀπὸ τὸν βασιλέα Κωνσάντιον, ἐκεῖνοι ὅπερ ἐφόβιζον, τὰς μὲν ὁρθοδόξες Επίσκοπος, μὲν ἔξορίαν, τὰς δὲ λαϊκὰς δεσμοὺς, καὶ ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων, ἀν δὲ ὑπέγραψον εἰς τὴν καταδίκην τῆς Αὐταντίας, καὶ δὲν ἐσυγκοινώνυμη μὲ τὰς Αρειανάς. Ανάγνωσθι τὸν Επιζολῆν τῆς Αὐταντίας πρὸς τὰς Μονάδοντας. Μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ Οσιος Καρδδίβης, καὶ Γλάριος Επίσκοπος Πικτάνων, διὰ τὸ τῆς πίσεως ἀπαράτρεπτον εἰς ἔξορίαν ἐπέμψθησαν. Ο δὲ Οσιος ὃνδεν, καὶ ἀκεπτίως ἐλθὼν ἀπὸ τὴν ἔξορίαν εἰς τὴν ἐν Συρμίῳ Σύνοδον, μὲ φαβδισμάς, καὶ ερεβλώσεις, ὡς εἴρηται, υπέγραψεν εἰς τὰ ἀρεικόμενα τὰς Αρειανοῖς.

§. 18. Περὶ πλέον, μεταξὺ ἀυτῶν τῶν Αρειανῶν, ἡγέρθη τέλος πάντων διχόνοια, καὶ διαφωτᾶ, διότι τέτοιο ἴδιου εἶναι τοῖς Αἱρετικοῖς, νὰ μὴν συμφωνῶσιν ἀναμεταξύ τας, ἐπειδὴ ἄλλοι μὲν ὡς ἐΑἴτιος, δὲ πωγομασθεῖς Αὔσες, Ευδόξιος, Ευνόμιος, Ακάκιος, καὶ οἱ Μαδηταὶ ἀυτῶν Αἴτιαιοι, Ευδοξιανοὶ, Ευνομιανοὶ, Ακακιανοὶ, ἀνόμοιον τῷ Πατρὶ, τὸν Υἱὸν ἐλεγον εἶναι, ὅτεν καὶ Ανομιαῖοι κοινῶς ἐκαλεῦντο. Αἄλλοι δὲ τὸ ἐναντίον, δέλοντες νὰ φαίνονται μετριώτεροι τῶν λοιπῶν Αρειανῶν, ἀγκαλὰ, καὶ δὲν ὄμολόγουν τὸν Υἱὸν ὅμοστον τῷ Πατρὶ, ὅμως ἐλεγον πῶς εἶναι ὅμοιός τος, δίδουντες τὴν ὅμοιότητα, εἰς ὅσον ἀφέίλοντο ἀπὸ τὴν ἐνότητα, τῆς γὰρ ἐνότητος, ἡ ὅμοιότης πολὺ διαφέρει, παρ. χάρ. ἡ γεγραμμένη εἰκὼν τῆς ἀνθρωπίνας σώματος, ὅμοία ἐσὶ τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ ἔχει δὲ τὸ ἀληθὲς τῆς ἀνθρωπίας, καθὼς λέγει Σελπίκιος Σευῆρος (β).

§. 19. Πρὸς θεώρησιν λοιπὸν, καὶ διαιτησιν ἀυτῶν τῶν Αρειανῶν διχονοῖων, καὶ φιλονεικῶν, μὲ Αὐτοκρατορικὴν προσαγγὴν, οἱ μὲν Δυτικοὶ Επίσκοποι εν Αριμίῳ πόλει τῆς Γαλατίας, οἱ δὲ Ανατολικοὶ εν Σελεύκειᾳ τῆς Γαυαρίας, κατὰ τὸν ἀυτὸν χρόνον συναθροίσονται, καὶ τῆς μὲν ἐν Αριμίῳ Συνόδου οἱ παρευρεθέντες Αρειανοὶ ἐλεγον, ὅλα τὰ περὶ τῆς πίσεως

Διαφωνία
τῶν Αἵτετ-
ην.

Ανόμοιοι
τίνεσ.

Σύνοδος ἐν
Αριμίῳ
τῆς Γα-
λατίας.

Σύνοδος
εν
Σελεύκειᾳ
τῆς Γαυ-
αρίας.

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. β'. κεφ. 16.

(β) Γερ. Γερ. βιβλ. β'.

σεως ὑπαγορευθέντα νὰ μένωσιν ἀργά, γὰ δέχωνται δὲ νεωτέρουν ἔκθεσιν, τὴν δόποιαν ἀλίγοι πρότερον ἐν Σιρμίῳ σύναδροιθέντες ἔξεδεντο, οἵτις φαίνεται παρὰ τῷ Σωκράτει. (α) Εἰς ἀυτὴν τὴν Εὐχεστιν, ὅμοιον ἔλεγον τῷ Πατρὶ τὸν Τίὸν κατὰ πάντα· τὸ δὲ τῆς Οὐσίας ὄνομα ὡς μὴ περιεχόμενον εἰς τὰς γραφὰς, καὶ ὡς σκάνδαλα προξενεῖν, ἥρεσεν ἀυτοῖς νὰ ἔξαλειφθῇ, καὶ νὰ μην γίνεται παντελῶς λόγος Οὐσίας ἐπὶ Θεό. Οἱ δὲ Ορθόδοξοι, τῶν ὁποίων ἦτον ὁ ἀριθμὸς περισσότερος, ἔγερθέντες εἶπον, ὃν ἥλθομεν ὡδε δεόμενοι πίσεως, διότι σώαν φυλάττομεν ἔκεινην ὁ πᾶς εξ ἀρχῆς παρελάβομεν, ἀλλὰ ἐάν τις ποιήσῃ καινοτομίαν εἰς ἀυτὴν, νὰ τὴν εμποδίσωμεν· καὶ ἐπομένως ἀυτοὶ μὲν τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον, καὶ Πίσιν, ἐκύρωσαν πάλιν, ἔκεινοι δὲ κατὰ τὴν ἀναγγωθεῖσαν νεωτέρουν ἔκθεσιν προσέδευτο, καὶ ἐσυμφώνησαν, τὰς δόπιες καθεῖλεν ἡ Σύνοδος, τὰς περὶ Οὐάλεντα, καὶ Ουρσάκιον, καὶ τὰς λοιπὰς, διότι δὲν ἐκαταδέχθησαν νὰ ἀναδεματίσωσι τὴν Αρειανικὴν δόξαν, οἵτινες ἔχοντες ὑπερασπιζόντους Βασιλέα Κωνσάντιον, καὶ ἀναχωρήσαντες ἀπὸ τὴν Γαλατίαν, ἐπόιησαν συνέδριον ἐν Νικοπόλει τῆς Θράκης, καὶ τὴν ἀναγγωθεῖσαν ἐν Αριμίῳ τῆς Πίσεως ἔκθεσιν, εἰς Ελληνικὴν διάλεκτον ἐρμηνεύσαντες, προσεβεβαίωσαν, ἐπιφημίσαντες ἀυτὴν ὡς ὑπαγορευθεῖσαν ἀπὸ τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον, θέλοντες νὰ ἀπατήσωσι τὰς ἀπλεξέρες μὲ τὴν ὅμοιότητα τῆς ὄντος τὴν δόποιαν ἀνέτρεψαν, μὲ ἔκεινα δόπες ἔγραψαν πρὸς Γαλυρίδης οἱ Δυτικοὶ Επίσκοποι, τῶν ὁποίων προηγεῖτο ὁ Ρώμιος Επίσκοπος Δάματος, δισὶ μετὰ τὸν Λιβέριον τὸν ἐπίσκοπόταντα, χρόνις ἔξι, ἐλαύθε τὴν Επίσκοπὴν, ἀνδρῶπος μὲ πολλὰ εἴδη ἀρετῆς σοληνένος, ὡς γράφει ὁ Θεοδώρητος. (β)

§. 20. Εἰς ἀυτὰ δὲ ἔδωκε διὰ γραμμάτων ἀδειαν, ὁ Αὐτοκράτωρ Κωνσάντιος, τῷ Ταύρῳ Εὐφόρῳ, νὰ μὴν διαλύσῃ τὴν ἐν Αριμίῳ Σύνοδον, πρὶν ὑπογράψωσι πάντες, εἰς ἀυτὴν τὴν νεωτέραν ἔκθεσιν, καὶ ἐάν τινες δὲν θελήσωσι, μὴ ὄντες περισσότεροι ἀπὸ τὰς δεκαπέντε, ἔκεινας νὰ τὰς πέμψῃ εἰς ἔξοριαν· μὲ ποῖον τρόπον δὲ οἱ ἐν Αριμίῳ Πατέρες, ἐναμὲν ἀπὸ τὰς φοβεροτερὰς τῆς Ταύρου, καὶ παρακινήσας, ἀλλο δὲ μὲ τὰς ἀπάτας, καὶ γελάσματα τῶν Αρειανῶν ἔκλιναν, ἐκτίθησι Σελπίκιος Σευηρὸς, τὸν δόποιν ἀνάγγωσι (γ).

§. 21. Ή δὲ ἄλλη, ἡ συναδροιθεῖσα εἰς Σελεύκειαν, Σύνοδος τῶν Ανατολικῶν Πατέρων περὶ τῆς ζητήσεως τῆς πίσεως, εἰς δύο μέρη διῃρέθη· διότι εξ ἀυτῶν, ἀλλοι μὲν οἱ Ακακιανοί, διηλασθήσοι οἱ Αρχιγοὺς τὸν εν Παλαισίῃ τῆς Κρισαρείας Ακάκιον ἔχοντες, ἥθελον νὰ ἀκυρωθῇ παντελῶς ἡ ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας πίσις, καὶ νὰ ὑπαγορευθῇ ἄλλη· ἀλλοι δὲ τῶν

(α) Εὐκλητ. Γ' 50ρ. βιβλ. β'. κεφ. λ. (β) Εὐκλητ. Γ' 50ρ. βιβλ. β'. κεφ. κβ'.
(γ) Γερ. Γ' 50ρ. βιβλ. β'.

τῶν ἑποίων ὁ ἀριθμὸς καὶ περισσότερος ἦν, ἐλεγον γὰ τὸ ἀθετηθῆ μόνον ἡ λέξις τῷ διαιρετῷ, καὶ τὰ λοιπὰ γὰ τὸ κυρωθῶσιν. Τῷ σερφῷ δὲ ἀπὸ πολλὰς φιλονεκτίας, καὶ διαλέξεις, οἱ ἀντικείμενοι τοῖς Ἀκάκιανοῖς, κυρώσαντες τὴν εὐ Αὐτοχείᾳ πίσιν, ἀπέβαλον τὰς λέξεις διαιρετοῦ, καὶ διαιρετοῦ, καὶ τὴν ἀνόμοιον φωνὴν, τῷ ἀναθέματι ἀπέκοψαν· οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀκάκιον, ἄλλην ἔκδεστιν πίσεως ἔδωκαν Λεωνᾶ τῷ Εφόρῳ τῆς Συνόδου, καὶ Λαυρικίων τῷ ἔξτριαζῃ των ἐκεῖσε σρατιωτῶν, εἰς τὴν ὅποιαν τὰ ἀυτὰ μὲν ἀμολόγουν, καὶ ἥδετεν, ἔρωτηδέντες δὲ, τίνα λόγον εἰς ἀυτὴν τὴν ἔκτεδεσταν πίσιν, τὸ ὄμοιος γὰ εἶναι δὲ Τίος μὲ τὸν Πατέρα, ἀπεκρίθησαν ὅτι οἱ Ἀκάκιανοὶ, κατὰ τὴν βράλησιν μόνον, ὥχι δὲ κατὰ τὴν ωσίαν, οἱ δὲ ἄλλοι πάντες καὶ κατὰ τὴν ωσίαν ἀπεφύναντο. Καὶ τελευταῖον καλεδέντες οἱ περὶ Ἀκάκιον γὰ κρίνωσι τὰ κατὰ τὸν Κύριλλον τὸν Επίσκοπον Γεροσολύμων, ἐπειδὴ δὲν ἥλθον, ἐκαθηρέθησαν ἀυτός τε ὁ Ἀκάκιος, Γεώργιος Ἀλεξανδρείας, Ουρσάκιος Τύρος, Εὐδόξιος καὶ ἄλλοι· ὅρα τὸν Σωκράτην (α).

§. 22. Άντοι λοιπὸν οἱ περὶ Ἀκάκιον, φθάσαντες πρότερον ἀπὸ τὰς ἄλλας τὰς εὐ τῇ Συνόδῳ, εἰς τὸ γὰ φανερώσωσι τῷ Βασιλεῖ τὰ ἀποφασιδέντα ἀπὸ ἀυτὰς, προδιαβάλλωσιν ἀυτὰς τῷ Βασιλεῖ ὅπερ διέτριψε τότε εὐ Κωνσαντινοπόλει, γὰ μὴν δέχεται τὴν ὑπὸ ἀυτῶν ἔκτεδεσταν πίσιν, ἄλλα τὸ ὄγλιγωρότερον γὰ κρητένη Σύνοδον εὐ Κωνσαντινοπόλει· εἰς τὴν ὅποιαν συνοίχθησαν μόνον οἱ τῆς Βιθυνίας Επίσκοποι, πεντήκοντα τὸν αριθμὸν, καὶ νέαν τῆς πίσεως ἔκδεσιν ἔξεδωκαν (μεταξὺ τῶν ὅποιων ἀριθμοῦ καὶ Μάριος ὁ Χαλκηδόνος) ἔξαλειψαντες ἀπὸ ἀυτὴν φανερὰ τὴν λέξιν τῆς Οὐσίας, καὶ τὴν τῆς Τυποσάσεως, καὶ δογματίσαντες τὸν Τυίον ὄμοιον τῷ Πατρὶ λέγεσθαι, κατὰ τὰς Γραφάς· πρὸς τέτοις κατακριθεὶς ὁ Αἴτιος, καὶ ἔξοριθεὶς ἀπὸ τὸν βασιλέα, μὲ τὸν ὄποιον τῇ ἀληθείᾳ δὲν ἔδιαφωνόσαν, καθεῖλον καὶ τινὰς τῶν ἀντικειμένων, ὡς τὸν Μακεδόνιον Κωνσαντινοπόλεως, Ελευσίνον τὸν Κυζίκην, Βασιλείον τὸν Αγκύρας, καὶ ἄλλας τινὰς; διὰ προβαλλέντα Ἰδικῶς καὶ ἐνὸς ἐγκλήματα· τὰ δόποικα ὅσις βρέλεται δύναται γὰ ἀναγνώσῃ παρὰ τῷ Σωκράτει (β), καὶ τῷ Σωζομένῳ (γ).

§. 23. Τέτων ὅταν γενομένων, κοινῶς ὅσον ἐδύνοντο πᾶσαν σπεδὴν ἔβαλαν εἰς πράξιν Ἀκάκιος, καὶ Εὐδόξιος γὰ φέρωσιν εἰς ἀλησμονησίαν πάντας, τῶν εὐ Νικαία δογματισθέντων, καὶ τὴν ἀναγνωσθεῖσαν εὐ Αριμίνω Επισολῆν, μὲ ἐκεῖνα ὅπερ επροσέδησαν, εἰς ὅλον τὸ ὑπόκοον ὡς διορθώσοντες ἐπεμψαν, καὶ ἐκεῖνοι ὅπερ δὲν ὑπογράψωσιν εἰς ἀυτὴν, ἐπρόσαξαν γὰ ἔξοριζωνται κατὰ τὴν προσαγγὴν τῷ βασιλέως· ἀυτὸς δὲ ἀρχὴ ἦν με-

Σύνοδος εὐ
Κωνσαντι-
πόλει.

(α) Εκκλησ. Γ' ορ. βιβλ. β'. περ. μ'. (β) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον περ. μβ'. (γ) Εκκλησ. Γ' ορ. βιβλ. δ'. περ. κδ'.

γάλων συμφορῶν· δηλαδὴ ἔγινε θόρυβος εἰς ὅλον τὸ ὑπήκοον, καὶ εἰς πάσας τὰς Εὐκλησίας διωγμὸς, παρόμοιος σχεδὸν μὲ τὰς πρὶν εἰς τὸν καιρὸν τῶν Εὐλησίων βασιλέων· διότι εἰς ὅστε ἐφάνετο μετριώτερος ἐκείνων τῶν Εὐλησίων διωγμῶν, κατὰ τὰς σωματικὰς τιμωρίας, χαλεπώτερος ὅμως πρεπόντως ἐφάνετο εἰς τὰς φρονίμιες, διὰ τὴν εὐτροπὴν, νὰ γίνωνται τὰ τοιαῦτα εἰς Χριστιανικὸν βασίλειον, καθὼς ὁ Σιαζόμενος ισορεῖ (α).

§. 24. Πρὸς τέτοις ἵξεντος, ὅτι ἔγινοντο καὶ διαιρέστεις μεταξὺ τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ διὰ τότε καὶ ὑμέραν αἱ φιλόνεικοι ζητήσεις εἰς ἄτοπα πολλὰ τὰς ἔφερον· διότι ἐπειδὴ ἡ Εὐκλησία πισεύει, πῶς ὁ Θεὸς εἶναι Πατήρ τῆς Τούτου, καὶ Λόγος, ἐζητήθη παρὰ ἀυτῶν, ἀν δύναται, καὶ πρὶν ὑποσῆναι τὸν Τούτον, ὁ Θεὸς καλεῖσθαι πατήρ; διότι δοξάζοντες τὸν ταῦτα Θεόν Λόγον, ἐκ ἡ Πατρὸς γεννᾶθαι, ἀλλὰ ἐξ ἐκ δύναται, σφάλοντες περὶ τὸ πρῶτον, καὶ ἀνώτατον κεφάλαιον, πρεπόντως περὶ Φίλῳ ὄντος, εἰς ἄτοπον φιλονεικίαν ἐξέπεσον. Οὐ μὲν Δωρόθεος ἐκ τῆς Αὐτοκρατείας, ἀπὸ ἀυτῶν μηνυθεὶς ἔλεγε, μὴ δύναθαι Πατέρα εἶναι, οὐ καλεῖσθαι, μὴ ὑφεστῶτος Τούτου· Μαρίνος δὲ τὸν ὄποιον ἀπὸ Θράκην διὰ μέστης Δωρόθεος ἐκάλεσαν, ἐνῷων καὶ ἀφορμῆς, διότι ἐλυπεῖτο πῶς ὁ Δωρόθεος ἐπρότιμοτος ἀυτῷ, ἐβούθει τὸν ἐνάντιον λόγον, καὶ ἔγινετο παρὰ ἀυτοῖς δικιόσις δι' αὐτὸν τὸ λεξίδιον, καὶ κατὰ Ιδίαν ὁ καὶ εἰς ἐποίει τὰς συνελεύσεις την, λέγοντες τὸν Πατέρα, εἶναι Πατέρα μὴ ὑφεστῶτος Τούτου· ἐκαλέντο αὐτοὶ Ψαδυριανοὶ, ἀπὸ Θεοκτίτεω τινὸς Ψαθυροπώλεω Σύρου, ὅπερ ἡ θερμῶς συνιζεῖσεν αὐτὸν τὸν λόγον· ἥκολθῆσεν εἰς ἀυτὸν καὶ Σελενᾶς ὁ τῶν Γότθων Επίσκοπος· καὶ αὐτοὶ ὀλίγον τοῦτον διεχωρίσησαν, γενομένης διαφορᾶς μεταξὺ Μαρίνα, καὶ Αὐγοπίας, τὸν ὄποιον αὐτὸς εἰς Επίσκοπον Εφέσου προεχείρισεν· αὐτοὶ δὲ ἐχήσαντο διὰ θρησκείαν, ἀλλὰ διὰ πρότιμησιν μικροψυχήσαντες, ἐπολέμεν, καὶ ἐχωρίσοντο ἀπ' ἀλλήλων χρόνων λέ. ἔως ταῦτα γένεται Θεοδοσία.

Ψαδυριανοί τινες.

ΚΕΦΑ-

(α) Εὐκλησ. Γ' 5ορ. βιβλ. 3. κεφ. κειτ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Περὶ Φωτεινῆς, Μακεδονίας, Αἴτιας, Εὐνομίας, Εὐδοξίας, Αἰπανίας, καὶ Αὐδαίας τῶν αἰρετικῶν.

§. 1.

Φωτεινὸς, ὃπερ ἥτον ἀπὸ τὴν μικρὰν Γαλατίαν, ἔγινεν Εὐπίσκοπος Συρεμίας ὃπερ εἶναι εἰς τὴν κατωτέραν Παιονίαν, ὃσις ἀνακατινίζων τὴν αἱρεσιν Παύλου τῆς Σαρωστατέως, καὶ τὴν ἔννοιαν τῶν δογμάτων τὰ μὲν ἐτεραὶ ὄνόματα κηρύξας, τὸ τῆς Τριάδος πλήρωμα ἡρόντατο, ὡδένα πρόσωπον λέγων, ὃ τε τῆς Θεᾶς Λόγου, ὃ τε τῆς Αγίας Πνεύματος, διότι ἔλεγε κατὰ τὸν Σωζόμενον (α), ὅτι Θεὸς μὲν εἰς ἐσὶ Παντοκράτωρ, ὃς μὲ τὸν ὕδιον λόγον τὰ πάντα ἐδημιύργησε· τὴν δὲ προαιώνιον ὑπαρξίαν καὶ γέννησιν τῆς Τριάς, δὲν ἐδέχετο, ἀλλ’ ἐδίδασκε πῶς ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη ἀπὸ τὴν Μαρίαν, λέγων ἀυτὸν ψιλὸν ἀνθρωπόν, καὶ πῶς δὲν προϋπῆρχε τῆς ἐν μήτρᾳ τῆς αἰειπαρθένας ἐπισκιάσεως· διὸ ἀυτὴν λοιπὸν τὴν αἱρεσιν εὐ τῇ κατὰ Σύρμιον Συνόδῳ καθηγέσθη, καὶ ἐξώδη τῆς Εὐπίσκοπικῆς ἀξίας· ἀναγκάζοντες δὲ ἀυτὸν οἱ Εὐπίσκοποι, καὶ ὑποσχόμενοι νὰ τὴν δώσωσι τὴν Εὐπίσκοπην εὖν τὸ δόγμα τῆς ἀνετίση, καὶ γένη σύμφυφος ταῖς ἀντῶν ἀποφάσει, δὲν ἔσερχεν, ἀλλ’ εἰς διάλεξιν τὰς ἐπεργατάλει. Συναθροισθέντες λοιπὸν εἰς διωρισμένην ἡμέραν οἱ Εὐπίσκοποι, καὶ οἱ δικαστὶ ἀπὸ προσαγγὺν βασιλικὴν, ἀναδέχεται τὴν πρὸς Φωτεινὸν διάλεξιν, Βασίλειος ὁ Αγκύρας Εὐπίσκοπος. Εἰς πολὺ δὲ ἀπὸ ἐφώτητιν, καὶ ἀπόκρισιν· καὶ εἰς τὰ δύο μέρη γενομένα τὴν ἀγῶνος, γράφοντες οἱ ταχυγέρφοι τὰς λόγικς καὶ τῶν δύο μερῶν, ἐνίκησεν ὁ Βασίλειος· ὁ δὲ Φωτεινὸς φέυγειν καταδικαθεῖς, δὲν ἐπαυστε πολεμῶν νὰ συζήσῃ τὸ δόγμα τῆς, καὶ συγγράψας λόγυς εἰς Ρωμαϊκὴν διάλεκτον, τὰς ἐδιάδοσε, διὰ τῶν ὅποιων ἐδοκίμασε νὰ ἀποδείξῃ φευδεῖς τὰς τῶν ἄλλων δόξας, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Σωκράτης (β), καὶ ὁ Σωζόμενος. (γ)

§. 2. Ην δὲ ὁ Φωτεινὸς ἐυρυτὸς εἰς τὸν νῦν, καὶ σολισμένος μὲ πᾶν εἶδος μαθήτεως, καὶ εἰς τὴν ἐνφράσειν πολλὰς ὑπερέχων, εἰς τὸ λέγειν, καὶ πειθεῖν πολὺ ἐπιτύδειος, ἔτι καὶ εἰς τὸ συνθέτειν εἰς Εὐλητικὴν, καὶ Ρωμαϊκὴν γλῶσσαν, καθὼς φαίνεται ἀπὸ τὰ συγγράμματά τε Εὐλη-

Υ 2

νισι,

(α) Εὐκλησ. Γ' 50ρ. βιβλ. δ'. κεφ. κεφ. (β) Εὐκλησ. Γ' 50ρ. βιβλ. β'. κεφ. κεφ.

(γ) Εἰς τὸν ἀντὸν τέπον.

Φωτεινὸς
αἰρετικός.

Αἰρεσις ἀν-
τῆς.

νισὶ, καὶ Ρωμαῖσι, ὡς παρὰ τῷ Επιφανίῳ (α), δύναται πᾶς τις νὰ ἴδῃ, καὶ παρὰ τῷ Σωκράτει (β), καὶ παρὰ Βικεντίῳ τῷ Λεονīνγτίῳ (γ). Εὐχρημάτιστε δὲ μαθητὴς, Μαρκέλλος Αγκύρας Επισκόπος, ἀπὸ τὸν ὄποιον λέγεται πῶς ἐποίηση τὸν αἵρεσιν, διὰ τὸ ὄποιον ὅρα τὸν Σωκράτην (δ), καὶ τὸν Σωζόμενον (ε). Αὖλος ἢ αἴρεσις τῇ Μαρκέλλῳ ἐφανερώθη περιστότερον μὲ τὸ ὄνομα τῆς Φωτεινῆς, ἢ μὲ τῇ Μαρκέλλῳ, καὶ οἱ ὄπαδοὶ ἀυτῆς τῆς αἵρεσεως Φωτεινιανοὶ, καὶ ἐχὶ Μαρκέλλιανοὶ ὀνομάσθησαν. Τέττας δὲ ὅπερ εἶπον τὸν Χριστὸν ψιλὸν ἀνδρωπον, προσθεβαῖοι ὁ Βαρώνιος ἐκ τῆς Αὐγούστου (ζ). Αὐνδρωπιανοὶ νὰ ὀνομάζωντο.

§. 3. Αὐτὴ δὲ ἡ αἵρεσις τῇ Φωτεινῇ, ὀλίγον καιρὸν ἔμεινε, καὶ ζῶτος τὰ διεσπάρη ὡς ὁ Επιφανίος μαρτυρεῖ (η), ὃτε νὰ ἔμεινεν ἀδεμίᾳ ἐνθύμησις ἐκ τῆς Θεοδωρῆτας δηλώται (θ). Εἰς ὀλίγυς δὲ χρόνους τὸν ἀνεκάλεσαν, καὶ ἀνεκάλισαν Μιχαὴλ ὁ Σερβίτος, Δαΐλιος Φαῦζος ὁ Σόκινος, καὶ ἔτεροι, τὰς ὄποις ἡ ἐν Αὐγούστῳ γενομένη διολογία τῶν Προσμαρτυρόντων ἀριθμῷ ἀ. νεωτερικὲς Σαμμωσατεῖς ὄνομάζει. ἄλλοι δὲ καλλίστιν ἀυτὸς Νεοφωτεινιανοί, καὶ Σοκινιανοί ἀυτὴν δὲ τὴν δυστεβῆ ἀρεσιν, μὲ συγγράμματα διάφορα τελείως ἀνατρέποντες ὁ Αὐτανάτιος, ὁ Επιφανίος, Φρηγύδριος ὁ Ναζινιζηνὸς, Διόδωρος Επίσκοπος τῶν Κιλικίων, καὶ ἐκ τῶν Λατίνων, Αμβρόσιος, Βικέντιος ὁ Λεονīνγτος, Γλάρος, καὶ ὄστοι τῶν μεταγενετέρων κατὰ τῶν Σοκινιανῶν ἔγραψαν. Αὐτὸν δὲ τὸν Αἱρεσιάρχην Φωτεινὸν νὰ κατέρρεψε τὸν βίον τὰ κακῶς, τῷ ιβ. ἔτει τῆς Ηγεμονίας τῆς Ουάλεντος, μαρτυρεῖ ὁ Γερώνυμος.

Νέοι Σαμωσατέοι Νεοφωτεινιανοὶ Σοκινιανοὶ.

Τίνες κατ' αὐτῶν ἔγραψαν.

Μακεδόνιος αἱρετικός.

§. 4. Μακεδόνιος, ὃς ἔγινεν Επίσκοπος Κωνσταντινοπόλεως ἀφ' ἐξεβλήθη ἐν Ορθόδοξος Επίσκοπος Πχύλος, ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα Κωνσάντιον, ὃτος ἀναβάτης εἰς τοιάυτην ἀξίαν μὲ βασιλικὴν δύναμιν, ἐκαταστήθη αἴτιος πολλῆς βλάβης· διότι εἰς τὸν καιρὸν ὅπερ ὁ Επαρχος ἥθελε νὰ τὸν ἐνθρονιάσῃ, ὅταν ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Εκκλησίαν, ἐπειδὴ τὸ πλῆθος τῆς λαοῦ ἦν πολὺ, καὶ δὲν τῇ ἐδωκαν τόπον νὰ ἔμβῃ εἰς τὴν Εκκλησίαν· κεντάμενον λοιπὸν τὸ πλῆθος διὰ τὴν σενοχωρίαν, δὲν ὥτου δυνατὸν νὰ ξεχωρίσωσιν οἱ ἀνδρῶποι, οἱ δρατιώται ὄνομασταντες πῶς ὁ λαός ἐναντιεῖται, καὶ ἐξ ἐπίτιδες ἐμποδίζεται τὴν πάροδον, ἀρχίσαν νὰ μεταχειρίζωνται τὸ σπαθί· ἀπέδανον λοιπὸν εἰς ἐκεῖνο τὸ κέντημα, καὶ ὠδισμὸν ὠσεὶ τρεῖς χιλιάδαι, καὶ ἐκατὸν πεντήκοντα ἀνδρῶποι, ἄλλοι μὲν σφραγέντες ὑπὸ τῶν σρατιωτῶν, ἄλλοι δὲ ἀπὸ τὴν σενοχωρίαν, καὶ σρύμωμα τῇ λαοῖς διαφέροντες · ὅρα τὸν Σωκράτην (ι). Δαβών λοιπὸν ὁ Μακεδόνιος τὸν Επισ-

κο-

(α) Αἱρέσ. οὐ. (β) Εὐκλησ. Γιορ. βιβλ. β'. κεφ. λ'. (γ) Κατὰ αἱρέσ. κεφ. 15'. (δ) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον κεφ. 19'. (ε) Εὐκλησ. Γιορ. βιβλ. β'. κεφ. λγ'. (ζ) Βαρών. τόμ. η'. Χρον. ἐν ἔτει τυζ. ἀριθ. 8. Αὐγούσ. ὄμιλ. η'. τῆς προσθήκης Επιδόσ. Λοσαν. (η) Αἱρέσ. οὐ. (θ) Αἱρέτ. κακομ. λόγ. β'. (ι) Εὐκλησ. Γιορ. βιβλ. β'. κεφ. 15'.

κοπικὸν θρόνον, καὶ ἀποκτῶν παρὰ τῷ βασιλεῖ μεγάλην παρίησίαν, ἐκινησε Χριστιανικὸν πόλεμον ὃχι ὀλιγώτερον ἀπὸ ἑκεῖνον δῆδε ἑκίνησαν οἱ Τύρανοι. Κατὰ τὸν δῆδον πόλεμον τῇ Μακεδονίᾳ, ὅσοι ἐφρόντιν τὸ δυοστιον ἐδιώκοντο, ὃ μόνον ἀπὸ τὰς Εὐκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰς πολιτείας, καὶ ἡναγκάζοντο γὰρ συγχοινωνήσωσι μὲν ἀυτὸν, ἀλλοι μὲ παντοδαπὰ τυράννια, καὶ σφεβλωτεῖς, ἀλλοι μὲ δεσμέυσταις χρημάτων, ἀλλοι μὲ ἔξορίας, καὶ ἄλλοι ἀλλεοτράπως. Καὶ τέτοιον μόνον εἰς Κωνσαντινόπολιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἄλλας Επαρχίας, καθὼς ὁ Σωκράτης λέγει (α), διὰ τοῦτον λοιπὸν τὴν ἀσπλαγχνίαν τοι, καὶ ἀπανθρωπίαν, καὶ διὰ ἄλλας ὄμοιας αἵτιας, καὶ διὰ τοῦ περιφυγευθεῖς ἔκβαλε τὸ σῶμα τοῦ ἐν ἀγύοις Κωνσαντίνα απὸ τὸν ναὸν τῶν Αγίων Αποστόλων, καὶ τὸ ἔβαλεν εἰς τὸν ναὸν τῶν Αγίων Αποστόλων παρὰ τῇ Κωνσαντίνῃ, διὰ τοῦτο πρὸς τοὺς ἄλλους ὄργισθεις καὶ δυσχεράντις ὁ βασιλεὺς, καὶ ὃχι ὀλίγον παρακινθεῖς ἀπὸ τοις Ακακιανάς, εἰς τὸ συνέδριον δῆδε ἔγινεν ἀπὸ τοις ἐκ Βιζυνίας Επισκόπους εἰς Κωνσαντινόπολιν, τὸν κατεβίβασε τῇ Θρόνῳ, ἀρχιερατεύσας χρόνου ἓνα, καὶ ἦντε ἀυτῷ ὑψωτε Πατριάρχην τὸν Εὐδόξιον.

§. 5. Εἶπεν δὲ τὸν λοιπὸν ὁ Μακεδόνιος ἀπὸ τῆς Κωνσαντινόπολιν, ἐδέτριβεν εἰς ἓνα χωρίον δῆδε ἥτον περὶ τὰς πύλας τῆς Κωνσαντινόπολεως, ὅπερι κατέσφεψε τὸν βίον τοι· τοῖς, ὃ μόνον τὴν Αρειανικὴν αἵρεσιν εἶχε, κατὰ τὴν δῆστον ἐδίδασκε, νὰ μὴν εἴναι ὁ Υἱὸς τῆς Θεᾶς Ομούσιος τῷ Πατρὶ, ἀλλὰ ὄμοιος ἀντῷ κατὰ πάντα, ἀλλὰ προσέτι ἐμάχησε καὶ μὲ τὴν θεότητα τῆς Αγίας Πνεύματος, λέγων ἀντὸν κτίσμα, διάκονον, καὶ ὑπηρέτην τῆς Πατρὸς καὶ τῆς Υἱοῦ· καὶ πῶς ὅσα τινὰς διὰ τοις θείες Αγγέλες λέγει, δὲν ἀμαρτάνει, καθὼς μαρτυρεῖ ὁ Σωκράτης (β), καὶ ὁ Σωζόμενος. (γ)

§. 6. Η αἵρεσις ἀυτῷ ἀρχίσεν εν Κωνσαντινόπολει, καὶ ἐκεῖδεν διεσπάρη εἰς Βιζυνίαν, Θράκην, Ελλάσην τοντον, καὶ εἰς τὰ πέριξ ἔδυν, καὶ προσκυνῶθη ἐν τῇ πρὸς Λάμψακον Συνόδῳ. Οἱ κοινωνοὶ τοιαύτης αἵρεσεως Μακεδονιανοὶ, καὶ Πνευματομάχοι ἐπωνομάζοντο, μεταξὺ τῶν δῆστον διαβεβούμένος ἦν ὁ Μαραθώνιος, ἀνθρωπὸς ἀγχινέσιτος, καὶ λόγιος, δῆσις ψυφίσης δημόσιος ὃν εἰς τοις ὑποκάτω τῶν Τράχων σρατιώτας, συνάξας πλεύτον πολὺν, καὶ πανσάμενος, καὶ ἀφεδεῖς ἀπὸ τὴν σρατιάν, ἔγινε διάκονος τῆς Μακεδονίας· ὑπερέσον Επίσκοπος Νικομηδίας, καὶ τόσον εἰς ἀντὴν τὴν αἵρεσιν προσθύμας καὶ μὲ χρήματα ἐβάλθη, ὅπερι τινὲς τοις Μακεδονιανάς, Μαραθωνιανάς ἐκάλεν, κατὰ τὸν Σωζόμενον. (δ)

§. 7. Αὐτὸι εἰς τὴν διαγωγὴν, καὶ πολιτείαν τοις, εἰς τὴν δῆστον μάλιστα δικοιός λαὸς ἔχει συνήσειν νὰ ἀποβλέψῃ, δὲν ἥσαν διαβεβλημένοι, διότι τὸ περιπάτημα τοις ἥτον σεμνὸν, καὶ ἡ διαγωγὴ τοις ὄμοια-

Υγ

μὲ

Μακεδονι-
ανοί.
Πνευματο-
μάχοι.

Μαραθώ-
νιοι.

(α) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον κεφ. π.γ. (β) Εὐκλησ. Γ'σορ. βιβλ. β. κεφ. μέ. (γ) Εὐκλησ. Γ'σορ. βιβλ. δ. κεφ. κα.

(δ) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον.

μὲ τῶν μοναχῶν ὁ λόγος τας, καὶ διηλία ταπεινὴ, ἢ τὸ ἥδος ἵκανὸν εἰς κατάπεισιν, ὡς λέγει ὁ Σωζόμενος. (α) Διωκόμενοι λοιπὸν, καὶ κατατρυχώμενοι ἀπὸ τὰς Αὐκακιανὰς, ἐνώπιον Λιβερίας τῆς Ρώμης Επισκόπων ὀμολόγησαν ἐγγράφως ἔαυτὰς εἶναι ὄμορσίας, καὶ πῶς καταφίνωσι τὸν Αὔρειον, καὶ τότε ἔγινεν ἐπὶ τῆς Ηγεμονίας τῆς Ουάλεντος. Ενωθέντες λοιπὸν μικρὸν ὀλίγου μὲ τὰς Καδολικὰς, ἐπέσρεψαν πάλιν εἰς τὸν ἐμετόν τας. ὡς οἱ σκύλοι, καὶ ὃν καιρὸν Γρατιανὸς ὁ βασιλεὺς ἔδωκεν ἀδειὰν διὰ θεσπίσματος εἰς τὰς Θρησκείας, νὰ πράττῃ ὁ καὶ εἰς καθὼς ἐνθέτη. διότι τότε ἀναχθέντες εἰς Αὐτοχθείαν τῆς Συρίας πάλιν ἐδογμάτισαν νὰ ἀποσρέψωνται τὸν τὸν ὄμορσίας φωγὸν, καὶ νὰ μὴν συγκοινωνῶσι τοῖς σεβομένοις τὴν ἐν Νικαίᾳ πίσιν, ὡς διηγεῖται ὁ Σωκράτης (β), καὶ ὁ Σωζόμενος. (γ) Τελευταῖον δὲ ἀπὸ τὸν Θεοδόσιον τὸν Μέγαν κατεγγνώσθησαν ἐν τῇ Κωνσαντινούπολει Β'. οἰκειονοῦ Συνόδῳ, ὡς ἐν τοιείν τόπῳ ἠντίτεται. Αὐτοκένυασαν τάτας, ὑπὲρ τὰς ἄλλας ιερὰς Πατέρας, Αὐτανάσιος, Επιφάνιος, Βασίλειος, Γερμόγροιος Ναζιανζε, καὶ ἄλλοι ὡς ιεὸν ἀράχνης τὴν αἵρεσιν ἀντρέψαντες.

Τίνες κατ' αὐτῶν ἔγγαρφαν.

Αἴτιος αἰγατικός.

Αἵρεσις αὐτῆς.

§. 8. Αἴτιος, ὁ ἐξ Αὐτοχθείας τῆς Συρίας φανεῖς ἀπὸ πενιχράς, καὶ ἐντελεῖς γονεῖς, τῷ ὅποις ὁ τατὶς ὃν ὁ πτωχότερος ἀπὸ τὰς καταλελεγμένες εἰς ζεταύμα ἀπέθανεν, ἀφεῖς ἀυτὸν ἀνήλικον παιδίον, ὅσις διὰ τὴν ἀκραν πτωχείαν τας, πρῶτον ἔγινε χριστοχός ἐπιτίθειος, υπερον εἰς λογικὰς Θεωρίας δοθεῖς, ἔγινε σοφίης, Θεολόγους τε, καὶ ιατρούς, διότι ἡ φύσις τας ὠρέγετο μεγαλύτερη μαδύματα. Τέλος χειροτονεῖται διάκονος τῆς Αὐτοχθέων Εκκλησίας, ἀπὸ τοῦ τότε Λεόντιον Επίσκοπον αὐτῆς, ὃν δὲ πολὺ φιλόνεικος, καὶ τολμηρὸς εἰς τὰ περὶ Θεᾶς ῥύματα, τὴν Αρειανικὴν βλασφημίαν, τῆς ὅποιας ὑπέρμαχος Θερμὸς ἔγινεν, οὗτος τὸν Φίον της Θεᾶς, ὃ μόνον κτίσμα, ἄλλα καὶ τῷ Πατρὶ κατὰ πάντα ἀνόμοιον εἶναι ἐδίδαξε. διὰ τὴν ὅποιαν αἰτίαν ἐτερόδοξος φανεῖς, κατηρρέθη μὲ τὰς ὄμοφρόντας τας ἐν τῇ κατὰ τὴν Κωνσαντινούπολιν Συνόδῳ ἀπὸ τὰς Αὐκακιανὰς. καὶ τῆς Εκκλησίας αὐτῶν ἐκβληθεῖς, εἰς τὰς ὀρεινὰς ἐρήμας τῆς Φρουγκίας ὑπὸ Κωνσαντίων Βασιλέως ἐξωρίσθη. ὅτεν ἐσοχάζετο νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὴν πρὸς αὐτὰς κοινωνίαν, ὡς μὴ πρέπον νὰ συγκοινωνῶσι μὲ τὸν Αὔρειον, διότι ἐπιόρκησεν, ὅταν μετανοήσας ὄμοσεν εἰς τὸν βασιλέα Κωνσαντίον νὰ φρονῇ συμφώνως μὲ τὰς ἐν Νικαίᾳ Συνόδῳ. Εκεῖδεν δὲ ἀνεκλήθη ὑπὸ ιελιανῷ τῷ ἀποσάττα, ὅτι προσφιλέστατος ἦν μὲ τὸν ἀδελφόν της Γάλλου. Οὕτος ὁ Αἴτιος ἦν καὶ εἰς τὴν πόλιτείαν ανόσιος, διότι ὁ Επιφάνιος λέγει (δ) νὰ ἔχῃ κατὰ παρόδοτιν ἀπὸ ἐκείνας ὅπῃ τὸν ἥκεσταν, πῶς εἶπε, τὸ νὰ συντιάζεται τις μὲ ἀνύπανθρωπον γυναικα, δέν

(α) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. (β) Εκκλησ. Γ' 50ρ. βιβλ. δ'. κεφ. 10. ἡ κεφ. 6'. κεφ. δ'. (γ) Εκκλησ. Γ' 50ρ. βιβλ. 5'. κεφ. 1. ια. ἡ βιβλ. 5'. κεφ. β'. (δ) Αἰε. 5δ'.

δὲν εἶναι ἀμαρτία, μόνον τὸ δημόσιον, ὡς νὰ σκαλίζῃ τὶς τὸ ὠτίον τε, διότι τω-
μακτικὴ ἀνάγκη, εἶναι ὑπερογκία· διὰ ἀυτὴν λοιπὸν τὸν κακίαν τε, καὶ διὰ νὰ
διαλέγεται περὶ Θεοῦ ἀπεριτεπτως, καὶ ἐυτελῶς, Κύρος ἀνομάλων, ὡς
ἀνθαδῶς τολμῶν νὰ εἰπῇ πῶς ἔχει εὐτῷ ἀκριβῆ γνῶστιν περὶ Θεοῦ.
καὶ ὅχι ἀπλῶς νὰ γινώσκῃ τὸν Θεὸν εἰς τὴν τῆς πίσεως γνῶστιν, ἀλλὰ
καὶ ὃν τρόπον γινώσκει τὶς τὸ δρατὸν, καὶ Φιλαριτὸν, ὡς τὸν λίθον,
τὸ ξύλον, καὶ τὰ παρόμοια, τὸν ἀυτὸν τρόπον ὁ ἄνθεος ὀμολόγει εἴσιτον
εἶναι τὸν Θεὸν, καὶ περιστότερον ἀπὸ τὸν ἑαυτόν τα τὸν εκαταλάμβανεν·
οἱ διπλοὶ ἀυτᾶ Αἰτιανοὶ ἐκλήδυσαν.

§. 9. Μαδιτὺς καὶ ὑπογραφέως τε Αἰτία· ἔγινεν, Εὐνόμιος ὁ Γαλά-
της, Κυζίκης Εὐσίκωτος γενομένος ἀπὸ τὸν Κωνυμαντιναπόλεως Εὐδόξιον,
ἐπὶ Οὐάλεντος βασιλέως, ἀντὶ Ελευσίου τε Μακεδονιανῆς, ὡς δυνά-
μενος μὲ δεινότητα λόγων νὰ σύρῃ πρὸς εἴσιτον, τὰ πλήθη, ἀνθρώ-
πος, εἰς τὸ σῶμα, καὶ ψυχὴν λεπρὸς ἔσωθεν, καὶ ἔξωθεν ἀπὸ τὴν οερὰν
νόσου διερθαρέμενος, φιλόνεικος, διότι ἐνριστόμενος μὲ τὸν διδάσκαλόν τε
ἔμιμην τὸν φιλόνεικον τρόπον ἔκεινος, καταγινόμενος εἰς λεξίδια, καὶ ποιῶν
εὐτῷ σοφίσματα δὲν ἥδηνετο. Α' πὸ ἀυτὰ δὲ ὑπερηφανευθεῖς εἰς
βλασφημίαν ἔξεστε, μιμέμενος τὸ τε Αἰτίας δόγμα, καὶ τὰ τῆς ἀλη-
θείας δόγματα καταπολεμῶν, κατὰ τὸν Ρεφίνον (α), τὸν Σωκράτην (β),
καὶ Σωλόμενον (γ), δοξιαὶ λέγει,, Πρῶτον ὅτος ὁ Εὐνόμιος, λέγεται τίνει,
πῶς ἐτόλμησε νὰ διδάξῃ, ὅτι πρέπει νὰ γίνεται τὸ βάπτισμα εἰς μίαν
κατάδυσιν, καὶ ὅτι ἐταραχάραξε τὸν ἀπὸ τῶν Αἴτοςόλων μέχρι τε γῆν
παρὰ τῶσι φυλαττομένην παράδοσιν, καὶ οἱ διπλοὶ τε γὰρ μὴν ἐπαιγῶνται
διὰ τὴν καλὴν πολιτείαν τε, ηγενόμην, η φιλοπτωχίαν, καὶ πρὸς τὰς
δεομένιες συμπάθειαν, ἀνίστως δὲν ἔδόξασον τὰ ἀυτὰ μὲ ἔκεινον· καὶ ὅσον
τὶς ερισικῶς φιλονεικᾷ, καὶ φαίνεται νικητὸς μὲ συλλογισμὸς, τόσον περι-
στότερον παρὰ πᾶσιν ὡς Εὔστεβῆς νὰ νομίζεται. Τέτο δὲ, δὲν εἶναι θαυ-
ματὸν, διότι ἀυτὸς ὁ Εὐνόμιος τόσον ἐχθρὸς ἦν εἰς τὰ καλὰ ἡδῖ, ὅπερ
ἔλεγε πῶς δοξιαὶ πισεύει τὸν διδάχην τε νὰ μὴν φοβήται νὰ κολασθῇ, δο-
ποιανδύποτε ἀμαρτίαν - πράξει, διατέτο οἱ Εὐνομικοὶ, κατὰ Κωνυμαντίου
τὸν Αρμενόπαλον, ἔλεγον πῶς μόνον διὰ φόβου, η κόλασις, καὶ γέενα
κυρύττεται τοῖς ἀμαρτάνουσιν. Οὐ Θεοδώρητος (δ) λέγει περὶ τε Εὐνομίας
τὰ ὅποια τὸν Θεολογίαν, τεχνολογίαν ἀπέδειξε, καὶ εἶπε πῶς εἶναι, καὶ
φανερὰ τὰς κατὰ τε Μονογενῆς, καὶ τε Πανάγιας Πνεύματος ἐξέφαστε βλασ-
φημίας· καὶ τὸν μὲν Χριστὸν κτίσμα τε Πατρὸς. καὶ ἔξαίρετον ἔλεγε
πῶς εἶναι, τὸ δὲ Πανάγιον Πνεῦμα, παρὰ τε Χριστὸν τῶν ἀλλων ποιη-
μάτων δημιουργηθῆναι κτ. σύμφωνα πάντως μὲ τὸν διδάσκαλόν τε Αἴτιον,

Αἰτιανοί.

Εὐνόμιος
αἰρετικός.Αἰρεσίς
ἀυτᾶ.

Εὐνομικοί.

τε

(α) Εὐκλητος. Γεορ. βιβλ. 4. περ. κε'. (β) Εὐκλητος. Γεορ. βιβλ. 8. περ. ζ'. (γ) Εὐκλητος. Γεορ. βιβλ. 5. περ. κε'. (δ) Εὐκλητος. Γεορ. βιβλ. 3. περ. κδ'. αἰρετικός.

τῇ ὁποίᾳ τὴν αἰρεσιν τρόπῳ τινὶ σβεθεῖσαν, εἰς μέσον πάλιν ἥφεσε, καὶ τολμηρότερον ἀπὸ ἀυτὸν τὴν ἐξάνοιξε· διὸ καὶ οἱ ἀνθρωποι τὸν πρῶτον ἐυρόντα τὴν αἰρεσιν ταύτην, Εὐνομιανὸς τὰς πρὸν Αἰτιανὸς ἐπωνόμασαν· Οὐ Επιφάνιος λέγει (α), πῶς ὁ Εὐνόμιος εἰς τὰς καιρὸς τὰ ὄν, ἀνεβάπτιζε τόσον τὰς ὑπὸ τῶν ὄρθοδόξων βαπτισμέντας, ὅσον καὶ τὰς ὑπὸ τῶν Αἵρεσιν, ἐν τῷ ὄνόματι τῇ Αὔκτισθ Θεε, καὶ τῇ Κτισθ Χισθ, καὶ τῇ Αγιάζοντος Πνεύματος, τῇ ὑπὸ τῇ κτισθ Χισθ κτισθέντος· πολλὰ διηγείται ὁ Επιφάνιος περὶ ἀυτῆς (β), ὅτος ἔγραψε καὶ εἰς τὸν πρὸς Ρωμαίους Επιστολὴν τόμης ἐπτά, κατὰ τὸν Σωκράτην (γ), καὶ ἀλλας λόγυς, μὲν ὅλον ὅπερ διηγομαδίς ἦν εἰς τὰ ιερὰ γράμματα, ὅπερ δὲν ἐδύνετο γίτε νὰ τὰ καταλάβῃ. Τελευταῖον μὴν ὑποφέροντες τὸν λεξικὸν τύφου, καὶ ὑπερηφάνειάν τα οἱ Κυζικινοὶ, τὸν ἐδίωξαν ἀπὸ τὸν πόλιν τὰς· ἀυτὸς δὲ ερχόμενος εἰς Κωνσαντινόπολιν συνευρίσκετο μὲτὰ τὸν Εὐδόξιον, καὶ διατέβων ἔξω εἰς χωρία, ἢ εἰς οἴκας καθ' ἑαυτὸν ἐκκλησίας, καὶ ἐσύναξε τὸν λαὸν, καὶ τὰς λόγυς ὅπερ ἐποίει ἐδειχγε, καὶ πολλὰς κατέπειδε νὰ δοξάωσι τὰ ὅμοια μὲτὰ τὸν, ὡς εἰς ὅλιγον καιρὸν νὰ ἔγινε πολυάρχωπος λαὸς τῆς ἐπωνύμης ἀυτῷ αἰρέσεως· διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν ἐξορθωτεῖς ἀπὸ τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, ὕσερον ἀπὸ ἱκανὸν χρόνον τῆς ἐξορίας τὰ κατέσφεψε τὸν βίον, ταφεὶς ἐν Δακόρῳ, χωρίον τῆς Καισαρείας, καθὼς ὁ Σωζόμενος ἴσορεῖ. (δ)

Εὐδόξιος
αἰρετικός.

§. 10. Εὐδόξιος, ὁ πρῶτον τῆς Γερμανικείας τῆς ἐν Ταύρῳ γειτονευόσης πόλεως, ἐπειτα τῆς Αὐτοιχείας, καὶ τελευταῖον τῆς Κωνσαντινόπολεως Επίσκοπος, ὃς εἰς ἡρπαστὴ τὴν τῆς Αὐτοιχείας προεδρίαν μετὰ τὸν θάνατον τῆς Λεοντίας, κατὰ τὸν Θεοδώρου (ε), ὡς ἀγριόχοιρος λυμανόμενος, καὶ βλάπτων τὸν θεῖον ἀμπελῶνα, ὃδε γὰρ κατὰ τὸν Λεόντιον ὅμιώς εκάλυπτε τὴν κακούθειάν τα, ἀλλὰ φανερῶς κατὰ τῶν Αὐτορολικῶν δογμάτων ἐλύσταξε, καὶ τὰς τολμῶντας ἀντιλέγειν ἀυτῷ μὲ παντοδαπὰς συμφορὰς ἐπαιδεύε· κατηγοριζεὶς λοιπὸν πρὸς Κωνσάντιον τὸν βασιλέα, καὶ ὡν ἐχθρὸς τῶν φρονόντων τὸ ἀνόμοιον, καθηρέδη ἀπὸ τῆς ἐν Σελευκείᾳ Σύνοδου· ὕσερον δὲ, μὲ τὴν τῶν Αἴκαπιανῶν βούθειαν, ἐλαβε τὸν θρόνον τῆς Κωνσαντινοπόλεως, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ βῆμα τῆς Γερέως τὸ πρῶτον ἐν τῇ μεγάλῃ Εκκλησίᾳ, ἢν Σοφίαν ὀνομάζεσθιν, ὡς διδάσκων τὸν λαὸν, ἀφῆκε πρώτην φωνὴν, ὁ μὲν Πατήρ ἀσεβῆς, ὁ δὲ Τίος Εὐσεβῆς· γενομένης δὲ θορύβῳ, καὶ φιλονεκίας μεταξὺ τῶν ἐκεῖστε ἐνοικούντων Χριστιανῶν διὰ ἀυτὸν, εἰπε· μὴ ταράττεσθε διὰ τὸ λαληθὲν ὑπὲρ ἐμοῦ· ὁ γὰρ Πατήρ ἀσεβῆς, ὅτι ὀδένα σέβει· ὁ δὲ Τίος Εὐσεβῆς, ὅτι σέβει τὸν Πατέρα· ἀντὰ λέγοντος τε Εὐδοξίας, ὁ μὲν θόρυβος κατεπάλθη, γέλως

(α) Αἰκέσ. ορ. (β) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον. (γ) Εκκλησ. Γιορ. βιβλ. δ.
κεφ. ζ. (δ) Εκκλησ. Γιορ. βιβλ. ζ. κεφ. ιζ. (ε) Εκκλησ. Γιορ. βιβλ. β.
κεφ. ιε.

λως δὲ ἀντὶ θορύβου, ἐκρατεῖσ τὸν Εὐκληπίαν, ὡς ὁ Σωκράτης (α),
καὶ ὁ Σωζόμενος (β) ισορρόπιν. Αἱ φεις λοιπὸν τὴν λεοντῆν, καὶ ἐνδυσάμε-
νος τὴν ἀλωπεκῆν, τὴν αἴρεστιν τῶν Αὐγομοίων, ὅπερ εἰς τὸν κόλπον τὰ ἔ-
δυλπεν, ὃχι μόνον ἀυτὸς ἀπέκρυψεν, αὖλα καὶ τὸν Εὐνόμιον τεττάρας
νὰ πράξῃ ἐπιφράξιντεν. ἐν δὲ τῷ ἀναιμεταξύ, παντοίοις τρόποις, ὡς οἱ
Αὐκάκιανοὶ, ἐπαγχει τὰ ἀλητμονήσωσι πάντες τὰ ἐν Νικαίᾳ δόξαντα.
τέτον ὁ Θεοδώρητος λέγει· πρὸς τῇ ἀστεβείᾳ καὶ συβαριτικῇ κεχειματι
,, χλιδῆ, καὶ τὸν τῶν κολάκων ἐξηλωκέναι βίον (γ), τελευταῖσιν ἀρχιερά-
τεύσας δέκα χρόνας, κατέσφεφε τὸν βίον ὡς λέγεται, ἐν Κωνσαντινο-
πόλει.

§. II. Αὐκάκιος ὁ μονόφθαλμος, μαδυτὸς ὑπῆρξεν Εὔτεβία τῆς Παμ-
φίλου, καὶ διάδοχος ἀυτῆς ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαισίνης Ε'πισκοπῆς,
οἵσις εἰς τὸν ἀρχὸν ὅμοιον μὲ τὰς μαδυτάς τας, ἐλεγε τὸν Τίον, κατὰ πάν-
τα ὅμοιον τῷ Πατρὶ εἶναι, καὶ κατὰ τὴν Οὔσιαν. Εἰς δὲ τὴν κατὰ Σε-
λεύκειαν Σύνοδον, μεταβαλὼν τὸν γυνάμην τας, ὥμολόγησε τὸν Τίον ὄ-
μοιον τῷ Πατρὶ κατὰ τὴν βεληγον μόνον, καὶ ὃχι κατὰ τὴν ὄσιαν. κα-
θαιρεῖσις δὲ εἰς ἀυτὴν τὴν Σύνοδον, ἔφυγε, καὶ ὑπῆγεν εἰς Κωνσαντινο-
πόλιν, πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα, ὅπερ συγκροτιθεῖσα ἡ τῶν Ε'πισκόπων
τῆς Βιθυνίας συνέλευσις, ὃ μόνον τὰς διαφωνῶντας καθεῖλεν, αὖλα καὶ τὸν
Αἴτιον, τὸν φρονθντα ὅμοιο τῷ Αὐκάκιῳ, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται κεφ. η. ἀριθ.
12. Ε'γραψεν εὐλογὰς ζητήσεων τῆς Θείας Γραφῆς.

§. 12. Τάτων τῶν τεστάρων αἱρετικῶν οἱ μαδυταί, ἀν καὶ ἀπὸ τὰς δι-
δασκάλας τὰς ἀνομάζοντο Αἴτιανοὶ, Εὐνομιανοὶ, Εὐδοξιανοὶ, καὶ Αὐκακια-
νοὶ, κοινῶς ὅμως ἐκαλεῦντο Αὐνόμοιοι καὶ Ε'ξεκόντιοι, ὅτι τὸν Τίον τῆς Θεᾶ
ἀγόμοιον κατὰ τὴν ὄσιαν τῷ Πατρὶ, καὶ ἐξ ὃκ ὄντων εἴναι ἐδίδασκον, ἔξω
ἀπὸ τὰς λοιπὰς Αὐρειανὰς, οἵτινες ὥμολόγηγν μὲν τὸν Τίον ὅμοσπον τῷ.
Πατρὶ, ἐξ ὃκ ὄντων δὲ ὑπάρχειν λέγεται ἀπέφευγον· κατὰ ἀυτῶν ἐγρα-
ψαν ἐν πρώτοις ὁ Επιφάνιος, Βασίλειος ὁ μέγας, Γενγόριος Ναζιανζή,
Αμβρόσιος, καὶ ἄλλοι.

§. 13. Αὐδαῖος, ἢ κατὰ τὸν Επιφάνιον (δ). Αὐδιος ἐκ τῆς πέραν
τῆς Εὐφράτες Συρίας ἦν, δηλαδὴ τῆς Μεσοποταμίας, εἰς τὰς χρόνας τῆς
Αρείας ἦκμασεν, ἄνθρωπος διὰ τὸ τῆς ζωῆς τίμιον, καὶ τὸν τῆς πίσεως ζῆ-
λον διαφανῆς ἐν τῇ ἀυτῇ πατρίδι. Οὐ Επιφάνιος λέγει δὲ ἀυτὸν, πῶς εἰς
πολλὰ ἡλεγχεῖν ἀνθαδῶς τὰ τῶν Κληρικῶν σφάλματα, καὶ ἀναισχυντότε-
ρον τῆς πρεποντος, εἰς τρόπον ὅτι ὑβριζόμενος, καὶ δειρέμενος ἀνεχώρησεν
ἀπὸ τὴν Εὐκληπίαν. (ε)

Αὐκάκιος
αἱρετικός.

Αὐνόμοιοι,
καὶ Ε'ξεκόν-
τιοι.

Αὐδαῖος
αἱρετικός.

§. 14.

(α) Εὐκληπ. Γεορ. βιβλ. β'. κεφ. μγ'. (β) Εὐκληπ. Γεορ. βιβλ. δ'. κεφ. κι'.
γ) Εὐκληπ. Γεορ. βιβλ. β'. κεφ. κζ'. (δ) Αἰρέσ. ογ'. (ε) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον.

§. 14. Α' εχηγός λοιπὸν ἀυτὸς ἔγινε τῶν Αὐδιαιῶν, οἵτινες συμφώνως μὲ τὸν διδάσκαλὸν τοῖς, ἐδίδασκον τὸν Θεὸν ἀνθρώπιον μορφὴν ἔχοντα, καὶ μέλη ὅμοια μὲ τὰ ἴδια τοῖς· ὅτεν καὶ Αὐθρωπομορφῖται, καὶ Αὐθρωπικοὶ ἀπὸ τὸ δόγμα τοῖς ἐκλήθησαν κατὰ τὸν Δακτάντιον. (α) Πρὸς τούτοις, τὸν Θεὸν ὅτε τῆς πυρὸς, ὅτε τῆς σκότους, ὅτε τῶν κτισμάτων δημιουργὸν νὰ εἶναι, παρόμοια μὲ τὸν Μάνεντα ἀνειροπώλευ, ἀλλὰ ἀυτὰ καὶ ὅσα τοιαῦτα κατακρύπτεται οἱ τῆς ἐκείνης συμμορίας· λέγεται δὲ τῶν Ε' κκλησιαστῶν συναδρότεων νὰ ἔχωρίζοντο ὡς ὁ Θεοδώρητος μαρτυρεῖ. (β) Τὸ Πάσχα τὸν ἀυτὸν ἡμέραν μὲ τὰς Γαδαίας ἑώσταξον, ἀθετεῖντες τὰ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου θεσπισμάτα, καὶ διὰ τὰς τοκισάς, καὶ τὰς ἔχοντας παθαλίδας, καὶ συνερχομένως μὲ τὰς λοιπὰς εἰς τὸν Ε' κκλησίαν, ἐποίειν χωρικὰς συνάξεις, ἵνα ὡς Θεοδώρητος λέγει „σκέπτονται φεύγειν τὴν τῆς Ε' κκλησίας κοινωνίαν, διὰ τὰς τοκογλύφες, καὶ τὰς γυναιξὶ συνοικεῖντας. Οἱ πλείονες δὲ ἀυτῶν εἰς μοναχήρια ἐκατοίκουν, καὶ εἰς ἐρημίαν· ὅρα τὸν Θεοδώρητον. (γ)

§. 15. Καὶ τόσα περὶ τῶν τοιετῶν αἰρετικῶν ἐγταῦθα εἰρήνω· ὅσις δὲ βάλεται νὰ μάθῃ πλατύτερον περὶ ἀυτῶν, ἀλλὰ ἀναγνώσῃ τὸν Σωκράτην (δ), τὸν Σωζόμενον (ε), τὸν Επιφάνιον (ζ), τὸν Θεοδώρητον (η), καὶ ἐκ τῶν Λατίνων τὸν Ρεφίνον (θ), τὸν Φιλάσριον (ι), τὸν Αὐγεστίνον, (κ) καὶ Βικέντιον τὸν Λεριγήνσιον. (λ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

(α) Διαταγ. βιβλ. δ'. κεφ. λ'. (β) Ε' κκλησ. Γ' σορ. βιβλ. δ'. κεφ. ι'. (γ) Προσέθετε δ'. τῇ δε τῇ δυσσεβείᾳ, καὶ ἔτερα παραπλήσια· ἐκ γάρ της Μάνεντος πλανῆς εγκατισάμενος ὅτε τῆς πυρὸς, ὅτε τῆς σκότους ἐφῆ εἶναι δημιεργὸν τὸν τῶν ὄλων Θεόν· ἀλλὰ ταῦτα μὲν, καὶ ὅσα τοιαῦτα κατακρύπτεται οἱ τῆς ἐκείνης συμμορίας· φάσκε δε τῶν Ε' κκλησιαστῶν ἀπεσχοντιδαι συλλόγων· Ε' πειδὴ τινὲς μὲν, τὸν ἐπάρκαττον εἰς πράττεσι τόκον, τινὲς δὲ γυναιξὶν, σ' νόμῳ γάμος συνοικεῖντες, παραγόμως βιβλούς· (δ) Ε' κκλησ. Γ' σορ. βιβλ. β'. κεφ. κζ'. κθ'. λ'. λε'. καὶ βιβλ. δ'. ια'. ιγ'. ιδ'. καὶ βιβλ. ε'. κεφ. δ'. (ε) Ε' κκλησ. Γ' σορ. βιβλ. γ'. κεφ. ιε'. καὶ βιβλ. δ'. κεφ. ι'. β'. κβ'. κζ'. καὶ βιβλ. δ'. κεφ. ι. καὶ βιβλ. ζ'. κεφ. β'. (ζ) Αἰγέσ. ο. οα. οδ. οι'. (η) Αἰγετ. κακομονδ. δ'. κεφ. ι. καὶ βιβλ. ζ'. κεφ. β'. (θ) Αἰγέσ. ο. οα. οδ. οι'. (η) Αἰγετ. κακομονδ. δ'. κεφ. ι. καὶ βιβλ. ζ'. κεφ. β'. καὶ Ε' κκλησ. Γ' σορ. βιβλ. β'. κεφ. κέ. κθ'. καὶ βιβλ. δ'. κεφ. ι. (ι) Αἰγ. ξα. ξη'. (κ) Αἰγ. με'. ν'. νδ'. (λ) Ε' κκλησ. Γ' σορ. βιβλ. α'. κεφ. κέ. (μ) Αἰγ. ξα. ξη'. (ν) Αἰγ. με'. ν'. νδ'. (ν) Ε' κκλησ. Κομμαντορέων κεφ. ιγ'. ιζ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Περὶ τῶν ἐν τέτοις τοῖς χρέοντος γενομένων Συνόδων, καὶ Φεύδοσυνόδων.

§. I.

Εἰς ὑδεμίαν ἄλλην Ἡγεμονίαν Χριστιανῶν, περισσότεραι καὶ συχνότεροι Σύνοδοι ἔγινον, ὡς εἰς τὴν Αὐτοκρατορίαν τῶν ὑιῶν τῆς μεγάλης Κωνσαντίνου, καὶ μάλιστα τῆς Κωνσαντίνου, τῶν δοποίων αἰτίαι συχναὶ ἦσαν, αἱ συγχίσεις τῶν Αρρειανῶν, καὶ αἱ τῆς Εκκλησίας ἐσωτερικαὶ διαφωνίαι, περὶ ᾧ εργάζενται συντόμω, καὶ πρώτον διὰ τὴν ἐν Γάγγεῳ.

§. 2. Η ἐν Γάγγεῳ τῇ μητροπόλει τῶν Παφλαγήνων σύνοδος, φανερὸν εἶναι ὅτι μετὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ σύνοδον συνέσῃ κατάτινος Εὐεξαδίου, καὶ τῶν ὁμοδόξων αὐτῷ· ἐν τίνι δὲ ἔτει συγκροίοδη, δὲν συμφωνεῖ μεταξύ αὐτῶν οἱ Συγγραφεῖς· ἀναμφίσβητον ὅμως εἶναι, ὅτι πρὸ τῆς ἐν Αὐτιοχείᾳ, κατὰ τὸν Σωβόλενον, ὅπις διαλαμβάνουν περὶ τῆς Σεβασείας τῆς ἐν Αρμενίᾳ Επισκόπειας Εὐεξαδίου λέγεται· „ἐπειτα δὲ ὡς ἐδέον διδάσκων τε, καὶ πράττων, καὶ φρονῶν, ἀφηρέδη τῆς Επισκοπῆς, παρὰ συνελιγμάτων· ἐπὶ δὲ τῆς ἐν Αὐτιοχείᾳ συνόδου, ἐπιορκίας ἔλλω κτ.“
(α)

Σύνοδος ἐν
Γάγγεῳ.

§. 3. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Εὐεξάδιος νῦν, καὶ πρότερον καθηρέθη ὑπὸ Εὐλαβίας τῆς ιδίᾳ πατρὸς, καὶ Επισκόπειας Καισαρείας τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ, ἐπειδὴ ἀνάρμοσον τῆς ιερωσύνης σολῆν ἐφόρεσεν· ὥδε δὲ εἰς τὴν γενομένην διὰ αὐτὸν ἐκαταρρέθη ὅτι ἐποίει πολλὰ ἔξω τῶν Εκκλησιαστῶν τύπων, διότι ἀπιγγόρευε τὰς γάμες, καὶ ἐδίδασκε νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ φαγιτὰ, καὶ πολλὰς ὑπανδρευμένας διεχώριζεν· ὅρα τὸν Σωκράτην (β), καὶ τὸν Σωβόλενον. (γ) Αὐτὴν ἡ σύνοδος κανόνας ἐξέθετο εἰκοσιένα, καὶ εἰς πάντας ἐδιώρισε τὸ ἀνάθεμα, εἰς ανατροπὴν τῆς αἰρέσεως ἐκδιδάσκεστα, πῶς ἔτω πρέπει ὅσοι προσέρχονται εἰς τὴν Εκκλησίαν ἀπὸ τὴν αἵρεσιν τῆς Εὐεξαδίου, πάσας τὰς αὐτὰς αἰρέσεις μίαν, μίαν νὰ ἀναθεματίζωσιν· ὅρα τὸν Βαλσαμῶνα καὶ τὸν Ζωναράν. (δ)

Εὐεξάδιος
Σεβασείας.

Ζ Ζ 2

§. 4.

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. δ. κεφ. κδ. Αὐτὴν ἡ σύνοδος συνεκροτήθη μεταξὺ τῆς Νικαίας, καὶ τῆς ἐν Αὐτιοχείᾳ, δηλαδὴ ἔτε πρὸ τῆς τκε. ἔτσι, ὅτε μετὰ τὸ τμά-

(β) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. β. κεφ. μγ. (γ) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. γ. κεφ. ιδ. (δ)

Ἐν τῇ Ερμηνείᾳ ταύτης τῆς Συνόδου, ἢτις ἔχει κατὰ Εὐεξαδίου Σεβασείας συνηθεούση, ἀλλὰ καθ' ἔτερα τινάς, διότι πρώτον μὲν ὁ Βαστλειός εἰς τὰς δύο Επισολὰς φερεται, οὐδὲν μέντος, πάσας τὰς τῆς Εὐεξαδίου ἀρχαιαικὰς δόξας δημιγέμενος,

εὔδε

Ανάθεμα
πότε ἀρμότ-
ται

§. 4. Συμείωσαι ωδε, ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ ἀνάθεμα, ἢ Αγία καὶ Οἰκείων τετάρτη σύνοδος, εἰς μόνας ἐμεταχειρίσῃ τὸς ἐπὶ χρήμασι χειροτονηθέντας, ἐπιφέρει δὲ ταῦτο, καὶ εἰς μοναχὸς, καὶ εἰς κληρικὸς, ὅπερ ἐπρόκριναν σρατιωτικὸν σχῆμα, καὶ δὲν ἐμετανόσιν. ἀλλὰ ὁ τὸν Γλῶτταν χρυστὸν, ἐν τῇ διμιλίχ, τῇ περὶ τὴ μὴ δεῖν ἀναθεματίζειν, δὲν ἔυρίσκει ἐν λογογον τελείως, ὁ πιεσὸς ἀνθρώπους νὰ λέγῃ ἀνάθεμα. διότι αὐτὸ παντελῶς ἀποκόπτει τὸν ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν Χριστὸν, καὶ τὸν παραδίδει εἰς τὸν διάβολον, ωδε ὁ τοιότος νὰ μὴν ἔχῃ χώραν σωτηρίας, διότι ἀλλοτριώνεται ἀπὸ τὸν Χριστὸν, καὶ ἀπὸ τὸν ὄμιγχυρον τῷ πιεσῷ, ὁ ἀνάθεμα γενόμενος, καὶ προσκληθεῖται τῷ Σατανᾷ, καὶ καθὼς τὰ τῷ Θεῷ ἀφιερωμένα, χωρίζονται ἀπὸ τὰ κοινὰ, καὶ ἀνθρώπινα πράγματα, ὅτῳ ἐκ τῆς ἐναντίας τὰ τῷ πονηρῷ ἀφοριθέντα, ἀποδιαιρεῖται ἀπὸ τὰ θεῖα. διὰ τοῦτο γάρ, καὶ ὁ συνοδικὸς ὡς φαίνεται τόμος, ἀδετίδην, ὅπερ ἔγινεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσαντίνου τῷ Πορφυρογεννήτα, καὶ τῷ Πατριάρχῃ Αλεξανδρε, ὅπερ ἀναθεμάτιζει τὸς ἀποσάτας τῶν βασιλέων, καὶ κατὰ ἀυτῶν ἐγείρονται ὅπλα, καὶ ὅπερ μελετῶσι τυραννίδα, ὅτι λογῆς τὰ τῷ μεγάλῳ Πατρὸς Χρυσοστόμῳ πρέπει μᾶλλον νὰ ἔχωσι τὸ κῦρος, ἢ τὰ τῆς δ. συνόδου, καὶ ἀυτῆς τῆς εὐγάγγεα. καθὼς ὁ Βλάσιος συμειώνει.

Συνόδος ἐπ.
Ρώμη.

§. 5. Τῶν δὲ ἀναμφιβόλως συγκροτηθεισῶν ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας τῶν ῥήθεντων Αὐτοκρατόρων, πρωτίῃ καὶ ἡ ἐν Ρώμῃ συναθροισθεῖσα ἀπὸ Γερμανῶν τὸν ταύτης Επίσκοπον, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ τοῦ. διὰ τῆς παρακαλέσεως τῶν Ευστεβιανῶν, περὶ τῆς ἐπανόδης τῷ Αὐτανάστε εἰς Αλεξανδρειαν, πρὸς τοὺς ἄλλους συνεκλήθησαν ὅτι, τε Αὐτανάστος καὶ οἱ Ευστεβιανοί. ἀλλὰ ὁ μὲν Αὐτανάστος ἱεράρχων τὸν ἑαυτόν τον ἀδῶν ἀπὸ τὰς κατηγορίας, ὅσον τὸ ὀγλιγορώτερον ἥλθεν εἰς ἀυτὴν τὴν Σύνοδον, ματαίως προσμένων τὸν ἔρχομόν τῶν ἀντιδίκων Ευστεβιανῶν δεκαοκτὼ μῆνας, διότι ὑπὸ τῷ Κωνσαντίῳ ἐօρταζόμενα ἐγκάινια τῆς ἐν Αὐτοχείᾳ Εκκλησίας, εἰπον ὡς ἀδύνατον ἀυτοῖς νὰ ἐνεργῶσιν εἰς τὸν ἐν Ρώμῃ σύνοδον. ὅτεν ἀυτῇ ἡ σύνοδος ἐξετάζεται τὴν ὑπόθεσιν τῷ Αὐτανάστε καὶ μὴ ἐνίστεκτα εἰς αὐτὸν σφαλμα, τὸν ἀδῶνασαν, δίδοντες ἀυτῷ ἀδειαν νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὰ ιδιαίτερα πλέον ἀνεγνώσιμα εἰς ἀυτὴν τὴν σύνοδον καὶ τῷ Αγκύρᾳ Μαρκέλλῳ μεμψιμοιοί καὶ ἄλλων τῶν ὑπὸ τῶν Αρειανῶν κατακριθέντων Επιστολῶν, καὶ ιελευτικὸν ἀυτὴν ἡ σύνοδος, τὸν μὲν Αρειον κατέκρινε, τὴν δὲ εὐτικαία σύνοδον ἐνίριξε. (α)

§. 6.

εἰδὲ λόγον λέγει διὰ τὰ κατακριθέντα ὑπὸ τῆς Συνόδου. δεύτερον, ὁ Ευσάδιος Σεβαστίας, τοσάκις πρότερον κατακριθεὶς διὰ τὰς Αριανικὰς τὰ δόξας, ὡς παρὰ τὴν ιδίαν πατερὸς, καὶ ἐτέρων, ἀδέπτοτε κατεκριθῆ διὰ τὰ παρὰ τῆς ἐν Γάγγεα Συνόδου κατακριθέντα. ὅτεν φαίνεται ἡ ἐτερος Ευσάδιος ἐσὶν, καὶ κατὰ τὸν Βαρλαμον, (τὸ ὅποιον, καὶ ὁμοιαληθέσερον ἐσὶ) ἀντὶ Ευσάδιος, Ευστακτος ἐσὶν, σὲ μοναχὸς Αρεμενίας ἐχεματίσει κατὰ τὸν Επιφάνιον αἰδέστ. μ. ὅτε καὶ τὸν Βαρλαμον Χρον. ετ. τριήμ. ἀριθ. 45. ἐως 54

(α) Δύο Σύνοδοι περὶ τῆς ἀυτῆς ὑπόθεσεως ἐν Ρώμῃ συνάθροισεν ὁ Ιάνος, τὴν δὲ τῷ τμά ἐν ἡ παρῆσαν καὶ Επίσκοποι ν. τὴν δὲ τῷ τμῷ, ἐν ἡ μεσωπήν καὶ Μάρκελλος.

§. 6. Εν τῷ μεταξὺ δὲ ὁ Κωνσάνιος μετὰ πέντε χρόνων οὗτος τελευτὴν τῇ παιδός τῷ, ἐօρίζων τὰ τέλη περικλήσιν ναὶ ἐγκαίνια ἐν Αἰγαίοις, μὲ τὴν παρακίνησιν τῶν Εὐσεβιανῶν, σύνοδον Επισκόπων ἐν αὐτῇ ἐσύναξεν, ἐν ᾧ τὸν ἀπό τοῦ Χριστοῦ θάνατον προφάστη μὲν τῶν ἐγκαίνιων οὗτος Εκκλησίας, τῇ δὲ ἀληθείᾳ, διὰ ἀναλογοποίησιν τῆς περὶ τῆς ὁμοσπίδειας πίστεως, καὶ καθαίρεσσιν τοῦ Αἰγαίου. μὲν δὲ ὅλον δὲ ὅπερ οἱ πλείονες ἀνθών τῶν Επισκόπων οὗτον Καθολικοὶ, καὶ ὡχὶ Εὐσεβιανοί, οἱ πάγιες γὰρ οὗτοι παρεγένοντο (α), ὡν πρῶτος ἦν, τῆς μεν Αὐτοικείας Εκκλησίας, Πλάκιτος ὁ Αἰγαίος, τῆς δὲ Κωνσαντινοπόλεως, Εὐσέβιος ὁ πρώτης Νικομηδίας, καὶ τῆς Γερεσταλῆμος Μάξιμος, ὃςις μετανοήσας, διατί ἐγίνε σύμφιδος μὲ εἰκένες ὅπερ κατέβασαν ἀπὸ τὸν θρόνον τὸν Αἰγαίου κατ’ ἀπάτην, ἐπὶ τέττα λέγεται νὰ ἀπεργεν ἀυτὴν τὴν Σύνοδον, ὅμως ἀυτοὶ οἱ ὁμόφρονες, καὶ φίλοι τῆς βασιλέως ὄντες, ὑπερισχυσαν κατ’ ἀνθών τὸν τρόπον, ὡσεὶ νὰ κατεβάσωτι τὸν Αἰγαίου μὲ δὲ ὅλον ὅπερ ἔλειπε, καὶ ἀντ’ ἀνθών νὰ ἀναβιβάσωτιν εἰς τὸν θρόνον τῆς Αἰγαίου Αἰεξανδρείας τὸν Γεργόριον, ὃςις μετὰ τὴν Σύνοδον ἤλθεν εἰς Αἰγαίανδρείαν μὲ σρατιώτας περιειχιζόμενος, ὡς ἀνωτέρῳ εἴρηται, καὶ ὑπερον ἀπὸ τέττα δοκιμάζεται νὰ μεταποιήσωσι τὴν πίσιν, ὡς ὁ Σωκράτης λέγει (β), ἂν κανένα ἀπὸ τὰ ἐν Νικαίᾳ δὲν ἐμέμψηκάν, τὸ δὲ ἀληθὲς ἐπὶ καθαιρέσται, καὶ παρατροπῇ τῆς περὶ τῆς ὁμοσπίδειας πίστεως, ποιῶντες συχνὰς συνόδους, καὶ ὑπαγορέουντες τὸν ὄρον τῆς πίστεως ἀλλοτε κατ’ ἄλλου τρόπουν, ὡσεὶ ὀλίγον κατ’ ὀλίγον νὰ ἐπιστρέψωσι τὰς ἀνθετὰς εἰς τὴν Αἰγαίου τρόπουν, καὶ προσθέλλει ὁ Σωκράτης (γ), καὶ τὴν ὑπαγορευθεῖσαν ἀπὸ ἀυτὰς τῆς πίστεως Επισκόπην, εἰς τὴν ὄποιαν ἀμολόγουν ἔαυτὰς ὅτε διπάδεις εἴναι τῇ Αἴρεις, ὅτε ἐτέρουν πίσιν, εἰκῇ τὴν ἐξ αρχῆς ἐκτεθεῖσαν νὰ ικεύωστι, καὶ νὰ δέχωνται συνάπτεσι δὲ καὶ ὄρον πίστεως εἰς τὴν ἀυτὴν Επισκόπην, ἐν ᾧ μηδὲν ὡδὸς ποιεῖται ἀστίας Πατρὸς, ἢ Τιτᾶ, ἢ τῆς ὁμοσπίδειας ὄνοματος, κατὰ τὸν Σωζόμενον. ἐπαμφοτερίζοντες δὲ ταῖς ἐννοίαις ἥσαν, ὡς μήτε τὰς τὰ Αἴρεις φρονεῦντας, ὅτε τὰς ἀκολεύθεντας τῇ Νικαίᾳ Συνόδῳ, δύνασθαι τῇ συντάξει τῶν ἡμιάτων νὰ σαφηνίσωσιν, ὡς ἀγνώσων ταῖς ιεραῖς Γεραφαῖς. Επειδὴ δὲ πολλὰ ἐλειπόμενα ἐφάνη ἀυτοῖς, περὶ τῆς τῇ Τιτᾶ Θεότητος νὰ λαλήσωστιν εἰς ἀυτὸν, ἀλλὰν ἔκθεσιν πάλιν ὑπαγορεύεται εἰς τὴν πρώτην, ἢ ὡς νὰ εἰκαταφρόνειν ἔκεινην κατὰ τὴν ὄποιαν, ἀμολόγουν τὸν Κύριον ἡμῶν Γενεστὸν Χριστὸν Τιτᾶ Θεόν μονογενῆ, Θεόν, διὰ τὰ πάντα ἐγένετο, γεννηθέντα πρὸ πάγτων

Ζζ 3

(α) Εἰνενήκοντα ἐπτὰ Επισκόποι παρῆσαν κατὰ τὸν Γλάρειον περὶ Συνόδων, κατὰ δὲ τὸν Αἰγαίου τὸν περὶ Συνόδων ἐνενήκοντα, κατὰ δὲ τὸν Σωζόμενον Εκκλησίας Ι' ορ. βιβλ. η'. κεφ. ε'. ἐνενήκοντα ἐντέλει ἐξ ὧν οἱ λεγόμενοι, ἀγκαλὰ καὶ προποιείμενοι ἡμώδησαν μὲ τὰς Καθολικάς.

(β) Εκκλησίας Ι' ορ. βιβλ. β'. κεφ. 6.

(γ) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον.

τῶν αἰώνων, ἐκ τῆς Πατρὸς, Θεὸν ἐκ Θεοῦ, ὅλον ἐξ ὅλε, μόνον ἐκ μόνως, τέλειον ἐκ τελείων, βασιλέα ἐκ βασιλέως, Κύρου ἀπό Κυρίου, λόγου ζῶντα, σοφίαν, ζωὴν, φῶς ἀληθινὸν, ὁδηγὸν ἀληθεῖας, Λιγνάσιν, ποιμένα, δύραν, ἄτρεπτόν τε καὶ ἀναθλοίωτον.

§. 7. Εἴχω ἀπὸ ἀυτὰ τὰ δύο σύμβολα, προσέτι τρίτον καὶ τέταρτον ἐκεῖ νὰ ἐξέθεντο, ἔκτε τῆς Αὐτανασίας, καὶ τῆς ἐν Αριμίνῳ Συνόδου ἀποδεκτούσιν ὁ Βαρώνιος (α), εἰς ἐκεῖνα δὲ τὰ σύμβολα πρὸς τοὺς ἀλλοις καὶ ἀυτὰ τὰ ρήματα παρηγόρησαν, μὲ τὰ ὅποια ὁ Χριστὸς ἐλέγετο εἰκὼν τῆς ἀστίας τῆς Πατρὸς, ὡς παρὰ τῷ Αὐτανασίῳ (β), καὶ τῷ Βαρώνιῳ (γ), εἶναι δυνατὸν νὰ ἴδῃ πᾶς τις, κατε δὲ διὰ τῶν ὑπέρων τάτων συμβόλων τὰ πρότερα δὲν ἀδετάσαν, ἀλλὰ ὅλα καὶ τὰ τέσσαρα ἐδέχοντο, τὸ ὅποιον πάντες θαυμάζοσι· διότι ἀυτοὶ ἐδύνοντα ἀπὸ τὰ τέσσαρα ἀυτὰ ἔνα νὰ ἐκλέξωσιν, εκεῖνο ὅπερ τὰς ἐφάνινετο πιθανώτερον διὰ νὰ καλύψωσι τὴν ἀπάτην τας. Αὐτὴ ἡ ἐν Αὐτιοχείῳ Σύνοδος, ἐξέθετο καὶ καινόνας καέ· εἰς κοινὸν ὄφελος τῆς Εκκλησίας, τὰς ὅποιας δύναται ὅσιος βέλεται νὰ ἴδῃ εἰς τὸν αὐτόν. τόμον τῶν Συνόδων, καὶ εἰς ἀλλα βιβλία, καὶ ἐτίμησε την τῶν Γρήγορων Εκκλησίαν, ὑποκειμένην πρώην τῷ Αὐτιοχείᾳ, διότι οἱ τῶν Γρήγορων Αρχιερεῖς, ἀπὸ τὰς ἴδιας Επισκόπες ἐσυνήθισαν νὰ χειροτονῶται.

§. 8. Εν ἔτει ιχ. ἀπὸ τῆς τελευτῆς τῆς μεγάλης Κωνσαντίνης κατὰ τὸν Σωκράτην, τετέσι ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ τημέρου· γνώμη κοινῇ τῶν δύο βασιλέων Κωνσαντος, καὶ Κωνσαντίας, ὃ εἴς μὲν ὅπερ διὰ γραμμάτων ἐγένησεν, ὃ ἔτερος δὲ τῆς Αὐτοκλῆς, ὅπερ ἑτοίμως ὑπήκεσε, κηρύττεται πάλιν Οἰκεμενικὴ Σύνοδος (δ) εἰς τὴν Σαρδικήν (πόλις δὲ ἀυτὴ ἐξὶ τῶν Γαλλιῶν Τριαδίτζα κοινῶς λεγομένη) ὅπερ ἥλθον, ἀπὸ μὲν τὰ ἐσπέρια μέρη Επισκοποὶ τριακόσιοι, ὡς λέγεται ὁ Αὐτανάστιος (ε), ἀπὸ δὲ τὴν Αὐτοκλήν οἱ· τῶν ὅποιων ἔξαρχος ἦν Οὔσιος ὁ Κρεδάβης, διὰ νὰ ἀνακρίνῃ τὰς αἵτιας Παύλος τῆς Κωνσαντινοπόλεως, Αὐτανασία τῆς Αλεξανδρείας, καὶ ἀλλα, τὰς ὅποιας οἱ Αρχιερεῖς ἀπὸ τὰς οἰκείας θρόνας ἐξώρισαν.

§. 9. Οἱ συνελθόντες λαϊπὸν ἀπὸ τὴν Αὐτοκλήν Αρχιερεῖς, ἰδόντες τῆς μὲν συνόδου τὸ ἀκλινὲς, καὶ τὴν ἐν δείοις προσάγμασιν ὑγείαν, τὸν δὲ Αὐτανάστιον παρόντα, δὲν ἥθελον νὰ ἔλθωσιν εἰς τὸ πρόσωπον τῶν ἐσπερίων,

(α) Χρον. τόμ. Γ'. ἔτ. τμα. ἀριθ. κβ'. (β) Εν τῷ περὶ Συνόδων. (γ) Εἰς τὸνάυτον τόντον. (δ) Οἰκεμενικὴ Β'. ἔπειπε νὰ λέγεται ἀυτὴ ἡ Σύνοδος, ὡς πρὸς τῆς ἐν Κωνσαντινοπόλει, συναθροιθέντες ἐν ἀυτῇ τόσοι Επισκοποί, ἀπὸ τὴν Γαλλίαν, Γαλλίαν, Αρμενίην, Μακεδονίαν, Παλαιστίνην, Καππαδοκίαν, Πόντον, Κιλικίαν, Θραϊδα, Συρίαν, Θρακίαν, καὶ Μεσοποταμίαν, ὅμως δὲν συναριθμεῖται ταῦς Οἰκεμενικῆς Συνόδους, ἐπειδὴ ἐκδεσμὸν πίστεως, δὲν ἐξέδωκε. Καὶ ἂλλο δέν ἔκαμε πάκες γὰρ ἐπικυρώσῃ τὴν ἐν Νικαιᾷ, ὅθεν μία μὲ ἀυτὴν νομίζεται.

(ε) Εν τῇ δευτέρᾳ Απολογίᾳ.

ρίων, λέγοντες πῶς δὲν θέλει ἔλθωσι μὲν ἄλλον τρόπον εἰς διάλεξιν, ἀν δὲν ἔδίωχναν τὸν Αὐτανάσιον, καὶ τὸν Παῦλον ἀπὸ τὴν Σύνοδον, ὡς δὲ Πρωτογένεις δὲ Σαρδικῆς Εὐπίσκοπος, καὶ ὁ Καρδιτζῆς Οστιος δὲν ἔδεργον νὰ μὴν ἔλθωσιν οἱ περὶ Παῦλον, καὶ Αὐτανάσιον, εὐθέως οἱ Αρρειανοὶ ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν Σύνοδον. Ὁτεν οἱ ἐν Σαρδικῇ Πατέρες, πρῶτον, ἀντές φυγάδας ἐψηφίσαντο, ὑπερον τὰς κατηγόρεις Αὐτανασίας ἔδιωξαν ἀπὸ τὴν ἀξίαν. διότι ἔξετάσαντες τὰ παρ ἐκείνοις δραματεργηθέντα κατά τε τὰς Αὐτανασίας, καὶ τῶν ἔξωθεντων λοιπῶν Εὐπισκόπων ἀπὸ τὰς Αρρειανὰς, ἐκείνες μὲν καθαρὰς, καὶ ἀθώας εἶναι ἀπέφηναν, γράφαντες καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν τὰς καθ ἐνός, ὅτεν νὰ ἴσεν ρωσι πατῶν τῶν Εκκλησιῶν ὁ λαὸς, τὰς Εὐπισκόπων τὰ τὴν καθαρότητα, τὰς δὲ εἰς τὰς Εκκλησίας ἀντῶν ἐπανελθόντας ὡς λύκοι, Γρηγόριον τὸν ἐν Αλεξανδρείᾳ, Βασίλειον τὸν ἐν Αγκύρᾳ, καὶ Κυντιανὸν τὸν ἐν Γάζῃ, καὶ μόνον κατεβίβασαν ἀλλὰ γέτε Εὐπισκόπων νὰ τὰς ὄνομάζωσιν, γέτε Χριστιανὰς, γέτε παντελῶς νὰ ἔχωσι συναναζεροφήν πρὸς ἀυτὰς, γέτε νὰ δέχωνται ἀπὸ ἀυτὰς γράμματα, γέτε νὰ γράφωσι πρὸς ἀυτὰς οἱ ὄρθδοξοι· δομοίως μὲν ἀυτὰ, καὶ ἀλλὰς τινὰς Εὐπισκόπων τῆς Αρρειανῆς συμμορίας παμψηφὶ καθεῖλεν ἢ σύνοδος ἀυτῆς. Τελευταῖον κρατύναντες, καὶ σερεώσαντες τὸν ὄρον τῆς ἐν Νικαίᾳ πίσεως, καὶ τὸ ἀνόμοιον εκβαλόντες, τὸ δόμοςτιον φανερώτερον ἔξεδωκαν. Ὅταν τὸν Σωκράτην (α)· τὴν δὲ παρ ἀντῶν σαλατίσαν Εὐπισολῆν τοῖς ἀπανταχθεῖσι Εὐπισκόποις, ἥτις καταπλάτος φανερώνει, τὰ ἐκεῖ πραχθέντα, παρὰ τῷ Θεοδωρίτῳ ἐνρύσεις (β). Πρὸς τέτοις καὶ κανόνας καί. οἱ ἐν τῇ Σαρδικῇ ταύτη συνέδω συνελθόντες Πατέρες ἔξεβεντο, εἰς Εκκλησιασικὴν ἀφορῶντες κατάσατιν, γέτε ἀνάγνωσθι ἐν τῷ αὐτῷ τῶν συνόδων, καὶ ἐν ἄλλοις.

§. 10. Εν ὅσῳ δὲ ἀυτὰ ὑπὸ τῶν ὄρθδοξῶν ἐγίνοντο, οἱ ἀπὸ τῆς Συνόδου ἀναχωρήσαντες Αρρεινοὶ, οἵτις Φιλιππάτωλιν τῆς Θράκης ἐδιάβησαν, εἰς τὴν ὁποίαν συνέδριον τι ποιήσαντες, τὸ ὄποιον ἀυτοὶ Σαρδικῆς σύνοδον ἐκάλειν, τὸ μὲν δόμοςτιον φανερῶς ἀνεδεμάτισαν, τὴν δὲ τὰ ἀνομίας δόξαν Εὐπισολᾶς συγγράψαντες, πανταχθεῖσι πεμπον. Επὶ τέτοις, ἐκείνας ὅπερ ἐφάνησαν ἀυτοῖς διὰ τὸν Αὐτανάσιον, Παῦλον, καὶ Μάρκελλον, καὶ Ασκληπιανοὺς κυρώσαντες, καθεῖλον τὸν Ρώμης Εὐπισκοπον Γέλιον, Οστιον Καρδιτζῆς, Μαξιμίνον τὸν Τριβέρεως, Πρωτογένεν τὸν Σαρδικῆς Εὐπισκοπον, καὶ τὸν Γαυδέντιον, τὰς συγχοινωνήσαντες μὲ τὸν Αὐτανάσιον, καὶ τὰς συμβοηθέας ταῦτα ψηφισάμενοι ἐφανέρωσαν πᾶσι τοῖς Εὐπισκόποις, ὡςε γέτε νὰ τὰς πληγάζωσιν εἰς κοινωνίαν, καὶ συναναζεροφήν, γέτε νὰ τὰς γράφωσιν, γέτε τὰ παρ ἀντῶν γράμματα νὰ δέχωνται, περὶ ων βρα-

Συνέδριον
Φιλιππάτω-
πόλεως.

(α) Εκκλησ. Γ' ιορ. βιβλ. β'. κεφ. ι'. (β) Εκκλησ. Γ' ιορ. βιβλ. β'. κεφ. η'.

βραχέως μὲν καὶ συντόμως διηγεῖται ὁ Σωκράτης (α) κατὰ πλάτος δὲ ὁ Σωζόμενος. (β)

§. 11. Μέσον ὅπερ ὁ Αὐτανάσιος διὰ τῶν διαταγῶν τῆς ἐν Σαρδικῇ συνέδει, ἐπέφερε· τὸν ἐπαρχίαν τε, ὅμως μετ' ὀλίγον καιροῦ ἀποθνήσκων Κώνυμας ὁ βασιλεὺς, νέος πάλιν Φορύβας, καὶ ταραχὴς ἥγειρεν κατ' αὐτὸν οἱ Αρειανοὶ, διῆσχυροί σύμμενοι παντοίοις τρόποις νὰ τὸν διώξωσι πάλιν ἀπὸ τὴν Αἰλεξάνδρειαν, ὅπερ καταπειθεῖστι, τὸν ἐυκόλως καταπειθόμενον, τὸν δεχθέντα τὴν αἰρετικὴν ἀρρώσιαν, Κωνσάντιον λέγω τὸν Αὐτοκράτορα, γὰρ συγκροτήσῃ σύνοδον εἰς Μεδιόλανα, (πόλις δὲ ἐξὶ τῆς Γιταλίας) καὶ ὅλας τὰς εἰσερχομένας εἰς αὐτὴν τὴν σύνοδον, νὰ ἀναγκάσῃ νὰ συμφωνήσωσιν εἰς τὰ πρότερον συιτεθέντα διατάγματα κατὰ Αὐτανάσιον, καὶ ἀντὸν νὰ τὸν ἐκβάλλωσι τῆς Εὐκλησίας. Καταγγέλεται λοιπὸν σύνοδος εἰς Μεδιόλανα ἀπὸ τὸν Κωνσάντιον, ἐν ᾧ εἴτε ἀπὸ Χριστοῦ τνέ· εἰς τὴν ὁποίαν ἡλθον ἀπὸ μὲν τὴν Αἰνατολὴν ὀλίγοι, παραπιθέμενοι οἱ πλεονες, ἢ διὰ τὸ γῆρας, ἢ διὰ σωματικὴν ἀσθένειαν, ἢ διὰ τὸ μακρὸν διάσημα, ἀπὸ δὲ τὰ Εὐσπέρια ἐσυνάχθησαν ὑπὲρ τὰς τέλους. ἦν δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν σύνοδον σὺν τοῖς ἔσωτεροις ὅδεν ἐδενθαυμακόν, ἀντὶ υπερίσχυσαν οἱ Αρειανοὶ τὰς Ορθοδόξες, ὅπερ ἐπαρκάλενται πρῶτον κοινὴν Φῆφον νὰ ποιήσωσι κατὰ τὴν Αὐτανάσιον, ὡς παντελῶς νὰ διωχθῇ ἀπὸ τὴν Αἰλεξάνδρειαν, ἐξ ἀνοίκων τῶν ὄντων συγκατένευσαν, μόνοι δὲ Διονύσιος Μεδιόλανων, Ευσέβιος Οὐρκέλλων, Λαζίφερος ὁ τῆς Μιτροπόλεως τῶν κατὰ Σαρδηνίαν ἄνθρωπος, Λιβέριος ὁ Ρώμης, καὶ Παυλῖνος ὁ Τριβέρεως, πάντες καλοὶ Εὐπόκοποι, καὶ τῆς ἀληθείας κύρικες, ἔκραξαν πῶς δὲν πρέπει ὃτῳ ἐυκόλως νὰ καταδικασθῇ ὁ Αὐτανάσιος, μηδὲ γάρ ἔως ὃδε ἀν γένη, δέλει μείνη τὸ κακὸν αὐτό κτ. ἀλλ' εἰς μάτην ἐπλήγοντον τὸν ἀέρον, διότι δὲ αὐτὸς Αὐτοκράτωρ ὠμολόγηε τὸν ἔαυτόν τον κατάγοντον τὴν Αὐτανάσιον, καὶ κοινῶς διατάγματι ἐψηφίσατο, παρακινῶν καὶ τὰς λοιπὰς νὰ ὑπογράψωσιν εἰς τὴν κατ' αὐτὸν Φῆφον, ἀντοῖ δὲ παρρησιασάμενοι, καὶ φανερῶς τὸν βασιλέα ἐλέγχαντες, ὡς ἀδίκως καὶ δυστερβῶς ἀποφασίζοντα, καὶ τῶν Εὐκλησιῶν τὰς ἐδιώχθησαν καὶ νὰ κατοικῶσι τὰ ἔσχατα μέρη τῆς Οἰκουμένης κατεκρήνησαν· ὅρθως λοιπὸν ὁ Γλάριος, ταύτην τὴν Σύνοδον κακεντρεχῶν συναγωγὴν ἐκάλεσεν (γ). ὅρα τὸν Σωκράτην (δ), τὸν Θεοδώριτον (ε), καὶ τὸν Σωζόμενον. (ζ)

§. 12. Προσέτι συγκροτεῖται καὶ ἐν Συρμίᾳ σύνοδος τῶν Αρειανῶν, διὰ προσαγῆς τῆς Κωνσάντιας, διὰ τὴν τε. Φωτεινῷ ὅπερ ἡ εκεῖ Αἰρχετος

ρευς

(α) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. (β) Εὐκλησ. Γ' σορ. βιβλ. γ'. κεφ. ια'. (γ) Εὐτῷ περὶ Συρμῶν. (δ) Εὐκλησ. Γ' σορ. βιβλ. β'. κεφ. λε'. (ε) Εὐκλησ. Γ' σορ. βιβλ. β'. κεφ. ιε'. (ζ) Εὐκλησ. Γ' σορ. βιβλ. δ'. κεφ. θ'.

ρεὺς αἴρεσιν ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ κατὰ τὸν Βαρώνιον τυχέντι. διότι ἀποδημῶν ὁ βασιλεὺς εἰς τὰ ὡδεῖα, ὁ Φωτεινὸς φανερώτερος ἐπαφῆσίαζε τὸ δόγμα τοῦ, τὸ ὅποιον χαλεπῶς φέροντες οἴτε ἐκ τῆς Δύσεως, οὐδὲ οἱ ἐκ τῆς Αὐτολήγου Επίσκοποι, ἐσυνάχθησαν ἐκεῖ, ἀπὸ μὲν τῆς Αὐτολήγου ἄλλοι τε, οὐδὲ Γεώργιος ὁ Αλεξανδρείας, Βασίλειος Αγκυρας, οὐδὲ Μάρκος ὁ Αρεδέσιος, ἀπὸ δὲ τῆς Δύσεως Οὐάλης Μαρσάν, οὐδὲ περιβόητος Οσίος Κερδεύθης ἀκατότιμος παρών. Καταλαβόντες δὲ τὸν Φωτεινὸν, τὸ δόγμα τῆς Σαβελλίας, οὐδὲ Παύλος τῆς Σαμοσατέως φρονθύντα, καθεῖλον ἐνθέντες· μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν, ἔξω ἀπὸ τὰ πρότερον δεδογμένα περὶ τῆς Πίσεως τρεῖς ἐκδέστεις ἐξέδωκαν, μίαν μὲν, τὴν ὅποιαν Μάρκος ὁ Αρεδέσιος μὲν Ελληνικὴν φράσιν ὑπαγόρευσε, τὰς δὲ λοιπὰς δύο, μὲν Ρωμαικὴν γλῶσσαν • αἵτινες δὲν ἐσυμφώνην, ὅτε διὰ τὴν λέξιν, ὅτε διὰ τὴν σύνθεσιν, ὅτε ἀναμεταξύ των, ὅτε μὲν τὴν Ελληνικὴν, καθὼς ὁ Σωκράτης λέγει, (α) τὰ εἰς ἀυτὰς δὲ τὰς ἐκδέστεις περιεχόμενα, ἐν συντομίᾳ φανερώνει ὁ Σωζόμενος (β). Πρὸς τέτοιοις ἴσεον, ὅτι Οσίος ὁ Κερδεύθης πρὸ ὅλης, διὰ πειθαρχίας τῶν φρονθύντων τὰ τῆς Αρείας, καταδικασθεὶς νὰ κάθηται εἰς τὴν ἔξορίαν ὃν ἐκατονταετής, διὰ παρακινήσεως πάλιν ἀυτῶν μετεκλήθη ὑπὸ τῆς βασιλέως, διότι ἐνδιδόν, πῶς ἂν ἢ διὰ παρακινήσεως, ἢ διὰ βίας ἢ δελεγίνη σύμψιφος μὲν ἀυτᾶς, ὡς ἐπιτιμότερος, οὐδὲ πάντων ἐπαινέμενος, δέλει εἶναι εἰς ἀυτὰς ἀξιόχρεως μάρτυς. ὅσιος πρωτον μὲν δὲν ἔστελε γὰρ συναίνεσθη μὲν ἀυτᾶς, βιασθεὶς δὲ, οὐδὲ πληγὰς ὡς λέγεσιν ὃν γηραλαῖος ὑπομείνας, συνήγειτε, οὐδὲ ὑπέγειαφεν, ὡς οὐδὲ ἀνωτέρῳ εἰρηται. (γ)

§. 13. Τελειωθείσης τῆς ἐν Συρμίῳ Συνόδου, οἱ οἱ Αρειανοὶ διαφωνήντες ἀναμεταξύ τοῦ, πρὸς διαίτησιν ἀυτῶν, οὐδὲ περὶ τῶν ἐν Αὐτολίχειᾳ νεωτερισθέντων, οὐδὲ ἄλλων, ἐφάνη ἐυλόγον εἰς τὸν βασιλέα, νὰ ποιῆσῃ σύνοδον εἰς Νικομήδειαν τῆς Βιθυνίας, ἐμπόδισεν ὅμως τὴν ἐκεῖ συνέλευσιν ὁ σεισμὸς ὃ μεγάλος ὅπερ ἐκεῖ ἐγίνεν, ἐξ αἵτιας τῷ ὅποις ἥκολθεντος νὰ πέσῃ ἢ πόλις Νικομήδεια, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ τυχέντι. τῇ καὶ τῇ Αὐγούστῳ μηνὸς. διὸ ἐσυμβλέπουντο νὰ μεταφέρωσι τὴν σύνοδον εἰς τὴν γείτονα ἀυτῆς Νικαίαν, ἀλλὰ οὐ εἰς ἀυτὸν πάλιν ἐμετανόσιαν, ἐπειδὴ ἥκολθεντος παλαιὰ εἰς ἀυτὴν ἢ περὶ τῷ δόγματος ζήτησις. Τέλος ἐν τῷ ἀυτῷ ἔτει σύνοδον μεγάλην ἐκήρυξε, τὸν ὅποιαν ὑζερον διαχωρίσας, ἀλλὰ μὲν νὰ γίνη ἐν Αριμίῳ πόλει τῆς Γαλατίας, ἀλλὰ δὲ ἐν Σελευκείᾳ τῆς Πασαρίας προστέαξεν. Εσυνήχθησαν λοιπὸν εἰς ἐκείνην μὲν, οἱ Διτικοὶ μόνοι περισσότεροι ἀπὸ τοῦ. ἐν ταύτῃ δὲ, μόνον οἱ Αὐτολικοὶ περὶ πετρᾶς τῷ εἶ. ἀλλα εἰς

Σύνοδος ἐν
Αριμίῳ η
έτερα ἐν Σε-
λευκείᾳ.

(α) Εἰς τὸν ἀπόλον τόπον, κεφ. Λ'. (β) Εἰς τὸν ἀπόλον τόπον κεφ. Σ'. (γ) Οὐχί μόνον μια Σύνοδος κατὰ Φωτεινὸν εἰς Σύρμιον συνηθεῖσθη, ἀλλὰ τρεῖς, μια τῷ τρίτῳ δευτέρᾳ τῷ τρίτῳ ἐν ἡ παρῆσταν Επίσκοποι Ευσεβιανοὶ καί. οὐ η τρίτη τῷ τρίτῳ. ἐν η περιγραφεν Οσίος Κερδεύθης.

εἰς ἀυτὸν τὸν σύνοδον, καθὼς οἱ Εὐπίσκοποι ἦσαν διαμερισμένοι κατὰ τόπους, ὅταν κατὰ γνώμακας καὶ ἐνκολωτεραὶ ἀπὸ τῆς ὀλιγωτέρας, η̄ ἀπὸ τῆς περισσοτέρας ἐσυγχροτεῖτο· ὅπα περὶ ἀυτῶν τῶν Συνόδων, τὸν Σωκράτην (α), τὸν Θεοδώριτον (β), καὶ τὸν Σωζόμενον. (γ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Περὶ τῶν διαπρεψάντων ἀνδρῶν ἐν ὁσιότητι, ἐπὶ τῶν καιρῶν τῶν ῥηθέντων Αὐτοκρατόρων.

§. 1.

Ε' ἀν καὶ εἰς ἀυτὸς τὰς καιρὸς οἱ Ἀρειανοί, ὡς λύκοι τὸ τᾶς Χριστὸς ποίμνιον ἐλυμαίνοντο, ὁ Θεὸς ὅμως, μὲ τὴν ἀυτὲς χρησότητα ἔγειρεν εἰς ἀυτὸς τὰς χρόνους καὶ ποιμένας πιεσθεὶς τᾶς λαὸς ἀυτῆς, μεταξὺ τῶν ὄποιων, σιωπῶν Νικόλαον Μύρων τῆς Λυκίας Εὐπίσκοπον, τὸν διάπυρον τῶν Χριστιανῶν, καὶ Σηλωτὴν, καὶ ιερέα, τὸν πολλὴν ἔχοντα πρὸς Θεὸν παρρησίαν, οἵτινες δὲν ἔγραψε μὲν, εν ὀνείροις δὲ ἐπισάς τῷ βασιλεῖ Κωνσταντίῳ, καὶ τρεῖς σρατηλάτας ἔκτινος διαβολῆς κατακριθέντας, ἐσώσεν ἀπὸ τὸν θάνατον, οἵτινες τὸν ἐπαρκάλεσαν εἰς τὴν πρόσευχήν τως, καὶ ἀλλαζεις σρατιώτας οὐ μοίως ἔσωσε, καὶ ἥλευθέρωσεν ἀπὸ τὸν θάνατον, καὶ δὲν παύει μέχρι τῆς σύμερου, ἐκείνως ὅπῃ τὸν ἐπικαλεῖνται νὰ τές λυτρώνῃ ἀπὸ πάσιν αὐγκινήν, καὶ ἔτερος τινὰς ὄμοιώς ἀντῷ διαλάμψαντας.

§. 2. Παῦλος ὁ Κωνσαντινοπόλεως Επίσκοπος, οἵτις πατερίδα μὲν ἔσχε τὴν Θεσσαλονίκην, διάκονος δὲ ἐχομάτιτε τῆς ἐν Κωνσαντινοπόλει Εκκλησίας, μετὰ δὲ τὸν θάνατον τᾶς Αλεξανδρεῶν, καὶ Εὐπίσκοπος ἀυτῆς ἐγινεν, ἀνθρώπος ἐλλόγιμος, καὶ λαμπρῶς ἐπ' Εκκλησίας διδάξας, εἰς δὲ τὰς περιεστάτες τῆς ζωῆς, καὶ τὰς ὄμολογίας τῶν ἐξεσιασῶν, ὃν ἦν ἐπιτίθειος, καθὼς ἐμαρτύρησε δὲ ἀυτὸν καὶ ὁ πρὸ ἀυτῆς Αλεξανδρος, εἰς τῶς ἐρωτῶντας ἀυτὸν κληρικὸς, εἰς ποῖον ὑσερον ἀπὸ ἀυτὸν νὰ δώσωστι τὴν Εκκλησίαν, ἀνίσως, εἶπε, καλὸν εἰς τὰ Θεῖα, καὶ διδακτικὸν ὅμοιος Σητείτε, νὰ ἔχετε τὸν Παῦλον. Οὗτος Σηλωτὴς θεομάτιτος τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου ἔγινε, καὶ ὑπεραπτιζής μέχρι θανάτου ἀνδρικῶτατος, τὸν ὄποιον ὡς χιλιάδες κατεβίβασε τᾶς θρόνας ὁ Κωνσάντιος, ὁ τᾶς Μακεδονίας προσφίλακτος,

Νικόλαος
Μύρων τῆς
Λυκίας Ε-
πίσκοπος.

Παῦλος
Κωνσαντι-
νοπόλεως.

(α) Εκκλησ. Γ' 50ρ. β' 13λ. β'. κεφ. λξ. λσ'. (β) Εκκλησ. Γ' 50ρ. β' 13λ. β'. κεφ. 15'. καὶ ιρ'. (γ) Εκκλησ. Γ' 50ρ. β' 13λ. δ'. κεφ. 15'. καὶ ιρ'.

λης, καὶ Βουλῆς, τὸ μὲν πρῶτον ὡς τάχα δὲν ἐπολιτέυετο καλά, καὶ τέλος κατεδικάσθη εἰς ἔξοριαν, καὶ ἐπινίγη διὰ συνεργείας τῶν Αρειανῶν εἰς τὴν Κεκρετὸν τῆς Καστωναδοκίας, ὅρα τὸν Σωκράτην (α), τὸν Σωζόμενον, (β) καὶ τὸν Θεοδώρωντον. (γ)

§. 3. Κύριλλος, ὁ γεγονὸς πρῶτον Πρεσβύτερος τῆς ἐν Γεροσολύμοις Εκκλησίας, εἶτα ὁ Επίσκοπος, ἀνθρώπος ὑπέροχος, ὃ τῆς ὁρθοδόξεως πίσεως ὑπερασπιζός δρασάριος· ἀντὸς εἰς τὴν ἀρχὴν πολλάκις ἐκβληθεὶς τῆς Εκκλησίας ἀπὸ ἐπιβελλάς τῶν Αρειανῶν, ὃ πάλιν λαβὼν ἀντὴν, τελευταῖον εἰς τὰς ἐσχάτες χρόνους τῆς ἥλικίας τοῦ, ἀκλόνητον ἐβάζαει τὸν θρόνον τῆς Επισκοπῆς ἀντεῖς τὸν καιρὸν Θεοδοσία τῆς Αὐτοκράτορος, εἰς χρόνος οκτὼ, καθὼς ὁ Γερώνυμος εἰς τὸν κατάλογον τῶν συγγραφέων τημένων (δ). Ήν δὲ παρὸν ὃ εἰς τὴν οἰκουμενικὴν Β'. σύνοδον τὴν εὑ Κωνσαντινούπολει, καλέμενος ὑπὸ ἀυτῆς ἐν τῇ συνοδικῇ Επιστολῇ, τῇ παρὰ τῷ Θεοδωρίτῳ κειμένῃ (ε) αἰδεσμιώτατος, ὃ Θεοφιλέσατος, τὸν ὄποιον μαρτυρεῖστιν οἱ συνελθόντες εἰς ἀυτὴν Πατέρες, ὅπερ κανονικῶς ταρρά τῶν τῆς ἐπαρχίας Επισκόπων ἐχειροτονήθη πάλαι, ὃ πολλὰ ἀγωνιστεῖς πρὸς τὰς Αρειανὰς εἰς διαφόρους τόπους. Σώζονται ἀντεῖς κατιχύσεις, τὰς ὄποιας συνέγραψεν εἰς τὴν γεότιτά τοῦ, κατὰ τὸν Γερώνυμον (ζ), αἱ δὲ μυσαγωγικαὶ κατιχύσεις, ὃ αἱ πρὸς Κωνσάντιον, ὃ Αὐγούστιον, ὅπερ εἰς ἀπὸ τὸν ἀποδίδονται, λέγεσθαι νὰ εἶναι ὑποβολιμάκιοι, ὡς ὁ Ριβέτος (η)· ὃς ὁ Κόκος. (θ).

§. 4. Γέλιος, ἐπώμης Εὐτίσκοντος διάδοχος τῇ μετὰ τὸν Σίλβερον ὀλίγους καιρὸν ἐπισκοπήσαντος Μάρκος, διάσυρος ὑπερασπιζῆς τῆς ἐν Νίκαιᾳ πίσεως, καὶ τῇ Αὐτοκατία πρόμαχος, καὶ βοηθός πλέον τῶν ἄλλων, ὡς φαίνεται εκ τῶν διηδύντων ἐν τοῖς ανωτέρω κεφαλαίοις, καὶ ἐνεκα πολλὰς εἰρωνίας καὶ περιγελάσματα ἀκέστας ἐκ τῆς ἐν Αὐτοκατίᾳ Συνόδου τῶν Αρειανῶν, τελευταῖον καθηρέθη αὐτῷ ἀντὶς εἰς τὴν Φευδοσαρδικὴν σύνοδον, ὅμως μὲν ἀλλας ὁρθοδόξες, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται· ἀντὸς εἰς βασίγυρας ἐλθὼν, καὶ ποιμάνας τὴν τῇ Χριστῇ Εκκλησίᾳ χρόνος δεκαπέντε, πρὸς Κύριον ἔκειθμησε.

§. 5. Γέλιος δὲ Φιρμικός, ὃχι δὲ Μάρτενος δὲ μαθηματικός, εἰς ποιού τόπουν, καὶ ἀπὸ τίνας γονεῖς να ἐγεννήθη, εἴναι ἀδυλον, τότε δὲ μόνον είναι γυνωσὸν, ὅτι κατὰ τὰς χρόνιες Κώνσαντος, καὶ Κωνσαντίε ἀκμάσας, ἵπόκμημα τῷδε ἀντὰς ἀξιόλογον ἐγράψε, περὶ μυσηρίων, καὶ σφαλμάτων τῶν βεβύλων θρητικῶν, διὰ ὧν παρακινῆ ἀντὰς εἰς τὸ νὰ ἐκριζώσωσιν ἐκ Σεμελίβ τὴν εἰδὼλολατρείαν.

A a a z

§. 6.

Ι'σλιος
Φιεμικός.

I'sλιος Ρ' ω-
κυνσ.

(α) Εὐκλησ. Ἰ'σοε. βιβλ. β'. κεφ. 5'. (β) Εὐκλησ. Ἰ'σοε. βιβλ. γ'. κεφ. γ'.
 (γ) Εὐκλησ. Ἰ'σοε. βιβλ. β'. κεφ. ε'. (δ) Κεφ. ιβ'. (ε) Εὐκλησ. Ἰ'σοε. βιβλ. ε'.
 (ζ) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. (η) Εὐτριψ. Ι'σεω. κιτικῶ. (θ) Εὐτριψ.
 δοκιμασία.

§. 6. Γλάριος Επίσκοπος τῶν ἐν τῇ Γαλλίᾳ Πυκτάνων κατὰ τὸν Ρεφίνον (α), τῶν θείων Γραφῶν ἐμπαιρώτατος, φύσει ἥμερος, καὶ ὥστης, ἢ εἰς τὸ πεῖθεν ἐπιδέξιος, καὶ ἐμπειρος, οὗτος γενναίως τῇ τῶν Αρειανῶν αἱρέσει ἀντέση, εἰς τρόπον ὅτι, ὡνομάζετο φραγγγέλιον, καὶ μάζις τῶν αἱρετικῶν. Ὅπερον ἀπὸ τὴν ἐν Μεδιολάνοις συναθροισθεῖσαν σύνοδον, μὲ τὴν ἐπιβελὴν τῆς Σατορείνας Επίσκοπων Αρειανῶν, εἰς Φρουγίαν ἐξωρίσθη, ἐκεῖθεν δὲ μετὰ χρόνος τεσσάρων εἰς τὴν ἐν Σελεύκειᾳ Σύνοδον ἀνακαλεῖται, καὶ ἀπὸ ἀυτῆν ὅμοι μὲ τὰς ἀποσκαλδέντας παρὰ τῆς συνόδου πρέσβεις ἥλθεν εἰς Κωνσαντινόπολιν, ὅπερ βλέπων τὸν ἐσχατον τῆς πίσεως κίνδυνον, μὲ τρεῖς λιβέλαις ἐξήτισεν ἀδεικνύειν ἀπὸ τὸν βασιλέα πρὸς διάλεξιν μὲ τὰς ἐναντίες τῆς πίσεως, τοῖς ὀποίοις δὲν ἔργεστε· τελευταῖον ὡς αἴτιος τάχα, τῶν εἰς τὴν Αὐτοκολήν διαφορῶν, καὶ διαφωνῶν, προσάζεται ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὰς Γαλλίας. Εξέδωκε δὲ βιβλία ιβ'. περὶ τῆς Αγίας Τριάδος κατὰ τῶν Αρειανῶν, βιβλίον περὶ Συνόδων, βιβλίον κατὰ Κωνσαντία, καὶ Αὐξεντία, ὑπομνήματα εἰς τινὰς τῶν Φαλμῶν, εἰς τὸν Ματθαίον, καὶ ἐτερα τινὰ ἐγχειρίδια, καὶ τολλὰς Επισιολὰς συνεγράψατο· ἐτελέυτητεν εἰς τὴν πατρίδα ταῦ, ἐπὶ τῆς Αὐτοκρατορίας Οὐαλεντιανᾶ, καὶ Οὐάλεντος.

§. 7. Ευσέβιος ὁ Οὐρκέλων τῆς ἐν Γταλίᾳ Επισκοπος, Σαρδῶν ἦτοι ἐκ τῆς Σαρδικῆς κατύγετο, καὶ πρῶτον ἀναγνώσης εἰς Ρώμην ἔχει μάτιστεν, ἐπειτα Επισκοπος τῶν Οὐρκελῶν, ὃς εἰς πειδὴ δὲν ἐσυμφωνει μὲ τὰς Αρειανὺς εἰς τὴν ἐν Μεδιολάνοις συγκροτηθεῖσαν σύνοδον νὰ ὑπογράψῃ εἰς τὴν καδαίρεσιν τῆς Αὐτανασίας, εξόριζεται ἀπὸ τὸν Κωνσάντιον εἰς Σκυδρόπολιν, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Κασταδοκίαν· λυτρωθεὶς δὲ ἀπὸ τὴν ἐξορίαν ἐπὶ τῶν καιρῶν Γελιανᾶς τῆς βασιλέως, περιμέρχετο τὴν Αὐτοκολήν, καὶ Γταλίαν ἐπαγγγελλόμενος τὸν ιατρὸν, καὶ ιερέα, καὶ ἐπισημάζων τὰς Εκκλησίας τῆς Θεᾶς εἰς τὴν ὑγιαῖς τίσιν· ἐτελέυτητεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Οὐαλεντιανᾶ, καὶ Οὐάλεντος· διὶ αυτὲς τὰς δύο Επισκόπων τὸν Γλάριον, καὶ Ευσέβιον λέγει ὁ Ρεφίνος (α), ὅτι ὡς δύο φῶτα μεγαλοπρεπῆ τῆς κόσμου κατηγοροῦσαν, καὶ ἐφώτισαν, τὸ Γλυπτικὸν, τὴν Γταλίαν, καὶ τὰς Γαλλίας, ὡςε πάντες οἵ ἐν ἀυταῖς ταῖς πόλεσιν ἐφυγούς ἀπὸ τὰς ζενὰς, καὶ κοινωτὰς γωνίας τῶν αἱρετικῶν.

ΚΕΦΑ-

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. α'. κεφ. λα'.

ΚΕΦΑΛΑΡΙΟΝ ΙΓ'.

Περὶ Ἰ' ελιανῆ τῆς Αὐτοκράτορος, καὶ τῶν ἐπ' αὐτῆς γενομένων
ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

§. I.

Α' φ' ἔτι ἀπέθανεν ὁ Κωνσάρτιος, ἐν Μόψῳ Κρίναις μεταξὺ Κυλίκων, καὶ Κατωαδρίων, ἐπειδὴ εἶναι πρὸς τὸν Ταῦρον, περὶ τὴν τρίτην, τὴν Νοεμβρίαν μηνὸς, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ τετρακοσίων ὅπερ τὸν ἑκουσίευσε, καὶ χολὴν, καὶ ἐβαπτίσθι εἰς Αὐτούχειαν παρὰ Εὐζωΐα Αρειανᾶ, ζήσας χρόνος μέρος. ἐξ ὧν δεκατρεῖς ἐβαπτίλευτε μὲτὸν πατέρα τοῦ, εἰκοσιπέντε δὲ ψευδονόμου ἀπὸ ἀυτοῦ, καὶ ὃν χρόνον ὁ Ἰ' ελιανὸς ἦν εἰς Θράκην, ὅσις μαθὼν τὸν θάνατόν τοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Κωνσαντινόπολιν περὶ τὴν ἐνδεκάτην τῆς Δεκεμβρίας, καὶ ἀνηγορέυει Αὐτοκράτωρ, μὴν ὥντας μακρὰν ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ γένος· διότι ἦν ἀνεψιός τῆς Μεγάλες Κωνσαντίνε, ἀπὸ τὴν ἀδελφήν τοῦ, καὶ μητρὸς Γάλης τὸ ὄνομα, ἐξ ἀπαλῶν ὄνυχων τὴν Ευσεβίην θρησκείαν διδαχθεῖς, καὶ ὧν νέος ἔγινεν ἀναγγελθεῖς τῆς ἐν Νικομηδείᾳ Εκκλησίας, ψευδονόμος εἶναι οὐδεποτε τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, ἐπεισενεις τὸν τῶν ἐθνῶν, ὡς καὶ μὲν μακρὰν συνήθειαν εἰς Αρχιερέα καθιερώθη, ὃν δεν δικαίως ἀποσάτις καὶ παραβάτης ἐπωνυμάδην.

§. 2. Λαβών δὲ τὴν βασιλείαν ὁ Ἰ' ελιανὸς, ἐποχάζετο μὲτὰ τίνα τρόπου νὰ οἰκειωθῇ τὰ πλήθη, καὶ κατειρωνευόμενος, καὶ κρύπτων τὸ μῆτος τῶν Χριστιανῶν, μὲ τὸ ὅποιον ἐφλέγετο τὰ σπλάγχνα τοῦ, ἐφάνετο ἰλαρός, καὶ ἔνυπος πρὸς ἀυτὸν, μὴν ἔχων φανερὸν τὸ δυστερεῖς τῆς ψυχῆς, διότι πολὺ ἐφοβεῖτο τὰς σρατιώτας, ὅπερ εἴχον δεχθεῖς τὴν ψυχὴν τοῦ τὰς Ευσεβείας μαθήματα, δοθεὶς ἐκείνας τὰς Επιτικόπιες ὅπερ ἐδιώχθησαν ἀπὸ τὰς Εκκλησίας των, καὶ ἐκατοίκουν εἰς τὰς ἐσχατιάς τῆς οἰκουμένης, ἐπρόσαξε νὰ ἐπισρέψωσιν εἰς τὰς Εκκλησίας των, δομοῖς καὶ τὰ ἀρπαχθέντα υπάρχοντά τοῦ ἐδίδειν, γέτε νὰ ὑβρίζεται, γέτε ἀκεπτίως νὰ θυτιάζῃ τῆς Χριστιανὸς ἐθέσπισης, καὶ ὅσοι ἀδικήθησαν ἀπὸ τοῦ ἐνυπόχειας νὰ ἀπολαμβάνωσι τὰ κακῶς ἀφκιρεθέντα ἐισῆλθε δὲ καὶ ἀπακεῖ εἰς τὴν Εκκλησίαν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Γενεθλίων, τάχα νὰ προσευχῇσῃ, ἐπειτα δολίως ἀρχίσε νὰ πολεμῇ τὴν Χριστιανὴν πίστιν, διὰ τοῦτο τοῖς Χριστιανοῖς, τὰς ὅποιας ἀυτὸς Γαλιλαῖς καταφρονητικῶς ἐκάλει, κατὰ τῶν ὅποιων καὶ τρία βιβλία γραψεν, ἀπιγόρευε, νὰ σρατέυωνται, ἢ γραμματικὴν, καὶ ἀλλας ὅμοιας ἐλευθεροπρεπεῖς μαθήτεις, ἢ νὰ διδάσκωνται, καὶ νὰ διδάσκωνται, καὶ

Γελιανῆς
Αὐτοκράτορες ἀπὸ
Χ. Γ. 361.

ἀντὰ μὲ κοινὸν διάταγμα τὰ ἐδέσπισε· καὶ ὑπερον ἀπὸ ἀντὰ διώξεις ἀπὸ τὴν ἀνδὴν πάντας τὰς Χριστιανὰς, μεταξὺ τῶν ὅποιων ἦν ὁ Γοβιανὸς, Οὐκλευτιανὸς, καὶ Οὐάλης, οἵτινες μετ' ἀυτὸν ἐπὶ τὸν Αὐτοκρατορικὸν Σχόνον ἀνέβησαν, μόνον Εὐθυνᾶς εἰς τὰς ἀρχὰς, καὶ ἀξιώματα ἐντίμως ἀνεβίβασε. Πρὸς τέτοις ἐδέσπισεν, ὁ κατ' εἰς νὰ πολιτεύηται κατὰ τὴν διάφορον αἴρεσίν τα, ἐλευθέρως, καὶ κατὰ τὴν ἀρέσκειάν τα, μήτε ἄλλο πάντας, παρὰ νὰ ὑποδάλπη τὰς ἀντῶν ἐριθείας, καὶ φιλονεκίας, τὰ τῶν ἐθνικῶν νομιζόμενα ἴερα, μὲ τὰ τῶν Χριστιανῶν ἔθιμα, κατ' ὑπερβολὴν συνεγχυμάτιτε, καὶ μὲ τὸν καιρὸν, μὲ δοσίματα, καὶ πολλὰς χρηματισικὰς τροπὰς, φανερῶς ἐνκαίρωσε τὰς Χριστιανὰς πάσαν τὴν περιστίναν ἀντῶν· τὰς Εκκλησίας ἀντῶν κατηδάφισε, τὰ δὲ τῶν ΕἸλίγνων ἴερα, μὲ τὰ ἔξοδα τῶν Χριστιανῶν ἀνεκαίνιτε, καὶ ταχέως νὰ ἀνοίγωσι τὰς βωμὰς ἐπρόσαξεν· ὅμοιως καὶ ὁ Αὐτοκόσιος ἐξωρίδη, ὃς μὲ συμβολὴν ἐπιτιθείαν, ἀπατῶν τὰς, διώκτας διέφυγε, καὶ τελευταῖον ἔδωκεν ἀδειαν, καὶ συνεχώρησε τοῖς ἀσπλάγχνοις, καὶ δυστεβεζάτοις Εὐθυνοῖς νὰ φέρωνται παντοίοις τρόποις κατὰ τῶν Χριστιανῶν, καθὼς φαίνεται ἀπὸ τὸν Αὐτοκόσιον, ὃς καὶ τὸν Σβιδανόν. Αὐτὸς ὁ παραβάτης περιερχόμενος ποτὲ διὰ τῆς Χαλκηδόνος, ὁ τάντης Επίσκοπος Μάριος, ἐχθρὸν ἀυτὸν, καὶ ἀρνησίχριστον ἐκάλει, ὃς δὲ τὸ ἀνεξίκακον προσποιήμενος, υπάγε, εἶπε, ταλαιπωρε, καὶ ἀποκλαίσ σε τῶν ὄμράτων τὴν πήρωστιν, διότι ἐπασχεν ἀπὸ ἐτίχυστιν, καὶ ἐνυματισμόν· ἀντὸς δὲ ἀνταπεκρίδη, ἐυχαριστῶ τῷ Σωτῆρι μετὰ Χριστῷ, ὅτι μὲ ἐπεροκήσευτε, νὰ μὴν ἵδω τὸ ἀσεβέσατον, καὶ ἀναιδέσατον πρόσωπόν σε.

§. 3. Τετρατὸν τὸ Γελιανὸν προσωπογραφίαν, τὰ ἥδη, καὶ τὴν ἀναστρεψίαν, τὴν ἀποστασίαν, τὴν ῥᾳδιαργίαν, καὶ τὴν ἀπατητικὴν αγχίνοιαν, ἔτι καὶ τὴν σωβδὴν καὶ μεծοδίαν εἰς τὸ νὰ καταδιώξῃ τὰς Χριστιανὰς, διεξοδικῶς περιγράφεσσιν ὁ Ναζιανῆς Γρηγόριος, Κύρικλος ὁ Αὐλεξανδρείας, καὶ ἄλλοι τῶν ιερῶν Πατέρων· Αὐτὸς, μὲ τὸν ὑπὸ ἀντός κινδύνετα κατὰ Χριστιανῶν διωγμὸν συνέμιξε τὴν πειθῶ, μαρτυρεῦτος τα Ναζιανῆς (α), ὃτεν καὶ πολὺ βλαπτικώτερος, καὶ ὀλεθρώτερος ἀπὸ τὰς πρὸς ἀντός τυράννους ἐγίνε, καὶ ἐσπέδαξε νὰ προσκαλῇ τὰς ἀνθρώπας εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν πλέον μὲ τιμάς, οὐ μὲ βίαν, καὶ κολασιηρίων σρεβλώσεις, ὡχὶ τόσῳ θανατώνων καὶ φονεύσων τὰ σώματα τῶν Χριστιανῶν, ὃσῳ σοχαζόμενος μὲ ῥιδιαργήματι, καὶ τέχναις ἀπατητικαῖς νὰ ἐκρίζωσῃ τὸν Χριστιανισμὸν μιζότεν· Εἰσανομάδην ὁ Γελιανὸς (κατὰ τὸν Ναζιανῆς (β)) Εἰδωλιανὸς, ἐπειδὴ τὰς τῶν εἰδώλων βωμὰς κλεισθέντας ὑπὸ Κωνσταντίνου τὴν μεγάλα, ἀντὸς ἥνοιξε, καὶ τοῖς ἐθνικοῖς ἀπέδωκε, τὰς Εὐαλησίας ἐγύμνωσε τῶν ὑπαρχόντων, λέγων τοῖς προεξώστιν μὲ περιγέλασμα, μακάριοι οἱ πτωχοὶ κτ'. ὅλος δὲ ὅλως ἦν δεδομένος τῇ μαγικῇ τέχνῃ, καὶ τοῖς τῶν ἐδ-

νι-

(α) Εὐ τῷ αὐτοκράτορει.

(β) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον.

νικῶν μαγγανεύματιν ὁ τοῦ ἐποίει διὰ μέσω τῆς σπλαγχνοσκοπίας. Εὐ-
δωκεν ἔτι ἀδειαν τοῖς Εὐβοϊσις νὰ οἰκοδομήσωσι τὸ τὸ Σολομῶντος ιε-
ρὸν, πρὸς ἐντροπὴν τῶν Χριστιανῶν τάχα, ὅτεν λαβόντες ὄρισμὸν οἱ Γε-
δαιοὶ, καὶ ἀρχίσαντες μὲ διάπυρον ζῆλον τὸ ἔργον, ἐξέρχετο πῦρ ἐκ τῶν
φεμελίων καὶ τὰς κατέκαιεν. Ὅτεν καὶ ἀπλησίασος εἰς ἀντας ἔγινεν ὁ τό-
πος· προσέτι καὶ ἀπὸ ἀλλα σημεῖα φοβηθέντες οἱ Γεδαιοὶ ἀφῆκαν τὸ ιε-
ρὸν ὁπός ἀρχίσαν νὰ οἰκοδομήσωσιν· ὅρα περὶ ἀυτῆς τὸν Σωκράτην (α),
τὸν Θεοδώρητον (β), καὶ τὸν Σωζόμενον. (γ)

§. 4. Τελευταῖον ἐφονεύδην ὁ ἀσεβῆς, καὶ ἐσχατος τῶν ἐθνικῶν Αὐτο-
κρατόρων, ἐν τῷ κατὰ Περσῶν πολέμῳ, ἀπὸ ἑνὸς ἵππου κονταρευθεὶς, εἰς
τὰς καὶ. τὸ Γενίς μηνὸς, ὃν ἐτῶν λβ'. βασιλεύσας χρόνον ἐνα, καὶ μῆνας
οκτώ, διὰ τὸν ὄποιον λέγεται, πῶς εὐθὺς ὁπός ἐδέχθη τὴν πληγὴν, νὰ
ζυγέμωσε τὴν χεῖρα τὸ ἀπὸ αἷμα, καὶ νὰ τὸ ἔρριψεν εἰς τὸν ἀέρα, καὶ νὰ
εἴπε, νεύκηκας Γαλιλαῖς, καὶ τὸν νίκην ἐν ταῦτῷ ὡμολόγησε, καὶ τὸν βλασ-
φημίαν ἐτόλμησεν· ὅρα τὸν Θεοδώρητον (δ) ὃτω πολλὰ ὁ θεόργυνος κατὰ
τὰ Χριστᾶ, τὸ ἀνταγωνιστὴ ἐλύττησε, καὶ τῆς Εκκλησίας ἀντεῖ, ὅτις ἀπὸ
χρηστὸς ἀπατώμενος τὴν νίκην ὠνειροσόλει, καὶ μετὰ τὴν Περσικὴν μάχην
τού πρὸς τὰς Γαλιλαίας πόλεμον ἐφοβέριζε. Παρομοίως τέτω, καὶ Διβά-
νιος ὁ σοφιστὸς τὴν νίκην προσμένειν, καὶ τὰς τὸ Γελιανὸς φανταζόμενος ἀ-
πειλὰς, ἥρωτισεν εἰς Αὐτούχειαν ἐνα παιδαγωγὸν ἀναγελῶν τὰ ἡμέτε-
ρα, τί κάμνει, λέγων, τοῦ τέκτονος οὐός· εἴπε σεντάκι, ή κατὰ τὸν
Σωζόμενον (ε), θύκην ἔυλιγην πρὸς θάνατον ἀντεῖ κατασκευάζει, εἰς τὴν
ἰποίαν μετ' ὀλίγας ἡμέρας βαλθεῖς ὁ ἐχθρὸς τὸν Χριστὸν ἐκομίδην, ὅρα τὸν
Θεοδώρητον. (ζ)

§. 5. Διὶ ἀυτὸν τὸν ἀλιτήριον διαλαμβάνει πολλὰ καὶ ὁ Ζώσιμος (η), τὸν
ὄποιον ὡς ὄμοφρον πολὺ ὑψώνει, καὶ ἐκ τῶν Λατίνων Αὔμικανὸς ὁ Μαρ-
κελλινος. Εὐγεαφεν ἀντὸς ὁ ἀσεβῆς, τὰς καλωμένες Καΐσαρας, περιέχει
ἢ ἢ βίβλος, τὰς ἀπὸ Αὐγύστου Ρωμαίων βασιλεῖς, καὶ ἐτέραν βίβλον
περὶ τῶν τριῶν σχισμάτων, καὶ τὰ καλύρενα Κρόνια, καὶ τὸν μισοπώγωνα,
περὶ τῆς πόθεν τὰ κακὰ κατὰ τὰς ἀπαίδευτες, πρὸς τὸν κύνη Ήράκλει-
τον, πῶς κυνηγέον, ἐπισολὰς παντοδαπὰς κτ'. ὅρα τὸν Σεΐδαν.

Θάνατος
ἀντεῖ.

ΚΕΦΑ'

(α) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. γ'. κεφ. α'. (β) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. γ'. κεφ. β'.
καὶ γ'. (γ) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. ε'. κεφ. β'. καὶ γ'. (δ) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον κεφ.
(ε) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. ιγ'. κεφ. β'. (ζ) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον κεφ. κγ'.

(η) Εἰς τὸν βίον ἀντεῖ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ.

Περὶ Γοβιανῆς τῆς Αὐτοκράτορος, καὶ τῶν γενομένων ἐξ ἀυτῆς
ἐν τῇ Εκκλησίᾳ.

§. Ι.

Γοβιανὸς
Αὐτοκράτορος X.
Γ. 363.

Μετὰ τὴν σφαγὴν τῆς Γελιανῆς, μὴν ἀργοπορεύντες οἱ σφατιγοί, ὅμοιοι μὲ τὰς Χράξεις, τῇ ἔρχομένῃ ἡμέρᾳ, κατέσηταιν βασιλέα τὸν Γοβιανὸν ἄνθρωπον ἀνδρεῖον, καὶ εὐγενῆ οὐλὸν Βαρωνιανὸν Κόμιτος χρηματίσαντα, τῇ καὶ τῇ Γενεί μηνὶς, ἐν ἔται ἀπὸ Χριστῆς τέσγυ. ὅσις προκριθεὶς εἰς τὸ νὰ βασιλεύσῃ δὲν ἥθελε, μὲ βίαν δὲ παρακινθμένος ὑπὸ τῶν σφατιωτῶν, ἐφώναξε πῶς δὲν ἥθελε νὰ βασιλεύῃ εἰς ἄνθρωπος Εὐληνας, ὡς αὐτὸς Χριστανὸς, γενομένης δὲ κοινῆς φωνῆς πάντων ὁμολογήσαντων, καὶ ἀυτοὶ νὰ εἶναι Χριστιανοί, δέχεται τὴν βασιλείαν, ὅρα τὸν Σωκράτην (α), τὸν Θεοδώρητον (β), καὶ τὸν Σωζόμενον (γ), καὶ καθὼς μὲ δοκιμὴν ἀπὸ θεομηνίαν τὴν πρὸ αὐτῆς βασιλεύσαντος νὰ ἔπαθε κακῶς τὸ ὑπόκοον, μηδόλως ἀργοπορήσας, ἔγραψεν εἰς τὰς προεξώτας τῆς Εκκλησίας νὰ συναθροίσωνται εἰς αὐτὰς, καὶ τὸν Θεὸν ἐπιμελῶς νὰ θεραπεύωσι, καὶ μόνην εἶναι σέβας τοῖς ἀρχομένοις τὴν τῶν Χριστιανῶν πίσιν. καὶ νόμον ἐξέδωκεν, οἱ Επισκοποί ὅποι δὲν ἔφθασαν ἀπὸ τὸν Γελιανὸν νὰ ἀνακληθῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας τας, δηλαδὴ νὰ επανέλθωσιν ἀπὸ τὴν ἐξορίαν προσάρχοντα, καὶ τὰς Εκκλησίας νὰ ἀποδοθῶσιν αὐτοῖς ὅποι τὴν ἐν Νικαίᾳ πίσιν ἐφύλαξαν ἀκίρατον. ἔγραψε καὶ πρὸς Αὐτανάσιον παρακαλῶν νὰ τὸν γράψῃ τὴν ἀκριβῆ περὶ τῶν θείων διδασκαλίαν, αὐτὸς δὲ ὁ Αὐτανάσιος συναθροίστας τὰς ελληγικωτέρες Επισκόπως, ἀντέγραψε νὰ φυλάττωσι παρακαλῶν τὴν ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθεῖσαν πίσιν, ὡς σύμφωνον μὲ τὰ Αποστολικὰ δόγματα, ἢ ὅποια κεῖται παρὰ τῷ Θεοδωρῷτῳ. (δ)

§. 2. Πρὸς τάτοις καὶ νόμον ἔτερον ἔγραψε τὴν σίτην, προσάρχοντα τὸ σιτηρεσίον νὰ ἀποδῷ εἰς τὰς Εκκλησίας, ὅποι δέ μέγας Κωνσαντίνος ἐφιλοδώρησεν, ὃ δὲ τὴν Γενεί μηνὸν ὑσέρησεν. ἐσφάλισε δὲ καὶ πάντα τῶν Εὐληνῶν ιερᾶ, καὶ ὅ, τι ἄλλο πρότερον διὰ ὠφέλειαν, καὶ τιμὴν θρησκείας ἐχαρίσθη, ἢ ἐνομοθετήθη ὑπὸ Κωνσαντίνου, καὶ τῶν οἰωνῶν ταῦτα, καὶ ὑσέρον ἀ-

φη.

(α) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. γ'. κεφ. κβ'. (β) Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. δ'. κεφ. α'. (γ)
Εκκλησ. Γεορ. βιβλ. δ'. κεφ. γ'. (δ) Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον κεφ. γ'.

φηρέθη ἀπὸ τοῦ Γελιανὸν, πάλιν ἐπέζρεψεν, ποιῶν ὅσα πρὸς ἄνδρας· χρεβαιώσιν τῆς χριστιανικῆς πίσεως συνελέλαν, διότι ἦν πολὺ εὐσεβής· ὅσις χιλίαρχος ἦν, ὅταν ὁ Γελιανὸς ἐπρόσαξε τὰς σραῖτας μὲν νόμου, ἢ νὰ δυσιάσωσιν, ἢ νὰ εξέρχωται τῆς σραίτας, ἐπρόκρινε κάκλιον νὰ βίψῃ τὴν γάνην ὅπερ εφόρει τὴς σραῖτας ἀξιώματος, ἢ νὰ τελειώσῃ βασιλέως ἀστεβῆς πρόσαγμα. Οὕτα τὸν Σωκράτην (α).

§. 3. Αὐτοῖσαν δὲ καὶ οἱ προεπώλεις τῶν αἰρέστεων νὰ φιλονεικῶσι μεταξύ ἀυτῶν, καὶ πρῶτον οἱ Μακεδονικοὶ ἔδωκαν αναφορὰν τῷ Γοβιανῷ, παρακαλεῖτες νὰ εξαδῶται ἀπὸ τὰς Εὐκλησίας οἱ τὸ ἀνόμοιον δογματίζοντες, νὰ αἰτεῖσαντι ἀυτοὺς· τοῖς ὅποιοις ὡδὲν ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς εἰμὲν, φιλονεικαν μισῶ, τὰς δὲ τῇ ὁμονοίᾳ προσρέχοντας, ἀγαπῶ, καὶ τιμῶ· καὶ τοτὸ ἀκέστατες οἱ φιλονεικεῖν θέλοιτες, κατέπαυσαν ἀπὸ τὴν αὐθάδειαν, καὶ φιλονεικίαν, ὃτεν οἱ Ακακιανοὶ φιλονεικοὶ ὤντες, καὶ μαθόντες ἀυτὸν, συνήχθησαν εἰς Αὐτόχθοις τῆς Συρίας, ὅπερ συναθροισθέσις σύνοδος, κοινῇ γυνώμην βιβλίον συγγράψαντες, καθωμολόγην τὸ ὁμοσόγιον, καὶ τὸν ἐν Νικαίᾳ Πίστιν κυρώσαντες, τῷ βασιλεῖ προσεκόμιταν, ὡς φαίνεται παρὰ τῷ Σωκράτη (β), καὶ Σωζομένῳ (γ), τοῖς ὅποιοις ὁ βασιλεὺς ἀπεκρίθη, πῶς εἰς ὡδὲνα δέλει νὰ φανῇ σχληρὸς εἰς τὰς ὅπωσταν πιεσέντας, νὰ ἀγαπᾶ δὲ, καὶ τιμῆσῃ ἐκείνας ὅπερ ἀρχίστει τὴν ἐνωσιν τῆς Εὐκλησίας, ὡς ὁ Σωκράτης λέγει (δ). Οὕτω λοιπὸν ὁ βασιλεὺς τότε τὴν δράμην τῶν φλυαριῶν ὅπερ προαιρεύντο ἐκράτησεν, οἱ ὅποιοι Γελιανοὶ βασιλεύοντος, ὡς παντελῶς τὴς χριστιανισμοῦ κινδυνέοντος, εἶχον ἥσυχίαν, κοινῶς δὲ πάντες τὸν Θεόν ικέτευον νὰ γένηται λίτεως ἀυτοῖς.

§. 4. Αὐταχωρίστας δὲ τότε ταχέως ἀπὸ τὴν Αὐτόχθοις, ὑπῆγεν εἰς Ταρσὸν τῆς Κιλικίας, ὅπερ ἔθαψε τὸ σῶμα τῆς Γελιανῆς, καὶ πάντα τὰ εἰς κηδείαν νόμιμα τελέσας, Τύπατος ἀνηγορεύθη, καὶ ἐκεῖνον ἐρχόμενος εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀιφνίδιώς εἰν Δαδασάνοις χωρίω τῆς Βιζαντίας καθ' ὅδον ἐτελέστησε, τῇ ιζ. Φευρεβαΐς μηνὸς, ἢ ὡς λέγεται τινὲς, ἀφ' ὃ ἐδείπνησε, καὶ ἔφαγε μανταρία φαρμακερὰ, διότι ἦν λιτὸς εἰς τὴν διαιταν, ἢ ἀπὸ τὴν μυρωδίαν τῆς οἵκης ὅπερ ἐκοιμάτο, ὁ ὅποιος ἦν νεοασθενώμενος, καὶ εἰχεν ἵκμαδα, καὶ οἱ τοῖχοι νοτεροὶ, καὶ εἶχον πῦρ ἀνημμένον, ἐπειδὴ ἦν χειμών· ἀπὸ ἀυτὰ λατιπὸν τὰ αἴτια ἀπέδανεν, ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ τετράτη. βασιλεύσας μῆνας ἐπτὰ, καὶ ἡμέρας εἰκοσιδύα, γένσας χρόνος λγ. τὸν ὅποιον ἔτε ή γυννή τε Χαριτὼ ἐπρόφεδασε νὰ τὸν ἴδῃ βασιλέα (ε).

ΚΕΦΑ'

Θάνατος
Γοβιανῆς.

(α) Εὐκλησ. Γερ. βιβλ. γ'. κεφ. κβ'. (β) Εὐκλησ. Γερ. βιβλ. δ'. κεφ.
ιε. (γ) Εὐκλησ. Γερ. βιβλ. δ'. κεφ. δ'. (δ) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον.
(ε) Ο Συγγραφεὺς κατὰ τὸν Σωκράτην, καὶ Σωζόμενον λέγει πῶς, ἐπελεύθησεν ὁ Γοβιανὸς τῇ ιζ. ὥμως εἰς τὴν Θεοδοσ. Καύδην βιβλ. θ. τίτ. κέ. φαίνεται νόμος ἐκδεδομένος κατὰ τῶν ἀρπάγων πατέα τῆς Γοβιανῆς τῇ ΙΑ'. Καλανδῶν τῆς Μακτίας, δηλαδὴ τῇ ιδ'. τῆς Φευρεβαΐς. Ο Συγγραφεὺς τῆς Αλεξανδ. χρονικ. λέγει τῇ ΙΒ'. Καλανδῶν, δηλαδὴ τῇ ιδ'. τῆς Φευρεβαΐς. Ο Γάδακιος τῇ ΙΑ'. Καλανδῶν, δηλαδὴ τῇ ιδ'. Ο δὲ Εὔτεστος, ὅσις τότε ἔζη λέγει ΙΔ'. Καλανδῶν, δηλαδὴ τῇ ιζ. τῆς Φευρεβαΐς, ὡς ὁ Σωκράτης,

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Περὶ Οὐαλεντιανῆς, καὶ Οὐάλεντος τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ τῶν γενομένων ἐπ' αὐτῶν ἐν τῇ Εὐαλησίᾳ.

§. 1.

Μετὰ τὸν θάνατον τῆς Γοβιανῆς τῆς Φευρβαρίας, ὡς εἴρηται, οἱ σρατιώται ἐκ τῆς Γαλατῶν χώρας ἐλθόντες διὰ ἐπτά ἡμέρας εἰς Νικαίαν, κοινῇ Φύφῳ Οὐαλεντιανὸν, ὅπερ ἐσκότωσε μὲ τὸ χέρι τε τὸν Νεοκάρον, καὶ επέμφθη ἀπὸ τὸν Γελιανὸν εἰς τὸ φρέριον, ἐπρόβαλλεν βασιλέα, ἀνθρώπος σολισμένος ὥχι μόνον μὲ ἀνδρείαν, ἀλλὰ καὶ μὲ φροντισιν, καὶ σωφροσύνην, καὶ δικαιοσύνην, καὶ μεγαλεῖον τῆς σώματος· ὅπις δὲν ἔθελε τὰ τῆς Αὐτοκρατορίας ἐπίσημα νὰ δεχθῇ; ἐπειδὴ ὁ τότε χρόνος, ὃν δίσεκτος, ή τῆς Αὐτοκρατορος ἐκλογὴ, εἰς ἐμβόλιμον, καὶ ἀτυχῆ ἡμέραν ἐπιπτεν, ὅθεν τῇ ἐπομένῃ κε. ἀνῆλθεν εἰς τὸν Αὐτοκρατορικὸν θρόνον, διὸ καὶ η Νικαία πόλις ἐτιμήθη εἰς Μητρόπολιν ἐπειδὴ ἀνηγορεύθη ἐκεῖ ο Οὐαλεντιανός, ὅπερ οἱ σρατιώται θελήσαντες νὰ τῆ δώσωσι συγκοινωνὸν εἰς τὴν βασιλείαν, τὰς εἰπεν· ἴδικόν σας ἔργον ἔνωσαν σρατιώται, μὴ ὃν βασιλεὺς, νὰ μοὶ δώσητε τὴν κυβερνησιν τῆς βασιλείας, επειδὴ δὲ καὶ ἐδέχθη ἀυτὴν, ἴδικόν μα χρέος εἶναι, καὶ ὥχι ἴδικόν σαν νὰ σοχάζωμαι διὰ τὰς κοινὰς ὑποθέσεις τῆς βασιλείας, καθὼς ὁ Θεοδώρητος λέγει (α). ἐλθὼν δὲ εἰς Κωνσαντινόπολιν, καὶ καλέσας ἀπὸ τὴν Παιονίαν τὸν Οὐαλεντα ἀδελφὸν, ποιεῖται κοινωνὸν, ὡς μὴ ὥφελε, τῆς βασιλείας, ὃς ερον ἀπὸ τριάκοντα ἡμέρας τῆς ἀνακηρύξεως τε, καὶ παραδίδει ἀυτῷ τὰ σκηπτρα τῆς Ανατολῆς, ἐκράτησε διὰ τὸν ἑαυτόν τε τὴν Ευρώπην ἐν ἔτει τεξδ'.

§. 2. Εἰς τὸν καιρὸν ἀυτῶν τῶν Αὐτοκρατόρων κατατέθεται τὸν ζωὴν ὁ Εὐδόξιος, ὁ κακόδοξος Επίσκοπος Κωνσαντινοπόλεως, ἀρχιερατεύσας χρόνις εὐδεκα, διάδοχος ἀυτῆς ὑπὸ τῶν Αρειανῶν ἐχειροτονήθη ὁ Δημόφιλος, ἀπὸ δὲ τὰς ὄρδοδόξεις Φιφίζεται ὁ Εὐάγγιος, τὸν δόποιον χειροτονεῖ Εὐαδίος Αὐτοχείας Επίσκοπος, μετακληθεὶς παρὰ Γοβιανὸν ἀπὸ τὴν ἐξορίαν, καὶ μὴν ἐνρών ζῶντα ἀυτὸν, κρυφίως διῆγεν ἐν Κωνσαντινοπόλει, ἐπὶ τὸ διδάσκειν τὰς ὄρδοδόξεις ἀυτῷ, καὶ παρακινεῖν νὰ μένωσιν εἰς τὴν

της, καὶ Σωζόμενος. Καθὼς διαφορὰ μεγάλη μεταξὺ τῶν Συγγενεφίων, ποια ἡμέρα, ἐτελεύτησεν ὁ Γοβιανὸς, εἴτε καὶ ποιώ θανάτω. Τις λέγει ἀπὸ τὴν ὄσμην τῆς νεοασθενείας τοῖχος, τις ἀπὸ τὰ κάγκενα τὰ ἀνημμένα διὰ νὰ ἔηται ἡ νοτία τε τοῖχος, τις ἀπὸ τὴν λαιμαργίαν· ὁ Σερόγομος λέγει ὅμηλ ιέ. πρὸς Φιλιπ. ἀπὸ ἓντα φαρμακεύην ποτόν. Οἱ Μαζκελλονος, καὶ ὁ Ζωαρκεζ λέγεσται, πῶς ἦν δεδομένος εἰς τὴν Αὐτοκρατορίην, καὶ μέθην.

(α) Εὐαλησ. Γεωρ. βιβλ. 8. κεφ. 5.

Οὐαλεντιανὸς Αὐτοκράτωρ ἀπὸ Χ. Γ. 364.

Οὐαλησ Αὐτοκράτωρ ἀπὸ Χ. Γ. 364.

Επίσκοποι Κωνσαντινοπόλεως.

τὴν ἀυτὴν γνώμην περὶ τῶν Θείων, ὡς ὁ Σωζόμενος γράφει (α). Κινηθείσης δὲ φιλονεικίας ἀπὸ τῆς Αἴρειανθεῖ διὰ τὴν χειροτονίαν τῆς Εὐαγγείλης, καὶ ἀκέστας ταῦτα ὁ Οὐάλης ὅπερ διέτριβεν εἰς τὴν Μαρκιανάπολιν, καὶ φοβηθεῖς μήπως ἡ πόλις κινδυνεύσῃ διὰ τὴν σάσιν, καὶ φιλονεικίν, πέμπει σφρατιώτας ἀπὸ τὴν Νικομήδειαν εἰς Κωνσταντινάπολιν, ἵνα πιάσωτι τὸν Εὐσάδιον, καὶ Εὐάγριον, σίτινες πιασθέντες ἐπροσάχθησαν, ὁ μὲν Εὐάγριος νὰ διατρίψῃ εἰς Βιζύην πόλιν τῆς Θράκης, ὁ δὲ Ευσάδιος νὰ ὑπάγη ἄλλες.

§. 3. Εἰς Αὐλεξανδρεῖαν δὲ Αὐτανάσιος ὁ νικηφόρος, υἱερον ἀπὸ πολ-
λὰς ἀγῶνας λαβὼν λύσιν τῶν πόνων, καὶ ἀρχιερατεύσας χρόνος μίστη
τελευτῆσις, Πέτρος τὴν προεδρίαν ἐδέξατο, ἀνθρώπος ἐξαιρέτος, καὶ συμ-
μέτοχος τῷ Αὐτανάσῳ τῶν παντοδαπῶν κινδύνων· τάττε γενομένα, Εὐ-
μέτοχος ὁ ἐν Αὐτιοχείᾳ Αραιανὸς, σαλαθεὶς ἀπὸ τὸν βασιλέα Οὐάλεντα ὅμοι
ζῶντος ὃν Μάγγου τὸν Θησαυροφύλακα τῇ βασιλέως, τὸν μὲν Πέτρον πιάσαν-
με· Μάγγου τὸν Θησαυροφύλακα τῇ βασιλέως, τὸν μὲν Πέτρον πιάσαν-
τες ἐφυλάκωσαν, καὶ παρέδωκαν τὴν Εὐκκλησίαν τῆς Αὐλεξανδρείας Λεκ-
χίῳ τῷ δυστεβεῖ. Οὐδενὶ φιλονεκίας ἐγερθείσης εἰς τὸν Χριτιανὸν λαὸν,
καὶ ληρικὸς, καὶ ποτλοὶ εἰς βασάνες περιπεσόντες, καὶ ἐν ἀυτοῖς τελειωθέν-
τες, ὁ Πέτρος κρυψίως ἐφυγε, καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον ὑπῆγεν εἰς Ρώμην.
ἀναχωρήσας δὲ ὁ Οὐάλης ἀπὸ τὴν Αὐτιοχείαν, καὶ ὁ Πέτρος ἐπισρέψας
ἀπὸ Ρώμην μὲν γεόμματα τῇ τάυτῃ Επισκόπῳ Δαμάσῳ, ὅπῃ ἐβεβαίω-
ναν τὴν Πέτρος τὴν κατάστασιν, οἱ Αὐλεξανδρεῖς τὸν μὲν Λεκχίον ἐδίωξαν,
τὸν δὲ Πέτρον ἐδέχθησαν, ὅπις ζήσας ὥλιγον καιρὸν, ἄφησε διάδοχον τὸν
ἀδελφόν της Τιμόθεον.

αδελφόν τη Γιμνασίου.

§. 4. Εἰς δὲ τὴν Αὐτοχθοίας Εὐκλησίαν διέπρεψεν ὁ ιερὸς Μελέτιος, ἐ-
πανελθὼν ἐκ τῆς ἔξορίας κατὰ τὸν προεκτεθέντα νόμον ὑπὸ τῆς Ιελιανῆς,
ὅπερ τὸ ὑγιαίνον σῶμα τῆς Εὐκλησίας διχῶς ἐχωρίσθη. διότι ἐκεῖνοι ὅπερ
ἔξ αρχῆς διὰ τὴν ἀγάπην τῆς πανευφύμες Ευζανδίας ἐχωρίσθησαν ἀπὸ τῆς
ἀλλαξ, καθ' ἑαυτὲς ἐσυναθροίσθοντο, διοίως καὶ ἐκεῖνοι ὅπερ ἵτον ἀπὸ τὸ
μέρος τῆς ιερᾶς Μελετίας, χωρισθέντες ἀπὸ τὴν Αρειανικὴν συμμορίκην, τὰς
θείας ἐτέλεντο λειτεργίας εν τῇ καλβιμένῃ Παλαιᾷ (β), καὶ ἵτον μὲν τε-
των, καὶ ἐκείνων μία ἡ διμολογία τῆς πίστεως, μόνη δὲ φιλονεκτία διεχώρι-
ζεν ἀπὸ ἀλλήλων, καὶ ἡ περὶ τῆς προσάτας ἀντῶν διάθεσις, ὡς γράφει ὁ
Θεοδώριτος (γ)· ἀνάγγειλι τὸν Σωκράτην (δ), τὸν Σωζόμενον (ε), καὶ
τὸν Θεοδώρητον. (ζ)

Α'λεξαν-
δρείσεις.

Πέτρος.
διώκεται
ὑπὸ τῶν
Ἄρειων.

Πάλιν ἐπί-
σεέφει εἰς
τὸν Θεόνον

Αὐτο-
χείας.

B b b 2

§. 5.

(α) Ε'κκλησ. Γ'σορ. βιβλ. 5'. κεφ. ιγ'.
 (γ) Ε'κκλησ. Γ'σορ. βιβλ. β'. κεφ. λα'.
 Ε'κκλησ. Γ'σορ. βιβλ. ζ. κεφ. γ'. (δ) Ε'κκλ

(β) Γ"δε τὴν ἴωσημείωσιν (β) σελ 349.

(δ) Ε'κκλησ. Ι'γορ. βιβλ. β'. κεφ. μβ'. (ε)

(α) Ε'κκλησ. Γ'σορ. βιβλ. 5. κερ. πγ.
 (γ) Ε'κκλησ. Γ'σορ. βιβλ. β'. κεφ. λά'.
 Ε'κκλησ. Γ'σορ. βιβλ. ζ. κεφ. γ'. (δ) Ε'κκλησ. Γ'σορ. βιβλ. β'. κεφ. μβ.
 (ε) Ε'κκλησ. Γ'σορ. βιβλ. δ'. κεφ. χ'. κά'.
 (ζ) Ε'κκλησ. Γ'σορ. βιβλ. ζ. κεφ. γ'.

§. 5. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς Οὐαλεντιανῆς, Α'μβρόσιος, μετὰ τὸν Αὐξέντιον τὸν Αρειανὸν, προέση τῆς Μεδιολάνων Εκκλησίας ὥτας, ὡς λέγεται ο Θεοφάνης. (α). Τὸ πλῆθος φιλογεικῶντας διὰ προβολὴν Επίσκοπον, δηλαδὴ ποῖον νὰ ψυφίσωτιν Επίσκοπον, ὁ Α'μβρόσιος, ἡγεμὼν τότε τῆς πόλεως, ἐπέμφθη ὑπὸ τῆς βασιλέως ἐκεῖσε διάγοντος, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν φιλονεκίαν, ὃς εἰς ἣν ἔτι ἀβάπτιζος, ὅμως ἦν πολὺ δικαιος, καὶ τὰς μεγαλητέρας ἄρχοντας γενναίως ἔλεγχον ὅπερ ἥδικεν· τὸ δὲ πλῆθος ἐπειδὴ ἐπαυσεν απὸ τὴν ἀλληλομαχίαν, ὅμοφρόνως τὸν Α'μβρόσιον Επίσκοπον ἐψύχρισε· τέτοιο ἀκάτας ὁ Οὐαλεντιανὸς, ἐπρόσαξε νὰ βαπτισθῇ καὶ νὰ χειροτονηθῇ Επίσκοπος, ἐυχαριστῶν ἐνώπιον πάντων τῷ Θεῷ, καὶ λέγων, ἐυχαριστῶσι δέσποτα παυτοκράτωρ σῶτερ ἡμῶν, ὅτι ψυχὰς ἐνεχείρισας εἰς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον ὅπερ ὠρίζε σώματα, καὶ νὰ ἐξεσταθῇ ἀπὸ ἐμὲ ἐδιωγμόνι, καὶ τὰς Φύφες με δικαίας ἀπέφινας.

Σαρακηνοὶ
πολλοὶ γί-
νονται Χρι-
στινοί.

§. 6. Εἰς ἀυτὸς τὰς καιρὸς, Μαυΐα ἡ βασιλισσα τῶν Σαρακηνῶν ποιήσα πολλὰ κακὰ πρὸς τὰς Ρωμαίας, ἐξήτισε νὰ γένη εἰρήνη, καὶ Μωσῆς τινα τῶν ἀσκάντων κατὰ τὴν ἔρημον, Επίσκοπον δοδῆναι τοῖς Χριστιανοῖς παρὰ ἀντῆ Σαρακηνοῖς ἐξήτισεν· ὁ δὲ βασιλεὺς προσθύμως τέτοιοις, Μωσῆς δὲν ἐκαταδέχθη νὰ χαιρολογηθῇ ἀπὸ τὸν Αρειανὸν Λάκκιον, ἀλλὰ ἀπὸ τινὰ Ορθόδοξον, ἀπὸ ἐκείνος ὅπερ ἥσαν ἐξόρισοι, τὸ ὅποιον καὶ ἔγινε. Καὶ τέτοιον λαβθῆσα ἡ Μαυΐα, πολλὰς Σαρακηνὸς εἰς τὴν Χριστιανικὴν πίσιν ἐπέσρεψεν· ὅρα τὸν Θεοφάνην (β). Σημείωσαι ἔτι πῶς εἰς τὸν καιρὸν τῆς Οὐαλεντος ἥλιδον οἱ Γότθοι εἰς τὴν γῆν τῶν Ρωμαίων, καὶ ἐρήμωσαν πολλὰς ἐπαρχίας, Μυτίαν, Θράκην, Μακεδονίαν, Αχαΐαν, καὶ πᾶσαν τὴν Ελλάδα περὶ τὰς εἰκοσιν Επαρχίας.

Κατάσασις
τῆς Εκκλη-
σίας ἐπὶ ἀν-
τῶν τῶν Αὐ-
τοκρατόρων.

§. 7. Καθὼς ἀυτοὶ οἱ ἀδελφοὶ δόξης, καὶ γυνώμις διαφόρος ἥσαν, ὅτῳ καὶ τῆς Εκκλησίας κατάσατις ἐτέρα μὲν ἦν τῇ ὑπὲρ ἐκείνας Αὐτοκρατορίᾳ, καὶ ἀλλι τῇ ὑπὸ τέτοιο διότι ὁ μὲν Οὐαλεντιανὸς τὴν ἐν Νικαίᾳ πίσιν ἐσέβετο, ὁ δὲ Οὐάλης εἰς τὸ ἀρειανικὸν δόγμα ἔκλινεν, ἔχων διδακτήν τοι, ὅταν ἐβαπτίσθη, Εὐδόξιον τὸν Αρειανὸν Επίσκοπον Κωνσταντινοπόλεως, καὶ ἀπὸ τὸν σύζυγὸν τὸ Δομονίκην καθὼς ἡμέραν ἀναγκασθεμένος, καὶ πλανώμενος, ἦτις ἡ Αρειανὴ εἰς τὸ ἄκρον· ὅθεν εἶχον μὲν καὶ οἱ δύο ζῆλον διὰ ἐκεῖνα ὅπερ ὁ καθὼς εἰς ἐδόξαζε, κατὰ δὲ τὸν τρόπον ἥσαν πολὺ μεμακρυμένοι· διότι ὁ Οὐαλεντιανὸς φρονῶν τὰ τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου, ἐβοήθει τὰς Ορθοδόξες· ἀλλ' ὁ Οὐάλης ἐνόμιζε κακὸν νὰ μην βιάζῃ ὅλες νὰ εἴγαι ὁμόδοξοι μὲν ἀυτόν· διὰ τέτοιο ἡ Εκκλησία εἰς μὲν τὸν Δύσιν ὅπερ ὠρίζειν ὁ Οὐαλεντιανὸς, ἐχαίρετο εἰρήνην, εἰς δὲ τὴν Αὐτοκρατορίην ὅπερ ἐξεσταθῇ ὁ Οὐάλης ἐξ ἐναντίας, ἢν συγχιζομένη· μόλον ὅπερ, ὅταν ἔλαβε τὴν βασιλείαν ἢν κεκοσμημένος ὁ Οὐάλης ἀπὸ τὰ

Α'πο-

(α) Χεονικ. σελ. 41. ἐκδόσ. ἐννετ αψιφ. (β) Χεονικ. σελ. μδ'. πῆς ἀντῆς ἐκδόσεως.

Α' ποσολικὰ δόγματα, ἀλλὰ ὅμως ὑπερον πλανηθεῖς ἀπὸ τὰς λόγυς τῆς γυναικός ταῦ ἀπὸ τὰς ἀπάτας, ὡς εἴρηται, τῷ Εὐδοξίᾳ, τῶν μὲν Αἰρειανῶν ἦν βούθος, καὶ πρόμαχος, τῶν δὲ ὁρθοδόξων Χοιτσιανῶν σκληρὸς ἐχθρὸς, καὶ πολέμιος ἐφαίνετο· εἰς ἐν καὶ μόνον σπελάζων, νὰ ἀφανίσῃ μεν τελείως τὴν ὁρθόδοξον πίσιν, νὰ διασπείῃ δὲ ἀπανταχθῆ τὸν Αἰρειανισμόν. Πρὸς τέτοις ἑδῶκεν ἄδειαν τοῖς Εὐλησιν, νὰ ποιῶσι θυσίας, καὶ πανηγύρεις, ὅμοιας καὶ τοῖς Ἰβδαιοῖς, τὰς ὥποις ἐτίμα, μόνον δὲ τὰς Ορθοδόξες ἑδίκες, κατέτρεχε, κατὰ τὸν Θεοφάνην. (α)

§. 8. Εὗδέντε λοιπὸν διάταγμα, προσάξον τὰς ἀρχοντας τῶν ἑθνῶν ὡς ἐκ προσώπε τα, τὰς ἐπὶ Κωνσαντίου καθαιρεθέντας Επισκόπες, καὶ πάλιν λαβόντας τὴν ιερωσύνην ἐπὶ Ἰβλιανῆ τῷ βασιλέως, νὰ διάκωσι τῆς Εκκλησίας. Πολλοὶ λοιπὸν τῶν τότε, ωχὶ μόνον Επισκόποι, ἀλλὰ καὶ πρεσβύτεροι, καὶ διάκονοι κατεκρίθησαν εἰς ἔξορια· ὃ μὲν τῆς Αὐτοχείας θεῖος Μελέτιος εἰς Αἰρειαν, ὃ δὲ τῶν Σαμοσάτων μέγας Ευσέβιος εἰς Θράκην, καὶ ἄλλοι ἄλλοι· εἰς δὲ τὰς λοιπὰς, σχεδὸν διωγμος ἦν μὲν Ελληνισμὸν ὅμοιος, καὶ φυγαδεύστεις καὶ ἔξοριαι ἐμελετεύντο τοῖς μὴ πειθομένοις, τὰ ἀντὰ φρονεῖν, καὶ δοξάζειν μὲ τὰς Αἰρειανάς· καὶ οἱ ἐυκτήριοι οἶκοι ἀποἄλλως μὲν ἀφαιρεύντο, καὶ ἄλλοις ἑδίδοντο κτ'. ὡς ὁ Σωζόμενος μαρτυρεῖ. (β)

§. 9. Ελθὼν δὲ εἰς Αὐτοχείαν τῆς Συρίας, ἔδειξε πολλὰ κακὰ εἰς τὰς ὁρθοδόξες, θανατώνων πολλὰς διὰ ξίφες, καὶ ἄλλας πνίγων εἰς τὸν ποταμόν· ἔτι καὶ εἰς Εδεσσαν φασάσας, ἐπόιησε χειρότερα, προσάξας τὸν Επαρχον Μόδεσον νὰ πιάσῃ τὸν λαὸν ὅπερ ἐσυνάζετο εἰς τὴν Εκκλησίαν τῆς Αγίας Θωμᾶς, καὶ νὰ τὰς φονεύσῃ· οἱ δὲ μοναχοὶ πρὸς τὰς ὥποις πεισθέτερον ἀπὸ τὰς ἄλλας ὁ βασιλεὺς ἐχθρῷων ἐφέρετο, ἐβιάζοντο νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸν πόλεμον· ὅμοιας οἱ ἐν Κωνσαντινούπολει Ορθόδοξοι ὑπερον ἀπὸ τὴν χειροτονίαν τῆς Εὐαγγείας, πάσχοντες ἀπὸ τὰς Αἰρειανάς ἀπλῶς τὰ ἀνιάτα, ἔκριναν ἔνλογον νὰ παρακαλέσωσι τὸν βασιλέα ἐν Νικουμηδίᾳ τῆς Βιθυνίας διάγοντα, διὰ νὰ ἔνρωσιν ἄνεστιν, καὶ ἐλευθερίαν ἀπὸ τὰ κακὰ, καὶ ἔκλεξαν εἰς ἀυτὸν, ὅγδοοικοντα Εκκλησιαστικὰ ἄνθρωποις, τῶν ὥποιων οἱ προειστέροι ἦσαν Οὐρθανός, Θεόδωρος, καὶ Μενέδηπος, τῶν ὥποιων οἱ προειστέροι ἦσαν Εὐθύνης, Θεόδωρος, καὶ Μενέδηπος, οἵτινες ἐρχόμενοι ἐκεῖ, ἔδωκαν ἀγαφοράν εἰς τὸν Βασιλέα, φανερώνοντες τὰ κακά αὐτῶν· ὅσις θυμωθεῖς, ἐπρόσαξε Μόδεσον τὸν Επαρχον νὰ τὰς πιάσῃ, καὶ νὰ τὰς θανατώῃ, καὶ ἔγινε τέλος ὁ θάνατος τὰς ἐν μέσω τῆς Ασσαΐς κίλπας, ὅπε τὰς ἔκαυστεν ὅμοιος τὸ πλοῖον ταῦ· ὅμοιας πολλὰ κακά ἔπαθον οἱ Ορθόδοξοι εἰς ἀυτὸν τὸν διωγμὸν, τὰ ὥποια περιγράφει ὁ Σωκράτης (γ), ὁ Σωζόμενος (δ), καὶ ὁ Θεοδώρητος (ε), καὶ τὰ ὥποια, ὑπερον ἀπὸ τὴν καταρροφὴν τῆς Οὐάλεντος, συ-

Διάταγμα
τῆς Οὐάλεν-
τος κατὰ
τῶν Ορθο-
δόξων.

(α) Χρονικ. σελ. μ'. τῆς ἀντῆς ἐκδόσεως. (β) Εκκλησ. Γιζορ. βιβλ. 5'. κεφ. 11'.
(γ) Εκκλησ. Γιζορ. βιβλ. δ'. κεφ. 1. (δ) Εκκλησ. Γιζορ. βιβλ. 5'. κεφ. 10'. (ε)

ναδροιδέντες οἱ Ἐπίσκοποι εἰς Κωνσαντινόπολιν, σαφέζερον, καὶ φανερώτερον ἔκτιθεσιν εἰς τὴν σαλαθεῖσαν Ἐπιστολὴν πρὸς τὴν ἐν Ρώμῃ σύνοδον, καιμένην παρὰ τῷ Θεοδωρίτῳ. (α)

§. 10. Τοιάντην πολλὴν ἀσπλαγχνίαν τῇ Οὐάλεντος, Θεμίσιος ὁ φιλόσοφος (β), κατέσησε μετριωτέραν, διὰ μέσα τῇ προφανητικῇ τῷ λόγῳ, εἰς τὸν ὄποιον ἔγραψε πῶς δὲν πρέπει νὰ θαυμάζῃ ὁ βασιλεὺς διὰ τὴν διαφωνίαν τῶν Χριστιανικῶν δογμάτων, καὶ ἐνθέτει τὸν βασιλέα νὰ πάγι τὸν διωγμὸν, ἀπὸ τὸν ὄποιον λόγον προστέρεος ὁ βασιλεὺς ἔγινε, δὲν ἄφησεν ὅμως τὸν θυμόν τε τελείως ὅρα τὸν Σωκράτην. (γ) Οἱ δὲ κατὰ Κωνσαντινόπολιν Χριστιανικὸς πόλεμος, ἐλάφρησεν ἐξ αἰτίας τῶν βαρβάρων ὅπεραν κατεπάτησαν τὴν Θράκην· ἐσβεστε δὲ τελείως ὅτος ὁ διωγμὸς τῶν Χριστιανῶν, ἀφ' ὃ κατέρρεψε τὴν ζωὴν ὁ Οὐάλης εἰς τὸν Γοτθικὸν πόλεμον ἐν Θράκῃ, εἰς τὸν ὄποιον, καταφυγὴν εἰς μίαν χώραν κατὰ τὴν Αὐδριανόπολιν, ὅπεραν ὁρμησαν οἱ βάρβαροι, ἐκαυσαν ὅμδε τὴν χώραν καὶ τὸν τῆς Ευστεβείας ἐχθρὸν τῇ Σ. Αὐγήστῳ μηνὶς, καύσαντες αὐτὸν εἰς μίαν ἀχυρώνα ὅπεραν ὑπῆγε νὰ κρυφῇ μὲ ἀρχοντας τιὰς, καὶ ὑπῆγε καὶ ἀυτὸς ὁ ἐχθρὸς τῇ Χριστῷ εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον, ὁ λυσσαμένος σκύλος, καὶ μιαρώτατος, ζήσας χρόνος ν'. καὶ συμβασιλεύσας μὲ τὸν ἀδελφὸν τὸν χρόνος ταῦτας. καὶ ὑπερον ἀπὸ τὸν ἀδελφὸν τὸν χρόνος τρεῖς διότι ἀυτὸν οἱ Ρωμαῖοι, Αὐγύστου μετὰ τὸν θάνατον τῇ Οὐαλεντιανῷ ἀνηγόρευσαν. (δ) Οἱ δὲ Οὐαλεντιανὸς πολὺ ἀγανακτήσας διὰ τὰς Σαυρομάτας, καὶ φωνάξας δυνατὰ ἐπὶ τῇ κακῇ τύχῃ τῆς Ρωμαϊκῆς ἐξεστίας, ἐβασίλευσεν, εἰπεν, ὁ Οὐαλεντιανὸς διὰ νὰ πολεμῇ μὲ τοιτούντων ἔθνος, καὶ κτυπῶν δυνατὰ τὰς χεῖρας ταῖς, ἐσπασε μία τε φλέβα ὅμδε μὲ τὴν

(α) Εὐκλησ. Γερ. βιβλ. ε'. κεφ. θ'.

(β) Θεμίσιος Ρήτωρ, καὶ φιλόσοφος, ὅσις διὰ τὸ ἐνφρεδές ταῦτα, ἐπωνομάθη Εὐφραδῆς, ἐδίδαξεν εἰς Νικομήδειαν, Αὐτιόχειαν, Ρώμην, καὶ ἀλλαχόθεν μὲ τόσην φῆμην ὅπεραν ὑπερέβη πάντας τὰς φιλοσόφας τῇ καὶ ταῦτα. Εὔζησε τὸ περισσότερον μένος τῆς ζωῆς τε εἰς Κωνσαντινόπολιν, ὁ Κωνσαντῖνος τὸν κατέσησεν Επαρχον, καὶ τὸν ἐποίησε μὲ ἔνα ἄγαλμα. Εἴτιμόθη ἐπὶ παρὰ τὸ Γελιανᾶ, καὶ Οὐαλεντος, πρέστι τὸν ὄποιον ἐπερόφηκε τὸν παρανετικὸν λόγον, διὰ τοῦτο κατέπιεν τὸν διωγμὸν ὁ Οὐάλης. Θεοδόσιος δὲ μέγας τὸν κατέσησε ηγεμόνης Κωνσαντινόπολεως, καὶ ἀγκαλά ἐθνικὸν, τὸν ἔθνος διδάσκαλον τῇ ίδιᾳ τῷ. Πρέπει νὰ ἦτον ἀνθρωπός πολλὰ καλῶς, διατὶ καὶ φίλος ἀκριβος τῆς Ναζιανῆς Γεργογορίου· σώζονται ταῦτα λόγοι διάρροαι.

(γ) Εὐκλησ. Γερ. βιβλ. δ'. κεφ. λθ'.

(δ) Οὗτος ὁ Οὐάλης ὅταν ἐλαβεν τὴν Αὐτοκλήν ἀπὸ τὸν ἀδελφὸν ταῦτα, ἥθελε νὰ τὴν παρατήσῃ, τρομάζων διὰ τὴν ἀποσατίαν τῆς Πιλοκοπίας, ἀλλ' ἐντυχῶν κατ' ἀυτᾶς, ἐλαύνε θάρρος, καὶ πικῶν ἀυτὸν, τὸν ἀπεκεφάλισεν. Οὗτος ἔχι μόνον τὰς Οὐρθοδόξες κατεδιώξεν, ἀλλὰ καὶ πολλὰς Εὐθυνῆς φιλοσόφας, ὡς μάγις ἐθανάτωσεν, οἵτινες διασπείραντες πῶς ὁ διάδοχός ταῦτα, εἶναι ἀνθρωπός τις, τοῦ ὄντος ἀεχεται ἐτώ Θεοδ., ὑπωπτεύθη ὁ Οὐαλῆς διὰ Θεόδωρον τινὰ ἐθνικὸν, καὶ ἐπέρσαξε νὰ καυσωσῃ τὸν Θεόδωρον, καὶ τὰς μάγις νὰ ἀποκεφαλίσωσι, προσέτι ἐθανάτωσεν ὅλες ἐκείνες τῶν ὅποιων

τὴν ἀρτηρίαν (α), καὶ τρέχωντας αἷμα πολὺ ἀπέδανεν εἰς μικρὸν φρέσιον τῆς Γαλλίας, λεγόμενον Βεργίτιον, τῇ ιζ'. τὸ δεκεμβρίον μηνὸς, ζήσας χρόνος πεντακισθόρης, εὐδεκα, ἀφεὶς διάδοχον τῆς βασιλείας τῶν Εσπερίων τὸν οὐράνιον τὸν θρόνον, τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ, Αὐγούστου ἀνηγόρευσεν. Ήν δὲ ὁ Ουαλεντιανὸς εἰς μὲν τὸ νομοθετεῖν ἐτοιμάτατος, φροντίζων καὶ διὰ τὸ δίκαιον θητάνυσιτα διάδειν τὸν ἄλλαριαν ἀπὸ τὰς βασιλικὰ δοτίματα, εἰς δὲ τὰς ἐκλογὰς τῶν Αρχόντων σοχασικὸς, διορίζων μόνον τοὺς ἀξίους καὶ παιδευτὸς τῶν ἀπειδέτων ἀπαραιτητος, εἰς δὲ τοὺς πολέμους ἀριστος κτ'. Εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀδελφόν τοῦ ὅπερ τὸν εὔγετει σωτιώτας διὰ βούθειν, πῶς δὲν εἴναι δίκαιον νὰ βοηθῶ ἀνθρώπον ὅπερ πολεμᾷ μὲ τὸν Θεόν, μάλιστα εἴναι δίκαιον νὰ ἐμποδίσω τὴν θραγύτητα, καὶ ἀνθάδειαν τοῦ.

§. II. Πρὸς τέτοιος τελευταῖον πρέπει νὰ ξέσυρχε, ὅτι οἱ Γότθοι τὸ παλαιὸν δεξαμενοὶ τὰς ἀκτῖνας τῆς θεογνωσίας, ἐτρέφοντο μὲ τὰ Αποστολικὰ δόγματα, διαβάντες δὲ τὸν Γραντον, καὶ φιλιαθέντες μὲ τὸν Ουάλεντα, ἐδέχθησαν τὸν Αρειανισμὸν διὰ μέσου Οὐλφίλα τὸ Επισκόπων ἀυτῶν, εἰς τὸν ὅποιον πολλὰ ὑποτάσσοντο· τοῦτο δὲ τὸν Οὐλφίλαν ἐλέγοντα εἰς Κωνσταντινόπολιν, τὸν κατέπειτε μὲ λόγια πιθανὰς, καὶ ἐπλάνεσσε μὲ δῶρα ὁ Ευδόξιος, καὶ τὸν κατέσησε νὰ συγκοινωνήσωσιν οἱ βάρβαροι εἰς τὰ δόγματα τῆς βασιλέως· ὅρω τὸν Σωκράτην (β), τὸν Θεοδώρητον (γ), καὶ τὸν Σωζόμενον. (δ) Τινὲς δὲ τῶν Ναυατιανῶν ἀρχισταν

Γότθοι γί-
νονται Α-
ρειανοί.

ποιῶν τὸ ὄνομα ἀρχετοῦ τοῦ, Θεοδ. μεταξὺ τῶν ὅποιων ήν καὶ ὁ πατὴρ τῆς Αὐτοκράτορος Θεοδοσίου. Τέσσερον ἐνεργεύσας κατὰ τῶν Γότθων ἐνικήθη κατὰ κράτος πλησίον Αδριανοπόλεως, ὅπερ πληγωθεὶς ἀνεχώρησε εἰς μίαν καλύβαν. Τὴν ὅποιαν οἱ Γότθοι, ἀγνοῦντες πῶς ἐνεργίσκετο ὁ Ουάλης, κατέκαυσαν τῇ Σ. Αὐγούστῃ τῷ τοῦ.

(α) Δύο εἶναι οἱ σωλήνες, εἴτε ἀνδράκια τῆς αἵματος εἰς τὸ σῶμα, φλέψ, καὶ αρτηρία, τέτην ἀρχεται ἀπὸ τὴν καρδίαν, καὶ ἐκείνη ἔχει τὸ τέλος τῆς εἰς τὴν καρδίαν· τὸ αἷμα ἐξερχόμενον ἀπὸ τὴν καρδίαν, περιεύχεται διὰ τῶν ἀρτηριῶν εἰς ὅλον τὸ σῶμα, καὶ ἀφ' ἐδώση εἰς τὸ σῶμα τὴν ἀναγκαῖαν θροφήν, εἰσέρχεται, εἰς τὰς φλέβας, καὶ φέρεται εἰς τὴν καρδίαν, ὅθεν πάλιν ἀπερνᾷ εἰς τὸν ἐτερον θάλαμον τῆς καρδίας, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὰς ἀρτηρίες, καὶ φέρεται, πάλιν εἰς τὸ σῶμα, καὶ αὐτὴ λέγεται κυκλοφορία αἵματος. Μὲ πόσην βίᾳν καὶ ὀρμὴν τὸ αἷμα περιεύχεται διὰ τῶν ἀρτηριῶν, δύναται πᾶς τις νὰ νοίσῃ, ἀν σοχαθῆ, πῶς μὲ ἐκείνην τὸν περώτην κίνησιν ὅπερ ἐλαύετε τὸ αἷμα ἀπὸ τὴν καρδίαν, πρέπει νὰ φειδῇ εἰς τὰ πλέον μακρυνὰ μέρη, καὶ εἰς τὰ πλέον πεπλεγμένα· διὰ τοῦτο ἡταν σπάση μία ἀπὸ τὰς ἀρτηρίες, σπανίως δύνανται οἱ ιατροὶ νὰ κρατήσωσι τὴν ὀρμὴν τῆς αἵματος, ἀν ἡ ἀρτηρία εἴναι μικρὴ, εἰδὲ καὶ εἴναι μεγάλη, ποτέ δὲν θέλει δυνηθῶσι νὰ ἐμποδίσωσι τὸ αἷμα νὰ ἐξέλθῃ, καὶ νὰ μὴν ἀπόδημη ὁ ανθρώπος ἀπὸ τὴν αἱμορραγίαν, καθὼς συνέβη τῷ Οὐαλεντιανῷ.

(β) Εὐκλητος. Γραντον. βιβλ. δ'. κεφ. λγ'.

(γ) Εὐκλητος. Γραντον. βιβλ. δ'. κεφ. λγ'.

(δ) Εὐκλητος. Γραντον. βιβλ. δ'. κεφ. λγ'.

νὰ ἑορτάζωσι τὸ Πάσχα ὡμῇ μὲ τὰς Γεδείας, συναθροιθέντες ἐν Παλαιᾷ κώμῃ, ἀπὸ ἀυτὰς οἱ λεγόμενοι Σαββατιανοί, ἀπὸ Σαββάτου τινὰ ἐφύτευσαν. (α)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ.

Περὶ τῆς Λεκιφεριανῆς σχίσματος, καὶ τῆς Οὐρσακιανῆς.

§. 1.

Τις αἵτιος
ἀντὶ τῆς
σχίσματος.

Πότε ἀρχί-
σεν ἀντὸ τῷ
σχίσμα.

Τῇ Λεκιφεριανῇ σχίσματος αἵτιος ἔγινε, Λεκιφερος, τῆς ἐν Σαρδωνίᾳ Μυτροπόλεως Επίσκοπος, ἀνθρωπος πεπαιδευμένος, καὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ πίσεως κατά τε τῶν Αρειανῶν, καὶ ἀντὶ τῆς Κωνσαντίας, γενναῖος ὑπερασπιτεῖς, τὸν ὅποιον ὁ μέγας Αὐτανάσιος εἰς τὴν πρὸς ἀυτὸν πεμφθεῖσαν Επιπολὴν, ἀληθῶς Λεκιφερον, ἦτοι φωτφόρον, καλεῖ, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐπωνυμίαν, τὸ φῶς τῆς ἀληθείας ἀυτὸς φέρων ἔθετο ἐπὶ τὴν λυχνίαν, εἰς τὸ νὰ φωτίζῃ πάντας, ναὸν τῆς σωτῆρος, καὶ ἥλιου τῷ κατ’ ἀυτὰς χρόνῳ, διὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Αὐγούστου ἐλάλησε.

§. 2. Το δὲ σχίσμα εἰς τὸν καιρὸν Γελιανῆς τῆς παραβάττων ἄναψεν, ὅπερ ἀνεκάλεσεν ἐκ τῆς ἑξορίας, τὰς ἑξοριθέντας ὑπὸ Κωνσαντίας Επισκόπους, μεταξὺ τῶν ὅποιων ἢν καὶ ὁ μέγας Αὐτανάσιος, ὃς εἰς ἐπανελθὼν εἰς Αλεξανδρειαν, ἐσυνάζεοιτε σύνοδον πολλῶν Επισκόπων εἰς διόρθωσιν Εκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, καὶ εἰς βεβάιωσιν τῆς ἐν Νικαίᾳ πίσεως, οἵτινες ὅμοσγοι τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Χριστῷ Αὐγούστου Πνεῦμα ὡμολόγησαν, καὶ Τριάδα ὡνόμασαν κτ'. Επειδὴ δὲ κατ’ ἐκείνον τὸν καιρὸν ἡ περὶ τῆς ὁσίας, καὶ ὑποσάσεως ζήτησις τας Εκκλησίας ἐτάραττεν, ἀπεφάσισαν καὶ περὶ ἀυτῶν τῶν λέξεων, προστέτι διετάξαντο, ἐκείνες τὰς Επισκόπους ὅπερ ἐσυγκοινώνησαν μὲ τῆς αἱρετικῆς, καὶ τὸν ἑαυτόν τις μὲ τὴν ἐκείνων συνέφειαν ἐμόλυναν, νὰ τὰς δέχωνται εἰς τὴν Εκκλησίαν, εἰς τὸν πρότερον τις βαθμὸν, ἐὰν ἀυτοὶ ὅμως τὴν αἱρεσιν ἀποβάλλωσιν. εἰς ἀυτὴν τὴν σύνοδον ὡμίλησεν ὁ Αὐτανάσιος, καὶ τὸν περὶ τῆς φυγῆς ἀπολογητικὸν λόγον. Κατὰ δὲ τὸν ἀυτὸν χρόνον, ἀπὸ τὰς ἐπάνω Θύβας ἐπιτρέψαντες

οἱ

(α) Αὗτη ἡ Σύνοδος συνεκροτήθη τῷ τοι. καὶ ὅσον ἔθετο, νὰ ἑορτάζωσι τὸ Πάσχα μετὰ τῶν Γεδείων· αὐτὸν τὸν ὅσον κρατύνας Σαββάτιος τις, πολλὰς τῶν Βυζαντίων ἐπλάνεσε, παρὰ δὲ Σαββατιανοὶ λέγονται.

οι ἔξορισοι ἐκεῖνοι δύο. ὅμολογηται, Εὐτέβιος Οὐρκέλων, καὶ Λακίφερος ὁ Καλαρέων, ἐποίγταν συμβάλιον, μὲ ποιὸν τρόπον τὸν τῆς Ἐκκλησίας κανόνα φθειρόμενον νὰ μὴ τὸν παραβλέψωσιν, ἀλλὰ τὰς Ἐκκλησίας νὰ τὰς συνέχωσιν εἰς μίαν συμφωνίαν· ἐφάνη λοιπὸν ἀυτοῖς ἔνδογον, ὃ μὲν Λακίφερος νὰ ὑπάγῃ εἰς Αὐτιόχειαν τῆς Συρίας, ὃ δὲ Εὐτέβιος εἰς Αὔλεξάνδρειαν. Πέμπτων λοιπὸν ὁ Λακίφερος ὅμοι μὲ τὸν Εὐτέβιον ἔνα διάκονον ἀντ' αὐτῆς εἰς Αὔλεξάνδρειαν, διὰ μέσου τοῦ ὅποις ὅμολόγει πῶς σέργει τὰ ὑπὸ τῆς σύνοδας τυπώμενα, ὑπῆγεν ἀυτὸς εἰς Αὐτιόχειαν, ὅπως τὸ ὑγιαῖνον σῶμα τῆς Ἐκκλησίας ὥν εἰς δύο διῃρημένον· ἄλλοι μὲν ὁρῶσι φρονεύντες, Εὐσαδιανοὶ ἐκαλεῦτο, ἀπὸ Εὐσαδίας τοῦ πανευφύμας, τὸν ὅποιον οἱ Αρειανοὶ εἶχον ἐκβάλει ἀπὸ τὴν Αὐτιόχειαν, ἄλλοι δὲ Μελετιανοὶ ἀπὸ Μελετίας τοῦ θαυματίου, μὲ τὰς ὅποιας οἱ Εὐσαδιανοὶ δὲν ἐσυγκοινώντες, ἔνα μὲν πῶς ὁ Μελέτιος εἶχε τὴν χειροτονίαν ἀπὸ Αρειανήν Φίφου, ἄλλο δὲ, ὅτι οἱ ἀκολεύθησαντες ἀυτῷ, ἵσταν βαπτισμένοι ἀπὸ Αρειανός· προσέτι ἵσταν διὰ τρίτου καὶ οἱ Αρειανοὶ, τῶν ὅποιων προηγεῖτο ὁ Εὐζώνος.

§. 3. Φθάστας λοιπὸν εἰς Αὐτιόχειαν ὁ Λακίφερος, καὶ πολλὰς τερὶς συμβάσεως λόγιες λέγων τοῖς ἀντικειμένοις, Παυλίνον τὸν Εὐσαδίας Πρεσβύτερον, καὶ τῆς συμμορίας τῶν Εὐσαδιανῶν ὑγρόμενον, Επίσκοπον τῶν Ορθοδόξων ἐχειροτόνησεν, ἐλπίσας τοιαυτορόπως νὰ βάλῃ τέλος εἰς τὰς συγχίσεις, ἀλλὰ μὴ ἐπιτυχών ἔλασιν, κατὰ τὴν παροιμίαν, τῇ κακίᾳ προσέδειπε, καὶ τὴν διάσασιν ἐκείνην μεγαλυτέραν κατέσησε· διότι ἐπεκράτησεν αὐτὴ ἡ διάσασις περί. Χρόνις, ἐως τῆς προεδρίας τοῦ Αὔλεξάνδρου, ὅσις τὸ χωρισμένον μέλος, μὲ τὸ λοιπὸν τῆς Ἐκκλησίας συνήρμοσεν. Ος δὲ Εὐτέβιος μετὰ τὴν σύνοδον ἐλθὼν εἰς Αὐτιόχειαν, καὶ γνωρίσας πῶς ἀπὸ τὴν κακίᾳ ἱατρίαν ἔγινε τὸ πάθος δυσκολοιάτρευτον, βέδεν λέγων εἰς τὸ φανερόν, ἀνέχωρησε, τάσσων καὶ ὑποσχόμενος εἰς τὸ συνέδριον τῶν Επισκόπων, νὰ διορθώσῃ τὰ γενόμενα· ὃ δὲ Λακίφερος γνήσιας τοῦτο διὰ καταφρόνησίν τοῦ, ἐχωρίδη καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν Εὐτέβιον, καὶ ἀπὸ τὴν κοινωνίαν τῶν καθολικῶν ἐπιλόγων, καὶ ὅσα ἡ ἐν Αὔλεξάνδρεια σύνοδος ἐδογμάτισε, νὰ δέχωνται δηλαδὴ οἱ Επίσκοποι οἱ παραπετωκότες, ὕσερον ἀπὸ τὴν μετάνοιάν τοῦς, καὶ ἴκανοπόμητιν, ἀυτὸς ἀπὸ τὸ πεῖσμα τοῦ Ἡθελε νὰ τὰ ἀποδοκιμάζῃ, ἀλλὰ εἰς μάτιν ἐπολέμει· διότι μὲ τὴν ἰδίαν τὸ διμολογίαν ἥν δεδεμένος, κατὰ τὴν ὅποιαν ὑπέσχετο νὰ σέρει τὰ ἀπὸ τῆς συνόδας τυπώμενα· ὅτεν μὴ δυνάμενος νὰ τελέσῃ τὸ πεῖσμα τοῦ ὑπῆγεν εἰς τὸν θρόνον τοῦ, καὶ ἐκεῖ προσδέττων ἐτέρα τινὰ, εἰς τὰ Ἐκκλησιασικὰ δόγματα, νέαν αἰχεσιν, ἢ σχίσμα τῶν ὑπὸ αὐτῆς καλωμένων Λακίφεριανῶν ἀπέδειξε, τὸ δόποιον βαζώντας διὰ πολὺν καιρὸν, ὕσερον ἔτεσε, καὶ τῇ λήδῃ παρεδόθη, ὡς λέγει ὁ Θεοδώρητος (α)· ὅρα περὶ τοῦ, καὶ τὸν Σωκράτην (β), καὶ τὸν Σωζόμενον. (γ)

§. 4.

(α) Εκκλησ. Γ' 502. βιβλ. γ'. κεφ. δ'. ε'. (β) Εκκλησ. Γ' 502. βιβλ. γ'. κεφ. ε'. δ'. γ'.
(γ) Εκκλησ. Γ' 502. βιβλ. ε'. κεφ. 13'. 19'.

§. 4. Ο δὲ Πρεφήνος λέγει (α), ὃ βέβαιον είναι, ὁ Λακίφερος ἐπιστρέψας εἰς τὴν Σαρδὼ, ἢ ὅτι μὲ δόγλίγωρον θάνατον τελευτήσας, δὲν εἶχε καιρὸν νὰ μεταβάλῃ τὴν γυνώμην τοῦ, ἢ ὅτι νὰ τὴν ἐφύλαξεν ἀμετάβλιτον· εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι ὅπερ λέγεται, πῶς ὁ Λακίφερος εἰς τὴν τῆς πισεως διδασκαλίαν, νὰ μὴν ἐμετέβαλε τίποτες, διὰ τὴν ὅποιαν αἰτίαν οἱ Λακίφεροινοί, ὅτε ἀπὸ τὸν Επιφάνιον, ὅτε ἀπὸ τὸν Φιλάρετον μεταξὺ τῶν αἰρετικῶν τίθενται· διότι σχίσματικὲς μόνον ἐνόμιζον, καὶ ὡχὶ αἰρετικὲς καθὼς ὁ Αὐγυστῖνος ὑποσημειοῦ. (β) Κατὰ τῶν Λακίφεριανῶν ἔγραψε καὶ ὁ Γερώγυμος διάλογον, τὸν ὅποιον ὅσις βέλεται, δύναται νὰ ίδῃ. Α' πέθανεν ὁ Λακίφερος ἐπὶ Οὐαλεντιανῆς τᾶς Αὐτοκράτορος, ἐν τῷ σχίσματι διαιρείνας, θρῆνον ὡχὶ ὀλίγον ἀφεὶς τοῖς καθολικοῖς, μὲ τὸ νὰ ἔχει τοιιστορόπως, καὶ νὰ ἀπέθανεν ἄνθρωπος ὅπερ διέπεφεν εἰς τὴν Εκκλησίαν.

Οὐρσικινιανῶν χιστομα.
Τις ὁ ἀρχηγός.

Αἰτία.

§. 5. Τὸ δὲ Οὐρσικινιανῶν σχίσμα, ὅπερ ἥκολάθησεν εἰς τὸν καιρὸν τᾶς Οὐαλεντιανῆς, καὶ Οὐάλεντος Αὐτοκρατόρων, ἐν ἔτει τεξτ. ἐκλήθη ἀπὸ Οὐρσικίνιου (τὸν ὅποιον ἄλλοι μὲν καλεσσιν Οὐρσάκιου, ἄλλοι δὲ Οὐρσίνου) τὸν διάκονον τῆς ἐν Ρώμῃ Εκκλησίας. Επειδὴ μετὰ τὴν τελευτὴν τᾶς Διβερίδης, ἐκλέχθη ἡ πίσκοπος Ρώμης ἀπὸ τὰς πλειόνας, καὶ καλλιτέρες Επισκόποις ὁ Δάμασος, ὑποψήφιος ὧν καὶ ὁ Οὐρσικίνος, ὅσις μὴν ὑποφέρων τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐλπίδος, ἐσπέρδαξε νὰ ποιῆσῃ παρασύναξιν εἰς τὴν Εκκλησίαν, καὶ εκατάπεισε τινὰς ἀσύμβατες Επισκόπους, καὶ ποταπάς, νὰ τὸν χειροτονήσωσι καρυφίας, οἵτινες ἐναντίον τᾶς Δαμάσου ἀντιχειροτονεῖσιν ἀυτὸν ἐν ἀποκρύφῳ τῆς Βασιλικῆς τῆς ἐπικαλεμένης Συκίνης. Τάτῳ δὲ γεγομένῳ, διχόνοια τῷ λαῷ, καὶ φιλονεκίᾳ πρὸς ἑαυτὰς παρενέπεσεν, ὥχι διὰ τινὰ πίσιν, ἢ αἰρεσιν, ἄλλὰ περὶ τᾶς τίς ἔχει νὰ λάβῃ τὸν Επισκοπικὸν θρόνον, καθὼς ὁ Σωκράτης λέγει (γ). διότι ἄλλοι ἥθελον τὸν Οὐρσικίνου, καὶ ἄλλοι τὸν Δάμασον· διὰ τοῦτο καὶ πολλὴ φιλονεκία, καὶ σασις εἰς τὸ πλῆθος ἦν, ὥσε καὶ ἔως φόνος καὶ πληγῶν ἐπροχώρησε τὸ κακόν, κατὰ τὸν Σωζόμενον (δ). καὶ εἰς μίαν ἡμέραν εὑρέθησαν πτώματα σφαγμένων ἄνθρωπων ρλζ. ἐν τῇ Βασιλικῇ Συκίνῃ, καθὼς ὁ Αὐμιανὸς Μαρκελλῖνος γράφει (ε), καὶ διὰ τοῦτο πολλοὶ λαϊκοὶ, καὶ κληρικοὶ ἐπιμωράθησαν ἀπὸ τὸν τότε Επαρχον Μαξιμίνου, καὶ τως ὁ Οὐρσίκινος ἐπαυτεν ἀπὸ τὴν ἐγχείρησιν, καὶ ἐσυσάλθησαν οἱ ὅπιδοι τοῦ ἀλλὰ ἐπειδὴ συχνάκις ἀντὸ τὸ σχίσμα πολὺ ἀσπλαγχνύτερον ἀνεκινεῖτο, καὶ δὲν ἥθελε παύσι, ἀν δὲν ἐξορίζετο μάκραν περι εἰς τὰς Γαλλίας, διότι μὲ τὰς ὅπαδάς τοῦ ὅραι περὶ ἀντῆ τὸν Μαρκελλῖνον (ζ). τοιαῦτα ἀρκετά εἰσὶ διὰ τὰ σχίσματα, ἀς εἰπῶ μεν ὀλίγα τινὰ καὶ διὰ τὰς αἰρετικές ἐκείνες τῆς καιρῶς.

ΚΕΦΑ-

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. α'. κεφ. Κ. (β) Αἰρέσ. πα'. (γ) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. δ'. κεφ. Κ. (δ) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. ζ'. κεφ. Κ. (ε) Βιβλ. Κ.

Eἰς τὸν ἀντὸν τόπον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

Περὶ Αὐτολιγαρίς, Αἴρεις, καὶ τῶν Μεσσαλιανῶν αἰρετικῶν.

§. I.

Α'πολινάριος ὁ ἐκ Λαοδίκειας τῆς Συρίας, ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ εἰς ἄκρου μαδίσως φθάσας, τὸν δόποιον λέγεται τινὲς νὰ ἔχειματισεν Επίσκοπος ἀυτῆς, ὡς ὁ Σβίδας, καὶ ὁ Ρεφίνος (α), ἀλλοι δὲ νὰ ἔγινε Πρεσβύτερος, καθὼς ὁ Σωκράτης (β), καὶ ὁ Σωζόμενος (γ) ἦν τὸ γένος Αὐτολιγαρίς, πρότερον εἰς τὴν Βιρυτὸν διδάξας τὴν γραμματικὴν, ἐπειτα λεξανδρεὺς, πρότερον εἰς τὴν Βιρυτὸν διδάξας τὴν γραμματικὴν, ἐπειτα ἀναχωρῶν ἐκεῖθεν, ἥλθεν εἰς Λαοδίκειαν, ὅπερ ἔγένενται οἱόν ἐπωνυμαθεντα καὶ ἀυτὸν Αὐτολινάριον, καὶ οἱ δύο ἀκμάζοντες, καὶ φιλιωμένοι μὲ τὸν Επιφανίον τὸν Σοφίαν, ἔτι καὶ μὲ τὸν Αὐτανάσιον, ὅταν μετὰ τὴν ἐπὶ Κωνσταντία φυγὴν ἐπισρέψας περιεπάτει εἰς Λαοδίκειαν. Φοβηθεὶς δὲ ὁ Τῆς Λαοδίκειας Επίσκοπος, μήπως μὲ τὴν συχνὴν ὄμιλίαν τῆς Επιφανίας ἀποκλίνεται πρὸς τὸν Επιφανίον, τὰς ἐμπόδιστες νὰ ἔρχωνται πρὸς αὐτὸν. ἀλλ' ἀυτοὶ ὡς ὃδεν λογιζόμενοι τὴν παραγγελίαν τῆς Επισκόπου, ἵνα τὸν φιλίαν τῆς Επιφανίας. Υἱερον, Γεώργιος ὁ Θεοδότες διάδοχος, τὴν θρησκείαν Αρειανὸς, βλέπων ἀυτὸς, καὶ τὴν Αὐτανάσιαν φίλας, καὶ ηγαπημένος, ὅπερ ἥσταν ἐνάντιοι τῆς κοινωνίας της, ὡς Αρειανός, καὶ σπεδάζων νὰ τὰς ξεμακρύνῃ, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ τὸ κατορθώσῃ, ἐξεχώρισε τῆς κοινωνίας της καὶ τὰς δύο, ὅντας κληρικὸς, δὲ μὲν πατήρ πρεσβύτερος, ὡς εἰρηνικοῦ, δὲ δὲ νίος ἔτι ἀναγγνώσις τῶν γραφῶν, καὶ πολλάκις παρακαλέσαντες ἀυτὸν νὰ ἀναλάβωσι τὴν κοινωνίαν, καὶ μὴν καταπείσαντες, δὲ μὲν πατήρ λυπηθεὶς, δὲ δὲ νίος γομίσας καταφρόνησιν τὰ γενόμενα, ἐτάραξε τὴν Εκκλησίαν, μὲ τέχνην φημὶ λόγων, τὸν ἔχθρον ξεδικαιώθεις. διότι ἀνίσως ὅμοια μὲ τὸν Θεόδοτον, καὶ Γεώργιος μεταμεληθέντα τὸν Αὐτολινάριον ἐδέχετο, δὲν ἥθελεν εἶδαι ή ἀπ' ἀυτῶν καλωμένη αἰρεσίς, καθὼς συμπεραίνει ὁ Σωζόμενος. (δ) Καὶ οἱ δύο λοιπὸν Αὐτολινάριοι, πατὴρ καὶ νίος, ἀρχιγοὶ τῆς αἰρέσεως ἔγινον. διὰ τοῦτο ἀπὸ τὰς συγγραφεῖς ποτὲ μὲν τῷ πατρὶ, ποτὲ δὲ τῷ νιῷ καὶ ποτὲ τοῖς δυσὶν ἀποδίδεται ἀυτὴν αἰρεσίς. πιθανώτερον δύως εἶναι, τῷ νιῷ, διότι ἦν νεώτερος, καὶ ἐπομένως

CCCC2

Αὐτολινάριος αἰρετικός.

(α) Εκκλησ. Γ' ιορ. βιβλ. β'. κεφ. κ'. (β) Εκκλησ. Γ' ιορ. βιβλ. ιβ'. κεφ. μετ'.
(γ) Εκκλησ. Γ' ιορ. βιβλ. γ'. κεφ. κε'. (δ) Εκκλησ. Γ' ιορ. βιβλ. γ'. κεφ. κε'.

νως θερμότερος νὰ διεκδικήσῃ τὴν αἰδεσιν φιλονεικότερα, καθὼς ἀπὸ τὸν Σωκράτην, καὶ Σωζόμενου συνάγεται (α). Λέγεται δὲ τινὲς μὲ τὸν Σωκράτην (β) νὰ ἐφιλονείκηταν ἀυτῷ μὲ τὸν Γεώργιον, εἰχὶ τόσον διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν, ὃσον διατὶ ἐβλεπον πῶς ἐδογμάτιζεν ἀλλόκοτα, καὶ ποτὲ μὲν ὅμοιον ὀμολόγει τὸν Υἱὸν τῷ Πατρὶ, ποτὲ δὲ εἰς τὴν Αὐριανήν ἀποκλίναντα δόξαν, διὰ τοῦτο ἐπιφράσισον λαβόντες αἰτίαν, ἀνεχώρησαν.

Λίγεσσις ἀντῶν.

§. 2. Ή δὲ αἰρεσίς ἀυτῶν ἦν, διτὶ ἐδίδασκον εἰς τὴν ἐνανθρώπησιν τῷ Υἱῷ τῷ Θεῷ, πῶς ὁ Χριστὸς ἔλαβε Φυχὴν μόνον φυτικὴν δηλαδὴ, καὶ αἰτητικὴν, καὶ εἰχὶ λογικὴν, ὡτοι νῦν, ἀλλὰ νὰ εἶναι ὁ Θεῖος λόγος, ἀντὶ τοῦ νῦν εἰς τὸν ἀναληφθέντα ἄνθρωπον (γ). Οὐ Θεοδώρητος μαρτυρεῖ, πῶς βαθμὸς ἀξιωμάτων ὠργίσατο εἰς θεῖαν πρόσωπα ἀυτὸς ὁ ματαιόφρων, καὶ ἀνόητος, τὸ μὲν Αὐγίου Πνεύμα, μέγα μάτλας ἐπωνομάζων, τὸν δὲ Υἱὸν, μείζονα, καὶ τὸν πατέρα μέγισον, μύθος τινὰς τοῖς θείοις Εὐαγγελίοις μίξες· ὅμοίως καὶ τὰς τῶν ὑποσάστων συνέχεεν ιδίοτητας, καὶ ἐποίησε πρὸς τὴν Τριάδα, ἐκεῖνο δῆπτε ἐτόλμησεν ἐπὶ τῆς Θείας οἰκονομίας, ὅπερ εἴ τὸν τὸ Σαβελλίνον κατιγορίαν ἐδέξατο· Γρηγόριος ὁ Ναζιανζεὺς ἐν τῇ πρὸς Νεκτάριον τὸν Κωνσαντινοπόλεως Επιστολῇ, τῷ δποίᾳ τὸς λόγυς ἐκτίθησιν ὁ Σωζόμενος, γράφει· “πυκτίον μοι γέγονεν ἐν Χερσὶ τῷ Αὐτῷ πολιγαρίᾳ, εν ω τὰ κατασκευαζόμενα πᾶσαν αἰρετικὴν κακίαν παρέρχεται· διαβεβαιεῖται γὰρ, μὴ εἶναι ἐπίκτητον, τὴν σάρκα κατ’ οἰκογένειαν τὸ μονογενῆ Υἱὸν τῷ Θεῷ, προσληφθεῖσαν ἐπὶ μετασοιχειώσει τῆς φύσεως ἡμῶν, ἀλλ’ ἐξ ἀρχῆς ἐν τῷ Υἱῷ τὴν σαρκώδην ἐκείνην φύσιν εἶναι (δ).” καὶ ἀυτὸς ὁ μονογενῆς Θεὸς νὰ εἶναι θυντὸς, καὶ εἰς τὴν θείτητα ἀυτῷ πάθος νὰ ἐδέχθῃ, καὶ εἰς τὴν τριήμερον ἐκείνην γέγονεν.

βω-

(α) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον. (β) Εἰς τὸν ἀυτὸν τρόπον.

(γ) Οἱ Μεταφυσικοὶ εἰς τρεῖς σάσσεις διαιρέστι τὰς Φυχὰς, εἰς λογικὴν, αἰθητικὴν, καὶ φυτικὴν. Λογικὴ Φυχὴ, εἶναι ἐκεῖνο τὸ ἀλογον, τὸ ἐνυπόεχον τοῖς ἀνθρώποις μόνοις, διὰ νοετ, βάλεται, ἐκλέγεται, κτ. Αἰθητικὴ Φυχὴ, εἶναι ἐκεῖνη ἡ δύναμις ἡ ἐνυπάρχεσσα εἰς τὰ ἀλογα ζῶα, διὰ ἡς αἰθάνονται τὸν πόνον, τὴν πετανήν, τὴν δίψαν κτ. Φυτικὴ τέλος πάντων, εἶναι ἐκείνη ἡ δύναμις δῆπτε ὑπάρχει· εἰς τὰ φυτά, διὰ ἡς ἀνδάνονται, καὶ θρέφονται, ἡτις δέδοτερον ὀργανισμὸς δύναται νὰ ὀνομασθῇ· Τὰ φυτά, τὰ δένδρα κτ. μόνον τὴν φυτικὴν Φυχὴν ἔχεσσιν, ἡνὶ καὶ τινὲς τῶν νεωτέρων ἀποδίδοσσιν ἀυτοῖς, καὶ τὴν αἰθητικὴν, ἐτειδὴ λέγεσσιν ἡνὶ καρτήσωμεν ἔνα φύλον, ἐνδὺς φρινεται εἰς ἀντὸ μία κινησις, τὴν ὄποιαν ἀυτοὶ παλέσσονται αἰθησιν. Τὰ ζῶα, ὡτοι τὰ ἀλογα ζῶα, ἔχεσσι, καὶ τὴν φυτικὴν, καὶ τὴν αἰθητικὴν, διατὶ ἀνδάνονται ὡς τὰ χόρτα, καὶ αἰθάνονται πόνον κτ. Τὸ λογικὸν ζῶον, ὡτοι ὁ ἄνθρωπος, ἔχει καὶ τὴν φυτικὴν, καὶ τὴν αἰθητικὴν, καὶ τὴν λογικὴν, διατὶ ἀνδάνει ὡς τὰ φυτά, αἰθάνεται ὡς τὰ ἀλογα ζῶα, σοχάζεται, καὶ κρίνει καθὸ ἔχει τὴν λογικὴν Φυχὴν.

(δ) Εὔκλητος. Γ' 50ρ. βιβλ. 5'. κεφ. κζ.

ρωσιν τῇ σῶματος, καὶ ἡ Θεότης νὰ συναπενεκρώθῃ μὲ τὸ σῶμα. Πρὸς τάτοις, νὰ ἔπεσεν ὁ Αὐτοκλινάριος καὶ εἰς τὴν τῶν Χιλιαῖων φρενοβλαβίαν, μάρτυρ εἶναι ὁ Γερώνυμος (α), καὶ ὁ Βασίλειος, ὅσις λέγει, τῇ τῇ γράφειν εὐκολίᾳ πρὸς πάντας ὑπόθεσιν ἔχων κτ'. ἐν τῷ πλήθει πολλὰ καὶ ἡμαρτυ-
κέναι. (β)

§. 3. Κατεκρίθη ὁ Αὐτοκλινάριος, καὶ τῷ ἀναδέματι παρεδόθη ἀπὸ τὴν ἐν Κωνσταντινούπολει σύνοδον, καὶ ἀπὸ τὴν ἐν Ρώμῃ ἐπὶ Δαμάσῳ συγ-
κροτηθεῖσαν, ὅρα τὸν Θεοδώριτον (γ), καὶ τὸν Ρωφίνον, (δ). Αὐτέρευταν
ἀυτὸν διὰ γραμμάτων ὁ Αὐτανάστιος, ὁ Επιφάνιος, Βασίλειος, Γρηγό-
ριος Ναζιανζῆς, ὁ Νύστης, καὶ ἄλλοι.

§. 4. Οἱ μαθηταὶ ἀυτῷ Αὐτοκλιναρίσαι ἐκαλέντο, καὶ Διμερίται· διέ-
τι δύο ἐν τῷ Χριστῷ μέρη τῆς ἀνθρωπότητος ἀμολόγουν, τὸ σῶμα δηλα-
δὴ, καὶ τὴν ψυχὴν, τὸ δὲ τρίτον, τὴν νοερὰν ψυχὴν, ὥστοι ἀυτῷ τὸν νεῦ,
εἰς τὴν μετὰ σαρκὸς συγκατάβασιν τῇ Χριστῷ ἤρνεντο (ε), κατὰ τὸν Ε-
πιφάνιον. Μεταξὺ τῶν ὁποίων, διατημότεροι ἦσαν Βιταλίος Πρεσβύτερος
Αὐτούχειας, ἀνὴρ πλέον τῶν ἄλλων ἐπιφανῆς κατὰ τὸν βίον, καὶ πολι-
τείαν, ὡς ὁ Σωζόμενος μαρτυρεῖ (ζ), ὅσις χωριοθεῖς ἀπὸ τὴν κοινωνίαν
τῆς Μελετίας, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν τῇ Παυλίνα, κατὰ τὸν Επιφάνιον, ἐ-
συγχοινώντες μὲ τὸν Αὐτοκλινάριον, καὶ μὲ τὰς τὰ ἀυτὰ δοξάζοντας, καὶ
τὴν προεπώς εἰς Αὐτούχειαν, διὰ τὸ αἰδέσιμον τῆς πολιτείας τοῦ, καὶ οἱ ἀπ'
ἀυτοῦ, Βιταλιανοὶ ἐπωνομάθησαν· καὶ Τιμόθεος διὰ τὸν ὁποῖον λέγεται
οἱ ἐν Κωνσταντινούπολει Πατέρες, ἐν τῇ συνοδικῇ Επισολῇ τῇ παρὰ Θεο-
δωρῆτῷ κειμένῃ (η), „Γινώσκετε, ὅτι τὸν πάλαι Τιμόθεον τὸν βέβηλον,
τὸν μαθητὴν Αὐτοκλιναρίς τῷ αἰρετικῷ, μετὰ τὴν ἀσεβεῖς ἀυτῷ δόγμα-
τος καθείλομεν.“ Πρὸς τάτοις πρέπει νὰ ἴσεν θῆς, ὅτι ὁ νόμος τῷ βα-
σιλέως Γελιανᾶ, ὅσις ἐμπόδισε τὰς Χριστιανὰς νὰ μὴν μετέχωσιν ἀπὸ τὴν
Εὐαγγελικὴν μάθησιν, φανερωτέρας τὰς Αὐτοκλιναρίες ἀπέδειξε· διότι ὁ
πατήρ τοῦ, ὡς γραμματικὸς, τὰ βιβλία τῷ Μωϋσέως, καὶ πολλὰ ἄλλα,
μετέβαλεν εἰς σίχες Ήρωϊκῆς μέτρου, ὃ δὲ οὐσία Αὐτοκλινάριος πρὸς τὸ λέ-
γειν ἐπιτίθειος, τὰ Εὐαγγέλια, καὶ τὰ ἀποσολικὰ δόγματα εἰς τύ-
πον διαλόγων ἔβαλε, καθὼς καὶ ὁ Πλάτων παρ Εὐλησιν· ὅρα τὸν Σωκ-
ράτην. (θ)

§. 5. Αὔριος, διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Επιφάνιος λέγει (ι), ὅτι ἔτι καὶ δεῦ-
ρο ζῇ ἐν σαρκὶ, καὶ πάρεσι τῷ βίῳ (ἐν τοῖς ἀυτῷ δηλαδὴ Χρόνοις) Αὐτοκλι-
ναρίς

CCC 3

Τιμές κατ'
ἀυτές ἔγει-
ψαν.

Βιταλίος.

Βιταλιανοί.

Τιμόθεος.

Αὔριος.

(α) Εὐ τῷ καταλ. κεφ. ιη'. (β) Επισ. οδ. (γ) Εκκλησ. Γιορ. βιβλ. ε'.
κεφ. θ. η. (δ) Εκκλησ. Γιορ. βιβλ. β. κεφ. χ'. (ε) Γιδε τὴν ὑποσημείωσιν σε-
λίδῃ 388. (ζ) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον κεφ. κε'. (η) Εκκλησ. Γιορ. βιβλ. ε'. κεφ. θ.
(θ) Εκκλησ. Γιορ. βιβλ. γ'. κεφ. ιη'. (ι) Αἰρέσ. οε'.

Αἰρεσις ἀν-
τώς.

Α' εριανοί.

Τίνες κατ'
ἀντῶν ἐγ-
ραφαν.Μεσσαλια-
νοί
Εὐχήται
αἱρετικοί.Αἰρεσις ἀν-
τῶν.

νὸς ἦν, συμμαθητὶς Εὐναδίς τῇ Σεβατείᾳς, τὸν ὄποιον βλέπων Εἶπος-
κοπού, καὶ ὑπερέχοντα ἀπὸ ἀυτὸν ὅπερ ἦτον Πρεσβύτερος, καὶ μὲν ὅ-
περ ἔχειροτονόθι ἀπὸ ἀυτὸν τὸν Εὐναδίου, φθονῶν ἀνεχώρησε, καὶ ἐδί-
δασκε λέγων, πῶς ὁ Πρεσβύτερος δὲν εἶναι κατώτερος τῷ Ε' πισκόπῳ,
ὅτε νὰ διαφέρῃ ἀπὸ ἀυτόν· διότι μία εἶναι ἡ τάξις, μία τιμὴ, καὶ ἐν ἀ-
ξίωμα· προσέτι ἔλεγε, πῶς δὲν πρέπει τὸ Πάσχα νὰ ἔσοταζεται, ὅτε
νὰ προσευχώμεθα διὰ τὸς ἀποθαμμένες, ὅτε τῇ τετράδι, ἡ παρασκευὴ νὰ
νισένωμεν, ὅτε τὰς λοιπὰς νησείας τῆς Εκκλησίας νὰ φυλάξτωμεν, πάν-
τα γὰρ ἀυτὰ Γελαϊκα εἰσὶ, τὰ ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς διδασκαλίας· διότι ἀν-
θέλη τινὰς νὰ νισένη, ὡς ἐλένθερος ἂς νισένη, εἰς ὅποιαν ἥμέραν τὸ φα-
νῆ ἀρμόδιον· διὰ τοῦτο οἱ ὀπαδοὶ ἀντᾶ, κατὰ τὸν Ε' πιφάνιον, ἔκεινας τὰς
ἥμέρας ὅπερ οἱ ὄρθοδοξοι κατέλυσον, ἀυτοὶ ἐνίσενον, ἐξ ἐγκατίας δὲ, πε-
ρὶ τὰς ἥμέρας τῷ Πάσχᾳ, εἰς τὰς ὅποιας γίνονται παρὰ ἡμῶν χαμενιάι,
ἀγνεῖαι, κακοπάθειαι, ξυροφαγίαι, ἐνυχαί, ἀγρυπνίαι, νισεῖαι, ἀντοὶ
πρῷοι ὄφωνίζονται κρέατα, καὶ οἶνον, καὶ γεμίζοντες τὰς φλέβας ἀντῶν, γε-
λῶσι χλευάζοντες τὸς τὸν ἀγίαν τάυτην λατρείαν τῆς ἑβδομάδος τῷ Πάσ-
χᾳ ἐπιτελεντας.

§. 6. Οἱ ὀπαδοὶ ἀντᾶ, Α' εριανοὶ ἐκαλεῦντο, καὶ Συλλαβικοὶ, ὅτι ἐκ
τῶν συλλαβῶν, τῶν περὶ Θεοῦ λαμβανομένων, ἐξ 8, δι 8, καὶ ἐν ᾧ, διαφο-
ρὰν τῆς θείας φύσεως ἐν τοῖς τρισὶ προσώποις διῆσχυρίζοντο νὰ δεί-
ξωσιν· ἐλέγοντο προσέτι καὶ Ε' γκρατίται κτ'. ἀνασκευάζοσιν ἀντῶν, ὑ-
πὲρ τὸς ἄλλως Ε' πιφάνιος, καὶ Βασιλείος ὁ μέγας, ἐν τῷ περὶ τῷ Α' γί¹⁸
Πνεύματος.

§. 7. Οἱ Μεσσαλιανοὶ, τὸς ὄποις καὶ Εὐχίτας ὀνομάζοσιν ἔκεινοι ὅπερ
μετέφερον τὸ ὄνομα εἰς τὸν Εὐλημνικὸν διάλεκτον, διατὶ ἐπροσεύχοντο
συγχάκις· ὅτοι κατήγοντο ἀπὸ τὸς Εὐλημνας, πολλὰς μὲν θεάς αὐμολό-
γεν, ἔνα δὲ μόνον ἐσέβοντο, τὸν ὄποιον Παντοκράτορα ἐκάλεν,
καὶ ἀντῷ μόνῳ ἐπροσκύνεν, τὰς δὲ ὑποσάστεις Πατρὸς, Υἱοῦ, καὶ
Πνεύματος Α' γί¹⁸, εἰς μίαν ἀναλύεσθαι Θεότητα ἐλέγον· β'. τὴν θείαν
φύσιν, νὰ τρέπεται, καὶ νὰ μεταβάλληται ἐυχόλως πρὸς ὅποιον θέλει νὰ
συγκερασθῇ, μὲ τὰς αἴξιας εἰς ἀντὴν Φυχάς· γ'. ὅτι σπέρμα, καὶ λόγος
ἔπεσεν εἰς τὸν νηδὺν τῆς Θεομήτορος· τὸν θεὸν ἐκαυχήγητο νὰ βλέπωστι
μὲ τὰ σωματικὰ ὄμματα, καὶ νὰ δέχωνται τὴν ἐλευσιν τῷ παναγίᾳ Πνεύ-
ματος αἰδίστως, καὶ ὀρατῶς τὴν οἰκείαν παραστίαν σημαίνοντος. Πρὸς τό-
τοις ἐδίδασκον τὸ βάπτισμα, νὰ ἀφαιρῇ μόνον τὰ πρότερα ἀμαρτύματα,
τὴν δὲ ἀντὶ ρίζαν, πρόρριζον μὴ κατατέμενιν, μήτε τὸν δαιμόνα τὸν ἐν
νομον νὰ δύναται νὰ διώξῃ, νὰ τραβῇ γὰρ ἐλεγον πᾶς γεννητὸς ἀνθρώ-
πος, ἀπὸ τὸν προπάτορα, καθὼς τὴν φύσιν, ὅτῳ καὶ τὴν διδασκαλίαν τῶν δαι-
μόνων, οἵτινες μὲ ἄλλον τρόπον δὲν διώκωνται εἰμὶ μὲ τὴν προσευχὴν
τὴν συχνὴν, καὶ προσεκτικήν· ὅτεν τόσον ἐπροσεύχοντο, ὅπερ δυσκόλως

ἐπίσευον οἱ ἀκέσοντες· εἰχον καὶ ἐτέρας τινὰς φλυαρίας· ἀνάγνωσι ἐν τῇ πανοπλίᾳ τῆς Συγαδηνᾶ. (α)

§. 8. Αὐτοὶ καὶ μὲ ἄλλα ὄνόματα ἔκαλεντο, ὡς Μαρτυρθανὸὶ ἀπὸ τῶν ἐπελθόντων τὸ μαρτύριον ὑπὲρ τῶν εἰδώλων, ὅπῃ ἦτον ἀπὸ τὸ σύζημά τε, Σατανικοὶ, ὅτι τὸν τὰ ποδὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις προσβάλλοντα ἐσέβοντο, ἵνα μὴ λάβωσι παρὰ ἀυτῷ ἐπίχρειαν τιγά. Εὐφημίται, ὅτι ἐυφημίας, καὶ καταθλαγμάτια τινὰ ὑπὸ τῶν παρὰ ἀυτοῖς σπεδαίων ποιήμενοι, ὡς τάχα τὸν Θεὸν ἐξιλεύμενοι, ἐψαλλαν.

§. 9. Εὐθεσιασαὶ, ὅτι ἀποκαλύψεις εἰς ἀυτὸς γὰρ γίνωνται ἔκαυχῶντο, καὶ πῶς προγιγνώσκεται τὰ μέλλοντα, καὶ νὰ τὰ προλέγωσιν ἐπεχειρεῖντο, δοκοίως μὲ τὰς δαιμονιζομένας· καὶ τελευταῖον Πλευρατικοὶ, ἐπειδὴ ἐλεγον πῶς παραίτησαν τελείως τὸν κόσμον, καὶ τὴν ἐργασίαν τῶν χειρῶν τελείως ὡς πονηρὰν, καὶ κακὴν, ἀπειρέφοντο, κοιμάμενοι δὲ τὰς τῶν ὄνειρων φαντασίας, προφυτείας ἐκάλευν, τὴν θείαν κοινωνίαν, ἐλεγον ὅτε ωφέλιμον, ὅτε βλαβερόν· ἐρωτώμενοι δὲ περὶ τῶν ἀθεμίτων ἐκείνων διδαγμάτων, καὶ ἐξελεγχόμενοι, μετὸρκα ἀπέκρουπτον, ἐκεῖνα δόπῃ εἰς τὴν ψυχὴν τῶς εἰχον.

§. 10. Αὐτῆς τῆς αἱρέσεως ἀρχηγοὶ ἔγινον κατὰ τὸν Θεοδώριτον (β), Δαδοῖς, καὶ Σάββας, καὶ Αὐδέλφιος, καὶ Εὔρας, καὶ Συμεὼν, καὶ ἐτεροὶ, κατὰ τῶν ὄποιῶν ἔγραψαν διπεριφύμος Λητόιος, ὁ Επίσκοπος τῆς Μελετινῆς, καὶ Αὐμφιλόχιος Επίσκοπος Γκονία. Αὐτὸν τὸν ῥιζέντα Αὐδέλφιον, Φλαυιανὸς ὁ Αὐτιοχείας καλῶντας ἀπὸ τὴν Εὐδεσσαν, καὶ τεχνικῶς γελῶντας τὸν, καὶ ὑποκρινόμενος πῶς θέλει νὰ μάθῃ ἀπὸ ἀυτοῦ, τὸν ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ ἔρεσῃ τὸ φαρμάκι τῶν κεκρυμμένων δογμάτων τοῦ φανερωθείσης δὲ αὐτῆς τῆς νόστης, ἐδιώχθησαν μὲν ἀπὸ τὴν Συρίαν, ἐπροχώρησαν δὲ εἰς τὴν Παμφιλίαν κτ'. διὰ τὰς ῥιζέντας αἱρετικὰς διαλαμβάνοντες Σωκράτης (γ), Σωζόμενος (δ), Επιφάνιος (ε), Θεοδώριτος (ζ), Ευθύμιος Συγαδηνὸς (η), καὶ ἐκ τῶν Λατίνων ὁ Ράφινος (θ), ὁ Φιλάρειος (ι), ὁ Αυγυστῖνος (κ), ὁ Δεριγήνιος Βικέντιος (λ), καὶ ὁ Καστόδωρος. (μ)

ΚΕΦΑ'

(α) Τίτλῳ καὶ σελ. εξεῖ. εξεῖ. εξεῖ. (β) Αἱρετ. κακομαθ. λόγῳ δ. (γ) Εκκλησ. Γιζορ. βιβλ. β'. κεφ. με. (δ) Εκκλησ. Γιζορ. βιβλ. γ'. κεφ. κε. (ε) Αἱρέσ. οε. οζ. καὶ π. (ζ) Αἱρετ. κακομαθ. λόγῳ δ. Εκκλησ. Γιζορ. βιβλ. δ. κεφ. ια. καὶ βιβλ. ε'. κεφ. ια. (η) Εν τῇ πανοπλίᾳ τίτλῳ καὶ σελ. εξεῖ. (θ) Εκκλησ. Γιζορ. βιβλ. β'. κεφ. καὶ π. (ι) Αἱρεσ. οβ. (κ) Περὶ αἱρέσ. κεφ. ηγ'. νέ. ηξ. (λ) Εν τῷ Κομμονταρίῳ κεφ. ιε. (μ) Τετρ. Γιζορ. βιβλ. ε'. κεφ. μδ. καὶ ζ'. κεφ. ια.

Μαρτυρθανοὶ.

Σατανικοὶ.
Εὐρημέται.Εὐθεσια-
σται.Πανυμετ-
αι.Αἴρησης:
αὐτῆς τῆς
αἱρέσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ.

Περὶ Συνόδων, καὶ Ψευδοσυνόδων τῶν ὑπὸ τέτοις τοῖς Αὐτο-
κράτορσι γενομένων.

§. I.

Σύνοδος Α'-
λεξανδρείας.

Εἰς τὸν καιρὸν Γελιανᾶ τῆς βασιλέως, ἐν ᾧ τει ἀπὸ Χριστοῦ τέξει. ἀνακληθέντες οἱ Επίσκοποι ἀπὸ τὰς ἔξοιτας, ὁ Αὐτανάσιος μετὰ τὴν καθοδον, πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς συμπεπτωκῆς Εκκλησιαστικῆς κατασάσεως σύνοδου εἰς Αλεξάνδρειαν συνήθιζοισεν, ἀπὸ τὴν ὅποιαν διάταγμα ἐξετέλην περὶ τῆς δέχεσθαι παρὰ τῆς Εκκλησίας εἰς τὸν πρώτον βαθμὸν, ἐκείνας δπεις μηκούνονται ἀπὸ τὸν Αρειανισμὸν, μετὰ τὴν προσύκταν ικανοποίησιν· ὅμοιώς τὰ ἀποφασισθέντα εἰς Νικαίαν ἐβεβάιωσαν· ὅμοιότον τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ τῷ Αγίῳ Πνεῦμα ωμολόγησαν, καὶ περὶ τῆς ψυχῆς τῆς λογικῆς, ἵτοι τῇ νῇ τῇ Χριστῷ, κατὰ τὴν Απολινκρίτην, τατέσι ψυχῆς τέλειον, χρὴ δοξάζειν, ἄνθρωπον, τὸν δποῖον δ Θεῖος λόγος ἀνέλαβεν, ἐρμήνευσαν. Τέλος ἐπειδὴ καὶ περὶ τῆς Οὐσίας, καὶ Υποσάσεως ζήτησις τὰς Εκκλησίας ἐτάραστε, καὶ ἡταν συγχριτικοὶ εριδεις, καὶ φιλονεικίαι, μὲν ἀντὸν τὸν τρόπον ἐτελειώθη, κατὰ τὸν Σωζόμενον (α), μηδὲ ἀρχῆς εὑδῆς ἐπὶ τῇ Θεῷ νὰ ἐμεταχειρίζωστο τὰ ὄνόματα ἀυτὰ, πάρεξ ὅταν τινὰς τὴν Σαβεττίας δόξαν ἐδοκίμαζε νὰ ἐκβίλῃ, δπας μηδὲ τὴν ἀπορίαν τῶν ὄνομάτων, τὸ ἴδιον φανῆ τινὰς, νὰ ὄνομάζῃ μὲ τρεις ὄνοματίας, ἀλλὰ καθ' ἐν νὰ νοῆται ιδίως τριχῶς, δρα τὸν Ρωφίνον. (β)

Επέρα Α'-
λεξανδρείας.

§. 2. Επέρα σύνοδος συνήχθη παρὰ τῇ Αὐτανάσιον, εἰς τὸν καιρὸν Γοβιανᾶ τῆς βασιλέως, δπεις διεδέχθη τὸν Γελιανὸν τῷ τέξει. δι αἰτίαν τοιαύτην. Ο Γοβιανὸς ἔγραψε πρὸς τὸν Αὐτανάσιον παρακληθῶν νὰ τὸν γράψῃ τὴν ἀκριβῆ περὶ τῶν θείων διδασκαλίαν, ὁ δὲ Αὐτανάσιος συναδροίσας σύνοδον τῶν ἐλλογιμωτέρων Επισκόπων, ἀντέγραψεν αυτῷ συνοδικὴν Επισολήν, μὲ τὸν ὅποιαν πρώτον τῶν Οὐρανίων, ἐπειτα ἐυχαριστήντες δι αὐτὸ τῷ Κυρίῳ, ὑπομιμήσκετον ἀυτῷ τὴν παρὰ τῶν πατέρων ὄμολογηθεῖσαν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον, παρακαλεῖτες τον νὰ φυλάτῃ ἀυτὴν, ὡς σύμφωνον μὲ τὰ Αποσολικὰ δόγματα, καὶ σύμψηφον μὲ ὅλας

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. ε'. κεφ. ιβ'. (β) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. α'. κεφ. κδ'.

οὐλας τὰς κατὰ Πόντου Εὐκλησίας τέλος ὑποτάξαντες, καὶ γράψαντες εἰς ἀυτὴν τὴν ἔκθεσιν τῆς πίσεως, καὶ τὸ Αὔγιον Σύμβολον τῆς πίσεως τὸ εἰς Νικαία, τὸ ἐβεβώιωσαν μὲν ἀυτὰ τὰ λόγια. „Ταῦτη τῇ πίσει Θεοφίλεσσατε Αὐγούστε, ἐπιμένειν ἀναγκαῖον, ὡς Θείᾳ, καὶ Αὐτοκράτει, καὶ μηδένα μετακινεῖν ἀυτὴν πιθανολογίας, καὶ λογομαχίας, ὅπερ ἐπόιησαν σαν ἐξ ἀρχῆς οἱ Αὐτοκράτορες, εἴς βούτην τὸν Φίδιον τῷ Θεῷ λέγοντες, ὅρα τὸν Θεοδώρητον. “ (α)

§. 3. Εἰς τὸ ἀυτὸν ἔτος συνηθρότιδη εἰς Αὐτοκράτειν σύνοδος παρὰ Μελετίου, Επισκόπων καὶ τῶν δόποιων τὰ ὄντα κατὰ ἔκτιθησιν ὁ Σωκράτης (β), κοινῇ γνώμῃ συγγράψαντες βιβλίον, καθομολογεῖσθαι τὸ δόμοδον, καὶ τὸν εἰς Νικαία πίσιν βεβαιώσαντες μὲ τὰς ἴδιας ὑπογραφάς των, β' μόνον οἱ Καθολικοὶ, ἀλλὰ καὶ οἱ Αὐτοκράτορες. τέτο δὲ ἐποίησαν, ἐπειδὴ ἐβλεπον πῶς ἐτιμάτο Μελετίου Αὐτοκράτειας, ὅπερ ὄλιγον πρότερον εἶχεν αὐτοχωριαθῆ ἀπὸ ἀυτῶν, καὶ ἥνωθη μὲ τὰς Καθολικές, ἀπὸ τον βασιλέα ὅπερ τότε ἐκάθητο ἐκεῖ, καὶ τῷ βασιλέϊ ἐπρόσφερον. τέτο δὲ τὸ βιβλίον, ἢτοι ἡ γραφεῖσα ἀυτὴ αναφορὴ πρὸς Γοβιανὸν τὸν Αὐτοκράτορα, κεῖται παρὰ τῷ Σωκράτῃ (γ) καὶ τῷ Σωζομένῳ. (δ)

§. 4. Εἰς τὸν καιρὸν Οὐαλεντίνος καὶ Οὐαλεντος τῶν Αὐτοκρατόρων, ἐν ἔτει τριῶν, ἔγινεν ἡ εἰς Δάμιφακον Φευδοσύνοδος, (πόλις δὲ ἀυτὴ ἐξικείμενη ἐξ Αὐτοκράτων παρὰ τῷ πορθμῷ τῷ Εὐλυσπόντῳ) ὅπερ δύο μῆνας βαλευσάμενοι διὰ τὰ ἄρδεα τῆς Πίσεως, τελευταῖον ἐψήφισαντο, μόνη ἡ Πίσις νὰ πολιτεύηται εἰς πάσας τὰς Εὐκλησίας, ἡ ἐν Αὐτοκράτειᾳ καὶ Σελευκείᾳ τὸ πάλαι ἐκτεθεῖσα, τὴν δὲ ἐν Αὐτοκράτορες κατέκρινον, ἐπειτα τὴν κατὰ τῷ Εὐδοξίᾳ, καὶ Αὐτοκράτορες φύφον ἐποίησαν, ὅτι δικαίως ἐκκίνησκτοι ἔγινον, καὶ ἐδιώχθησαν ἀπὸ τὴν Καθολικήν, Εὐκλησίαν, καὶ ὡς ἄκυρα τὰ εἰς Κωνσταντινοπόλιν πραχθέντα, μὲ τὴν σπεδὴν ἀυτῶν ἀπέφηγαν, καὶ τέλος, τὰς καθαιρεθέντας ἀπὸ τὰς Αὐτοκράτορες, ὅπερ λέγεται Αὐτοκράτορον τῷ Πατρὶ τὸν Φίδιον, νὰ λάβωτι πάλιν τὰς ἴδιας δρόντες, ὡς παρανόμως ἐκβλήθησαν ἀπὸ τὰς Εὐκλησίας. ἐπειδὴ δὲ, καθὼς ὁ Σωζόμενος λέγει, τὰς περὶ Εὐδόξιου κεκλήκασι, καὶ μετανοίας ἀποτοῖς μετέδωκαν, οἱ δὲ β' χ' ὑπήκοοι, τὰ δόξαντα ταῖς ἀπανταχθεῖσας Εὐκλησίας ἐδῆλωσαν. “ (ε) ἐκ δὲ τῷ Σωκράτεις (ζ) φανερεῖται, ὅτι ὅμοίως εἰς ἀυτὴν τὴν Σύνοδον, τὸ τῷ Μακεδονίᾳ δόγμα, καθ' ὃ ἡ τῷ παναγίᾳ Πνεύματος δεότης β' χ' ὅμολογεῖται, φανερώτερον ἔγινεν. ὅθεν ὁ Σωκράτης νομίζει τάσσην τὴν σύνοδον αἴτιον τῆς ἀνέγεσεως τῶν Μακεδονιανῶν εἰς τὸν Εὐλυσπόντον. (η)

Σύνοδος ἐν
Αὐτοκράτειᾳ.

Φευδοσύνοδος Λαμπάκης.

§. 5.

(α) Εὐκλησ. Γερ. βιβλ. δ'. κεφ. γ'. (β) Εὐκλησ. Γερ. βιβλ. γ'. κεφ. κεφ.
(γ) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον. (δ) Εὐκλησ. Γερ. βιβλ. ε'. κεφ. δ'. (ε) Εἰς τὸν
ἀντὸν τόπον. κεφ. ζ. (ζ) Εὐκλησ. Γερ. βιβλ. δ'. κεφ. δ'. (η) Εἰς τὸν
ἀντὸν τόπον.

Σύνοδος
Λαοδικείας.Σύνοδος ἐν
Ρώμῃ.Ἐπέραι ἐν
Ρώμῃ.

§. 5. Τῷ ἀυτῷ ἔτει, διὰ τὰς παντοδαπὰς διαφωνίας ὅπερ ἦγερθησαν εἰς Ασίαν, καὶ Φρουγίαν, σύνοδος ἐν τῷ Γλαυκῷ συνηθροίδη, ἵτις βεβαιώσασα τὴν ἐν Νικαίᾳ πίσιν, ἐδογμάτισεν ὅτι ὁ Θεός ὅμοστος ἐσι τῷ Πατρὶ, καὶ τὴν τᾶς ὁμοστίας ἀνάπτυξιν ἐξέδωκε διὰ τὰς σοφιστικὰς Ἀρειαγάδες, οἵτινες θέλοντες νὰ ἀπατῶσι τὰς ἀπλαζέρες ἔλεγον, τὸ ὅμοιον νὰ φανερῶται διὰ μέσου τᾶς ὁμοστίας, τὰς ὅποιας ἡ σύνοδος ἀυτὴ ἀναθεμάτισεν, ὥμολογήτασα μίαν εἶναι τὴν ὄσιαν τῆς Πατρὸς, καὶ τῇ Υἱῷ, καὶ τῇ Αγίᾳ Πνέυματος ἐν τοισὶ προσώποις, τετέσι ἐν τοισὶ τελείαις ὑποσάγεσιν. ὅρα τὸν Θεοδώριτον. (α)

§. 6. Ή ἐν Λαοδικείᾳ τῆς Φρουγίας Καπατιανῆς σύνοδος ποῖον χρόνον ἐσυγκροτήθη, δὲν συμφωνεῖ πάντες. διότι τινὲς μὲν λέγοντες περὶ τὰ τέλη τῆς Λιβερίας Επισκόπων Ρώμης, ἄλλοι δὲ περὶ τὰς αὐχὰς τῆς Επισκοπῆς τῆς Δαμάσου. Εἰσὶ δὲ καὶ οἱ λέγοντες, πῶς συνηθροίδην ἀπὸ διαφόρες Επαρχίας τῆς Ασίας πρὸ τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου, ἵτις περὶ μὲν τῆς πίσεως ὡδὲν φανέται νὰ ἐδιώρισεν, ὅρες δὲ Εκκλησιαστικὰς ἐξέστοις. Ἡ ξ. ὅσα ἀπέβλεπον δηλαδὴ εἰς τὴν ὀφέλειαν τῆς Εκκλησίας, ὅπερ ἦτον ἐλλειπεῖς ἀπὸ τὰς πρὸ ἀυτῶν, οἵτινες φαίνονται εἰς τὸν πρῶτον τόμον τῶν Συνόδων. (β)

§. 7. Προσέτι εἰς Ρώμην τρεῖς σύνοδοι ἐσυγκροτήθησαν εἰς τὸν καρδὸν Δαμάσου τῆς Ρώμης Επισκόπων. εἰς μὲν τὴν πρώτην, ἵτις ἔγινεν ἐν ἔτει τοῦ ζ. καθηρέθησαν Οὐρσάκιος, καὶ Οὐάλης, καὶ οἱ λοιποὶ Ἀρειανοί, καὶ ἡ ἐν Νικαίᾳ πίσις προσεβεβαιώθη. πρὸς φανέρωσιν λοιπὸν τῆς καταγόσεως, καὶ καθαιρέσεως τῶν Αρειανῶν, καὶ τῆς προσεβεβαιώσεως τῆς ἐν Νικαίᾳ πίσεως, εἰς τὰς ἀπανταχθεῖσας Εκκλησίας, ἐπεμφεν ὁ Δάμασος Επισολάς.

§. 8. Εἰς τὴν δευτέραν σύνοδον, ἵτις ἔγινεν ἐν ἔτει τοῦ ὅπερ ἦσαν πατέρες· ἐξ Γταλίας, καὶ Γαλλίας, κατεδικάδη μὲν ὁ Αὐξέντιος Μεδιολάνων Επισκόπος, καὶ οἱ περὶ ἀυτὸν νεωτερίζοντες, καὶ ἐξω ἀπὸ τὴν συνήκην τῶν πρὸς Δύσιν ιερέων κρατύγοντες, καὶ βεβαιώντες τὰ τῆς Αρειανής δόγματα, καὶ φρονῶντες ὅμοια τοῖς δοξάζεται τῷ Πνεύματι τὸ Αγίου ἀνθρώπου, κατὰ τὴν γενομένην ὑπερον ζήτησιν· νὰ μένη δὲ ἡ παραδοθεῖσα πίσις ἀπὸ τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον ἐθεσπίδην. ὅρα τὴν ἀυτῆς συνοδικὴν Επισολὴν, πρὸς τὰς ἐν Γλυκιᾷ Επισκόπες, κειμένην παρὰ τῷ Θεοδώρῳ (γ) καὶ Σωζομένῳ. (δ)

§. 9.

(α) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. δ'. κεφ. δ'.

(β) Πιθανώτερον φαίνεται νὰ συνηθροίδη ἀυτη ἡ Σύνοδος μεταξὺ τῆς ἐν Αγκύρᾳ, καὶ τῆς ἐν Νεοκαισαρείᾳ, παρῆσαν ἐν ἀυτῇ Επισκόποι λβ'. Τινὲς δὲ διαχωρίζονται τὸν ιδ. κανόνα, καὶ ἔτοι ποιῆσι, κανόνας ξ.

(γ) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. β'. κεφ. ιβ'.

(δ) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. σ'. κεφ. κγ'.

§. 9. Καὶ τελευτῶν εἰς τὴν τρίτην σύνοδον, περὶ τὸ τοῦ. ἔτος ἀπὸ Χριστὸν (α), δῆπεστιν ὁ Δάμασος κατὰ τῆς αἰρέσεως τῆς Αὐτοκλινής, καὶ μόνον ἀπὸ τοῦ Αὐτοκλινάριος καὶ οἱ μαθηταὶ τῆς Βιτάλιος, καὶ Τιμόθεος, ἀλλὰ καὶ Αὐρειος, Σαβέλλιος, Μακεδόνιος, Φωτεινὸς, καὶ ἐτεροι αἰρετικοὶ κατεκρίθησαν, καὶ ἀναθεματίσθησαν, ὡς φαίνεται εἰς τὴν τᾶς Δαμάσου Επισκοπὴν, πρὸς Παυλῖνον Επίσκοπον εἰς Μακεδονίαν, κειμένην παρὰ τῷ Θεοδωρίτῳ. (β)

§. 10. Καὶ τέλος ἡ ἐν Σιδῇ γενομένη σύνοδος κατὰ τῶν Μεσσαλιανῶν, ἦτοι Εὐχίτων, ἢ Αὐτοκλινῶν, τῆς ὅποιας προηγεῖτο Αὐτοφιλόχιος Γρονίας, συνεδριαζόντων ἀυτῶν, καὶ ἐτέρων Επισκόπων καί. (γ)

Επέρασεν
Πώμη.Σύνοδος ἐν
Σιδῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

Περὶ τῶν διαπρεψάντων ἀνδρῶν ἐν τῇ Εκκλησίᾳ, ἐν ὄσιότητι, καὶ ἐπιεῆμη ἐπὶ τῶν ρηθέντων Αὐτοκρατόρων.

§. 1.

Βασίλειος, ὃς καὶ τῇ ἀληθείᾳ, καὶ τῷ ὄνόματι μέγας ἐπωνυμαζόμενος, πρώην λεγομένης Μάχακα, ἀνὴρ ἐπίσκοπος Καισάρειας Καππαδοκίας, πρώην μαθητεώς φάσας, παιδευθεὶς ἀπὸ τῆς Καισάρειαν, Αὐτοχειαν, καὶ Κωνσαντινάπολιν, καὶ εἰς Αὐτίνας, εἰς τὰς ὅποιας πολιτείας ἀπόκτησε συμμαθητὴν Γρηγόριον τὸν Ναζιανζηνὸν, οἵτινες ἔχοντες φιλίαν ἀληθινὴν, καὶ εἰλικρινεσάτην ἔγινον καὶ οἱ δύο ἀκροαταὶ Γρυζία, καὶ Προσαρετίς, καθὼς ὑπερον εἰς Αὐτόχειαν τῆς Συρίας συμφοιτήσαντες, καὶ ἀπελθόντες πρὸς τὸν Λιβάνιον ἀκριτοὺς ἐδιδάχθησαν τὴν Ρητορικήν. ὑπερον δὲ ἐτισρέψαντες εἰς Καισάρειαν, ὁ Βασίλειος ἔγινε συνεργός μὲ τὸν Εὐσέβιον, τὸν τότε Επίσκοπον ἀπὸ τῶν βοηθῶν εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Εκκλησίας, προχειρισθεὶς διάκονος ἀπὸ τὸν

Βασίλειος
ο μέγας.

Αν-

(α) Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συνηθείηθη ἀυτὴ ἡ σύνοδος πρὸ τῆς τοῦ. ἔτης, διότι ὁ Σωζόμενος λέγει πῶς ήτο παρών, καὶ Πέτρος Αὐτοχειαν Επίσκοπος, διάδοχος τῆς Αὐτοκλινής, ὅπερ ἐτέλευτης τῷ τοῦ.

(β) Εκκλησ. Γροξ. βιβλ. ε. κεφ. 1.

(γ) Συνεκροτήθη ἀυτὴ ἡ Σύνοδος τῷ τοῦ. περὶ ης ἀνάγραφη τὸν Θεοδώρη τὸν Εκκλησ. Γροξ. βιβλ. δ. κεφ. 1α. τὸν Φωτιον κωδικ. ιβ. καὶ τὸν Βαρώνιον χρονι. ἐτ. τοῦ. ἀριθ. 39.

Α'ντιοχείας Μελέτιου. Επὶ τέτοις ἡδών τὸν Εὐστέβιον, ὃπερ ἀνεχώρησεν ἀπὸ ἀυτὸν μὲ τὰς διαβολὰς τινῶν κακεντρεγῶν, καὶ παραχωρήσας εἰκετίως ὑπῆγεν εἰς Μοναστήριον, ὃθεν ἐπισρέψας εἰς τὸν καιρὸν τῆς Οὐαλεντίνας, καὶ Οὐαλεντος, ὃπερ ἐμελέτα νὰ κακοποιήσῃ τὴν Καισάρειαν, καὶ τὰς ἐν ἀντῇ Εκκλησίας, ὥγαπήδη ὁ Βαστλεος μὲ τὸν Εὐστέβιον, ὃς εἰς ἀποδανῶν, ἔγινεν ὁ Βαστλεος διάδοχος. ὅσην δὲ ἐπιμέλειαν περὶ τε τῆς τῆς Θεᾶς Εκκλησίας ἔβαλε, καὶ διὰ τὴν ἀγαθροτάτην τῶν Ἀρειανῶν ὃπερ καταπολὺ ἐμάνυσαν κατὰ τῆς Θρησοῦσας, καὶ ὅσον ἐδιαβάλθη ἀπὸ τέςτες ἰδίας τε, καὶ ἀπὸ τέςτεροδόξες, δύναται πᾶς τις νὰ μάθῃ ἀπὸ τὰς Επιστολὰς τε. Α' πέδανε βασιλέυοντος Γερατικῆς τῷ ί. ἔτει τῆς Επισκοπῆς ἀυτᾶς, ἀφεὶς πόλλα, καὶ ὠφέλιμα συγγράμματα, τὰ δόποια ἐπισριδμεῖ ὁ Ιερώνυμος (α), ὁ Σεΐδας, καὶ ἔτεροι, καὶ τρεῖς Κανονικας Επιστολὰς πρὸς Αμφιλόχιον Γκονία Επισκοπῶν, εἰς κανόνας διηρημένας πόλ. καὶ ἔτερα τινὰ κεφάλαια περὶ διαφόρων ὑποθέσεων. ὅρα περὶ ἀυτᾶς Γρηγόριον τὸν Ναζιανζῆ εἰς τὸν ἐπιτάφιον λόγον τῆς Βασιλείας, τὸν Σωκράτην (β), τὸν Θεοδώριτον (γ), καὶ τὸν Σωζόμενον (δ), καὶ ἄλλας.

§. 2. Μετὰ τὸν Βασιλεον τίθεται Γρηγόριος ὁ Ναζιανζῆς, ὡς ἀναγκαῖος φίλος ἀυτᾶς συνῆδης τε, καὶ γυνώριμος, αὐτὴς ἐλλογιμώτατος, μόνον γραμματικὸς, καὶ εἰς τὰ ποιητικὰ ἔμπειρος, ἀλλὰ καὶ πολὺ πλεῖον εἰς φιλοσοφίαν ἐξηγημένος, καὶ ῥύτῳ πλέον τῶν ἄλλων. Εγεννήθη ἀυτὸς ὁ ἔνδοξος εἰς Ναζιανζηνὸν πλησιόχωρον τῇ Καισαρείᾳ τῆς Κατωαδοκίας, τῆς δόποιας καὶ Επισκοπῆς κατεσάδη, αφ' ἧς παρηγήσατο τὴν τῶν Ζασίμων Επισκοπήν, καὶ τελευταῖον Κωνσαντινοπόλεως εἰς τὸν καιρὸν Θεοδοσίου τῆς μεγάλως, δεδομένης, καὶ βεβαιομένης τῆς θρόνου ἀπὸ πᾶσαν τὴν σύνοδον, ἐπειδὴ πολὺ ἐκοπιάστε, καὶ ἥγωνίσθη, καὶ ἥλευθέρωσε τὴν Εκκλησίαν ἀπὸ τὴν λύμην τῶν αἱρέσεων, ἀλλ' ἀυτὸν τὸν θρόνον ἐκβίσιως παρήγιτσε, βλέπων τινὰς Αρχιερεῖς ὃταν ἥλθον ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον πῶς ἐφέδόνεν εἰς ἀυτὸν προεκφωνήσας δὲ τὸν συντακτήριον λόγον, τὸν μοναδικὸν ἐκλέξας βίον, διέτριβεν εἰς ἔνα ἀγρὸν τῆς Κωνσαντινοπόλεως χερόνες δώδεκα, καθὼς λέγει· φθάσας δὲ εἰς τέςτες καὶ Χρόνιες, ἵνα καὶ περιστότερον, ἐπὶ τῷ ιγ. ἔτει τῆς βασιλείας τῆς Θεοδοσίου, ἐτελέυτην, ἀφεὶς πολλὰ συγγράμματα, πρὸς τὸν δόποιον Αλέξιος ὁ Ανδωρδός τέςτες διττὸς ἴαμβικὸς ἔγραψεν,, ὡς ἀλλος ἀσῆρ ἀλανῆς σελασφόρος “ἥμας,, πορφυρεύεις μυζαγωγίας πάτερ,, πρὸς ἥλιακὴν τριάδος φωταυγὴν“ Γρηγόριος. Τοῦτος δέ κατ' ἔξοχὴν ὡνομάσθη, οὐδὶα τὸ ὄφος τῶν Θεολογικῶν ἀυτᾶς νοημάτων, ἵνα τέςτε πέντε διαβολοὶ τέςτε

(α) Εὐ τῷ καταλ. κεφ. εἰς. (γ) Εκκλησ. Γεωρ. βιβλ. δ. κεφ. κε. (β) Εκκλησ. Γεωρ. βιβλ. δ. κεφ. ι.δ. (δ) Εκκλησ. Γεωρ. βιβλ. ε. κεφ. ιη. καὶ βιβλ. ι. κεφ. ιζ.

τας τῆς Θεολογίας λόγους, κατὰ τὸν Βαρώνιον (α). Οὐρα τὰς ἀνωτέρω συγγραφεῖς (β), καὶ ἄλλας, ἀνάγνωσθι, καὶ τὸν βίον ἀυτᾶς συγγραφέντα ὑπὸ Γρηγορίου τῷ Πρεσβυτέρῳ, καὶ ἐκ τῶν Δατίνων τὸν Ρεφίνον (γ), καὶ τὸν Γερώνιμον (δ).

§. 3. Αὐτολαζεῖ εἰς ἀυτὸς, Γρηγόριος δὲ Νύσσης Εὐτίκοτος, ἀδελφὸς τῆς μεγάλης Βασιλείας γέρων τῇ ἡλικίᾳ, ἀνὴρ γλαφυρώτερος, καὶ πλήρης μαδύσεως, περισσότερον δὲ προσκείμενος εἰς τὴν ῥιτορικὴν, ἐυδοκίμησεν εἰς ἀυτὴν λαμπρῶς ὡς ἀδεῖς ἄλλος, διὰ τοῦτο, καὶ πολλὰ περικαλλῆ τεύχη συγγράψας, ἀφῆτε τοῖς μεταγενετέροις· ὁ Νικηφόρος λέγει (ε), ἀυτὸς παρασαδεῖς εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινούπολει σύνοδον, ἐπερρόθεσε τὰ ἐν τῷ συμβόλῳ τῆς ἐν Νικαιᾷ Συνόδου ἐλλείσαντα περὶ τῷ Παναγίᾳ Πνεύματος· ἐτελεύτησεν εἰς τὸν καιρὸν Θεοδοσίου τῆς μεγάλης. Εὐγράψε δὲ περὶ τῆς Αγίας Τριάδος, περὶ τῆς Αγαπάσεως, περὶ τῶν ὅκιων μακαρισμῶν, περὶ τῆς Μωϋσέως βίου, περὶ τῆς ἀληθεῖας Παρθενίας, εἰς τὸ Αγια τῶν Ασμάτων, εἰς τὰ τρία πρότερα κεφάλαια τῷ Εκκλησιαστῇ, καὶ ἔτερα, καὶ Κανονικὴν Επιζολὴν, πρὸς Λιβύον Εὐτίκοτον Μελίτην.

Γενογόρειος
Νύσσης.

§. 4. Εὐτίκαντος ὁ Κωνσταντίας τῆς Κύπρου Εὐτίκοτος, πρώτην λεγομένης Σαλαμίνας· ἐγεννήθη μὲν ἐν Βησιαδέκην κώμῃ ἐπιφράξιας Ελευθεροπόλεως τῆς Παλαισίνης· τὰ δὲ πάντα θεμέλια τῶν γραμμάτων, καὶ τῆς ἀρετῆς ἔμαθεν εἰς τὸν Αἴγυπτον, μεταχειρισθεὶς αρίστης μοναχοῦς ὁδηγίας, καὶ τέττας χάριν εἰς Αἴγυπτον πολὺν χρόνον διατείχας μέχρι τῆς εἰκοσῆς ἔτης τῆς ἡλικίας της, ἐπισημότατος ἐν μονασικῇ Φιλοσοφίᾳ ἐγίνεν. Ὁρεον ἐπιφέρεταις εἰς Παλαισίνην τὴν πατρίδα της, τὸν ἀντὸν μονασικὸν βίον διῆγε, καὶ εἰς ἀυτὴν τὴν ἡσυχασικὴν διαγωγὴν σχολάζων, τὸ κατὰ τῶν προσεων σύνταγμα, τὸ ὅποιον ἀντὸν καλεῖ Πανάγιον, καὶ Πανάρια, καὶ ἀπὸ μὲν τῆς πετασιδευμένης διὰ τὰ πράγματα, ἀπὸ δὲ τῆς ιδιῶτας διὰ τὰ ῥήματα ἀναγνώσκεται, καθὼς δὲ Σεΐδας λέγει, ἀναμφίβολον εἶναι νὰ συνέγραψε, διότι ὁ Σωζόμενος διαμνημονεύει νὰ διέτριψεν ἀντὸν εἰς Παλαισίνην ἐπὶ τῆς Ηγεμονίας Οὐαλεντιανῆς ἡρῷ τῷ ἐρχομένῃ τῷ εἰς Κύπρον (ζ). Αὐτὸς δὲ ὁ Επιφάνιος, εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν Παναρίων, λέγει νὰ ἐπετέλεσεν ἀυτὸν ἐν ἔται τῆς Αὐτοκρατορίας Οὐαλεντιανῆς, καὶ Οὐαλεντος ία. καὶ τῷ Γρατιανῷ τῷ ζ. Επὶ τέτοιοις γενόμενος τῆς ἐν Κύπρῳ Κωνσταντίας Εὐτίκοπος, καὶ μὲ δόσιν ἀρετὴν εἶχεν ἐμβάτες εἰς πολιτικῶν πραγμάτων κυβέρνησιν, ἐγίνεν εἰς ὀλίγους καιρὸν γνωστὸς τοῖς πολίταις, καὶ τοῖς ξένοις, ὡς διαλέμπων εἰς πόλιν μεγάλην, καὶ κατατιγίαλον, καὶ ἦτον ἐπαινετὸς παρὰ πᾶσι, καὶ κατ' ἀξίαν· διότι

Επιφάνιος
Κύπρος.

Συγγράμματα ἀντῆς.

D d 3

τι

(α) Χρονικ. ἔτ. τοῦ ἀριθ. 58. (β) Σωκράτ. Εκκλησ. Ιγορ. βιβλ. δ. κεφ. κς'. Εκκλησ. Ιγορ. βιβλ. ε. κεφ. ιη. καὶ βιβλ. σ'. κεφ. ιζ. Θεοδώρ. βιβλ. δ. κεφ. ιδ'. (γ) Εκκλησ. Ιγορ. βιβλ. β'. κεφ. ιδ'. (δ) Εὐτῷ καταλ. κεφ. εκή. (ε) Εκκλησ. Ιγορ. βιβλ. β'. κεφ. ιγ'. (ζ) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον, κεφ. λβ'.

τι ἔξω ἀπὸ τὰς πέντε γλώσσας ὅπερ ἀκριβῶς ἔζευρε, τὴν Εὐλητικὴν δῆλαδὴν, τὴν Συριακὴν, τὴν Εὐβραϊκὴν, τὴν Αἰγυπτιακὴν, καὶ τὴν Λατινικὴν, διὰ τὰς δύοις, πεντάγλωττος ἀπὸ τὸν Γεράνυμον καλεῖται, ἐν ἀγιότητι, καὶ διοίτητι διέλαμπεν, ὡς θδεῖς ἄλλος, ἀπλοῦκός ὁν τὸν τρόπον κτ. μαρτυρεῖτος, τῇ Σωκράτει, εἰς βαθὺ ἐλῶν γῆρας ἐτελεύτησεν ἐν Κυρίῳ (α).

§. 5. Εὐφραίμ ὁ Θαυμάσιος Σῦρος, πιστός μὲν ἔσχε τὴν Νίσιβιν τῆς Μεσοποταμίας, εἰς φιλοσοφίαν δὲ μονασικὴν ἔξασκήσας τὴν ζωὴν τε, ἀγιώτατος Ερημίτης ἐγίνεν, ἐπειτα τῆς ἐν Εὐδέστῃ Εκκλησίας Διάκονος Χρηματίσας, καὶ μεταχειρίζομενος τὴν Συριακὴν διάλεκτον, διήλεγε τόσον, τὰς πολυποικίλας τῶν Εὐλητικῶν πλάνων, καὶ πάσης αἱρετικῆς κακοτεχνίας ἐγύμνωσε τὴν ἀδένεαν. Επαδὺ δὲ Αρμένιος ὁ Βαρδητάνος ἐσύνθεσε πάλαι ὠδάς την, καὶ μὲ τὴν τὴν μέλικης ἥδονήν συγκεφάσας τὴν ἀτέβειαν, κατεκήλει, καὶ ἔθελγε τὰς ἀκάστουτας, καὶ ἀγρέεις πρὸς βλάβην, τὴν ἀρμονίαν τῆς μέλικης λαβὼν ἀπὸ ἐκεῖ, ἀνέμιξε τὴν Ευτέβειαν, καὶ ἐπρόσφερεν εἰς τὰς ἀκάστουτας, νόσιμον ὅμοι, καὶ ὠφέλιμον τάχα ιατρικὸν, ὡς λέγει ὁ Θεοδώριτος (β). ὁ Σωζόμενος γράψει (γ), πῶς καὶ ὁ Βασίλειος ὁ μέγας ἀρέσκετο εἰς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐθαύμαζε τὴν ἀρετὴν τε. Συνέγραψε δὲ ὁ Εὐφραίμ Συριακὴν σχεδὸν τριακοσίας μυριάδας σίχρες. ὁ δὲ Γεράνυμος (δ) μαρτυρεῖ αὐτὸν νὰ ἐσύνθετε πολλὰ βιβλία εἰς Συριακὴν διάλεκτον, τὰ δύοια εἰς τοσαύτην ἔνκλειαν νὰ ἐφθασταν, ὡςε μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Γραφῶν, εἰς πολλὰς Εκκλησίας φωνεὰ νὰ ἀνεγινώσκοντο, καὶ ὡς τῷσα μὲν Εὐλητικὴν φωνὴν, κατὰ τὸν Σωζόμενον (ε), νὰ ἐρμηνεύονται, ὅσα τὸν Φώτιον, καὶ ἐν τῇ καὶ τῇ Γαννυαρίᾳ μηνός.

§. 6. Τίτος ὁ Βόρεων ἐν τῇ Φοινικῇ Επίσκοπος, ἐπὶ Ιερουσαλήμ, καὶ Ιοβανᾶς τῶν Αὐτοκρατόρων, βίβλος κατὰ τῶν Μανιχαίων ἔγραψεν, ἃς ὁ Γεράνυμος ἐν τῷ καταλόγῳ, ισχυρὰς καλεῖ (ξ).

§. 7. Διέιμος ὁ Αἰλεξανδρεὺς, Εκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς διαβόητος, ὃς εἰς τὴν πρώτην ἐναρξιν τῆς μαθήσεως τῶν σοιχείων, ὡν νέος, καὶ τῷ νῶν ἐις τὰ ὄμματα ἐτύφλωθη, ὁ δὲ Θεὸς ἀντὶ τῶν ἀιδητῶν ὄφθαλμῶν, ὡς ὁ Σωκράτης λέγει (η), ἔδωκεν ἀντῶ νοητὰς οφθαλμάς. διότι ὅσα διὰ τῶν ὄφθαλμῶν δὲν ἐδύνετο νὰ μάδῃ, τὰ ἐμάνθανε διὰ τῆς ἀκοῆς. ὅσα τετέλεστα, καὶ τὸν Θεοδώριτον λέγοντα (θ), „, καὶ ποιητικῶν, καὶ ῥητορικῶν μετέλαχε παιδευμάτων, Αριθμητικῆς τε, καὶ Γεωμετρίας, καὶ Αριθμομετρίας, καὶ τῶν Αριστοτέλες συλλογισμῶν, καὶ τῆς Πλάτωνος ἐνετοῦ, πι-

(α) Εκκλησ. Γ' ορ. βιβλ. 5'. κεφ. 1.

(β) Εκκλησ. Γ' ορ. βιβλ. 18'. κεφ. καθ'.
(γ) Εκκλησ. Γ' ορ. βιβλ. 9'. κεφ. 15'.
(δ) Εὐτῷ καταλ. κεφ. 15'.
(ε) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον.
(ξ) Κεφ. 43'.
(η) Εκκλησ. Γ' ορ. βιβλ. 8'. κεφ. κα.

„ τὰς διὰ τῶν ἀκοῶν ἐισεδέξατο τὰ μαδημάτα, ὃχλώς ἀληθεῖαν δι-,
δάσκουτα, ἀλλ' ὡς ὅπλα τῆς ἀληθείας κατὰ τὴν φεύδεις γιγνόμενα,
„ καὶ μέντοι τῆς θείας γραφῆς μεμάδηκεν ἢ μόνον τὰ γράμματα, ἀλλὰ καὶ
τὰ τέτων νοήματα· διὸ καὶ προϊσάμενος, καὶ διδάσκαλος τῇ ἐν Αἰλεξανδρείᾳ
Γερεβίδιασκαλείς τῶν ιερῶν μαδημάτων, καθὼς ὁ Σωζόμενος μαρτυρεῖ (α),
καὶ οἱ Ρεφίνοις (β). Προσέτι ἦν ἔχθρος δρασάριος τῶν Αρειανῶν, καθὼς ἀ-
πὸ τὰ συγγράμματά της φάνεται, τῇ δὲ Ορφιγένεις πολὺ ὑπερασπιζόμενος.
Οὗτοι ἢ μόνον εἰς τὴν πλάνην ἔκεινος ἐπεσεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς μαδηταῖς τὴν ἔσα-
ξε τὸ φρεμάκι, διὸ παρὰ τῇ Γερωνύμῳ ἐλέγχεται, ὅπερ τὸν ἐπήνει, καὶ
τὸν ἐθάυμαζεν, ὅσις λέγει πῶς ἔζησεν ὑπὲρ τὰ πύρ. ἔτι, καὶ πισεύεται
ἀπὸ πολλάς τὸ τέλος τῆς βίου τῷ νὰ ἔγινεν ἐπὶ Θεοδόσιο τῇ Μεγάλῳ.

§. 8. Διοδώρος μονάχων, ἐπίσκοπος τῆς Ταρσῶν Εκκλησίας, ἔνθη-
σεγινέται τὸς χρόνος Γελιανᾶ, Γοβιανᾶ, καὶ Οὐαλεντος, κατὰ τὸν Σεβίδαν.
Διδάσκαλος ἔγινεν Γωάννης τὸ Χρυσοσόμος, ἔγραψε σχεδὸν εἰς πᾶσαν τὴν
Παλαιὰν, καὶ Καινὴν Διαδύκην, κατὰ τὸ γράμμα αυτῷ ἀνατέξας.

§. 9. Καισάρειος ὁ Γερυγορίς τῇ Θεολόγῳ ἀδελφός, ἀνὴρ σοφώτατος,
ἔγραψε πρὸς τοὺς ἄλλοις, καὶ διαλόγος δ. εἰς τὰς προσαχθείσας ἀντῶ ἐρω-
τήσεις, ὅπερ ἐδίδασκεν εἰς Κωνσαντινόπολιν, ἐπὶ Κωνσαντίῳ, ἐτυπωθησαν
ἐν τῷ ἀ. τόμῳ τῶν Πατέρων.

§. 10. Φίλων ὁ Καρπάθος Επίσκοπος, χειροτονηθεὶς παρὰ τῇ Επιφα-
νίᾳ κατὰ ἀποκάλυψιν, ἔγραψεν ὑπομνήματα εἰς τὸ Αὐτοῦ τῶν Αὐτά-
τῶν ἀνάγνωσι τὸν βίον τῇ Επιφανίᾳ.

§. 11. Δωρόθεος, ὃχλος τοῦ Τύριος Πρεσβύτερος, καὶ μάρτυς, ἀλλ' ἐτερος,
ὅσις ἔγραψε σύνοψιν περὶ τῆς ζωῆς τῶν Προφητῶν, καὶ τῶν μαδητῶν τὴν
Χριστὸν, ὀδεμίαν ἐνθύμησιν ὁ Ευστέβιος ἔχει περὶ αὐτῷ, ὅτε ὁ Γερώνυμος, ἕδε
τὸν Σεβίδαν.

§. 12. Δάμασος, ὁ Ρώμης Επίσκοπος Γεωπανὸς τῷ γένει, διάδοχος
τῆς Φήλικος, ὅσις ἀναβάτης εἰς τὸν θρόνον μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, καὶ τὴν
Λιβερίαν, σολισμένος ἀπὸ ἀξιέσων πολιτείαν, καὶ προαιρέμενος νὰ λέγῃ,
καὶ πράττῃ πάντα διὰ τὰ ἀποσολικὰ δόγματα κατὰ τὸν Θεοδώρητον (γ),
γνώριμος προσφιλέστατος τῇ Γερωνύμῳ, περὶ τὴν ὁποίαν λέγει, Δάμασος ὁ
Ρώμης Επίσκοπος εἰς ἐυποίην ἐυφυῆς πολλὰ, καὶ σύντομα εἰς μέτρον
ἥρωικον ἐξέδωκε (δ). Τινὲς λέγοντες ὅτι νὰ ἔγραψε, καὶ Επισολάς τινας
πρὸς Αὐρήλιον, καὶ πρὸς τὸν Επίσκοπον τῆς Νεμιδίας, ἀλλ' αὐταῖς νόθοι εἰ-
σιν, καὶ φευδεπίπλασιοι λέγεται πρὸς τέτοις, πῶς τὸ Ποντιφικὸν νὰ ἐγ-
γάρψῃ ἀπὸ τὸν Δάμασον, αὐτὸς ὅμως δὲν εἶγαι τῇ Δαμάσῳ, ἀλλὰ Αὐταξ-
σίᾳ

Διόδωρος.

Καισάρειος.

Φίλων Καρ-
πάθος.

Δωρόθεος.

Δάμασος
Ρώμης Ε-
πίσκοπος.

(α) Εἰς τὸν ἀπὸ τὸν περ. ιγ'. (β) Εκκλησ. Γερεβίδης. βιβλ. β'. κεφ. ξ.
(γ) Εκκλησ. Γερεβίδης. βιβλ. ε'. κεφ. β'. (δ) Καταλ. κεφ. εγ'.

σίς τᾶς Βιβλιοθηκαρίας, ὡς ὁ Βελλαρμῖνος λέγει, καὶ ἡ Βαρώνιος (α). Απέδανεν ὁ Δάμαστος ἐις τὸν καιρὸν τῆς Βασιλέως Θεοδοσίου, ἀυτὸς γράψας πρὸς τὸν ἐν τῇ Αὐτοκλῃ ἐπισκόπως, „ηδὶ φησὶν ἀπαξὲ τύπου ἐδώκαμεν, οὐα„ „ὁ γινώσκων ἔκυτὸν Χριστιανὸν, ἐκεῖνο φυλάττῃ, ὅπερ παρὰ τῶν Αἴων„ σόλων παρεδόθη, λέγοντος τῆς Αγίας Παύλου, ἵνα τις ὑμᾶς ἐναγγελί„ „ζετᾷ, παρὸν παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔσω. „ Εὐ δὲ τῇ πρὸς Παυλίνον Επίσκοπον Θεσταλονίκης Επίσολῃ, καμένη παρὰ τῷ Θεοδωράτῳ λέγει (β).

Εἶτις μὴ εἰπῇ τὸ Πνεῦμα τὸ Αγίου ἐκ τῆς Πατρὸς εἶναι, ἀληθῶς, οὐχιρίως, ὡς καὶ τὸν Υἱὸν ἐκ τῆς Θείας ὄστις, καὶ Θεὸν λόγον, ἀνάθεμα ἔσω.

Εἶτις μὴ εἰπῇ πάντα δύναθαι τὸ Πνεῦμα τὸ Αγίου, καὶ πάντα ἐιδέναι, καὶ πανταχοῦ παρεῖναι, ὡς καὶ τὸν Υἱὸν, καὶ τὸν Πατέρα, ἀνάθεμα ἔσω.

Εἶτις εἴποι τὸ Πνεῦμα τὸ Αγίου, ποίημα, οὐ διὰ τῆς Υἱῆς γεγενῆσθαι, ἀνάθεμα ἔσω.

Εἶτις μὴ εἰπῇ, πάντα διὰ τῆς Υἱῆς, τὸ σαρκωθέντος, καὶ τῆς Αγίας Πνεύματος τὸν Πατέρα πεποικέναι, τατέσι τὰ δρατὰ, καὶ ἀδρατα, ἀνάθεμα ἔσω.

Εἶτις περὶ τῆς Πατρὸς, καὶ τῆς Υἱῆς καλῶς φρονήσει, περὶ δὲ τῆς Αγίας Πνεύματος ωκεὶ δρῶς ἔχει, αἱρετικός ἔσι, ὅτι πάντες οἱ αἱρετικοὶ περὶ τῆς Υἱῆς τῆς Θεοῦ, καὶ περὶ τῆς Πνεύματος τῆς Αγίας κακῶς φρονοῦντες, ἐν τῇ τῶν Γεδαιίων, καὶ ἐθνικῶν ἀτισίᾳ τυγχάνεν ἐλέγχονται κτ.

§. 13. Οὐτάτος ὁ Μίλευτανὸς, ἐν τῇ Αὐτοκλῃ ἐπίσκοπος, ἀνὴρ ἐν παιδείᾳ, καὶ ὀσιότητι γένσας, διαβόντος ἐγίνεν εἰς τὸν καιρὸν Οὐαλεντίνου, καὶ Οὐαλεντος, Παραμενιανὸν τὸν διάδοχον τῆς Ναυάτα ἐν ἐξ βιβλίοις ἐξελέγξας, ἀνέτρεψε κατὰ τὸν Γερώνυμον (γ), κοινῶς δὲ προσίδεται καὶ ἐβδομὸν βιβλίον, ἀλλὰ τοῦτο ὑποβολιμαῖον, καὶ πλαστὸν ἔσι, καθὼς οἱ πολλοὶ νομίζοσιν. ὁ Αὐγεστῖνος καλεῖ ἀυτὸν ἀνδρα μνήμης προκιτῆς, καὶ τῆς Καθολικῆς Κοινωνίας, συγκρίνων ἀυτὸν μὲ τὸν Αμβρόσιον, μὲ τὸν Κυπρίνον, μὲ τὸν Λαυτάντιον, καὶ τὸν Οὐικτωρίνον.

ΚΕΦΑ-

(α) Σώζονται Επιστολαὶ τινες τῆς Δαμάστου, ἀλλ' οὐκέτι αἱ ἥρθεῖσαι πρὸς τὸν Επίσκοπον τῆς Ναυαρίνας, ἐπειδὴ ὡς λέγεται ὁ Συγγραφεὺς τόθαι εἰσὶν. ἔτι καὶ τὸ Ποντιφρίκον, ἦτοι συνάδρομος τῶν βίων, ἐπιστολῶν, διαταγῶν, καὶ ἐπέργων τινῶν τῶν πρὸς ἀυτὸν Πάπιδων, ἔργον ἔσι τῆς Παπολάτρες Αναστάτις Βιβλιοθηκαρίς. ιδεὶ Βελλαρμ. περὶ Συγγραφ. ἐν ἑτ. τεξ. περὶ Δαμάστου, καὶ Βαρώνου. Χρονικ. ἐν ἑτ. τοδ. ἀριθ. 15.

(β) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον κεφ. ια. (γ) Καταλ. κεφ. βι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Περὶ Γρατιανᾶ, Οὐαλεντιανᾶ τᾶς νεωτέρας, καὶ Θεοδοσίας τῶν μεγάλων, καὶ τῶν ἐπὶ τέτων γενομένων ἐν τῇ Εὐκλησίᾳ.

§. I.

Γρατιανὸς ἦν ὑιὸς Οὐαλεντικνᾶ τῆς Βασιλέως, ἀπὸ τὸν ὄποιον Βασιλεὺς ἀνηγορεύθη, εἰς τὰς καὶ τὰς Αὐγύστους μηνὸς, καὶ ἐκοινωνήσε τῆς Βασιλείας, ὃσῳ ἔχει αὐτὸς, μετὰ δὲ τὸν θάνατον τῆς πατρός, μόνος τὰ σκῆπτρα τῆς Εὐρώπης παρέλαβεν, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ τοῦ. Θανατωθεὶς δὲ ὁ Οὐαληνός, καὶ ὡς ἀπωλεῖται, ἔλαβε καὶ τὴν Αὐτοκλητήν, καὶ τὰ ἐπίλοιπα τῆς Λιβύης· ὅσις ἦν πολὺ ἐυσεβής, καὶ ἐνθὺς ἀπέδειξε φανερώτερα, καὶ τὴν Εὐσέβειάν την, καὶ ἀπαρχὰς τῷ Βασιλεῖ τῶν ἀπάντων ἐπορέσφερε· διότι τὸν θεῖον ἀντεῖ τὸν Οὐαλενταῖον ἐπιπονῶν διὰ τὴν γνώμην ὃπερ εἶχεν, εἰς τὰς μὲν συγκοινωνήσας αὐτῷ, ἐπορέσαξε, καὶ ἐπεστρεψαν πάντες οἱ ποιμένες διῆς ὁ θεῖος τὰ εἶχεν ἐξορίσῃ, καὶ νὰ κατασαθῶσιν εἰς τὰ ποίμνια της, καὶ νὰ παραδοθῶσιν οἱ Θεοί Ναοὶ τοῖς Ορθοδόξοις· ἐπεμψεν δομῆ μὲ τὸν δρισμὸν, καὶ Σάτανον τὸν Στρατιγὸν τότε περίφημον, καὶ τὸν ἐπρόσαξε τὰς μὲν τὰς Αρείας ὄπαδες, ὡς τόσα θηρία νὰ διώξῃ απὸ τὰς Γερρὰς Ναθεῖς, τὰς δὲ καλλιμένιες ποιμένες νὰ κατασήσῃ εἰς ἀντές· δομίως, καὶ ἐτερον νόμον ἐξέδωκε, διδων ἀδειαν εἰς τὸν καθ’ ἐνα νὰ θρησκεύῃ ὡς θέλει, καὶ νὰ ἐκκλησιάζῃ ἐξω ἀπὸ τὰς Μανιχαίες, Φωτεινανάς, καὶ Εὐνομικανάς. Προσέτι μαθῶν ὅτι ὁ Θράκη ἐκβοσεύετο ἀπὸ τὰς βροβάρες ὅπερ ἐκκυταν τὸν Οὐαλενταῖον, καὶ ἐλθῶν ἀπὸ τὴν Γιταλίαν, εἰς τὴν Παννονίαν, ἀνέδειξε κατ’ ἀντῶν στρατιγὸν τὸν Θεοδότιον, ἀνθρώπον διά τε τὴν τῶν προγόνων τὰ περιφάνειαν, καὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν τὰ δονομασώτατον, δικτρίβοντα τότε εἰς Γισανίαν, ὅπερ ἐγεννήθη, καὶ ἐτράφη, καὶ τέλος βασιλέα αὐτὸν ἐχειροτόνησεν εἰς τὸ Σύρμιον τῇ ιερᾷ. τῇ ιανναρία μηνὸς, ἐν ἔτει τοῦ. καὶ δεὶς αυτῷ τῆς Οὐαλεντοῦ μοίρας τὰ σκῆπτρα, εἰς τὴν δοξεῖται ὑγεμονίαν τὸν ἐπεμψεν, αὐτὸς δὲ εἰς Γιταλίαν ἐξώρυγκτεν, ὅσις τελευταῖον ἐφοίνυθη ἀπὸ Αὐδραγάθιον τὸν σρατιγὸν τῷ Μαζίμῳ Τυράννῳ, διαβανῶν τὸν πρὸ Λαγδάνων ποταμὸν, καὶ ἀπερισκέπτως εἰς τὰς Χειρας ἀντεῖ πεσὼν, ἐν ἔτει ἀπὸ Χ. Γ. τπγ. Σύνας μὲν Χρονίας καὶ. βασιλεύεται δὲ ιε. καὶ ἐξ μετὰ τὸν θάνατον τῆς πατρός της(α). Ήν δὲ

Γρατιανὸς
Αὐτοκλητῶρ ἀπὸ Χ.
Γ. 376.

Θεοδόσιος,
Αὐτοκλητῶρ κηρύτ-
τεται, ἀπὸ
Χ. Γ. 379.

(α) Εἰλειπής ὁ τόπος, ἐπερπετε νὰ εἰκῇ πῶς ἐβασιλεύεται ἐννέα χρόνια μὲ τὸν πατέρα της, καὶ ἐξ μετά τὸν θάνατον τῆς πατρός της. διότι ἀν ἐβασιλεύεται ἐτῇ ιε. καὶ μετὰ τὸν

δὲ ὁ Γρατικνὸς τόσον ἔυερχος τοξότης, ὡς εἰ ἀδεται, Γρατιανὸς βέλος φρένας ἔχειν.

Οὐαλεντια-
νὸς ὁ νεώ-
τερος, Αὐ-
τοκράτωρ
ἀπὸ Χ. Γ.
377.

§. 2. Ο δὲ ἀδελφός των Οὐαλεντιανὸς ὁ νεώτερος, Βασιλεὺς ἀνηγορεύ-
θη, ἀφ' ἑτελέντησεν δι πατέρα των Οὐαλεντιανὸς ἀπὸ τῆς ἐν Γρατίᾳ σρα-
τιώτας ἐν Λάργυκω πολει τῆς Γρατίας, τὸ ὄποιον κρονίζεν, ἥγανάκτεν
ὅτε Οὐαλήν, καὶ Γρατικνὸς, ψήσι πῶς ἔγινε τῇ μὲν δὲ ἀδελφός, τῷ δὲ δὲ
ἀνεψιός βασιλεὺς, ἀλλ' ὅτι παρὰ γνώμην τῶν δύο ἔχειροτονήδην, ὅμως
καὶ οἱ δύο σύμψυχοι τῆς βασιλείας ἔγινον, καὶ ἡ τῶν δύο ἔχειροτονήδην,
εὐθροινάδην εἰς τόπον τῇ ίδιᾳ Πατρός, ὅσις ἐπειδὴν νέος πάντα ἐποίει κατὰ
τὸ οντομα τῆς μητρός των Γρατίνης, ἀπὸ τὴν ὄποιαν διδαχθεῖς τὴν Αρε-
ανικὴν διδασκαλίαν, ἔπειταν ἀπὸ τὴν Ορθόδοξον πίσιν· διότι ἀυτὴν ἡ Γρα-
τία βλέπωσα τῷ ίδιῳ τῷ ἀταλόν τῶν φρεγῶν, καὶ ἐυκολοκατάπεισον,
τὰ στέρωματα ὃπλα παρὰ τῶν Αρειανῶν ἐδέχθη τὰ ἔφανέρωσεν ἀντῷ,
ὅσις νομίσας τὰς συμβελὰς τῆς μητρός ὡφελίμας, ἐπεσεν εἰς τὴν πλάνην.
ὅτεν μετὰ τὸν θάνατον τῇ ἀδελφῇ τῷ, νόμος κατὰ τῶν Καθολικῶν, χαρι-
ζόμενος τοῖς Αρειανοῖς, ἐξέδωκεν, καὶ Αμβρόσιον τὸν Επίσκοπον Μεδιολά-
νων, τὸν ἀφρίλιωτον ἐχθρὸν τῶν Αρειανῶν, ἀπὸ τὰς διαβολὰς τῆς μητρός
της ἀπατηθεῖς, μὲ δύναμιν πλήνθεις σρατιωτῶν ἥβελήδην νὰ τὸν διάξῃ τῆς
Επαρχίας τῷ, καὶ νὰ τὸν ἔξορση, ἀλλὰ ματαίως ἐκοπίαζε· διότι τὸ πλῆ-
θος τῆς Εκκλησίας ὑπήντησε τές Στρατιώτας, καὶ ἀποφάσισαν νὰ ἀπο-
θάνωσι κάλλιον, παρὰ νὰ παραβλέψωσι τὸν Αρχιερέα τῶς. Νεθετησεῖς
δὲ δι ἐπιζολῶν, ὑπὸ Μαξίμου τῷ Τυράννῳ, νὰ ἀπέχῃ παντοῖοις τρόποις ἀπὸ
τὸν διωγμὸν τῆς Εκκλησίας τῶν Καθολικῶν, καὶ φοβηθεῖς νὰ μὴ πάθῃ
τίστεταις ἀπὸ ἀυτὸν, μόνος τὼ ἀντοδελήτως ἀπὸ Γρατίαν ἥλθεν εἰς Θεσσα-
λονίκην, πρὸς Θεοδόσιον διατέθεντα τότε ἐκεῖ, ἀπὸ τὸν ὄποιον ἐταΐδεν
δη τὴν ὄρθιν τίσιν· διότι ἔλεγεν ἀντῷ ὁ Θεοδόσιος, πῶς ἡ βασιλικὴ πα-
ράταξις σέκεται ὡς μὲ ἀρματα, ἀλλὰ ἀπὸ ἀγαθὰ ἔργα, καὶ ἵξενωρ λέ-
γει, Οὐαλεντιανὲ, ἀπὸ τὰς ἐντεβεζάτες βασιλεῖς, πῶς ὅν ἥσυχον τὸ
σράτευμα, ἡ νίκη ἐκατοδρῶδην, καὶ ὑποταχθέντες οἱ πολέμιοι ἔγινον ὑστο-
τελεῖς, καὶ ὑποτεταγμένοι· ἡ τῶν μέγας Κωνσαντῖνος ἀνορθωθεῖς, Λικί-
νιον τὸν Τύραννον διέφθειρε, ἡ τῶν Οὐαλεντιανὸς ὁ πατέρης σε ἐντυ-
χεζάτην τὴν βασιλείαν, καὶ ἀβλαβῆ ἀπὸ τῶς πολεμίες κυβερνῶν. τὴν διετέ-
λεσε, τῷ Θεῷ ἐκδικήντος ἀυτὸν, καὶ μάχας ἀναριθμήτες, καὶ νίκας ἀνελθ-

586

τὸν θάνατον τῇ πατρός τῷ ἑτη ἔξι, συμποσεῖται τὰ τῆς βασιλείας τῷ ἑτη κα. ἐπερπετο
πὸν νὰ ἔκυρήθῃ Αὐτοκράτωρ ἐν σπαργάροις, ἐπειδὴ ἔζησε τὰ πάντα ἑτη κα. Ο Γρα-
τίανὸς ἐγεννήθη τῷ τυθ. Α' πριλ. μή. εἰς Σύρμιον, ἐκηρύχθη Αὐτοκράτωρ παρὰ τὴν πα-
τρός της (ἐν Αμβριανῷ, κοινῷ Αμενσ, πόλει ἐν Πικαρδίᾳ τῆς Γαλλίας). τῷ τξ. τῆς της
κα. Αὐγούστου. Καὶ ἐδιερέθη τὸν πατέρα τῷ τοέ. Νοεμβ. η. ἀπεθανε τῷ παγ. Αὐγούστου κα. ὅθεν ἔζησε τὰ πάντα ἑτη κα. ἐβασιλεύσε σὺν τῷ πατέρι ἑτη ζ. μῆνας
τρεῖς πάρεξ ἡμέρας ζ. καὶ μόνος τῷ ἑτη ζ. καὶ μῆνας η. καὶ ἡμέρας η.

ες ἔλαβε, πολλὰς βαρβάρες, καὶ διαφόρες φονεύστας· Οὐάλης δὲ ὁ θεῖος σὺν τὸν Θεὸν παροργίζων εμίανε τὴν Εκκλησίαν ὁ βέβηλος, διὰ τῆς σφαγῆς τῶν Αγίων, καὶ ἐξορίας τῶν Γερέων, οἵσις μὲ τὴν θέλησιν τῆς Θεᾶς πολιορκήθεις ἀπὸ τῆς Γεράθεας, ἐκαταπάυθη· ὅρθῶς τὸν Χριστὸν σέβεται ὁ ἐκ ἀδίκως σε ἐκβαλλών, ἡ σὴ ἀπιστία ὡφέλιμος γίνεται εἰς τὸν Μάξιμον· ἀντὶ τὸν Χριστὸν δὲν βλέπωμεν, ποιον καὶ ταρακαλεστωμεν μαχόμενοι. Αὐτὰς ἡ ἄλλα νικητήσας τὸν Οὐαλεντιανὸν ὁ Θεοδόσιος, τὸν ὑφερεν εἰς τὴν ὁρθὴν πίσιν. Οὐδὲν μετὰ τὴν τελευτὴν τῆς Μαξίμου εἰς τὰς Γαλλίας, πάντα τὰ συμβάλοντα τοῖς Χριστιανοῖς ἐποίει· τέλος βασιλεύστας Χρόνος ιερόνυμος είναι. καὶ ἡμέρας καὶ ἀπεπινύγη κοιμώμενος εἰς τὸν κοιτῶνα τῶν εὐνυχῶν, διὰ τῶν ἐπιβελῶν Εὐγενία τῆς Τυράννου, καὶ Αὐρηλιούς ἡγεμόνος σρατιωτικῆς τάγματος, τῷ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς Σαββάτῳ, ἐν ἔτει τυβί. κατὰ τὸν Επιφάνιον, καὶ Οὐνφρίου (α). Ήν δὲ ὁ Οὐαλεντιανὸς κατηχόμενος, καὶ ἐξήτει τὸ βάστιτην ἀπὸ τὸν Αὐμβρόσιον τὸν ὀποῖον ἐκάλεσε νὰ ἔλθῃ πρὸς ἀυτὸν, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν αἰφνίδιον θάνατον προσαρταχθεὶς δὲν ἔξιάθη τῆς δεήσεως, καθὼς ὁ Αὐμβρόσιος λέγετ εἰς τὸν ἐπιτάφιον λόγον τῆς Οὐαλεντιανῆς.

§. 3. Θεοδόσιος ὁ μέγας ὁπῆ ἐκλήθη ἀπὸ τὴν Γερανίαν, καὶ ἀνηγορεύθη Βασιλεὺς ἀπὸ τὸν Γρατιανὸν, ὃς ἀνωτέρω εἴρηται, Αὐτοκράτωρ Ἀριστος ἐχρημάτισε, πολὺ διαφέρων ἀπὸ τῆς ἀλλας, καὶ εἰς τὰς πολέμους, καὶ εἰς τὴν εἰρήνην, ἀν καὶ δλίγον θυμώδης ἦν, εἰς τρόπον ὅτι, καὶ εἰς τὰ παραμικρὰ πράγματα ἐταράττετο, ἀλλὰ πάλιν ἐπέρεφε, καὶ τάτα φανερὸν συμέπον εἶναι, ὁπῆ ἐδανάτωσεν εἰς Θεσσαλονίκην τὰς ἀπταίςες ὅμοι μὲ τὰς ταῖςς χιλιάδας ἐπτὰ, ὃς λέγεται, διὰ τὴν αἰτίαν τῆς θανατωθέντος τότε Βερίχη, τῇ ἡγεμόνος τῶν παρὰ Γλαυκοῖς σρατιωτῶν, ἀπὸ τὸ ἀποστῆταν πλῆθος τῶν Θεσσαλονικέων, ἐπειδὴ δὲν ἔδωκεν ἀυτοῖς τὸν ήνιοχον ὁπῆ εἶχεν εἰς φυλακήν. Ορα τὸν Θεοδώριτον (β), καὶ τὸν Σωζόμενον (γ). Οὐδὲν μετὰ τὴν νίκην Εὐγενία τῆς Τυράννου ερχόμενος ὁ βασιλεὺς εἰς Μεδιόλανα, καὶ ἐισερχόμενος εἰς τὴν Εκκλησίαν ία προσευχή, ἐμποδίζεται τῆς εἰσόδου τῶν ναῶν, καὶ φανερὰ ἐλέγχεται ἀπὸ τὸν Αὐμβρόσιον, ἔως ὅτι τὴν ικανοπόιησιν διὰ μετανοίας ποιήσῃ· τὸ ὀποῖον ὥχι μόνον ἐδέχθη, ἐλθὼν ἐν ξαυτῷ, καὶ ὑπὸ τῆς μετανοίας ἀναγκαζόμενος, ἀλλὰ μόνον ἐδέσπιτεν, ὡς ἡ Φύφος τῶν Κριτηρίων κατ ἐκείνων ὁπῆ εἶναι ὑπέυθυνοι εἰς σφάλματα, καὶ μὴ λαμβάνῃ τέλος ἐνθὺς, ἀλλὰ ὑπερον ἀπὸ τριάκοντα ἡμέρας.

Ε ε ε 2

§. 4.

(α) Εἰς τὸν βίον ἀντί. (β) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. ζ. κεφ. i. (γ) Εκκλησ. Γερ. βιβλ. ζ. κεφ. κέ. ὅπες ἀναγνώσκεται ἀπὸ Βερίχη, Βαθερίχης· τῇ ὀποῖς ὁ οἰνοχόος ἐβάτο ἀπὸ ήνιοχον τιὰ, ὅπερ ὁ Βαθερίχης ἐφυλάκωσε τὸν ήνιοχον. Αγίωνων δὲ τελεμένων, ἐζήτει ὁ λαὸς τὸν ήνιοχον, ὡς ἄξιον ἀδηλότητον, ὁ ἡγεμών ἐκ ηθελεν, ὅπερ ὁ λαὸς ἐπαναστῆτε, καὶ ἐφόνευσε τὸν Βαθερίχην.

Οὐαλεντιανὸς Θάνατος

Θεοδόσιος ὁ μέγας μόνος Αὐτοκράτωρ.

Χαρακτής αὐτοῦ.

§. 4. Εβαπτισθήσεις ἀπὸ Αὐτούς λιγότερον τῶν Θεοδοσίους Επίσκοπον, καὶ ἔκει ἀρρώστων, καὶ λαβὼν πάλιν τὴν ὑγείαν τὰ ὥλθεν εἰς Κωνσταντινόπολιν, καὶ ὅπλο ἔργον ἀναγκαιότερον δὲν εἶχε, πάρεξ νὰ φυλάττῃ, καὶ νὰ ἐξασθλώῃ τὴν Ορθόδοξην πίσιν. Οὗτον εὐομοδέτησε νὰ πολεμῶται, καὶ νὰ ἀπορρίπτωται πᾶσαι αἱ αἰρέσεις, καὶ μόνη ἡ καθολικὴ νὰ ἀκριται εἰς τὰ ὄριά της, κατὰ τὸν ὅποιον καιρὸν, καὶ διάταγμα ἐξέδετο, τερὶ τῷ, τίνες δεῖ καλεῖσθαι Καθολικοὶ, καὶ τίνες Αἱρέσται, καὶ τἏτο εἶναι εἰς τὸν Κώδικα· τῷ ἀυτῷ ἔτει ἐνρίσκων τὴν ἐν Κωνσταντινούπολει Εκκλησίαν τεταραγμένην, ἐπιμελῆδη νὰ τὴν εἰρηνεύσῃ, καὶ νὰ φέρῃ τὴν ὁμόνοιαν, ὅπερ εὐεργηστε τὰς Αρειανὺς ἀπὸ τὰς Εὐκτηρίες οἰκεῖς ὅπερ διὰ μ'. χρονίας εἶχον, ἐπειδὴ ἐμάκριναν ἀπὸ τὴν ὁμόνοιαν τὴν βασιλέως, καὶ τοὺς ἔδωκε τοῖς Καθολικοῖς, τῇ καὶ τῷ Νοεμβρίῳ μηνὸς, ἐπειτα τὸ τρίτον ἔτος τῆς βασιλείας ἀυτῷ, σύνοδον Επίσκοπων ἐσυγκάλεσεν οἰκουμενικὴν ἐν Κωνσταντινούπολει, κατὰ τῶν Πινευματομάχων Μακεδονικῶν, οἵτινες συναθροισθέντες, τὴν τῷ Παναγίᾳ Πινευματος ἐβεβαίωσαν θεότητα, ἐναντίον τῶν Μακεδονικῶν, καὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ πίσιν ἐσερέωσαν, μὲ προσθήκην ἡμιάτων τινῶν τάυτην σαφηνίσαντες, καὶ Κωνσταντινούπολεως Επίσκοπον τὸν Νεκτάριον ἐχειροτόνησαν, ἀνδρῶπον μὲν ἀπὸ γένος Συγκλητικού, ἀγαθὸν δὲ κατὰ τὴν γνώμην, καὶ εἰς πάντα ἐπαινετὸν, καθ' ὃν καιρὸν, καὶ ὅρον ἐξέδευτο, ὡς τὸν Κωνσταντινούπολεως Επίσκοπον τὰ πρωτεῖα ἔχειν τῆς τιμῆς μετὰ τὸν Ρώμιον Επίσκοπον, ἐπειδὴ εἶναι Νέα Ρώμη. Οὕτω τὸν Σωκράτην (α).

§. 5. Πρὸς τέτοις, ὡχὶ ὀλίγην φροντίδα ἔλαβε διὰ νὰ ἐξαλείψῃ τὴν εἰδωλολατρείαν, ὅπερ απηγόρευσε τὰς θυσίας, καὶ ἐπρέσαξεν, ὅτι τὰ εἰδωλεῖα, καὶ μάλιστα τὸ ἐν Αλεξανδρείᾳ περιβόητον Σεραπεῖον, ἀπὸ θεμελίων νὰ ἐγκρημνισθῇ· νόμον ἀντιφέρον κατὰ τῶν ἀποστατῶν ἐξέδωκε, καὶ ἀυτὸν τὸν Οὐαλεντινὸν, ὅπερ χάριν τῆς μητρός τε τὰς Αρειανὺς ἐσύντρεχεν, γινώσκει μὲ τὰς Καθολικὲς ως ἐξηταῖ, καὶ διὰ γὰρ ἐπιπλέοντα εἰς βεβαίωσιν, καὶ ἀνησυχίαν τῆς Ορθοδόξου πίσεως τῆς ὁποίας ἐξαιρέτως ἦν ἐραστὸς, ὁ ἄριστος βασιλεὺς δὲν ἀφίσεν, ὅπερ νὰ μὴ τὸ σοχαθῆ ἐυτεβοφρόνως, καὶ μὲ διάπυρον ζῆλον· ὅπερ τὰ τῶν ὥροθερέων εἰς τὸν καιρὸν τῷ Οσίᾳ αὐτῷ Αὐτοκράτορος, εἰς μεγάλην ἀνησυχίαν ἐπροσήγαγεν.

§. 6. Αὐτέθανε τέλος πάντων ὁ προσάτης τῆς Εκκλησίας τῷ Θεῷ, καὶ ὑπέρμαχος εἰς Μεδιόλανα ἀπὸ ὑδρωπα, ἀφ' ἧς ἐφθαστεν ἔκει ἀπὸ Κωνσταντινόπολιν ὁ ὑιός των Οὐάριος, ὃν ὁ Θεοδόσιος χρόνων ξ. ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ τέσσερα, τῇ ιχθύος, βασιλεύσας χρόνιας ιχθύος. ὅπεις πρὸς ἀποθάνησιν ἀπειλήσατο, καὶ ἐποίησε βασιλέα μὲν τῆς Ανατολῆς τὸν Αρχάδιον, τῆς δὲ Δύσεως τὸν Οὐάριον, καὶ ἐκείνων μὲν τὸν Φερίνον, τάττε δὲ τὸν Στρίλικον

(α) Εὐκλησ. Γ' 50. Βιβλ. ἐ. κεφ. 5'.

λίκονα ἐπιτρόπως κατέσηπτε. Μετὰ δὲ τὸν τεσσαρακονδύμερον φέροντες τὸ σῶμά των εἰς Κωνσταντινόπολιν, τὸ ἔθαψαν. Αὐτὸς ὁ θεῖος βασιλεὺς τυχόντις ἐλεγε, κατὰ τὸν Αὐγεῖνον, πῶς ἐχαίρετο περισσότερον ὅτι εἶναι μέλος τῆς τε Θεᾶς Εκκλησίας, πάρεξ ὅτι ἐβασιλευσεν επὶ γῆς.

§. 7. Οὗτος βάλεται νὰ μάθῃ πλέον τῶν εἰρημένων δι’ αὐτὸς τὴς Αὐτοκρατορίας, ἃς ἀναγνώσῃ τὸν Σωκράτην (α), τὸν Θεοδώριτον (β), τὸν Σωχόμενον (γ), καὶ ἄλλους, ἐκ δὲ τῶν Δατίνων τὸν Οὐκτωρα, τὸν Αὔμιανὸν Μαρκελλινον, τὸν Κλεοπάτραν (δ), καὶ τὸν Ρεφίνον (ε).

§. 8. Εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν τῶν Αὐτοκρατόρων, Επίσκοποι τῶν πρωτευσῶν Εκκλησιῶν διέπρεπον, τῆς μὲν ἐν Ρώμῃ, Δάμαστος, ὅσιος Ιη. χρόνως τὰς πιεστὰς ποιμάνας, τὸν Συρίκιον διάδοχον αὐτᾶς ἄρχετο. Τῆς δὲ ἐν Αλεξανδρείᾳ μετὰ τὸν Πέτρον, Τιμόθεος ὁ ἀκεδός επιδροχειρίσθη ἀπὸ τὰς ὁρθοδόξους, τῇ δόποις φέρονται κανόνες ιε. κατ’ ἐρωταπόκρισιν· τέττα μετὰ ὅκτω χρόνως τελευτήσαντος, χειροτονεῖται ἀντ’ αὐτῆς Θεόφιλος. Ή δὲ τῆς Αὐτοχθονίας Εκκλησία τριχῶς ἡτον διηρημένη, καὶ τῶν μὲν Εκκλησιῶν μετὰ τὸν Ευζώνιον, Δωρόθεος Αρειανὸς, εγκρατής ἐγένετο, τῶν δὲ ὁρθοδόξων ἄλλοι μὲν εἰς τὸν Παυλίνον, ἄλλοι δὲ εἰς τὸν Μελέτιον ἐτάττουτο, καὶ δὲ χρόνος οἱ βασιλεῖς νόμου ἔγραψαν ὑπὲρ τῶν Ορθοδόξων, καὶ τὸν ἐπεμφαν μὲν ἔνα σρατηγὸν κατὰ τὴν Ανατολὴν, ὅσιος φράστας εἰς Αὐτοχθονίαν εὑρές φιλονεικίαν Παυλίνος, διπλάνητο, καὶ ἥδετε τὴν Επίσκοπην, καὶ τῇ Απολιναρίᾳ διπλάνητο ἔτρεχε νὰ λάβῃ τὸν θρόνον· ὁ δὲ Γερός Μελέτιος χωρὶς φιλονεικίας ἡσύχαλε. Φλαυιανὸς δὲ ὁ τότε Πρεσβύτερος, ἀντικείμενος τῷ Παυλίνῳ, καὶ καταισχύνας τὸν Απολιναρίου, επαρακίνητε τὸν Στρατηγὸν Σάπυρον, καὶ ἔδωκε τὸν θρόνον τῷ Μελετίῳ.

§. 9. Τότε, Διόδωρον Επίσκοπον Ταρσοῦ ὁ μέγας Μελέτιος ἐχειροτόνησε, καὶ ὁ Ευσέβιος Επίσκοπος Σαμοσάτων επισρέψας ἀπὸ τὸν εὖριν πολλὰς Επισκόπιες ἐχειροτόνησεν εἰς διαφόρους πόλεις, ἐρχόμενος δὲ εἰς τὸν Δολικὴν διὰ νὰ χειροτονήσῃ Μάριν τὸν Επίσκοπον, καὶ εἰσερχόμενος εἰς τὸν πόλιν ἐφονεύθη ἀπὸ μίαν γυναικα Αρειανήν, ὅτις ἔβριψεν ἐξ ὑψηλῶν μίαν κεφαλίδα κατὰ τῆς ιερᾶς κεφαλῆς τῷ Αὐγίᾳ, περὶ 8 ο Θεολόγος Γενγόριος λέγει, ζητῶ με τὸ χθὲς ὑμῶν σφάγιον, τὸν Αβραμίου γέροντα. Τῷ δὲ Μελετίῳ ἀποδανόντος, Φλαυιανὸς διάδοχος αντεγένεται, ὅσιος δρῦς μὲ τὸν Θεόδωρον τὰς πολλὰς ἐκείνες ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς τῶν Χριστιανῶν σωτηρίας ὑπέμεινε. Τῷ δὲ Παυλίνῳ διπλάνητο ἥδετε νὰ λάβῃ τὴν ἐξεσίαν τῆς Εκκλησίας, ὁ χωρὶς τῶν ιερέων ἀντέσι λέγοντες, πῶς δὲν πρέπει αὐτὸς διπλάνητος νὰ εἴη ο Μελετίῳ μετὰ

Εee 3

(α) Εκκλησ. Γ' ισορ. βιβλ. ἐ. κεφ. ៥'. Σ'. 1. ιβ'. 18. καὶ ιη'. (β) Εκκλησ. Γ' ισορ. βιβλ. ἐ. κεφ. ៥'. ἐ. καὶ ιη'. (γ) Εκκλησ. Γ' ισορ. βιβλ. Σ. κεφ. β'. (δ) Εἰς τὰς ἀντῶν. (ε) Εκκλησ. Γ' ισορ. βιβλ. β'. κεφ. 18. ιε. ιη'. η. καὶ λη'.

Επίσκοποι
Ρώμης.

Αλεξανδρείας.

Αὐτοχθονίας

ον

τὸν θάνατόν τε νὰ λάβῃ τὸν θρόνον τε, καὶ τοῦτο μεταξὺ τῶν Ρωμαίων, καὶ τῶν Αἰγυπτίων μέγα μῆσος ἐπροξένησεν εἰς τὴν Ἀ' νατολὴν, διότι ἐπεκράτησεν ἡ διάσατις τῶν Εὐκληγιῶν, καὶ μάλιστα τῆς ἐν Ρώμῃ, ἥως εἰς τὸν καιρὸν Θεοδοσίου τε μεγάλως, ὅπις τέλος πάντων παρακαλέσας τὸν Πάπαν Γνοκέντιου, ἥδυνόθη νὰ κατορθώσῃ τὴν ἔνωσιν, ὡς λέγεται ὁ Θεοδώρητος (α). Εἰς δὲ λίγον δὲ καιρὸν ἀποδανὼν ὁ Παυλῖνος, ἔκεινοι διπλαὶ ἦσαν ἡνωμένοι μὲν ἀυτὸν γίνονται αἵτιοι νὰ χειροτονηθῇ ὁ Εὐάγγελος.

§. 10. Εἰς δὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἦν ἐγκρατῆς τῶν Εὐκληγιῶν, Δημόφιλος ὁ Αἰρετικὸς, ὃσοι δὲ ἔφευγον ἀπὸ ἀυτὸν, ἐποίεν τὰς συνάξεις καὶ ἔκαντες. Εἰς τὰς ὅποιες Κωνσταντινούπολίτας, βασιλεύσας ὁ Θεοδόσιος, ἐδόθη Επίσκοπος μὲν Φῆφον πολλῶν Επισκόπων Γερμανούς ὁ Θεολόγος, ἀπὸ τῆς Ναζιανζεώς Επισκοπῆς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μεταπεστεῖς, ὃσις μετὰ δύο χρόνων παρακινήσας, ἔγινε προσάτης τῆς θρόνου ὁ Νεκτάριος ἀνάγνωσι τὸν Θεοδώρητον (β), τὸν Σωζόμενον (γ). Εἰς ἀυτὰς τὰς χρόνας ὁ Γερός Κύριλλος ἐπανῆλθεν εἰς τὸν θρόνον τε εἰς τὰ Γεροσόλυμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

Περὶ Πρισκιλλιανῆς, Ελειδίας; Τοβιανῆς, καὶ Κολλυριδιανῶν τῶν Αἰρετικῶν.

§. 1.

Πρισκιλλιανὸς Αἰρετικός.

Αἴρεσις ἀντα-

Ο Πρισκιλλιανὸς λαϊκὸς μὲν ἦν, ἐνγενὴς δὲ, καὶ πλέσιος, δξὺς εἰς τὸν νῦν, ἄξατος, εὐγλωττος, εἰς πολλὴν ἀνάγνωσιν γεγυμνασμένος, εἰς τὸ νὰ ποιῇ συλλογισμὸς, καὶ διαλέξεις ἐτοιμάτατος, ἥδελεν εἶναι εὐτυχῆς καὶ ἐπαινετὸς ἂν εἰς τὴν διλίγην τὰ σπεδῆν δὲν ἥδελε φθείρει νῦν ἀριστον κατ'. καδῶς περιγράφει ἀυτὸν Σελπίκιος Σευῆρος (δ).

§. 2. Αὐτὸς ἀπὸ μίαν γυναικα ὄχι ἄσημον, καὶ ἀγεννῆ Αγάπην λεγομένην, καὶ Ελεύντιον τὸν ἥπτορα, Γνωσικὸς παιδευτεῖς, τὴν αἰρεσίν τε διέσπειρεν εἰς τὴν Γερανίαν, ἥτις συνίσατο ἀπὸ τὰ δυστεβῆ δόγματα τῶν Σαβενιλιανῶν, τῶν Μανιχαίων, καὶ τῶν Γνωσικῶν, τῆς ὅποιας αἱρέσεως τὰ κεφάλαια εἶναι ταῦτα. Α'. Εν καὶ τὸ ἀυτὸν πρόσωπον εἶναι τε Πατρὸς, καὶ

τε

(α) Εὐκληγ. Γερ. βιβλ. ἑ. κεφ. κγ'. (β) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον κεφ. 5.
(γ) Εὐκληγ. Γερ. βιβλ. ζ. κεφ. ἑ. (δ) Γερ. Γερ. βιβλ. β'.

τῇ Τριή, καὶ τῇ Αγίᾳ Πνεύματος. Β'. Τὰς ἀνθρωπίνας ψυχὰς τῆς ἀυτῆς
βούσιας συμπεφυκέναι τῆς τῇ Θεῷ. Γ'. Οἱ τῶν ἀνθρωπίνων σωμάτων σχι-
ματισμὸς νὰ εἶναι πλάσμα τῇ διαβόλῳ, καὶ τὸ σπέρμα εἰς τὰς μήτρας τῶν
γυναικῶν, διὰ τῆς ἐνεργείας τῶν δαιμόνων νὰ σχηματίζηται. Δ'. Τὰς ἀν-
θρώπους νὰ βασεῖν ἀπὸ τὰς ἐπιφροίας τῶν ἀδέρων, καὶ τῆς εἰμαρμένης, καὶ κα-
τὰ τὰ ιβ'. ζωδία τὸ σῶμα μας νὰ συντίθεται. Ε'. Τὰς ὑπανθρείας νὰ τὰς
ἀποφεύγωσι, καὶ τὰς ὑπανθρεύμένας νὰ προσκαλῶσιν εἰς διάλεξιν. Ζ'. Τὴν
κρεωφαγίαν, νὰ εἶναι ἀπηγορευμένη ἔλεγχος.

§. 3. Επειδὴ δὲ πολλὰς ἔστισσεν, ἐχὶ μόνον ἄνδρας, καὶ γυναικες, ἀλλὰ καὶ
Ε' πισκόπους ἔτι, μεταξὺ τῶν ὅποιων ἦν Γνωστίος, καὶ Σαλβιανὸς, Σύνοδος
συνεκροτύθη εἰς Καισαριανύγραν, ἀπὸ τὴν ὅποιαν ὅμως μὲ τὰς παρασυρθέν-
τας, καὶ πλανηθέντας Ε' πισκόπους ὁ Πρισκιλλιανὸς κατεκρίθη, ὅσις μὲ τὴν
συνέργειαν τῶν συγκαταδικαθέντων Ε' πισκόπων, ἀπὸ Λαϊκὸς, Ε' πισκό-
πος τῶν Α' βεληνίσιων γίνεται. Λαβόντες οἱ τότε Ε' πισκοποὶ Γάλακιος, καὶ
Γάλακιος τὸ παρὰ τῇ Γρατιανῇ διάταγμα, τὸ ὅποιον ἐπόρσαζε νὰ διώκων-
ται οἱ Αἰρετικοί, ἐκατόρθωσαν ὥσεις οἱ Πρισκιλλιανιζαὶ Ε' πισκοποὶ νὰ ἀνα-
χωρήσωσιν ἐκεῖθεν ἐκκλησίας, ὅμως ὕσερον μὲ ἀπάτην ἐπέζεψαν πάλιν.

§. 4. Πρὸς τάυτη δὲ, ἐτέρᾳ σύνοδος συνηθροίδην εἰς Βερδεγάλην, ἡτις πά-
λιν τὸν Πρισκιλλιανὸν ἀπεκίνουξε, τὸ ὅποιον μαθὼν ἐκείνος, Μάξιμον τὸν
Τύραννον ἐπικαλεῖται. Ε' οχόμενος δὲ ἐν Τριβέραι πόλει, καὶ ἐξετασθεὶς παρ
ἄυτῃ καταδικάζεται εἰς τὸ σπαθί, ὅμως μὲ ἄλλας πολλὰς οἰκείας τε, διότι
ἐφανερώθη ἡ κακοτεχνία της, ἐπειδὴ ὡμολόγησεν ἐνώπιον Ε' νοδίς ἐπάρχων,
τῷ ὅποιον ἔδωκε τὴν κρίσιν ὁ Μάξιμος, πῶς καταγίνεται εἰς ἀτοπα ἐπιτι-
δεύματα, καὶ νυκτερινὰς συνάξεις νὰ ἐποίει γυναικῶν, καὶ μάλιστα διαβεβλημ-
μένων, καὶ ατίκων, καὶ πῶς εἶχε συνήθειαν, γυμνὸς νὰ προσεύχηται κτ'. κα-
θὼς φανερώνει κατὰ πλάτος ὁ Σελπίκιος Σευῆρος (α), ὅσις προσθέττει, ὅτι
τὰ πτώματα ἀυτῶν τῶν θανατωθέντων κομιδεύνται εἰς Γ' σπανίαν, ἐντίμως νὰ
ἐνταφιάσθησαν ἀπὸ τὰς οἰκείας των, οἵτινες μετὰ τὴν θανάτην τε μᾶλλον πε-
ρισσότερον τὴν αἰρεσιν ἀυτῇ βεβαιώσαντες, εἰς πολὺν καιρὸν τὴν ἐμάκ-
ρυναν.

§. 5. Διαδοθεῖσα αὕτη ἡ αἰρεσις ἥνεκανε μάλιστα εἰς τὴν Γ' σπανίαν,
τὴν Γαλλίαν, καὶ ἐπεκράτησεν ἐκ διάγραμμας χρόνων. Ε' κείνοις ὅπερ ἐμολύνθησαν ἀπὸ
ἄυτὴν τὴν αἰρεσιν Πρισκιλλιανιζαὶ ἐκλήθησαν, οἵτινες διὰ νὰ καλύπτωσι τὰ
κακά της θελήματα, ὡς λέγει ὁ Αὐγύστινος, ἐμεταχειρίζοντο Φεύματα,
καὶ ἐπιορκίας, καὶ ὡς ἀξιώματα μεταξὺ ἀυτῶν εἴχον συνήθειαν νὰ λέγωσιν,
ὡς σύμβολον τῆς κακοπιζίας ἀυτῶν, ὅφεισον, Φευδόρκισον, μὴ δέλε μυσή-
ριον ἐκκαλύπτειν (β), πρὸς ἀνατροπὴν λοιπὸν τέττα τῇ δόγματος, τῇ ἀ-

Σύνοδος ἐν
Καισαρια-
νῷ τῇ κατ-
απτα.

Σύνοδος ἐν
Βερδεγάλῃ.

Πρισκιλλι-
ανιζαὶ.

(α) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον. (β) Κατὰ Αἰρεσ. κεφ. ο. ὅπε λέγει jura, perju-
ra fecerit et prodere noli.

παισίς, βιβλίον κατὰ ψεύδες συνέταξεν ὁ Γερὸς Αὐγεστῖνος, ὡς ἀυτὸς μαρτυρεῖ περὶ ἀυτῷ (α).

Ελσίδιος
Αἰρετικός.
Ελεϊδι-
νοι.
Αντιμαρ-
ται.
Αντιδικο-
μαριανται.

Γοβιανός
Αἰρετικός.

Αἰρεσις ἀν-
τεῖ.

Τίνες κατ'
ἀντεῖ ἐγ-
ραφαν.

Κολυριδια-
νοι Αἰρετι-
κοι.

§. 6. Ελεϊδιος ὁ τῇ Αὐξεντίᾳ μαθητής, ἄνθρωπος ἀμαθής, καὶ ἀγ-
ροκος, καὶ μόλις τῇ ἀλφαρβύτᾳ εἰδῆμαν, ὡς ὁ Γερώνυμος μαρτυρεῖ (β), ἐδί-
δαξε τὴν ἀειπάρθενον Μαρίαν, μετὰ τὸ γεννῆσαι τὸν Χριστὸν, νὰ συνήψῃ
μὲ τὸν Γωστὴφ, καὶ νὰ ἐγέννησεν ἀπὸ ἀυτὸν πολλὰς θύες· οἱ διπλοὶ ἀυτοὶ²
Ελεϊδιανοὶ, Αντιμαρται, καὶ Αντιδικομαριανται ἐκληγήσαν. Εξήχιται
δὲ ὁ λόγος τοσού κατὰ τὸν Επιφάνιον (γ), ἀπὸ ἀυτοῦ τὸν Πρεσβύτην Α-
πολινάριον, ἢ ἀπὸ ἄλλων μεμαθητευμένων ἀντῶ· τέττας ἀνέτρεψαν ὑπὲρ
τέσσας ἄλλων Επιφάνιος, καὶ ὁ Γερώνυμος, ὅσιος, καὶ βιβλίον κατὰ τὴν Ελεϊδία
ἐξέδωκε (δ), καὶ ἄλλοι.

§. 7. Γοβιανός τις ποτὲ ἐκ τῆς τάξεως τῶν μοναχῶν, τὸν τῆς Μαρίας
μητρὸς τῇ Κυρίᾳ ἡμῶν Γῆστε Χριστῷ, παρθενίαν ἡρεύειτο, ὡς ὁ Αὐγεστῖνος
γράφει (ε), λέγων πῶς ὅταν ἐγέννησε διεφθάρη· προσέτι ἐλεγε, πῶς ὁ
ἄνθρωπος δὲν δύναται ἀφ' ἔλαβη τὸ Αγίον Βάπτισμα νὰ πέσῃ εἰς ἀμα-
τίαν, ὅτε νὰ ὥφελῃ ἡ ηπεία, καὶ ἡ ἀποχή τῶν φαγητῶν. Εἴτι δὲ τὴν
τῶν ἀγνευόντων παρθενίαν, καὶ τὴν ἐγκράτειαν ἐκείνων ὅπερ ἐκλεξεν ἐν ἀ-
γιότητι τὸν μοναδικὸν βίον, νὰ εἴναι ἵσι μὲ τὴν σωφροσύνην τῶν πισῶν συ-
ζύγων· τὰ τοιαῦτα τόσον ἴσχυρῶς ἐδίδασκεν ἐν Ρώμῃ, ὡςε πολλὰ γυναῖ-
κες μεγάλαι κατὰ τὴν ἡλικίαν ἐν παρθενίᾳ, καὶ σεμνότητι διάγοντες, ἐλα-
βον αἵλιαν νὰ ὑπανδρευθῶσι· τὰ ἀυτὰ δόγματα γράφει ὁ Γερώνυμος (ξ),
ὅσιος καὶ λέγει, πῶς μία ἀνίμισθία νὰ δίδωται εἰς ὅλες ὅπερ φυλάπτεσι τὸ
ἀυτὸν βάπτισμα. Ο Βαρώνιος (η) ἐκ τῆς Αμβροσίᾳ ὑποτιμεῖσι, πῶς ὁ Γο-
βιανός δὲν ὡμολόγει τὸν οἶνον τῇ Θεῷ νὰ ἐλαβεν ἀληθινὴν σάρκα. Καλεκ-
ρίδη δὲ ὑπὸ Συρικίας τῇ Ρώμῃς Επισκόπῳ, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ τοῦ. Εγ-
ραφαν κατ' ἀυτὸν ὁ Γερώνυμος, καὶ ὁ Αὐγεστῖνος· οἱ διπλοὶ ἀυτοὶ Γοβιαναι-
σαι, καὶ Γοβιανοὶ ἐκαλεῖντο.

§. 8. Καθὼς δὲ οἱ Ελεϊδιανοὶ, καὶ Γοβιανοὶ πολλὰ ἐντελῶς, καὶ ἀπερ-
ριμένως περὶ τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας εἰνόμιζον, οἵτις ἐκ τῆς ἐναντίας εἰς τὸ
ἄλλο μέρος κλίναντες οἱ Κολυριδιανοὶ, ὑπὲρ τὸ δέον τῆς Παρθένου Μαρίας,
ὡς Θεῶ ἐλαΐζενον, καὶ Κολυριδας ἐπρόσφερον εἰς ὄνομα τῆς Μαρίας κτ.
Αρχηγὸς ἀντῆς τῆς αἰρέσεως ἐγίνοντο γυναῖκες τινὲς ἐν τῇ Αραβίᾳ, ὅπα
περι τελῶν τὸν Επιφάνιον (θ).

ΚΕΦΑ-

(α) Περὶ ἀνορθώσ. βιβλ. β'. κεφ. ιά.

(β) Εἰς τὸ κατὰ Ελσίδιος παρεμφ. ἀ.

(γ) Αἰρεσ. οη. (δ) Εὐρήσεις ἀντό τού. β'. σελ. 204. Εκδόσ. Οὐηράνης αὐλαί.

(ε) Κατὰ Αἰρεσ. κεφ. πβ'. (ζ) Κατὰ Γοβ. βιβλ. β'. (η) Χρον. ἔτ. ππβ'. αὐλαί.

(λέ.) (θ) Αἰρεσ. οη. οθ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

Περὶ ἀντιλογιῶν, καὶ διαφόρων συναγωνισμάτων μεταξὺ Γωάννης τῆς Γεροσολύμων Επισκόπου, καὶ Επιφανίας Κωνσαντίας Κύπρου, ὡσπερ καὶ μεταξὺ Ρεφίνης, καὶ Γερωνύμου ὑπὲρ τῶν τῆς Ωριγένες σφαλμάτων.

§. 1.

Εν τοῖς ἐσχάτοις χρόνοις τῆς Θεοδοσίου ἐφύιωσαν διάφοραι διχόνοιαι μεταξὺ Γωάννης Γεροσολύμων Επισκόπου, ὅπερ μείλα τὸν Κύριλλον ἔλαβε τὴν προεδρίαν, καὶ Επιφανίας τῆς Κωνσαντίας τοῦ Κύπρου προσέτι καὶ μεταξὺ Ρεφίνης, καὶ Γερωνύμου, τῷ λόγῳ τῶν σφαλμάτων, διὰ γὰρ μὴν εἰπῶ βλασφημιῶν τῆς Ωριγένες, τὰ ὅποια δὲ μὲν Γωάννης Γεροσολύμων ὅμως μὲν τὸν Ρεφίνην κατεσκεύασαν, καὶ διῆσχυρίζοντο νὰ συζήσωσιν, δὲ οὐ Επιφάνιος, καὶ δὲ Γερωνύμος ἀντιγωνίζοντο νὰ τὰ ἀνασκευάσωσι, καὶ νὰ ἀνατρέψωσι.

§. 2. Επειδὴ λοιπὸν Γωάννης δὲ Γεροσολύμων Επίσκοπος, πολὺ ἥγωνίζετο διὰ τὴν ἀντίσασιν τῆς Ωριγένες σφαλμάτων, ἐλέγχεται φανερὰ δι’ αὐτὰ ἀπὸ τὸν Επιφάνιον, καὶ οὐδετεῖται, ὡς νὰ λείπῃ ἀπὸ ἐκεῖνα· εἰς τὸ ὅποιον ὄργισθεις δὲ Γωάννης, μὲ πολλὰ ἐγκλήματα διὰ μέσω ἐπισολῶν διαφόρων ὅπερ ἔνθα κάκειστε ἐπέμπτοντο, τόσου καδυπέβαλε τὸν Επιφάνιον, ὡς εἰκίνησε τὸ μήσος πολλῶν κατ’ αὐτᾶ· δὲ οὐ Επιφάνιος δὲν ἔπαινε, καὶ αὐτὸς, ἀλλὰ δι’ Επισολῶν ἐνθέτει αὐτὸν νὰ ἀφίσῃ τὴν αἵρεσιν τῆς Σεριγένες, δὲ δὲ Γωάννης τόσῳ πλέον ἐσυγχίζετο, καὶ ἥγανάκτει, ὅπερ δὲ Γερωνύμος ὁμοφώνως μὲ τὸν Επιφάνιον περὶ τῶν φρονῶν, κατ’ αὐτᾶς τῆς Γωάννης Επισολῶν πρὸς τὸν Παμμάχιον ἐγράψεν, εἰς τὴν ὅποιαν τὰς ὑπὸ Γωάννης προσαφθείσας κατὰ τῆς Επιφανίας συκοφαντίας ἀνατρέπει, καὶ τὴν κρυπτῶς ἐρπετῶν, καὶ ἀναφυομένην αἴρεσιν φανερώνει.

§. 3. Τὰ δὲ κεφάλαια τῆς τῆς Ωριγένες αἱρέσεως τὰ ὑπὸ Γωάννης διῆσχυριζόμενα, ὅπτὰ ἦσαν, καθὼς ἐκ τῆς Γερωνύμου (α) δηλεῖται· πρῶτον, καθὼς ἀνάρμοσον εἶναι νὰ λέγῃ τιγὰς ὅτι δύναται δὲ Βλέπει τὸν Πατέρα, 8τῶς καὶ ἀνάρμοσον εἶναι νὰ λέγῃ ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Αγίου δύναται νὰ βλέπῃ τὸν Υἱόν. Β’. Αἱ ἐν τότῳ τῷ σώματι ψυχαῖ, ὡς εἰς φολακήν

Σφάλματα
τῆς Ωριγέ-
νες.

τι-

(α) Επισ. πδ. περὶ Παμμάχιον, καὶ Ωκεανὸν ἀδελφές.

τιθέμεναι, προϋπήρχον ἐν τοῖς ἐπεργανίοις μὲν ἀλλα λογικὰ κτίσματα, πρὶν γένη ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν Παράδεισον. Γ'. Πῶς ὁ διάβολος, καὶ οἱ ἀσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων θέλει ἔλθωσι ποτὲ εἰς μείλινοιν, καὶ τέλος ἐν τοῖς ἐσχάτοις καιροῖς θέλει συμβασιλεύσωσι μὲν τὰς Αὐγίας. Δ'. Οἵτις ἡμεῖς πρέπει νὰ ἐννοῶμεν, ἀντὶ τῶν δεματίνων χειώνων, δῆποτε ὁ Θεὸς ἔδωκε τοῖς πρωτοπλάστοις μετὰ τὴν παράβασιν, τὰ ἀνθρώπινα νὰ εἶναι σώματα, ὡς τάχα πρὶν τῆς παρακοῆς νὰ ἦσαν οἱ πρωτόστατοι εἰς τὸν Παράδεισον χωρὶς σώμα, νεῦρα, καὶ ὅσα. Ε'. Ήμεῖς εἰς τὴν κοινὴν Αὐγάστου δὲν θέλει ἔχομεν ἀυτὰ τὰ μέλη, δῆποτε τώρα ἔχομεν. Ζ'. Τὴν τὴν Παραδείσου ισορίαν, ἀλληγορικῶς πρέπει νὰ ἐννοῶμεν, καὶ ἀντὶ διὰ τὰ ἐν ἑαυτῷ δένδρα, τὰς Αὐγέλας, ἀντὶ τὰς πολυμάς, τὰς Οὐρανίας δυνάμεις. Ζ'. Τὰ ὑπεράνω τῶν Οὐρανῶν ὑδάτα, ἀλλο μὰ μὴν εἶναι, εἰμὶ αἱ ὑπέρβατοι, καὶ ἄγιαι δυνάμεις, τὰ δὲ ἐπάνω τῆς γῆς, καὶ τὰ ὑποκάτω ἀυτῆς, αἱ ἐνέργειαι, καὶ δαιμονικαὶ δυνάμεις. Η'. Ή εἰκὼν, καὶ ὅμοιωσις τῷ Θεῷ, καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη, νὰ μὴν διεφθάρῃ.

§. 4. Διὶ αὐτὰς λοιπὸν τὰς τὴν Ωριγένες φρενοβλαβίας, ὅμως μὲ τὸν Γωάννην διῆσχυρίζετο πρὸς τοὺς ἀλλοις, καὶ ὁ Ρεφίνος, δὲ τῆς ἐν Αὐκυληΐᾳ Εὐκλησίας Πρεσβύτερος, διὸ δυσμενέστατος ἐχθρὸς τῆς Γερωνύμου καλέσην, διὰ προτερεοῦ ἐγκάρδιος φίλος αὐτῆς, ἀν καὶ ὀλίγον ὑπερούν ἐχθρα ἀυτῶν διαλυθεῖσα ἐκατεπράγμενην. Αὐτὰ πάλιν εἰς τὸν καιρὸν τῆς Αρκαδίας, καὶ Οὐνερίας τῶν Αὐλοκοτάρων πολὺ ἀγριωτέρα ἥγεθη, διὰν δὲ Ρεφίνος εἰς Ρώμην μεταφράσας τὰ τὴν Ωριγένες περὶ ἀρχῶν βιβλία, καὶ τὴν ὑπὲρ Ωριγένες ἀπολογίαν τῆς Εὔτεβίζ, ἀνεκάπιστε τὰ ἀυτῆς σφάλματα, περὶ ὧν δρα τὴν ἐπιζολὴν τὴν οἵτινας. Τῆς Γερωνύμου πρὸς Ρεφίνον (α), καὶ τὴν ἀπολογίαν αὐτῆς κατὰ τὴν Ρεφίνην, κειμένην ἐν τῷ β'. τόμῳ τῶν συγγραμμάτων τῆς Γερωνύμου (β)· ὅμοίως, καὶ τὰς τὴν Ρεφίνην κατὰ τῆς Γερωνύμου μέμψεις, τὰς ὅποιας ἀντὶ ἀπολογιῶν ἐγραψε.

§. 5. Εἴτε ἀπὸ τὴν διαφωνίαν μείλιξὺ Γωάννας τῆς Γεροσολύμων, Επιφανίας, καὶ Γερωνύμου, αἵλια σκαδάλων συνέβη ἔτι, καὶ ἀυτήν. Οἱ Επιφανίος ἐλθὼν εἰς Γεροσόλυμα χάροιν προσκυνήσεως τῶν Αὐγίων τόπων, ἐχειρούνησεν ἐκεῖ ἔνα Πρεσβύτερον Παυλιανὸν τὸν τῆς Γερωνύμου ἀδελφὸν, χωρὶς ἀδειαν τῆς Γωάννας, διὰ τὸ ὅποιον ὁ Γωάννης ἀγανακτήσας, ἀπεκρίθη ὁ Επιφανίος, πῶς τοῦτο ἐποίησε κατὰ τὴν ἐπικρατεῖσαν συνήθειαν εἰς τὴν Κύπρον, δῆποτε ἀνεμποδίζως οἱ ἀπὸ ἑλέρως ἐπαρχίας ἀρχιερεῖς, ἐχειρότόννυν· ὁ δὲ Γωάννης μὴ δυσωπηθεὶς εἰς ἀυτὴν τὴν ἀπολογίαν, Κανονικάς μέμψεις, καὶ εἰς τὰς δύο, τόσον τῷ Επιφανίῳ, ὅσον καὶ τῷ Γερωνύμῳ ἐπέφερε, καὶ περὶ τέτων προσκλαιόμενος πρὸς τε τὸν Ρώμην Επίσκοπον Συρίου

(α) Περὶ. ἐξι τὸν ἀριθμ. εἰς τὴν Εὐδοσ. τῆς Οὐρανῆς ἔτ. αὐτοῦ.
υπ. τῆς ἀντῆς ἐκδόσεως.

(β) Σελ.

κιον ἔγραψε, καὶ πρὸς Θεόφιλον Αὐλεξανδρείας· ὁ δὲ Θεόφιλος πέμψας εἰς Γεροσόλυμα διὰ ἐξέτασιν, Πρεσβύτερον τινὰ μοναχὸν Γριθάρεον καλέσαντον, ὅλιγον ἔλειψε νὰ ἐξορισθῇ ὁ Γερώνυμος, ἀν Παυλίνα ἡ Ρωμαῖα δὲν ἐπρόφθανε νὰ ἔλθῃ, καὶ νὰ διαλύσῃ τὴν μάχην τως. Αὐτάγνωστι περὶ τέτων, καὶ ἐν τόμῳ τῆς Αγάπης φύλ. 502.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

Περὶ τῶν συγκροτηθεισῶν Συνόδων ἐν τοῖς χρόνοις ἀντῶν τῶν Αὐτοκρατόρων.

§. I.

Ηἐν Κωνσταντινούπολει Α'. Σύνοδος, ἥπις καὶ δευτέρᾳ Οἰκουμενικὴ λέγεται, συνηθροίσθη ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ τηνάκι παρὰ Θεοδοσίῳ Ι^η Αὐτοκράτορας, ἐπὶ τῆς Τραπεζίας Φλαβία Εὐχερεία, καὶ Φλαξία Εὐαγγεία, διὰ νὰ κυρώσῃ τὴν ἐν Νικαίᾳ πίσιν, καὶ νὰ χειροτονήσῃ Επίσκοπον εἰς Κωνσταντινόπολιν. Συνηθροίσθησαν λοιπὸν Επίσκοποι ἐκ μὲν τῆς τε ὁμοσπίας πίσεως ῥύ. ὃν προηγήθη τοιούτοις οἱ Αὐλεξανδρείας, Μελέτιος οἱ Αὐτοκράτορες, καὶ Κύριλλος Γεροσολύμων, ὅπερ ἐκύβερνεν ἀυτὸς τὰς Γεράς Θράνες. Διέπρεπον δὲ εἰς ἀντίτιμην τὴν Σύνοδον, Γρηγόριος οἱ Θεολόγος, Γρηγόριος οἱ Φωτῖος τῶν Νοσταέων, Αμφιλόχιος οἱ Ἰκονίων, καὶ ἔτεροι. οἱ δὲ Ρώμης Επίσκοπος Δάμασος, γίγε διὰ τοποτηρητῶν ἐνρίσκετο· ἀπὸ δὲ τὰς Μακεδονιανὰς λα. ὃν προηγήθη Ελεύσιος οἱ Κυρία, καὶ Μαρκιανὸς οἱ Λαμψάκων, ὅρα τὸν Σωκράτην (α), καὶ τὸν Σωζόμενον (β).

§. 2. Αὖλος στον μὲν ἀντίτιμον περὶ τε Κωνσταντινούπολεως Επίσκοπος, διὰ τὸν ὅποιον εἴπομεν πῶς ἐσυνάχθη ἡ Σύνοδος, η ὑπόθεσις ἡλθεῖ ἔχει. Γρηγόριος οἱ Ναζιανζῖ, ἐλθὼν εἰς Κωνσταντινόπολιν, εἰς τὴν ἀρχὴν μὲν ἐπαραβλέπετο, ὑπερον δὲ ταῖς Αρειανικαῖς ἀντιπασσόμενος βλασφημίαις, καὶ τὸν θεῖον λαὸν ποιίζων μὲ τὰς Εὐαγγελικὰς διδασκαλίας ἄρχισε τόσον νὰ ἐπαινῆται, ὡςε ἀπὸ τὰς ἐν Κωνσταντινούπολει Καθολικές, συγκατανεύσαντος καὶ Πέτρου Αὐλεξανδρείας, Επίσκοπος ἐκλέχθη ταῦτας τῆς πόλεως· μετὰ δὲ τὴν μετάδεσιν ἀυτῆς ὑζερον ἀπὸ ὅλιγον καιρού, οἱ ἐξ Αἰγύπτων Κωνσταντινούπολιν πεμφθέντες Επίσκοποι παρὰ Πέτρου Αὐλεξανδρείας, Μάξι-

F ff 2

μον

(α) Εὐκλησ. Γερ. βιβλ. ε'. κεφ. ἡ. ἐν ᾧ λέγεται πῶς Μακεδονιανοὶ ἦσαν λεγόμενοι.

(β) Εὐκλησ. Γερ. βιβλ. ζ'. κεφ. θ'.

Σύνοδος Οἰκουμενικὴ Β'.

μου τὸν Κυνικὸν, ἐναντίον τε Γρηγορίου Επίσκοπου Κωνσταντινούπολεως ἀντοχεδίως, καὶ ἐκ τῆς προχειρίζεται χειροτονεῖται· διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν ἡγέρει μεγάλη σύγχυσις, καὶ γάτω διώκεται ἀπὸ τὴν πόλιν ὁ Μάξιμος. Αὐτὰ λοιπὸν βλέπων ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος, Σύνοδον ἐνθὺς ἔκάλεσε διὰ νὰ πάνωσιν αἱ συγχύσεις, καὶ νὰ ἀποφασισθῇ τὶς πρέπει νὰ γνωρίζηται γνήσιος Επίσκοπος Κωνσταντινούπολεως.

Προσθήκη
τῆς Συνόδου
εἰς τὸ
Σύμβολον.

§. 3. Συναχθείσης λοιπὸν τῆς Συνόδου, εἰς τὴν ἀρχὴν ἡ τε Γρηγορία, καὶ Μαξίμος ὑπόθεσις ἐξετάχθη, καὶ κοινὴ Φύφω, ἡ μὲν τε Γρηγορίου ἐκλογὴ ἐβεβαιώθη, ἡ δὲ τε Μαξίμου χειροτονία ἀνίσχυρος, καὶ ἄκυρος κατεσάθη, καὶ κατεψηφίσθη. Τοῦτον, διὰ τὴν ἐνωπινὴν τῶν Μακεδονικῶν συντυχόντες, ἐξήτυσαν ἀπὸ ἀυτὸς, ὅτι, ἂν θέλει νὰ ἐγνωθῶσι μὲ τὴν Κατολικὴν Εὐκλησίαν, νὰ ὑπογράψωσιν εἰς τὴν ἐν Νικαίᾳ γενομένην Σύνοδον· οἱ δὲ μὴ σέρξαντες ἀλλὰ ἀναχωρήσαντες ἀπὸ τὴν Σύνοδον, ὁ σύλλογος τῶν Γερῶν Πατέρων, τὸ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου σύμβολον βεβαιώσαντες αγενήρησαν, προσθέττοντες εἰς ἀυτὸν κατὰ Πνευματομάχων ἐκεῖνα τὰ ἥματα διὰ ὧν ὁμολογοῦμεν, πᾶς πιεσόμενος, καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Αγίον, τὸ Κύριον, τὸ Ζωοποιὸν, τὸ ἐκ τῆς Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὸν Πατρὶ, καὶ Τοῦτο συμπροσκυνόμενον, τὸ ὁποῖον κατὰ ἐκάπου ἀναγινώσκεται εἰς τὰς Εὐκλησίας. Εκεῖνος δὲ ὅπερ ἐτύνταξεν ἀυτὸν τὸ σύμβολον, λέγεται νὰ εἴναι ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, μάρτυρα φέροντες τὴν ἐν Χαλκιδόνι Σύνοδον ἐν τῷ πρὸς Βασιλέα Ρωμαίων προσφωνητικῷ λόγῳ εἰπεῖσαν, „οἱ μὲν ἐν Σαο-, „δικῇ κατὰ τῶν Αρείων λειψάνων ἀγωνισάμενοι, τοῖς ἐν Αὐτοῖς τὴν κρή-„σιν ἐξέπειπτον· οἱ δὲ ἐνταῦθα τὴν Απολιναρία λύττην φωράσαντες, „τοῖς ἐν Δύστει τὴν Φύφου ἐγνώσιον, καὶ τῶν μὲν, Οσιος ἐξῆρχε τῆς γυνά-„μης, τῶν δὲ, Νεκτάριος σὺν Γρηγορίῳ τὴν ἡγεμονίαν ἢστο τοτέ. Επει-„θν τῷτο τὸ ιερὸν σύμβολον ἐσφράγισαι ὑπὸ τῶν Θείων Γραφῶν, καὶ το-„Γερῶν Εὐαγγελίων, βέβαιο· καὶ πάντη ἀκίνητον ἄχρι καὶ κεραίας ἐδοξε-„πάσιν εἴναι τοῖς Ευτεβέσι.

§. 4. Ωρίσε δὲ ἀυτὴν ἡ Σύνοδος, καὶ κανόνας ἐπτὰ ὑπὲρ τῆς τῶν Εὐ-κλησιῶν εὐταξίας, ὑφ' ὧν, καὶ τὰ ἡδη ῥιθέντα περιέχονται. Εἰσὶ δέ τινες, τὸν ἔνα τῶν ἐπτὰ κανόνων εἰς ἐπτὰ διαιρεῖσθαι, εἰνέα καταμετρεῖσθαι· με-ταξὲν ἀυτῶν ἄξιος σημειώσεως εἴναι ὁ β'. κανὼν, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ τῶν Επίσκοπικῶν διοικήσεων ὄρος κατὰ τῶν Αἰγυπτίων Επισκόπων, ὅπερ τὸν Κυνικὸν Μάξιμον Επίσκοπον Κωνσταντινούπολεως ἐχειροτόνησαν ἀυθίς διορίζεται· καὶ ὁ γ'. εἰς τὸν ἐποίον ἐθεσπίσθη, τὸν Κωνσταντινούπολεως Επίσκοπον ἐχει-τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς μετὰ τὸν Ρώμης, διὰ τὸ εἴναι ἀυτὴν νέαν Ρώμην ὄρα τὸν Σωκράτην, καὶ τὸν Σωζόμενον (α).

§. 5.

(α) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον.

Δ'

**Ποτον Πρεσ-
βετον ἐδόθη
τῷ Κωνστα-
τινουπόλεως.**

§. 5. Σημειωτέον ὅδε, ὅτι ὃχι πρεσβεῖα γεγονός, ἀλλὰ μόνον τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς εἰς τὸν Κωνσαντινούπολεως Εὐπίσκοπον μετὰ τὸν Ρώμην οἱ Θεοῖ Πατέρες ἀπέδωκαν, διότι καθὼς οἱ ἄριστοι τῆς ἐν Νικαιᾳ Συνόδου Πατέρες τῷ Αἰδίᾳ, ὅτοι Γεροσολύμων Εὐπίσκοπων μόνον τὴν ακολούθιαν τῆς τιμῆς, ἀγεν τινὸς Μιτροπολιτικῆς, καὶ Πατριαρχικῆς ἐξεστίας πρὸς τὰς ἄλλας Εὐπίσκοπες ἐδωρήσαντο, καθὼς εἰς τὸν ἔβδομον κανόνα τῆς αυτῆς συνόδου φάνεται, ἐτοις ἔτι διὰ τὴν παρόντος γ. τῆς ἐν Κωνσαντινούπολει Συνόδου κανόνος, εἰς τὸν ἀντὶ τῆς Εὐπίσκοπου ἀπονέμονται τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς, καὶ ὃχι τὰ πρεσβεῖα τῆς ἐξεστίας, καὶ ὡς προεδρίας, ὃχι προσαρτίας· συμφώνως μὲν αὐτὸς διορίζει, καὶ δὲ ταξινομίας γενερῆ ρλβ. κεφ. β'. „Θεσπίζομεν κατὰ τὰς τῶν Εὐκκλησιῶν κανόνων ὅρες, τὸν Αὐγιώτατον τῆς Πρεσβυτερίας Ρώμην Πάπαν πρώτον εἶναι πάντων τῶν Γερέων, τὸν δὲ Μακαριώτατον Αρχιεπίσκοπον Κωνσαντινούπολεως Νέας Ρώμης, δευτέρην τάξιν ἐπέχειν, μετὰ τὸν Αὐγιώτατον Αποστολικὸν θρόνον τῆς Πρεσβυτερίας Ρώμης, τῶν δὲ ἄλλων πάντων προτιμᾶσθαι. Εὐδωκαν οἱ Θεοῖ Πατέρες τὰ πρωτεῖα τῇ Πρεσβυτερῷ Ρώμῃ πρεπόντως, διὰ τὸ βασιλεύειν ἐκείνην, καθὼς δὲ καὶ κανόνη τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου λέγει, ὃχι διατὶ ἐξάδην θρόνος τῇ Αποστολῇ Πέτρῳ, ὡς οἱ Λατίνοι λέγουσι.

§. 6. Ή κολέθισε δὲ τότε εἰς τὸν σύνοδον, ὅπερ Μελέτιος οὐ αὐτοχείας Επίσκοπος αὐθεντίσας, καὶ τελευτήσας, νὰ συμβλευθῶσι, καὶ διὰ διάδοχον. Γρηγόριος λοιπὸν Ναζιανζῆ, καὶ ὅσοι ἄλλοι τῶν Πατέρων φρονιμώτεροι, δὲν ἔκριναν εὐλογοῦ νὰ χειροτονῇ ἐτερος Επίσκοπος Αὐτοχείας εἰμὶ οὐ Παυλῖνος· διότι 87ως οἱ Αὐτοχεῖς ἥλθον εἰς ὁμόνοιαν. Πρὶν ἀποθάνῃ οὐ Μελέτιος, πάντας τὰς ὑποψιφίες εἰς Επίσκοπὸν ἔξ τον ἀριθμὸν, συναθρόισταντες μὲ δόκου τὰς ἔδεσαν, τὸ πῶς νὰ μὴν γένη Επίσκοπος, ἔξω ἀπὸ τὰς δύο Επίσκοπες Μελέτιον διλαδὴ, καὶ Παυλίνον, ἄλλα ποστασίαν εἰς τὸν καταλειφθέντα Επίσκοπον νὰ λάβῃ τοῦ ἀποθανόντος τὸν Σωτῆνον, καθὼς οὐ Σωκράτης φανερώνει (α), καὶ οὐ Σωζόμενος (β). Οἱ δὲ λέγοντες τὰ ἐνάγτια ὑπερίσχυσαν, καὶ Φλαυιανὸν Επίσκοπον Αὐτοχείας ἔχειροτόνησαν, μὲ δὲν ὅπερ ἔκαμεν δόκου νὰ μὴ δεχθῆ τὴν χειροτονίαν Επίσκοπος οὐ Φλαυιανὸς, καὶ ἀπὸ τέτοι πάλιν μεγάλη ταραχὴ εἰς τὴν Εκκλησίαν τῆς Αὐτοχείας ἤγινε, τὸν δόποιαν Τιμόθεος οὐ Αλεξανδρείας ὅμη μὲ τὰς σὺν ἀυτῷ Αἰγυπτίας ἵνεσαι περισσότερον, καὶ μερικοὶ Μακεδοναῖοι Επίσκοποι, ἐκεῖνοι ὅπερ διὰ τὴν βεβαίωσιν τῆς Γρηγορίου ἐδυσχέρανται, ἐπειδὴ δεν ἥλπιζον ποτὲ νὰ γένη τότε, εἴπον ἄκιδον αὐτὴν τὴν προσβεβαίωσιν.

F f f 3

§. 7.

(α) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον κεφ.

(B) Εἰς τὸν ἀυτὸν τόπον κεφ. id.

§. 7. Ο' δὲ Θεῖος Γρηγόριος ἴδων τοσαύτην ταραχὴν, καὶ θόρυβον ἔξι
αἰτίας ταῦ, διὰ τὴν φίλην ἡσυχίαν, καὶ τριπόθητον εἰρήνην θεληματικῶς τὴν
ἐν Κωνσταντινούπολει. Επίσκοπος προεδρίαν παρατίθην, προσατεύσας χρό-
νος δύο, πρότερον ὅμιλότας λόγου ἐπ' Εκκλησίας τὸν συντακτήριον δηλα-
δή, μὲ τὸν ὄποιον τὴν ἀπόλυτιν, καὶ ἀφεσιν παρὰ τῆς Συνόδου ζητύσας ἔν-
ρεν. Αὐτὸς δὲ λόγος ἐις ὅλα εἴναι ἀξιομνημόνευτος, καὶ παρὰ πάντων ἐ-
παινεῖται· εἰς αὐτὰ δὲ ὅπερ ζητεῖ κανένα διάδοχον, λέγων. „Τίνα γε
„αντιτάξειμεν (εἰποι τις ἀν) ὄφεται ἑαυτῷ διατάξειμενα εἰς προσκά-
„σίαν, ὡς πρόβατον εἰδεν εἰς ὅλοκάρπωστιν· ἐν τῷτο ἐπιζητώ μένον· τῶν
„φυτούμενων ἔσω τις, μὴ τῶν ἐλεγμένων, μὴ τὸν πάντα πᾶσι χαριζό-
„μένων, ἀλλὰ ἔσιν δὲ προσκρέειν εἰδότων ὑπὲρ τῆς βελτίους· τὸ μὲν γὰρ
„ἐνταῦθα ἥδισον, τὸ δὲ ἐκεῖνον λυσιτελέσατον.

§. 8. Παραπληθεῖς δὲ Γρηγόριος τὸν τῆς Κωνσταντινούπολεως θρόνον, οἱ
ἄριστοι ποιμένες, οἱ ἐνρεδέλεις εἰς τὴν σύνοδον, ταῖς συμβολαῖς ἀλλὶς πεισ-
θέντες, Νεκτάριον τὸν ἐκ τῆς Ταρσῆς τῆς Κιλικίας ἄνδρα περιφανείᾳ γένες
Συγλῆτικῆς κοσμάμενον, καὶ τοῖς εἰδεστι τῆς ἀρετῆς λαμπρούμενον, Επίσ-
κοπον τῆς μεγίστης ἐκείνης πολέως ἔχειροτόνηστα, ἐνώπιον τῆς Θεοφίλεσά-
της βασιλέως Θεοδοσίας, καὶ παντὸς τῆς ἀλήρεως, καὶ τῆς πολέως· τὸν δὲ Μά-
ξιμον ὡς συγκοινωνήσαντα τῇ φρενοβλαβίᾳ τῆς Α' πολιγαρίας, γυμνώσαντες
τῆς Α' ἡριερατικῆς αἵτιας ἐκάθηραν, καὶ ἀπεκήρυξαν. Καὶ πάντα τελέσαν-
τες ἐτανῆλθον, καὶ ἐπέσερεψαν εἰς τὴν πατρίδα ταῖς, ὅρᾳ πρὸς τοῖς ἄνω ῥη-
θεῖσι συγγραφεῦσι, καὶ τὸν Θεοδώρητον (α).

§. 9. Ή' ἐν Αὐκυλῆι Σύνοδος τῷδε τῆς ἐν Κωνσταντινούπολει ἄλλης
Συνόδου συνηθροίσθη, διὰ αἵλιαν τῆς Παλλαδίας, καὶ τῆς Σεκενδιανῆς, οἵπινες
κλάσιοντες πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον ἐλεσεινολογεῦντο πολὺ, ὡς ἀδίκως
συκοφαντηθέντες νὰ ἐπεστανει εἰς τὴν τῶν Αρειανῶν αἵρεσιν, καὶ σύνοδος πρὸς
ἀθώσιν ἐκάθητην νὰ κηρυχθῇ. Συνήχθησαν λοιπὸν εἰς Αὐκυλῆιν
Ἐπίσκοποι τριάκοντα, τῶν ὄποιων τὰ δύομάτα ἐνρήστει εἰς τὸν ἀ. τόμον
τῶν Συνέδων (β).

§. 10. Ή' ἐν Κωνσταντινούπολει ἐτέρᾳ Συνόδῳ, πατηγγέλθη ὅμοίως ὑπ'
αὐτῇ τῆς Θεοδοσίας, εἰς τὸ ἐπιγενόμενον θέρος μετὰ τὴν πρώτην σύνοδον ὁ-
περ ἐσυγκροτήθη εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν, διὰ τὰς ταραχὰς τῶν Αρειανῶν οἵτι-
νες ἥδελον νὰ κρατῶσι τὰς εὐκτητίες οἶκας, ὅρᾳ τὸν Σωκράτην (γ), καὶ τὸν
Σωζόμενον (δ).

§. 11. Τῷ αὐτῷ ἔτει συνηθροίσθη ἐν Ρώμῃ Σύνοδος ἐπὶ τὰς ἥμέρας
τῆς Δαμάσου, εἰς τὴν ὄποιαν, οἱ ἐλεύθοντες ἐν Κωνσταντινούπολει Πατέρες
διὰ

(α) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον. κεφ. ή. (β) Μᾶλλον δὲ τριάκοντα δύο Επίσκοποι
παρῆσαν. (γ) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον. κεφ. ι. (δ) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον.
κεφ. ιβ.

Σύνοδος ἐν
Αὐκυλῇ.

Σύνοδος ἐν
Κωνστα-
ντινού-
πολει.

Σύνοδος ἐν
Ρώμῃ.

διὰ Συνοδικῆς Ἐπισολῆς ἀπὸ τῆς τῆς Δυτικῆς Πατέρας ἐκάλεντο, ἀλλ᾽ ἀντοὶ τὴν μὲν ἀποδημίαν παραιτήθησαν, ὡς ἀγωφελῆ, ἀπέσειλαν δὲ τὰς αἰδεσιμωτάτες, καὶ τιμιωτάτες Ἐπισκόπους Κυριακὸν, Εὐσέβιον, καὶ Περισκιάνον μὲ γράμματα συνοδικά, (α) τὰ ὅποια ἔγραφον τὰς αἰτίας, δι᾽ ἃς δὲν ἐδύνοντο νὰ ἔλθωσι, καὶ ἐν κεφαλαιώ, τὸ ἀποσολικὸν ἀυτῶν φρόνιμα, καὶ τα πραχθέντα ἐν τῇ προτέρᾳ Κωνστιτυπόλεως Συνόδῳ, κατὰ τὸν Θεοδώρητον (β).

§. 12. Εἰς ἀυτὴν δὲ τὴν Ρωμαιικὴν Σύνοδον, τὴν ὅποιαν ὁ Θεοδώρητος (γ) καλεῖ μεγίσην, τί ἔγινε, βεβαίως δὲν φαίνεται, ἐπειδὴ δὲν σώζονται τὰ πρακτικά της· πισεύεται δῆμος ἀπὸ πολλὰς πῶς γὰ συνομίλησαν περὶ τῶν γεγονότων ἐν Αὐτιοχείᾳ μεταξὺ τῆς Παυλίνης, καὶ Βινικινῆς (δ), καὶ ὅτι ὁ τῆς Αὐτιοχείας Επισκοπικὸς θρόνος νὰ ἔδοθη, εἰς τὸν Παυλίνον, διότι κατὰ τὸν Σωζόμενον, „εἰχεὶς δὲ ἐχαλεπηγμαν ὁ Ρώμης μης Επίσκοπος, καὶ πάντες οἱ πρὸς ἐσπέραν ιερεῖς, καὶ Παυλίνως ὡς Επίσκοπός τοις τὰς συνήδεις ἔγραφον Επισολᾶς, ἃς συνοδικὰς καλλίστη, πρὸς δὲ Φλαυριανὸν σιωπὴν ἥγον, κτ. (ε). Παρῆσται δὲ εἰς ἀυτὴν τὴν Σύνοδον, ἔξω ἀπὸ τῆς Δυτικῆς, ἀπὸ τὴν Αὐτολὸν Παυλίνος ὁ Αὐτιοχείας, Επιφάνιος Κύπρος, καὶ οἱ τρεῖς ἀπεισαλμένοι παρὰ τῆς Συνόδου, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη.

§. 13. Ή ἐν Καισαραυγύσῃ πόλει τῆς Γερανίας Σύνοδος, εἶναι ἐκείνη ὁπῆ καθεῖλε τὰς ὑπὸ Πρισκιλιανῆς παρατραπέντας, καὶ πλαγιαδέντας Επισκόπους, Γεάντιον, καὶ Σαλβίανον, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται κεφ. κά. ἀριθ. 3. Αὐτῆς τῆς συνόδου μέρη τινὰ σώζονται, τὰ ὅποια ἐδιέρθωσεν ὁ Βερώνιος.

§. 14. Ή ἐν Βερδεγάλῃ, ἢ Πορτεγάλῳ Σύνοδος κατηγγέλθη ἀπὸ Μάξιμον τὸν Τύραννον, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστὸς της τριτης. διὰ ἀυτὸν τὸν Πρισκιλιανὸν, ὁπῆ πάλιν διὰ τῆς ἀντιγραφῆς τῆς Γερανίας ἀπεκατασάθη Επισκόπος, τὸν ὅποιον ἐγκάλεσεν ὁ Γεάνιος πρὸς τὸν Μάξιμον περὶ τῆς αἰρέσεως, καὶ ἄλλα ἐγκλήματα. Αὐτὴν ί Σύνοδος καθεῖλε τὸν Γεάντιον, ὡς ἀνάξιον τῆς Επισκοπῆς τότε γενομένην, δ Πρισκιλιανὸς γνωρίστας πῶς, καὶ ἀντὸς μέλει νὰ καταριθῇ, ἐπεκαλέσατο τὸν Μάξιμον ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη κεφ. κά. ἀριθ. δ.

§. 15. Ή ἐν Τριβέρει Σύνοδος ἀπὸ ἀυτὸν τὸν Μάξιμον κατηγγέλθη, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστὸς της τριτης. Χίριν Γεάνιος τὰ κατηγόρων τῆς Πρισκιλιανῆς, διότι ἀυτὸς παραπαθεῖς ἐμπροσθεν τῆς Μαξίμε, καὶ τὰς αἰρέσεις, καὶ κακὰς πρά-

Σύνοδος ἐν
Καισαραυγύσῃ.

Σύνοδος ἐν
Βερδεγάλῃ

Σύνοδος ἐν
Τριβέρει.

(α) Οὗτον φαίνεται πῶς, καὶ ἐτέραν Σύνοδον συγήθεοσαν εἰς ΚΠ. οἱ Πατέρες τῷ πρώτῳ.

(β) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον κεφ. Ζ'. (γ) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον κεφ. η.

(δ) Οὐδεὶς Βινικινός, παραδεσμῆ τῶν ἀντιγραφῶν, πρέπει νὰ λέγῃ Φλαυριανῆς.

(ε) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον κεφ. ια'

πράξεις τῇ Πρισκιλλιανῇ ἀποδείξας, ἐκατόρθωσεν ὡς εὐτὸν φημιδῆ κεφαλὴν ζημία κατὰ τῇ Πρισκιλλιανῇ, καὶ τῶν ὁμοδέξων ἀντεῖ, διὰ τὴν δποίαν αἰτίεν ἀπὸ πολλὸς Καθολικὸς, ὡς αἴτιος αἱματοχυσίας ἀγάξιος τῆς ιερωτύνης ἐνομίζετο· διὰ ἀντὰ λοιπὸν ἐπαρακάλεσε τὸν Μάξιμον, σύνοδον γὰρ συγκροτητῇ ἐν Τριβέρῃ πόλει τῆς Γερμανίας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀνεκηρύχθη ἀδῶος.

Σύνοδος ἐν
Μεδιολά-
νεις.

§. 16. Τέλος ἡ ἐν Μεδιολάνοις πόλει τῆς Γαλλίας Σύνοδος, συνηθοίδην ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ τῷ κατὰ τῇ Γοβιανῇ διότι ὁ ἀυτὸς κατακριθεὶς ἀπὸ τὴν ἐν Ρώμῃ παρὰ Συρίκιον ταῦτης Επισκόπου, δὲν ἥσυχαζεν, ὅθεν ἡ ἐν Μεδιολάνοις Εκκλησία, ἀπὸ τὴν δποίαν ὁ Γοβιανὸς εξεβλήθη, διὰ γάρ γένη βεβαιωτέρα περὶ τῆς καταγγνώσεως τότε, πέμπται γράμματα πρὸς ἀυτὸν ὁ Συρίκιος διὰ τὰ ἐν Ρώμῃ ὑπὸ τῆς Συνόδου πραχθέντα, τὰ δποῖα δεξάμενοι οἱ ἐκεῖστε, καὶ ὅμοι μὲ τὰς συνελθόντας Επισκόπους ἀπὸ τὴν Γαλλίαν, καὶ τὰς πέριξ πολιτείας ἀναγγυώσαντες, μὲ κοινὴν Φῆφον πάντες τὴν κατὰ τῇ Γοβιανῇ γενομένην ἀπόφασιν προστεβεβαίωσαν (α).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι

(α) Εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα, καὶ ἔτεραι Σύνοδοι συνηθροίδησαν· ἡ πρώτη τῷ τῷ ἐν Κιέλῃ τῆς Νεμιδίας, παρὰ Σεκάνδρα Επισκόπου Τίγριοι, ἐν ἡ παρέπαν πολλοὶ Επισκόποι, ὅπερ εἰς τὸν καιρὸν τῇ διωγμῇ ἐπαράδωσαν τὰς ιερὰς βιβλίας, οἵτινες, καὶ ἐμετανόησαν, καὶ ἐχειροτόνησαν Επισκόπου Κιέλης τὸν ὑποδιάκονον Σιλβανόν. Ἰδε τὸν Αὐγούστον Κρεσκον. βιβλ. γ'. κεφ. ι. Ο' πλάτ. Μιλενιτ. βιβλ. δ'. ἔτ. τέ. Τῷ αὐτῷ ἔτει τῷ. συνηθροίδη σύνοδος εἰς Σινάεσταν πόλιν ἐξ αἰτίας τοιάντης. Μαρκηνίος Ρώμῃς Επισκόπος ἐγκαλέθη πῶς εἰς τὰς βωμάς τῆς Εγίας, καὶ Γερίδος ἐν σίτους τοῖς εἰδώλοις, ὅθεν εἰς ἔξεταστην ἀκριβῆ τῆς ὑποδέσεως συνήθησαν τριακόσιοι Επισκόποι εἰς ἐνα σπήλαιον τῆς αὐτῆς πόλεως, Κλεοπάτραν λεγόμενην, ἀλλ' ἐπειδὴ το σπήλαιον σενὸν, μόνον 50. εἰσήχοντο, καὶ ἐξερχομένων αὐτῶν, εἰσῆκοντο ἄλλοι 50. Ο' Μαρκηνίος ὀμολόγησε τὸ σράλμα τε, καὶ ἐνδυσμένος σάκκου, ἐμετανόησε λέγων, ἡμαρτον ἐνώπιον ὑμῶν, καὶ ἐκ ἔξει μοι συνακιθμεῖσαι τῷ ιερῷ καταλόγῳ. Τῷ τῷ σύνοδος ἐγγινεν εἰς Αὐγούστην πολλῶν Επισκόπων, καὶ διετάχθη εἰς αὐτὴν ἵνα μὴ συγκοινωνῶσι τοῖς παραδιδόσι τὰ ιερά βιβλία. Τῷ τε. ἡ τῇ. εἰς Αἰλεξάνδρειαν παρὰ Πέτρα τῇ ταύτης Επισκόπου ἐν ἡ καθηγηθέντη Μελέτιος Λυκεπόλεως. Τῷ τε. ἡ τιά, συνέδεσον εἰς Καιρηνόνα Επισκόπων Δονατίσων ὁ. κατὰ Καικιλιανή, ὅπερ ἐχειροτονήθη ὁ Μαΐωνος. Τῷ τιδ. εἰς Σελεύκειαν τῆς Περσίδος προέδεις ὄντος Μιλησίου Σεστων, εἰς καρπονοσ. Πάπα Επισκόπου Σελεύκειας, καὶ ἀντ' αὐτῆς ἐχειροτονήθη Συμεὼν. Τῷ τιδ. θαύμεσιν Πάπα Επισκόπου Σελεύκειας, καὶ ἀντ' αὐτῆς ἐχειροτονήθη Συμεὼν. Τῷ τιδ. ἡ τιά. εἰς Αἰλεξάνδρειαν παρ' Αἰλεξάνδρεις τῇ ταύτης Επισκόπου, καὶ ἐτέκων ἐκατὸν ἐπισκόπων ἐν ἡ ἀναθεματιθῇ ὁ Αὐτεῖος. Τῷ τιδ. ἡ τιδ. εἰς Αἰλεξάνδρειαν, προέδεις ὄντος ταύτης τῆς Συνόδου Οσίας Κερδέβης, κατὰ Αἰειανῶν, Μελετιανῶν, Κολλαθειῶν, καὶ Σαβελλιανῶν. Ιδε τὸν Σωκρ. βιβλ. γ'. κεφ. ε'. καὶ τὸν Βαρεών. χρόν. ἔτ. τιδ. αὔριο. 22. Τῷ τιδ. εἰς Παλαιστίνην περὶ τῆς τῇ Αἴρεις διαφορεῖς. Τῷ τιδ. εἰς Αἰλεξάνδρειαν, ἐν ἡ ὁ Αἴθανάσιος λαμβάνει τὸν Θρόνον τῆς Αἰλεξάνδρειας. Τῷ τιδ. εἰς Νικομήδειαν, ἡ εἰς Αἴτιοχειαν ἐν ἡ ὁ Εὐσάδιος ὡς πόλις, καὶ Σαβελλιανῶν ἐγκα-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

Περὶ τῶν διαπρεψάντων ἀνδρῶν ἐν ἀυτοῖς τοῖς χρόνοις ἐν παιδείᾳ, καὶ ὄσιότητι, ἔτι καὶ περὶ γυναικῶν τινῶν ὄσιων.

§. I.

Αμφιλόχιος ὁ Γκονίς τῷ ἐν Λυκαονίᾳ Επίσκοπος, ἀνδρῶπος ὅπερ ἐφδασεν εἰς ἄκραν ἀγιότητα, καὶ μάθησιν τὴν τε ἐξωτερικήν, καὶ τὴν Εὐκλησιας-

Αμφιλόχιος Γκονίς.

ἐγκαλεθεὶς, κατεκρίθη παρὰ σὺν Επίσκοπῳ. Τῷ τλγ'. Εἰς Καρχηδόνα, ὅπερ συνῆχησαν Επίσκοποι σόν, πάντες Δονατισι, συγκοινωνήσαντες τοῖς παραδιστέσι τὰ ιερὰ βιβλία, ὡς τὸν Αὐγουστῖνον Επίς. 48. πρὸς Βικέντιον, καὶ τὸν Βαρών. χεροῦ ἔτ. τῇ. ἀριθ. 28. καὶ 29. Τῷ τλδ'. Εἰς Καισάρειαν τῆς Παλαιστίνης κατὰ Αὐθανασίτ. Τῷ τλσ'. Εἰς Κωνσταντινόπολιν παρὰ τῷ Ευστριβιανῷ, καὶ Αρειανῷ περὶ Μαρκέλλας Αργκύρας, ἐν ἡ διωρείδῃ, καὶ ἡ ἔξορια τῆς Αὐθανασίτ εἰς Τριβεριν τῆς Γαλλίας. Τῷ τλζ'. Εἰς Ρώμην παρὰ Γελίσ Πάπα, καὶ ψις. Ορθοδόξων Επίσκοπῳ, ἐν ἡ κατεκρίθη ὁ Αργειος, καὶ ἐκυρώθη ἡ ἐν Νικαιᾳ πίσις. Τῷ τμ'. Εἰς Κωνσταντινόπολιν Αρειανῷ, ἐν ἡ καταβιβάζεται τῷ θρόνῳ ὁ Παῦλος. Τῷ τμ'. Εἰς Αλεξανδρειαν, Επίσκοπων π. ἡ ε'. Ορθοδόξων περὶ Αὐθανασίτ. Τῷ τμδ'. ἡ τμέ. Εἰς Μεδιόλανα παρὰ τῶν Ορθοδόξων. Τῷ τμζ'. Εἰς Αὐθανασίτ. Τῷ τμδ'. Εἰς Λατόπολιν τῆς Αἰγύπτου, παρὰ Παχωμίᾳ, καὶ ποδῶν Επίσκοπων, καὶ Μοναχῶν. Τῷ τμή. Εἰς Νεμιδίαν Δονατισῶν. Τῷ τμη. ἡ τμδ'. ἐν Καρχηδόναι παρὰ Γεάτες τῷ τμάτης Επίσκοπος, περὶ ήσυχιας τῶν Εκκλησιῶν, ἐξέδοτο κανόνας οἱ. Τῷ τμή. εἰς Αὐτιόχειαν Αρειανῷ, ἐν ἡ καθηγείδη Στέφανος Επίσκοπος Αὐτιόχειας. Τῷ τμδ'. Εἰς Ιερεσούλημ, ἐν ἡ Μάξιμος Επίσκοπος, καὶ οἱ κατ' Αὐθανασίτ ὑπογράφαντες ἐμετανόσιαν. Τῷ τν'. Εἰς Κορδεύαν πακ' Οστίς τῷ τάντης Επίσκοπός μετὰ τὴν Σαρδικήν, ἐν ἡ κατεκρίθησαν, καὶ ἐκυρώθησαν ὡς καὶ ἐν τῇ Σαρδικῇ. Τῷ τν'. Εἰς Γερεσούλημ ἐν ἡ καθηγείδη ὁ Μάξιμος, καὶ ἐχειροτονήδη ὁ Κύριλλος. Τῷ τνβ'. Εἰς Ρώμην εἰς τὴν αρχὴν τῆς Αρχιεπιστολῆς τῷ Λιβερίᾳ, περὶ Αὐθανασίτ. Τῷ τνγ'. Εὐ Αρελάτῳ κατ' Αὐθανασίτ. Τῷ τνδ'. Εἰς Αὐτιόχειαν κατὰ Αὐθανασίτ. Τῷ τνζ'. Εἰς Βιλτέρα, κοινῶς Βεζιέρες ἐν ἡ διὰ δόλος Σατσενίν Αρελατησιῶν ἐξωριδη ὁ Γιάριος Πυκτάνων. Τῷ τνη. Εἰς Μελιτηνήν, ἐν ἡ καθηγείδη Ευσάνδιος Σεβαστείας. Τῷ ἀντῷ ἔτει, κατεκρίθη, καὶ εἰς τὴν Καισάρειαν. Τῷ τνή. Εἰς Αρχκύραν Ημιαρειανῷ. Τῷ τνδ'. Εἰς Αχαΐαν Επίσκοπων καὶ κατὰ Αἴτιανῷ. Τῷ τξ'. Εἰς Αὐτιόχειαν, δι ἡς ὁ τῆς Σεβαστείας Μελέτιος μετεκομίδη εἰς Αὐτιόχειαν. Τῷ τξά. Εἰς Αὐτιόχειαν Συνέδριον Αρειανῷ εἰς καθαρεσιν Μελέτιος. Τῷ τξβ'. Εἰς Παρίσιον, ἐν ἡ ἡ τῷ Ομοσπονδίας πίσις ἐκυρώθη, καὶ καθηγείδησιν Ομοσπονδίοι. Τῷ τξέ. ἡ τξσ'. Εἰς Σπελλίαν ἐν ἡ ἐκυρώθη ἡ ἐν Νικαιᾳ πίσις. Τῷ τξσ'. Εἰς Τύνανα, τῶν Καθολικῶν ἐν ἡ παρῆσαν, καὶ Γερηγόρεος Ναζιανζή, Ευσέβιος Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ ἔτεροι, ορα τὸν Βασιλείον Επίς. οδ. Τῷ τού. Εἰς Αἴγυπτον Επίσκοπων ὁ παρ Αθανασίτ κατὰ τῶν προϊσαμένων τῆς ἐν Αρμενίᾳ Συνόδος.

σιασικάν, ὅςις τόσον ἐταινεῖται ἀπὸ τὸν Γερώνυμον (α), ὡς εὐτὸν συγκέντηται μὲ τὸν Βασίλειον, καὶ Γρηγόριον τὸν Ναζιανζηνὸν, μὲ τὰς ὄποις ὑπῆγε καὶ εἰς τὴν ἐρημιτικὴν διαγωγὴν, καὶ φίλος ἦν μὲ ἀνήρες· διὰ δὲ τὰ βιβλία τὰ γεμάτα ἀπὸ φιλοσοφικας γνώμας, εἶπεν „ ἐκ οἰδας τὶ πρῶτον ἐν ἀυτοῖς, ὁφείλεις θαυμάσαι, τὴν παιδείαν τὴν αἰώνος τάχτα, ἢ τὴν ἐπιζήμιν τῶν „ Θείων Γεραφῶν. „ Αὐτὸς ἐπαρσακάλει τὸν βασιλέα Θεοδόσιον νὰ διωχθῶτιν ἀπὸ τὴν πόλιν οἱ Αρρειανοὶ, ἐπειδὴ ἐβλασφήμεν τὸν Υἱὸν τὴν Θεῖην, ἢ κανὸν νὰ μὴν ἔχωσιν ἀδειαν νὰ ποιῶσι συνελεύστεις, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἐβλεπεν ἀνάκαρδον εἰς ἀυτὸν τὸν βασιλέα, φυλάξεις καιρὸν, ὅταν ὁ Αρράδιος συνεδρίαζε μὲ τὸν πατέρα τὸν εἰσῆλθε, καὶ εἰς μὲν τὸν Θεοδόσιον τὴν πρέπεσταν ὡς βασιλεῖ ἔδωκε, καὶ πρόσφρον, καὶ προσκύνησιν, πρὸς δὲ τὸν Αρράδιον ἀπλῶς ὅτας εἶπε, χαίροις καὶ σὺ παιδίον· εἰς τέτοιον αῷγιον δὲ βασι-

νόδα. Τῷ τοι. Εἰς Γαλατικὸν, καὶ ἐκυρώθη ἡ ἐν Νικαιᾷ πίσις. Τῷ τοι. ἢ τοι. συνέδριον Κυζίν, ἐν ᾧ νέα ἐνθεσις ἔγινεν, ἀντὶ τῆς ὁμοσπίσιος, τὸ ὁμοίστιον περιέχεσσα. Τῷ τοι. ἢ τοι. Εἰς Αλεξανδρειαν περὶ Μαρκέλλας Αγκύρας. Τῷ τοι. Εἰς Μεδιόλανα ἐν ἡ Αμβρόσιος ὁ Επίσκοπος Φηρίζεται. Τῷ τοι. Εἰς Βαλετίαν τῆς Γαλατας περὶ Εκκλησιαστικῆς ἐνταξίας, ἢτις καὶ κανόνας δ. ἢ ἐξέδωκε. Τῷ τοι. συνέδριον Αρρειανῶν εἰς Αγκύραν τῆς Γαλατιας παρὰ Δημοδένες ἐπιπλέπεις Πόντος, ἐν ἡ ἐργαλέδην Γεργόριος ὁ Νόστης, καὶ τῷ ἀντῷ ἔτει παρὰ τῇ ἀντῇ ἐπιπλέπεις συνηθεοῦθησαν εἰς Νόστην ὅπει ἐργαλεῖται, καὶ ὡς ἔνοχος κεινῶν δι Γεργόριος ἀν καὶ μη πανών. Τῷ τοι. Εἰς Καππαδοκίαν, εἰς τὴν ἐποίαν τοῦ Βασιλείου ἐπέρσφερε τὸ περὶ τὴν Αγίαν Πιεύμαλος σύγχρονο μά τις, καὶ ἐκυρώθη. Τῷ τοι. Εἰς Αντιόχειαν ἐν ἡ ἐκυρώθη τὸ ὁμοίστιον. Τῷ τοι. ἢ τοι. Εἰς Αντιόχειαν περὶ Εκκλησιαστικῆς ἐνταξίας. Τῷ τοι. Εἰς Μεδιόλανα, πρὸς αδώστι Γυναικίας λεπᾶς παρθένος, ἐγκαλεσμένη ἦσα ὡς νὰ διέρθειρε τὴν παρθενίαν της, ἵδε τὸν Αμβρόσιον Επίσ. μδ. Τῷ τοι. Εἰς Ρώμην παρὰ Σιρικίν, καὶ π'. Επιπλόποιο περὶ Εκκλησιαστικῆς ἐνταξίας. Τῷ τοι. Εἰς Καιχηδόνα περὶ ἐνταξίας. Τῷ τοι. Εἰς Αντιόχειαν ἵδε τὸν Σωζόν. βιβλ. ζ. κεφ. ιε. Τῷ τοι. Εἰς Θεσσαλονίκην κατὰ Βορόσις Αἰρετικῆ. Τῷ τοι. Εἰς Καιχηδόνα παρὰ Γενεθλίας Επισκόπως, κανόνας ἐξέδεστο ιη. Τῷ τοι. Εἰς Καιχηδόνα συνέδριον Μαξιμιανῶν κατὰ Περιματ. Τῷ ἀντῷ ἔτει εἰς Γατωῶν τῆς Αρμενίας περὶ ἐνταξίας, καὶ κανόνας ἐξέδωκε ιη. Τῷ τοι. Εἰς Κωνσταντινωτῶν περὶ Αγιαπίς, καὶ Βαγαδίς, καὶ Γαβαδίς, ἐκαλέεται ἀντεχομένες τῆς Επισκοπῆς τῶν Βόσκων· τὰ πρωτικὰ τάστης τῆς συνόδου σωζονται παρὰ τῷ Βαλσαμῶν σελ. 761. Εκδόσ. Ηλεισ. Γ. Λ. Τῷ τοι. Εἰς Βάγες τῆς Νεμιδίας συνέδριον τι. Περιμανῶν κατὰ τῶν Μαξιμιανῶν, ἵδε τὸν Αὐγούστουν κατὰ Κρεσκον. βιβλ. ογ. κεφ. 53. Τῷ τοι. Εἰς Αὐγούστουν τῶν Ταυρινῶν ἐν ἡ συνῆλθον οἱ τῆς Γαλατιας Επισκόπωις, καὶ κανόνας ἐξέδεστο ἡ. Τῷ ἀντῷ ἔτει εἰς Καιχηδόνα ἐν ἡ συνῆλθον Πατέρες οι. κατὰ Δονατιζῶν, καὶ ἐτέλων Αἰρετικῶν, καὶ κανόνας ἐξέδεστο ἡ. Τῷ τοι. πάλιν εἰς Καιχηδόνα ἐν ἡ συνῆλθον Επισκοποιοι σιδ. καὶ κανόνας ἐξέδεστο ρδ. Τῷ ἀντῷ ἔτει ἐκ δευτέρεις συνηθεοῦθη ἡ ἀντὶ σύνοδος, ἐν ἡ ἡσαν Επισκοποιοι οι. καὶ κανόνας καὶ ἐξέδωκε. Τῷ τοι. Εἰς Αλεξανδρειαν καὶ Γερασόδουμα κατὰ τῶν Ωριγενειῶν. Τῷ ι. Εἰς Κωνσταντινόπολιν, τῆς Ασίας Επισκοποιοι συνῆλθον κρ. περὶ Αγτωνίας Επισκόπου Εφέσου.

(α) Εὐ τῷ καταλ. κεφ.

βασιλεὺς ὡς καταφρόνητιν νομίσας πρὸς τὸν μίόντα, ἀλλ᾽ ὁ Αὐγίος εἶπε· σὺ μὲν ἄνθρωπος ἀν, τὸν ἀτιμίαν τὸν μίοντα δὲν ἐβάσαξες, νομίζεις δὲ τὸν Πατέρα καὶ Θεόν, τὸν ἐκείνον μονογενῆ Τίον βλασφημῶντας, νὰ μὴν συγχαίνηται. καὶ νὰ ἐχθρέυνται, ὅτε νὰ ὀργίζηται κατὰ τῶν διδόντων αὐτοῖς ἀδειαν, νὰ συναναρρέφωνται μὲ τὸν ὀρθοδόξεα, καὶ νὰ φεύγωσι πολλάς. Σαυμάσας λοιπὸν ὁ βασιλεὺς διὰ τοιαύτην μέθοδον τὸν ἄγιον, μὲ δόγμα τὰς συνάξεις τῶν Αρρειανῶν ἀπηγόρευσεν. ὅμοιος μὲ αὐτὸν ἦν καὶ ὁ Οὐτικός ὅπερ τῷ καιρῷ ἔκεινων ἦν περιβόητος εἰς τὴν παιδείαν.

§. 2. Αρσένιος δὲ μέγιστος, ἦν διάκονος τῆς ἐν Ρώμῃ Εκκλησίας, εἰς λόγια τε καὶ ἀρετὴν περιβόητος, τὸν ὄποιον ὥφερεν ἀπὸ τὴν Ρώμην ὁ Θεοδόσιος, διὰ νὰ διδάξῃ τὸν μίοντα τὸν Αρρειανὸν καὶ Οὐνάριον τὴν ἐν λόγοις παιδείαν, καὶ τὴν ἐν ἡδεσι, καὶ ἀχι ὡς εἰς βασιλεῖς αὐτὸς, ἀλλ᾽ ὡς εἰς θιάτρας, καὶ ἀπλάς ἀνθρώπους νὰ φέρηται πρὸς αὐτὸς παράγγειλε, καὶ νὰ τὸν δέρονται τὸν τελέπη νὰ ἀμελῶσι τὰ μαθήματα, τὸ ὄποιον ἀπαξεῖ εἰς τὸν Αρρειανὸν ποιῆσας, ἐπειδὴ ἐσφαλεν εἰς τὰ μαθήματα, ὀλίγον ἐλειψε να δανατωθῇ διὰ πιβελῆς τοῦ. ἀλλ᾽ ὁ Αρσένιος νομίσας τὸ μελετάμενον, κρυφίως ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὰ βασιλεῖα, καὶ ἐρχόμενος εἰς τὴν σκήτην ὑπῆλθε τὸν μοναδικὸν βίον, καὶ ἴσαγγελος ἔγινε.

§. 3. Κατὰ τὰς χρόνους τῆς ἐν Κωνσταντινούπολει Συνόδου, ἐχρημάτισαν δύο ἄνδρες μεγάλοι Διόδωρος ὁ Ταρσῖος Επίσκοπος, καὶ Θεόδωρος ὁ Μοψείας, οἵτινες ἀντηγνίσαντο πρὸς Αρρειανὸν, καὶ Μακεδόνιον, καὶ Απολινάριον, καὶ τὸν ἄλλην Γραφὴν ὑπομνημάτισαν καὶ ὄντες εἰς μεγάλην τιμὴν ἀπέδινον, καὶ 8δεῖς ζώντων αὐτῶν, τὸν ἥγρον ἐλαττώματα, ἀλλὰ ποδοὶ ἐγράψαν πρὸς αὐτὸς ἐγκάμια, διότι καὶ ὁ Βασιλεὺς, καὶ ὁ Χρυσόστομος τὸς ἐγράψαν πρὸς αὐτὸς ἐγκάμια, διότι καὶ ὁ Βασιλεὺς, καὶ ὁ Χρυσόστομος τὸς ἐγκάμιαζει. Τούτοις δὲ κινημένοι τὸ Νεσοριανὸν δόγματος ἡναγκάδην ὁ Κύριλλος ὁ πρώτην αὐτὸς ἐπειδὴν νὰ συγγράψῃ κατὰ τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν, ἐπειδὴ ἀπὸ αὐτὸς ἴσχυρίζετο τὸ δόγμα τοῦ διοίριος, διότι ὑπομνηματίσαντες αὐτοὶ τὸν θείαν Γραφὴν, δὲν ἔμειναν ἔως τὸ πρέπον, ἀλλὰ δέλοντες νὰ μερίσωσι τὰς ἐν τῇ Αὐγίᾳ Γραφῆς φωνὰς, τὰς μὲν τῇ θεότητι, τὰς δὲ τῇ ἀνθρώποτητι, ἐνθεῖσαν δύο ὑπεράσπεις τὸ Χριστόν, καὶ διαιρέσιν εἰσάγοντες, καὶ διὰ αὐτὸς ἡναγκάδην ὁ Κύριλλος νὰ γράψῃ κατὰ αὐτῶν κτ. πράξει δι. Λεοντίς σχολαστικὴ τῷ Βυζαντίῳ.

§. 4. Αμβρόσιος ὁ Μεδιολάνων Επίσκοπος, ἐγενήθη εἰς τὰς Γαλλίας ἀπὸ πατέρεα Σύμμαχον τὸν Επαρχον, ὃς εἰπιμελώμενος τὴν Ρωμαϊκὴν ἐνφράσειν, ἐφώνησεν ἀξιολόγυς δημηγορίας εἰς τὰ συνέδρια καὶ δικαστήρια ὡς ἐνα καιρόν, ὑζερον δὲ τιμῆσεις μὲ ὑπατικὴν ἀδρία τοῦ Επαρχον Πρόβον ἐπέμφει εἰς διοίκησιν τῆς Λιγυρίας. Επὶ τάτοις τελευτήσαντος Αὐξεντίῳ τῷ Αρρειανῷ Επισκόπῳ Μεδιολάνων, Χωρὶς τὸ θύλημά το ἀνάγεται εἰς τὸν Επισκόπον θρόνον, ἀν καὶ ἔξω τοῦ β. κανόνος τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου. Ελαμψεν εἰς αὐτὸν ἡ λευκότητῆς ξυχῆς, ἡ ἐνγυωμοσύνη, ἡ ἐλευθερία εἰς τὸ λέγεν, ἡ ἐπιμέλεια τῆς Εκκλησίας.

Οπτικός.

Αρσένιος.

Διόδωρος
Ταρσῖος
Θεόδωρος
Μοψείας.

Αμβρόσιος
Μεδιολάνων.

κλησιασικῆς μαθήσεως, καὶ πᾶν ἄλλο εἶδος ἀρετῆς· πότον δὲ ἐχθρὸς τῶν Αρειανῶν ἦν, οἱ ἀγῶνες ἀντεῖ, τὰς ὁποίας κατὰ Γρεβίνης τῆς μητρὸς τῆς Οὐαλεντιανῆς ἐσήγατο φανερώνεστι. Φεράσας δὲ εἰς βαθὺ γῆρας, πρὸς Κύριον ἐξεδίμησεν εἰς τὸν καιρὸν Αρκαδίας καὶ Οὐαρίας τῶν Αὐτοκρατόρων· διὰ ἀντὸν λέγει ὁ μέγικς Βασίλειος. (α) „Αὐτός σε ὁ Κύριος ἀπὸ τῶν Κριῶν τῶν τῆς γῆς ἐπὶ τὴν προεδρίαν τῶν Αποστόλων μετέθυκε.“

Γερώνυμος
Πρεσβύτε-
ρος.

§. 5. Γερώνυμος ὁ τῆς Αὐτοχείας Πρεσβύτερος, ἐγεννήθη ἐκ πατρὸς μὲν Ευτεβίου ἐν πόλει Στριδῶνος πλησιόχώρᾳ, ὡς ὁ ἀντὸς γράφει (β), τῆς Δαλματίας, καὶ Παιονίας, ἐμεταχειρίδην διδασκάλας εἰς μὲν τὴν Γραμματικὴν Δουάτον τὸν διασημώτατον γραμματικὸν, ἐν δὲ τοῖς Εβραϊκοῖς τὸν Βαραβάμον, καὶ Διδαῖον τοὺς Γρεβίνες, καὶ τελευταῖον ἐν τοῖς Θεολογικοῖς Δίδυμον τὸν Αλεξανδρέα, καὶ Γρηγόριον τὸν Ναζιαζηνόν· Πρεσβύτερος δὲ ὧν τῆς Αὐτοχέων Εκκλησίας, καὶ τῷ ἔρωτι τῷ μοναδικῷ βίῳ τρωθεῖς, ἀφῆσε τὴν Αὐτοχείαν, διὰ νὰ θρηνήσῃ τὰς ἀμαρτίας τε, εἰς ἀγράς, καὶ ἐρήμας τόπους, καὶ νὰ φέρῃ πρὸς τὸν ἑκυτόν τε τὴν φιλανθρωπίαν τῷ Θεῷ, ὡς ὁ ἀντὸς μαρτυρεῖ. (α) Εχαρτήσας λοιπὸν μεγάλην βιβλιοθήκην ὑπῆγεν εἰς Συρίαν, ὅπου ἔζηεν τῇ Ερήμῳ, όπως δὲ ποιῶν ἡρχεστο ποτὲ καὶ εἰς ἄλλας τόπους· ὕσερον εἰς ἐνδοτάτην ἔρημον ἐμβάνει ἐξ Χρόνων διέτριψεν εἰς ἀντὴν, εἰς προσευχαῖς, δεήσεις, καὶ ἀγρυπνίας. καὶ σπεζάδας σχολάζων. Επὶ τέτοιοις ἐκαλέσθη εἰς Ρώμην ἀπὸ τὸν Δάμαστον, μὲ τὸν ὄποιον διὰ μέσου τῶν Επισολῶν ἐγίνεν ἐυνόηστος, διὰ εἰς τοσάντην τιμὴν καὶ ἀξίαν ἥλθεν, ὡςε μετὰ τὸν θάνατον τῆς Δαμάστης κατ’ ἀξίαν νὰ διαδεχθῇ τὸν Επισκοπικὸν Θρόνον ἀπὸ ὅλως ἐφάνετο εὐλογον, ἄλλα μὲ τὰς διαβολὰς τῶν κληρικῶν κατατρυχωθεῖς εἰς Βηθλέεμ ἐπέσρεψεν, ὅπως Παῦλα ἡ Ρώμηία Οἰκοδέσποινα εὐγενεσάτη τέσσαρα μονασήρια ἔκτισε, τρία μὲν γυναικῶν, τῶν ὁποίων ἀντὴν προΐσατο, τὸ δὲ τέταρτον ἀνδρῶν, εἰς τὸ ὄποιον ὁ Γερώνυμος εἴκοσι χρόνις διέτριψεν ἐν προσευχαῖς καὶ ὑμνοῖς, καὶ εἰς τὴν σπεζὴν τῶν θείων Γραφῶν, τελευταῖον μετέσι πρὸς τὴν ἄλυπτον ζωὴν εἰς τὸν καιρὸν Οὐαρίας καὶ Θεοδοσίας τῇ μικρῇ. Αὐτὸς δύο μεταφράστες τῆς θείας Γραφῆς ἐξέδωκε, τὴν μὲν τῶν οὗτοις ἀπὸ τὴν Ελληνικὴν φωνὴν εἰς τὴν Λατινικὴν· τὴν δὲ ἀπὸ τὸ Εβραϊκὸν ἐθάφος, κατὰ τὴν παρακάλεσιν τῆς Δαμάστης· πρῶτος πάντων τῶν Λατίνων μετάφραστιν ἐγράψεν, ὑπομνήματα σχεδὸν εἰς πάντα τὰ βιβλία τῆς Γραφῆς, καὶ κατὰ τῶν αἱρετικῶν πολλὰ πολεμικά, καὶ Επισολῆς αναρριζήματα διὰ νὰ εἰπῶ όπως τελευταῖον τὸν περὶ τῶν Εκκλησιαστικῶν Συγγραφέων κατάλογον.

Πακιανός.

§. 6. Πακιανὸς ὁ τῆς ἐν Γρανιά Βαρκιῶνος Επίσκοπος, ἄνθρωπος περιφανῆς· εἰς τὸν βίον, καὶ εἰς τὸν λόγον· ἐγράψε ψηφισμῶς Λατινικὴν διάφορο.

(α) Επισολ. νε.

(β) Εν τῷ καταλ. κεφ. ἐσχάτῳ.

(γ) Επισ. ᳚.

φορα τέυχη, καθώς ὁ Γεράνυμος λέγει (α), ἐξ ὧν σώζονται εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῶν Πατέρων τρεῖς Εἰσισκόπαι διαβεβοημέναι, πρὸς Σιμπονίαν τὸν Ναυακιανὸν παραίνεσις πρὸς μετάνοιαν, καὶ λόγος περὶ τῆς βαπτίσματος. φάστας δὲ εἰς γῆρας βαδὺ, ἀπέδανεν εἰς τὸν καιρὸν Θεοδοτία, κατὰ τὸν Γεράνυμον. (β)

§. 7. Φιλάσριος, ὁ τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Βειζίας Εἰσισκόπος, τὸν ὑπόστοιν ὁ ιερὸς Αὐγυστῖνος λεγει νὰ εἰδεν εἰς Μεδιόλανα ὅμη μὲ τὸν Αὐμβρόσιον, ὃτῳ ἀντεξάδη Αἴτιο τῷ Λαρειανῷ Εἰσισκόπῳ μέχρι διαβούσμῶν, καὶ τοιγάριτον, ἔγραψε περὶ αἰρέσεων τῶν τε πρὸ τῆς Χριστῆς Γεννήσεως ἐγερθεῖσῶν, καὶ τῶν μετὰ Χριστὸν, μέχρι τῶν ἀυτῶν χρόνων, ἐξ ὧν φωνεται πως ἦν ἀνθρωπος ἀπλῆς, καὶ κρίσεως.

§. 8. Ρ' αφίνος, ὁ Αὐκυληίας Πρεσβύτερος προσφιλέσατος ποτὲ τῇ Γεράνυμος συνδεδεμένος μὲ ἄχωρισου ἀγάπην τῆς ἀδελφότητος, καθὼς ἀντὸς Γεράνυμος μαρτυρεῖ (γ), καὶ ὑπερον ἀντίζηλος, διὰ τὰς τῇ Ωριγένῃ φρενοβλαβίας, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται· ἀντὸς πρότερον πολὺ ἐταινέτο διὰ τὴν Εἰσισκόπην, καὶ Δατινικῆς διαλεκτέων μάθησιν καὶ τὴν ἐμπειρίαν τῶν ισοριῶν· Μετέφρασεν εἰς Δατινικὴν διάλεκτον τὴν τε Εὐτεβίας Εκκλησιασμήν. Κισορίαν, προσθεῖς καὶ δύο βιβλία, καὶ Φλάμιον τὸν Γάστηπον, καὶ ἄλλας τινὰς, ὡς ἐπαριθμεῖ Γεννάδιος ἐν τῷ περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν (δ)· ἐτελέστησεν εν. τῇ Σικελίᾳ ἐπὶ Οὐνωρίᾳ, καὶ Θεοδοτία τῇ μικρῇ.

§. 9. Γαυδέντιος, ὁ τῇ Φιλασρίῳ ἐν τῇ τῆς Βειζίας Εἰσισκοπῇ διάδοχος εἰς ἄωρον ἥλικίαν ἐπὶ τὸν Επισκοπικὸν θρόνον ἀναχθεῖς, ἀνὴρ ἐχρημάτισε πλέον τῶν ἄλλων ἔντε τῇ διδασκαλίᾳ, καὶ τοῖς ἡδεσι· τὰ ὑπὸ ἀντὸς γραφθέντα κεῖται ἐν τῇ τῶν Πατέρων βιβλιοθήκῃ.

§. 10. Αὐρηλίος Πορθέντιος Κλήμης Ἰσπανὸς, πρώτου σρατώτης ἀπλῆς, εἰτα σρατιώτης τῆς πόλεως, καὶ κατὰ τινας Τύπωτος, ὁ Γεννάδιος καλεῖ ἀντὸς ἀνδρα πετωαδευμένον εἰς τὴν ἔξω μάθησιν (ε), πρέπειον δὲ εἶναι μᾶλλον νὰ λέγηται ποιητὴς Χρισιανὸς περικαλλέσατος, καθὼς ὑπὲρ τὸς ἀλλας μαρτυροῦσιν οἱ ἀντὸς ὅμοι περὶ Στεφάνων, ὅπερ τὸς τῶν Αγίων μαρτύρων ἀγώνας ἐπιφυμίζει.

§. 11. Χρωμάτιος ὁ Αὐκυληίας Επίσκοπος, ἀνὴρ κατὰ τὸν Γεράνυμον ἀγιώτατος, καὶ εἰς ἄκρον παιδείας, καὶ διδασκαλίας φθάσας.

§. 12. Λέξω ἀπὸ τὸς ἡδεντας, καὶ γυναικες τινὲς διέλαμψαν ἐν τοῖς τοῖς τοῖς χρόνοις, κατά τε ἀρετὴν, καὶ ἀγιότητα, ὡς ἡ λαμπροτάτη Ρωμαϊκαὶ Παῦλα, ἔχοσι τὸ μητρώον γενος ἐκ τῆς παλαιᾶς φυλῆς τῶν Σκητίων, καὶ τῶν Γεάκχων, ἡτις, ἀποδυνήσκων ὁ ἀνδρας της Ζάτιος, μὲ τὸν Παυλίνον Εἰσισκοπον Ἀντιοχείας, καὶ Εἰσισκοπον Κύπρου ἀπὸ τὸν Ρώ-

Φιλάσριος.

Ρ' αφίνος.

Γαυδέντιος.

Πορθέντιος.

Χρωμάτιος.

Παῦλα ἡ Ρωμαϊκαὶ.

(α) Καταλ. κεφ. εξ'. (β) Εἰς τὸν ἀντὸν τόπον. (γ) Εἰπι. δ'. πρὸς Φλωρέντιον. (δ) Κεφ. ιξ'. (ε) Κεφ. ιγ'.

μην, εἰς τὴν Γαδαίαν, καὶ Αἴγυπτον ἥλθε, καὶ εἰς ὅλας τὰς τόπους παραγέγονε τῶν ὁποίων ἐν ταῖς θείαις Γραφαῖς μνήμη γίνεται. Τελευταῖον κατοικήσατα ἐν Βιθλεὲμ, τῇ τῇ Σωτῆρος πατρίδι, τέσσαρα μοναχήρια ἐκεῖ αὐγύειρεν ὡς ἀνωτέρῳ ἔρρεθη· γυνὴ εἰς τὴν ἀγάγγωντιν τῶν θείων Γραφῶν δοκιμωτάτη, καὶ ἐν λαβεζάτη τὸν τρόπον, μὲ τῆς ὁσιότας τὴν παρακάλεσιν, καὶ παρακάνησιν ὁ προσφιλὸς ἀυτῇ Γερώνυμος ὑπομνήματα τῆς Αἴγιας Γραφῆς ἀφηγεῖν. Εἶτε λεύτητεν εἰς τὸ μοναχήριον ζῆσατα ἐν ἀντῷ ἔτη καὶ δὲ ἐπιταφίς τιμῆσεται ὑπὸ τῆς Γερώνυμος καὶ μετὰ τὴν θανήν.

Γελία Εὐ-
σοχία.

§. 13. Αὐτῆς θυγάτηρ ἐχομάτισεν Γελία Εὐσοχία, τὸ ἐνιαῖον ἐκεῖνο, ἵνα εἴτω κατὰ τὸν Γερώνυμον, τῆς Εὐγενείας, καὶ Παρθενίας παράδειγμα τὸ ἐν ὅλῳ προτεθέν· ἦτις ἐλθέστη μὲ τὴν μιτέρα τῆς εἰς Βιθλεὲμ, περὶ τὰς ιερὰς ἀσκήσεις ἐσχόλαζεν, ἀμίαντον τὴν Παρθενίαν παντοίοις τρόποις φυλάττεστα. Οὐ Γερώνυμος μνήμην ταύτης ποιεῖται ἐν πολλοῖς τόποις τῶν συγγραμμάτων ταῦτην ἀπόλιγον, διὰ τὴν δούστιτά της, καὶ τὰς λοιπὰς παρθενικὰς ἀρετάς· ἀπέδεινεν ἐν τῷ Βιθλεεμίτικῷ μονασηρῷ, ζῆσατα ἐν ἀντῷ ἔτη λέσ.

Μελανία ἡ
Ρώμαια.

§. 14. Μελανία ἡ Ρώμαιά, καὶ ἀυτὴ γυνὴ περιφανεσάτη, ἦτις ἐν τῷ ἀντῷ χρόνῳ ὄρφανος ἀπὸ ἄνδρα, καὶ δύο οὐτείς, τριῶντον εἰς Αἴγυπτον, υἱερον εἰς Γερασαλήμ ἥλθε, συνοδοιπόρον ἐχεστα τὸν Ρώμινον· εἰς δὲ τὴν Αἴγυπτον ἐλθέστη, φίλον ἀπόκτησε Δίδυμον τὸν Α'λεξανδρέα, ἐν Γεροσολύμοις μοναχήριον ὀκοδόμησεν, ὅπερ δασανίσατα ζωὴν τολμεῖται ἐν προτευχαῖς, καὶ ταῖς τρόπος θεῶν ίκεστίαις, εἰς Ρώμην αὐτὸς ἐσανηλθεν, ὅπερ τὰ ἱχνη τῆς ἀγιότητος ἐντυπωτάτα, τάλιν εἰς Γερασαλήμ ἐσέρεψεν, απὸ τὴν ὁσιόταν εἰς καλλιτέραν ζωὴν μετέβη.

Μάρκελα.

§. 15. Οὐχὶ ὀλιγοτέρας φίμις ἡ Μάρκελα, καὶ ἐνγενείας ἦτον, ἦτις μετὰ μῆνας ἐπτὰ τῆς ὑπανδρείας της χιρεύσατα, ἐμεινεν εἰς τελείαν χιρείαν, καὶ ἀκολυθήσατα εἰς τὴν μοναδικὴν δικαιογένην, τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἡγωνίσατο, καθὼς ὁ Γερώνυμος ἐκτίθητι (α).

Μόνικα.

§. 16. Παρομοίως μὲ αὐτὰς διέπρεπε καὶ Μόνικα ἡ τῇ Αὐγεστίᾳ μήτηρ, γυνὴ ὅστια, καὶ Αἴγια, ἦτις ὀδυρομένη τὴν τύχην της ἐξ αἰτίας τῆς οὐτείς της Αὐγεστίᾳς ὁτεῖς ἐπεστεν εἰς τὴν τῶν Μανιχαίων αἴρεστιν, θερμότερα ἐδέετο τρόπος τὸν Θεὸν, διὲ ἀυτὸν τὸν οὐτόν της, καὶ ἐδρηνολογεῖ περιστότερον ἀπὸ τὰς θρηνήσας μητέρας εἰς τὰ λείψανα τῶν πατέρων ταῖς, καθὼς ὁ ἀυτὸς Αὐγεστίος μαρτυρεῖ. (β) Τελευταῖον εἰσακοδεῖ-

(α) Επισ. επιζ.

(β) Βιβλ. περὶ Εξομολ. φ. κεφ. ια.

δεῖσα ἀπὸ τὸν Θεόν, δὲν ἐπειδύμει ἄλλο πάρεξ νὰ τύχῃ μακαρίας ἐξόδια ἀπὸ ἀυτὴν τὴν ζωὴν. ὅρα τὸν Αὐγεῖνον. (α)

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

(α) Εἰς τὸν παρόντα αἰώνα ἔχηματισαν, καὶ πολλοὶ ἄλλοι περιφημοὶ ἀνδρες ὡς Μάχιμος ὄμολογητής ἐπὶ Μαζιμίν, παρὰ τῆς ὁποίας ὑγερήθη τὸν δεξιὸν ὄφθαλμὸν, καὶ τὸν αρετερὸν πόδα κατὰ τὸν Ρεστίνον βιβλ. α' κεφ. 16. καὶ Σωζόμ. βιβλ. α'. κεφ. 1. ἡ τὸν δεξιὸν πόδα κατὰ τὸν Θεοδώρο. βιβλ. β'. κεφ. κεφ. ἡ κατεκριθῇ εἰς τὰ μεταπλετα μετὰ τῆς Παριντίτικ. Φλανιανὸς Αὐτιοχεὺς ἐξ ἐυγενῶν γρονέων, περὶ τῆς ὁποίας ἦδε κατὰ πλάτος περιγράφοντα τὸν Σωκρ. βιβλ. ε'. κεφ. ε'. καὶ εἰ. τὸν Θεοδώρητον βιβλ. ε'. κεφ. θ'. καὶ καὶ. καὶ τὸν Σωκρ. βιβλ. ζ'. κεφ. ια'. καὶ καὶ. Εὐσέβιος Σαμωσατέων Εὐπίκοτος. Οὗτος, εἰς μίαν Σύνοδον Αὐτιοχείας, μετὰ τὸν Περιποτὸν πόλεμον τῆς Κωνσταντίνου, ἐλαβε τὸ θέσπισμα τῆς ἀντῆς συνόδου, περὶ τῆς χειροτονίας Μελετίου παρὰ τὸν Αὐτοκρατόραν. καὶ ἐπειδὴ ὑπέρον οἱ Αὐτοκριτοὶ δὲν ἤθελον τὸν Μελετίου ὡς ὄρθροφρον ὑπέρταταν τὸν Εὐτεβίου νὰ δώσῃ τὸ θέσπισμα, ἀντὸς ὅμως δὲν ἤθελεν, ὅτεν οἱ Αὐτοκριτοὶ ἐπέρρεξαν πρὸς τὸν Κωνσταντίνον, ὅσις ἔγραψε τῷ Εὐτεβίῳ νὰ παραδώσῃ τὸ θέσπισμα, εἰ δὲ μὴ δέλει προσάρξει νὰ τὸ κοῦνη δεξιά· ἀλλὰ ἀντὸς ἐδὲν φοβόμενος ἐπέρρεξαν νὰ κόψωσι καὶ τὴν ἀριστερὴν, λέγοντας τὸ θέσπισμα δὲν θέλει τὸ δώση πάρεξ τῆς συνόδου, ἀπὸ τοῦ θέλαβεν εἰς παραπαταθήην. Θαυμάστις εἰς τέτοιο βασιλεὺς, ὥχι μόνον δὲν τὸν ἐκποτοιησεν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπήγειρε. ἦδε τὸν Θεοδώρο. βιβλ. β'. κεφ. λά. καὶ λβ'. Τούτον, οὐ οὐδέποτε τὸν ἐξέψιπτεν εἰς Θρακίαν, ὅθεν μετεπαλέθη, ἐπὶ Γοριανᾶς ὡς λέγει ὁ Σωκράτης βιβλ. γ'. κεφ. κεφ. Οὗτος εἰσερχόμενος εἰς Δόλιχα τῆς Συριας πλήρη Αὐτοκρατόραν, ἵνα χειροτονήσῃ Εὐπίκοτόν την δημόσιον, γυνή της Αὐτοκριτοῦ μίαν κεραμίδια τῆς ἐγγάκησε τὴν κεφαλήν, καὶ μετ' ὀλίγον ἀπέθανε. Φαντηνὸς Πρεσβύτερος, ὅσις ἔγραψε καὶ βιβλίον περὶ πίεσμας κατὰ Αὐτοκριτοῦ. Θεόφιλος Αὐτιοχεὺς Εὐπίκοτος ὑπέρμαχος διαυδεντευτῆς τῶν Χριστιανῶν κατὰ τῶν Εὐθυκτῶν, τῶν ὁποίων κατηδάφισε τέσσαρας βαμμές, καὶ τὰ εἴδωλα, ἐν μονον εἴδωλον ἀφεις, διὰ νὰ φαντεται πῶς εἰς τέσσας τοιάτις μωρᾶς Θεές ἐπίζευνον οἱ Εὐθυκτοι. Παραντίτιος ὁ ὄμολογητής ὁ σὺν τῷ Μαζιμίῳ τῷ ὄμολογητῷ καταδικασθεὶς εἰς τὰ μεταπλετα παρὰ τὸ Μαζιμίν. Σεραπίων Θρακίτος, καὶ Θηβαῖτος, ὃς ἐπέμριθη μὲ τεστάκιας Εὐπίκοτας Αἰγυπτίας πρὸς τὸν Κωνσταντίνον μετὰ τὴν εἰν Αὐγινίῳ καὶ Σελευκείᾳ Σύνοδον, ἵνα αὐτὸν εἰρηνεύσωσι, καὶ ἀπολογηθῶσιν ὑπὲρ τῶν δεθοδόξων τοσούτων εἰρήνησις καὶ βιβλίον κατὰ Μανιχαϊστον, καὶ περὶ τῶν Φαλμῶν. ἐπὶ Σπυρίδων ὁ θαυματεγγόν, ἀνάγνωσι τὸν βίον τε εἰς τὸν Μεταφραστὸν, Νικηφ. Κάλλις. βιβλ. η'. κεφ. ιδ'. καὶ άλλας. Βικτωρίων Εὐπίκοτος ὅσις ἔγραψεν ὑπομνήματα πολλὰ εἰς τὰς γρανάς καὶ βιβλ. κατὰ αἰρέσεων. Παῦλος πρῶτος ἐρημίτης, καὶ Εὐάγγελιος Μοναχὸς ὁ σ'. βιβλία διάφορα συνέγραψε. Περθίλια, ἐνογνεστάτη δεσποινή, μήτηρ Γωώντας Αὐτοκριτοῦ, καὶ τις μετὰ τὸν θάνατον τῆς ἀνδρὸς της ἐκαταγνωστο νὰ ἀναδεέψῃ τὰς παρθένους εἰς ὄσιότητι, καὶ παρθενία. Μιαὶ τῶν ἡμερῶν συμφάντησα ταῖς παρθέναις ἦδε τὸν παραβάτην Ιελιανὸν διαβαίνοντα, ὅτεν ἐνθὺς ἐπέρρεσε τὰς παρθένες νὰ φάλωσι τὸν Φαλμόν εἰς σιχ. δ., Τὰ εἴδωλα τῶν ἐθνῶν ἀργύρους καὶ χειρῶν ἀνθρώπων, καὶ σιχ. ι. ὅμοιοι ἀντοτὶς γένοντο οἱ ποιῶντες ἀντά κτι. Ωροπόδης ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ἐπέρρεσεν, ὅταν ἀντὸς ἐκεῖθεν διαπερᾶ νὰ μὴν φάλωσιν. ἀλλὰ καὶ Περθίλια πάλιν ἐφάλκεν ἐτερον Φαλμόν, Αὐταγῆτω ὁ Θεός καὶ διασκορπιδόντωσαν οἱ ἔχθροι αὐτῆς, κτ. Οὐθενὸς οὐ Ιελιανὸς ἐπέρρεσε καὶ τὴν ὥρερον ἐμπροσθέν τε, καὶ τὴν ἐκλαρισμανον οἱ δορυφόροι τε, καὶ ὑπέρον τὴν ἀπέλισσαν. Οὐμας δὲν ἐλείψεν καὶ Περθίλια καὶ εἰς τὸ ἔκτης ὅταν διέβανεν ὁ Αὐτοκράτωρ, Φάλκεσα. ἦδε τὸν Θεοδώρο. βιβλ. γ'. κεφ. θ'. Εἰσι καὶ ἐπεργοὶ ὅσιοι καὶ ἐνάγετοι τέσσας ὁποίας σιωπῶ διὰ βραχυλογίαν.

ΣΥΝΟΨΙΣ

τῆς

Διδασκαλίας, Εὐταξίας, καὶ Ηδικῆς τῆς Εκκλησίας,
εἰς τὸν Δ'. αἰῶνα.

§. 1.

Διδασκαλία.

Η τῆς Εκκλησίας διδασκαλία μία ἔσται ὡς πρὸς τὸ δογματικόν, φά-
νερται, καὶ ἐξηγεῖται ὅταν παρὰ τῶν ἀντιπάλων πολεμεῖται. Τό-
τε μεταχειρίζεται ἡ Εκκλησία νέας ὁρας εἰς διατάφυτιν, καὶ διάγνωστην
τῆς ἀληθείας ἀπὸ τὸ φεῦδος, καὶ τολλὰς προφύλαξις ἐφευρίσκει διά-
να προφάλη πάσαν ἐναντίαν ἐρμηνείαν; εἰς τὸ ὄρθδον νόμα τῶν δογ-
μάτων. Τέτταντὸ συνέβη εἰς τὴν Εκκλησίαν, εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα
ὡς πρὸς τὸ μυζήνιον τῆς Αγίας Τριάδος, καὶ τῆς τε Υἱοῦ ἐνανθρώπ-
σεως.

§. 2. Οὐδένα νεωτερισμὸν οἱ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου πατέρες, περὶ
Τριάδος ἐφερον εἰς τὴν πίσιν τῶν τριῶν πρεστῶν αἰώνων, ἀλλὰ βλέπον-
τες τὴν κακοτροπίαν τῶν Αρειανῶν, εἰς τὸ νὰ παρεξηγῶσι τὰς λόγιας ὅ-
περ ἔως τότε ἡ Εκκλησία ἐμεταχειρίζετο εἰς τὴν τῆς πίσεως ἐξηγη-
σιν, ἔβαλαν εἰς χρῆσιν ἔνα ὅρον πρὸ πολλᾶ ἀπὸ τινὰς χρώμενον, λέ-
γοντες ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι Ομούτιος τῷ Πατρὶ, δηλαδὴ τῆς ἀυτῆς Οὐσίας.
Οἱ Αρειανοὶ παντοίοις τρόποις ἐπαγχον ἀντὶ τῆς Ομούτιας, νὰ συζήσωσι
μὲ σοφίσματα τὸ ὄμοιόσιον, δηλαδὴ πῶς ἡ Οὐσία τε Υἱὸς εἶναι ὄμοια μὲ
ἐκείνην τε Πατρὸς, διένει κατ' ἀυτὸς ἡ Οὐσία τε Πατρὸς, καὶ τε Υἱὸς δὲν
ἔτον ἡ ἀυτὴ ἡ κακοδοξία τῶν Αρειανῶν ἐβίασε τὰς Πατέρας νὰ
ἐξηγήσωσι μὲ τὰ διτὰ τῆς Γραφῆς, πλατύτερον ἀυτὸς τὸ δόγμα, δια-
λύωντες τὰς τῶν ἀντικειμένων γνώμας, καὶ συζαίνοντες τὸ ὄρθδον νόμημα
τῶν ὅρων Οὐσίας, Φύσεως, Προσώπου, καὶ Υποσάσεως. Αὐτὸς τὸ ἀλ-
λο ἡ αἵρεσις τῶν Σαβεντιανῶν, καὶ Φωτεινιανῶν τὰς ἡνάγκαστε νὰ σερέω-
σωσι τὴν διαφορὰν τῶν Προσώπων. Αλλιδὲς ὅμως πῶς καὶ οἱ Ορθόδοξοι
δὲν ἔσται σύμφωνοι διὰ πολὺν καιρὸν εἰς τὴν σημασίαν, Υποσάστις· οἱ
μὲν ἐλεγον τρεῖς Υποσάστεις ἐν τῇ Θεότητι, ἐννοεῖντες διὰ Υποσάστιν,
τὸ πρόσωπον· οἱ δὲ ἐλεγον μίαν Υποσάστιν ἐν τῷ Θεῷ, ἐννοεῖντες δὲ
Υποσάστιν τὴν Θείαν φύσιν. Τοιάτι φιλονεκία, ὅτις ἀλλο δὲν εἶναι
πάρεξ φιλονεκία ὄνομάτων, ἐλαβε τέλος συμφωνεῖντες πάντες, ἵνα λέ-
γωσι τρεῖς Υποσάστεις, δηλαδὴ τρία Πρόσωπα. Εἰς τὴν ἀρχὴν τε πα-
ρόν-

εόντος αἰῶνος ὀδεμία φιλονεκία περὶ τῆς Θεότητος τῆς Πνεύματος, ἀλλὰ μόνον τῇ Τίτῃ. Οἱ Ἡμί-Ἄρειαινοὶ πολεμῶντες ὑπέρον καὶ τὴν Θεότητα τῆς Πνεύματος ἡνάγκασαν τὸς ὁρθοδόξου Πατέρας γὰρ συγχράψωσι, καὶ νὰ ἀποδεῖχωσι τὴν τῆς Πνεύματος Θεότητα, μάλιστα ἐν τῇ δευτέρᾳ οἰκεμενικῇ Συνόδῳ. Περὶ τῆς Εὐανθρωπήτεως τῇ Τίτῃ εἰς τέτον τὸν αἰῶνα καθαριῶς ἔγινεν ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο φύσεων ἐν τῷ Χριστῷ, καὶ κατερίθνη ὁ Αὔρειος ὅσιος ἐδόξαζε τὴν Θεότητα εἰς τόπον ψυχῆς τῇ Χριστῷ προσέτι καὶ ὁ Αὐτοκαταρίος, ὅσιος ἐδόξαζε τὴν ψυχὴν τῷ Χριστῷ μὴ ἔχειν νῦν, ὅπερ εἰσυγχίζοντο αἱ δύο φύσεις. Ως πρὸς τὰ ἄλλα δόγματα τῆς πίστεως, ἐπειδὴ δὲν ἐπολεμῶντο, δὲν ἔγραψαν περὶ ἀυτῶν οἱ Θεῖοι Πατέρες, μόνον τὰ ἐδίδασκον, εἰς τὰ κατηχητικὰ σχόλεια, εἰς τὰς ὄμιλίας, καὶ συνελεύσεις. Προσέτι ἀνέτρεψαν τὰς μωρολογίας τῶν Μανιχαίων περὶ τῆς ἀρχῆς τῇ πονηρᾷ, καὶ ἐσύνησαν τὸ αὐτεξόσιον τῇ ἀνθρώπῳ.

§. 3. Εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα κατεκρίθησαν πολλαὶ Φευδοδοξίαι μερικῶν τῶν πρώτων τριῶν αἰώνων, ὡς ἡ χιλιοετής βασιλεία τῇ Χριστῷ ἐπὶ τῆς γῆς· δόξαι τινὲς περὶ τῆς φύσεως τῶν ψυχῶν, περὶ τῇ πτώματος τῶν δαιμόνων διὰ τὴν ἀγάπην τῶν γυναικῶν. Πάντες ὡμολόγησαν τὸν πτῶτον τῇ ἀνθρώπῳ, διὰ τὴν ἀμαρτίαν τῷ Αδάμ, τὰ θλιβερὰ ἐπακολευθήματα ἀυτῷ τῇ πτώματος, τὴν ἄφευκτον ἀνάγκην τῆς βαπτίσματος διὰ τὴν σωτηρίαν τῇ πεπτωκότος ἀνθρώπῳ, ὡς καὶ τῶν γυπτίων. Οἱ Πατέρες φανερῶς ἐγγνώρισαν τὴν ἀληθῆ παρεστάσιαν τῷ Σώματος, καὶ Αἴματος τῇ Χριστῷ εἰς τὸ μυστήριον τῆς Εὐχαριστίας, ἐπερέωσαν τὴν ἀνάγκην τῆς μετανοίας διὰ τὴν ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν, καὶ τὴν ἐξυσίαν τῆς Εκκλησίας τῇ λύειν τὰς ἀμαρτίας. Επίμησαν τὴν μηδὲν τῆς Θεομήτορος, τῶν Αὐτοκόλων, καὶ τῶν Μαρτύρων. Οἱ Πατέρες εὐνόμιζον τὴν Αγίαν Γραφὴν ὡς θεόπνευστον, καὶ τὴν μετεχειρίζοντο, ὅμοίως καὶ τὴν Παράδοσιν εἰς ἀπόδειξιν τῶν ὁρθῶν δογμάτων, κατὰ τῶν φλυαρῶν τῶν Αὐτιπάλων· ἐν βραχυλογίᾳ, εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα οἱ Πατέρες ὡμίλησαν διὰ τὰ μυστήρια, καθαριῶτερα, ἀκριβώτερα, καὶ προφυλακτικώτερα, πάρεξ εἰς τὰ μυστήρια, εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα, ἃς εἰσῶμεν δλίγα τινά καὶ διὰ τὴν ἐυταξίαν.

§. 4. Η Εὐταξία εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα ἔφθασεν εἰς τὸν τελεότερον σχεδὸν βαθμὸν. Ελευθερωθεῖσα ἡ Εκκλησία τῷ Χριστῷ, ἀπὸ τὸς σκληρώτερος διωγμάτων ἀσεβῶν Τυραννῶν, ἐχαίρετο πᾶσαν ἐπιθυμητὴν ἐσκληπίοντας διαγνώστας τῶν ἀσεβῶν Τυραννῶν, εἰς δοξολογίαν θεεῖς. Εδιωρίθην νὰ ἐορτάζηται ἡ Κυριακὴ, καὶ νὰ ἀπέχωστιν οἱ Χριστιανοὶ παντὸς ἔργα εἰς ἀυτὴν τὴν ἡμέραν· ὥχι μόνον τὴν Κυριακὴν ἐορταζέαν ἔκρινον, ἀλλὰ καὶ τὴν Χριστὸν Γέννησιν, τὴν Αὐτάσιν, τὴν Πεντηκοσίην, καὶ τῶν Μαρτύρων.

Εὐταξία.

τύρων, μάλιστα εἰς τὰς τόπους ὅπερ ἔλαβον τὰς Στεφάνας τῆς Μαρτυρίας, ἢ ὅπερ ἐυρέσκοντο τὰ μνημεῖα ἀυτῶν· αἱ Εὐκλησίαι ἡσαν ἐντρεπτισμέναι, ἢ σολισμέναι ἀπὸ σκέυη, ἢ βίβλως. Τὸ διάπτισμα ἐδίδετο τοῖς προσερχομένοις, τῇ ἡμέρᾳ τῆς Πάσχας; ἢ τῆς Πεντηκοσίας λαμπρώς, ἢ παρθρισίᾳ· μετὰ τὸ βάπτισμα ἡλείφοντο μύρῳ οἱ βαπτισμένοι εἰς τὰς ἀνατολικὰς ὄμοις Εὐκλησίας, ἐπειδὴ εἰς τὰς Δυτικὰς μόνον ἐπεστίθενται τὰς χεῖρας ἐπὶ τὰς βαπτισμένες. Η μετάνοια ἀντιηρὶ ἦν εἰς τὸν παρόντα αἰώνα, ὡς ἢ εἰς τὰς ἀπερατμένες, οἱ κληρικοὶ δὲν ὑπόκειντο τῷ λαέον εἰς μίαν δημόσιον μετάνοιαν, μόνον ἡ Εὐκλησία τὰς ἐκκλήσεις, ἢ τὰς συνηρίζουσεις τὰς λαϊκές· ἀπαξ μόνον ἐδέχοντο εἰς τὴν δημόσιον μετάνοιαν. Επιτελεῖτο ἡ Σεία Λειτουργία λαμπρώς, ἢ ἡ νεκρήνη εἰς πολλὰς προσευχάς· οἱ διάκονοι μετέδιδον τοῖς παρεστῶσι τὴν Εὐχαριστίαν ἢ μὲ τὰ δύο εἶδη. Τέλος πάντων ἐπιτελεῖται τῶν τάκτων τὰ μυστήρια πανδήμως, καὶ λαμπρώς.

§. 5. Τὸ διάπτισμα ἀξίωμα ἀνέβη εἰς μεγάλην δόξαν, αἱ Εὐκλησίαι διηρέθησαν κατὰ τὴν διαίρεσιν τῆς Βασιλείας, πρώτη ἡ τῆς Ρώμης ἢ Ὁρίου ἡ τῆς Αὐλεξανδρείας, Αντιοχείας, ἢ Γεροσολύμων. Μετὰ καὶ ἦρων ἡ τῆς Κωνσαντινούπολεως Εὐκλησία, διὰ τὸ εἶναι ἀυτὴν νέαν Ρώμην ἔλαβε τὰ πρωτεῖα, μετὰ τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Παλαιᾶς Ρώμης. Ομοίως ἢ αἱ λοιπαὶ Εὐκλησίαι ἐτιμήθησαν κατὰ τὴν τιμὴν τῶν Επιστολῶν εὐοιῶν ἢ σαν, ἢ ἐδιωρίθησαν αἱ Μητροπόλεις εἰς τὰς πρωτεύουσας πόλεις τῶν Επαρχιῶν, ἔξω ἀπὸ τὴν Αφρικὴν τῆς ὁποίας Μητροπολῖτης ἦν ὁ ταλαιπότερος Επίσκοπος. Κατ’ ἔτος ἐσυνάθησαν οἱ Επίσκοποι τῆς Επαρχίας, ἢ κατὰ τὴν περίστασιν πολλῶν Επαρχιῶν Επίσκοποι εἰς ἐν ἥρχοντο, διὰ νὰ θεωρήσωσι τὴν ἐπιτελείαν, διδασκαλίαν, ἢ ἄλλο Εὐκλησιακὸν ὅπερ νὰ ἐκρέμετο ἀπὸ ἀυτές. Αἱ πρωτέυουσαι Εὐκλησίαι τῶν Επαρχιῶν εἶχον πολλὰς λειτουργίας, ὡς Γερεῖς, Διακόνες, Υποδιακόνες, Ακαλύτες, Αναγνώσας, Πυλωρεῖς, ἢ ἄλλας. Εἰς τὰς κώμας, ἢ χωρία ἐκτίθησαν τοῦλαι Εὐκλησίαι διευθυνόμεναι ἀπὸ ιερεῖς· εἰς τὴν Ανατολὴν ὄμως, εἰς τὰς κώμας, ἢ χωράς ἡσαν ἢ οἱ Χωρεπίσκοποι ἀνώτεροι τῶν ιερέων, κατώτεροι ὄμως τῶν Επίσκοπων, μάλιστα ἀυτῶν ὑποκείμενοι.

§. 6. Τὰ ὑπάρχοντα τῶν Εὐκλησιῶν ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἡνέκανον ἀπὸ τὰ πλέσια χαρίσματα τῶν βασιλέων, ἢ ἀπὸ τὰς ἐλεημοσύνας τῶν Χριστιανῶν· ἔλαβε ἢ ἀδειαν ἡ Εὐκλησία νὰ ἔχῃ ὑπάρχοντα ἀκίνητα, τὰ ὁποία ἐδίδικει ὁ Επίσκοπος εἰς θροφὴν τῶν λειτουργῶν τῆς Εὐκλησίας, ἢ βούθειαν τῶν πτωχῶν, οἱ κληρικοὶ ὄμως δὲν εἶχον ἀδειαν νὰ ἔχωσιν εἰσοδήματα, διὰ χάριν, ἢ ἄλλην πρόφασιν. Δὲν ἐχειροτονεῖτο ιερεῖς, ἢ ἐτέρας ἀξίας κληρικῶν, πάρεξ διοριζομένης ἀυτοῖς ἢ Εὐκλησίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπρεπε· νὰ λειτουργῶσι κατὰ τὸ ἐπάγγελμά τως· οἱ ιερεῖς ἔχουν ἐκεστίας ἐν παρθενίᾳ, ὅποι ὄμως πρὶν χειροτονηθῶσιν ἡσαν παν-

πανδροι, ειχον τας γυναικας αυτων, και μετα την χειροτονιαν· δεν ελαμβανον ομως δευτεραν γυναικα μετα την χειροτονιαν αποδαντης της πρωτης· μόνοι οι Επισκοποι ιχωρίζοντο τας αυτων γυναικας αφ' επροχαιρίζοντο εις το Επισκοπικὸν αξιωμα. Εις την Δύσιν θμως οι Επισκοποι, Γερεις, και Διάκονοι εχουν άγαμοι.

§. 7. Εις αυτὸν τὸν αἰῶνα ἔλαβεν ἀρχὴν ἡ σύζεστις τῆς μοναδικῆς τάξεως. Καὶ εἰς τὰς πρώτας αἰῶνας ἐφάνησαν Χριστιανοί τινες, ζῶντες ἐν σκληρότητι και ἐγκρατείᾳ λεγόμενοι ἀσκήται· πολλοὶ ἄνδρες τε και γυναικες ἐν παρθενείᾳ διῆγον· διότις τῶν κολασιηρίων εἰς τὰς διωγμάς ηγάγασε τινὰς νὰ φύγωσιν εἰς τὰς ἐρήμους, ομως δὲν φύνεται πῶς νὰ συνέχεν εἰς ἑνα τόπον, ὑπὸ την διοίκησιν προεξώτος. Αὐτώνιος διέγας πρώτος Καθηγητὴς της Ερήμου, ωχι πῶς ἀντὸς πρώτος νὰ κατοίκησε την Ερήμην, ἀλλα πρώτος ἀντὸς ἐσύναξε πολλάς νὰ συζώσιν εἰς ἑνα τόπον. Οσοι ἥλθον εἰς την Ερήμην διὰ νὰ τὸν μιμηθῶσι, κατεσκεύασαν καλύβας, εἰς τοὺς πλησίους τόπους, και ἐκατοίκουν· και ἀντὶ ἐσὶν ἡ πρώτη ἀρχὴ τῶν Μοναχηρίων εἰς την Αἴγυπτον, υπερού ἀπὸ τὰς τριακοσίας χρόνων ἀπὸ Χριστοῦ, εἰς τὸν καιρὸν τῆς διωγμάς· ἀλλ' ἡμένησεν διάριθμὸς τῶν μοναχέντων ὅταν ἡ Εκκλησία ἐχαίρετο ειρήνην, και εἰς ὀλίγους καιρὸς, ἡ ἐρημος της Αἴγυπτου ἐπληρώθη ἀπὸ μοναχούς, και μοναχήρια. Ο Αγιος Γλαρίων ἀφ' επισκέψεως τὸν Αγιον Αὐτώνιον εἰς την Ερήμην, ἐπέστρεψεν εἰς την πατρὸν την μὲ τινὰς ἐρημίτας, και ἐσύζησε εἰς τὰς τκάν μοναχήρια. Υπερού διακόνος ο Παχώμιος, ἐδικε τὴν τελειότητα εἰς την μοναδικὴν τάξιν, ἐνώσας πολλὰ μοναχήρια εἰς ἑν, διορίσας ἀντοῖς ἑνα τόπον, και τρόπον της πολιτείας ἀντων, και ἐσύζησε πολλὰ μοναχήρια γυναικῶν. Μία πολιτεία ἀγία, και καθαρὰ καὶ ἑαυτὴν, και καλλιεργία της γῆς, και ἐγκράτεια, και ξηροφαγία, ὅπερι προϊόνθετο και ὑγιεία της σωματος, και ἔυκολος ἀπόκτησις τῶν ψρανίων, και ἡ ἀποχὴ τῶν κοσμικῶν, ἐπαρκήνησαν πολλάς εἰς μίαν τοιάυτην πολιτείαν· διὸ δια μόνου εἰς τὰς Ερήμας, και εἰς τὰ πέριξ τῶν πόλεων, ἀλλὰ και εἰς ἀντὰς τὰς πόλεις ἐσυνήδησαν πολλὰ μοναχήρια, εἰς τὰ ὅποια εχουν οι μονάχοντες ἐν ἐρημίᾳ, ἀν και εἰς τὸν κόσμον ἐνρίσκουτο, κατὰ τὸν τύπον ὑποκείμενοι εἰς ἑνα ἀνώτερον, τὸν διόποιον ἐκάλεντο Ηγέμενον, και Αρχιμανδρίτην. - Αὐτὴ και μοναδικὴ πολιτεία ἐπροχώρησεν ἀπὸ την Ανατολὴν, εἰς την Δύσιν πρὸς τὸ τέλος της τετάρτης αἰῶνος.

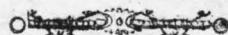
§. 8. Πρὸς τάτοις εἰς την Ανατολὴν, ἐνήδησεν οι Χριστιανοὶ τὴν Τετράδι, και Παρασκευῆ, ομοίως και εἰς την Δύσιν, ἔξω ἀπὸ την της Ρώμης Εκκλησίαν, ἵτις αντὶ της Τετράδος, ἐνήδησε τὴν ἡμέρα της Σαββάτου· και ημείς εἰς αυτὰς τὰς δύο ἡμέρας ὑφίσατο εἰς την ἐγκράτειαν πάντος φαγῆτε, και μόνον μετὰ την δύσιν τὴν ἡλίου ἐγένουτο ὀλίγυρος ἀρτες, και ἐπινοι ὀλίγους ὑδωρ, και πολλοὶ ὤτε τέτο, ἀλλ' ἐμενον ημερέντες ἔως την ἐπομένην ἡμέραν. Εἶναι και ἀλλα πολλὰ ὅπερι ἀνήκεστιν εἰς την Εκκλησιαστικὴν ἐυκοσμίαν, και ἐνταξίαν, τὰ ὅποια διὰ βραχυλογίαν σιωπῶ, οσις

βέλεται νὰ μάθῃ περισσότερα ἀς ἀναγνώσῃ τὰς κανόνας διαφόρων Συνόδων. Εἰναι καιρὸς νὰ εἰπῶμεν ὅλιγα τινὰς καὶ διὰ τὴν ἥδηκήν της Εκκλησίας εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα.

§. 9. Διὰ τὴν ἥδηκήν ὅλιγον εἶναι νὰ εἰπῆται, ἐπειδὴ δὲν ἔσω-λεμῆδη ἀπὸ τὰς ἀντιπάλιες ὡς ἡ διδασκαλία, καὶ νὰ πέσῃ εἰς χαυνότιτα, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἀυστηρότητα ἐπολεμῆση τῶν Ναυαρινῶν, τῶν Εγκρατητῶν, τῶν Εὐζανθικῶν, καὶ τῶν Λακιφερινῶν. Η' Εκκλησία ἀντέση εἰς τὴν ὑπερβολικήν ἀυστηρότητα ἀυτῶν τῶν Αἰρετικῶν, καὶ Σχισματικῶν, καὶ ἐφύλαττε πάγιοτε τὴν Εὐαγγελικήν ἐλευθερίαν, ἀφίσωντας εἰς τὰς ἀμαρτωλίες τὸν τρόπον τῆς ἐνώσεως ἀυτῶν, μὲ τὴν Εκκλησίαν, τὸ μέσον δηλαδὴ τῆς μετανοίας. Οἱ Επίσκοποι συχνάκις ἐδίδασκον τὸν λαὸν, ἐξηγῶντες τὰ ἄρθρα τῆς Χριστιανικῆς ἥδηκῆς, καὶ παρακινῶντες εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ εἰς τὰ ἔργα τῆς ἐλεημοσύνης. ἐνθέτεν τὰς πιεστὰς εἰς τὰ ἴδια ανήκοντα, καὶ τὰς ἥλεγχους διὰ τὰ ἐλαττώματά των. ἐδίδασκον παρρησίᾳ, ἀφόβως, ἐλευθέρως, καὶ ἀπεροτωπολύπτως ἐλέγχοντες. Εἰς ἀντὸν τὸν αἰῶνα ἄρχισαν νὰ διορίζωνται τύποι, καὶ κανόνες διὰ τὴν Χριστιανικὴν πολιτείαν των πιεσῶν, καὶ εφάνησαν πολλὰ βιβλία ἀσκητικὰ καὶ πνευματικά. Ως πρὸς τὰ ἥδη τῶν Χριστιανῶν, ἐπειδὴ ἔγινε κοινὴ ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία εἰς ὅλον τὸ Ρωμαιϊκὸν βασιλεῖον, δὲν εἶναι νὰ θαυμάσῃ τινὰς ἄλλης εὑρίσκοντο πολλοὶ Χριστιανοὶ τὸ ὄνομα μόνον ἔχοντες, καὶ ωχὶ τὴν πολιτείαν, ἵσαν ὅμως πολλοὶ, οἵτινες ἀγκαλά καὶ νεοφύτοις ἐδειξαν μέγαν ζῆλον, διὰ τὴν θρησκείαν, καὶ μίαν Χριστιανικὴν ευσέβειαν καὶ διαγωγήν. Μάλιστα οἱ Κληρικοὶ ἐπολιτεύοντο σωφρόνως, καὶ ἀν εφάνησαν τινὲς κενόδοξοι καὶ ἀστωτοὶ μεταξὺ τῶν Αρειανῶν, ὅμως μεταξὺ τῶν καθολικῶν, σχεδὸν πάντες οἱ Επίσκοποι ἐλαυνόντες εὐσέβειαν, καὶ διαγωγήν. Καὶ ταῦτα ἀρκετὰ εἰσὶ διὰ τὴν διδασκαλίαν, ἐνταξίαν, καὶ ἥδηκήν της Εκκλησίας εἰς τὸν παρόντα τέταρτον αἰῶνα.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ'. ΒΙΒΛΙΟΥ,
ΚΑΤ
ΤΟΥ Α'. ΤΟΜΟΥ.

ΕΛΕΓ-

ΕΛΕΓΧΟΣ

τῶν περιεχομένων εἰς τὸν παρόντα
Πρῶτον Τόμον.

A.

Αββακίμ προφήτης	σελ. 19
Αβδίας	18
Αβέλ τὶ ἦν 2. Θάνατος ἀυτῷ	2
Αβίλιος Αλεξανδρείας Επίσκοπος	152
Αβραὰμ 6. δικτὶ ἔλαβε τὴν περι- τομὴν 7. προφήτης ἦν	23
Αβραμικοί	7
Αγαπητὸς Συνάδων	250
Αγκύρα. Σύνοδος ἐν ἀυτῇ πότε ἦ- διατί	337
Αγρίππας Ηγεμὼν Γεδαιίας	131
Αγρίππας Ηρώδης, ἵδε Ηρώδης Αγ- ρίππας.	
Αγρίππας) Επίσκοπος Αλεξα- νδρείας	213
Αγρίππινος Καρχηδόνος Επίσκοπος, τίνα γυνώμνην εἶχε περὶ τῆς βα- πτίσματος τῶν αἱρετικῶν 236. 262. 263.	
Αγωνιστικοὶ τίνες	321
Αδὰμ προφήτης ἦν	23
Αδαμίται αἱρετικοί	196
Αδριανὸς Αἴλιος Αὐτοκράτωρ Ρώμης. Χαρακτὴρ ἀυτῷ 184. πρῶτος ἔ-	

δεῖξε νὰ μὴ ξυραφίζωτι τὰ γέ- νεια οἱ Αὐτοκράτορες 185. ἐγεί- ρει τὸν Δ'. διωγμὸν 186. τὸν καταπραῦνει 187. οἰκοδομεῖ τὰ Γεροσόλυμα	188
Αέριος αἱρετικός. 388. αἱρεσίς ἀυτῷ	390
Αερικοὶ αἱρετικοὶ 390. τίνες κατ' ἀν- τῶν ἔγραψαν	390
Αέτιος αἱρετικός. 358. αἱρεσίς ἀυτῷ	358
Αἷρυμ πότε ἀρχισταν, ἢ ποῖος πρῶ- τον τὰ ἐφεύρε	176
Αθανάσιος Αλεξανδρείας Επίσκοπος 316. ὃ δέχεται τὸν Αἴρειον 327. εξορίζεται ὑπάλιν ἀνακαλεῖται 327. διώκεται ὑπὸ Κωνσταντία. 338. βοηθεῖται παρὰ τῷ Κώνσαν- τος 338, ὃ 339. διώκεται ὑπὸ τῷ παραβάτῳ Γελιανῷ 339. συ- κοφαντίαι ἀυτῷ παρὰ τῶν Αρεια- νῶν 346 συγγράμματα ἀυτῷ 339. Θάνατος ἀυτῷ	339
Αθηναγόρας συγγράμματα ἀυτῷ	202
Αθηνογένης Βιζαντίε Επίσκοπος	317
Αθηνόδωρος	249
Αιμιλιανὸς Αὐτοκράτωρ Ρώμης	259
Αἱρεσίς τὶ ἐξί.	96

ΕΛΕΓΧΟΣ

Αἰρετικοὶ ποσαχῶς διαιρένται δόξαι ἀυτῶν περὶ τῆς Εὐκλη- σίας	71	Αὐθεωπίται) Αὐθεωπομορφῖται) αἰρετικοὶ	362
Α'κάκιος αἰρετικὸς 361. αἴρεσις ἀυτῆς	361	Αὐθεωπος κατὰ τί πολίτις Οὐρανός	2
Α'κρούμενοι τίνες	62	ταλάσις ἀυτᾶς	4
Α'κύλας μεταφράζει τὸν Γραφὴν	190	Α'γίκητος Ρώμης Επίσκοπος	199
Α'κυληία. Σύνοδος ἀυτῆς περὶ Παλ- λαδία, ἡ Σεκενδίαν	414	Α'γνα ἀρχιερέως θάνατος	126
Α'λβίνος Αὐτοκράτωρ Ρώμης	246	Α'γνα μήτηρ τῆς Θεοτόκου, θάνατος	
Α'λεξανδρεία Σύνοδος κατὰ Αρείων ἔτέρᾳ περὶ Εὐκλητιασικῆς Εὐ- ταξίας 392. ἔτέρᾳ παρὰ Αὐτανα- σίᾳ	326	ἀυτῆς	95
Α'λέξανδρος Α'. Ρώμης Επίσκοπος 176. πρῶτος τὰ ἄχυμα διορί- ζει	392	Α'νιανὸς Αὐλεξανδρείας Επίσκοπος	152
Α'λέξανδρος Γεροσολύμων Επίσκο- πος	227	Α'νύμοις τίνες	361
Α'λέξανδρος Α'λέξανδρείας Επίσκο- πος 301. 316. ἐιὰ φόβον σέργει νὰ συγκοινωνήσῃ μὲ τὸν Αρείον	328	Α'ντέρος Ρώμης Επίσκοπος	248
Α'λύθεια παρὰ τίνων πολεμεῖται	31	Α'ντίγονος ἔρχεται εἰς Γεροσόλυμα	91
Α'λύπιος Βυζαντίων Επίσκοπος	317	ἀποκόπτει τὰ ὅτα τοῦ Υρανοῦ	91
Α'μβρόσιος παρακινεῖ τὸν Ωριγένην εἰς τὴν μετάφρασιν τῆς Γραφῆς	288	Α'ντιδικομαριανῆται αἰρετικοί	408
Α'μβρόσιος Μεδιολάνων, ποίω τρό- πῳ χειροτονεῖται Επίσκοπος	380	Α'ντιμαρίται αἰρετικοί	408
χ 419.		Α'ντιόχεια. Σύνοδος κατὰ Παύλων Σα- μωσατέως 266. ἔτέρᾳ Ευσεβια- νῶν κατὰ τῶν Ορθοδόξων	365
Α'μμανιος Χριστιανὸς φιλόσοφος	245	ἔτέρᾳ παρὰ Μελετίων	393
Α'μφιλόχιος Γκονίς 417. τρόπος ἀγ- χίνεις κατὰ τῶν Αρειανῶν πρὸς		Α'ντίπατρος φονεύεται παρὰ Μαλίχων	91
τὸν Θεοδόσιον	418. 419	Α'ντώνιος ὁ μέγας	341.
Α'μώς προφήτης	18	Α'πελλῆς αἰρετικὸς	208
Α'νάθεια τί ἐσί 73. ἀν πρέπει ὁ Χρι- στιανὸς νὰ τὸ λέγῃ	364	Α'πίσιων Γεραμματικὸς	128
Α'νάκλητος Ρώμης Επίσκοπος	152	Α'πολινάριος συγγράμματα ἀυτᾶς	202
Α'νατόλιος Δαοδικείας Επίσκοπος συγγράμματα ἀυτᾶς	285	Α'πολινάριοι, πατήρ ἡ νίδις αἰρετικοί	
Α'νδρέας Απόστολος πότε ἤκολεθη- σε τῷ Χριστῷ 104. μαρτύριον ἀν- τεῖ	137	387. αἴρεσις ἀυτῶν 388. τίνες κατ' ἀυτῶν ἔγραψαν	389

Α'ρειος

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Α'ρειος αἰρετικός	325.	αἱρεσίς ἀντεῖ
325. 326. ἀναθεματίζεται ὑπὸ		
τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου	334.	δια-
τί ἀνακαλεῖται ἀπὸ τὴν εξορίαν		
327. 328. Φευδής ὄμολογία ἀν-		
τεῖ 328. πέμπεται εἰς Γεροσό-		
λυμα παρὰ Κωνσταντίνη	328.	Σέ-
χεται εἰς κοινωνίαν παρὰ τῶν ἐ-		
κεῖσε Επισκόπων,	328.	Σάνα-
τος Θλιβερὸς τῇ Α'ρειί		329
Α'ρελάτη. Σύνοδος ἀυτῆς κατὰ τῶν		
Δονατισῶν	336.	ἐτέρᾳ Β'. πό-
τε,		
καὶ διατί.		337
Α'ριθμοί		14
Α'ριμινον.	Σύνοδος περὶ τῶν Α'ρεια-	
νῶν		351.
Α'ριστείνης φιλόσοφος,	γράφει Απο-	369
λογίας ὑπὲρ Χριστιανῶν		
Α'ριμένοι πότε ἐδέχθησαν τὸν Χρι-		186
σιανισμόν		
Α'ρινόβιος Α'φρος,	συγγράμματα ἀν-	
τεῖ		343
Α'ριστένιος ὁ μέγας		285
Α'ρτεμᾶς) αἰρετικός		419
Α'ρτέμων)		230
Α'ρτοτυρίται αἰρετικοί		218
Α'ρχέλαος ἐξορίζεται		93
Α'ρχιεπίσκοποι τίνες	66. ἀντοκέρα-	
λοι τίνες		67
Α'ρχιερεῖς διατὶ δὲν ὑπανδρεύονται		68
Α'ρωσάνης Α'ρμενίας Επίσκοπος		344
Α'σκληπιάδης Επίσκοπος Γεροσολύ-		
μων		227
Α'σμα ἀσμάτων		17
Α'σολογία πότε ἔρχεται		26
Α'σολόγοι τίνες		26
Α'υγεῖσος τὶ ἐσὶ		56
Α'υγεῖσος μὴν, πόθεν ἔλαβε τὸ ὄνομα		90
Α'υγεῖσος Α'υτοκράτωρ Ρώμις	89.	
Χαρακτὴρ ἀντεῖ	90.	Σέσπισμα
ἀντεῖ 90. Σάκατος		90

Α' υδαῖος αἱρετικός	361
Α' υδαῖοι αἱρετικοί 362. αἱρεσίς αυτῶν	362
362. διατί ἀνθρωπομορφίται	362
Α' υρῆλιανδρος Α' υποκράτωρ Ρώμης, χαρακτήρ αὐτοῦ 272. ἐγείρει διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν	272
Α' υρῆλιος, ἵδε Μάρκος Α' υρῆλιος	
Α' υρῆλιος Κάρος, ἵδε Κάρος	
Α' υρῆλιος Πρόβος, ἵδε Πρόβος	
Α' υποκράτωρ τί εἴσι	55
Α' φιερωδέντες τῷ Θεῷ τίνες	II
Α' φρική. Σύνοδος περὶ τῆς βαπτίσματος τῶν αἱρετικῶν 236. καὶ 262.	
εἵτερα κατὰ Νοράτα	256
Α' χιλλᾶς Α' λεξανδρείας Επίσκοπος	
301. καὶ 316.	

B.

Βαβύλων Α' αντιοχείας Ε' πίσκοπος	248
Βάπτισμα, αἱρετικῶν τίνων δεκτόν	264
Βάπτισμα, γυνάμη τῶν τῆς Α' σίας, ἡ	
Α' φρικής Ε' πισκόπων περὶ τὴν	
βαπτίσματος τῶν αἱρετικῶν	262.
γυνάμη τὴν Κυπριανὸν σύμφωνος	
τῆς γυνάμης ἀντῶν τῶν Ε' πισκό-	
πων	262,
ἡ, 263. γυνάμη Στε-	
φάντα Ε' πισκόπων Ρ' ωμις	263
Βαρθαρισμὸς πότε ἔρχεται	5
Βαρδεσάνης αἱρετικός	220
Βαριητᾶς Φειδοπροφύτης	131
Βαρνάβα σὺν τῷ Παύλῳ ὁδοιπορίαι	
131. μαρτύριον ἀντεῖ	137
Βαρέχ προφύτης	17
Βασιλείδης αἱρετικός	192
Βασίλειος Α' γκύρας	286
Βασίλειος ὁ Μέγας 395. συγγράμ-	
ματα ἀντεῖ	396
Βασιλεῖων βίβλοι	15
Βασιλεὺς τί εἶ	55

ΕΛΕΓΧΟΣ.

Βίρυλλος Επίσκοπος Βόρεων	241	Gάλλος ἀνεψιὸς τῆς μεγάλας Κωνσταντί-	
Βίκτωρ Ρώμης Επίσκοπος 224. δόξα		νις γίνεται ἀναγνώσης	
αὐτῷ περὶ τῆς ἑορτῆς τῆς Πάσχα		346	
232. κηρύττει ἀκοινωνήτες τὰς		Γαυδέντιος Επίσκοπος Βριξίας. Συγ-	
τῆς Αὐτίας Εκκλησίας	232	γράμματα αὐτῷ	
Βιταλιανοὶ αἱρετικοί	389	Γένεσις τίς συνέγραψεν αὐτήν	
Βιτάλιος αἱρετικός	389	Γερμανίων Γεροσολύμων Επίσκο-	
Βιτάλιος Αὐτιοχείας Επίσκοπος	301	πος	
Βιτέλιος Γεραίας Επίτροπος	126	Γεώργιος Καπταδόκης Αλεξανδρείας	
Βιτέλιος. Σύνοδος κατὰ Πρισκιλ-		Επίσκοπος	
λίανθ	403	Γνῶσης πόσων λογιῶν	
Βρεσσᾶλη, ἵδε Κάββαλα		24. 25	
Βυζάντιον ἐτέλει ύπὸ τὸν Μιτροπολί-		Γνωστοὶ αἱρετικοί	
την Ήρακλείας 316. Επαριθμη-		Γοιτεία τί εἶ	
σις τῶν αὐτῷ Επισκόπων ἔως		Γορθινοί	
Μιτροφάνες	317. 318	Γορδιανὸς Αὐτοκράτωρ Ρώμης	
		246	
		Γορδιανὸς ἔτερος 247. Θάνατος αὐτῷ	
		248	
		Γόρδιος Γεροσολύμων Επίσκοπος	
		227	
		Γότδοι γίνονται Αρειανοί	
		383	
		Γραιματεῖς	
		12	
		Γρατιανὸς Αὐτοκράτωρ	
		401	
		Γρηγόριος Ναζιανζῆ 249. ἢ 396. δια-	
		τί λέγεται θαυματεργίες	
		249.	
		397. συγγράμματα αὐτῷ	249. 250
		γίνεται Κωνσαντινούπολεως	396
		παρατεί τὴν Επισκοπὴν	414
		Γρηγόριος Νύστις	
		397	
		Γρηγόριος Αρειανὸς Αλεξανδρείας Ε-	
		πίσκοπος	
		346	
		Δ.	
		Δαίμονες	
		Δάμασος Ρώμης 399. συγγράμμα-	
		τα αὐτῷ 400. ανάθεμα κατὰ τί-	
		νων ἔφεσε	
		400	
		Δανιὴλ προφήτης	
		Δέκιος Αὐτοκράτωρ Ρώμης 251. κινεῖ	
		τὸν ὄγδοον διωγμὸν κατὰ τῶν	
		Χριστιανῶν 252. θέστωισμα αὐτῷ	
		ὑπὲρ τῶν γυναικῶν τῶν Χρι-	
		σιανῶν	
		253	
		ΔΕΥ.	

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Δευτερούμιον	14	Διωγμὸς Γ'. παρὰ τίνος ἐκινήθη	178
Διημήτριος Ρώμης Εὐπίσκοπος	223	αἰτίαι τῇ τοιέτᾳ διωγμῷ	178
Διημήτριος Αὐτοχείας Εὐπίσκοπος	261	Διωγμὸς Δ'. παρὰ τίνος ἐκινήθη	186
Διημόφιλος Αρειανὸς Κπ.	378.	αἰτίαι τῇ τοιέτᾳ διωγμῷ	186
& 406.		Διωγμὸς Ε'. παρὰ τίνος ἐκινήθη	211
Διαθῆκη Παλαιά. βίβλοι ἀυτῆς, πό-		αἰτίαι τῆς καταπαύσεως τῇ τοιέ-	
σαι, ἢ τίνες 13. ἐρμηνεία ἀυτῆς		τῃ διωγμῷ	212
παρὰ τῶν οὗ. πότε ἔγινε 13.		Διωγμὸς Σ'. παρὰ τίνος ἐκινήθη	226
τί διδάσκει	20	Διωγμὸς Ζ'. παρὰ τίνος ἐκινήθη	247
Διαθῆκη Καινὴ τί ἐξ 39. βίβλοι ἀυ-	39	Διωγμὸς Η'. παρὰ τίνος ἐκινήθη	252
τῆς		αἰτίαι τῇ τοιέτᾳ διωγμῷ	252
Διάκονοι. ἐκλογὴ ἀυτῶν παρὰ ταῦ	122	Διωγμὸς Θ'. παρὰ τίνος ἐκινήθη	260
τωσόλων		Διωγμὸς Ι'. παρὰ τίνος ἐκινήθη	281
Δίδιος Γελιανὸς Αὐτοκράτωρ Ρώ-		αἵτιαι 18 τοιέτᾳ διωγμῷ	281
μης	221	ἐξακολέθησις ἀπίτῃ 301. τέλος	282
Δίδυμος	398	ἀπίτῃ 18 διωγμῷ	305
Δικτάτωρ τί εῖ	55	Διωγμὸς. Τίνι ιρόπω ἐχρῶντο οἱ Εὐθ-	
Διμοιρίται τίνες	389	νικοὶ κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἐν τοῖς	
Διογένης Βιζαντίου Εὐπίσκοπος	317	διωγμοῖς 179. εἰδη τῶν κολασι-	
Διόδωρος Ταρσῶν 399. & 419. συγ-		ρίων	181
γράμματα ἀυτῷ	399	Διωγμὸς Χριστιανῶν ἐν Περσίᾳ	318
Διοκλητιανὸς Αὐτοκράτωρ Ρώμης	279	Δίων Γεροσολύμων Εὐπίσκοπος	227
παραιτεῖ τὸ βασίλειον 280. θά-		Δολιχιανὸς Γεροσολύμων Εὐπίσκο-	
νατος ἀυτῷ 280. 299. κινεῖ διωγ-		πος	223
μὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν	281	Δομετιανὸς } Βιζαντίου Εὐπίσκοπος	318
Διονύσιος Αρεοπαγίτης 172. δέχε-		Δομέτιος }	
ται τὸ μαρτύριον 173. συγγράμ-		Δομετιανὸς Αὐτοκράτωρ Ρώμης χα-	
μματα ἀυτῷ	173	ρακτῷ αὐτῇ 162. κινεῖ τὸν β'. διωγμὸν κατὰ Χριστιανῶν 163. ἀσ-	
Διονύσιος Κορίνθως Εὐπίσκοπος, συγ-	214	πλαγχύνα αὐτῇ 164. κινεῖ διωγ-	
γράμματα ἀυτῷ		μὸν κατὰ τῶν Γερμανῶν 164. 165	
Διονύσιος Αλεξανδρείας 248. συγ-		Δόμνος Αὐτοχείας Εὐπίσκοπος	273
γράμματα ἀυτῷ 249. Εὐπίσκο-		Δονατισῶν σχίσμα 319. αἰτίαι ἀυτῷ	
λὴ ἀυτῷ πρὸς Παῦλον Σαμω-		319. πίπτεσιν εἰς αἴρεσιν 320. διάφοροι ὄνομασίαι αυτῶν 320.	
σιτέων 268. 269. 270. 271		τίνες κατ' ἀυτῶν ἔγραψαν	321
Διονύσιος Ρώμης Εὐπίσκοπος	263	Δονάτος σχισματικὸς	319
Δίσεκτος τί εῖ	79	Δοσιθεανοὶ	12
Διωγμὸς Α'. κατὰ Χριστιανῶν παρὰ		Δωρόθεος ἀρειανὸς Αὐτοχείας Εὐπίσ-	
τίνος ἐκινήθη 138. αἰτίαι ἀυτῷ		κοπος	405
τῇ διωγμῷ	139		
Διωγμὸς Β'. παρὰ τίνος ἐκινήθη	163		
αἰτίαι	164		

ΕΛΕΓΧΟΣ

Ε.

Ερδουάς	
Εβίων αἱρετικός, αἱρεσίς ἀντίθετη 159. 160.	77
πρώτος ίταλός ἄρχυμα διδασκει	176
Εβιωνεῖς αἱρετικοί	161
Εγκρατειεύσαι αἱρετικοί	215
Εἰρηναῖος 224. γνώμη ἀντίθετη περὶ Τῆς έօρθης ή Πάσχα 232. γράφει πρὸς Τὸν Ρώμην Επίσκοπον συμβά- λας 233. συγγράμματα ἀντίθετα 224	
Εκκλησία. Τίς ἡ φροντίς ἀντίθετη 2. ἡ Εκκλησία 18 Χριστὸς καὶ ἀρ- χάς 4. διαλίτιον φαίνεται πόλεις ἡ Εκ- κλησία 18 Θεοῦ ἐγκαταλελειμέ- νη 5. Τῆς ὀκοδόμησεν ἀντίθην 34. ποῖον Τὸν ἀντίθετον θεμέλιον 34. Τῆ- νες οἱ λιθοτίμοι Τῆς Εκκλησίας	34
Εκκλησία τῶν Χριστιανῶν τί εἶται 35. τίς ἡ κεφαλὴ ἀντίθετη 35. πολ- λαῖς ὅμοιωσεις ἀντίθετη 35. τίνα τὰ σημεῖα τῆς ἀληθεῖας Εκκλη- σίας 36. τίς ἡ ἀληθεῖα Εκκλη- σία 37. διωγμοὶ τῆς Εκκλησίας 37. ὅμοιάζει τῇ τηλί 37. εἶται σῶ- μα Χριστὸς	38
Εκκλησία. διάφοραι ὀνομασίαι τῶν Εκκλησιῶν 182. ἀρχαία Εκ- κλησία ἀσύμφωνός εἶται τῇ τῶν νῦν Λατίνων	183
Εκκλησία τῷ Χριστῷ καὶ ἡμέραν ἥ- κανεν ἐπὶ τῶν Οὐεστπασιανῶν 158. ἐπὶ τῷ Νερέᾳ 167. ἐπὶ Αὐτω- νίας τῷ Εὐσεβεῖ 198. καταδρο- μαὶ ἀντίθετης παρὰ τῷ Εὐνικῶν εἰς τὰς ἡμέρας τῷ ἀντίθετον Αὐτωνί- αν. 198. Εἰρήνη τῆς Εκκλησίας ἐπὶ Κομμόδῳ 222. κατάσασις ἀν- τίθετης ἐπὶ Κωνσαντίνει τῷ μεγά- λῳ	295
Εκκλησία. Διδασκαλία ἀντίθετη εἰς	

τέτοιες πρώτες αἰῶνας 287. 288. 289. ἐνταξία ἀντίθετη 290. 291. 292. ἡδική ἀντίθετη 292. 293. διδασκαλία ἀντίθετη εἰς τὸν τέταρτον αἰῶνα ἐνταξία ἀντίθετη 424. 425. 426. 427. ἡ- δική	428
Εκκλησιασής	17
Ελένη μήτηρ τῆς Κωνσαντίνου βαπτί- ζεται 312. χαρακτήρας ἀντίθετης 313. ένορίσκει τὸ τίμιον Ξύλον τῷ εαυ- τῷ 312. τελευτὴ ἀντίθετης	312
Ελευθέριος Ρώμης Επίσκοπος	213
Ελευθέριος Βιζαντίνες Επίσκοπος	317
Ελιβερτινή Σύνοδος πότε, καὶ διατί	337
Ελκεσταῖται αἱρετικοί 251. τίς ὁ ἀν- τῶν ἀρχηγός	251
Ελλήνες. Δόξα ἀντῶν περὶ Θεῶν	43. 44
Ελλήνες πόθεν ἔλαβον τὸ ὄνομα Ρω- μαῖοι	57
Ελλήνες καὶ Γεδαῖοι ἐπαναζατήσιν εἰς Αλεξανδρειαν	128
Ελεύθερος αἱρετικός	408
Εμβολισμὸς τί εἶται	79
Ενθασιασμὸς αἱρετικοί	391
Ενσάρκωσις τῷ Θεῖον λόγῳ	43
Εντολὴ Κανονικὴ τίς	73
Εξαρχοὶ τίνες	67
Εξόδος	14
Εξικόντειοι τίνες	361
Εορταὶ πολλαὶ ἀνωφελεῖς 76. ἐορταὶ τῶν Εβραίων 76. ἐορτὴ Καθολι- κὴ τί εἶται	77
Επακταί	82
Επίσκοπος τίς πρώτος	58
Επιτίμια Εκκλησιασικά	73
Επιφάνιος Κύπρος 397. συγγράμ- ματα ἀντίθετα 397. διχόνοιαι αι- τεῖς καὶ τῷ Γεροσολύμων Γαϊώ-	410
Επο-	

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Ἐποχὴ ἀπὸ κτίσεως κόσμου	82.	83.	Εὐσέβιος Νικομηδείας Ἀρειανὸς Ἐπίσκοπος Κπ.	347
84. καὶ 87. ἐποχὴ Ναβυνάστα-			Εὐσέβιος Ούρκελων ἔξορίζεται	372
ρος 85. Αἰλεξάνδρος τῇ μεγά-			Εὐσέβιος Ρώμης Ἐπίσκοπος.	300
λε 85. Αιδιόπων καὶ Αβισηνῶν			Εὐσέβιος Σαμοσάτων	405
85. Γρηγοριανή 85. Χριστιανῶν			Εὐσάθειος Ἀντιοχείας Ἐπίσκοπος	316
εποχῆς		98	341 ἔξορίζεται ποδάκης	341.
Ἐπταετηρίς τῶν Εβραίων			συκοφαντεῖται 341. 347. συγ-	
Ἐρένιος Γεροσολύμων Ἐπίσκοπος		350	γράμματα ἀντεῖται 341. θάνατος	
Ἐρμείας Σωζόμενος		49	αὐτῷ	
Ἐρμογένης αἱρετικός. 219. τίνες κατ'			Εὐσάθειος Σεβατείας 363. αἱρεσίς	341
αὐτῷ ἔγραψαν		219	αὐτῷ	363
Ἐρμων Γεροσολύμων Ἐπίσκοπος		283	Εὐτυχιανὸς Ρώμης Ἐπίσκοπος	283
Ἐρώς Αντιοχείας Ἐπίσκοπος		213	Εὐφημίται αἱρετικοί	391
Ἐσδεας		15	Εὐφραίμ Σῦρος 398 συγγράμματα	
Ἐσθίη		16	αὐτῷ	398
Ἐσσηνοί		12	Ἐφεδρός τι ἐσί	20
Ἐναγγέλιοι		40		
Ἐναγγέλιον διὰ τεσσάρων τίς συνέ-				
γράψεις αὐτῷ		216	Z	
Ἐναγγελισμὸς πότε ἔγινε		96	Ζάμβριας Γεροσολύμων Ἐπίσκοπος	273
Ἐνάγριος Σχολασικός		50	Ζαχαρίας Προφήτης	19
Ἐνάγριος Κπ. Ἐπίσκοπος ἔξορίζε-			Ζεφυρίος Ρώμης Ἐπίσκοπος	227
ται		378.		
Ἐνάρεσος Ρώμης Ἐπίσκοπος		379		
Ἐνδόξιος Αρειανὸς Αντιοχείας Ἐπί-		176		
κοπος 360. 347. γίνεται Κπ.				
360. καὶ 349. αἱρεσίς αὐ-				
τῷ		360.	H.	
Ἐνζώιος Βυζαντίων Ἐπίσκοπος		361	Ηγύσιατος. Συγγράμματα αὐτῷ	202
Ἐνζώιος Αντιοχείας Ἐπίσκοπος		317	Ηλιογάβαλος Αντοκράτωρ Ρώμης	237
Ἐνλάλιος Αρειανὸς Αντιοχείας Ἐπί-		349	χαρακτήρ, καὶ θάνατος σκληρός	
σκοπος			αὐτῷ	237
Ἐνμενῆς Αἰλεξανδρείας Ἐπίσκοπος		347	Ηλία κύκλος	80
Ἐννομιανοὶ αἱρετικοί		199	Ημέρα ποσάχῶς διαιρεῖται 75. ἡ-	
Ἐννόμιος αἱρετικός 359. αἱρεσίς αὐ-		359	μέρα φυσική, καὶ πολιτική τίς	
τῷ 359. καὶ 361. πρώτος διάστ-			75. ὄνομασίαι τῶν ἡμερῶν κατά	
κει τὸ βάπτισμα εἰς μίαν κατά-			τὰς Εθνικάς	
δυσιν		360	77	
Ἐνόδιος Αντιοχείας Ἐπίσκοπος		152	Ημέρα ἑορτάσιμος τίς	76
Ἐυσέβιος Παμφίλε 49. 340. φαίνεται ἀ-			12	
ρειανίζων 341. συγγράμματα αὐτῷ 340			Ηρακλείος Γεροσολύμων Ἐπίσκοπος	128
			Ηράκλειος Γεροσολύμων Ἐπίσκοπος	350
			H. ῥω-	

ΕΛΕΓΧΟΣ.

Ηρώδης Ασκαλωνίτης	61.	Ψηφίζεται τις βασιλεὺς Γεδαικός παρά Αὐγούστου 92.
		σκληρότης ἀυτῷ 92.
		ἀνακανίζει τὸν Ναὸν 92.
		Θαυμάτωντα τὰ βρέφη 100. οὗτοι ἀυτῷ 93.
		Θάνατος ἀυτῷ 93.
Ηρώδης Αντίωτας	93.	ἐξορία ἀυτῷ 93.
	128.	Θάνατος ἀυτῷ 128.
Ηρώδης Φίλιωτας	93.	Θάνατος ἀυτῷ 93.
	128.	Θάνατος ἀυτῷ 128.
Ηρώδης Αγρίππας ἡγεμὼν Γεδαικός	128.	Θάνατος ἀυτῷ 131.
	131.	Θάνατος τελευτᾶ 128.
Ηρωδίας, κακῶς τελευτᾶ	128.	Θάνατος ἀυτῷ 176.
Ηρώως Γεροσολύμων Επίσκοπος	176.	Θάνατος Προφήτης 17.

Θ.

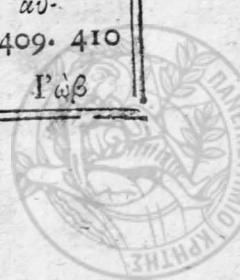
Θεοδόσιος Αυτοκράτωρ κηρύττεται	
402. 403. γνωστίκαι ἀυτῷ πρὸς	
Οὐαλεντιανόν 402. 403. χαρακτὴρ ἀυτῷ 403. σκληρότης	
ἀυτῷ πρὸς τὰς Θετταλούς 403.	
ἐπιμέλεια ἀυτῷ πρὸς ἄνθρωπον	
τῆς Εκκλησίας 404. Θάνατος	
ἀυτῷ 404.	
Θεόδοτος αἱρετικὸς	230.
Θεοδώριτος Κύρος	49.
Θεόδωρος ἀπὸ Αναγνωσῶν	50.
Θεόδωρος Μολυβεῖας	418.
Θεόδωτίων συγγράμματα ἀυτῷ	205.
Θεομαντεία	29.
Θεοτίκος, ἵδε Μαρία	
Θεόφιλος Αντιοχείας Επίσκοπος	213.
214. συγγράμματα ἀυτῷ 214.	
Θεόφιλος Αλεξανδρείας Επίσκοπος	405.
Θευδᾶς μάγος	122.
Θεωνᾶς Αλεξανδρείας Επίσκοπος	283.

I.

Ιάκωβος Απόστολος.	Ἐπιστολὴ Καθολικὴ ἀυτῷ 41.
	πρῶτος Επίσκοπος Γεροσολύμων 122.
	Θάνατος ἀυτῷ 137.
Ιάκωβος Ζεβεδαῖς κηρύττει εἰς Γαπανίαν 125.	μαρτύριον ἀυτῷ 129.
Ιβνηρες πότε ἐλαύβον τὸν Χριστιανισμὸν	343.
Ιγνάτιος ὁ Θεοφόρος Αντιοχείας Επίσκοπος 152.	συγγράμματα ἀυτῷ 174. 176.
Ιδιόριθμοι τίνες	11.
Ιδοι τί εἰσί	80.
Ιεζεκιὴλ προφήτης	11.
Ιερεμίας προφήτης	17.
Ιεροσκοπία	27.
Ιεροσαλήμ πολιορκεῖται ὑπὸ Τίτου	
155. πυρκαϊκὴ τὸ Ναῦ τῆς Γεροσαλήμ 155.	ἐρήμωσις ἀυτῆς 156.
ἀνακανίζεται παρά Αδριανὸν 188.	
κατοικεῖται παρὰ τῶν Αλλούλων	189.
Ιεροσαλήμ Εκκλησία εἰς τὸν καιρὸν τῆς πολέμου περὶ ἀνεχώρησε 157.	
Ιερώνυμος Αντιοχείας πρεσβύτερος 420.	420.
συγγράμματα ἀυτῷ διχόνοιαι ἀυτῷ ἢ τὸ Ρεφίγιον 410.	410.
Ιησῆς τὸ Ναῦ	15.
Ιησῆς Χριστὸς, ἵδε Χριστός.	
Ιησύγενης ἐφευρετής τῆς τὸ Αρείανος	326.
Ικόνιον. Σύνοδος περὶ τῶν τῶν αἱρετικῶν βαπτίσματος 262.	
Ιλάριος Γεροσολύμων Επίσκοπος 350.	
Ιλάριος Πικταύων ἐξορίζεται 372.	372.
συγγράμματα ἀυτῷ	
Ιλλυρικόν. Σύνοδος ορθοδόξων 394.	394.
Ινδικτὶῶν πότε ἀρχῆσε	82.

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Γιδοὶ πότε ἔλαβον τὸν Χριστιανι-		Γέλιος Φιδικὸς, συγγράμματα ἀν-
μόν		τε ³⁷¹
Γέβεγκος πρεσβύτερος, συγγράμμα-	341	Γέβηνος φιλόσοφος ἢ μάρτυς 199,
τα ἀντε ³⁴³		200. μαρτύριον ἀντε ³⁷¹ 200. συγ-
Γεβιανὸς Αὐτοκράτωρ 376. συμβού-		γράμματα ἀντε ³⁷¹ 200. 201
δεῖ τοῖς Χριστιανοῖς κατὰ τῶν ἔθ-		Γέζος Επίσκοπος Γεροσολύμων 176
νικῶν 376. 377. θάνατος ἀντε ³⁷⁷		Γέζος Επίσκοπος Αλεξανδρείας 185
Γοβιανὸς αἱρετικὸς 408. τίνες κατ' ἀν-		Γππόλυτος Πόρτα Επίσκοπος, συγ-
τε ³⁷⁸ ἔγραψαν	408	γράμματα ἀντε ³⁷⁸ 238
Γεβίλαιος	82	Γταὰκ τύπος τῶν Χριστιανῶν 7
Γέδα Βασιλεῖς ΙΟ. διαιρεσίς τε ³⁷⁸ βασι-	10	Γτιδωρος αἱρετικὸς 194
λείς	155	Γτρηλῆται γ. βασιλεῖς ἀντῶν 17. βα-
Γεδαϊκὸς πόλεμος		σιλεῖς Γτραῆλ εἰς Σαμάρειαν 10
Γεδαιοὶ ἢ Εὐλόγηνες ἐπαναζατεῖσιν εἰς		Γτάμενοι τίνες 180
Αλεξανδρείαν 128. ὄλεθρος Γε-		Γτορία τί ἐστι 2. 3. ποσαχῶς διαιρεῖ-
δαιῶν ἐν τῇ ἔορτῇ τε ³⁷⁸ Πάσχα		ται ἢ Γτορία 3. Γτορία πολιτι-
134. συμφορᾷ ἀντῶν εἰς τὸν πό-		κὴ ποσαχῶς διαιρεῖται 3. Εκ-
λεμον 155. ἀποσασίᾳ ἀντῶν		κλησιασικὴ ποσαχῶς διαιρεῖται
183. 188. ὄλεθρος ἀντῶν	189	3. τί ἐστι Εκκλησιασικὴ Γτορία.
Γεδαιοὶ κινηνται κατὰ τῶν Χριστιανῶν	272	48. τίς ἡ ὥρελεια ἀντῆς 48.
Γεδαιοῖς	10	τίνες οἱ ἀντῆς συγγραφεῖς 49.
Γέδας Απόστολος. Επισολὴ ἀντε ⁴²		τίνες Εὐλόγηνες 50. τίνες Δατῖ-
μαρτύριον ἀντε ¹³⁷		νοι 51. τίνες Λυδηρανισαί 52.
Γέδας Γσκαριώτης κακῶς τελευτᾶ	119	τίνες οἱ Καλβινισαί
Γέδας Γαλιλαῖος	122	52
Γεδή	16	Γωακεῖμ Θάνατος ἀντε ⁹⁵
Γελία Ευζοχία		Γωάννης Βαπτισῆς. Σύλληψις ἀντε ⁹⁴
Γελιανὸς Ρώμης Επίσκοπος	223	94. γένηντις 94. κήρυξις ἀντε ⁹⁴
Γελιανὸς Γεροσολύμων Επίσκοπος	223	102. Ελέγχει τὸν Ήρώδην 104.
Γελιανὸς ἀνεψιὸς τε ³⁷⁸ μεγάλος Κωνστα-		τίθεται εἰς φυλακήν 105. πρω-
τίνες γίνεται ἀναγνώσις 346. γί-		τος κήρυξ τῆς βασιλείας τῶν Οὐ-
νεται Αὐτοκράτωρ 373. πολιτι-		ρανῶν 105. ἀποτομὴ ἀντε ¹⁰⁹
κή τε τέχνη πρὸς τὰς Χριστι-		Γωάννης Ευαγγελισῆς. Επισολὴ
νίκες 373. τὰς διώκει 374. διατί εἰ-		ἀντε ⁴² . Αποκάλυψις ἀντε ⁴²
δωλιανὸς 374. μάγος 374. πιρα-		42. Εξορίζεται εἰς Πάτμον 164.
βάτης 373. συγγράμματα ἀν-		Επιτρέψει εἰς Εφεσον ὅπεραγρά-
τε ³⁷⁵		φει τὸ Ευαγγέλιον ἢ τὰς Ε-
Γέλιος μὴν πόθεν ἔλαβε τὸ ὄνομα	89	πισολάς 167. γνήσιαν Κήρυ-
Γέλιος Αφρικανὸς συγγράμματα ἀν-	239	δον ἔσω τε ³⁷⁸ βαλανείς ἐξῆλθεν
τε ³⁷⁸		ἐνθέως 169. κοίμησις ἀντε ¹⁷⁷
Γέλιος Ρώμης Επίσκοπος	315. 371	Γωάννης Γεροσολύμων διχόνοιαι ἀν-
		τε ³⁷⁸ μετὰ τε ³⁷⁸ Επιφανίς. 409. 410

ΕΛΕΓΧΟΣ

Ιωβ προφήτης	16	Κατακλυσμός	6
Ιωὴλ προφήτης	18	Καταφρύγες αἱρετικοί	218
Ιωνᾶς προφήτης	18	Κελαδίων Αλεξανδρείας Επίσκοπος	199
Ιωσήτων μαρτυρία περὶ Χριστοῦ	120	Κέρδων Αλεξανδρείας Επίσκοπος	176
Ιωσήφ μηῆσωρ, μελετᾷ νὰ ἀποβάλλῃ τὸν Παρθένον 97. ἐμποδίζεται ὑπὸ τῆς Αγγέλου 97. νὺν καὶ θυγατέρες αὐτῷ	97	Κέρδων αἱρετικός	206
		Κίρινθος αἱρετικός	168
		Κίρινθιοι αἱρετικοί 169. τίνες κατὰ αὐτῶν ἔγραψαν 169. τίνες τῶν Πατέρων ἐπεσού εἰς αὐτὴν τὴν αἵρεσιν	169
K.		Κιναῖοι	12
Κάββαλα τῶν Εβραίων 28. εἶδη ἀντῆς Βρεσσόλη, καὶ Μαρκενᾶ 29. γυνῶμαι τῶν Εβραίων περὶ τῆς Καββάλης	29	Κιρτήνιοι	321
Καῖανοι αἱρετικοί	29	Κλαύδιος Φλάνιος Αὐτοκράτωρ	271.
Καΐφα. Θάνατος αὐτῷ	126	Θάνατος αὐτῷ	272
Καίν τι ἦν	2	Κλήμης Αλεξανδρείας 227. συγγράμματα αὐτῷ	228
Καῖσαρ τί δῆλοι	57	Κλήμης Ρώμης Επίσκοπος	152
Καισαρανγέζα. Σύνοδος κατὰ Πρισκίδιανος	407. ὑ 415	Κληρικοὶ πόθεν	71
Καισάρεια. Σύνοδος αὐτῆς. περὶ τίνος	337	Κλῆρος πόσων λογιῶν 28. εἶδη ἀντῶν	28
Καισάρειος, συγγράμματα αὐτῷ	399	Κοδράτος Αθηνῶν Επίσκοπος. Απολογία αὐτῷ ὑπὲρ χριστιανῶν 186. ὑ	187
Καλάνδαι τί εἰσι	80	Κολλυριδιανοὶ αἱρετικοὶ πόθεν	408
Καλλίγολα Γάϊος Αὐτοκράτωρ 127. χαρακτὴρ αὐτῷ 127. Θάνατος αὐτῷ	129	Κόμμαδος Λάκιος Αὐτοκράτωρ 220. Θάνατος αὐτῷ 221. εἰρήνη τῆς Εκκλησίας ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτῷ	222
Κάλλισος Ρώμης Επίσκοπος	238	Κορνύλιος Ρώμης Επίσκοπος	253
Κανὼν τί ἐστι	74	Κυνηγιανοὶ αἱρετικοί	218
Καπίτων Γεροσολύμων Επίσκοπος	223	Κύκλος ἥλιος, καὶ σελήνης	80
Καρακάλας Αὐτοκράτωρ 235. Θάνατος αὐτῷ	236	Κυπριανὸς Καρχηδόνος Επίσκοπος. δέξαι αὐτῷ περὶ τῆς βαπτίσματος τῶν αἱρετικῶν 250. 262. ὑ 263	263
Καρῖνος Θάνατος αὐτῷ	279	Κυριακὴ ἐξὶν ἡ καθολικὴ ἐօρτή	77
Κάρος Αυρήλιος Αὐτοκράτωρ	279	Κυριακὸς Βυζαντίου Επίσκοπος	318
Καρπακράτης αἱρετικός	194	Κύριλλος Αντιοχείας Επίσκοπος	283
Καστιανὸς Γεροσολύμων Επίσκοπος	223	Κύριλλος Γεροσολύμων Επίσκοπος καθαιρεῖται παρὰ τῶν Ακακιανῶν 371. συγγράμματα αὐτῷ	372
Καζίνος Βυζαντίου Επίσκοπος	318	Κωνσάντιος Χλωρὸς Καῖσαρ	280. 294
Κατάθεμα τί ἐσι	73		

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Χαρακτήρ αὐτῆς 295. Θάνατος αὐτῆς 295. φαινεῖται Χριστιανὸς	296
Κωνσάντιος οὐδὲ τῇ μεγάλῳ Κωνσάντιᾳ Αὐτοκράτωρ 344. Θάνατος αὐτῆς	373
Κωνσάντιος ὁ μέγας Αὐτοκράτωρ 298. 306. κινεῖ πόλεμον κατὰ Μαξεντία 298. 307. βλέπει τὸ σημεῖον ἐν Οὐρανῷ 299. 308. νικᾷ τὸν Μαξεντίον 299. 308. βαπτίζεται ὑπὸ Σιλβέστρου 309. διχόνοια αὐτῆς μετὰ τῆς Λικινίας 300. 309. κινεῖ πόλεμον κατὰ τὴν Λικινίαν, ἢ τὸν νικᾷ 311. τὸν Θανατώνει 311. μένει μόνος Αὐτοκράτωρ 311. διαταγῇ αὐτῆς ὑπέρ Χριστιανῶν 311. 312. Θανατώνει τὸν ὑόν της Κρισπού 313. ἢ τὴν γυναικαν της Φαύσαν 314. κτίζει τὴν Κωνσάντινοπολιν 314. συνάγει τὴν πρώτην οἰκουμενικὴν σύνοδον 330. Θάνατος αὐτῆς	314
Κωνσάντιος οὐδὲ τῇ μεγάλῳ Κωνσάντιᾳ Αὐτοκράτωρ 344. ἀγακαλεῖ τὸν Αὐθανάσιον ἀπὸ τὴν ἔξορίαν	326. 345
Κώνσας οὐδὲ τῇ μεγάλῳ Κωνσάντιᾳ Αὐτοκράτωρ 344. Θάνατος αὐτῆς	348
Κωνσάντινοπολις. Σύνοδος ἀραιανῶν 353. σύνοδος οἰκουμενικὴ δευτέρη 411. προσθήκῃ αὐτῆς εἰς τὸ σύμβολον 412. πόστες κανόνας ἐξέδοτο 412. ἐτέρᾳ σύνοδος τοπική	414
Κωνσάντινοπολις. Επίσκοπος αὐτῆς, ποια πρεσβεία ἔλαβεν ἀπὸ τὴν οἰκουμενικὴν Β'. σύνοδον	413

Λ.	
Λακτάντιος. συγγράμματα αὐτῆς	286
Λάμψακος. Φευδοσύνοδος αὐτῆς	323
Λαοδικεία. σύνοδος πόστες κανόνας ἐξέδωκε	394
Λατīνοι δόξαι αὐτῶν περὶ Εκκλησίας 35. διατὶ νησέυστι τὸ σάββατον	146
Λαυρέντιος Βυζαντίζ Επίσκοπος	317
Λεόντιος Αραιανὸς Αντιοχείκης Επίσκοπος	347
Λευπτικόν	14
Λιβάνιος σοφιστής	375
Λιβέριος Ρώμης Επίσκοπος	350
Λινός Ρώμης Επίσκοπος	152
Λικίνιος κηρύζεται Αὐτοκράτωρ 297. ἐκερατένει κατὰ Μαξιμίνα 300. νίκη αὐτῆς 300. 309. διχόνοια αὐτῆς ἢ τὴν Κωνσάντινα 300. 309. κινεῖ διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν 310. Θάνατος αὐτῆς	311
Δόγος Θεᾶ, ἐως πότε ἄγραφος	39
Λεκιανὸς Σαμωσατεύς	190
Λεκιανὸς μάρτυς, συγγράμματα αὐτῆς	285
Λέκιος Ρώμης Επίσκοπος	261
Λέκιος Κόρμιδος, ἵδε Κόρμιδος,	
Λέκιος Οὐνῆρος, ἵδε Οὐνῆρος.	
Λεκιφερος Καλάρεως Επίσκοπος ἀρχὴς τῆς σχίσματος τῶν Λεκιφεριανῶν 384. Θάνατος αὐτῆς	387
Λεκιφεριανῶν σχίσμα πότε ἀρχίσει 385. τίνες κατὰ αὐτῶν ἔγγραφα	386

Μ.

Μαγεία τί ἐσί 26. πότε ἀρχήσει 26

Μά-

ΕΛΕΓΧΟΣ

Μάγοι τίνες	26	Μάξιμος Γεροσολύμων Ε'πίσκοπος	223
Μαγνέντιος τύραννος	350	Μάξιμος Α'λεξανδρείας Ε'πίσκοπος	273
Μαζαθάνης Γεροσολύμων Ε'πίσκοπος	253	Μαραθώνιος αἱρετικός	357
Μαδηματικοὶ τίνες	26	Μαρία Θεοτόκος. σύλληψις ἀυτῆς καὶ γένησις 94. γεννεαλογία 95. ἀφιερωνεται εἰς τὸν ναὸν 95. θρέφεται ὑπὸ Α'γγέλου 95. ἀρραβών ἀυτῆς μὲ τὸν Γωστὴρ 95. Χαρακτήρ ἀυτῆς 95. ὑπάγει εἰς αὐτοπατμὸν τῆς Εὐλιτάβετ 96. ὡδὴ τῆς Θεοτόκου 96. μετάζαστις ἀυτῆς	127
Μακάριος Γεροσολύμων Ε'πίσκοπος	301. 316	Μάρκελλα	422
Μακάριος Αἰγύπτιος, συγγράμματα ἀυτῆς	342	Μάρκελλος Ρώμης Ε'πίσκοπος	283
Μακάριος Α'λεξανδρείας	342	Μαρκενᾶ ἦδε Κάββαλη.	
Μακεδονιανοὶ αἱρετικοὶ	357	Μαρκίων αἱρετικός	206. 207
Μακεδόνιος Ε'πίσκοπος Κπ. 356. καὶ 347. ἐγείρει τὸν Κωνσάντιον κατὰ τῶν φρουράντων τὸ Α'νόμοιον	357	Μάρκος Εὐαγγελιστὸς πᾶς ἐκήρυξε πρῶτον τὸ Εὐαγγέλιον 135. μαρτύριον ἀυτῆς	137
Μακκαβαίων βίβλοι	19	Μάρκος Α'λεξανδρείας Ε'πίσκοπος	199
Μακρῖνος Ο'πῖλος Α'υτοκράτωρ	236	Μάρκος Ρώμης Ε'πίσκοπος	315
Μαλαχίας προφήτης	19	Μάρκος Α'υρήλιος Α'υτοκράτωρ 210. κινεῖ τὸν ε. διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν	212
Μάνις αἱρετικός 274. αἱρεσίς ἀυτῆς 275. 276. 277	275. 276. 277	Μάρκος Βυζαντίας Ε'πίσκοπος	318
Μανιχαῖοι αἱρετικοὶ 277. τίνες κατὰ ἀυτῶν ἔγραφαν	278	Μάρτυρες, πολοις βασάνοις - ἐτιμωρεῖτο	181
Μαντεία μαγική 25. σημειωτική 29. εἶδη ἀυτῆς	26	Μαρτυροθανοὶ αἱρετικοὶ	391
Μαξέντιος Α'υτοκράτωρ 296. κακοτροπίαι ἀυτῆς	297	Μαρτύριον πρῶτον τῆς καινῆς διαθήκης	100
Μαξιμιανῖαι	321	Ματθίας ἐκλέγεται εἰς τόπον Γέδα	119
Μαξιμιανὸς Α'υτοκράτωρ 279. παρατεῖ 280. κινεῖ διωγμὸν 281. θάνατος ἀυτῆς 280. καὶ 297.	297	Μανία βασίλισσα φέρει τὸν Σαρακηνὸν εἰς τὸν Χριστιανισμὸν	380
Μαξιμιανὸς Γαλλέριος ἦδε Γαλλέριος.		Μεδιόλανα. σύνοδος κατὰ Α'θανασίου 350. καὶ 368. ἐτέρᾳ κατὰ Γοβικῆς	416
Μαξιμῖνος ΘραΞ Α'υτοκράτωρ 246. κινεῖ τὸν Εβδόμον διωγμὸν 247. θάνατος ἀυτῆς	246	Μενόδιος Τύρος Ε'πίσκοπος. συγγράμματα ἀυτῆς	284
Μαξιμῖνος Α'υτοκράτωρ 298. ἀρχίζει πάλιν τὸν διωγμὸν 304. διαταγὴ ἀυτῆς πλαστὴ 304. σκληρύνεται κατὰ τῶν ἔθνων ιερέων 305. θάνατος ἀυτῆς	298	Μελανία ἡ Ρωμαία	422
Μαξιμῖνος Α'ντιοχείας Ε'πίσκοπος	213	Μελετιανοὶ σχισματικοὶ 322. συμφω-	
Μαξιμίλα Φευδοπροφύτισσα	214		

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

φωνᾶσι μὲ τὰς Αρειανὰς κατὰ τὰ Αὐτοκράτορες	323	Ναυατιανὸς σχισματικὸς 255. γίνεται Ψευδοεπίσκοπος Ῥώμης 256. γυνώμη ἀυτῷ περὶ τῶν παραπεσόντων 256. μαρτύριον δέχεται	258	
Μελέτιος Πόντου Επίσκοπος	284	Νεεμίας	16	
Μελέτιος Αὐτοχθείας Επίσκοπος	349	Νεκτάριος Κπ. Επίσκοπος	406	
ἐξορίζεται	349	Νέρβας Κοκκήιος Αὐτοκράτωρ, χαρακτὴρ ἀυτῷ	166	
Μελίτων Σαρδέων Επίσκοπος συγγράμματα ἀυτῷ	214	Νέρων Αὐτοκράτωρ, χαρακτὴρ ἀυτῷ	150	
Μένανδρος αἱρετικός	158	136. Θάνατος αὐτῷ		
Μενανδρινοὶ αἱρετικοὶ 159. τίνες κατὰ τῶν ἀυτῶν ἔγραφαν	159	Νίκαια. Σύνοδος Οἰκουμενικὴ Α'. πότε συνηθεόδη 330. κατὰ τίνων 330. τίνες ἐπισημότεροι τάντις τῆς συνόδου 331. σύμβολον ἀυτῆς 333. τίνες οἱ ὑπογράψαντες, ὃ τίνες μή. 333. πόστις κανόνας εξέδωκε	335	
Μεσταλιανοὶ αἱρετικοὶ 390. αἱρεσίς ἀυτῶν 390. τίς ὁ ἀυτῶν ἀρχιγύρος 391. διάφοραι ὄνοματά ἀυτῶν	391	Νικηφόρος Κάλλιπος	51	
Μῆνη ἥλιακὸς καὶ σεληνιακός 77. μῆνη πολιτικός	78	Νικολαῖται αἱρετικοὶ πόθεν ἔλαβον τὸ ὄνομα 147. αἱρεσίς ἀυτῶν 148.	149	
Μιτροπολῖται πόθεν 66. διάφοροι τίτλοι ἀυτῶν	68	Νικόλαος Μύρων Επίσκοπος	370	
Μιτροφάνης πρῶτος Πατριάρχης Κωνσταντινούπολεως	318	Νικόπολις. Συνέδριον τῶν ἐν Αριμίνῳ συνελθόντων	352	
Μιλτιάδης Επίσκοπος Ῥώμης	301	Νοητὸς αἱρετικὸς 264. αἱρεσίς ἀυτῷ	265	
Μινύκιος Φῆλιξ, συγγράμματα ἀυτῷ	229	Νοητικοὶ αἱρετικοὶ	265	
Μιχαίας Προφήτης	19	Νόμος φυσικός. 4. νόμος τῆς χάριτος 8. νόμος γραπτὸς 8. ὁ νόμος δὲ Αγγέλων κηρύγγηται 9. ὁ παλαιὸς νόμος τύπος τῷ νέῳ	9	
Μοναρχικοὶ τίνες.	231	Νόναι τί εἰσι	80	
Μόνικα τὰ Αὐγεζίνα μήτιρ	422	Νοβάτος συμφωνεῖ μὲ τὸν Ναυατιανὸν		
Μεντανὸς αἱρετικός 217. τίνες κατὰ τὸν δόξαντα πόλεμον ἐπετελέντο ἐν τῇ Εὐκλησίᾳ	218	255. δόξα ἀυτῷ περὶ τῶν παραπεσόντων	256	
Μυσῆρια τίνι τρόπῳ ἐπετελέντο ἐν τῇ Εὐκλησίᾳ	182	Νεμεριανὸς Αὐτοκράτωρ	379	
Μωϋσῆς προφήτης 8. τύπος Χριστοῦ	9	Νῶε προφήτης ἦν	23	
N.				
Ναζωραῖοι	11	Ξ.		
Ναδαναιὴλ πότε ἤκολαθησε τῷ Χριστῷ	104	Ξῖνος Α'. Ῥώμης Επίσκοπος	185	
Νάρκισσος Γεροσολύμων Επίσκοπος	223. 227	O.		
Ναυατιανὸς σχισματικὸς 258. τίνες κατὰ τὸν δόξαντα πόλεμον ἐπετελέντο	258			

ΕΛΕΓΧΟΣ

Ο.

Οἰώνισμα	
Οὐλυμπίανὸς Βιζαντίκ Επίσκοπος	28
Οὐλυμπίας τί ἐσι	318
Οὐμολογητὰ τίνες	79
Οὐνήσιμος Βιζαντίκ Επίσκοπος	180
Οὐπάτως Μιλευῖτανὸς, συγγράμματα ἀντεῖ	317
Οὐπτιμός	400
Οὐράσεις πόσων λογιῶν	419
Οὐρδόδοξοι διατί λέγονται Εὐελπιστοὶ παρὰ τῶν Αρειανῶν	25
Οὐρικοὶ τίνες	347
Οὐρικοὶ Δονατισᾶι	255
Οὐσίος Καρδιβῆς Επίσκοπος	342. πῶς
ὑπέγραψεν εἰς τὴν ἐν Συρμίῳ σύνοδον	343. καὶ
369	
Οὐαλεντιανὸς Αὐτοκράτωρ	378. βοηθεῖ τοῖς Οὐρδόδοξοις
380. θάνατος ἀντεῖ	
Οὐαλεντιανὸς νεώτερος, Αὐτοκράτωρ	383
402. οὐδετεῖται παρὰ τῇ Θεοδοσίᾳ	
402. θάνατος ἀντεῖ	
Οὐαλεντῖνος αἱρετικός	203. αἱρεσίς ἀντεῖ
203. 204. 205. τίνες κατεῖ	
206	
Οὐαλεριανὸς Αὐτοκράτωρ	260. φίλος τῶν Χριστινῶν
260. κινεῖ ψερον διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστινῶν	
260. τιμωρία ἀντεῖ	
261	
Οὐάλης Γεροσολύμων Επίσκοπος	223
Οὐάλης Αὐτοκράτωρ	378. βοηθεῖ τοῖς αἱρετινοῖς κατὰ τῶν οὐρδοδόξων
380. διαταγὴ ἀντεῖ κατὰ τῶν οὐρδοδόξων	
381. θάνατος ἀντεῖ	
Οὐαλήσιοι αἱρετικοὶ, αἱρεσίς ἀντεῖ	382
252	
Οὐεσπασιανὸς Τίτος, ἡδε Τίτος.	
Οὐεσπασιανὸς Φλάνιος Αὐτοκράτωρ	154. χαρακτὴρ ἀντεῖ
154. πο-	

λεμεῖ τὰς Γεδαίας	155.	ἐλευθερώνει τὸν Γάστηπον	155.	ἐνεχειρίζει τὴν τῆς Γερεσταλῆμ πολιορκίαν	155
Οὐηρὸς Λάκιος Αὐτοκράτωρ	210	Οὐιτέλιος Αὐτοκράτωρ	151.	θάνατος ἀντεῖ	151
Οὐλφίλας Γότθων Επίσκοπος γίνεται αἱρετινός	383	Οὐλφίλας Φώμης Επίσκοπος	238.	καὶ	247
Οὐρσικινιανῶν σχίσμα πότε ἀρχισε	386.	διὰ ποίαν αἰτίαν			386
Οὐρσικίνος σχισματικὸς	386	Οὐρσικίνος αἱρετικοὶ			208
Οὐριταινῶν σχίσματα ἀντεῖ					
Π.					
Πακιανὸς Βαρκινῶνος Επίσκοπος	420	πυγγράμματα ἀντεῖ			
Παλαισίνη. σύνοδος περὶ τῆς ἑορτῆς τῆς Πάσχα	421	Πάνταινος συγγράμματα ἀντεῖ			224
Παππίας Γεροσολύμων Επίσκοπος	177.	Παππίας τῶν χιλιοετύτων			178
Παράδοσις ἄγραφος τί ἐσι	46	Παράδεισος βίβλοι			15
Παραλειπομένων βίβλοι		Παρασυναγωγὴ τί ἐσι			71
Παραμενιαῖαι		Παροιμίαι			321
Παταλοργυχῖται αἱρετικοί		Παταλοργυχῖται αἱρετικοί			218
Πάσχα πότε ἑορταζέον	231.	Πάσχα πότε ἑορταζέον			
Ἀνατολικῶν		Ἀνατολικῶν			
231. δόξα τῶν Δυτικῶν		231. δόξα τῶν Δυτικῶν			232
Πατριάρχης πόθεν	64.	Πατριάρχης πόθεν			
τίνα τὰ προνόμοια ἀντεῖ		τίνα τὰ προνόμοια ἀντεῖ			65
Πατροπαθῖται τίνες		Πατροπαθῖται τίνες			230. 265
Παῦλα ἡ Ρώμαια	421	Παῦλα ἡ Ρώμαια			
παρακινεῖ τὸν Γερενύμονον εἰς τὴν ὑπομημάτευσιν τῶν Γραφῶν		παρακινεῖ τὸν Γερενύμονον εἰς τὴν ὑπομημάτευσιν τῶν Γραφῶν			422
Παῦ-					

Παῦ-

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Παυλῖνος Αὐτιοχείας Επίσκοπος 301.		
^χ Παυλιανοὶ τίνες	316	
Παῦλος Α' πόσολος. Επίσηφὴ ἀντεῖ 124. ιατρεύει τὸν Παραλυτικὸν 125. ἀνασάίνει τὴν Δορκάδα 125. ὁδοιπορίαι ἀντεῖ 131. ἔγεται δέσμιος εἰς Ρώμην 137. ἔρχεται εἰς Γρανιάν 137. Επίσολαι ἀντεῖ 41. μαρτύριον ἀντεῖ	267	139
Παῦλος ἐρημίτης πρώτος οἰκεῖ τὴν ἐρήμου	261	
Παῦλος Σαμωσατεὺς αἱρετικὸς	266.	
σύνοδος κατ' ἀντεῖ	266. 267	
Παῦλος ὄμολογοτῆς Επίσκοπος Κωνσαντινάπολεως	370.	
καταβιβάζεται 347. πάλιν ἀναβιβάζεται 348. Σάνατος ἀντεῖ	348	
Πεντάτευχος Μωϋσέως	15	
Πεπεζιανοὶ αἱρετικοί	218	
Πεπεζῖται)		
Περιόδος χρονική	79	
Περιτομὴ διὰ ποίαν αἰτίαν ἐδόθη τῷ Αὐτοκαίμῳ	7. 98	
Πέρσαι πότε ἐπίσευσαν τῷ Χριστῷ	343	
Πέρτιναξ Αὐτοκράτωρ	221.	
ἀντεῖ		
Πέρτιναξ Βυζαντίως Επίσκοπος	318	
Πέτρος Α' πόσολος. Πότε ἤκολαζησε τῷ Χριστῷ 104. ιατρεύει τὸν Αχιλλόν. 121. Σανατώνει τὸν Ανανίαν, ἢ τὴν Σάπφειραν 122. Εκσατις ἀντεῖ 125. ισορικὴ ἀρμονία μεταξὺ Πέτρος, ἢ τῷ Χριστῷ 130. Επίσκοπος Αὐτιοχείας 134. πότε ἥλθεν εἰς Ρώμην 134. ἐπίσολαι ἀντεῖ 41. Σανατώνει διὰ προσευχῆς τὸν Σίμωνα μάγον 146. μαρτύριον ἀντεῖ	221	139
Πέτρος Οσιος Αλεξανδρείας Επίσκοπος 283. συγγράμματα ἀντεῖ	283	
Πέτρος ἐτερος Αλεξανδρείας Επίσκοπος 379. διώκεται ὑπὸ τῶν Αρειανῶν 379. πάλιν ἐπιφέρει		379
Πιέριος πρεσβύτερος		285
Πιλάτης ἡγεμονία 102. γράφει πρὸς Τιβέριον περὶ Χριστοῦ 119. ἐξορία ἢ Σάνατος ἀντεῖ		126
Πίος Ρώμης Επίσκοπος		199
Πιπινὸς Αὐτοκράτωρ		246
Πίσις τῇ ἐσι 47. 70. πόσα τὰ εἶδη τῆς πίσεως		70
Πισοὶ		62
Πλάκιτος Αρειανὸς Επίσκοπος Αὐτιοχείας		347
Πλέταρχος Βυζαντίως Επίσκοπος		317
Πνευματικοὶ αἱρετικοὶ		391
Πνεύματος Αγίας κάλοδος ἐπὶ τὸ μαθητάς		119
Πνευματομάχοι τίνες		357
Ποδεινὸς Λαγγάνων Επίσκοπος μαρτύριον ἀντεῖ		214
Πόλις. Πόσαι πόλεις ἐν τῷ ὑπὸ σελήνην κόσμῳ		2
Πολύκαρπος Σμύρνης Επίσκοπος 177. 201. συγγράμματα ἀντεῖ		177.
μαρτύριον ἀντεῖ		201
Ποντιανὸς Ρώμης Επίσκοπος		247
Πόντος. Σύνοδος περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα		232
Πορφυριανοὶ τίνες		334
Πάπλιος Γεροσολύμων Επίσκοπος		223
Πράξεις Α' πόσολων		40
Πραξιανοὶ τίνες		231
Πραξίας αἱρετικός		230
Πρεσβύτεροι πόθεν		60
Πρίμος Αλεξανδρείας Επίσκοπος		176
Πρισκίλλα Φειδοτροφῆτις		217
Πρισκιλλιανὸς αἱρετικὸς 406. αἱρεσία ἀντεῖ		406. 407
Πρισκιλλιανῖαι αἱρετικοί		407

Ε' Λ Ε Γ Χ Ο Σ.

Πρόβος Αὐρήλιος Αὐτοκράτωρ	278	Pρώμη. Σύνοδος περὶ τῆς ἐօρτῆς τῇ
Σάνατος ἀυτῇ	279	Πάσχα 237. σύνοδος περὶ τῶν
Πρόβος Βυζαντίου Επίσκοπος	318	παιδεπεσόντων. 257. περὶ τῇ Α-
Προσκλαίοντες	62	Σανατίς 364. ἐτεραι τρεῖς ἐπὶ
Προσκύνησις κατὰ Αὐτοκλᾶς διατί	142	Δαμάσι 394. 395. ἐτέραι ἐπὶ
Προδέγκτιος Αὐρήλιος συγγράμματα		Δαμάσι 414
ἀυτῇ		
Προφῆται. εἰς πόστας τρόπους προεφύ-	421	
τευσαν 20. προφῆται τῶν ἐθνῶν		
21. τίνες ἀληθεῖς προφῆται 21.		Σ.
προφῆται ἄγραφοι 23. ἔγγρα-		
φοι 23. ἔκαστος. τῶν προφητῶν		Σαββατιανοὶ τίνες 383. ♀ 384
προεγίνωσκεν ἢ προέλεγε 23.		Σάρββατον τὶ δηλοῖ 76
τίνα τρόπου ἐμεταχειρίζοντο οἱ		Σαβέλλιος αἱρετικός 265
προφῆται	24	Σαβώρις βασιλεὺς Περσῶν κινεῖ διαγ-
Προφητεία τὶ ἐσί 21. πόστα τὰ εἴδη		μὸν 343
αυτῆς 21. εἰς τίνας δίδεται ἡ		Σαμωσατέοι νέοι, αἱρετικοί 356
προφητεία	21	Σαντοροῦνος αἱρετικός 191
Προφήτιδες	22	Σαρακηνοὶ πότε ἔλαβον τὸν Χριστα-
Πυθώνισαι	21	νισμὸν 380
Πυργοποία	6	Σαρδιανὸς Γεροσολύμων Επίσκοπος 238
		Σαρδικὴ οἰκουμενικὴ Σύνοδος περὶ Α-
		Σανατίς, καὶ Παύλος 366. δικαιο-
		ράζεται 367
P.		Σατανικοὶ αἱρετικοὶ 391
Pηγές τι ἐσί	56	Σαῦλος μετωνομάδη Παῦλος 131
Pηχαβίται	12	Σεβαστὸς τὶ ἐσί 56
Pρᾶξ	15	Σεβαστοὶ 12
Pρεφῖνος Αὐκυληίας Πρεσβύτερος 421.		Σεδεκίων Βυζαντίου Επίσκοπος. 317
συγγράμματα ἀυτῇ 421. δι-		Σειράχ 17
χόνοιαι ἀυτῇ, καὶ τῷ Γερωνύμῳ	410	Σελευκεία. Σύνοδος περὶ τῶν Αρσια-
Pρωγατισμοί	321	νῶν 351. 352. 369. διηρέθη 353
Pρωμανὸς Αὐτοκράτειας Επίσκοπος	316	Σελάνης κύκλος 80
Pρώμη. Πυρκαϊά ἀυτῆς	139	Σεραπίων Αὐτοκράτειας Επίσκοπος 223.
Pρώμης Επίσκοποι. διάφοραι δόξαι		225. συγγράμματα ἀυτῇ 225
τῆς πρώτης διαδοχῆς ἀυτῶν 152.		Σεραπίων πρεσβύτης, Γεορία ἀυτῇ 257
153. διαδοχὴ τῶν τῆς Pρώμης Ε-		Σευῆρος αἱρετικὸς 217. τίνες κατ' ἀν-
πισκόπων ἐκ ἐσὶ σημείον τῇ εἰ-		τῇ ἔγραψαν 217
ναι τὸν τῶν Λατίνων Εκκλησίαν		Σευῆρος Σεπτίμιος Αὐτοκράτωρ 225.
ἀληθῆ 153. διαφορὰ μεταξὺ τῶν		εγείρει διαγμὸν κατὰ τῶν Χρι-
ἀρχαίων τῆς Pρώμης Επισκόπων,		σιανῶν 226
καὶ τῶν μεταγενεσέρων	165	Σευῆρος Αλέξανδρος Αὐτοκράτωρ 229.

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Σωζόμενος	49
Σωκράτης σχολασικός	49
Σωτήρ Ρώμης Επίσκοπος	213
Σωφρόνιος Αρειανὸς Επίσκοπος Αρτιοχείας	347
T.	
Τάγματα Οὐράνια	43
Τάκτος Αὐτοκράτωρ	273
Τασκόδρυγῆται	214
Τατιανὸς αἱρετικὸς 215. γράφει τὸ διὰ τεστάρων Ευαγγέλιον 216. τίνες κατ' ἀυτὴν γράψαν	215
Τελεσφόρος Ρώμης Επίσκοπος	185
Τερτυλιανὸς πίπτει εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Μεντανισῶν 218. συγγράμματα ἀυτῆς	228
Τετραετηρίς	79
Τιβέριος Αὐτοκράτωρ 101. προσφέρει μέγα σέβας πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς Χριστῆς	120
Τίμαιος Αὐτοχείας Επίσκοπος	283
Τιμόθεος αἱρετικός	389
Τιμόθεος Αλεξανδρείας Επίσκοπος	405
Τίτος Κλαύδιος Αὐτοκράτωρ	129
Τίτος Οὐεσπασιανὸς Αὐτοκράτωρ 155. πολιορκεῖ τὰ ιεροσόλυμα 155. λυπεῖται διὰ τὰ χακά, ὃ δυσυχίας τῶν Γερμανῶν 156. θρίαμβος ἀυτῆς 157. θάνατος ἀυτῆς	155
Τίτος Βόσρων Επίσκοπος συγγράμματα ἀυτῆς	398
Τραϊανὸς Αὐτοκράτωρ 175. ἐγείρει τρίτον διωγμὸν κατὰ Χριστιανῶν 178. θέσπισμα ἀυτῆς ὑπὲρ Χριστιανῶν	178
Τράτος ἢ Τίτος Βυζαντίας Επίσκοπος	318
Τριάδος φιλέρωσις	103

ΕΛΕΓΧΟΣ

Τρίβερι. σύνοδος περὶ Μαξίμου	415	Φλάκητος Α'ντιοχείας Επίσκοπος	347		
Τύραννος Α'ντιοχείας Επίσκοπος	283	Φλαβιανὸς Ρώμης Επίσκοπος	248		
Τυριδάτης πισεύει τῷ Χριστῷ 343. καὶ 344.		Φλαβιανὸς, ἢ Φλάκιος Α'ντιοχείας Ε-			
Τωβίτ	16	πίσκοπος			
Τ.					
Τγίνος Ρώμης Επίσκοπος	199	Φλαβιανὸς Α'ντιοχείας Επίσκοπος	253		
Τριδροπαραζύται	216	Φλωριανὸς Α'ντοκράτωρ	273		
Τρέμεναῖος Γεροσολύμων Επίσκοπος	261	Φυλακὴ νυκτός	74		
Τρωπαντή	99	Φυτιογνωμία	27		
Τρωπωτούτες	62	Φωτεινὸς αἱρετικὸς 355. αἱρετικὸς ἀντᾶ			
Φ.					
Φαρμακία τί εἶ	26	355. θάνατος αὐτᾶς	356		
Φασαήλες θάνατος	92	Φωτεινιανοὶ νέοι, αἱρετικοὶ	356		
Φῆλιξ Α'νθύπατος, καὶ ἐπίτροπος Ἰβ-		Χ.			
δαῖας		Xειρομαντεία	27		
Φῆλιξ Ρώμης Επίσκοπος	131	Χειροτονία πόθεν	62		
Φῆλιξ ἑτερος Ρώμης Επίσκοπος 351.	273	Χριστιανισμὸς τί εἶ	54		
ἀρειανός		Χριστιανὸς τί εἶ	54		
Φῆσος Γεδαῖας Επίτροπος	351	Χριστιανοὶ πότε ἔλαβον ἀντὸ τὸ ὄνο-			
Φιλάξιος Βεριξίας Επίσκοπος 421.	127	μα 55. συκοφαντίαι ἀντῶν παρὰ			
συγγράμματα ἀντᾶς		τῶν Εθνικῶν 140. 141. 142			
Φιλητὸς Α'ντιοχείας Επίσκοπος 238. 247	421	Χριστὸς τί δηλοῖ			
Φιλικίσμιος σχισματικός	255	Χριστὸς Γησῆς ἐν ποίᾳ μοναρχίᾳ ἐ-			
Φίλιτων Α'ποστολος ἀπότελος ἥκολεθη-		γεννήθη 86. Χρησμὸς περὶ Χρι-			
σε τῷ Χριστῷ 104. καρύττει εἰς		σῆ γεννήσεως 92. γένησις ἀν-			
Σαμάρειαν 123. βαστίζει τὸν		τεῖ 97. περιτομή 98. ὑπαπαντή			
Εὐνεχον Κανδάκης	123	99. φυγὴ εἰς Αἴγυπτον 99. ἐ-			
Φίλιτων Α'ραψ Α'ντοκράτωρ 248.		πιςτοφορία εἰς γῆν Παρθένον 100.			
γίνεται Χριστιανός	248	διδάσκει εἰς τὸ ιερόν 100. βαπ-			
Φίλιτων Σπολίας. συνέδριον Α'ρειανῶν	367	τίζεται 102. νικεύει ἡμέρας μ'. πειραζόμενος ὑπὸ τῆς διαβόλου			
Φίλογένης Α'ντιοχείας Επίσκοπος	301	103. επιτέρεφει εἰς Ναζαρέτ 104.			
Φίλων Γεδαῖος	129	ἄκολογεῖται ὡς ἀμνὸς ὑπὸ Γωνί-			
Φίλων Καρπάθος	399	νια 104. πότε ἀρχίσειν ὁ Χριστὸς			
Φιρμιλιανὸς Καισαρείας Καππαδοκίας		νὰ θαυματηργῇ 104. ὁ Χριστὸς			
Ἐπίσκοπος, ὀνομάζει σχισμα-		εἶναι β'. κήρυξ τῆς βασιλείας τῶν			
τικὸν τὸν Ρώμης Επίσκοπος	264	Οὐρανῶν 105. διάβασις ἀντᾶς ἀ-			
		πό της Γεδαῖας εἰς Γαλιλαίαν			
		105. διδάσκει ἐν τῷ ιερῷ 112.			
		ἐκλέγει τὰς ὁ. Ματητάς 112.			

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

κατορθώματα τε Χριστὸς ἐν τῷ αὐτῷ τειχίῳ τε κηρύγματός τε 101.	
ἐως 104. κατορθώματα ἐν τῷ βρέφει 105. ἐως 107. κατορθώματα ἐν τῷ γάρ 108. ἐτειχίῳ τε 110.	
ἐως 113. κατορθώματα ἐν τῷ δέ 114. ἐως 116. πάντῃ τε Χριστὸς 116. ἀνάστασις 117. ἀνάληψις 118. ἀρμονία. ἴσορική μεταξὺ τε Χριστὸς καὶ τε Πέτρος 130	
Χρονικὴ περίοδος 79	
Χρόνος πῶς διαιρεῖται 74. Χρόνος ἡλιακὸς, καὶ σεληνιακός 79	
Χρωμάτιος Α' κυλιγίας Ε' σίσκοντος 421	
Ψ.	
Ψ αδυριανοὶ τίνες 354	

Ψαλμοὶ παρὰ τίνος συνεγράφησαν 16

Ω.

Ω̄θων Αὐτοκράτωρ 151. Θάνατος ἀυτῷ 151	
Ω̄ραι ἀνίσοι καὶ πῶς 74. ὄραι καιρικά 75	
Ω̄ριγένης 241. πρώτος τῶν Χριστιανῶν ἐρμηνεύει τὰς Γραφὰς 241. ἐννοχήζει τὸν ἑαυτόν τε 242. συγγράμματα ἀυτῷ 242. δόξαι σφαλεράται ἀυτῷ 242. 243. σφάλματα ἀυτῷ ὑπὸ Γωνίας Γεροσολύμων διῆσχυριζόμενα 409 καὶ 410	
Ω̄ροσκοπία γενεθλιακή 27	
Ω̄σης προφήτης 81	

ΕΛΕΓ-

ΕΛΕΓΧΟΣ

τῶν περιεχομένων ἐν ταῖς ὑποσημειώσεσι.

A.

Α' βδίας πᾶς ἐτάφη	18	
Α' βραστὰς πόσον ἀριθμὸν δηλοῖ	194	
Α' γκύρα. σύνοδος πόσες κανόνας ἔξ- δωκε 337. ἐτέρα ἡμιαρειανῶν	417. συνέδριον ἀρειανῶν	418
Α' γρίστας. σύνοδος κατὰ Φωτεινῆ.	418	
Α' γχίαλος. σύνοδος	233	
Α' δριανὸς διατὶ δὲν ἐξύριζε τὰ γένεια	185	
Α' θανάσιος πόσες χρόνις ἀρχιεράτευ- σε	339	
Αἰγύπτιος σύνοδος παρὰ Α' θανασίος	417	
Α' λεξάνδρεια. σύνοδος κατὰ Ω' ριγέ- νες 287. ἐτέρα κατὰ Μελετίου	416. ἐτέρα κατὰ Α' ρεία 416. ἐ- τέρα κατὰ αἱρετικῶν 416. ἐτέ- ρα περὶ Φύρω Α' θανασίος 416. ἐτέρα περὶ Α' θανασίος 417. ἐ- τέρα περὶ Μαρκέλλων Αγκύρας 418. ἐτέρα κατὰ Ω' ριγενιζῶν	418
Α' μάτ δὲ Γρανεστῶν συγγραφεὺς	52	
Α' νατολὴ. σύνοδος ἀυτῆς	233	
Α' ντιόχεια. σύνοδος κατὰ Παύλου Σα- μωσατέως, πότε συνεκροτήθη	266. ἐτέρα κατὰ Νοκάτων 287. ἐτέρα Εὐσεβιανῶν, ἀριθμὸς τῶν συνελθόντων 365. ἐτέρα ἀρεια- νῶν 417. ἐτέρα κατὰ Α' θανασίος 417. ἐτέρα περὶ Μελετίου 417.	365. ἐτέρα περὶ Τοντούντων 365.

ἐτεροῦ συνέδριον ἀρειανῶν	417.
ἐτέρα Μακεδονιανῶν	418. ἐτέρα
418. ἐτέρα περὶ ἐνταξίας	418.
ἐτέρα παρὰ Α' μφιλοχία	418
Α' ντίτακτοι αἱρετικοί	205
Α' ντωνῖος Γεροσολύμων Ε' πίσκοπος	223
Α' τελλῆς αἱρετικός	208
Α' πολλώνιος συγγραφεὺς	229
Α' ποτακτικοὶ αἱρετικοί	216
Α' τωίων γραμματικός	128
Α' τωίων συγγραφεὺς, συγγράμμα- τα ἀυτῶν	229
Α' φελάτη. σύνοδος πότε, καὶ πόσοι οἱ συνελθόντες 336. ἐτέρα	417
Α' φούλδος συγγραφεὺς	53
Α' ρτηρία ἵδε κυκλοφορία αἴματος.	
Α' εχιππος φιλόσοφος Πυθαγόρεος.	29
Α' σία. Ε' πίσκοποι ἀυτῆς δὲν ἐγί- νωσκον διὰ κεφαλῆν τὸν Πάταν	233
Α' σία. σύνοδος	265
Α' στιονίκιος αἱρετικός	205
Α' υγεῖα Ταυρικῶν σύνοδος	418
Α' υγεῖνος, συγγράμματα ἀυτῆς κα- τὰ Δονατιῶν	322
Α' υγεῖος πότε ἐτελεύτησε	101
Α' φρικανὸς συγγράμματα ἀυτῶν	239
Α' φρική. σύνοδος περὶ τῶν παραπε- σόντων 257. ἐτέρα 416. ἐτέρα Δονατιῶν.	418
Α' χαῖα. σύνοδος κατὰ Α' ετιανῶν	417

B.

ΤΩΝ ΤΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ.

B.

Βάγυε. σύνοδος	418
Βαλεντία Γαλλίας. σύνοδος	418
Βαρδεσάνης αἱρετικός	220
Βασιλεῖδης διατί μάγος 193. συγχράμματα ἀντεβ	194
Βασίλειος Κίλιξ συγγραφεύς	50
Βζόβιος συγγραφεύς	52
Βιγγέριος συγγραφεύς	53
Βικτωρίος Επίσκοπος Πεταβίας, συγχράμματα ἀντεβ	286
Βικτωρίος Επίσκοπος, συγγράμματα ἀντεβ	423
Βιλτέρα. σύνοδος	417
Βομπχάνος συγγραφεύς	52
Βόρα. σύνοδος	287

F.

Γάγγρα. σύνοδος ἀντεβ πότε συνδροῦσθη 363. κατὰ τίνος 363.	364
Γαλλία. σύνοδος	333
Γνωστικοὶ αἱρετικοὶ	195
Γορθηνοὶ πότε ἔλαβον τὴν ἀρχήν τες	147

Δ.

Δανιήλ. ἐβδομάδες 6.	125
Διαγόρας Μιλήσιος διατί ἄθεος 44. εἰ χρὴ ἄθεον ἀντὸν καλεῖν	44
Διέζιος συγγραφεύς	53
Διοκλητιανὸς Αὐτοκράτωρ ποίων θάνατω ἐτελέντησε	280
Διονύσιος Αρεοπαγίτης, διατί νόματὰ συγγράμματα τε	174
Δοσιθεος πότε ἔχρημάτισε	146. 147

E.

Ἐβδομὰς διατί διετάχθη	77
Ἐβίων αἱρετικὸς πρῶτος ἐφευρετής τῶν Αζύμων	161
Ἐλένη ὁπαδὸς τῆς Σίμωνος	144
Ἐμβολισμὸς τί ἐσι	79
Ἐπιφάνιος Σχολασικὸς πόθεν συνέγεραψε τὴν Γεοργίαν τε	51
Ἐπιφάνιος αἱρετικὸς τί πλέον τῆς πατρὸς τε ἐδίδασκε	195
Ἐναγγέλιον διὰ Τεσσάρων Τατιανῆς εἰ ἐσι τὸ σωζόμενον 216. εἰ τὸ αὐτό ἐσι καὶ κατὰ Εβραίος	216
Ἐνάγριος Μοναχὸς	423
Ἐνήμερος Τεγεάτης ἄθεος 44. δόξαι αὗτε 45. τί συνέγραψε	44
Ἐνόμιος καὶ Ολύμπιος τί ἐπόιησαν εἰς Αφρικήν	320
Ἐντέβιος τίνα χρονολογίαν κρατεῖ ἀπὸ κτίσεως κόσμου	83
Ἐντέβιος Σαμοστάτων 423. σαθερότης αὗτε κατὰ τῶν αἱρετικῶν 423. θάνατος αὗτε	423
Ἐνάδιος Σεβαζείας εἰ ἀντὸς ἐσὶν ὁ παρὰ τῆς ἐν Γάγγρᾳ συνόδῳ αναθεματισθεὶς	363. 364
Ἐφεσος. σύνοδος	233

H.

Ηγήσιων συγγραφεύς	50
Ηρακλείων αἱρετικός	333
Ηρακλεώνις αἱρετικός	205
Ησύχιος συγγραφεύς	50

ΕΛΕΓΧΟΣ

Θ.

Θεμίσιος Ρήτωρ	382
Θεόγνωσος Αλεξανδρείας, συγγράμματα ἀυτῷ	286
Θεόδωρος Κυρηναῖος ἄθεος	44
Θεοδοσιανοὶ δικτί ἀλογοι	230
Θεόκτισος Καισαρείας τῆς Παλαιίνης	286. 287
Θεόφιλος Αντιοχείας, τίγα τὰ ἀληθῆ ἀυτῷ, συγγράμματα	214
Θεόφιλος ἔτερος ὑπέρομαχος ὑπερασπιτῶν τῶν Ορθοδόξων	423
Θεσσαλονίκη. Σύνοδος	418

Ι.

Ιάγκα συγγραφεύς	51
Ιαυβλόντικος συγγραφεύς	53
Ιδοι τί εἰσι 81. πᾶς ἐυρίσκονται εράπολις. Σύνοδος	81
Ιερεσταλίμ. Σύνοδος 417. ἐτέρᾳ 417. ἐτέρᾳ	233
Ικόνιον. σύνοδος πότε συνεκροτήθη	418
Ιλλυρικόν. σύνοδος	262
Ιοβιανὸς πότε καὶ ποίω θανάτῳ ἐτελέτησε	418
Ιππῶνα. σύνοδος	377
Ισθμία πόθεν	418
Ισιδώρος αἱρετικὸς συγγράμματα ἀυτῷ	80
Ιωάννης πρεσβύτερος συγγραφεύς	194
Ιωνᾶς πᾶς ὑπῆγε μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τε ἀπὸ Νιγενῆ	50

Κ.

Καισάρεια τῆς παλαιισίνης. σύνοδος ἀυτῆς 233. ἐτέρᾳ 417. ἐτέρᾳ	209
Καλάνδαι τί εἰσι 80. κανόνες πᾶς ἐυρίσκονται	417
Κάνδιδος συγγράμματα ἀυτῷ	229
Καπτωαδοκία. σύνοδος	418
Καρχηδών. σύνοδος 234. ἐτέρᾳ 268. ἐτέρᾳ 287. ἐτέρᾳ 287. ἐτέρᾳ 288. ἐτέρᾳ 416. ἐτέρᾳ 417. ἐτέρᾳ 417. ἐτέρᾳ 418. ἐτέρᾳ 418. ἐτέρᾳ 418. ἐτέρᾳ τρεῖς	418
Κάρος πότε ἀνηγορεύθη	279
Κήρυνθος ποίω θανάτῳ ἐτελέυτη σε	169
Κηρυνθιανοὶ δόξαι ἀυτῶν	169
Κίρτη. σύνοδος	416
Κλεόβιος πότε ἐχρημάτισε	146
Κολάρβασος αἱρετικός	205
Κορδέβα. σύνοδος	417
Κορηνήλιος Αντιοχείας Επίσκοπος	213
Κράνδιος συγγραφεύς	53
Κρισπῖνος συγγραφεύς	53
Κρομαΐδος συγγραφεύς	53
Κύζικος. συνέδριον εἰς ἀυτήν	418
Κυκλοφορία αἴματος πᾶς γίνεται	383
Κύλων Κροτωνιάτης 29. κατέκαυσε τὴν οἰκίαν τε Μίλωνος	30
Κωνσαντῖνος εἰς ἐθανάτωσε τὸν Κρῖτον, καὶ Φάνυσαν	314
Κωνσαντινάπολις. σύνοδος 417. ἐτέρᾳ 417. ἐτέρᾳ 418. ἐτέρᾳ 418. ἐτέρᾳ	418

Δ.

ΤΩΝ ΤΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ.

Α.

Λαδέρχιος συγγραφεύς	51
Λακτάντιος	286
Λάμπεσα. σύνοδος	287
Λατόπολις. σύνοδος	417
Λαυρίζιος συγγραφεύς	53
Λιβανωτοὶ τίνες	180
Λιβελλατικοὶ τίνες	180
Λεγόδνον. σύνοδος	233
Λακιανὸς μάρτυρ	285
Λακιανὸς Σαμοσατεὺς εἰ ἄθεος.	190
Λύσις φιλόσοφος Πυθαγόρειος	29

Μ.

Μαγδαληνή. ἀμφιβολία τῆς ἐρχο-	
μῆ της εἰς Μαρσιλίαν	123
Μαγδεμιβρογικαὶ - ἐκτονταετηρίδες,	
διατί 8τω λέγονται 52. τίς συ-	
νέγραφεν ἀυτάς 52. τί περιέχει	
πᾶσα ἐκτονταετηρίς	52. 53
Μάνης αἱρετικὸς 274. πόδεν ἔλαβε	
τὴν αἴρεσιν	275
Μάξιμος Γεροσολύμων Επίσκοπος	223
Μάξιμος, συγγράμματα ἀντεῖ	229
Μάξιμος ὁμολογητὸς	423
Μαρκελλῖνος) Ρώμης Επίσκο-	
Μάρκελλος) πος	300. 301
Μαρκίων αἱρετικὸς	205
Μάρκος αἱρετικὸς	205
Μάρκος Αὐγήλιος, εἰ ἥγειρε διωγμὸν	
κατὰ τῶν Χριστιανῶν	412
Μεδιόλανα. σύνοδος 417. ἐτέρᾳ 418.	
ἐτέρᾳ	418
Μελέτιος συγγραφεὺς τῆς παράτις	
Γεροίας, πότε συνέγραψεν ἀν-	
τὴν 86. πότε ἐτελευτησε	86
Μελιτινὴ. σύνοδος	417

Μεντέριος, εἰ ἔπειρψε τὸν Φύλικα εἰς
Ρώμην

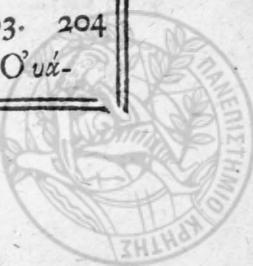
Μεστερσχιδίος συγγραφεὺς	319
Μῆνες ὄνοματια ἀντῶν κατὰ τὰς Α'-	53
Σινάιας, Μακεδόνας, Ρωμαίες, καὶ	
Ἐβραίες	
Μιλτιάδης, συγγράμματα ἀντεῖ	78
Μιχαήλς πότε ἐγεννήθη	229
Μόδεσος συγγράμματα ἀντεῖ	229
Μοσχέμιος συγγραφεὺς	53
Μεστανὸς, συγγράμματα ἀντεῖ	229

Ν.

Νατάλιος Αλέξανδρος συγγραφεὺς	52
Ναὲμ πόδεν ἵν 19. πᾶς ἐτάφη	19
Νέμεια πόδεν	80
Νέρων πόσις γυναικες ἔλαβε	136
Νικολαῖται 148. δύο εἶδη ἀν-	
τῶν	
Νικομήδεια. σύνοδος	149
Νόναι τί εἰσι. 81. κανόνες ἀντῶν	416
Νορβῶνα. σύνοδος	81
Νεμεριανὸς παρὰ τίνος ἐφονέθη	288
Νεμιδία. σύνοδος	279
Νύσσα. σύνοδος	417
Νύσσα. σύνοδος	418

Ο.

Ολβέργιος συγγραφεὺς	53
Ολυμπίας ἐποχὴ πόδεν 8τω	79
Ολύμπιος ἵδε Ευνόμιος.	
Ονουχίτης)	
Ονοχότης) κρίσις περὶ τέτω	141
Ονοχορσίτης)	
Ονοποχαίτης)	
Ουαλεντιανὸς αἱρετικὸς	203. 204
Οὐά-	

ΕΛΕΓΧΟΣ.

Οὐάλης Αὐτοκράτωρ σκληρότις ἀν-
τεῖ

382

Οφῖται αἱρετικοί

209

Π.

Παζός. σύνοδος πότε συνεκροτή-
θη

384

Παλαιινή. σύνοδος 233. ἐτέρᾳ

416

Πάμφιλος πρεσβύτερος πότε ἐμαρτύ-
ρησε 287. συγγράμματα ἀν-
τεῖ

287

Παρέος συγγραφεύς

53

Παρίσιον. σύνοδος

417

Παῦλος Α'πόσολος διαλέγεται ἐνω-
πιον τε Φύλικος 131. ἢν ἄγα-
μος 135, πότε ἐμαρτύρησε

139

Παῦλος Σαμοσατεὺς. χαρακτὴρ ἀν-
τεῖ

267

Παῦλος Ερμίτης

423

Παφνέτιος ὁμολογητής

423

Πάφφιος συγγραφεύς

53

Πέργαμος. σύνοδος

233

Πέτρος Α'πόσολος πότε ἐμαρτύρη-
σε

139

Πιλάτος πῶς καὶ πότε ἀπέδανε

116

Παρθία δεσποίνη

423

Πραγματικὸς τύπος, ίδε τύπος.

Πρόδικος αἱρετικός

195

Πρωταχόρχης ἄδεος

45

Πτολομαῖος αἱρετικός

205

Πυθαγόρειοι μεγάλην τιμὴν ἐπρόσ-
φερον τῷ διδασκάλῳ

45

Πυθαγόρας φιλόσοφος

47

Πυθία

80

Ρ.

Ρεχειμβέργιος συγγραφεύς

53

Ριβόδιος συγγραφεύς

52

Ριβέτος συγγραφεύς

53

Ρότβειδος συγγραφεύς

52

Ρεφίνος συγγραφεύς

51

Ρωμανὸς εἰς Επίσκοπος Αὐτο-
χείας

306

Ρώμη. σύνοδος 233. ἐτέρᾳ 233. ἐτέ-
233. ἐτέρᾳ 257. ἐτέρᾳ 263. ἐ-
τεραι τρεῖς 287. ἐτέρᾳ

288

Ρώμη. σύνοδος κατὰ Δονάτου, πότοι

Επίσκοποι 320. ἐτεραι δύο πα-
ρα Γελίας 364. ἐτέρᾳ παρὰ Γε-
λίας 417. ἐτέρᾳ παρὰ Λιβερία

417. ἐτέρᾳ παρὰ Συρικία

418

Σ.

Σαυτορνίλος διατί μάγος

193

Σαρτόριος συγγραφεύς

51

Σαρδικὴ σύνοδος διατί οὐχὶ οἰκαπεν-
χή

366

Σεγέδινον. βγγαρίας. σύνοδος

418

Σεκάνδος αἱρετικός

205

Σελεύκεια. σύνοδος περὶ τίνος

416

Σεραπίων. συγγράμματα ἀντεῖ

423

Σηθιανοὶ αἱρετικοὶ

205

Σικελία. σύνοδος 233. ἐτέρᾳ

417

Σίμων μάγος δόξαι ἀντεῖ 145. κρίσις
εἰ ἐσέβετο ὡς Θεὸς παρὰ Ρω-
μαίοις 146. εἰ ἐδανατάθη διὰ

προσευχῆς τῷ Πέτρῳ

146

Σιγάρεσσα. σύνοδος περὶ τίνος

416

Σκόλιος συγγραφεύς

51

Σβέριος συγγραφεύς

53

Σπυρίδων

423

Στρειδάγεν συγγραφεύς

52

Στεβνερὸς συγγραφεύς

53

Στωϊκὸς φιλόσοφος διατί θτω καλεῖ-
ται 45. δόξαι ἀντῶν

45

Συνά-

ΤΩΝ ΤΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ.

Σύναδων σύνοδος	262	Φίλιππος Συδίτης συγγραφεὺς	51
Σύνοδος. πόσαι σύνοδοι εἰς τὸν πρῶ-		Φίλιστας Γορτύνης, συγγράμματα	
τον αἰώνα	174	ἀυτῷ	229
Σύρμιον. σύνοδοι κατὰ Φωτεινῆ πό-		Φίλων συγγραφεὺς	50
σκι	369	Φλαυίανδρος Αὐτιοχένης	423
Σχιμίδιος συγγραφεὺς	53	Φλεβέριος συγγραφεὺς	52
Σχοιστῖος συγγραφεὺς	52	Φλέψ. ἵδε κυκλοφορία αἴματος.	
Σχισφνῖθ συγγραφεὺς	51	Φωτεινὸς, μαρτύριον ἀυτῷ	229. 230
Σχελτίγγιος συγγραφεὺς	51		

Τ.

Τάκιτος πότε ἀνηγορεύθη Αὐτοκ-	
ράτωρ	273
Τερρετῖνος συγγραφεὺς	53
Τύπα. σύνοδος	417
Τύπος πραγματικὸς τί ἐστι 315. δια-	
τί ψευδῆς	315

Φ.

Φαυξῖνος πρεσβύτερος συγγράμμα-	
τα ἀυτῷ	423
Φῆλιξ Αὐθύπατος	131

Φίλιππος Συδίτης συγγραφεὺς	51
Φίλιστας Γορτύνης, συγγράμματα	
ἀυτῷ	229
Φίλων συγγραφεὺς	50
Φλαυίανδρος Αὐτιοχένης	423
Φλεβέριος συγγραφεὺς	52
Φλέψ. ἵδε κυκλοφορία αἵματος.	
Φωτεινὸς, μαρτύριον ἀυτῷ	229. 230

X.

Xρυσόσομος. προσίμιον τῶν Φαλιῶν	
εἰ τῇ Χρυσόσομᾳ ἐσὶ	16

Ω.

Ωριγένης. διδάσκαλος Αλεξανδρείας	
243. διατί κατακρίνεται απὸ τὸν	
Δημήτριον 244. μαρτυρεῖ ἐπὶ Δε-	
κίν 244. δὲν ἐδυσίασε τοῖς εἰ-	
δώλοις ἐπὶ τῇ διωγμῷ 244. συγ-	
γράμματα ἀυτῷ 244. τίνες τῶν	
Πατέρων κατ’ ἀυτῷ, καὶ τίνες ὡ-	
χι	244

Τ Ε Λ Ο Σ.

Διόρθωσις τῶν κυριωτέρων παραδρομῶν.

Σελ. γραμ.

10.	26.	ἐδωρίθησαν, ἀνάγνωθι· ἐδιώριθησαν.
15.	34.	τὴν κατασροφὴν,
16.	5.	ἔτει
23.	30.	ἡνώθωσιν
62.	24.	παρένθεντο
80.	18.	ἐπισθόδρομον
125.	3.	ἀπώλει
127.	29.	ἐπόσαξε
154.	12.	δηγγάνται
168.	9.	περιγελιζῆς
181.	15.	ἐπαριθμεῖντο
184.	4.	εἰς
188.	23.	ερτευμάτων
216.	16.	Ἐπιφάνις
239.	1.	ώδε
272.	35.	ὁ Ρόσιος
317.	35.	εὐτύριον
332.	16.	ἡμέτερον
342.	3.	ἔχειάζετο
343.	32.	Τοριδάτης
403.	4.	ἐκαταπαύθη
414.	17.	πολέως
421.	16.	διαλεκτέω

Παραδρομαὶ εἰς τὰς ὑποσημειώσεις.

50.	10.	πέπτον	-	πέμπτον.
55.	5.	Ταρκβίνιος	-	Ταρκβίνιος.
165.	27.	κατὰ Εὐσφ.	-	κατὰ Λεκιφεριανῶν.
197.	14.	αἰώνω	-	αἰώνων.
229.	11.	Συγκλήτω	-	Συγκλήτω.
	28.	σὺν τῇ λοιποῖς	-	σὺν τοῖς λοιποῖς.
232.	1.	μιμέμενον	-	μιμέμενοι
286.	1.	διυσνόητον	-	διυσνόητον.
407.	2.	secretum	-	secretum.
423.	3.	ἀρεσερὸν	-	ἀρισερόν.

